

ལྷན་འབྲེན་གྱི་སྒྲིག་ཁོར་གྱི་འཕེལ་
རྒྱུ་ལྟ་བུ་ལྟོས་པའི་འཕེལ་
རྒྱུ་ལྟ་བུ་ལྟོས་པའི་འཕེལ་
རྒྱུ་ལྟ་བུ་ལྟོས་པའི་འཕེལ་

ལྷན་
Vol. 4

ལ་གོང་ས་ལ་སྐྱབས་མགོན་ལ་བྱལ་མཆོག་གྱུ་ཕྱིང་
བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོའི་བཀའ་འབྲུམ་
བཞུགས་སོ།།

ཐོད་ང་བ།
VOLUME 4

ལ་གོང་ས་ཏཱ་ལའི་བླ་མའི་བཀའ་འབྲུམ་སྟུང་གླིག་ཁང་།

&GÐ-Å-&BZÅ-ᄁGôm-&M¾-ᄁVG-ÇŸyiP-
zTᄁZŸŸŸq-Vim-qᄀŸz; ˆ-ˆzᄁ-
zŸŸGÅ-Åüü

COLLECTED WORKS OF HIS HOLINESS THE 14TH DALAI LAMA

པོད་དཔ།

VOLUME 4

ཡཤོང་ས་ཏཱ་ལའི་ཟླ་མའི་བཀའ་འབུམ་སྤྱད་སྒྲིག་ཁང་།

HIS HOLINESS THE DALAI LAMA'S COMMENTARY ON ARYADEVA'S BODDHICHARYA AVATARA

FIRST EDITION: 2011

1500 Copies

COPYRIGHT © 2011

Central Archive of His Holiness the Dalai Lama

ISBN: 81-902448-3-3

Published by:

Central Archive of His Holiness the Dalai Lama

P. O. Sarah-176215

Distt. Kangra, H.P. India

Phone: +91-1892-203210

རོ་མཚར་མད་བྱང་སྙིང་རྩེ་ཆེན་པོའི་ལམ། །
 ཟབ་དང་རྒྱ་ཆེའི་རིགས་ཚུལ་ནམ་མང་གིས། །
 གྲལ་བཟང་གདུལ་བྱའི་ཆོགས་ལ་སྟོན་མཁས་པ། །
 རྒྱས་སྤྲས་ནི་བ་ལྷ་ལ་མགོས་ཕྱག་འཆལ། །

འཇམ་དཔལ་གཞིན་ནུ་ཐུགས་ལ་ཞུགས་པའི་མཐུས། །
 དག་གི་དབང་ཐུག་མདོ་ཐུགས་ཀྱི་ལྷུང་ཀྱན། །
 རབ་འབྱུང་གློ་བཟང་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་བའི་བཞུན། །
 འཛིན་མཁས་རྒྱ་མཚོའི་མགོན་ལ་གསེལ་བ་འདེབས། །

{ }ü ü; Æ-zTÅ-Æh-ÿPÛG®G-Mm-°wGÅ-æVG-xG-
m-qj Æ&GP-Å-&BzÅ-æGm-&M¼-z°h̄zP-qê
fæÅ-Th-æEm-q-ÇÿiP-zTßzÿh̄q-Vim-qPÛ
GÅP-uh-°WG-Vim-æPÛ; °-Fh̄-
ÿh̄-fÛ-æzÿGÅ-Åü ü

པོ་དང་པ།

VOLUME 4

ཡམོང་ས་རྒྱ་ལའི་ལྷ་མའི་བཀའ་འབུམ་སྤྱད་སྤྱི་གཞི་ཁང་།

hqiCm-GÅ³/₄-zÁhü

སྟོན་འདུག་ཆེན་མོའི་བཀའ་བྲིད་ཟིན་པའི་འདིའི་ཙུང་པ་སྟོན་འདུག་ཆེན་མོ་མཇུག་པའི་ལྷན་
 དེ་བའམ་རྒྱལ་སྤྱི་ཆེན་པོ་ཞི་བ་ལྷ་ནི། བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེས། རྒྱ་གར་སྟོ་སྟོགས་སུ་ཡུལ་འཁོར་
 བཟང་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཡུལ་དུ། ཡབ་རྒྱལ་པོ་དགེ་བའི་གོ་ཆའི་སྤྱི་ཆེན་པོ་ཞི་བའི་གོ་ཆ་ཞེས་བྱ་བར་
 བལྟམས་ཞེས་དང་། ཉེ་ཆར་པ་རྗེ་ཏཱ་ལའ་བླ་རྒྱུ་ཏི་པ་ཐའི་སྟོན་འདུག་ཉིན་སྐད་དུ་འགྱུར་བའི་
 སྟོན་སྐོང་ནང་། རྒྱ་གར་ལུ་བུ་སྟོགས་སུ་ར་ཐ་ཞེས་པའམ་སྟོ་ར་པ་ཏཱ་ལའ་པ་དང་ཆ་ཀླུ་ཐུ་ལྷ་མར་དང་
 ལུང་རའི་ས་ཆར། ཡུལ་དེའི་རྒྱལ་པོ་འཇམ་པའི་གོ་ཆའི་སྤྱི་ཆེན་པོ་ཞི་བ་ལྷ་མ་པའི་སྤྱི་ཆེན་པོ་ཞི་བའི་
 ཡུལ་ལ་རྒྱ་གར་སྟོ་ལུ་བྱི་བྱུང་པར་དང་། ཡབ་ཀྱི་མཆོན་ལ་རུང་བའི་མི་འདུ་ཞིང་། རྗེ་བཙུན་
 ཏཱ་ལའ་བླ་སྟོ་སྟོ་ར་པ་ཏཱ་ལའ་པའི་སྤྱི་ཆེན་པོ་ཞི་བའི་སྤྱི་ཆེན་པོ་ཞི་བའི་སྤྱི་ཆེན་པོ་ཞི་བའི་སྤྱི་ཆེན་པོ་
 ཡིན་པར་ངེས་ཤིང་། དུས་རབས་བདུན་པའི་ནང་། ཆོས་རྒྱལ་སྟོང་བཙན་གླམ་པོའི་སྐུ་དུས་སུ་
 ཡབ་དགེ་བའི་གོ་ཆའམ་འཇམ་པའི་གོ་ཆ་དང་། ཡུལ་དོ་རྗེ་ལའ་འབྱོར་མའི་སྤྱི་ཆེན་པོ་ཞི་བའི་སྤྱི་ཆེན་པོ་
 ཞི་བའི་སྤྱི་ཆེན་པོ་ཞི་བའི་སྤྱི་ཆེན་པོ་ཞི་བའི་སྤྱི་ཆེན་པོ་ཞི་བའི་སྤྱི་ཆེན་པོ་ཞི་བའི་སྤྱི་ཆེན་པོ་ཞི་བའི་སྤྱི་ཆེན་པོ་

བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདི་ནི། རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་མཐའ་དག་གི་དགོངས་པ་རྟོགས་ཤིང་།
བདག་པས་གཞན་གཅས་པའི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་བྱུགས་དམ་གྱི་མཐིལ་དུ་མངའ་པ་ལ་བརྟེན་ནས།
སེམས་ཅན་འགྲོ་བ་ཡིངས་གྱི་ཕན་བདེ་འབའ་ཞིག་གི་དོན་ལ་རྩེ་གཅིག་དུ་གཞོལ་བ། བྱད་པར་གསང་།

སྒྲགས་ཐུན་མེད་པའི་རྒྱུད་ནས་འབྱུང་བའི་ཐུ་སྲུ་ཀྱའི་ས་པའི་ཤིན་ཏུ་སྒྲིམ་མེད་ཀྱི་སྒྲིབ་པའི་སྒྲིམ་ས་
 ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པར་མཛད་པའི་སྒྲིམ་པའི་ནལ་འབྱོར་པ་ཆེན་པོ་ཞི་བ་ལྷ་ཞེས་
 ཡོངས་སུ་གྲགས་ཤིང་། ཁོང་གི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ལ། རོ་མཆར་བའི་མཛད་པ་བདུན་དུ་འདུས་
 ཏེ། ལྷག་པའི་ལྷ་མཉེས་ནུ་ལེན་དཔེ། བཀོད་པ་ཐུན་ཆོགས་ཚོད་པ་རྒྱེག་ ལམ་མཆན་ཅན་དང་
 སྒྲུང་པོ་དང་། རྒྱལ་པོ་ཐུ་སྒྲེགས་བདུལ་བའོ། ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་ན།

༡༥ ལྷག་ལྷ་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་ཞལ་གཟིགས་ཤིང་ཐུགས་མཉེས་པའི་མཛད་པ་ནི། གཞིན་
 རྒྱུའི་ཆེ་རིག་པ་མང་པོ་བསྐྱབས་ཤིང་། འཇམ་དཔལ་རྣོན་པོ་བསྐྱབས་པས་ཞལ་གཟིགས། ལམ་
 རྒྱལ་པོ་འདས་ཏེ་འབངས་མི་ཀྱན་སྒྲོམ་སྒྲིམ་གྱིས་རྒྱལ་པོར་དབང་བསྐྱར་བའི་ཕྱི་ཉིན་སྤྱི་འདོན་བྱ་རྒྱུའི་
 རོ་རྒྱལ་ཆེ་ལམ་དུ། སང་རྒྱལ་པོར་སྤོང་རྒྱུའི་སྤྱི་ལ་རྩེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་བཞུགས་ནས།
 བྱ་གཅིག་འདི་ནི་ང་ཡི་ལྷན་ཡིན་ཏེ། འང་ནི་ཁྱེད་ཀྱི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཡིན། ཁྱེད་དང་ང་
 གཉེས་ལྷན་གཅིག་ལ་འདུག་པ། འདི་ནི་རྣམ་པ་ཀྱན་ཏུ་རིགས་མ་ཡིན། ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་
 རྩེ་བཙུན་འཇམ་པས་སྒྲོལ་མས་རང་གི་མ་ཡི་ཚུལ་དུ། བྱ། རྒྱལ་སྤྱི་འདི་ནི་དཔུལ་བའི་ཚུ་ཆན་
 མི་ཟད་པ་ཉིད་དེ། དེ་ཁྱེད་ལ་དབང་བསྐྱར་བར་ཉོའོ། ཞེས་གསུངས་པ་ཆེས་ནས། གཉིད་སད་
 པ་ན། རྒྱལ་སྤྱི་བཟུང་དུ་མི་རུང་བར་མཁྱེན་ནས། རུ་ལེན་དར་ཐེབས། ཞག་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་
 ཕྱིན་པ་ན། སྒྲོམ་ཆད་ཀྱིས་གདུངས་ཏེ་ནགས་ཀྱི་རྩ་བའི་ཚུ་མིག་ཅིག་ལས་ཚུ་འབྱུང་བར་རྩོམ་པའི་
 ཆོད་སྒྲིབ་བྱ་བྱ་མོ་ཞིག་འོངས་ནས། འདི་ནི་དུག་ཚུ་ཡིན་པས་བདུང་མི་རུང་ཞེས་ཚུ་ཞིམ་པོ་
 ལྷུང་ཅིང་། ནགས་ཀྱི་ཐུག་ན་ནལ་འབྱོར་པ་ཞིག་འདུག་པའི་བྱང་དུ་བྱིད། དེ་ལས་གདམས་པ་
 མཚོས་ཏེ་བསྒྲོམས་པས་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ཡེ་ཤེས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་ཐོབ། རུ་ལེན་པ་
 དེ་ནི་རྩེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་དང་། བྱ་མོ་དེ་འཇམ་པས་སྒྲོལ་མ་ཡིན། རུ་ལེན་དཔེ་མཁན་

པོ་ཀྱལ་བའི་ལྷ་ལས་རབ་དྲུ་བྱང་སྟེ། མཚན་ལ་ཞི་བའི་ལྷ་ཞེས་བཏགས་སོ། །

༡༥ ལྷ་ལེན་དྲེ་བཀོད་པ་ཕྱན་སྲུང་ཆོགས་པའི་མཛད་པ་ནི། དེར་ནང་གི་ནལ་འབྱོར་
འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་ལ་ཆོས་གསན་ཅིང་། དེའི་དོན་ལ་མཉམ་པར་འཛོག་པ་དང་། སྤྱིའི་ཀྱན་
སྦྱོང་ཉིན་རེ་བཞིན་འབྲས་བྲེ་བོ་ཆེ་ལྷ་རེ་གསོལ། ཉིན་མཚན་དུ་གཟིམས་ཤིང་ཐོས་བསམ་སྒོམ་
གསུམ་གང་ཡང་མི་བྱེད་པར་བཞུགས་པས་ཟ་ཉལ་བཤང་གཅི་འདོར་བའི་འདུ་ཤེས་གསུམ་པ་བར་
བཏགས། གཞན་གྱི་རྒྱུད་ཆོད་མི་ཟེན་པ་ནམས་ཀྱིས། རབ་དྲུ་བྱང་བའི་ལས་སུ་བྱ་བ་ནི། འཁོར་
ལོ་གསུམ་ཡིན་ན། འདིས་ནི་གང་ཡང་མི་ཤེས་པ། ཅི་ཡང་མི་འཛོན་པས། དགེ་འདུན་གྱི་གནས་
ནས་བསྐྱད་དགོས་པར་འདུག་བསམ་ཡང་། རྒྱལ་བྱིམས་སྤང་པར་མཛད་པས་སྦྱོང་པའི་རྒྱུན་ནི་
མ་ཆང་ན་ཅི་བྱ་ཞེས་ཐབས་བཀོས་ཏེ། ཆོ་འཕྲུལ་ལྷ་བའི་མདོ་འདོན་པའི་རེས་མོས་ཡོད་པ་ལས།
མདོ་འདོན་རེས་བྱས་ན་ཁོང་ལ་འདོན་རྒྱ་མེད་པས་རང་བྱད་ལ་འགོ་སྤྲོད་ནས་མདོ་འདོན་པར་བསྐྱལ་
པས་དང་པོར་ཞལ་བཞེས་མ་གནང་། སྤར་ནན་གྱིས་བསྐྱལ་བས། འོ་ན། ཁྱི་བཙུག་ཤིགས་གསུངས་
པས་ཐེ་ཆོམ་སྦྱོས། ལ་ལས་འཕྲུ་ཞིང་། འགའ་ཞིག་བཞད་གད་དང་བཅས་བཏུ་འོ་ཟེར། ལྷ་ལེན་
དྲེ་གཙུག་ལག་ཁང་གི་བྱང་ཤར་དགེ་འདུན་གྱི་ཀྱན་དགའ་ར་བར་དགེ་འདུན་དང་རྒྱལ་བོ་ལ་སོགས་
པའི་སྦྱོ་བོའི་ཆོགས་ཐམས་ཅད་འདུས་པའི་དབྱས་སུ་སྐྱས་འཛོགས་མེད་པའི་ཁྱི་མཐོན་པོ་བཤམས་
པ་ན། རྒྱལ་སྤྲས་ཆེན་པོས་ཕྱག་གིས་མནན་པས་རང་བཞིན་དམའ་རུ་བབས་པའི་སྟེང་དུ་ཐོགས་
པ་མེད་པར་ཐེབས་པས་མཐོ་ཆད་རང་འཇགས་སུ་གྱུར་པ་དང་། སྦྱོན་ཆད་གྲགས་པའི་མདོ་ཞིག་
འདོན་ནམ། མ་གྲགས་པ་ཞིག་འདོན་གསུངས་པས། རྒྱལ་བོ་ན་རེ། ཁྱེད་ཀྱིས་ཟ་ལུགས་ཀྱང་
སྤར་མ་བྱང་བཞིག་ཤེས་ལ། ཉལ་བ་དང་འཆག་པའི་སྦྱོང་ལམ་ཡང་སྤར་མ་བྱང་བཞིན་བྱེད་
པས། ཆོས་ཀྱང་སྤར་མ་གྲགས་པ་ཞིག་གསུང་འཆལ་ཞུས་པས། བདེ་གཤེགས་ཆོས་ཀྱི་སྦྱ་མངའ་

གྲུ་པ་ཅས་དང་། ཁྱིམ་སྒྲིག་གསུངས་ཤིང་། ཤེར་ལེའི། གང་ཆེ་དངོས་དང་དངོས་མེད་
 དག ཅེས་པ་ནས། མཁ་མཁའ་ལ་ཐེ་མཐོ་ཐེ་མཐོར་འཕགས་ཏེ། སྐྱ་མི་སྦང་བར་གསུང་གྲགས་
 པའི་སྒྲོ་ནས་ཐོགས་པར་བཏོན་ཏེ་གཤེགས་སོ། ། དེ་ནས། གཟུངས་ཐོབ་པ་ནམས་ཀྱིས་ཐེ་ལྷ་ར་
 ཟེན་པ་བསྐྱུས་པས། ཡུལ་ཤར་པ་ནམས་ཀྱིས་སྒྲིག་བདུན་བརྒྱ་ལས་མ་བྱུང་བར་བཤགས་པ་དང་
 ཤེར་ལེའུ་ཆད་པར་གྲགས། དབྱས་པ་ནམས་སྟོང་སྒྲིག་ཏུ་བསྐྱུས་པར་གྱུར་པས་ཐེ་ཆོམ་ཟེའིང་།
 བསྐྱབ་པ་ཀྱན་ལས་བདུས་པ་ཡང་། །ཡང་དང་ཡང་དུ་བཞུ་བར་བྱ། ཁྱིམ་དང་། ཡང་ན་རེ་ཞིག་
 མདོར་བསྐྱུས་པ། །མདོ་ནམས་ཀྱན་ལས་བདུས་པ་བཞུ། ཁྱིམ་པ་འང་ངོ་མ་ཤེས་པ་ན། ཏེ་ཡིད་ཀྱི་
 ཆར་གཏོགས་པ་གོང་ཁྱེར་ཀ་ཡིད་རྩོམ་སྒྲིགས་མཆོད་ཏེ་ན་དཔལ་ཡོན་ཅན་ན་བཞུགས་པ་ཐོས་ནས།
 སྐྱན་འདེན་དུ་བཏང་བ་དང་མཇལ་བས་གདན་མ་དོངས། དེ་དག་ཞུས་པས། བསྐྱབ་བདུས་དང་།
 མདོ་ཀྱན་ལས་བདུས་པ་ཁོ་བོའི་བྱང་ཁང་གི་གདུང་གསེབ་ན་པཎྜི་ཏེ་ཡིག་པ་མོས་ཤིང་བྱན་ལ་བྲིས་
 པ་ཞིག་ཡོད་པས་དེ་ལོངས། སྦྱོང་འཇུག་ཡུལ་དབྱས་པ་ནམས་ཀྱི་དེ་ཡིན་གསུངས་ཏེ། དེ་དག་
 གི་བཤད་པ་དང་སྐྱབ་པའི་ལུང་ཡང་གནང་ངོ་། །

༡༥ ཚུད་པ་བསྒྲིགས་པའི་མཇུག་པ་ནི། ཤར་སྒྲིགས་སུ་ཐོན་ཏེ་འབྲུགས་པ་ཆེན་པོ་ཞིག་
 ཞི་བའི་འཐབ་ཆར་ཞུགས་ནས་རྩེ་འཕུལ་གྱིས་འབྲུག་པ་འདུམ་པར་བྱས་སོ། །

༡༦ ཡ་མཆན་ཅན་གྱི་ལྷ་བ་འཛིན་པ་ལྟ་བུ་ལ་འཆོ་བ་བྱེན་ནས་ཆོས་ལ་བཀོད་པའི་མཇུག་
 པ་ནི། ཡུམ་མ་གཏུ་འུ་བ་སྒྲིགས་ཏེ་ཅང་མི་རིང་བ་ན། ཡ་མཆན་ཅན་གྱི་ལྷ་བ་འཛིན་པ་བརྒྱ་
 བྱུ་ཅིག་ཡོད་པ་(ཏར་ན་ཐས་ལྟ་བུ་གསུངས།) དེ་དག་གི་འཁོར་དུ་བསྐྱེད་པ་དང་། རེ་ཞིག་
 ཡུལ་ངན་ཆེན་པོ་བྱུང་ནས་བཟའ་བདུང་ཆད་དེ་ཉོན་མོངས་པར་གྱུར་ནས། སུ་སྦྱོང་བྱས་པ་སྦྱོབ་
 དཔོན་དུ་བཀོད་ཅིང་། བསྒྲོ་བ་ཉན་པར་བྱས་པ་དང་། སྦྱོབ་དཔོན་གྱིས་འབྲས་ཆན་སྦྱང་བཟེད་

གང་སྒྲངས་ཏེ། གྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པས་ཐམས་ཅད་ཆོས་ས་པར་མཛད་ནས། ལ་མཚན་ཅན་གྱི་
ལྷ་བ་འཛིན་པ་ལས་བརྒྱུགས་ནས་བྱུང་པའི་བརྟན་པ་ལ་བརྟུན་དོ། །

༥༥ སྤང་པོ་བདེ་ལ་བཀོད་པའི་མཛད་པ་ནི། སྤང་པོ་སྟོང་ཕྱག་ཅིག། བྱ་བ་ཆ་བས་ཉེན་
ཏེ་ཁི་ལ་ཁད་པ་ན། སྟོབ་དཔོན་གྱིས་འཆོ་བ་སྦྱར་ཏེ་ཆོས་བརྟན་པས་བདེ་བར་བཀོད་དོ། །

༥༦ རྒྱལ་པོ་རྒྱས་མཐུས་བདུལ་བའི་མཛད་པ་ནི། ཤར་ཕྱོགས་ཨ་རི་བི་ཤ་ནའི་རྒྱལ་པོ་
ལ་མ་ཙ་ལའི་གནོད་པ་བྱ་བ་འཆོ་བ་མ་བྱིན་པ་ཁ་ཅིག། རྒྱལ་པོ་ལ་འབྲེལ་ནས་ནོར་སྦྱིན་དགོས། མ་
བྱིན་ན་རྒྱལ་པོ་གསོད་པ་ཡོད་པས་དེའི་སྐྱ་སྤྱང་མཛད། སྟོབ་དཔོན་ལ་རྩེ་བརྟུན་གྱི་ཕྱག་རྒྱར་བཅེངས་
པའི་ཤིང་གི་རལ་གྱི་ཞིག་ལས་མེད་པ་གྲོགས་གྱིས་མཐོང་ནས། རྒྱལ་པོ་ལ་མི་འདི་གཡོ་སྐྱུ་ཅན་
ཞིག་སྟེ། ལག་ཆ་ཤིང་གི་རལ་གྱི་ལས་མེད་པ་གཟིགས་ཤིག་ཅེས་གསོལ་བས། རྒྱལ་པོ་ཁྲིས་ཏེ།
ཁྲིད་གྱི་རལ་གྱི་ཕྱུངས་ཤིག་ཅེས་སྒྲས་པས། ལྷ་ཉིད་གནོད་པར་འགྱུར་རོ་གསུངས། གནོད་ཀྱང་
སྒྲ་ཡི། དེས་པར་ཕྱུངས་ཤིག་ཟེར། འོ་ན། ལྷའི་སྦྱན་ལ་གཅིག་བཀའ་སྟེ་གཅིག་གིས་གཟིགས་
ཤིག་ཅེས་གསོལ་ནས། རལ་གྱི་ཕྱུངས་པས། དེའི་འོད་ཟེར་གྱིས་མ་བཟོད་ནས། མིག་ལ་གཅིག་
ཞར་བ་དང་། བྱུང་བ་པར་ཤེས་ནས་བཟོད་པར་གསོལ་ཞིང་སྐྱབས་སུ་སོང་བས་ཆོས་ལ་བརྟུན་
དོ། ། རྟ་ར་ན་ཐས། རྒྱལ་པོ་སེང་གེ་ལྷ་པའི་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་ཞུགས་ཚུལ་བཤད་པས་ལོ་རྒྱུས་
རྒྱུང་མི་འདྲ།

༥༧ ལྷ་སྟེགས་པ་རྒྱས་མཐུས་བདུལ་བའི་མཛད་པ་ནི། རྟགས་ཆ་ལ་ཞིག་དུ་གཙུག་ལག་
ཁང་ཡོད་པར་དགེ་སྟོང་ལྷ་བརྒྱུད་ལྷ་ན་དུ་བཞུགས་པ་ན། རྟགས་དེར་རི་དྲགས་མང་པོ་ཡོད་པ་
སྟོབ་དཔོན་གྱི་བྱང་ཁང་དུ་སོང་བ་མཐོང་ལ། ཕྱིར་ཕྱུང་བ་མ་མཐོང་བས་རི་དྲགས་རྩེ་ཉུང་དུ་སོང་
བས། འགའ་ཞིག་གིས་དཀར་ཁུང་ནས་བརྟན་པས་ཤིག་གསོལ་བ་མཐོང་ནས། དགེ་འདུན་གྱིས་

གོལ་པར་བརྩམས་པ་ན། བདག་གིས་བསད་པའི་རི་དྲགས་ནམས། །དང་པོ་གང་ནས་ཀྱང་མ་འོང་། །པར་
 དུ་གང་ལ་ཡང་མི་གནས། །ཐ་མ་གང་དུ་འང་འགག་མི་འགྱུར། །གདོད་ནས་མ་གྲུབ་ཆོས་ནམས་
 ལ་དྭ་ །བསད་དང་གསད་བྱ་ག་ལ་གྲུབ། །ཀྱེ་མ་སེམས་ཅན་སྙིང་རེ་རྩེ། །རྩུ་སུ་ཀྱ་ནི་སྒྲུ་བར་བྱེད། །ཅིས་
 སོགས་གསུངས་ཤིང་། །སྤྱིལ་སྒོ་བྱེ་བས་རི་དྲགས་ནམས་ཉིས་འགྱུར་དུ་འཕེལ་ཞིང་ཁྱབ་པར་
 གྱུར་པ་དང་། །དེ་དག་དད་པར་གྱུར་ཅིང་། །དོན་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་གདོད་ནས་མ་གྲུབ་པ་དང་
 རྩུ་མ་ལྟ་བུར་སྒྱུད་པའི་ལམ་ལ་བཀོད། །དེ་ནས་དཔལ་གྱི་རིའི་སྒོ་སྤྲུགས་སུ་ཡུ་ཅུ་ཕྱེད་སྒྱུད་པ་ཞེས་
 བྱ་བ་སྤང་པོའི་ཆ་བྱད། །གཅེར་བུར་འབྱུང་མ་པོ་བའི་ཕྱིགས་མས་འཆོ་བར་བྱེད་པ་དག་གི་ནང་
 དུ་ཞུགས། །ཁ་རི་བེ་དྭ་རིའི་རྒྱལ་མོའི་བར་མོ་ཀ་ཙ་ལ་དྲས་འབྱུང་མ་པོ་བའི་ཆུ་འཐོར་བ་སྒོ་བ་དཔོན་
 ལ་པོག་པས་ཁོལ་པ་མཐོང་སྟེ་རྩུ་འཕུལ་ཅན་དུ་གོ། །དེའི་ཆེ་མུ་སྟེགས་ཀྱི་སྟོན་པ་ཤང་ཀར་དེ་བ་
 ཞེས་བྱ་བས་ནང་པ་དང་འགན་གོལ་བྱས་ཏེ། །ངས་ནམ་མཁའ་ལ་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོའི་དཀྱིལ་འཁོར་
 བྲིས་ནས་དེ་བཞིག་མ་རྩུས་ན་ནང་པའི་སྒྲ་ཆོས་བསྟེགས་ནས། །དགེ་འདུན་ནམས་སྤྱི་རོལ་པའི་ཆོས་
 སྒོར་འདུག་དགོས་ཞེས་རྒྱལ་པོ་ལ་གསོལ་བ་དང་། །རྒྱལ་པོས་དགེ་འདུན་བསྐྱུས་ཏེ་བསྟོད་ཀྱང་
 བཞིག་པར་ཁས་ལེན་མཁན་མ་བྱུང་པས། །རྒྱལ་པོ་མུ་ངན་དུ་གྱུར་པ་ན། །བར་མོས་སྤར་མཐོང་
 བའི་བཤད་པས་ཆོལ་ཕྱིག་གསུངས་པ་ལྟར་བཙལ་བས། །སྟོན་ཤིང་ཞིག་གི་བྱང་དུ་བཞུགས་པ་རྟེན་
 དེ་དྭ་ །དོན་དེ་ཞུས་པས། །ངས་རྩུས་ཀྱི། །ཆུ་བུམ་དང་རས་ཡུག་གཉིས། །མེ་ནམས་སྟོག་གྲིས་
 ཞིག་གསུངས་ནས་དེ་ལྟར་བྱས་སོ། །

སང་དགོང་མོ་ཐིག་བཏབ་སྟེ་སོང་བས། །ཐམས་ཅད་ཐེ་ཆོམ་དུ་གྱུར་ཏོ། །ནངས་སྤྱོད་
 དཀྱིལ་འཁོར་བྲིས་ཏེ་ཤར་སྒོ་ཙམ་ཟེན་པ་ན། །སྒོ་བ་དཔོན་ཏིང་ངེ་འཛིན་མཛད་པས་འཁྱབ་མ་ཆེན་
 པོ་ལངས་ཏེ་དཀྱིལ་འཁོར་བྲིས་པ་དེ་ཆེག་མེད་དུ་བྱིར། །ཤིང་དང་གོང་བྱིར་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འགྲེལ་

ལ་ཐུག་འདུག དེར་ཆོགས་པའི་མི་ནམས་ཀྱང་བདས། ལུ་སྟེགས་ཀྱི་སྟོན་པའང་རྒྱང་ཆེན་པོས་
ཚུའི་ཕར་ཁར་བསྐྱད་དེ་འཐོར། སྟོགས་ཐམས་ཅད་དུ་ལུན་པ་ཆེན་པོར་གྱུར་ཏོ། །

དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་དང་བཙུན་མོ་ལ་སོགས་པ་དཔང་པོར་བཞུགས་པ་ནམས་གོས་དང་བྲལ་ཞིང་།
དུ་ལ་གྱིས་གཡོགས་པ་ལ། སྟོབ་དཔོན་གྱི་སྟོན་མཚམས་ནས་འོད་བྱུང་སྟེ། རྒྱལ་པོ་དང་བཙུན་
མོ་སོགས་ལ་ལམ་བཟུན་ཏེ་ཚུས་བཀྲལ་རས་གསར་བས་གཡོགས་ཏེ། མེ་བསྟོས་ནས་བདེ་བར་
བྱས་སོ། །དེ་ནས་ལུ་སྟེགས་ཀྱི་ལྷ་ཁང་ནམས་བཞིག་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཟུན་པ་ལ་བཙུད་ཅིང་།
ལུ་སྟེགས་ཕམ་པའི་ཡུལ་དུ་གྲགས་སོ། །སྟོབ་དཔོན་འདིའི་ནམ་ཐར་ད་ལྟའི་སྐར་སྟེའི་བཟུན་འགྱུར་
ཁྲིད་དུ་རྒྱད་ཆེན་ལུ་པར་བཞུགས་པའི་རྒྱ་གར་གྱི་སྟོབ་དཔོན་མི་འཛིགས་སྟེན་གྱི་ཞལ་རྩ་ནས་གསུངས་
ཤིང་། མི་ཉག་ལོ་ཙྰ་བ་སྟོན་གྲུབ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ལེགས་པར་བསྐྱར་བའི་གྲུབ་ཐོབ་བརྒྱད་ཅུའི་ལོ་
རྒྱུས་ཤིག་རྣམས་བདེར་གསུང་ཚུ་ལ་མི་འདྲ་བ་རུང་ཟད་སྣང་། སྟོབ་དཔོན་འདིས་མཇུག་པའི་བཟུན་
བཅོས་པོད་སྐད་དུ་འགྱུར་བ་ནི། སྟོད་འཇུག་དང་། བསྐྱབ་བདུས། མདོ་ཀྱན་བདུས་གསུམ་
ལས་སྟེ་མ་འདི་ད་ཆ་ལེགས་སྐྱར་སྐད་དུ་མཇུག་རྒྱ་མེད་པ་དང་། བསྐྱབ་བདུས་སུ་ལུང་གང་ལས་
དངས་པའི་མདོ་ཕལ་མོ་ཆེ་ཞིག ད་ཆ་མ་རྟོག་པས་དེ་དག་རྒྱབ་པར་ཤེས་ཐུབ། གཞན་ཡང་། ལྷན་
ཅིག་སྟེས་པའི་སྐུ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟིང་པོ་ཡི་གེ་བརྒྱད་པའི་བསྐྱུང་བ་དང་། རྟེན་
པ་བཞགས་པའི་ཆོ་ག་དང་། འཕགས་པ་འདེམ་ཀྱི་ལེ་ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་ཡི་འགྲེལ་
པ་སོགས་བཟུན་འགྱུར་ཁྲིད་དུ་བཞུགས།

ཡང་། དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཏོར་མའི་ཆོ་ག་དང་།
སྟོད་དང་སྟོད་མིན་ནམ་པར་ངས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་དུ་སྟེན་པ་རྒྱ་མཚོ་བསུབས་པ་
ལས་བྱུང་བའི་བདུད་རྩིས་ཆོམས་པ་སྟོབ་དཔོན་གྲུབ་ཐོབ་པ་འདུ་ཤེས་གསུམ་པ་བརྒྱ་ལོའི་ཐོལ་གྱིས་

གཏན་ལ་ཕབ་པོ། ཞེས་པ་ཞིག་དང་། རྟོ་རྩེ་མགུར་ཟུར་ཆག་གི་སྐད་དུ་བཞུགས་པ་ཞིག་གི་མཛད་
བྱང་དུ་སློབ་དཔོན་འདིའི་མཆན་ལ་བཅད་ཅེས་བྱ་བ་འཁོད་འདུག་པ་སོགས་ཡོད་སྟེ། བསྟན་བཅོས་
འདིའི་མཆན་བྱང་ལ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྦྱོད་པ་ལ་འདུག་པ་ཞེས་ཡོད་པར་གསལ་ཡང་། བོད་སྐད་
དུ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱོད་པ་ལ་འདུག་པ་ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་ལ།

འདི་བསྟར་ཆུལ་ལ། ༡༥ ཐོག་མར་བསྟན་པ་སྟེ་དར་སྐབས་ཀྱི་གར་གྱི་མཁན་པོ་སྐུ་
རྟེན་མ་དང་། ཞུ་ཆེན་གྱི་ལོ་རྒྱུ་བ་བརྗེ་དཔལ་བཅུགས་ཀྱིས་ཁ་ཆེའི་དཔེ་ལ་ཞུས་ཏེ་གཏན་ལ་ཕབ་
པ། ༡༦ དེ་ལ་བསྟན་པ་སྟེ་དར་གྱི་འགོར་ཀྱི་གར་གྱི་མཁན་པོ་རྣམས་ཀྱི་བྱ་དང་། ལོ་རྒྱུ་བ་རིན་
ཆེན་བཟང་པོས་ལེགས་པར་བསྟར་ཅིང་ཞུས་ཏེ་གཏན་ལ་ཕབ་པ། ༡༧ ཡང་། ཀྱི་གར་གྱི་མཁན་
པོ་ཤུག་ཆོ་གོས་དང་། ལོ་རྒྱུ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཡུལ་དབུས་ཀྱི་དཔེ་དང་མཐུན་པར་བསྟར་ཅིང་ཞུས་
ཏེ་གཏན་ལ་ཕབ་པ། ༡༨ བལ་པོ་པཌྲི་ཏ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཆུང་དུར་གྲགས་པ་དང་། བོད་ཀྱི་
ལོ་རྒྱུ་བ་དག་སྦྱོང་སྦྱོང་ཞུན་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཁ་ཆེའི་དཔེ་དང་བསྟན་ནས་ལེགས་པར་བཅོས་ཤིང་བསྟར་
ཏེ་འཆད་ཉན་གྱིས་གཏན་ལ་ཕབ་པ། རྟོ་རྩེ་འགུར་དང་། རྩ་བ་ལའང་མི་མཐུན་པ་དུ་མ་ཡོད་པར་
གསལ་ཞིང་། གང་ལྟར་བོད་འགུར་འདི་སྟོན་གྱིས་ལོ་རྒྱུ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཞིབ་འདུག་དག་ཐེར་ལེགས་
པར་མཛད་པ་ཞིག་ཡིན།

སློབ་དཔོན་འདིས་རྒྱལ་སྐུས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱོད་པ་ལུང་གི་སློན་སྐུ་གཏན་ལ་འབེབས་
པ་མདོ་ཀྱན་བདུས་དང་། རིགས་པའི་སློན་སྐུ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་སྦྱོད་འདུག་ཅེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་
ཤིང་། བསྟན་བཅོས་འདིས་སྦྱར་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་མཐའ་དག་གི་དགོངས་པ་འགྲེལ་ཞིང་། ལྷན་
པར་དུ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྟེ་སྟོན་མ་ལུས་པའི་དགོངས་པ་རྟོགས་པར་བཀྲལ་བའི་སློན་སྐུ་གསུང་རབ་
མཐའ་དག་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་གང་ཟག་གཅིག་འཆང་ཀྱི་བའི་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་ རྟོ་རྩེ་ཉམས་

སྲ་ལེན་ཚུ་ལ་རིགས་པ་མཐའ་ཡས་པས་གཏན་ལ་ཕབ་པར་མ་ཟད། བརྟན་པའི་བདག་པོ་སྟོན་པ་
བཅོམ་ལྷན་འདས་ནས་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་དང་། དེ་ནས་དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་སྐུ་
སྐྱུ་བ། སྟོབ་དཔོན་ཆེ་བ་གཤམ་པ་སོགས་ནས་རྒྱལ་སྤྱི་ཆེན་པོ་ཞི་བ་ལྟའི་བར་དུ་ཟབ་མོ་ལྟ་བུའི་
བརྒྱུད་པ་དང་། ལྷག་པར་དུ། བདག་གཞན་མཉམ་བཞེད་མེད་སྟོང་གི་སྟོན་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཚུ་ལ་
འཇམ་པའི་དབྱངས་ནས་ཉེ་བརྒྱུད་ཀྱི་ཚུ་ལ་དུ་ཕེབས་པའི་མན་ངག་གི་རིམ་པ་རྩ་ལ་དུ་བཏོན་ནས་
གསུངས་པའི་ལེའུ་བཙུའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་གཞུང་ཆད་དུ་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན།

གཞུང་འདིར་ལེའུ་བཙུ་དང་དགུར་ངེས་ཚུ་ལ་སོགས་ཀྱི་སྟོར་ལ། འདིར་ལེའུ་དགུ་པ་ཅན་
གྱི་མ་ཕྱི་ནི། ཏུན་ཏོང་ཡིག་རྟེན་དུ་བཞུགས་པའི་དཔེ་ལས། བསྟོ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ལེའུ་རྟེ་དགུ་
པའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོན་པ་འཇུག་པ་སྟོབ་དཔོན་སྟོ་གོས་མི་ཟད་པས་མཇུག་པ་རྗེས་
སྟོ། །རྒྱ་གར་གྱི་ལོ་རྒྱུ་བ་བཞེད་པལ་བཅེགས་ཀྱིས་བསྐྱར་ཅིང་ཁུས་ཏེ་གཏན་ལ་ཕབ་པའོ། །ཞེས་
པའི་མཐའ་ཅན་ཞིག་འདུག་པ་དང་། བྱ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོན་པ་འཇུག་
ཞེ་བ་ལྷས་མཇུག་པ་རྗེས་འགྱུར། འདི་དཀར་ཆག་ཆེན་མོ་གསུམ་གར་སྟོག་དུག་བརྒྱ་བམ་པོ་གཉིས་
ཞེས་འབྲུང་མོད་ཀྱི། སྟོག་སྟོང་དུ་གྲགས་སོ། །

སྟོན་པ་འཇུག་ལེའུ་དགུ་པ་སྟོ་གོས་མི་ཟད་པས་མཇུག་ཟེར་བ་དེ་དང་། འདི་མི་གཅིག་ཅེས་
སྐྱབ་ཡང་སྤྱི་ག་བཤགས་ལེའུ་ལོགས་སུ་བྱས་མ་བྱས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་། འགྱུར་ཁྱེ་ཕྱིའི་ཁྱད་པར་
མ་གཏོགས་པ་གཅིག་པར་ཁོ་པོ་སྟོའོ། །ཞེས་གསུངས། རྩ་ནང་ཏུ་ར་ན་ཐའམ་སྟོན་མའི་མགོན་
པོས། གཟུངས་ཐོབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོ་ལ་བཟུང་བ་ལས་ཁ་ཆེ་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོག་སྟོང་ལྷག་པ་ཞིག་
བྱུང་། མཆོད་བཞེད་རང་གི་སྟོས་སྐྱར། ཤར་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོག་བདུན་བརྒྱ་ལས་མེད་པ་མཆོད་
བཞེད་དབུ་མ་རྩ་བའི་དེ་བཙུག་དེ་ཡང་བཤགས་ལེ་དང་། ཤེར་ལེ་ཆད་པ་ཡིན། དབུས་པ་རྣམས་

ཀྱི་མཆོད་བརྗོད་དང་ཚུམ་པར་དམ་བཅའ་བ་དང་། རྗེས་བསྐྱུགས་ཀྱི་དབང་དུ་བཙུགས་པའི་སྒྲིག་
སྟོང་ཡོད་པ་ཞིག་ལྟར་། དེར་གང་ཡིན་ཐེ་ཚོམ་དུ་གྱུར་པ་ཞེས་པ་ནས། དབུས་པ་ནམས་ཀྱི་དེ་
བཟུང་བ་ལྟར་ཡིན་གསུངས། བསྟན་བཅོས་འདིར། བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེས། རྒྱ་གར་ན་འགྲེལ་པ་
བརྒྱ་ཙ་བརྒྱད་ཡོད་པར་གསུངས་ཀྱང་། བོད་དུ་བསྐྱུར་པ་བརྒྱད་ཙམ་བཞུགས་ཡོད་པར་གསུངས།

དེང་སང་བསྟན་འགྱུར་དེབ་གཟུགས། དབུ་མ། ཉལ་། (༡༣༠) ནང་། སྟོད་འཇུག་
ཙ་བ་དང་། ༡༥ བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྟོད་པ་ལ་འཇུག་པའི་དཀའ་འགྲེལ། དགེ་སྦྱང་མཁས་པ་ཤེས་
རབ་འབྱུང་གནས་ཀྱིས་མཛད་པ། ༡༦ སྟོད་འཇུག་གི་ནམ་པར་བཤད་པ། སྟོབ་དཔོན་གྱི་ཁྲིམས་
མཛད་པ་༥ ༡༧ ཡང་། དབུ་མ། ཉལ་། (༡༣༡) ནང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོད་པ་ལ་
འཇུག་པའི་ལེགས་པར་སྒྱུར་བ། སྟོབ་དཔོན་དགེ་བའི་སྒྲུབ་མཛད་པ། ༤༥ བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའི་སྟོད་པ་ལ་འཇུག་པའི་རྟོགས་པའི་དཀའ་བའི་གནས་གཏན་ལ་དབབ་པ། སྟོབ་དཔོན་གྱི་ཁྲིམས་
མཛད་པ། ༤༦ བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོད་པ་ལ་འཇུག་པའི་དཀའ་འགྲེལ། དཔལ་བྱེ་ཀྱ་མ་ལ་
ཤྱེ་ལའི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་དགེ་སྦྱང་བློ་རྩ་ཙ་མ་རྟེན་ཏམ་མཛད་པ། ༤༧ ཤེས་
རབ་ལེན་དཀའ་འགྲེལ། པཎྜི་ཏ་མི་མཉམ་ཁོ་ལ་པོ་དང་། ལོ་ཙུ་བ་དགེ་སྦྱང་སྟོབ་ལྟོ་ལྟོ་ཤེས་རབ་
ཀྱིས་བསྐྱུར་བ། ༥༨ བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོད་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཤེས་རབ་ལེན་དང་བསྟོ་བའི་
ལེན་དཀའ་འགྲེལ། མཛད་བྱང་དང་འགྱུར་བྱང་མི་གསལ་བ། ༥༩ བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
སྟོད་པ་ལ་འཇུག་པའི་དོན་སུམ་ཙུ་ཙ་ཙུ་ཏུ་བསྐྱུས་པ། གསེར་སྒྲིང་གི་བླ་མ་ཆོས་སྒྲིང་གིས་བསྐྱུས་
པ། ༦༠ སྟོད་པ་ལ་འཇུག་པའི་དོན་བཙུ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་པ། གསེར་སྒྲིང་གི་བླ་མ་ཆོས་སྒྲིང་
གིས་བསྐྱུས་པ། ༦༡ བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོད་པ་ལ་འཇུག་པའི་དགོངས་པའི་འགྲེལ་བ་བྱུང་
པར་གསལ་བྱེད། རྒྱ་གར་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་ཇ་ག་ཏ་ལའི་བི་ཏ་རའི་པཎྜི་ཏ་ཆེན་པོ་ཤྱེ་བི་ལྷུ་ཏི་ཙུ་ས་

མཛད་པ། ༡༡༥ གཞན་ཡང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པའི་བཤད་པ། རྩོམ་
རྩེས་མཛད་པ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་པར་མངོན།

ཆད་དུ་བྱུང་བའི་བསྟན་བཅོས་འདི་ལ། བོད་ཀྱི་མཁས་པས་མཛད་པའི་འགྲེལ་པ་གང་དང་
གང་ཡོད་ཅེ་ན། ༡༥ བོད་འགྲེལ་ཐོག་མ། སྤྱོད་འཇུག་གི་ཁྲི་ཀླ། ཚུམ་པ་པོ། རྩོག་སྒྲོ་ལྷན་ཤེས་
རབ་(བྱེ་ལོ་༡༠༥༩-༡༡༠༩) ༡༦ སྤྱོད་འཇུག་གི་ཁྲི་ཀླ། ཚུམ་པ་པོ། ཕུ་བ་ཆོས་ཀྱི་སེང་གེ་(བྱེ་
ལོ་༡༡༠༩-༡༡༥༩) ༡༧ གཙང་ནག་པའི་སྤྱོད་འཇུག་གི་འགྲེལ་བ། ༡༨ ཉང་བྲམ་ཆོས་ཀྱི་སེང་
གེའི་སྤྱོད་འཇུག་གི་འགྲེལ་བ། ༡༩ སྤྱོད་འཇུག་གི་འགྲེལ་བ། ཚུམ་པ་པོ། ས་སྐྱ་བསོད་ནམས་
ཅེ་མོ་(བྱེ་ལོ་༡༡༩༣-༡༡༩༣) ༢༠ སྤྱོད་འཇུག་གི་འགྲེལ་བ་ལེགས་པར་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚོ། ཚུམ་
པ་པོ། རྒྱལ་སྐུ་ཐོགས་མེད།(བྱེ་ལོ་༡༣༩༥-༡༣༩༩) ༢༡ སྤྱོད་འཇུག་གི་འགྲེལ་ཆེན་ཆེན་པའི་
འོད་ཟེར། ཚུམ་པ་པོ། བུ་སྟོན་རིན་ཆེན་གྲུབ་པ།(བྱེ་ལོ་༡༣༩༠-༡༣༩༩) ༢༢ སྤྱོད་འཇུག་གི་
ཁྲི་ཀླ། ཚུམ་པ་པོ། མཚོ་སྐྱ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།(བྱེ་ལོ་༡༣༡༠-དགུང་གངས་བཞི་བརྒྱའི་ནང་སྐྱ་
གཤེགས།) ༢༣ སྤྱོད་འཇུག་གི་ཁྲི་ཀླ་ས་བཅད་དང་བཅས་པ། ཚུམ་པ་པོ། ལྷ་མ་དམ་པ་བསོད་
ནམས་རྒྱལ་མཚན།(བྱེ་ལོ་༡༣༡༣-༡༣༢༥) ༢༤ སྤྱོད་འཇུག་གི་ཤེས་རབ་ལེའུ་ཟེན་བྲིས། ཚུམ་
པ་པོ། རྩོ་ཅོང་ཁ་པ། (བྱེ་ལོ་༡༣༥༢-༡༣༥༩) ༢༥ སྤྱོད་འཇུག་གི་ཁྲི་ཀླ། ཚུམ་པ་པོ། ལྷ་ར་
ཐང་མཁན་པོ་བརྒྱ་བཞི་པ་གྲུབ་པ་ཤེས་རབ། (བྱེ་ལོ་༡༣༥༢-༡༣༥༣) ༢༦ སྤྱོད་འཇུག་ནམ་
བཤད་རྒྱལ་སྐུ་འཇུག་དོགས། ཚུམ་པ་པོ། རྒྱལ་ཆབ་དར་མར་རིན་ཆེན།(བྱེ་ལོ་༡༣༥༩-༡༣༩༣)
༢༧ སྤྱོད་འཇུག་གི་བསྐྱུ་སྟོན་མཁས་པའི་མགྲུལ་རྒྱ། ཚུམ་པ་པོ། སྐུ་སྐྱ་པ་སྒྲོ་གྲོས་རྒྱལ་
མཚན།(བྱེ་ལོ་༡༤༠༣-༡༤༢༣) ༢༨ སྤྱོད་འཇུག་གི་ཁྲི་ཀླ། ཚུམ་པ་པོ། ལྷག་ཆང་ལོ་ཙྰ་བ་ཤེས་རབ་
རིན་ཆེན།(བྱེ་ལོ་༡༤༠༥-) ༢༩ སྤྱོད་འཇུག་གི་འགྲེལ་བ། ཚུམ་པ་པོ། དཔའ་བོ་གཙུག་ལག་

བྲེང་བ། (ཕྱི་ལོ་ ༡༥༠༩-༡༥༤༤) ༡༤ ་ སྤྱིད་འདུག་གི་འབྲུ་འགྲེལ་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་སྒྲིན་མེ། ཚུམ་
 པ་པོ། འབྲུག་པ་པར་དཀར་པོ། (ཕྱི་ལོ་ ༡༥༣༧-༡༥༩༣) ༡༧ ་ སྤྱིད་འདུག་གི་རྣམ་བཤད། ཚུམ་
 པ་པོ། རྣམ་དགའ་བ་གདོང་གི་མཁན་པོ་ཆོས་དཔལ་བཟང་པོ། ༡༨ ་ སྤྱིད་འདུག་གི་རྒྱུ་ཀླ། ཚུམ་
 པ་པོ། ལྷ་འབྲི་སྐུ་བ། ༡༩ ་ སྤྱིད་འདུག་གི་རྣམ་བཤད། ཚུམ་པ་པོ། དཔེན་དགའ་བ། ༢༠ ་
 སྤྱིད་འདུག་གི་མཆན་འགྲེལ། ཚུམ་པ་པོ། བཀ་མགོ་བ་ཡེ་ཤེས་བརྩོན་འགྲུས། ༢༡ ་ སྤྱིད་
 འདུག་གི་རྣམ་བཤད་གཞུང་དོན་གསལ་བྱེད་དགའ་བ་རྒྱ་མཚོ། ཚུམ་པ་པོ། ཀྱན་དགའ་རྒྱལ་མཆན།
 ༢༢ ་ སྤྱིད་འདུག་གི་རྣམ་བཤད་གཞུང་དོན། ཚུམ་པ་པོ། འཇམ་དབྱངས་སྒོ་གྲོས།
 ༢༣ ་ སྤྱིད་འདུག་གི་ཆོག་དོན་སྐལ་བཟང་འདུག་དོགས། ཚུམ་པ་པོ། ཉལ་ཏ་སྒོ་བཟང་དཔལ་
 རྩམ། ༢༤ ་ སྤྱིད་འདུག་གི་རྒྱུ་ཀླ་རིན་པོ་ཆེའི་བྲེང་བ། ཚུམ་པ་པོ། རྒྱལ་མཁན་པོ་གཤམ་པ་
 རྒྱལ་མཆན། (ཕྱི་ལོ་ ༡༧༤༣-༡༨༣༧) ༢༥ ་ སྤྱིད་འདུག་གི་རྣམ་བཤད་རྒྱལ་སྐུ་སྤྱིད་འདུག་གི་སྤྱིང་
 པོ། ཚུམ་པ་པོ། དཀྱིལ་བྱུར་སྒོ་བ་དཔོན་སྒོ་བཟང་སྦྱིན་པ། (ཕྱི་ལོ་ ༡༨༣༡-རྣམ་གཤེགས་མ་ངེས་
 ཀྱང་དགྲུང་ལོ་བདུན་ཅུར་བཀལ་བ་བཞུགས།) ༢༦ ་ སྤྱིད་འདུག་གི་འབྲུ་འགྲེལ་རྒྱལ་སྐུ་སྐུ་ལམ་
 བཟང་གསལ་བའི་སྒྲིན་མེ། ཚུམ་པ་པོ། རྗེ་འཇིགས་མེད་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོ། (ཕྱི་ལོ་ ༡༨༤༤-༡༩༤༩)
 ༢༧ ་ སྤྱིད་འདུག་དཀར་ཆེན་ཐོར་བྱ། ཚུམ་པ་པོ། བཤོང་ཁ་པ་བདེ་ཆེན་སྤྱིང་པོ། (ཕྱི་ལོ་ ༡༨༥༨-
 ༡༩༤༡) ༢༨ ་ བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྤྱིད་པ་ལ་འདུག་པའི་འགྲེལ་བཤད་རྒྱ་མཚོའི་ཡོན་ཏན་
 རིན་པོ་ཆེ་མི་ཟད་པ་འཇོ་བའི་བུམ་བཟང་། ཚུམ་པ་པོ། བྱུང་བ་ལྷན་ཆོས་ཀྱི་གཤམ་པ། ༢༩ ་
 བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ལམ་ལ་འདུག་པའི་རིམ་པ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་སྤྱིད་པ་སྦྱི་ལ་སྒོ་བ་རྒྱལ་
 དང་། བསམ་གཏན་གྱི་དོ་བོ་ཞི་གནས་ལ་སྒོ་བ་རྒྱལ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་དོ་བོ་ལྷག་མཐོང་ལ་སྒོ་བ་
 རྒྱལ། ཚུམ་པ་པོ། བདེ་ཆེན་སྒྲོ་བྲག་སྒོ་བཟང་ཆོས་འཕེལ། ༣༠ ་ སྤྱིད་འདུག་གི་དོན་བརྗོད་

བྱང་དུ་བྱས་པ་སྐལ་བ་བཟང་པོ། ཚུམ་པ་པོ། ཞབས་དྲུང་ཆོས་རྗེ་དག་དབང་ཆེ་རིང་སོགས་ཀྱི་
 བོད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ལེགས་བཤད་མདུ་བྱང་བ་མང་དུ་བྱོན་པ་དང་རིས་སུ་མ་མཆིས་པའི་བརྟན་པའི་
 བདག་པོར་གྱུར་པ་དག་གིས། གཞུང་འདི་ལ་འཆད་ཉན་མཛད་པའི་ཆེ། ས་སྐྱ་པ་ནམས་ཀྱིས།
 རྗེ་བརྟན་བསོད་ནམས་ཚེ་མོའི་འགྲེལ་པ་དང་། རྗེ་འགྱུར་རྟོང་མ་པ་ནམས་ཀྱིས། མཁན་ཆེན་
 གཞན་དགའ་འཇམ། གཞན་ཕན་སྤངས་པའི་སྦྱོང་འཇུག་གི་མཆན་འགྲེལ་དང་འཇུ་མི་ཡམ་པས་ཤེར་
 ལེའུའི་འགྲེལ་བཞོར་བུ་ཀུ་ཏ་ཀ་དང་། བཀའ་བརྒྱུད་པ་ནམས་ཀྱིས། དཔའ་པོ་གཙུག་ལག་སྤངས་
 པའི་སྦྱོང་འཇུག་གི་འགྲེལ་པ་དང་། ཀུན་མཁྱེན་པལླ་དཀར་པོའི་སྦྱོང་འཇུག་གི་འགྲེལ་པ་དབུ་མའི་
 ལམ་གྱི་སྦྱོན་མ་དང་། གཞན་ཡང་། དངུལ་ཆུ་རྒྱལ་སྤྲས་ཐོགས་མེད་བཟང་པོའི་སྦྱོང་འཇུག་གི་
 འགྲེལ་པ་ལེགས་བཤད་ཀྱི་མཆོ། རི་བོ་དགེ་ལུགས་པ་ནམས་ཀྱིས། རྒྱལ་ཆབ་དར་མ་རིན་ཆེན་
 གྱི་སྦྱོང་འཇུག་དར་རྒྱུ་གཙོ་བོར་བཟུང་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཟབ་རྒྱས་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལུང་དང་
 རིགས་པའི་ལམ་ནས་གཏན་ལ་འབེབས་ཤིང་། ཞལ་གདམས་ཕུག་ལེན་གྱི་རིམ་པ་ཐུན་མོང་མ་
 ཡིན་པ། གདུལ་བྱ་ལམ་ལ་བཀྱི་བའི་ཐབས་མཁས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་བཞུགས་
 པ་ནི་སྒྲོས་མ་དགོས་སོ། །

ད་ལམ་འདིར་ཡལོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་པོ་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སྐྱ་སྤངས་
 བརྩ་བཞི་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་ཞལ་ལྷན་ནས་ཀྱིས། དུས་རབས་ཉི་ཤུ་པའི་རྒྱལ་སྤྲས་ཞི་བ་ལྷ་ཞེས་
 མཆོན་བརྟེན་གནང་བ། བྱ་ལྷ་མ་རིན་པོ་ཆེ་བརྟན་འཛིན་རྒྱལ་མཆོན་མཆོག་གི་སྦྱོང་འཇུག་འཆད་
 ཐབས་ཀྱི་མན་ངག་གིས་བརྟན་པའི་[སྦྱོང་འཇུག་ཆེན་མོའི་བཀའ་བྲིད་ཟེན་གྱིས།] འདི་ནི། སྤྱིར་
 ཡལོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་སྦྱོང་འཇུག་གི་བཀའ་བྲིད་ཐེངས་ཉི་ཤུ་ཙུང་གྲངས་ཤིག་
 གནང་བའི་ནང་ནས། ཕྱི་ལོ་༡༩༧༡ ལོར་སྤྱད་སེར་སྦྱོང་འཇུག་བཀའ་བྲིད་གནང་བ་ནི་གཞིར་

བཟུང་། བྱེ་ལོ་༡༩༥༩ ལོར་གནས་མཚོག་དོན་མེད་གདན་དྲུ་སྒྲུབ་པའི་སྡོད་འཇུག་བཀའ་བྲིད་དང་།
 བྱེ་ལོ་༡༩༩༡ ལོར་ཕ་རན་སི་དང་། བྱེ་ལོ་༡༩༩༥ ལོར་འཕགས་ཡུལ་དུ་ས་བཞུགས་སྐར་ཐེག་
 ཆེན་ཆོས་སྒྲིབ་གཙུག་ལག་ཁང་དྲུ་སྒྲུབ་པའི་སྡོད་འཇུག་བཀའ་བྲིད་ཐབ་བཤུས་ཟིན་བྲིས་ཁག་ནས་
 ཞལ་སྒྲོང་ལུ་དགོས་ནམས་དབྱེད་ཞིབ་ཀྱིས་སྡོན་འཕྲུ་ལྷ་བསྐྱེད་ཀྱིས་གང་གཟབ་ཆོགས་ནན་དོ་ཁྱར་ཆེར་
 བསྐྱེད་ཀྱིས་ལུ་སྐྱིག་ལུས་ཁུལ་ལགས།

བཀའ་བྲིད་ཟིན་བྲིས་འདིའི་ནང་། མགོ་མཚན་དོན་ནས། བར་སྐང་སྐང་ལ་ཇི་ལྟར་འཇུག་
 ཚུ་ལ། མཇུག་དྲུ་འབྲས་བུ་ཚུད་མི་ཟ་བར་བསྡོམས་མཇུག་ཚུ་ལ་བཅས་རེ་རེ་བཞིན་གསལ་བར་
 མཇུག་ཅིང་། དེ་ཡང་དོན་ཚན་ཆེན་པོ་བཞི་དང་། ལེའུ་བཅུར་སྟེ་སྟེ། དོན་ཚན་དང་པོའི་ནང་།
 བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་རང་རྒྱུད་ལ་མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་སྟོན་པའི་ལེའུ་གསུམ་
 རྟེན་༥ བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་གྱི་ལེའུ་དང་། གཉིས་པ། སྤྲིག་པ་བཤགས་པའི་ལེའུ། གསུམ་
 པར། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བའི་ལེའུ་བཅས་དང་། དོན་ཚན་གཉིས་པར། བྱང་
 ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྐྱེས་པ་མི་ཉམས་པར་སྐྱང་བའི་ཐབས་ཀྱི་ལེའུ་གསུམ་རྟེན། བཞི་པ། བག་ཡོད་
 ཀྱི་ལེའུ། ལྔ་པ། ཤེས་བཞིན་གྱི་ལེའུ། ནུག་པ། བཟོད་པའི་ལེའུ་བཅས་དང་། དོན་ཚན་གསུམ་
 པར། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མི་ཉམས་པར་གོང་ནས་གོང་དྲུ་སྟེ་ལ་བའི་ལེའུ་གསུམ་རྟེན། བདུན་པ།
 བཙོན་འགྲུས་ཀྱི་ལེའུ། བརྒྱད་པ། བསམ་གཏན་གྱི་ལེའུ། དགུ་པ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ལེའུ་བཅས་
 དང་། དོན་ཚན་བཞི་པར། བསྡོམས་ཀྱི་ལེའུ་བཅས་སུ་སྡོད་གསུམ་གྱི་དགོངས་དོན་བསྐྱེད་
 རྟེན་༥ བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོད་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཉམས་ལེན་གྱི་རིམ་པ་ཆ་ཆང་ཆོག་དོན་གཉིས་
 ཆར་འགྲེལ་བཤད་ཞིབ་རྒྱས་གནང་འདུག་པར་མ་ཟད། རྒྱལ་སྤྱི་ཆེན་པོ་ཞི་བ་ལྟས། རྒྱལ་སྤྱི་
 ཀྱི་སྡོད་པ་རིགས་པས་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་བསྟན་བཅོས་འདིའི་བཙོད་བྱ་ལྟ་སྡོད་གང་གི་ཐད་ནས་

ཐོས་བསམ་སྒོམ་སྒྲུབ་གང་བྱས་ཀྱང་། མི་རིགས་ཤིག་གམ། ཆོས་ལུགས་པའི་སྡེ་ཆན་སྟོགས་གཅིག་ལྟ་བུ་ལ་ཁ་ཕྱོགས་ནས་འཆད་པ་མ་ཡིན་པར། འཇམ་གླིང་སྐྱེ་འགྲོ་ཁོར་ཡུག་དང་བཅས་པ་སྐྱེ་དང་། འགྲོ་བ་མིའི་རིགས་ཀྱི་བསམ་སྒོ་དང་། ཀྱན་སྐྱོད་ལེགས་བཅོས་བྱེད་ཐབས་ཀྱི་རིགས་ལམ་དངོས་འབྲེལ་ཉམས་སྦྱང་དང་འཕལ་ཁ་སྐྱར་ཏེ། བདེ་སྐྱོད་ཚུང་རིམ་ནས་ཆེ་བ་མཐར་ཐུག་གི་བར་འཛོལ་བའི་ཐབས་ལམ་དང་། རྒྱག་བསྡལ་ཆེ་རིམ་ནས་ཚུང་བ་དང་། དེ་དག་གི་རྒྱ་ཉོན་མོངས་ས་བོན་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྦྱོང་བའི་རིམ་པ་སྟོན་པའི་རིགས་པ་ཞིབ་རྒྱས་ལྟ་བུ་ལུང་རྒྱང་ཙམ་མ་ཡིན་པར་དངོས་ཡོད་སྐྱེ་ཆོགས་ལ་ཁ་ཆ་དགོས་གཏུགས་སུ་ཕན་པའི་ཐབས་སུ་གཞི་ལ་ཞིང་འབབ་པས། རྒྱ་སེར་དང་མི་རིགས་དབྱེར་མེད་དང་། ཆོས་ལུགས་རིས་མེད་ཀྱི་སློབ་གཉེར་པ་དང་། ཞིབ་འཇུག་བྱེད་པའི་དོན་གཉེར་གྱི་འདུན་པ་ཅན་ནམས་ལ་སྒོ་སྒོ་འབྱེད་པའི་མཐུན་ཆེན་མད་དུ་བྱུང་བའི་བརྟན་བཅོས་ཤིག་དང་། ལྷག་དོན་དུ། ཕྱི་ནང་གང་སར་ཆོས་སྒྲིབ་པ་སྐྱོད་འཇུག་ཆེན་མོར་འཆད་ཉན་བྱེད་པ་དག་གི་སློབ་བྲིད་ཀྱི་དམིགས་ཉེན་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་སྐྱེགས་བམ་གལ་ཆེན་ཞིག་ཆགས་ངེས་ཡིན་པའི་ཡིད་ཆེས་བཅས།

ལ་གོང་ས་ཏཱ་ལའི་བླ་མའི་བཀའ་འབུམ་སྤྱད་སྒྲིག་ཁང་གིས།

བོད་རྒྱལ་ལོ་༡༩༩༥ བོད་ཟླ་༡ ཆོས་༡༡

ཕྱི་ལོ་༡༩༩༩ ལོའི་ཟླ་༤ ཆོས་༡༤ ཉིན།

ཡགོང་ས་ཏུ་ལའི་ཆེ་མའི་བཀའ་འབུམ་སྟུང་སྒྲིག་ཆོག་སེམས་མེ།

སྤྱི་ཁྱབ་འགན་འཛིན།

ཆོ་སྒྲིང་དགེ་བཤེས་ལྷག་ཤོར།

ཞུ་སྒྲིག་འགན་འཛིན།

སེར་བྱེས་ལྷ་རམས་པ་རོང་པོ་ཆོ་བཟང་ལྷན་གྲགས།

ལས་བྱེད།

དགེ་བཤེས་བྱུང་བ་ལྷན་བསོད་ནམས།

ཅུར་མ་བལྟན་འཛིན་བསོད་ནམས།

h; ¼-VG

དཔེ་སྐྱོན་གསལ་བཤད་.....	VII
ཆོས་ཉན་པའི་ཀླན་སྒྲོང་.....	3
གཞུང་འདིའི་བྲིད་རྒྱན་དང་མངྃད་པ་པོའི་ཆེ་བ་.....	17
མཆན་དོན་དང་འགྱུར་ཕྱག་སོགས་བཤད་པ་.....	24
དང་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་གྱི་ལེའུ་བཤད་པ་.....	31
གཉིས་པ་སྒྲིག་པ་བཤགས་པའི་ལེའུ་བཤད་པ་.....	69
གསུམ་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཟུང་བའི་ལེའུ་བཤད་པ་.....	119
སྒྲོར་ཆོས་ཡན་ལག་བདུན་གྱི་བཤད་པ་.....	119
དངོས་གཞི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཟུང་བ་.....	129
བཞི་པ་བག་ཡོད་ཀྱི་ལེའུ་བཤད་པ་.....	136
ལྔ་པ་ཤེས་བཞིན་སྤང་བའི་ལེའུ་བཤད་པ་.....	174
ནང་ཆོས་ཀྱི་ཆེ་བ་.....	232
དྲུག་པ་བཟོད་པའི་ལེའུ་བཤད་པ་.....	244
བདུན་པ་བརྗོན་འགྱུས་ཀྱི་ལེའུ་བཤད་པ་.....	315

བརྒྱད་པ་བསམ་གཏན་གྱི་ལེའུ་བཤད་པ་.....	357
དགུ་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལེའུ་བཤད་པ་.....	446
བརྒྱ་པ་ཡོངས་སུ་བསྡོལ་བའི་ལེའུ་བཤད་པ་.....	544
དཔར་བྱང་སྟོན་ཆོག་.....	570

{ }ü üuñ-°WäG-Vm-ꝠPêz; °-Fñ-

ñ-fÛÄ-zYÁÄ-Ää ü

uh-°WĠ-Vm-αPĠz; °FĠh- ūh-fĠÅ-zYĠĠ-Åüü

[སྟོན་འགྲོའི་གསུང་བཤད།] དེ་རིང་སྟོན་འབྲུག་བཤད་པ་ལ་ནམ་རྒྱུན་ལྟར་མགོ་དེར་ཤེས་
 རབ་སྟེང་པོ་འདོན་རྒྱ་དང་། དེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྡེ་དང་། བཙམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་
 པའི་ཤེར་སྟེན་གྱི་གཞུང་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་པའི་ནང་ནས་མདོར་བསྡུས་པ་ཞིག་རེད། གང་ལྟར་དེས་
 དངོས་བསྟན་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རིམ་པ་དང་། སྤྱི་ཤེན་མདོན་རྟོགས་ཀྱི་རིམ་པ་ནམས་མདོར་བསྡུས་
 པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྟན་པས་དོན་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡིན་པས། འདི་འདོན་པའི་སྐབས་ཆང་མས་དོན་
 གང་ཐུབ་ཆོལ་ཤར་བར་བྱས་ནས་ཐོན། རྒྱུ་སྐྱར་བཏོན་ཆར་པའི་རྗེས་སུ་གང་ཆོལ་ཆར་གསུམ་
 ངས་མགོ་བསྐྱེལ་བྱས་ནས་འདོན་རྒྱ་ཡིན། མཆོད་པར་བཟའ་བ་དང་བཅའ་པའི་རིགས་བཤམས་
 ཡོད་པས་མདོ་ཤལ་པོ་ཆེའི་མཇུག་ཏུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཀྱན་ཏུ་བཟང་པོའི་སྟོན་ལམ་བསྡུས་པའི་
 ཚུལ་གྱིས་ཡོད་པ་བཟང་སྟོན་སྟོན་ལམ་དེའི་ནང་གི་ཡན་ལག་བདུན་པ་ངས་མགོ་བསྐྱེལ་བྱས་ནས་འདོན་
 པའི་སྐབས་ཡན་ལག་བདུན་པའི་དམིགས་ནམ་ཆང་ངེས་བྱས་ཏེ་གཟབ་གཟབ་བྱས་ནས་འདོན་དགོས།

ཆོས་ཉན་པ་དེ་ཤིས་སྐྱུད་འདུལ་པའི་ཆེད་དང་། ཤིས་སྐྱུད་འདུལ་པ་ལ་སློབ་ཤིང་གཅིག་
ནས་དམིགས་ནམ་སྐྱོང་དགོས། སློབ་ཤིང་གཅིག་ནས་སྤར་བྱས་ཀྱི་སྒྲིག་པ་ལ་བཞགས་སྒོམ་བྱེད་
སྐྱུ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བསོད་ནམས་གསོག་སྐྱུ་ཉི་ཤེས་གསུང་བྱུང་འབྲེལ་གྱི་ཁྲོགས་དང་བཅས་
པའི་ཐོག་ནས་དམིགས་ནམ་བསྐྱུང་ན་ཉོགས་པ་སྐྱེ་བ་ལ་ཕན་ཐོགས་ཆེན་པོ་ཡིད།

དེས་ན་ཡན་ལག་བདུན་པ་ཞིག་བཏོན། དེའི་རྗེས་ལ་སྐྱུལ་འབྲུལ་བ་ལ་རྒྱལ་བ་བྱུང་བ་དག་
མི་དགོས་པར། ཞིང་ཁམས་འབྲུལ་བར་ཞུ་ཞེས་ཁ་ཐུག་ལ་བཏོན་ན་འགྲིག། ཉིན་དང་པོར་དེ་
ལྟར་བྱོས། དེ་ཚང་མས་སེམས་ལ་ངེས་པར་བྱས། ཉིན་ལྔ་ཟུག་ཞིག་གི་རིང་ཚོས་འབྲེལ་འཆོག་
རྒྱ་རེད། དེའི་རིང་ལ་དུས་ཚོད་འཕྲོ་བརྒྱལ་ལ་མ་བཏང་བར་ཚང་མས་གཟབ་གཟབ་བྱས་ནས་
གསན་པར་ཞུ། (ཞེས་རབ་སྙིང་པོ་དང་གང་ལྗོ་མ། སངས་རྒྱས་ཚོས་ཚོགས་མ་བཅས་ཀྱི་དབུ་བསྐྱུལ་
མཛད། གང་གིས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བ་འབྱུང་། །ཞེས་པའི་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གསུང་གནང་མཛད་རྗེས་བཀའ་
བྲིད་དངོས་གཞིའི་གསུང་བཤད་དབུ་འཇུག་གནང་།)

Vô-Zm-q^oÛ; Ým-ÇP-ü

དེ་རིང་འདི་གར་སྤྱད་མིར་གནས་འཁོད་པོད་མིའི་གཞིས་ཆགས་སྤྱོད་ཆོས་འབྲེལ་བྱེད་པ་ལ།
 དང་པོར་དུས་འཁོར་དབང་ཆེན་ལྷ་ཤུའི་དབང་ཆེན་ཞིག་བྱུང་ན་ཞེས་རེ་འདུན་བྱེད་ཀྱི་འདུག་ཀྱང་།
 དེ་ནི་སྤྱོད་ཆགས་གཅིག་ནས་གསང་སྤྱགས་བླ་མེད་ཀྱི་ཆོས་རེད། གཉིས་ནས་བྱ་སྤྱད་ཁག་པོ་རེད།
 གང་ལྟར་གསང་སྤྱགས་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་བ་ལ་མཆོན་ཉིད་ཆང་བ། རྫོད་དུ་རུང་བ། རྩ་ཆོགས་
 ཆང་བ། མཐུན་ཀྱེན་གྲམ་གྲེག་ཆ་ཆང་ཡོད་པའི་མི་ཞིག་ལ་གསང་སྤྱགས་ཀྱི་ཆོས་དེ་ཕན་ཡོན་ཆེན་
 པོ་ཡོད་ཅིང་། དེ་ལྷ་ཤུའི་གཞི་རྩའི་གྲམ་གྲེག་མེད་པའི་མི་ཞིག་ལ་དབང་བསྐྱར་ནའང་དབང་ཐོབ་
 རྩ་ཁག་པོ་རེད། དབང་གལ་ལ་རྫོད་ཐུབ་ཅམ་ཞིག་གིས་སེམས་ཞི་བ་དང་དུལ་དུ་འགོ་བྱལ་མིན་
 ང་ཆོས་མིག་གིས་མཐོང་གསལ་ལྟར་ཁག་པོ་རེད། རྫོན་པ་བཅོམ་ཐུན་འདས་ཀྱིས་ཐོག་མར་རྩ་
 གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་གདུལ་བྱའི་ངོར་ཆོས་འཁོར་སྐོར་སྤངས་དང་གདུལ་
 བྱའི་ཤེས་རྒྱུད་བཀྱི་སྤངས་ནི། གང་ཡང་མ་བྱས་པའི་གོང་ནས་ཐུག་ལ་དོ་རྩེ་དང་དྲིལ་བུ་བསྐྱམས་
 ནས་ཕེབས་མི་འདུག ཐོག་མར་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་བསྐོར་བ་ནས་བཟུང་སེམས་འདུལ་
 པའི་རིམ་པ་རྩེ་ལྟར་ལག་ལེན་ལ་འགེལ་དགོས་ཀྱི་ཡོད་མེད་དེའི་ཐོག་ནས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་
 བསྐོར་བ་མ་གཏོགས། དང་པོར་དབང་བསྐྱར་། དེའི་རྗེས་སུ་ཐུན་མོང་ལམ་སྤྱང་བསྐྱན་གནང་
 མི་འདུག བོད་གངས་ཅན་ཀྱི་རྫོངས་སུ་དེ་སྤྱུ་ཕན་ཆད་སྤྱགས་དར་བྱལ་ཆེན་པོ་ཆགས། གཉིས་

ནས་མི་ཚང་མར་དད་པ་དག་སྤང་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་དུས་བཟང་པོ་གཡམ་རྒྱགས་ཀྱི་བཟོ་ལྷ་བྱ་
ཆགས་པ་རེད།

མིའི་ལུང་པར་སླེབས་དུས་དེ་སྤྲ་པན་ཆད་པོད་ལ་ཡོད་པ་དེ་ནམས་ག་མ་ཉམས་གྱུ་མ་ཆག་
པ་དེ་ནང་བཞིན་བྱེད་མི་དགོས། དཔེར་ན། ནང་པ་སངས་རྒྱལ་པའི་སྟོན་པའམ་སློབ་དཔོན་ཆེན་
པོ་གཅིག་ཡིན་ནའང་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་ཆོས་ནང་པའི་བརྟན་བཅོས་སློབ་སྤྲོད་དེ་དང་རྒྱ་གར་མཁས་
པས་ནང་པའི་བརྟན་བཅོས་སློབ་པ་གཉིས་ལ་བརྟག་དཔྱད་ལེགས་པར་བྱས་ཏེ་བརྟན་ན་ཁྱད་པར་
འདུག དེ་ཡང་སྟོན་འདུག དབུ་མ་འདུག་པ། ཅ་བ་ཤེས་རབ། རིན་ཆེན་ཕྱེང་བ། བཞི་བརྒྱ་པ་
སོགས་སེམས་འདུལ་བའི་ཆེད་དུ་བརྩམས་པ་རེད་མ་གཏོགས་སེམས་འདུལ་བའི་རིམ་པ་དང་མ་
འབྲེལ་བའི་མཁས་པའི་ཆོག་སྐྱམ་པོའི་བཤད་པ་ཞིག་ག་ལ་ཡིན། དེ་ལྟ་ནའང་བཤད་ལུགས་མི་
འདྲ་བ་རེད། བོད་གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་སུ་སློབ་སྟོན་ནམ་བཞི་འམ། བཀའ་གདམས་གསར་ཉིད་
གི་ཐ་སྙད་བྱས་ན་ལམ་རིམ་རེད། དེ་བཞིན་དུ་ཇོ་བོའི་ལམ་སྟོན་གྱི་འགྲོ་སྤངས་ལྟ་བུ་ཆོས་བརྟན་
སའི་ལུང་པ་དེ་མང་ཆེ་བས་ནང་པའི་ཆོས་ལ་དད་པ་དག་སྤང་ཡོད་པ་ཏ་ལམ་ཐག་ཆོད་པ་ཡིན་པས་
དེ་ལྟ་བུའི་གཞི་རྩའི་ཐོག་ནས་བརྟན་པ་ཞིག་རེད།

དེང་སང་དུས་ཆོད་འདི་ཅ་བ་ནས་སྤྱི་ནང་བསྟོགས་ནས་འགྱུར་ཆར་བ་རེད། དེས་ན་རྒྱ་
གར་མཁས་པ་ཆོས་ལམ་ལ་བརྟེན་སྤངས་དེ་དང་འགྲོ་སྤངས་དེ་གལ་ཆེ་བ་དང་རྣམ་པ་ཆེ་བ་ཡོད་པ་
འདྲ་བཞིན་འདུག མདོ་དང་རྒྱགས་ཞེས་བཤད་དུས་སྤྱིར་བཏང་ཡོངས་གྲགས་སུ་ཆོས་ཉམས་
ལེན་བྱེད་མཁན་མདོ་སྟོགས་ནས་བརྟེན་སྤངས་བཞིན་བྱས་ན་འཕྲུལ་དུ་ཞེ་གཙང་བ་དང་སྤྲུགས་བཅན་
པ་ཞིག་ཡོང་། དེའི་ཐོག་ལ་རྒྱགས་ཀྱིས་སྟོན་པ་རྒྱག་རྒྱ་ལས་སྒྲ་པོ་རེད། མདོའི་གཞི་རྩ་ཡེ་ནས་
མེད་པ་ཞིག་ལ་རྒྱགས་ཀྱི་དབང་བསྐྱུར། བསྟོན་པ་བཏང་། ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་སྒྲོམ་པ་སོགས་

བྱས་ནའང་གང་མཆོམས་ནས་ལོག་ལྟ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ཆགས་རྒྱ་རེད་མ་གཏོགས་ཏོགས་པ་སྐྱེ་རྒྱ་
ད་ཅང་ཁག་པོ་རེད།

ངས་བསྟེན་པ་དེ་འདྲ་བཏང་བ་ཡིན་ཏེ་མི་ལམ་བཟང་བ་ཞིག་ཀྱང་མ་བྱུང་སྟུང་པའི་ནུམ་
ཏོག་གར་རྒྱ་ཡིན་པ་ཕལ་ཆེར་ཐག་ཆོད། རང་ལ་ཁ་སྟབས་མེད་ན་བརྒྱས་བརྗོད་འབྲུམ་ཕྱག་བབྲངས་
ནའང་ཕན་ཐོགས་མེད་པར་རྒྱད་ནས་ཐག་བཅད་དེ་གསུངས་ཡོད། ཡིན་ནའང་རྒྱས་པ་རང་ལ་མ་
ཆང་བ་དེ་མ་ཤེས་པར་ཆོས་ལ་རྒྱས་པ་མེད་པའི་ཐོག་བསྐྱལ་ཏེ། དེ་བྱས་དང་མ་བྱས་ལ་བྱུང་པར་
མི་འདུག་སྟུང་སྟེ་གང་མཆོམས་ནས་ལོག་ལྟ་སྐྱེ་བའི་ཉེན་ཁ་ཡོད། དེ་བས་ཆོག་འདོན་རྒྱ་དང་སྐྱགས་
བབྲང་རྒྱ་ལྟ་བུར་དང་དོད་བྱས་པ་ལས། ལམ་རིམ་དང་། སྦྱོད་འཇུག་རིན་ཆེན་སྤྲེང་བ་ལྟ་
བུར་སོ་སོས་དོ་སྣང་བྱས་ནས་བསྐྱུག་ན་ཕན་ངེས། སྦྱོབ་དཔོན་ཞི་བ་ལྟས་སྦྱོད་འཇུག་ཚིམ་སྟངས་
ཀྱང་མདེའུའི་ཅེ་ནང་ལ་བསྟན་ནས། རང་རྒྱད་ཀྱི་སྒོ་གོད་ཉོན་མོངས་པའི་གཞན་དབང་དུ་སོང་
བ་དེ་ལ་འཐབ་འཛིང་བྱེད་རྒྱ་དང་། དེའི་ཅ་བ་ཉོན་མོངས་པ་ལ་འཐབ་འཛིང་བྱེད་རྒྱ། གང་ལྟར་
ཁ་ནང་ལ་ཕྱོགས་ནས་ཉམས་ལེན་བྱེད་མཁན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཚིམ་སྟངས་ཤིག་ཡིན་པ་རེད།
དེས་ན་ང་རང་ཆོ་ཆོས་འཆད་ཉན་བྱེད་མཁན་གྱི་ངོས་ནས་ཀྱང་སྦྱོད་འཇུག་ཉན་བཤད་བྱེད་པའི་
སྐབས་སུ་ཕྱིའི་གོ་རྒྱ་གཅིད་ཐབས་སུ་སོང་བ་ཙམ་མིན་པར་གཙོ་བོར་ནང་སེམས་རྒྱད་འདུལ་ཐབས་
ཀྱི་ཐོག་ནས་བསམ་སྒོ་གཏོང་དགོས་པ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། དཔེར་ན། ང་རང་ལ་ཆ་བཞག་ན་ལྟའི་
ནལ་འབྱོར་ཞིག་བཏོན་པ་དང་། སྦྱོད་འཇུག་མགོ་ནས་མཇུག་བར་སྒྲིག་པ་གཉིས་ལས་སེམས་
ལ་ཕན་ཐོགས་གང་ཆེ་བར་འདུག་ཅེ་ན། སྦྱོད་འཇུག་མགོ་ནས་མཇུག་བར་བསྐྱགས་པ་དེས་སེམས་
ལ་ཕན་ཐོགས་ཆེ་བར་འདུག །ཆོས་ཟེར་དུས་སེམས་ལ་ཕན་པ་ཞིག་དགོས་ཀྱི་རེད་མ་གཏོགས།
ངས་དབང་དེ་དང་དེ་ཐོབ་ཡོད། ངས་བསྟེན་པ་དེ་དང་དེ་ཕྱིན་པ་ཡིན། ངས་ཕུ་ཞིག་བརྒྱབ་པས་

སྒྲིང་གསུམ་རྫོག་ཐུབ་ཟེར་བས་མི་ཕན། སེམས་འདུལ་བ་ཞིག་དགོས་ཀྱི་རེད། སེམས་དུལ་ན་
 ཆོས་དང་སེམས་མ་དུལ་ན་ཆོས་མ་རེད། སེམས་དུལ་ཞེས་པའང་རང་དོན་གྱི་སྒྲིང་ཙམ་དང་
 གཞན་ཕན་གྱི་སྒྲིང་མང་ཙམ་བྱུང་ན་དེ་ཆོས་རེད། ཆོས་བྱེད་ཀྱི་ཡིད་ཟེར་ནའང་རང་དོན་ཁོག་བཅུག་
 ཁོ་ན་མ་གཏོགས་མེད་ན་དེ་ལ་ཆོས་མེད་པའི་དྭགས་རེད།

ཁ་ནས་ཆོས་བཤད། ལག་ལེན་ངོ་མར་རྒྱ་ལ་ཆགས་པའམ་ཡང་ན་གཏམ་ལ་ཆགས་པ།
 གང་ལྟར་ཡང་སྒྲིང་མཐོ་བ་ལ་ཕྲག་དོག་དམན་པ་ལ་གཏའ་གནོན། མཉམ་པ་ལ་འགན་སེམས་
 ལྟ་བུའི་ཀྱན་སྒྲིང་དེ་ལྟ་བུའི་གཤིས་ཀ་དང་མ་བུལ་ན་ཆོས་པའི་གྲུལ་དུ་རྒྱུད་ཀྱི་མ་རེད། དེས་ན་
 སེམས་འདུལ་བ་ཞིག་དགོས། སེམས་འདུལ་བའི་ཐབས་ཤེས་ལ་འགོ་བཞིག་བྱུང་ན་དེ་ལ་ཚོལ་
 བ་བྱེད་རྒྱ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། བསམ་སྒྲོ་བཏང་ན་རྩེའི་རྣལ་འབྱོར་ཟབ་པོ་ཡིན་ནའང་མི་རྣམས་མཁན་
 ཞིག་གིས་རྩེའི་རྣལ་འབྱོར་བརྒྱ་ཕྲག་སྒྲིང་ཕྲག་སྒྲིམ་པ་ལས་ལམ་རིམ་ཞིག་མགོ་ནས་མཇུག་བར་
 དག་ཐོན་ཞིག་བཟླགས་ན་ཕན་ཐོགས་ཆེ་བ་དང་སེམས་ལ་འབྱུར་བ་བྲེབས་ཀྱི་རེད། ང་རང་ཆོའི་
 སེམས་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་ཆེས་མང་པོ་དེ་རྣམས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་མེད་པར་བཟོ་རྒྱ་དང་མགོ་ཚུགས་ཐུབ་རྒྱ་ཏ་
 ཅང་ཁག་པོ་དང་། ཏ་ལམ་མི་སྲིད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་ནའང་རྣམ་རྟོག་ཏ་ཅང་རགས་པ་དེ་ཆོའི་ཕྱི་
 གཞིམ་ཐུབ་པ་ཞིག་བྱུང་ན་ཐོག་མའི་ལམ་ལྟ་བུ་དེ་ལ་སྒྲེབས་ཡོང་བ་ཡིན་པས། དེ་རིང་ཆོས་འབྲེལ་
 བྱེད་རྒྱ་དེ་ཕལ་ཆེར་ལག་ལེན་སོ་བདུན་མ་དང་། ཡང་ན་རིན་ཆེན་སྒྲིང་བ། ཡང་ན་སྒྲིད་འཇུག་
 ལྟ་བུ་ཞིག་བྱ་ན་ཞེས་ངས་བསམ་ཚུལ་ཁྱེས་ནས་མཐའ་མ་སྒྲིད་འཇུག་ལ་གཏན་འཁེལ་བ་རེད། དཔེ་
 བྱང་དེ་ལ་ཤོག་ལྟེ་བརྒྱ་མ་བེན་ཙམ་འདུག་སྟེ་ད་རེས་ཀྱི་དུས་ཆོད་བྱང་དུ་འདིའི་ནང་མདོར་བསྡུས་
 ཤིག་འཆད་ན་བསམ་བྱུང་། གཙོ་བོ་ཆོས་འབྲེལ་ཆར་གཅིག་ཐོབ་པའི་སྐབས་དེར་བྱུང་ན་བྱུང་
 བ་དང་མ་བྱུང་ན་རང་དགར་གཞག་རྒྱ་མ་རེད། ད་རེས་སྒྲིད་འཇུག་གི་དཔེ་ཆ་ཆེད་མངགས་དཔར་

བཀྱབ་ནས་བྱེད་རང་ཆོར་འགྲེམས་སྤེལ་བྱེད་ཀྱི་བྱུང་ན་བསམ་ནས་ག་སྒྲིག་བྱས་ཡོད་ལ་དུས་རྒྱུན་
 ལྡན་ནས་སོ་སོས་དཔེ་ཆ་ཡང་ཡང་སྒྲིགས། བསམ་སྒྲོ་བཏང་ནས་སེམས་རྒྱུད་མ་རུངས་པ་བྱོང་
 པོ་དེ་རིམ་གྱིས་འཇམ་དུ་ཨེ་འགྲོ་དང་དུ་ལ་དུ་འདུག་མི་འདུག་བརྟ་དགོས་པས། ངས་བཤད་པ་
 ཆར་གཅིག་ཞུས་པ་འདིའི་རྒྱས་བསྟུས་ལ་མ་ལྟོས་པར་དུས་རྒྱུན་དུ་བྱེད་རང་ཆོས་སྦྱོང་འཇུག་གི་
 དཔེ་ཆ་ལ་ཟུས་བཀྱབ་ནས་ཡང་ཡང་སྒྲོས་དང་ཤན་ངས་རེད། འགྲེལ་བཤད་རྒྱག་ཐུབ་མཁན་དེ་
 འདྲ་ལ་བཀའ་འདྲི་ཞུས། ཆོས་ཟེར་བ་འདི་སྟོ་ཆས་དང་གཅིག་པ་རེད།

དཔེར་ན། མ་བྱན་སྒོ་བསྦྱོང་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་སྒོ་བསྦྱོང་བྱས་ནས་བཞག་པས་མི་འགྲིག་
 པར་སོ་སོས་སྟོ་ཆས་ཞིམ་པོ་བཟོས་ནས་མ་གཤིའི་བར་ཟ་དགོས་པ་རེད། ཆོས་ཉན་ཞེས་པ་ཉི་མ་
 ཁ་ཤས་ཤིག་གི་རིང་ཆོས་ཉན་བཞིན་ཡོད་ཅེས་གཟབ་གཟབ་བྱས། དེ་ཆར་བ་དང་ཆོར་བ་གང་ཡང་
 མེད་པར་བསྟན་ན་ནོར་འབྱུལ་རེད། ཆད་མ་ནམ་འགྲེལ་ལས། ཐབས་བྱུང་དེ་རྒྱ་ཁྲོག་གྱུར་
 པ། །དེ་འཆད་པ་ནི་དཀའ་བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རང་ལ་སྒྲོག་ཏུ་གྱུར་པའི་དོན་ཞིག་
 མི་ལ་བཤད་མི་ཐུབ། ཡིན་ནའང་གེས་ཆོད་ཀྱིས་བསྟུས་བསྟུས་ཤིག་ཞུ་རྒྱ་ཡིན། སེམས་བཟང་
 པོ་ཞིག་བསྐྱེད་ནས་ཅི་ཤན་ཞིག་ཨེ་ཡོང་བསམ་ནས་ངས་ཞུ་རྒྱ་ཡིན། བྱེད་ཆོས་ཀྱང་གཟབ་གཟབ་
 བྱས་ཏེ་གསོན། དཔེ་ཆ་ནག་པོ་མ་བཟོ། ཤར་ཕྱར་མ་གཏོང་། དཔེ་ཆ་དེ་ཉི་མས་འཆིག་ན་ཞུ་མོ་
 དང་ཆ་དུས་རྒྱུང་གཡལ་དང་། དཔྱེ་འགོ་འབྱུག་དུས་རྒྱུ་འོག་ལ་བཅུག་པ་ལྟ་བུ་བྱས་ན་མི་འགྲིག་
 དཔེ་ཆ་འདི་སངས་རྒྱས་བཙུངས་ལྡན་འདས་ཐབས་མཁས་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་གཞན་དབང་དུ་སོང་
 བའི་དབང་གིས་གདུལ་བྱའི་ཁམས་དང་། བསམ་པ་བག་ལ་ཉལ་ཇི་སྟེ་བ་བཞིན་དུ་མཁྱེན་ཅིང་གཟིགས་
 ནས་སྒྲུང་དོར་གྱི་གནད་རབ་དང་རིམ་པ་མང་པོ་ཞིག་བརྟན་ཡོད་པ་དེ་དག་གི་དོན་བསྟུས་བརྟན་
 ཅིང་། རྒྱ་གར་ལ་ཡིན་ནའང་སྦྱོང་འཇུག་ཅེས་སྐད་གསུངས་ཡོད་པའི་དཔེ་ཆ་ཞིག་ཡིན་ས་རེད། རྒྱ་

གར་ལའང་སྤྱོད་འདུག་གི་འགྲེལ་པ་མང་པོ་བྱུང་ཡོད་ལ། བོད་གངས་ཅན་གྱི་ཚྱངས་སྤྱའང་ས་
དགེ་བཀའ་རྟེན་རིས་སྤྱ་མ་ཆད་པའི་མཁས་པ་དང་གྲུབ་པའི་སྤྱེས་བྱ་དམ་པ་མང་པོ་ཞིག་གིས་སྤྱོད་
འདུག་གི་འགྲེལ་པ་མང་དཔེ་ཆ་ཆེན་པོ་དང་། སྤྱོད་འདུག་ཟེར་དུས་ས་གསུམ་གྱི་བཟོད་པ་གཅིག་
པ་ལྟ་བུ། བོད་ལ་འགྲེལ་པ་བརྒྱ་རྒྱུ་ཡོད་འདུག་པ་དང་། བརྟན་བཅོས་རྩ་བ་གཅིག་ལ་བོད་འགྲེལ་
མང་ཤོས་ཡོད་བསྟན་པ་ཞིག་ཡིན་པ་རེད། དེར་བརྟན་དཔེ་ཆ་འདི་དྲ་ཅང་རྩ་ཆེན་པོ་རེད། ང་
རང་ལ་ཆ་བཞག་ན་འང་སྤྱོད་འདུག་ལ་དངོས་གནས་དད་པ་ཆེན་པོ་དང་དགའ་པོ་ཡོད།

ཐོག་མར་ཆོས་ཉན་པའི་སྐབས་སྤྱ་བཤད་མ་ཐག་པ་བཞིན་སེམས་ལ་བཟོ་བཅོས་བྱ་རྒྱ་མ་
གཏོགས། ང་ཆོ་འདིར་འདུས་ནས་དོན་དག་གཞན་གང་ཡང་མེད་ལ། ཟ་རྒྱ་འབྲུང་རྒྱ་སྒྲོན་པ་
འདྲ་ཡོང་རྒྱ་ཡོད་པ་ཡང་མིན། ཆོས་ཉན་ན་ངེ་འདྲ་ཞིག་བྱ་དགོས་སམ་སྟུམ་ན། སེམས་དུལ་བ་
ཞིག་བྱེད་རྒྱ་དང་དེ་ཡོང་བ་ལ་བསམ་སྒོ་གཏོང་ཚུལ་ཤེས་དགོས། བསམ་སྒོའི་ནང་གི་སྤྱོད་གང་
འདྲ་ཡིན་པ་དང་སྤྱོད་དེ་རྣམས་ངེ་ལྟར་མེད་པར་བཟོ་དགོས་པ་དེ་བཤད་ཀྱི་ཡོད་པས་གཟབ་གཟབ་
བྱས་ནས་ཉན་དགོས། ཉན་ནས་སོ་སོ་ཡོད་མ་ཆེས་པ་དང་བྱེད་འདོད་མེད་ན་སོ་སོའི་རང་དབང་
རེད། སྤྱ་གང་གིས་བྱེད་རང་ནང་པ་བྱས་ནས་ཆོས་བྱེད་དགོས་པ་དང་སེམས་འདུལ་དགོས་ཞེས་
བརྗོད་མི་བྱུང་བའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་གསུང་མི་བྱུང་ལ་ང་འདྲ་བ་ཞིག་གིས་
ག་ནས་སྤྱ་བྱུང་། ཆོས་ལ་ལོག་ལྟ་བྱས་ན་འང་སོ་སོའི་རང་དབང་རེད་མ་གཏོགས་ང་ལ་བརྗོད་རྒྱ་
གང་ཡང་མེད། ཡིན་ན་འང་འདྲུ་ཁང་འདིའི་ནང་འཛོམས་པའི་མི་ངོ་གདོང་སྤྱ་ཆོགས་པ་འདིའི་
འོག་ལ་རྣམ་ཏྲི་ག་མཐའ་མེད་པ་ཤར་གྱི་ཡོད་པ་འགའ་རེའི་བསམ་སྒོའི་ནང་ཀྱན་སྒྲོང་དགེ་བ་སྤྱེས་
པ་དང་། ལ་ལ་ཀྱན་སྒྲོང་མི་དགེ་བ། འགའ་ཤས་ལྱང་མ་བརྟན་བཏང་སྤྱོམས་ལ་གནས་ཡོད།
འོན་ཀྱང་ཐམས་ཅད་ལ་གཅིག་གྱུར་དུ་ཡོད་པ་ནི། རང་གི་ངང་གིས་ངའོ་སྟུམ་པའི་སྤྱོད་ཞིག་ཤར་

གྱི་ཡོད་པ་དེའི་སྤྲོད་ནས་ང་སྤྲོད་པ་ཞིག་དང་བདེ་བ་ཞིག་བྱུང་ན་བསམ་པ་ཞིག་ཁ་མར་འཁོར་བའི་
ལ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་ལའང་ཡོད།

ཁ་མར་འཁོར་པའི་སྤྲོད་མ་དག་འདྲུན་པ་ཆོ་དང་མི་མང་ཆོ་ཡིན་ནའང་འདྲ། ཅན་བྱིས་མེད་
པར་རང་བདེ་བ་ཞིག་བྱུང་ན་བསམ་པ་དང་སྤྲོད་པ་སྤྲུལ་ཞིག་མ་བྱུང་ན་བསམ་པ་ཆོང་མར་གཅིག་གྱུར་
ཏུ་ཡོད། ཁ་ནས་འདྲ་ཆགས་པོ་དང་རྣམ་འགྱུར་མི་འདྲ་བ་ཇི་འདྲ་ཞིག་བསྟན་རུང་མ་བསྟན་རུང་།
ཡང་སྤྲོད་གཏན་དུ་རང་ལ་བདེ་སྤྲོད་བྱུང་ན་རྣམ་ནས་བདེ་བ་དོན་དུ་གཉེར་བ་རང་གཞན་རོགས་གསུམ་
སྤྲུལ་བསྟན་ནའང་གཅིག་གྱུར་རེད། གཞི་རྩ་དེའི་ཐོག་ནས་འདོད་པའི་བདེ་སྤྲོད་དང་མི་འདོད་པའི་
སྤྲོད་པ་སྤྲུལ་ལ་རིམ་པ་མང་པོ་སྟེ་སྟེ། འགའ་ཤས་ཀྱི་བསམ་སྒྲོའི་ནང་མིག་རྒྱུང་བྱུང་བ་ཞིག་གི་ནང་
རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་བདེ་བ་སྤྲུལ་རྒྱུ་དང་སྤྲོད་པ་སྤྲུལ་སེལ་བའི་བསམ་སྒྲོ་ཞིག་འཁོར་བ་ཞིན་ཡོད་ཅིང་།
ཁ་ཤས་ཀྱིས་དེ་ལས་ཕྱན་བུའི་གཏོང་རིང་དུ་སོང་ནས་ཆོ་གང་གི་སྤྲོད་པ་སྤྲུལ་ཆེ་ས་ནས་ཞི་བྱུང་པ་ཞིག་
དང་བདེ་བ་ཆེ་ས་ནས་སྤྲུལ་བྱུང་པའི་དོན་ལ་བདེ་བ་རྒྱུང་རྒྱུང་སྒྲོས་བཏང་། སྤྲོད་པ་སྤྲུལ་རྒྱུང་རྒྱུང་
དང་དུ་ལེན་པ་ཞིག་ཡོད་པ་རེད། མི་སྤྲུལ་བསྟན་ནའང་དེ་སྒྲོ་མཆོག་རེད། དཔེར་ན། དངུལ་
སྒྲོར་མོ་འབྲུམ་ཕྱག་མང་པོ་དང་ས་ཡ་མང་པོ་ཡོང་བའི་དོན་དུ་སྒྲོར་མོ་བརྒྱ་ཕྱག་སྒྲོར་ཕྱག་སྒྲོས་བཏང་
བདེ་སྤྲུལ་ཆེན་པོ་རེད། སྒྲོར་མོ་འབྲུམ་ཕྱག་དང་ས་ཡ་ཡོང་རྒྱུ་ཡོད་པའི་ཆེན་པོ་དེ་མ་མཐོང་བར་
རྒྱུང་རྒྱུང་སྒྲོར་མོ་བརྒྱ་ཕྱག་སྒྲོར་ཕྱག་སྒྲོས་གཏོང་མི་བྱུང་མཁན་ཞིག་བྱུང་ན་ཁོ་བྱུང་རྒྱུང་རེད། དེ་
བཞིན་དུ་འདོད་པའི་བདེ་བ་དང་མི་འདོད་པའི་སྤྲོད་པ་སྤྲུལ་ཆེ་ས་ནས་བསམ་སྟེ། ཆེ་ས་དེའི་ཆེད་
དུ་རྒྱུང་རྒྱུང་ལ་དོག་བརྩིས་བྱས་ནས་འགྲོ་མཁན་གྱི་རིགས་ཤིག་ཡོད།

དེ་ལ་ཡང་མ་གཞི་རྒྱུན་ཆད་ཀྱི་ཆོ་འདོད་རང་གི་བདེ་བ་སྤྲུལ་རྒྱུ་དང་སྤྲོད་པ་སྤྲུལ་སེལ་རྒྱུ་དེ་
ཅམ་ཞིག་མ་གཏོགས་བསམ་སྒྲོའི་མི་འཁོར་མཁན་གྱི་རིགས་ཤིག་ཡོད། འཇམ་བུའི་གླིང་འདིའི་

མི་ཕལ་ཆེ་བ་མ་གྱི་ཚུན་ཆད་ཀྱི་ཆེ་འདིའི་རང་གི་བདེ་བ་སྐྱབ་རྒྱ་དང་སྐྱུག་བསྐྱེལ་སེལ་རྒྱ་དེ་རེད།
 དེ་ལ་འང་རྒྱབས་ཆེ་ཆུང་དང་རྒྱ་ཆེ་ཆུང་གིས་ཐབས་ཤེས་ནམ་པམི་འདྲ་བའི་དེ་བཞིན་པ་མ་གཏོགས་
 ཕལ་ཆེ་བ་མ་གྱི་ཚུན་ཆད་ཀྱི་ཆེ་འདི་རང་གི་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་མཁན་འབའ་ཞིག་ཡིན། རྒྱལ་ཁབ་
 ཕན་ཚུན་ནང་ལོ་ལྔའི་འཇུགས་སྐྱུན་དང་ལོ་བརྒྱའི་འཇུགས་སྐྱུན་ལོ་བརྒྱའི་འཇུགས་སྐྱུན་བཟུང་བ་
 དེ་ནམས་མ་གྱི་ཚུན་ཆད་ཀྱི་ཆེ་འདིའི་སྒྲོ་གོས་ཡག་པོ་ཞིག་ཡོང་དགོས་པ་དེ་ཙམ་མ་གཏོགས་གང་
 ཡང་མི་འདུག །ཆོས་ཞེས་བཤད་དུས་མ་གྱི་ཚུན་ཆད་ཀྱི་ཆེ་འདིའི་དོན་ལ་འང་ཆོས་ཀྱི་བསམ་
 སྒྲོ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་ན་བཟོད་སྤྲོད་ཆེ་བ། བསམ་སྒྲོ་འཁོར་རྒྱ་ཆེ་བ། སྒྲོ་གུ་ཡངས་པ་དང་
 བག་ཤེབས་པ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད་ལ། གཉིས་ནས་སྤྱི་མ་ཕན་ཆད་ཀྱི་དོན་ལ་བསམ་སྒྲེ་སེམས་ཁུར་
 གངས་ཏེ་འཆར་གཞི་སྤྱི་གུ་མཁན་ཞིག་ཡིན་ན་སྤྱི་མ་ཕན་ཆད་ལ་ཕན་པ་ཞིག་བྱེད་ཅེས་ཤིང་། ཆེ་
 འདི་རྩོགས་ནས་སྤྱི་བ་སྤྱི་མ་བཟོན་པའི་སྐབས་སུ་འཕྲལ་སེལ་གྱི་བདེ་སྐྱུག་ལ་བསམ་སྒྲོ་འཁོར་
 མཁན་ཞིག་དང་། དེ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་གཏན་གྱི་བདེ་བའི་བསམ་སྒྲོ་འཁོར་མཁན་གྱི་རིགས་གིག་
 དང་། གཏན་གྱི་བདེ་བ་དེ་ལ་ཡང་རང་གཅིག་པུའི་ཆེད་མ་ཡིན་པར་མཁའ་ཁྲབ་ཀྱི་སེམས་ཅན་
 མཐའ་དག་བདེ་བ་འདོད་ཅིང་སྐྱུག་བསྐྱེལ་མི་འདོད་པ་རང་དང་སྒྲོ་ཀྱན་ནས་མཚུངས་པའི་གཞི་
 ཅུ་དེའི་སྤྱིང་ནས་ནམ་མཁའི་མཐའ་གདུགས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདེ་བ་སྐྱབ་འདོད་
 དང་སྐྱུག་བསྐྱེལ་སེལ་འདོད་ཀྱི་སྒྲོ་སྒྲིང་བ་དེ་ནི་ནང་པ་སངས་རྒྱུས་པའི་ཆོས་ཀྱི་ནང་ནས་རབ་
 དང་ཕྱལ་དང་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་མཐར་ཐུག་པའི་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་ཚུལ་ཡིན། སྤྱོད་འཇུག་ཏུ།
 རང་གཅིས་འཛིན་མེད་པར་བཟོ་རྒྱ་དང་། གཞན་གཅིས་འཛིན་གོང་ནས་གོང་དུ་སྤེལ་ཏེ་གོམས་
 པ་མཐའ་མེད་དུ་སྤེལ་བའི་ཆེད་དུ་རིགས་པའི་ནམ་གངས་མཐའ་ཡས་པའི་སྒྲོ་ནས་ཉམས་ལེན་
 གྱི་གནད་སྒྲ་ཆོགས་པ་བདག་པས་གཞན་གཅིས་པའི་རྒྱལ་སྤྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲོ་སྒྲིང་

བའི་ཐབས་ཚུལ་དེ་གཙོ་བོར་བསྟན་པ་ཡིན་པས་ད་ཅང་ཡག་པོ་རེད། ང་ཚོ་བདེ་བ་འདོད་པ་
དང་སྤྱད་བསྐྱུལ་མི་འདོད་པ་གཅིག་གྱུར་འདིའི་ཐོག་ནས་བསམ་སྒྲོ་རྒྱ་ཆེ་ཆུང་དང་བསོད་ནམས་
ཀྱི་བསམས་སྤྱོད་ཀྱིས་འཁྲོག་མ་འཁྲོག་གི་གནས་ཚུལ་གྱི་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་སྤངས་ཀྱི་རིམ་པ་
མང་པོ་བྱུང་བ་རེད།

དེས་ན་སྤྱི་མ་ཕན་ཆད་ཀྱི་དོན་ལ་བསམ་སྒྲོ་བཏང་། དེའི་ཐབས་ཚོས་མ་གཏོགས་འགྲོ་ས་
མེད་པ་དང་། དངུལ་ཇི་ཅམ་ཡོད་པ་དང་གཏམ་སྟན་གྲགས། དགའ་ཉེ་སྒྲོ་དཀར་གྱི་གྲོགས་བཟང་
པོ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཇི་འདྲ་ཞིག་ཡོད་རུང་སྤྱི་མ་ལ་ཕན་པ་ཞིག་མེད། སྤྱི་བ་སྤྱི་མ་དེས་ཟེན་དུས་
སོ་སོའི་སེམས་དུལ་མ་དུལ་དེ་རྒྱང་པས་ཕན་གཞོད་སྤྱི་མ་གཏོགས་གཞན་རེ་བ་གང་ཡང་མེད་
པ་འདི་ཆང་མས་མཐོང་ཆོས་རེད། སྤྱི་བ་སྤྱི་མ་ཕན་ཆད་ཆོས་མ་གཏོགས་འགྲོ་ས་མེད་པ་ཅམ་དུ་
མ་ཟད་ཆེ་འདི་ལ་ཡིན་ནའང་ཆོས་ཀྱི་བསམ་སྒྲོ་ཞིག་ཡོད་ན་ད་ལྟ་བུའདྲ་མ་ཐག་པ་བཞིན་སེམས་པ་
སྤྱི་བ་ཡོང་། དཔེར་ན། ང་ཚོ་བོད་པར་ཆ་བཞག་ན། དེ་དག་དུས་འདིར་སྤྱོད་གསལ་གཅིག་ནས་
རང་གི་ལུང་པ་དང་བྲལ། མིའི་ལུང་པར་གྱུར། མི་ཡུལ་ས་མཐར་སྤྱོད་མཁོན་མེད་ཐབས་
སྤྱོད་དང་ཁག་པོ་ཡོང་གི་ཡོད། རང་གི་ལུང་པའི་གནས་ཚུལ་ལ་བསམ་ནའང་སྤྱད་པ་ཤ་སྤྱད་ཅིག་
མ་གཏོགས་གོ་རྒྱུ་མེད་པ་རེད།

ཡིན་ནའང་བསམ་སྒྲོའི་ནང་རང་གིས་བསམས་པའི་ལས་དེ་རང་གིས་སྤྱི་བ་དགོས་ཟེར་བའི་
ལས་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་སྒྲིར་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྤྱི་བ་པའི་ཕུན་ཚོགས་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ནའང་དེ་ལ་
ཡིད་བདུན་མེད་པ་དང་། འཁོར་བས་བསྐྱུས་པའི་ཆོས་ཤིག་ཡིན་སྤྱི་མ་ཆད་སྤྱད་བསྐྱུལ་གྱི་རང་
བཞིན་ལས་མ་འདས་པར་བསམ་སྒྲོ་ཡང་ཡང་གཏོང་བ་དང་། བསམ་སྒྲོ་དེའི་ཕྱི་ས་ཐེབས་མཁན་
གྱི་མི་ཞིག་ལ་དེ་འདྲའི་སྤྱད་བསྐྱུལ་དང་འཕྲད་ན། མ་གཞི་ཚུན་ཆད་ཀྱི་ཆོ་འདིའི་སྤྱད་བསྐྱུལ་བཟོད་

སྤྱི་ཤིང་རྒྱ་དང་དེ་ལ་གདོང་ལེན་བྱེད་རྒྱུ་ར་དེས་པར་རྒྱས་པ་ཆེ་བ་ཡོད་པ་དང་། ཆོས་ཁས་མི་
ལེན་པ་དང་ཆོས་ཀྱི་བསམ་སྒྲོ་མི་འཁོར་མཁན་ཞིག་གིས་ལེ་ལན་ཐམས་ཅད་གཞན་འདི་དང་འདིས་
བྱས་པ་རེད་བསམ་ནས་གཞན་འབའ་ཞིག་གི་སྤྱི་དུ་ལེ་ལན་ཁག་བཞག་ཀྱང་སྒྲགས་མ་ཁེལ། བསམ་
སྒྲོའི་ནང་ནས་བཟོད་སྤྱི་ཡང་མ་བྱུང་། ཁ་གཏད་ཀྱང་གཅོག་མ་བྱུང་པ་དེ་འདྲའི་འོག་ནས་གི་བ་
དགའ་བསམ་པ་ལྟ་བུ། ཡང་ན་རྒྱུང་ཡངས་ནས་འགས་འགོ་བའི་ཆོད་ཀྱིས་སྤྱི་རྒྱུང་འཕར་བ་སྤྱི་གས་
གནས་རྒྱུ་ལ་འདི་འདྲ་ཡོང་གི་ཡོད། ལས་རྒྱ་འབྲས་ལ་བསམ་སྒྲོ་བཏང་། དེ་བཞིན་དུ་འཁོར་བ་
སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་རྒྱུ་བསྐྱེད་ལ་བསམ་སྒྲོ་འཁོར་ནས་སེམས་ཀྱི་ནང་ནས་བཟོད་སྤྱི་དང་གཞི་རྩའི་
སེམས་ཤུགས་སྤྱི་བས་དུས་དཀའ་ངལ་ཇི་ཅམ་འཕྲད་ནའང་དེ་ལ་གདོང་ལེན་བྱེད་རྒྱུ་དང་། དེས་
མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཡོད་མི་ཞུམ་པར་གདོང་ལེན་བྱུང་པ་ང་ཆོའི་མཐོང་ཆོས་ལ་ཡོད་པ་འདི་མིག་མཐོང་
ལག་ཟེན་གྱི་གནས་རྒྱུ་ལ་རེད། ལྷག་པར་དུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ནས་རང་གཅེས་འཛིན་དང་རང་
བདེ་དོན་གཉེར་གྱི་བསམ་སྒྲོ་ཉུང་དུ་བཏང་། གཞན་པ་ཞིག་གྱི་བསམ་སྒྲོ་མང་དུ་གཏོང་དགོས་པར་
གསུངས་པའི་བསྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཀྱང་པར་དུ་འཕགས་པའི་བསྐྱེད་བྱེད་ཞིག་རེད། ཆོས་ཁས་ལེན་མིན་དང་
སྤྱི་བ་སྤྱི་ཁས་སྤྱི་མིན་ལ་མ་ལྟོས་པར་རང་དོན་ཁོག་བཅུག་དང་། རང་དོན་འབའ་ཞིག་མ་གཏོགས་
བསམ་རྒྱུ་མེད་པའི་གཤིས་ཀ་དེ་ཕྱན་བྱའི་ཤུགས་རྒྱུང་དུ་ཐོངས། གཞན་གྱི་པན་བདེ་སྤྱི་རྒྱུ་དང་
གཞན་གྱི་དོན་ལ་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་རྒྱུ་མང་ཅམ་ཞིག་བྱུང་ན་དེ་རྒྱུ་པ་ཆེན་པོ་མ་ཡིན་ནམ། དཔེར་ན།
མའོ་ཅི་ཏུང་གི་བསྐྱེད་བྱེད་ནང་ལ་འང་རྒྱས་ཤུགས་ཆེ་གོས་དེ། ཏང་དང་མི་དམངས་ཀྱི་དོན་རེད།
ཏང་གི་དོན་ལ་རང་གི་ལུས་སྤྱི་སྤྱི་གཏོང་དགོས་ཞེས་བསྐྱེད་བྱེད་བརྒྱུ་ཡོད། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
ཆོས་ཀྱི་ནང་མང་པོའི་ཆོད་དུ་རང་ཉིད་སྤྱི་གཏོང་དགོས་ཞེས་པའི་བསྐྱེད་བྱེད་གལ་ཆེ་ཞིང་། དེ་
ལས་ལྷག་པའི་བསྐྱེད་བྱེད་གང་ཡང་མི་འདུག །

འཇམ་བུའི་སྒྲིང་འདིའི་ཐོག་གི་མི་གྲགས་ཅན་དང་མི་གཙོ་ཆེ་བ་ཕལ་ཆེ་བར་གཞན་གྱིས་
 སྤྱི་མོས་དང་སྙན་གྲགས། དེ་བཞིན་སྤྱི་ཚོགས་ནང་ཞབས་འདེགས་རྒྱབས་ཆེན་འགྲུབ་པ་ཞིག་ཡིང་
 བ་ལ། གཞན་ཕན་གྱི་སྒོ་དང་གཞན་དོན་འཁུར་དུ་འབྱེད་བའི་སེམས་ཤུགས་ཇི་ཅམ་ཆེ་བ་དེའི་
 ཚོད་ཀྱིས་མིང་དོན་མཚུངས་པའི་འགོ་འཁྲིད་ཞིག་ཆགས་ཐུབ། ཁ་མཁས་པོ་དང་གཏམ་འདྲ་
 ཆགས་པོ་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད་ནའང་ཤུགས་ཀྱི་བསམ་སྒྲུབ་ནང་རང་དོན་ཁོག་བཅུག་དང་། རང་གི་གཏམ་
 དོན་ལ་རྒྱ་མ་གཏོགས་མ་བསམ་ན། ཏུས་ཡུན་གང་མཆོམས་སོང་བའི་མཆོམས་ལ་ཁོའི་རྒྱན་ཤུགས་
 བརྒྱུ་ལ་ནས། མི་འདིས་མགོ་སྐོར་གཏོང་གི་འདུག ཁོའི་ལ་རང་དོན་མ་གཏོགས་བསམ་སྒོ་གཏོང་
 རྒྱ་མི་འདུག་ཅེས་མཐོང་བརྒྱགས་ནས་སྤྱི་ཚོགས་ནང་ཕན་པ་སྤྲུབ་མི་ཐུབ། དེ་བས་སྤྱི་བསྐྱེ་མ་ལྟ་
 ཞིག་མི་ཆེ་འདིའི་རིང་ཡིན་ནའང་བདེ་སྤྱིད་ཀྱི་རྩ་བ་གཞན་ཕན་གྱི་སེམས་བཟང་པོ་བྱེད་རྒྱ་དང་།
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་བསམ་སྒོ་འཁོར་མ་ཐུབ་ནའང་མི་ནང་ཁྲལ་ཕན་ཚུན་སྤིང་ཐག་
 པ་ནས་བརྟེ་སེམས་དང་ཕན་སེམས་ཀྱི་སྒོ་སྤྱོད་རྒྱ་འདི་དོ་གལ་ཆེན་པོ་དང་། ཆོས་ཀྱི་རྩ་བ་ཡང་
 བདག་པམ་གཞན་གཅེས་པའི་སྒོ་དེ་རེད།

གཞན་དོན་ཁུར་དུ་འབྱེད་ཏེ་གཞན་དོན་ལ་སེམས་ཁུར་ལེན་རྒྱ་དེ་ཆེ་འདི་དང་ཕྱི་མ། ཆོས་
 དང་འཇིག་རྟེན་གང་ལའང་ཕན་ཐོགས་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་ཞིག་རེད། གཞན་དོན་འཁུར་དུ་འབྱེད་བའི་
 བསམ་སྒོ་དེ་ངོ་ཐོག་རང་དོན་ལ་ཆ་བཞག་ནའང་རང་ཉིད་བག་ཤེབས་པ་དང་སྤྱིད་པ་ཏན་ཏན་ཡིང་
 གི་རེད། གཞན་དོན་དོན་གཉེར་གྱི་སྒོ་ཇི་ཅམ་ཡོད་པ་དེའི་ཚོད་ཀྱིས་རང་ཉིད་ཀྱི་སེམས་ལ་གནོང་
 དང་ངོ་སྤྲོད་རྩ་བ་ནས་མེད། གཞན་དོན་འཁུར་དུ་འབྱེད་བའི་སྒོ་དངོས་སམ་དེའི་ཕྱོགས་ཅམ་
 ཞིག་ཡོད་ནའང་དེ་ལས་ཡོད་ཆོམས་པ་དང་དེ་ལས་བག་ཤེབས་པ་ཞིག་མེད། རང་དོན་ཁོག་ཏུ་བཅུག་
 ནས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ན་གྲ་འགྲིག་པ་ཞིག་ཡིང་རྒྱ་ཁག་པོ་རེད། ཉོན་མོངས་མ་ཟད་བར་དུ་སྤྲུག་བསྐྲུལ་

གྱི་རྩ་བ་མི་ཟད། དེ་མ་ཟད་བར་དུ་སྤྱུག་བསྐལ་ཡོང་རྒྱ་ཐག་ཆོད། བསམ་སྒྲོའི་ནང་ད་སྦྱིད་པ་
 ཞིག་དང་ལེགས་པ་ཞིག་བྱུང་ན། ང་ལ་ཆོག་མི་སྟན་པ་རུང་ཟད་ཅམ་ཡང་མེད་པ་དང་། ངས་
 ཁམས་གསུམ་ཐམས་ཅད་དབང་དུ་སྤྱུང་བའི་སྟོབས་དང་ཡོངས་སྤྱོད། དབང་ཐང་དང་མངའ་ཐང་
 བྱུང་ན་བསམ་པ་ཞིག་ཡོད་ན་འགྲུབ་རྒྱ་མེད་པ་ཞིག་ལ་དངངས་སྒྲག་བྱས་ནས་སྤོད་དུ་སྤྱོད་ཆོད་ཉི་
 རྒྱ་རྩ་བ་ཞིའི་རིང་མེམས་མ་སྦྱིད་པ་དང་གྲ་མ་འགྲིག་པ་ཡོད་མི་བདེ་སྟོན་མ་ཞིག་མ་གཏོགས་མེད་
 པ་དེ་ཆོས་ཤེས་གསལ་རེད།

[illegible]

ང་རང་ཆོ་སྐྱོ་བ་ཕྱི་མ་དང་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཞེས་ཏག་ཏུ་བརྗོད་པ་ལས་རང་ཉིད་
ཉིན་རེའི་འཆོ་བ་སྐྱེལ་བའི་སྐབས་བསམ་བློ་གཏོང་དུས་ངས་དེ་རིང་མི་ལ་བསམ་པ་གནག་པ་དང་མགོ་
སྒྲོར་བཏང་མེད་བསམ་པ་ཞིག་བྱུང་ན་སྐྱེད་པོ་ཡོང་ཞིང་མཐུན་པོ་འང་ཡོང་གི་རེད། དེ་རིང་ངས་མགོ་

སྐྱེ་འདྲུང་རྒྱུ་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་ཡུགས་གཏུག་དོལ་ཡོང་ངམ་སྐྱེ་འདྲུང་སྐྱེ་བྱས་ཏེ་
 རྫོང་དགོས་བྱུང་ན་སྦྱིད་པོ་མེད་པའི་ཁར་ལས་རྒྱ་འབྲས་ལའང་མི་རུང་བ་དུས་གཏན་དུ་རང་གིས་རང་
 ལ་དཔང་པོར་བཞག་དུས། བྱེ་ལོགས་ནས་ཉེན་ཉོག་པ་དང་བྲིམས་ཁང་ནས་ཤེས་ཀྱི་ཡོད་མེད་ལ་མ་ལྟོས་
 པར་བསམ་མཐོང་བྱུང་ཆེ་ངས་ནོར་འབྱུལ་བྱས་མེད་བསམ་པ་ཞིག་སེམས་ནང་ལ་ཡོད་ན་སློབ་ཁག་དང་སློབས་
 པ་ཡོད་ལ་བདེ་སྦྱིད་ཀྱང་ཡོད། མཐར་གཏུགས་ན་སངས་རྒྱས་བཙུངས་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སེམས་བཟང་
 པོ་བྱོས་གསུངས་པ་རེད། རྫོང་ཉིད་དང་མི་ཉག་པ། ལྷག་བསྐལ་བ་སོགས་མང་པོ་ཞིག་གསུངས་ཡོད་
 ནའང་རྩ་བ་སེམས་འདུལ་བ་དང་ཉོན་མོངས་པ་དང་རང་གཅེས་འཛིན་གྱི་སློབ་ནས་གཞན་དོན་དོན་
 གཉེར་གྱི་སློབ་བྱུང་བའི་ཆེད་དུ་དམིགས་ནས་གསུངས་པ་ཞིག་ཡིན། ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་བཀའ་
 འགྲུར་དང་བརྟན་འགྲུར་ཞེས་བྱ་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་དེ་དག་གི་དོན་སྦྱིང་པོ་བསྐྱེལ་ནས་ལྷན་ཞུ། ནང་པ་སངས་
 རྒྱས་པའི་ཆོས་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོས་གཞན་དོན་དོན་གཉེར་སྐྱོར་བཤད་ཅིང་།
 ཐེག་པ་དམན་པས་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཐར་པ་རྒྱུབ་རྒྱུ་དེ་གསུངས་པ་རེད། རང་གིས་ཐར་པ་རྩི་ལྷར་རྒྱུབ་དགོས་
 ཤིང་། སློག་གཅོད་དང་། མ་བྱིན་ལེན་སོགས་སྦྱོང་བ་དང་། གཞན་ལ་གཞོད་འཆོ་མི་བྱེད་པར་ལུས་
 ངག་གི་ཉེས་སྦྱོད་བསྐྱེད་ནས་ཐར་པ་རྒྱུབ་དགོས། ཐོག་མར་མི་དགེ་བཅུ་སྟོང་གི་ཚུལ་བྲིམས་ནས་
 བཟུང་གཞན་ལ་གཞོད་འཆོ་སྤོང་པའི་དོན་དུ་སྟོན་པའི་ཆོས་དེ་སྦྱིང་རྩིང་རྩ་བ་ཅན་ཡིན་པ་རེད། ཐེག་
 པ་ཆེ་ཆུང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་དེ་སྦྱིང་རྩིང་རེད། ཐེག་དམན་གྱིས་ཀྱང་སྦྱིང་རྩིང་རྩ་བ་ལ་བཞག་ནས་
 གཞན་ལ་གཞོད་པ་མ་སྦྱེལ་ཞེས་བཤད་པ་རེད། ཐེག་པ་ཆེན་པོས་གཞན་ལ་རོགས་བྱོས་གསུངས་པ་རེད།

དེས་ན་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་ཀྱི་མདོ་དོན་སྤྱིར་ཡོང་བརྒྱས་ན། རབ་བྱུང་ན་
མི་ལ་ཕན་ཐོགས་ཤུགས། གལ་ཏེ་གཞན་ལ་ཕན་མ་ཐོགས་ནའང་གནོད་མ་སྐྱེ་ལ་ཟེར་བའི་ཆོག་
འདི་གཉིས་པོ་དེ་རེད། ཆོག་གཉིས་པོ་དེའི་ནང་ལ་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་ཆོས་ཡོངས་སྤྱོད་གས་

པ་འདུས་འདུག དངོས་སུ་ཕན་པ་སྐྱབ་བྱུང་པ་ཞིག་ད་ལྟ་ཡིང་གི་མི་འདུག་ནའང་སློག་གཅིད་
 སློང་བ་ནས་བཟུང་གཞིད་མ་སྐྱེལ་ཞེས་པ་འདི་བསྐྱབ་བྱ་དང་པོ་དེ་རེད། བསྐྱབ་བྱ་གཉིས་པ་
 དེ་རང་ཉིད་ཀྱི་ལུས་སློག་ཡོངས་སྒྲིད་དང་བཅས་པ་སེམས་ཅན་ལ་བཏང་སྟེ་གཞན་དོན་སྐྱབ་
 དགོས་གསུངས་པ་རེད། སེམས་རྒྱུད་བཟང་པོ་བྱས་ཏེ་འབྲུ་སྲིན་ཚུན་ཆད་ལ་སེམས་ཐག་ཉེ་
 པོ་དང་དགའ་པོ། ཞེ་ཐག་པ་ནས་ཕན་སེམས་ཞིག་བྱོས། ཕན་པ་ད་ལྟ་དངོས་སུ་སྐྱབ་མ་བྱུང་
 རུང་རང་གི་ངོས་ནས་གཞན་སེམས་ཅན་ཟེར་དུས་སེམས་ཀྱི་ནང་དེ་དག་ལ་ཅི་དག་གང་དག་
 ལྷམ་པ་སྒྲོལ་ཤར་བ་ཞིག་བཟོ་དགོས་པ་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་དེ་བདེ་སྐྱིད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 རྩ་བ། རང་གཞན་ཐམས་ཅད་ལ་བདེ་སྐྱིད་ཀྱི་འབྲུང་གནས་ཡིན་ལ། སྒྲིད་འདུག་ནས་ཀྱང་
 དེ་དག་གསུང་གི་ཡོད་པས་ཁྱ་མཁན་གྱི་ངོས་ནས་གང་ཡོང་ཅི་ཡོང་གི་ཀྱན་སློང་བཟང་པོ་ཞིག་
 གསལ་བཏབ་ནས་ཁྱ་རྒྱ་དང་། གསན་མཁན་ཚོ་ཡིན་ནའང་གསན་པའི་སྐབས་སུ་ཀྱན་སློང་
 བཟང་པོ་གསལ་བཏབ་ནས་སེམས་གཞན་དུ་གཡེང་བ་སོགས་སྤངས་ཏེ་གསན་དགོས།

ཀྱན་སློང་གང་འདྲ་ཞིག་གིས་ཟིན་དགོས་ཞེ་ན། ད་ལྟ་བཤད་མ་ཐག་པ་བཞིན་ནམ་མཁའ་
 དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པ་དང་བདེ་བའི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་བཙུགས་ལྡན་འདས་
 ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་ཡུང་པོ་རྒྱ་ཆེ་ལུ་མེད་པ་ཞིག་བཀའ་སྩལ་བའི་ནང་གི་སྤྲོད་དོན་འཕགས་པ་ཞི་བ་ལྟས་
 ལུ་སྐྱབ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་གསུངས་པའི་གཞུང་སྒྲིད་འདུག་ཉན་རྒྱ་ཡིན་ལྷམ་པ་
 གསལ་བཏབ་ནས་གསན་པར་ཁྱ།

GŸP-°hP°Fh-Mim-hP-²h-q-qP°WzÜ

ངས་སྔོད་འདུག་ལུ་ས་ཁུ་ནུ་ཐ་མ་རིན་པོ་ཆེ་བཟུན་འཛིན་ཀྱལ་མཆོན་གྱི་སྐུ་མདུན་ནས་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་དོ་རྗེ་གདན་དུ་ཕྱི་ལོ་༡༩༥༩ ལོར་ཆོས་ཁྱད་པར་ཅན་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་གྱི་བསྐྱབ་བྱེད་གཞུང་འདི་ལྷན་པ་ཡིན། ཁོང་ནི་ཏྲག་ཏུ་སྔོད་འདུག་གི་གཞུང་ནས་གསུངས་པ་བཞིན་དམན་ས་བཟུང་ནས་ཉམས་ལེན་གནང་མཁན་སྤྱི་པའི་ན་ལ་འབྱོར་པ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན་པ་རྒྱུ་ཡིད་ཕལ་ཆེ་བས་མཁྱེན་གསལ་རེད། དམིགས་བསལ་ལུ་དགོས་པ་མི་འདུག་ཁོང་གིས་ཁམས་ཕྱོགས་ནས་གསན་ཡོད་ཅིང་། དེའི་བརྒྱུད་པ་གསན་རྒྱུ་དེ་ཁམས་ཕྱོགས་ནས་རྗེ་དཔལ་སྤྱལ་རིན་པོ་ཆེའི་གསན་རྒྱུ་དེ་ཡིན། དུས་ཕྱིས་སྔོད་འདུག་གི་བཟུན་པའི་བདག་པོ་ལྷ་བྱ་ཁམས་ཕྱོགས་ནས་རྗེ་དཔལ་དགེ་ཞེས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་གྱི་བཟུན་པའི་བདག་པོ་རྗེ་དཔལ་སྤྱལ་རིན་པོ་ཆེ་ཡིན། ཁོང་གིས་སྔོད་འདུག་འཆད་ཉན་གནང་བའི་སྐབས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མེ་ཏོག་ཞིག་གར་རྒྱ་ཡོད་ཅིང་། དེ་ལ་སྔོད་འདུག་མེ་ཏོག་ཅེས་མིང་ཐོགས་པ་ཞིག་བྱང་བ་ཡིན་པ་རེད།

བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཁོང་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་ལ་བྱུགས་དམ་གྱི་མཐིལ་དུ་མཛད་དེ། དུས་ཏྲག་ཏུ་དམན་ས་བཟུང་ནས་བཞུགས་པའི་སྐབས་ཞིག་དད་ཅན་གྱི་སློབ་མ་མང་དུ་བྱང་བས་བྱུགས་བསུན་ཏེ། རེ་ཞིག་གི་བར་གནས་ངས་མེད་ལྷ་ར་མཛད་ནས་གནས་གཞན་ལ་སྒྲོས་ནས་ཕེབས་པས། ལུང་པ་བྱུགས་རྒྱུ་མེད་ས་ཞིག་གི་ནང་ཕེབས་ཏེ། ཨ་མ་ཀན་མོ་ཞིག་ལ་གཡོག་མཛད་ནས་ཀན་

མིའི་ཆབ་ཏོག་གཤོ་བ་སོགས་གནང་ནས་བཞུགས་པ་རེད། ཨ་མ་ཆན་མོ་དེས་གནས་སྐོར་བ་ལྟོ་
 བྱེར་འབྲང་བ་ཞིག་ཡིན་པར་བསམ་པ་འདྲ། དེ་ནས་གང་མཆོམས་སོང་སྐབས་གྲ་ཆས་སོགས་
 ཡག་པོ་གྱིན་པའི་སློབ་མ་དེ་འདྲ་ཡོང་ནས་རྗེ་དཔལ་དགེ་རིན་པོ་ཆེ་འདིར་བཞུགས་ཡོད་དམ་གང་
 ཏུ་བཞུགས་ཡོད་ཅེས་འདྲི་དྲིས། བེས་མ་བྱུང་། འདིར་ངའི་གཡོག་རྒྱགས་མཁན་གནས་སྐོར་
 བ་ཞིག་ཡོད་ཅེས་བརྗོད་པ་རེད། དེ་མཇལ་དུས་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་རྟགས་ཆ་ལུགས་ལྡན་པའི་མི་
 ཉམས་དོད་པོ་དེ་འདྲས་ཁོང་ལ་ཕྱག་འཆོལ་ཞབས་ལ་བརྟུན་སྐབས། ཨ་མ་ཆན་མོ་དེ་ཁ་སྐྱེངས་
 པའི་ལོ་རྒྱུས་ཁུ་རྒྱ་མ་རིན་པོ་ཆེ་བཞུན་འཛིན་རྒྱལ་མཆོན་གྱིས་གསུང་གི་འདུག དེར་བརྟེན་
 ད་ལམ་ཡང་བསྐྱར་སྦྱོང་འཇུག་གི་བྱིད་འབྲལ་རྒྱ་བྱུང་བ་དེ་སྐལ་བ་བཟང་པོ་ཡིན་སྙམ་བཞིན་ཡོད།

བཞུན་བཅོས་འདིའི་མཇུག་པ་པོ་འཕགས་པ་ཞི་བ་ལྟ་རྒྱལ་སྤྲས་ཞིག་རེད། ཁོང་འབྲུངས་
 པའི་ཡུལ་ནི། རོ་རྩེ་གདན་གྱི་རྒྱབ་སྤྱོགས་ཡུལ་འཁོར་མོ་བཟང་ཞེས་བྲ་བ་སྟེ། ཡུལ་དེར་ཡབ་
 རྒྱལ་པོ་དགེ་བའི་གོ་ཆ་དང་། ཡུམ་རོ་རྩེ་རྣལ་འབྱོར་མའི་སྤྱལ་པར་གྲགས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་
 གཉིས་ཀྱི་སྤྲས་སུ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདི་བསམ་བཞིན་དུ་འབྲུངས། མཆོན་ཞི་བའི་གོ་ཆ་ཞེས་
 བཏགས། དུས་རེ་ཞིག་ན་ཡབ་རྒྱལ་པོ་འདས་ནས་ཡུལ་དེའི་འབངས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སློ་མཐུན་
 པར་སྤྲས་རྒྱལ་པོའི་བྲི་ལ་འབྱོན་པར་གསོལ་བ་ན། སྤྱིད་པའི་ཕུན་ཚོགས་ལ་ཆགས་པའི་སྐབས་
 མེད་ནའང་འབངས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་མ་སྒྲིག་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཏེ་ནངས་པར་བྲི་ལ་ཕྱེབས་རྒྱུའི་
 རོ་རྒྱབ་མི་ལམ་ན། སང་རང་བཞུགས་སའི་བྲི་དེ་ལ་རྩེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་བཞུགས་ནས།
 བུ་གཅིག་འདི་ནི་ང་ཡི་སྟན་ཡིན་ཏེ། །ང་ནི་བྲོད་ཀྱི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཡིན། །ང་དང་
 བྲོད་གཉིས་སྟན་གཅིག་ལ་འདུག་པ། །འདི་ནི་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་རིགས་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་
 པ་མིས་པས་མནལ་སད་པ་ན་མི་རིགས་པར་དགོངས་ནས་བྲོས་ཕྱེབས།

ནུ་ལེན་ངར་པ་མི་ཏ་ལ་བརྒྱའི་ཁུ་མཆོག་ཀྱལ་བའི་ལྷ་ལས་རབ་དུ་བྱུང་སྟེ། མཆོན་ནི་བའི་
 ལྷ་ཞེས་བཏགས། ཆོ་རབས་སྡོན་མ་དཔག་དུ་མེད་པར་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་ལ་ལས་འབྲེལ་
 ཡོད་པའི་རྒྱུ་ཁྱིས་མི་མེད་ནགས་ཁྲོད་ལ་སྐྱབ་པ་ཉམས་བཞེས་མཛད་དེ་མཐར་འཇམ་དཔལ་གྱི་
 ཞལ་གཟིགས། བདག་པས་གཞན་གཅེས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་སྤྱོད་བ་མཐར་ཕྱིན་པ་འབྱུངས།
 དེ་ནས་གསང་སྤྲགས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་ལམ་ཉམས་བཞེས་མཛད་ནས་གྲུབ་པའི་གོ་འཕང་མཐོན་པོར་གཤེགས་
 པ་ཞིག་རེད། ཡིན་ནའང་ཕྱི་འུ་ལ་མཁས་པ་སྟན་གྲགས་ཆེན་པོ་དང་གྲུབ་ཐོབ་ཉོགས་པ་མཐོ་
 ཆུ་ལ་ཞིག་ཡོད་ས་མ་རེད། ཁོང་བྲགས་གཉོམ་ཆུང་གནང་སྟེ་གང་ཡང་མ་མཁྱེན་མཁན་དང་གང་
 ཡང་མི་ཡོང་བའི་བཟོ་ལྷ་བྱ་བྱས་ནས་བཞུགས་བཞིན་ཡོད། དེ་བས་ཆོས་གོགས་ཆོས་མཐོང་ཆུང་
 བྱས་ཏེ། འདི་ཞབས་འདེན་ཞུ་མཁན་ཞིག་འདུག་ཅེས་རྒྱ་སྟུ་ཀྱི་སྟེ་འདུ་ཤེས་གསུམ་པ་ཞེས་ཞུས་
 པ་རེད། འདུ་ཤེས་གསུམ་པ་བ་ཞེས་པ་ནི། ཟ་ཉལ་འགོ་འདུག་ཅམ་ལས་མི་ཤེས་པ་ལྷ་བྱར་མཐོང་
 བའི་རྒྱུ་ཁྱིས་ནི་བ་ལྷ་ལ་འཕྲ་སྟོན་བྱེད་པའི་ཆོག་ཡིན།

དེ་འདྲའི་གི་སྐབས་ཉམས་ཆོད་ལ་བསྟན་ནས་རིམ་པས་དགེ་འདུན་ཆོགས་པ་དེ་ནས་རང་
 བྱད་དུ་འགོ་བའི་དོན་དུ་སྐབས་ཤིག་ཆོས་གསུང་རྒྱ་འཁོར་རེས་ཤིག་ལ་འཁེལ་བའི་སྐབས་ཁོང་
 ལ་ཆོས་བསྟན་བཅུག་མི་ཆོ་ཡ་མཆོན་ཏེ་ནི་བ་ལྷ་དུས་རྒྱུན་ཉལ་བ་དང་སྟོ་ཆས་བཟའ་བ་དང་བཤང་
 གཅི་འདོར་བར་འགོ་རྒྱ་ཅམ་མ་གཏོགས་གང་ཡང་མི་ཤེས་མཁན་དེས་ཆོས་གང་འདྲ་ཞིག་བཤད་
 ཀྱི་ཡོད་དམ་སྟུམ་ནས་སྟོན་པའི་སྐབས་ལ། ཁོང་ཆོས་བྲི་ལ་འཁོད་དེ་ངས་ཆོས་གང་འདྲ་ཞིག་བཤད་
 དགོས། སྤར་ཡོད་པའི་མདོ་བསྟན་བཅོས་ཤིག་སྦྱོར་ནས་བཤད་རྒྱ་རེད་དམ། སྡོན་མ་གྲགས་
 པའི་གསར་པ་ཞིག་འདོན་ཞེས་བཀའ་འདྲི་གནང་སྐབས། ཉམས་ཆོད་ཡིན་ནའང་འདྲ། ཀྱལ་ཀ་
 ཡིན་ནའང་འདྲ། གསར་པ་ཞིག་གསུང་དགོས་ཞེས་ཞུས་པ་ལྷ་ར་ཁོང་གིས་སྟོན་འདུག་འདི་གསུངས་

པ་རེད། ད་ལྟ་ངས་ལོ་རྒྱུས་གསལ་པོ་ཞིབ་ཕྲ་མི་དྲན་ཡང་། གང་ལྟར་ཁོང་གིས་སྤྱོད་འཇུག་བརྟན་
 ཏེ་ལེའུ་དགུ་པ་ཤེས་རབ་ལེའུ་ལི། གང་ཆེ་དངོས་དང་དངོས་མེད་དག །སློ་ཡི་མདུན་ན་མི་གནས་
 པ། །ཞེས་པའི་ཆོག་མཆོམས་དེར་སློབ་དཔོན་དལ་བུས་ཁྲིའི་སྟེང་ནས་ནམ་མཁར་འཕགས་ཏེ་
 རེ་མཐོར་རེ་མཐོར་གཤེགས་ནས་མཐར་སྐྱ་མི་སྤང་བར་གསུང་གྲགས་པའི་སློ་ནས་རྩོགས་པར་
 བརྟན་ཏེ་གཤེགས་པ་རེད།

ཉན་མཁན་སློབ་མའི་ནང་ནས་ན་བའི་མངོན་ཤེས་ཡོད་པ་དང་། མི་བརྗེད་པའི་གཟུངས་
 ལ་དབང་འབྱོར་བའི་པར་ཏྲ་ཆ་མས་ཀྱིས་སློབ་དཔོན་གྱི་གསུང་ལ་སློ་གཏད་ནས་གསུང་བེན་བྱུང་བའི་
 བྱས་ཤིང་། མཐར་ཡུལ་དབུས་པའི་མཁས་པ་ཆོ་དང་། ཁ་ཆེའི་མཁས་པ་ཆོས་ལེའུ་བཅུ་དང་
 ལེའུ་དགུའི་བདག་ཉིད་ཅན་མི་མཐུན་པ་གཉིས་བྱུང་བ་རེད། སློབ་དཔོན་ནམ་མཁའ་ལ་འཕགས་
 ཏེ་དེ་ནས་ཀྱ་གར་རྩོ་ཕྱོགས་ལ་ཕེབས་ཤིང་། ཕྱིས་སུ་རྒྱ་ལེན་དྲ་ནས་སློབ་དཔོན་ལ་སྤར་མ་གུས་
 པ་མཐོ་འཆོམས་པར་བྱེད་མཁན་ཆོས་འཁྲོད་བཤགས་ཞུས་ཏེ་སློབ་དཔོན་སྤར་ཡང་ཀྱ་གར་བྱུང་
 རོས་སུ་ཕེབས་རོགས་ཞེས་གདན་འདྲེན་ཞུས་ཀྱང་མ་ཕེབས།

མཐའ་མར་སློབ་དཔོན་ཕེབས་མ་བྱུང་ན་སློབ་དཔོན་གྱིས་མངོན་པའི་བརྟན་བཙོས་བྱུང་
 རྒྱུ་མེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པའི་བེན་བྱིས་ལ་ལེའུ་དགུའི་བདག་ཉིད་ཅན་དང་ལེའུ་བཅུའི་
 བདག་ཉིད་ཅན་གཉིས་བྱུང་བའི་མ་དེ་གང་ཡིན་ནམ། དེ་བཞིན་དུ། བསྐྱབ་པ་ཀྱན་ལས་བདུས་
 པ་ཡང་། །ངེས་པར་ཡང་དང་ཡང་དུ་བཞུ། །ཡང་ན་རེ་ཞིག་མདོར་བསྡུས་པའི། །མདོ་
 རྣམས་ཀྱན་ལས་བདུས་པ་བཞུ། །ཞེས་བསྐྱབ་པ་ཀྱན་ལས་བདུས་པ་དང་མདོ་ཀྱན་ལས་བདུས་
 པ་ལ་རྩོ་ས་གསུང་བའི་བརྟན་བཙོས་དེ་གཉིས་གང་དུ་ཡོད་དམ་ཞེས་ཞུས་པས། བརྟན་བཙོས་
 ལེའུ་བཅུའི་བདག་ཉིད་ཅན་དེ་ཡིན། མདོ་ཀྱན་ལས་བདུས་པ་དང་བསྐྱབ་པ་ཀྱན་ལས་བདུས་པ་གཉིས་

ངས་པ་རྒྱ་ཏེ་ཡི་གེར་བྲིས་པ་ཁོང་བཞུགས་སའི་ཐོག་གི་གསེང་ལ་ཡོད། དེར་བཞུགས་ན་འགྲིག་
ཅེས་གསུངས་ནས་སྤྱོད་འདུག་དང་བསྐབ་བདུས་གཉིས་ཀའི་མན་ངག་ནམས་ཀྱང་རྫོགས་པར་གནང་
བའི་ལོ་རྒྱུས་དེ་འདྲ་རེད།

དེ་ནས་བརྒྱུད་ཀྱི་གར་གྱི་མཁས་པ་མང་པོས་འདྲིའི་ཐོག་ནས་འཆད་ཉན་གནང་ཡོད། དཔེར་ན།
སློབ་དཔོན་ཤེར་འབྲུང་སློབ་གྲྭ་ནི། རྒྱ་གར་ནུ་ལེན་བྱའི་རྒྱུ་གྱི་སློབ་སྤྲོད་པ་རེད། རྒྱ་གར་གྱི་
ནང་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་བཤད་བྱ་ཆེན་པོ་དེ་ཆོར་ཚོད་པ་རྒྱག་མཁན་མང་པོ་ཡོང་གི་ཡོད་དུས་སློབ་
སྤྲོད་པ་ཡོད་པ་དང་། དེ་དག་གི་མེ་མདའ་བཏགས་པའི་སློབ་སྤྲོད་པ་མ་རེད། པཌ་ཆེན་ན་རོ་པ་
ཡང་ན་ལེན་འདྲེ་བྱུང་སློབ་སྤྲོད་མཁན་གནང་བའི་ལོ་རྒྱུས་ཡོད། རིམ་གྱིས་བོད་ལ་བཞུགས་པ་དར་ནས་
མདོ་བཞུགས་བཅོས་མང་པོ་བསྐྱར་བའི་ཁྲིད་ན་རྒྱུ་གྱི་སློབ་ཤེར་འབྲུང་སློབ་གྲྭ་གིས་འགྲེལ་ཆེན་མཛད་
པ་ད་ལྟ་བཞུགས་འགྱུར་གྱི་ནང་ན་ཡོད། བསྐབ་པ་ཀུན་ལས་བདུས་པ་འདྲ་བཞུགས་འགྱུར་གྱི་ཁྲིད་དུ་
ཡོད། སློབ་དཔོན་ཞི་བ་ལྷས་མཛད་པའི་མདོ་ཀུན་ལས་བདུས་པ་བོད་ལ་བསྐྱར་ཡོད་ན་འདྲ་བཞུགས་
འགྱུར་གྱི་ནང་ལ་མེད་པས་དཔར་ལ་འཁོད་མེད་ཅེས་ཁྲུ་ལུ་སྒྲ་མ་རིན་པོ་ཆེས་གསུངས།

བོད་གངས་ཅན་གྱི་རྫོངས་སུ་གཞུང་འདི་བྱུང་ནས་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་མང་པོས་འདི་ལ་
བཞེན་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མ་སྦྱེས་པ་བསྐྱེད་པར་མཛད། སྦྱེས་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་
བའི་ཉམས་བཞེས་མན་ངག་མང་པོ་མཛད་པའི་སྦྱེས་བྱ་དམ་པ་མང་པོ་བྱུང་བ་རེད། འགྲེལ་
པ་ལ་ཆ་བཞག་ན་བོད་འགྲེལ་བསྐྱོར་ཕལ་ཆེར་ཡོད་ཅེས་གསུངས་བྱུང་། བཞུགས་བཅོས་གཅིག་
ལ་བོད་འགྲེལ་མང་པོས་ཡོད་བསྐྱེད་པ་ཞིག་ཕལ་ཆེར་ཡིན་པ་རེད། ངས་མཐོང་བ་ལ་ཆ་མཆོན་
ན། བུ་སྟོན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་མཛད་པའི་འགྲེལ་པ། ལྷ་མ་དམ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་
མཆོན་གྱི་འགྲེལ་པ། བྱེས་ཀྱི་མཁས་པ་ཆོའི་འགྲེལ་པ་མང་པོ་ཡོད།

རྒྱ་རིན་པོ་ཆེས་སྤྱོད་འདུག་གི་འགྲེལ་པ་མཛད་མེད་ནའང་སྤྱོད་འདུག་གི་དཀའ་གནད་ནམས་
ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་ཕྱིན་དུག་གསུང་བའི་སྐབས་སུ་སྤྱིན་པའི་ཉམས་ལེན་དང་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་པར་
ཕྱིན་སྐབས་སྤྱོད་འདུག་གཞིར་བཞག་ལྟ་བུས་གསུངས་ཡོད། གཞན་ཡང་། ཞི་གནས་སྐབས་སྤྱོད་
འདུག་གི་དོན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་སྤྱོད་ལུགས་དེ་ནམས་ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་ནང་ཐོར་ཙམ་དང་ས།
དཀའ་གནད་འགྲེལ་པ་གཞན་གྱིས་མ་ཐོན་པ་དེ་ཆོའི་གསལ་མེད་ཕྱི་བ་ལྟ་བུའི་གསལ་པོ་གསུངས་འདུག་
ལྟག་པར་ཤེས་རབ་ལེའུའི་དཀའ་གནད་ནམས་དབུ་མ་དགོངས་པ་རབ་གསལ་གྱི་མགོ་དེར་དངས་
ནས། བརྟན་ཅ་དགོ་སྤོང་ཉིད་ཡིན་ན། །དགོ་སྤོང་ཉིད་ཀྱང་དཀའ་བར་གནས། །ཞེས་སོགས་
དཔལ་ལྷན་ཟླ་བའི་ལེགས་བཤད་དང་གྲུང་བསྒྲིགས་ཏེ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བཤད་པ་ཤེར་འབྱུང་
སྒོ་གོས་ཀྱིས་ཀྱང་མ་ཐོན་པའི་བཤད་པ་ངོ་མཆར་བ་མཛད་འདུག རྒྱལ་ཆབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
པས་སྤྱོད་འདུག་དར་ཁྲིག་མཛད་ཡོད།

གང་ལྟར་མཁས་པ་དང་གྲུབ་པའི་སྤྱིས་བྱ་མང་པོས་གཞུང་འདི་ལ་ནམ་བཤད་མཛད།
དེ་དག་རེ་རེ་ལའང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གསུང་སྟངས་མི་འདྲ་བ་རེ་རེ་ཡོད་པས་ཏ་ཅང་
ཡག་པོ་རེད། དདུལ་ཁུ་རྒྱལ་སྤྱི་གོ་གསལ་མེད་བཟང་པོའི་གོ་གསལ་འགྲེལ་དེ་སེམས་ལ་ཕན་
པོ་དང་མདོར་བསྡུས་རེད། ཁོང་ནི་བྱང་ཁུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་ཐུགས་དམ་གྱི་མཐིལ་དུ་མཛད་
མཁན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བཀའ་བབ་ལྟ་བུ་ཞིག་སྟེ། རྒྱལ་སྤྱི་ལག་ལེན་སོ་བདུན་མ་
མཛད་མཁན་འདི་གཞན་དང་མི་འདྲ་བའི་ཐུགས་དུལ་པོ་བྱ་སྟོན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དང་
དུས་ཚོད་མཉམ་པ་ལྟ་བུ་རེད། ངས་ཅ་བའི་གོ་གནས་ཆོག་འགྲེལ་རོབ་ཙམ་དང་། འགྲེལ་
པ་ཡང་དམིགས་བསལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འགྲེལ་པ་འདི་ཡིན་ཞེས་གཞིར་བཞག་རྒྱ་མེད་པར་
ཁ་ཐུག་ཁ་ཐུག་གང་དོན་དོན་ལྟ་བུ་ཡིན།

དེ་ལྟ་བུའི་བརྟན་བཅོས་འདི་འཆད་པ་ལ་འཆད་ལུགས་འདྲ་མིན་ཡོད། ས་བཅད་བཀྲམས་
 ཏེ་འཆད་ལུགས་གཅིག །ས་བཅད་མ་བཀྲམས་པར་གཞུང་རང་ལ་འབྲིད་ནས་འགོ་ལུགས་གཅིག
 ངས་ཁྱ་ལྟ་མ་རེ་ན་པོ་ཆེའི་སྐྱ་མདུན་ནས་ལྟ་སྐབས་ས་བཅད་མ་བཀྲམས་པར་རྩ་བའི་གཞུང་གི་
 རྟེན་ནས་གསུངས་པ་རེད། བཙུན་འབྲུས་ཀྱི་ལེའུར་གཞུང་རྩ་བའི་ནང་ས་བཅད་ལྟ་བུ་རོབ་ཅམ་
 རྩེ་ནས་ཡོད། དེ་རིང་ས་བཅད་དང་སྐྱགས་མི་དགོས་པའི་ཐོག་ནས་ལྟ་རྒྱ་དང། ངས་རྩ་བའི་ཐོག་
 རས་ཆོག་འགྲེལ་ཁ་བྲུག་གང་དུ་ལྟ་རྒྱ་ཡིན། འགྲེལ་པ་ཡང་དམིགས་བསལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་བྱེ་
 བྲག་པ་གཞིར་བཞག་མི་དགོས། ཡང་ཁྱོད་རང་ཆོས་ས་བཅད་སྐྱགས་ནས་དོན་གཉེར་བྱེད་ན་སོ་སོས་
 འགྲེལ་པ་གང་འདྲ་ཞིག་ལ་བརྟེན་པའི་འགྲེལ་པ་དེའི་ས་བཅད་གཞིར་བཞག་ན་མ་འགྲིག་པ་མི་འདུག
 རྒྱུ་ལ་ཤར་བདེའི་ཆེད་ས་བཅད་བཀྲམས་ན་ས་བཅད་ཀྱི་ཁོངས་སུ་དོན་དག་ཅི་ལ་གྱིས་འདུས་
 པ་རྒྱུ་ལ་འཆར་བདེ་བ་ཞིག་ཡོང་། དེར་བརྟེན་ས་བཅད་ཡོད་ན་འང་དགེ་མཆོན་ཆེན་པོ་ཡོད་ལ།
 ས་བཅད་མེད་པར་རྩ་བའི་ལེའུ་བཅུ་པོའི་ནང་དོན་གཙོ་ཆེ་བ་རྒྱུ་ལ་གོམས་འདིས་བྲས་ཡོད་ན་སྦྱོད་
 འདུག་ཅེས་ལབ་དུས་ལེའུ་བཅུ་པོ་རྒྱུ་ལ་ལྟ་མ་མེར་ཅི་ལ་གྱིས་ཤར་ཡོང་བ་ཞིག་ཀྱང་ཡོང་རྒྱུ་རེད།
 དེ་ནི་སོ་སོས་སྐབས་དང་སྦྱར་ནས་དགོངས་པ་བཞེས་རྒྱུ་རེད།།

ཁ±m-hm-hP-°H¼-xG-ÅGÅ-zÁh-qü

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲིབ་པ་ལ་འདུག་པ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

ཏྲ་གར་སྐད་དུ། བོ་རྗེ་སངས་ཙཱ་ཨ་བ་ཏ་ར། བོད་སྐད་དུ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
སྒྲིབ་པ་ལ་འདུག་པ། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། ཞེས་
པ་སྟེ་འདི་འཆད་པ་ལ། མཚན་དོན། འགྱུར་ཕྱག་གཞུང་གི་དོན། མཇུག་གི་དོན་དང་གསུམ།
ཡང་ན། ཐོག་མར་དགེ་བ་ལྡན་གྱི་དོན། བར་དུ་དགེ་བ་གཞུང་གི་དོན། མཐའ་མར་དགེ་བ་མཇུག་
གི་དོན་ཞེས་ཞུས་ནའང་འགྲིག ཐོག་མར་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་མཚན་སྟོས་པས་བསྟན་བཅོས་ངོས་
ཟེན། མཚན་དེའང་བརྗོད་བྱ་གང་བསྟན་པ་དེ་དང་འབྲེལ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲིབ་པ་ལ་
འདུག་པ་ཞེས་མཚན་བཏགས། ཏྲ་སྐད་དང་བོད་སྐད་གཉིས་ཀ་སྟོས་པས་བསྟན་བཅོས་འདི་ཏྲ་
གར་ནས་བསྐྱུར་བས་ཁྲུངས་བཙུན་པར་བསྟན་པ་དང་། གཞན་ཡང་ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྐད་ལ་བག་
ཆགས་འཛོག་པའི་དགོས་པ་ཡོད། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱག་
འཆའ་ལོ། ཞེས་པ་འདི་ནི་ལོ་རྒྱུ་བས་བསྟན་བཅོས་འདི་བསྐྱུར་བའི་སྐབས་མཆོད་བརྗོད་མཛད་ཅིང་།
དགོས་པ། འགྱུར་གྱི་བར་ཆད་ནི་བའི་ཆེད་དུ་ཕྱག་མཛད་པ་རེད།

བདེ་གསལ་གསལ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མངའ་སྤྱོད་བཅས་དང་། །ཕྱག་འོས་ཀྱན་ལའང་གུས་པར་ཕྱག་
འཆའ་ཏེ། །བདེ་གསལ་གསལ་སྤྱོད་ལ་འདུག་པ་ནི། །ལུང་བཞིན་མདོར་བསྐྱུས་ནས་ནི་བརྗོད་

པར་བྱ། ཁྱེས་སློབ་དཔོན་གྱིས་ཐོག་མར་བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པའི་དབྱར་མཆོད་བཟྍ་དང་མཛད་
ཅིང་། མཆོད་བཟྍ་དང་མཛད་པའི་ཡུལ་ནི། བདེ་བར་གཤེགས་པ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་མངའ་བ་ཞེས་
སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱར་ནའང་འགྲིག། ཡང་ན། བདེ་བར་གཤེགས་པའི་མཁུན་བརྩེའི་ཡོན་ཏན་
དང་འབྲས་བུའི་སྤངས་ཉྱེས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དེ་དག་དང་བཅས་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་དཀོན་
མཆོག་ཅེས་ཆོས་ལ་མར་སྐྱར་ནའང་ཆོག། ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་ཡི་ཡོན་ཏན་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་མངའ་
བའི་བདེ་བར་གཤེགས་པ་ཞེས་ཆོས་དང་སངས་རྒྱས་གཉིས་ཀྱི་བཤད་འདུག སྤྲས་བཅས་ཞེས་
པ་གཙོ་བོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགེ་འདུན་རྣམས་ལ་ཡར་སྐྱར། ཕྱག་འོས་ཀྱན་ལའང་ཞེས་
ཉན་རང་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་དང་། གཞན་ཡང་། འདུལ་བ་ནས་བཤད་པའི་མཆན་ཉིད་
ཆང་བའི་མཁན་པོ་དང་སློབ་དཔོན་སོགས་བཀྱར་བར་འོས་པ་དང་། ཕྱག་འཆལ་འོས་པའི་
ཡུལ་རྣམས་ལ་གྲས་པས་ཕྱག་འཆལ་ལོ་ཞེས་བཤད་པའོ། །

བདེ་བར་གཤེགས་པ་ཞེས་པ་སུ་ག་ཏ་སྟེ། སུ་ནི་བདེ་བ་དང་། ག་ཏ་ནི་གཤེགས་པ་ལམ་
སྟངས་པ་ལ་ཟེར། འདིའི་གཤེགས་པ་ནི་རྟོགས་པའི་དོན་དང་གཅིག་སྟེ་རྟོགས་པ་བདེ་གཤེགས་དང་
སྦྲངས་པ་བདེ་གཤེགས་ཏེ་བདེ་གཤེགས་ཞེས་པས་སྦྲངས་རྟོགས་གཉིས་ཀ་ལ་རྒྱུར་རྒྱ་ཡོད། དེ་
འདྲ་བའི་བདེ་བར་གཤེགས་པ་ལམ་མངོས་པར་གཤེགས་པ། ལེགས་པར་གཤེགས་པ། ཞེས་ནམ་
འགེལ་གྱི་འགེལ་པའི་སྐབས་ནས་གསུངས་པ་བཞིན་སྦྲངས་པ་བདེ་གཤེགས་དང་། རྟོགས་པ་བདེ་
གཤེགས་གཉིས་ཀ་ལ་གོ་དགོས།

ད་ལྟ་ང་ཆོའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་སྒོ་འདྲིའི་སྟེང་ལ་མཐུན་རྒྱུན་འཛོམས་འགལ་རྒྱུན་བྲལ་ན།
 རིམ་གྱིས་ཡུལ་རིག་རྒྱུའི་ནུས་བྱུགས་ཆེ་རུ་ཕྱིན་ནས་ཡུལ་གྱི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་མངོན་སུམ་
 རྟེན་ཆར་དུ་མཁྱེན་པའི་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཤིག་མངོན་དུ་བྱས་ནས་དེས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་གནས་

ལྷགས་ཐྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་མཐུན་པས་ན། དེ་ཁོ་ན་ནི་ད་མཐུན་པ་དང་། དེ་ལ་གོ་མས་འདིས་
བརྟེན་པའི་ལྷགས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་བྱའི་དོན་ལ་གསལ་སྒྲུབ་ཐོན་ནས་ཡོང་མཁན་གཅིག་དང་། བདེན་
པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཡེ་ཤེས་གཅིག་སྐྱེས་ཆོ། གླུ་དེ་ལས་མི་ཉམས་ཤིང་། གང་ལྟར་
རྒྱུན་མང་པོ་ཆོགས་པའི་སྟེང་ནས་ཡུན་བསྐངས་ཏེ་གོ་མས་པའི་རྩ་ལ་རྫོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཞིག་ལ་
མཐུན་པ་བརྟེན་པ་དང་། དེ་འདྲའི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེ་ཐབས་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་བཅས་
ཤིང་། སྒོ་མ་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཆོང་བར་བྱས་པའི་སྒོ་ནས་མདོར་ན། ཤེས་བྱ་ཤེས་པ་ལ་བར་དུ་གཙོད་
པའི་དྲི་མ་མཐའ་དག་གཉེན་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་བཅོམ་ནས་སྐྱེ་བ་བྱེད་དང་བྲལ་ན། རིག་པར་བྱ་བའི་
ཆོས་རི་ལྗང་བ་དང་རི་སྟེང་པས་བསྐྱུས་པའི་ཤེས་བྱ་གང་ཡིན་ཡོངས་རྫོགས་མངོན་སུམ་རྫོགས་པར་གཟིགས་
བྱུང་བའི་མ་ལུས་པར་མཐུན་པ་སྟེ་བདེ་གཤེགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བྱད་ཆོས་གསུམ་དང་རྩན་པའོ། །

བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ལྷ་བཟམ་ཉོགས་པ་སྒར་མེད་པ་ཞིག་གསར་དུ་སྐྱུབ་སྟེ། དེའི་གོམས་
 པ་བསྐྱངས་ནས་རིམ་པས་དེའི་ཤུགས་ཆེ་དུ་བྱིན་པའི་སྐབས་སུ་དེའི་འགལ་ཁྲ་མི་མཐུན་སྟོགས་
 ཤུགས་རྒྱུང་དུ་འགྲོ་།དཔེར་ན། བདག་དུ་འཛིན་པའི་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པ་དེ་ཆོད་
 གསལ་ཁོ་དང་འགལ་ཁྲ་ཆགས་ཡོང་དུས། རི་ཅམ་གྱིས་གཉེན་པོའི་སྟོབས་རྒྱས་པ་དེའི་ཆོད་ཀྱིས་
 འགལ་ཁྲ་དེ་ཤུགས་རི་རྒྱུང་འགྲོ་བ་དང་། མཐར་གཉེན་པོའི་ཆོད་ཅིག་དུ་སྟེབས་དུས། བདག་
 མེད་པའི་དོན་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་ཁིང་། དེས་མཐོང་སྤང་གང་
 ཡང་རུང་བ་ཞིག་གི་གཉེན་པོ་བྱས་ནས་སྤོང་བ་དང་། དེ་འདྲའི་སྤངས་པ་དེ་ནི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་
 ཅན་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་སྟོམ་པའི་སྟོན་ནས་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་བ་དེ་ཞིག་བཙོམ་པ་ལྟར་མིན་པར།
 སྤང་བའི་ཉོན་མོངས་དེ་སྤྲར་སྐྱེ་མི་རུང་གི་རྒྱལ་དུ་སྤངས་པས་ན། ལེགས་པར་སྤངས་པ། དེ་
 ཉིད་ཀྱིན་དང་འཕྲད་ནའང་སྐྱེ་མི་རུང་བས་ན། སྤྲར་མི་རྩོག་པར་སྤངས་པ། ཐབས་ཀྱི་རྣམ་པ་

ཀྱན་དང་ལྡན་པའི་མི་ཉིད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྤང་བྱ་མཐའ་དག་གི་གཉེན་པོ་བྱས་ནས་སྤངས་པས་ན། མ་
ལུས་པར་སྤངས་པ་ཞེས་སྤངས་པ་བྱུང་པར་གསུམ་ལྡན་གསུངས།

དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་ལ་བདེ་བར་གཤེགས་པ་ཞེས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། སྤངས་པ་མཐར་ཕྱིན་
པ་དང་། སྤངས་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་འོང་བ་ཡང་། ཉེགས་པའི་ཡིན་ཏན་གོང་ནས་གོང་
དུ་བྱུང་བྱགས་པས་སྤང་བྱའི་དངོས་ཀྱི་གཉེན་པོ་བསྐྱེད། དངོས་གཉེན་དེས་སྤང་བྱ་མཐའ་དག་
གཉེན་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་བཙོམ་སྟེ་སྤང་བྱེན་དང་འཕྲད་ནའང་སྐྱེ་རྒྱ་མེད་པར་ས་བོན་དང་བཙས་
པ་སྤངས་ནས་སྤངས་པའི་ཡིན་ཏན་གོང་ནས་གོང་དུ་བྱུང་བྱགས་ཏེ་ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་ཤེས་པ་ལ་
བར་དུ་གཙོད་པ་མཐའ་དག་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་དང་། ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་སྟོང་སྟེ་ཅིག་མ་གཅིག་
གིས་དུས་ཡུན་སྟེང་ཅིག་གཅིག་ལ་ཅིག་ཅར་དུ་མཁྱེན་པའི་ཡིན་ཏན་མཐར་ཐུག་པ་མངའ་བ་དེ་སངས་
རྒྱས་ཉག་གཅིག་རེད། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་རང་དོན་ཆོས་སྐྱོད་ན་དུ་གཉེར་བ་ཡོད་ནའང་གཙོ་
བོ་ཆེད་དུ་བྱ་བ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་གཟུགས་སྐྱོད་ན་དུ་གཉེར་བ་དང་། དེ་ཡང་གདུལ་བྱའི་དོན་
དུ་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་འདོད་དོན་ཡིད་བཞིན་དུ་སྟོང་བྱུང་བའི་ཆེད་དུ། སེམས་ཅན་
གྱི་ངོས་ནས་གོ་སྐབས་ཤིག་བྱུང་ན། རང་གི་ངོས་ནས་གཞན་དོན་མཐར་ཕྱིན་པ་སྐྱབ་རྒྱས་པ་ཞིག་
ཡོང་བ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་མ་ཐོབ་ན་མི་ཡོང་བས། ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་ལ་འཇིག་
ཉེན་བཀོད་པ་པོ་ལྟ་བུ་བདེ་སྟུག་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བྱས་པ་མིན་པར་སོ་སོའི་ལས་ཀྱི་གཞན་དབང་ཅན་
ཡིན་པས། ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་མཐར་ཐུག་པ་དང་ལྡན་པ་
དང་སྟུག་བསྐྱེད་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བ་ཞིག་ཡོང་བ་ལ། སེམས་ཅན་སོ་སོའི་ངོས་ནས་འབད་བརྩོན་
བསྐྱེད་དེ་སྟུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མཐའ་དག་མེད་པར་བཟོ་བྱུང་བ་ཞིག་དང་། བདེ་བའི་རྒྱ་མཐར་ཐུག་
པ་སྐྱབ་བྱུང་བ་ཞིག་བྱེད་དགོས་པ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གང་ཡང་མཇོད་ཐབས་མེད་པས།

སེམས་ཅན་གཞན་ལ་མྱེད་དོར་གྱི་གནས་དེའི་ས་ཁྱིན་པ་ཞིག་རྟོན་བྱུང་པ་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་
དང་། བསམ་པ། བག་ལ་ཉལ་ངེ་རྣམས་པ་ཞིན་དུ་ཤེས་པ་ཞིག་མ་བྱུང་ན་ཡོང་གི་མེད། དེ་བས་
སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་དང་མོས་པ་རྣམས་ཀྱི་ས་ཁྱིན་ཤེས་པ་ལ་ཤེས་བྱའི་སྐྱིབ་པས་བསྐྱེད་ས་
ཤིང་། རང་ཉིད་སྤངས་པར་བྱེད་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱིབ་པ་དང་། ཤེས་བྱ་ཤེས་པ་ལ་བར་དུ་
གཙོད་པའི་ཤེས་བྱའི་སྐྱིབ་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཞེ་ཐག་པ་ནས་ང་ཉམས་
གིས་མི་འདོད་པ་སྐྱེ་ས་དེ་ལལ་ཆེར་ཤེས་སྐྱིབ་རེད།

ཤེས་སྐྱིབ་ཟད་པ་ལ་སྡོན་དུ་ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱིབ་པ་དེ་ཟད་བྱུང་པ་ཞིག་དགོས་པ་དང་། དེའི་
ཡང་ཅུ་བ་གཉི་ལྷག་བདེན་འཛིན་ཡིན། བདེན་འཛིན་དེས་བཞག་པའི་བག་ཆགས་དེས་ཤེས་བྱ་ཤེས་
པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་ཅིང་། བདེན་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་ཤེས་པའི་མཁྱེན་པ་སྐྱ་ན་མེད་པ་དེ་ཡོང་བ་
ལ་བར་དུ་གཅོད་པ་ཡིན། དེས་ན་བག་ཆགས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་དེ་མ་ཟད་ན་ཐབས་མེད་
པས་སྐྱིབ་པ་གཉིས་པོ་དེ་རིམ་ཅན་དུ་སྤང་དགོས།

མདོར་ན། གཞན་དོན་མཐར་ཕྱིན་པ་ཞིག་ཡོང་བ་ལ་སྤྱིགས་གཅིག་ནས་བརྟན་སའི་
ཡུལ་དེའི་ད་ལྟའི་ཁམས་དང་མོས་པ་ཤེས་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཐན་པར། སྡོན་ཐན་ཆད་ལ་དགེ་
བའི་བག་ཆགས་གང་འདྲ་ཡོད་མེད་ཆ་ཆང་ཤེས་པ་ཞིག་མ་བྱུང་ན་མི་འོང་བས། དེ་མཐའ་
དག་ཤེས་པ་ལ་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་མ་བཟད་ན་བྱེད་ཐབས་མེད་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་མ་ཐོབ་
ན་ཐབས་མེད་པའི་གནས་ཚུལ་དེ་འདྲ་རེད། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སྒོ་དེ་འདྲ་ཞིག་སྦྱངས་
ཏེ་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་རིམ་གྱིས་གཉེན་པོ་བརྟེན་ཏེ་ས་དང་པོ་ནས་བཟུང་སྤངས་
རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བྱུང་པར་བའི་མགོ་རྒྱལ་ནས་མཐར་སྤངས་རྟོགས་མཐར་ཕྱིན་པའི་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་སྒྲེབས་དུས་བདེ་གསེགས་མངོན་དུ་བྱས་པ་རེད།

གཙོ་བོ་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་། སངས་རྟོགས་ཀྱི་
 ཡོན་ཏན་དེ་སྐྱབ་བྱེད་སྒྲོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བྱགས་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་དང་། ལམ་ལ་སྒྲོབ་
 པར་མང་དུ་མཁན་གྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགེ་འདུན་རྣམས་དང་། ཉན་རང་སོགས་ཕྱག་འོས་
 ཀྱན་ལའང་ཕྱག་འཆལ་བ་རེད། ཏེ་ཞེས་པ་ལྷག་མ་འདྲེན་པ་སྟེ། ཕྱག་འཆལ་ཏེ་བྱ་བ་གང་ལ་
 འདུག་ཅེ་ན། བསྟན་བཅོས་ཚོམ་རྒྱ་དང་། གང་འདྲ་ཞིག་ཚོམ་རྒྱ་རེད་ཅེ་ན། བདེ་གཤེགས་
 སྲས་ཀྱི་སྒྲོམ་ལ་འདུག་པ་ནི། །གསུངས་པ་ལྟར། བདེ་བར་གཤེགས་པ་རྒྱལ་སྲས་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའི་སྦྱོད་པའི་སྒྲོམ་ལྟ་བུ། དང་པོར་བྱགས་བསྐྱེད། བར་དུ་སྦྱོད་པ་ལ་བསྐྱེད། མཐར་འབྲས་བུ་
 རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་བྱ་བ་དེའི་ནང་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱོད་པ་ཐམས་
 ཅད་འདུས་པ། ཡང་ན། འདིར་ཐོག་མར་སེམས་བསྐྱེད། དེའི་འོག་ཏུ་སྦྱོད་པ་སྦྱོར་དུག་ལ་སྒྲོབ་
 རྒྱལ་བསྟན་པས། རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་བྱ་བ་དེའི་ནང་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱོད་པའི་
 སྒྲོམ་ལྟ་བུ་ཡོད། ཡང་ན། རྒྱལ་བྱིམས་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཉེས་སྦྱོད་སྒྲོམ་
 པའི་རྒྱལ་བྱིམས། དགེ་བ་ཆོས་སྤྱད་ཀྱི་རྒྱལ་བྱིམས། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱལ་བྱིམས་ཏེ་རྒྱལ་
 བྱིམས་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་ནང་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱོད་པ་མཐའ་དག་འདུས་པས། རྒྱལ་སྲས་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱོད་པའི་སྒྲོམ་ལྟ་བུ་དེ་འཆད་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་སྒྲུར་ནའང་སྒྲུར་ཆོག་པ་ཞིག་རེད།

ཡང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱོད་པ་ལ། འདུག་པའི་སྦྱོད་པ། སྐྱབ་པའི་སྦྱོད་པ། བྱུང་
 པའི་སྦྱོད་པ་ཞེས་གསུམ་དུ་བཤད་ན། འདུག་པའི་སྦྱོད་པ་ཞེས་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་ཅིང་། གཉིས་
 པ་སྦྱོར་དུག་གི་སྦྱོད་པ། མདོར་ན། རྒྱལ་བྱིམས་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་དེ་ཡིན་པ་རེད།

གསུམ་པ་དེ་འདས་ཆོག་སྒྲུར་ཡོད་པས་སྒྲུ་མ་གཉིས་ཀྱི་བྱུང་འབྲས་ལ་གོ་དགོས། དེའི་
 འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་འབྲས་བུའི་རྣམ་གཞག་མདོར་བསྡུས་ཤིག་ཤེས་རབ་ལེའུའི་

སྐབས་སུ་གསུངས་ཡོད། སྐབས་ཀྱི་སྒྲིམ་ལ་འདྲུག་པ་ནི་ཞེས་པའི་སྐབས་ལ་བདེ་གཤེགས་ཀྱི་གསུང་
ལས་སྦྱོར་པའི་སྐབས་དང་། ཐུགས་ཀྱི་སྐབས་ཞེས་སྦྱར་བྱ་ཡོད། བདེ་གཤེགས་སྐབས་ཀྱི་སྒྲིམ་
མཐ་སྦྱོད་པའི་གནད་ཐམས་ཅད་མདོར་བསྡུས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྟན་པའི་གཞུང་འདི་ཙྏ་མ་རྒྱ་
ཡིན་ཞེས་པའོ། །ལུང་བཞིན་མདོར་བསྡུས་ནས་ནི་བརྗོད་པར་བྱ། ཞེས་པས། འོ་ན། ཁྱོད་
ཀྱིས་བསྟན་བཅོས་གསར་པ་ཙྏ་མ་ན་རང་བཟོ་བྱས་ཏེ་ཙྏ་མ་མཐ་ཟེར་ན། རང་བཟོའི་སྦྱོན་མེད་
དེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་མདོ་སྡེ་མང་པོ་ཞིག་གསུངས་ཡོད་པ་དང་། ལྷག་
པར་དུ་མདོ་སྡེ་ཕལ་པོ་ཆེ་ཞེས་པ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱོད་པ་ལ་སྦྱོབ་པའི་བསྐྱབ་བྱ་བསྟན་
པའི་གཞུང་གཙོ་བོ་ཞིག་དང་། དེ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གཞུང་དེ་དག་གི་རྗེས་
སུ་འབྲངས་ནས་བཤད་པ་ཡིན་པས། ལུང་གི་དགོངས་པ་དང་མཐུན་པས་རང་བཟོ་མ་ཡིན་ཞེས་
གསུངས་པ་རེད།

འོ་ན། ལུང་ལས་རྒྱས་པར་བསྟན་ཡོད་པས་གསར་དུ་ཙྏ་མ་པ་ལ་དགོས་པ་མི་འདུག་པ་མ་ཟད།
སྒྲིམ་པའི་སྦྱོན་འདུག་ཅེ་ན། དེ་ཡང་མེད་དེ། མདོར་བསྡུས་ནས་ནི་བརྗོད་པར་བྱ། ཞེས་ལུང་
ནས་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡོད་པས་སྒྲོ་དམན་པ་ནམས་ཀྱིས་འཕྲལ་དུ་ཉོགས་དཀའ་བས་མདོར་བསྡུས་པའི་
ཚུལ་གྱིས་བསྟན་པས་སྒྲིམ་པའི་སྦྱོན་མེད་ཅེས་པའོ། །དེས་མཆོད་བརྗོད་དང་ཙྏ་མ་པར་དམ་བཅའ་
གཉིས་བཤད་པ་རེད།

hP-qô, P-Vl-ÄjÄ-~Üwm-»m-HÜ/ÖPzÄh-qü

གཞུང་དངོས་གཞི་ལ་ལེའུ་བརྩུར་བྱས་ནས། དང་པོ་ཕན་ཡོན་གྱི་ལེའུ་འོ་ནང་བྱང་
ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་རྣམས་བསྟན་ནས། སེམས་དེ་གཟུང་བ་ལ་ཡན་ལག་བདུན་གྱི་བསགས་
སྦྱང་སྤེལ་གསུམ་སྟོན་དུ་འགོ་དགོས་པ་ཡིན་པས། སེམས་གཟུང་ཆུ་ལ་གྱི་སྒོར་གསུངས་
ཤིང་། བགགས་པའི་མཆོམས་ནས་ལེའུ་གཅིག དེ་ནས་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ལེའུ་འོ་ནང་དེ་
འདྲ་བའི་སེམས་དེ་གཟུང་ཆུ་ལ་སྒོར་ལེའུ་གསུམ་དང་། དེ་ནས་སེམས་བསྐྱེད་པའི་རྗེས་ལ་
སྦྱོང་བ་ཕྱིན་དུག་ལ་སྒོ་བ་དགོས་པ་ཡིན། སྦྱིན་པ་ནི་ལེའུ་གོང་འོག་མང་པོ་ནས་ཐར་འཐོར་
གསུང་གི་ཡོད་པས་ལེའུ་ལོགས་སུ་མ་བསྟན། དེ་ནས་ཆུ་ལ་བྲིམས་དག་པའི་ཐབས་གཙོ་བོ་
བག་ཡོད་དང་ཤེས་བཞིན་གཉིས་ཡིན་པས། དག་བྱེད་ཀྱི་ཆ་ནས་བག་ཡོད་དང་ཤེས་བཞིན་
གྱི་ལེའུ་གཉིས་གསུངས། དེ་ནས་བཟོད་པ་དང་། བཙོན་འགྲུས་དང་། བསམ་གཏན་དང་།
ཤེས་རབ་རྣམས་ལ་ལེའུ་རེ་རེ་གསུངས། དེ་ནས་བསྟོར་བའི་ལེའུ་སྟེ་ལེའུ་བརྩུ་གསུངས། མི་
ཉག་ཀུན་བསོད་ཀྱི་འགྲེལ་པའི་ནང་རྩ་དཔལ་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེའི་མན་ངག་གསུང་རྒྱན་གཅིག་ལ།
སྦྱོང་འཇུག་གི་གཞུང་སྟོན་སྣངས་འདི་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་མཆོག་རིན་པོ་ཆེ། །མ་སྦྱེས་
པ་རྣམས་སྦྱེ་གྱུར་ཅིག །སྦྱེས་པ་ཉམས་པ་མེད་པར་ཡང་། །གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བར་
ཤོག །ཅེས་པའི་ཤོ་ལོ་ཀ་འདིའི་དགོངས་དོན་བཞིན་བསྟན་ཡོད།

དེའི་ཚུལ་ནི། སེམས་མ་སྐྱེས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་ལ་ཕན་ཡོན་གྱི་ལེའུ་དང་། སེམས་
བབྱང་བའི་ལེའུ་དང་། བཤགས་པའི་ལེའུ་གསུམ་བཞུག། སྐྱེས་པ་ཉམས་པ་མེད་པར་ཡང་། ཞེས་
པ་འདི་ལ་སེམས་མི་ཉམས་པར་འཛིན་པའི་ཐབས་ལ། བག་ཡོད་ཀྱི་ལེའུ། ཤེས་བཞིན་གྱི་ལེའུ། བཟོད་
པའི་ལེའུ་དང་གསུམ། གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བར་ཤོག། ཅེས་སེམས་བསྐྱེད་དེ་གོང་ནས་གོང་
དུ་འཕེལ་བའི་ཆེད་དུ། བཙོན་འགྲུས་གྱི་ལེའུ། བསམ་གཏན་གྱི་ལེའུ། ཤེས་རབ་གྱི་ལེའུ་
གསུམ་སྟེ་ལེའུ་དགུ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་མ་སྐྱེས་པ་བསྐྱེད། སྐྱེས་པ་མི་ཉམས་པར་སྤང་།
བསྐྱངས་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་ཉམས་ལེན་ཅི་བྱས་པ་རྣམས་དགེ་ཙུ་གོང་ནས་སྟེ་ལ་
རྒྱ་དང་། ཆེད་དུ་བྱ་བ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་བསྟོན་པའི་ཕྱིར་བསྟོན་པའི་ལེའུ་སྟེ་ལེའུ་བཅུ་འི་
ཆིངས་དེ་འདྲ་ཞིག་གསུངས་འདུག་པ་ད་ཅང་གོ་རྒྱ་ཆེན་པོ་འདུག།

སྟོན་ཆད་མ་བྱུང་བ་ཡང་འདིར་བཙོན་མེད། རྟེན་བསྐྱེད་མཁས་པ་འང་བདག་ལ་ཡོད་
མིན་ཏེ། དེ་ཕྱིར་གཞན་དོན་བསམ་པ་འང་བདག་ལ་མེད། རང་གི་ཡིད་ལ་བསྐྱོམ་ཕྱིར་ངས་
འདི་བཙུགས། ཞེས་པ་འདི་ཁེངས་བསྐྱུང་བའི་གསུང་སྟེ། ཕྱིར་སྟོན་དཔོན་རང་ཉིད་ཐུགས་
ཤིན་དུ་དམན་ས་བབྱང་མཁན་ཡིན་པའི་ཚུལ་འོག་དུ། ཀུན་ལ་དེ་ལྟར་ཐལ་མོ་སྟོར། ཞེས་པ་
སོགས་ཐོན་ཡོང་བས་མཆོན་རྒྱས། རྣམ་འགྲེལ་གྱི་དངོས་བཞུན་རང་ལ་སྟོས་པའི་དགོས་པ་དང་།
ཤུགས་བཞུན་གཞན་ལ་སྟོས་པའི་དགོས་པ་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ཡིན་ལ། འདིར་བཙོན་བྱ་སྟོན་
ཆད་མ་བྱུང་བ་ཞིག་གས། ཡང་ན། བཙོན་བྱ་སྟེར་ནས་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་ནའང་ད་ཅང་གི་ཆིག་
སྟེན་ལེགས་པོ་དང་། ཆིག་སྟོར་མི་འདྲ་བ། འཆད་ཚུལ་མི་འདྲ་བའི་རྣམ་འགྲུར་གསར་པ་ཞིག་
སྟོན་ཐུབ་དགོས་ནའང་ང་ལ་དེ་འདྲའང་མེད། བཙོན་བྱ་སྟེར་མ་ཐོས་པ་ཐོས་པའི་རྣམ་གྲངས་གསོག་
པ་དང་། ཡང་ན། ཆིག་ཙམ་སྟོར་ལེན་པའི་ངོས་ལ་སྟོས་ན་དགོས་པ་མེད་པས། དེའི་ཕྱིར་ན་

གཞན་དོན་གྱི་བསམ་པ་འང་དམིགས་བསམ་ལ་གང་ཡང་མེད། རང་གི་ཡིད་ལ་བསྒྲིམ་ཕྱིར་ངས་འདི་
བརྩམས། །ཞེས་གཞུང་བཟང་པོ་ལ་ཐོས་བསམ་སྒྲོབ་གཉེར་བྱས་པ་དེ་ནམས་མི་བརྗོད་པ་དང་བྲན་
གསོས་པའི་ཆེད་དུ་གཞུང་འདི་བརྩམ་སྐྱུ་ཡིན་ཞེས་པའོ། །

རྗེའི་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། དེར་བཞུགས་པ་ལ་བཞུགས་པ་བཞིན་བསམ་པར་བྱའོ། །གསུངས་
པ་བཞིན་འདིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་ཉམས་ལེན་བྱེད་སྒྲུངས་ཤིག་གསུང་གི་ཡོད་པ་མ་གཏོགས་
སྐྱུ་ལ་རབས་ལྟ་བུ་གསུང་གི་མེད། སྐྱུ་ལ་རབས་དང་ལོ་སྐྱུས་ལྟ་བུ་ཡིན་ན་ཆར་གཅིག་ཐོས་ན་གཉིས་
པ་ཐོས་དུས་འཆར་ཅན་མ་གཏོགས་ཡོད་མ་རེད། ཡང་། ལྷན་ངག་ལྟ་བུའི་ཆོག་སྦྱོར་རྒྱུ་པར་
དང་དོད་བྱེད་མཁན་ཞིག་ཡིན་ན་ཆོག་མ་གཏོགས་དོན་ལ་མི་བཟོ་ཞིང་། དེ་འདྲའི་བསམ་སྒྲོ་འཁོར་
མཁན་གྱི་མི་ཞིག་གི་ངོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་སྦྱོད་འདུག་ལ་དགོས་པ་མེད་གསུངས་པ་རེད། འདི་ནི་ཆོས་
དོན་གཉེར་བྱེད་མཁན་ཞིག་གི་དོན་དུ་གསུངས་པས་སངས་མ་རྒྱས་བར་དུ་ཡང་ཡང་ཐོས་ནས་ཡང་
ཡང་བསྒྲིམ་པར་བྱ་དགོས། རྒྱར་མ་ཐོས་པ་ཞིག་ཐོས་སྐྱུ་མི་འདུག་ཟེ་རྒྱར་མ་གོ་བ་ཞིག་གོ་བྱུང་།
ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་གོ་བ་གསར་པ་ཆགས་སྐྱུ་ཡང་ཡོད་གི་རེད། གོ་བ་གསར་པ་ཆགས་མ་ཆགས་
གང་ཡིན་ཀྱང་རུང་གཙོ་བོ་ཡང་ཡང་སྒྲོམ་པར་བྱེད་སྐྱུ་ཡིན། དཔེར་ན། ལྟོ་ཆས་ཁ་སང་ཐོས་
པས་དེ་རིང་བཅིངས་དགོས་པ་མིན་པར་ལུས་འཆོ་བའི་དོན་ལ་ཉལ་པར་བཅིངས་པ་བཞིན། སྒྲོ་ལ་
ཡར་རྒྱས་ཐོན་པའི་དོན་དུ་རྒྱར་ཐོས་པའི་བརྗོད་བྱ་གཅིག་པོ་དེ་ཉིད་ཡང་ཡང་ཐོས། ཡང་ཡང་
བསམ། ཡང་ཡང་བསྒྲིམས་པར་བྱས་ཏེ་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་གྱིས་འདྲིས་པར་བྱེད་དགོས་
པ་ཡིན། ཆོས་དོན་དུ་གཉེར་བ་ཞིག་གི་ངོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་སྦྱོར་ཆད་མ་བྱུང་བའི་གསར་པ་གོ་མི་དགོས་
པར་དཔྱལ་བའི་སྤྱུ་ག་བསྐྱེད་སྐྱབས་གསུངས་པ་བཞིན་ཆོས་ཉམས་སུ་ལེན་ཞེས་པ་སྒྲོ་ཆོས་སུ་སྤང་
བ་དང་འདྲིས་དགོས་པས་དེ་འདྲ་ཞིག་ལ། སྦྱོར་ཆད་ཐོས་པ་ཞིག་ཡང་ཡང་ཐོས་པས་འགྲིག་པ་རེད།

ཆོག་མེད་ལེགས་ཉེས་ལའང་བྱད་པར་མེད་པར། ཆོག་ལ་མི་ཉོན་དོན་ལ་ཉོན། གང་ཟག་ལ་མི་
 ཉོན་ཆོས་ལ་ཉོན། ཞེས་པ་ལྟར་ཆོས་པ་ལ་ཆོག་སྒྱུར་ལེགས་ཉེས་ཀྱི་བྱད་ཡོད་པ་མ་རེད། ཁོས་
 དོན་ལ་བསམ་མཐོང་བྱུང་། བསམ་པ་ནམ་དག་གིས་ཆོས་དོན་དུ་གཉེར་བའི་གདུལ་བྱ་མཆན་ཉིད་
 ཆང་བ་དེ་ལ་གཞན་དོན་གྱི་དགོས་པ་འགྲུབ་ཀྱི་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་མཆན་ཉིད་མ་ཆང་བ་ཞིག་ལ་ཕན་
 དཀའ་བར་དགོངས་ཏེ་རང་ལ་ཕན་པའི་དོན་དུ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་ཏེ། དངོས་བསྟན་རང་ལ་ལྟོས་
 པའི་དགོས་པ་ཡིན།

དགེ་བ་བསྒྲུབ་ཕྱིར་བདག་གི་དད་པའི་བྱགས། འདི་དག་གིས་ཀྱང་རེ་ཞིག་འཕེལ་གྱུར་
 ལ། ཞེས་པས། འོན་རང་དོན་གྱི་དགོས་པ་ཇི་འདྲ་ཡོད་ཅེ་ན། འདི་དག་ཅེས་པའི་འདི་སྒྲ་འདུག་
 ས་ནི། སྒྲ་བ་དཔོན་གྱིས་དངོས་སུ་བསྟན་བཅོས་ཚུལ་ཀྱི་ཡིན་ནའང་སྒྲ་བ་དཔོན་གྱི་བྱགས་ཀྱི་དུ་ལ་
 ལེའུ་བཅུ་ཡི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་བསྟན་བཅོས་ཡོངས་སུ་རྒྱ་གསལ་པའི་འཆར་གཞི་ལྟ་བུ་བཞག་གྱུ་བ་
 པ་དེ་ལ་ཉེ་ཆོག་གིས་སྒྲོས་པ་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་གཞུང་འདི་ཚུམ་པའི་སྐབས་དེ་ལ་ཡང་ནས་ཡང་
 དུ་དགོངས་པ་བཞེས་ཏེ་དབྱེད་པ་བྱེད་དུ་ས་གོམས་འདྲིས་བསྟན་ནས་ཀྱལ་སྐས་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་ཁོང་གི་བྱགས་ཀྱི་དུ་ལ་དེ་བྱགས་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བ་ཞིག་བསྟན་བཅོས་འདི་
 བཅུམས་པའི་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོང་ངེས་ཞེས་བསྟན་བཅོས་ཚུལ་པ་པོ་རང་ལ་ཕན་ཐོགས་ཡོད་
 པར་གསུངས། རེ་ཞིག་ཅེས་པའི་ཆོག་གི་རྒྱས་པར་མཆན་ཉིད་ཆང་བ་དང་སྒྲོད་དང་ལྡན་པ་ཞིག་
 བྱང་ན་གཞན་ལའང་ཕན་པ་ཡོང་སྟེད་དེ། རེ་ཞིག་སྒྲོན་དུ་རང་ལ་ལྟོས་ཏེ་དད་པའི་བྱགས་གོང་
 ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་དགོས་པ་འདུག་ཅེས་གསུངས་པ་རེད།

བདག་དང་སྐལ་བ་མཉམ་པ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་། ཅི་སྟེ་འདི་དག་མཐོང་ན་དོན་ཡོད་འགྱུར། ཞེས་
 ཅི་སྟེ་འཇགས་ཏེ་གདུལ་བྱ་གཞན་རང་དང་སྐལ་བ་མཉམ་པ་འཇམ། ཁམས་མཉམ་པ། བསམ་

པའི་འབྱེར་སོ་མཐུན་པ་ཞིག་ཡིན་ན། གཞུང་འདི་མཐོང་ན་དོན་ཡོད་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་ཡོང་སྲིད་
ཅེས་པའོ། །

འདི་ནས་མར་གཞུང་དངོས་གཞི་འཆད་པ་ལ། དལ་འབྱོར་འདི་ནི་རྟོག་པར་གྱིན་ཏུ་དགའ། རྒྱུས་
བྱའི་དོན་རྒྱབ་ཐོབ་པར་གྱུར་པ་ལ། །གལ་ཏེ་འདི་ལ་ཕན་པ་མ་བརྒྱབ་ན། བྱིས་འདི་ཡང་དག་འབྱོར་
བར་ག་ལ་འགྱུར། །ཞེས་པ་འདིས་ལུས་རྟེན་དང་སེམས་རྟེན་བཤད་པ་སྟེ། དལ་བ་དང་འབྱོར་པ་
ཞེས་པ་ཆོས་རྒྱབ་པ་ལ་དུས་ཚོད་ཡོད་པའམ་ཁོམ་ལོང་ཡོད་པ། ཆོས་རྒྱབ་པ་ལ་རང་དབང་གིས་འདུག་
ཏུ་མི་སྟེར་བའི་མི་ཁོམ་པའི་འགལ་རྒྱུན་དེ་དག་དང་བྲལ་བའི་ཆ་ནས་དལ་བ། ཆོས་རྒྱབ་པའི་མཐུན་
རྒྱུན་ལེན་པའི་ཆ་ནས་འབྱོར་པ། དེ་ལྟ་བུའི་དལ་བ་དང་འབྱོར་པ་ཐུན་སུ་མ་ཆོག་ས་པ་ཆང་བའི་རྟེན་
བཟང་། ཇི་ཅམ་གྱི་འབྲས་བུ་བཟང་པོ་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་དེའི་རྒྱ་ཡང་རྒྱབ་དགའ་བ་དང་། རྒྱའི་འགལ་
རྒྱུན་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མང་བའི་ཆ་ནས་རྒྱ་བཟང་པོ་ཞིག་རྒྱབ་རྒྱ་ཁག་པོ་དང་། བརྒྱབ་ས་ནས་ཡོད་ནའང་
གནས་རྒྱུར་དགའ་ཞིང་། ཇི་ཅམ་གྱིས་རྒྱ་དེ་རྒྱབ་དགའ་བའི་ཆོད་ཀྱིས་འབྲས་བུ་ཡོང་རྒྱ་ཁག་པོ་ཡིན་
པས། དལ་འབྱོར་འདི་ནི་གྱིན་ཏུ་རྟོག་པར་དགའ། །ཞེས་གསུངས་པ་རེད།

མདོར་ན། དེ་འདྲ་བའི་ཕན་ཡོན་ཅན་གྱི་སེམས་དེ་སྤྱིར་ཏ་ཅང་གི་དོན་ཆེན་པོ་ཡིན་ཞིང་།
སེམས་དེ་སྦྱོང་བ་ལ། སྦྱོང་བུ་མཁན་གྱི་ཚོ་བློས་ཡོད་པ་ཞིག་དང་རྒྱུན་ཆང་བ་ཞིག་དགོས། དེས་
ན་ད་རེས་ང་རང་ཆོར་ཐོབ་པའི་དལ་འབྱོར་གྱི་ལུས་རྟེན་འདི་སེམས་བརྒྱུད་བསྐྱོམ་པའི་རྟེན་གྲུ་ན་
མེད་པ་ཞིག་ཡིན། རྟེན་འདི་རྟོག་པར་དགའ་བ། རྟོག་ན་དོན་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན་པས། ད་རེས་རྟེན་
བཟང་ཐོབ་པའི་དུས་འདིར་རྒྱུད་ཐོས་སུ་མི་གཏོང་བར་སྤོང་པོ་ལོན་བུ་བ་པ་ཞིག་བྱ་དགོས། རྟོག་
པར་དགའ་ཞིང་རྟོག་ན་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་དོན་ཆེན་པོ་བདེ་གླག་ཏུ་རྒྱབ་ཏུ་ཡོད་པའི་
རྟེན་བཟང་འདི་ལྟ་བུ་ཐོབ་པའི་གོ་སྐབས་འདིར་གལ་ཏེ་བྱི་བཤོལ་གྱི་ལེ་ལོ་དང་མི་ཤེས་པའི་གཏི་

མུག་པའི་དབང་གིས་ཉེན་བབས་འདིའི་སྤྲོད་ནས་ཆོ་འདི་དང་ཕྱི་མ་གཏན་དུ་ཕན་པའི་ཕན་པ་སྐྱབ་
 རྒྱ་ཞིག་མ་བྱུང་ན། ཕྱིས་ནས་ཉེན་བབས་འདི་ལྟ་བུ་ཡང་དག་པར་འབྱོར་བར་ག་ལ་འགྱུར་ཉེ་ཉེན་
 བབས་འདི་ལྟ་བུ་ཐོབ་རྒྱུ་ཁག་པོ་རེད།

དེས་ན་ད་རེས་ཉེན་བབས་ཐོབ་པའི་སྐབས་འདིར་ཉེན་ཚུད་ཟོས་སུ་མ་སོང་བ་ཞིག་བྱེད་དགོས།
 འདིས་དལ་འབྱོར་དོན་ཆེ་རྒྱེད་དཀའི་སྐོར་བསྟན། སློབ་སྤྲོད་ལས། བདེ་གཤེགས་ལམ་ཉེན་
 འགྲོ་བ་འདྲེན་པར་ཆས་གྱུར་ཅིང་། །སེམས་ཀྱི་སྟོབས་ཆེན་མི་ཡིས་རྒྱེད་པ་གང་ཡིན་པ། །ལམ་དེ་
 ལྟ་དང་རྒྱ་ཡིས་རྒྱེད་མིན་ལྟ་མིན་དང་། །མཁའ་ཁྲིལ་རིག་འཛིན་མི་འམ་ཅི་དང་རྟོ་འབྲེས་མིན། །ཞེས་
 པ་དང་། གཞན་ཡང་ཕ་ཤོང་ཁ་པས། ད་ཆོད་ངན་སོང་དུ་ཡོད་ན། །དམ་ཆོས་སྤྱ་ཙམ་ཡང་མི་
 ཐོས། །ལྟ་དང་ལྟ་མིན་དུ་སྒྲིམ་གྱང་། །རྒྱལ་བསྟན་འདི་འདྲ་དང་མངལ་དཀའ། །ཞེས་སོགས་
 བསམ་ན་དངོས་གནས་རེད་བསམ་པ་ཞིག་མི་འདུག་གམ། ཆོས་བབས་པོ་ཡོད་ན་འང་རང་གི་ལུས་
 ཉེན་གྱི་ངོས་ནས་ཆོས་སྐྱབ་རྒྱས་པའི་ཉེན་ཞིག་མ་བྱུང་ན། དཔེར་ན། རང་གི་ངོས་ནས་དབང་
 པོ་ཆང་བ། ཆོས་དར་སའི་ཡུལ་ལ་སྒྲིམ་པ། ལྷག་པར་ལྷ་རྒྱུ་བསྟོན་ནས་སོགས་ཀྱིས་
 དད་པ་ཡོད་པ། ཆོས་སྟོན་མཁན་གྱི་དགེ་བའི་བསེས་གཉེན་དང་འཕྲད་པ་སོགས་རྒྱུ་ཆང་བ་ཞིག་
 མ་བྱུང་ན་ཁག་པོ་རེད།

ཆོས་བབས་པོ་ཡོད་པ་དང་། འཇམ་བུའི་སྤྲོད་འདིར་ཆོས་ཡོད་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཕན། རང་
 ལ་སྒོས་རྒྱབ་དུ་སོང་ན་བྱེད་ཐབས་མེད། ད་ལྟ་ངན་འགྲོའི་ཉེན་ལ་སྒྲིམ་ནས་ཆོས་ཆོག་པ་བཅད་གཅིག་
 ཙམ་ཞིག་ལ་འང་བག་ཆགས་འཛིན་བྱུང་པ་ཞིག་མི་ཡོང་། ད་རེས་ང་ཆོས་མི་ལུས་ཐོབ། དེའི་
 རང་ནས་གྱང་ཆོས་དར་སའི་ཡུང་པར་སྒྲིམ་ནས་ཆོས་དང་འཕྲད། རང་གི་ངོས་ནས་ཆོས་ལ་དོན་
 གཉེར་ཡོད་པའི་རྒྱེད་དཀའ་བའི་གོ་སྐབས་བབས་པོ། དཔེར་ན། སྤྱིར་བཏང་འཛིན་ཉེན་གྱི་བྱ་

བཞིག་ཡིན་ནའང་། གོ་སྐབས་ཡང་ཡང་མི་ཡོང་བར་དགོན་པོ་ཡིན་པའི་གོ་སྐབས་ཞིག་ཤར་བའི་
སྐབས་སུ། ད་རེས་ཀྱི་དུས་ཚོད་འདི་འགངས་ཆེན་པོ་རེད། ད་རེས་གཟབ་དགོས་ཞེས་སུ་ཡིན་
ནའང་རིག་པ་བསྒྲིམས་ནས་བྱེད་པ་བཞིན། ད་རེས་ང་ཚོར་རང་གཞན་འཕྲལ་ཕྱགས་གང་གི་ཆ་
ནས་བསམ་ནའང་གོ་སྐབས་བཟང་པོ་ཆགས་ཡོད། དེ་བས་གོ་སྐབས་བཟང་པོ་འདི་ཚུད་ཟོས་སུ་
མ་སོང་བ་ཞིག་བྱེད་དགོས།

དེ་ལ་ཡང་མིའི་ལུས་ཀྱིས་པན་པའི་ལས་རྒྱ་བས་ཆེན་སྒྲུབ་པ་འདྲ་བ་འགོ་བ་གཞན་གྱི་
ཉེན་ལ་སྒྲུབ་དཀའ་བ་དང་། གནོད་པ་བསྐྱལ་བ་ལའང་མིས་གནོད་པ་ཇི་ཙམ་ཚབས་ཆེན་བྱེད་
པ་དེ་ཙམ་ང་ཚོའི་མཐོང་ཆོས་ཀྱི་སེམས་ཅན་གཞན་སུས་ཀྱང་བྱེད་མི་བྱུང་ཅིང་། དལ་འབྱོར་
ཞེས་པ་དེ་མི་ལུས་ཙམ་ལ་གོ་རྒྱུ་མིན། དལ་བ་ཞེས་པ་ཆོས་སྒྲུབ་པའི་འགལ་ཁྱེན་དང་བལ་ནས་
ཁོམ་པ་དང་། མཐུན་ཁྱེན་ཆོང་བའི་ཆ་ནས་འབྱོར་པ་ཞེས་གསུངས་པ་རེད། དེང་སང་འཇམ་
བུའི་སྒྲིང་ལ་མི་དྲུང་ཕྱར་ཁྲ་བཅུ་ང་བདུན་ཙམ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ལ་དད་
པའི་ཐོག་ནས་གཞན་ལ་བརྟེ་སེམས་ཡོད་པ་ཏ་ཅང་ཉུང་ཉུང་རེད། སྦྱར་བཏང་མི་དང་མི་མ་
ཡིན་པའི་འགོ་བ་བྱས་ན་མི་ཉུང་བ་དང་། དེའི་ནང་ནས་སེམས་ཅན་ལ་བྱམས་བརྟེའི་སྒོ་ཅན་
དེ་ལས་ཀྱང་ཉུངས་པས། ད་རེས་ང་ཚོ་མི་ལུས་ཐོབ་ཅིང་ཆོས་དང་མཇལ་བ་དེ་ཏ་ཅང་ཡག་
པོ་དང་། དབང་པོ་ཡན་ལག་ལ་སྦྱོན་མེད་པ་སྒྲིན་ལྷག་མིན་པ་ཏ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་རེད། དེས་
ན་ད་རེས་ཅི་བྱུང་གིས་ཆོས་སྒྲུབ་དགོས་པ་གལ་ཆེན་པོ་དང་། གཉིས་ནས་མི་ལུས་ངོ་ཤེས་
ནས་ངས་གང་ཡང་མི་བྱུབ་སྟམ་པའི་ཞུམ་པ་སྤང་དགོས།

ལོ་མཉམ་རུང་དབང་པོ་བརྟུལ་རུང་མི་ལུས་ཐོབ་ཅིང་ཆོས་ཀྱི་བསམ་སྒོ་འཁོར་བྱུང་པ་
ཞིག་ཡོད་དུས་འབད་བརྩོན་བྱེད་དགོས། ལེགས་པ་ཞིག་སྒྲུབ་རྒྱུར་ཁ་མིག་ཡར་བཞུ་བྱས་ནས་

བཙུན་དགོས། རི་ལྷ་ར་མཚན་མོ་མུན་ནག་སྤྱིན་རུམ་ན། །སྤྱོད་འབྱུ་སྐད་ཅིག་རབ་སྤང་སྤྱོན་
 པ་ལྷ་ར། །དེ་བཞིན་སངས་རྒྱུ་མཐུ་ཡིས་བརྒྱ་ལམ་ན། །འཛིག་ཏེན་བསོད་ནམས་སྒོ་གྲོས་
 ཐང་འགའ་འབྱུང་། །ཞེས་པ་དེ་སེམས་ཏེན་ལ་སྤྱར་ནས་ལོགས་སུ་བཤད་ནའང་འགྲིག ཡང་ན།
 དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀའ་བའི་རྒྱ་མཚན་ལ་བགྲང་ནའང་ཆོག སྤྱོན་གྱི་གསུང་རྒྱན་ལ་ཡོད་པ་
 བཞིན་ང་རང་ཆོའི་སྒོ་འདི་དགེ་བའི་སྤྱོད་ལ་བོང་བུ་ཐང་ཆད་པ་ཞིག་གྱེན་དུ་འདེད་པ་ལྷ་བུ།
 རྣམས་པ་མི་དགེ་བའི་སྤྱོད་ལ་བཟོད་ཐུར་དུ་འགྲིལ་བ་ལྷ་བུར་གསུངས་པ་དེ་དངོས་གནས་རེད།
 ང་རང་ཆོར་ངས་དགེ་སྦྱོར་སྤྱོད་ཀྱི་ཡོད་སྐྱེས་པ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་ཡང་ན་སྦྱོར་བ་སྤྱི་མ་དག་པ།
 ཡང་ན། དངོས་གཞི་སྤྱི་མ་དག་པ། གལ་ཏེ་སྦྱོར་དངོས་རྗེས་གསུམ་འགྲིག་ཅམ་ཡོད་ཀྱང་།
 དེའི་འགལ་སྒྲུ་ཞེ་སྤང་སོགས་སྤྱོད་པའི་ཉིན་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་པས་དགེ་བ་མཐུ་ཆུང་དུ་ཞིག་མ་
 གཏོགས་མེད་པ། དཔེར་ན། རི་ལྷ་ར་ཏེ་མཚན་མོ་མུན་ནག་སྤྱིན་ཆོགས་སྤྱོད་པོ་འབྲིགས་པ་
 རྟེ་ཆགས་པའི་སྐབས་སུ་འབྱུག་ཅམ་ཡུད་ཅམ་སྤྱོད་འབྱུ་བའི་སྤང་བ་ཤར་བ་དེ་དུས་ཡུན་ཐུང་
 ཐུང་ཞིག་མ་གཏོགས་མི་གནས་པའི་དཔེ་བཞིན་དུ།

རང་ཅག་རྣམས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ལ་གོམས་འདྲིས་ཀྱི་དབང་གིས་རྒྱ་
 ཆོད་ཉེར་བཞིའི་རིང་གི་དུས་ཆོད་པལ་ཆེ་བ་ཆགས་སྤང་དང་གཏི་མུག་གི་སྒོས་ཟེན་ཏེ་གོམས་
 པའི་དབང་གིས་བསམ་རྒྱུ་རྣམས་པ་དང་རྣམ་ཏོག་གི་འཆར་སྐྱོ་སྐྱོ་ཆོགས་པའི་ངང་ལ་བསྐྱལ་བ་རེད།
 དེའི་གསེབ་ལ་ཕྱི་ནང་གི་རྟེན་གྱི་དབང་གིས་སྐབས་རེར་དད་པའི་སྒོ་དང་ཆོས་ཀྱི་སེམས་ལྷ་བུ་
 ཡུད་ཅམ་རེ་ཡོང་བ་མ་གཏོགས་པལ་ཆེར་ཁག་པོ་རེད།

ཕྱི་ལ་ཆོས་གོས་སྐྱེས་སྤྱོད་གྱིན་ནས་ཆོས་པ་ཡིན་ཟེར་མཁན་དང་། གྲུ་པ་མིན་ནའང་ལག་
 པར་ཐུང་བ་ཐོགས་བཞིན་ལྟོད་ལྟོད་བྱས་ཏེ་མ་ཁེ་བགྲང་ནས་སྤྱོད་དུས་རྒྱ་ཆོད་ཁ་ཤས་ཀྱི་རིང་དགེ་

བ་སྐྱབ་ཀྱི་ཡོད་པའི་བཟོ་ལྷ་བྱ་མཐོང་གི་ཡོད་ནའང་། རོ་ཐོག་གི་དགེ་བ་ཞེས་པ་བསམ་སྒྲིའི་ནང་
ནས་སྐྱབ་རྒྱ་ལས། ལག་པར་ཕྱེང་བ་ཐོགས་པ་ཙམ་དང་། ཁ་ནས་མ་ཁྱེ་བགང་བྱབ་ཙམ་ཞིག་གིས་
ཡོང་རྒྱ་མ་རེད། སྐྱ་བཏོན་པ་ཙམ་གྱིས་ཕན་ཡོན་ཡོད་ནའང་ཆོས་རོ་ཐོག་དེ་བསམ་སྒྲིའི་ནང་ནས་
ཤེད་དགོས་པ་ཡིན་པས། ལག་པར་ཕྱེང་བ་ཐོགས། ཁ་ནས་མ་ཁྱེ་བགང་བཞིན་དུ་སེམས་ནས་
དདུལ་ཅིས་རྒྱབ་པའི་བཟོ་ལྷ་བྱ་བྱས་པ་ཡིན་ན་རོ་ཐོག་ཆོས་སྤྱིས་དག་ཡོང་བྱབ་ཀྱི་མེད། བྱིད་རང་
ཆོ་ཕྱི་རྒྱལ་ལྷ་བྱར་ལས་ཀ་ཤེད་པར་འགྲོ་དུས་འཆར་གཞི་གདོང་རྒྱ་མི་བྱམ། ཁ་ཏོན་ཤེད་སྐབས་
སྒྲོད་པོ་ཡོད་པར་བཞེན། རྒྱ་གར་ལ་འགྲོ་དགོས་སམ། དེའི་སྐབས་རོ་སྒྲོག་གང་འདྲ་ཤེད་དགོས་
སམ། ཉེན་ཉོག་པར་མགོ་སྐྱོར་གང་འདྲ་བཏང་ན་དགའ་འམ། གནམ་གྱའི་ཐང་དུ་སྒྲེབས་དུས་
ཁྲམ་པར་གང་འདྲ་བྱའམ་སྙམ་ཆང་མ་དེ་དུས་སྒྲོ་ལ་ཤར་གྱི་ཡོད། རྒྱང་ནས་བལྟས་ཆེ་ཕུ་གུ་ཆོས་
པ་ལགས་ཞལ་འདོན་གནང་གི་འདུག་ལབ་ཤས་ཆེ་ཡང་། རོ་ཐོག་པ་ལགས་ཀྱིས་ཁོག་ཅིས་རྒྱབ་
ནས་བསྐྱད་ཡོད་པ་མ་གཏོགས་ཞལ་འདོན་གནང་གི་མེད་ཅིང་ཆོས་སུ་སོང་བཞིག་བྱུང་མེད། དེ་
བཞིན་དུ་ང་རང་ཆོར་ཆ་བཞག་ན། ཕྱི་ནས་བལྟས་ན་ཆོས་པ། སྒྲ་མ་དགེ་བཤེས་ཞེས་གང་འཆམ་
ཡིན་པའི་སྐད་ཆ་རེད། མི་ལ་ཆོས་བཤད་ནས་སྒྲོ་འདུལ་བཞིན་ཡོད་སྐད་རེད།

རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་ལམ་རིམ་ཆེན་མོར། རང་མ་དུ་ལ་བར་གཞན་འདུལ་བའི་གནས་མེད།
ཅས་གསུངས་པ་དེ་དངོས་གནས་ནན་པོ་རེད། རོ་ཐོག་བསམ་སྒྲོ་བཏང་ན་རང་ཉིད་འདུལ་རྒྱ་ཁག་
པོ་རེད། མིས་ཡར་བལྟས་ཆེ་གཞན་འདུལ་མཁན་ཡིན་པའི་ཁུལ་རེད་མོད། རང་སྒྲོ་རང་ལ་སྒྲོག་
དུ་མ་གྱུར་པས་བསམ་སྒྲོ་བཏང་ན་ཆགས་སྤང་གི་གཞན་དབང་དུ་སོང་སྟེ་སྒྲོ་འདི་ལ་འདི་མི་བྱན་
ཟེར་བ་དང་འདི་མི་འཁོར་བྱ་བ་མེད་པར་སྒྲ་ཆོགས་བྱན་ཡོང་གི་འདུག འདི་མི་ཆོག་སྙམ་དུ་བྱན་
ཤེས་ཀྱིས་ཟིན་པར་བྱས་ཏེ་སྤངས་འཛིན་ཤེད་བཞིན་དུ་འང་བྱན་ཡོང་གི་འདུག སྒྲོ་འདིའི་ཁ་སྙམས་

འདི་འདྲ་ཞིག་མ་གཏོགས་མེད། ཚེས་ཀྱི་གནས་ལུགས་མ་ཤེས་མ་བོས་པའི་མི་ཞིག་གི་སྒོ་ལ་ནམ་
 རྟོག་ངན་པ་མི་འཆར་དགྲ་འཆར་ཡོང་བ་བརྟེན་མི་དགོས། དེས་ན། དེ་བཞིན་སངས་རྒྱུ་མཐུ་
 ཡིས་བརྒྱ་ལམ་ན། །འཛིག་ཏེན་བསོད་ནམས་སྒོ་གོས་ཐང་འགའ་འབྱུང་། །ཞེས་དགེ་སྒོ་ཡང་
 ཡང་སྒྲེ་བ་ཏ་ཅང་དཀའ་ཞིང་། ཏུས་ཚོད་མང་པོ་ཞིག་སྒོ་མི་དགེ་བ་དང་སྤྱུག་པའི་ཕྱོགས་ལ་འགོ་
 བ་དང་། དགེ་བའི་སྒོ་ཡུད་ཅམ་རེའམ་སྐབས་རེར་ཡོང་གི་ཡོད་པ་དེ་ཏུས་ཡིད་གཟབ་བྱེད་དགོས།

དམིགས་བསལ་གྱིས་དོ་སྣང་དང་འབད་བཙོན་མ་བྱས་པར་རང་བཞིན་དེ་མུར་བཞག་ན་
 དགེ་བའི་སྒོ་རང་གི་ངང་གིས་སམ་ངམ་ངམ་གྲགས་ཀྱིས་སྒྲེ་རྒྱ་ཁག་པོ་རེད་གསུངས་པ་རེད། དེ་
 ལྟས་དགེ་བ་ཉམ་རྒྱུ་ཉིད་ལ་ཉག །སྤྱིག་པ་སྟོབས་ཆེན་གིན་ཏུ་མི་བཟད་པ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་
 བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་འཆད་དེ། དེ་ཡང་། སྤྱིག་པ་སྟོབས་ཆེན་གིན་ཏུ་མི་བཟད་པ། །ཞེས་
 ཡར་སྐྱར་ནའང་ཆོག མར་སྐྱར་ནའང་འགྲིག གང་ལྟར་གོང་གི་ངང་རྒྱུ་ལ་བསམས་ན་དགེ་བ་
 ཉམ་རྒྱུ་བ་དང་། སྤྱིག་པ་མི་བཟད་པ་སྟེ་རྒྱུན་ལྡན་དུ་བྱུང་བའི་དོན་ཡིན། དགེ་བའི་སྒོ་སྒྲེས་
 པའི་སྒོ་ནས་མིང་དོན་མཚུངས་པའི་དགེ་བ་སྐྱབ་རྒྱུ་འདི་འབྱུང་དཀའ་བ་ཡིན། བྱང་ནའང་འཛིག་
 ཏེན་ཚེས་བརྒྱད་ཀྱི་སྒོ་དང་འབྲེས་པ་དང་། ཡང་ན། དངོས་སུ་ལུས་ངག་གི་འབད་བཙོན་བྱ་རྒྱུར་
 སྒྲིད་ལུག་ནས་མི་རྒྱས་པ་དང་། སྤོང་སྟོབས་བསྐྱེད་དེ་དོན་གཉེར་ཆེན་པོའི་སྒོ་ནས་དངོས་སུ་ལུས་
 ངག་གིས་ལག་ལེན་དུ་འགེལ་བ་ལ་མཆོན་ནའང་། དཔེར་ན། ལུག་འཆལ་སྒོར་སྒྲིང་ལྟ་བུར།
 སྒོའི་བྱར་ནས་ཆེ་འདིའི་དོན་ལ་ཞེན་པ་སྒྲེ་བ་དང་། མི་གཞན་གྱིས་ང་ཚོས་པ་རེད་ཅེས་ལབ་མི་
 ཡོང་ངམ། ཡང་ན། མཛེས་པོ་ཞིག་བྱུང་ན་དང་། འདྲ་ཆགས་པོ་ཞིག་བྱུང་ན་བསམ་པ་ལྟ་བུའི་
 སྒོ་དེ་བྱེད་ཀྱི་སྒོ་ངན་པ་ཞིག་བྱར་ནས་སྒྲེ་ཡོང་བ་རེད། དེས་ན་དགེ་བའི་སྒོ་སྐྱབ་རྒྱུ་ཁག་ཅིང་། དེའང་
 སྤྱུས་དག་པོ་ཡོང་རྒྱུ་ཁག་པོ་རེད། དེའི་སྤྱིག་ཕྱོགས་སྒྲིན་གྱི་ཆ་ནམས་ཀྱི་རྒྱུ་དུ་ཞིག་གིས་ཀྱང་

འཕུལ་མར་ཆགས་སྒང་གི་སྒྲི་སྒྲི་སྒྲི་པོ། སྒྲི་སྒྲི་པོ་དེ་འང་འཕགས་ཆེན་པོ། དེ་བེལ་གྱིས་གནོན་བྱུང་
པའི་གཉེན་པོ་དགེ་བའི་སྒྲི་སྒྲི་བས་ཆེན་པོའི་རིགས་དེ་ང་ཆོ་ལ་མེད།

དགེ་བའི་སྒྲི་དེ་ད་ལྟའི་གནས་སྐབས་ལ་དུས་ཉལ་ཏུ་ཉམ་ཆུང་ཆུང་ཞིག་དང་། སྒྲི་སྒྲི་པོ་
མི་དགེ་བ་སྒྲི་སྒྲི་པོ་སྒྲི་སྒྲི་པོ་ཆེན་པོ་སྒྲི་སྒྲི་པོ་ཆེན་པོ་སྒྲི་སྒྲི་པོ་ཆེན་པོ་སྒྲི་སྒྲི་པོ་ཆེན་པོ་
ཆ་བཞག་ན་རྟུལ་ཕྱུག་མཆོན་ཆ་རྟུལ་དག་པོའི་དམག་དཔུང་ཅི་ཙམ་གྱིས་སྒྲི་སྒྲི་པོ་ཆེན་པོ་ཡོད་
ནའང་དུས་ཡུན་བྱུང་བྱུང་ཞིག་གི་ནང་རྒྱས་ལྷན་པོ་གཅིག་གིས་སྒྲི་སྒྲི་པོ་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་འཛམ་
བྱུང་པ་རྟུལ་བྱུང་དུས་ཡུན་བྱུང་དུ་ཞིག་གི་ནང་སྒྲི་སྒྲི་པོ་ཆེན་པོ་ཆེན་པོ་ཆེན་པོ་ཆེན་པོ་ཆེན་པོ་
པའི་སྒྲི་སྒྲི་པོ་ཆེན་པོ་ཆེན་པོ་ཆེན་པོ་ཆེན་པོ་ཆེན་པོ་ཆེན་པོ་ཆེན་པོ་ཆེན་པོ་ཆེན་པོ་ཆེན་པོ་
དེ་ནི་རྒྱལ་སྐྱོད་པའི་བྱུང་ཆུབ་སེམས་མེད་པ། དགེ་བའི་གནས་གང་གིས་བེལ་གྱིས་གནོན་པར་འགྱུར། ཞིས་
ང་ཆོ་རྒྱལ་མ་མེད་པ་ནས་གོ་མས་པའི་དབང་གིས་སྒྲི་སྒྲི་པོ་ཆེན་པོ་སྒྲི་སྒྲི་པོ་ཆེན་པོ་སྒྲི་སྒྲི་པོ་ཆེན་པོ་
བསགས་པའི་སྒྲི་སྒྲི་པོ་ཆེན་པོ་དང་། ད་ལྟ་ཡང་བསགས་དང་གསོག་བཞིན་པའི་སྒྲི་སྒྲི་པོ་ཆེན་པོ་ཆེན་པོ་
སྒྲི་སྒྲི་པོ་ཆེན་པོ་ཆེན་པོ་ཆེན་པོ་ཆེན་པོ་ཆེན་པོ་ཆེན་པོ་ཆེན་པོ་ཆེན་པོ་ཆེན་པོ་ཆེན་པོ་ཆེན་པོ་
པས་གཞན་གཅིས་པར་བྱེད་པའི་སེམས་བཟང་པོ་འདིས་སྒྲི་སྒྲི་པོ་ཆེན་པོ་སྒྲི་སྒྲི་པོ་ཆེན་པོ་སྒྲི་སྒྲི་པོ་ཆེན་པོ་
པོ་ཡོད་ནའང་དེ་བེལ་གྱིས་གནོན་ཅིང་། དེའི་རྣམས་པ་འཛམ་པ་ལ་བྱུང་ཆུབ་སེམས་ལས་ལྷག་
པ་ཞིག་ཅུང་བ་ནས་མེད།

རྒྱལ་སྐྱོད་པའི་བྱུང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བཟང་པོ་འདི་མཁྱེན་མཁྱེན་ཆོས་མཁྱེན་གྱི་ཡོད་མོད། སྒྲི་སྒྲི་
བཏང་གོ་བདེ་པོ་བྱས་ན། བྱུང་ཆུབ་བཟང་པོའི་བྱུང་ཞིས་པ་སྒྲི་སྒྲི་པོ་ཆེན་པོ་རིགས་མཐའ་དག་བྱུང་པའམ་
ཟད་པ། མདོར་ན། ཞེས་བྱ་ཞེས་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པའི་ཞེས་བྱའི་སྒྲི་སྒྲི་པོ་ཆེན་པོ་དང་། དེའི་བག་
ཆགས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲི་སྒྲི་པོ་ཆེན་པོ་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་དབང་གིས་བྱུང་པའི་ལུས་ངག་

གི་གནས་ངན་ལེན། ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་སྒྲིན་གྱི་རིགས་མཐའ་དག་གཏན་དུ་ཟད་དེ་ལྷག་མ་མེད་པར་
བྱང་བས་ན་བྱང་བ་སྟེ། སྒྲིན་གྱི་རིགས་ཐམས་ཅད་ཟད་པའོ། །ཐུབ་ཅེས་པ་ཤེས་བྱ་ཤེས་པ་ལ་
བར་དུ་གཅོད་པའི་སྒྲིབ་པ་མཐའ་དག་ཟད་པའི་མཐུས་བདེན་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་གཟིགས་པའི་མཆིན་
པ་སྒྲ་ན་མེད་པ་མཐར་ཐུག་པ། རྫོང་ཇི་ལྷ་བ་ལ་མཉམ་པར་འཇོག་བཞིན་པའི་ངང་ནས་ཇི་སྟེད་པའི་
ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལག་མཐིལ་དུ་སྦྱར་ར་བཞག་པ་བཞིན་ཡུལ་དུ་བྱེད་ནུས་པའི་མཆིན་པ་མཐར་
ཐུག་པ་གཅིག་གིས་ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་ཐུགས་སུ་ཆུད་པས་ན་ཐུབ་པ་ཟེར། མཐར་ཐུག་པའི་བྱང་
ཐུབ་ལ་སྦྱར་ན་དེ་ལྷ་བྱས་པ་ལྟར་དང་། དེ་ལྷ་བྱའི་བྱང་ཐུབ་དེ་ཆེད་དུ་བྱ་བ་སེམས་ཅན་ནམས་
བདེ་བ་མཐའ་དག་དང་ལྷན་པ་དང་སྤྱད་བསྐྱེལ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བ་ཞིག་གི་དོན་དུ་སེམས་ཅན་
དེ་དག་གི་དོན་འབད་མེད་ལྷན་གྱུ་བ་མཐར་ཐུན་པ་ཞིག་ངས་བྱེད་བྱུང་བ་ཞིག་བྱང་ན་བསམ་པ་ཞིག་
དང་། དེ་ལྷ་བྱ་སྤྱད་བྱུང་བ་ཅེ་ན། རྒྱ་ན་མེད་པའི་ཇོགས་བྱང་གི་གོ་འཕང་མ་ཐོབ་པར་ཐབས་མེད་
པར་མཐོང་ནས་སེམས་ཅན་ནམས་སྒྲ་མེད་ཇོགས་བྱང་ལ་འགོད་འདོད་ཀྱི་བསམ་པས་རང་གིས་
སྒྲ་མེད་ཇོགས་བྱང་གི་གོ་འཕང་དེ་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་སྒྲོ་དེ་སྟེ་བ་རེད། ཆེད་དུ་བྱ་བ་དགོས་པ་སེམས་
ཅན་གྱི་དོན་སྦྱུང་པའི་ཆ་ལག་ལྷ་བྱར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་མེད་དུ་མི་རུང་བར་མཐོང་སྟེ་དེ་ཐོབ་
ན་སྟམ་པ་དེ་ལ་བྱང་ཐུབ་ཀྱི་སེམས་ཟེར།

དེ་ལྷ་བྱའི་སེམས་དེ་ནི་རྒྱ་བཟང་པོ། ཇོ་པོ་བཟང་པོ། འབྲས་བྱ་བཟང་པོ། རྒྱ་དུ་བྱང་
བ་ཞིག་སྟེ། རྒྱ་ལ་བཏགས་ན་ལྷག་བསམ་དང་སྟིང་རྗེས་འདྲེན་ཅིང་། རང་ཅག་སེམས་ཅན་ལ་
པ་ཞིག་ལ་ཆ་བཞག་ནའང་། གཞན་སྤྱད་བསྐྱེལ་གྱིས་མནར་བ་ལ་མི་བཟོད་པར་ངག་ནས་སྟིང་རྗེ་
ཟེར་བ་དེ་ཅུམ་གྱི་བསམ་སྒྲོ་དེ་ཡང་ཏ་ཅང་རྩ་བ་ཆེན་པོ་རེད། བསམ་སྒྲོ་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡོད་ན་ཕན་
སེམས་ཡོང་བ་དང་། རྒྱུགས་རིས་མེད་པར་སྤྱད་བསྐྱེལ་གྱིས་མནར་བའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་

སྤྱག་བསྐྱེལ་ལས་བྲལ་བ་ཞིག་བྱང་ན་སྙམ་པའི་སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོ་དེ་བདེ་སྦྱིད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྲུང་གནས། སྦྱོན་ཏིལ་འབྲུ་ཙམ་ཡང་བཙལ་རྒྱུ་མེད་པ་ཆེས་ངོ་མཆར་བ་ཞིག་ཡིན་པས་རྒྱ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་བརྟེན་ནས་སྦྱེ་ཞིང་། དེའི་ངོ་བོ་ལ་ཆ་བཞག་ནའང་གཅིག་ཏུ་ཡིད་དུ་འོང་བ། རང་བཞིན་མེད་ཏེ་གས་ཀྱི་ལྟ་བུ་ལྟ་བུར་ཆ་བཞག་ན། བྱ་བ་མཐའ་གོང་འོག་ལའང་དེ་ལ་འཐད་དང་མི་འཐད་དང་། བདེན་མི་བདེན་ཚུ་དུ་ཡོད། བདག་པས་གཞན་གཅེས་པའི་སྦྱོ་ལྟ་བུ་ལ་མཆོཅན་དེ་འཛིན་བྱ་བ་རྒྱ་དཀའ་བ་མ་གཏོགས། ཆོས་ལ་ལོག་ལྟ་བུ་དང་མཐའ་ཞིག་དང་། སྦྱེ་བ་སྤྱི་ཁས་མི་ལེན་མཐའ་ཞིག་ཡིན་ནའང་སྤྱི་ཁྱད་དེ་ལ་སྦྱོན་བཤད་རྒྱུ་སྤྱི་ཙམ་ཡང་མེད་ཅིང་། དེའི་འབྲས་བྲལ་ཆ་བཞག་ནའང་སྦྱོན་ཀྱན་ཟད་ཡོན་ཏན་ཀྱན་ཟུན་གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་དེའང་དེས་བྲངས་པ་རེད།

སེམས་དེ་བྱང་ན་འཁོར་བར་གནས་པའི་རིང་ལའང་བདེ་སྦྱིད་ཡོང་བ་མ་ཟད། མཐར་ཐུག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་ཡང་དེས་བྱེད་བྱ་བ། བདག་པས་གཞན་གཅེས་པར་འཛིན་པའི་བསམ་སྦྱོ་རྒྱུ་ལྟ་ལྟར་ཞིག་འདི་ཡག་པོ་རེད་སྙམ་པའི་བསམ་པ་ཙམ་ཞིག་སྦྱེས་པ་ཡིན་ནའང་དེའི་ཆོད་ཀྱིས་སེམས་ཕྱན་བྱའི་སྦྱོད་ཤིག་གེ་དང་། སེམས་ལ་ཕྱན་བྱའི་ཞི་བདེ་སྦྱེ་བས་བྱ་བ། དེ་ལྟ་བུའི་བདག་པས་གཞན་གཅེས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེར་འདུན་པ་གཉིས་ཟུན་གྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཞེས་ཞུ་བ་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་དེ་དམིགས་པ་རྒྱ་ཆེ་བ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་ནས་སྤངས་ཏེ་གས་མཐར་བྱེན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ལ་འགོད་འདོད་ཀྱི་བསམ་པ་ཞིག་ཡིན་པ། དབྱུ་མ་རིན་ཆེན་ཕྱིར་བའི་སྐབས་ནས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ནམ་པ་བཞིས་ཆོགས་བདེ་ལྷག་ཏུ་རྩོགས་བྱ་བ་ཅེས་གསུངས་པ་དེ་ངོ་མ་རེད།

བྱ་དཀའ་བ་དང་སྦྱུབ་དཀའ་བ་སེམས་ཅན་ཆད་མེད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཆད་མེད་པ་དེ་ལམ་སང་བཞུས་ན་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་ངས་གནས་སྦྱུབ་བྱ་བ་བསམ་པ་ཞིག་ཡོད་ནའང་། དམིགས་

པའི་འབྲུལ་འདེགས་གཅིག་ཤེས་ན་བརྒྱ་གོ་གཅིག་ཆོད་ལྟ་བུས་ཤིལ་གྱིས་འགྲུབ་པ་ཞིག་ཡོང་གི་རེད།
 དེ་ལྟ་བུ་སྒྲོམས་ནས་བྱུང་བ་དང་། རྒྱགས་བགྲངས་ནས་བྱུང་བའང་མིན་པར། བདག་པས་གཞན་
 གཅིས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དེའི་སྟོང་ནས་ཡོང་བ་རེད། དབུ་མ་རིན་ཆེན་ཕྱེང་བའི་སྐབས་ནས་
 གསུངས་པ་བཞིན་ཆོད་དུ་བྱ་བ་སེམས་ཅན་མཐའ་དག་སྟུག་བསྐལ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་ན་སྟུམ་
 པ་དང་། སྟོང་སྟོབས་ལ་ཆ་བཞག་ནའང་ཆ་མཆོད་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་མར། སེམས་ཅན་རེ་
 རེའི་ཕྱིར་ཡང་མནར་མེད་པའི། །མེ་ནང་བསྐལ་པ་བྱ་མཆོར་གནས་དགོས་ཀྱང་། །སྟོང་རྗེས་
 མི་སྟོབྱང་ཆུབ་མཆོག་བརྩོན་པའི། །བརྩོན་འགྲུས་ཡར་ཕྱིར་རྗོགས་པར་བྱིན་གྱིས་རྫོབས། །ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟ་བུའི་སྟོང་སྟོབས། དེའི་དབང་གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་ནས་སྟུག་
 བསྐལ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་ན། བདེ་བ་མཐའ་དག་དང་ལྡན་ན་བསམ་པའི་སྟོང་སྟོབས་མཐའ་མེད་
 པའི་མཐུ་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་ཡིན་པས་སྐད་ཅིག་ཉིད་ལ་ཆོགས་བདེ་ལྷག་དུ་རྗོགས་པ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད།

བཀའ་གདམས་པའི་དགེ་བཤེས་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་པ་བཞིན་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 ཅི་སྟེ་བྱེད་དགོས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྒྱུད་ལ་སྟེམ་པ་ཞིག་བྱུང་ན་ཆོགས་ཀྱང་དེས་རྗོགས། རྗེག་
 རླེབ་ཀྱང་དེས་སྟོང་བ་ཡིན། ཞེས་གསུང་བ་བཞིན་སེམས་འདི་འདྲ་ཞིག་སྟེམ་ན་འདི་ལས་ལྷག་
 པའི་རྫོབས་ཆེ་བ་བྱེད་རྒྱ་མེད། དེ་བས། བསྐལ་པ་དུ་མར་རབ་དགོངས་མཛད་པ་ཡི། །ཐུབ་
 དབང་རྣམས་ཀྱིས་འདི་ཉིད་ཡན་པར་གཟིགས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བསྐལ་པ་ནས་བསྐལ་
 པའི་བར་འདས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་། ད་ལྟའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་དུས་ཡུན་རིང་པོར་དགོངས་
 དཔུང་མི་དགོས་ནའང་དཔུང་པ་ལྟ་བུར་གནང་སྟེ་བསྐལ་པ་དུ་མར་གཅིག་དུ་དགོངས་པ་གཏད་དེ་
 སེམས་ཅན་ལ་ཡན་པ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡོད་དམ་དགོངས་མཁན་དེ་ཆོས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འདི་ཁོ་
 ན་སྟེ། འདི་ཉིད་ཉག་གཅིག་ཡན་ཆེ་བར་གཟིགས་པ་རེད་ཅེས་གསུངས་པ་འདི་ངོ་མ་རེད། འདིས་

ནི་ཆད་མེད་སྟེ་བོའི་ཆོག་ས་ནམས་ཀྱི་ས། །བདེ་མཆོག་བདེ་སྐྱབ་ཉིད་དུ་སྐྱབ་པར་བྱེད། །ཅེས་
བདག་པས་གཞན་གཅེས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འདི་ས་ནི་ཆད་མེད་པ་དང་མུ་མེད་པའི་སྟེ་བོའི་
ཆོག་ས་ནམས་ཀྱི་ས་ལམ་བདེ་བས་འབྲས་བྱ་བདེ་བའི་གོ་འཕང་འཕྲོག་པར་བྱེད་པ་ཡང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
སེམས་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོང་བར་གསུངས་པ་རེད། སྲིད་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་བརྒྱ་གཞིམ་འདོད་
ཅིང་། །སེམས་ཅན་མི་བདེ་བས་ལ་བར་འདོད་པ་དང་། །བདེ་མང་བརྒྱ་སྤྱག་སྦྱོད་པར་འདོད་པས་
ཀྱང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ཉིད་ཉག་ཏུ་གཏང་མི་བྱ། །ཞེས་པར་གཤམ་གྱི་ཆོག་བྱང་ཆུབ་སེམས་
ཉིད་ཉག་ཏུ་གཏང་མི་བྱ། །ཞེས་པ་འདི་ཆོག་རྒྱུ་རེ་རེ་ལ་སྦྱར་ཏེ། །སེམས་ཅན་མི་བདེ་བས་ལ་
བར་འདོད་པས་ཀྱང་། །བདེ་མང་བརྒྱ་སྤྱག་སྦྱོད་པར་འདོད་པས་ཀྱང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ཉིད་
ཉག་ཏུ་གཏང་མི་བྱ། །ཞེས་པའི་ཆོག་དེ་སྦྱར་དགོས། དེ་ཡང་སྲིད་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཏེ། །རང་
གིས་སྲིད་པ་འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་བརྒྱ་སྤྱག་སྦྱོད་པར་འདོད་པས་འདོད་པས་
ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྦྱོར་པ་དེ་ལས་ལྷག་པའི་ཐབས་གཞན་མེད་པས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ཉིད་
ཉག་ཏུ་གཏང་མི་བྱ། །ཞེས་དང་། །འདོད་པའི་བསྐྱེད་བྱ་སྲིད་པ་འཁོར་བའི་བདེ་བ་དང་མངོན་མཐོའི་
ཡུན་ཆོག་ས་སོགས་བདེ་བ་བརྒྱ་སྤྱག་ཞེས་མང་ཆོག་སྦྱར་ཏེ་རང་དང་གཞན་གྱི་སྲིད་པའི་ཡུན་ཆོག་ས་བདེ་བ་
སྦྱོར་ཆོག་ས་པར་སྦྱད་པར་འདོད་པ་ཞིག་ཡིན་ནའང་། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྦྱོར་པ་ལས་ལྷག་པའི་ཐབས་གཞན་
ཡོད་མིན་པས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ཉིད་ཉག་ཏུ་གཏང་མི་བྱ། །ཞེས་པའོ། །

བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བཟང་པོ་ཞིག་སྟེ་ས་ན་མཐར་བུག་སྒྲ་ན་མེད་པའི་རྫོགས་པའི་སངས་
རྒྱུས་ཀྱི་གོ་འཕང་འཕྲོག་པ་དང་། །འབྲལ་དུ་འང་བདེ་ནས་བདེ་བར་འགྲོ་ཞིང་། །དེས་སངས་རྒྱུས་
ཀྱི་གོ་འཕང་རྩ་ཅི་སྦྱོར་འབྲལ་དུ་སྲིད་པ་འཁོར་བར་འབྲམས་པའི་རིང་ལའང་སྤྱག་བསྐྱེད་གྱིས་
མི་ཚུགས་པ་དང་། །གཏན་དུ་སྲིད་པའི་ཡུན་ཆོག་ས་རྒྱུན་མ་ཆད་པ་ཐོབ་པ་དང་། །དེ་ལ་བརྟེན་ནས་

བདེ་ནས་བདེ་བའི་ལམ་བཟོད་དེ་འབྲས་བུ་སྤངས་ཏོགས་མཐར་ཕྱིན་པའང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་
བརྟེན་ཆུ་ལ་རྒྱ་མཚན་དེ་ནམས་གསུངས་ཏེ། བན་པའི་བསམ་པ་ཞེས་པ་དེ་ལེགས་ཚོགས་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་ཅ་བ་ཡིན་པར་བརྟན་ཅིང་། དེས་སེམས་བཟང་པོ་ཡོད་ས་ཁོ་རང་ལ་ཕན་པ་མ་ཟད། རོགས་
པ་ཚོ་དང་དེའི་ཁོར་ཡུག་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་ཕན་པ་ཡིན་པས། བདེ་མཚོག་བདེ་ལྷག་ཉིད་དུ་འཐོབ་
པར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས།

བྱང་ཆུབ་སེམས་སྐྱེས་ཀྱུར་ན་སྐད་ཅིག་གིས། །འཁོར་བའི་བཙོན་རར་བསྐྱམས་པའི་
ཉམ་ཐག་ནམས། །བདེ་གཤེགས་ནམས་ཀྱི་སྲས་ཞེས་བརྗོད་བྱ་ཞིང་། །འཇིག་རྟེན་ལྷ་མིར་བཅས་
པས་སྤྱག་བྱར་འགྱུར། །ཞེས་བདག་པས་གཞན་གཅེས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་སྐྱེས་
པ་ཞིག་བྱུང་ན། དེ་སྐྱེས་པའི་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ནས་བཟུང་དེ་མ་ཐག་དུ་ད་ལྟ་ལས་ཉིན་གྱི་གཞན་
དབང་དུ་སོང་སྟེ་འཁོར་བའི་བཙོན་རར་བསྐྱམས་པའི་ཉམ་ཐག་པའི་འགོ་བརྟེན་དམན་པ་དུད་འགོ་
ལྷ་བུ་ཞིག་ཡིན་ནའང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་ན། ཡོན་ཏན་གཞན་སྟོང་ཉིད་
རོགས་པའི་ལྷ་བ་ལྷ་བུ་མེད་པ་དང་། རྟེན་གྱི་ཆ་ནས་ཉམ་ཐག་པ་དབུལ་ཕོངས་ལྷ་བུའི་སྐྱོ་བ་ཞིག་
ཡིན་ནའང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྐྱེས་པའི་སྐད་ཅིག་དེ་ཉིད་ལ་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྲས་ཀྱི་
མཚན་ཡང་ཐོགས་ཤིང་། དོན་གྱི་ཆ་ནས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་ལྷ་དང་བཅས་པས་སྤྱག་བྱ་བའི་འོས་
སྤྱ་ཀྱུར་པ་རེད་ཅེས་གསུངས། གསེར་གྱུར་རྩི་ཡི་ནམ་པ་མཚོག་ལྷ་བུ། །མི་གཙང་ལུས་འདི་
ཁྲངས་ནས་རྒྱལ་བའི་སྐྱ། །རིན་ཆེན་རིན་ཐང་མེད་པར་བསྐྱར་བས་ན། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ཞེས་
བྱ་བ་རབ་བརྟན་བྱུངས། །ཞེས་ད་ལྟའི་ལུས་རྟེན་ག་རུས་གདོས་བཅས་ཀྱི་སྤང་པོ་མི་གཙང་བའི་
རྟེན་འདི་འདྲ་བ་ལ་གནས་མཁན་ཞིག་སྐྱོན་ཀྱན་ཟད་ཡོན་ཏན་ཀྱན་ལྡན་མཚན་དང་དཔེ་བྱེད་ཀྱིས་
བརྒྱན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱར་འགྱུར་རྒྱ་ཞེས་པ་སྟོ་ལ་མི་ཆུད་པའི་བཟོ་ལྷ་བུ་ཡིན་མོད། དེ་རྒྱུན་

གང་དང་ཐབས་གང་གིས་འགྲུབ་ཅི་ན། བདག་པས་གཞན་གཅེས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེས་
སྐྱབ་པ་རེད། སྐྱགས་ཀྱི་བཤད་པ་འདིར་ཡོང་མི་བྱུང་ཀྱང་། མི་གཙང་བའི་ལུས་འདི་འདྲ་བ་ཞིག་
ཐངས་པའི་སྤྲོད་ནས་ཀྱལ་བའི་སྐྱེ་རིན་པོ་ཆེ་རིན་ཐང་དང་བྲལ་བ་མཆོན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་སྐྱེར་
འགྲུབ་པ་དེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོང་བས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་ཉིད་རབ་ཏུ་བརྟན་
པར་བྱངས་ཞིག་ཅེས་པའོ། །

བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་གཞན་ཡང་། འགྲོ་བའི་དེད་དཔོན་གཅིག་ཕྱེ་ཆད་མེད་ཆོས་། ལེགས་
པར་ཡོངས་སུ་བརྟགས་ན་རིན་ཆེ་བས་། འགྲོ་བའི་གནས་དང་བྲལ་བར་འདོད་པ་ནམས་། རིན་ཆེན་
བྱང་ཆུབ་སེམས་ལེགས་བརྟན་པར་བྱངས་། ཞེས་གསུངས་ཏེ། འགྲོ་བའི་དེད་དཔོན་གཅིག་ཕྱེ་
འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་ནམས་ལ་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་ཕན་བདེའི་ལམ་བཟང་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་
དེད་དཔོན་ཉག་གཅིག་ཕྱེ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་དང་། དེ་ལ་ཆད་མེད་ཆོས་ཞེས་གདུགས་
པ་མེད་པའི་མཁྱེན་རབ་མཐར་ཐུག་པ་དེས་གཞིགས་ཏེ་ལེགས་པར་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པའི་ཆེ་ན།
གཅིག་ཏུ་འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་ནམས་ལ་གནས་སྐབས་སུ་བདེ་བ་སྟེར་བར་བྱེད་པ་དང་། སྐྱགས་
སུ་ཐུ་མེད་ཇོགས་བྱང་གི་གོ་འཕང་འགྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་སྐྱེན་མེད་པ་རིན་པོ་ཆེ་རིན་ཐང་དང་
བྲལ་བའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་ལས་ལྷག་པ་ཞིག་མེད་ཅིང་། འགྲོ་བའི་གནས་ཏེ་རིགས་
དུག་གི་གནས་དང་བྲལ་བར་འདོད་པ་ནམས་ཀྱིས་རིན་པོ་ཆེ་རིན་ཐང་དང་བྲལ་བའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
སེམས་རིན་པོ་ཆེ་ལེགས་པར་བརྟན་པར་གཟུང་དགོས་ཞེས་གསུངས་། དགེ་བ་གཞན་ཀྱན་ཆུ་མིང་
བཞིན་དུ་ནི། འབྲས་བུ་བསྐྱེད་ནས་ཟད་པར་འགྱུར་བ་ཉིད། བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ཚྡོན་མིང་རྟག་
པར་ཡང་། འབྲས་བུ་འབྱེན་པས་མི་ཟད་འཕེལ་བར་འགྱུར། ཞེས་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་ཀྱི་དགེ་
ཅུ་དང་བསོད་ནམས་ཆ་མཐུན་ཀྱི་དགེ་ཅུ་སོགས་འབྲས་བུ་དེ་དང་དེ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་རྗེས་ལ་དེའི་

ནུས་པ་རྫོགས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་ཟིན་པ་ཞིག་བྱུང་ན་དེས་ཆེད་དུ་བྱ་བ་སེམས་
 ཅན་གྱི་དོན་དུ་རྫོགས་པུང་དོན་དུ་གཉེར་བ་དང་། ཇི་སྲིད་ནམ་མཁའ་མ་ཟད་ཀྱི་བར་ལ་གཞན་དོན་
 གླུབ་པའི་དགེ་བའི་ཆོ་ཞིག་གིས་ཟིན་པས། རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་བྱས་ནས་
 དེའི་བསྐྱུབ་བྱ་དུང་འགྲུབ་མེད་པ་མ་ཟད་འདོད་དོན་མཐར་ཐུག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་མེད། དེར་
 བརྟེན་སེམས་དེས་ཟིན་པའི་དགེ་བ་ནམས་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་བྱས་པའི་རྗེས་
 སུ་ཡང་ཟད་པ་མེད་པར་ཡོང་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་ཟིན་པ་འཕྲུལ་དེའི་དབང་གིས་བསགས་
 པའི་དགེ་བ་ནམས་རྫོགས་ཤིང་བཞིན་ཡིན་པ་ནི། དཔེར་ན། རྒྱ་ཤིང་གི་རྩོང་པོ་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་འབྲས་
 བྱ་སྒྲིན་རྗེས་སྐྱམ་འགོ་བ་ཡིན་ཡང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱིས་སེམས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་དགེ་བ་ནི་འབྲས་བྱ་
 བཟང་པོ་ཡོད་པའི་རྩོན་ཤིང་ལྟར་ལོ་ལྟར་འབྲས་བྱ་བཟང་པོ་སྒྲིན་ནས་འཕྲུལ་བྱེད་ཀྱི་ལྷན་པར་ཐུ་མཐུད་
 ནས་གཞས་པ་བཞིན། བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་དགེ་བ་ནི་འབྲས་བྱ་འབྲིན་ནས་ཟད་མི་འགོ་
 བར་དུང་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བར་གསུངས།

སྒྲིག་པ་ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་བྱས་ན་ཡང་། །དཔའ་ལ་བརྟེན་ནས་འཇིགས་པ་ཆེན་པོ་ལྟར། །གང་
 ལ་བརྟེན་ནས་ཡུད་ཀྱིས་སྒྲོལ་འགྱུར་བ། །དེ་ལ་བག་ཅན་ནམས་ཀྱིས་ཅིས་མི་བརྟེན། །ཞེས་
 དཔེར་ན། འཇིག་རྟེན་ན་ཉེས་པ་ཆེན་པོ་བྱས་པའི་མི་ཞིག་གིས་དཔའ་བོ་སྟོབས་དང་མངའ་ཐང་
 ཡོད་པ་ཞིག་ལ་མགོན་སྐྱབས་བཙུན་ལ་འཇིགས་པ་དེ་ལས་གོལ་བ་ཞིག་ཡོང་བ་བཞིན། ཐོག་མ་མེད་
 པ་ནས་གོམས་པའི་དབང་གིས་སེམས་རྒྱུད་ཉོན་མོངས་པའི་གཞན་དབང་དུ་སྟོང་། དེའི་དབང་
 གིས་ལུས་ངག་གི་ཉེས་སྦྱོད་གངས་དང་ཐུ་མེད་པ་ཞིག་བསགས་པའི་སྒྲིག་ཅན་སྐྱབས་མེད་མགོན་
 མེད་ཉམ་ཐག་པ་ང་ཆོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་དཔུང་སྟོབས་དང་མགོན་སྐྱབས་ལ་བརྟེན་ན་ཡུད་ཀྱིས་
 ཏེ་བདེ་ཐུག་ཏུ་སྒྲོལ་བ་ཞིག་བྱེད་ཐུབ་པས། རྫོང་དང་ལྗན་པ་ནམས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་ལྟ་

བྱ་ཅིས་མེ་བསྟེན་ཏེ་གིན་ཏུ་ནས་བསྟེན་འོས་པ་ཡིན་ཅེས་གསུངས། དེས་ནི་དུས་མཐའི་མེས་བཞིན་
 རྒྱུ་ཆེན་ནམས། །སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་ངེས་པར་སྟེན་པར་བྱེད། །ཅིས་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་
 རིན་པོ་ཆེ་ལ་སྟོ་སྦྱངས་ཏེ་རྒྱུ་ལ་སྦྱེས་པ་ཞིག་བྱང་ན། དེ་ནི་དུས་མཐའི་མེ་བཞིན་ཏེ་བསྐལ་པ་
 མེས་འཇིག་པའི་སྐབས་མེས་འཇིག་ཏེན་གྱི་ཁམས་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་བཞིན། རྒྱུ་ལ་ཆེན་པོ་ཅི་ཙམ་
 པ་ཞིག་ཡིན་ནའང་། སེམས་དེས་སྐད་ཅིག་གཅིག་ལ་རྫོགས་པར་བྱེད་བྱུང་པ་ཡིན་ཞེས་པའོ། །

དེ་ཡི་ཕན་ཡོན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དག །བྱམས་མགོན་མྱོང་དང་ཡུན་པས་ནོར་བཟང་བཤད། ཅིས་
 དེ་ལྟ་བུའི་ཡོན་ཏན་བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་ནམས་གཞུང་གང་ལ་བཞེན་ནས་བཤད་ཅེ་ན། ཕན་ཆེན་གྱི་
 ནང་དུ་སྤྱོད་པོ་བཀོད་པའི་མདོར་གཞིན་རྒྱ་ནོར་བཟང་ལ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་
 པོ་བྱམས་པ་མགོན་པོས་ཕན་ཡོན་དེ་ནམས་བསྟན་ཏོ། །འདི་ཡན་ཆད་ཀྱིས་བྱང་ཚུབ་སེམས་ཀྱིས་
 འཕལ་དང་ཡུན་དུ་ཕན་བདེ་སྟེར་བར་བྱེད་ཚུལ་ནམས་གསུངས་སོ། །བསྐྱབ་བདུས་ལས་ཕན་ཡོན་
 ཅན་གྱི་སེམས་དེ་སོ་སོ་སྦྱོ་བོས་ཀྱང་བསྦྱེད་བྱུང་པ་དང་། སེམས་དེ་སྦྱོ་བ་ལ་བདེན་པ་མངོན་སུམ་
 དུ་མཐོང་དགོས་པ་དང་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་དགོས་པ་དེ་འབྲུང་མ་རེད་ཅེས་དང་། དེ་
 བཞིན་པོ་མོའི་རིགས་རུས་དབྱེ་བ་མེད་པར་སེམས་ཅན་སུ་ཡིན་ནའང་སོ་སོས་བསྟོམ་ནས་འབད་ཚུལ་
 བྱས་ན་སྦྱོ་བྱུང་ཅེས་གསུངས། དེས་སྟོན་འཇུག་གཉིས་ཀའི་ཡོན་ཏན་ཆ་མ་སྟེ་བར་བསྟན་པ་རེད།

དེ་ལྟ་བུའི་ཕན་ཡོན་ཅན་གྱི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་དེའི་ངོ་བོ་བཤད་པ་ནི། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་
 སྦྱོའི་ངོ་བོ་གོང་དུ་བཤད་པ་བཞིན། ཆེད་དུ་བྱ་བ་སེམས་ཅན་ནམས་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་
 འཕང་དོན་དུ་གཉེར་བ་ཞིག་སྟེ། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་བསམ་སྟེ་དེ་དག་གི་དོན་བྱེད་བྱུང་པ་ཞིག་
 བྱང་ན་བསམ་པའི་དོན་གཉེར་གྱི་འདོད་པ་དེས་རྒྱ་དང་རྒྱུན་བྱས་ཤིང་། གཞན་དོན་སུས་སྦྱུང་བྱུང་
 བམ་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་ཞིག་བྱང་ན་གཞན་དོན་བདེ་ལྷག་ཏུ་སྦྱུང་བྱུང་ཚུལ་

བསམས་ཏེ། ཆེད་དུ་བྱ་བ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་དོན་གཉིས་
དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་ཡོད་པའི་གཙོ་བོ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་རིག་དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཟེར་བ་རེད།

དེ་ལ་དབྱེ་ན། མདོན་ཉོག་ས་རྒྱན་གྱི་སྐབས་ནས་གསུངས་པ་བཞིན། དཔེ་གོགས་ཆོས་
མཐུན་གྱི་སྒོ་ནས་སེམས་བརྒྱུད་ཉེར་གཉིས། ས་མཆོམས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སེམས་བརྒྱུད་བཞིར་སྟེ་
བ་སོགས་དབྱེ་ཆུ་ལ་མང་བོ་ཡོད་ཅིང་། འདིར་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་སྒྲོན་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་།
འདུག་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཉིས་སུ་བཤད་དེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དེ་མདོར་བསྡུས་ན། །རྣམ་
པ་གཉིས་སུ་ཤེས་བྱ་སྟེ། །བྱང་ཆུབ་སྒྲོན་པའི་སེམས་དང་ནི། །བྱང་ཆུབ་འདུག་པ་ཉིད་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་སྟེ་སྟེ་མདོར་བསྡུས་ན། བྱང་ཆུབ་དུ་སྒྲོན་
པའི་སེམས་དང་། བྱང་ཆུབ་དུ་འདུག་པའི་སེམས་ཉིད་ཡིན་ནོ། །འོ་ན། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་
པར་ཇི་ལྟར་འཇོག་སྟེ་མ་ན། འགྲོ་བར་འདོད་དང་འགྲོ་བ་ཡི། །བྱེ་བྲག་ཇི་ལྟར་ཤེས་པ་ལྟར། །དེ་
བཞིན་མཁས་པས་འདི་གཉིས་ཀྱི། །བྱེ་བྲག་རིམ་བཞིན་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་དཔེར་ན། ཡུ་ལ་
བྱེ་བྲག་པ་ཞིག་ལ་འགྲོ་བར་འདོད་པ་དེས་འགྲོ་བའི་བྱ་བས་མ་བྱེན་པར་འགྲོ་འདོད་པ་ཅུ་མ་གྱིས་
གནས་སྐབས་ཤིག་དང་། འགྲོ་བའི་བྱ་བས་དངོས་སུ་བྱེན་པའི་གནས་སྐབས་ཤིག་སྟེ་གཉིས་ཡོད་
པ་བཞིན་དུ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་ན་སྟེ་པའི་སེམས་བརྒྱུད་ནས་སྒྲོན་པ་ལ་སྒྲོབ་པར་
ཁས་སྐྱེས་དམ་བཅས་པ་མ་ཡིན་པར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་
ཐོབ་དགོས་ཀྱི་འདུག་སྟེ་པའི་སེམས་བརྒྱུད་ཅུ་སྒྲོན་སེམས་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་
ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་རང་རྒྱུད་སྒྲོན་བྱེད་པར་བྱེན་དུག་དང་། གཞན་རྒྱུད་སྒྲོན་བྱེད་བསྡུ་
དངོས་བཞི་ལ་སོགས་པའི་རྒྱལ་སྤྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲོན་པ་ལ་སྒྲོབ་པར་དམ་བཅས་ཏེ་
སྒྲོམ་པ་སྐྱངས་པ་མཚན་ཀྱི་སེམས་དེ་འདུག་པའི་སེམས་སོ། །

སྒྲོན་འདུག་གི་ཁྱད་པར་ལ་ལེགས་བཤད་གསེར་སྤྲེང་སོགས་སུ་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་།
 མདོར་བསྡུས་ན། ལམ་རིམ་ཆེ་ཆུང་གི་དགོངས་པ་དང་། ལེགས་བཤད་གསེར་སྤྲེང་གི་དགོངས་
 པ་ནམས་མཐུན་པར་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཙམ་གྱི་སྒྲོན་སེམས་དང་། སེམས་བསྐྱེད་ནས་བསྐྱབ་པ་ལ་
 སྒྲོབ་པར་ཁས་ལེན་པའི་སྒྲོམ་པ་སྤངས་པམ་ཆད་ཀྱི་སེམས་དེ་ལ་འདུག་སེམས་སུ་བཞག་པ་ཡིན་
 ཅོ། །དེས་སྒྲོན་འདུག་གི་སེམས་གཉིས་པོ་དེའི་ཁྱད་པར་ངོས་བཟུང་ནས། དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་
 གཉིས་པོ་དེ་སྒྲོམ་ལུགས་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྟེ་མ་ན། སྤྱིར་བཏང་བྱ་བ་ཀྱི་སེམས་སྒྲོམ་ཚུ་ལ་ལ་མན་ངག་
 གི་དབང་གིས་བདག་གཞན་མཉམ་བཞེད་འོ་སྒྲོན་སྤྱིར་བཏང་བྱ་བ་ཀྱི་སེམས་སྒྲོམ་ལུགས་དང་། མན་ངག་
 ལྟ་འབྲས་བདུན་མའི་སྒྲོན་སྤྱིར་བཏང་བྱ་བ་ཀྱི་སེམས་སྒྲོམ་ལུགས་བཅས་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་།
 སྐབས་འདིར་བདག་གཞན་མཉམ་བཞེད་འོ་སྒྲོམ་ལུགས་དེ་གཙོ་བོར་བྱས་ཏེ་གསུངས། སྒྲོམ་མཁན་
 སོ་སོའི་སྒྲོའི་འཆར་སྤངས་མི་འདྲ་བ་དང་སྒྲོའི་ཁྱད་པར་གྱིས་འགའ་གས་ལ་བདག་གཞན་མཉམ་
 བཞེད་འོ་སྒྲོན་སྤྱིར་བཏང་བ་འདིས་སྒྲོ་འབྲལ་ཆེ་བ་དང་། འགའ་གས་ལ་ལྟ་འབྲས་མན་ངག་བདུན་
 མའི་སྒྲོན་སྤྱིར་བཏང་བ་སྒྲོ་འབྲལ་ཆེ་བ་པལ་ཆེར་ཡོང་ངེས་པས། སོ་སོའི་གཤེས་ཀ་དང་བསམ་
 སྒྲོ་འཁོར་སྤངས་ལ་གཞིགས་ཏེ་སྒྲོམ་ན་འགྲིག་ལྟ་འབྲས་མན་ངག་བདུན་མའི་སྒྲོན་སྤྱིར་
 བཏང་། བདག་གཞན་མཉམ་བཞེད་འོ་སྒྲོན་སྤྱིར་བཏང་བ་གཉིས་ལས། སྤྱི་མ་ཟབ་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་
 རྒྱས་པའང་ཆེ། བདག་གཞན་མཉམ་བཞེད་འོ་སྒྲོན་སྤྱིར་བཏང་བ་ལ་མན་ངག་བདུན་མའི་མར་ཤེས་
 འི་ན་དྲན་སོགས་མཐའ་གཅིག་དུ་སྒྲོན་དུ་སོང་ཡོད་མེད་དཔྱད་དགོས། སྒྲོན་འདུག་གི་དབྱ་ནས་
 མཐུག་བར་གང་དུ་ཡང་མར་ཤེས་སྒྲོམ་ལུགས་ཤིག་གསུངས་མེད་པས། མཁས་པ་འགའ་གས་
 གྱིས་སྒྲོན་འདུག་འདི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་ཟེན་པ་ཞིག་གིས་སྒྲོན་པ་ལ་སྒྲོབ་པའི་སྐབས་ཀྱི་
 ཉམས་ལེན་སྒྲོན་པའི་གཞུང་ཞིག་རེད། དེས་ན་མར་ཤེས་སོགས་སྒྲོན་དུ་སོང་ཟེན་པའི་དབང་དུ་

བྱས་ནས་མ་བསྟན་པ་རེད་ཅེས་མེར་བྱས་གཙང་པ་བྲི་བྱར་རིན་པོ་ཆེས་དེ་ལྟར་གསུང་གི་ཡོད་པའི་
བཀའ་མོལ་ཞིག་འདུག རི་འདྲ་ཡིན་མིན་གསལ་པོ་དང་ཐག་ཆོད་པ་ལྟ་མི་ཤེས།

དལ་འབྱོར་དོན་ཆེ་རྟེན་དཀའ་ནས་བཟུང་མི་ཉག་པའི་སྐོར་དང་། ངན་འགྲོའི་སྤྱག་བསྐལ་
དང་ལས་འབྲས་བསམ་པ་སོགས་ཐད་ཀ་ཐད་ཀར་འཕྲོས་ནས་གསུང་གི་ཡོད་པ་དེ་ཆོ་ནི། བྱང་
ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་ཐོག་མར་སློ་སྦྱང་བའི་སྡོན་འགྲོའི་ཉམས་ལེན་བྱེད་སྐབས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བསྟན་པ་
ཡིན་པས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མར་མཐོང་བའི་སློ་དེ་བདག་པས་གཞན་གཅེས་པའི་བྱང་ཆུབ་
ཀྱི་སེམས་སྐྱེ་བ་ལ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་སྡོན་འགྲོ་ལ་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན་ཞིང་། སྐབས་འདིར་
ངེས་པར་གསུང་འོས་པ་ལྟ་བུ་རེད། དཔེར་ན། དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀའ་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ངེས་
པར་གསུང་དགོས་ཆོད་ཅིག་ལ་དེ་མ་གསུངས་པ་གང་འདྲ་ཡིན་ནམ་སྟེ་མ་བྱེད་ཀྱི་འདུག སློ་ལ་
འཆར་ལུགས་ལྟར་ན། ཅིན་བྱེད་ཀྱི་སློ་དང་ཅིན་གཟོ་བྱུགས་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོང་བ་ལ། གང་སྤྱག་
བསྐལ་ཀྱིས་མནར་བའི་སེམས་ཅན་དེ་ལ་གཅེས་ཤིང་ཕངས་པའི་སློ་དྲག་པོ་ཞིག་སྐྱེ་བའི་ཆེད་དུ་
མར་ཤེས་གསུངས་ཤིང་། བདག་གཞན་མཉམ་བཞིའི་སྐབས་རང་གཞན་གཉིས་བདེ་བ་འདོད་པ་དང་
སྤྱག་བསྐལ་མི་འདོད་པ་མཚུངས་པའི་སྤྲོད་ནས་སྐྱབ་དུས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མར་མ་མཐོང་ནའང་། བཟོད་
པའི་ལེའུའི་སྐབས་ནས་རང་གི་དག་པོ་དེ་རང་ལ་ཤིན་ཏུ་བཀའ་དྲིན་ཆེན་པོ་རེད་ཅེས་གསུངས་པ་
དེ་ཆོར་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་རྟེན་ན། རང་གི་མར་མ་མཐོང་ནའང་རང་གི་དག་ལ་མཐའ་གཅིག་
ཏུ་གཅེས་འཛིན་ཀྱི་སློ་སྐྱེ་བ་དང་། དེའི་དབང་གིས་དེ་སྤྱག་བསྐལ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་ན་སྟེ་
པའི་སློ་བྱུགས་དྲག་པོ་ཞིག་དྲག་ལ་དམིགས་ནས་སྐྱེ་ཡོང་། དག་དེ་རང་གི་གཉེན་ཀྱི་དྲངས་མ་ཡིན་
པར་སྐྱབ་བྱུབ་ན་དགོས་དོན་གཅེས་ཤིང་ཕངས་པའི་སློ་བྱུགས་དྲག་པོ་ཞིག་སྐྱེ་དགོས། དེ་བདག་
གཞན་མཉམ་བཞིའི་སློ་ནས་སྐྱབ་བྱུབ་པ་ཞིག་ཡིན་པས་ཕལ་ཆེར་འགྲིག་གི་རེད་སྟེ་སྟེ་མ་པ་ཞིག་འདུག

ཡིན་ནའང་དབྱང་དགོས། ཡང་སྤྱིང་སོ་སོའི་ཉམས་སྤྱོད་སྒྲེ་ལུགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དགོངས་པ་བཞེས་
 རྒྱ་རེད། མཁས་པའི་དབང་པོ་ནམས་ཀྱིས་མན་ངག་སོ་སོའི་བཤད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་པས། ལུགས་
 དེ་ནམས་བསྐྱེས་ནས་སྒོ་མ་ནའང་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་རེད། སྐབས་རེར་བདག་གཞན་མཉམ་བཞེས་
 སྒོ་ནས་སྒོ་སྤྱོད་བ་ལ་བརྗེད་པོ་དང་རྒྱས་པ་ཆེན་པོ་རེད།

བྱང་ཆུབ་སྒོམ་པའི་སེམས་ལས་ནི། །འཁོར་ཆོ་འབྲས་བྱ་ཆེ་འབྲུང་ཡང་། །ཞེས་བཤད་
 མ་ཐག་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སྒོམ་པའི་སེམས་དང་བྱང་ཆུབ་ཏུ་འདུག་པའི་སེམས་གཉིས་ལས། བྱང་
 ཆུབ་ཏུ་སྒོམ་པའི་སེམས་དེ་སྒོ་མ་པའི་ཕན་ཡོན་གང་འདྲ་ཡོད་དམ་ཟེར་ན། སྤྱིད་པ་འཁོར་བར་
 གནས་པའི་ཆོ་འབྲས་བྱ་མངོན་མཐོའི་ཕུན་ཆོགས་ཀྱིས་མཆོན་བདེ་ནས་བདེ་བར་འགོ་བའི་རྒྱས་པ་
 དང་ཕན་ཡོན་ཆེན་པོ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཡོད། ཡིན་ནའང་། རི་ལྟར་འདུག་པའི་སེམས་བཞིན་
 དུ། །བསོད་ནམས་རྒྱན་ཆགས་འབྲུང་བ་མིན། །ཞེས་དགེ་སྒོ་མངོན་དུ་མ་གྱུར་པ་བག་མེད་པ་
 ལྟ་བུའམ་གཉིད་ལོག་པ་ལྟ་བུའི་ལུང་མ་བཞུན་གྱི་སེམས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཡིན་ནའང་དགེ་བ་རྒྱན་མི་
 ཆད་པ་ངང་གིས་འཕེལ་བའི་བསོད་ནམས་དེ་འདྲ་སྒོམ་སེམས་ལ་ཡོད་པ་མ་རེད་ཅེས་གསུངས། གང་
 ནས་བརྒྱང་སྟེ་སེམས་ཅན་ཁམས། །མཐའ་ཡས་རབ་ཏུ་དགོལ་བའི་ཕྱིར། །མི་ལྷོག་པ་ཡི་སེམས་
 ཀྱིས་སུ། །སེམས་དེ་ཡང་དག་ལྷངས་གྱུར་པ། །དེ་ནས་བརྒྱང་སྟེ་གཉིད་ལོག་གམ། །བག་མེད་
 གྱུར་ཀྱང་བསོད་ནམས་ཤུགས། །རྒྱན་མི་ཆད་པ་དུ་མ་ཞིག །ནམ་མཁའ་མཉམ་པར་རབ་
 ཏུ་འབྲུང་། །ཞེས་དུས་གང་གི་ཆོ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སྒོམ་པའི་སེམས་དེས་རྒྱུན་བྱས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་
 ཐོབ་པ་ལ་སྦྱོད་པ་ལ་སྦྱོབ་དགོས་པར་མཐོང་སྟེ་སྦྱོད་པ་ལ་མ་བསྐྱབ་ན་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་མི་རྒྱས་པའི་
 རེས་པ་རྟོག་ནས་སྦྱོད་པ་ལ་སྦྱོབ་པར་ཁས་ལྷངས་དམ་བཅས་ཏེ། དུས་ད་ནས་བརྒྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའི་སྦྱོད་པ་མཐའ་དག་ལ་ཚུལ་བཞིན་སྦྱོབ་པོ་ཞེས་ཡིད་དོགས་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཐག་བཅད།

སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཚད་དང་མཐའ་མེད་པ་མཐའ་དག་རབ་ཏུ་དགོལ་བར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་མི་ལྷོག་
 པའི་སེམས་ཏེ་དམ་བཅའ་བདུན་པོས་སྦྱོད་པ་ལ་སྦྱོབ་པར་ཞེ་ཐག་པ་ནས་ཐག་བཅད། ཁས་གྲངས་
 དམ་བཅས་པའི་འདུག་པའི་སེམས་དེ་ཉིད་ཡང་དག་པར་གྲངས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་དེའི་ཤུགས་ཀྱིས་
 རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་གཉིད་ལོག་པའམ་ར་རོ་བ་ལྟ་བུའི་བག་མེད་པར་གྱུར་པའི་སྐབས་ཡིན་
 ནའང་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཤུགས་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་ཆད་མེད་པ་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པ་རབ་ཏུ་འབྱུང་
 རོ་ཞེས་གསུངས། །

འདི་ནི་འཐད་པ་དང་བཅས་པར། །ལག་བཟངས་ཀྱིས་ནི་ཁྱས་པ་ལས། །དམན་མོས་
 སེམས་ཅན་དོན་གྱི་ཕྱིར། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་གསུངས། །ཞེས་འདི་འདྲ་བའི་ཤན་
 ཡོན་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་ལག་བཟངས་ཀྱིས་ཁྱས་པའི་མདོ་ལས། ཉན་རང་གི་རིགས་མ་ངེས་
 པ་ཁ་ཅིག་དམན་ལམ་ལ་མོས་པ་བཞྌག་པའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ན་ཤན་ཡོན་འདི་
 ལྟ་བུ་ཡོད་ཅེས་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་རིགས་པས་དབྱེད་ན་རྒྱ་མཚན་གཞན་ཡང་། སེམས་
 ཅན་ནམས་ཀྱི་ཁྲད་ནད་ཙམ། །བསལ་ལོ་སྦྲུམ་དུ་བསམ་ན་ཡང་། །ཤན་འདོགས་བསམ་པ་དང་
 ལྡན་ཏེ། །བསོད་ནམས་དཔག་མེད་ལྡན་འགྱུར་ན། །སེམས་ཅན་རེ་རེའི་མི་བདེ་བ། །དཔག་ཏུ་
 མེད་པ་བསལ་འདོད་ཅིང་། །རེ་རེའང་ཡོན་ཏན་དཔག་མེད་དུ། །བསྐྱབ་པར་འདོད་པ་སྦྱོས་ཅི་
 དགོས། །ཞེས་མངའ་བོའི་བྱ་མོའི་གཏམ་རྒྱུད་དུ་གསུངས་པ་བཞིན། སེམས་ཅན་ནམས་ཀྱི་སྤྱུག་
 བསྐྱལ་གྱི་བྱེ་བྲག་ཁྲད་ནད་དམ་མགོ་ན་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་བསལ་ལོ་སྦྲུམ་པའི་སེམས་བཟང་པོ་སྦྱེ་བ་དེ་
 ལ་ཡང་ཤན་ཡོན་ཆེན་པོ་ཞིག་བྱང་བའི་ལོ་རྒྱས་ཡོད་པ་བཞིན། འདིར་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱུག་བསྐྱལ་བྱེ་བྲག་པ་ཞིག་ངོས་བཟུང་བ་ལྟ་བུ་མིན་པར་སྤྱུག་བསྐྱལ་
 མཐའ་དག་བསལ་བར་འདོད་ཅིང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་ཡོན་ཏན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དེ་དག་དང་

ལྷན་པ་ཞིག་སྐྱབ་པར་འདོད་པའི་སེམས་དེ་སྐྱེས་ན་བསོད་ནམས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འབྱུང་བ་ལྟ་སྟོས་
ཀྱང་ཅི་དགོས་ཞེས་གསུངས་པ་རེད།

ཕ་འམ་ཡང་ན་མ་ཡང་རུང་། །སྲུ་ལ་འདི་འདྲའི་ཕན་སེམས་ཡོད། །ལྟ་དང་བྲང་སྟོང་
ནམས་ཀྱང་རུང་། །ཆངས་པ་ལ་ཡང་འདི་ཡོད་དམ། །ཞེས་ཞེ་ཐག་པ་ནས་རང་ལས་གཞན་གཅེས་
པར་བབྱང་། །མཐའ་མེད་པའི་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་ནམས་གཏན་དུ་བདེ་བ་དང་
སྤྱག་བསྐྱེལ་མཐའ་དག་ལས་བྱལ་བ། །གཞན་བདེ་བ་མཐར་ཐུག་ལྷ་ན་མེད་པ་རྫོགས་བྱང་ལ་འགོད་
འདོད་ཀྱི་བསམ་པ་བསྐྱེད། །དེ་སྐྱབ་པའི་ཐབས་ཀྱང་ཇི་ཅི་མ་གྱིས་དཀའ་བ་སྟོང་དགོས་པ་དང་། །དུས་
ཡུན་ཐོགས་ནའང་སེམས་ལ་ཞུམ་པ་སྤྱི་ཅེ་ཅི་མ་ཡང་མེད་པའི་སྤྲོ་སྟོབས་བཟང་པོ་སྐྱེས་པ་ཞིག་བྱུང་
ན་ཕན་ཡོན་དེ་ལྟ་བུ་ཡོང་གི་ཡོད་ཀྱང་། །དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་བཟང་པོ་སྐྱེ་བ་ཏུ་ཅང་དཀའ་པོ་རེད་ཅེས་གསུངས།

འཇིག་རྟེན་ན་ཕ་མས་རང་གི་སྤུ་གྲར་བཅེ་བ་དེ་བཅེ་བ་ཆེན་པོའི་གས་ཡིན་ནའང་། །དེ་ལྟ་
བུའི་སེམས་བཟང་པོ་ཞིག་སྐྱེས་པ་དཀའ་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་ན་ཆེ་བར་གྲགས་པའི་ལྟ་དང་བྲང་
སྟོང་དང་ཆངས་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ལ་ཡང་དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཤིག་རྩ་བ་ནས་ཡོང་ཐབས་མེད་
པ་ནི། །ཆངས་པ་ལ་ཡང་འདི་ཡོད་དམ། །ཞེས་ཏི་པའི་ཆོག་གིས་དགག་ཆོག་སྐྱར་བ་རེད། །དེའི་
རྒྱ་མཚན་ཡང་། །སེམས་ཅན་དེ་དག་ཉིད་ལ་སྟོན། །རང་གི་དོན་དུ་འདི་འདྲའི་སེམས། །ཁྱི་
ལམ་དུ་ཡང་མ་ཁྱིས་ན། །གཞན་གྱི་དོན་དུ་ག་ལ་སྐྱེ། །ཞེས་འཇིག་རྟེན་ན་ཆེ་བར་གྲགས་པའི་ཆངས་
པ་དང་བརྒྱ་བྱིན་སོགས་ལ་ཡང་དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཤིག་སྐྱེ་ཐབས་མེད། །གང་ཡིན་ཞེ་ན། །རང་
ཉིད་ཀྱི་དོན་དུ་ཡང་ཞུམ་པ་སོགས་ཀྱི་དབང་གིས་སྐྱོན་ཀྱན་བྱེད་དང་ཡོན་ཏན་ཀྱན་རྫོགས་པའི་སངས་
རྒྱུས་ཀྱི་གོ་འཕང་དོན་དུ་གཉེར་བ་སྐྱེ་མི་ཐུབ་པ་ཞིག་ཡིན་ན། །ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་དེ་ལྟ་བུ་ལ་འགོད་འདོད་ཀྱི་མོ་སྐྱེ་རྒྱ་ལྟ་ཅི་སྟོས་ཞེས་པོ། །

གཞན་དག་རང་གི་དོན་དུ་ཡང་། །མི་འབྲུང་སེམས་ཅན་དོན་སེམས་གང་། །སེམས་
 གྱི་རིན་ཆེན་བྱུང་པར་འདི། །སྤྲོ་མེད་པའི་ཆད་ཅིག་འབྱུངས། །ཞེས་ཆངས་པ་དང་བརྒྱ་བྱིན་
 ལ་སོགས་པ་གཞན་དག་རང་གི་ཆེད་དུ་འང་སྤྲོན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བསལ་བ་དང་ཡོན་ཏན་དཔག་ཏུ་
 མེད་པ་སྐྱབ་པའི་ཐོད་ལྷ་བུ་ཞིག་རང་གི་ཆེད་དུ་དམིགས་ནའང་སྤྲོ་མི་བྱུང་པའི་སྤྲོ་མེད་པའི་སེམས་
 རིན་པོ་ཆེ་བྱུང་པར་བའདི་རང་གི་རྒྱུད་ལ་སྤྲོས་པ་དེ་ནི་སྤྲོ་མེད་པའི་ཆད་ཅིག་འབྱུངས་ཞེས་གསུངས་
 པ་ནི་རང་གིས་རང་ལ་ངོ་མཆར་བའི་རྒྱལ་ཞིག་རེད་ཅེས་པའོ། །འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་དགའ་བའི་
 རྒྱ། །སེམས་ཅན་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཅིང་གྱུར་པ། །རིན་ཆེན་སེམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་གང་། །དེ་ལ་
 རྩེ་ལྷ་ར་གཞལ་གྱིས་ལང་། །ཞེས་འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་མཐའ་དག་གི་གནས་སྐབས་ཀྱི་འཕྲོ་བ་བྱ་མཛོན་
 མཐོང་དང་། མཐར་ཐུག་གི་འཕྲོ་བ་བྱ་ངེས་ལེགས་ཀྱི་གོ་འཕང་འཕྲོ་བ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ལམ་ཐབས།
 རྣམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཞི་བར་བྱེད་པའི་བདུད་རྩི་ལམ་སྤྲོན་
 ལྷ་བུར་གྱུར་པ། །རིན་པོ་ཆེ་བདག་པས་གཞན་གཅེས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེའི་བསོད་ནམས་
 གང་ཡོན་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་རྣམ་པ་བཞིའི་བྱུང་པར་དང་ལྡན་པ་དེ་ལ་ནི་རྩེ་ལྷ་ར་དཔེ་དང་ཆད་ཀྱིས་
 གཞལ་གྱིས་ལངས་པ་སྟེ་ཆད་བརྒྱུང་ཐབས་མེད་ཅེས་པའོ། །

ཕན་པར་བསམ་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་། །སངས་རྒྱས་མཆོད་ལས་བྱུང་འཕགས་ན། །སེམས་
 ཅན་མ་ལུས་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །བདེ་དོན་བརྩོན་པ་སྤྲོས་ཅི་དགོས། །ཞེས་ཆེད་དུ་བྱ་བ་སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཙམ་ལའང་སྤྲོན་སེམས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་བཞིན་ཕན་
 ཡོན་ཆེན་པོ་ཡོད་ན། །དངོས་སུ་རྣམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྲུག་བསྐྱེད་
 མཐའ་དག་ལས་བྱུང་བ་དང་། །བདེ་བ་མཐའ་དག་དང་ལྡན་པའི་ཆེད་དུ་སྤྲོད་པ་ལ་དངོས་སུ་
 སྤྲོ་བ་མཁན་དེ་ལ་ཕན་ཡོན་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པ་འབྲུང་བ་ལྟ་ཅི་སྤྲོས།

འོན། སེམས་ཅན་མཐའ་དག་སྤྱག་བསྐལ་རྒྱ་དང་བཅས་པ་ལས་བྲལ་བ་དང་། བདེ་བ་
མཐའ་དག་དང་ལྡན་པའི་སྒོ་བཟང་པོ་བསྐྱེད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡོད་དམ། སེམས་ཅན་
སོ་སོ་ཡིན་ནའང་རང་དོན་རང་གཅེས་མི་བྱེད་མཁན་སུ་ཞིག་མེད། དེས་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་ཀྱིས་རང་དོན་རང་གཅེས་བྱེད་བཞིན་དུ་རང་གིས་དོན་མེད་སེམས་ཁྲར་ལྟ་བུས་སེམས་དེ་འདྲ་
བསྐྱེད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡོད་དམ་སྙམ་ན། དེའི་ཚུལ་ནི། སྤྱག་བསྐལ་འདོར་འདོད་སེམས་
ཡོད་ཀྱང་། །སྤྱག་བསྐལ་ཉིད་ལ་མངོན་པར་རྒྱག་ །བདེ་བ་འདོད་ཀྱང་གཏི་མུག་པས། །རང་གི་བདེ་
བ་དག་ལྟར་འཛོམས། །ཞེས་རང་བདེ་བ་ཞིག་བྱུང་ན་སྤྱག་བསྐལ་དང་བྲལ་ན་བསམ་པ་ཞིག་ཀྱན་
ལ་ཡོད་ཀྱང་། སྤྱག་བསྐལ་མི་འདོད་ནའང་སྤྱག་བསྐལ་གྱི་རྒྱ་འོ་མི་ཤེས། ཤེས་ཀྱང་དེ་ལ་གོམས་
པའི་དབང་གིས་འདྲུག་ བདེ་བ་འདོད་ནའང་བདེ་བའི་རྒྱ་འོ་མི་ཤེས། འོ་ཤེས་ནའང་དེ་ལ་སྙིང་
སྟོབས་བསྐྱེད་ནས་བཙོན་འགྲུས་ཚོམ་པའི་རྒྱས་པས་མ་ལྟང་བའི་གནས་ཚུལ་ཡང་བ། དེར་བརྟེན་
བདེ་བ་འདོད་ཀྱང་གཏི་མུག་པའི་གཞན་དབང་དུ་སྤང་བའི་དབང་གིས་རང་གི་བདེ་བ་དག་ལྟར་འཛོམས་
པར་བྱེད་པའི་ངང་ཚུལ་དེ་ལས་མ་འདས་སྟབས། གཞན་དོན་འཁྲར་དུ་བྱངས་ཏེ་གཞན་དོན་དུ་
བཙོན་པ་ངེས་པར་དུ་བྱེད་དགོས་ཞེས་པའོ། །

གང་ཞིག་བདེ་བས་ཐོངས་པ་དང་། །སྤྱག་བསྐལ་མང་ལྡན་དེ་དག་ལ། །བདེ་བ་ཀྱན་གྱིས་
ཆོམས་པ་དང་། །སྤྱག་བསྐལ་ཐམས་ཅད་གཙོད་བྱེད་ཅིང་། །གཏི་མུག་ཀྱང་ནི་སེལ་བྱེད་པ། །དེ་
དང་དགོ་མཚུངས་ག་ལ་ཡོད། །དེ་འདྲའི་བཤེས་ཀྱང་ག་ལ་ཡོད། །བསོད་ནམས་དེ་འདྲའང་ག་
ལ་ཡོད། །ཅེས་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་གང་ཞིག་འདོད་པའི་བདེ་བས་ཐོངས་པ།
མི་འདོད་པའི་སྤྱག་བསྐལ་དུ་མས་མནར་ནས་ཡོད་པ་དེ་ནམས་ལ་དམིགས་ཏེ། བདེ་བ་ཀྱན་གྱིས་
ཆོམས་པ་དང་། སྤྱག་བསྐལ་ཐམས་ཅད་གཙོད་པའམ། སྤྱག་བསྐལ་ཐམས་ཅད་ལས་བྲལ་བར་

བྱེད་པའི་འབད་ཚེ་ལ་བྱས། བདེ་བ་ཐོབ་པ་དང་སྤྱུག་བསྐྱེད་ལ་འབྲུག་བར་བྱེད་པ་དེ་ཡང་རང་རང་གི་སོ་སོའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ལ་འབྲུག་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་དེ་ནམས་སེལ་བར་བྱེད་པའི་སྒོ་ནས་ཡོང་དགོས་པས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲུང་དོར་གྱི་གནས་ལ་མཛོངས་པའི་གཏི་མུག་གི་མུན་པ་སེལ་བར་བྱེད་པའི་ལས་ལ་བརྩོན་པའི་སེམས་བཟང་པོ་གང་དང་ལྡན་པ་དེ་ལ་བསོད་ནམས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འཐོབ་ཅིང་། སེམས་དེ་དང་མཚུངས་པའི་དགེ་བ་གཞན་ཞིག་ག་ལ་ཡོད་དེ་འདི་ལས་ལྟག་པ་མེད། དེ་བཞིན་དུ་གཅིག་ཏུ་གཞན་ལ་ཕན་པ་སྐྱབ་པའི་སེམས་བཟང་པོ་དེ་ནི། སེམས་ཅན་ཀྱན་གྱི་གཉེན་བཤེས་དང་མགོན་སྐྱབས་མཛའ་བཤེས་སུ་ཡོད་པས། དེ་ལྟ་བུའི་གཏན་གྱི་མཛའ་བཤེས་འགྱུར་བ་མེད་པ་ཞིག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འདི་ལས་གཞན་ག་ལ་ཡོད་དེ་མེད། ཐ་མལ་པའི་མཛའ་བཤེས་ལ་གཅིག་ཏུ་ཕན་བདེ་སྐྱབ་པ་འདྲ་ཡོད་པ་ཡིན་ནའང་མི་བདུན་པ་རེད། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེས་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་སྒོ་མས་པར་བསྐྱེད། ཕན་སེམས་བྱེད། དེ་ཡང་ཇི་སྲིད་ནམ་མཁའ་མ་ཟད་ཀྱི་བར་ཕན་འདོད་ཀྱི་སྒོ་དེ་ལ་འགྱུར་བ་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་པས། དེ་ལས་ལྟག་པའི་མཛའ་བཤེས་མེད་ཅིང་། དེ་ལས་ལྟག་པའི་བསོད་ནམས་གསོག་པའི་རྒྱས་པ་ཅན་ཞིག་ག་ལ་ཡོད་ཅེས་པའོ། །

ཕན་བདགས་ལན་ལྡོན་གང་ཡིན་པ། དེ་ཡང་རེ་ཞིག་བསྐྱེད་པའོས་ན། །མ་བཙེལ་ལེགས་པར་བྱེད་པ་ཡི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྒོ་ས་ཅི་དགོས། །ཞེས་གང་ཟག་གཅིག་གིས་གཞན་ལ་ཕན་བདགས་པ་དེ་ལ་དྲིན་དྲན་པའི་སྒོ་ནས་དྲིན་ལན་འཇལ་བ་དེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་ན་སྤྱིར་བསྐྱེད་པར་འོས་པ་ཞིག་ཡིན་ན། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡོད་མཁན་དེས་རང་ལ་སྤར་ཕན་བདགས་པའི་རྒྱ་མཚན་དམིགས་བསལ་གང་ཡང་མེད་ནའང་། མ་བཙེལ་བཞིན་དུ་གཅིག་ཏུ་གཞན་ལ་ཕན་བདེ་སྐྱབ་པ་འདོད་ཀྱི་སྒོ་བཞེན་མཁན་དེ་བསྐྱེད་པར་འོས་པ་ཡིན་པ་ལྟ་ཅི་སྒོ་ས་ཞེས་པའོ། །

འགྲོ་བ་ཉིད་ཟད་ནས་མའི་ཟས་སྦྱར་བ། །སྐད་ཅིག་ཟས་ཅོམ་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་། །བརྟམས་
བཅས་ཉིན་བྱེད་འགྲངས་པར་བྱེད་པ་ཡང་། །དགེ་བ་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེས་སྦྱོ་བོས་བཀྟར། །ཞེས་འཇིག་
རྟེན་ན་སྦྱིན་པ་གཏོང་ཡུལ་དམན་པ་གྲངས་ཆད་ངེས་ཅན་ཉིད་ཟད་ཅིག་ལ། དངོས་པོ་དམན་པ་ནས་
མའི་ཟས་ཏེ་རྒྱན་དུ་བེད་སྦྱོར་བྱེད་པའི་ཟས། དུས་དམན་པ་བཟའ་བདུང་བྲེངས་གཅིག་སྦྱར་བ་
དམན་པ་བརྟམས་པ་དང་བཅས་པའི་སྦོ་ནས་སྦྱིན་པར་བྱེད་མཁན་དེ་ལ་ཡང་མེད་པ་དེ་རིང་དབུལ་ཤིངས་
ལ་གཏོང་ཤོད་ཆེན་པོ་བྱས་ཏེ་ཟས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་བྱས་སོ་ཞེས་དགེ་བ་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེས་སྦྱོ་བོས་བསྐྱེད་
བཞིན་ཡོད་ན། སེམས་ཅན་གྲངས་མཐའ་ཡས་ལ་དུས་རིང་དུ། །བདེ་བར་གཤེགས་ཀྱི་བདེ་བ་སྒྲ་
ན་མེད། །ཡིད་ལ་བསམ་པ་མཐའ་དག་རྫོགས་བྱེད་པ། །ཏག་ཏུ་སྦྱིན་པ་ལྟ་ཞིག་སྦྱོས་ཅི་དགོས། །ཞེས་
ཞིང་རྒྱ་ཆེ་བ་སེམས་ཅན་གྲངས་དང་མཐའ་མེད་པ། དུས་ཀྱི་ཆ་ནས་དུས་རིང་བ་ནས་མཁའ་ཇི་སྤྱད་
ཀྱི་བར་དུ། སྦྱིན་བྱའི་དངོས་པོའི་ཆ་ནས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྦྱ་
གསུང་བྱུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཐའ་དང་མུ་མེད་པའི་ས་ལ་གཅིག་ཏུ་འགོད་འདོད་ཀྱི་བསམ་པ། དགོས་
པའམ་ཕན་ཡོན་ཡིད་ལ་བསམ་པ་མཐའ་དག་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་དང་ལྡན་པ། སྦྱར་བ་བཟང་བ་བཅོ་
ཞིང་བཀྟར་བ། ལྷན་པར་སྦྱ་བ་དང་ལྡན་པའི་སྦོ་ནས་དེ་ལ་ཏག་ཏུ་སྦྱིན་པ་ལྟ་ཞིག་སྦྱོས་ཅི་དགོས་ཏེ།
འདོད་ཀྱི་ཟད་མི་ཤེས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་དེ་ལྟ་བུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཞེ་ཐག་པ་ནས་སྦྱིན་
འདོད་ཀྱི་སྦོ་ཡོད་མཁན་དེ་ལ་ཕན་ཡོན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་འབྱུང་བ་ལྟ་ཅི་སྦོས་ཞེས་པའོ། །

གང་ཞིག་དེ་འདྲའི་རྒྱལ་སྤྱས་སྦྱིན་བདག་ལ། །གལ་ཏེ་ངན་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་
དེ། །ངན་སེམས་བསྐྱེད་པའི་གྲངས་བཞིན་བསྐྱེད་པར་ནི། །དམུལ་བར་གནས་པར་འགྱུར་ཞེས་
བྱུང་བས་གསུངས། །ཞེས་དེ་འདྲ་བའི་སེམས་བཟང་པོ་བསྐྱེད་དེ་འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཕན་
པ་དང་བདེ་བ་ལ་སྦྱོར་བར་མཛད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ། །གལ་ཏེ་སྦྱ་ཞིག་

གིས་ཐུང་དོར་གྱི་གནས་ལ་མོངས་ཏེ་ཆགས་སྤང་གི་དབང་ལས་ལུས་དང་ངག་གིས་མཐོ་འཆོམ་
པ་བྱེད་ན་ལྟ་ཅི་སྟོས།

ངན་སེམས་སྐྱེ་ན་འང་སྐད་ཅིག་ཇི་ཙམ་སྐྱེས་པའི་གངས་དེ་སྟེད་དུ་བསྐལ་པར་ངན་སོང་
སུ་མཐའ་མེད་པའི་གནས་སུ་གནས་པར་འགྱུར། ཞེས་རབ་ཏུ་ཞི་བ་ནམ་པར་ངེས་པའི་ཆོ་འཕྲུལ་
གྱི་མདོ་ལས། འཇམ་དཔལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ལ་ཁོང་གྲོ་བའམ། བརྟན་
པའི་སེམས་བསྐྱེད་ན་དེ་སྟེད་ཀྱི་སེམས་ཅན་དཔལ་བར་གནས་པར་གོ་ཆ་བགོ་བར་བྱའོ། ཞེས་
སོགས་བྱུབ་པས་གསུངས་ཡོད་པར་བརྟེན་ཉེན་ཁ་ལྡིང་པོ་རེད་ཅེས་གསུངས། ངའམ་ང་དང་འདྲ་
བའི་གང་ཟག་གི་ཆོད་གཟུང་གི་གང་ཟག་གིས་གང་ཟག་གི་ཆོད་མི་གཟུང་སྟེ་ཉམས་པར་འགྱུར་
ཏེ་རེ། ཞེས་པ་བཞིན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་གང་ན་ཡོད་མི་ཤེས་པས་ཀུན་ལ་དག་སྦྱང་སྦྱོང་དགོས།
སྦྱོང་སྦྱང་ཐང་ཐང་ཆོག་བརྒྱད་སྐབས། གང་དུ་སྤྱད་འགྲོགས་པའི་ཆོ། བདག་ཉིད་ཀུན་ལས་
དམན་བཏུ་ཞིང་། ཞེས་དང་། འབྲོམ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོས། རང་ཉིད་ཀུན་གྱིས་ཆད་མར་བཀྱར་
ན་ཡང་། ངའོ་སྟམ་པའི་ང་རྒྱལ་ཆུང་བར་མཛོད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རང་ཉིད་ཀྱིས་དམན་
ས་གཟུང་དགོས། རང་གིས་གཞན་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་པོས་བཀྱར་ཏེ་དམན་ས་བཟུང་ནས་བསྐྱེད་ན་
ཉེས་པ་མང་པོ་ཁྲིགས་པས། དེ་ལྟ་བུའི་ཆུལ་གྱིས་གནས་དགོས་པ་མ་གཏོགས། བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔལ་གང་ན་ཡོད་མི་ཤེས་པས། གལ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཞིག་ལ་དམིགས་ཏེ་ངན་སེམས་
སྐྱེས་པ་ཡིན་ན་ཉེས་པ་ཆེན་པོ་རེད་ཅེས་པའོ། །

འོན་ཏེ་གང་ཞིག་ཡིད་རབ་དྲངས་བྱེད་ན། དེ་ཡི་འབྲས་བུ་དེ་བས་རྩལ་པར་འཕེལ། ཞེས་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ལ་དམིགས་ཏེ་ཡིད་རབ་ཏུ་དྲངས་པའི་སྒྲོ་ནས་དེ་ལ་མོས་པའི་སེམས་སྐྱེས་
ན་ནི། དད་མོས་སྐད་ཅིག་ཇི་ཙམ་སྐྱེས་པའི་ཆོད་ཀྱིས་གངས་ལས་བཞལ་བ་སྟེ་དེ་ཡི་འབྲས་བུ་དེ་

བས་ལྟག་པར་འཕེལ་གསུངས་ཏེ། སྐད་ཅིག་དེ་བས་མང་བའི་བསྐལ་པར་ཡོངས་སྤྱོད་ཕུན་སུམ་
 ཆོག་པ་ལ་ཡོངས་སྤྱོད་པའི་བསོད་ནམས་འཕྲོ་བ་པར་འགྱུར་ཞེས་པའོ། ། རྒྱལ་སྤྱི་ཆོས་ལ་
 རོ་གལ་ཆེན་པོས་ཀྱང་། རྩིག་པ་མི་འབྱུང་དགེ་བ་ངང་གིས་འཕེལ། ཞེས་དེ་ལྟར་བདག་པས་
 གཞན་གཅེས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་སྒྲོ་སྦྱངས་པའི་རྒྱལ་སྤྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་
 བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་སྙིང་སྟོབས་ཆེན་པོ་ཞིག་ཏུ་སྒྲོམ་བཞིན་ཡོད་པས། རྒྱུ་ཆེན་པོ་ཞིག་
 དང་འཕྲད་པ་ཡིན་ནའང་ལམ་སང་སེམས་ལ་སྒྲོ་མི་དགེ་བ་སྒྲུ་མི་བྱུ་བ་ཅིང་། ད་དྲུང་རྩིག་པ་མི་
 འབྱུང་བར་མ་ཟད། རོ་གལ་ཆེན་པོ་སྟེ་རྒྱུ་ཆ་ཇ་དག་ཅིག་དང་འཕྲད་ནའང་། སྒྲོའི་སྒྲིན་ཆགས་
 རྩང་སོགས་སྒྲེ་རྒྱུའི་ཆབ་ཏུ་ཇ་དག་གི་གནས་ཚུལ་བྱུང་བ་དེས་རྒྱུ་བྱས་ཏེ་བཟོད་པ་འཕེལ་བ་དང་།
 གཞན་ལ་ལྟག་པར་བརྟེན་པའི་སྒྲོ་འཕེལ་བ་སོགས་དགེ་བ་ངང་གིས་འཕེལ་བར་འགྱུར་ཞེས་པའོ། ། བྱང་
 ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མཆོད་ཉིད་ཆོང་བ་རྒྱུད་ལ་མེད་ནའང་། དེའི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་སེམས་བཟང་
 པོ་ཞིག་བྱུང་ན། རྒྱུ་ཆ་དང་བྱང་གིས་འགྱུ་ལ་བསྒྱུད་རྒྱུ་མི་བྱུ་བ་ཅིང་། དེ་དཔོན་སྙིང་རྩི་ཆེན་
 པོས་མི་ནག་དྲུང་བྱུང་བས་ད་ནས་མི་བཞི་བརྒྱ་གོ་དགུའི་སྒྲིག་བསྐྱབས་པ་དེ་ཡང་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཕན་
 ཡོན་ཡིན་ལ། དེས་ན་དགེ་བ་མཐུན་འཁྱོངས་པ་ཞིག་ཡོང་བ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱིས་གོགས་ཆེན་
 པོ་བྱེད་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །

གང་ལ་སེམས་ཀྱི་དམ་པ་རིན་ཆེན་དེ། རྒྱུས་པ་དེ་ཡི་སྐྱུ་ལ་ཕྱག་འཆམ་ཞིང་། གང་
 ལ་གཞིན་པ་བྱས་ཀྱང་བདེར་འབྲེལ་བ། བདེ་བའི་འབྱུང་གནས་དེ་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆི། ཞེས་ནི་
 བ་ལྟ་རང་གིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྦྱེས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་གྲུས་འདུད་མཛད་
 པ་སྟེ། སེམས་ཅན་གང་དང་གང་ལ་བདག་པས་གཞན་གཅེས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྒྱུད་ལ་ཡོད་
 པ་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱུ་ལ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་དེ་ལྟ་བུ་དུན་པའི་སྒྲོ་ནས་སྐྱུ་ཡི་ཆ་དམའ་

མོས་ཞབས་ལ་གུས་པས་བདུད་དེ་ཕུག་འཛེལ་རྒྱུ་ཡིན་གསུངས། རྩོན་རྩོན་པའི་སྐྱེས་རབས་ཀྱི་
ནང་དུ་ཡོད་པ་བཞིན། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྒྱུད་ལ་ཡོད་མཁན་དེ་ལ་ཕན་པར་བྱས་པ་ཙམ་དུ་མ་
ཟད། དེ་ལ་གལ་ཏེ་བཟང་འབྲེལ་མིན་པར་ངན་འབྲེལ་ཞིག་ཐོགས་པ་ཡིན་ནའང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
སེམས་དེའི་རྩོད་པ་ཀྱིས་སྒྲར་རང་ལ་བྱུན་མོང་མིན་པའི་འབྲེལ་ཐོགས་པ། དཔེར་ན། རྩོན་རྒྱལ་
པོ་བྱམས་པའི་རྩོད་པ་ཀྱིས་སྒྲིན་པོ་ལ་གཏུག་སྐྱེན་པ་དེས་མ་འོངས་པར་འཁོར་གྱི་ཐོག་མར་སྐྱེ་བའི་ལས་
འབྲེལ་བཞག་པར་གསུངས་པ་ཡང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་དབང་གིས་བྱུང་བ་ཡིན་པས། དེ་ལ་ཕན་
བཏགས་ན་བདེ་སྐྱིད་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ་སྒྲིན་ཏེ། དེ་ལ་གཞོད་པ་བསྐྱེད་བ་ཡིན་ནའང་བརྒྱད་ནས་རང་ལ་
ཕན་ཐོགས་ཞིག་ཡོང་བྱུང་ན། བདེ་བའི་འབྱུང་གནས་མཐར་ཐུག་པ། འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་བདེ་སྐྱིད་
འབྱུང་བའི་གནས་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས། ཡོན་ཏན་དཔེ་པོ་སྒྲིན་ཏེ་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ་ཞེས་གསུངས།

འདི་ཡན་ཆད་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། རྩོན་འཇུག་གི་སེམས་
ཀྱི་ཕན་ཡོན་དེ་རྣམས་བཤད། དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་ནས་ཕན་ཡོན་
མཐོང་དུས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཟེར་བ་འདི་ངེས་པར་དུ་ཉམས་ལེན་བྱེད་དགོས་པ་དང་།
ཉམས་ལེན་བྱས་རིན་ཆོག་པ། གཞན་དང་མི་འདྲ་བའི་རྒྱལ་ཆེན་པོ་ཞིག་རེད་ཨང་སྙམ་ནས་
སེམས་ཀྱི་གཏིང་ནས་མོས་པ་ཞིག་སྐྱེས་ན། འཕྲལ་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་རྒྱུ་ཁག་
པོ་ཡིན་ནའང་། ཉམས་ལེན་བྱེད་རྒྱུ་ཞིག་ལ་འདི་ལས་ལྷག་པ་མི་འདུག་སྙམ་པ་ཞིག་བྱུང་ན།
དེའི་ཆོད་ཀྱིས་དེ་ལ་སེམས་ཐག་ཉེ་རུ་འགྲོ་ཞིང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། བདག་པས་
གཞན་གཅེས་པའི་སྒོ་བཤད་དུས། དེ་སྤང་བར་མི་འགྲོ་བའི་སྐད་ཆ་རེད། ག་ནས་ཡོང་བྱུང་
བསམ་ནས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ན། སོ་སོས་སོ་སོར་དང་པོ་ནས་དགོངས་པ་ཞུས་ཆར་བ་ལྟ་བུ་ཡིན།
དེ་ལ་སེམས་ཐག་ཉེ་རུ་འགྲོ་རྒྱུ་ཁག་པོ་རེད།

དེས་ན་སྤྱོད་འདུག་གི་ལེའུ་དང་པོ་ཕན་ཡོན་གྱི་ལེའུ་འི་སྐབས་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་
ཕན་ཡོན་དེ་དག་གསུངས་ཡོང་དུས་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་འདོད་དོན་ཐམས་ཅད་འདི་
ལ་བརྟེན་ནས་ཡོང་དགོས་ཤིང་། སངས་རྒྱས་སྤྱོད་དང་བཅས་པ་ནམས་ཀྱང་ལམ་དེ་ལྟ་བུ་ཉམས་
ལེན་མཛད་ནས་བྱང་འདུག་བསམ་པ་ཞིག་སྦྱོར་བྱུང་། རིགས་ལྡེའི་སྡོམ་གཟུང་སྐབས། རི་ལྟར་
དུས་གསུམ་མགོན་པོ་ནམས། །བྱང་ཆུབ་ཏུ་ནི་ངེས་མཛད་པས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་མ་ན་
མེད། །དམ་པ་དག་གིས་བསྐྱེད་པར་བཟུ། །ཞིས་པའི་ཆོག་འདི་རྒྱས་པ་ཆེན་པོ་རེད། །འདས་
པའི་སངས་རྒྱས་ནམས་ཀྱིས་ཀྱང་ལམ་འདི་ལས་གསེགས་ནས་སངས་རྒྱས་པ་དང་། ད་ལྟ་འཁོང་
རྒྱ་བཞིན་པ་ནམས་ཀྱང་ལམ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་འཁོང་རྒྱ་བ་དང་། མ་འོངས་པར་ང་རང་ཆོ་ཐེ་
བའི་འཁོང་རྒྱ་འགྱུར་ནམས་ཀྱང་སེམས་འདི་ལྟ་བུ་ཉམས་ལེན་བྱས་ཏེ་འཁོང་རྒྱ་རྒྱ་མ་གཏོགས་ཐབས་
གཞན་རྩ་བ་ནས་མེད།

གསང་སྤྲུགས་ལ་ཆ་བཞག་ན་ད་ལྟའི་བསྐྱེད་པ་འདིའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་རྒྱུད་སྤེའི་དཀྱིལ་
འཁོར་གྱི་ལྟ་ཆོགས་ཡོད། བསྐྱེད་པ་གཞན་དང་གཞན་དུ་དེ་དང་མི་འདྲ་བ་ཡང་ཡོང་སྟེ། རྒྱུད་
སྤེའི་གཅིག་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནའང་། སྐབས་རེ་ར་གསང་འདུས་ཀྱི་སྐབས་ནས་གསུངས་
པ་བཞིན་སྦྱ་ལུས་དང་འོད་གསལ་བྱུང་འདུག་གི་ཐོག་ནས་ལམ་བཟོད་པ་ལྟ་བུ་དང་། སྐབས་རེ་ར་
དུས་འཁོར་ནས་གསུངས་པ་བཞིན་སྟོང་གཟུགས་དང་མཆོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བའི་ཐོག་ནས་
ལམ་བཟོད་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཡང་ན། འཇའ་ལུས་འཕྲོ་བ་ཆེན་པོའི་ཐོག་ནས་སངས་རྒྱས་པ་སོགས་
ལམ་འདྲ་མི་འདྲ་དེ་འདྲའང་ཡོང་རྒྱ་རེད། འོན་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་འདོད་ཕྱིན་
ལམ་དེ་ལ་མ་གཏོགས་འགྲོ་ས་རྩ་བ་ནས་མེད་པ་དེ་གང་རེད་ཟེར་ན། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འདི་རེད།
དེ་བས་རང་དང་གཞན། གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གང་འདྲ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་འདྲ་བྱང་ཆུབ་

ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་འདི་སྐྱེ་ཁག་པོ། ཡིན་ནའང་འདི་ལ་རྩོལ་བ་ཞིག་མ་བྱས་ན་མ་འགྲིག་པ་ལྟ་
བུ་ཆགས་ཡོད། ཆོས་ལ་ཡིད་ཆེས་མེད་པ་དང་། ཆོས་ལ་དོ་སྣང་མེད་མཁན་ཞིག་ཡིན་ན་དེ་ག་
རེད་མ་གཏོགས། ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་ཁས་ལེན་མཁན་ཞིག་ཡིན་ཕྱིན་ཆད་སེམས་དེ་ལ་
བག་ཆགས་ཤིག་མ་བཞག་ན་ཐབས་མེད། དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་སེམས་འདིའི་ཡོན་ཏན་མཐོང་རྒྱ་
དེ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་པས། ལེན་དང་པོའི་སྐབས་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་གསུངས། དེ་
ལྟ་བུའི་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་སྐྱེ་དཀའ་སྤང་དང་ཤུགས་ཆེ་རྒྱུ་ཞི་དེའི་རྩ་བ་སྟོང་རྗེ་ལ་རག་ལས་ཡོད།
རྗེ་ཙམ་གྱིས་སྟོང་རྗེ་ཤུགས་ཆེ་བའི་ཆོད་གྱིས་བྱང་རྒྱུ་སེམས་བཏན་པ་དང་སྤྱི་དག་པ་འབྱུང་།
དེ་ཡོང་བ་ལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་གཅེས་ཤིང་ཡངས་པའི་སྒོ་བསྐྱབ་དགོས།

དེ་སྐྱབ་པ་ལ་བདག་གཞན་མཉམ་བཞེའི་སྒོ་ནས་སྒོ་སྤངས་ནས་སྐྱབ་ཚུལ་དང་། མར་ཤེས་
ངོན་དན་ངོན་གཟེའི་སྒོ་སྤངས་ནས་སྐྱབ་ཚུལ་གཉིས་གསུངས། དེ་ལ་སྔོན་དུ་བཏང་སྟོམས་སྟོམ་
དགོས་པར་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་གཉེན་དང་དག་ཞེས་རིས་སུ་སྤྱེ་བ་ཡོད་ན་ཀྱན་ལ་སྟོམས་པའི་
སྒོ་དེ་ཡོང་དཀའ། དཔེར་ན། ང་ཆོ་བོད་པས་བོད་ནང་དཀའ་ངལ་དེ་འདྲ་བུ་ཟེར་དུས་སྟོན་
ལམ་བཟང་། སེམས་སྐྱེ་བོ་བྱས། རྒྱ་ནག་ནང་རྒྱ་ལོག་རྒྱུ་འདུག་ཟེར་ན་སྟོན་ལམ་རྒྱུ་འི་
ཆབ་ལ་ཁ་གས་སྒོ་ཆོམས་པོ་དེ་འདྲ་ཡོང་སྟེ། རྒྱས་བུ་འབྲིང་གི་སྐབས་ནས་དག་གཉེན་ངེས་པ་
མེད་པར་གསུངས་པ་བཞིན་ཆེ་སྤྱི་ལ་མཆོན་ནའང་བསམ་རྒྱ་ཡོད་ལ། ཆོ་གཅིག་ལ་ཆ་བཞག་
ནའང་ཆོ་སྟོད་ཀྱི་དག་ཆེ་སྤྱད་ཀྱི་གཉེན་ལ་འགྱུར་པ་དང་། ཆོ་སྟོད་ཀྱི་གཉེན་ཆེ་སྤྱད་ཀྱི་དག་ལ་
གྱུར་པ་ཡོད་པ་གྱུང་ཐང་ཆང་གིས། དུས་དེ་རིང་ཡིད་གཙུགས་གོགས་པོ་ཡང་། ཆོག་ལེགས་
ཉེས་གཅིག་ལ་ནམ་ཏྲོག་གིས། སྒོ་བཏགས་ནས་སང་ཉིན་དངས་མའི་དག། ཉེ་རིང་གི་འཛིན་
པ་དེ་ནས་ཆོད། ཅེས་ནམ་འགྱུར་སྟོན་སྤངས་ཡག་ཉེས་ཤིག་གིས་འགྱུར་བ་འགོ་རྒྱུ་ཡོད་པ། དག་

གཉེན་ངེས་པ་མེད་པར་བསམ་སྟེ་སེམས་སྟོམས་པ་སྐྱབ་དགོས། ང་རང་ཚོའི་དགའ་ཉེ་སྟོ་དཀར་
 གྱི་བྱམས་བརྩེའི་སེམས་དེ་ལ་རྩ་བ་ཆགས་ཞེན་འདྲེས་བསྐྱད་ཡོད། དེ་ངའི་གཉེན་ཡིན་པའི་རྒྱ་
 མཚན་ལ་བྱུག་ཡོད། དག་དེ་ཡང་གནས་སྐབས་རང་ལ་གནོད་བསྐྱལ་ནའང་། ཁོ་རང་བདེ་བ་
 འདོད་པ་དང་སྐྱག་བསྐྱལ་མི་འདོད་པ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ཏེ་རང་དང་གཅིག་མཚུངས་ཡིན་པ་བསམ་
 ཆོ་ཞེན་ཆགས་བྱགས་ཆེན་པོ་སྟོག་བྱལ་བ་ཞིག་ཡོད། དཔེར་ན། དེ་རིང་འདིར་ང་ཚོ་སྟོད་ཤིག་
 གེར་སྟོད་རྒྱ་བྱུང་བ་འདི། ལས་བཟང་པོའི་སྐད་ཆ་ཕར་བཞག་ འཕྲལ་གྱི་མཐོང་ཆོས་ལ་མི་འབྲུམ་
 ཕྲག་མང་པོའི་ལག་འགྲུལ་ནས་མཐུན་ཤིང་མང་པོ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་ཡོད་པ་གསལ་པོ་རེད།
 རྩོགས་གཞན་ཞིག་ལ། རྒྱག་བསྐྱལ་བའི་སེམས་ཅན་ཞེས་པ་ཞིག་ཡོད་པས་ཕན་སེམས་སྟེ་རྒྱ་བྱུང་
 བ་རེད། ལེགས་ཆོགས་ཀྱི་རྩ་བ་ཕན་པའི་སེམས་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཟེར་བ་འདི། སེམས་ཅན་
 རྒྱབས་མེད་པ་མགོན་མེད་པ་ཉམ་ཐག་པ་དེ་ཆོ་དམིགས་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་སྟེ་དགོས།

དེ་བཞིན་དུ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ནམས་ཀྱང་ཇོ་བོ་སེམས་
 ཅན་གྱི་བྱིན་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་། འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་ཡོན་ཏན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡང་
 ཇོ་བོ་སེམས་ཅན་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་། ང་ཚོའི་དག་ཞེས་པ་དེ་ཡང་གནོད་བསྐྱལ་བའི་ཆ་ནས་དེ་
 ལན་དེ་འཇལ་གྱི་ཁ་གཏད་གཅིག་དགོས་པ་ངེས་པར་ཡོང་མདོག་ཁ་པོ་རེད་དེ། བཟོད་པའི་ཉམས་
 ལེན་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོང་དགོས། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་སྟོམ་མཁན་གྱིས་བཟོད་པའི་ཉམས་
 ལེན་ཅིས་ཀྱང་བྱེད་དགོས་པར་བསམ་ན། དག་པོའི་བྱེད་སྤངས་ཀྱི་ཆ་ནས་ཐབས་སྟོ་པོ་ཡིན་རུང་།
 བྱེད་སྤངས་དེས་ཤིང་བྱས་ཏེ་རང་ལ་བཟོད་པའི་ཉམས་ལེན་རྒྱབས་ཆེན་བྱེད་རྒྱའི་མཐུན་ཤིང་ཏ་
 ལས་པ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད་པས། དག་པོ་དེ་དག་པའི་བཤེས་གཉེན་ལྟ་བུ་རེད། དག་ལ་དེ་འདྲ་ཞིག་
 སྟོམ་བྱལ་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ལས་སྟོ་པོར་བསམ་བྱལ། དེ་འདྲའི་བྱིན་ཞིག་བྱེད་བྱལ་

ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་གཅེས་ཤིང་ཕངས་པའི་སྒོ་འབྱུང་བུ་བ་པ་དང་། ཡིད་དུ་འོང་བའི་
 རྣམ་ཅན་ཞིག་དུ་མཐོང་བུ་བ། དེ་དག་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱིས་མནར་ཚུལ། ཉོན་མོངས་ཀྱི་གཞན་དབང་
 དུ་ཡོད་ཚུལ། ཉན་རང་དག་བཅོམ་པ་ལྟ་བུར་ཡང་ད་ལྟ་ཤེས་སྤྱོད་ཀྱི་འགལ་ཉེན་དང་བཅས་པ་
 བསམ་དུས། མི་གནས་པའི་མྱང་འདས་མ་ཐོབ་ན་ཐབས་མེད་པ་ཞིག་དྲན་ཡོང་། ཡང་། སྤྱིང་
 རྗེ་སྒོམ་དུས་གང་འབྲལ་རྒྱུ་འབྱུག་བསྐྱེད་དེ་རྩ་ཆ་འཕྲོད་པ་ཞིག་མ་བྱུང་ན། སྤྱིང་རྗེ་མཆོན་ཉིད་
 ཆང་བ་སྤྱི་མི་བུ་བ། དཔེར་ན། འཛིག་རྟེན་པལ་པས་མུ་གེ་ལ་སོགས་པ་བྱུང་དུས་སྤྱིང་རྗེ་ཟེར་
 བ་དང་། ཡང་། ལྟོ་གོས་གནས་མལ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་དེ་འདྲ་མཐོང་དུས། སྤྱིང་རྗེ་སྤྱི་རྒྱུ་
 ཆང་ལ་ཕྱག་དོག་འགན་སེམས་སྤྱི་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་སྤྱུག་བསྐྱེད་རྩ་ཆ་འཕྲོད་པ་ལམ། ཆོར་བ་
 སྤྱུག་བསྐྱེད་ཅམ་ཞིག་མ་གཏོགས་རྩ་ཆ་ཤེས་པའི་རྟགས་རེད། རྩ་ཆ་འཕྲོད་ས་ཡག་ཤོས་རང་སྤྱིང་
 དུ་བསམ་ན་ལེགས་པས་སྤྱོད་ལ་ངེས་འབྱུང་བསྒྲིམ་དགོས།

ཉོན་མོངས་པ་ཞེས་པ་འདི་དག་ཡིན་པའི་ཡིན་ལུགས་ཡག་པོ་ཞིག་བསམ་བློ་བ་ན་དེའི་གཞན་
 དབང་དུ་ཡོད་པའི་རང་གཞན་ཐམས་ཅད་བདེ་སྤྱིད་མེད་པ་བསམ་བུ་བ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གཞན་
 ལ་སྤྱིང་རྗེ་རྣམས་མ་ཞིག་ཡོང་བས། གལ་ཆེ་ཤོས་ཁྲབ་པ་འདྲུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ལས་ཡིད་འབྱུང་
 འདོད་ཡག་པོ་ཞིག་མེད་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པའི་སྤྱིང་རྗེ་སྤྱི་མི་བུ་བ། སྤྱུག་བསྐྱེད་
 ཀྱི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ལས་ཡིད་འབྱུང་འདོད་དུ་ད་འགོ་ལའང་ཡོད། འགྱུར་བའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ལས་ཡིད་
 འབྱུང་འདོད་མུ་སྟེགས་པ་བསམ་གཟུགས་ཉམས་ལེན་བྱེད་མཁན་ཆོ་ལའང་ཡོད། ཁྲབ་པ་འདྲུ་
 བྱེད་ཀྱི་སྤྱུག་བསྐྱེད་མི་ཉོན་མོངས་པའི་གཞན་དབང་ཅན་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོར་ཉིང་མཆོམས་སྦྱོར་
 བའི་སྤྱི་བདེ་ལ་ཟེར། དེ་ལས་འབྲལ་འདོད་དེ་ནང་པའི་བྱད་ཆོས་རེད། ཐུགས་གཅིག་ནས་ཉོན་
 མོངས་པའི་གཞན་དབང་ཅན་གྱི་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་རྣམས་བསམ་དགོས་པ་དང་། གཉིས་

ནས་ཉོན་མོངས་པ་ལ་སོགས་པའི་དྲི་མ་དེ་ནམས་ཟད་རུང་ཡིན་པ་དང་། དྲི་མ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་
 སུ་ཞི་བའི་མྱང་འདས་དེ་སྤྱིར་ཤེས་བྱ་ལ་སྤྲོད་པ། ཡང་སྒོས་རང་གི་རྒྱུད་ཉིང་འདི་ལ་སྦྱབ་རུང་
 ཡིན་པ་ཤེས་ཡོང་དུས་ཐར་པ་དོན་གཉེར་དངོས་གནས་པ་ཞིག་འབྱུང་བ་ཡིན། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
 ཉམས་ལེན་བྱེད་པ་ལ་ཐུན་དུ་སློ་ཐོག་ནམ་བཞིའི་ཉམས་ལེན་ནམས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་དགོས། དེ་
 མིན་དབང་པོ་རྣམས་། བསོད་ནམས་ཀྱི་གསོག་རྒྱལ་ཡོད་པ། རྟེན་དང་འཕྲད་ན་སྤྲིན་ཆོག་ཆོག་
 གི་རིགས་ཁ་ཤས་ལ་གནས་སྐབས་དེར་རྟོགས་གྲོ་ལ་དུས་མཉམ་པའི་བཟོ་འདྲ་ཡོང་གི་ཡོད་ཀྱང་ཆེ་
 རབས་ཐུན་མ་ནས་བག་ཆགས་ཡོད་པ་ཞིག་ལ་བྱུང་བ་རེད་མ་གཏོགས། སྤྱིར་བཏང་ང་རང་ཆོ་
 གང་ཟག་ཆང་མ་ལ་རྟོགས་པའི་སྒྲིང་བཅོམ་བ་དེ་འདྲ་མི་སྤྲོད། ལམ་འདི་ནམས་དངོས་པོའི་གནས་
 ཆོད་དང་བསྐྱུན་ནས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཡོང་དགོས།

བར་ལམ་རྒྱ་མེས་དགུན་འབྲུ་བཏབ། རི་ཞིང་ལ་བཟོས་པ་སོགས་སྒྲ་ག་བཅོ་བརྒྱད་བྱས་
 མོང་ཡང་ཡོང་གི་མི་འདུག དངོས་ཡོད་ནམ་དུས་དང་བསྐྱུན་ནས་ངང་སྦྱག་ལ་ལྟོས་དགོས་པ་མ་
 གཏོགས་ཏེ་བྱས་པས་མི་ཡན། བསྐྱུལ་པ་ནས་བསྐྱུལ་པར་རེ་བ་རྒྱག་དགོས་པ་རེད་མ་གཏོགས།
 ལོ་གསུམ་ཕྱི་གས་གསུམ་ལ་འབྲུབ་དགོས་ལ་བན་ཏེ་ཅང་ཁག་པོ་རེད། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྒྲོམ་
 པའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་དམིགས་ནམ་བསྐྱུང་རྒྱ་དང་རྩ་ན་ཅིག་བྱེད་རྟེན་མཐུན་རྟེན་ལ་ཆོག་པས་གས་
 སྤྱིབ་སྤྱོང་། རྒྱ་མ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་པ་དེ་ནམས་ལ་དུར་ཐག་བྱས་ན། བཀའ་གདམས་གོང་
 མའི་གསུང་སྒྲོས་ལ། འདུས་བྱས་སོ་ན་མི་གནས་པ་ཡིན་པས་ལོ་བརྒྱར་མི་སྤྱི་སྤྱིམ་པ་ཡང་དག་ཟེད་
 སྤྱིས་ཡོང་བ་ཡིན་ཞེས་འབྱུང་བ་བཞིན་དངོས་གནས་རེད། འབྲུར་བ་ཡོང་རྒྱ་ཡོད་པ་བརྒྱ་ཆའི་
 བརྒྱ་ཐམ་པ་ཐག་བཅད་ནས་བཤད་བྱུང། དེ་ལྟར་སྒྲོ་སྒྲོ་ཆོག་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་ལ་སྤྱོང་བ་
 རྒྱ་བྱེད་བྱང་མཆོམས་སྒྲོན་སེམས་ཆོ་གས་གཟུང་རྒྱ་འདི་གསུངས། དེས་སེམས་བརྟན་པོ་ཡོང་

ཁྱུ་དང་ལྷན་པར་སྒྲ་མའི་བྱང་ནས་སྒྲངས་ན་དཔང་པོ་ལྟ་བུ་ཡོད་པས་སེམས་ལ་བྱད་པར་ཆེན་པོ་ཡོད།
དེ་ནས་སྦྱོད་པ་ལ་སྦྱོབ་འདོད་བྱང་མཆོམས་བྱང་ཁྱུ་སེམས་དཔའི་སྦྱོམ་པ་སྒྲངས་ན་འདྲུག་སེམས་
སྐྱུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །ལེའུ་འེ་མཆོན་བརྟན་པ་ནི། བྱང་ཁྱུ་སེམས་དཔའི་སྦྱོད་པ་ལ་འདྲུག་ལས་
བྱང་ཁྱུ་གྱི་སེམས་གྱི་ཕན་ཡོན་བཤད་པ་ནིས་བྱ་བ་སྟེ་ལེའུ་དང་པོའོ། །

GZÄ-q-ÇG-q-zÁGÄ-q°ß¼°pZÁh-qü

ལེའུ་གཉིས་པ་བཤགས་པའི་ལེའུ། ཐོག་མར་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་སེམས་
བསྐྱེད་ཀྱི་ཕན་ཡོན་མཐོང་བར་བྱས་ཏེ་དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་དེའི་དམིགས་ནམ་སྤངས། མྱོང་བ་སྡེ་
ཟེན་བྱང་ན། སེམས་དེ་བརྟན་པར་བྱེད་པའི་ཆེད་དུ་སྟོན་སེམས་ཆོགས་གཟུང་སྟེ་དེ་ནས་སྦྱོང་
པ་ལ་སྟོབ་འདོད་སྤངས། མཐར་སྦྱོང་པ་ལ་སྟོབ་འདོད་ཤུགས་དྲག་བསྐྱེད་དེ་ངས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་
བསྐྱེད་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་པར་བསྐྱབ་བྱ་ལ་སྟོབ་དགོས་ཀྱི་འདུག་སྟུང་པའི་སེམས་ཤུགས་དྲག་
ཅིག་བྱང་བའི་མཆམས་སུ་འདུག་སྟེ་མ་ཐངས། དེ་ལྟར་གོ་རིམ་མ་ཞོར་བ་བྱས་ནས་སྟོབ་དགོས།
དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཕན་ཡོན་མཐོང་བར་བྱས་ཏེ་དངོས་གཞི་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་
པ་ལ་དེའི་སྟོན་དུ་ཡན་ལག་བདུན་གྱི་ཆོ་ག་དང་། རྒྱབས་འགོ་བསྐྱེད་ན་ཡན་ལག་བརྒྱད་སྟོན་དུ་
འགོ་བའི་སྟོན་སེམས་གཟུང་དགོས་པས། མཆམས་འདིར་བཤགས་པའི་ལེའུ་བརྟན་པ་ཡིན།

ང་རང་ཆོས་ཆོས་བཤད་ཉན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པས། རྒྱང་ཉན་པའི་བཟོ་ལྟ་བུ་བྱས་ནས་ཉན་
མ་བཅད་པར། ང་ཆོའི་ནམ་རྒྱན་གྱི་བསམ་སྟོག་ཏོང་སྤངས་དང་། སོ་སོའི་སྦྱོང་པ་འབྱེར་སྤངས་
གང་འདྲ་ཞིག་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཅེད་དེ་དང་། དཔེ་ཆའི་ནང་ནས་བཤད་པ་དེ་གཉིས་རྒྱབ་འགལ་དུ་སྦྱིན་
འདུག་གས། མཐུན་པོ་བྱས་ནས་ཡོང་གི་འདུག་ དཔེ་ཆའི་ནང་ནས་སྟོན་རེད་ཅེས་ཐོན་པ་དེ་ནམས་
སོ་སོས་ནམ་རྒྱན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ན་རང་གིས་རང་ལ་འདི་ཡག་པོ་མི་འདུག་ ངོ་ཐོག་སྟོན་རེད་འདུག་

འདི་ཉུང་དུ་གཏོང་དགོས་བསམ་ནས་འབད་བཅོམ་བྱེད་ཀྱི་དང་། དེའི་ཆའི་ནང་དུ་དེ་འདྲའི་
བསམ་སྒྲོ་གཏོང་དགོས། ཡག་པོ་རེད་ཅེས་བཤད་པ་དེ་ཆོའི་གས་ནམ་རྒྱན་ནས་སོ་སོའི་བསམ་
སྒྲོའི་ནང་ལ་ཡོད་པ་ཞིག་དང་། དེའི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པ་ཞིག་འདུག་ན། དེ་ཡང་དག་པ་བྱུང་
འདུག འགྲིག་འདུག་བསམ་སྒྲེ་ནམ་རྒྱན་སོ་སོའི་སྒྲོ་གསུམ་གྱི་སྦྱོད་པ་ད་ལྟ་ཡོད་ཡོད་པ་དེའི་ཐོག་
ལ་ད་དུང་ཤུགས་ཆེ་བུ་གཏོང་དགོས་ཀྱི་འདུག་བསམ་པའི་སྒྲོ་བས་པ་བསྐྱེད་དེ་ད་དུང་ཤུགས་སྒྲོན་
ཀྱིག་དགོས། ཤེས་སོང་ངམ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཆོས་ཉན་པ་གནད་དུ་ཕྱིན་པ་དང་། ཆོས་བཤད་
པའི་དགོས་དོན་ཆང་བ་རེད།

དེ་བཞིན་དུ་འཆད་མཁན་སྒྲ་མ་ཡིན་ནའང་རྒྱན་གྱི་སྒྲོ་གསུམ་གྱི་སྦྱོད་ལམ་འབྲེར་སྤངས་
དེ་ནམས་དཔེ་ཆའི་ནང་བཤད་པ་དང་བསྐྱར་གྱིན་བསྐྱར་གྱིན་བྱས་ཏེ་བཤད་ན། ང་རང་ལ་ཡིན་
ནའང་དཔུང་སྒྲོ་མ་ལྟ་བུ་བྱས་ན་ཕན་ཐོགས་ཡོད་པ་ཞིག་དང་། སོ་སོའི་རང་ཉམས་ལ་དཔག་སྒྲེ་
བཤད་ན་མི་ལ་ཡིན་ནའང་དེའི་ཆོད་ཅིག་གིས་ཕན་ཐོགས་ཤིང་། གཞན་དཔེ་ཆའི་ཆོག་རྒྱང་རྒྱང་
གི་ཐོག་ནས་འབྲིད། ལུ་དག་གཏོང་སའི་སོ་སོའི་གཤིས་རྒྱུད་དང་ལུ་དག་གཏོང་མཁན་གྱི་བསྐྱབ་
བྱ་གཉིས་པོ་དེ་ཁ་བྲལ་ལ་བྲལ་ལ་ཕྱིན་པ་ཡིན་ན། དེ་ཙམ་གྱི་ཕན་ཐོགས་ཆེན་པོ་ཞིག་མི་ཡོང་། དེས་
ན་ཆོས་འདི་འདྲ་བ་ཞིག་གི་གཞུང་ཉན་པའི་སྐབས་དང་། སྦྱར་ནང་དོན་རིག་པའི་གཞུང་ག་འདྲ་
ཞིག་སྒྲོ་བ་གཉིར་བྱེད་པའི་སྐབས་ཡིན་ནའང་། བཀའ་གདམས་པ་འབྲོམ་སྒྲོན་པས། ང་ཐོས་དུས་
ཅ་ན་བསམ་སྒྲོ་མ་བདོ། །ང་བསམ་དུས་ཅ་ན་ཐོས་སྒྲོ་མ་བདོ། །ང་སྒྲོ་མ་དུས་ཅ་ན་ཐོས་བསམ་
བདོ། །ང་བཀའ་གདམས་ཕྱོགས་ཆར་མ་རྒྱུང་བ། །ཞེས་གསུངས་པ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། ཐོག་
མར་བསྐྱེས་གྲར་རྩ་བའི་སྐབས་ནས་བཟུང་ཤེས་རྒྱུད་དང་སྦྱར་གྱིན་བྱས་ནས་གཆོད་ཡོང་ཡོང་གི་
ཤེས་རྒྱུད་འདུལ་ཐབས་སུ་འབྲེར་ཤེས་པ་ཞིག་བྱུང་ན་ཆོས་གནད་དུ་སོང་བ་ཞིག་ཡོང་། དེ་མིན་

དཔེ་ཆ་སྒོ་བ་ཀྱིན་སྒོ་བ་ཀྱིན་ང་རྒྱལ་ཆེ་རུ་ཆེ་རུ་ཕྱིན་ན། ཆོས་ཤེས་མཁན་དང་ཆོས་བྱེད་མཁན་
ཡིན་ཁྲུལ་ཞིག་ལ་ང་རྒྱལ་གཞན་ལས་ཆེ་བ། སྤྱག་དོག་གཞན་ལས་ཆེ་བ། འཛིན་ཆགས་གཞན་
ལས་ཆེ་བ་ཞིག་བྱུང་ན་ལྟ་བུ་དུ་བབ་པ་ལྟ་བུ། ཏུ་ཅང་ཐབས་སྒྲིལ་རེད། སྤྱོད་ཀས་གཅིག་ནས་
རང་ཉིད་སྒྲེར་ལ་ཐབས་སྤྱག་པོ་ཡིན་པ་ལྟ་བུ་སྒོ་སྤྱོད། བཟུང་བ་སྤྱི་ལ་ཡིན་ནའང་བཟུང་པའི་ཐབས་
འདེགས་ལྟ་བུའི་ཆབ་དྲུ་ཐབས་འདྲེན་ཆགས་ན་ཡག་པོ་མི་འདུག མི་ལའི་མགྱར་འབྲུམ་ནང་། ཆོས་
པས་རང་ཚུགས་མི་ཟིན་པ། །བཟུང་བ་རྒྱབ་པའི་ཆ་རྒྱུན་ལགས། །ཞེས་གསུངས་པ་དེ་དངོས་
འབྲེལ་ངའི་སེམས་ལ་ཕན་པོ་བྱུང་། ཆོས་ཁས་མི་ལེན་མཁན་གྱི་མི་ཞིག་གིས་ཆོས་མིན་གྱི་བྱ་བ་
བྱས་པ་ལ་ཡ་མཚན་སྒྲེད་གོས་པ་མ་རེད།

དཔེར་ན། རྒྱ་མི་གྲང་ཁྲན་གྱིས་གཙུག་ལག་ཁང་དང་སྐྱུ་གསུང་བྲགས་ཏེ་ན་གྱིས་
མཚོན་པ་དེ་ནམས་གཏོར་བཅོམ་བྱས་པ་ལ་ཡ་མཚན་སྒྲེད་གོས་པ་མེད། ཁོས་ཆོས་ལ་དུག་
བཞིན་བཅིས་ཏེ་ཆོས་ཟེར་བ་དེ་སྤྱག་ཅག་རེད་ཟེར་གྱི་ཡོད། ཆོས་དུག་རེད་ཟེར་མཁན་དེས་
སྐྱུ་གསུང་བྲགས་ཏེ་ན་གྱིས་མཚོན་པའི་ཆོས་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ནམས་མེད་པར་བཟོས་ན་
དེ་ཤིན་ཏུ་སྲིད་པ་ཞིག་དང་། ཁོ་ཆོས་སྒོ་ག་གཅོད་པ་དང་། རྩན་བཤད་པ་དང་། གདུག་
རྩུབ་བྱེད་པ་དེ་ཆོར་ཡ་མཚན་སྒྲེད་གོས་པ་མི་འདུག ང་རང་ཆོས་ཆོས་ཁས་བླངས། ཆོས་
ལ་ཡིད་ཆེས་བྱས་ཤིང་། ཆོས་ཀྱི་དགོས་དོན་གཤམ་རྒྱུད་འདུལ་རྒྱུ་ཡིན་ནའང་དེ་ལྟར་མ་
བྱས་པར་ང་རྒྱལ་ཆེ་རུ་ཕྱིན། ཁོང་ཁྱོ་ཆེ་རུ་ཕྱིན། མི་ལ་མཐོང་ཚུང་ཁྱད་གསོད་བྱས། རང་
ཉིད་དགའ་རབ་ཅིག་ཡིན་བསམ་པ་འདྲ་བོ། ཆོས་པ་ནང་ཆགས་ཐུག་པ་ཡིན་ན་སྤྱག་དོག་བྱས་
ཏེ་ཆོས་ནས་བཤད་པའི་བསྐྱབ་བྱ་དང་རྒྱབ་འགལ་དུ་ཕྱིན། ཆོས་དེ་མི་ཆེ་སྒྲེལ་བྱེད་ཀྱི་ལག་
ཆའི་བཟོ་ལྟ་བུ་ཆགས་པ་ཡིན་ན་ནོར་འབྲུལ་ཆེན་པོ་རེད།

དེ་སང་འཛམ་བུའི་གླིང་འདིའི་ཐོག་ལ་མི་ཆོ་སྐྱེ་ལ་བྱེད་ཀྱི་ནམ་གངས་མང་པོ་འདེམས་སྐྱེག་བྱེད་རྒྱ་ཡོད་པ་ཞིག་ལ་ཆོས་ཀྱི་ཐོག་ནས་མི་ཆོའི་འཆོ་ཐབས་བཅའ་ན་དགོས་པ་གང་ཡང་མེད། དེར་བརྟེན་ཆོས་ཆོས་སུ་སོང་བ་ཞིག་བྱེད་རྒྱ་གལ་ཆེ། དེ་ལྟར་ཡོང་བ་ལ་ཤེས་རྒྱུ་དང་སྦྱར་རྒྱ་གལ་ཆེན་པོ་རེད།

དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་གཟབ་གཟབ་བྱས་ནས་ཉོན་ཡང་། རིན་ཆེན་སེམས་དེ་གཟུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནམས་དང་དམ་པའི་ཆོས། །དཀོན་མཆོག་དྲི་མ་མེད་དང་སངས་རྒྱས་སྤྲུལ། །ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་ནམས་ལ་ལེགས་པར་མཆོད། །ཅེས་རིན་པོ་ཆེ་དང་འདྲ་བའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་ཉིད་ལ་མྱོང་བ་སྣེ་ཟིན་བྱུང་བའི་མཆོམས་སུ་དེ་ཉིད་བརྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཆོགས་གཟུང་བར་བྱ་བའི་སྦྱང་དུ་སངས་རྒྱས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནམས་དང་། དམ་པའི་ཆོས་དཀོན་མཆོག་དྲི་མ་མེད་པའི་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་འགོག་ལམ་ཀྱི་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཆོས། ཡང་ན། དམ་པའི་ཆོས་ཞེས་ལུང་གི་ཆོས་དང་། དཀོན་མཆོག་དྲི་མ་མེད་ཅེས་ཉོན་པའི་ཆོས་ལའང་སྦྱར་ཆོག་གི་མེད་དམ། གང་ལྟར་དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་དཀོན་མཆོག་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྲུལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་ལ་དབང་འབྱོར་བ་དང་བཅས་པ་ནམས་ལ་ལེགས་པར་མཆོད་ཅེས་པའོ། །

དེ་ནས་མར་མཆོད་པའི་ངོ་བོ་བྱེད་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ། མེ་ཏོག་འབྲས་བུ་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་དང་། །སྤྲུལ་ཀྱི་ནམ་པ་གང་དག་ཡོད་པ་དང་། །འཛིག་ཏེན་རིན་ཆེན་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་དང་། །ཁུ་གཙང་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཅི་ཡོད་དང་། །རིན་ཆེན་རི་བོ་དང་ནི་དེ་བཞིན་དུ། །ནགས་ཆའ་ས་སྤྱོགས་དབེན་ཞིང་ཉམས་དགའ་དང་། །སྤྱོན་ཤིང་མེ་ཏོག་རྒྱན་སྤྲུང་པ་དང་། །ཤིང་གང་འབྲས་བུ་ཟང་ལལ་ག་དུད་པ་དང་། །ལྷ་སོགས་འཛིག་ཏེན་ན་ཡང་དྲི་དང་ནི། །སྤྱོས་དང་དཔག་བསམ་ཤིང་།

དང་རིན་ཆེན་ཤིང་། །མཆོ་དང་རྩིང་བྱ་པ་རྣམས་བརྒྱན་པ་དང་། །ངང་པ་ཤིན་ཏུ་སྐད་སྟན་ཡིད་
 འོང་ལྡན། །མཆོས་འབྲུངས་པའི་ལོ་ཉིག་རྣམས་པ་དང་། །གཞན་ཡང་མཆོད་པར་འོས་པའི་རྒྱན་
 རྣམས་དང་། །ཞེས་མེ་ཉིག་དང་། དེ་བཞིན་འབྲས་བྱ་བ་བཟང་པོ་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་རྣམས་དང་། །གཞན་
 ཡང་། །ག་བྱར་དང་ཙན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དང་། །ལྷ་ཉིག་དང་། །གཡུ། །བྱ་རུ་ལ་སོགས་
 པ་འཛིག་ཏེ་ན་ན་རིན་པོ་ཆེ་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་རྣམས་དང་། །ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྡན་གྱི་ཆུ་གཙང་ཡིད་
 དུ་འོང་བ་ཅི་དང་ཅི་ཡོད་པ་རྣམས་དང་། །བདག་ཏུ་མ་བཟུང་བའི་རིན་པོ་ཆེ་འི་རི་བོ། དེ་བཞིན་
 དུ་ནགས་ཆོལ་ས་ཕྱོགས་དབེན་ཞིང་ཉམས་དགའ་བ་དང་། །ལྗོན་ཤིང་མེ་ཉིག་ལ་སོགས་པས་རྒྱན་
 གྲས་ཤིང་མངོས་པར་སྤྱད་པ་དེ་ལྟ་བུའི་གནས་རྣམས་དང་། །གཞན་ཡང་། །ཤིང་གང་འབྲས་བྱ་
 ཡིད་དུ་འོང་བ་བཟང་པོ་དང་མང་པོས་ཡལ་ག་རྣམས་དུད་ནས་ཡོད་པ། །ལྟ་དང་ལྟུ་ལ་སོགས་པའི་
 འཛིག་ཏེ་ན་ན་ཡང་ལྟན་སྐྱེས་དང་སྐྱར་བྱུང་གི་དྲི་བཟང་པོ་དང་། །སྐྱར་བྱུང་གི་བདུག་སྒོས་དང་།
 དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་དང་། །རིན་པོ་ཆེ་འི་ཤིང་དང་། །མཆོས་པར་འབྲུངས་པའི་ལོ་ཉིག་སོགས་
 དང་། །གཞན་ཡང་། །དབང་པོ་ལ་སེམས་པའི་རྣམ་འགྱུར་གྱི་ཆོར་བ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་མཆོད་པར་
 འོས་པའི་དངོས་པོ་མཆོ་དང་རྩིང་བྱ་པ་རྣམས་བརྒྱན་པ་དག་ན་ཆུ་བྱ་ངང་པ་ལ་སོགས་པ་ཤིན་ཏུ་སྐད་
 སྟན་པ། །མིག་གིས་མཐོང་ནའང་གཟུགས་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་། །སྐྱ་སྟན་པ་ཡིད་དུ་འོང་བ་དེ་ལྟ་
 བྱས་བཀའ་ནས་ཡོད་པའི་མཆོ་དང་། །རྩིང་བྱ་དང་། །རྣམ་མཁའ་རབ་འབྱམས་ཁམས་ཀྱི་མཐས་
 གཏུགས་པ། །ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་མེད་པ་དེ་དག་ཀུན། །ཁྲོ་ཡིས་སྒྲངས་ནས་བྱུང་བ་སྐྱེས་ཀྱི་
 མཆོག །སྤྲས་དང་བཅས་པ་རྣམས་ལ་ལེགས་འབྱུང་ན། །ཡོན་གནས་དམ་པ་བྱུགས་རྗེ་ཆེ་རྣམས་
 ཀྱིས། །བདག་ལ་བརྩེར་དགོངས་བདག་གི་འདི་དག་བཞེས། །ཞེས་དེ་ཡང་རྣམ་གྲངས་རེ་བྱང་
 རུང་གས་མ་ཡིན་པར། །རྣམ་མཁའ་རབ་འབྱམས་ཀྱི་མཐས་གཏུགས་པའི་ཆོད་ཀྱི་གྲངས་དང་།

ཚད་བབྱང་མི་མངའ་བ་བདག་པོས་ཡོངས་སུ་བབྱང་བ་མེད་པ་དེ་དག་ཀྱན་གོང་དུ་བཤད་པའི་སངས་
 རྒྱས་སྤྲུལ་དང་བཅས་པ་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་གསུང་བྱུགས་ཀྱི་ཡིན་ཏེ་དེ་དག་པའི་ཐོག་ནས། དེ་རྣམས་
 ལ་རང་གི་དད་གྲུས་ཆེན་པོས་བདག་པོས་མ་བབྱང་བའི་མཆོད་རྟེན་དེ་རྣམས་སྒོ་ཡིས་བྲངས་ཏེ་བྱུང་
 པ་སྐྱེས་བྱུ་རྒྱུ་གཉིས་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་སྤྲུལ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ལ་ལེགས་པར་འབྲུལ་
 བ་ལགས་ན། ཞིང་གང་ལ་ཡིན་ཕུལ་ན་བསོད་ནམས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བསགས་པའམ། ཐོབ་པའི་
 ཡིན་གནས་དམ་པ་བྱུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་གཞན་དབང་ཅན་བྱིད་རྣམས་ཀྱིས་མཆོད་པ་འདི་དག་བཞེས་
 ལ་བདག་ལ་བྱུགས་སྤྲིང་རྗེ་ཆེན་པོས་བརྩེ་བར་དགོངས་ཏེ། བདག་གི་མཆོད་པ་འདི་དག་བཞེས་ཤིག།

དེ་ལྟར་བདག་པོས་མ་བབྱང་བའི་རི་ར་བ། མེ་ཏོག་མཚོ། རྗེ་བྱ། རྣམས་ཆལ་ལ་
 སོགས་པ་དེ་རྣམས་སྒོ་ཡིས་བྲངས་ཏེ་འབྲུལ་དགོས་པ་གང་ཡིན་ནམ་ཟེར་ན། རང་གི་བདག་གི་ར་
 བབྱང་བའི་རྟེན་ཁོ་ན་འབྲུལ་དགོས་ན་སོ་སོ་ཁ་ཐབས་ཞན་པོ་དང་འཁོས་བབ་ཞན་པོ་ཉམ་ཐག་པ་ཞིག་
 ཡིན་ན་མཆོད་རྟེན་ཀྱིས་ལག་ཐོགས་པའི་བཟོ་འདྲ་ཞིག་ཆགས་པས། འདི་ར་བདག་པོས་བབྱང་
 བ་དང་མ་བབྱང་བམས་ཅད་སྒོ་ཡིས་བྲངས་ཏེ་འབྲུལ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་དེ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །

བདག་ནི་བསོད་ནམས་མི་ལྡན་བཀྲེན་ཆེན་ཏེ། །མཆོད་པའི་ཞོར་གཞན་བདག་ལ་ཅང་མ་
 མཆིས། །དེས་ན་གཞན་དོན་དགོངས་པའི་མགོན་གྱིས་འདི། །བདག་གི་དོན་སྦྱད་ཉིད་ཀྱི་མཐུས་
 བཞེས་ཤིག། །ཅེས་བདག་ནི་སྟོན་བསོད་ནམས་མ་བསགས་པའི་དབང་གིས་བཀྲེན་པ་སྟེ་མཆོད་
 པའི་ཞོར་གཞན་བདག་ལ་བབྱང་པོ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་ཅང་མ་མཆིས་པས། དེས་ན་ཐོག་མར་བྱུགས་བསྐྱེད་
 པ་ནས་བབྱང་སྟེ་གཞན་དོན་འབའ་ཞིག་དགོངས་པའི་མགོན་པོ་སྤྲུལ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་
 གིས་མཆོད་རྟེན་སྒོ་ཡིས་བྲངས་ཏེ་ཕུལ་བ་འདི་རྣམས་བཞེས་ཤིག་ཅེས་པ་དང་། ཡང་ན། བདག་
 པོས་མ་བབྱང་བ་དེ་རྣམས་སྒོ་ཡིས་བྲངས་ཏེ་ཕུལ། རང་ལ་དབང་བའི་མཆོད་རྟེན་ཏེ་ཅང་གི་རྟེན་

དམན་པ་དང་། ཉུང་བ་དེ་ནམས་ཀྱང་རང་གིས་དགའ་བཞིན་སྟོབ་ཞིན་དུ་ཡོན་གནས་དམ་པ་ནམས་
ལ་འབྲུལ་རྒྱུ་ཡིན།

འབྲུལ་རྒྱུ་འི་རྣམས་དམན་པ་དང་གྲངས་ཉུང་བ་མ་གཏོགས་མེད་ནའང་། བྱེད་ཉིད་ཀྱི་ཐུགས་
རྒྱུ་སྟོན་ནས་འདི་དག་མཆོད་པ་བཟུང་པའི་ཞིག་དུ་བདག་གིས་བཞེས་ཤིག་ཅེས་པ་སྟེ། མངོན་ཏོགས་
རྒྱན་ལས། འདི་ལ་རོ་མི་ཞིམ་པའང་རོ་མཆོག་སྣང་། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་སྦྱར་ཆོག་གི་མེད་
དམ། ཕྱི་འི་རྒྱ་ཞོར་ཡོངས་སྟོན་སྟོ་ཡིས་སྒྲངས་ཏེ་བདག་པོས་མ་བཟུང་བ་ནམས་དང་། རང་ལ་
རྣམས་ཡོད་པ་དེ་ནམས་ཀྱང་འབྲུལ་བ་དང་། དེའི་ནང་ནས་རང་ལ་དབང་ནས་ཡོད་པ་རང་གི་ལུས་
འདི་ཞེ་ཐག་པ་ནས་འབྲུལ་བ་ཡིན་པ་རེད། དེ་ཡང་། རྒྱལ་དང་དེ་སྤྱི་ནམས་ལ་བདག་གིས་ནི། །བདག་
གི་ལུས་ཀྱན་གཏན་དུ་དབྱུང་བར་བཞུ། །ཞེས་རང་ལ་དབང་ནས་ཡོད་པའི་ལུས་འདི་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་ནམས་དང་མཆོག་གསུམ་ལ་གཞན་དོན་སྦྱོབ་པའི་ཆ་རྒྱུན་དུ་ཞེ་ཐག་པ་ནས་འབྲུལ་རྒྱུ་ཡིན་བསམས་
ཏེ་ལུས་འབྲུལ་བའོ། །ལུས་ཀྱན་ཞེས་པས་སྟོང་ཐག་པ་ནས་དང་། གཏན་དུ་ཞེས་པས་དུས་བྱང་
རྒྱུ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་འབྲུལ་ཞེས་སྦྱར་དགོས་པ་འདྲའོ། །

སེམས་དཔའ་མཆོག་ནམས་བདག་ནི་ཡོངས་བཞེས་ཤིག་ །གྲུས་པས་བྱེད་ཀྱི་འབངས་སུ་
མཆི་བར་བཞུ། །ཞེས་པས་སེམས་དཔའ་མཆོག་ནམས་ཐུགས་བརྩེ་བའི་སྟོན་ནས་བདག་ཡོངས་སུ་
བཞེས་ཤིག་ །བདག་གྲུས་པ་ཆེན་པོའི་སྟོན་ནས་བྱེད་ཀྱི་འབངས་སུ་གནས་པ་ཡིན་པ་དེས་ན། བདག་
ནི་བྱེད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བས་ན། །སྟོན་ན་མི་འཛིགས་སེམས་ཅན་ཕན་པར་བཞུ། །ཞེས་
པས་བྱེད་ཀྱི་སྦྱོབས་འབངས་སུ་མཆི་བ་དང་། །སྦྱོབས་འབངས་སུ་འཁོད་པར་བྱེད་པ་དང་། གནས་
འཁོད་བྱེད་པ་ཡིན་པས་མཁྱེན་བརྩེ་རྣམས་མཐུ་མཐར་སོན་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཅན་བྱེད་ཀྱིས་བདག་ལ་
བདག་གིས་བཟུང་བར་མཛད་དེ། །སྟོན་པ་འཁོར་བ་འདི་ན་སྤར་རང་གིས་ཀྱང་ཆེད་དུ་བྱ་བ་སེམས་

ཅན་ནམས་ཀྱི་ཆེད་དུ་སྒོ་གསུམ་གྱི་རྒྱས་པ་ཅི་ཡོད་པའི་ཐོག་ནས་གཞན་དོན་སྐྱབ་པའི་སེམས་དང་
སྙིང་སྟོབས་བསྐྱེད་ནས་འབད་བཅོམ་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པས། ད་ལྟ་ལས་དང་པོ་བའི་ས་ནས་བཟུང་
སྟེ་སྐྱབས་ལྡན་མ་མཆིས་པ་དེའི་སྐྱབས་འབངས་སུ་ཚུད་ཅིང་རང་གིས་གཞན་དོན་སྐྱབ་པ་ལ་ཀྱེན་
གང་ལའང་འཇིགས་པ་མེད་པར་བྱས་ཏེ་གཅིག་དུ་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པར་བགྱོའོ་ཞེས་པའོ། །

སྒོན་གྱི་སྤྲིག་ལས་ཡང་དག་འདའ་བགྱེད་ཅིང་། སྤྲིག་པ་གཞན་ཡང་སྒྲན་ཆད་མི་བགྱེད་
དོ། ཞེས་རང་ཉིད་མཁྱེན་བཅེའི་རྒྱས་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་སངས་རྒྱས་སྤྲས་དང་བཅས་པའི་བྲན་
དུ་བཀོལ་པ་ཡིན་པས་དེ་ཡི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གཞན་དོན་སྐྱབ་ཀྱི་དང་། རང་དོན་མི་བྱེད་པ། རྒྱར་
ཕན་ཆད་བསགས་པའི་སྤྲིག་པས་རང་དོན་ཡང་མི་འབྱུག། གཞན་དོན་བྱེད་པ་ལ་ཡང་རྒྱས་པ་དམན་
པར་བྱེད་ན། ཕྱིན་ཆད་སོ་སོས་གང་ཐུབ་ཅི་ཐུབ་ཀྱིས་སྤྲིག་པ་སྤོང་ཞིང་དགེ་བ་སྐྱབ་པའི་འབད་
བཅོམ་ཅི་ནས་ཀྱང་བྱ། རྒྱར་ཕན་ཆད་བསགས་ཟིན་པ་དེ་ནམས་ལ་ཉེས་དམིགས་སུ་མཐོང་བའི་
སྒོ་ནས་ཡང་དག་པར་འདའ་བ་སྟེ་མི་སྦྲེད་པར་བཞགས་པར་བགྱེད་ཅིང་། སྒྲན་ཆད་སྤྲིག་པ་གཞན་
ཡང་མི་བགྱེད་དོ་ཞེས་སྒྲོམ་སེམས་བསྟེན་པའོ། །

ལུས་བྲན་དུ་འབྱུལ་བའི་འཕྲོས་དོན་གྱི་བཟོ་ལྷ་བྱ་ཡིན་ནམ་སྟམ། བཞགས་པ་ཟུར་དུ་ཐོན་
ཡོང་། ལྷན་ཡོད་པའི་མཆོད་པ་བཙུག་ཉིས་ནི། བྱས་ཀྱི་ཁང་པ་ཁོན་དུ་རྫི་ཞིམ་པ། ཤེལ་གྱི་ས་
གཞི་གསལ་ཞིང་འཆོར་བ་བསྟར། རིན་ཆེན་འབར་བའི་ཀ་བ་ཡོད་འོང་ལྡན། ལྷ་ཉིག་འོད་
ཆགས་ལྡར་མེ་བྲེས་པ་དེར། ཞེས་པས་བྱས་ཁང་དབུལ། སྐྱ་བྱས་གང་དུ་གསོལ་བའི་ཁང་པ་ལྡེ་
གུས་བྱགས་པའི་ཁོན་དུ་རྫི་ཞིམ་པ། ཤེལ་གྱི་ས་གཞི་གསལ་ཞིང་རིན་པོ་ཆེ་ལས་གྲུབ་པའི་གཞི་
འོད་འཆོར་བ་བསྟར་ཞེས་པ་ནི་བྱེད་དོར་བྱས་པའི་དོན་ནམ་ཡང་ན་ཡོད་པའི་དོན་རེད། བཏིངས་
ནས་ཡོད་པའི་དོན་ལའང་འཇུག་གམ། རིན་པོ་ཆེ་འབར་བའི་ཀ་བ་བཀོད་པ་ཕྱན་སུམ་ཚོགས་པ་

ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་ལྡན་པ། དེ་ལ་ཡང་དྲ་བ་དྲ་བྱེད་སོགས་ཀྱི་ཀ་རྒྱན་དང་། མུ་ཉིག་གི་འོད་ཀྱིས་
 བྱེན་ཆགས་པར་ཡོད་པའི་སྒྲ་རེ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་གིས་སྒྲེལ་ནས་ཡོད་པའི་གནས་དེར། དེ་བཞིན་
 གཤེགས་དང་དེ་ཡི་སྤྲས་ནམས་ལ། །རིན་ཆེན་བྲམ་པ་མང་པོ་སྤྲོས་ཀྱི་ཆུ། །ཡིད་འོང་ལེགས་
 པར་བཀང་བ་སྐྱུ་དང་ནི། །རོལ་མོར་བཅས་པ་དུ་མས་སྐྱུ་བྲས་གསོལ། །ཞེས་སྐྱུ་བྲས་གང་དུ་
 གསོལ་བའི་ཡུལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནམས་དང་། དེ་ཡི་སྤྲས་ས་ཆེན་པོ་ལ་བཞུགས་པ་བྲམས་
 འཇམ་དབྱངས་ལ་སོགས་པ་ཉེ་བའི་སྤྲས་བརྒྱད་ཀྱིས་མཆོན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་
 ནམས་དང་། སྐྱུ་བྲས་འབྲུལ་བྱེད་བྲམ་པ་རྒྱ་རིན་པོ་ཆེ་ལས་གྲུབ་པ། དེ་ཡང་ནམ་གངས་མང་པོ།
 ཇི་བཟང་སྒྱུར་བའི་སྤྲོས་ཆུ། ཇི་དང་རེག་བྱ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་ཡིད་དུ་འོང་བས་ལེགས་པར་བཀང་
 ཉེ་ཡོད་པ་དེ་ནམས་ཀྱིས་བྲས་གསོལ་བར་བགྱེད། །ཞེས་དང་། བྲས་གསོལ་བའི་ཆེ་ཡང་སྐྱུ་
 གར་རོལ་མོ་དང་བཅས་པའི་མཆོད་པའི་ནམ་གངས་མཐའ་ཡས་པ་དང་བཅས་པའི་སྒྲོ་ནས་སྐྱུ་བྲས་
 གསོལ་བར་བགྱེད། །ཞེས་པའོ།

དེ་དག་སྐྱུ་ལ་མཚུངས་པ་མེད་པའི་གོས། །གཙང་ལ་དྲི་རབ་བསྐྱོས་པས་སྐྱུ་ཕྱིའོ། །ཞེས་
 དེ་ལྟར་བྲས་གསོལ་བའི་རྗེས་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནམས་དང་། དེ་ཡི་སྤྲས་མཆོག་དེ་དག་གི་
 སྐྱུ་ལ་མཚུངས་པ་མེད་པའམ་འགན་ལྷ་མེད་པ་ཆད་དུ་བྱུང་བའི་གོས་བཟང་གཙང་ལ་དྲི་བཟང་བསྐྱོས་
 པས་སྐྱུ་ཕྱི་པ་ཉེ་སྐྱུ་དབྱེ་བར་བགྱེད། །ཞེས་བྲས་གསོལ་བ་དང་དྲི་ལ་ཕྱིས་བྱེད་པ་ཡིན། །དེ་ནས་དེ་
 ལ་ཁ་དོག་ལེགས་བསྐྱུར་བའི། །ན་བཟའ་ཤིན་ཏུ་དྲི་ཞིམ་དམ་པ་འབྲུལ། །གོས་བཟང་སྤྲལ་ལ་
 འཇམ་པ་སྤྲོ་ཆོགས་དང་། །རྒྱན་མཆོག་བརྒྱ་ཕྱག་དེ་དང་དེ་དག་གིས། །འཕམགས་པ་ཀུན་ཏུ་བཟང་
 དང་འཇམ་དབྱངས་དང་། །འཕྲིག་ཉེན་དབང་ཕུག་སོགས་ལ་བརྒྱན་པར་བགྱེད། །ཞེས་བྲས་གསོལ་
 རྗེས་སྐྱུ་ཕྱིས་ནས་ཡུལ་དམ་པ་རབ་བྱུང་གི་ཆ་ལུགས་ཅན་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྤྲས་དང་བཅས་

པ་ནམས་ལ་གོས་དྲར་སྒྲིག་གིས་ཁ་དོག་ལེགས་པར་བསྐྱར་བའི་ན་བཟའ་རུང་བ་ཚད་དང་ལྡན་པ།
 གེན་ཏུ་ངི་ཞིམ་པའི་དམ་པ་ནམས་ཀྱང་འབྲུལ་བར་བགྱེད། །དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱིམ་
 པའི་ནམ་པ་ཅན་ནམས་ལ་རྒྱ་དང་དབྱེབས་བཟང་པོ་ཡིད་པའི་གོས་བཟང་སྒྲུབ་ལ་འཇམ་པ་སྣ་ཆོགས་
 པ་ནམས་དང་། གཞན་ཡང་། རིན་པོ་ཆེའི་དབྱ་རྒྱན་དང་། སྒྲན་རྒྱན་ལ་སོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་
 མཆོག་བརྒྱ་ཕྱག་སྟེ་ནམ་པ་མང་པོ་ཡིད་པ་དེ་དང་དེ་དག་གིས་འཕགས་པ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་དང་།
 འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་དང་། འཕགས་པ་འཛིག་རྟེན་དབང་ཕྱག་དང་། སོགས་པས་
 བསྐྱས་པ་འཕགས་པ་སྒྲིབ་པ་ནམ་སེལ་དང་། འཕགས་པ་ནམ་མཁའི་སྟོང་པོ་ལ་སོགས་པའི་བྱང་
 ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལྟ་བུའི་ནམ་ཅན་དེ་དག་ནམས་ལ་འང་རྒྱན་གྱི་བྱང་པར་དག་གིས་བརྒྱན་པར་
 བགྱེད། །དེ་ནས་སྐྱུ་ལ་བྱུགས་པ་འབྲུལ་བཞི། རྟོང་གསུམ་ཀུན་ཏུ་ངི་ངད་ལྡང་བ་ཡི། །དྲི་
 མཆོག་ནམས་ཀྱིས་བྱབ་དབང་ཀུན་གྱི་སྐྱུ། །གསེར་སྦྱངས་བཙོ་མ་བྱི་དོར་བྱས་པ་ལྟར། །འོད་
 ཆགས་འབར་བ་དེ་དག་བྱུགས་པར་བགྱེད། །ཞེས་རྟོང་གསུམ་གྱི་ཁམས་ཀུན་ལ་ངི་ངད་ལྡང་བའམ་
 ངི་ངད་བྱབ་པའི་དྲི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་དྲི་བཟང་དེས་བྱབ་པའི་དབང་པོའི་སྐྱུ་གསེར་སྦྱངས་བཙོ་
 མ་བྱི་དོར་བྱས་པ་ལྟར་རང་བཞིན་གྱི་འོད་ཆགས་འབར་བ་གཟེ་འོད་འཕྲོ་བ་དེ་ལ་བྱུག་པ་བཟང་པོ་
 དེ་དག་གིས་ཀྱང་བྱུགས་པར་བགྱེད། །

སྐྱུ་འོད་ཆགས་འབར་བ་དེ་དག་ལ་བྱང་པར་རྟོང་གསུམ་ཀུན་ཏུ་ངི་ངད་བྱབ་ནས་པའི་དྲི་
 མཆོག་དེས་བྱུགས་པར་བགྱེད། །

བྱབ་དབང་མཆོད་གནས་མཆོག་ལ་ཡིད་འོང་བའི། །མེ་དོག་མཛུ་ར་དང་པར་དང་། །ཤུཌ་
 པལ་ལ་སོགས་དྲི་ཞིམ་ཐམས་ཅད་དང་། །སྤང་བ་སྟེལ་ལེགས་ཡིད་འོང་ནམས་ཀྱིས་མཆོད། །སྟོས་
 མཆོག་ཡིད་འོང་དྲི་ངད་བྱབ་པ་ཡི། །བདུག་པའི་སྒྲིན་ཆོགས་ནམས་ཀྱང་དེ་ལ་དབྲུལ། །ཞལ་

ཟས་བཟའ་བདུང་སྒྲ་ཚོགས་བཅས་པ་ཡི། །ལྷ་བཞོས་ནམས་ཀྱང་དེ་ལ་དབུལ་བར་བགྱི། །ཞེས་
 ཐུབ་པའི་དབང་པོ་མཆོད་གནས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་སྤྲས་དང་བཅས་པ་དེ་ནམས་ལ་ཡིད་དུ་འོང་བའི་
 མེ་ཏོག་མཚན་ར་བ་དང་། བརྒྱ་དང་། ལྷ་ཏ་པལ་ལ་སོགས་པ་དྲི་ཞིམ་པ་ཐམས་ཅད་དང་། གཞན་
 ཡང་། མེ་ཏོག་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱས་པའི་ཕྱིང་བ་སྤེལ་ལེགས་ཡིད་དུ་འོང་བ་ནམས་ཀྱིས་
 ཀྱང་མཆོད་པར་བགྱིའོ། །དེ་ནམས་གཙོ་བོ་སྤྲུལ་གྱི་དབང་པོ་རྒྱས་པའི་དོན་དུ་འབུལ་བ་དང་། དེ་
 ནས་གངས་ཀྱི་དབང་པོ་རྒྱས་པའི་དོན་དུ་སྤོས་འབུལ་བ་ནི། སྤོས་མཆོག་ཅས་དྲི་གང་སྒྲ་བས་ཚོར་
 ན་ཡིད་འཕྲོག་པར་བྱེད་པའི་དྲི་བཟང་པོའི་ངད་ཀྱིས་བྱུང་བའི་བདུག་པའི་སྤྲིན་ཚོགས་ནམས་ཀྱང་
 ཡུལ་གྱི་བྱུང་འཕགས་དེ་དག་ནམས་ལ་འབུལ་བར་བགྱིའོ། །ཞལ་ཟས་ཏེ་སྒྲ་མའི་ཞལ་ཟས་རོ་བརྒྱ་
 པ་ལྟ་བུའི་བཟའ་བདུང་སྒྲ་ཚོགས་པ་དང་བཅས་པའི་སྒྲ་བཞོས་ནམས་ཀྱང་སྤྲུལ་ཡུལ་དེ་དག་ལ་
 དབུལ་བར་བགྱིའོ། །

གསེར་གྱི་པར་ཆར་དུ་དངར་བ་ཡི། །རིན་ཆེན་སྤྲོན་མེ་ནམས་ཀྱང་དབུལ་བར་བགྱི། །ཞེས་
 པས་སྤྲུལ་གྱི་དབང་པོ་རྒྱས་པའི་གསེར་གྱི་པར་ཆ་ལྟ་བུའི་སྤྲོད་ཆར་དུ་དངར་བ་སྟེ། གལ་ལེགས་པར་
 བསྐྱེགས་ཏེ་བཤམས་པ་དེ་དག་གི་ནང་དུ་འཛིག་ཏེ་ན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་མུན་པ་སེལ་བའི་རིན་པོ་ཆའི་སྤྲོན་
 མེ་ནམས་ཀྱང་དབུལ་བར་བགྱིའོ། །

ས་གཞི་བརྟན་བསྐྱོས་ཀྱིས་བྱུགས་པ་དེར། །མེ་ཏོག་ཡིད་འོང་སེལ་མ་དགམ་པར་བགྱི། །གཞལ་
 མེད་པོ་བྱང་བརྟོད་དབྱངས་ཡིད་འོང་ལྷན། །མུ་ཏིག་རིན་ཆེན་རྒྱན་འཕྲང་མཛེས་འབར་བ། །དཔག་
 ཡས་ནམ་མཁའི་རྒྱན་གྱུར་དེ་དག་ཀྱང་། །ཐུགས་རྗེའི་རང་བཞིན་ཅན་ལ་དབུལ་བར་བགྱི། །ཞེས་
 པས་གཞལ་མེད་ཁང་འབུལ་ཞིང་། དེ་ཡང་གཞལ་མེད་ཁང་གང་དུ་ཡོད་སའི་ས་གཞི་བརྟན་བ་
 རྟེན་བྱེད་པས་ཏེ་གཙང་མར་ཡོད་པ་དེ་ལ་སྤོས་ཀྱི་བྱུག་པས་ལེགས་པར་བྱུགས་ཏེ་དྲི་བཟང་གིས་

བྱུང་པའི་གནས་དེར་མེ་ཏིག་ཡིད་དུ་འོང་བ་སྤེལ་ལེགས་པ་དེ་རྣམས་རྒྱུ་ལྡན་གྱིས་བརྒྱུ་བ་དང་། མེ་
ཏིག་སེལ་མ་རྣམས་ཀྱིས་ས་གནིར་བཀྲམས་པར་བྱས་ཏེ་དབུལ་བར་བཞུའོ། །ཆད་དང་རིན་གཞལ་
དུ་མེད་པའི་རིན་པོ་ཆེའི་ཕོ་བྲང་དེ་ལྟ་བུ་དང་། གཞན་ཡང་། སྤྱིགས་དང་མཆོམས་རྣམས་སུ་
སྤྱི་ཡི་མཆོད་པས་མཆོད་མཁན་བསྟོད་དབྱངས་སྒྲོག་བཞིན་པའི་སྤྱི་མ་དང་གར་མ་ཡིད་དུ་འོང་བ་
དང་། ལུ་ཏིག་སོགས་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱུ་འབྱུང་བ། མངོས་པ། འབར་བ། མཐའ་དང་ལུ་མེད་པ་
ལྟེ་སྒྲོས་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་དོན་དང་རྣམ་མཁས་གར་བྱུང་ལ་བྱུང་པས་རྣམ་མཁའི་རྒྱུ་དུ་གྱུར་པ་
ཞེས་དེ་དག་ཀྱང་བྱུགས་རྗེའི་རང་བཞིན་ཅན་ཁྱེད་རྣམས་ལ་དབུལ་བར་བཞུའོ། །

དེ་ནས་གདུགས་དབུལ་བཞི། རིན་ཆེན་གདུགས་མངོས་གསེར་གྱི་ཡུ་བ་ཅན། ཁོར་
ཡུག་རྒྱུ་ལྡན་རྣམ་པ་ཡིད་འོང་བརྒྱུ། དབྱེ་བས་ལེགས་བཟུ་ན་སྤྱིག་པ་བསྐྱེད་བ་ཡང་། ཏིག་ཏུ་
བྱུང་དབང་རྣམས་ལ་དབུལ་བར་བཞུ། ཞེས་པས་ཆ་གདུངས་ཀྱི་རེག་པ་ལས་གྲིབ་བསེལ་གྱིས་
སྒྲོབ་པར་བྱེད་པའི་རིན་པོ་ཆེའི་གདུགས་མངོས་པ་གསེར་གྱི་ཡུ་བ་ཅན། ཁོར་ཡུག་ཏུ་རྒྱུ་ལྡན་རྣམ་
པའི་བཀོད་པ་ཡིད་དུ་འོང་བས་བརྒྱུ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་དབྱེ་བས་ལེགས་པ་ལྟ་ན་སྤྱིག་པ། བསྐྱེད་ལྟེ་
ཕུབ་ནས་ཡོད་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཡང་ཏིག་ཏུ་བྱུང་དབང་རྣམས་ལ་དབུལ་བར་བཞུའོ། ཞེས་དེ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་
མཆོད་པ་བརྒྱ་གཉིས་ཅུ་གསུངས་སོ། །

དེ་ལས་གཞན་ཡང་མཆོད་པའི་ཆོགས། རོལ་མོ་དབྱངས་སྒྲན་ཡིད་འོང་ལྟ། སེམས་
ཅན་སྤྱིག་བསྐྱེད་སེམས་བྱེད་པའི། སྤྱིན་རྣམས་སོ་སོར་གནས་གྱུར་ཅིག་ ཅས་གོང་དུ་སྒྲོས་པ་
དེ་དག་ལས་གཞན་པའི་མཆོད་པའི་ཆོགས་རོལ་མོའི་རིགས་འབྱུང་པ་དང་། དཀྱོལ་བ་དང་། བརྟུང་
བསོགས་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའི་རོལ་མོའི་རྣམ་གྲངས་མང་པོ་དབྱངས་སྒྲན་པ་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་
ལྟ་བུ། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལུས་དང་སེམས་ཀྱི་སྤྱིག་བསྐྱེད་རྣམས་བསལ་བས་ཡིད་སེམ་པར་

བྱེད་པ་སྟེ་ཡིད་ཚོར་བ་བདེ་བའི་སྤྱིན་ཚོགས་ཏེ་དེ་ལྟ་བུའི་བཀོད་པའི་བྱེད་པར་སྤྱིན་ཚོགས་པ་དེ་རྣམས་
 གྲུང་སོ་སོར་གནས་པར་གྱུར་ཅིག་ དེས་སངས་རྒྱུས་སྤྲུལ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ལ་མཆོད་ཅིང་། མཆོད་
 པ་རྣམས་པ་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་པ་ནི། དམ་ཚེས་དཀོན་མཆོག་ཐམས་ཅད་དང་། །མཆོད་
 རྟེན་རྣམས་དང་སྐྱུ་གཟུགས་ལ། །རིན་ཆེན་མེ་ཏོག་ལ་སོགས་ཆར། །རྒྱུན་མི་ཆད་པར་འབབ་
 པར་ཤོག །ཅེས་ཚེས་དཀོན་མཆོག་ལུང་གི་ཚེས་ཤུ་ཉི་སོགས་ལ་སྦྱར་ཆོག་གི་མེད་དམ། ཐུགས་
 གྱི་རྟེན་མཆོད་རྟེན་རྣམས་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱུ་ཚབ་ལྟ་བུ་སྐྱུ་གཟུགས་དེ་དག་རྣམས་
 ལ་འང་རིན་པོ་ཆེ་མེ་ཏོག་ལ་སོགས་པའི་ཆར་རྒྱུན་མི་ཆད་པ་འབབ་པར་ཤོག་ཅིག་ཅེས་པའོ། །

ཐུ་ན་མེད་པའི་མཆོད་པ་འབུལ་ལུགས་ནི། ཇི་ལྟར་འཇམ་དབྱངས་ལ་སོགས་པས། །རྒྱལ་
 པ་རྣམས་ལ་མཆོད་མཛད་པ། །དེ་བཞིན་བདག་གིས་དེ་བཞིན་གཤེགས། །མགོན་པོ་སྤྲུལ་དང་
 བཅས་རྣམས་མཆོད། །ཅེས་མཆོག་གི་སྦྱལ་སྦྱུའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་རྒྱལ་པ་རྣམས་ལ་མཆོད་པར་
 མཛད་པ་དེ་བཞིན་དུ་བདག་གིས་གྲུང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མགོན་པོ་སྤྲུལ་དང་བཅས་པ་རྣམས་
 ལ་ཀུན་སྒྲིང་རྒྱ་ཆེན་པོས་དགོས་པ་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ཆེད་དུ་དྲངས་བའི་སེམས་ཀྱིས་ཡིད་སྦྱལ་གྱི་
 མཆོད་པ་དཔག་དུ་མེད་པའི་སྟོན་ས་མཆོད་པར་བགྱེད་ཞེས་པ་སྟེ། འདི་ཡན་ཆད་མཆོད་པའི་
 ཡན་ལག་གོ། །

ཐུག་འཆལ་བའི་ཡན་ལག་ལ། ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་རྣམས་ལ་བདག་ །བསྟོད་དབྱངས་ཡན་
 ལག་རྒྱ་མཚོས་བསྟོད། །བསྟོད་དབྱངས་སྟོན་སྤྱིན་དེ་དག་ལ། །ངེས་པར་ཀུན་དུ་འབྱུང་གྱུར་
 ཅིག །ཅེས་སྐྱུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྲངས་གཞལ་དུ་མེད་པའི་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་མངའ་བ་རྣམས་ལ་
 བདག་གིས་དོན་ལྡན་རང་བཞིན་བཛྲོད་པའི་བསྟོད་དབྱངས་ཏེ་དབྱངས་ཀྱི་ཡན་ལག་འགྱུར་ཁྲགས་འདེགས་
 འཛོག་སོགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་སྦྱེས་པའི་བསྟོད་དབྱངས་སྤྱིན་ཚོགས་པའི་སྟོན་ས་བསྟོད་པར་བགྱེད། །བསྟོད་

དབངས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་འདྲུས་པའི་སྤྱིན་གྱི་ཆོག་གས་དེ་དག་དྲུས་ལན་རེ་བྱང་ལྟ་བུ་མིན་པར་དྲུས་ཀྱིན་དུ་
འབྱུང་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་པའོ། །

དྲུས་གསུམ་གཤེགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིན། ཆོས་དང་ཆོག་གས་ཀྱི་མཆོག་བཅས་ལ། ཞིང་
རྩལ་ཀྱིན་གྱི་གངས་སྤྲེད་ཀྱི། །ལུས་བདུད་པས་ནི་བདག་ཕྱག་འཆོལ། ཞེས་པས་དྲུས་གསུམ་དུ་
གཤེགས་ཤིང་གཤེགས་པར་འགྱུར་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིན་དང་། འགོག་ལམ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཆོས་
དང་། ཆོག་གས་ཀྱི་མཆོག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་ནམས་ལ་རང་གི་ལུས་རེ་བྱང་ལྟ་བུ་མ་
ཡིན་པར་ཞིང་རྩལ་ཀྱིན་གྱི་གངས་དེ་སྤྲེད་ཀྱི་ལུས་དཔག་དུ་མེད་པ་སྤྲུལ་ཏེ་གང་ལ་ཕྱག་འཆོལ་བའི་
ཡུལ་དེའི་སྐྱེ་གསུང་བྲགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བྲན་པའི་དད་གྲུས་ཆེན་པོའི་སྒོ་ནས་གྲུས་པས་བདུད་དེ་བདག་
ཕྱག་འཆོལ་ལོ་ཞེས་པ་སྟེ། ལུས་ཀྱི་ཕྱག་ལུས་འདུད་པའི་ནམ་འགྱུར་ཇི་འདྲ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ཐམས་
ཅད་ལུས་ཀྱི་ཕྱག་དང་། བསྐྱུམ་ཕྱག་ཅེས་པ་དབྱེ་བ། ལག་པའི་མཐེལ་གཉིས། སྤུས་མོ་གཉིས་
བཅས་ས་ལ་ཐུག་པའི་ཕྱག་དེ་ལ་ཡན་ལག་ལྔ་ལྔ་ཀྱི་ཕྱག་ཅེས་བརྗོད་པས་ཡན་ལག་ལྔ་ས་ལ་ངེས་
པར་རེག་ཅིང་། ལག་པའི་སྤྲར་མཐེལ་གཉིས་ས་ལ་ངེས་པར་དུ་ཐུག་དགོས། བརྒྱུད་ཕྱག་ནི་
སྤོང་པོ་ལྟར་བསྐྱེལ་བའམ། ལུས་ཐམས་ཅད་ས་ལ་ཕབ་པའི་ཕྱག་ཅེས་པ་དེ་ཡིན། ལག་པའི་སྤྲ་
མོ་ཇི་ཅམ་བརྒྱུད་བྱུ་བྲན་འདྲ་བརྒྱུད་དགོས། སྤར་ཕྱོག་བྲམས་པ་སྐྱེ་གཟུགས་ཆེན་པོ་ཡོད་པས། ཞིང་
གིས་ང་ལྟོ་པ་ཁམས་པ་ལུས་སྟོབས་ཆེན་པོ་ཡོད་པས་ཕྱག་འཆོལ་དྲུས་ས་ཆེད་ཆེན་པོ་ཡོད་གསུངས་
པའི་ལོ་རྒྱུས་ཡོད། ལུས་ས་ལ་ཕབ་ནས་དེ་མ་ཐག་ཡར་ལངས་པ་ཤ་ལྟར་འབྱུག་པ་དགོས།

ཐལ་མོ་ཅར་ལེབ་ལུ་སྟེགས་པའི་ལུགས་ཡིན་ཞེས་གསུང་རྒྱུ་ཡོད། རྩོམ་བུའི་དབྱིབས་
ལྟར་ཞེས་ནང་ཁོང་སྟོང་དགོས་པར་གསུངས། བྱེ་རྩོམ་བུའི་དབྱིབས་ཀྱིས་གཟུགས་སྐྱེ་མཆོན། རང་
ཁོང་སྟོང་གིས་ཐོགས་རྩལ་བྲལ་བ་དང་དེས་ཆོས་སྐྱེ་མཆོན། ཐལ་མོ་དེ་སྤྱི་བོ། མགྱིན་པ། མྱིང་

ག་གསུམ་ལ་སྒྱར་བ་དེས་མཆད་ཅ་ལུས་ཀྱི་དྲངས་མ་ཡོད་ས་དེ་དང་། མགིན་པ་ངག་གི་སྒྲིལ་བྱེད་སའི་ཅ་བ་དང་། ལྷིང་ག་ལྷ་མ་གཉིས་ཀྱི་བྲང་མཆོམས་ཅ་མདུད་གཅིག་འཁེལ་གྱི་ཡོད་པ་མི་ཞིགས་པའི་དྲངས་མ་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཅ་བ་སེམས་ཡོད་ས་དེ་ལ་འཁེལ་བས་དེ་དག་ལ་སྒྱར་བ་རེད། ངག་གིས་བསྟོད་དབྱངས་བརྟོད་པ་ངག་གི་ཕྱག་དང་། ཡིད་ཀྱིས་མོས་གུས་བྱེད་པ་ཡིད་ཀྱི་ཕྱག་ཡིན།

བྲང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་གཞི་རྒྱུ་རྒྱུ་དང་། མཆོད་རྟེན་རྒྱུ་རྒྱུ་ལ་བདག་ཕྱག་འཆོལ། ཞེས་པས་བྲང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་གཞི་སྟེ་ཕྱི་རྟེན་འཁེལ་པ་ལྷ་བྱའི་སྒྲིལ་བྱེད་ཀྱི་སྟེན་པའི་འབྲུངས་རབས་ཀྱི་མཛད་པ་གང་དང་གང་དུ་མཛད་པའི་གནས་དེ་རྒྱུ་རྒྱུ་ལ་བྲང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་གཞི་ཟེར། དཔེར་ན། རྟོ་རྟེ་གདན་དང་། ལྷ་མཆོག་གྲོང་། ལྷ་ར་ཁ་སྤེ་ལྷ་བྱའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གང་དུ་ཞབས་བཅགས་ཤིང་བཞུགས་པའི་གནས་དེ་དག་དང་། རྟོན་བྲང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་གནས་སྐབས་བྲ་དཀའ་བའི་སྟོད་པ་གང་དང་གང་དུ་མཛད་པའི་གནས་དེ་དག་རྒྱུ་རྒྱུ་དང་། གཞན་ཡང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེ་གདུང་གི་ཆ་ཤས་བཞུགས་པའི་མཆོད་རྟེན་རྒྱུ་རྒྱུ་ལའང་བདག་ཕྱག་འཆོལ་ལོ་ཞེས་པ་རེད།

མཁན་པོ་དེ་བཞིན་སྟོབ་དཔོན་དང་། བརྟུ་ལ་ཞུགས་མཆོག་ལ་ཕྱག་འཆོལ་ལོ། ཞེས་པས་འདུལ་བ་ནས་མཁན་པོ་གཉིས་དང་། སྟོབ་དཔོན་རྒྱུ་ལ་ལྷ་ཞེས་བཤད་པ་ལྷ་བྱའི་མཁན་པོ་དང་སྟོབ་དཔོན་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་ལ་སྟོབ་པའི་བརྟུ་ལ་ཞུགས་མཆོག་ལ་གནས་པ་སྟེ་ས་ཐོབ་པ་རྒྱུ་རྒྱུ་ལའང་ཕྱག་འཆོལ་ལོ་གསུངས།

བྲང་ཆུབ་སྟེང་པོར་མཆིས་ཀྱི་བར། གསངས་རྒྱུ་རྒྱུ་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆི། ཆོས་དང་བྲང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡི། ཆོགས་ལའང་དེ་བཞིན་སྐྱབས་སུ་མཆི། ཞེས་དུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བྲང་ཆུབ་སྟེང་པོར་མཆིས་ཀྱི་བར་དུ་སྟེ། གང་ལྟར་སངས་མ་རྒྱས་ཀྱི་བར་དུ་ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་

སངས་ཀྱིས་ནམས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་འགྲོག་ལམ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཆོས་དང་། ཐེག་
 པ་ཆེན་པོའི་ལམ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སྒྲོབ་པར་མཛད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྟེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་དགེ་འདུན་
 དེ་ལྟ་བུ་ནམས་ལའང་བདག་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །ཞེས་པ་དང་། སེར་སྒྲའི་གཉེན་པོར་མཆོད་པ་
 འབུལ་བ། ང་ཀྱལ་གྱི་གཉེན་པོར་ཕྱག་འཆལ་བ། དེ་ཡང་མཆོད་པ་ཆུང་རིམ་ནས་འབུལ་དགོས།
 ཐོག་མར་སེར་སྒྲ་ཆེ་ཞིང་དངོས་པོ་གཏོང་མི་རྒྱས་མཁན་ཞིག་ཡིན་ནའང་སྒོ་སྤྲོད་ཐོངས་པ་མེད་
 པའི་དངོས་པོ་ཆུ་ལྟ་བུ་སོགས་ཕུལ་ནས་རིམ་གྱིས་སྒོ་སྤྲོད་ན་སེར་སྒྲ་ཆུང་དུ་སོང་སྟེ་རྗེས་སུ་གཏོང་
 པོད་ཆེ་རུ་འགོ་བས་དེས་སེར་སྒྲའི་གཉེན་པོ་བྱེད་ཅིང་། ཕྱག་འཆལ་བས་ང་ཀྱལ་གྱི་གཉེན་པོ་བྱེད་
 པ་ནི། མི་ང་ཀྱལ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན་ན་གཞན་ལ་བྱུམ་བྱུམ་མི་བྱེད་པར་མཛིང་པ་སྒོ་མ་པོ་བྱས་ནས་
 སྒོད་པས། མི་ལ་བརྟུང་དེ་ཞེ་ཐག་པ་ནས་རང་ལས་གོང་མར་བལྟས་ཏེ་ཕྱག་འཆལ་ན་ང་ཀྱལ་གྱི་
 གཉེན་པོ་བྱེད་པ་རེད།

བཤགས་པས་དུག་གསུམ་ཀའི་གཉེན་པོ་བྱེད་ལ། བཤགས་པའི་སྒྲོན་དུ་སྐྱབས་སུ་འགོ་
 བ་འདྲི་རྟེན་གྱི་སྒྲོབས་ཞེས་སྤྲིག་པ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་བསགས་སའི་ཡུལ་དཀོན་མཆོག་རང་ལ་ཡར་
 བརྟེན་ནས་བཤགས་པ་བྱ་དགོས་པས་རྟེན་གྱི་སྒྲོབས་ཞེས་དང་། མར་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་ནས་
 སེམས་བསྐྱེད་བསྒྲོམས་ནས་སེམས་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྲིག་པ་འདག་ཐབས་བྱེད་པ་གཉིས་ཡོད་དོ། །

དེ་ནས་སྤྲིག་པ་བཤགས་པ་ནི། སྤྱོད་སྒྲུ་ནམས་ཀྱན་ན་བཞུགས་པ་ཡི། །རྫོགས་སངས་
 ཀྱིས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས། །ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་མངའ་ནམས་ལ། །ཐལ་མོ་སྐྱར་ཏེ་གསོལ་བ་
 ནི། །ཞེས་པས་སྤྱོད་སྒྲུ་རིས་སུ་ཆད་པ་མེད་པར་མདོར་ན། སྤྱོད་སྒྲུ་བརྟུགས་ན་
 བཞུགས་པའི་རྫོགས་པའི་སངས་ཀྱིས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་མངའ་
 བ་ནམས་ལ། བདག་གི་ལུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཐལ་མོ་སྐྱར་ཏེ་བྱུ་དོན་སྟེ་གསོལ་བའི་སྙིང་པོ་ནི། ཐོག་

མ་མེད་ལྡན་འཁོར་བ་ནས། །ཆོ་རབས་འདི་འཕགས་དག་ཏུ། །བདག་གིས་མ་འཆལ་སྤྲིག་
བགྱིས་པའམ། །བགྱིད་དུ་སྦྱལ་བ་ཉིད་དང་ནི། །གདི་མུག་འབྲུལ་པས་བདག་ཉོན་ཏེ། །རྗེས་
སྤྱི་ཡི་རང་གང་བགྱིས་པ། །ཁོངས་པ་དེ་ནི་མཐོང་བགྱིས་ནས། །བསམ་པ་ཐག་པས་མགོན་ལ་
བཤགས། །ཞེས་ཐོག་མ་མེད་པ་དང་ལྡན་པ་སྟེ་དུས་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཆོ་འདི་འམ།
ཡང་ན། །ཆོ་རབས་གཞན་དག་ཏུ་བདག་གིས་མ་འཆལ་བ་སྟེ་མ་ཤེས་པར་ནམ་སྤྲིན་ཡིད་དུ་མི་
འོང་བ་འབྱེན་བྱེད་ཀྱི་སྤྲིག་པ་བདག་གིས་དངོས་སྤྲིག་བགྱིས་པའམ། །ཡང་ན། །གཞན་ལ་བགྱིད་
དུ་སྦྱལ་བ་སྟེ་གཞན་ལ་བགྱིད་དུ་བརྟུག་པ་ཉིད་དང་། །ཡང་། །གདི་མུག་འབྲུལ་པའི་དབང་དུ་
སོང་བས་འབྲུལ་པས་བདག་ཉོན་ཏེ། །རང་དང་གཞན་གྱིས་སྤྲིག་ལས་བྱས་པ་ལ་རྗེས་སྤྱི་ཡི་རང་
བཤགས་བགྱིས་པ་དེས་མཆོན་པའི་ཁོངས་པའི་ཆོགས་སམ་ནོར་འབྲུལ་ཇི་སྟེད་ཅིག་བྱུང་བ་དེ་ཐམས་
ཅད་བདག་གིས་སྤྲིན་དུ་མཐོང་བར་བྱས་ནས། །སྤྲིན་པ་དང་། །གསང་བ། །མངོན་མེད་བཞག་
པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་མཐོལ་གིང་བཤགས་པར་བགྱིའོ། །

བཤགས་ཚུལ་སྤྱི་དང་། །བྱེད་བྱ་ཏུ་ཡུལ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་བརྟེན་ནས་བཤགས་པ་ནི། །བདག་
གིས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་ནི། །པ་མའམ་ལྷ་མ་གཞན་དག་ལ། །ཉོན་མོངས་སྤྲིན་ནས་ལུས་
ངག་དང་། །ཡིད་ཀྱིས་གནོད་བགྱིས་གང་ལགས་པ། །ཉེས་པ་དུ་མས་སྤྲིན་ཆགས་པའི། །སྤྲིག་
ཅན་བདག་གིས་སྤྲིག་པ་གང་། །ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་བགྱིས་པ་དེ། །ཐམས་ཅད་འདྲེན་པ་ནམས་ལ་
བཤགས། །ཞེས་གོང་དུ་སྤྱིའི་ཚུལ་དུ་གསུངས་གིང་། །འདིར་ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་སོ་སོ་ནས་བཤད་
པ་སྟེ། །བདག་གིས་ཡུལ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། །གཞན་ཡང་། །པ་མ་དང་ལྷ་མ་
དང་། །གཞན་དག་སྟེ་རྣམས་ལ་ཅན་གྱི་ཞིང་སེམས་ཅན་ནད་པ་དང་། །མགོན་མེད་པ་དང་། །བྱེས་
སྤྲིན་གྱིས་མནར་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བརྟེན་པར་དུ་ཡང་སྤྲིང་རྗེ་བའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་དམན་

པའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས། རྒྱ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་ཆགས་སྤང་མོངས་གསུམ་
 གྱི་དབང་གིས་ལས་ཀྱི་ནམ་འགྲུར་འཐོན་སྤངས་ནི་ལུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསགས་པ་དང་། ངག་གི་སྒོ་
 ནས་བསགས་པ། ཡིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསགས་པ། རོ་བོ་གཞན་ལ་གནོད་པའི་བྱ་བ་གང་བགྱིས་པ་དེ་
 ཐམས་ཅད་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཉེས་པ་མང་པོ་བསྒོས་ནས་ཡོད་པའི་སྤྲིག་ཅན་གྱིས་བཞིན་དུ་ཉོར་
 འབྲུལ་ལ་འཇུག་མཁན། བེན་དུ་མོངས་པ། རྒྱུད་མ་དུལ་བ། ཐ་ཤོད། རེངས་པོ། སྤྲིག་ཆེན།
 ཐ་ཆད་བདག་གིས་གངས་རེ་བྱང་ཙམ་མ་ཡིན་པར་བེན་དུ་མི་བཟད་པ། ཡང་ན། ནམ་སྤྲིན་ལ་སྦྱར་
 ནས་ནམ་སྤྲིན་བེན་དུ་མི་བཟད་པ་འབྲིན་བྱེད། ཡང་ན། ནམ་གངས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཅིས་ན་མཐའ་
 མེད་པ་དེ་ལྟ་བུའི་སྤྲིག་ལས་བསགས་ཡོད་པ་དེ་ནམས་ཞེ་ཐག་པ་ནས་འདྲེན་པ་ནམས་ལ་བཤགས་
 པར་བགྱོའོ། །

བདག་ནི་སྤྲིག་པ་མ་བྱང་བར། །སྤྲིན་དུ་འགྲུམ་པར་འགྲུར་དུ་མཆོ། །ཞེས་དེ་ལྟར་སྤྲིག་
 པ་འགྱོད་སེམས་དྲག་པོའི་ཐོག་ནས་གལ་ཆེན་པོར་ཅིས་ཏེ་བཤགས་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་
 ནམ་སྤྲིན་ན། སྤྲིག་པའི་འབྲས་བུ་ལ་སྦྱུག་བསྐྲུལ་མ་གཏོགས་མེད་ཅིང་། རང་ཅག་སྦྱུག་བསྐྲུལ་
 མི་འདོད་པ་ཡིན་པས་དེ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ཏེ་སྤྲིག་པ་ལ་ཉེས་དམིགས་སུ་བལྟ་དགོས། སྤྲིག་པའི་
 རྒྱུན་སྦྱུག་བསྐྲུལ་དང་། སྦྱུག་བསྐྲུལ་མི་འདོད་པས་སྤྲིག་པ་སྤོམ་དགོས་པ་དང་། སྤྲར་བསགས་
 ཟེན་པ་ལ་ཐབས་གཅིག་ཁོ་ན་ཡོད་པ་ནི་བཤགས་པ་བྱེད་རྒྱུ་དེ་ཡིན། སྤྱི་བཤོལ་དུ་མ་སོང་བར་ད་
 ལྟ་ཉིད་དུ་བཤགས་པ་བྱེད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་ཟེར་ན། བདག་ནི་སྤྲིག་པ་མ་བྱང་བར་
 རྟེ། བཤགས་སྤོམ་གྱི་སྒོ་ནས་སྤྲིག་པ་བཟད་པ་དང་བྱང་བར་བྱེད་རྒྱུ་མ་བྱུང་གོང་ལ་བདག་འགྲུམ་
 པ་སྟེ་ཤི་སྤྲིད་ཅིང་མི་ཤི་བའི་ངེས་པ་ཇི་ལྟར་ཡོད། འགྲུམ་ལ་ས་མཐའ་མེད་ན་རང་བཞིན་གྱིས་
 ཤི་བའི་དོན་དང་། ས་མཐའ་ཡོད་ན་བསད་པའི་དོན་རེད།

དེ་བས། རི་ལྷོ་འདི་ལས་ངེས་ཐར་བར། །ཐུར་བའི་ཚུལ་གྱིས་བསྐྱབ་དུ་གསོལ། །ཞེས་
ནམ་འཆི་ངེས་པ་མེད་པས་སྐྱེས་པའི་མཐའ་མ་འཆི་རྒྱ་ཐག་ཆོད། །འཆི་བ་ཡང་ནམ་འོང་ལ་ངེས་
པ་མེད་པ། དཔེར་ན། རྒྱངས་འཁོར་བདེ་བ་སྒྲིན་ཤོར་ནས་ཤི་བ་སོགས་འཆི་རྒྱ་ན་ངེས་པ་མེད་
ཅིང་། མིའི་ལུས་སྒོག་གི་བདེ་འཇགས་ལའང་སྒྲིན་པའི་མཐུན་རྒྱུ་ལྟ་བུའི་ཐོག་ནས་འགན་ལེན་
བྱེད་མཁན་དེ་འདྲ་ཡོང་ནའང་། མི་ཤི་བའི་འགན་ལེན་བརྒྱ་ཆའི་བརྒྱ་ཐམ་པ་འཕེར་བ་ཞིག་ས་
གསུམ་ལ་བཙལ་ནའང་རྟེན་རྒྱ་མེད་པ་ཡིན་པས་ནམ་འཆི་ངེས་པ་མེད་པ་རེད། དེས་ན་འཆི་བ་
ནམ་འོང་ཆ་མ་མཆིས་པས་སྒྲོ་བུར་དུ་འཆི་བའི་རྒྱུ་ཞིག་བྱུང་བ་ཡིན་ན། དེའི་སྒྲོ་བུ་སྒྲིག་པ་
སྒྲུང་རྒྱུ་མ་བྱུང་ན་ཆོ་སྤྲོ་མར་ངན་སོང་དུ་འགོ་བ་ཐག་ཆོད་པའི་རྒྱུ་མཆོན་དེ་ག་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་
གི་སྒྲིག་པ་རིངས་སྐྱབས་སུ་བཤགས་པར་བསྐྱོད། །

ཡིད་བརྟན་མི་རུང་འཆི་བདག་འདི། །བྱས་དང་མ་བྱས་མི་སྡོད་པས། །ཞེས་ནམ་འཆི་
ངེས་པའམ་ཡིད་བརྟན་དུ་རུང་བ་མེད་པའི་འཆི་བདག་འདི། གང་གི་སྒོག་འཕྲོག་པར་བྱེད་རྒྱུའི་
སེམས་ཅན་དེ་དང་། རང་དང་གཞན་གྱི་བྱ་བ་བྱས་ཟིན་པའམ། ད་ལྟ་བྱེད་རྒྱུ་མ་བྱུང་བར་ལྟག་
ཡོད་མེད་ཀྱི་ནམ་དཔེ་ཉོག་དཔྱོད་མི་གཏོང་བར་འཆི་བ་ཐོག་དུ་འབབ་དུས། ང་ད་ལྟ་གཞིན་གཞིན་
ཡིན། སྒྲོ་བ་སྒྲུང་ཆར་མེད། ད་ལྟ་ཤི་རན་མ་སོང་ཞེས་པ་དང་། ང་ད་ལྟ་ཆོང་རྒྱག་རྒྱུ་ཡོད། ཡང་ན།
ང་ད་ལྟ་ནན་ཡོལ་ཐོབ་མ་སོང་བས་ཤི་རན་མ་སོང་ཞེས་བརྗོད་ས་མེད། དེ་བཞིན་དུ་ང་ནམ་རྒྱུན་
བདེ་ཐང་ཡིན་ཤི་རན་མ་སོང་ཞེས་ཀྱང་ལབ་ས་མེད།

དེས་ན། ལས་འཕྲོ་བཟའ་འཕྲོ་འཐུང་འཕྲོ་ཀླན་འཇར་རེ། །དབང་མེད་དུ་བཞག་ནས་
འགོ་དགོས་ཤིག་འོང་ངོ་། །ཞེས་པ་བོད་ཁ་པས་མི་ཉག་དན་སྐུ་ལ་ནང་གསུངས་པ་བཞིན་དང་། གཞན་
ཡང་། རྗེ་གྲུང་ཐང་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས། སྐྱ་དཀར་ཞིང་གཞུ་ལྷོ་རྒྱག་པ་ཡི། །ཤས་

འཁོགས་ཀྱི་པ་མས་འདར་བཞིན་དུ། །བྱ་ལང་ཆོ་ཅན་གྱི་དྲར་འདེབས་ན། །ཀན་གཞིན་གྱི་རིམ་
པ་སྲུ་ཡིས་བརྩི། །ཞེས་དང་། ཆོ་འདི་སྣང་གི་བྱ་བ་ཚུ་གཉེར་འདྲ། །གཅིག་འདས་རྗེས་གཅིག་
གིས་མནན་ནས་འོངས། །དེ་སྐྱབ་ཀྱིན་སྐྱབ་ཀྱིན་མང་དུ་འགྲོ། །ད་བཅན་ཐབས་སྲུ་བཅད་ན་མི་
ལེགས་སམ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ངོ་ཐོག་རེད།

དེས་ན་ང་རང་ཆོས་སང་དང་སང་ཞེས་མི་ཆོ་མང་པོ་ཞིག་བསྐྱལ་རྒྱུ་འཆར་གཞི་བཀོད་།
ཅིས་ཀྱབ་ནས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་དེ་འདྲ་བྱེད་རྒྱུ་མ་འོངས་པ་དེ་ཤར་ཤར་བར་དུ་སོ་སོ་སྤྲོད་ཀྱི་
ཡོད་མེད་ཀྱི་འགན་ལེན་སྲུ་གཅིག་གིས་ཀྱང་བྱེད་མི་བྱབ་པའི་ངང་ཚུ་ལ་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཅིང་། གློ་
བྱར་དུ་འཆི་བདག་མི་ཡོང་བའི་ངེས་པ་རྩ་བ་ནས་མེད། བྱས་དང་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་དུ་འབྱེད་རྒྱ་
མེད་པ་ནི། ན་དང་མི་ན་ཀྱན་གྱིས་ཀྱང་གློ་བྱར་དུ་དོགས་པ་མེད་བཞིན་དུ་གི་དགོས་པས། རང་
གི་ཆོ་ལ་ཡིད་བདུན་རྒྱུང་ཟད་ཅོམ་ཡང་མེད་ལ། ངེས་མེད་ཀྱི་འཆི་བ་ཐོག་དུ་བབས་ཏེ་འཆི་བའི་
གནས་སྐབས་ལ་ཆོ་འདི་དང་འབྲེལ་བའི་ལྷས་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་དང་། གཉེན་ཕུན་སུམ་ཆོགས་
པ་དང་། མཇེའ་བཤེས་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་དང་། འཁོར་གཡོག་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་དང་། རྗེར་
ལོངས་སྤྲོད་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ། གནས་ཁང་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་སོགས་ཇི་ཅོམ་གྱིས་བཟང་པོ་
ཞིག་ཡོད་ནའང་དེ་ནམས་ཀྱིས་ཕན་ཐོགས་མེད་པ་ཞིག་རེད།

ན་དང་མི་ན་ཀྱན་གྱིས་ཀྱང་། གློ་བྱར་ཆོ་ལ་ཡིད་མི་བདུན། །ཐམས་ཅད་པོར་ཏེ་ཆ་དགོས་
པར། །བདག་གིས་དེ་ལྟར་མ་ཤེས་པས། །མཇེའ་དང་མི་མཇེའི་དོན་གྱི་ཕྱིར། །སྤྲིག་པ་ནམ་པ་
སྣ་ཆོགས་བྱས། །ཞེས་འཆི་བ་ཐོག་དུ་བབས་པའི་གནས་སྐབས་ལ་ལྷས་ལོངས་སྤྲོད། གཉེན་ཉེ་
དུ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་བཞག་སྟེ་སོ་སོ་གཅིག་ཕྱར་ཆ་བ་སྟེ་འགྲོ་དགོས། རང་བཞིན་འདི་
འདྲ་ཞིག་ཡིན་པ་ལ་བདག་གིས་དེ་ལྟར་མ་ཤེས་པས། ཕྱི་མ་ཕན་ཆད་ལ་རང་དང་འགྲོགས་ཏེ་ཕན་

ཐོགས་མེད་པའི་ཡུལ་དེ་འདྲ་ཞིག་གི་ཆེད་དུ་མཛའ་བ་དང་མི་མཛའ་བའི་ཐ་སྟངས་ཀྱིས་དབྱེ་བ་སྟེ་
 རྟེ། ཐོགས་དང་རིས་སུ་བཅད་ནས་མཛའ་བ་ཡིན་ཞེས་དེ་ལ་ཞེན་ཆགས་སྟེ། དེ་དག་གི་ཆེད་
 དུ་སྡིག་པ་མང་པོ་བསགས། མི་མཛའ་བ་ཡིན་ཞེས་དེ་དག་ལ་དགའ་བ་ལྟས། དེ་དག་ལ་འཁོན་
 སེམས་དང་གཞོན་སེམས་སོགས་མདོར་ན་ཆོག་ངན་གཅིག་མ་གཏོགས་པེད་སྟོང་བྱེད་རྒྱ་མ་བྱུང་
 ནའང་བཤད། ཡན་ཐོགས་རྩ་བ་ནས་མེད་པ་ཞིག་ལ་སོ་སོའི་སྒྲངས་འཛིན་གྱི་དབང་གིས་ཞེན་ཆགས་
 གྲས་ཏེ་འགའ་ཞིག་ལ་ཆགས། འགའ་ཞིག་ལ་སྤང་། དེ་ལྟ་བུའི་ཆགས་སྤང་གི་བརྒྱུང་འབྱུགས་
 པའི་ནང་ལ་དོན་མེད་དུ་མི་ཆོ་འདའ་བ་ནི། འཆི་བ་མ་དུན་པས་ལན་པ་རེད། བདག་གིས་འཆི་
 བའི་ངང་ཚུལ་དེ་ལྟ་བུ་མ་ཤེས་པར་མཛའ་དང་མི་མཛའ་དུ་མའི་དོན་གྱི་སྤྱིར་དུ་སྡིག་པ་རྣམ་པ་སྟོ་
 ཆོགས་པ་བྱས་ཤིང་། སྡིག་པ་རྣམ་པ་སྟོ་ཆོགས་པ་ངལ་བ་དང་ལེན་བྱས་ཏེ་གང་གི་ཆེད་དུ་བསགས་
 པའི་མཛའ་བ་དང་། མི་མཛའ་བ་དེ་རྣམས་ལའང་རྟག་པ་དང་བརྟན་པ་མེད་དེ། མི་མཛའ་རྣམས་
 ཀྱང་མེད་འགྱུར་ཞིང་། མཛའ་བ་རྣམས་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར། བདག་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་
 བ་སྟེ། དེ་བཞིན་ཐམས་ཅད་མེད་པར་འགྱུར། ཞེས་གང་གི་དོན་དུ་ང་ཆོས་ཆགས་སྤང་ཚུངས་
 གསུམ་གྱིས་ལས་མང་པོ་བསགས་ཏེ། འདི་ངའི་དགའ་ཡིན་ཞེས་སྒྲགས་འཁེལ་མ་འཁེལ་བྱས་ཏེ་
 ཁོང་ཁྱོད་དང་གཞོན་སེམས་ཆེན་པོའི་ཐོག་ནས་ཐབས་ཤེས་བྱས།

འདི་ངའི་གཉེན་ཡིན་ཞེས་མགོ་འདོན་འཆོ་སྦྱང་བྱུང་མི་བྱུང་ངང་དེའི་དོན་དུ་རྩུན་བཤད་
 ན་ཞེ་དག མི་ལ་ཉམ་པ་བཤད། དེའི་དོན་དུ་མནའ་ཡང་ཟོས། དེ་ལྟར་འདྲ་མི་འདྲ་བྱེད་དགོས་
 པའི་ཡུལ་དེ་རྣམས་ཀྱང་སྟོང་གི་མ་རེད་ལ། མཛའ་བ་རྣམས་ཀྱང་རྫོགས་འགོ་ངེས་ཡིན། མི་
 མཛའ་བ་རྣམས་ཀྱང་རྫོགས་འགོ་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ་ངའི་མཛའ་བ་དང་ངའི་མི་མཛའ་བ་ཞེས་མཛའ་
 དང་མི་མཛའ་བ་བརྩེ་སའི་ང་རང་ཡང་རྫོགས་རྒྱུ་ལས་སྟོང་གི་མ་རེད་ཅེས་པ་སྟེ། དེ་བཞིན་དུ་

སོ་སོའི་གཉེན་ཉེ་དུ་ཙམ་མ་ཡིན་པའི་ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་སུ་དང་སུ་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ནའང་།
སྐྱེ་འཆི་འཕོས་ནས་རྫོགས་ཏེ་འགྱུར་འགྲོ་བ་ཞིག་མ་གཏོགས་ཏེ་ལྷན་པ་བཟུང་བ་བྱས་ཏེ་སྡོད་མཁན་
གཅིག་ཀྱང་མེད།

དེ་ལྟར་ཆགས་སྒྲུབ་བྱས་ཏེ་དགྲ་དང་གཉེན་ཞེས་ཆགས་སྒྲུབ་གིས་ལས་གསོག་པའི་གཞི་
ཀྱིན་བྱེད་མཁན་དེ་ནམས་སྤྱིན་སྟོ་བྱར་དུ་འདུས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། སྤྱིན་སྟོ་བྱར་དུ་འདུས་པ་དེ་མ་ཐག་
དུ་ཀྱིན་ཞིག་དང་འཕྲད་དུས་ཁ་བྲལ་ནས་འགོ་རྒྱ་ཞིག་མ་གཏོགས་མེད་པ་ནི་གྲང་ཐང་ཆང་གིས། གཉེན་
ཉེ་དུ་གཡོག་འཁོར་འདུས་པ་ཡང་། །རྒྱུང་ཆེན་པོས་གིང་གི་ལོ་སྤྱངས་པ་འདྲ། །དར་གཅིག་ནས་
རི་རྒྱང་ཀྱན་དུ་འཐོར། །སྤྱར་མི་འཛོམས་འདུས་པའི་མཐའ་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།
ཆོགས་ཁང་འདིའི་ནང་ལ་ང་ཚོ་རུག་རུག་བྱས་ཏེ་ཆང་མས་སྐལ་བ་བཟང་པོ་ཡིན་བསམ་པ་ལྟ་བུ།
ཡང་ན། འབྲུག་ཆ་དོད་པོ་འདྲ་པོ་ལྷང་ངེ་ལྷིང་ངེ་བྱས་ཏེ། སེམས་ཀྱི་ནང་ལ་ཚོར་བ་གསར་པ་
ལྟ་བུ་སྟོང་ནས་སྡོད་ཀྱི་ཡོད། དེ་འདྲ་དེའང་ལྷན་པ་བཟུང་བ་མེད་ཅིང་། དེ་རིང་ང་ཚོ་རུག་རུག་
བྱས་པ་དེ་ནམས་རྒྱུང་ཆེན་པོས་གིང་གི་ལོ་མ་ཆེ་ཆུང་སྤྱོད་ཆོགས་གིག་ས་ཁུག་གྲིག་ཅིག་ལ་རྒྱུང་གི་
དབང་གིས་དེད་དེ་རུབ་རུབ་འདུས་པའི་བཟོ་ལྟ་བུ་རེད།

ང་རང་ཚོ་ཡང་རང་རང་སོ་སོའི་ལས་དང་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཀྱིན་པས་དེ་རིང་འདིར་འདུས་
པ་ཞིག་སྟེ། དེའི་ཀྱིན་དེ་ཡང་ཀྱིན་གཞན་ཞིག་དང་འཕྲད་ནས་འགྱུར་འགྲོ། དར་གཅིག་ནས་རི་
རྒྱང་ཀྱན་དུ་འཐོར་ཞེས་ཉི་མ་བདུན་ཕྱག་གཅིག་ཙམ་ཞིག་དང་། ཉིན་བཅུ་གངས་ཕྱིན་པའི་མཚམས་
ལ་གར་ལ་འགོ་མཁན་གར་ལ་ཕྱིན། རུབ་ལ་འགོ་མཁན་རུབ་ལ་ཕྱིན། ལྟོ་བྱང་སོ་སོར་འགོ་མཁན་
ཚོ་པར་ཁ་གྲུས་པའི་རྗེས་ལ། ཉེ་ལམ་ཆེས་གངས་གཤེ་མོ་ཞིག་ལ་ང་ཚོ་འདིར་འདུས་ནས་སྐལ་
པ་བཟང་པོ་བྱུང་། དེ་དུས་ང་ཚོ་སྐྱིད་པོ་བྱུང་བེར་བ་ལྟ་བུ་བྱུང་ན་པའི་ཡུལ་རེད། མདང་དགོང་མི་

ལམ་བུ་དང་བའི་རིང་དུ་ན་པའི་ཡུལ་ལ་ཡོད་པ་དང་བྱུང་པར་ཅ་བ་ནས་མེད། བསམ་གྱི་འཛིན་པ་
དུ་སྐྱེ་ཡོད་པ་དེ་ཙམ་ཞིག་མ་གཏོགས་དེ་ཡང་བསྐྱར་ཡོད་ཀྱི་ཡང་མེད། དེ་མི་འཛིན་པར་ཉག་
པར་སྡོད་ཀྱི་ཞིག་ཀྱང་མེད། དུ་ན་པའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་ནས་འཛིན་འགྲོ་ཀྱི་རེད་ཅེས་པ་འོ། །

མི་ལམ་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བ་བཞིན། །དངོས་པོ་གང་དང་གང་སྦྱང་པ། །དེ་དེ་དུ་ན་པའི་
ཡུལ་དུ་འགྱུར། །འདས་པ་ཐམས་ཅད་མཐོང་མི་འགྱུར། །རེ་ཞིག་གསོན་ཆེ་འདི་ཉིད་
ལའང་། །མཇའ་དང་མི་མཇའ་དུ་མ་འདས། །ཞེས་དུ་ན་པའི་ཡུལ་ཙམ་མ་གཏོགས་མེད་པ་
ཆགས་དུས་གང་ལྟར་ང་རང་ཆོས་སྐབས་དེར་གཤམ་ཆེན་པོ་བྱས་ཏེ་ངལ་བ་དང་ལེན་གྱིས་རྒྱན་
བཤད། ཉམ་པ་བཤད། མགོ་སྒྲོར་བཤད། བླམ་པ་བཤད་པའི་སྤྲིན་པའི་ལས་བསགས་པ་དེ་
ནམས་དེ་དུས་ཀྱི་དུས་ཀྱི་ནམ་གཤམ་གྱི་སྤྲིང་ལ་བག་ཆགས་སམ་རྣམས་པ་བཞག་ཆར་བ་རེད། སྤྲིན་
ཆད་ཅིས་བྲུ་ལྟ་བུ་གཏོང་ལེན་བྱེད་པའི་བྱང་སོང་གི་ཅིས་ཁྲའི་རྣམས་དུ་ཆ་བོའི་མཇུག་སྦྱེལ་ཀྱི་
དེ་སོ་སོས་སྦྱེལ་ཀྱི་ཆགས་བསྐྱེད་ཡོད། རྣམས་དེ་ནམས་གང་གི་དོན་དུ་བྱས་པའི་ཡུལ་ནམས་
འདས་ཟིན། འདས་ཟིན་པ་དེ་དེ་བ་དང་ལོ་རྒྱུས་ནང་སྤེལ་པ་ཙམ་ཞིག་མ་གཏོགས་ཕན་གཞི་དེ་
ཀྱི་འཆོ་བ་དང་དངོས་སུ་འབྲེལ་མཁན་གྱི་དངོས་པོ་ངོ་མ་ཞིག་ཆགས་བྱུང་གི་མེད། དེས་ན་
འདས་པ་ཐམས་ཅད་མཐོང་མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་རེད།

དེ་ལྟར་ང་རང་ཆོས་སྐབས་སུ་སྦྱེད་པ་སྤྲིན་བུ་ལྟར་ལུང་པ་གཅིག་ནས་ལུང་པ་རྒྱས་མེད་ཅིག་ལ་སྦྱེས།
སྤར་ཅ་བ་ནས་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་པ་མ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་ཞིག་དང་། གཅིག་ལ་གཉིས་བརྟེན་
གྱི་ཐོག་ནས་མཇའ་བཤེས་ཡིན་ཞེས་མང་པོ་དང་འཕྲད་ནས་ཡོང་བ་དེ་ལྟ་བུའི་སྦྱེད་ཀྱི་འཕྲོས་པའི་
སྒྲོ་ནས་འགག་གིན་འགག་གིན་ཡོད་བཞུགས་བྱེད་ས་མེད་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད། རེ་ཞིག་གསོན་པའི་
ཆེ་འདི་ལ་ཡང་མཇའ་བ་དང་མི་མཇའ་བ་དུ་མ་འདས་འགྲོ་གིན་འདུག

ཆོ་སྟོན་གྱི་དག་ཆོ་སྟོན་གྱི་གཉེན་དུ་འགྱུར་བ་དང་། ཆོ་སྟོན་གྱི་གཉེན་ཆོ་སྟོན་གྱི་དག་
ལ་འགྱུར་བ། ན་ནིང་གཞེས་ནིང་ལོ་ཁ་གས་གོང་ལ་ངའི་དག་འཕྱོ་དཀར་ཡིན་ཞེས་ཆང་མཉམ་
དུ་བརྟུང་། རྒྱུ་ཏུ་ངན་གྲོས་མཉམ་དུ་ཤོམ་མཁན་ཞིག་ཀྱི་ཆུང་ཆུང་ཞིག་གིས་དག་ཏུ་འགྱུར་
བ་ནི། དུས་དེ་རིང་ཡིད་གཙུག་སྒྲོག་སྒྲོག་པོ་ཡང་། རྒྱུ་ལེགས་ཉེས་གཅིག་ལ་ནམ་ཉིད་གིས། རྒྱུ་
བཏགས་ནས་སངས་ཉིན་དྲུང་ས་མའི་དག། ཉེ་རིང་གི་འཛིན་པ་དེ་ནས་ཆོད། ཅེས་རྗེ་གྲུང་ཐང་པས་
གསུངས་པ་བཞིན། ལོ་གཅིག་གཉིས་གོང་ལ་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་ཡིད་མཛའ་ཞིང་གཙུག་སྒྲོག་པོ་
ཉེ་པོའི་མཛའ་བོ་དེ་ཡང་ལོ་ཁ་གས་ཀྱི་རྗེས་ལ་སྐད་ཆ་ཤོད་ཡག་ཉེས་དང་། ནམ་འགྱུར་སྟོན་ཡག་ཉེས་
ཤིག་གིས་ཀྱིན་པས་དྲུང་ས་མའི་དག་ཆགས་ཏེ། གཅིག་གི་རྩུན་ཕྱགས་དེ་གཅིག་གིས་སྟོན། གཅིག་
གི་མཆང་གཅིག་གིས་སྟོགས་པའི་བཟོ་ལྷ་བྱ་དེ་འདྲ་ཡོང་རྒྱ་རེད། རེ་ཞིག་གསོན་པའི་ཆོའདི་ལ་ཡིན་
ནའང་མཛའ་བ་དང་མི་མཛའ་བ་འགྱུར་བའི་སྟོན་ནས་འདས་འགོ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སོ་སོའི་མཛའ་
བཤེས་སྟོག་སྟོས་བཏང་དགོས་ནའང་གཏོང་བྱུང་ཆོད་ཅིག་ཡོད་པའི་མཛའ་བ་དེ་ཡང་འཛིག་ཉེན་འདི་
ནས་ཕྱི་མ་ལ་ཕྱིན་ཏེ་ཤི་གསོན་བྲལ་ནས་འགོ་དགོས་པ་འདི་འདྲ་ཡོང་རྒྱ་རེད་ཅེས་པའོ། །

དེ་དག་དོན་དུ་བྱས་པའི་སྤྲིག་ མི་བཟད་གང་ཡིན་མདུན་ན་གནས། ཞེས་གང་གི་དོན་
དག་ལ་སྐྱབ་པའི་ཡུལ་གྱི་བྱུང་པར་དེ་ནམས་འགགས་ཆར་བ་དང་། དེའི་དོན་ལ་སོ་སོས་ངལ་བ་
དང་ལེན་བྱས་ནས་བསགས་བཞག་པའི་སྤྲིག་པ་ནམས་སོ་སོའི་རྒྱུད་སྟེང་ལ་ཇི་སྟེན་གཉེན་པོ་སྐྱེས་
ནས་མེད་པར་མ་བྱས་པའམ། སྤྲིག་པ་འདག་ཐབས་བྱེད་མ་བྱུང་ན་ཉག་དུ་ནམ་སྤྲིན་འབྲིན་རྒྱུའི་
རྒྱས་པ་གསོས་ཆོག་ཆོག་དུ་སྟོན་གྱི་རེད་ཅེས་པའོ། །

དེ་ལྟར་བདག་ནི་སྟོན་བྱར་ཞེས། བདག་གིས་ཉིགས་པར་མ་བྱུར་པས། བཞུག་ཆགས་
དང་ཞེ་སྤང་གིས། སྤྲིག་པ་ནམ་པ་དུ་མ་བྱས། ཞེས་དེ་ལྟར་ལས་གསོག་པ་པོའི་བདག་དང་།

གསོག་ཡུལ་གྱི་བདག་གི་གཉེན་དང་དག་ལྟ་བུ། བདག་ཡོད་ན་ནི་གཞན་དུ་ཤེས། །བདག་གཞན་
 ཆ་ལས་འཛིན་དང་སྤང་། །འདི་དག་དང་ནི་ཡོངས་འབྲེལ་ལས། །ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་
 བར་འགྱུར། །ཞེས་ནམ་འབྲེལ་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་ཆགས་སྤང་འཕེལ་བའི་རྩ་བ་བྱག་ས་ང་
 དང་ང་ཡི་གཉེན་ཉེ་དུ་ཡོངས་སྤྱོད་ལ་སོགས་པ་ཡིན་པས། དཔལ་ལྷན་ཟླ་བས་དབུ་མ་འཇུག་པར་
 ཡང་། དང་པོར་ང་ཞེས་བདག་ལ་ཞེན་གྱུར་ཅིང་། །བདག་གི་འདི་ཞེས་དངོས་ལ་ཆགས་བསྐྱེད་
 པས། །ཟླ་ཆུན་འཕུན་ཏྟར་རང་དབང་མེད་པ་ཡི། །འགྲོ་ལ་སྒྲིང་རྩེར་གྱུར་གང་དེ་ལ་འདུད། །ཅིས་
 གསུངས་པ་བཞིན་ངང་ཚུལ་འདི་འདྲ་ཞིག་ཡོང་བ་དེ་ནི་མི་ཉག་པལ་ཉག་པར་ཞེན། བདག་ཏུ་མ་
 བྱུང་པ་ལ་བདག་ཏུ་ཞེན་ཏེ། ཡིན་ཏུ་བདག་ཏུ་མེད་པ་དང་མི་ཉག་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་ཞིག་ལ།
 ང་རང་ཆོའི་ཁྲོས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་གོམས་པའི་ཉག་འཛིན་གྱི་དབང་གིས་ཉག་པར་ཞེན་པ་དང་།
 བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་དབང་གིས་བདག་ཏུ་བཟུང་སྟེ་ཆགས་སྤང་རིས་སུ་གཅོད་པ་ཡིན་པས། དངོས་
 པོའི་གནས་ཆོད་ལ་སྒྲོ་བྱར་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་དེ་བདག་གིས་མ་ཤེས་ནས་གཏི་མུག་བདེན་འཛིན་
 གྱི་གཞན་དབང་དུ་སོང་ཞིང་། དེ་ལས་གཉེན་ལ་ཆགས་པ་དང་། དག་ལ་སྤང་བའི་སྤྲིག་པའི་ལས་
 ནམ་པ་དུ་མ་དེ་ནམས་བདག་གིས་བྱས་ཤིང་བསགས་སོ་ཞེས་པའོ། །

ཉིན་མཆན་སྔོན་པ་ཡོང་མེད་པར། །ཆོ་འདི་ཉག་ཏུ་གོད་འགྱུར་ཞིང་། །སྔོན་པ་གྱུད་
 ནས་འོང་མེད་ན། །བདག་ལྟ་འཆི་བར་ཅིས་མི་འགྱུར། །ཞེས་ང་ཆོའི་ཁ་སྟབས་དང་ངང་
 ཚུལ་འདི་འདྲ་ཞིག་གི་མུ་ལ་ཉིན་མོ་དང་མཆན་མོ་ཞེས་ཉིན་མཆན་སྐད་ཅིག་ཙམ་ཡང་མི་སྔོན་
 པར་ཆོ་རྒྱལ་འགྲོ་བའི་དུས་ཆོད་དེ་ཡུད་ཙམ་རེ་ལའང་སྐར་ཆ་རེ་རེ་བྱས་ཏེ་ཆོ་མར་བྱི་འགྲོ་
 ཞིང་། ཉིན་མཆན་གྱིས་ཆོ་གདུགས་ནས་དུས་ཆོད་འགྱུར་འགྲོ་བ་ལས། གཏན་དུ་སྔོན་པ་
 ཞིག་ཡོང་ཡེ་མེད་པ་སྟེ་རྩ་བ་ནས་མེད་པར་སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་གིས་འཇིག་འགྲོ་བ་ཞིག་སྟེ། བྱང་

ཐང་ཚང་གིས། ཉིན་མཚན་གྱི་བྱི་བ་དཀར་ནག་གཉིས། །ཆེ་འཆིང་ཐག་གི་ཚུ་ཕུང་རེས་
 གྱིས་ཟ། །དེར་མ་ཟད་སྐད་ཅིག་རེ་རེས་ཀྱང་། །དག་འཆི་བདག་གི་དུང་དུ་བསྟེགས་ནས་
 འགྲོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ཆེ་བྱི་ནས་རྒྱད་འགྲོ་བ་དང་། །དེ་ལ་སྟོན་པ་ཞིག་ཡོད་ན་སྟེ་
 ཡང་སྟོན་པ་རྒྱག་རྒྱ་ཤིན་ཏུ་ཁག་པོ་རེད། །ང་རང་ཆོས་ཆེ་དབང་དང་ཆེ་སྐྱབ་བྱས་ཏེ་ཆེ་སྟོན་
 པ་ཡོང་བའི་རེ་བ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་ཁག་པོ་ཡིན།

རང་ལ་ཡིན་ནའང་ལས་འབྲེལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡོད་པ་ཞིག་དང་། ཆེ་སྐྱབ་དང་ཆེ་
 དབང་གནང་མཁན་དེ་ཡང་རྟོགས་པ་ཡོད་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པའི་ནུས་པ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ཉེན་
 འབྲེལ་སྒྲིག་རྒྱ་ཡོད་མོད། །དེ་ཏ་ཅང་ཁག་པོ་རེད། །དེ་བས་སྟོན་པ་གསར་དུ་ཡོང་རྒྱ་དེ་བས་ཁག་
 ལ། སྤར་བསྐྱོད་ནམས་གྱིས་འཕངས་པའི་ཆེ་ཆད་གཞོད་ཡོད་ནའང་དེ་ནི་སྐད་ཅིག་རེ་རེས་ཀྱང་
 རེ་ཕུང་རེ་ཕུང་ལ་འགྲོ་བ་དང་། རྒྱ་མཚན་དེ་བས་ན་བདག་ལྟ་འཆི་བར་ཅིས་མི་འགྱུར་ཏེ་མ་གྱི་
 བར་རིང་པོར་སྤོང་རྒྱ་ཡོད་བསམ་ནས་སྟོ་གཏད་བཅོལ་རྒྱ་རྩ་བ་ནས་མི་འདུག་གསུངས།

འོ་ན། འཆི་བ་ཐོག་ཏུ་བབ་པའི་གནས་སྐབས་དེ་ག་འདྲ་ཞིག་རེད་དམ་ཞེ་ན། བདག་ནི་
 མལ་ན་འདུག་བཞིན་དུ། །གཉིན་བཤེས་ཀྱན་གྱིས་མཐའ་བསྐྱོར་ཀྱང་། །སློག་ཆད་པ་ཡི་ཚོར་བ་
 དག །བདག་ཉིད་གཅིག་ཕུས་སྤྱོད་བར་འགྱུར། །ཞེས་སྟན་གྱི་མཐའ་མ་དེ་ལ་ན་ཆ་འཆི་ནད་དག་
 པོ་ཞིག་གིས་བྱེན། འཆི་ནད་ཅིག་གིས་ལས་ཟད་ཡོང་དུས། སྟན་ཐོས་ནའང་ཕན་རྒྱ་མེད་ཅིང་།
 རིམ་གྱོ་བྱས་ནའང་མི་ཕན། ཨེམ་ཆེའི་རྩན་ཕུགས་ཀྱང་རྟོལ། སྟེ་མའི་རྩན་ཕུགས་ཀྱང་རྟོལ་
 བའི་མཚམས་ལ་སྟེ་བས། སྟེ་མས་གནང་རྒྱ་མེད་པ། ཨེམ་ཆེས་བྱེད་རྒྱ་མེད་པའི་མཚམས་ལ་
 སྟེ་བས་དུས་ཐམས་ཅད་གྱིས་ཞལ་རས་སྟོང་པའི་མཚམས་ལ་སྟེ་བས། །དེ་དུས་ཁ་སང་མོ་བཟང་
 པོ་ཞིག་འདུག་ཞེ་ག་འདྲ་ཡིན་ནམ་ཞེས་བཤད་པའི་མཚམས་ལ་སྟེ་བས་པ་རེད།

སྒྲིག་མཐའ་མ་དེར་སྤྲོད་ཀྱི་འགྲེལ་བ་བཞིན་འགྲེལ་གྱི་ཀྱང་བྱུང་ལ་མ་བྱུང་བྱས་ཏེ་འདྲེན་
བཞིན་དུ། རང་གིས་ནམ་རྒྱུན་དུས་ཡུན་རྒྱུང་ཟད་ཅིག་ཡིན་ནའང་བྲལ་མི་ཤིང་པའི་སྤྲོད་གི་མཛའ་
པོ་དང་། མི་གཅིག་སྤྲོད་གཅིག་ལྟ་བུའི་གཉེན་བཤེས་ཀྱི་གྲིས་མཐའ་བསྐྱོར་ནས་ཡོད་ནའང་།
སློག་ཆད་པའི་ཆོར་བ་དེ་སོ་སོ་གཅིག་པུས་སྤྲོད་རྒྱ་རེད་མ་གཏོགས། སུ་གཅིག་གིས་བགོ་བཤའ་
རྒྱག་རྒྱ་དང་སུ་གཅིག་གིས་ཆབ་བྱེད་རེས་བྱེད་རྒྱ་དེ་འདྲ་ཡོད་པ་མ་རེད། ལྷན་སེམས་ཁ་བྲལ་
ཏེ་རྣམ་ཤེས་ལྷན་འདྲི་ནས་ཐོན་འགྲོ་བའི་འཆི་བ་ཟེར་བའི་མཆོམས་སུ། དེའི་སྤྲ་ལྟས་ལ། གནད་
གཅོད་པ་ནི་ཆུ་སོགས་ཀྱིས། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་འབྱུང་བཞི་འབྲུག་པའི་གནད་གཅོད་ཀྱི་སྤྲུག་
བསྐྲུན་དེ་རྣམས་སོ་སོ་གཅིག་པུས་སྤྲོད་རྒྱ་རེད་མ་གཏོགས། རོགས་པ་ཆོས་བགོ་བཤའ་རྒྱག་རྒྱ་
དང་། དེ་ལ་སྤྲ་སྤྲ་རེས་མོས་བྱེད་རྒྱའི་བཟོ་ལྟ་བུ་གང་ཡང་མེད་པར་གསུངས་པའོ། །

གཤིན་ཇིའི་ཕོ་ཉམ་ཟེན་པ་ལ། །གཉེན་གྱིས་ཅི་ཕན་བཤེས་ཅིས་ཕན། །དེ་ཆོ་བསྤོད་རྣམས་
གཅིག་སྐྱབས་ན། །དེ་ཡང་བདག་གིས་མ་བརྟེན་ཏོ། །ཞེས་དེ་ལྟར་གཤིན་ཇིའི་ཕོ་ཉམ་ཟེན་ཏེ་
འཆི་རྒྱུར་ཐག་ཆོད་པའི་མཆོམས་དེ་ལ་སྐྱབས་དུས་སོ་སོའི་གཉེན་ཉེ་དུ་མཛའ་བཤེས་སུ་འདྲ་ཞིག་
དང་། སྤྲོད་བྱུང་པ་སུ་ཞིག་གིས་ཀྱང་ཕན་ཐོགས་བྱུང་པ་དང་། སྤྲུག་བསྐྲུན་བགོ་བཤའ་རྒྱག་རྒྱ་
ལྟ་བུ་རྩ་བ་ནས་མེད། དེའི་གནས་སྐབས་ལ་ག་རེས་ཕན་གྱི་རེད་དམ་ཟེར་ན། རང་གིས་མ་གཏོགས་
ཚུན་ཆད་གསོན་པའི་རིང་དེ་ལ་དགེ་བའི་རྣམས་པ་ཡག་པོ་ཞིག་རྒྱུད་སྤྲོད་ལ་བསགས་ཡོད་ན་དེས་སྤྲོད་
བྱུང་པ་དང་། ཕན་རྒྱ་རེད་མ་གཏོགས་གང་གིས་ཀྱང་མི་ཕན་ནོ། །དེའི་གནས་སྐབས་སུ་གཅིག་
ཏུ་ཕན་པར་ངེས་པའི་སྐྱབས་གཅིག་ཡོད་པ་དེ་ནི་རང་གི་བསྤོད་རྣམས་དེ་རེད།

དེ་ཡང་བདག་གིས་གསོན་པའི་རིང་ལ་བསྤོད་རྣམས་བསགས་ཡོད་བསམ་པའི་ཞེ་སྤྲུགས་
ནས་བདེ་སིང་སིང་བྱེད་པའི་སྤྲོས་གདེང་འཁེལ་བ་ཞིག་མེད་ན་དེའི་གནས་སྐབས་ལ་ཁག་པོ་

མཐོན་པོ་བག་མེད་བདག་གིས་ནི། །འཛིགས་པ་འདི་འདྲ་མ་འཆལ་ནས། །མི་ཉག་
 ཆོ་འདི་ཆེད་དག་དུ། །སྤྲིག་པ་མང་པོ་ཉེ་བར་བསྐྱབས། །མཐོན་པོ་ཞེས་སྐྱབས་ཡུལ་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པ་སྤྲས་དང་བཅས་པ་ནམས་ལ་བོས་ནས། བདག་གིས་ནི་སོ་སོའི་རྒྱ་ཚོར་ལང་
 ཆོ་དབང་ཐང་སོགས་སྤྲིང་པོ་ཡེ་མེད་ཅིང་རྒྱ་མཚན་ལྟར་སྤང་ཞིག་གི་དབང་ལས་བག་མེད་ཅིང་།
 རྒྱང་དོར་གྱི་གནས་མི་ཤེས་པ། སྤྱིར་བཏང་མི་གཞན་ཞིག་གིས་བཞུས་ན་སོ་སོ་མཚན་ཉིད་
 ཁ་སྟབས་སྒྲིལ་པོ་ཞིག་ཡིན་ནའང་། རང་རང་སོ་སོས་སྤང་བ་དག་ནས་ང་གང་འཆམས་ཤིག་
 དང་། ང་ཅིག་ཡིན་བསམ་པ་ཞིག་ང་ཆོ་ཆང་མ་ལ་ཡོད་ཅིང་། མི་སྤྲིང་པོའི་བཟོ་ལྟ་བུ་གང་
 ཡང་མི་ཡོང་མཁན། ཁ་ཀྱོག་ཀྱོག་སྒྲ་ཀྱོག་ཀྱོག་མིག་མི་གསལ་བ། དབང་པོ་མི་གསལ་
 བའི་སྒྲིལ་པོ་ཞིག་ཡིན་ནའང་། ཁོའི་བསམ་སྒྲོའི་ནང་ལ་ང་རང་དགའ་རབ་ཡིན་བསམ་པ་ཞིག་
 ཕལ་ཆེར་ལ་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་འདྲ་ཞིག་གི་ངང་ནས་སོ་སོ་བག་མེད་པའི་དབང་དུ་སོང་སྟེ། ཨུ་
 ཅམ་ཡིན་འགྲོ། ང་ཨུ་ཅམ་ཡིན་བསམ་པ་དེ་འདྲ་ཞིག་གིས་རང་ཆོད་རང་གིས་ཡག་པོ་ཞིག་
 མ་ཐིག་པར་འཕུལ་སྤང་གི་ངང་ལ་གང་ལྟར་བག་མེད་པའི་གཞན་དབང་དུ་སོང་སྟེ་མཐོན་མེད་
 སྐྱབས་མེད། ཐབས་གང་ཡང་བྱེད་རྒྱ་མེད་པའི་ཡ་ང་བའི་གནས་སྐབས་འདི་འདྲ་ཞིག་གི་འཛིགས་
 པ་ཡོང་གི་རེད་བསམ་པ་ངས་མ་ཤེས་ཤིང་། མི་ཉག་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཆོ་འདི་ཁོ་ནའི་བདེ་
 ཐབས་ཀྱི་ཆེད་དུ་སྤྲིག་པ་མང་པོ་ཁྱད་དུ་བསད་དེ་ཉེ་བར་བསྐྱབས་ཡོད་པས་ཐབས་སྒྲིལ་ལ་ཞེས་
 འགྲོད་པའི་ཆོག་གིས་སྤྲོ་བའོ། །

དཔེར་ན། འཛིག་ཉེན་ན། སྒྲིལ་ཡན་ལག་གཅིད་པའི་སར། །དེ་རིང་བྲིད་པའང་བྲེད་འགྱུར་
 ཏེ། །ཁ་སྐྱམས་མིག་རྩ་ངན་ལ་སོགས། །སྤྲ་ལས་གཞན་དུ་འགྱུར་སྤང་ན། །གཤེན་རྩེའི་པོ་ཉ་འཛིགས་
 འཛིགས་ལྟའི། །གཞུགས་ཅན་གྱིས་བཟུང་གུར་ཅིང་། །འཛིགས་ཆེན་ནད་གྱིས་ཐེབས་གུར་པ། །རབ་

དུ་ཉམ་ཐག་སྒྲིལ་ཅི་དགོས། ཞེས་ཉེས་པ་བསགས་པའི་མི་ཞིག་ཡན་ལག་གཅོད་བྲེགས་བྱེད་སར་འབྱིད་
 འགོ་དུས་དངངས་སྒྲག་དང་ཞེད་སྤང་སྒྱེ་བའི་སྒྲོ་ནས་སེམས་མི་བདེ་བའི་འཛིགས་སྒྲག་ཆེན་པོ་སྒྱུས་
 ཏེ་དེའི་དབང་གིས་ཁ་སྐྱམས་པ་དང་མིག་ཙུ་འབྲུག་པ་ལྟ་བུའི་རྣམ་འགྱུར་སྤར་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་བ་
 སྒྲོན་མའི་རྣམ་འགྱུར་དེ་ལ་མི་སྣོད་པར་ཞེད་སྤང་ཡོད་པའི་ཐོག་ནས་ལྷས་འདར་བ་དང་། བགས་པ་
 སྒྱུ་ཐང་ཐང་ཆགས་ཤིང་། དེ་ནི་ཆོ་འདོའི་ཆད་པ་བཅད་པ་དེ་ཙམ་ཞིག་མ་གཏོགས། ལྷས་སྒྲིག་འབྲལ་
 བར་བྱེད་པ་དང་། ལྷས་སྒྲིག་བྲལ་ནས་ཀྱང་སྒྱེ་གནས་ངེ་འདྲ་ཞིག་ལ་སྒྱེ་མིན་གྱི་སྐད་ཆ་གང་ཡང་མེད་
 རུང་དངངས་སྒྲག་དེ་ཙམ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད་ན། ང་རང་ཆོ་ཆོ་འདི་ལ་ཕྱི་མིག་བལྟ་མེད་གོས་པའི་ཉི་
 མ་ཞིག་ཤར། གཟུགས་པོའི་རྩ་རྒྱུང་ཐིག་ལེའི་མཐུག་ཆད་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་
 རྒྱན་དེ་འང་ཆད་དེ་རྫོགས་པ་ཡིན་ན། ཤིང་སྤྱང་སྐྱམས་པའི་བཟོ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་དགོས་ལ། དེ་འདྲ་
 མིན་པར་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱན་ཡོང་རྒྱར་ངེས་ཤིང་། དེ་ཡང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གསལ་ཤོས་མིག་
 གི་རྣམ་ཤེས་ལྟ་བུ་དང་སྤྱིའི་རྣམ་ཤེས་ལྟ་བུའི་ཤེས་པ་སྒྱེ་ཡོང་དུས། དཔེར་ན། མེ་ཏོག་མཐོང་
 བའི་མིག་གི་ཤེས་པ་ལ་ཆ་བཞག་ན། ཡུལ་མེ་ཏོག་དེའི་རྣམ་པ་གཏད་སྟོབས་ཀྱིས་དེའི་རྣམ་པ་
 ཤར་བའི་སྒྲོ་སྒྱེ་ལ། དེས་སྒྲུ་མི་འཛིན་པར་གཟུགས་འཛིན་པར་བྱེད་པ་དེ་བདག་རྒྱུན་མིག་གི་དབང་
 པོ་གཟུགས་ཅན་དེས་བྱེད། དེ་གསལ་རིག་ཙམ་གྱི་ངོ་བོར་སྒྱེས་པ་དེ་ཤེས་པ་སྤར་མས་དེ་མ་ཐག་
 རྒྱུན་བྱས་ནས་གསལ་རིག་གི་ངོ་བོར་བསྒྱེད། ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པའི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་གསལ་རིག་གི་
 ངོ་བོར་ཡོད་པའི་ཤེས་པ་སྤར་མ་སྤར་མའི་རྒྱུན་བྱས་ནས་ཡོང་དགོས། གསལ་ཞིང་རིག་པའི་ངོ་བོར་
 གྲུབ་པ་ལ་དེ་གའི་རིགས་འདྲ་ཞིག་དགོས་ཤིང་། སྒྱིར་སྒྲོའི་རྣམ་པ་འདྲ་མིན་ཐུན་བུ་ཡོང་ནའང་།
 རྩ་བའི་རིགས་འདྲ་གསལ་རིག་དེ་གའི་ངོ་བོར་ཡོད་པ་ཞིག་གིས་འགྲུབ་རྒྱུ་མ་གཏོགས། གསལ་
 རིག་གི་མཆོན་ཉིད་མེད་པ་ཞིག་གིས་ངོ་བོ་གསལ་ཞིང་རིག་པའི་ཆོས་ཤིག་སྒྱེ་རྒྱུ་ཁག་པོ་རེད།

ལུས་ཀྱི་ཆ་གསུམ་ཅི་ཙམ་པའི་ཕྱ་མོ་ཞིག་ལ་གདུགས་ནའང་། གསལ་རིག་གི་ངོ་བོར་ཡོང་
 རྒྱ་མ་རེད། གསལ་རིག་གི་གནས་སྐབས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོང་གི་རེད་མ་གཏོགས་ཙམ་བའི་གསལ་
 རིག་དེ་ལས་སྐྱེ་བེར་རྒྱ་ཁག་པོ་རེད། གསལ་རིག་ཙམ་གྱི་ངོ་བོར་ཡོང་པ་ནམས་དེ་གའི་རྒྱན་སྲ་
 མ་སྲ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོང་དགོས་པས། ད་ལྟོ་ང་རང་ཆོས་མིག་གིས་གཟུགས་མཐོང་དུས། མིག་
 གིས་མཐོང་བྱུང་། ངས་མཐོང་མ་བྱུང་སྟམ་པ་མི་འཆར་བར་ངས་མཐོང་སྟམ་པ་ཞིག་སྒྲོ་ལ་ངང་
 གིས་ཤར་བཞིན་ཡོད། མཐོང་བ་པོ་ང་དེས་བྱེད་པ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་མཐོང་མཁན་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་
 རྣམ་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་འདུག ལུས་ཀྱི་རྣམ་པ་གསལ་ཞིང་སྤྱིང་བ་ཙམ་གྱི་ངོ་བོར་ཡོང་པའི་སྒྲོ་གསལ་
 རིག་བེར་བ་ཞིག་ཡོད་ཐག་ཆོད་ཡིན་པ་ནི་སྤྱིང་བས་ངེས་ཡོད་གི་རེད། ལུས་ཀྱི་འབྱུང་བ་བདེ་མ་
 བདེ་དང་། འབྱུང་བ་སྟོམས་མི་སྟོམས་ཀྱི་ཆ་ནས་ཤེས་པ་གསལ་མི་གསལ་ལ་ཚུར་ཡང་ཕན་གནོད་
 བྱེད་རྒྱ་ཡོད་པ། ཡང་ལུས་ཀྱི་རྒྱུན་གང་དང་མ་འཕྲད་ནའང་སེམས་སྦྱིད་མ་སྦྱིད་འབའ་ཞིག་གི་
 ཐོག་ནས་ལུས་ལ་འགྲུལ་སྦྱོད་ཐེབས་པ་ལྟ་བུ་བཤད་ཁག་པོ་ཞིག་དང་སྒྲོ་ལ་འཆར་རྒྱ་ཁག་པོར་འདུག
 ཡིན་ནའང་ང་ཆོའི་མིག་གིས་མཐོང་བའི་ལུས་པོ་འདི་གཅིག་ཤུ་མིན་པར་དེ་ལས་རྣམ་པ་གཞན་ཞིག་
 ཡོད་ངེས་ཅན་ཆགས་འདུག དེའི་མཚན་ཉིད་དང་། དེའི་ངོ་བོ་སྤྱིང་བས་ངོ་འཕྲོད་དེ་ཤེས་བྱུང་
 པ་ཁག་པོ་རེད། དེ་ལ་དམིགས་བསལ་གྱིས་སྤྱིང་བདར་བྱས་ཏེ་སེམས་ངོ་འཕྲོད་པ་ཞིག་མ་བྱུང་ན།
 སེམས་ཀྱི་དོན་དམ་པའི་གནས་ལུགས་ཤེས་རྒྱུ་ཕར་ཞིག་ སེམས་ཀྱི་ཀྱན་རྫོབ་པའི་གནས་ལུགས་
 ཤེས་རྒྱུ་ཡང་ཁག་པོ་རེད། ཁ་ནས་གསལ་རིག་བེར་དུས་ལས་སྒྲ་པོ་ཡིན་མོད། ངོ་ཐོག་གསལ་
 རིག་གི་ངོ་ཆ་འཕྲོད་རྒྱུ་ཕན་བྱུ་ཁག་པོར་འདུག དེའི་ངོ་ཆ་འཕྲོད་ན་དེའི་རིགས་འདྲ་སྲ་མ་སྲ་མ་
 ལ་བརྟེན་ནས་ཡོང་རྒྱུ་ཞིག་མ་གཏོགས་གཞན་མེད་པ། སྐྱེ་བ་སྲ་སྐྱེ་ལ་ངེས་པ་བདེ་སྐྱག་ཏུ་འདྲན་
 བྱུང་པ་ཞིག་ཡོད་པར་མངོན། གཞན་ཡང་། སྐྱེ་བ་དྲན་པ་རེ་བྱུང་རེ་བྱུང་ང་ཆོའི་མཐོང་ཆོས་ལ་

ཡོང་གི་ཡོད། དཔེར་ན། གཞི་གང་ཞིག་ཡོད་དང་མེད་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཕྱེ་སྐབས། བདེན་དང་མི་
བདེན་ཞེས་ཡོད་མེད་ཀྱི་བདེན་དང་མི་བདེན་མིན་པར་གཞི་འདི་དཀར་པོ་རེད་དམ་ནག་པོ་རེད་ཟེར་
བ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན། སྤྱིར་བཏང་མངའ་ཁ་ཉུང་བསྐྱར་གྱི་ཐོག་ནས་ཐག་གཅོད་བྱེད་དགོས་པ་ཡོད་ན་འང་།
ཅ་དོན་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ཤེས་བྱ་ལ་སྤྱིད་དང་མི་སྤྱིད་བཤད་པ་ཡིན་ན། མངའ་ཁ་ཉུང་བརྟེན་
གྱིས་ཆ་བཞག་རྒྱ་མིན་པར། དཔེར་ན། ངའི་ཨམ་ཕྲག་ནང་ལ་སྐབས་ཕྱིས་གང་འདྲ་ཞིག་ཡོད་
མེད་དེ་ངས་ཤེས་པ་དེ་གསལ་འགྲིག་པ་མ་གཏོགས། བྱེད་རང་ཆོ་ཆང་མས་མངའ་ཁ་ཉུང་བརྟེན་བྱས་
ཏེ། རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་ཨམ་ཕྲག་ནང་སྐབས་ཕྱིས་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡོད་པ་རེད་བསམ་པ་མང་ཉུང་
གི་ཐོག་ནས་ཐག་གཅོད་རྒྱ་གང་ཡང་མ་རེད། གང་ལྟར་མང་བས་ཡོད་པ་ལ་ཐག་བཅད་ན་ཡོད་
དགོས་པ་དང་། མང་བས་མེད་པར་ཐག་བཅད་ན་མེད་དགོས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་མ་རེད།

སྤྱིར་ཤེས་བྱ་ལ་ཡོད་དང་མེད་ཅེས་པ་དེ་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ཆོད་མ་མི་བསྐྱུ་བ་ཞིག་ཡོད་ན་འགྲིག་
པ་རེད། སྤྱི་བ་སྤྱི་ཕྱི་མི་མང་པོ་ཞིག་གིས་མཐོང་གི་མེད་ཅིང་དྲན་གྱི་མེད་ཀྱང་། དྲན་མཁན་ཞིག་
བྱུང་ན་འགྲིག་པ་རེད། ང་ཆོའི་མཐོང་ཆོས་ལ་ཡོད་པ་གཅིག་གིས་དྲན་ན་དེ་ཡོད་ནས་དྲན་པ་རེད་
མ་གཏོགས་མེད་པ་ཞིག་དྲན་རྒྱ་ག་ནས་ཡོད། སྤྱི་བ་སྤྱི་ཕྱི་ཡོད་ན། དེའི་ནམ་ཤེས་ཀྱི་ཡ་མཐའ་
ལ་འང་ཐུག་པ་མེད་ཅིང་མ་མཐའ་ལ་ཡང་ཐུག་པ་ཡོད་པ་མ་རེད། ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཐེག་
པ་ཆེན་པོའི་གཞུང་དང་། ལྷག་པར་གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་ནང་ལ་ཤེས་པའི་ནམ་གཞག་མང་པོ་གསུངས་
ཡོད། དེ་ཆོའི་ནང་ཤེས་པའི་ཡ་མཐའ་ཐོག་མར་འདི་ནས་ཆགས་པ་རེད་ཟེར་བ་ཞིག་མེད་ཅིང་།
རིག་པ་ལ་ཐོག་མ་ཡོད་པ་མ་རེད་ལ་མཐའ་མ་ཡང་ཡོད་པ་མ་རེད།

ཆོ་འདིའི་མནར་གཅོད་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་པ་ལ་སྤྱི་ཕྱི་མི་ཞིག་ལ་ཡང་འདྲི་གསལ་པ་སྤྱིས་ཏེ་ཞེད་སྤང་
དང་ངས་སྤྲུག་གིས་སྤྱིར་ལས་ནམ་འགྱུར་གཞན་དུ་འགྱུར་བའི་སྤང་ཚུལ་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད་ན།

ཆོ་འདི་ནས་གཏན་བྲལ་བྱས་ཏེ་མ་འོངས་པར་སྐྱེ་གནས་བཟང་ངན་སྣ་ཆོག་ས་ཤིག་ཡོང་གི་ཡོད་པ་
ནི་ཐག་ཆོད། རང་ཉིད་གང་འདྲ་ཞིག་ལ་འགོ་དང་མི་འགོ་བའི་གདེང་སྒྲུ་ཅེ་ཙམ་ཡང་མེད་པའི་
ངང་ཚུལ་དེ་འདྲ་ཞིག་གི་འོག་ནས་ནམ་ཤེས་འཕྲིན་ཡོང་དུས་དངངས་སྐྱག་ཡོང་རྒྱ་ཡིན་པ་ཐག་ཆོད་
པས་རབ་ཏུ་ཉམ་ཐག་པ་ནི་སྒྲོས་ཅི་དགོས་ཏེ་བཤད་མ་དགོས་སོ་ཞེས་པའོ། །

དེ་དུས། ལུ་ཞིག་འཛིག་ས་ཆེན་འདི་ལས་བདག་ ཤེས་པར་སྐྱོབ་པར་བྱེད་འགྱུར་ཞེས། བྱེད་
ག་ཐོན་པའི་མིག་བགྲད་ནས། ཤྱོགས་བཞིར་སྐྱབས་དག་ཆོལ་བར་བྱེད། ཤྱོགས་བཞིར་སྐྱབས་
མེད་མཐོང་ནས་ནི། །དེ་ནས་ཀུན་ཏུ་ཡི་མུག་འགྱུར། ཞེས་ནམ་ཤེས་དེ་ལུས་ཁམས་འདི་དང་
ཉེན་བཟོན་པའི་འབྲེལ་བ་ཆད་དེ་སྐྱེ་གནས་ཐྱི་མ་ཟེར་བའི་དུས་ཆོད་ཅིག་ལ་སྐྱེ་བས་དུས། དེའི་
གནས་སྐྱབས་ལ་དངངས་སྐྱག་དང་འཛིག་ས་སྐྱག་ཡ་མ་བྱུང་གི་ངང་རང་སྐྱོབ་བྱུང་མཁན་སུ་ཡོད་
དམ་སྙམ་སྟེ། ཤྱོགས་བཞིར་སྐྱབས་ཤིག་ཨེ་རྟེན་བསམ་ནས་བཙལ་ནའང་སྐྱབས་རྟེན་རྒྱ་མེད་
དོ། །དེའི་གནས་སྐྱབས་སུ། བདག་ཉིད་བདག་གི་མགོན་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་རང་གི་
སྐྱབས་གནས་མཐར་གཏུགས་ཡོང་དུས། སྐྱབས་ངོ་ཐོག་དེ་ཆོས་དཀོན་མཆོག་ཡིན། ནང་པ་སངས་
རྒྱལ་པས་སྐྱབས་གསུམ་གསུང་དུས། སྐྱབས་སྟོན་པ་པོ་སྟེན་པ་དང་འདྲ་བ་དང་། ཆོས་དེ་སྐྱབས་
དངོས་སྟེན་དང་འདྲ་བ། དགེ་འདུན་དེ་སྐྱབས་སྐྱབ་པའི་ཆེ་གོགས་ཏེ་ནད་གཡོག་བཞིན་དུ་བཤད་
པ་རེད། ནད་དང་འདྲ་བའི་སྒྲུག་བསྐྱེལ་ལས་དངོས་སུ་སྐྱོབ་པར་བྱེད་མཁན་དེ་སྟེན་དང་འདྲ་བའི་
ཆོས་ཀྱིས་ཕན་རྒྱ་རེད་མ་གཏོགས་གཞན་གྱིས་སྐྱབས་ངོ་ཐོག་བྱེད་མི་བྱུང་། དཔེར་ན། སྐྱོབ་གྲ་
བ་ཆོའི་མི་ཆོ་ཡག་པོ་ཡོང་བའི་འགན་ལེན་ངོ་མ་དེ་དགེ་ཅན་གྱིས་བྱེད་མི་བྱུང་།

འགན་ལེན་ངོ་མ་དེ་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱོབ་སྐྱོང་བྱས་པའི་ཡོན་ཏན་དེས་བྱེད་རྒྱ་རེད། ཡོན་
ཏན་རང་གི་རྒྱད་ལ་ཡོད་དགོས་པ་ལས། དགེ་ཅན་གྱི་རྒྱད་ལ་ཡོད་པའི་ཡོན་ཏན་དེས་གོ་མི་ཆོད།

དག་ཅན་གྱི་ལས་འགན་ནི་ཁོ་རང་གི་ཉམས་ཚུང་དེ་དག་ཕྱག་ལ་ལམ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་དེ་རེད། དཔེ་
 དེ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་སངས་རྒྱུ་དཀོན་མཆོག་དེ་ལམ་སྟོན་གྱི་ཆོད་ལྟ་བུ། སངས་རྒྱུ་ཁོང་
 རང་གི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དེས་ལམ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་ཅམ་མ་གཏོགས་མེད། ང་ཆོས་སངས་རྒྱུ་
 གྱིས་ལམ་བརྟན་པ་ཉམས་ལེན་བྱས་ཏེ་རང་གི་རྒྱུད་ལ་སྤངས་ཏོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཆོད་བར་བྱེད་དགོས།
 རྒྱུ་བ་སྟོན་མ་དེ་གསོན་པའི་རིང་དེར་རང་གིས་དག་བ་བསགས། ལྷིག་པ་སྤངས། དྲང་པོ་དྲང་
 གཞག་བྱས། ཡ་རབས་ཕན་སེམས་བྱས། རྒྱུ་མཛུགས་ཏོགས་མེད་པ། གཞུངས་བཟང་པོ། བསྐྱེད་སྤྱོད་
 གཏུབ་འཕེར་བ། ཆོས་ནས་བཤད་པའི་བསྐྱེད་བྱ་རྣམས་ལག་ལེན་ལ་བཀལ་ཏེ་མི་ཆོ་ཡ་རབས་ལག་
 པོ་ཞིག་བྱས་ཡོད་ན་དེ་དུས་རྒྱུ་བས་ངོ་མ་དེ་རང་ལ་ཆོད་ཡོད། དེ་ལས་སྟོན་སྟེ་སེམས་ཀྱི་ནང་མགོ་
 བདེ་བའི་འཕྲུལ། རྒྱུ་བས་འཆོལ། མི་ལ་ཐུབ་ཆོད་བཤད་ཀྱི། མགོ་སྟོར་གཏོང་ཀྱི་དེ་འབྲེལ་གྱི་
 གི་ཐོག་ནས་མི་ཆོ་བརྒྱལ། ཁ་ནས་ཆོས་འདྲ་བཤད། སོ་སོ་སྟོན་སའི་ཁང་པའི་ནང་སྐྱུ་གསུང་
 ཐུགས་ཏེན་འདྲ་བཤམས། དེ་ལ་ཡང་རྒྱུ་དངོས་པོའི་འདུ་ཤེས་མ་གཏོགས་མེད་པ། དེ་འབྲེལ་གྱི་
 གི་ཐོག་ནས་ཐུན་པ་ཡིན་ན། ཐུ་ལྟར་དུ་ཆོས་པའི་གས་སུ་བརྩི་བ་དང་། རྐྱུ་གསུང་ཐུགས་ཏེན་
 བཟང་པོ་ཡོད་ས་ལ་བརྩི་བ། ཁོ་རང་གི་ལག་པ་ཕྱིར་བ་དང་མ་བྲལ་བ་བྱས་ནས་སྟོན་མཁན་ཞིག་
 གིས་སེམས་རྒྱུད་ཆོས་དང་འབྲེལ་བའི་ཆོས་ངོ་མ་ཞིག་ལག་ལེན་ལ་བཀལ་ཐུབ་མེད་ན། རྐྱུ་གསུང་
 ཐུགས་ཏེན་རྣམས་ནི་བར་དོའི་གནས་རྒྱུ་བས་ལ་སྟེ་བས་ཐུབ་ཀྱི་མེད།

སོ་སོས་ནམ་རྒྱུན་ཁ་ཏོན་དག་སྟོར་ཕྱི་ཚུལ་ལ་འདྲ་ཆགས་པོ་བྱས་པ་དེས་ལས་རྒྱུ་འབྲས་
 ཐོག་ལ་མགོ་སྟོར་ཐུབ་ཐབས་མེད། ལས་རྒྱུ་འབྲས་ཟེར་བ་དེ་རང་རང་སོ་སོའི་རྒྱུད་སྟེང་
 རས་བསགས་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྟོང་བ་ཞིག་ཡིན། དེ་ཐུ་ནས་ཤེས་མ་ཤེས་དང་མཐོང་དང་
 མ་མཐོང་གི་རྒྱུ་ཆ་མ་རེད། དཔེར་ན། རང་གི་ཁོག་པའི་ནང་ལ་དུག་ཞིག་སོང་ཡོད་ན། མིས་

ཁོས་དུག་ཐོས་འདུག ཁོའི་ཁ་ལ་དུག་ཤོར་སོང་ཞེས་བཤད་དམ་མ་བཤད་ཀྱང་རུང་སོ་སོ་ན་
 རྒྱ་རེད། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་རང་རང་སོ་སོའི་སྒོ་གསུམ་ཆོས་དང་འབྲེལ་བ་ཞིག་མ་བྱུང་ན་ཏེ་
 ཅང་ཁག་པོ་རེད།

ང་རང་འདས་གྲོངས་སུ་ཕྱིན་པའི་སྐབས་ཟླ་མ་ལ་སྐབས་འདུག་ཞུས་ན་སྒྲིབ་བྱུང་གི་རེད་
 བསམ་པ་ཁ་ཤས་ཀྱིས་བྲན་གྱི་ཡོད་ཀྱང་ཏེ་ཅང་ཁག་པོ་རེད། རང་གི་ངོས་ནས་དགེ་བ་བསམས་
 མི་དགོས་པར་སྒྲིབ་པ་པོ་ཞིག་ལ་སྐབས་འདུག་ཞུས་ཏེ་དདུལ་ཕྱན་བྱ་ཡུལ་བ་དེས་སྐབས་འདུག་ཅིག་
 གནང་བྱུང་གི་ཡོད་ན་ད་ཆོད་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཆོར་བ་རེད། སངས་རྒྱས་ཐོག་
 མ་མེད་པ་ནས་ཡོད་པ་རེད། སྟོན་པ་ཤུག་བྱུང་པ་ལ་ཆ་བཞག་ནའང་བྱོན་ནས་ལོ་སྟོང་ཕྱག་གཉིས་
 ལྷག་སོང་། ཤུག་བྱུང་པས་སྐབས་ལོང་ནི་བྱུང་འདུག ང་ཆོར་དད་པ་ནི་ཡོད། ད་ཆོད་སྐབས་
 ཆོར་བ་རེད་དེ་ང་ཆོ་སྒྲིབ་བྱུང་མི་འདུག་པ་དེ་གང་གིས་ལན་པ་རེད་ཅེ་ན། རང་གི་མགོན་སྐབས་
 རང་ཡིན་པས། རང་གིས་སྤྲིན་སྟོང་དགེ་སྐྱབ་གྱི་སྤང་བྲལ་མ་འཆོལ་བ་ཞིག་བྱས་ཏེ་ཤེས་རྒྱུད་
 ཆོས་དང་འདྲིས་པ་ཞིག་བྱུང་ན། རིམ་པས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་དང་ཉོན་མོངས་དེས་རྒྱུན་
 པས་ལས་ངན་བསམས་པ་དེའི་ཤུགས་ཇེ་ཆུང་ཇེ་ཉུང་ལ་ཕྱིན་ཏེ་སྤྲིན་བསྐྱེད་ལས་ཁྲོལ་བ་ཞིག་ཡོང་
 རྒྱ་རེད་མ་གཏོགས་ཐབས་གཞན་མི་འདུག གནས་སྐབས་དེའི་ཆོ་སྤྲིན་སྤྲིན་སྐབས་དག་ཆོལ་
 བར་བྱེད་ནའང་མི་རྙེད་དོ། །

གནས་དེར་སྐབས་ཡོད་མ་ཡིན་ན། དེ་ཆོ་བདག་གིས་ཇེ་ལྗར་བྱ། ཞེས་དེ་ལྟ་བུའི་གནས་
 སྐབས་སུ་སྒྲིབ་བྱུང་མཁན་གྱི་སྐབས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། འགྲོད་པ་སྐྱེས་ནའང་འཕྲིས་བྲག་པ་རེད།
 རྒྱ་མཚན་དེ་ལྟ་བས་ན། དེ་བས་རྒྱལ་བ་འགྲོ་བའི་མགོན། འགྲོ་བ་སྒྲིབ་པའི་དོན་བཅོམ་པ། རྟོགས་
 ཆེན་འཇིགས་པ་ཀྱན་སེལ་ལ། དེ་རིང་ཉིད་ནས་སྐབས་སུ་མཆི། ཞེས་དེའི་གནས་སྐབས་སུ་

སྐྱབས་དྲན་རྒྱ་ཡང་ཁག་པོ་རེད། གལ་ཏེ་སྐྱབས་དྲན་ན་ཡང་སྐྱབ་མི་བྱུང་། དེའི་རྒྱ་མཚན་ནི། སྐྱབས་
 སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་གིས་ལམ་བཟུན་པ་དེ་རང་གི་རྒྱ་ལ་ཆང་བར་བྱས་ཏེ་རང་གི་རྒྱ་ལ་
 ཡོན་ཏན་དེ་དག་སྐྱབས་པའི་ཐོག་ནས་འཛིགས་པ་ལས་སྐྱབ་པར་བྱེད་དགོས་པས། སངས་རྒྱས་ཞེས་
 པ་སྐྱོན་ཀྱན་ཟད་ཡོན་ཏན་ཀྱན་ཟུན། རང་ཉིད་འཛིགས་པ་མཐའ་དག་ལས་གྲོལ་བ་དང་། རྒྱལ་
 བ་ཞེས་པ་མི་མཐུན་པ་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྐྱབ་པ་མཐའ་དག་ལས་རྒྱལ་བ། ཐུགས་བརྩེ་
 བ་ཆེན་པོའི་གཞན་དབང་དུ་སོང་བའི་འགྲོ་བའི་མགོན་པོ། བསྐྱལ་ཆེན་གངས་མེད་གསུམ་ལ་སོགས་
 པའི་རིང་བྱ་དཀའ་བའི་སྐྱོད་པ་དུ་མར་བསྐྱབས། དེའང་འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་ཁོ་ནའི་ཆེད་དུ་མཛད་
 པ་ཡིན་པ། ད་ལྟ་སྐྱོན་ཀྱན་ཟད་ཡོན་ཏན་ཀྱན་ཟུན་གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་མངོན་དུ་བྱས་ཟིན་པའི་
 རྗེས་ལའང་མཛད་རྒྱ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མ་གཏོགས་མེད།

གཅིག་དུ་འགྲོ་བའི་དོན་ལ་བརྩོན་པར་མཛད་པ། རྟོབས་བརྒྱ་དང་མི་འཛིགས་པ་བཞི་ལ་
 སོགས་པ་མཁྱེན་བརྩེ་རྒྱས་པ་མཐའ་ཕྱིན་པ་མངའ་བཞིག་ཡིན་པས་མཁྱེན་པ་རྒྱ་ན་མེད་པ་དང་། རྟུག་
 བསྐྱལ་གྱིས་མནར་བའི་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱ་དཀྱིལ་ཉོན་མོངས་པ་དང་། དེའི་བག་ཆགས་དང་བཅས་
 པ་གཏན་ནས་འཛོམས་པའི་ལམ་རྟོན་པའི་རྒྱས་པ་ཆ་ཆང་ཡོད་པས་བརྩེ་བ་རྒྱ་ན་མེད་པ། རྟོབས་
 ཆེན་ཞེས་པས་རང་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལས་རྒྱལ་བའི་ཆ་ནས་རྟོབས་ཆེན་ཏེ། ཁོང་རང་
 གི་ངོས་ནས་རྒྱས་པ་ཡོད་པ་ལ་སྒྱུར་ཆོག་གི་མེད་དམ། ཡང་ན། རང་དོན་ཆོས་སྐྱེ་ལྟ་བུར་
 སྒྱུར་ནས་རྟོབས་ཆེན། གཞན་དོན་གཟུགས་སྐྱེ་ལྟ་བུ་ལ་སྒྱུར་ཏེ་གཞན་གྱི་རྟུག་བསྐྱལ་གྱི་འཛིགས་
 པ་སེལ་བའི་ཆ་ནས་འཛིགས་པ་ཀྱན་སེལ། དེ་ལྟ་བུའི་སངས་རྒྱས་དེ་ལ་དེ་རིང་ཉིད་ནས་ཏེ་
 ད་ལྟ་རང་ནས་སྐྱབས་སུ་མཆི་བར་བཞུའོ་ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་ཡུལ་
 གྱི་ཁྱད་པར་ལ། རྟོབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲུང་པོས། ཆད་མར་གྱུར་པ་འགྲོ་ལ་ཕན་བཞེད་པ། རྟོན་

པ་བདེ་གཤེགས་སྐྱོབ་ལ་ཕྱག་འཛུལ་ཏེ། །གསུངས་པ་བཞིན་རང་འཇིགས་པ་ལས་གྲོལ། གཞན་
འཇིགས་པ་ལས་སྐྱོལ་བའི་ཐབས་ལ་མཁས། ཀུན་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཉི་རིང་མེད་པར་འདུག་པ། ཕན་
བདགས་མ་བདགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་མཛད་མཁན་གྱི་སྟོན་པ་དེ་སྟོན་པ་མི་བསྐྱུ་བ་ཞིག་ཡིན།

འོ་ན། དེ་འདྲའི་སྟོན་པ་དེ་ཐོག་མ་ནས་ཉག་པ་རང་བྱུང་ཞིག་རེད་དམ་ཟེར་ན། ཆད་
མར་གྱུར་པ་ཞེས་པའི་ཆོག་གིས་རྒྱ་དང་རྒྱུན་ཞིག་སྟོན་དུ་སོང་བའི་ཐོག་ནས་ཆད་མའི་སྐྱེས་བུར་
གྱུར་པ་མ་གཏོགས། ཡེ་གདོད་མ་ནས་ཆད་མའི་སྐྱེས་བུར་གྱུབ་པ་ཞིག་མ་རེད། འོ་ན། རྒྱ་དང་
རྒྱུན་ཇི་འདྲ་ཞིག་གིས་ཆད་མའི་སྐྱེས་བུར་གྱུར་པ་རེད་ཅེ་ན། འགྲོ་ལ་ཕན་བཞེད་པ་ཞེས་ཐོག་མར་
སྟོན་པ་རང་ཉིད་སྟོན་སེམས་ཅན་ཕལ་པ་བྱས་ནས་ཡོད་པའི་སྐབས་སུ། རང་ཉིད་བདེ་བ་འདོད་
པ་དང་སྐྱུག་བསྐྱེལ་མི་འདོད་པའི་ཉམས་སྤྲོད་གི་ཐོག་ནས་སེམས་ཅན་གཞན་ཡང་རང་ཚུལ་དེ་སྟོ་
བུར་གཟེགས་ནས་གཞན་གྱི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་བསལ་བ་དང་། ཕན་བདེ་སྐྱབ་འདོད་ཀྱི་ཕན་པར་བཞེད་
པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དེ་ཐོག་མར་གསར་དུ་བསྐྱེད། དེ་ཡི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་ཅིང་གཞན་དོན་
སྐྱབ་ཚུལ་དེ་ཡང་སྟོན་པ་ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། དེ་ཡང་རང་གཞན་སྐྱུག་བསྐྱེལ་གྱིས་མནར་བར་
བྱེད་རྒྱུའི་རྩ་བ་སེམས་རྒྱུད་མ་དུ་ལ་བའི་ཐོག་ནས་ཡོང་གི་ཡོད་པ་དང་། དེའི་ཡང་རྩ་བ་དེ་གཏི་
མུག་བདེན་འཛིན་ཡིན་པར་མཐུན་ནས། དེའི་གཉེན་པོ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་
པའི་སྟོན་པ་གཏི་མུག་བདེན་འཛིན་སེལ་དགོས་པ་ཡིན་པས། ཐོག་མར་བདེན་བཞི་མི་ཉག་སོགས་
བརྟུ་དུག་ལ་སློ་རིམ་གྱིས་སྦྱངས་ནས་གདུལ་བྱའི་ཤེས་རྒྱུད་མ་སྒྲིན་པ་སྒྲིན་པར་བྱས། སྒྲིན་པ་
ལ་བདག་མེད་པའི་གནས་ལུགས་བསྟན་ནས་གྲོལ་བར་བྱས། གྲོལ་བ་དེ་ཐབས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཀུན་
དང་ལྡན་པའི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པར་བྱས་ནས་གྲོལ་བ་མཐར་ཐུག་རྣམ་མཐུན་
རྒྱལ་བའི་གོ་འཕང་སྐྱབ་བྱུབ་པ་གནང་གི་ཡོད་པ་ཡིན། གཞན་ལ་སྤང་དོར་གྱི་གནས་སྟོན་བྱུབ་

མཁན་གྱི་སྟོན་པའི་མིང་གིས་བཏགས་པའི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཡུལ་དུ་བྱུང་བ་བྱུགས་
 རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད།

དེ་ལྟ་བུའི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་སྒྲིམ་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་མ་བུལ་བར་བསྒྲིམས་
 པས། སེམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་མཐུ་ཏེ་ཆེར་ཕྱིན་ནས། མཐར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་གཉིས་སྒྲུབ་
 པའི་རྟོགས་པ་སྐྱེས་ཏེ་སྤངས་པ་བདེ་གཤེགས་དང་རྟོགས་པ་བདེ་གཤེགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དེ་ནམས་མངོན་
 དུ་མངོད་པ་རེད། དེས་ན་གཞན་གྱི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཆ་བ་ནས་སེལ་བྱས་པ་ཁོང་རང་གི་ཉམས་སྦྱང་
 གི་སྤང་ནས་སྐྱབ་བྱབ་པ་ཞིག་བྱུང་བས་གཞན་སྐྱོབ་བྱབ་མཁན་གྱི་སྐྱོབ་པར་གྱུར་པ་རེད།

སྐྱེར་གང་ཟག་དེ་ལ་སློབ་ཀལ་ཆོག་པ་ཡིན་མིན་དེའི་ངག་ལ་བཏག་དཔུང་བྱས་ནས་ངག་དེ་
 ཡིད་ཆེས་འཕེར་བ་ཞིག་ཡོད་མེད་ལ་འཇོག་པ་བཞིན། འདིར་ཡང་སྟོན་པ་བསྐྱེད་པ་མེད་པ་ཡིན་
 མིན་ཟེར་རྒྱུ་དེ་དེའི་གསུང་ལ་བཏག་དཔུང་བྱ་དགོས་པ་དང་། དེ་ཡང་མངོན་མཐོ་སྐྱབ་ཚུལ་ལས་
 བརྩམས་པའི་ཆོས་སྐྱོར་སྡེ་ཆོན་གཅིག་དང་། དེས་ལེགས་སྐྱབ་ཚུལ་ལས་བརྩམས་པའི་ཆོས་སྐྱོར་
 སྡེ་ཆོན་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། དེའི་ནང་ནས་གལ་ཆེ་བ་དེ་ལང་གཤེགས་ཀྱི་སྐབས་ནས་གསུངས་པ་
 བཞིན། ལྷ་མིའི་ཐེག་པ། ཆངས་པའི་ཐེག་པ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ།
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་འཕམ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐེག་པ་སོགས་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་གཉིས་ཕྱི་
 རང་བྱུན་མོང་བ་དང་། ཐར་པ་དེས་ལེགས་ཀྱི་སྐྱོར་དང་། དེ་ཡང་བདག་མེད་ཀྱི་ནམ་གཞག་སྟོན་
 པའི་མཆོམས་ནས་ནང་པའི་བྱད་ཆོས་བྱུར་གསལ་ཞིག་ཐོན་ཡོང་གི་ཡོད། དེས་ན་མངོན་མཐོ་དང་
 དེས་ལེགས་སྐྱབ་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པའི་ནང་ནས་གཙོ་བོ་དེས་ལེགས་སྐྱབ་ཚུལ་དེ་ལ་བཏག་དཔུང་
 བྱས་ན། ཆད་མ་དང་ལྡན་པ། རིགས་པ་དང་ལྡན་པ། དཔུང་བཟོད་པ་ཞིག་འདུག་ན་ཕལ་པ་དེ་
 གནད་འགག་ཆེན་པོ་རང་མིན། རྣམ་འགྲེལ་ལས། གཙོ་བོའི་དོན་ལ་མི་བསྐྱེད་ཕྱིར། །གཞན་

ལ་རྩེས་སུ་དཔོག་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཉིད་ཀྱིས། དགེ་སློང་དག་གམ་མཁས་རྣམས་ཀྱིས། བསྐྱེད་བཅད་བདར་བའི་གསེར་བཞིན་དུ། ལེགས་པར་བརྟགས་ལ་ང་ཡི་བཀའ། ལྷང་བར་བྱ་ཡི་གུས་སྤྱིར་མིན། ཞེས་གསུངས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཉིད་ཀྱི་བཀའ་ལ་ཡང་བརྟག་དབྱེད་གཏོང་དགོས་པ་དང་། རྒྱ་མཚན་མཐོང་ནས་ངེས་པ་རྟེན་པའི་མཚམས་ལ་མོས་པ་བྱེད་དགོས་པ་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་རང་ཉིད་ལ་གུས་པ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ཏེ། གང་གསུངས་པ་དེ་སྤྱིར་བཞིན་པར་ཁས་ལྷང་དགོས་པ་མ་རེད་ཅེས་གསུངས་པ་རེད། དེས་ན་ཆོས་ཉམས་ལེན་བྱེད་པར་དད་པ་ཏ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་རེད་དེ། འོན་ཀྱང་རྒྱ་མཚན་མེད་པའི་དད་པ་གཅིག་ཕུས་མི་ཆོག་པར། དོན་དེར་བརྟག་དབྱེད་བྱས་ཏེ་རྒྱ་མཚན་མཐོང་བའི་དད་པ་དགོས་རྒྱ་ཏ་ཅང་གལ་ཆེ། དེས་ན་ཉམས་ལེན་བྱེད་རྒྱུ་འཕྲུལ་ཤེས་ཀྱི་ལམ་གང་ཡིན་ཡང་རྒྱ་མཚན་ལྡན་པ་ཞིག་དང་། དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་དང་མི་འགལ་བ་ཞིག་དགོས།

དེས་ན་སྟོན་པས་གསུངས་པའི་ཆོས་སྟོར་གྱི་ནང་ལ། གདུལ་བྱའི་ཁམས་དང་མོས་པ་སྣ་ཆོགས་པ། བསམ་པ་དང་སྟོང་སྟོང་བསམ་ཆེ་ཆུང་གི་དབང་དང་བསྐྱེད་ནས་གསུངས་པའི་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་སྡེ་སྟོན་དང་། རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་སྡེ་སྟོན་དང་། དེ་བཞིན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རིགས་ཅན་ཆོར་གསུངས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྟོན་ཡོད། ཡང་། གདུལ་བྱའི་སྟོང་མ་དབྱེད་ཆེ་ཆུང་གི་དབང་དང་། ཁམས་དང་བསྐྱེད་ནས་བདག་མེད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་སྤྱི་རགས་མང་པོ་ཞིག་བསྟན་པས། དེའི་བྱེད་པར་ལས་བྱེད་བྱས་སྤྱོད་དང་། མདོ་སྡེ་པ། སེམས་ཅམ་པ། དབྱུ་མ་པ་ཞེས་རྩ་བའི་གྲུབ་མཐའ་བཞི་དང་ནང་གསེས་ཀྱི་སྡེ་ཆུང་མང་པོ་བྱང་བ་རེད། དེ་ཡི་ཐུགས་སུ་ཆུད་པའི་ཆོས། འཁོར་བའི་འཛིགས་པ་སེལ་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཆོགས་ལ་ཡང་། དེ་བཞིན་ཡང་དག་སྐྱབས་སུ་མཆི། ཞེས་སྟོན་ཀྱན་

ཟད་ཡོན་ཏན་ཀྱན་ལྡན་གྱི་སངས་རྒྱལ་དེ་ཡིས་ཐུགས་སུ་རྒྱུད་པའམ་ཁོང་གི་ཐུགས་ལ་མངའ་བའི་
 ཆོས། འཁོར་བའི་འཛིགས་པ་སེལ་བར་བྱེད་པའི་ཆོས་དཀོན་མཆོག་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་ལུང་རྟོགས་
 གྱི་ཆོས་ལ་སློབ་བཞིན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཆོགས་ནམས་ལ་ཡང་རྒྱ་མཚན་མཐོང་སློ་ནས་
 བདག་གིས་ཡང་དག་པར་སྐྱབས་སུ་མཆོའོ་ཞེས་གསུངས་པ་རེད།

བདག་ནི་འཛིགས་པས་ནམ་སྐྱག་ནས། ཀྱན་ཏུ་བཟང་ལ་བདག་ཉིད་འབྱུལ། འཇམ་
 པའི་དབྱངས་ལའང་བདག་ཉིད་གྱིས། བདག་གི་ལུས་འདི་དབྱུལ་བར་བཞི། ཞེས་བདག་ནི་གོང་
 ཏུ་བཤད་མ་ཐག་པའི་འཛིགས་པ་དེ་ལྟ་བུས་ནམ་པར་སྐྱག་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཀྱན་ཏུ་བཟང་
 སོ་ལའང་བདག་ཉིད་དབྱུལ་བར་བཞིའོ། དེ་བཞིན་དུ་འཕགས་པ་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལའང་བདག་
 གི་ལུས་འདི་དབྱུལ་བར་བཞིའོ། གཞན་གྱིས་དབང་མེད་དུ་རང་གི་ལུས་འབྱུལ་དུ་བརྒྱག་པ་ལྟ་
 བུ་མ་ཡིན་པར་རང་གི་འདོད་པས་དང་དུ་བླངས་ཏེ་འབྱུལ་བ་ཡིན་ནོ། །

ཐུགས་རྗེས་སྦྱོད་པ་མ་འབྲུལ་བའི། སྦྱན་རས་གཟིགས་མགོན་དེ་ལ་ཡང་། ཉམ་ཐག་
 ང་རོས་འོ་དོད་འཕོད། སྤྲིག་ལྡན་བདག་ལ་བསྐྱབ་ཏུ་གསོལ། ཞེས་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་སློ་ནས་
 གཞན་དོན་མཛད་པའི་བསམ་པ་དང་སྦྱོད་པ་རྩེད་ཅམ་ཡང་མ་འབྲུལ་བ་མངའ་བའི་སྦྱན་རས་
 གཟིགས་འགྲོ་བའི་མགོན་པོ་དེ་ལ་ཡང་བདག་གི་སྤྲོ་ངག་སྟེ་ཉམ་ཐག་བའི་ང་རོམ། འོ་དོད་དྲག་
 སོ་འཕོད་པའི་སློ་ནས་སྤྲིག་ཆེན་དང་ལྡན་པ་བདག་ལ་བསྐྱབ་ཏུ་གསོལ་ལོ། །

འཕགས་པ་ནམ་མཁའི་སྟིང་པོ་དང་། སེལ་ཡི་སྟིང་པོ་དག་དང་ནི། ཐུགས་རྗེ་ཆེ་མགོན་
 ཐམས་ཅད་ལ། སྐྱབས་འཛོལ་སྟིང་ནས་འོ་འདོད་འཕོད། ཞེས་དེ་བཞིན་དུ་འཕགས་པ་ནམ་
 མཁའི་སྟིང་པོ་དང་། གཞན་ཡང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེལ་ཡི་སྟིང་པོ་དག་དང་དེས་མཆོན་
 པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་མངའ་བའི་སེམས་ཅན་གྱི་མགོན་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཐའ་དག་ལ་

སྤྱིང་ཐག་པ་ནས་སྐྱབས་འཛོལ་ཞིང་། སྤྱིང་ནས་འོ་དོད་འབོད་དེ་བྱུགས་རྗེས་གཟིགས་ཤིག་ཅེས་
སྐྱལ་བར་བྱེད་དོ། །

གང་ཞིག་མཐོང་ན་གཤིན་རྗེ་ཡི། ཁོ་ཉ་ལ་སོགས་སྤང་བ་ནམས། །སྐྱག་ནས་ཕྱོགས་
བཞིར་འབྱེར་བྱེད་པ། འོ་རྗེ་ཅན་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆི། །ཞེས་གང་ཞིག་མཐོང་ནས་ཞེས་འབྱུང་
ཁུངས་ཀྱི་སྐྱ་སྐྱར་བ་ལས་མཐོང་ན་ཞེས་གོ་བདེ་ཞིང་། ཡུལ་གང་ཞིག་མཐོང་ན་གཤིན་རྗེ་འོ་ཁོ་
ཉ་ལ་སོགས་པ་སྤང་བའི་སེམས་དང་ལྡན་པ་ནམས་སྐྱག་ནས་ཕྱོགས་བཞིར་འབྱེར་བར་བྱེད་པ་ཕྱག་
ན་དོ་རྗེ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ཡང་སྤྱིང་ཐག་པ་ནས་འོ་དོད་འབོད་པའི་སྤྱིང་ནས་སྐྱབས་སུ་མཆི་འོ། །

སྐྱབས་སུ་སོང་བ་ཅམ་གྱིས་མི་ཆོག་པར་སྐྱབས་འགྲོའི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་བསྐྱབ་སྟེ་རང་གིས་
སྤང་བྱང་མ་འཛོལ་བར་བྱེད་དགོས་པས། སྤྱིན་ཆད་ཁྱེད་ཀྱི་བཀའ་ལས་འདས། །དེ་ནི་འཛིགས་
པ་ཆེར་མཐོང་ནས། །ཁྱེད་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆི་ལགས་ཀྱིས། །འཛིགས་པ་སྐྱར་དུ་བསལ་དུ་
གསོལ། །ཞེས་སྤྱིན་ཆད་ནི་ཁྱེད་ཀྱི་བཀའ་ལས་འདས་ཏེ་སྤང་བྱང་མ་ཞོར་བ་ཞིག་བྱེད་བྱུ་
མེད་ཅིང་། དེ་ནི་འཛིགས་པ་ནམ་པ་མང་པོ་དེ་ནམས་མཐོང་བའི་སྤྱིང་ནས་ཁྱེད་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆི་
བ་ནས། ཚུལ་བཞིན་དུ་སྤང་བྱང་མ་འཛོལ་བར་བྱེད་ཀྱི་ཡིན་པས་འཛིགས་པ་ལས་སྐྱར་དུ་བསྐྱབ་
དུ་གསོལ། །འཛིགས་པ་ལས་ཐར་བར་བྱེད་པ་དེ་ཡང་རང་གིས་སྐྱག་བསལ་གྱི་ཀྱི་སྤར་བྱས་སྤིག་
པ་ལ་བཤགས་བསྐྱམས་དང་། སྤྱིན་ཆད་སྤོམ་སེམས་བསྟེན་ཏེ་སྤིག་པ་སྤོང་བ་དང་། དགེ་བ་སྐྱབ་
སྟེ་སྤར་བསགས་ལ་ཡི་རང་། སྤྱིན་ཆད་དགེ་བ་རྒྱབས་ཆེན་པོ་སྐྱབ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་སྤང་བྱང་བྱེད་དགོས་
པ་ཡིན་པས། ཐ་མལ་ནད་ཀྱིས་འཛིགས་ན་ཡང་། །སྤྱིན་པའི་ངག་བཞིན་བྱ་དགོས་ན། །འདོད་
ཆགས་ལ་སོགས་ཉེས་བརྒྱུ་ཡི། །ནད་ཀྱིས་ཉག་བཏབ་སྤྱོས་ཅི་དགོས། །ཞེས་ཐ་མལ་པའི་ནད་ཀྱིས་
བཏབ་པ་ལ་ཡང་སྤྱིན་པའི་ངག་བཞིན་སྤང་དོར་བྱེད་དགོས་ན། །འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་

པ་བརྒྱུ་ཕྱག་སྟེ་ཉེས་པ་ཏ་ཅང་མང་པོའི་ནད་ཀྱིས་ཏྲག་ཏུ་བཏབ་ནས་ཡོད་པ་འདི་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་བྱིད་ཀྱི་གསུང་བཞིན་བྱ་དགོས་པ་སྟོན་ཅི་དགོས་པ་སྟེ། རེས་པར་དུ་སྟོན་པའི་བཀའ་ལ་ཉན་
ཏེ་དེ་བཞིན་བསྐྱབ་བྱ་ལ་བསྐྱབ་དགོས་སོ། །

དེ་གཅིག་གིས་ཀྱང་འཇམ་སྒྲིང་ན། །གནས་པའི་མི་ཀྱན་ཚྭ་གཉེན་ན། །དེ་དག་གསོ་བའི་
སྐྱན་གཞན་ནི། །སྟོགས་ནམས་ཀྱན་ནས་མི་རྟེན་ན། །དེ་ལ་སྐྱན་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན། །ཟུག་རྩ་
ཐམས་ཅད་འབྱེན་པ་ཡི། །བཀའ་ལྟར་མི་བྱེད་སེམས་པ་ནི། །ཤིན་ཏུ་གཏི་མུག་སྒྲིབ་པའི་གནས། །ཞེས་
ཉོན་མོངས་པའི་ནད་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཉེས་པ་བརྒྱུ་ཕྱག་ཏུ་མས་ཏྲག་ཏུ་བཏབ་ནས་ཡོད་པའི་
ཉེས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ཤར་ཞིག་ཉེས་པ་གཅིག་གིས་ཀྱང་འཇམ་བྱའི་སྒྲིང་འདིའི་མི་ཀྱན་ཚྭ་གཉེན་པར་
བྱེད་པའི་རྣམ་པ་ཡོད་པ་ནི། །ཁོང་ཁོང་རྒྱལ་དང་ཐེ་ཆོམ་སོགས་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་
ནས་ཉེས་པ་ཁོང་ཁོང་ཁྱོད་ལུ་ཡང་། ཡང་ན། ཆོག་ཤེས་མེད་པ་ལྟ་བུ་གཅིག་གིས་འཇམ་བྱའི་སྒྲིང་འབྲུགས་
པར་བྱེད་པའི་རྣམ་པ་འདྲག་ཅིང་། དབང་ཆེན་དབང་མེད་ལྟ་བུ་བྱས་ཏེ་གཅིག་འོག་ལ་གཅིག་མ་ཚུད་
པར་དཔལ་འབྱོར་ལོངས་སྟོན་ལ་འདོད་ཞེན་ཆེན་པོ་བྱས་ཏེ་མཐའ་མར་དམག་རྒྱག་པ་དང་། འབྲུག་
པ་སྟོང་བ་ལྟ་བུ། ཉོན་མོངས་པ་བརྒྱུ་ཕྱག་མང་པོ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་སྟེ་གཅིག་གིས་འཇམ་བྱའི་སྒྲིང་
འབྲུགས་པར་བྱེད་པའི་རྣམ་པ་ཡོད་པའི་ནད་དེ་ལྟ་བུ་གསོ་བའི་སྐྱན་གཞན་ནི་སྟོགས་ནམས་ཀྱན་ནས་
རྟེན་པར་རྣམ་པ་མ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་ཉོན་མོངས་པའི་ནད་ཆབས་དྲག་པོ་གསོ་བའི་སྐྱན་མཆོག་སྦྱིན་
མཁན་སྟོན་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ། །ཟུག་རྩ་ཐམས་ཅད་འབྱེན་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་གཅིག་ལྟ་བུ་སྟོན་
པའི་བཀའ་ལྟར་དུ་སྐྱབ་པར་མི་བྱེད་པར་སེམས་པ་ནི་དངོས་གནས་སོ་སོ་ཐ་ཆད་དོ། །

ང་ཆོ་འཇམ་བྱའི་སྒྲིང་འདིར་དམག་ཆེན་དང་པོ་དང་གཉེས་པ་ལྟ་བུ། དེ་བཞིན་ཉི་ཤེར་ལར་
ལྟ་བུས་ངེུ་སྟོང་ཕྱག་བྱི་ཕྱག་བསད་པ་དང་། ལུ་རུ་སྤྱིའི་སི་ཏ་ལེན་སྐབས་མི་ས་ཡ་མང་པོ་བསད་

པ། རྒྱ་ནག་ནང་མའོ་ཅི་དྲུང་གི་བྱེད་པས་མི་ས་ཡ་བརྒྱད་བརྒྱ་ལྷག་བསད་པའི་སྐད་ཆ་འདུག དེ་
ཆོའི་གས་ཆང་མ་ནང་ཆོས་ནས་བཤད་ན། ཉོན་མོངས་པས་བྱས་པ་གསལ་པོ་རེད།

མེ་ཁོ་ལ་དགེ་སེམས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ན་མི་བཟང་པོ་ཆགས་བྱུབ་ཀྱི་རེད། ཉོན་མོངས་ལ་བྱུགས་
དམ་མཐིལ་དུ་བྱས་ནས་བསྐྱད་པའི་ལག་རྩེས་ལ་རང་གཞན་ཐམས་ཅད་ཕྱང་ལ་སྦྱར་བ་དང་། མིང་
ཅམ་ཐོས་པ་ཡིན་ན་འང་མི་ཆང་མ་ཞིད་སྤང་བྱེད་དགོས་པ་ཞིག་ཆགས་པ་དེ་རང་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་
ཉེས་པ་ཉོན་མོངས་ཡིན་ཞིང་། དེས་ན་ཉོན་མོངས་དེ་བསལ་དགོས་ཤིང་། སེལ་ཚུལ་སྟོན་པའི་
བསྐྱབ་བྱ་ནི་སྟོན་པ་བཅོམ་ཞུན་འདས་ཀྱི་གསུང་ནང་མ་གཏོགས་གསལ་པོ་མེད་པ་རེད། ཡང་དཔེར་ན།
གཡང་ས་ཐ་མལ་ཚུང་དུ་ལའང་། །བག་ཡོད་གནས་པར་བྱ་དགོས་ན། །དཔག་ཆད་སྟོང་དུ་སྦྱང་
བ་ཡི། །ཡུན་རིང་གཡང་སར་སྟོས་ཅི་དགོས། །ཞེས་ཐོག་ཆད་གཅིག་གཉིས་ཀྱི་གཡང་ས་ནས་
མར་བདེབས་པ་ཡིན་ན། ཀང་པ་ལ་སྟོན་ཤོར་རྒྱ་རེད་བསམ་པ་དང་ཕྱི་བ་མ་ཆག་གི་རེད་བསམ་
པ་ལྟ་བུའི་དངངས་སྒྲག་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ན། དཔག་ཆད་སྟོང་ཕྱག་དུ་མའི་གཡང་ས། ངན་སོང་ངན་
འགོ་ཟུ་མཐའ་མེད་པའི་གཡང་ས་དེ་འདྲ་ཞིག་དུ་སྦྱང་ལ་ཉེ་བའི་མཆོམས་ལ་སྟེབས་ན་ངེས་པར་
དུ་བག་ཡོད་བརྟེན་དགོས་པ་ནི་སྟོས་མ་དགོས་པ་ཞིག་གོ །

དེ་རིང་ཁོ་ན་མི་འཆི་ཞེས། །བདེ་བར་འདུག་པ་རིགས་མ་ཡིན། །བདག་ནི་མེད་པར་
འགྱུར་བའི་དུས། །དེ་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་འབྱུང་། །ཞེས་དེ་རིང་སྟོན་ཡོང་གི་མ་རེད། ཞི་མི་
ཡོང་། ཀང་ཡང་བྱེད་མི་ཡོང་སྐམ་པ་ནི་རྒྱ་མཚན་ཡང་དག་དང་ཞུན་པ་མིན་ཏེ། མ་འོངས་པར་
སྤྲུལ་མ་གཏོགས་ཡོང་རྒྱུའི་ཉེན་ཁ་ཡོད་པའི་སྤྱུག་བསྐྱལ་ཞིག་ཡིན་ན། དེ་དེ་རིང་ཡོང་གི་མ་རེད་
ཅེས་སྟོབ་དེ་པོ་བྱས་ཏེ་སྤྱོད་པས་འགྲིག་ཐབས་མེད། དེ་བཞིན་དུ་དེ་རིང་སྟོན་ཡོང་གི་མ་རེད་ཅེས་
བདེ་བར་འདུག་པའང་མི་རིགས་སོ། །

བདག་ལ་མི་འཛིགས་སུ་ཡིས་བྱིན། །འདི་ལས་ཇི་ལྟར་ངེས་ཐར་འགྱུར། །ཞེས་བདག་ལ་མི་འཛིགས་པ་སུ་ཡིས་བྱིན་པ་སྟེ། སུ་གང་གིས་ཀྱང་བྱིན་མེད་ལ། མི་འཛིགས་པ་སུ་གང་གིས་སྦྱིན་པ་ཡང་མེད་པས། འཛིགས་པ་དེ་དག་ལས་ཇི་ལྟར་ངེས་པར་ཐར་བར་འགྱུར། བག་ཤེབས་ནས་བསྟན་ན་ཐར་བྱལ་རྒྱ་མ་རེད་ཅེས་པའོ། །

གདོན་མི་ཟ་བར་མེད་འགྱུར་ན། ཅི་ལྟར་བདག་ཡིད་བདེ་བར་དུ། ཅེས་གདོན་མི་ཟ་བར་མེད་པར་འགྱུར་བར་ངེས་ན། ཅི་ལྟར་ཏེ་རྒྱ་མཚན་གང་གིས་བྱ་བ་ངན་ཞེན་གྱི་ལེ་ལོ་ལྟ་བུས་བག་མེད་པར་བྱས་ཏེ་འདུག་རིགས་ཏེ་འདུག་མི་རིགས་སོ། །

དེ་ནས་སྒྲར་ལྟོག་པའི་སྟོབས་ནི། སྟོན་ཆད་མྱོང་སྟེ་ཞིག་པ་ལས། །བདག་ལ་ལྷག་པ་ཅི་ཡོད་ན། །བདག་ནི་དེ་ལ་མངོན་ཞེན་ནས། །བླ་མའི་བཀའ་དང་འགལ་བར་བྱས། །ཞེས་ང་རང་ཆོ་གསོན་པའི་རིང་ལ་ཆེ་རབས་གཏན་དུ་ཕན་པའི་དགེ་བ་སྦྱབ་མ་བྱལ་བར་ཕྱི་བཞོལ་དང་ལེ་ལོའི་དབང་དུ་བཏང་། ང་རང་ཆོའི་སྒྲོ་གསུམ་གྱི་རྩ་པ་གང་ཡོད་པ་དེ་རྩ་ལ་དུ་བཏོན་ནས་བསྦྱབས་པའི་ལྟོ་གོས་རྒྱ་ཁོར་ལོངས་སྟོད་ལ་སོགས་པ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཕན་ཐོགས་ག་འདྲ་ཞིག་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། ཆེ་རབས་གཏན་དུ་ཕན་པ་ཞིག་མེད་ལ། ལྟོ་གོས་ལ་སོགས་པའི་ཆེ་འདྲིའི་ཕུན་ཆོགས་ཅི་ཙམ་པ་ཞིག་ཡོད་ནའང་དེ་རྣམས་ནི། སྟོན་ཆད་མྱོང་སྟེ་ཞིག་པ་ལས། །བདག་ལ་ལྷག་པ་ཅི་ཡོད་ན། །ཞེས་དཔེར་ན། ང་རང་ལོ་༤༤ ཉིལ་པོ་ཕྱིན། ལོ་༤༥ ལ་ཕྱོགས་ཏེ། ལོ་འདིར་སྟོབས་སྟོབས་བར་དུ་ལྟོ་ཆས་འདི་རྣམས་ཐོས་པ་རེད། ཞག་པོ་སུམ་བརྒྱ་དུག་ཅུའི་རིང་ལ་སྦྱང་གནས་བཏང་བའི་སྐབས་ལྟོ་ཆས་ཕྱན་བུ་མྱོང་བཏང་ཡོད་ན་མ་གཏོགས་གཞན་གྱིང་སྦྱ་ཙམ་འབྲེར་མེད། ལོ་འདི་རྣམས་ལ་ཞག ༡༦༠ རིང་ལ་ཞོགས་པ་ཁ་ལག་ཅིག་དང་། ཉིན་གྱང་ཁ་ལག་ཅིག ཕྱི་རྒྱུ་ལོ་ཟས་བཅད་པས་དགོང་མོ་ཁ་ལག་ཡོད་པ་མ་རེད། དེ་མ་གཏོགས་ཁ་ལག་གཉིས་གཉིས་རྒྱགས་ཆད་རེ་

ཅེ་བ་བཞིན་ཡོད། དེ་ནམས་མི་གཙང་པའི་ཕྱང་པོར་ཕྱིན་ནས་ལུས་འཛོལ་བའི་རྒྱན་ཙམ་དུ་ཕྱིན་
 ཡོད་པ་མ་གཏོགས་དེ་ལྟ་བུའི་ལྟོ་གོས་ཕྱན་སུམ་ཚོགས་པར་སྤྱད་པ་དེས་ད་ལྟ་ག་ཅེ་བ་ལྟ་རྒྱ་འདུག་
 གམ། སོ་སོ་ལ་དངོས་གནས་འོངས་པའི་བདེ་སྤྱུག་གི་དོན་དག་ལ་འགན་ལེན་འཕེར་བ་ཞིག་གང་
 བྱུང་འདུག་གམ་ཞེས་པ་སྟེ། དེ་དངོས་གནས་ཅེད། བདག་ནི་དེ་ལ་མངོན་ཞེན་ནས། །ལྷ་མའི་
 བཀའ་དང་འགལ་བར་བྱས། །ཞེས་དེ་ནམས་ཀྱིས་ཕན་ཐོགས་དེ་ཙམ་ཞིག་མེད་ཅིང་། མ་འོངས་
 པ་ལ་གདེང་འཁེལ་བའི་འགན་ལེན་ལྟག་པ་ལྟ་བུ་གང་ཡང་མེད་པར་མ་ཟད། དེ་ནམས་འབད་མེད་
 ལྟན་གྲུབ་ལྟ་བུས་བྱུང་ཡོད་ན་ཚོག་པ་ཅེད་དེ། དེ་འདྲ་ཡང་མ་ཅེད། ལྟོ་གོས་ལོངས་སྤྱོད་ཕྱན་
 སུམ་ཚོགས་པ་ཡོང་བའི་ཆེད་དུ་སྤྲིག་པ་དང་སྤྲིག་བསྐལ་བྱུང་དུ་བསད་དེ་རྩན་བཤད། མགོ་སྐྱོར་
 བཏང་། དཔེར་ན། གྲུ་པ་ཡིན་ནའང་ཁ་གསལ་ག་ཞོག་སྒྲོང་དེ་ནམས་སྤེབས་ཡོང་བ་ཅེད། ལྟན་
 པ་བཙམ་ལྟན་འདས་ཀྱི་ཆོས་ངོ་མའི་ཕྱགས་བཙལ་ཆོ། ལོག་པའི་འཛོལ་ས་འཛོལ་མི་བྱ། །ཞེས་
 གསུངས་ཏེ་ལོག་འཛོལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངོ་རྒོལ་གནང་ཡོད། མདོའི་ནང་ལ་རང་གྲོད་པ་ལྟོགས་
 ཏེ་སོ་སོའི་ལུས་ནས་ག་བཙད་དེ་བཟད་གོས་བྱུང་ནའང་། ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བའི་ལོག་པའི་འཛོལ་
 བས་འཛོལ་བ་སྤྱད་པར་མི་བྱ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་དཔེ་མི་སྤྱོད་པའི་རྣམས་པ་ཆེན་པོ་ཅེད། སོ་སོའི་
 སྒོག་ལ་ཐུག་སྟེ་ལྟོགས་བཤེས་གི་བའི་མཚམས་ལ་སོ་སོའི་ག་བཟད་གོས་བྱུང་ནའང་ལོག་པའི་འཛོལ་
 བ་ལ་ལོངས་སྤྱད་ཆོག་གི་མ་ཅེད་ཅེས་གསུངས་པ་ཅེད།

རྒྱ་མིས་ཏྲག་པར་བཤད་པའི་རྒྱ་མ་དམར་པོ་ཞེས་མིང་དེ་འདྲ་ཞིག་
 ཐོགས་པའི་བྱ་བ་ངན་པ་ཆོས་འབག་ལ་གྱོན། ངོ་ཐོག་སོ་སོའི་གྲོད་ཁོག་གི་དོན་དུ་ལས་ཀ་བྱས།
 ང་རང་ཆོ་ཆོས་པའི་གལ་ཡང་དེ་འདྲ་ཡོང་གི་འདུག་ དཔེ་མི་སྤྱོད་པའི་ཐབས་སྤྱོད་ཅེད། དེ་འདྲ་
 ཞིག་གི་ཐོག་ནས་མི་ཆོ་བསྐྱལ། ད་དུང་དགོ་སྒྲོང་ཡིན་པའི་སྐད་ཆ་ཅེད། ལྟོ་གོས་པ་ཞིག་གྲངས་

ནས་ཡོད་པ་ཡིན་དུས་གཟབ་གཟབ་མ་བྱས་ན། སྤྲུལ་མེད་ཀྱི་པ་རིན་པོ་ཆེས། ཏཱ་ལྷ་མི་ལུས་རིན་
 ཆེན་སྟུང་། ཏཱ་ལྷ་མེད་ཀྱི་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེས། བྱི་མ་གཡང་དུ་མ་བསྐྱར་ཨང་། ཞེས་གསུངས་
 པ་བཞིན་ངོ་ཐོག་ཉེན་ཁའི་མཆོམས་ལ་སླེབས་ཡོད། དེས་ན་ཚུལ་འཆོས། ཁ་གསལ་ག་ཞེས་
 སྤྲུལ་། ཐོབ་ཀྱིས་འཇལ་བ། རྟེན་པས་རྟེན་པ་འཆོལ་བ་ཞེས་རིན་ཆེན་སྤང་བའི་སྐབས་སུ་
 གསུངས་པ་བཞིན། དེ་ལྟ་བུའི་ལོག་འཆོས་རབ་དུ་བྱུང་བ་ཁ་སྐྱུལ་ཆེར་ཆེར་བྱས་ནས་སྤོད་
 མཁན་ཞིག་ཡིན་ན། སྤོན་ཆད་ལོངས་སྤྱད་པ་དེ་ལས་ད་ལྟ་བདག་ལ་ལྟག་པ་བྱུང་བ་ཅམ་ཡང་
 བསྟན་ཀྱི་ཡོད་པ་མ་རེད། མི་ལོ་མང་པོ་ཞིག་གི་རིང་ལ་ལོག་འཆོས་མི་ཆོ་བསྐྱལ་ནས་བསྤྲད་
 པ་དེས་མ་འོངས་པར་རང་གི་ལུས་པོའི་སྤོང་ནས་ལན་འཇལ་དགོས་པའི་ཉེན་ཁ་ཡོད་པ་ཡིན་
 པས། སྤོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཆོས་ནས་ལོག་འཆོས་སྤྱད་པ་དང་། འཆོ་བ་ཡག་པོ་ཞིག་
 བསྐྱལ་དགོས་པར་གདམས་པ་ལ་ང་ཆོས་དེ་རྣམས་ཤེས་བཞིན་ལུགས་སྤོལ་ལམ་ངན་སུ་འབྱུམས་
 ཡིན་པའི་བཟོ་ལྟ་བུར་སོ་སོར་ཁེ་བཟང་ཞིག་རག་དུས། ཤེས་བྱུང་མདོག་མདོག་ ཤེས་མ་
 བྱུང་མདོག་མདོག་བྱས་ཏེ་འགོ་བ་དེ་ད་ཅང་སྤྱོ་བོ་རེད།

དེ་ལ་དངོས་གནས་ཀྱི་མི་བཀའ་ངྲིན་ཆེན་པོ་རེད་བསམ་བཞིན་འདུག ཀྱི་མིས་དངོས་གནས་
 ཤིག་ཤེན་ར་སྤྲོད་བཏང་ནས་བཤད་ཡོང་དུས་ངོ་ཐོག་རེད་སྟུང་པ་ཞིག་འདུག བཀའ་བསྟན་འགྱུར་
 རང་ལ་འང་ཤིག་ཤེན་ར་སྤྲོད་བཏང་བའི་བསྐྱབ་བྱ་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་དེ་ཆོ་འཆར་ཅན་ལྟ་བུར་སྤྱིན།
 དེ་ལས་ཀྱི་མིས་རྣལ་ཞོག་གཙག་ཁེལ་གྱི་སྤྱོན་བརྗོད་རེ་རེ་བྱས་ཆོ། ངོ་ཐོག་རེད་བསམ་ནས་སེམས་
 ལ་བག་ཡོད་སླེབས་ཡོང་གི་འདུག་པ་དེ་བཀའ་ངྲིན་ཆེན་པོ་རེད་འདུག

ཉེ་ལམ་ང་སོག་ཡུལ་ལ་སྤྱིན་པའི་སྐབས་ཁོང་ཆོའི་འགྲེམས་སྤོན་ཞིག་ལ་བསྤྲོད་དུས།
 འགྲེམ་སྤོན་ནང་ལ་རི་མོ་བྲིས་བཞག་པ་ཞིག་གི་ནང་། སྤྱི་ཆོགས་རྟེན་པའི་སྐབས་ལ་བཤུ་གཞིག་

གང་འདྲ་གཏང་གི་ཡོད་པ། སྤྱི་ཚོགས་རྒྱུ་ལ་ཕྱི་ལ་བཅོན་དབང་ཡོད་སྐབས་དེ་ཚོའི་
གསལ་འདུག དེ་ནས་ཡར་ཙམ་དེ་ར་རི་མོ་ཞིག་འདུག སལ་ཆེར་གྲུ་པ་ཡིན་ས་རེད། མི་ཆེན་
པོ་ཞིག་བྱིས། དེའི་ཁ་ཆེན་པོ་གདངས་སྡོད་མཁན་ཞིག་བྱས། དེའི་ཁའི་ནང་ལ་ལམ་ཁག་ཆེན་
པོ་ཞིག་འདུག ལམ་ཁག་ཆེན་པོ་དེའི་ནང་ལ་ངལ་ཚོ་ལ་མི་མང་ནམས་ཡར་སྐྱར་སྐྱར་ལ་ཡོང་
བཅུད་པ་ཞིག་བྱིས་འདུག གྲུ་པ་རབ་བྱུང་ཆོས་ཁ་གདངས། ངལ་ཚོ་ལ་མི་མང་གི་རྩལ་ནག་
དང་ཁྲག་གི་ཐིགས་པ་དེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ལོག་འཛོའི་མིང་བཏགས་པ་དེས་བྱངས་ནས་ཡོང་
བ་དེ་མཆོན་པར་བྱས་འདུག ཡག་པོ་མ་བྱས་ན་ངོ་མ་རེད་བསམ་པ་བྱུང་། ལྷོན་པ་བཅོམ་
ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀག་ཡོད་པ་རེད། ཉམ་པ་ལྷ་བྱར་བཤད་ན། ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་
དེ་གསར་བརྗེ་ལྷ་བྱ་ཆགས་བཅུད་ཡོད།

དེའི་སྐབས་རྒྱ་གར་སྤྱི་ཚོགས་ནང་ལ་རིགས་རྩས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བྱེ་བ་དང་། ཐོབ་ཐང་གི་དབྱེ་
བ་བྱེ་བ་ལྷ་བྱེ་འདྲ་ཡོད་པའི་སྐབས། ཡང་ལྷ་མཆོད་པ་ལྷ་བྱ། འགྲོ་བ་རིགས་རྩལ་གི་གསལ་ཀྱི་ལྷ་
ཟེར་བ་ལྷ་བྱ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་བྱུང་སེམས་ཀྱི་ལྷ་ཟེར་བ་དེ་འདྲ་ཡོད་ཀྱང་། ང་ཆོས་
འཛིན་ཉེན་བཀོད་པ་པོའི་ལྷ་ཁས་མི་ལེན་ཞིང་། བདག་ཉིད་བདག་གི་མགོན། ཞེས་སོ་སོ་རང་གི་
སེམས་རྒྱུད་བརྟལ་ན་ཐར་པ་ཐོབ་རྒྱུ་རེད་མ་གཏོགས། ཐར་པ་ཞེས་པ་ལྷ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྤྱིན་
མི་བྱུང་། ཅུ་བའི་ལྷ་མཆོད་ནས་ཆོས་བྱེད་པའི་གནས་ཚུལ་དེའི་འོག་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་
ཆོས་ལུགས་གསར་པ་གསུངས་པ་དེ་དངོས་འབྲེལ་བྱས་ན་གསར་བརྗེའི་མཆོན་ཉིད་ཆང་བ་ཞིག་སལ་
ཆེར་རེད་བསམ་ཀྱི་འདུག སྤྱི་ཚོགས་དེ་དང་དེའི་དུས་ཚོད་ལ་དཔག་པའི་གསར་བརྗེ་ཆགས་ཡོད།

ལྷ་གདོན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཆོས་ལ་བཤུ་གཞིག་གི་དྲི་མ་ཅུ་བ་ནས་ཡོད་པ་མ་རེད། བཅོམ་
ལྡན་འདས་ཀྱི་ཆོས་དེ་བཤུ་གཞིག་ལ་ངོ་ཚྏ་ལ་ཡིན་ཞིང་། བཤུ་གཞིག་དེའི་མིང་ལ་འང་ལོག་འཛོ་

ཞེས་བཏགས་པ་རེད། ཁ་གསལ་དང་གཞིག་སྒྲིང་བྱས་པའི་སྤང་ནས་རྟེན་པ་ཞིག་བྱང་བ་ཡིན་ནའང་
ལོག་འཆོའི་གས་ལ་བཞག་པ་རེད། ཐོབ་ཀྱིས་འཇལ་བ་ཞེས་བཅན་དབང་བཤད་ནས་འཕྲིག་པ་ལྟ་
ཅི་སྒྲིམ། སྤྱལ་ལད་བཤད་པའི་ཐོག་ནས་ཐབས་ཤེས་བྱས་ཏེ་བྱང་བ་རྣམས་ཀྱང་ལོག་འཆོའི་གས་
སུ་བཞག་ཡོད་པས་ཏ་ཅང་སྤྱུས་དག་པོ་རེད། མགོན་པོ་ལྷ་སྤྱབ་ཀྱི་རིན་ཆེན་ཕྱེང་བར། ལྷལ་འཆོས་
རྟེན་དང་བཀྱར་སྟེའི་ཕྱིར། དབང་པོ་སྤྲོམ་པར་བྱེད་པ་སྟེ། ཁ་གསལ་རྟེན་དང་བཀྱར་སྟེའི་
ཕྱིར། ཆོག་འཇམ་དག་ནི་སྤྱབ་པོ། གཞིགས་སྒྲིང་དེ་ནི་ཐོབ་བྱའི་ཕྱིར། གཞན་གྱི་རྩལ་ལ་
བསྐྱུགས་བྱེད་པ། ཐོབ་ཀྱིས་འཇལ་བ་རྟེན་པའི་ཕྱིར། མངོན་སུམ་གཞན་ལ་སྤོང་བྱེད་པ། རྟེན་
པས་རྟེན་པ་རྣམས་འདོད་པ། སྤྱར་ཐོབ་པ་ལ་བསྐྱུགས་བྱེད་པའོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

ང་དང་ང་འདྲ་བས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་བརྟན་པ་ལ་བྱ་བ་བྱས་ཏེ་བརྟན་པ་གོང་དུ་འདེགས་
རྒྱུའི་ཆབ་ལ་བརྟན་པའི་ཞབས་འདྲེན་མཁན་བྱེད་པའི་ཉེན་ཁ་དངོས་གནས་འདུག རང་གིས་རང་
ལ་ལྷག་བརྒྱུག་ནས་ཡག་པོ་མ་བྱས་ན། ཁྱིམ་ནས་ཁྱིམ་མེད་པར་རབ་དུ་བྱུང་སྟེ་སྟོན་པའི་དཀྱིལ་
འཁོར་ནང་མའི་ནང་ལ་ཆུད་དེ་སྟོན་པའི་རྩལ་འབྲང་དང་བརྟན་འཛིན་ཡིན་ཟེར་བ་ཞིན་ཡོད་ཀྱང་།
གཟབ་གཟབ་མ་བྱས་ན་ཡག་པོ་མི་འདུག མགོ་མེར་ཡིན་ནའང་འདྲ། མགོ་ནག་ཡིན་ནའང་འདྲ།
མགོ་དམར་ཡིན་ནའང་འདྲ། སྟོན་པའི་རྩལ་འབྲང་ཁྱིམ་ནས་ཁྱིམ་མེད་པར་རབ་དུ་བྱུང་བའི་ཆང་ས་
སྤྱོད་ལ་གནས་པ་ཞིག་ཡིན་ན། སྟོན་པའི་ཞབས་མ་འདྲེན་པ་བྱེད་རྒྱུ་དེ་ངོ་ཐོག་གལ་ཆེན་པོ་རེད།
ཡང་། ང་རང་ཆོ་མི་ཐོག་ཀན་གས་དེ་སྤྱོད་ནས་ཡོང་བ་སྤྲད་པ། བོད་ཀྱི་མིག་སྒྲིང་རུས་པ་ལ་
ཐིམ་པའི་ཆོད་ཅམ་གྱིས་དེ་སྤྱོད་མིག་སྒྲིང་དེས་སྤྱི་ཆོས་ནང་ཆོས་ལྟ་བུ་ཆགས་ནས་ཡོད་བསྤྲད་པ་
ཡིན་པས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བརྟན་པ་འཛིན་སྟངས་དེ་དེ་སྤྱོད་ལ་བྱས་པ་བཞིན་ཁོ་ནར་གོ་བའི་
གཏི་ཐུག་གི་བསམ་སྒྲོ་འཁོར་བའི་ཉེན་ཁ་ཡོད། དེ་འདྲ་ཡོང་དཀའ། དེ་སྤྱོད་མཆོད་ཀྱི་ལམ་དང་

ལུགས་སྒོལ་གྱི་ནང་ལ་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ལམ་དང་ལུགས་སྒོལ་འདྲེས་པའི་དབང་གིས་ནོར་འབྲུལ་ཡོད་
པ་མང་པོ་ཡོད། དེ་ནམས་ང་ཚོས་དབྱེ་འབྱེད་ཡག་པོ་བཏང་སྟེ་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཚོས་ཀྱི་
བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་པ་དེ་ཚུར་བྲངས། སྤྱི་ཚོགས་ནང་གི་ལམ་ལུགས་དང་བྱེད་སྤྱད་སྒྲིན་ཡོད་
པ་དེ་ནམས་ཕར་བཞག་སྟེ་ཕྱིན་ན་དངོས་གནས་སྟོན་པའི་ཚོས་ཀྱི་ཞག་ཅི་ཐོན་བྱུང་པ་ཞིག་ཕན་ཐོགས་
ཡོང་གི་རེད། ང་ཚོས་དེ་ཤེས་དགོས་ཤིང་། གཟབ་གཟབ་བྱེད་དགོས།

གསོན་ཆེ་འདི་དང་དེ་བཞིན་དུ། གཉེན་དང་བཤེས་པ་ནམས་སྤངས་ནས། གཅིག་ཕུ་
ག་ཤེད་འགྲོ་དགོས་ན། མཇུག་དང་མི་མཇུག་ཀྱན་ཅི་རུང་། ཞེས་གསོན་པའི་ཆེ་ལུས་འདི་དང་།
དེ་བཞིན་དུ་གཉེན་དང་མཇུག་བཤེས་དེ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པའམ་བྲལ་ནས་རང་གཅིག་ཕུ་ག་ཤེད་
ཅས་པ་སྟེ་གང་བྱུང་ཆ་མེད་རྒྱས་མེད་ཅིག་ལ་གཅིག་ཕུར་འགྲོ་དགོས་ཤིང་། དེའི་གནས་སྐབས་
སྤྱི་མི་ཆེ་གསོན་པའི་རིང་གི་མཇུག་པ་དང་མི་མཇུག་པ་གང་ཡིན་རུང་ཕན་གཞོད་བྱེད་མི་བྱུང་ཅིང་།
ཕན་གཞོད་དང་འབྲེལ་བ་ནི་དགེ་སྤྱི་ག་གི་ལས་གཉིས་སུ་ངེས་པས།

མི་དགེ་བ་ལས་སྤྱུག་བསྐྱེལ་འབྱུང་། དེ་ལས་ངེ་ལྟར་ངེས་ཐར་ཞེས། ཉིན་མཚན་ཉག་
དུ་བདག་གིས་ནི། འདི་ཉིད་འབའ་ཞིག་བསམ་པའི་རིགས། ཞེས་གོང་དུ་གསུངས་པ་བཞིན་
སྤྱུག་བསྐྱེལ་ཡོང་བ་དེ་འང་སེམས་རྒྱུད་མ་དུ་ལ་བས་ལས་ངན་བསགས་ཤིང་། དེས་སྤྱུག་བསྐྱེལ་
འབྱུང་བར་བྱེད་ལ། ང་ཚོས་སྤྱུག་བསྐྱེལ་མི་འདོད་པས་སྤྱུག་བསྐྱེལ་གྱི་རྒྱ་མི་དགེ་བ་དེ་མེད་པར་
བྱས་ཏེ་དེ་ལས་ཐར་བཞིག་ཅིས་ཀྱང་བྱེད་དགོས་སྟུང་དུ་ཉིན་མཚན་ཉག་དུ་བདག་གིས་དོན་འདི་
ཉིད་འབའ་ཞིག་སྟེ་ཁོ་ན་བསམ་པར་རིགས་སོ། །

བདག་ནི་མི་ཤེས་གཏི་མུག་པས། རང་བཞིན་ཁ་ན་མ་ཐོ་འམ། བཅས་པའི་སྤྱི་ག་པ་
གང་ཡིན་ལས། གང་ཡང་རུང་བ་བགྱིས་པ་ནམས། མཁོན་པོའི་སྤྱན་སྐར་མངོན་སུམ་དུ། བཤམ་

སྐྱར་སྤྱག་བསྐལ་འཛིགས་སེམས་ཀྱིས། །ཡང་དང་ཡང་དུ་ཕྱག་འཆོལ་ཏེ། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་
བཤགས་པར་བགྱི། །ཞེས་བདག་ནི་སྤར་ཕན་ཆད་མི་ཤེས་པ་གཏི་མུག་པའི་གཞན་དབང་དུ་སྤོང་
སྟེ་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་སྟེ། སྤོམ་པ་སྤངས་ཡོད་མེད་ལ་མ་ལྟོས་པར་སྐྱ་སེར་སུ་འབྲེལ་ག་
ཡིན་ནའང་གཞི་དེ་ལ་ཞུགས་ན་ཉེས་པ་ཡོད་པ་དེ་དང་། བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་སྟེ་ཁས་སྤངས་
པའི་དབང་གིས་གཞི་དེ་ལ་ཞུགས་ན་ཉེས་པ་ཡོད་པ་དང་། ཁས་སྤངས་མེད་ན་གཞི་དེ་ལ་ཞུགས་
ནའང་ཉེས་པ་མི་ཡོད་པ་དེ་ལ་བཅས་པའི་དབང་གིས་བྱུང་བའི་ཉེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་
གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་། བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་སྤྲིག་པ་གང་ཡིན་པ་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་བདག་
གིས་བགྱིས་པ་རྣམས་མགོན་པོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྤྲས་དང་བཅས་པའི་སྐྱན་སྤར་མངོན་སུམ་དུ།
སྤར་ཕན་ཆད་སྤྲིག་པ་དང་ཉེས་པའི་ཚོགས་ཅི་དང་ཅི་བསགས་པ་དེ་རྣམས་དྲན་པའི་ཡུལ་དུ་ཆོལ་
མངོན་སུམ་དུ་ཤར་བ་བྱས་ཏེ། ལུས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་ལག་གིས་ཐལ་མོ་སྐྱར། གུས་པའི་རྣམ་འགྱུར་
དང་བཅས་ཏེ་ཡིད་ཀྱིས་དེ་ལྟ་བུའི་ཉེས་པའི་འབྲས་བུ་སྤྱག་བསྐལ་བཙག་པར་དཀའ་བ་ཡོད་ན་ཇི་
ལྟར་བྱ་སྟེ་སྤྱག་བསྐལ་ལ་འཛིགས་པའི་སེམས་ཀྱིས་ཡང་དང་ཡང་དུ་ཕྱག་འཆོལ་བའི་སྒྲོན་ནས་
ཐམས་ཅད་བཤགས་པར་བགྱིའོ། །

འདྲེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་གི་སྤྲིག་ ཁོངས་པ་ལགས་པར་བཟུང་དུ་གསོལ། །འདི་ནི་
བཟང་པོ་མ་ལགས་པས། །སྤྲན་ཆད་བདག་ནི་ཡོང་མི་བགྱིད། །ཅིས་དེ་ལྟར་ན་བདག་གིས་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་སྤྲས་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱན་སྤར་སྤོན་ཆད་ཀྱི་སྤྲིག་པ་དེ་རྣམས་ལ་འགྱོད་སེམས་
ཤུགས་དྲག་གི་ཐོག་ནས་མི་སྦྲེད་པར་སྤོང་པོར་བཏོན་ཏེ་མངོན་སུམ་དུ་བཤགས་ཤིང་། ཕྱིན་ཆད་
སྤྲིག་པ་དེ་རྣམས་སྤྲིག་ལ་འབབ་ནའང་མི་བྱ་བར་སྤོམ་སེམས་བསྟེན་རྒྱ་ཡིན། སྤར་ཕན་ཆད་བསགས་
ཟེན་པ་དེ་རྣམས་འདྲེན་པ་དམ་པ་བྱེད་རྣམས་ཀྱིས་བཟོད་པར་མཇེད་དུ་གསོལ། བདག་གི་སྤྲིག་

པ་སྦྱང་བར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ། མ་འོངས་པར་དེ་ལྟ་བུའི་འབྲས་བུ་མི་བདེ་བ་འབྱིན་བྱེད་
ཀྱི་རྒྱ་དེ་ནམས་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོང་ཡེ་མི་བབྱིད་ཅེས་པ་སྟེ། གཏན་ནས་མི་བབྱིད་དོ་ཞེས་
དམ་བཅའ་བཤོ། །

ལེའུ་མཚན་བརྟན་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱོད་ལ་འདུག་པ་ལས། རྩིག་པ་བཤགས་
པའི་ལེའུ་སྟེ་གཉིས་པའོ། །

GÅ-q-, P-VŁ-^ŨÄÄ-G_P-Z°Ũ¼°ŁÄh-qü

Ł¼-VŁ-»m-¾G-zhŕm-HŁÄh-qü

ལེའུ་གསུམ་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཟུང་བའི་ལེའུ་འཆད་པ་ལ། ཡན་ལག་བདུན་ནམ།
སྐབས་འགོ་བསྟན་པས་ཡན་ལག་བརྒྱད་ཀྱི་སྟོན་ས་བསྟན་ཏེ། ཐོག་མར་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་བཤད་
པ་ལ། སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་ངན་སོང་གི་སྤྱུག་བསྐལ་ངལ་བསོའི་དགེ་བ་དང་། སྤྱུག་བསྐལ་
ཅན་དག་བདེར་གནས་ལ། དགའ་བས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་ངོ། ཞེས་འཁོར་བར་གནས་པའི་སེམས་
ཅན་ཀུན་གྱི་ངན་སོང་གི་སྤྱུག་བསྐལ་ངལ་བསོ་བ་སྟེ། ཡང་། སྤྱིད་པ་འཁོར་བའི་སྤྱུག་བསྐལ་
གྱི་ནང་ནས་ངན་འགོའི་སྤྱུག་བསྐལ་ལས་རེ་ཞིག་ཐར་ནས་མངོན་མཐོའི་རྟེན་བཟང་ཐོབ་ན། སེམས་
ཅན་ངན་སོང་བའི་སྤྱུག་བསྐལ་མྱོང་རྒྱུར་ངལ་གསོའི་གནས་སུ་གྱུར་ཡོད་པ་ཡིན་པས། ངལ་བསོ་
ཞེས་མངོན་མཐོ་ལ་སྦྱར་ནས་དེ་འཐོབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་དགེ་བ་ལའང་རྗེས་སུ་ཡི་རང་ངོ། རྒྱ་དགེ་བ་ལ་
བརྟེན་ནས་ངན་སོང་གི་སྤྱུག་བསྐལ་ལ་ངལ་བསོ་བ་སྟེ། ངན་སོང་གི་སྤྱུག་བསྐལ་ཅན་དག་ལས་ཐར་
བའི་མངོན་མཐོའི་བདེ་བ་ལ་གནས་པའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་ལའང་དགའ་བས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་ངོ། །

བྱང་ཆུབ་རྒྱུར་གྱུར་དགེ་བསགས་པ། དེ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་ངོ། ཞེས་ཉན་རང་གི་
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་དགེ་བ་བསགས་དང་གསོག་བཞིན་པ་དེ་དག་རྣམས་

ལ་ཤེས་སུ་ཡི་རང་དོན་ཞེས་ཐར་པའི་རྒྱ་ལའང་ཤེས་སུ་ཡི་རང་བ་དང་། ལུས་ཅན་འཁོར་བའི་སྤྱུག་
བསྐྱེད་ལས། དེས་པར་ཐར་ལ་ཡི་རང་དོན་། ཞེས་ལུས་ཅན་མཐའ་དག་འཁོར་བའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་
ལས་ཐར་བའི་ཐར་བ་སྟེ། ལས་དང་ཉོན་མོངས་ཟད་པས་ཐར། ཅེས་པ་ལྟར་ལས་ཉོན་ཟད་པའི་
ཐར་པ། འགོག་པ་ནི་བའི་དབྱིངས་དེ་ལ་གནས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་ཤེས་སུ་ཡི་རང་ཞིང་། སྦྱོབ་པ་
རྣམས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་དང་། རྒྱལ་སྤྱོད་ས་ལའང་ཡི་རང་དོན་། ཞེས་ཐེག་ཆེན་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའི་ཐོབ་བྱ་མཐར་ཐུག་དེས་ལེགས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་དང་། དེ་འཐོབ་བྱེད་ཀྱི་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ལམ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དེ་རྣམས་ལའང་ཤེས་སུ་ཡི་རང་དོན་། །

སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་མཛད་པའི། ཐུགས་བསྐྱེད་དགེ་བ་རྒྱ་མཚོ་དང་། སེམས་
ཅན་ཕན་པར་མཛད་པ་ལ། དགའ་བས་ཤེས་སུ་ཡི་རང་དོན་། ཞེས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་
བར་མཛད་པ། གཅིག་ཏུ་བདེ་བ་ལ་གཞི་ལ་བར་མཛད་པའི་ཐུགས་བསྐྱེད་མདུ་བྱང་བ་དགེ་བ་
རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་དང་། སྦྱོར་བ་སེམས་ཅན་ལ་གཅིག་ཏུ་ཕན་པར་མཛད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་པའི་
སྦྱོད་པ་དེ་དག་རྣམས་ལ་ཡང་དགའ་བས་ཤེས་སུ་ཡི་རང་དོན་། །

འདིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐུགས་བསྐྱེད་དང་མཛད་པ་ལ་དམིགས་བསལ་གྱིས་ཤེས་སུ་
ཡི་རང་མཛད་པའོ། དེ་ནས་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བར་བསྐྱེད་པ་ནི། ཐུགས་རྣམས་ཀྱི་སངས་
རྒྱུ་ལ། ཐལ་མོ་སྦྱར་དེ་གསོལ་བ་ནི། སེམས་ཅན་སྤྱུག་བསྐྱེད་ལ་ཐུན་འཛོམས་ལ། ཆོས་ཀྱི་
སྒྲོན་མེ་སྦྱར་དུ་གསོལ། ཞེས་སེམས་ཅན་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཉམ་ཐག་པ། མ་འོངས་པ་ནའང་སྤྱུག་
བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མ་རིག་པའི་ཐུན་པས་སྦྱང་དོར་གྱི་གནས་ལ་ཡིད་ཀྱིས་ནས་ཆོངས་དེ་ཐུན་པས་འཛོམས་
ནས་བསྐྱེད་པས་དེ་ཡིད་པ་རྣམས་ལ་ཡང་ཐུན་པ་བསལ་བའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོན་མེ་སྦྱར་དུ་གསོལ་ཞེས་ཆོས་
འཁོར་བསྐྱོར་བར་བསྐྱེད་པ་དང་། ལྷ་དཔལ་མེ་འདེམ་བར་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་ཡན་ལག་ནི།

ཀྱལ་བ་མྱ་ངན་འདའ་བཞེད་ལ། །ཐལ་མོ་སྦྱར་ཏེ་གསོལ་བ་ནི། །འགྲོ་འདི་ལྗོངས་པར་མི་
འགོད་ཅིང་། །བསྐལ་པ་གངས་མེད་བཞུགས་པར་གསོལ། །ཞེས་ཀྱལ་བ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་
བཞེད་པ་ནམས་ལ་བདག་གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་ཚབ་ཀྱི་ཚུལ་དུ་ལུས་ཀྱི་ནམ་འགྱུར་ཐལ་
མོ་སྦྱར་ཏེ་གསོལ་བ་ནི། །འགྲོ་བ་འདི་དག་ལྗོངས་པ་སྟེ་སྒྲུང་དོར་གྱི་གནས་མི་ཤེས་པའི་ལོང་བའི་གནས་
ལ་མི་འགོད་པར་སྒྲུང་དོར་གྱི་མིག་འབྱེད་པ་ལ་ཆོས་བསྟན་པའི་སྦྱང་དང་། །ལོང་འབྱིད་ལྟ་བུའི་ཚུལ་
ཀྱིས་བསྐལ་པ་གངས་མེད་པར་བཞུགས་སུ་གསོལ། །བསྟོ་བ་སྦྱོའི་ཚུལ་དུ་གསུང་ཚུལ་ནི།

དེ་ལྟར་འདི་དག་ཀྱན་བྱས་ཏེ། །དགེ་བ་བདག་གིས་བསགས་པ་གང་། །དེས་ནི་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །སྤྱག་བསྐལ་ཐམས་ཅད་བསལ་བར་ཤོག །ཅེས་གསུངས་ནས་དེ་ལྟར་བདག་
གིས་སྦྱབས་སུ་འགྲོ་བ་དང་། མཆོད་པ་ལུལ་བ་དང་། ལུག་འཆལ་བ་དང་། སྤྱིག་པ་བཤགས་པ་
དང་། རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་དང་། ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བར་བསྐལ་བ་དང་། མྱ་ངན་ལས་མི་འདའ་
བར་གསོལ་བ་བཏབ་པ་སོགས་ཀྱིས་མཆོན་པའི་དགེ་བ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་རང་ཉིད་ཆེ་རིང་བ་དང་།
ནད་མེད་པ་དང་། །ལོངས་སྦྱོང་ཆེ་བ། མདོར་ན། རང་ཉིད་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་ཡང་མི་
བསྟོ་བར། དགེ་ཆོགས་དེ་དག་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐལ་ཐམས་ཅད་བསལ་བའི་རྒྱར་
འགྱུར་བར་ཤོག་ཅིག དེ་ནས་བྱེ་བྲག་དུ་བསྟོ་བ་ནི།

འགྲོ་བ་ནད་པ་ཇི་སྟོན་དུ། །ནད་སོས་གྱུར་གྱི་བར་དུ་ནི། །སྦྱན་དང་སྦྱན་པ་ཉིད་
དག་དང་། །དེ་ཡི་ནད་གཡོག་བྱེད་པར་ཤོག །ཅེས་སྒྲེ་ག་ན་འཆིའི་སྤྱག་བསྐལ་གྱི་ནང་
ནས་ནད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐལ་དེ་སྤྱག་ཤོས་ཤིག་ཡིན་སྟབས། །ནད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐལ་དེ་ལ་དམིགས་
སུ་བསལ་ཏེ། དེ་ཡང་འགྲོ་བ་ནད་པ་ཇི་སྟོན་དུ་ནད་སོས་པར་མ་གྱུར་གྱི་བར་དུ་བདག་སྦྱན་
དང་སྦྱན་པ་དང་དེའི་ནད་གཡོག་དེ་དག་དུ་འགྱུར་བར་ཤོག་ཅིག

ཟས་དང་སྒོམ་གྱི་ཆར་ཕབ་སྟེ། །བཀའ་དང་སྒོམ་པའི་གནོད་པ་བསལ། །ཟུ་གེའི་བསྐལ་
པ་བར་མའི་ཆོ། །བདག་ནི་ཟས་དང་སྒོམ་དུ་གྱུར། །སེམས་ཅན་པོངས་གིང་དབུལ་བ་ལ། །བདག་
ནི་མི་བཟད་གཏོར་གྱུར་ཏེ། །ཡོ་བྱད་མཁོ་དགུ་སྒྲ་ཆོགས་སུ། །མདུན་ན་ཉེ་བར་གནས་གྱུར་ཅིག །ཅིས་
སེམས་ཅན་བཀའ་སྒོམ་གྱིས་ཉམ་ཐག་པ་ནམས་ལ་ཟས་སྒོམ་དུ་གྱུར་ཏེ། །དེ་དག་གི་གནོད་པ་སེལ་
བར་ཤོག་ཅིས་པ་དང་། །ཟུ་གེའི་བསྐལ་པ་བར་མ་ཞེས་པའི་བསྐལ་པ་ངོས་འཛིན་ཚུལ་ས་སྟེ་
སོགས་ནས་གསུང་ཚུལ་མི་འདྲ་བའི་བྱད་པར་ཕྱན་བྱ་ཡོད། །ཟུ་གེའི་བསྐལ་པ་གར་བའི་སྐབས་
བདག་ནི་ཟས་སྒོམ་དུ་གྱུར་ཏེ། །སེམས་ཅན་ཡོ་བྱད་ཀྱིས་པོངས་གིང་དབུལ་བ་ནམས་ལ་བདག་
མི་བཟད་པའི་གཏོར་ཆེན་པོར་གྱུར་ཏེ་ཐམས་ཅད་ལ་འདོད་རྗེའི་པོངས་སྟོད་བད་མི་ཤེས་པ་སྦྱིན་
བྱེད་ཅིག་ཡོང་བར་ཤོག

ལུས་དང་དེ་བཞིན་པོངས་སྟོད་དང་། །དུས་གསུམ་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །སེམས་ཅན་
ཀུན་གྱི་དོན་བསྐྱབ་ཕྱིར། །པངས་པ་མེད་པར་གཏང་བར་བྱ། །ཞེས་རང་གི་ལུས་དང་པོངས་སྟོད་
ཙམ་དུ་མ་བད། །དུས་གསུམ་དུ་བསགས་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་དོན་
བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་ཞེ་ཐག་པ་ནས་པངས་པ་མེད་པར་གཏང་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་གཏོང་དགོས་
པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། ཐམས་ཅད་བཏང་བས་མྱ་ངན་འདལ། །བདག་སྟོ་མྱ་ངན་འདས་པ་བསྐྱབ། །ཅིས་
ལུས་པོངས་སྟོད་ལ་ཆགས་པའི་སེམས་སེར་སྒྲིའི་ཀུན་ཏུ་འཛིན་པ་རྩ་བ་ནས་མེད་པར། །གཏོང་སེམས་
ཀྱི་གོམས་པ་མཐར་ཐུག་པ་ཞིག་སྦྱང་ན། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་ཐུབ་པས། །དེས་ན་
ཐམས་ཅད་བཏང་བས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་འཇམ། །ཡང་ན། །མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་
ཐོབ་ཐུབ་ཅིང་། །བདག་སྟོ་མྱ་ངན་འདས་དོན་དུ་གཉེར་མཁན་ཞིག་ཡིན་པས་ཐམས་ཅད་གཏང་དགོས་
ལ། །དེར་མ་བཟད་སོ་སོའི་སེམས་ནས་གཏོང་བའི་སེམས་པ་སྟེལ་མ་ཐུབ་པར་སེར་སྒྲིའི་ཀུན་ཏུ་འཛིན་

པས་བཅིངས་བསྐྱད་པ་ཡིན་ནའང་། སྤྱི་མ་གཏོགས་བྲལ་རྒྱ་དང་། གཏོང་འདོད་རུང་མ་འདོད་
རུང་གཏོང་རྒྱ་ཡིན་པས་ཆབས་ཅིག་ཏུ་རྒྱབས་ཆེ་ས་ཞིག་ལ་གཏོང་དགོས།

ང་རང་ཆོ་བོད་ནས་བྱོས་ཡོང་བའི་སྐབས་གཞན་ལ་གཏོང་སེམས་ཡོད་ཀྱང་མེད་ཀྱང་རུང་།
རྒྱ་མིས་དེད་ཡོང་དུས་མ་བཏང་ཐབས་མེད། མདོར་ན། ཆོགས་པོར་ཞིག་ཀྱང་ཨམ་ཕྲག་ནང་
འབྱེར་རྒྱ་ཡོད་མེད། དེ་ཙམ་ཞིག་མ་གཏོགས་མེད་པར་བྱས་ཡོང་བ་རེད། དེ་བཞིན་འདི་ནས་
སྤྱི་བ་ཕྱི་མར་འཕྲོས་པའི་མཆོམས་གཏོང་རྒྱ་ངེས་པ་ཡིན། དེ་བས། ཐམས་ཅད་གཏོང་བར་ཆབས་
གཅིག་ལ། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བཏང་བ་མཆོག་ ཅིས་གཏོང་རྒྱ་ཡིན་པ་ལ་ཆབས་གཅིག་རྒྱབས་
ཆེ་ས་ཞིག་ལ་གཏོང་དགོས་གསུངས་པ་རེད། བདག་གིས་ལུས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ། ལུས་འདི་
ཅི་བདེར་བྱིན་ཟེན་གྱི། རྟག་ཏུ་གསོད་དང་སྟོད་པའམ། འདེག་སོགས་ཅི་དགར་བྱེད་ལ་རག་ ཅིས་
དེ་ལྟར་བདག་སྟོ་བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་སྦྱབ་མཁན་ཞིག་དང་། སྤྱི་མ་གཏོགས་གཏོང་རྒྱ་ར་ངེས་
པ་ཞིག་ཡིན་པས། ད་ལྟ་ནས་ལུས་ཡོངས་སྟོད་དགེ་རྩ་དང་བཅས་པ་སེམས་ཅན་ལ་ཞེ་ཐག་པ་ནས་
བསྟོས་ཏེ་གཏོང་དགོས་པ་དེ་ལྟ་བུ་ན། བདག་གིས་ལུས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ལུས་འདི་ཅི་བདེར་
བྱིན་ཟེན་པ་ཡིན་པས། ད་ཕྱིན་ཆད་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་ངོས་ནས་རང་གི་ལུས་ལ་གཞོད་འཆེ་
བྱས་པ་དང་། ལུས་སྟོག་ལ་ཞོ་ལ་བར་བྱེད་པའམ། རང་ལ་བདེག་པ་སོགས་ཇི་འདྲ་ཞིག་བྱུང་བ་
ཡིན་ནའང་། སེམས་ཅན་གྱི་ཡོངས་སྟོད་བྱ་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་ཡིན་པས་ནང་གི་དངོས་པོ་ཡར་བཞག་
མར་བཞག་བདག་པོ་རང་ཉིད་ཀྱི་ལག་པར་ཡོད་པ་བཞིན་དུ། སེམས་ཅན་ཁོ་རང་ཆོར་དབང་བ་
ལས་བདག་ལ་མི་བདེ་བ་མེད་གསུངས།

བདག་གི་ལུས་ལ་རྩེ་བྱེད་དམ། ཅི་འདྲི་ག་ཞའི་རྒྱ་བྱེད་ཀྱང་། འབདག་གི་ལུས་འདི་བྱིན་
ཟེན་གྱིས། འདི་ཡི་ཁ་ཏས་ཅི་ཞིག་བྱ། ཞེས་གཞན་དག་གིས་བདག་གི་ལུས་ལ་རྩེ་དམི་བྱེད་པའམ།

མ་འོས་མ་འཆོམ་པའི་བརྟན་བཅོས་ཅོ་འདྲི་བ་སྟེ་ཐོ་འཆོམ་པ་དང་། ག་ཞེས་ངའི་ལུས་ལ་བརྟན་
 ཏེ་ཤོད་བག་ཡ་མཚན་བཞད་གད་ཀྱི་རྒྱ་བྱས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་བྱས་ནའང་། ཁོས་ང་ལ་བརྟན་བཅོས་
 གྱེད་བཞིན་འདུག་སྟུང་ནས་ང་རང་ཆོ་ལྟ་བུ་ཁོང་བྲི་སྟེ་ཡང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་སྟོ་སྟོང་མཁན་
 ཞིག་གིས་སེམས་ལ་མི་བདེ་བ་མི་གྱེད་ཅེས་པ་དང་། ངའི་ཡིན་ཞེས་བདག་གིར་བཟུང་སྟེ་མགོ་འདོན་
 འཆོ་སྟོང་གྱེད་རྒྱ་གང་ཡང་མེད་པས། དེ་ཡི་ཁ་ཏས་ཏེ་འདི་ལ་གནོད་པ་དང་སྤྱུག་བསྐྱེལ་སྤྱང་བ་
 དང་ཕན་བདེ་སྦྱབ་པ་སོགས་ཀྱི་བདག་གཉེར་བྱས་པས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་བདག་གིར་བཟུང་བ་མི་རིགས་
 ཞེས་པའོ། རྟེན་ལ་གནོད་པར་མི་འགྱུར་བའི། ལས་གང་ཡིན་པའང་གྱེད་དུ་ཆུག་ འོ་ན། ལུས་
 འདི་སྟོས་བཏང་ནས་བདག་པོ་རྒྱག་མ་དགོས་པར་བཞག་རྒྱ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ་དགོས་པ་
 སྦྱབ་པའི་སྦྱང་དུ་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་གནོད་པའི་རྟེན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་དགེ་བའི་ལས་གང་ཡིན་
 པ་དེ་གྱེད་དུ་ཆུག་སྟེ་འཇུག་དགོས་པ་དང་། དགེ་བའི་ལས་སྦྱབ་པའི་བཀོལ་བྱ་དང་སྦྱང་བྱ་ལྟ་བུར་
 ལུས་འདི་བེད་སྟོད་གྱེད་དགོས། བདག་ལ་དམིགས་ནས་ནམ་དུ་ཡང་། འགའ་ཡང་དོན་མེད་
 མ་གྱུར་ཅིག ཁྱེད་བདག་གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་ཁུར་དུ་འབྱེད་བ་ཡིན་པས། རྩོ་
 བོ་སེམས་ཅན་ནམས་ཀྱིས་རང་དམིགས་ཡུལ་དུ་བྱས་ཏེ་ནམ་ཡང་སྤྲིག་པ་གསོག་པ་སོགས་དོན་མེད་
 པར་འགའ་ཡང་མ་གྱུར་བར་ཤོག་ཅེས་སྟོན་པའོ། །

བདག་ལ་དམིགས་ནས་གང་དག་གིས། ཁྱོད་འམ་དད་པའི་སེམས་བྱུང་ན། ཞེས་པ་
 འདི་ལ་ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྐད་ཀྱི་ནང་གོ་རྟེན་ཞེས་པ་ལ་ཤ་རྩུར་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་ཉེན་སྟོན་ཁྱོད་འམ་དད་
 པ་ཞེས་མིན་པར། ཁྱོད་མི་དགའ་མི་དད་པ་ཞེས་ཁུ་རྩུ་སྦྱ་མ་རིན་པོ་ཆེས་འདི་འདྲ་གསུང་
 བྱེད་འདུག་ གོ་རྟེན་ཞེས་པ་ལ་ཤ་རྩུར་ཡོད་མེད་ཀྱི་དབང་ལས་གཅིག་གི་གོ་བ་དེ་ཁྱོད་པ་དང་། གཅིག་
 གི་གོ་བ་དེར་དད་པ་མ་རེད། མི་དགའ་བའི་དོན་རེད་ཅེས་གསུང་བྱེད་འདིར་དད་པ་

སྐྱུར་འདུག་ཀྱང་དེ་སྟེང་མིན་པར་མ་དད་པའམ་མི་དགའ་བ་ལ་ཟེར་ཞེས་འགྲེལ་བ་ཁ་གས་ནང་
ལ་དེ་སྟེང་འདུག་བསམ་བྱུང་།

མིང་པོ་བསྐྱེས་ན་བདག་ལ་དམིགས་ནས་སེམས་ཅན་སྤྱ་གང་དག་གིས་ཀྱང་རང་ལ་དམིགས་
ནས་ཁྱོད་པ་བསྐྱེད་པ་དང་། ཡང་ན། མི་དགའ་པའི་སེམས་ལྟ་བུ་བྱུང་བ་ཡིན་ཡང་། དེ་དང་ངན་
འབྲེལ་ལྟ་བུ་ཞིག་བྱུང་བ་ཡིན་པས། དེ་ཉིད་ཉག་ཏུ་དེ་དག་གི། འོན་ཀྱང་འབྲུབ་པའི་རྒྱར་གྱུར་
ཅིག་ཅིས་གོང་དུ། གང་ལ་གཞོད་པ་བྱས་ཀྱང་བདེར་འབྲེལ་བ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྒྲར་
ཡང་ཕན་བདེ་སྐྱབ་པའི་འབྲེལ་བ་ཐོགས་པའི་རྒྱན་ལ་འགོ་ཚུལ་ལེའུ་དང་པོའི་ནང་འཐོན་པ་བཞིན་
བཤད་པ་མིན་ནམ། ཁྱོད་མེད་ཀྱི་དགའ་པའི་སེམས་བྱུང་ན་རྒྱན་དེས་མ་འོངས་པ་ལ་དེའི་དོན་འབྲུབ་
པའི་ཆ་རྒྱན་དུ་འགྱུར་པའི་རྒྱར་གྱུར་ཅིག་ཅིས་པའོ། །

གང་དག་བདག་ལ་ཁ་ཟེར་རམ། །གཞན་དག་གཞིང་པ་བྱེད་པའམ། །དེ་བཞིན་སྤར་ཀ་
གཏོང་ཡང་རུང་། །ཐམས་ཅད་བྱང་ཚུབ་སྐལ་ལྷན་གྱུར། །ཞེས་སྦྱོར་བའི་སྒྲིབ་སྐྱོད་ཅན་ཐམས་ཅད་
གང་དག་གིས་བདག་ལ་དངོས་སུ་སྒྲིབ་ཅིང་སྦྱར་བ་འདེབས་པའི་ཁ་ཟེར་རམ། །ལུས་ཀྱིས་བརྟུང་
བརྟེན་སོགས་ཀྱིས་གཞིང་པ་བྱེད་པའམ། སྤར་ཀ་ཞེས་པ་སྒྲིག་དུ་ངན་བརྗོད་བྱས་ཏེ་ཁ་གཏོང་བ་
ལྟ་བུའི་གཞིང་པ་བྱེད་པ་བྱུང་ནའང་། རང་ལ་འབྲེལ་ཡོད་ཐམས་ཅད་རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་
རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གདུལ་བུའི་སྒྲིབ་སྐལ་བ་ཅན་དུ་འགྱུར་བར་ཤོག་ཅེས་གཞན་དོན་དུ་
སྒྲིབ་ལམ་འདེབས་པ་སྟེ། རང་ལ་ཁ་སྐྱབས་མེད་ན་ཡང་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་ཀྱན་དུ་
སྐྱེས་ཅན་གྱི་དོན་འབའ་ཞིག་སྦྱབ་མཁན་ཞིག་ཡོང་བར་ཤོག་ཅེས་ཐག་བཅད་དམ་བཅས་པ་ཞིག་
ཡིན་པས། བདག་ནི་མགོན་མེད་རྣམས་ཀྱི་མགོན། །ལམ་ཁྱེད་ལ་རྣམས་ཀྱི་དེད་དཔོན་དང་། །འཕྲུལ་
འདོད་རྣམས་ཀྱི་གྲུ་དང་ནི། །གཟིངས་དང་ཟམ་པ་ཉིད་དུ་གྱུར། །སྦྱིང་དོན་གཉེར་ལ་སྦྱིང་།

དང་ནི། །མར་མེ་འདོད་ལ་མར་མེ་དང་། །གནས་མལ་འདོད་ལ་གནས་མལ་དང་། །བདག་ནི་
ལུས་ཅན་བྲན་འདོད་པ། །ཀུན་གྱི་བྲན་དུ་འགྱུར་བར་ཤོག །ཅེས་བདག་ནི་སེམས་ཅན་མགོན་
མེད་པ་རྣམས་ཀྱི་མགོན་དང་། བཞོད་དཀའ་བའི་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དེད་དཔོན་དང་། བཀལ་
བར་དཀའ་བའི་རྒྱ་མཚོ་ལྷ་བྱ་ལས་བཀལ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱི་གྲུ་དང་གཟིངས་དང་། རྒྱ་ཕྱན་བཀལ་
བར་བྱེད་པའི་ཟམ་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བར་ཤོག

སྒྲིང་དོན་དུ་གཉེར་བ་རྣམས་ལ་སྒྲིང་དང་ནི། ལུན་པར་འབྱམས་ནས་ཡོད་པའི་འགྲོ་བ་
མར་མེ་འདོད་པ་རྣམས་ལ་མར་མེའི་སྒྲིང་བར་འགྱུར་བ་དང་། གནས་མལ་འདོད་པ་རྣམས་ལ་
གནས་མལ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བདག་ནི་ལུས་ཅན་གང་ཡང་རུང་བ་བྲན་འདོད་པ་ཀུན་གྱི་བྲན་དུ་
འགྱུར་བར་ཤོག །ཡོ་ཆས་སོགས་མཁོ་རྒྱ་གང་དང་གང་འདོད་པ་དེ་དང་དེར་འགྱུར་བར་ཤོག །ཅེས་
སྒྲོན་ལམ་འདེབས་པའོ། །

ཡིད་བཞིན་ནོར་དང་བུམ་པ་བཟང་། །རིག་སྤྲལས་གྲུབ་དང་སྒྲན་ཆེན་དང་། །དཔག་
བསམ་གྱི་ནི་ཤིང་དག་དང་། །ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་འདོད་འཇོར་གྱུར། །ཅེས་ཅི་འདོད་
པའམ་ཅི་བསམ་འགྲུབ་པའི་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་དང་། འདོད་པ་འཇོར་བའི་བུམ་པ་བཟང་
དང་། ཞི་སོགས་ཀྱི་ལས་ཅི་རིགས་པ་འབད་མེད་དུ་འགྲུབ་པའི་རིག་སྤྲལས་གྲུབ་པ་དང་།
ཀས་པོ་གཞོན་རྒྱུར་བའི་སྒྲན་ཆེན་དང་། སྒྲོན་ལམ་བཏབ་པ་དང་། བསམ་པ་ཙམ་
གྱིས་འདོད་དོན་ཟས་གོས་ལ་སོགས་པ་འགྲུབ་པར་བྱེད་པའི་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་དང་ནི།
དེ་བཞིན་དུ་ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཕན་བདེ་སྤེལ་བའི་འདོད་འཇོར་བ་ལ་སོགས་པར་འགྱུར་
བར་ཤོག །ཅེས་པ་སྟེ། འདི་རྣམས་རིན་ཆེན་ཕྱིར་བར། ས་དང་རྒྱ་དང་མེ་དང་རླུང་། །སྒྲན་
དང་དགོན་པའི་ཤིང་བཞིན་དུ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་དོན་འདྲའོ། །

ས་སོགས་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་དང་། རྣམ་མཁའ་བཞིན་དུ་རྟག་པར་ཡང་། སེམས་ཅན་
དཔག་དུ་མེད་པ་ཡི། རྣམ་མང་ཉེར་འཛོའི་གཞིར་ཡང་ཤོག མདོར་བསྡུས་ན། ས་ལ་སོགས་
པའི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་དང་། རྣམ་མཁའ་སྟེ་དེ་རྣམས་སེམས་ཅན་གྱི་བྲག་པ་ཞིག་གིས་བདག་
གིར་བབྱང་རྒྱ་ཙ་བ་ནས་མེད་པར། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བཀོལ་བྱ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་ཀྱིས་སྤྱད་བྱ་སྤྱི་པའི་རྣམས་ལྟ་བུ་ཡིན། དེ་ཡང་དུས་སྐབས་རེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་ཇི་སྲིད་རྣམ་
མཁའ་མ་ཟད་ཀྱི་བར་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཐུན་མོང་གི་སྤྱད་བྱ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས། བདག་ཀྱང་
འབྱུང་བ་ས་དང་། རྒྱ་དང་། མེ་དང་། རྒྱུ་དང་། རྣམ་མཁའ་བཞིན་དུས་ཇི་སྲིད་སེམས་ཅན་
མ་ཟད་བར་དེ་སྲིད་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཐུན་མོང་དུ་ལོངས་སྤྱད་བྱའམ། བེད་སྤྱོད་བྱེད་པའི་
རྒྱ་ལྟ་བུར་འགྱུར་བར་ཤོག་ཅེས་སྟོན་པའོ། །

དེ་བཞིན་རྣམ་མཁའི་མཐས་གདུགས་པའི། སེམས་ཅན་ཁམས་ལ་རྣམ་ཀྱན་དུ། ཐམས་
ཅད་མྱ་ངན་འདས་བར་དུ། བདག་གི་ཉེར་འཛོའི་རྒྱུར་ཡང་ཤོག ཅེས་པ་འདི་ཆོག་རྣམས་པ་ཆེན་
པོ་སྟེ། རྣམ་མཁའི་མཐས་གདུགས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ལ་སྟོ་མཐའ་ཡས་པ་
ནས་རྣམ་པ་ཀྱན་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་བར་དུ་བདག་གི་སེམས་ཅན་རྣམས་
ཀྱི་ཉེ་བར་འཛོ་བའི་རྒྱ་གང་འདོད་པ་དེ་དང་དེར་འགྱུར་བར་ཤོག་ཅེས་བསྟོས་པ་འདི་ཏ་ཅང་རྣམས་
པ་ཆེན་པོ་ཡིན།

ཆོག་འདིས་ང་རང་ཚོར་སེམས་བྱགས་གཅིག་སྟེ་བས་ཀྱི་འདུག་གམ། གང་དུ་སྲུ་དང་
འགྲོགས་པའི་ཆོ། བདག་ཉིད་ཀྱན་ལས་དམན་བརྟེན་ཞིང་། གཞན་ལ་བསམ་པ་ཐག་པ་ཡིས། མཆོག་
དུ་གཅེས་པར་འཛིན་པར་ཤོག ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། འབྲུ་སྟོན་ཞིག་ལས་ཀྱང་རང་ཉིད་དམན་
པར་བརྟེན་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་ཚུ་ལ་ནི། འབྲུ་དེ་རང་བཞིན་དང་པོ་རེད། ཁོས་མི་ཐུབ་པ་ཞིག་ཁས་

ལེན་བྱས་ནས་ཀོ་ཐག་མེད་ཀྱི་མེད། ང་རང་ཆོ་མི་ལུས་ཐོབ། བྱ་དཀའ་བ་མང་པོ་ཞིག་ཁས་ཁྲུངས།
དངོས་ཡིད་ཀོ་ཐག་མེད་དུས་ཏེ་ལམ་གཡོ་ཁྲམ་མཁན་ཏེ་བྱ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་བ་ཡིན་སྟབས། འབྲུ་དེ་
ལས་ཐབས་སྟོབས་བསམ་བློ་པ་ཞིག་འདྲུག་ འདི་ཡན་ཆད་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བཟུང་
བའི་སྟོར་བ་ཡན་ལག་བདུན་གྱི་ཆོ་ག་དེ་ནམས་བརྟན་ཏོ། །

hPÄ-GYÜ, P-Vbz-~ÄÄ-G, P-zü

དངོས་གཞི་སེམས་གཟུང་བ་དེ་ལ་བྱ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་གི་ནང་ལ། རི་ལྟར་སྟོན་གྱི་བདེ་གསལ་གས་ཀྱིས། །བྱང་ཆུབ་ཐུགས་ནི་བསྐྱེད་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་འགྲོ་ལ་ཕན་དོན་དུ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་བསྐྱེད་པར་བགྱི། །ཞེས་པ་སྟོན་སེམས་རྒྱང་པ་གཟུང་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་པ་ལ། །དེ་དག་རིམ་བཞིན་གནས་པ་ལྟར། །ཞེས་པ་དེ་དང་འབྲེལ་ན་འདུག་སྟོམ་ལེན་པའི་ཆོག་ལ་སྦྱར་བཞིག་ས་བཟང་མ་དེ་པའཆ་ཆེན་སོགས་མཁས་པ་ཁ་གས་ཀྱིས་ །ཀྱང་དེ་ལྟར་གསུངས་འདུག་སྟེ། དར་ཁྱིམ་ནང་ལ་དེ་མི་འཐད་པ་ལྟ་བུར་གསུངས།

གང་ལྟར་སྟོན་འདུག་ཅིག་ཅར་དུ་གཟུང་བ་དེ་ལ་ཕན་བྱའི་དབྱེད་དགོས་པའི་བཟོ་འདུག་ །ཕྱག་ལེན་བདེ་བ་དང་གསལ་ཤོས་ནི་ལམ་རིམ་ཆེ་ཆུང་ནང་ཡོད་པ་དེས་སྟོན་སེམས་རྒྱང་པ་བཟུང་བ་དང་། །བྱང་སའི་ཚུལ་བྲིམས་ལེའུའི་རྣམ་བཤད་ཀྱི་སྐབས་ལ་གསུངས་པ་དེ་འདུག་སྟོམ་ལེན་ཚུལ་དུ་བྱས་ན། །དེ་ཅང་གི་གསལ་པོ་དང་གཙང་མ་ཆགས་པ་རེད། །ཡང་ན་བསྐྱབ་བརྟས་ཀྱི་སྐབས་ནས་གསུངས་པ་བཞིན། །འཇམ་དཔལ་རྣམ་པར་རྩོལ་བའི་མདོ་ཡིན་རྣམ་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་ཤོ་ལོ་ཀ་བཞི་ལྟ་བུར་འཇམ་པོ་ཡོད་པ། །དེའི་ཐོག་ནས་འདུག་སྟོམ་ལེན་པ་ཞིག་ཡོད་པར་མངོན། །དེ་རྣམས་གསལ་པོ་འདུག་སྟོན་འདུག་གི་སྐབས་འདིར་སྟོན་གྱི་མཁས་པ་ཆོས་བཞེད་པ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་འདུག་ །གང་ལྟར་འདིས་དོན་གང་བཤད་ཀྱི་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། །སྟོམ་པ་བཟུང་

ཚུལ་དེ་ཚོན་གྱི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ནམས་ཀྱིས་ངེ་ལྟར་བྱུགས་བསྐྱེད་པ་དང་། ངེ་ལྟར་སྐྱོད་པ་ལ་བསྐྱབས་པ་དེ་དཔེར་སྒྲུབ་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་བདག་གིས་ཀྱང་སེམས་བསྐྱེད་ནས་སྐྱོད་པ་མཐའ་དག་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་ཞེས་པ་དེ་འདྲ་ཞིག་གང་ལྟར་སེམས་བབྱང་བར་བགྱའོ་སྙམ་པ་ཙམ་དང་། སེམས་དེ་ལ་དམིགས་ནས་ནམ་དུ་ཡང་མི་བཏང་བར་བྱའོ་སྙམ་པ་ཙམ་གྱིས་མི་འགྲིག་པར། རེས་པར་དུ་འཇུག་ཚེ་སྒྲུབ་པས་སྐྱོད་པ་ལ་སྒྲོབ་འདོད་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །

ངེ་ལྟར་ཚོན་གྱི་བདེ་གསལ་གྱིས། །བྱང་ཚུབ་བྱུགས་ནི་བསྐྱེད་པ་དང་། །བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་པ་ལ། །དེ་དག་རིམ་བཞིན་གནས་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་འགོ་ལ་ཕན་དོན་དུ། །བྱང་ཚུབ་སེམས་ནི་བསྐྱེད་བགྱེད་ཞིང་། །དེ་བཞིན་དུ་ནི་བསྐྱབ་པ་ལའང་། །རིམ་པ་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་པར་བགྱེད། །ཞེས་ཚོན་གྱི་བདེ་བར་གསལ་གྱིས་བསྐྱབ་པ་ལ་སྒྲོབ་པར་མཇུག་པ་དེ་དག་དཔེར་སྒྲུབ་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་བདག་གིས་ཀྱང་འགོ་བ་སེམས་ཅན་ནམས་ལ་གནས་སྐབས་བདེ་བ་དང་ཕྱགས་སུ་ཕན་པའི་དོན་དུ་བྱང་ཚུབ་མཆོག་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་བགྱེད་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་པ་བྱིན་དུ་ག་དང་། བསྐྱེད་བཞི་ལ་སོགས་པའི་བསྐྱབ་པ་མཐའ་དག་ལའང་རང་གི་གསུང་རྒྱུད་ཀྱི་གནས་ཚད་དང་མཐུན་པར་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་པར་བགྱེདོ། འདི་དངོས་གཞི་སེམས་གཟུང་བ་དེ་ཡིན།

རྗེས་ཀྱི་ཆོག་ལ་དགའ་བ་སྒྲོམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་སྒྲོ་དང་ལྡན་པ་ཡིས། །རབ་དང་བྱང་ཚུབ་སེམས་བབྱང་ནས། །མཇུག་ཀྱང་རྒྱས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། །སེམས་ནི་འདི་ལྟར་གཟེངས་བསྟོད་དོ། །ཞེས་སེམས་གཟེངས་བསྟོད་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཡིད་རབ་དུ་དྲང་བའི་སྒྲོ་ནས་སེམས་བབྱང་པ་དེ་འདྲ་ཞིག་བསྐྱེད། སྐྱོད་པ་ལ་སྒྲོབ་འདོད་སྐྱོང་མཁན་དེ་སྒྲོ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཞིང་། མཇུག་ཀྱང་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་སྒྲོ་ནས་རྒྱས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རང་གི་སེམས་ནི་འདི་ལྟར་གཟེངས་བསྟོད་དོ་ཞེས་པའོ། །

དེད་དུས་བདག་ཆེ་འབྲས་བྱེད་། མི་ཡི་སྲིད་པ་ལེགས་པར་ཐོབ་། དེ་རིང་སངས་རྒྱལ་
 རིགས་སུ་སྦྲེས་། སངས་རྒྱལ་སྲས་སུ་ད་གྱུར་དོ། ཞེས་དེད་གི་དུས་འདིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
 རྣོམ་པ་གྲངས་པ་ཡིན་པས་བདག་གི་ཆེ་འབྲས་བྱེད་པ་བྱུང་ཞིང་། དེད་གི་ཆེ་བདག་གིས་མི་ཡི་སྲིད་
 པ་སྟེ་མི་ལུས་ཐོབ་པ་དང་། སངས་རྒྱལ་གྱི་བརྟན་པ་དང་མཇུག་། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་ཐེག་པ་ཆེན་
 པོའི་ཆོས་དང་མཇུག་ཏེ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་། རྣོམ་པ་གྲངས་པ་ཡིན་པས་། དེ་རིང་
 སངས་རྒྱལ་གྱི་རིགས་སུ་སྦྲེས་ཤིང་། དངོས་སུ་མཆོན་ཉིད་ཆང་མཁན་ལ་གསུངས་ཀྱང་། ང་རང་
 ཆོ་རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་དེ་ལྟར་འགྱུར་བའི་སྐལ་བ་ཅན་དུ་བྱས་སོང་སྟེ་མ་ན་འགྲིག་ སངས་རྒྱལ་
 གྱི་རིགས་སུ་སྦྲེས་པ་ཡིན་པས་། སངས་རྒྱལ་གྱི་སྲས་སུ་གྱུར་དོ། ཞེས་རང་གིས་རང་ལ་ཡིད་གཟེངས་
 བསྟོད་དེ་དགའ་བ་རྣོམ་པ་ཡིན་། དེ་ལྟར་སངས་རྒྱལ་གྱི་སྲས་སུ་གྱུར་བའི་སྟན་བླགས་དོན་དུ་གཉེར་
 བ་དང་། ཡང་ན། ཐོབ་གོ་ས་ལྟ་བུའི་གནས་ཚུལ་གང་ཡང་མིན། འོ་ན། ཇི་ཡིན་སྟེ་མ་ན། སོ་སོས་
 རྟེན་རྟོགས་བསྐྱེད་དེ་གཞན་དོན་སྦྱབ་པར་ཡིད་དམ་བཅའ་དགོས།

དེ་ནི་བདག་གིས་ཅི་ནས་ཀྱང་། རིགས་དང་མཐུན་པའི་ལས་བཅུམས་ཏེ། རྒྱུན་མེད་
 བཅུན་པའི་རིགས་འདི་ལ། རྒྱོག་པར་མི་འགྱུར་དེ་ལྟར་བྱ། ཞེས་དེ་ནི་བདག་གིས་ཅི་ནས་ཀྱང་
 གནས་སྐབས་ཇི་འདྲ་ཞིག་ལ་ཐུག་པ་ཡིན་ནའང་། ཆེད་དུ་བྱ་བ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་འབའ་ཞིག་སེམས་
 ལ་བཅངས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་གི་རིགས་
 དང་མཐུན་པའི་ལས་བསྐྱེད་པ་བཞི་དང་། བྱིན་དུག་ལ་སོགས་པ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལས་བཅུམས་
 པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱོད་པ་དེ་རྣམས་ལ་སྦོབ་དགོས་པ་དང་། རྒྱུན་མེད་པའམ་རང་དོན་
 ཡིད་བྱེད་གྱི་རྒྱུན་གྱི་དྲི་མས་དཔེན་པའི་བཅུན་པ་མཐར་ཐུག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་ཁྲིམས་
 ལ་རང་དོན་ཡིད་བྱེད་རྣོམ་པ་དེ་གཙོ་བོར་བཤད་ཅིང་། རང་དོན་ཡིད་བྱེད་འདྲེས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་

-132-

གིས་ད་རེས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་མོས་པ་བྱོབ། སྤྲུལ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་དྲིན་ལ་བརྟེན་
ནས་སེམས་འདི་འདྲ་ཞིག་རྟེན་པ་ནི།

འགྲོ་བའི་འཆི་བདག་འཛོམས་བྱེད་པའི། བདུད་ཚིམ་ཆོག་ཀྱང་འདི་ཡིན་ནོ། འགྲོ་བའི་
དབུལ་བ་སེལ་བ་ཡི། མི་ཟད་གཏེར་ཡང་འདི་ཡིན་ནོ། འགྲོ་བའི་ནད་རབ་ཞི་བྱེད་པའི། སྤྲུལ་གྱི་
མཆོག་ཀྱང་འདི་ཡིན་ནོ། ཞེས་འགྲོ་བའི་འཆི་བདག་འཛོམས་པར་བྱེད་ཅིང་ན་གི་མེད་པའི་སྤྲུལ་
ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སྤྲིན་པར་བྱེད་པའི་བདུད་ཚིམ་ཆོག་ཀྱང་འདི་ཡིན་ནོ། ཡང་ན། འཕྲལ་
དུ་ཡིན་ནའང་ཕན་སེམས་ཇི་ཅུང་ཡོད་པའི་ཆོད་ཀྱིས་མི་དེ་སེམས་སྤྲིད་པ། བག་ཐེབས་པ། དངངས་
སྒྲག་ཉུང་བ། སློ་ཁོག་ཆེ་བ། དེའི་རྒྱུན་གྱིས་སེམས་ཞི་བདེ་ཡོང་བྱུང་བ། དེའི་རྒྱུན་གྱིས་ལུས་
ལ་ན་ཆ་ཉུང་བ། དེའི་ཐོག་ནས་ཆེ་རིང་བ་སོགས་ཡོང་བྱུང་བས་བདུད་ཚིམ་སྤྲུལ་མཆོག་ཡིན་ཞེས་
པ་དང་། འགྲོ་བའི་དབུལ་བ་མཐའ་དག་སེལ་བར་བྱེད་པའི་མི་ཟད་པའི་གཏེར་ཡང་བྱང་ཆུབ་གྱི་
སེམས་འདི་ཡིན་ནོ། །

འགྲོ་བའི་སློ་བྱར་དང་། ལྷན་སྤྲེས་གྱི་ནད་མཐའ་དག་རབ་དུ་ཞི་བར་བྱེད་པའི་སྤྲུལ་གྱི་
མཆོག་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་འདི་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའོ། སྤྲིད་ལམ་འབྲུམ་ཞིང་དུ་བ་པ་ཡི། འགྲོ་
བའི་ངལ་བསོའི་ལྷོན་གིང་ཡིན། འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ངན་འགྲོ་ལས། སློལ་བར་བྱེད་པའི་སྤྲུལ་
སྤྲེས་ཡིན། ཞེས་སྤྲིད་པ་འཁོར་བའི་ལམ་མཐའ་ཡང་བའི་སྤྲུལ་འཆིའི་འཁོར་བ་གཅིག་ནས་གཅིག་
དུ་བརྒྱུད་དེ་འགྲོ་བས་ན་འགྲོ་བ་ཞེས་བཤད་པ་དེ་ལྟ་བུའི་འགྲོ་བ་གང་ནས་གང་དུ་རྒྱུ་བའི་ལམ་འཛིགས་
གིང་དུ་བ་པའི་སྐབས། ལམ་དཀའ་བར་འགྲོ་དུས་ངལ་གསོའི་གྲིབ་བསིལ་སྤྲིན་མཁན་གྱི་ལྷོན་གིང་
དང་འདྲ་བ་ཡང་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་ཀྱིས་བྱེད་པ་དང་། ངན་འགྲོ་དང་ངན་སོང་ལས་སློལ་བར་
བྱེད་པའི་སྤྲུལ་སྤྲེས་སམ་ཟམ་པ་ལྟ་བུ་ཡང་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་ཡིན་ནོ། །

འགྲོ་བའི་ཉོན་མོངས་གདུང་སེལ་བའི། །སེམས་ཀྱི་ཁྲ་བ་ཤར་བ་ཡིན། །འགྲོ་བའི་མི་
ཤེས་རབ་རིབ་དག །དབྱིས་འབྲེན་ཉི་མ་ཆེན་པོ་ཡིན། །དམ་ཆོས་འོ་མ་བསྐྱབས་པ་ལས། །མར་
གྱི་ཉིང་ཁུ་ཕུང་བ་ཡིན། །ཞེས་ཉོན་མོངས་པའི་ཆ་གདུང་སེལ་བའི་སེམས་ཀྱི་ཁྲ་བ་ལྟ་བུ་ཡང་བྱང་
ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་ཡིན། འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་མི་ཤེས་པའི་རབ་རིབ། ཤེས་
བྱ་ཤེས་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པའི་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་དྲི་མ་མཐའ་དག་དབྱིས་འབྲེན་པའམ། མཐར་
འབྲེན་པར་བྱེད་པའི་ཉི་མ་ཆེན་པོ་དེ་ཡང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འདི་ཡིན། ཡན་བདེ་ཐམས་ཅད་སྐྱབ་པར་
རྒྱས་པའི་དམ་པའི་ཆོས་འོ་མའི་རྒྱ་མཆོ་ལྟ་བུ་རྒྱ་ཆེ་མཁའ་པ་བཙུག་པའི་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པ་དེ་རྣམས་
ཀྱི་ཉིང་པོའི་བརྒྱུད་བསྐྱས་པའི་ཆུ་ལ་གྱི་མར་གྱི་ཉིང་ཁུ་ཕུང་བ་ལྟ་བུ་དེ་ཡང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འདི་ཡིན།

འགྲོ་བའི་འགྲོན་པོ་སྤྲོད་པའི་ལམ་རྒྱ་ཞིང་། །བདེ་བའི་ལོངས་སྤྱོད་སྤྱད་པར་འདོད་
པ་ལ། །འདི་ནི་བདེ་བའི་མཆོག་ཏུ་ཉེར་གནས་ཏེ། །སེམས་ཅན་འགྲོན་ཆེན་ཆོམ་པར་བྱེད་པ་
ཡིན། །ཞེས་འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་གྱི་འགྲོན་པོ་ཞེས་སྐྱ་མགོན་གྱི་མགོན་དེ་མིན་པར། འས་འཕུལ་
འགྲོན་ཞེས་འགྲོ་བ་པོའི་འགྲོན་པོ་སྤྲོད་པ་འཁོར་བའི་ལམ་ལ་རྒྱ་ཞིང་། །བདེ་བའི་ལོངས་སྤྱོད་སྤྱད་
པར་འདོད་པ་དེ་དག་ལ་མངོན་མཐོང་ས་ལེགས་ཀྱི་བདེ་བ་འཐོབ་པའི་ཐབས་མཆོག་ཏུ་ཉེ་བར་གནས་
པ་ཡིན་པས། སེམས་ཅན་འགྲོན་ཆེན་ཐམས་ཅད་ཆོམ་པར་བྱེད་སྤྱད་ཀྱང་འདི་ཡིན་ནོ། །མགོན་
ཞེས་པ་ཆེན་པོས་ཆེད་དུ་པོས་པའི་སྐྱ་མགོན་གྱི་མིང་ངོ་། །

བདག་གིས་དེ་རིང་སྐྱོབ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །སྤྱན་རྒྱུར་འགྲོ་བ་བདེ་གསེགས་ཉིད་དང་ནི། །བར་
དུ་བདེ་ལ་མགོན་དུ་པོས་ཟེན་གྱིས། །ལྟ་དང་ལྟ་མིན་ལ་སོགས་དགའ་བར་གྱིས། །ཞེས་བདག་
གིས་དེ་རིང་སྐྱོབ་པ་སངས་རྒྱས་སྤྱད་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱན་རྒྱུར་འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་མཐར་ཐུག་གི་ཐོབ་བྱ་རྒྱ་ཆེན་པོའི་བདེ་བར་གསེགས་པའི་གོ་འཕང་དམ་པ་དེ་ཉིད་ལ་འགོད་

པར་བྱེད་པ་དང་། བར་དུ་དེ་ལྟ་བུའི་འབྲས་བྱེད་སར་མ་སོན་གྱི་བར་དུ་ཡང་། ལྷ་མིའི་ཉེན་བཟང་
མངོན་མཐོའི་ཕུན་ཚོགས་ལ་བཀོད་དེ། བདེ་ནས་བདེ་བ་ལ་བཟོད་དེ་མཐར་ཐུག་ཐོབ་མེད་ཚྗགས་
བྱང་གི་ས་ལ་འགོད་པར་བྱེད་པའི་ཁས་ལེན་ལྟ་བུ་བདག་གིས་བྱས་ཏེ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པས། ལྷ་
དང་ལྷ་མིན་ལ་སོགས་ཐམས་ཅད་དགའ་བར་གྱིས་ཞེས་གསུངས། འུ་དེ་ཤོབ་ལྟ་བུ་ཕན་བྱ་གསུངས་
མི་འདུག་གས། འདི་ཚོ་དངོས་གནས་རྒྱ་མཚན་ལྡན་པ་རེད། ཞེ་ཐག་པ་ནས་རང་སྒྲོས་བཏང་
ནས་གཞན་དོན་སྦྱུབ་རྒྱུ་ཡིན་གསུངས་པ་དེ་ངོ་མཆར་དུ་ལས་པ་ཞིག་ལས། དེ་ལ་ཁམས་གསུམ་
གྱི་སེམས་ཅན་སྤྱད་ཀྱང་སྦྱོན་གདགས་སུ་མེད་པ་ཞིག་ཡིན། དེ་ཡང་བྱང་སེམས་སོ་སྦྱེ་ཚོགས་
སྦྱོར་བ་ལྟ་བུ་རང་འཆིང་བ་ཀྱན་ལྡན། ད་ལྟ་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ལྟ་བུ་གང་ཡང་མེད་
ནའང་། ལྷིང་སྟོབས་དེ་འདྲ་བསྐྱེད་པ་ལྟག་པར་དུ་ཡང་ངོ་མཆར་འོས་པ་ཞིག་ཡིན་ནོ། །ལེའུའི་
མཚན་བཞུན་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱོད་པ་ལ་འདུག་པ་ལས་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་ཡོངས་
སུ་གཟུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་ལེའུ་གསུམ་པོའོ། །

zYlq-zG-»h-^ß¼PbzÁh-qü

ལེའུ་བཞི་པ་བག་ཡོད་ཀྱི་ལེའུ་འཆད་པ་ལ། དེ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་མ་སྐྱེས་པ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ལེའུ་གསུམ་པོ་དེ་གྲུབ། འདི་ནས་སྐྱེས་པ་ཉམས་པ་མེད་པ་དང་། །ཞེས་པའི་ལེའུ་གསུམ་པོ་དེ་མགོ་ཚུགས་ཏེ་འཆད་ན། གཞི་རྩ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྟོབས་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་ནམས་འགྲུབ་རྒྱུའི་རྣམས་པ་ཞིག་རང་ཆས་སུ་ཡོད་ཀྱང་། མྱོ་བྱར་འབྲལ་རུང་གི་ཚུ་ལ་དུ་ཡོད་པའི་ཉོན་མོངས་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་དང་། རང་གཅེས་པར་འཛིན་པའི་གཅེས་འཛིན་དེ་ནམས་ཏ་ཅང་ཤུགས་ཆེན་པོ་ཡོད་པས། སེམས་བཟང་པོ་ད་ལྟ་བསྐྱེད་ནས་ཡོད་བཞིན་པ་འདི་ཉམས་པར་བྱེད་མཁན་གྱི་འགལ་རྒྱུན་དག་པོ་དེ་ང་ཆོའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་ལས་ཕྱི་ལ་མེད། ཕྱི་ནས་ཡོང་མཁན་དག་ཞིག་ཡིན་ན་དུས་ཚོད་ངེས་ཅན་ཞིག་འགོར་གྱི་ཡོད་ཀྱང་། རང་གི་དག་པོ་དེ་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་ཡག་ཉེས་ཤིག་གིས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཞེ་སྤང་ལ་སོགས་པ་དེ་ཆོ་སྐྱེ་བ་ཡིན་པས། ཏ་ཅང་ཡིད་གཟབ་བྱེད་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན།

ཉོན་མོངས་ཆགས་སྤང་གིས་མཆོན་པའི་ཉོན་མོངས་རེ་རེ་ལ་གཉེན་པོ་སྟེན་སྟངས་མི་འདྲ་བ་སོ་སོ་ནས་ཡོད་མོད། དེ་ནམས་ཡོང་རྒྱུའི་གཞི་མ་དུས་རྒྱུན་དུ་བག་ཡོད་བརྟེན། ཡིད་གཟབ་བྱེད་ཐུབ་ན། འགལ་རྒྱུན་གོགས་བྱེད་ཀྱི་ནམ་ཉི་ཤུ་རན་པ་ཞིག་སྐྱེ་གྲབས་ཡོད་པའི་སྐབས་ཡིད་མི་བདེ་བ་ཞིག་ཡོང་དུས་ནས། བག་ཡོད་ཀྱིས་ཟེན་ཐུབ་པ་ཞིག་དང་། དུན་ཤེས་ཀྱི་གཉེན་པོ་སྟེན་སྟངས་

ཐུབ་པ་ཞིག་འོང་། དེ་བྱུང་ན་རིམ་པས་ཉེས་པ་དེ་ཤུགས་ཚུང་དུ་འགོ་རྒྱ་ཆོས་ཉིད་ཡིན། དེས་
ན་བག་ཡོད་ཞེས་པ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་སྟབས་འདིར་འཆད་འགྱུར་དེ་བག་ཡོད་ཀྱི་ལེའུ་ཡིན་ལ།

དེ་ཡང་རྩ་བར། རྒྱལ་བའི་སྤྲས་ཀྱིས་དེ་ལྟ་བུར། །བྱང་ཆུབ་སེམས་རབ་བརྟན་བཟུང་
ནས། །གཡེལ་བ་མེད་པར་རྟག་ཏུ་ཡང་། །བསྐྱབ་ལས་མི་འདའ་འབད་པར་བྱ། །ཞེས་རྒྱལ་བའི་
སྤྲས་ཀྱིས་ཐོག་མར་དེ་ལྟ་བུའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཡན་ཡིན་དྲན་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་དམིགས་
ནས་བསྐྱངས། རྩོང་བ་སྡེ་ཟེན་བྱུང་བའི་མཆོམས་སུ་དེ་ཉིད་བརྟན་པར་བྱ་བའི་སྦྲད་དུ་སེམས་བསྐྱེད་
ཆོ་གས་སྒྲུངས་པའི་སྒོ་ནས་བརྟན་པར་བཟུང་སྟེ་གཡེལ་བ་མེད་པར་དུས་རྟག་ཏུ་ཡང་། བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་པ་ལས་མི་འདའ་བར་འབད་པར་བྱ་དགོས་ཞེས་སྦྱིར་བསྟན་ནས། འབད་དགོས་
པའི་རྒྱ་མཆོན་བརྟན་པ་ནི།

བབ་ཚོལ་བརྩམས་པ་གང་ཡིན་པའམ། །གང་ཞིག་ལེགས་པར་མ་བརྟགས་པ། །དེ་ནི་
དམ་བཅས་བྱས་གྱུར་ཀྱང་། །བྱ་འམ་བཏང་ཞེས་བརྟགས་པའི་རིགས། །ཞེས་བབ་ཚོལ་བརྩམས་
པ་སྟེ། མ་བརྟགས་མ་དཔུད་པར་རང་བབ་ལ་བྱུང་བའི་ལས་ཀ་ཞིག་གམ། རང་ཉིད་ཀྱིས་བསམ་
སྒོ་བཏང་ནས་ལས་ཀ་མགོ་བརྩམས་པ་ཞིག་ཡིན་ནའང་། །ཞིབ་ཏུ་བརྟག་དཔུད་མ་བྱས་ན། ལས་
དེའི་མགོ་བརྩམས་ནས་དམ་བཅས་པ་ཞིག་ཡིན་ནའང་། །སྤར་མ་འོངས་པར་བསམ་སྒོ་ཞིབ་ཏུ་བཏང་
ནས་བྱ་འམ། །གཏང་ཞེས་བརྟག་རིགས་པར་གསུངས། །སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་དེ་ཡི་སྤྲས། །ཤེས་
རབ་ཆེན་པོས་གང་བརྟགས་ཤིང་། །བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་བརྟགས་བརྟགས་པ། །དེ་ལ་བཞོལ་དུ་
ཅི་ཞིག་ཡོད། །ཅེས་འདིར་སངས་རྒྱས་སྤྲས་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བརྟགས་ཤིང་གཟིགས་
པའི་ཆོ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འདི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་གནས་སྟབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་འདོད་
དོན་སྐྱབ་པའི་ཐབས་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་ཤིང་། རྩོམ་པ་ལེན་མཁན་གྱི་ངོས་ནས་ཀྱང་

བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་དགོས་དོན་སྦྱབ་པའི་མ་ནོར་བའི་
ཐབས་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་པར་སོ་སོའི་དོས་ནས་ཀྱང་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བརྟགས་ཏེ། བསམ་
སྒོ་བཏང་། དེས་ཤེས་ཆེད། དེར་མ་ཟད་དངོས་གཞི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་སྐབས་སུ་འང་སངས་
རྒྱས་སྤྲུལ་དང་བཅས་པ་དཔང་པོར་གསོལ་ཏེ་དེའི་དྲུང་ནས་དམ་བཅས། ཁས་སྒྲུངས་སེམས་ཐག་
བཅད་པ་ཡིན་པས། དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་བརྟགས་གིང་དཔུང་དེ་ཁས་སྒྲུངས་པ་དེ་ལ་བཞོལ་དུ་ཅི་
ཞིག་ཡོད་དེ། དེའི་བསྐྱབ་པ་ལ་ནམ་ཡང་གཡེལ་རྒྱུ་གི་མ་རེད་ཅེས་གསུངས།

གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་དམ་བཅས་ནས། ལས་ཀྱིས་སྦྱབ་པར་མ་བྱས་ན། སེམས་ཅན་དེ་དག་
ཀྱན་བསྐྱུས་པས། བདག་གི་འགོ་བཅི་འདྲར་འགྱུར། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་རང་གིས་དམ་བཅས་པ་
བཞིན་སྦྱོར་བ་ལག་ལེན་གྱི་ཐོག་ནས་སྦྱབ་པར་མ་བྱས་ན། སེམས་ཅན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་
པར་འགོ་བཅིན་པས། བདག་གིས་གང་གི་ཆེད་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་འགོ་བ་ནམས་ཅི་འདྲ་བར་
འགྱུར་ཏེ་གང་འདྲ་ཞིག་ཆགས་ངེས་སྟེན་དུ་བསམ་དགོས།

དངོས་པོ་ཡལ་པ་རྒྱུ་ཟད་ལའང་། ཡིད་ཀྱིས་སྦྱིན་པར་བསམ་བྱས་ནས། མི་གང་
སྦྱིན་པར་མི་བྱེད་པ། དེ་ཡང་ཡི་དྲགས་འགྱུར་གསུང་ན། རྒྱ་ན་མེད་པའི་བདེ་བ་ལ། བསམ་
པ་ཐག་པས་མགོན་གཉེར་ནས། འགོ་བ་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་བྱས་ན། བདེ་འགྱོར་ཇི་ག་འགྱོ་འགྱུར་
རམ། ཞེས་དངོས་པོ་ཡལ་པ་རྒྱུ་ཟད་ཅིག་ཡིད་ནས་སྦྱིན་པ་སྦྱིན་པར་བསམ་ནས་ཐག་བཅད་དེ།
རེ་ཞིག་དངོས་སུ་ལག་ལེན་ལ་མ་འཁེལ་བར་མི་སྦྱིན་པར་བསྟན་ན། དེ་ཡང་ཕྱི་མ་ངན་འགྱོ་ཡི་
དྲགས་ཀྱི་གནས་སུ་སྦྱེ་བར་འགྱུར་བར་གསུངས་ཡོད་ན། ཞེ་ཐག་པ་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
རྒྱ་ན་མེད་པའི་བདེ་བ་དམ་པ་ལ་མགོན་དུ་གཉེར། དངོས་སུ་ལག་ལེན་གྱི་ཐོག་ནས་འགོ་བ་ཐམས་
ཅད་ལ་ཕན་པ་དང་བདེ་བ་སྦྱབ་པའི་ཐབས་སུ་མི་བརྩོན་པར་བསྟན་ན། ང་ཚོས་ཁ་ནས། སེམས་

ཅན་ཐམས་ཅད་བདག་གི་མགོན་དུ་གཉེས། །བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་མཆོག་ཡིད་འོང་སྤྱད་པར་བགྱ། །ཞེས་
བདག་གི་བདེ་བའི་མགོན་དུ་གཉེས་ནས་དེ་དག་ལ་གནས་སྐབས་བདེ་བ་དང་ཕྱགས་སུ་ཕན་པའི་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ཡིད་དུ་འོང་བ་དེ་དག་དངོས་སུ་ལག་ལེན་ལ་བཀལ་ཏེ་སེམས་ཅན་དེ་དག་
ལ་ཕན་པ་བྱེད་དགོས་པ་ལ། དེ་ལྟར་མ་བྱས་ན། དཔེར་ན། སྐྱེ་མགོན་ལ་གདན་འདྲེན་ཞུས། ཞུས་
ཆར་བའི་རྗེས་ལ་ཁ་སྐྱོང་པར་བཞག་པ་ལྟ་བུར་ཆགས་ན་མ་རུང་བ་དང་གིན་དུ་ཉེས་པ་ཆེ་ཞིང་། སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སེམས་བཟང་པོ་བསྐྱེད་དོན་བཞིན་ལག་ལེན་དུ་མ་བརྟུར་ན། སངས་
ཁྲིས་ཐམས་ཅད་དབྱ་བ་སྒྲོར་བ་དང་། འགོ་བ་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་པར་འགོ་བ་ཡིན་པས། དེ་ལས་
ཉེས་པ་ཆབས་ཆེ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་མེད་ཅེས་གསུངས།

མི་གང་བྱང་ཆུབ་སེམས་བཏང་ཡང་། །དེ་དག་ཐར་བར་མཛད་པ་ནི། །ལས་ཚུལ་བསམ་
གྱིས་མི་བྱལ་སྟེ། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཁོ་ནས་མཁྱེན། །ཞེས་ལུང་གཞན་དང་འགལ་བའི་རྩོད་སྤྱོད་
ལ། སྟོན་གྱི་རིམ་བུ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་དུ་བྱགས་བསྐྱེད་དེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན་པ་ཞིག་ལ་
ཕྱིས་སུ་སྤྲིག་ཏེ་ཅན་ཞིག་གིས་ཆོ་འཕྲུལ་བརྟན་ནས་མཐོ་འཆོམ་པ་ཞིག་བྱང་སྟེ། དེའི་རྒྱུན་པས་བྱགས་
ཤུགས་ཉམས་ནས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལས་ཉམས་པའི་ཚུལ་དེ་འདྲ་བྱང་ཡང་། སྟོན་པ་བཀལ་
དྲིན་ཅན་གྱི་བྱགས་བཅེས་རྗེས་སུ་བཟུང་སྟེ་དག་བཅོམ་པའི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་བྱས་པ་ཞིག་བྱང་བ་
དེ་རྗེ་འདྲ་ཡིན་ནམ་སྟུམ་ན། དེ་ནི་ལས་ཚུལ་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་བ་སྟེ། སྟོན་བསྐྱལ་པ་དཔག་དུ་
མེད་པའི་སྔ་རོལ་ནས་ལས་བཟང་པོའི་འབྲེལ་བ་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཞིག་ཡོད་པའི་ཚུལ་ལ་བསམ་ན་འདྲ་།
སྟོན་པ་བཀལ་དྲིན་ཅན་གྱི་བྱགས་བསྐྱེད་དང་། ཁོང་རང་གི་ཆོ་སྟོན་མའི་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལས་
དང་འབྲེལ་བའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲར་དག་བཅོམ་པའི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་བྱེད་བྱལ་
པ་ཞིག་བྱང་བ་རེད། དེ་ནི་ལས་ཚུལ་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་བ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉག་གཅིག་གིས་

མཐུན་ཀྱི་ལས་ང་ཚོས་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་བཤད་མི་བྱུང་། དོན་གྱི་སྤང་པོ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་སེམས་
བཟང་པོ་བསྐྱེད་དེ། ལྷན་མི་མཐུད་པར་སེམས་བཏང་ན་གིན་དུ་ཐབས་སྦྱོར་པོ་རེད་ཅེས་པའོ། །

དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ། ལྟུང་བའི་ནང་ན་ཕྱི་བ་སྟེ། འདི་ལྟར་དེ་ནི་བྱང་གྱུར་
ན། སེམས་ཅན་ཀྱན་གྱི་དོན་ལ་དམན། ཞེས་དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་བཏང་བ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའི་སྡོམ་པ་བྲངས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་བསྐྱབ་བདུས་དང་བྱང་ས་སོགས་ནས་རྩ་བའི་
ལྟུང་བ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་འདོར་གྱི་རྩ་ལྟུང་དེ་ལྟུང་བའི་ནང་ནས་ཀྱང་ཕྱི་ཤོས།
སེམས་བཏང་བའི་སྐད་ཅིག་དེ་ཉིད་ལ་ཀྱན་དཀྱིས་གཞན་ཆང་མི་དགོས་པར་དེ་མ་ཐག་དུ་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའི་སྡོམ་པ་ཉམས་གིང་བྱུང་མེད་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན། བདག་བསྟོད་གཞན་སྟོད་ཀྱི་རྩ་ལྟུང་
ལྟ་བུ་ལ་ཀྱན་དཀྱིས་ཆང་དགོས། འདིར་སེམས་བཏང་ན་དེ་མ་ཐག་དུ་ཉམས་འགྲོ་བ་ཡིན། ལྟུང་
བ་ཕྱི་བའི་རྩ་མཚན་བཞུན་པ་ནི། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་སྦྱུང་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་བཏང་ན། སེམས་
ཅན་གྱི་དོན་སྦྱུང་པའི་བྱ་བ་ལས་དམན་པའམ་ཉམས་འགྲོ་བར་གསུངས།

གང་གཞན་སྐད་ཅིག་ཙམ་ཡང་འདིའི། བསོད་ནམས་བར་ཆད་གོགས་བྱེད་པ། སེམས་
ཅན་དོན་ལ་དམན་གྱུར་པས། རྟེན་ལི་ངན་འགྲོ་མུ་མཐའ་མེད། རྟེན་སེམས་བསྐྱེད་བཏང་
ན་ཉེས་པ་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་བརྗོད་མི་དགོས་པར་མ་ཟད། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་སྦྱུང་མཁན་གྱི་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་གཞན་དོན་སྦྱུང་པ་ལ་བར་ཆད་བྱས་ཏེ་མཐོ་འཆམ་པའམ། བར་དུ་
གཙོད་བྱེད་ཀྱི་གོགས་བྱེད་པ་ལྟ་བུས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་རྒྱལ་ཆེན་
པོ་འབྱུང་པ་ལ་གནོད་པ་ཡིན་པས། དེ་ཡི་འབྲས་བྱ་ངན་འགྲོ་མུ་མཐའ་མེད་པ་མྱོང་དགོས་
པས་གིན་དུ་ཉེས་པ་ཆེན་པོ་ཡོད་པར་གསུངས་གིང་། འདི་ནམས་རབ་དུ་ཞི་བ་ནམ་པར་ངེས་
པའི་ཆོ་འཕྲུལ་གྱི་མདོ་ལས་གསུངས་པ་ནམས་ཚུར་བདུས་པ་རེད།

སེམས་ཅན་གཅིག་གི་བདེ་བ་ཡང་། །བཞིག་ན་བདག་ཉིད་ཉམས་འགྱུར་ན། །ནམ་མཁའ་
མ་ལུས་མཐའ་ལྔས་པའི། །ལུས་ཅན་བདེ་བ་ཞིག་སྒྲིམ་ཅི་དགོས། །ཞེས་སེམས་ཅན་གཅིག་གི་
བདེ་བ་བཞིག་ནའང་། །ཉེས་པ་ཆེན་པོ་ཡོད་པར་གསུངས་ན། །སེམས་བསྐྱེད་པའི་སྐབས་ལ་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྱད་པ་ལྡན་མཐའ་དག་ལས་བྲལ་བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ལ་འགོད་འདོད།
གཞན་དོན་ནི་གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་མྱང་འདས་ཡིན་ལ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་གཞན་མྱང་འདས་ཀྱི་
ས་ལ་འགོད་འདོད་ཀྱི་བསམ་པ་དེ་འདྲ་ཞིག་བསྐྱེད། །སྤར་སེམས་བསྐྱེད་དེ་བཏང་ན་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདེ་བ་བཞིག་པ་ལྟ་བུར་འགྱུར་ཞིང་། །ནམ་མཁའ་མཐའ་ལྔས་པའི་ལུས་ཅན་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་བདེ་བ་བཞིག་པ་ལ་ནི། །བརྒྱུ་པར་དཀའ་བའི་རྣམ་སྤྲིན་ཇི་འདྲ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད་པ་སྒྲིམ་
ཅི་དགོས་ཏེ། །ད་ཅང་གི་ཉེས་པ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བར་གསུངས་སོ། །

དེ་ལྟར་ལྟོང་བ་སྒྲོ་བས་ལྡན་དང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་སྒྲོ་བས་ལྡན་པ་དག །འཁོར་བར་རེས་
ཀྱི་འདྲེ་བྱེད་ན། །ས་ཐོབ་པ་ལ་ཡུན་རིང་ཐོགས། །ཞེས་བྱང་སྒྲོམ་ལས་ཉམས་བྱེད་ཀྱི་རྩ་བའི་ལྟོང་བ་
བདེ་ལྟ་བུ་འཕྲོག་སྒྲོ་ཉམས་ན། །སྤར་སྒྲོམ་པ་སྒྲུངས་ནས་ཉམས་པ་གསོ་བ་ཡོད་ནའང་། །ས་གོང་མ་
ཐོབ་པ་ལ་ཡུན་རིང་པོ་ཐོགས་པར་གསུངས་ཤིང་། །ཚུལ་བྲིམས་ལེའུའི་རྣམ་བཤད་བྱང་ཆུབ་གཞུང་
ལམ་དང་། །སྤགས་རིམ་ཆེན་མོའི་ནང་བསྐྱབ་པ་ཉམས་ན་ཡང་བསྐྱབ་པ་གསོ་ཚུལ་གསུངས་ཡོད།

སོ་ཐར་དང་མི་འདྲ་བར། །སོ་ཐར་ལ་སྦྱིར་ཤམ་པ་འཆབ་བཅས་ཀྱི་ས་གོས་ན་སྤར་སོར་
རྒྱུད་རྒྱུ་མེད་པར་གསུངས། །འདིར་སྒྲོམ་པ་གོང་མ་གཉིས་ལ་ཀྱན་དཀྱིས་ཆང་བའི་རྩ་བའི་ལྟོང་བ་
བྱུང་ན་སྒྲོམ་པ་བྱལ་མེད་དུ་སོང་ཡང་། །སྤར་སྒྲོམ་པ་སྒྲུངས་ན་སྦྱུ་ལོད་ཅིང་གསོ་རུང་ནའང་།
དང་པོ་ནས་ལྟོང་བས་ཉམས་པར་མ་བྱས་པ་དེ་དང་། །ལྟོང་བས་ཉམས་ཏེ་སྤར་གསོས་པ་གཉིས་
པོ་དེ་ནི། །དཔེར་ན། །ཐོག་མ་ནས་རྒྱུ་ལྡན་པ་སྦྱོན་མེད་པར་ཐང་ཐང་ཡོད་པ་ཞིག་དང་། །རྒྱུ་པར་

སྒྲིན་ཤོར་ཏེ་སྒྲིན་བཅོས་བྱས་ནས་དཔྱད་བྱུང་བ་གཉིས་པོ་དེ་རྒྱུ་ལ་འཕྲིན་ལྗོན་ལྟར་ཡང་།
དང་པོ་ནས་སྒྲིན་མ་བྱུང་བ་དེ་ཏ་ཅང་ལེགས་པ་ལྟར་བྱུང་བར་ཡོད། དེ་གཉིས་ལ་ཞིབ་དུ་བཏགས་
ན་བཟང་ངན་གྱི་བྱུང་བར་ཡོད་པའི་དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་ཅ་བའི་ལྷུང་བས་མ་གོས་པར་བྱེད་ཀྱི་དེ་གལ་
ཆེན་པོ་ཡིན། ཐུན་དུག་ལྷ་མའི་ནལ་འབྱོར་ཏེ་ཉིན་ལན་གསུམ་དང་མཚན་ལན་གསུམ་ཐུན་དུག་
དུ་དམིགས་ནས་སྒྲིང་བྱུང་བའི་ཁས་ལེན་བྱས་པ་ལས་ཉམས་ན་སྒྲིང་པོ་འབྱུང་བ་ཡིན་པས། ཐུན་དུག་
ལྷ་མའི་ནལ་འབྱོར་འདོན་ཀྱི་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན།

ཀྱུ་གར་མཁས་པའི་ཉམས་བཞེས་ལ་ཐུན་བཞིའི་ནལ་འབྱོར་གྱིས་བསྒྲིང་ཚོགས་མཐར་ཐོན་
པ་བྱེད་ཀྱི་དོན་དུ་ཐུན་བཞིའི་ནལ་འབྱོར་བཤད་པ་དེའི་གནས་ཚུལ་སོ་སོ་རེ། ཅ་ལྷུང་འདི་
ཆོའི་གསལ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་པས། ཡག་པོ་ཞེས་པར་བྱས་ཏེ་ལྷུང་བས་མ་གོས་པར་བྱེད་ཀྱི་གལ་
ཆེན་པོ་ཡིན། འདོན་པ་ཁས་ལེན་ཐུན་བྱུང་བ་ལ་ཏ་ཅང་ཡོད་འཚབ་བྱེད་དགོས་པ་ཞིག་ལ། ཅ་
བའི་ལྷུང་བས་ཐོག་མ་ཐོག་ལ་ཉོག་དཔྱད་མ་བྱས་པར་བསྐྱེད་ན་སྒྲིང་པོ་གང་ཡང་མེད། ལྷུང་བས་
གོས་ཞེས་པ་མི་བསད་ན་འགྲེལ་ལྟར་བྱུང་བ་ཡང་བྱེད་མི་དགོས། ནང་བས་མ་སྒྲིང་གཏོང་སྟོགས་
ཡག་པོ་མ་བྱུང་ན་ལྷུང་བ་འབྱུང་བའི་ཉིན་ཁ་ཡོད། འདུལ་བའི་ཉིས་པ་ནམས་ལུས་ངག་གི་སྒྲིང་
པ་དང་འབྲེལ་བའི་ཉིས་པ་གཙོ་ཆེ་བ་ཡིན་སྟབས་དེ་ཅུང་འབྱུང་དཀའ་བ་ཡིན། རྒྱལ་གྱི་བསྐྱེད་
བྱ་ནམས་གཙོ་བོ་ཡོད་དང་འབྲེལ་ནས་བས་མ་སྒྲིང་གཏོང་ལུགས་ཤིག་གི་ཐོག་ནས་ལྷུང་བ་འབྱུང་བའི་
ཉིན་ཁ་ཡོད་དུས་གཟབ་གཟབ་བྱེད་ཀྱི་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན།

དེ་ལྟས་ཇི་ལྟར་དམ་བཅས་བཞིན། །བདག་གིས་གྲུས་པས་བསྐྱེད་པར་བྱ། །ཞེས་སངས་
ཀུས་སྐུ་དང་བཅས་པའི་སྐུ་སྐྱེད་པའི་མཁས་བཟང་པོ་སྒྲིས་ནས་ཡོད་པ་འདི། སྒྲིན་འཁོར་བ་ཐོག་
མ་མེད་པ་ནས་དུས་ད་ལྟའི་བར་དུ་འདི་ལྟར་བྱུང་གོ་སྐབས་བཟང་པོ་ཞིག་མ་བྱུང་བའི་ཆོད་ལྟར་ཡིན་

པས། ལན་གཅིག་གོ་སྐབས་བཟང་པོ་བྱུང་བ་དེ། རང་གིས་རང་ལ་གཅེས་ན་རྒྱས་ཆོད་དཔག་
 ཆོད་ཀྱིས་གཟབ་གཟབ་བྱེད་རྒྱ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། ང་རང་ཆོ་བཀུ་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་དང་མཇལ་
 རིང་མོས་པ་ཡོད་པ་ཞིག་གིས་ཉི་མ་གང་འཁྱུང་དང་ཁུལ་ཆོས་ལྟ་བུར་མ་སོང་བར་སེ་སེ་སྤྱིས་དག་
 པོ་ཡོང་ཐབས་དང་། ཆོས་པ་རབ་ཞག་སྦྱེད་དང་། ཆེ་སྦྱེད་གསུང་བཞིན་ཡོད།

ཆེ་བ་ལ་སྦྱེད་ཁག་པོ་ཡིན་ནའང་། ལོ་ནས་ལོ་བསྐྱེད་ཡོང་བྱས་སྦྱེད་ཐོན་པ་ཞིག་ངེས་པར་
 ཏུ་བྱེད་དགོས། ཆོས་མ་བྱས་ན་ནི་ཁྱད་པར་གང་ཡང་མེད། ཆོས་ཤིག་བྱས་པ་ཡིན་ན་གང་བྱུ་
 ཅི་བྱུ་གིས་སེ་སེའི་སྒོ་གསུམ་གྱི་སྦྱོད་པ་ལོ་རེ་ནས་ལོ་རེར་ཕྱན་བྱའི་སྤྱིས་དག་ཏུ་འགོ་ཐབས་འབད་
 བཅོམ་བྱེད་རྒྱ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། ཉི་མ་རེ་རེ་ལ་ཡར་རྒྱས་འགོ་བ་ཁག་པོ་ཡིན་ནའང་། ལོ་བཅུའི་
 གོང་དང་ལོ་ལྔའི་གོང་ལ་གང་འདྲ་ཞིག་འདུག དེ་ནས་ཡར་ལོ་བཅོ་ལྔ་ཉི་ཤུའི་གོང་ལ་སེ་སེའི་
 སྦྱོད་པ་གང་འདྲ་ཞིག་འདུག་གམ་སེ་སེས་བསམ་སྒོ་བཏང་ནས་བཞག་དཔུང་བྱས་ན། རང་ཉིད་
 གྱི་གཤིས་ཀ་རྒྱུང་ལངས་པོ། ཕྱག་དོག་ཆ་པོ། ཆོག་མི་ཤེས་པ། ང་རྒྱལ་ཆ་པོ་ཡོད་པ་ཞིག་ད་ཆ་
 ལོ་བཅུ་བཅོ་ལྔ་སོང་བའི་རྗེས་དང་སྐབས་སེ་སེའི་སྒོ་གསུམ་གྱི་སྦྱོད་པ་རང་འབབ་ལ་ཡོང་སྤངས་
 དེ་སྤར་གྱི་དེ་ལས་བཟང་བ་ཞིག་འདུག་ན། སེམས་ལ་སྦྱེད་ཡག་པོ་ཐོན་པ་དང་། ཆོས་ཉམས་
 ལེན་བྱས་པའི་ཉམས་རེད། སྤར་ལོ་བཅུ་བཅོ་ལྔའི་གོང་གི་གནས་སྤངས་དང་། ད་ལྟའི་གནས་
 སྤངས་བསྐྱར་ན་སྤྱི་ཤུ་ཕྱིན་མེད་ནའང་། དུག་ཏུ་མ་ཕྱིན་པར་གཅིག་པ་རང་འཇགས་ཡོད་ན་ནི།
 ཁ་ཉོན་ག་ཆོད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ནའང་ངོ་མཆར་རྒྱ་མ་བྱུང་བ་རེད།

ཁང་པའི་ནང་སྤྱི་གསུང་བྱགས་ཉེན་རྗེ་ཅོམ་ཡོད་ནའང་། ལྷོ་རྩ་ཅ་ལག་ལྟ་བུ་ལས་ཕན་
 ཐོགས་དོན་སྤྱིང་གང་ཡང་མ་བྱུང་བ་ཡིན། ཆོས་ཟེར་བ་དེ་སེམས་རྒྱུད་འདུལ་བའི་ཐབས་ལ་འགོ་
 དགོས། མཆོད་པའི་ཡུལ་ལ་སྤྱི་གསུང་བྱགས་ཉེན་ཡོད་ན་ཡག་པོ་ཡིན་ནའང་། དེ་གཅིག་ཤུས་

འགྲིག་ཐབས་མེད། ང་རང་ཆོས་དེ་སྔ་སྤྱིང་པོ་མེད་པའི་ཡན་ལག་དེ་དག་ལ་མགོ་འཁོར་ནས་འདྲ་
མེན་མང་པོ་བྱས་པ་རེད། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པའི་རྩ་བ་དག་འདུན་གྱི་སྡེ་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན་
ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟར། དག་འདུན་གྱི་སྡེ་ཞེས་པའང་རྩ་བ་དེ་རང་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་དག་ཚུལ་སྤྱོད་
གི་བསྐབ་སྡོམ་དེ་ནམས་སྤྱོད་དག་པོ་སྤྱད་བཞིག་དང་། ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་གྱི་བཞད་རྒྱུབ་
ཉམས་ལེན་ཡག་པོ་སྤྱད་ན་དངོས་འབྲེལ་བསྟན་པའི་ཞབས་འདེགས་དང་བསྟན་པ་ལ་ཕན་རྒྱུ་ཡོད།

བསྟན་པ་འཛིན་ཞེས་པ་དེ་ལྟར་འཛིན་རྒྱུ་ལས། ཕྱི་འཁང་པ་སོགས་རྒྱས་སྒྲོམ་ཡོད་པས་
ཕན་རྒྱུ་མ་རེད། རྒྱ་སེར་པོ་མོ་སྤྱི་ཡིན་ནའང་སོ་སོའི་ཁང་པའི་ནང་གི་རྒྱ་གསུང་བྲགས་ཉེན་དང་།
མཆོད་ཆས་ཡོད་པས་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་གལ་ལ་ཚུད་མ་ཚུད་ཐེ་ཆོམ་ཡིན། ཉེན་མཆོད་ཆས་
ཞིག་མེད་ན་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་གལ་ལ་ཚུད་ཀྱི་མེད་ན། རྗེ་བརྩམ་མི་ལ་ནང་པ་མིན་པར་བཞག་
དགོས་ཉེན་ཡོད། རྗེ་བརྩམ་མི་ལར་རྒྱ་ཐང་ཞིག་ག་ན་ཡོད། གསེར་ཟངས་ཀྱི་རྒྱ་ནི་དེ་བས་ག་
པར་ཡོད། ཁོང་སྤྱང་པོ་སྤྱང་རྒྱུད་བྱས་ཏེ་བཞུགས་པ་མ་གཏོགས་གང་ཡང་མེད། ཁོང་ཆོ་གཅིག་
ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་བརྟེན་པ་རེད། དེ་བཞིན་དུ་མཁས་གྲུབ་ཚོར་བཟང་རྒྱུ་མཆོ་ལ་མཆོན་ནའང་།
ཆོ་དང་རྒྱུབ་པ་སྒྲོམས་ནས་རིལ་བྱ་བྲལ་བྲས་ཏེ་གང་ཡང་མེད་པར་བཞུགས་མཁན་ཞིག་ཡིན།

ཉེ་བའི་ཆར་ནན་ཏེ་ཏོར་སྒྲོར་དཔོན་ལ་ཆ་བཞག་ནའང་སྒྲོ་ཐག་ཆོད་བྱས་ནས་བཞུགས་
མཁན། པོར་པ་ཁ་ཆག་བསྟན་པ་ཞིག་དང་། ཁོག་ལྟེར་མགོ་མེད་པ་ཞིག་མ་གཏོགས་གང་ཡང་
མེད་པར་བཞུགས་པ་རེད། མཐུལ་ཡང་ཁོང་ཆོ་ཕལ་ཆེ་བས་དོ་གཤམ་ལ་ཕུལ་གནང་བ་ལས། གསེར་
ཀྱི་མཐུལ་དང་། དངུལ་གྱི་མཐུལ། ཆག་གསེར་མ་དེ་ཆོ་ཕར་ཞོག་ ཟངས་ཀྱི་མཐུལ་ཙམ་ཞིག་
ཀྱང་ཨེ་ཡོད་མི་ཤེས། འོན་ཀྱང་དེ་ཆོ་དངོས་གནས་འཛིན་ཉེན་ཆོས་བརྒྱུད་སྒྲོས་བཏང་བའི་ཆོས་
པ་ངོ་མ་རེད། ཆོས་པ་ཞེས་པ་དེ་ཆོས་ངོ་མ་དེ་རྒྱུད་ལ་ཆང་བཞིག་དགོས་པ་ལས། ཆོས་དེ་ལྟ་

ཁང་ལ་ཡོད་པ་དང་། རྟེན་སྐྱུ་གསུང་བྱུགས་རྟེན་འདྲ་སྒྲིག་རྒྱ་བྱུང་ན་ཆོས་པ་ཡིན་པའི་བཟོ་ལྷ་བྱ་
མེན། སོ་སོའི་བྱིམ་ཆང་ནང་སྤྱ་གྲུ་ཆུང་ཆུང་ཆོས་དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་པའི་སྐྱུ་ཡང་ཡང་མང་ལ་
བ་དང་། དེའི་རྒྱུན་པས་གཞི་ནས་ཆོས་ལ་དོ་སྣང་སྒྲེབས་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་བག་ཆགས་སད་པ་
དེ་འདྲའི་དགོས་པ་ཡོང་གི་ཡོད་སྟབས། སྐྱུ་གསུང་བྱུགས་རྟེན་བཏང་སྟོམས་རན་པོ་ཞིག་བྱུང་
ན་དགེ་མཚན་ཡོད།

ཏ་ཅང་དང་དོད་དང་མིག་འགན་བྱས་ཏེ་ཁོ་ལ་གསེར་རྟོང་གཅིག་འདུག ངས་ཀྱང་གསེར་
རྟོང་ཞིག་བཟོ་རྒྱུ་ཡིན་ཟེར་བ་འདྲ་པོ། ངོ་ཐོག་དཀོན་མཆོག་མཆོད་པའི་བསམ་སྒྲོ་མེད་པར་རྒྱ་
ངོམས་ལྷ་བྱ་བྱས་ན་སྟིང་པོ་མེད་པར་མ་ཟད། ཡག་ཏུ་མ་སྤྱིན་པར་སྤྱིག་ཏུ་སྤྱིན་པ་རེད། དེའི་
དོན་ལ་ཏམ་པ་བཤད་ན་ཨེ་འག རྒྱན་བཤད་ན་ཨེ་འག །མགོ་སྐྱོར་བཏང་ནས་ཨེ་འག །ཁམ་པ་
བྱེད་ཀྱིན་བསྐྱེད་ན་དགོས་པ་གང་ཡང་མེད། དེ་ལྷ་བྱའི་གཡོ་སྐྱུ་ཁམ་གསུམ་མ་འདྲེས་པའི་ཐོག་
ནས་འབད་མེད་ལྷན་གྲུབ་ཀྱིས་མཆོད་པའི་ཡོ་བྱད་དྲང་བ་འདྲེན་པ་ཞིག་བྱུང་ན་བསྒྲིག་ དེ་ལྷ་བྱ་
ཞིག་མ་བྱུང་ཐབས་མེད་ལྷ་བྱ་བསམ་ནས་གང་བྱུང་མང་བྱུང་བྱེད་ཀྱིན་བསྐྱེད་ན་དགོས་པ་གང་ཡང་
མེད་པར་མ་ཟད་ཆོས་དང་འགལ་བ་ཡིན།

དེ་བས་ན་ཆོས་དང་འགལ་བའི་ཉེས་པའམ་སྤྲིག་ལྷུང་དེ་ག་འདྲ་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་ཡོང་གི་
ཡོད་མེད་སྐྱོར་ཡག་པོ་ཤེས་དགོས། དེས་ན་ངེ་ཙམ་ནུས་ཆོད་ཀྱིས་རང་གིས་རང་ལ་ལྷག་ལྷ་བྱ་
བཅུག་སྟེ། ཡིད་གཟབ་བྱེད་རྒྱ་གལ་ཆེ། རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་སྟུམ་ན། དེང་ནས་བཙོན་པར་མ་
བྱས་ན། །འོག་ནས་འོག་ཏུ་འགོ་བར་འགྱུར། །ཞེས་ང་རང་ཆོས་ཡིད་གཟབ་ངང་སྟིང་ལ་ལྷག་
བཅུག་ནས། གདེང་ཆོད་བྱབ་པ་ཞིག་དང་འགྲོད་མི་དགོས་པ་ཞིག་མ་བྱས་ན། ད་རེས་ང་རང་
ཆོས་མི་ལུས་ཐོབ། དགེ་སྤྲིག་གི་གཏམ་ན་བས་ཐོས། དགེ་སྤྲིག་ཤེས་ཀྱིན་ཤེས་ཀྱིན་ལའང་ཁ་

སྐབས་འདི་ལས་མེད་ན། དེ་ལྟ་བུའི་དགེ་སྤྲུལ་མ་ཤེས་པའི་གནས་སྐབས་ཤིག་དང་། དགེ་སྤྲུལ་
སྟོན་མཁན་མེད་པའི་གནས་སྐབས་ལ་སྦྲེབས་པ་ཡིན་ན། ཆོས་བྱེད་འདོད་སྤྱི་ལྟ་ཡང་ཁག་པོ་ཡིན་
ལ་ཆོས་སྦྱབ་སྤྱི་ནི་དེ་བས་ཀྱང་དཀའ་བ་ཞིག་རེད།

དཔེར་ན། བོད་མི་ཞིག་གིས་ཆོས་ཤེས་རུང་མ་ཤེས་རུང་རང་བཞིན་གྱིས་བསམ་སྒོ་གཏོང་
སྤངས་དེ་དང་། ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་ཀྱི་མིག་སྦྱོང་མེད་མཁན་གྱི་མི་ཞིག་གིས་བསམ་སྒོ་
གཏོང་སྤངས་ལ་བྱུང་པར་འདུག ད་རེས་ང་རང་ཆོ་ཆོས་ཀྱི་མིག་སྦྱོང་ཡོད་ས་ཞིག་གི་ནང་ལ་ཡོད་
པའི་སྐབས་འདིར། སོ་སོས་ཆོས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཤིག་འཛིན་ཞེ་བྱུང་བསམ་སྒོ་གཏོང་བྱ་མ་བྱུང་ན།
སྤྱི་བ་རྗེས་མའི་རྗེས་མ་འདི་ལས་ཐག་རིང་དུ་རིང་དུ་བྱིན་པའི་སྐབས་ལ་དགེ་སེམས་སྟོབས་ལྡན་
སྤྱི་ལྟ་ཏུ་ཅང་ཁག་པོ་ཡིན། སྤྱི་གནས་རྗེ་སྤྱི་ག་རྗེ་སྤྱི་ག་ལ་འགོ་བའི་ཉེན་ཁ་ཡོད།

འོ་ན། སྤྱི་གནས་རྗེ་སྤྱི་ག་ལ་བྱིན་པ་ཡིན་ནའང་། ང་ཆོ་སྤྱི་བ་མཁན་གྱི་མགོན་སངས་
རྒྱས་དཀོན་མཆོག་ཆོས་དཀོན་མཆོག་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་དེ་རྣམས་ཀྱིས་སྦྱོབ་བྱུང་བྱ་མ་
རེད་དམ་ཟེར་ན། དེའི་ལན་ལ་འདི་ལྟར། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཕན་མཛད་པའི། །སངས་
རྒྱས་གངས་མེད་འདས་གྱུར་གྱང་། །བདག་ནི་རང་གི་ཉེས་པས་དེའི། །གསོ་བའི་སྦྱོད་ཡུལ་མ་
གྱུར་ཏོ། །ཞེས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པར་མཛད་མཁན་གྱི་སངས་རྒྱས་དང་བཅས་
པ་གངས་མེད་པ་ཞིག་སྤྱི་བ་ཕན་ཆད་ལ་བྱུང་ཡོད་ནའང་། བདག་ནི་རང་གི་ཉེས་པའི་དབང་གིས་
དེ་དག་གི་ཞབས་ཟེན། གསུང་ཐོས་ཏེ་སྐལ་བཟང་དགའ་སྟོན་ལ་ལོངས་སྦྱོད་བྱ་མ་བྱུང་བར། དེ་
དག་གི་གསོ་བའི་སྦྱོད་ཡུལ་དུ་མ་གྱུར་ཞིང་། ད་དུང་དེ་བཞིན་བདག་བྱེད་ན། །ཡང་དང་ཡང་
དུའང་དེ་བཞིན་ཏེ། །ངན་འགྲོར་ནད་དང་འཆི་བ་དང་། །བཅད་དང་གཤགས་སོགས་སྦྱོང་བར་
འགྱུར། །ཞེས་ད་དུང་ཡང་ང་ཆོ་ད་ལྟ་སྟོན་པའི་རྗེས་འབྲངས་ཀྱི་གལ་དུ་འཕྱོད། སྟོན་པའི་བཀའ་

ལ་ཕྱན་བྱ་རྒྱས་ཡོད་གོ་ཤེས་ཡོད་པའི་གནས་སྐབས་འདི་འདྲ་ལ་ཡིད་གཟབ་བྱེད་རྒྱ་མ་བྱུང་ན། ད་
དུང་ཡང་ཆོས་ཉམས་ལེན་བྱེད་པའི་གོ་སྐབས་ཡོད་བཞིན་དུ་གོ་སྐབས་དང་མ་འཕྲད་པ་བཞིན་ལུས་ན།
ད་དུང་ཡང་ད་ལྟ་བའི་སངས་རྒྱས། མ་འོངས་པའི་སངས་རྒྱས་གངས་མེད་པ་ཞིག་ཐེབས་རྒྱ་ཡིན་
ནའང་། སྤར་ཕན་ཆད་བཞིན་བྱས་ཏེ་དེ་དག་གི་གསོ་བའི་སྦྱོར་ཡུལ་དུ་འགྱུར་དགའ།

དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ངོས་ནས་ལ་མཆོན་གྱི་ཚུགས་ཀྱི་ལྟ་བུའི་རྒྱས་པ་ཡོད་ནའང་། ང་
རང་ཆོ་ལ་ཚུགས་ཀྱི་དེ་ཁོན་སའི་ཨ་ལོང་ལྟ་བུའི་མཐུན་རྒྱུན་ཆོང་བཞིག་མ་བྱུང་ན། མ་འོངས་
པར་ཡང་ངན་སོང་ངན་འགོ་ཟུ་མཐའ་མེད་པ་སྦྱོང་དགོས། འདིར་ཅན་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་རྒྱུན་
ལ། ངན་འགོར་ཞེས་ལ་དོན་སྦྱར་ན། ངན་འགོ་ལ་ནད་དང་འཆི་བའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཞེས་རྒྱ་ཆུང་
དུ་སོང་བས། ལ་དོན་དེ་མེད་ན་ངན་འགོ་ཞེས་སྤར་ཕན་ཆད་བཞིན་ངན་སོང་ངན་འགོ་ལ་གཏན་
འབྲམས་བྱེད་དགོས་པ་ཞིག་དང་། བརྒྱ་ལ་བདེ་འགོར་སྦྱེས་པ་ཡིན་ནའང་། ནད་དང་། འཆི་བ་
དང་། བཅད་པ་དང་། གཤགས་པ་ལ་སོགས་སྦྱོང་བའི་ཉེས་པ་འབྱུང་བར་སྦྱར་ན་གོ་བདེ་བ་དང་།
གོ་བ་རྒྱ་ཆེ་རུ་སྦྱིན་པ་རེད་ཅེས་པ་གསུང་རྒྱུན་ཡིན།

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བྱུང་བ་དང་། །དད་དང་མ་ལུས་ཐོབ་པ་དང་། །དགེ་གོམས་རུང་བ་
དེ་ལྟ་བུ། །དཀོན་ན་ནམ་ཞིག་འཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་དལ་བརྒྱད་འགྱོར་བཅུ་ཆོང་བའི་ཉེན་བཟང་
འདི་ལྟ་བུ་ཡང་ཡང་ཐོབ་ཐུབ་པ་ཞིག་ཡིན་ན། ལན་རེ་བྱུང་ལ་གོ་སྐབས་འཕྲོ་བཟུག་དུ་སྦྱིན་པ་ཡིན་
ནའང་། གོ་སྐབས་གཞན་དང་གཞན་དུ་རེ་བ་རྒྱག་ས་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་། དེ་འདྲ་མིན་པར་སྦྱར་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་བྱུང་བ་ཡང་ཏ་ཅང་དཀོན་པོ། བྱུང་ཡོད་ནའང་རང་རང་སོ་སོའི་ངོས་ནས་དད་པ་སྦྱོ་
ཁག་པོ། དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་སྦྱབ་པ་ལ་མེད་དུ་མི་རུང་བའི་དབང་པོ་ཆོང་བའི་མི་ལུས་ཐོབ་པ་དང་། དགེ་
བ་གོམས་སུ་རུང་བ་དེ་ལྟ་བུ་དཀོན་པས་ནམ་ཞིག་ལ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ་ཐོབ་དགའི་ཞེས་པའོ། །

ནད་མེད་ཉི་མ་འདི་ལྟ་བུ། །ཟས་བཅས་འཆོ་བ་མེད་ཀྱང་ནི། །ཆོ་ནི་སྐད་ཅིག་བསྐྱུ་བ་
 རྟེ། །ལུས་ནི་ཐང་ཅིག་བརྟན་པོ་བཞིན། །ཞེས་དེ་རིང་གི་ཉི་མ་བཞིན་ནད་མེད་པ་དང་། མཐུན་
 རྒྱུ་འཛོམས་ནས་ཡོད་པའི་སྲིས་དལ་པོའི་ཐོག་ནས་སྔོན་རྒྱ་ཡོད་པ་འདི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་རུང་། སྲིས་
 དལ་པོ་བྱེད་ཡོང་ཡོད་ཅེས་སྟོན་ལ་བབས་ནས་སྔོན་རྒྱ་མེད། གང་གི་ཕྱིར་ན། ཆོ་ནི་སྐད་ཅིག་
 བསྐྱུ་བ་རྟེ། སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་གིས་འགག་རྟེ། ང་རང་ཆོའི་སྒོ་ལ་བྱེད་ཡོང་ཡོད་པ་དང་། ཏུས་
 རིང་པོ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་གར་བཞིན་ཡོད་ཀྱང་། རོ་ཐོག་ཡུད་ཅམ་ཞིག་ནས་རྫོགས་འགོ་བཞིག་
 ཡིན་པས། བསྐྱུ་བའི་ཉེན་ཁ་ཡོད། དབུ་མ་རིན་ཆེན་སྤང་བའི་སྐབས་ནས། ལུས་ཁོ་རང་ཡང་
 འཆོ་བའི་རྒྱུ་ལ་འགོ་བར་གསུངས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དབུ་མ་བཞི་བརྒྱ་པའི་སྐབས་ནས་ལུས་
 གྱི་ནང་འདུས་པའི་འབྲུང་བ་བཞི་པོ་དེ་ནང་ཕན་ཚུན་དག་ལྷན་འཛུགས་པའི་དཔེར། ལྷུ་ལ་
 ཏུ་ཅང་གི་གདུག་རྒྱུ་བ་ཆེན་པོ་བཞི་སྟོན་གཅིག་གི་ནང་སྒྲུགས་ཡོད་ན། གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་འཛིང་
 རེས་མ་བྱས་པར་བསྐྱད་ཅམ་ཞིག་བྱུང་ན། དེ་ཅམ་ཞིག་ནི་བདེ་དང་མཐུན་སྦྲེལ་ལ་ཆ་བཞག་རྒྱ་
 ལས། དེ་རྣམས་གཅིག་གོགས་སུ་གཅིག་སོང་བཞིག་རྩ་བ་ནས་ཡོང་རྒྱ་མེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་
 ང་ཆོའི་ལུས་འབྲུང་བཞི་འདུས་པ་ཞིག་ཡིན་ཕྱིན་ཆད་འབྲུང་བཞི་ཆ་མཉམ་པ་ཞིག་ཡོད་ན། དེ་
 ལ་ལུས་བདེ་ཐང་གི་ཐ་སྐད་བྱེད་རྒྱ་དང་ཆ་བཞག་རྒྱ་ལས། དེ་རྣམས་གཅིག་གོགས་སུ་གཅིག་ལ་
 སོང་བཞིག་མེད། འབྲུང་བ་རྣམས་ཕན་ཚུན་དག་གཤེད་འགལ་ལྷན་ལྟ་བུ་ཡོད་པའི་གོང་བུ་ཞིག་ལ་
 གཅིག་ཁ་མཐོ་ཞིང་། གཅིག་ཤོས་དམན་པ་ལ་མ་ཕྱིན་ཅམ་ཞིག་བདེ་པོའི་དོན་ཡིན།

དེས་ན་ང་རང་ཆོའི་ལུས་འདི་ལ་ཨེམ་ཆི་ཆོས་བཤད་པ་བཞིན། སློག་དཔར་ཞིག་གི་ནང་
 ལ་བརྟུས་པ་ཡིན་ན། ཏུག་པ་བརྟན་པོ་མེད་པ་གསལ་པོ་རེད། རྩ་ཕན་ཕྲ་མོ་ཞིག་ལ་ཕན་བུ་ཞིག་
 རྒྱུན་ཤོར་བ་ཡིན་ནའང་། དེ་མ་ཐག་མ་བདེ་བ་ཡོང་བ། ང་ཆོའི་སློག་གི་གནས་ས་ཡན་ལག་དང་

ཉིང་ལག་ཙ་ཐུན་སྒྲིང་ཐུག་བདུན་ཙ་ཙ་གཉིས་ཟེར་བ་དེ་འདྲ་བཤད་འདུག ལག་འཁོར་མུ་ཆོད་
ལྟ་བུ་ཇི་ཙམ་གྱི་རྩོག་དྲ་མང་བ་ཡོད་པའི་ཆོད་ཀྱིས་སྒྲིན་ཤོར་ལས་སྒྲ་བ་རེད། ལུས་ནི་རེ་ཞིག་
དུས་ཡུན་ཐུང་དུ་ཞིག་གི་བར་ལ་བརྟན་པོ་སྟེ་གཡར་བའི་རྗེས་ལྟ་བུ་ཞིག་ལས། ཉག་དུ་མི་བསྐྱེ་
བའི་ཚུལ་དུ་གནས་མཁན་ཞིག་མིན་ནོ། །

བདག་གི་སྒྲིད་པ་འདི་འདྲས་ནི། །མི་ཡི་ལུས་ཀྱང་ཐོབ་མི་འགྱུར། །མི་ལུས་ཐོབ་པར་
མ་གྱུར་ན། །སྤྲིག་པ་འབའ་ཞིག་དགེ་བ་མེད། །ཅིས་ད་ལྟའི་སྒོ་གསུམ་གྱི་སྒྲིད་པའི་བབ་འདི་ལ་
བརྟུན་པ་ཡིན་ན། །སྒྲར་ཕན་ཆད་མི་ལུས་འཐོབ་རྒྱུ་ཤིན་དུ་དཀའ་ཞིང་། །གལ་ཏེ་མི་ལུས་ཐོབ་
པར་མ་གྱུར་ན་དུད་འགྲོའི་ཉེན་ལྟ་བུ་ལ་སྤྲིག་པ་གསོག་པ་ནི་རང་གི་ངང་གིས་ཡོང་རྒྱུ་དང་། །དགེ་
བ་གསར་དུ་གསོག་རྒྱུ་ཁག་པོ་རེད། །དེས་ན་སྤྲིག་པ་འབའ་ཞིག་གསོག་རྒྱུ་མ་གཏོགས། །དགེ་བ་
སྐྱབ་པའི་གོ་སྐབས་ཤིན་དུ་ནས་ཐོབ་དཀའ་བར་གསུངས་སོ། །

གང་ཆེ་དགེ་སྐྱད་སྐལ་ལྷན་ཡང་། །དགེ་བ་བདག་གིས་མ་བྱས་ན། །ངན་སོང་སྐྱུག་
བསྐལ་ཀྱན་ཆོངས་པ། །དེ་ཆེ་བདག་གིས་ཅི་བྱར་ཡོད། །ཅིས་ང་རང་ཆོས་བདེ་བ་འདོད་
པས་དེའི་རྒྱུ་དགེ་བ་སྐྱབ་དགོས་ཤིང་། །དགེ་བ་སྐྱབ་དགོས་པ་དེ་བྲལ་དང་བྲིམས་མ་ཡིན་པར་
བདེ་བ་འདོད་ཅིང་དེ་ཐོབ་པ་ཡང་རྒྱུ་དགེ་བ་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན་པས། །རང་དོན་རང་གཅེས་
ཀྱིས་དགེ་བ་སྐྱབ་དགོས་པ་ཞིག་ཆགས་ཡོད། །དེར་བརྟེན་དགེ་བ་སྐྱབ་པ་དེ་ཡང་གནས་སྐབས་
གང་གི་ཆེ་དགེ་བ་སྐྱད་དུ་རུང་བའི་གོ་སྐབས་བཟང་པོ་འདི་ལྟ་བུ་ལ་ཡིན་ནའང་། །སོ་སོས་
ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་འབད་བརྩོན་ཞིག་མ་བྱས་ན། །ངན་སོང་ངན་འགྲོའི་གནས་ལ་འབྱམས་
ཏེ་ཀྱན་དུ་ཆོངས་པའི་བྲན་དུ་སོང་བའི་སྐབས་དགེ་བ་སྐྱབ་ཐུབ་པ་ཞིག་ཙ་བ་ནས་ཡོང་བུ་བ་
ཐབས་མེད། །དེས་ན་ད་རེས་ཀྱི་སྐབས་འདིར་དགེ་བ་སྐྱབ་དགོས།

དེ་ཡང་སོ་སོས་ཆེད་དུ་གཉེར་ཏེ་འབད་བཅོམ་གྱིས་དགེ་བ་སྐྱབ་དགོས་པ་ལས། མི་ལུས་
 ཐོབ་ཡོད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་དར་སའི་ལུང་པ་ལ་སྐྱེས་ཡོད་པས། རང་གི་རང་གིས་
 ཆོས་ཡོང་གི་རེད་ཅེས་རེ་བ་རྒྱག་རྒྱ་མིན་པར་གསུངས་པ་དེ་ངོ་མ་རེད་འདུག དགེ་བ་སྐྱབ་རུང་
 གི་ཉེན་ཞིག་ཐོབ་ཡོད་ནའང་། ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་མ་སྐྱབ་ན་དེ་ཙམ་གྱིས་དགོས་པ་སྐྱབ་མི་བྱལ་
 ཅིང་། རང་གི་ངོས་ནས་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་སྒོ་གསུམ་ཆོས་ལ་བཀོལ་དགོས་པར་གསུངས་པའོ། །

དགེ་བ་དག་ཀྱང་མ་བྱས་ལ། སྤྲིག་པ་དག་ཀྱང་ཉེར་བསགས་ན། །བསྐལ་པ་བྱེ་བ་བརྒྱར་
 ཡང་ནི། །བདེ་འགྲོའི་སྐྱ་ཡང་ཐོས་མི་འགྱུར། །ཞེས་འོན་ཀྱང་འདུས་བྱས་སོན་མི་གནས་པས།
 དགེ་བ་ད་རེས་སྐྱབ་པ་ཞིག་མ་བྱུང་ནའང་། སྐྱག་ནས་བསྐྱད་ན་ཕྱིས་རིམ་པས་རེ་བ་རྒྱག་རྒྱ་ཡོད་
 དམ་ཟེར་ན། དེ་ཡང་མེད་དེ། ངན་འགྲོ་ངན་སོང་གི་གནས་སུ་སྐྱེས་ནས་ཡོད་པའི་སྐབས་དགེ་
 བ་ནི་ཆེད་དུ་གཉེར་ཏེ་འབད་བཅོམ་ལ་ལྟོས་ནས་ཡོང་དགོས་པ་ལ། དེ་མེད་པའི་ཐོག་སྤྲིག་པ་ནི་
 ཆོ་རབས་དུ་མར་གོམས་པའི་རང་ལས་རང་བྱུགས་ཀྱིས་བསགས་པ་དེ་འདྲའི་རང་དུས་ཡུན་བསྐལ་
 པ་བྱེ་བ་མང་པོ་སོང་བ་ཡིན་ནའང་། གང་མཆོམས་ནས་ངན་འགྲོ་ཟད་དེ་ཐར་པ་ཐོབ་པ་ལྟ་བུ་ཡོང་
 རྒྱ་མེད། བསྐལ་པ་བྱེ་བ་བརྒྱ་ཕྱག་མང་པོའི་རིང་ལ་བདེ་འགྲོའི་སྐྱ་ཙམ་ཡང་ཐོས་རྒྱ་མེད་པའི་ངན་
 སོང་ངན་འགྲོ་ལྷ་མཐའ་མེད་པའི་གནས་ལ་ལྷུང་དགོས་པ་ཡོང་རྒྱ་ལས་ཐར་བྱལ་པ་གིན་ཏུ་དཀའ་
 བར་གསུངས་པའོ། །

དེ་ཉིད་ཕྱིར་ན་བཅོམ་ལྡན་གྱིས། །རྒྱ་མཆོ་ཆེར་གཡེངས་གཉའ་ཤིང་གི། །བྲུ་གར་རུས་
 གྲལ་མགྱིན་ཆུད་ལྟར། །མི་ཉིད་ཤིན་ཏུ་ཐོབ་དཀའ་གསུངས། །ཞེས་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་
 ཀྱིས་མདོ་སྤེལ་དག་པར་ལྡན་པའི་ལུང་ལས། དཔེར་ན། རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོ་ལ་གནས་ངེས་མེད་
 དུ་གཡེངས་ནས་ཡོད་པའི་གསེར་གྱི་གཉའ་ཤིང་བྲུ་ག་གཅིག་པ་ལྟ་བུ་ལ། རུས་སྐལ་ལོང་བ་དུས་

ལོ་བརྒྱ་ཕྱག་སྟེ་མཆོམས་རེར་ཆུའི་ཁ་ལ་ཐོན་མཁན་ཞིག་ཡོད་པ་ཡིན་ན། དེ་ལྟ་བུའི་ཆུ་དེའི་སྟངས་
ལ་གཡེངས་པའི་གཉའ་ཤིང་གི་བྱ་གཏོར་ནང་རྩས་སྤུལ་གྱི་མགོན་པ་ཆུད་པ་སྤྲིད་མཐའ་ཙམ་མ་
གཏོགས་ཏེ་ཅང་གི་འཕྲད་དཀའ་བའི་དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་དོན་ལ་ཡིན་ནའང་། ཉོན་མོངས་པའི་གཞན་
དབང་དུ་སོང་སྟེ། ཁམས་གསུམ་འཁོར་བ་འདི་ལ་འདིར་མ་སྐྱེས་བྱ་བ་གཅིག་ཀྱང་མེད་པ་དང་།
དེ་ཡང་ལས་ཀྱི་རྩིས་སུ་འགྲོ་བྱུ་མ་གཏོགས། རང་དབང་གི་ཐོག་ནས་སྐྱེ་སའི་ཡེ་མེད། ཡུ་དེ་
ཕས། སལ་མོ་ཆེ་ཡི་མི་ནམས་ནི། །དམ་པ་མ་ཡིན་ཕྱོགས་ཡོངས་འཛིན། །དེས་ན་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་
ནམས། །སལ་ཆེར་ངེས་པར་ངན་འགྲོར་འགྲོ། །ཞེས་བཞི་བརྒྱུ་པའི་སྐབས་ནས་གསུངས་པ་བཞིན།
ངན་སོང་ངན་འགྲོ་བུ་མཐའ་མེད་པའི་གནས་ལ་རྒྱུང་བ་མང་བ་མ་གཏོགས། ཆོས་སྐྱབ་དུ་ཡོད་
པའི་རྟེན་བཟང་ཐོབ་པ་ཏེ་ཅང་དཀོན་པོ་རེད་ཅེས་གསུངས་པའོ། །

སྐད་ཅིག་གཅིག་བྱས་སྤྲིས་པས་ཀྱང་། །བསྐལ་པར་མནར་མེད་གནས་འགྱུར་ན། །ཐོག་
མེད་འཁོར་བར་བསགས་སྤྲིས་གིས། །བདེ་འགྲོར་མི་འགྲོ་སྟོས་ཅི་དགོས། །ཞེས་མནར་མེད་ཀྱི་
ཆེ་ཆད་ལ་བར་བསྐལ་གཅིག་དུ་བཤད་དེ། མཛོད་ཅ་བ་ལས། རབ་དུ་ཆ་ཞིང་མནར་མེད་ནི། །བར་
ཀྱི་བསྐལ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྤྲིས་པ་སྟོབས་ཆེན་པོ་སྐད་ཅིག་གཅིག་ལ་བསགས་
པས་ཀྱང་མནར་མེད་ལྟ་བུར་བར་ཀྱི་བསྐལ་པ་གཅིག་ཙམ་གྱི་རིང་གནས་དགོས་ན། དུས་འཁོར་
བཅོག་མ་མེད་པ་ནས་བསགས་ཤིང་། ད་ལྟ་ནམ་སྐྱེན་བྱུང་མ་བཟུང་པའི་ཉེས་པའི་ཆོགས་དེ་ནམས་
མ་བཟད་བར་དུ་ནམ་སྐྱེན་མྱོང་དགོས་པས། བདེ་འགྲོའི་རྟེན་བཟང་ལས་སྐྱེ་བོར་འཐོབ་བྱུ་ཤིན་དུ་
ནས་དཀའ་བ་སྟོས་མ་དགོས་པའོ། །

དེ་ཙམ་ཁོ་ན་མྱོང་གྱུར་ནས། །དེ་ནི་ནམ་ཐར་མི་འགྱུར་ཏེ། །འདི་ལྟར་དེ་ནི་མྱོང་བཞིན་
དུ། །སྤྲིས་པ་གཞན་དག་རབ་དུ་སྐྱེ། །ཞེས་ངན་སོང་ངན་འགྲོ་ལ་འཕྲེན་བྱེད་ཀྱི་ཉེས་ཆོགས་

སྤར་བསགས་ཟིན་པ་དེ་ནམས་མ་གཏོགས། གསར་དུ་གསོག་རྒྱ་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་ན། ཇི་ཙམ་
མང་པོ་ཡོད་ནའང་རིམ་པས་ཟད་དེ་སྤར་སྤྱོད་མི་དགོས་པའི་རེ་བ་བྱེད་རྒྱ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་འདྲ་
མིན་པར་ངན་སྤོང་ངན་འགྲོའི་གནས་ལ་སྤྲུག་བསྐྱེད་དཔག་དུ་མེད་པ་སྤྱངས་དང་སྤྱོད་བཞིན་པ་
དེ་དག་དུ་སྤྲིག་པ་གཞན་དག་གསར་པ་རབ་དུ་སྦྲེལ་བྱེད་ཀྱི་ཞིང་། ཇི་སྤྱིད་གསལ་རིག་གི་སེམས་དེ་གཏོ་
སྤྲུག་བདེན་འཛིན་གྱི་གཞན་དབང་དུ་སྤོང་ནས་ཡོད་པའི་རིང་རྒྱུན་དང་འཕྲད་དུས་ཆགས་སྤང་
སྦྲེས་པ་དེའི་དབང་གིས་ལས་ངན་པ་གསོག་པ་ངན་འགྲོའི་གནས་ལ་ཡིན་ནའང་ཡོང་རྒྱ་ཡོད་པ།
དཔེར་ན། དམུལ་བ་དང་། ཡི་དྲགས་ལྟ་བུ་ད་ལྟ་ང་ཚོའི་མཐོང་ཚོས་ལ་མེད་ནའང་། དུད་
འགྲོའི་ཉེན་ཁྲི་ཡག་ལྟ་བུར་ཆ་བཞག་ན། འབྲུགས་པ་རྒྱག་པ་དང་། འབྲིག་པ་སྦྱོད་པ། དེ་བཞིན་
ཡན་ཚུན་བརྟན་བཅོས་དང་། མཐོ་འཆམ་པ་བྱེད་པ། བཟའ་བདུང་ལ་དམ་བཤད་བྱེད་པ་སོགས་
ཆགས་སྤང་གི་སྦྱོད་པ་ཆ་ཆང་འདུག དགེ་བའི་ཐོ་སྦྱོར་རྒྱ་ནི་ཞིང་གི་མཐུ་ལ་བཞེན་ནས་རེ་བྱང་
སྤྲེས་དབང་གིས་བྱང་ན་ལས་ཏུ་ཅང་ཁག་པོ་ཡིན། དེས་ན་ད་ལྟའི་གནས་སྐབས་སུ་གཟབ་གཟབ་
བྱེད་རྒྱ་མ་བྱུང་ན། ཉེན་འབྲེལ་འཆུག་སྟེ་མ་འོངས་པར་ག་མ་འགྲིག་ཅིག་བྱུང་ན་གནས་སྐབས་
ཞིག་ལ་རེ་བ་རྒྱག་རྒྱ་མེད་པའི་ཉེན་ཁ་ཡོད།

དེས་ན། འདི་འདྲའི་དལ་བ་རྟེན་གྱུར་ནས། །བདག་གིས་དགེ་གོམས་མ་བྱས་ན། །འདི་
ལས་བསྐྱེས་པ་གཞན་མེད་དེ། །འདི་ལས་ཚྱོངས་པ་འང་གཞན་མེད་དོ། །ཞེས་འདི་འདྲ་བའི་
དལ་བ་དང་འབྱོར་པ་རྟེན་ནས་བདག་གིས་དགེ་བ་གོམས་པར་མ་བྱས་པར་ནམ་གཡོང་གི་གཞན་
དབང་དུ་བཏང་སྟེ་བྲེལ་བྱིང་ཁོ་ནའི་ངང་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ན། འདི་ལས་བསྐྱེས་པ་དང་། འདི་
ལས་ཚྱོངས་པ་གཞན་མེད་པས། རང་དོན་རང་གཅེས་ངོ་ཐོག་དོན་འཁྲུལ་ཞིག་བྱེད་ན། ད་
རེས་གཟབ་གཟབ་བྱེད་དགོས་པར་གདམས་པ་ཡིན།

གལ་ཏེ་བདག་གིས་དེ་ཉོག་ས་ནས། རྒྱུ་ལས་པས་ཕྱིས་ཀྱང་སྤྱིད་ལུག་ན། འཆི་བར་འགྱུར་
བའི་དུས་ཀྱི་ཆོ། རྒྱུ་ལས་ཆེན་པོ་ལྔ་དང་བར་འགྱུར། ཞེས་གལ་ཏེ་བདག་གིས་དེ་ལྟ་བུའི་དང་ཚུལ་
ཉོག་ས་བཞིན་དུ་རྒྱུ་ལས་པའི་དབང་གིས་ད་དུང་སྤྱིད་ལུག་སྟེ། སྤྱིར་བཏང་གི་མི་ཆོའི་འགོ་རྣམས་
ཤིག་གི་སྟེང་ལ་རྒྱས་པས་གང་ཚུགས་བྱུང་ཆོད་ཀྱི་ཆོས་ལ་གཅིག་བསྐྱེལ་འབད་བཅོམ་མ་བྱས་པར་
ཞེ་སྟོན་དེ་བཞུད་པ་ཡིན་ན། མཐའ་མ་འཆི་བའི་ཉི་མ་གར་བའི་གནས་སྐབས་ལ་དན་འགོ་དན་
སོང་ལ་སྤྱི་རྒྱུའི་སྤྱུ་རྣམས་དཔུལ་བའི་མེ་སྒྲུང་ལ་སོགས་མཆན་མ་ནམས་གར་དུས། ཡིད་ལ་སྤྱི་དན་
ཆེན་པོ་ཡོང་བ་ལྟ་བུ་ཆོད་ཀྱང་བྱེད་ཐབས་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས།

དཔུལ་མེ་བཟོད་དཀས་ཡུན་རིང་དུ། བདག་གི་ལུས་ལ་བསྐྱེགས་གྱུར་ན། འཁྱོད་པ་
མི་བཟད་མེ་འབར་བས། ཤེམས་གདུང་འགྱུར་བ་གདོན་མི་ཟ། ཞེས་འཆི་བ་ལ་མངོན་དུ་སྤྱོགས་
པའི་གནས་སྐབས་སུ་འགའ་ཞིག་ཕྱི་མར་དན་འགོ་ལ་སྤྱི་བའི་རྣམས་མི་སྤྱུག་པའི་མཆན་མ་གར་ནས་
དངངས་སྐྱག་སྤྱི་བ། ཁ་གས་འཆི་ཁར་གོས་དོན་པོ་ཞིག་གིས་གཡོགས་ཡོད་ནའང་། ད་འབྲུག་
གི་འདུག་ དོན་པོ་བཟོ་རོགས་ཟེར་བ་ལྟ་བུ་དང་། འགའ་གས་ཀྱིས་ད་འཐེན་རོགས་ཀྱིས་ཟེར་
བ་ལྟ་བུའི་དངངས་སྐྱག་བྱེད་པ་དང་། ཁ་གས་ཀྱིས་འཆིག་གི་འདུག་ཟེར་ནས་གང་བའི་རེག་བྱ་
དོན་དུ་གཉེར་བ་ལྟ་བུ། འགའ་གས་ཀྱིས་གང་གི་འདུག་ཟེར་ནས་ཆ་བའི་རེག་བྱ་དོན་དུ་གཉེར་
བ་དེ་འདྲ་ཡོང་བ་དེ་སྤྱུ་རྣམས་རེད།

འབྲུག་སྤྱང་གར་ནས་ཆ་ཙམ་བྱུང་ན་བསམ་དུས། ཆ་ཞིང་སྤྱིག་པའི་དོད་ལ་སྤྱིད་པ་ལྟ་
བུ་སྤྱིས། དེས་རྒྱུན་པས་ཕྱི་མར་ཆ་དཔུལ་དུ་སྤྱི་བའི་ལས་སྤྱར་ཕན་ཆད་བསགས་པ་དེ་ལ་གསོས་
བཏབ་ཡོང་གི་ཡོད་འདུག་ དེ་བཞིན་དུ་སྤྱིག་པའི་སྤྱང་བ་འམ། དོད་ཀྱི་སྤྱང་བ་ལྟ་བུ་གར་ནས་
བསེལ་པོ་ཞིག་བྱུང་ན་བསམ་སྟེ། བསེལ་བ་དོན་གཉེར་གྱི་ཚོ་ཤུགས་ཆེན་པོ་སྤྱི་ཡོང་དུས། གང་

དམུལ་ལ་སྒྲེ་བའི་ལས་ལ་གསོས་བཏབ་ཡོང་བ་དེ་འདྲ་ཡིན། ཕྱི་མར་སྒྲེ་གནས་གང་དུ་སྒྲེ་མིན་གྱི་
སྒྲེ་ལས་ཤར་ཡོང་བའི་སྐབས་ལ་འགྱོད་པ་མི་བཟད་པ་སྒྲེས་པ་ཐག་ཆོད་ཀྱང་། བྱེད་ཐབས་མེད་
ཅིས་གསུངས།

གིན་ཏུ་རྟེན་དཀའ་ཕན་པའི་ས། འི་ཞིག་ལྟར་སྒྲེས་རྟེན་གྱུར་ནས། བདག་ཉིད་ཤེས་
དང་ལྡན་བཞིན་དུ། བྱིར་ཡང་དམུལ་བ་དེར་བྲིད་ན། རྒྱགས་ཀྱིས་རྫོངས་པར་བྱས་པ་བཞིན། བདག་
ལ་འདིར་སེམས་མེད་དུ་བྱེད། ཅིས་གིན་ཏུ་རྟེན་པར་དཀའ་ཞིང་རྟེན་ན་གནས་སྐབས་དང་མཐར་
བྱག་གི་འདོད་དོན་བདེ་སྐྱབས་ཏུ་འགྱུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕན་པའི་ས་ཅི་ཞིག་ལྟར་ཏེ། ལྟབས་ལེགས་
སྒྲེས་དབང་གིས་ད་རེས་རྟེན་ནས་ཡོད་པ་དང་། བདག་ཉིད་ཀྱང་ཤེས་པ་ནལ་དུ་གནས་ཏེ་ལེགས་
ཉེས་སྒྲུང་དོར་འབྱེད་པའི་ཤེས་པ་དང་ལྡན་བཞིན་དུ་དཔྱད་ཡང་བྱི་བཤོལ་ལེ་ལོའི་དབང་དུ་བཏང་སྟེ།
ལས་བཟང་པོ་མི་གསོག་པར་ད་ལྟའི་སྟོན་པ་རྒྱ་ཡན་དུ་གཏོང་བའི་ངང་རྩལ་འདི་བཞིན་བྱིན་ན། ཕྱིས་
ཀྱང་དམུལ་བ་དེར་འབྲིད་པར་བྱེད་ན་རྒྱགས་ཀྱིས་རྫོངས་པར་བྱས་པ་འཇམ། ཡང་ན། རང་ལ་སེམས་
མེད་པ་དང་གཅིག་ཏུ་མཚུངས་ཞེས་རང་གིས་རང་ལ་སྦྱད་ཡོང་དུས། དེ་དོ་ཐོག་ཐབས་སྟུག་རེད་
བསམ་པ་ཞིག་སོ་སོའི་སེམས་ལ་ཤར་རྒྱ་མི་འདུག་གམ། འོན་ཀྱང་འཕྲུལ་དུ་ཉེས་པའི་རྒྱན་ཆ་དུ་
ཁག་པོ་ཡིན་ནའང་། ཉེས་པའི་གཞི་ལ་འཇུག་རྒྱ་ཉུང་དུ་འགོ་བཡིན།

ཅིས་རྫོངས་བདག་ཀྱང་མ་ཤེས་ཏེ། བདག་གི་ཁོང་ན་ཅི་ཞིག་ཡོད། ཅིས་དོ་ཐོག་རང་
གི་ཁོང་པར་སྒྲིབ་བྱེད་རྫོངས་པའི་སྤྲོང་པོ་ལྟ་བུ་ཅི་ཞིག་ཡོད། དེ་གང་གིས་ལན་ནམ་ཞེས་རང་གིས་
རང་ལ་སྦྱད་པའོ། །

ཞེ་སྤང་སྤེད་སོགས་དབང་རྣམས་ནི། །རྐང་ལག་ལ་སོགས་ཡོད་མིན་ལ། །དཔའ་མཛྲངས་
མིན་ཡང་ཇི་ཞིག་ལྟར། །དེ་དག་གིས་བདག་བྲན་བཞིན་བྱས། །ཞེས་ང་རང་ཆོའི་སེམས་འདི་

དགེ་བ་བདེ་ཐུག་ཏུ་སྐྱབ་ཏུ་མི་སྟེར་བ་དེ་གང་གིས་བྱེད་སྙམ་ན། ཉོན་མོངས་པས་བྱེད་བཞིན་ཡོད།
 ཞེ་ཐག་པ་ནས་གཞན་ལ་ཞེ་སྤང་དང་། སྲེད་ཞེན་གྱི་ཆགས་པ། སོགས་སྐྱས་བསྐྱས་པ་ང་རྒྱལ་
 དང་ཐེ་ཆོམ་ནམས་ལ་དག་ཞེས་མིང་བཏགས་པ་དེ་གནད་འགག་ཆེན་པོ་ཡིན། ང་ཆོ་པལ་ཆེ་བས་
 དག་ཞེས་སྤྱི་ལ་ངོས་འཛིན་པ་ལས། ནང་སེམས་ཀྱི་ཆགས་སྤང་ལ་པལ་ཆེར་སེམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་
 ལྟ་བུར་མཐོང་ཉེན་ཡོད།

ཆོས་ཁས་ལེན་མཁན་ནང་ལའང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ལྟ་དང་འདྲེ་ཞེས་པ་ཡོད་པར་བཤད་ནས་
 དེས་གཞོད་པ་སྦྱེལ་བཞིན་ཡོད་པ་དང་། དེ་ཡང་སྤྱི་ལ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཏུ་ངོས་འཛིན་བྱས་ནས་
 དེ་སྦྱོབ་མཁན་གྱི་དཀོན་མཆོག་དང་སྤྱང་མ་སོགས་ལ་ལྟ་གསོལ་སྒྲུ་གསོལ། ཉི་མ་དང་ཟླ་བ་མེ་
 ལ་མཆོད་པ་སོགས་བྱེད་བཞིན་འདུག ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་ནས་གཞོད་བྱེད་དེ་འདྲ་ཡོད་
 ཀྱང་དེ་འཕྲལ་སེལ་ཙམ་ལས་གཏན་དུ་བ་མིན། མི་དང་མི་མིན་གྱི་གཞོད་བྱེད་སྤྱད་སྤྱིན་ཡང་
 རང་དང་རང་འདྲ་བ་བདེ་བ་འདོད་ཅིང་སྤྱད་བསྐྱེལ་མི་འདོད་པ་གཉིས་གཉིས་ཡིན་པས། དེ་ཐམས་ཅད་
 བརྩི་བཀྱར་བྱེད་སའི་ཡུལ་གཅིག་གྱུར་མ་གཏོགས་ཡལ་བར་འདོར་ས་ཞིག་མིན།

ཐ་མལ་པའི་དག་པོ་དེ་དག་ལ་པར་བཏུད་ནས་བྱམས་པོ་བྱེད་ན་ཁོས་པམ་གདགས་པ་ཞིག་
 ཀྱང་ཡོང་རྒྱུ་ཡོད་པས་དེ་ཆོ་དག་དངོས་གནས་མིན། ལུས་ལས་ཀྱང་ནད་འདྲ་མིན་སྦྱེད་བཞིན་ཡོད་
 པས་ལུས་ཀྱང་ང་ཆོའི་དགར་འགྱུར་ཞིང་། སེམས་མ་སྦྱེད་པ་ལས་རང་མ་སྦྱེད་པར་གྱུར་དུས་
 དེ་ཡང་དགར་ཐལ་བ། ཡིན་ནའང་དུས་རྒྱུན་རང་ལ་མི་གཞོད་པས། རང་ཉིད་རང་གི་དག་ཡིན་
 ཞེས་མི་ཟེར་བ་ལྟར། སྤྱིའི་དག་དེ་གནས་སྐབས་ཙམ་ལས་གཏན་དུ་རང་ལ་དག་མི་བྱེད་ཅིང་། ཉོན་
 མོངས་པའི་དག་པོས་རང་ལ་གཏན་དུ་དག་བྱེད་པ་ཡིན་པས་དག་ངོ་མ་དེ་རེད་མི་འདུག་གམ། དེ་
 ཡང་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་ལ་གཞོད་སྦྱེལ་མཁན་དེ་དག་ངོ་མ་ཡིན། སེམས་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་

པའི་དགའ་ལས་ནས་སྐུ་ལ་ན་བར་པ་ཐོབ་པར་བཞག་ཡིད། དེ་ལྟར་ན་འདིར་ཞེ་སྤང་སྤེད་སོགས་དག་
ཞེས་གསུངས་པ་རེད།

ཉོན་མོངས་ཀྱི་དབང་གིས་སྤྱིགས་གཅིག་ནས་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་དང་། ལར་སོ་སོའི་རང་ཤེད་
 ཀྱི་ཐོག་ནས། དཔེར་ན། རྒྱུ་པ་ཐུ་ཕྱི་མེད། ལས་རྒྱ་འབྲས་ཡོད་པ་མ་རེད་ཟེར་བ་ལྟ་བུ་དེ་ཆོའི་
 གས་ལ་མེད་པའི་རྒྱུ་པ་བྱེད་མཐར་གཏུགས་ན། ཡོད་རྒྱུ་མ་རེད་པས་མ་བྱུང་ཟེར་བ་མ་གཏོགས་
 བཤང་ཡང་མེད། མཐར་གཏུགས་ན་ང་རྒྱལ་གྱིས་ངས་གང་འཆོམ་ཤེས་ཀྱི་ཡོད། ངས་མཐོང་གི་
 མི་འདུག དེ་བས་ན་ཡོད་པ་མ་རེད་ཟེར་བ་དེ་ལས་ལྷག་པའི་རྒྱུ་པ་བྱེད་ནི་བཤད་རྒྱུ་མེད། དེའི་
 ཡང་རྩ་བ་སོ་སོའི་སེམས་ནང་ང་དག་འ་རབ་ཡིན་བསམ་ནས། ངས་ཁས་ཁྲུངས་ན་ཡོད་པ་དང་། ངས་
 ཁས་མ་ཁྲུངས་ན་མེད་པར་བསམ་པའི་ཞེ་སྤྲུགས་དེར་ང་རྒྱལ་གྱིས་བསམ་སྒྲིའི་གཞི་རྩ་བྱས་ནས་བྱུང་
 བ་ཡིན། དེར་སྐབས་དྲེག་གཏམ་དེ་འདྲ་ལྷགས་ཡོང་དུས། རྩོན་ལ་ཡིན་ཡིན་ལྟ་བུ་ཞིག་བཤད།

འོ་ན། གང་འདྲ་རེད་འདུག་ཅེས་པར་འདེད་སྐྱབས། མཐའ་མ་དེར་མིན་འགྲོ་བས་མ་
བྱུང་ཞེས་ཟེར་བ་རེད། མཇུ་བ་མོ་འཇུགས་ས་དང་བྱངས་ལུང་མེད་པ་མདའ་དགྲགས་སུ་དགྲགས་
ཆེ་ཐག་ཆོད་བཟོ་བ་བཞིན། གང་ལྟར་ང་ཚོ་འོ་སེམས་ནང་ང་རྒྱལ་ཞིག་སྟེབས་ཡོང་དུས་མེད་པར་
ལྟ་བ་དང་། ཡང་ན། ཐེ་ཚོམ་གྱི་ངང་ལ་སྐྱེལ་བ་དེ་འདྲ་ཡོང་།

གཞན་ཡང་། ཆགས་སྤང་བཅེས་པ་དེ་དོ་ཐོག་ཐབས་སྒྲུག་པོ་ཡིན་སྤངས་ལ། དཔེར་ན།
ཁོང་ཁྱི་སྒྲུབ་ལ། ཁོང་ཁྱི་དེ་ཉ་ལམ་སོ་སོར་སྤང་སྒྲུབ་ཤེད་མཁན་གྱི་པ་བློ་ལྟ་བུ། གཞན་དག་ཞིག་
གིས་རང་ལ་གྱོང་བཏང་ན། དེ་ལ་ལམ་སང་གཏོང་ལེན་ཤེད་མཁན་ལྟ་བུ་ཆགས་ཡོང་གི་འདུག
ཁོང་ཁྱི་ཤེད་སྤངས་དེ་འདྲ་ཞིག་མི་འདུག་གམ། འདོད་ཆགས་དེ་སོ་སོའི་གྲོགས་པོ་སྒྲོས་བྱུང་
ཡིན་པའི་པ་བློ་ལྟ་བུ། སོ་སོ་ལ་གཅེས་པོ་དང་བྲམས་པོ་ཤེད་ཀྱི་ཡོད་པའི་སྒྲོས་དོས་འཛིན་ཞིག་ དེས་

ན་ཆགས་སྤང་གཉིས་གཅིག་གིས་རང་ལ་སྤང་སྦྱོང་དང་། གཅིག་གིས་རང་ལ་བྱམས་སྦྱོང་བྱེད་
 གྱི་ཡོད་པའི་སྤང་བ་ཤར་གྱི་ཡོད་ནའང་། སྤྱགས་སུ་རང་ལ་གཞིན་པ་འདྲེན་པ་ཡིན།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་བྱ་ཉམས་ལེན་བྱེད་མཁན་ལ་ཞེ་སྤང་དེ་དག་སྤྱག་ཤོས་ཡིན་
 པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། ཞེ་སྤང་གིས་དངོས་སུ་གཞན་ལ་གཞིན་འཆོ་འདྲེན་པས། བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔས་དེ་འབད་པ་ཆེན་པོས་འགོག་དགོས་པའི་བསྐྱབ་བྱ་དང་འགལ་འགྲོ་བ་རེད། འདོད་ཆགས་
 གྱིས་ཐད་ཀར་གཞན་ལ་འཆོ་བ་མི་བྱེད་པས། དེ་ཉིད་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཞེ་སྤང་དགག་བྱ་ཆེ་བར་གསུངས།
 དེ་ལྟ་ནའང་སྤྱགས་ནས་འདོད་ཆགས་གྱིས་གཞི་བྱས་ཏེ་ཞེ་སྤང་འདྲེན་ཞིང་། འདོད་ཆགས་དེ་ཤོག་
 བྱ་སྤྱམ་ཐིག་ལྟ་བུ་དཔན་པ་ཡིན། ཞེ་སྤང་དང་། ང་རྒྱལ། འདོད་ཆགས། ཐེ་ཆོམ། སྤྱག་དོག་
 འགན་སེམས་ནམས་དྭ་ཅང་དཔན་པ་དེ་ཆོའེ་གས་ལ་ཉོན་མོངས་པ་ཞེས་སྤྱག་བསྐྱེད་པ་འཕམ་མ་སྦྱིད་
 པའི་དོན་ལ་བཤད་ཅིང་། སྦོ་དེ་ནམས་ལ་ཉོན་མོངས་ཞེས་མིང་བཏགས་པ་ནི། བསམ་སྦོ་དེ་སྦྱེས་
 སྐབས་སྦྱེ་མཁན་གྱི་མིའམ་སྒྲིག་ཆགས་དེ་མ་སྦྱིད་པའམ། མ་ཞི་བ་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་
 པས། ཉོན་མོངས་པ་ཞེས་མིང་བཏགས་པ་ཡིན། སྦོ་གང་ཞིག་རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་ན་དེ་མ་ཐག་ཏུ་སྦོན་
 ཏུ་ཞི་ཞིང་བག་ཐེབས་ཡོད་པ་དེ་མ་སྦྱིད་པར་གྱུར་ཡོང་བ་རེད།

དཔེར་ན། ནམ་རྒྱན་མི་ཡ་རབས། དྭ་ཅང་གཉོམ་ཆུང་ཞིག་ཡོད་པ་ཡིན་ནའང་། ཁོང་
 ཁྱོད་ལངས་པའི་རྒྱན་གྱིས་ཁོའེ་ཁ་ནས་གང་བཤད་དང་མི་བཤད་ཐེ་ཆོམ་མེད་པ་དང་། ནམ་འགྱུར་
 གང་འདྲ་སྟོན་མིན་ཐེ་ཆོམ་མེད་པ་ཞིག་རེད། དེ་བཞིན་དུ་ནམ་རྒྱན་བཟའ་ཚང་འཆམ་པོ་དང་
 བཙུང་པོ་ཡོད་མཁན་ཞིག་ཡིན་ནའང་། ཁོང་ཁྱོད་ལངས་སོང་ན་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་རྒྱག་རེས་
 དང་། གསོད་རེས་གཏོང་བའི་ཉེན་ཁ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཆགས་ཡོང་བ་ཡིན། དེ་གང་གིས་
 ལན་པ་ཡིན་ཞེ་ན། ཉོན་མོངས་པ་ཁོང་ཁྱོད་སྦྱེས་པ་དེས་བྱས་པ་གསལ་པོ་ཡིན།

གཞན་ཡང་། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ནས་རྒྱན་དགེ་སྦྱོང་གི་ཆོས་བཞི་ཉམས་ལེན་བྱེད་མཁན་
 ཞིག་ཁོང་ཁྱོད་ཀྱི་ཡོད་གཞན་དབང་དུ་སོང་ན། གཟན་རྟེན་པར་དཀྱིས་ནས་སེམས་ཅན་སྟག་གི་
 མཆེ་བ་བཞིན་རྩལ་ཅིང་འབྲུག་ལ། གང་ལྟར་ཉོན་མོངས་པའི་གཞན་དབང་དུ་སོང་དུས་རང་
 སྟོག་རང་གིས་གཅིད་པ་ཡང་ཡོང་གི་རེད། ཁོང་ཁྱོད་ཉོན་མོངས་ཟེར་མཁན་དེ་ཆ་ཐམས་
 ཅད་ནས་སྦྱོན་མ་གཏོགས་མེད། དེ་ཡང་ཉམས་ལེན་མཐོན་པོའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་
 སོ་སོར་ཡོད་མོད། འདིར་ཉོན་མོངས་པ་ལ་སྐབས་སྟེར་བ་སྟེ་གོ་སྐབས་སྦྱོན་ཆོག་གི་མ་རེད་
 ཅེས་གསུངས། གང་ཡིན་ཟེར་ན། ང་ཆོའི་དགྲ་ངོ་མ་རྒྱ་མི་མིན་པར་དགྲ་ངོ་མ་དེ་ཁོ་ཆོའི་རྒྱུད་
 ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཞེ་སྤང་དང་། སྟེན་པ་སྟེ་སྟེན་ཞིན། འདོད་ཆགས་དང་སོགས་པའི་སྐྱས་ཐེ་ཆོམ།
 དྲག་དོག་ འགུན་སེམས་དེ་ཆོའི་གས་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་ཞེ་སྤང་དང་། སྟེན་པ་ལ་སོགས་པའི་དགྲ་
 རྣམས་ནི་གཟུགས་སུ་གྱུབ་སྟེ་རྟེན་ལག་དང་གོ་མཆོན་ཐོགས་ནས་སོ་སོ་ལ་དབང་སྦྱར་མཁན་ལྟ་བུ་
 ཞིག་མ་ཡིན་ལ། དཔའ་ཞིང་རྩལ་ཤིང་པ་དང་མཁས་པ་མཛུངས་པ་ཞིག་མིན་ན་ཡང་། ཅི་ཞིག་ལྟར་
 ཏེ་ཉོན་མོངས་པས་རང་སྤྱིད་ཀྱིས་མཉན་ཏེ་ཉོན་མོངས་པའི་བྲན་གཡོག་ལྟ་བུར་སོང་བསྟེན་ཡོད།

བདག་གི་སེམས་ལ་གནས་བཞིན་དུ། །དགའ་མགུར་བདག་ལ་གཞོད་བྱེད་པ། ཞེས་བདག་
 ཉོན་མོངས་པའི་གཞན་དབང་དུ་སོང་སྟེ། ཉོན་མོངས་པས་མཉན་ནས་ཡོད་པའི་བཅན་དབང་འོག་
 གནས་པ་བཞིན་དུ་གུར་ཏེ། ད་ལྟ་ཕན་ཆད་ཉོན་མོངས་པ་ལ་ཉེས་དམིགས་དང་། སྦྱོན་དུ་ལྟ་བའི་
 གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་ནས་ངོ་མ་རྒྱུད་དང་། འཕྱར་རྒྱུ་ལྟ་བུ་ཅ་བ་ནས་མེད། ཉོན་མོངས་འབའ་ཞིག་ཁ་
 རྒྱལ་ནས་ཉོན་མོངས་པས་དགའ་མགུར་བདག་ལ་གཞོད་པ་བྱེད་ཆོག་པ་ཞིག་ཏུ་གནས་ཡོད།

ཕྱགས་ལ་སོ་སོར་ཕན་གཞོད་གང་ཡོང་ངམ་ཞེ་ན། བཤད་མ་ཐག་པ་བཞིན། ཁོང་ཁྱོད་
 དང་འདོད་ཆགས། ང་རྒྱལ་སོགས་སྦྱོས་པའི་དབང་གིས་འཕྲལ་དུ་རྣམ་འགྱུར་ངན་པ་སྟོན་པ་དང་།

དཔེར་ན། ཁྱིམ་ཚང་གཅིག་གི་ནང་ཆ་བཞག་ན། ཐོག་མར་སེམས་ལ་ངའོ་སྙམ་པའི་ཚོལ་བྱས་
 ཆེན་པོ་ཞིག་སྐྱེས་པ་དེས་གཞི་རྩ་ལྟ་བུ་བྱས་ཏེ། ང་ལ་འདི་བྱུང་ན། ངའི་གཉེན། ངའི་ངོ་མྱེས།
 ངའི་གྲོགས་པོ་ཞེས་བདག་གི་ཕྱོགས་སྤེལ་ཆར་དུས། དེ་ནས་ངའི་དགྲ། ངའི་གྲོགས་པོའི་དགྲ་ཟེར་
 བ་ལྟ་བུ་རང་གི་དགྲ་མིན་ནའང་། གྲོགས་པོའི་དགྲ་རེད་ཅེས་གཉེན་གྱི་ཕྱོགས་དང་དགྲ་པོའི་ཕྱོགས་
 གཉིས་སྤེལ། དེ་ནས་མི་དགའ་སའི་ཕྱོགས་དེ་རྣམས་ལ་མིང་ངན་ཞིག་མ་གཏོགས་འདོགས་རྒྱ་
 མ་བྱུང་ནའང་བཏགས། དཔེར་ན་དང་། འགན་སེམས་སོགས་ཀྱིས་རྒྱུན་བྱས་ཏེ་ཁ་ནས་ཁོ་སྤྱང་
 པོ་ཟེར་བ་དང་། གཡོ་ཁྲམ་པ་ཟེར་བ་ལྟ་བུའི་ཆོག་ངན་པ་དེ་རྣམས་བཤད། ཆོག་ངན་པ་དེ་རྣམས་
 གཏམ་རྒྱུང་ལ་བསྐྱར་བ་ལྟ་བུར་བྱས་ཏེ། ས་རོལ་པོའི་རྩ་བར་བོས་དུས། ས་རོལ་པོ་དེའང་ངར་
 ཅམ་བྱས། ཁོས་དེ་ལས་སྤྱུག་ཅམ་ཞིག་ཚུར་བཤད། གང་མཆམ་ནས་ཡན་ཚུན་བྱག་པའི་སྐབས་
 སུ་མིག་གི་ལྟ་སྒྲུང་ས་དེ་ཡང་མི་འདྲ་ཅམ་བྱས། ཁྱེད་ཆོ་སྤྱད་སེར་གྱི་ཀློང་པར་འདོགས་རྒྱ་མེད་
 པ་མ་གཏོགས། བཏགས་ཡོད་ན་གྱི་མགོ་ནས་འཇུག་ཅམ་བྱེད། དཔེར་ན་ཁོ་ཁོས་ཡོད་ཁྲལ་བྱས་ཏེ།
 ཀེ་རྟོ་རྟོ་ཞེས་ངར་སྐད་བཏོན་ཏེ་གང་མཆམས་ནས་གསོད་རེས་བྱེད་རྒྱ་མ་གཏོགས་གང་ཡང་མེད།
 དེ་གང་གིས་ལན་ནམ་ཟེར་ན། རྒྱུན་རྩ་ཉོན་མོངས་པས་བྱས་པ་རེད།

དཔེར་ན། ཁང་པ་ཞིག་གི་ནང་ཞི་བདེ་བག་ཐེབས་ངང་བྱས་སྤྱོད་ཞིག་བཏང་སྟེ། དེར་མི་
 ཚང་མ་དགའ་དགའ་སྐྱིད་སྐྱིད་བྱས་ཏེ་གོས་གསར་པ་གྲོན། གཙང་སྤྱོད་འཕྲོད་བཞེན་དང་ལྡན་པ་བྱས་
 ཏེ་ཁང་པ་གཅིག་གི་ནང་ལ་ཡོང་། ཚང་མས་ཏ་ཏ་ཞེས་དགའ་ཉམས་ལྡན་པའི་ཐོག་ནས་རྩེད་མོ་དེ་
 འདྲ་རྩེད། ཚང་འཐུང་ནས་བསྟུང། གང་མཆམས་ནས་སྐད་ཆ་ཆོག་གཅིག་པོ་དེ་ཡག་ཉེས་ཤིག་
 གིས་ཆགས་སྤང་གི་ཚོལ་སྤྱོད་ན། ཚོལ་འདོད་ས་རྒྱུན་པས་ཡུད་ཅམ་གོང་དགའ་དགའ་སྐྱིད་སྐྱིད་འཇུག་
 མེར་མེར་གྱི་རྣམ་འབྱུང་དེ་འཕྲལ་མར་ཡལ། ད་གིན་སྐད་ཆ་སྙན་པོ་དང་། ཟུ་གཞས་གཏོང་བ་

དེ་ཡང་ཡལ། ངག་ནས་ཁྱོད་དང་ང་ཟེར་བའི་ཆོག་ངན་གཅིག་པེད་སྟོང་བྱས་པ་དང་ཆབས་ཅིག་ལུས་
 གྱི་ནམ་འགྱུར་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་བཞིན་མི་སྟུག་པ་སྟོན་པའི་སྐབས། གཞུ་རེས་དང་གསོད་རེས་
 མ་བཏང་ནའང་ཁང་པ་དེའི་ནང་གི་ཁྱི་བདེ་དེ་ཅུ་བ་ནས་ཕར་ཡལ། སྟོན་དུ་གྲོགས་པོ་ངོ་ཤེས་པ་ཞིག་
 འབྲིས་ནས་ཕར་འགོ་བཞིན་ཡོད་ན། དེ་རིང་གྲོགས་པོ་ཆོ་སྣང་བ་སྦྱིད་པོ་བྱས་བསྟན་འདུག

ང་རང་ཡང་འགོ་དགོས་པ་མིན་ནམ་སྙམ་པ་ལྟ་བུའི་ཡིད་གཙུགས་པའི་སེམས་དེ། ད་
 ཆ་ཕྱི་ནས་ཉན་སྐབས་ཁྱད་གསོད་གྱི་ཆོག་མཆོན་ཁྱོད་དང་ང་ཞེས་པའི་ཆོག་དེ་གོ་དུས་དེ་རིང་
 ཡ་གིར་འབྲུག་པ་རྒྱག་གི་འདུག་ཅེས་མི་ཆོས་ཡིན་ནའང་གཡོལ་དགོས་པའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་ཡོང་
 རྒྱ་རེད། དེའི་ལེ་ལན་ཆང་མ་སེམས་མ་དུལ་བ་ཆགས་སྤང་ཟེར་བ་དེས་བཅོས་པ་ཡིན། མི་
 གཅིག་པ་དེ་རིང་ཞིགས་པའི་མི་དེ་རང་ཡིན། ཁོ་ལ་དགོན་མཆོག་གིས་གནོད་པ་བསྐྱལ་བ་ཡང་
 མིན། གདོན་འདྲེས་གནོད་པ་ཡང་མིན། སེམས་རབ་དུ་ཁྱི་བ་ཞིག་ཡོད་པའི་སྐབས་ཁྱི་བ་དེ་
 ཡོང་གི་ཡོད་ཅིང་། དུས་ཆོད་གང་མཆོམས་ཤིག་ནས་རབ་དུ་མ་ཁྱི་བའི་ཆགས་སྤང་སྟེབས་པ་
 དེས་རྒྱུན་པས་འབྲུག་པ་བྱུང་བ་རེད།

དེ་ལའང་མི་ཁྱོ་བཅོད་པ་ནི། །གནས་མིན་བཅོད་པ་སྟོན་པའི་གནས། །ཞེས་དེ་ལྟ་བུའི་
 ཉོན་མོངས་དེ་ནམས་ང་ཆོའི་གྲོགས་པོ་ཉེ་པོ་ལྟ་བུ་བྱས་ཏེ་ཆགས་སྤང་སྟེ་དུས་དེ་ལ་སྟོན་དུ་མ་བཞུས་
 པར། དང་ལེན་བྱས་ན་ཏ་ཅང་ཐབས་སྟོ་པོ་རེད། ནམ་རྒྱུན་མི་གཉོམ་ཁུང་ཞིག་ཡིན་ནའང་ཁོང་
 ཁྱོ་ལངས་པའི་ཉོན་དེར་མི་འདྲ་ཙམ་ཆགས་ནས་གདོང་གཞི་ཡང་བསྐྱར། མཐའ་མ་དེར་རང་ཉིད་
 འཕྲང་བ་ཡིན།

འསྐྱབས་ཇི་སྒྲིང་རིན་པོ་ཆེས་ལོ་རྒྱུས་ཤིག་གསུང་གིན་ཡོད། སྐྱ་མདུན་འསྐྱ་གོང་མ་བཞུགས་
 པའི་སྐབས་སུ་ལྟ་སར་རྒྱ་མི་རྒྱ་ཅི་གཏོང་མཁུ་ས་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་འདྲ། ཁོ་རང་རྒྱང་ལངས་པོ་ཞིག་

ཡིན་པ་རེད། ཉིན་གཅིག་ཡོངས་འཛིན་རིན་པོ་ཆེའི་ཞབས་ཞུ་བ་གཅིག་ལས་དོན་ཞིག་གི་རྒྱུ་ཞིག་ལས་
ཁོའི་སར་སྤྱོད་འདུག དེའི་སྤྱོད་ཅམ་ལ་ཁོ་ཁོང་ཁྱོ་ལངས་ནས་དཀར་ཡོལ་རྩིང་པ་ཞིག་ཡོད་པ་
དེ་བཅས་ནས་བཅགས་འདུག གང་མཆོམས་ནས་ཁོང་ཁྱོ་ཞི་དུས་དཀར་ཡོལ་ཆག་རོ་དུམ་བུ་
དེ་ལག་པར་སྒངས་ནས་དབུགས་རིང་གཏོང་བཞིན་བསྐྱོད་འདུག་ཟེར། གང་ལྟར་ཁོང་ཁྱོ་ལངས་
དུས་དཀར་ཡོལ་རྩིང་ཆེན་ཡིན་པའི་འདུ་ཤེས་འགགས་པ་རེད། སྤྱི་ལོ་ཞི་ནས་བསམ་སྒོ་འཁོར་
དུས་འཕྲིས་དྲགས་པ་ཡིན། ཁོང་ཁྱོ་ལངས་པའི་སྐབས་དེར་སྒོ་ཁོག་ཞིག་སྤྱོད་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་ལྷག་
པ་དང་སྤྱོད་པའི་སྒོ་ཁོག་ལས་མེད།

དེ་ལས་དངོས་ཡོད་བཟླ་དབུགས་དུས་ནས་རྒྱ་མཆོན་མཐོང་བའི་སྒོ་ནས་ལན་ཞིག་སྒོག་ན།
པ་རོལ་པོས་རང་ལ་མ་འཆོམས་པ་མ་དང་བ་དུས་པ་དེ་ཆོས་ཀྱི་ཐོག་ནས་བཤད་ན། ཏམ་པ་དང་
ང་རྒྱལ་ཁོ་ནས་རང་ལ་དེ་ལྟར་མ་འཆོམས་པ་བཤད་པ་དེ་རྒྱ་ཡན་དུ་བཏང་ན། ཁོ་རང་ལ་ཡང་གཞིན་
ཅིང་། གཞིན་སེམས་མེད་པའི་ཐོག་ནས་ལན་མ་སྒོག་ན་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་སྤྱོད་
ཡོད་པ་དང་། སྒོག་ན་དགེ་མཆོན་ཡོད་པས་ལན་སྒོག་དགོས། རྒྱ་མཆོན་གྱི་དགོས་མཁོ་ལ་བརྟེན་
ནས་ལན་སྒོག་པ་མ་གཏོགས། ཁོང་ཁྱོའི་གཞན་དབང་དུ་སོང་ནས་ལན་སྒོག་གི་མེད་ཅིང་། སྒོ་
སྤྱོད་པའི་ངང་ནས་ལན་སྒོག་ན་ཡག་པོ་ཞིག་སྒོག་ཐུབ།

ཉོན་མོངས་པའི་ཉོས་དམིགས་བཤད་པ་ནི། གལ་ཏེ་ལྟ་དང་ལྟ་མིན་ནམས། །ཐམས་
ཅད་བདག་ལ་དགའ་ལངས་ཀྱང་། །དེ་དག་གིས་ཀྱང་མནར་མེད་པའི། །མེ་ནང་འབྲིད་ཅིང་འཇུག་
མི་རྒྱས། །ཞེས་ང་ཆོ་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པས་ལས་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ཐོག་ནས་བདེ་སྤྱོད་གི་འབྲས་བུ་
སྤྱོད་བར་ཁས་ལེན་ཅིང་། །ཐམས་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རང་གི་དགའ་ལངས་པ་ཡིན་
ན་ཡང་། །རང་ཉིད་སྤྱོད་བསྐྱོལ་ལ་གཞོལ་ཐུབ་ཀྱི་མ་རེད་ཅེས་པའོ། །

ཉོན་མོངས་སྟོབས་ཆེན་དག་འདིས་ནི། གང་དུ་འཕྲད་ན་རི་རབ་ཀྱང་། ཐལ་བ་ཡང་
ནི་མི་ལུས་པ། དེར་བདག་སྐད་ཅིག་གཅིག་ལ་འདོར། ཞེས་འོན་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པའི་སེམས་
གཅིག་སྐྱེས་ན་འདིས་གང་དང་འཕྲད་ན་རི་རབ་ཀྱང་ཐལ་བར་ཆོག་པར་བྱེད་པའི་མནར་མེད་ཆ་
དཔལ་གྱི་མའི་དོང་ལ་སྐད་ཅིག་གཅིག་ལ་ལྷུང་བར་བྱེད་བྱབ་པས། ཉོན་མོངས་པ་དེ་ཡུང་ལ་སྦྱར་
མཁན་གྱི་དག་པོ་དོ་མ་ཡིན།

བདག་གི་ཉོན་མོངས་དག་པོ་གང་། དུས་རིང་ཐོག་མཐའ་མེད་པ་ལྟར། དག་གཞན་
ཀྱན་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུར། ཡུན་རིང་བྱབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་ཆེ་རབས་སྡོན་མ་ཆོར་ཆགས་སྤང་
གིས་སོ་སོར་གནོད་པ་འབའ་ཞིག་བསྐྱལ་ཞིང་། ཆེ་འདིར་ཡང་ཆགས་སྤང་གིས་གནོད་པ་ཁོ་ན་
ལས་མེད། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་དུས་ད་ལྟའི་བར་དུ་ཆགས་སྤང་གི་ལས་དོན་རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་
ཟག་དེ་སྤྱག་ལ་སྦྱར་རྒྱ་དང་། ངན་པ་ལ་སྦྱར་རྒྱ་ཞིག་མ་གཏོགས་མེད་པ་རེད། ཡང་། བདག་དུ་
འཛིན་པའི་འཛིག་ལྟ་བུ་གསུམ་ཆེ་བའི་ཆོད་ཀྱིས་གནས་སྐབས་ཤིག་བདག་དུ་ཞེན་པ་བྱགས་ཆེའི་དབང་
གིས་ངས་སློག་བཅད་ན་ང་ལ་ནམ་སྟོན་ངན་པ་སྟོན་ཡོང་། ངས་སློག་བསྐྱབས་ན་ང་ཆེ་རིང་པོ་ཡོང་
གི་རེད་བསམ་པ་ལྟ་བུ་གནས་སྐབས་ཤིག་ཕན་ཐོགས་ཡོང་གི་ཡོད།

དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འཛིག་ལྟ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གདུང་ཡིན་ཞེས་གསུང་རྒྱན་ཡོད་པ་རེད། ཐ་
མལ་པའི་ཆེ་འདིའི་དག་ཆེ་སྡོན་གཉེན་བྱས་སྤྱོད་བ་དང་། ཆེ་སྡོན་ཅམ་དུ་མ་ཟད། ཆེ་སྟོད་ཀྱི་
གཉེན་ཆེ་སྟོད་ཀྱི་དག་ལ་འགོ་བ། ཆེ་སྟོད་ཀྱི་དག་ཆེ་སྟོད་ཀྱི་གོགས་སུ་འགོ་བ་དེ་འདྲ་ཡོང་རྒྱ་ཡིན་
ཡང་། ཉོན་མོངས་པའི་དག་པོ་དེ་དུས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བཟུང་དགའི་དོ་བོ་འབའ་ཞིག་ལ་གནས་
པ་དང་། མ་འོངས་པར་ཡང་རང་ལ་གནོད་པ་བསྐྱལ་རྒྱ་དང་། སྤྱག་ལ་སྦྱར་མཁན་ཞིག་ལ་གནས་
རྒྱ་གཏན་འཁལ་བ་ཡིན། དེས་ན་ཉོན་མོངས་པའི་དག་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་དུས་རིང་པོ་ཐོག་མཐའ་

མེད་པ་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་རང་ལ་གནོད་འཆོ་བྱེད་མཁན་གྱི་དག་ལ་གནས་པ་ལྟར། རིང་བཅུ་
ཆང་བའི་བརྟན་པའི་དག་པོ་དེ་ཡང་ནམ་ཞིག་ན་ཁོས་ས་ལམ་བཟོད་དེ་བརྟན་འཛིན་གྱི་སྒྲིམ་བུ་དམ་
པར་འགྱུར་བུ་བ་ཞིག་ཡོང་། དག་གཞན་སུ་ཡང་དེ་ལྟ་བུའི་ཡུན་རིང་མཐའ་མེད་པའི་རིང་རང་
ལ་གནོད་འཆོ་བྱེད་མཁན་མེད་པར་གསུངས་པའོ། །

མཐུན་པར་རིམ་གྱི་བརྟན་བྱས་ན། ཐམས་ཅད་ཕན་དང་བདེ་བྱེད་ན། ཉོན་མོངས་
ནམས་ནི་བརྟན་བྱས་ན། བྱིར་བཏགས་སྤྱུག་བསྐྱེད་པ་བྱེད། ཅེས་ཐ་མལ་པའི་དག་ལ་བརྟན་
མཁན་གྱིས་ཐབས་མཁས་པའི་ཐོག་ནས་ངང་བསྐྱངས་ཏེ། དཔེར་ན། ལོ་ཉི་ཤུ་སྤྱི་ལུ་ཅུའི་གོང་
ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་དག་པོ་གནོད་སྒྲིལ་བ་འབའ་ཞིག་མ་གཏོགས་བྱེད་རྒྱ་མེད་པའི་རྒྱ་མི་ལྟ་བུ་ཞིག
དེང་སྐབས་ཡུགས་བཅན་ཡང་རུང་མ་བཅན་ཡང་རུང་འཕྲལ་སེལ་གྱི་ནམ་འགྱུར་ཕན་བུ་འགྱུར་
བཞིན་ཡོད། ཐབས་མཁས་པའི་འབྲེལ་བ་བརྟན་ཤེས་ན། དག་གཉིས་དུ་འགྱུར་བ་ཞིག་ཡོང་གི་
ཡོད་ལ། ལྟས་ངན་གཡང་ལ་ཐྱངས་ཏེ་ལྟས་ངན་གཡང་འགྲུགས་བྱེད་པའི་ཐབས་ཤེས་ཤིག་ཡོང་
རྒྱ་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲོ་ནས་ཐ་མལ་པའི་དག་པོ་དེ་ཉིད་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་རང་ལ་ཕན་པ་དང་།
བདེ་བ་བྱེད་མཁན་ཞིག་ལ་འགྱུར་སྲིད་ནའང་ཉོན་མོངས་པའི་དག་པོ་དེ་ལ་ནི། ཅི་ཙམ་མཁས་པོ་
བྱས་ནས་བརྟན་པའི་ཆོད་ཀྱིས་བྱིར་བཏགས་སྤྱི་ལུ་ཅུའི་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲོ་བས་འཕེལ་ནས་ཁོ་མཐུ་ཇེ་ཆེར་
ཕྱིན་ཏེ་གནོད་འཆོ་ཆེ་རུ་འགོ་བར་གསུངས་པའོ། །

དེ་ལྟར་ཡུན་རིང་རྒྱན་ཆགས་དགར་གྱུར་པ། གནོད་པའི་ཆོགས་རབ་འཕེལ་བའི་རྒྱ་
གཅིག་པུ། བདག་གི་སྤྱིང་ལ་ངེས་པར་གནས་འཆའ་ན། འཁོར་བར་འཛིགས་མེད་དགའ་
བར་ག་ལ་འགྱུར། ཞིས་དེ་ལྟར་དུས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་རྒྱན་ཆགས་པར་རང་ལ་གནོད་འཆོ་འབའ་
ཞིག་བྱེད་པའི་ནང་གི་དག་པོ་གནོད་པའི་ཆོགས་རབ་ཏུ་འཕེལ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱ་གཅིག་པུ་དེ་བདག་

གི་སྒྲིང་ལ་ཡོད་བཞིན་པའི་སྤྱུ་ལ། འཁོར་བ་ལ་འཛིགས་པ་མེད་པའི་ཚུ་ལ་དུ་དགའ་བར་གནས་
ཐབས་ག་ལ་ཡོད་དེ་མེད་ཅེས་པའོ། །

འཁོར་བའི་བཙོན་རའི་སྤྱང་མ་དུ་ལ་སོགས་སུ། གསོད་བྱེད་གཤེད་མར་གྱུར་པ་འདི་དག་
ནི། གལ་ཏེ་ཆོ་གནས་ཆགས་པའི་བྱ་བ་ན། གནས་ན་བདག་ལ་བདེ་བ་ག་ལ་ཡོད། ཅེས་ཉོན་མོངས་
པའི་དབང་གིས་ལས་ངན་བསགས། དེའི་དབང་གིས་དུ་ལ་བའི་སྤྱང་མ་གསོད་བྱེད་གཤེད་མ་ལ་སོགས་
པ་འདི་ནམས་ལས་སྤང་གིས་ཤར་བ་ཡིན་ཞིང་། སོགས་སྤྱུས་བསྐྱུས་པ་ཡི་དྲགས་དང་དུད་འགྲོ་དེ་ཐམས་
ཅད་འདྲེན་བྱེད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པའི་ཆོགས་དེ་ནམས་རང་གི་ཆོ་ལ་བག་ཆ་བ་མེད་པར་ལྷོད་ཡངས་སུ་
གནས་ཏེ། དེ་ཡང་། འདོད་སྲེད་ཞགས་པས་འཁོར་བའི་བཙོན་རར་བཙེངས། ཞེས་གསུངས་
པ་ལྟར། ཆགས་པ་སྟེ་སྲེད་པ་དེ་ལས་འདའ་བར་བྱེད་མི་རྒྱས་པར་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་བྱ་བ་ལྟ་བུ་དེ་
ལ་གནས་ཡོད་པས་ན་བདག་ལ་བདེ་བའི་གོ་སྐབས་ག་ལ་ཡོད་དེ་མེད་ཅེས་པའོ། །

དེ་ལྟར་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཙ་བ་ཉོན་མོངས་ཡིན་པར་ངོ་ཤེས་པར་བྱས་ནས་དེ་ལ་
འཐབ་དགོས་ཚུ་ལ་ནི། དེ་ལྟར་ངེ་སྲེད་བདག་གིས་དག་འདི་མངོན་སུམ་དུ། འཇམ་པར་མ་
བཙོམ་དེ་སྲེད་བདག་འདིར་བཙོན་མི་འདོར། ཞེས་ངེ་སྲེད་དུ་བདག་གིས་འཕགས་པའི་ཡེ་
ཤེས་མངོན་དུ་བྱས་ཏེ། ཉོན་མོངས་ཀྱན་བཏགས་མཐོང་སྤང་ཀྱན་སྦྱོར་གསུམ་གྱི་གཉེན་པོ་
བྱེད་པ་ནས་བཟུང་རིམ་གྱིས་ཀྱན་བཏགས་དང་ལྟན་སྦྱེས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་མངོན་སུམ་དུ་བཙོམ་སྟེ།
འགོག་བདེན་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཞིག་མ་བྱུང་གི་བར་དུ། ང་ལྷོད་ལ་བབས་ནས་སྡོད་པ་ཞིག་མེད་
ཅེས་གསུངས།

རེ་ཞིག་གཞོད་བྱེད་ཆུང་དུ་ལ་ཡང་ཁྲིས་གྱུར་པ། འང་རྒྱལ་བདོ་ནམས་དེ་མ་བཙོམ་པར་
གཉིད་མི་འོང་། ཞེས་དཔེར་ན། རེ་ཞིག་ཐ་མལ་པའི་གཞོད་བྱེད་ཆུང་དུ་ལ་ཡང་རྒྱ་མཚན་ཕྱ་

མོ་ཞིག་ལ་བཞེན་ནས་ཁྱོས་ཏེ། ངའི་དགའ་དེ་མེད་པར་བཟོ་དགོས་བསམ་པའི་ང་རྒྱལ་བདོ་བ་སྟེ།
ང་རྒྱལ་འཆང་ནས་ཡོད་པ་དེས་རང་གི་དགའ་དེ་མ་བཙོམ་པའི་རིང་ལ་འཛོམས་པར་བྱེད་མཁན་རང་
ཉིད་ཀྱི་སྒོ་བག་མི་ཕེབས་པར་གཉིད་ཚུན་ཆད་མི་འོང་བ། ལྟོ་ཆས་ལ་བྱོ་བ་ཡང་མི་འོང་བ་དེ་འདྲ་
ཞིག་ལ་གནས་བཞིན་ཡོད་ན། ངས་ཀྱང་འདིར་བཙོན་པ་འདོར་བར་མི་བྱ་ཞེས་པའོ། །

རང་བཞིན་འཆི་བས་སྤྱག་བསྐལ་གྱི་ར་པའི་ཉོན་མོངས་དག །གཡུལ་ངོར་དང་ར་ཆོན་གྱིས་
གཞིམ་པར་འདོད་པ་ཡང་། །མདའ་མདྲང་མཆོན་གྱིས་ཕྱོག་པའི་སྤྱག་བསྐལ་བྱུང་བསད་ནས། །དོན་
མ་གྲུབ་པར་ཕྱིར་ཕྱོགས་འབྱེར་བར་མི་བྱེད་ན། །ཞེས་ཐ་མལ་པའི་དགའ་བོ་དེ་སོ་སོས་ཆར་བཙད་
དེ་མེད་པར་བཟོ་བྱུང་ནའང་། དུས་ཚོད་གང་མཆོམས་ཤིག་ནས་ཤི་རྒྱུ་ལས་མ་འདས། དེས་ན་
རང་བཞིན་གྱིས་འཆི་བའི་སྤྱག་བསྐལ་གྱི་དབང་དུ་འགྱོ་རྒྱུ་མ་གཏོགས་མེད། འདིར་ཉོན་མོངས་
དག་ཞེས་པས་ནང་གི་དགའ་ཉོན་མོངས་པའི་དོན་མིན་པར་ཉམ་ཚུང་བའི་དོན་དུ་འཇུག

དེས་ན་འཆི་བའི་སྤྱག་བསྐལ་གྱི་རང་བཞིན་ལས་མ་འདས་པའི་ཉམ་ཚུང་ཚུང་གི་དགའ་བོ་
འདི་དག དགའ་དང་འཐབ་པའི་གཡུལ་འགྲེད་དེ་དང་ར་ནས་འཐབ་པའི་ཆོ། ནན་གྱིས་པ་རོལ་
གཞིམ་པར་འདོད་པས་རང་ལ་ཚུར་མདའ་དང་མདྲང་ལ་སོགས་པའི་མཆོན་ཆ་ཕྱོག་པར་དོགས་པའི་
སྤྱག་བསྐལ་དང་དངངས་སྒྲག་ཡོད་ནའང་། དེ་ནམས་བྱུང་དུ་བསད་དེ་དགའ་འཛོམས་པའི་རང་
གི་འདོད་དོན་དེ་མ་གྲུབ་པར་ཕྱིར་ཕྱོག་མི་བྱེད་ཅིང་། དགོས་པ་ཕྱན་ཆོགས་ཉམ་ཚུང་བའི་དགའ་
ཞིག་འཛོམས་པ་ལའང་། ངལ་བ་བྱུང་དུ་བསད་དེ་སྒོ་འཛོམས་དེ་ལྟ་བུ་བསྐྱེད་ཀྱི་ཡོད་ན། ཏྲག་
དུ་སྤྱག་བསྐལ་ཀྱན་གྱི་རྒྱུར་གྱུར་པ། །རང་བཞིན་དགར་ངེས་གཞིམ་བཙོན་བདག་ལ་དེང་། །སྤྱག་
བསྐལ་བརྒྱ་ཕྱག་རྒྱུར་གྱུར་གང་གིས་ཀྱང་། །ཡི་ཆད་སྦྱིད་ལུག་མི་འགྱུར་སྒྲོས་ཅི་དགོས། །ཞེས་
ཏྲག་དུ་སྤྱག་བསྐལ་ཀྱན་གྱི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་དགའ་བོ། ནམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་རང་

བཞིན་དགར་ངེས་པ། རང་གིས་ངང་གིས་རང་ལ་འཆོ་བ་འདྲེན་མཁན་ཉོན་མོངས་པའི་དབྱང་
 ཆོགས་དེ་རྣམས་གཞིམ་པར་བརྩོན་པ་བདག་ལ། དེང་སྟེ་ཆོས་སྐྱབ་པའི་སྐབས་སུ་ཉོན་མོངས་པའི་
 དག་པོ་འཛོམས་པའི་ཆེད་དུ་དགེ་བའི་སྒོ་ལ་གོམས་འདྲིས་བསྟེན་པའི་སྐབས། སྤྱག་བསྐྱེལ་དང་
 ལེན་གྱི་བཟོད་པའི་སྐབས་གསུངས་པ་བཞིན། དགེ་བའི་བྱ་བ་དེ་ལ་མ་ཞུགས་ན་སྤྱག་བསྐྱེལ་སྒོ་
 བྱར་བ་དེ་མི་ཡོང་བ་དང་། དགེ་བའི་བྱ་བ་དེ་ལ་ཞུགས་ན་སྤྱག་བསྐྱེལ་སྒོ་བྱར་བ་བཀྲེས་སྒྲོམ་
 ངལ་དུ་བ་ལ་སོགས་པ་བྱུང་བ། ལམ་རིམ་ཆེན་མོར་གསུངས་པ་བཞིན། དཀའ་ཐུབ་ལ་གནས་
 ན་འཛིག་ཉེན་གྱི་ཕུན་ཆོགས་གང་འཆོམས་ཤིག་སྒོས་བཏང་སྟེ། དཔེར་ན། ཆང་འཐུང་འདོད་
 ན་འང་བཏུང་མི་རུང་བ། འདོད་པ་སྦྱོད་འདོད་ཡོད་ན་འང་སྦྱད་མི་ཆོག་པ་སོགས་ཉོན་མོངས་
 པ་ཆགས་སྤང་གི་སྒོ་ལ་སྤངས་འཛིན་བྱས་ཏེ། དེས་རྒྱུན་པས་འཕྲལ་སེལ་གྱི་དཀའ་ཐུབ་ཅིག་
 ཡོང་གི་ཡོད་ཀྱང་། འདི་ངེས་པར་དུ་དང་ལེན་བྱེད་དགོས་ཞེས་གསུངས། དེ་ལྟ་བུའི་འཕྲལ་
 སེལ་གྱི་དཀའ་ཐུབ་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་མི་བདེ་བ་གཞི་དུ་བྱུང་བ་ཡིན་ན་འང་དེ་རྣམས་དགོས་པ་
 རྒྱབས་ཆེན་པོ་ཞིག་སྐྱབ་པའི་དོན་དུ་ཡིན་པས། ངེས་པར་དུ་དེ་དག་གིས་རྒྱུན་པས་ཕྱིར་བཞྱོག་
 པར་མི་བྱ་ཞེས་གསུངས།

དོན་མེད་དག་ཡིས་ཆ་སྒོལ་བཏོད་པ་ཡང་། །ལུས་ལ་རྒྱན་དང་འདྲ་བར་བསྐྱེལ་བྱེད་ན། འོན་
 ཆེན་གྱུབ་ཕྱིར་ཡང་དག་བརྩོན་གྱུར་པ། །བདག་ལ་སྤྱག་བསྐྱེལ་ཅི་ཕྱིར་གཞོད་བྱེད་ཡིན། །ཞེས་
 དོན་མེད་དག་ཡིས་ཆ་སྒོལ་བཏོད་པ་སྟེ། སལ་པའི་དག་དང་འཐབ་པའི་གནས་སྐབས་སུ་མགོ་དང་
 ལག་པར་ཆ་བཟོས་པ་ལྟ་བུ་ཡོད་པ་དེ་ཡང་སྤྱོ་མོངས་དཔའ་ཉགས་བཞག་པའི་སྐབས་ལ་རྣམས་པ་རེད་
 ཅེས་དུས་ཕྱིས་ལུས་ལ་རྒྱན་དང་འདྲ་བར་བསྐྱེལ་བའམ་འཆང་ཞིང་། རོམ་ངོམ་འཐུར་འཐུར་
 བྱེད་པ་ཡོད་ན། རང་དང་གཞན་གྱི་མཐར་ཐུག་གི་དོན་ཆེན་པོ་རྣམས་མཐུན་གྱི་གོ་འཕང་འགྲུབ་པའི་

ཕྱིར་དུ་ཡང་དག་པར་བརྩོན་པར་གྱུར་པ་བདག་ལ་དཀའ་སྤྱད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐུལ་ཅི་ཙམ་པ་ཞིག་བྱུང་
ནའང་། དཔལ་དང་རྒྱན་དུ་བརྩིས་ནས་དང་དུ་སྦྱང་དགོས་པ་ལས། ཅི་ཕྱིར་གནོད་བྱེད་དུ་འགྱུར་
ཏེ། རོམས་འོས་པ་ཞིག་རེད་ཅེས་པའོ། །

ཉ་པ་གདོལ་པ་ཞིང་པ་ལ་སོགས་པ། །རང་གི་འཆོ་བ་ཙམ་ཞིག་སེམས་པ་ཡང་། །གང་
དང་ཆ་ལ་སོགས་པའི་གནོད་བཅོད་ན། །འགྲོ་བ་བདེ་ཕྱིར་བདག་ལྟ་ཅིས་མི་བཅོད། །ཅེས་
ཆོས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་དུ་དཀའ་སྤྱད་བྱེད་པ་ལ་དགོས་པ་ཆེན་པོ་ཡོད་པས། བྱེད་འོས་པ་ཡིན།
དགོས་པ་གང་ཡང་མེད་པར་སྤྱག་བསྐུལ་དང་ལེན་བྱེད་མཁན་མང་བ། དཔེར་ན། སྤྱད་སེ་
ལུང་པའི་ནང་ལ་ང་རང་ཆོ་གཞིས་ཆགས་བྱེད་མཁན་ལ་ཆ་བཞག་ན། ཞོགས་པ་སྤྱོད་པ་ལ་ལྟོ་ལྟོ་སྤྱད་སེ་
ཙམ་ནས་འགྲོ་དགོས་པ་དང་། ལས་ཀ་བྱེད་པའི་རིང་དེ་ལ་ཡུད་ཙམ་སྤྱོད་སྤྱོད་བྱ་ཡོང་མེད་
པར་བྲེལ་བ་ཁོ་ནས་དུས་འདུག་བཞིན་ཚུར་ལོག་ དེ་ལྟར་མི་ཆོ་ཡུད་ཡུད་ལ་འགྲོ་བའི་སྤྱང་
བ་ཤར་བཞིན་ཡོད་པ་དེ་རྣམས་སོ་སོའི་དངུལ་གསོག་རྒྱུའི་དོན་མ་གཏོགས། རང་གི་རྒྱུད་ལ་
གཏན་དུ་བདེ་བའི་དགེ་སེམས་སྦྱེ་བའི་ཆེད་དུ་མིན། མི་ཆོ་གཅིག་གི་འཆོ་ཐབས་ཀྱི་དགོས་
པ་དེ་ཙམ་ཞིག་ལའང་ངལ་བ་དང་ལེན་བྱེད་དགོས་ཤིང་། ཉ་པ་གདོལ་པ་ཞིང་པ་ལ་སོགས་པས་
རང་གི་འཆོ་བ་ཙམ་ཞིག་སེམས་པ་དེ་ཡང་གང་བ་དང་། ཆ་བ་ལ་སོགས་པའི་གནོད་པ་ཐམས་
ཅད་བཅོད་པར་བྱས་ནས་སྤྱག་བསྐུལ་དང་ལེན་ལྟ་བུ་བྱས་ཏེ་དཀའ་སྤྱད་བསྟེན་ཡོད་ན། འགྲོ་
བ་ཐམས་ཅད་བདེ་བའི་ཕྱིར་དུ་ལམ་ལ་སློབ་པ་བདག་ལ་དེས་རྒྱུན་པས་དཀའ་སྤྱད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐུལ་
བྱུང་བ་ཅིས་མི་བཅོད་དེ་ངེས་པར་དུ་བཅོད་དགོས་ཏེ། གྲུང་ཐང་ཆང་གིས། རྒྱུད་ཆོས་འདི་
ཡིས་ཐར་དཀའ་བས། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ཉོན་མོངས་པ་དང་འཐབ་དུས་སྤྱག་རུས་ཐེག་
པའི་སློན་ལ་ཐབ་དགོས་པ་ལས་དལ་དལ་སྤྱོད་སྤྱོད་ཡོང་བྱ་ཁག་པོ་རེད།

ཕྱོགས་བཅུ་ནམ་མཁའ་མཐས་གདུགས་པའི། འགོ་བ་ཉོན་མོངས་ལས་སྒྲིལ་བར། ཉམ་
བཅས་གང་ཆེ་བདག་ཉིད་ཀྱང་། ཉོན་མོངས་ནམས་ལས་མ་གྲོལ་བ། བདག་གི་ཆོད་ཀྱང་མི་
ཤེས་པར། །སྒྲ་བ་ཇི་ལྟར་སྒྲིན་པ་མིན། ཞེས་ཕྱོགས་བཅུའི་ནམ་མཁའ་མཐས་གདུགས་པའི་
འགོ་བ་ཐམས་ཅད་ཉོན་མོངས་པ་ལས་བསྐལ་བར་བྱ་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་དམ་བཅས་ཏེ། མྱིང་སྟོབས་
དེ་འདྲ་ཞིག་སྐྱེ་བཞིན་པར་ཡང་། ད་ལྟ་ཉོན་མོངས་པ་གཅིག་ལའང་ཁ་གཏད་གཅིག་མ་ཐུབ་པར་
ཉོན་མོངས་པའི་གཞན་དབང་དུ་སོང་བ་ཡིན་ན། སོ་སོའི་རྒྱུ་ཆོད་དེ་འདྲ་ཞིག་ལས་མེད་པར་ད་
དུང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུ་ཀྱི་ཉོན་མོངས་བསྐལ་རྒྱུ་ཡིན་ཟེར་བ་དེ་ཇི་ལྟར་སྒྲིན་པ་མིན་
ཏེ་སྒྲིན་པའི་ཆོག་གོ་ཞེས་པའོ། །

དེ་ལྟས་ཉོན་མོངས་གཞིམ་པ་ལ། ཉམ་ཏུ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པར་བྱ། ཞེས་དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱ་
མཚན་མཐོང་བའི་སྒྲིན་སྲུང་ཏུ་དགའ་ཞིང་སྒྲོ་བའི་ངང་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཡར་འཛུལ་
དགོས་པ་ལས། ཉོན་མོངས་གཞིམ་པ་ལས་ཕྱིར་གྲུས་ཏེ་ལྟོག་པར་མི་བྱ་ཞེས་གསུངས།

འདི་ལ་བདག་གིས་ཞེན་བྱ་ཞིང་། ཁོན་དུ་བབྱང་ནས་གཡུལ་སྤྱད་དེ། རྣམ་པ་དེ་འདྲའི་
ཉོན་མོངས་པ། ཉོན་མོངས་འཛུལ་བྱེད་མ་གཏོགས་སོ། ཞེས་ཉོན་མོངས་པའི་དབྱ་ཆོགས་
འདི་ལ་ཁོན་དུ་བབྱང་ནས་འཐབ་དགོས། དེ་ལ་འཐབ་པའི་རྒྱུ་འདི་དང་དུ་སྐྱང་ནས་ཞེན་པར་
བྱ་ཞིང་། དེ་ལ་བདེན་ཁ་སྐྱེན་པ་དང་། བཏང་སྟོམས་སུ་མ་བཞག་པར་མཐའ་གཅིག་ཏུ་དབྱར་
བཞུས་ཏེ་གཡུལ་སྤྱོད་དགོས། འོ་ན། ཁོན་དུ་བབྱང་སྟེ་ཞེ་ཁོན་བྱེད་པ་དེ་སྒྲིན་མིན་ནམ་ཞེ་ན།
རང་རྒྱུ་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་ལ་དམིགས་ནས། ངའི་རྒྱུ་ཀྱི་ཁོང་ཁྱོད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་གཞོད་
འཆེ་བྱེད་མཁན་རེད་འདུག འདི་ངས་མེད་པར་བཟོ་དགོས་སྟམ་པའི་ཞེ་ཁོན་བྱེད་རྒྱུ་དེ་མཐུན་
པའི་ཕྱོགས་ཡིན་པས། རྣམ་པ་དེ་འདྲ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ལྟར་སྤྱང་བ་ཁོན་སེམས་དང་གདུག་རྩུབ་

ཀྱི་རྣམ་པ་ཕྱན་བྱ་ཞིག་ཡིད་ཀྱང་ཉོན་མོངས་འཛོམས་བྱེད་ཀྱི་ཕྱོགས་ཡིན་པས། དེ་རྣམས་སྦྱོན་
མེད་ཅེས་པའོ། །

བདག་ནི་བསྐྱེད་ཀྱི་བསད་གྱུར་ཏམ། །བདག་གི་མགོ་བོ་བཅད་ཀྱང་མྱེད། །རྣམ་པ་ཀྱུན་
ཏུ་ཉོན་མོངས་པའི། །དག་ལ་འདྲད་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་བདག་བསྐྱེད་ཀྱི་བསད་ན་ཡང་རུང་།
བདག་གི་མགོ་བོ་བཅད་ཀྱང་མྱེད་ཞེས་པ་རུང་གི་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་ཉོན་མོངས་
པའི་དག་ལ་བདེན་ཁ་བྱིན་ཏེ། དེའི་འོག་ཏུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་འདྲད་པར་མི་བྱའོ། །

ཐམས་ཅད་གོ་ཡུལ་ནས་ཕྱུང་ཡང་ནི། །ཡུལ་གཞན་དག་ཏུ་གནས་ཤིང་ཡོངས་བཟུང་ནས། །རྣམ་
པ་བཏྲས་ནས་དེ་ནས་ཕྱིར་ཐོག་གི། །ཉོན་མོངས་དག་ཚུལ་དེ་དང་འདྲ་མ་ཡིན། །ཞེས་ཉོན་མོངས་
པའི་དག་པོ་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་འཐབ་ཅོད་བྱས་ཏེ། དེ་ལ་ཁ་གཏད་གཅིག་
པ་དེ་འོས་ཤིང་རིགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་པའི་དག་གཉིས་པོ་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་དེ་ཉོན་མོངས་པའི་
ས་བོན་བཅོམ་ཐུབ་ན། སྒར་སྦྱེ་རྒྱ་མེད་པ་ཡིན་པས་ངེས་པར་དུ་སྦྱིང་སྟོབས་བསྐྱེད་དགོས། ཐ་
མལ་པའི་དག་པོ་ལྟ་བུ་གཡུལ་ཡམ་སྟེ་རེ་ཞིག་ཡུལ་ནས་ཐོན་ནའང་། ཡུལ་གཞན་དག་ཏུ་རྣམ་པ་བཏྲས་
ནས་ཚུར་ནམ་ཞིག་འཐབ་པ་ཞིག་ཡིང་རྒྱ་ཡིན་ཡང་། ཉོན་མོངས་པའི་དག་ཚུལ་དེ་འདྲ་མིན་པར་
ལན་གཅིག་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་བྱས་ཏེ་སྤངས་པའི་བྲལ་བ་ཐོབ་ན། ཕྱིན་ཆད་རྒྱུན་དང་འཕྲད་
ནའང་སྦྱེ་རྒྱ་མེད་པར་གྱུར་བ་ཡིན་པས་མི་འདྲ་བའི་བྱད་པར་ཆེན་པོ་ཡིད་ཅེས་པའོ། །

ཉོན་མོངས་ཉོན་མོངས་ཤེས་རབ་མིག་གིས་སྤང་། །བདག་ཡིད་ལས་བསལ་གང་དུ་འགོ་
བར་འགྱུར། །གང་དུ་གནས་ནས་བདག་གཞིད་བྱ་བྱིར་འོང་། །ཐོ་ཞན་བདག་ལ་བཅོན་པ་མེད་
པར་ཟད། །ཅེས་པ་འདིའི་འགྲེལ་བཤད་ཐད། བོད་སྐད་ལ་ཉོན་མོངས་ཉོན་མོངས་ཞེས་ཆོག་
གཅིག་པ་ཡིན་རུང་། ལེགས་སྒྱུར་སྐད་ལ་སོ་སོར་ཡིད། དེ་ཡང་ཉོན་མོངས་པའི་སྐད་དོད་ལྟ་

ར་ཀ་ཞེས་པ་དཀའ་ཐུབ་དང་ཉམ་ཆུང་གི་དོན། ཡང་། ཀ་ལེ་ག་ཞེས་པ་རབ་དུ་མ་ཞི་བར་བྱེད་
 པའི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་དོན་དུ་འདུག སྐད་དོད་སོ་སོ་ཡིན་དུས་ཉམ་ཆུང་ཆུང་གི་ཉོན་མོངས་ཞེས་
 གོ་དགོས། དེ་ལ་བོད་སྐད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཤད་པ་དང་། རྒྱ་སྐད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་
 བཤད་པ་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། ཉོན་མོངས་པ་དེ་ཉོན་མོངས་པར་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་གིས་
 སྤང་ཞེས་བཤད་ན་བོད་སྐད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་བཤད་པ་དང་། ཉམ་ཆུང་ཆུང་གི་ཉོན་མོངས་
 དེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་གིས་སྤང་ཞེས་པ་རྒྱ་སྐད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་བཤད་པ་ཡིན། རྒྱ་དཔེ་བསྟུར་
 བ་ཡིན་པས། རྒྱ་སྐད་ཀྱི་བཤད་པ་དེ་གཙོ་ཆེ་བར་བྱེད་དགོས། དེ་ལྟར་ཉོན་མོངས་པ་དེ་རང་གི་
 ཡིད་ལས་བསལ་ཏེ་གཞན་ཞིག་ལ་འགྲོ་ས་ཡང་མེད་ཅིང་། དེ་མཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་ཞི་ཞེས་རང་
 ཡལ་ལ་འགྲོ་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་རེད། གང་དུ་གནས་ནས་སྒྲར་བྱས་པ་རྙེད་པའི་མཆོམས་སུ་བདག་ལ་
 གནོད་པ་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་འོང་བྱ་ཡང་མེད། རང་གི་སྒྲོ་འདི་ཞན་པའི་དབང་གིས་བཙོན་པ་བསྐྱེད་
 དེ་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་རྒྱུད་ལ་སྦྱེ་མ་བྱུང་པ་ཁོ་ནས་ལན་པ་ཡིན།

ཉོན་མོངས་པ་དེ་ལྟ་བུའི་མཐུ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན་ནའང་། བཏགས་དོན་བཙལ་ན་རྙེད་བྱ་
 མེད་ཅིང་། བདག་ཡིད་ལས་བསལ་ཞེས་པ་འདི་ལ་འང་སྒྲར་ཆོག་གི་མེད་དམ་སྙམ། དན་གནོད་
 རྒྱགས་ཆེན་པོ་དེ་འདྲ་འདྲེན་བྱུང་མཁན་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་ཁོང་ཁྱོད་དང་། ཐེ་ཆོམ་དང་། འདོད་
 ཆགས་ཞེས་ལེ་ལན་ཐམས་ཅད་མཐུ་བ་མོ་འདྲུགས་ས་ལྟར་ངེར་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་སྒྲོ་ལ་ཤར་བཞིན་
 ཡོད་ཀྱང་། ང་ཆོ་ཡུང་ལ་སྒྲོར་མཁན་ཉོན་མོངས་པའི་རང་བཞིན་གང་འདྲ་ཞིག་རེད་དམ་དཔྱད་ན།
 རང་དབང་གི་སྒྲོ་ནས་བྱུང་བའི་རང་ཆུགས་བྱུང་བའི་སྒྲོད་ལུགས་ཤིག་མེད་པར། ཉོན་མོངས་པ་
 ཞེས་པ་ཡང་བཏགས་པ་ཙམ་ལས་མ་འདས་པ་རེད། དེ་ཡང་རང་དབང་བདེན་པའི་ཚུལ་དུ་ཡོད་
 པའི་ཉོན་མོངས་ཤིག་ཡོད་ན། དེ་བཏགས་དོན་བཙལ་ན་རྙེད་དགོས་པ་ལ། དེ་གང་དུ་ཡོད་བཙལ་

ན་ཆེད་རྒྱ་མེད་དེ། ཉོན་མོངས་རྣམས་ནི་ཡུལ་ན་མི་གནས་དབང་ཚོགས་ལ་མིན་བར་ནའང་མིན། དེ་
ལས་གཞན་ནའང་མིན་ན་དེ་དག་གར་གནས་འགྲོ་བ་ཀྱན་གནོད་བྱེད། །འདི་ནི་སྒྱུ་འབྲུ་དེ་ཕྱིར་སྤྲོད་
ལ་འཛིགས་སྤྲོད་ཤེས་ཕྱིར་བཙོན་པ་བསྟེན། །དོན་མེད་ཉིད་དུ་བདག་ལ་དཔྱུལ་སོགས་རྣམས་སུ་
ཅི་སྟེ་གནོད་པ་བྱེད། །ཅེས་དཔེར་ན། །འདོད་ཆགས་ལྟ་བུ་སྤྲོན་གོམས་བག་ཆགས་དང་། །དམིགས་
རྒྱུན། །རྣམ་ཏོག་འདུ་འཛི་སོགས་ལས་སྒྱེ་བ་མ་གཏོགས། །བཏགས་དོན་བཙལ་ན་རང་ཚུགས་བྱུབ་
པའི་སྤོད་ལུགས་ཤིག་མེད། །དེ་ཡང་དབྱུད་ན། །ཆགས་ཡུལ་ལ་ཡང་མི་གནས། །དེ་བཞིན་དུ་
མིག་དབང་ལ་སོགས་པའི་བདག་རྒྱུན་དབང་པོ་ལ་ཡང་མི་གནས། །དབང་ཡུལ་འཕྲད་པའི་བར་དེ་
ལའང་གནས་པ་མིན། །དེ་ལས་གཞན་ནའང་མིན་ཞེས་དེ་དག་དང་འབྲེལ་མེད་ཅིག་ཏུ་གནས་པ་
ཡང་མིན། །དེ་དག་གར་གནས་ནས་འགྲོ་བ་ཀྱན་ལ་གནོད་པར་བྱེད་དེ་བཙལ་ན་གང་དུ་ཡང་མི་རྟོག་
པས་སོ། །དེ་ལྟར་ཉོན་མོངས་པའི་དག་བོ་རྣམས་ཇི་ལྟར་སྤྲོ་ལ་སྤྲོད་བཙལ་བཏགས་དོན་བཙལ་
ན་ཆེད་དགོས་རྒྱུ་ལ། །མི་རྟོག་པ་དེ་འབྲུ་ཡིན།

འོ་ན། །མི་བདེན་པ་ཡིན་པས་མེད་པ་ཡིན་ནམ་སྟེ་ནམ་ན། །ཕན་གནོད་དངོས་སུ་འབྲེལ་བ་
ཞིག་ཡིན་པས། །མེད་པ་མིན། །སྤོད་ལུགས་ལ་ཡུལ་སྤྲོད་ནས་བྱུབ་པ་མེད་པར། །མིང་གི་དབང་
གིས་ཡོད་ཅམ་ཞིག་ཡིན་ཡང་། །སྤང་ཚུལ་ལ་མིང་གི་དབང་གིས་ཡོད་ཅམ་མ་ཡིན་པར་ཡུལ་སྤྲོད་
ནས་ཡོད་པ་ལྟ་བུར་སྤང་ཡོང་དུས་སྤང་ཡང་མི་བདེན་པ་སྒྱུ་མ་དང་འབྲུ་བར་རྒྱུན་གྱི་དབང་གིས་
ཡོད་པ། །རྟོག་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྲུང་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན། །དེས་ན་མཐུན་པའི་རྒྱུན་
དང་འཕྲད་ན་སྒྱེ་ལ། །འགལ་རྒྱུན་དང་འཕྲད་ན་འགག་འགྲོ་བ། །དེའི་མི་མཐུན་སྤྱོད་ལས་ལ་གོམས་
ན་ཉོན་མོངས་པ་དེ་ཅི་ཅམ་གྱིས་རྒྱས་པ་ཆེ་ནའང་། །རྒྱུན་གྱི་དབང་གིས་འགྱུར་འགྲོ་བ་དང་། །གཞིམ་
རྒྱས་པ་ཡིན་པས། །སྤོད་རྒྱས་བཞིན་དུ་སྤོད་བར་དོན་དང་དགོས་པ་ཅི་ཡང་མེད་པ་ཉིད་དུ་ཉོན་

མོངས་པའི་དབང་དུ་བཏང་ནས་བདག་ལ་དཔུལ་བ་ལ་སོགས་པའི་ངན་སོང་རྣམས་སུ་ཅི་ཞིང་སྟུག་
བསྐལ་གྱིས་གནོད་པ་བྱེད་དུ་འཇུག་ཞིང་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་འདི་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མི་རིགས་སོ་ཞེས་གསུངས།
དེར་བརྟེན་ཞུས་པ་མི་བྱེད་པར་དེ་སྟོང་བའི་ཕྱིར་དུ་གནས་ལུགས་ཤེས་པའི་སྟོ་ནས་བཙོན་པ་བརྟེན་
དགོས་པར་གསུངས། བཏགས་དོན་བཙལ་དེ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་ལུགས་སམ་གནས་ལུགས་ཀྱི་
དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ན། རྗེ་བཙུན་མི་ལས། དོན་དམ་བདེན་པའི་དབང་བྱས་ན། །བགལ་ས་
ལས་སངས་རྒྱུ་ཉིད་ཀྱང་མེད། །ཅེས་དོན་དམ་བདེན་པའི་དབང་དུ་བྱེད་ན། བགལ་ས་མ་ཟད་
སངས་རྒྱུ་ཉིད་ཀྱང་མེད་ལ། ཆོས་ཉིད་ཀྱང་མེད་གསུངས་པ་བཞིན། དོན་དམ་ལ་དགག་བྱའི་དོན་
དམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། སྟོ་དོན་དམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡོད་པས། འདིར་དགག་བྱའི་
དོན་དམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །

དེ་ལྟར་རྣམ་བསམ་ཇི་སྟངས་བཤད་པ་ཡི། །བསྐྱབ་པ་སྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་འབད་པར་བྱ། །སྤྲོན་
པའི་ངག་མ་ཉན་ན་སྤྲོན་དག་གིས། །བཙོན་དགོས་ནད་པ་སོས་པ་ག་ལ་ཡོད། །ཅེས་དེ་ལྟར་རྣམ་
པ་དུ་མར་བསམ་པའི་སྟོ་ནས་ཇི་སྟངས་བཤད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་བྱ་དེ་རྣམས་ཆེད་
དུ་འབད་པའི་སྟོ་ནས་བསྐྱབ་དགོས་པ་དང་། ལག་ལེན་དུ་མ་བཀལ་ན་མི་ཡོང་བའི་ཆུ་ལ་ནི། རན་
ཏན་དུ་བྱེད་པ་དང་ནད་གསོ་བའི་འདུ་ཤེས་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན། རན་ཏན་བྱས་དེ་སྦྱོར་བ་ལག་
ལེན་དུ་བཀལ་ན་འཇིགས་པ་རྒྱ་དང་བཅས་པ་ལས་ཐར་བཞིག་ཡོང་རྒྱ་རེད།

སྤྲོན་བཟའ་ཞིང་འབྲུང་བའི་སྟོ་ནས་ནད་ལས་དྲག་དགོས་པ་ལྟར། བག་ཡོད་དང་ལྡན་པའི་
སྟོ་ནས་སེམས་ཀྱི་གྲོལ་བ་ཐོབ་དགོས་པར་གསུངས། དེས་ན་ནན་ཏན་དུ་སྐྱབ་པ་ཉམས་ལེན་བྱེད་
དགོས་པར་གདམས་ནས། བག་ཡོད་ཀྱི་ཉམས་ལེན་མི་བྱེད་པར་བག་མེད་ཀྱི་སྦྱོད་པ་རྒྱ་ཡན་དུ་གཏོང་
བ་དེ་ཉོན་མོངས་པས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། བག་ཡོད་ཡོང་བའི་ཅ་བ་ཉོན་མོངས་པ་ལ་འབྲུབ་དགོས་པ་ཡིན་

པས། ལེའུ་འདིར་ཉོན་མོངས་པར་འབྲལ་ལུགས་དེ་གཙོ་བོར་བྱས་ཏེ་གསུངས་འདུག བག་ཡོད་
བྱུང་ན་ཤེས་བཞིན་སྐྱེ་ཡོང་གི་རེད། བྱ་བ་འདི་རྩ་བུ་བྱེད་རུང་བ་ཡིན་བསམ་པ་དང་། འདི་རྩ་བུ་
མི་རུང་བ་ཡིན་བསམ་པའི་བླང་དོར་གྱི་གནད་ཤེས་པའི་བྲན་པ་ཡོད་པ་དང་། དེ་ནས་བག་ཡོད་གྱི་
གཞི་ཙམ་ཐོག་ནས་རྒྱན་དུ་སོ་སོའི་སྒོ་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་པ་ལ་དུས་དུས་སུ་བཏག་དཔུང་བྱས་ནས་ཤེས་
བཞིན་གྱི་བྱ་ར་མཁན་དེས་བྱ་ར་བྱས་ཆོ། ཉེས་པའི་གཞི་ལ་འཇུག་གཤམ་བྱེད་དུས་ཉེན་ཁ་འདུག་
བསམ་པའི་ཤེས་བཞིན་གྱི་བྱ་ར་ས་རིག་ནས་དེ་དང་དེ་བྱེད་མི་རུང་བ་ཡིན་པ་དེ་བྲན་པས་བཟུང་མ་
ཐག་དུ་གཉེན་པོ་བཞེན་ནས་བྱ་བ་དེ་ལས་སྒྲིག་པ་ཞིག་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྐྱབ་དགོས་པའི་རིགས་
ལའང་། བྲན་ཤེས་ཀྱིས་ཟིན་པར་བྱས་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་སྒོ་བ་རྒྱ་ཡིན་ནོ། །

མདོར་ན། འགྲོ་འཆག་ཉལ་འདུག་གི་སྤྱོད་ལམ་གང་གི་སྐབས་སུའང་། བྲན་ཤེས་བག་
ཡོད་དང་ལྟན་པའི་སྒོ་ནས་བསྐྱེད་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་མི་ཉམས་པར་གོང་ནས་གོང་དུ་སྤེལ་དགོས་
པར་གསུངས་པའོ། །

ལེའུ་འཇོན་མཆན་བརྟན་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པ་ལས། བག་ཡོད་
བརྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྩེ་ལེའུ་བཞི་པའོ། །

[illegible]

བསྐྱབ་པ་བསྐྱབ་པར་འདོད་པ་ཡིས། །རབ་ཏུ་བསྐྱིམས་ནས་སེམས་བསྐྱབ་ནྟེ། །སེམས་
འདི་སྐྱབ་པར་མ་བྱས་ན། །བསྐྱབ་པ་བསྐྱབ་པར་ཡོང་མི་རུས། །ཞེས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
བསྐྱབ་པ་བསྐྱབ་པར་འདོད་པ་དག་གིས་རབ་ཏུ་བསྐྱིམས་ཏེ་འབད་པ་ཆེན་པོའི་སྣོ་ནས་སེམས་བསྐྱབ་
དགོས། སེམས་བསྐྱབ་པར་མ་བྱས་ན། །བསྐྱབ་པ་བསྐྱབ་མི་བྱུང་ཅེས་གསུངས།

སེམས་ཀྱི་སྒྲུང་པོ་ཡན་བཏང་བས། མནར་མེད་གནོད་པ་བྱེད་པ་ལྟར། སྒྲུང་ཆེན་མ་
 ཐུལ་ཐྱོས་པ་ཡིས། །འདི་ན་དེ་འདྲིའི་གནོད་མི་བྱེད། །ཅེས་སེམས་སྒྲུང་པོ་དང་འབྲེལ་བ་དེ་རང་
 གར་གང་བྱུང་བྱེད་དུ་བརྟུག་སྟེ་ཡན་པོར་བཏང་ན། མནར་མེད་དུ་སྒྱུར་བའི་གནོད་པ་ཆེན་པོ་བྱེད་
 གྱི་ཡོད། སྒྲུང་ཆེན་མ་ཐུལ་བ་སྟོན་པ་ཞིག་གིས་ཀྱང་དེ་འདྲིའི་གནོད་པ་བྱེད་མི་བྱུང། འོན། སེམས་
 ཀྱི་སྒྲུང་པོ་ཡན་གར་འབྲམས་པ་དེ་ཇི་ལྟར་འདུལ་བར་བྱེད་དགོས་སམ་ཞེ་ན། ཀྱན་ནས་དྲན་པའི་
 ཐག་པ་ཡིས། སེམས་ཀྱི་སྒྲུང་པོ་དམ་བཅུགས་ན། །འཛིགས་པ་ཐམས་ཅད་མེད་འགྱུར་ཞིང་། །དགེ་
 བ་ཐམས་ཅད་ལག་དྲུ་འོང་། །ཞེས་ཁ་སང་ང་ཆོ་བ་ཀའ་མོལ་བྱུང་བ་བཞིན་བསམ་སྟོན་གཏོང་སྟངས་
 ལ་སྟངས་འཛིན་ཞིག་བྱེད་མ་བྱུང་ན། འདོད་པ་ལ་ཆོག་ཤེས་མེད་པས། ང་འཇོམ་གླིང་གི་རྒྱལ་
 པོ་བྱེད་རྒྱ་བྱུང་ན། ཡོད་ཆད་ང་ལ་བྱུང་ན་བསམ་པ་ལྟ་བུ། དཔེར་ན། ལུ་གུ་རྒྱུང་རྒྱུང་ཆོས་ང་
 གནམ་ལ་འཕྱར་རྒྱ་བྱུང་ན། རྩོལ་རྩོལ་བྱེད་མི་དགོས་པ་བྱུང་ན་བསམ་པ་ལྟ་བུ། སེམས་ནང་

རྣམ་ཏེག་སྒྲ་ཆོགས་པ་ཡོང་གིན་ཡོད། སེམས་ཀྱི་སྒྲ་དཔོ་ཆགས་སྒྲ་དག་དབང་དུ་བཏང་ན། རང་
 གཞན་གཉིས་སྤང་ཡོང་རྒྱ་ལས་མ་འདས་པས། སེམས་ལ་བཟོ་བཅོས་སམ་སྤངས་འཛིན་བྱེད་དགོས།
 དེ་ཡང་ཐོག་མར་རུང་བའི་ཚྭ་གས་དང་མི་རུང་བའི་ཚྭ་གས་གང་ཡིན་པ་རྣམས་ཤེས་པར་བྱས། དེ་
 རྣམས་དྲན་པས་ཟིན་པར་བྱས་ཏེ། ཏྲ་སྤ་གྱིས་གཙུག་པ་སྟར་སེམས་ཀྱི་སྒྲ་དཔོ་དེ་མི་རུང་བའི་
 ཚྭ་གས་ལ་འགྲོ་གིན་འདུག་ན། དེ་མ་ཐག་ཏུ་དྲན་པའི་ཐག་པས་རུང་བའི་ཚྭ་གས་ལ་ཁ་ལོ་སྦྱར་དགོས།
 དྲན་པའི་ཐག་པས་སེམས་ཀྱི་སྒྲ་དཔོ་དམ་དུ་བརྩམས་པ་ན། སེམས་མ་དུ་ལ་བའི་དབང་གིས་བྱང་
 བའི་འཛིགས་པ་རྣམས་ནི་ཁིང་། སེམས་དུ་ལ་བའི་དབང་གིས་བྱང་བའི་དགེ་བ་རྣམས་རང་བཞིན་
 གྱིས་ལག་ཏུ་འོང་བ་ཡིན།

འོ་ན། སེམས་མ་དུལ་བས་འཛིགས་པ་འོང་བ་དང་། སེམས་དུལ་བས་མི་འཛིགས་པ་གཏན་དུ་བདེ་བ་ཡོང་ལུགས་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྟེ་ན། ལྟག་དང་སེང་གེ་སྒྲང་ཆེན་ཏེ་ད། རྒྱལ་དང་དག་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་དང་། སེམས་ཅན་དཔྱལ་བའི་སྤང་མ་དང་། བྱད་མ་དེ་བཞིན་སྲིན་པོ་རྒྱལ་། སེམས་འདི་གཅིག་ཕྱུ་བཏགས་པ་ཡིས། དེ་དག་ཐམས་ཅད་བཏགས་པར་འགྱུར། སེམས་འདི་གཅིག་ཕྱུ་བཏུལ་བ་ན། དེ་དག་ཐམས་ཅད་བྱལ་བར་འགྱུར། ཞེས་སྤྱིའི་ལྟག་དང་། སེང་གེ་རྒྱལ་ལ་སོགས་པ་དང་། གཞན་ཡང་། ཆོ་སྤྱི་མའི་ངན་སོང་གི་གནས་ཀྱི་དཔྱལ་སྤང་རྒྱལ་དང་། གཞན་ཡང་། བྱད་མ་ཞེས་པ་འཛིག་ཏེན་པའི་ག་ཟ་མཁའ་འགོ་རྩ་དང་། སྲིན་པོ་ལ་སོགས་པ་གཞོད་པའི་ཆོགས་ཐམས་ཅད་སེམས་མ་དུལ་བའི་དབང་གིས་ལས་ངན་བསགས། དེའི་འབྲས་བུ་ལ་གཞོད་པ་སྣ་ཆོགས་པ་རྒྱལ་བུ་བ་ཡིན།

དཔེར་ན། དམག་ས་ལྟ་བུར་འགའ་ཤས་ཀྱི་ལུས་ལ་མདེུ་ཕྱག་ནའང་མས་སྐྱེན་ས་བྱུང་
བ་དང་། འགའ་ཤས་སྐྱེན་རྒྱུར་དུ་ཞིག་གིས་མི་དགོས་པ་ལྟ་བུར་ཆོའི་མཐོང་ཆོས་ལ་ཡོད། ང་།

ཆོས་རྒྱན་དུ་བཤད་སྟོན་ལ། ལམ་འགྲོ་ཡོད་མེད་ཅེས་པའི་ཚིག་གཅིག་ཕུ་དེ་ལ་ཆ་མ་བཞག་པར།
དེའི་རྒྱ་རྒྱུ་རྒྱུ་ཅད་གཅོད་བྱེད་དགོས། འགའ་ཞིག་རང་དོན་རང་གཅེས་ཀྱིས་ཐབས་ཤེས་ཡོད་དགུ་
ཅ་ལ་སྤྱུག་བྱས་ཀྱང་། འགྲེལ་བཤད་རྒྱག་རྒྱ་མེད་པའི་ཐོག་སྒྲེབས་དུས་ལམ་འགྲོ་མེད་པའི་སྒྲུང་
ལ་བསྐྱལ་བ་རེད།

འོ་ན། ལམ་འགྲོ་ཡོད་མེད་ཅེས་པའི་རྩ་བ་བསོད་ནམས་ཞེས་བརྗོད་ཀྱང་རུང་། ཡང་ན།
འབྲས་བུ་བཟང་པོ་དེ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ལས་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་ན་འདོད་དོན་གྲུབ་པ་དང་། འགའ་
ཞིག་འབད་པ་མ་བྱས་ཀྱང་འབད་མེད་ལྷན་འབྲུབ་དུ་བྱུང་བ་འདི་དག་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་བྱུང་
བ་ཡིན། ལམ་འགྲོ་ཡོད་དང་མེད་ཟེར་བ་འདིས་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྒྱས་པ་བསྟན་ཡོད། དཀོན་
མཆོག་གི་བྱུགས་བཞེད་ཀྱི་དབང་གིས་ལམ་འགྲོ་ཡོད་མེད་བཤད་ན་རིགས་པའི་གཞོད་པ་དང་
འགལ་འདུ་མང་པོ་ཡོང་། ཆད་མས་ངེས་པ་རྙེད་པ་འཇམ། མཐོང་ཆོས་མངོན་སུམ་དུ་ངེས་
པ་རྙེད་མི་བྱུབ་པ་ཞིག་ཡིན་ན། རིགས་པས་དབྱེད་པ་བྱེད་དགོས། གང་ལ་རིགས་པས་གཞོད་
པ་ཡོད་པ་དེ་དོར། སྤྱོད་བྱེད་ཡོད་པ་དང་། རིགས་པས་གཞོད་པ་མེད་པ་དེ་དང་དུ་སྒྲུང་རྒྱ་
སྒྱུར་བཏང་གི་འགྲོ་སྤངས་ཡིན། མཐར་གཏུགས་ན་གཅན་གཟན་ལ་སོགས་པའི་འཛིགས་པ་
མི་བཟད་པའི་གཞོད་པ་དེ་རྣམས་སེམས་མ་དུ་ལ་བའི་དབང་གིས་བྱུང་བར་བཞེན། སེམས་འདི་
གཅིག་ཕུ་བཏགས་ན་ཕྱིའི་གཞོད་བྱེད་ཐམས་ཅད་བཏགས་པ་དང་ཁྱད་མེད་པར་གཞོད་པ་རྣམས་
འབྱུང་མི་བྱུབ།

རང་གི་སེམས་འདི་གཅིག་ཕུ་དྲན་པས་བཅིངས་ནས་རུང་བའི་ཕྱོགས་སུ་བཏང་སྟེ་སེམས་
དུ་ལ་བཞིག་བྱུང་ན། དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱུ་རྒྱུ་ཅད་གཞོད་པ་འཕྲད་རྒྱུའི་ལས་དེ་རྣམས་མི་གསོག་ཅིང་།
སྤྲུལ་བསགས་ཀྱི་ལས་དེ་རྣམས་ལའང་འགྱུར་བ་འགྲོ་བྱུབ་པ་ཞིག་ཡོང་བ་ཡིན།

འདི་ལྟར་འཛིགས་པ་བཅས་ཅད་དང་། །སྤྱག་བསྐུལ་དཔག་དྲུ་མེད་པ་ཡང་། །སེམས་
ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཞོ་ཞེས། །ཡང་དག་གསུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་བསྟན། །ཞེས་སྤྱག་བསྐུལ་དང་བདེ་བ་
དེ་སེམས་དུལ་མ་དུལ་གྱི་ཆ་ནས་ཡོང་གི་ཡོད་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་མདོ་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་
སོགས་ལས། སེམས་ནི་དག་ནང་དག་ཆེན་ཏེ། །སེམས་ལས་གཞན་པའི་དག་མེད་དོ། །ཞེས་
དང་། ཡང་སེམས་དུལ་བའི་ཕན་ཡོན་ལ། སེམས་དུལ་བ་ནི་ལེགས་པ་སྟེ། །སེམས་དུལ་བས་
ནི་བདེ་གཤེགས་ཐོབ། །ཅེས་གསུངས།

ཁམས་གསུམ་གྱི་སྤོང་བཅུད་ཀྱི་བཀོད་པ་འདྲ་མི་འདྲ་སྒྲ་ཆོག་སྟེང་པ་ནི། སེམས་ཅན་དམུལ་
བའི་མཆོན་ཆ་ནམས། །སྤྱིག་གིས་ནི་ཆེད་དུ་བྱས། །ཚུགས་སྲེག་ས་གནི་སྤྱིས་བྱས། །མོ་
ཆོག་ས་དེ་དག་ཅི་ལས་བྱུང་། །ཞེས་མེད་ཡུལ་གྱི་བཀོད་པ་ལ་མཆོན་ན། དཔེར་ན། ཡུ་རོབ་
ནང་གི་ཡུལ་བཀོད་འདི་འདྲ་ཞིག་ཡོད་པ་དང་། ཡུ་རོབ་ནང་ཁུལ་ལའང་། སུད་མིའི་ཡུལ་བཀོད།
ཨི་ཏ་ཡི་དང་། ཟླ་རི་མི། དེ་ཆོའི་ཡུལ་བཀོད་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡོད་པ། དེ་བཞིན་དུ་ས་ཡི་ཁ་རི་
ཡའི་(Siberia)བྱང་ངོས་སུ་ཕྱིན་པ་ཡིན་ན། ཉིན་མཆོན་གྱི་འགོ་སྤངས་དང་། ཡུལ་བཀོད་གང་
འདྲ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་དག་དཀོན་མཆོག་གིས་བཅོས་པ་ཡང་མིན། སུ་གང་གིས་བྱས་པ་མིན་པར།
སྤོང་དེ་ལ་ཁོངས་སྤོང་མཁན་གྱི་སེམས་ཅན་ནམས་ཀྱི་སྤྱི་མཐུན་གྱི་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་བྱུང་པ་ཡིན།

སྤྱི་ཚོགས་བྱམ་མིང་གི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ་བདག་འབྲས་ཞེས་པ་དང་། རང་རང་སོ་སོ་
སྒྲེར་གྱིས་མྱོང་དགོས་པའི་ལས་ནམ་སྒྲིན་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་སོགས་པ་དེ་འདྲ་ཡོད། གནས་དེ་དང་
དེ་ལ་བདེ་རྒྱལ་ཡོངས་སྤྱོད་མཁན་སེམས་ཅན་རང་རང་གི་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་
དེ་འདྲ་ཞིག་གསར་དུ་ཆགས་པ་ཡིན། རི་སྤྱོད་ནམ་མཁའ་མ་ཟད་གྱི་བར་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་
པོའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རབ་འབྱམས་ཀྱི་མཆོའི་རྒྱལ་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་

གསར་པ་ཆགས་ཀྱིན། རྟེན་པ་འགག་གིན་འགོ་རྒྱུ་ཡིན་པ་རེད། རྣམ་རྒྱུན་ལུང་དངས་པ་འགའ་
ཤས་ལ་མེ་ཆོགས་ཞེས་ཡོང་གི་འདུག་ཀྱང་། དེ་མ་དག་པ་ཡིན། རྒྱ་དཔེ་ལ་མེ་ཆོགས་ཞེས་ཡོད་
འདྲ་བས་དེ་དག་པ་ཡིན།

ཕྱགས་སྒྲིག་ས་གནི་དང་། སེམས་ཅན་དཔྱལ་བའི་མཆོན་ཆ་རྣམས་དང་། ཕྱགས་སྒྲིག་
གི་ས་གནི་ལ་སོགས་པ་དེ་རྣམས་སྤྱད་པ་སྤྲོད་པ་ལ་ མེ་ཆོགས་ཏེ་ཤལ་མ་ལའི་སྤྲོད་པའི་སྤྲོད་པ་
རོ་ཤེས་མཁན་འདྲ་བའི་རྣམ་པར་ཡོད་པའི་མེ་ཆོགས་དེ་འདྲ་ཡོད་པ་དེ་ཆོ་ཅི་ལས་བྱུང་ཞེས་དྲི་བའི་
ཚུལ་དུ་བཀོད་ནས། དེའི་ལན་ལ། དེ་འདྲ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །སྤྲིག་སེམས་ཡིན་པར་
བྱུང་བས་གསུངས། །ཞེས་དེ་འདྲ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་སེམས་མ་དུ་ལ་བ་སྤྲིག་པའི་སེམས་ཀྱི་དབང་
གིས་ཤར་བ་ཡིན་པར་བྱུང་བས་གསུངས་ཞེས་པའོ། །

དེ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་གསུམ་པོ་ན། །སེམས་ལས་འཇིགས་པ་གཞན་འགའ་མེད། །ཅེས་
དེ་ལྟར་ས་འོག་ས་སྤྲོད་། ས་སྤྲོད་འཇིག་རྟེན་གསུམ་ལ། འཇིགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་སེམས་
ཀྱི་ཆོ་འདུལ་ལམ་སྤྲིག་སེམས་ཀྱི་དབང་གིས་ཤར་ཡོང་བར་བརྟེན། འཇིགས་པའི་མཐར་ཐུག་
པ་སེམས་ལས་ལྷག་པ་གཞན་གང་ཡང་མེད་པར་གསུངས།

དེ་ལྟར་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་སྤྲོགས་ཀྱི་འགོ་སྤྲོད་ཐོག་ནས་སེམས་མ་དུ་ལ་བའི་སྦྱོན་དེ་
རྣམས་བརྟན་ནས། རྣམ་བུ་གི་སྤྲོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་སེམས་དུ་ལ་བའི་ཆ་ནས་ཡོང་དགོས་
པས། དེའི་ཚུལ་ཇི་འདྲ་ཡོད་དམ་སྟུམ་ན། གལ་ཏེ་འགོ་བ་དབུལ་བོར་བས། །སྦྱོན་པའི་པ་རོལ་
ཕྱིན་ཡིན་ན། །ད་དུང་འགོ་བཀའ་ཡོད་ན་སྟོན། །སྦྱོབ་པ་ཇི་ལྟར་པ་རོལ་ཕྱིན། །ཞེས་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའི་སྦྱོན་པའི་ཉམས་ལེན་གྱི་སྟོར་ལ་མཆོན་ན་ཡང་སྦྱོན་པའི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་ཞེས་པ་འགོ་
བ་ཐམས་ཅད་དབུལ་བའི་སྤྲོག་བསྐྱེད་དང་བྲལ་བ་ཞིག་ལ་འཇོག་དགོས་ཀྱི་ཡོད་ན། ད་དུང་ཡང་

འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་དབུལ་ཤིངས་ཉམ་ཐག་པའི་བརྟེན་པོ་དེ་འདྲ་ར་རང་ཚོའི་མཐོང་ཚོས་ལ་ཡོད་
 པས། སློན་གྱི་སློབ་པ་ནམས་ཇི་ལྟར་སློན་པའི་ཡ་རོལ་དུ་སློན་པར་རིགས་ཏེ་མི་རིགས་ཞེས་པའི་
 ལན་ལ། བདོག་པ་ཐམས་ཅད་འབྲས་བཅས་ཏེ། སློབ་པོ་ཀྱན་ལ་གཏོང་སེམས་ཀྱིས། སློན་པའི་
 ཡ་རོལ་སློན་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟས་དེ་ནི་སེམས་ཉིད་དོ། ཞེས་བདོག་པའི་ཇུས་དངོས་པོ་ཐམས་
 ཅད་བཏང་བའི་དགེ་ཙམ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་སློབ་པོ་ཀྱན་ལ་གཏོང་སེམས་ཡང་ནས་ཡང་དུ་སླེལ་
 ཏེ་གཏོང་སེམས་ཀྱི་གོམས་པ་མཐར་སློན་པ་ན། དེ་ལ་སློན་པའི་ཡ་རོལ་དུ་སློན་པར་གསུངས་པ་
 ཡིན། སེམས་ཀྱི་སྟེང་ནས་གཏོང་སེམས་ཡར་རྒྱས་ངེས་ཅན་འགྲོ་དགོས་པ་མ་གཏོགས་དངོས་
 པོས་གཞན་གྱི་དབུལ་བ་སེལ་བར་སྟོས་མི་དགོས་པ་དེ་ལྟ་བུས་ན། དེ་ལྟས་དེ་ནི་སེམས་ཉིད་དོ། ཞེས་
 སློན་པའི་ཉམས་ལེན་མཐར་སློན་པ་ཡོང་བ་དེ་འང་སེམས་ཉིད་ལ་རག་ལས་པར་བརྟན་པ་ཡིན།

དེ་བཞིན་དུ་ཚུལ་བྱིན་པ་གི་ཉམས་ལེན་ཡང་། ཉལ་སོགས་པ་གང་ཞིག་དུ། དེ་དག་གསོད་མི་འགྱུར་བར་བསྐྱད། སྤྱིང་བའི་སེམས་ནི་ཐོབ་པ་ལས། ཚུལ་བྱིན་པ་པོ་ལ་སྤྱིན་པར་བཤད། ཅིས་འཇིག་རྟེན་གི་ཁམས་ན་གཞོད་པ་གཏན་ལོག་པ་ཞིག་ཚུལ་བྱིན་པ་པོ་ལ་བཞག་པ་མིན་པར། ནང་ཤེས་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱིང་ནས་གཞན་ལ་དངོས་སུ་གཞོད་པ་སྤྱོས་ཅི། གཞོད་པའི་ཀྱན་སྤྱིང་དང་བཅས་པ་རྩ་བ་ནས་སྤྱོམ་སྟེ་ཟད་པ་ཞིག་ལ་ཚུལ་བྱིན་པ་པོ་ལ་དུ་སྤྱིན་པར་བཤད་ཅིང་། དེ་ཡང་སེམས་རྒྱུད་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན། སེམས་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱིང་ནས་སྐྱབ་དགོས་པར་གསུངས་པའོ། །

སེམས་ཅན་མི་སྤྱན་ནང་མཁའ་བཞིན། ཉེ་དག་གཞིས་གྱིས་ཡོང་མི་ལང་། ཁྲི་བའི་
སེམས་དེ་གཅིག་བཅོམ་ན། དག་དེ་ཐམས་ཅད་ཆོམས་དང་འདྲ། ཞེས་བཟོད་པའི་ཉམས་ལེན་
ཡང་དངོས་སུ་གནོད་བྱེད་གཅིག་ཀྱང་མེད་པ་ཞིག་དགོས་ན། སེམས་ཅན་མི་སྤྱན་པའམ། ལྷ་

གོད་པ་ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་མཐའ་མེད་པ་དེ་ནམས་གཞིས་པའམ་འདུལ་བར་ཡོང་མི་ལང་སྟེ་ཅ་
བ་ནས་བྱེད་ཐབས་མེད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན།

འོ་ན། བཟོད་པའི་པར་ཕྱིན་གང་འདྲ་ཞིག་ལ་བཞག་དགོས་སམ་ཞེ་ན། ནང་ཤེས་རྒྱུད་
ཀྱི་སྟེང་ཁྲོ་བའི་སེམས་གཏན་ནས་མེད་པར་བཟོ་བཅོས་བྱུང་ན། གཞོད་བྱེད་ཐམས་ཅད་བཅོམ་པ་
དང་འདྲ་བ་ཡིན། དཔེར་ན། ས་སྟེང་འདི་དག་གོས་གཡོག་དུ། དེ་སྟེང་གོ་བས་ག་ལ་ལང་། །རྩམ་
མཐིལ་ཅམ་གྱི་གོ་བས་ནི། །ས་སྟེང་ཐམས་ཅད་གཡོགས་དང་འདྲ། །ཞེས་ཆེར་མ་ལ་སོགས་
པས་ཀྱང་པ་ལ་གཞོད་འཆོ་མི་ཡོང་བའི་ཆེད་དུ། ས་སྟེང་ཐམས་ཅད་གོ་བས་གཡོགས་བྱུང་ཐབས་
མེད་ཅིང་། དེ་ལས་རྩམ་མཐིལ་འགོ་བས་བྱུང་བཅོམ་གྱི་གོ་བ་ཞིག་བྱུང་ན། དེས་ས་སྟེང་ཐམས་
ཅད་གཡོགས་པ་དང་འདྲ་བར། ཀྱང་པ་གཞོད་པ་ལས་སྟོབ་བྱུང་པ་དང་འདྲའོ་ཞེས་གསུངས།

དེ་བཞིན་ཕྱི་རོལ་དངོས་པོ་ཡང་། །བདག་གིས་ཕྱིར་བཞོག་མི་ལང་གི། །བདག་གི་སེམས་
འདི་ཕྱིར་བཞོག་བྱའི། །གཞན་ནམས་བཞོག་གོ་ཅི་ཞིག་དགོས། །ཞེས་དེ་བཞིན་ཕྱི་རོལ་དངོས་
པོ་སྟེ་ཆེར་བ་བདེ་སྤྱག་དང་། རྩམ་འགྱུར་ལེགས་ཉེས་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་རེ་རེ་ནས་ཕྱིར་བཞོག་
མི་ལང་། རང་གི་སེམས་ཕྱིར་བཞོག་པ་ལྟ་བུར་ལུས་དེ་དག་ལ་སྟོད་ཤེས་པ་བྱུང་ན་འགྲིག་པར་
གསུངས། བཞོག་གོ་ཞེས་པ་ད་གཞོད་ཅེས་པ་ལྟ་བུའི་དོན་ཡིན།

དེ་ནས་བརྩོན་འགྱུས་བཤད་པ་ནི། སེམས་གསལ་གཅིག་བསྐྱེད་འབྲས་བྱ་གང་། །ཆངས་
ལ་སོགས་པ་ཡིན་པ་ལྟར། །ལུས་ངག་བཅས་པའི་འབྲས་བྱ་ཡང་། །སྟོད་པ་ཞན་པས་དེ་ལྟ་མིན། །ཞེས་
དགོ་བ་སྐྱབ་པ་ལ་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་དགོ་བ་ལ་བརྩོན་པ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་སེམས་ཀྱི་དགོ་བ་
དེ་རྣམས་པ་ཆེ་བ་ཡིན། དཔེར་ན། ཉིང་འཛིན་སྒྲིམ་པ་ལྟ་བུའི་སེམས་གསལ་ཆའི་ངར་གནས་པ་
གཅིག་གིས་བསྐྱེད་པའི་འབྲས་བྱ་ཡང་ཆངས་པ་ལ་སོགས་པར་སྟེ་བྱུང་བའི་རྣམས་པ་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་

བཞིན། ལྷ་ས་དག་གི་དགོ་བ་ལ་དེ་འདྲ་བའི་འབྲས་བུ་སྟོབས་ཆེན་པོ་ཡོད་གི་མེད། གཙོ་བོ་སེམས་
སྟེང་ནས་དགོ་བ་ལ་བརྩོན་པའི་རྒྱས་པ་ཆེ་བར་གསུངས་སོ། །

བཟླས་བཟློད་དང་ནི་དཀའ་ཐུབ་ཀྱིན། །ཡུན་རིང་དུས་སུ་སྤྱད་བྱས་ཀྱང་། །སེམས་གཞན་གཡེངས་པས་བྱས་པ་ནི། །དེ་ནི་དེ་རིག་པས་དོན་མེད་གསུངས། །ཞེས་བཟླས་བཟློད་དང་དཀའ་ཐུབ་ལ་སོགས་པ་དུས་ཡུན་རིང་པོར་སེམས་གཡེངས་པའི་ངང་ནས་བྱས་ན། །དེ་ནི་དེ་རིག་པ་སྟེ་སངས་ཀྱས་ཀྱིས་དོན་མེད་པར་གསུངས་པ་ཡིན། །བཟླས་བཟློད་དང་དཀའ་ཐུབ་ལ་སོགས་པའི་དགེ་བ་མཐུ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བ་ཡང་སེམས་རྩེ་གཅིག་པའི་སྟངས་སྐབ་དགོས་ཤིང་། །དེ་ཡང་སེམས་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན་ཞེས་པའོ། །

གང་གིས་ཆོས་ཀྱི་གཙོ་བོ་མཆོག་ སེམས་ཀྱི་གསང་འདི་མ་ཤེས་ན། །བདེ་ཐོབ་སྤྲུག་
བསྐལ་གཞིམ་འདོད་ཀྱང་། །དེ་དག་དོན་མེད་ཀྱི་ནར་འབྲམས། །ཞེས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཉམས་ལེན་
ལ། ཆོས་ཀྱི་གཙོ་བོ་མཆོག་སེམས་ཀྱི་གསང་བ་ཞེས་ཀྱུན་རྫོབ་པའི་ཆ་ནས་འཁོར་འདས་ཀྱི་བྱེད་
པ་པོ་འམ། བདེ་སྤྲུག་གི་མཐར་ཐུག་ནི་སེམས་དྲུལ་མ་དྲུལ་གྱིས་ལས་བཟང་ངན་བསགས་ཏེ། འབྲས་
བྱུ་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་དེ་རྣམས་སྤྱོད་བ་ཡིན་པས་ན་རྩ་བ་སེམས་ལ་ཐུག་པ་ཡིན། སེམས་སྟེང་
གི་དྲི་མ་སྒོ་བྱར་བ་ཟད་རུང་ཡིན་པ་དེའི་རྩ་བ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བ་ཞེས་པ་རོལ་དུ་
སྤྱོན་པའི་ཐེག་པ་རྒྱང་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཀྱུན་རྫོབ་པའི་གསལ་རིག་ཙམ་གྱི་གོ་པའི་སྟེང་ནས་
བཀྲལ་བྱ་ཞིག་ཡོད་དམ་སྟེ། བདེ་གཤེགས་སྟེང་པོའི་མདོ་སྔགས་ཀྱི་རྣམས་ནས་གསལ་རིག་
ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་གོ་བ་ཞིག་ཡོད་ཤས་ཆེ་ཡང་། གཙོ་བོ་སེམས་ཀྱི་དོན་དམ་པའི་རང་བཞིན་ནམ།
སེམས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་གི་གནས་ལུགས་རང་བཞིན་མེད་པ། སེམས་བདེན་སྟོང་ཡིན་པ་རྒྱ་མཆོན་
དུ་བྱས་ཏེ། སེམས་སྟེང་གི་དྲི་མ་ཟད་རུང་ཡིན་པ་སྤྲུབ་དགོས། སེམས་ཀྱི་གསང་བ་སྟེ་ཀྱུན་རྫོབ་

དང་། རོན་དམ་གྱི་གནས་ལུགས་དེ་ལྟ་བུའི་གནད་མ་ཤེས་ན་ཐར་པའི་བདེ་བ་ཐོབ་འདོད་པ་དང་།
 སྲིད་པ་འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐལ་གཞིམ་པར་འདོད་ནས་ཅི་ཙམ་དཀའ་ཐུབ་སྤྲད་ནའང་། ངལ་བ་
 རོན་མེད་པར་འགྱུར་བས། དེ་དག་གི་ནར་འབྱུངས་པ་ཡིན་གསུངས།

དེ་ལྟ་བུ་བདག་གི་སེམས་འདི་ནི། ལེགས་བབྱང་ལེགས་པར་བསྐྱང་བར་བྱ། ཞེས་རྒྱ་
 མཚན་དེ་ལྟ་བུ་ལྟ། བདག་གིས་དགེ་བ་རྒྱབས་ཆེན་པོ་སྤྲུབ་པ་དེ་ཡང་སེམས་ཀྱི་སྤྲོད་ནས་སྤྲུབ་དགོས་
 པ་དང་། སྤྲོན་གྱི་རིགས་སེལ་བ་དེ་ཡང་སེམས་དྲུལ་བའི་སྤྲོད་ནས་ཡོང་དགོས་པར་བརྟེན་སེམས་
 སྐྱང་བ་འདི་རྩ་བར་བྱག་པ་ཡིན། ལེགས་བབྱང་ཞེས་པར་འགྲེལ་ལུགས་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཡོད། དཀ་
 ཤེས་ཀྱིས་ལེགས་པར་བབྱང་བ་དང་། བབྱང་བ་དེ་ཉིད་མི་ཉམས་པར་ཡང་ནས་ཡང་དྲུ་བརྟགས་ཏེ་
 རྒྱན་འཁྲོངས་ལེགས་པར་བསྐྱང་བར་བྱ་ཞེས་པ་དང་། ཡང་ན། དཀ་ཤེས་གཉིས་སུ་ཕྱེ་ནས་དཀ་
 པས་རུང་བ་དང་མི་རུང་བ་དེ་དག་ལེགས་པར་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ་ལེགས་པར་བབྱང་། དེ་ལྟར་འདྲུག་
 རུང་མི་རུང་ཤེས་བཞིན་གྱིས་ཡང་ཡང་བརྟགས་ཏེ་བསྐྱང་བར་བྱ་ཞེས་གོ་བ་ཁག་གཉིས་ཡོད།

སེམས་བསྐྱང་བརྟུལ་ཞུགས་མ་གཏོགས་པ། བརྟུལ་ཞུགས་མང་པོས་ཅི་ཞིག་བྱ། ཞེས་
 སེམས་མི་དགེ་བའི་ཕྱོགས་ལས་བསྐྱང་བའི་བརྟུལ་ཞུགས་མ་གཏོགས་པ། བརྟུལ་ཞུགས་གཞན་ལས་
 ཀྱི་སྤྲོད་ལམ། ངག་གི་སྒྲ་བརྗོད་ནམས་སེམས་སྐྱང་བའི་བརྟུལ་ཞུགས་དེ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཕལ་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་
 པས། བརྟུལ་ཞུགས་མང་པོས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྤྱོད། དེ་ཙམ་གྱིས་དགོས་པ་ཆེན་པོ་འབྱུང་མི་ཐུབ་པར་གསུངས།

མ་གངས་གྲོལ་བའི་ཁྲོད་གནས་ན། བསྐྱེམས་ཏེ་ཆ་ཡི་བག་བྱེད་བཞིན། སྤྲོ་བོ་ངན་ཁྲོད་
 གནས་པས་ཀྱང་། སེམས་ཀྱི་ཆ་འདི་རྟག་ཏུ་བསྐྱང་། ཞེས་མ་གངས་གྲོལ་བ་ཞེས་པ་ཤོད་བག་ཙན།
 མ་དྲུལ་བའི་རོན་ཡིན། བྱ་སྤྲོན་རིན་པོ་ཆེའི་ནམ་བཤད་དུ། མ་གངས་གྲོལ་བ་ཞེས་པ་ལེགས་སྒྱར་
 རྐང་ནང་རྐང་དོད་གཅིག་ཡིན་ཡང་། བོད་རྐང་ལ་མ་གངས་གྲོལ་བ་ཞེས་གཉིས་བྱུང་འདུག ཅེས་

གསུངས་ཡོད། ཚིག་ཀང་པ་ཁ་སྐྱོང་མ་སྐྱོང་གི་བྱང་ལྷ་བྱ་བྱང་པ་ཡིན་ནམ། བོད་སྐད་ལ་ཚིག་གཉིས་སུ་བསྒྱུར་བ་དེའི་དོན་ནི། མཉམ་པར་མ་བཞག་པས་ན་མ་གངས་པ་དང་། ཅམ་པར་གཡེངས་པས་གོ་ལ་བ་ཞེས་བྱ་སྟོན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་འདི་ལྟར་གསུངས་འདུག གང་ལྟར་སེམས་མཉམ་པར་མ་བཞག་ཅིང་གཡེངས་པའི་ཚོད་བག འདུ་འཇོ་ཅན་གྱི་བྲིད་ན་གནས་པའི་ཚོན། བསྐྱེམས་ཏེ་ཆ་ཡི་བག་བྱེད་པ་སྟེ། དཔེར་ན། ཁྲིམ་ར་ཆེན་པོ་ཞིག་ཏུ་བསྐྱོད་པའི་སྐབས་སུ་སོ་སོའི་ཀང་ལག་ལ་ཆ་ཞིག་ཡོད་པ་ཡིན་ན། འདི་ཕྱོགས་ནས་མིས་རེག་མི་ཡོང་ངམ། སར་ཕྱོགས་ནས་འཁོན་ཐོགས་འདྲ་མི་ཡོང་ངམ་སྟམ་སྟེ་བག་ཡོད་བསྟེན་པ་བཞིན། རྒྱུ་པོ་ངན་པའི་བྲིད་ན་གནས་པའི་ཚོ་ཡང་། སེམས་ཀྱི་ཆ་འདི་རྟག་ཏུ་བྲན་ཤེས་ཀྱིས་བློན་པར་བྱས་ཏེ་བསྐྱང་དགོས་ཞེས་པའོ། །

མ་ཡི་རྒྱག་བཟུལ་ཆུང་དུ་ཡིས། །རྒྱག་པའང་མ་ཡི་བག་བྱེད་ན། །བརྟུས་འཛོམས་རིས་
འཛོམས་རྒྱག་པ་དང་། །སེམས་ཀྱི་མ་ལྟ་ཅིས་མི་སྤྱང་། །ཞེས་ལུས་ལ་ཡོད་པའི་མ་ཆུང་དུ་ཞིག་
གི་རྒྱག་པས་དེ་སྤྱང་བའི་བག་ཡོད་བརྟེན་བཞིན་ཡོད་ན། །བརྟུས་འཛོམས་ཀྱི་རིས་འཛོམས་པ་ལྟ་
བུའི་ངན་སོང་ངན་འགྲོའི་འཛིགས་པ་དེ་ནམས་དྲན་པ་ཡིན་ན། །སེམས་ཀྱི་མ་བསྐྱང་དགོས་པ་ལྟ་
ཅི་སྟོས་ཏེ་ངེས་པར་བསྐྱང་དགོས་པ་ཡིན།

སྐྱོད་པ་འདི་འབྲས་གནས་བྱེད་ན། སྐྱེ་པོ་བར་པའི་ཁྲིད་གནས་སམ། འབྲས་མེད་ཁྲིད་ན་
གནས་ཀྱང་རུང་། སྡོམ་བརྩོན་བརྟན་པ་ཉམས་མི་འགྱུར། ཞེས་དེ་ལྟར་སེམས་སྤྱང་བའི་སྐྱོད་
པ་འདི་འབྲས་པའི་སྡོམ་གནས་ན། ཉོན་མོངས་ཆགས་སྤང་སྐྱེ་བའི་ཡུལ་དང་འཕྲད་ནའང་། སེམས་
སྤྱང་བའི་བརྟུལ་ཞུགས་བརྟན་པོ་ཡོད་པའི་དབང་གིས་སྐྱོན་མི་ཡོང་བར་མ་ཟད། སྡོམ་བརྩོན་རབ་
ཏུ་བྱུང་བ་ཆངས་སྐྱོད་ལ་གནས་པ་ཞིག་ཡུལ་བྱེད་མེད་ལྟ་བུའི་ཁྲིད་ན་གནས་ནའང་དཔེ་གེས་དེ་ལྟ་
བུས་ཟིན་པ་བྱུང་ན་སྐྱོན་མི་འབྱུང་བར་གསུངས།

བདག་གི་རྟེན་དང་བཀྱར་སྟེ་དང་། །ལུས་དང་འཛོལ་མེད་སྒྲ་ཞིང་། །དགེ་བ་གཞན་ཡང་
ཉམས་སྒྲ་ཡི། །སེམས་ནི་ནམ་ཡང་ཉམས་མི་བྱ། །ཞེས་དེ་ལྟར་བདག་གིས་རྟེན་པ་དང་། །བཀྱར་སྟེ།
མདོར་ན། །ལུས་དང་ལོངས་སྟོང་ཉམས་ནའང་རུང་། །དེ་བཞིན་དུ་ལུས་ངག་གི་དགེ་བ་གཞན་ཉམས་
ནའང་སྒྲ་ཡི། །སེམས་ཀྱི་དགེ་བ་ནི་ནམ་ཡང་ཉམས་པར་མི་བྱ་སྟེ་མི་རུང་བར་གསུངས།

སེམས་བསྐྱང་འདོད་པ་ནམས་ལ་ནི། །དྲན་པ་དང་ནི་ཤེས་བཞིན་དག །ཐམས་ཅད་
འབད་པས་སྐྱངས་ཤིག་ཅེས། །བདག་ནི་དེ་ལྟར་ཐལ་མོ་སྟོར། །ཞེས་དེ་ལྟར་སེམས་བསྐྱང་བ་
དེ་ཉམས་ལེན་གྱི་རྩ་བ་ཞིག་ཡིན་པས། །སེམས་བསྐྱང་བར་འདོད་པ་ནམས་ལུས་ཅོག་ཤུར་བསྐྱད་
པ་ཅམ་དང་། །མི་དང་འདྲ་འཛི་ལས་དབེན་པར་བྱས་ཏེ་གཅིག་ཤུར་བསྐྱད་པ་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་མི་
ཆོག་པར། །སེམས་བསྐྱང་བའི་དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་དུས་སྟེ་བཞེན་ཏེ་སེམས་བསྐྱང་དགོས་
ཞེས་སྒྲུལ་སྤྲོས་ཆེན་པོ་ཞི་བ་ལྟ་ཁོང་རང་གིས་ཐལ་མོ་སྟོར་ཏེ་གསུང་གིན་ཡོད་ཅེས་པ་འདི་ང་ཆོ་
ལ་གསུང་གི་ཡོད་པར་གོ་དགོས།

ནད་ཀྱིས་དཀྱགས་པའི་མི་དག་ནི། །ལས་ནམས་ཀྱན་ལ་མཐུ་མེད་པ། །དེ་བཞིན་
ཆོངས་པས་སེམས་དཀྱགས་པ། །ལས་ནམས་ཀྱན་ལ་མཐུ་མེད་དོ། །ཞེས་དེ་ལྟར་དྲན་ཤེས་
ཉམས་ཏེ་སེམས་ཆོངས་པས་དཀྱགས་པ་ཡིན་ན། །ལས་སྐྱབ་པ་ལ་མཐུ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། །དཔེར་ན།
ལུས་ཁམས་ནད་ཀྱིས་དཀྱགས་ནས་ཡོད་པ་དེས་ལུས་ངག་གི་ལས་གང་བྱེད་པ་ལ་མཐུ་མེད་པ་
དང་འདྲ་བ་ཡིན།

ཤེས་བཞིན་མེད་པའི་སེམས་ལྡན་པའི། །ཐོས་དང་བསམ་དང་སྒྲོམ་པ་ཡང་། །སློང་ལ་
བྱམ་པའི་ཁུ་བཞིན་དུ། །དྲན་པ་ལ་ནི་དེ་མི་གནས། །ཞེས་ཤེས་བཞིན་མེད་པའི་སེམས་ལྡན་ཏེ་
དྲན་ཤེས་ཀྱི་བྱགས་མེད་པར་བརྟེན་ངས་ཀྱི་དབང་དུ་སོང་ན། །སྟོན་ཐོས་བསམ་སྒྲ་ཆེན་པོ་བྱས་

ནས་ཡོད་ནའང་། མྱོ་རྩི་ཏེ་བྱ་གཙན་གྱི་བུམ་པའི་ཚུ་འཛགས་པ་བཞིན། སྤར་བོས་བསམ་བྱས་པའི་དོན་རྣམས་དྲན་པ་ལ་མ་བརྟེན་པར་དེ་མི་གནས་ཞེས་གསུངས།

ཐོས་ལྷན་དང་པ་ཅན་དང་ནི། བཙུན་པ་སྒྱུར་ལེན་དུ་མ་ཡང་། ཤེས་བཞིན་མེད་པའི་
 སྒྱུན་ཆགས་པས། ལྷུང་བའི་རྩོག་དང་བཅས་པར་འགྱུར། ཞེས་གཞན་ཡང་། གཞི་གང་ལ་
 འདུག་པའི་གནས་སྐབས་སུ་བྱེད་ཤེས་ཀྱིས་ཟིན་མ་ཐུབ་པར། ཉེས་པས་གོས་ཟིན་ན་སྒྲར་ཉེས་
 པ་ཡིན་པར་ཤེས་ནའང་བྱ་ཐབས་མེད། སྒྲོམ་པ་ཡོད་དུས་འདུལ་བ་མི་འདུག འདུལ་བ་ཡོད་
 དུས་སྒྲོམ་པ་མི་འདུག་ཅེས་པ་ལྟར་འགྱུར་ཉེན་ཡོད། དེས་ན་ཉེས་པའི་གཞི་ལ་འདུག་པའི་ཉེན་
 ཡོད་དུས་ནས་བྱེད་ཤེས་ཀྱིས་ཟིན་མ་ཐུབ་ན། ཐོས་དང་དང་པ་ཅན་བཙུན་པ་སྒྱུར་ལེན་དུ་མ་ཡང་
 ཤེས་བཞིན་མེད་པའི་སྒྱུན་ལས་ལྷུང་བའི་རྩོག་པ་དང་བཅས་པར་འགྱུར་བ་མཐོང་ཆོས་ལ་ཡོད་པ་
 ལྟར་ཡིན་ནེས་གསུངས། ཤེས་བཞིན་མེད་པའི་ཆོམ་རྒྱན་དག གྲན་པ་ཉམས་པའི་རྗེས་འབྲང་
 བས། བསོད་ནམས་དག་ནི་ཉེར་བསགས་ཀྱང་། རྒྱན་པོས་འཕྲོག་བཞིན་ངན་འགྲོར་འགྲོ། ཞེས་
 བྱ་ར་བ་ལྟ་བུའི་ཤེས་བཞིན་གྱིས་ལེགས་པར་བསྐྱང་མ་ཐུབ་ན་བརྗེད་ངས་ཀྱི་རྒྱན་པོས་བྲན་པ་ཉམས་
 པའི་གོ་སྐབས་བབྱང་སྟེ་ཐོས་བསམ་སྒྲོབ་གཉེར་དང་། སྒྲོམ་སྐྱབ་ཉམས་ལེན་བྱས་པའི་དགེ་ཆོགས་
 མང་པོ་རྣམས་ཁོང་ཁྱོད་ལྟ་བུ་སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་ཉམས་པར་བྱེད་པའི་ཉེན་ཁ་ཏ་ཅང་ཆེན་པོ་ཡོད་
 པས། བྲན་ཤེས་ཀྱིས་ཉག་དུ་བབྱང་དགོས་པར་བརྟན་པ་ཡིན། ཉོན་མོངས་ཆོམ་རྒྱན་ཆོགས་
 འདི་ནི། གླགས་སྐབས་འཆོལ་བར་བྱེད་པ་སྟེ། གླགས་རྟེན་གྱུར་ནས་དགེ་འཕྲོག་ཅིང་། བདེ་
 འགྲོའི་སློག་ཀྱང་འཛོམས་པར་བྱེད། ཅེས་བྲན་ཤེས་རྒྱན་མཐུད་བརྟེན་མ་ཐུབ་ན། ཉོན་མོངས་
 པའི་ཆོམ་རྒྱན་ལྟ་བུ་བརྗེད་ངས་ལ་སོགས་པ་དང་། ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པའི་ཆོགས་འདི་རྣམས་
 ཀྱིས་གླགས་སྐབས་འཆོལ་བར་བྱེད་པ་སྟེ། གཉེན་པོས་མ་ཟིན་པར་གཉེན་པོའི་རྣམ་པ་རུང་ཟད་

ཉམས་ན་དེ་མ་ཐག་ཐག་སྐབས་འཆོལ་བར་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ཐག་སྐབས་ནི་ད་པར་གྱུར་ནས་
བྱ་བ་གང་བྱེད་དམ་ཞེ་ན། རང་རྒྱུད་ཀྱི་དགེ་བ་སྤར་བསགས་པ་དེ་ཆོའི་གས་ཉམས་པར་བྱེད་པ་
དང་། དེའི་འབྲས་བུ་བདེ་འགྲོའི་སློག་ཀྱང་འཛོམས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་བས་དྲན་པ་ཡིད་སྤོ་ནས། །གུད་དུ་ནམ་ཡང་མི་གཏང་ངོ་། །སྲིང་ནའང་ངན་འགྲོའི་
གནོད་པ་དག །དྲན་པར་བྱས་ཏེ་ཉེ་བར་བཞག །ཅེས་རྒྱ་མཚན་དེ་ལྟ་བུ་སྤྲོད་པ་
མི་རྒྱུད་པའི་སྤྱོད་སྤྲོད་ལྟ་བུ་སྤྲོད་པར་བྱས་ཏེ་དགོས་པ་སྤྲོད་པ་གཞན་དུ་མི་བཏང་བར་
བྱ་བ་དེ་ང་རང་ཆོལ་སྤྲོད་པའི་པས་དྲན་པ་ཉམས་ཏེ་སེམས་རྒྱ་ཡན་དུ་ཡུད་ཅོམ་སྤྲོད་ནའང་།
དེ་མ་ཐག་ཏུ་ངན་འགྲོའི་གནོད་པ་དག་དྲན་པར་བྱས་ཏེ་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་དགོས། འདི་ཡོང་
བ་ལ་དུས་རྒྱུན་དུ་བྱེད་རྒྱུད་པ་དང་མི་རྒྱུད་པ། འོས་པ་དང་མི་འོས་པ་ཤེས་པར་བྱས། དཔེ་
ཆ་སྤོག་པའི་སྐབས་ཤེས་པ་ལ། དཔེ་ཆ་ཁ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་བཞེད་འགྲོ་བ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར། དཔེ་
ཆའི་ནང་དོན་ཉམས་སེམས་ལ་ལེགས་པར་ངེས་པར་བྱས། ངེས་པ་དེ་དུས་རྒྱུན་ལྟ་བུ་འགྲོ་འཆག་
ཉལ་འདུག་གི་སྤྱོད་ལམ་གང་གི་གནས་སྐབས་སུ་འདྲ་། སེམས་ནང་ཡང་ཡང་དྲན་བྱུང་པ་ཞིག་
དགོས། གཤམ་ནས་འཆད་པར་འགྱུར་བ། དཔེར་ན། ཁོང་སྤྱོད་པ་དེ་ཏ་ཅང་ཐབས་སྤྱོད་
ཡིན་ཚུལ། མགོ་བདེ་དྲན་འཕྲུལ། ཉམས་པ་ཆ་པོ། གཞན་ལ་རྒྱུན་བཤད་པ་དེ་ཉམས་ལག་པོ་མིན་
པའི་བསྐྱེད་བྱ་གསུངས་པ་རང་གི་སེམས་ནང་མ་བཞེད་པར་རྒྱུན་དུ་དྲན་ནས་སྤྱོད་བྱུང་ན། ཉིན་
གཅིག་མི་ཞིག་དང་བྱུག་ནས་དུས་རྒྱུན་སོ་སོའི་གོམས་གཤེས་ཀྱི་དབང་གིས་རྒྱུན་ཤོད་གྲུབས་བྱེད་
བཞིན་འདུག་ན། ལམ་སང་རྒྱུན་བཤད་རྒྱུ་མེད་སྤྲོད་པ་འཕྲུལ་དུ་དྲན་པས་ཐོན་དགོས།

རྒྱུན་བཤད་གྲུབས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་གྱིས་རིག་པའི་ཆོ། དེ་མ་ཐག་
ཏུ་ཁ་ནས་དྲང་པོ་བཤད། ཡང་ན། ལན་མ་རྒྱུ་པར་བཞག ཡང་ན། བྱེད་རང་ཁོང་སྤྱོད་པ་

དན་པ་སྒྲིབ་པ་ལ་སྒྲུང་དོར་གྱི་གནས་སྤྱི་དང་། དན་པ་བརྟེན་ཚུལ་སྟོན་མཁན་གྱི་སྒྲ་མ་ཞིག་དགོས།
 དེ་འདྲའི་སྒྲ་མ་དེ་བཞུགས་ཁྲི་མཐོན་པོའི་སྟེང་སྟོན་བྱལ་ཅམ་ཞིག་གིས་མི་ཕན་པར། ཆོས་ཀྱི་གནས་
 ལུགས་ཇི་སྟེ་ལ་བཤད་བྱལ་པ་ཞིག་དང་། རང་ལ་ཉམས་སྦྱོང་ཡོད་པ་ཞིག་དགོས། དཔེར་ན། ཨེམ་
 ཆེ་ཞིག་ཡིན་ན་དེ་བརྟོག་གིན་ཁ་ནས་བཤད་པས་མི་ཕན་པར། རང་ཉིད་ནད་པར་བརྟག་དཔྱད་བྱེད་
 སའི་ནད་ལོ་མང་པོ་བཞུགས་ཏེ་ཉམས་སྦྱོང་བསགས་པ་ཞིག་དགོས། དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་བཤད་མཁན་
 དེ་ཡང་བཤད་བྱའི་དོན་དེ་རང་གིས་ཤེས་པ་ཅམ་དུ་མ་ཟད། ཐོས་དོན་རྒྱུད་ལ་སྦྱར་ནས་ཅི་ཐུབ་
 ཀྱི་ཉམས་སྦྱོང་ཡོད་པ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན། སྒྲ་མའི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་བ་དེ་སྒྲ་བྲང་ཆེ་ཆུང་གི་ཁྱད་
 པར་མིན་པར། འདུལ་བ་ནས་བཤད་པའི་གནས་ཀྱི་སྒྲ་མའི་མཆོན་ཉིད་ནས་བརྒྱུང་སྒྲ་མའི་མཆོན་
 ཉིད་མང་པོ་ཡོད་པ་ལས། གཙོ་ཆེ་བ་མདོའི་དབང་དུ་བྱས་ན། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། བཤེས་གཉེན་
 དུལ་བ་ཞི་བ་ཉེར་ཞི་བ། ཡོན་ཏན་རྣམས་པ་བརྩོན་བཅས་ལུང་གིས་ཐུག་ །དེ་ཉིད་རབ་དུ་རྟོགས་
 ལ་སྦྱོར་མཁས་ལྟན། །བརྩེ་བའི་བདག་ཉིད་སྦྱོར་བ་སྤངས་ལ་བརྟེན། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན། རྒྱུད་
 ལ་ཡོན་ཏན་གྱི་གནས་ཆད་ངེས་ཅན་ཡོད་པ་ཞིག་དགོས་པ་ལས་གང་བྱུང་ཞིག་གིས་མི་ཆོག་ དེ་
 རྣམས་བྱའི་སྒྲ་མ་དེ་མཁས་གྲུབ་གཉིས་ལྟན། མཁས་བརྩོན་བཟང་གསུམ་འཇོམས་པ། ཐེག་པ་ཆེན་
 པོའི་ཆོས་ལ་བཟང་པོའི་ཡོན་ཏན་དེ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན།

གྲུང་ཐང་ཆོང་གི་ཁྲོ་བཟང་རྒྱལ་བ་སྟན་མའི་ནང་། མང་དུ་བྲིས་པ་རྒྱུ་ཆེར་བཅོལ་བས་མ་ཁས། ཁྲིས་
དོན་ཇི་པའི་ན་རྒྱུད་ལ་སྦྱར་བས་བཅུ་མ། །ཀྱན་ཀྱང་བསྟན་འགྲོའི་དོན་དུ་བསྡེ་བས་བཟང་། ཁྲོ་བཟང་
རྒྱལ་པོའི་བསྟན་པ་རྒྱས་ཀྱང་ཅིག །ཅིས་གསུངས་པ་པའི་ན་མ་ཁས་བཅུ་བཟང་གསུམ་འཛོམས་
པའི་མཆན་ཉིད་ཆོང་པའི་རྒྱ་མ་ཁིག་བསྟེན་རྒྱ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་ནང་སྡོང་
པོ་བཀོད་པའི་མདོའི་སྐབས་ནས་འབྱུང་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་རྒྱུ་ཀྱི་གནད་མདོར་བསྡུས་པ་

སེམས་དགུས་བཞེན་པ་ཞེས་བྱ་མཛངས་པ་ལྟ་བུའི་སེམས། བྱ་ལྟ་བུའི་སེམས། ཐུག་དར་པ་ལྟ་
བུའི་སེམས། ཐེག་པ་ལྟ་བུའི་སེམས། ཁྱི་ལྟ་བུའི་སེམས། མཛའ་བ་དེ་གང་གིས་ཀྱང་མི་བཞིག་
པ་དོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་སེམས་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཡིད། བྱ་མཛངས་པ་ལྟ་བུའི་སེམས་ནི། བྱ་མཛངས་
པ་དེས་རང་གིས་རང་ཤེད་མི་བྱེད་པར་པ་ཡི་ངོར་བལྟས་ཏེ་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པ་ལྟར། དགེ་བའི་
བཞེས་གཉེན་གྱི་དབང་དུ་གཏོང་བ་ཞིག་དགོས། དེ་ཡང་མཆོན་ཉིད་ཆང་བ་ཞིག་ལ་བྱེད་དགོས་
ཀྱི་སྲ་རུང་རུང་ལ་སྣ་ཤ་སྤྱིན་དུ་མི་བདུབ། ཅེས་གསུངས།

དེ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་སྒྲ་མའི་ངོས་ནས་ཀྱང་། རྒྱ་མཚན་ལྡན་པ་ཞིག་གི་ལམ་ལ་འབྲིང་དགོས་
པ་ལས། རྒྱ་མཚན་མི་ལྡན་པ་ཞིག་སྒྲ་མས་བཤད་ནའང་ཆ་བཞག་མི་དགོས། དམ་ཚེས་འདུལ་
བའི་སྐབས་མདོ་རྩ་བར། ཆོས་མ་ཡིན་པ་སྒྲས་ན་རྒྱུག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ཡོད། བཞུགས་
བྱི་མཐོན་པོའི་སྒྲུང་ལ་བཞུགས་པའི་སྒྲ་མ་ཡིན་ནའང་། ཆོས་མ་ཡིན་པ་སྒྲས་ན་རྒྱུག་དགོས།
དེ་བཞིན་དུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྡེ་དགོན་མཆོག་སྤྱི་ལོ་སྐབས་སུའང་། དགེ་བའི་ཆོས་ལ་
དེ་དང་མཐུན་པར་སྦྱོད་ལ། མི་དགེ་བ་ལ་མི་མཐུན་པར་སྦྱོད་དོ། །ཞེས་སྒྲ་མས་བཤད་པ་དེ་
དགེ་བའི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པ་ཡང་དག་པ་ཞིག་འདུག་ན། དེའི་བསྐྱབ་བྱ་ཉན་ཏེ་མཐུན་པར་
སྦྱོད་དགོས་པ་དང་། བསྐྱབ་བྱ་དེ་གཞུང་དང་མི་མཐུན་པ། རྟོན་པའི་བཀའ་སྤྱི་དང་མི་མཐུན་
པའི་འགལ་བ་ཡོང་གི་འདུག་ན། མི་དགེ་བའི་ཕྱོགས་ལ་མི་མཐུན་པར་སྦྱོད་དོ། །ཞེས་གསལ་
པོ་གསུངས་ཡོད།

དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེགས་ཀྱི་སྐབས་ཁྲ་མ་བརྟེན་ཚུ་ལ་ནི་ད་ཅང་གི་གལ་ཆེན་པོར་གསུངས་པ་ཡིན།
ཆོ་གཅིག་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཁྲ་མ་འི་བྱིན་རྒྱལ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱུ་བ་སྐྱུ་མ་གཏོགས་ཁག་
པོ་ཡིན། རྒྱགས་པེ་མ་གྱི་ས་ལམ་མཐོན་པོའི་ཉམས་ལེན་དེ་རྒྱམས་ཁྲ་མ་འི་བྱིན་རྒྱལ་དང་མ་

འབྲེལ་བར། དཔེ་ཆ་མྲོག་པ་གཅིག་ཕྱས་ཡོང་བྱུང་ཆུ་དྲ་ཅང་ཁག་པོ་ཡིན། ས་དགེ་བཀའ་རྙིང་
 རིས་སུ་མ་ཆད་པར་ལམ་མཐོན་པོའི་ཉམས་ལེན་དེ་ཆོའི་གས་སྒྲ་མའི་མན་ངག་དང་། སྒྲ་མའི་
 བྱིན་ཆུབས་ཀྱི་ཆུན་ཤེས་ཆུད་ལ་ཞུགས་པའི་སྟེང་ནས་རྟོགས་པ་སྟེ་བ་མ་གཏོགས། གོ་བ་ཡོད་
 པ་ཙམ་དང་དཀའ་སྤྱད་སྟེང་རུས་བྱས་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཡོང་། དེས་ན་སྤྲུགས་ཀྱི་སྐབས་སྒྲ་མ་
 བསྟེན་ཚུལ་དྲ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། ལམ་རིམ་གྱི་སྐབས་མགོ་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་དང་
 པོར་གསུངས་པའི་ནང་སྤྲུགས་ཀྱི་ལུང་འགའ་ཤས་དངས་གནང་བ་དེ་སྟེས་བྱ་གསུམ་གྱི་ལམ་
 རིམ་ཆོགས་སུ་ཆུད་པ་བྱས་ནས་སྤྲུགས་སྒྲ་མེད་ཉམས་ལེན་བྱེད་མཁན་གཞིར་བཞག་གི་དབང་
 དུ་བཏང་སྟེ་འབྲིད་པར་བརྟེན། སྤྲུགས་ཀྱི་ལུང་དངས་གནང་བ་ཡིན། དེ་མིན་ད་ལྟ་སྤྲུགས་
 ལ་ཐེ་ཆོམ་ཅན། སྤྲུགས་ཁས་མི་ལེན་མཁན་གྱི་ནང་པའི་ཆོས་ཉམས་ལེན་བྱེད་མཁན་ཞིག་ལ་
 བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་སྐབས་ཀྱི་སྤྲུགས་ཀྱི་ཆུད་སྟེའི་ལུང་དེ་ནམས་དངས་པ་ལ། རྟོན་
 ལ་ལུང་གཞི་ནས་སྒྲུབ་དགོས། སྤྲུགས་ཀྱི་དོ་རྩེ་སྟོབ་དཔོན་མཆོན་ཉིད་ཆང་བ་ཞིག་གི་དབང་
 དུ་བྱས་པ་ཡིན་ན། སྤྲུགས་ལམ་ཡོངས་རྫོགས་སྟེན་བྱུང་མཁན་ཞིག་དགོས། བསྟེད་རིམ་པ་
 སྤྲུགས་ཀྱི་ཆོགས་ལམ་ལ་གནས་པ་ཞིག་གིས་བྱང་འདུག་འོ་སྤྱད་དེ་སྟོབ་མ་བྱང་འདུག་གི་ས་ལ་
 འགོད་བྱུང་ཆུ་ཁག་པོ་ཡིན།

དེས་ན་དབང་བཞི་རྫོགས་པར་སྐྱར་བྱུང་མཁན་གྱི་སྒྲ་མ་དེ་དོ་རྩེ་འཆང་ཡིན་དགོས། དེ་
 ཡང་དབང་བཞི་པ་ཉམས་སྟོང་གི་ཐོག་ནས་སྐྱར་བྱུང་མཁན་དེ་དོ་རྩེ་འཆང་མ་གཏོགས་འགྲོ་ས་མེད་
 པས་སྤྲུགས་ནས་སྒྲ་མ་བསྟེན་ཚུལ་དྲ་ཅང་གལ་ཆེན་པོར་གསུངས། ཡིན་ནའང་སྒྲ་མ་བསྟེན་ཚུལ་
 གྱི་བསྐྱབ་བྱ་སྟེན་པའི་གཞུང་སྒྲ་མ་ལྟ་བུ་པའི་སྐབས། རིགས་པ་ཡིས་ནི་མི་རྣམས་ན། མི་རྣམས་
 དེ་ལ་ཆོག་གིས་སྐྱང་། ཞེས་རང་གིས་སྐྱབ་མི་རྣམས་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ཞིག་བསྟོན་ན། དེ་ལ་མཐའ་

གཅིག་ཏུ་འབྲུག་མི་དགོས་པར་ཆོག་གིས་བཤད་སྒྲུང་བཏང་སྟེ་མི་འབྲུག་པར་གསུངས་ཡོད། དེས་
ན་འདུལ་བ། མདོ་སྡེ། སྐགས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་དང་པོ་ནས་སྐྱ་མ་མཚན་ཉིད་ཆང་བ་ཞིག་བསྟེན་
དགོས་པ་དང་། གཉིས་ནས་སོ་སོའི་རྒྱས་པ་དང་བསྐྱུན་པའི་ལག་ལེན་ལ་འཁེལ་བ་ཞིག་བྱ་རྒྱུར་
བཅོམ་ཆུན་འདས་ཀྱིས་ཐོབ་ཐང་ཆ་ཆང་གནང་ཡོད།

ངས་ཉག་པར་བྱ་དོན་ཞིག་ལ། ཅི་མཛད་ལེགས་པར་མཐོང་བ་ཞེས་པ་དེ་ཡག་པོ་མིན། ཅི་མཛད་ལེགས་པར་མཐོང་བའི་དག་སྣང་གཅིག་ཤུས་ཆོག་ན། དམ་ཆོས་འདུལ་བའི་སྐབས་ནས་བཟུང་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྒྲ་མའི་མཚན་ཉིད་མང་པོ་གསུང་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་མི་འདུག དད་པ་གཅིག་ཤུས་མི་ཆོག་པར་སྒྲ་མ་རང་ཉིད་ཀྱང་བསྐྱེད་པ་གཏུབ་འཕེར་བའི་མཚན་ཉིད་ཆང་བ་ཞིག་དགོས་པར་བརྟེན། འདུལ་བའི་གནས་ཀྱི་སྒྲ་མ་ནས་བཟུང་སྒྲ་མའི་འོས་ཆོས་ནམས་ཞིབ་ཅིང་སྤྲ་བར་གཏན་ལ་ཕབ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་དེ་འདྲ་ཡིན། སྒྲ་མ་བྱེད་པ་ཡང་ལས་སྒྲ་པོ་མིན། ཆོས་དོན་གཉེར་བྱེད་མཁན་ཞིག་གིས་སྒྲ་མའི་མཚན་ཉིད་ཆང་མ་ཆང་བཟག་དཔུང་ལེགས་པོ་བྱས་ཏེ་བརྟེན་རྒྱ་ཁྱིལ་ཏུ་གཡ་ཆེན་པོ་ཡིན།

ཅི་མཛད་ཡིགས་མཐོང་ཞེས་དད་པ་དག་སྒྲུབ་ཁོ་ནའི་ཐོག་སྤྲིན་པ་ཡིན་ན། ཉན་པ་སངས་རྒྱལ་
པའི་ཆོས་ཀྱི་གཟི་བརྒྱན་མེད་པ་པོའ་མཁའ་ཉལ་ལུ་ཞེས་པ་ལ་ཡལ་མི་ཐུབ།

དཔེར་ན། བར་སྐབས་ཤིག་ཏུ་ཨ་མེ་འི་ཀའི་ནང་གྱུ་ཡ་ན་ཞེས་པ་དེར་སྐྱ་མ་ལྟ་བུ་ཞིག་
 བྱུང་བ་རེད། ང་ཚོས་གང་ཟག་ལ་མི་རྟོན་ཚོས་ལ་རྟོན་དགོས་ཡིན་ཡང་། ཁོང་ཚོས་སྐྱ་མས་
 གང་བཤད་ལ་བརྟག་དཔྱད་བསམ་སྒྲོ་མ་བཏང་བར། སྒྲིལ་གྱི་ཆ་ནས་དགའ་པོ་བྱས། སྐྱ་མས་
 གང་བཤད་ཡང་དག་པར་ངོས་བཟུང་། ཉིན་གཅིག་ག་མ་འགྲིག་པ་ཐོན་པའི་ཆེ་སྐྱ་མས་རང་
 སྡི་རྒྱུ་བས་ཞེས་བཤད་པ་ལྟར། ཁ་ཤས་ཀྱིས་དང་སྐྱངས་བྱས་ནས་རང་སྡི་རྒྱུའ། གང་ལྟར་

མེ་བརྒྱད་བརྒྱ་དགུ་བརྒྱ་ཞིག་རང་གི་རྒྱབ་ནས་གི་བ་རེད། དེ་ཆོ་དྭ་ཅང་ཞབས་འདྲེན་དང་། ཐབས་
སྒྲུ་པོའི་གནས་ཚུལ་རེད། གནས་ཚུལ་དེ་ཆོ་ཅི་མཛད་ལེགས་མཐོང་བྱས་པའི་དབང་གིས་བྱུང་
བ་གསལ་པོ་ཡིན། ང་ཆོ་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་འདི་ཅི་མཛད་དག་སྒྲུང་ལ་བརྒྱལ་དགོས་
པའི་ལས་སྒྲུ་པོ་གཏན་ནས་མིན། རེ་ཁྲག་ཅིག་ལ་ཆོ་དང་སྐྱབ་པ་མཉམ་པར་བྱག་སྒྲོ་འདག་སྐྱར་
ཁྲི་ཐོག་ནས་སྔོན་མཁན་ཞིག་གི་ངོ་ལ་སྒྲོས་ན། རང་གི་སྒྲུ་མས་ཅི་མཛད་པ་ལེགས་པར་མཐོང་
བ་ལྟ་ཅི་སྒྲོས་ཏེ། ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཅི་མཛད་ལེགས་མཐོང་གི་དག་
སྒྲུང་སྐྱར་རྒྱ་ཡོད།

དེའི་ལག་ཐེས་སུ་གང་སྐད་པད་སྟོང་གི་མཆོད་པ་ལྟ་བུ་ཤར་བའི་འདྲ་ཡོང་བྱུང། དེ་ལའང་
རྒྱ་རྒྱུན་མང་པོ་ཆང་བ་དང་། དགོས་པ་གནས་སྐབས་ཁྱད་པར་བཞིག་གི་ཐོག་ནས་ཡོང་རྒྱ་མ་གཏོགས།
ལས་དང་པོ་པའི་སྐབས་ནས་ཐམས་ཅད་དག་སྐྱང་སྐྱངས་ནས་འགྲོ་དགོས་ཞེས་བརྗོད་ན་བཞད་གད་
ཀྱི་རྒྱ་ལས་མ་འདས། ངའི་ངོས་ནས་ང་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་ཡིན། ང་མེད་མ་ཡིན་ཟེར་ནས་ངས་ཅི་
མཛད་ལེགས་མཐོང་ཡོང་བའས་བྱེད་ཀྱི་མེད། གཞུང་ནས་བཤད་པ་དང་ཅི་མཐུན་དང་། ལག་
ལེན་ལ་གང་བྱུང་བ་ཀལ་ནས་སྐྱབ་བཞིན་ཡོད་ལ། གཞན་ལ་ཡིན་ནའང་ངས་དད་པ་དག་སྐྱང་ཅི་
མཛད་ལེགས་མཐོང་གི་སྟོན་ནས་དག་པ་སྟེར་བྱུང་ཀྱི་མེད་ཅིང་། ཡིན་མིན་གསལ་པོ་བཟོ་དགོས།
ཐ་སྙད་ཆོད་བྱུང་ཁས་ཐུངས་ན། ཡོངས་བྱགས་དང་མཐུན་པ་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་འགྲོ་དགོས་པ་ལས།
དེ་ཡང་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྲུབ་པ་རེད།

འདི་གཞན་དང་མི་འདྲ་བ་རེད་ལའང་ན་སྟིང་པོ་མེད་པའི་སྐད་ཆ་ཡིན། ནང་པའི་ཆོས་དེ་
འདྲ་མིན། ཁྱེད་རང་ཆོ་ཁ་གསུངས་ཐོས་ཐོང་ངམ། ཡ་ཤུལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་ལམ་རིམ་འཆད་མཁན་
ཀྱི་སྒྲ་མ་ཞིག་གིས་ཁྱེད་མཚན་འཆད་ཀྱིན་འདུག་བསམ་པ་ཁ་གསུངས་ལ་ཡོད་སྟེད་ཀྱང་། ལྷ་མཚན་

དེ་འདྲ་ཡིན། ལམ་རིམ་ལ་དད་པ་དང་རྒྱས་མངའ། ལམ་རིམ་ཉམས་ལེན་ཡང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།
ཡིན་ནའང་རྒྱ་མཚན་དེ་འདྲ་བཞིན་ཡོད། རོས་རང་ཚུང་ཚུང་སྐབས་ནས་སྐུལ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་
སྐྱེ་བུ་འདྲ་སྐྱེ་བས། མིས་དད་པ་དག་སྤང་བྱས་ཡོང་དུས། ཡིད་གཟབ་རང་ཡང་ཡང་བཟག་དཔུང་
བྱེད་ཀྱི་ཡོད། རྒྱ་མ་ཡིན་པ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་ངས་ཅི་བཤད་མིས་ཉན་རྒྱ་རེད་བསམ་ན་ནོར་
འབྲུལ་རེད།

ངས་བཤད་པ་དེ་ཡང་དག་པ་ཞིག་ཡིན་དང་མིན་བསམ་སྒྲོ་བ་ཏུང་། ཡང་དག་པ་ཞིག་ཡིན་པ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ཏེ་ཉན་དགོས་པ་ལས། རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེས་བཤད་པའི་ཆ་ནས་ཉན་ན་ནོར་འབྱུང་པ་མེད། ལྟོན་པ་བཙུང་ལྟོན་འདས་ཀྱིས་ཁོང་རང་གི་གསུང་དེ་ལ་བརྟག་དབྱེད་བྱ་དགོས་པར་གསུངས་པ་ལས། ངས་ལབ་པ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་ཉན་དགོས་ཞེས་གསུངས་མེད་པ་འདི་ནང་པའི་གཟི་བརྗིད་ཡིན།

གོང་དུ་ཞུས་པ་བཞིན་ཅི་མཛད་ལེགས་པར་མཐོང་པའི་མོས་གུས་ཀྱི་ཐོག་ནས་འགྲོ་མཁན་
 ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་ཚོའི་གས་ཀྱིས་སྒྲ་མས་གང་གསུངས་པ་ཉམས་ལེན་བྱས་ཏེ་བྱུང་པའི་གོ་འཕང་
 མཐོན་པོར་གཤེགས་པ། དཔེར་ན། ཏེ་ལོ་དང་། ལྷ་རོའི་རྣམ་ཐར་ལྟ་བུ་ཡིན། ཏེ་ལོ་པ་དོ་རྩེ་
 འཆང་གི་གོ་འཕང་བརྟེན་པའི་སྒྲ་མ་ཞིག་ཡིན། ལྷ་རོ་པ་ལ་དད་པ་ཡོད་ན་འདིར་མཆོངས་ཤིག་
 གསུངས་པ་ལྟར་ལྷ་རོ་པས་མཆོང་གི་ཡོད། སྒྲ་རྒྱ་རོ་པ་གསོ་བར་མཛད་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད། རང་
 ཅག་ལྟ་བུས་མཆོང་བརྒྱུག་ན་དེ་ཡར་གསོ་ཐུབ་མི་ཡོང་། རང་ཉིད་ཀྱིས་དད་པ་ཡིན་པའི་ཁྲལ་བྱས།
 སྒྲ་མས་བྱུང་ཐོབ་ཡིན་པའི་ཟོལ་གྱིས་མཆོང་པར་བསྐྱལ་བ་བཞིན་མཆོངས་ན། མཐར་སྟིང་པོ་
 གང་ཡང་མེད་པ་ཞིག་འོང་། སྒྲ་མའི་ངོས་ནས་རྟོགས་པ་མཐོན་པོ་ཡིན་ཁྲལ་བྱེད་དགོས་མི་འདུག་
 བཙམ་ལྟར་འདས་ཀྱིས་སྤྱིའི་ལམ་ཆེན་གྱི་གཞུང་ཐིག་ཅིག་ཀྱབ་ཡོད་པ་དེ་དང་བསྐྱུན་ནས་འགྲོ་དགོས།

དགག་དགོས་དམིགས་བསལ་ཅན་ལ་བརྟེན་ནས་གསུངས་པ་དེ་ཆོན་མོ་ཡུལ་ལས་འདས་པ་རེད།
གསེར་ཕྱེད་དུ། སངས་རྒྱུ་གྱི་ས་ཡི་རྣམ་གཞག་དང་བསྟན་དགོས་ན། རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་འཛིག་
འགྲོ། ཞེས་གསུངས་པ་དེ་བདེན་པ་ཡིན། གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྲལ་པའི་རྣམ་གཞག་གི་ཐོག་
ནས་བཤད་ན། ཚད་དང་དུས་བཤད་མི་ཐུབ། དུས་བཤད་མ་ཐུབ་ན། ང་ཆོས་འཇམ་བུའི་སྒྲིང་
གི་རྣམ་གཞག་བཤད་མི་ཐུབ་པར་འགྱུར་ཉེན་ཡོད།

ཆང་མས་ནང་པ་སངས་རྒྱུ་པའི་གནས་ཚུལ་ངོ་ཐོག་དེ་ཡག་པོ་ཤེས་པར་བྱེད་དགོས།
འཆད་མཁན་དང་ཉན་མཁན་གཉིས་ཀས་ཉན་བཤད་གནད་དུ་འཁེལ་བ་ཞིག་བྱུང་ན་གཟི་བརླིང་
ཐོན་ཐུབ། དེ་ལྟར་སྒྲུ་མ་དང་། མཁན་པོ་དང་། སློབ་དཔོན་ལྟ་བུས་གདམས་པ་དང་། རྗེས་
སྲུ་བསྟན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དན་པ་སྦྱེ་བུལ་པ་དང་། གཞན་ཡང་། རང་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ཏེ་
ངོ་ཆོ། གཞན་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ཏེ་ཁྲེལ་ཡོད་པའི་དབང་ལས་དན་པ་སྦྱེ་བྱ་ཞིག་ཡོང་། ཐོག་
མར་སྒྲུང་དོར་གྱི་གནས་རྣམས་ཤེས་པར་བྱས། དོན་དེ་སྤང་སྒྲུང་གི་ཐོག་ནས་རང་ལ་ཁེ་བྱོང་
གང་ཡོང་མཐོང་སྟེ་གཞི་དེར་ཞུགས་ན། བསྟན་པའི་ཞབས་འདྲན་ལ་འགྲོ་སྟེ་མ་པ་ངོ་ཆོ་ཁྲེལ་
ཡོད་ཀྱི་འཛིགས་པས་སྐལ་ལྷན་གྱས་པ་བྱེད་པ་མ་ཟད། དན་པ་བདེ་སྒྲག་ཉིད་དུ་སྦྱེ་བུལ་ཅེས་
གསུངས་པ་ཡིན།

སངས་རྒྱུ་བྱུང་བྱུང་སྐབས་མེས་དཔལ་དག ཀྱུན་དུ་ཐོགས་མེད་གཟིགས་པར་ལྟོན། དེ་
དག་ཐམས་ཅད་སྟུན་སྡུ་ན། རྟག་པར་བདག་ནི་གནས་སོ་ཞེས། དེ་ལྟར་བསམས་ནས་ངོ་ཆོ་
དང་། ཀྱུས་དང་འཛིགས་ལྟན་དེ་བཞིན་མཐོན། ཞེས་གཞན་ཡང་སངས་རྒྱུ་སྤྱས་དང་བཅས་
པ་རྣམས་ལ་ཆགས་ཐོགས་མི་མངའ་བའི་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟིགས་པ་དང་ལྟན་པས་རྟག་དུ་
གཟིགས་བཞིན་པའི་སྟུན་སྡུར་རང་ཉམས་ནས་ཡོད་པར་བསམ་པ་ན། མི་ཐ་མལ་པས་མ་མཐོང་

གང་ཆེ་དྲན་པ་ཡིད་སློ་ནས། །བསྐྱེད་པའི་དོན་དུ་གནས་གུར་པ། །དེ་ཆེ་ཤེས་བཞིན་
འོང་འགྱུར་ཞིང་། །སྔོང་བ་དག་ཀྱང་སྤྱིར་འོང་འགྱུར། །ཞེས་དུས་གང་གི་ཆེ་རུང་བ་དང་མི་
རུང་པའི་རྣམ་གཞག་ཤེས་པ་རྣམས་དྲན་པས་ཆོར་གྱིས་བཟུང་ནས་སྤང་སྤང་བྱེད་ཚུལ་རྣམས་མི་
བརྟེན་པ་ཞིག་ལུང་ན། དྲན་པ་ཡིད་ཀྱི་སློ་ནས་བསྐྱེད་པའི་དོན་དུ་གནས་ནས་ཡོད་པ་དེའི་ཆེ། རང་
གི་སློ་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་པས་གཞི་གང་ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ་ལ་བྱ་ར་བྱེད་པའི་ཤེས་བཞིན་སྤྱི་ཡོང་བ་
ཡིན། ཤེས་བཞིན་སྔོང་བ་སྟེ་ཡུད་ཙམ་གཡེངས་པ་དག་ཀྱང་སྤྱིར་འོང་བར་འགྱུར་བ་ཡིན།

-195-

ཉལ་བ་སོགས་སྒྲིབ་ལམ་གང་དང་གང་བྱེད་པའི་གནས་སྐབས་སུ། རུང་བ་དང་མི་རུང་བའི་ཚུལ་
སྒྲིབ་ཚུད་ནས་ཤེས་པར་བྱས། རྒྱུན་སྒྲོལ་བྱུང་བ་ཞིག་གིས་གཞི་མི་རུང་བའི་ཕྱོགས་སུ་འཇུག་ཉེན་
འདུག་ན། འཕྲལ་དུ་ཤེས་བཞིན་གྱིས་ཟིན་པར་བྱས་ནས་སྒྲིབ་དགོས། དེ་ཆེ་བདག་གིས་གཞི་
འདི་ལྟ་བུ་ལ་འཇུག་དུ་མི་རུང་སྒྲིབ་སྟེ། དེའི་གནས་སྐབས་སུ་ཤིང་བཞིན་དུ་སེམས་བྱུངས་བྱུང་
དགོས་པར་བརྟུན། ཉོན་མོངས་པའི་སེམས་འདི་སྒྲིབ་ཅན་ཡིན་པར་བློ་བསྐྱེད་ནས་སྒྲིབ་སྟེ།
མི་གཞན་ཞིག་དང་འཕྲད་ནས་ང་རྒྱལ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཉེ་བ་བྱུང་ན། འཕྲལ་དུ་ཤེས་བཞིན་གྱིས་རིག་པར་
བྱས་ཏེ་སྒྲིབ་དགོས།

དཔེར་ན། རྒྱུ་མི་གྲང་ཁྲན་ལྟ་བུས་བོད་ལ་བཅན་གཞོན་བཏང་བའི་སྐོར་བསམ་ནས་ཁོང་
ཁྱོད་ཉེན་བྱུང་ན། ཕྱོགས་གཞན་ཞིག་ནས་དེས་རྒྱུན་པས་བོད་མི་རང་གི་བསམ་པར་མི་རིགས་
ཀྱི་ཐོབ་ཐང་དང་། ལ་རྒྱའི་སེམས་བྱུགས་ཆེ་རུ་བྱིན། བཅན་བྱོལ་དུ་ཡོང་དགོས་པ་བྱུང་བའི་
དབང་ལས། འཇམ་སྒྲིབ་འདིའི་སྟེང་བོད་ཀྱི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་ཐོག་དོ་སྣང་བྱུགས་ཆེ་རུ་སོང་
བ། རྒྱུ་མིས་ངེ་ཙམ་དག་གཞོན་ཆེ་བའི་ཆོད་གྱིས་བོད་མིར་རྒྱལ་སྒྲུབ་བྱེད་མཁན་མང་དུ་སོང་བ་
བསམ་ན། ཁོང་ཁྱོད་ཞི་བ་ལ་ཕན་རྒྱུ་རེད། ཤིང་བཞིན་དུ་གནས་པའང་བསམ་དགོས་ལ། སྐབས་
རེར་ཡོན་ཏན་གྱི་ཕྱོགས་ནས་བསམ་ནའང་ཕན་ཐོགས་ཡོད།

དོན་མེད་གཡེང་བར་ལྟ་བཞི། ཁྲམ་ཡང་བདག་གིས་མི་བྱ་སྟེ། ཁང་པར་སེམས་པས་
ཏག་དུ་ནི། མིག་ནི་ཕབ་སྟེ་བལྟ་བར་བྱ། ཞེས་དོན་མེད་པའི་སེམས་རྒྱ་ཡན་ལ་འགོ་བའི་ཡུལ་
ལ་བདག་གིས་བལྟ་བར་མི་བྱ་སྟེ། ཁང་པར་དུ་དག་བའི་དམིགས་པ་ལ་དུས་ཏག་དུ་སེམས་བཞག་སྟེ།
མིག་རྒྱ་ཡན་ལ་མི་གཏོང་བར་ཕར་ཕབ་པའམ། ཅིས་ཀྱང་བལྟ་དགོས་པ་བྱུང་ནའང་བག་ཡོད་ལ་
གནས་ནས་བལྟ་དགོས་ཤིང་། ལྟ་བ་ངལ་བསོའི་ཆེད་དུ་ནི། ཁང་པར་འགོ་བའི་ཕྱོགས་སུ་བལྟ་བར་

བྱ། །འགའ་ཞིག་མིག་ལམ་སྤང་གྱུར་ན། །བརྟམས་ནས་འོངས་པ་ལེགས་ཞེས་བརྗོད། །ཅེས་
ལུས་ཀྱི་སྤྱོད་ལམ་སྦྱིམ་ཤུགས་ཆེ་བའི་ཆེན་གྱིས་མི་བདེ་བ་ལྟ་བུ་ཡོང་བའི་དུས། ངལ་བལོ་བའི་
ཆད་དུ་སྤྱིགས་སུ་བརྟམ་དགོས། །ཁམས་བརྟམ་པའི་དོན་དུ་རེས་འགའ་སྤྱིགས་སུ་བརྟམ་བར་བྱ། དེ་
ལྟ་བུའི་རྒྱབས་སུ་མི་དང་འཕྲད་པ་བྱུང་ན། དེ་ལ་མ་མཐོང་ཁྲལ་གྱི་ནམ་འགྱུར་མི་ཉོན་པར། འོངས་
པ་ལེགས་ཞེས་འཆོམས་འདྲི་བྱེད་དགོས་པར་གསུངས།

ལམ་སོགས་འདིགས་པ་བརྟག་པའི་སྤྱིར། །ཡང་དང་ཡང་དུ་སྤྱོད་ས་བཞིར་བརྟ། །ངལ་
བསོ་ཁ་ཞི་སྤྱིར་བརྟས་ནས། །རྒྱལ་གྱི་སྤྱོད་ས་སུ་བརྟ་བར་བྱ། །ཞེས་མར་ཚུར་བསྐྱོད་པ་རྟ་བུའི་
དགོས་པ་དང་འབྲེལ་བའི་གནས་སྐབས་སུ། འདིགས་པ་ཡོད་པའི་སར་མར་ཚུར་བརྟ་དགོས།
འདིགས་པའི་གནས་སྐབས་སུ་བརྟ་བ་མ་གཏོགས། རྒྱལ་པར་སྤྱོད་ལམ་ཞི་ཞིང་དུ་ལ་བས་འབྲོ་དགོས།
ངལ་བསོ་བར་ཡང་བྱ། དགོས་པ་ཡོད་སྐབས་རྒྱལ་གྱི་སྤྱོད་ས་སུ་ཡང་བརྟ་དགོས་པར་གསུངས།

མདུན་དང་རྒྱུ་དུ་བཏགས་བྱས་ནས། །འགྲོ་ལམ་ཡང་ན་འོང་བྱ་སྟེ། །དེ་ལྟར་གནས་
སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ། །དགོས་པ་ཤེས་ནས་སྤྱད་པར་བྱ། །ཞེས་འགྲོ་འོང་གི་སྡོད་ལམ་གང་
གི་གནས་སྐབས་ཡིན་ནའང་། རང་གཞན་ལ་ཕན་པའི་དགོས་པ་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ་མདུན་རྒྱུ་
དུ་བཏགས་དགོས་པ་ལས། །དོན་མེད་ཀྱི་རྣམ་གཤམ་མི་བྱེད་པར་རྒྱ་མཚན་ལྷན་པ་ཞིག་བྱེད་
དགོས་པར་བརྟན། །ལུས་ཀྱིས་འདི་ལྟར་གནས་བྱ་ཞེས། །བྱ་བ་བརྗོགས་ནས་དེ་ནས་ནི། །སྐབས་
སུ་ལུས་འདི་འི་ལྟ་བུར། །གནས་པ་ཡིན་ཞེས་བརྟུ་བར་བྱ། །ཞེས། དཔེར་ན། །ཁ་ཏོན་བྱེད་
པའི་སྐབས་ལུས་ཀྱི་སྡོད་སྒྲངས་དེ་བསམ་གཏན་ཀྱི་གདན་སྟེང་། །ལུས་ཅོག་པོར་སྡོད་ཆུ་ལ་
སྡོན་ལ་ཤེས་པའི་སྒོ་ནས་ང་འདི་ལྟར་སྡོད་རྒྱ་ཡིན་བསམ་པ་བྱས། །དེ་ནས་བསམ་གཏན་ལ་
སོགས་པའི་བྱ་བའི་ལས་བརྗོགས་པ་སྟེ་བརྩམས་ནས། །དེའི་རྗེས་ལ་ཆུ་ལ་དང་མཐུན་པའི་སྡོད་

ལུགས་འདི་ཡིན་སྐྱེས་པ་དྲན་པས་བློ་ཞེས་བཞིན་གྱིས་བར་བར་ལ་དེ་ལྟར་གནས་ཡོད་མེད་
བཟུང་དགོས་པ་ཡིན།

སེམས་ཀྱི་སྒྲུང་ཆེན་མྱོས་པ་ནི། ཆོས་ལ་སེམས་པའི་ཀ་ཆེན་ལ། རི་ལྟར་བཏགས་པ་
མི་འཆོར་བར། རི་ལྟར་འབད་པ་ཀྱན་གྱིས་བཏགས། ཅེས་ལུས་ཀྱི་སྤྱོད་ལམ་ལྟར་བཞིན་དུ་དགོས་
པ་ལྟར། སེམས་ཀྱི་སྒྲུང་ཆེན་མྱོས་པ་ལྟར་བྱེད་ཆོས་ལ་སེམས་པའི་ཀ་ཆེན་ལ་དྲན་པའི་ཐག་པས་བཏགས་
པ་དེ་ལས་ཤོར་ཏེ་སེམས་ཀྱི་ཡན་ལ་འཕྲོ་བཞིན་ཡོད་མེད་ཞེས་བཞིན་གྱིས་རིག་པར་བྱས་ཏེ། སྐབས་
སྤྱི་གང་བབས་ཀྱི་དགེ་བའི་དམིགས་པ་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་འབད་པས་གཟུང་དགོས་པར་གསུངས།

ཅེ་ནས་ཏིང་འཛིན་བཅོན་པ་ནི། སྐད་ཅིག་གཅིག་ཀྱང་མི་འཆོར་བར། བདག་གི་ཡིད་
འདི་གར་སྤྱོད་ཅེས། རི་ལྟར་ཡིད་ལ་སོ་སོར་བཏགས། ཅེས་ལྟག་པར་དུ་སེམས་ཅེ་གཅིག་པའི་
ཏིང་འཛིན་བསམ་གཏན་གྱི་ཉམས་ལེན་སྒྲུབ་མཁན་ཞིག་ཡིན་ན། དེ་བས་ཀྱང་བྱིང་གོད་ཀྱི་བར་
གཅོད་ཀྱི་དབང་དུ་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མི་གཏོང་བར་སེམས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གནས་དགོས་པར་བརྟེན། དྲན་
ཞེས་ཀྱི་སོ་བཅུགས་ཏེ་བཏགས་དཔུང་བྱ་བྱ་ཏ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན།

འཛིགས་དང་དགའ་སྟོན་སོགས་འབྲེལ་བར། གལ་ཏེ་མི་རྣམས་ཅི་བདེར་བྱ། ཞེས་དེ་
མིན་སྒོ་བྱར་གྱི་འཛིགས་པ་ཆེན་པོ་བྱང་བ་དང་། ཡང་མདོ་འདོན་པ་ལྟར་བྱེད་ཆོས་ཀྱི་དགའ་སྟོན་
ཆེན་པོ་བྱེད་པ། གཞན་ལ་གོགས་པམ་བྱེད་པ་ལྟར་བྱེད་དགོས་པ་དང་འབྲེལ་བའི་སྐབས་སུ། སེམས་
ཅེ་གཅིག་པར་གནས་ན་གཞན་དོན་ལས་གཡེལ་བའི་ཉེན་ཁ་ཡོད་པ་དང་། ལུས་ཀྱི་སྤྱོད་ལམ་མིག་
གིས་མི་བཟུང་བ་སོགས་མི་བྱེད་པར་དེའི་གནས་སྐབས་ལ་ཅི་བདེར་བྱ་ཞེས་སྟོན་པས་གནང་བ་ཡིན།

འདི་ལྟར་སྤྱོད་པའི་དུས་དག་ཏུ། རྒྱལ་ཁྲིམས་བཏང་སྟོམས་བཞག་པར་གསུངས། ཞེས་
སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་འདི་ལྟར་གསུངས་ཏེ། རྒྱུ་རྩ་བ་ནས་བཤད་མི་ཆོག་པ་ཡིན་ནའང་།

མ་འཇིགས་པའི་སྒྲིབ་པ་སྒྲིབ་དོན་དུ། དཔེར་ན། སྤྱ་གུ་སྦྱོང་རན་ཞིག་གིས་བྱི་སྤྱག་ཆས་མ་ཆ་ལུ་
 དང་། སྤུ་ཆུང་ཆུང་ཆས་མ་ཆ་ལུ་རྗེས་དེད་ནས་ཡོང་གི་འདུག་ན། དེའི་སྐབས་སུ་སློག་ཆགས་
 ཅམ་ཆུང་དེའི་སློག་སྦྱོབ་པའི་དོན་དུ་ངས་མཐོང་མ་ལུང་། གང་དུ་སྒྲིབ་ཁོ་བོས་མི་ཤེས་ཞེས་རྩུན་
 གྲུས་ན། སྦྱིར་ཆུ་ལ་བྱིམས་ལ་གཞན་གཞོད་གཞི་དང་བཅས་པ་ལས་བརྒྱུག་པ་ཞེས་རྩུན་གྲུ་མི་རུང་
 ཡང་། འདིར་དྲང་པོར་བཤད་ན་པ་རོལ་བོ་དེའི་སློག་ལ་གཞོད་ཅིང་། སློག་ལ་གཞོད་པ་དེ་འགན་
 རྒྱུ་བ་ཡིན་པ། དེ་སྦྱོབ་པ་དང་སྒྲིབ་པའི་དོན་དུ་རྩུན་བཤད་ཆོག་པ་ཡིན། འདིས་མཆོན་སྐབས་
 བབས་ཀྱི་དགོས་པ་ཆེ་ཆུང་ལ་བརྟེན་ནས་འགྲོ་དགོས་པས། སྤང་ཆུབ་ཤེམས་དཔའ་ལ་གཞན་དོན་
 བྱི་དགོས་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་འབྲེལ་བའི་གནས་སྐབས་ལུས་ངག་གི་ལས་དེ་ནམས་གནང་བ་ཡིན།

སྤྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བརྟན་པ་སྤིང་ཆེད་ཅ་བ་ཅན་ཡིན་པས། གཞན་ལ་གནོད་འཆོ་ནམ་
 ཡང་བྱེད་མི་ཆོག་ཀྱང་། དགོས་པ་ཆེན་པོ་དང་འབྲེལ་བའི་སྐབས་སུ། དཔེར་ན། རྟེན་དང་
 འཆོམས་པར་ཆར་མི་གཙོད། །ཅིས་རྟེན་དང་འཆོམས་པ་ཆར་མ་བཅད་ན་ཉེས་བྱས་པའི་བརྟེ་
 ཞེ་དྲུག་ནང་ནས་ཉེས་བྱས་གཅིག་འབྱུང་བར་བརྟེན་ཆར་གཙོད་དགོས་པ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་སྤྲུགས་
 ཀྱི་སྐབས་དེ་དེ་བཞིན་དུ་ཉམས་ལེན་བྱེད་དགོས། དེ་ཐམས་ཅད་དགོས་པ་ཕན་བདེ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡོང་
 བཞིག་སྐྱབ་ཀྱི་ཡོད་པ་འབའ་ཞིག་ཡིན། སྐབས་དེའི་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ལ་གཞིགས་ནས་སྤྱི་
 ཡང་བརྟེན་དགོས། ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་ཉམས་ལེན་བྱེད་པ་ལ་ཐོས་བསམ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བྱས་
 ནས་བསམ་མཐོ་གཏོང་དགོས་པ་ལས། དཔེ་ཆ་ཤོག་སྟེ་ཅིག་མཐོང་བ་དེའི་ནང་གནང་བཀའ་གསུངས་
 པ་དེ་གཅིག་ཤུའི་ཐོག་ནས་ཉམས་ལེན་བྱེད་རྒྱ་ཁག་པོ་ཡིན། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་
 གཞག་མི་མཐུན་པ། གཞུང་གོང་འོག་གི་གནང་བཀའ་མི་མཐུན་པ། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགོས་པ་
 གང་ཡིན་པ་རྣམས་ལེགས་པར་ཤེས་པའི་ཐོག་ནས་ཉམས་ལེན་བྱུང་བ་བྱེད་རྒྱ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན།

གང་ཞིག་བསམས་ཏེ་བྱར་བཅུ་མས་པ། འདི་ལས་གཞན་དུ་མི་བསམ་སྟེ། འདིར་གཏད་
 པ་ཡི་བསམ་པ་ཡིས། འདི་ཉིད་རེ་ཞིག་བསྐྱབ་པར་བྱ། འདི་ལྟ་ན་ནི་ཀྱན་ལེགས་བྱས། གཞན་དུ་
 གཉིས་ཀར་མི་འགྱུར་རོ། ཞེས་བྱ་བ་སྐྱབ་པའི་སྐབས་སུ་རིམ་ཅན་དུ་སྐྱབ་དགོས་པའི་རིགས་
 མགོ་བཅུ་མས་ཟིན་ནས་ཡོད་པ་དེ་སྟོན་ལ་མཐའ་འཁྱོང་བ་ཞིག་བྱེད་དགོས། དེ་བྱུང་ན་མགོ་བཅུ་མས་
 པ་དེ་ལེགས་པར་ཟིན་ཐུབ་པ་ཞིག་དང་། ཟིན་པའི་རྗེས་ལ་ཕྱི་མ་གསར་དུ་མགོ་བཅུ་གས་ན་ཡག་
 པོ་ཡོང་། གཞན་དུ་ང་ཚོས་ལས་ཀ་སྟེ་མང་པོ་ཞིག་བཀྲམས། མཇུག་དེར་ཁྲུངས་འཁྱོལ་བ་གཅིག་
 ཀྱང་མེད་པ་ཆགས་རྒྱུ་འདི་ཉིན་ཁ་ཡོད། བྱ་བ་ཞིག་མགོ་བཅུ་མས་ནས་རིམ་པ་བཞིན་སྐྱབ་ན། སྟོན་
 ལ་གཅིག་ལེགས་པར་ཐག་བཅད། དེ་སྐྱེས་དག་པོ་བྱུང་ན་བྱ་བ་གཞན་སྐྱབ་ཀྱིན་བྱེད་ན། དེ་ལྟ་
 ན་ནི་ཀྱན་ལེགས་བྱས་ཞེས་སྟེ་མ་དེ་ལེགས་པར་ཟིན། ཕྱི་མ་དེར་རྒྱས་པ་ཅི་ཡོད་སྐྱུངས་ཏེ་བྱེད་
 ཐུབ་པ་ཞིག་ཡོང་། གཞན་དུ་སྟེ་མ་དེའི་འཕྲོ་མ་ཆོད། ཕྱི་མ་དེ་ཡང་ཆགས་རྒྱུ་དེ་ལེགས་མ་བྱུང་
 བ་ཡོང་ཉིན་ཡོད་ཅེས་གསུངས།

ཤེས་བཞིན་མ་ཡིན་ཉི་ཉོན་མོངས། འདི་ལྟ་ན་ནི་འཕེལ་མི་འགྱུར། ཞེས་དེ་ལྟར་བྱན་
 ཤེས་བཞེན་ལུགས་ཚུ་ལ་དང་མཐུན་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་བྱུང་ན། ཤེས་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་ཉི་འདི་ཉོན་
 མོངས་མི་འཕེལ་ཞིང་། གཞན་ཡང་། བྱེ་མོའི་གཏམ་ནི་སྣ་ཚོགས་དང་། འདི་མཆར་ལྟར་མི་
 རྣམ་མང་པོ། ཀྱན་ལ་འཇུག་པར་གྱུར་པ་ན། འདི་ལ་ཆགས་པ་སྤང་བར་བྱ། འདི་ན་མེད་ས་ཤི་རྩ་
 གཅོད་དང་། ཤེས་རིས་འདྲི་སོགས་བྱེད་འགྱུར་ན། བདེ་གཤེགས་བསྐྱབ་པ་བྱན་བྱས་ནས། འགྲུག་
 པས་དེ་ཡི་མོད་ལ་དོར། ཞེས་མི་དང་འགྲོགས་འདྲིས་བྱེད་དགོས་པ། དཔེར་ན། ཡ་རབས་ཀྱི་
 ཐོག་ནས་སྟོན་མོའི་སར་མགྲོན་འབོད་བདག་གིར་བྱས་ནས་སྐྱེ་བས་པའི་སྐབས་ལྟ་བུ། ཡང་ན།
 ལྟར་མོ་བཞུ་སར་སྐྱེ་བས་པ་སོགས་འགྲོ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ལྟར་པ། དེའི་གནས་སྐབས་སུ་འདྲུ་

འཛིང་ཁྱེན་དང་འཕྲད་དུས་ཡིད་གཟབ་ཀྱིས་ཆགས་སྤང་གི་མོ་སྐྱེ་བར་མི་བྱ་ཞིང་། དེ་མིན་རྒྱ་
མཚན་དང་དགོས་པ་དམིགས་བསལ་མེད་པའི་ས་ཀློ་བ་དང་རྩ་གཙོད་པ་དང་། ས་རིས་འབྲི་བ་ལ་
སོགས་པ་སྦྱོད་པ་རང་དགར་འཐོན་ན། དེ་མ་ཐག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་དྲན་ནས་ཅམ་འཛིག་
བྱེད་དགོས་པར་གསུངས།

གང་ཆོ་བརྒྱུད་པར་འདོད་གྱུར་ཏམ། །སྤྱོད་པར་འདོད་པར་གྱུར་ན་ཡང་། །དང་པོར་རང་
གི་སེམས་བརྟགས་ནས། །བརྟན་པས་རིགས་པ་ལྷན་པར་བྱ། །ཞེས་གཏམ་སྤྱོད་པའམ་ལུས་ཀྱི་འགྲོ་
བརྒྱུད་ལྟ་བུའི་གནས་སྐབས་གང་དུ་འང་གཞི་དེ་རུང་དང་མི་རུང་སེམས་ཀྱིས་བརྟགས་ནས། །རིགས་
པ་དང་ལྷན་པ་དེ་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན།

གང་ཆེ་རང་ཡིད་ཆགས་པ་དང་། ཁྱོད་ལ་འདོད་པ་དེ་ཡི་ཆོ། །ལས་སུ་མི་བྱ་སྤྱི་མི་བྱ། བེད་
བཞིན་དུ་ནི་གནས་པར་བྱ། ཞེས་དུས་གང་གི་ཆེ་རང་གི་ཡིད་ཆགས་སྤང་སྦྱེ་བའི་གཞི་གང་ཞིག་དང་
འཕྲད་ཉེ་བར་གྱུར་ན། དེའི་གནས་སྐབས་ལུས་ཀྱིས་ལས་སུ་མི་བྱ། ངག་གིས་སྤྱི་བར་མི་བྱ། ཡིད་
ཀྱིས་དེའི་སྦྱོགས་སུ་འང་ཉོག་དཔྱོད་གང་ཡང་མི་གཏོང་བར་བེད་བཞིན་དུ་གནས་པར་བྱའོ། །

རྟོག་དང་གཞན་བཅས་པ་འཇམ། གཤམ་ཏེ་ང་རྒྱལ་རྒྱགས་ལྡན་པ་འཇམ། མཆོང་འབྲུ་བ་ཡི་
 བསམ་པ་དང་། གཤམ་ཏེ་རྒྱུར་འབྲུན་བསྐྱེལ་མཇུག་སམ། གང་ཆོ་བདག་བསྟོན་ལྟར་ལེན་པ་འཇམ། གཞན་
 ལ་སྟོན་པ་ཉིད་དང་ནི། གཤམ་བཅས་འབྱེད་དང་བཅས་གྱུར་པ། དེ་ཆོ་ཤིང་བཞིན་གནས་པར་
 བྱ། ཞེས་ཏ་ཅང་གཡེང་བའི་རྟོག་པ། གཞན་བཅས་པ་སྟེ་བཞན་བགད་སྟོང་བྱེད་ལྟ་བུ་བྱེད་
 འདོད་པ། ཅོ་འདྲི་བ་གཞན་ལ་མཐོ་འཆོམས་པ་དང་། ང་རྒྱལ་གྱིས་གཞན་གྱི་མཆོང་འབྲུ་བ་དང་།
 རྒྱུར་འབྲུན་ཞེས་པ་གཞན་ལ་མ་འོས་པའི་གྱ་གྱུའི་ཆོག་སྒྲུལ་ཏེ་མ་འོས་མི་རན་པར་བྱེད་པ་ལྟ་བུའི་
 སྐབས་ལ་གོང་གི་ཆོག་དེ་མར་བྲངས་ནས། ལས་སུ་མི་བྱ་སྒྲུ་མི་བྱ། ཤིང་བཞིན་དུ་ནི་གནས་

པར་བྲུ། ཁེས་དང་། ཡང་གང་གི་ཆེ་རང་ཉིད་བསྟོན་པ་ལྟར་ལེན་པ་སྟེ་གཞན་གྱིས་རང་
 ལ་བསྟོན་པ་ལྟ་བུ་བྱང་ན་ན་ཅང་དགའ་བྲགས་པས། ད་དྲུང་དེ་ཉན་འདོད་པ་དང་། དེ་ལ་
 ཆགས་པ་དང་། ར་རྒྱལ་སྐྱེས་པ་ལྟ་བུ་ཡོང་གི་འདུག་ན། དེ་མ་ཉན་པར། ལས་སུ་མི་བྱ་སྐྱེ་
 བྲུ། ཤིང་བཞིན་དུ་མི་གནས་པར་བྲུ། གཞན་ལ་སྟོན་པ་དང་གཞན་གྱི་ཆོག་ལ་སྟོན་པའི་གཤེ་
 བཅས་འབྲུགས་ནས་གགས་འགྱུར་པ་དང་བཅས་པར་གྱུར་པ་མཐོང་བའི་ཆོ། ལས་སུ་མི་བྱ་སྐྱེ་
 མི་བྲུ། ཤིང་བཞིན་དུ་མི་གནས་པར་བྲུ། ཁེས་པའོ། །

རྟེན་དང་བྟུར་མི་གྲགས་འདོད་པ་ལམ། །གཡོག་འཁོར་དོན་དུ་གཉེར་འདོད་པ་ལམ། །བདག་
 སེམས་རིམ་གྱི་འདོད་བྱུར་ན། །དེ་ཆོ་གིང་བཞིན་གནས་པར་བྱ། །ཞེས་རྟེན་པ་དང་བྟུར་མི་
 རིམ་གྱི་དེ་ལྟ་བུའི་འདོད་པ་བྱུང་ན། །དེའི་ཆོ། ལས་སུ་མི་བྱ་སྤྲུལ་མི་བྱ། །གིང་བཞིན་དུ་ནི་གནས་
 པར་བྱ། །ཞེས་པའོ། །

གཞན་དོན་ཡལ་བར་འདོར་བ་དང་། རང་དོན་གཉེར་བར་འདོད་པ་དང་། སྦྱོར་བར་འདོད་པའི་སེམས་བྱུང་ན། ཉེ་ཆེ་གིང་བཞིན་གནས་པར་བྱ། ཞེས་གཞན་གྱི་དོན་ཡལ་བར་འདོར་བ་དང་། རང་གི་དོན་གཉེར་བར་འདོད་པ་དང་། དེ་དོན་གཞན་ལ་སྦྱོར་བར་འདོད་པའི་སེམས་བྱུང་པའི་གནས་སྐབས་སུ་ལས་སུ་མི་བྱ། ལུས་ཀྱི་ནམ་འགྲུར་ཡང་སྟོན་པར་མི་བྱ། ངག་གི་སྦྱོར་བ་ཡང་བརྟེན་པར་མི་བྱ། སེམས་ནས་རྟོག་དཔྱད་ཀྱང་མི་བྱེད་པར་གིང་བཞིན་དུ་གནས་པར་བྱ། ཞིང་། བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེས་རང་དོན་གཉེར་བ་ཞེས་པ་རྒྱ་དཔེ་ལ་འཁོར་གྱི་སྒྲ་ཡོད་པས། སྟོབ་མ་སོགས་འཁོར་འདོད་པ་དང་ཞེས་བཀྲལ་གྱི། །

མི་པོ་ཐོད་ལེ་ལོའ་འཛིགས་པ་དང་། དེ་བཞིན་སྤྱི་བཟོ་ལ་ལུ་ཅོར་དང་། འང་གི་སྤྱིགས་
ཞེན་སེམས་ལྟར་ན། དེ་ཆེ་ཤིང་བཞིན་གནས་པར་བྱ། ཞེས་པ་རྟེ། མི་པོ་ཐོད་པ་རྟོ་མ་ལས་ལེ་

ཡིད་བསམ་པ་དང་། འཛིགས་པ་ཟེར་བ་འདི་དགེ་བ་སྐྱུ་བ་པར་མི་འདོད་ནས་འཛིགས་སྒྲུང་བྱུང་
བ་དེ་དག་མི་མཐུན་སྟོགས་སྤང་བུའི་འཛིགས་པར་བཤད་ཅིང་། ཁྲུངས་ལུང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་
ངས་རྒྱས་བསམ་པའི་སྟོབས་པ་དེ་ཡང་དག་པ་ཡིན། དངོས་ཡོད་གནས་རྒྱུ་ལ་ལ་མི་རན་པར་ངས་
བྱུང་ཅེས་པ་ང་རྒྱལ་རེད། ཁྲུངས་ལུང་རྒྱ་མཆན་མེད་པར་སོ་སོས་ཡོང་སྟུང་པ་དེ་ལ་སྦྱི་བཞོལ་
དང་། ལུ་ཅོར་ནི་རིགས་པ་དང་རྒྱ་མཆན་མི་ལྡན་པའི་གང་བྱུང་ཅི་ཐོན་དུ་སྐྱུ་བ། རང་སྟོགས་
ལ་ཞེན་པ་དང་གཞན་སྟོགས་ལ་སྤང་བ་ལྟ་བུའི་སྟོ་སྦྱེ་བའི་གནས་སྐབས་སུ་ཡང་། ལས་སུ་མི་བྱ་
ཞིང་སྐྱུ་བར་མི་བྱ་ལ། བེང་བཞིན་དུ་ནི་གནས་པར་བྱ་དགོས་པ་ཡིན།

དེ་ལྟར་ཀུན་ནས་ཉེན་མིངས་དང་། འོན་མེད་བརྩོན་པའི་ཡིད་བརྟགས་ནས། འདྲ་ཆོད་པའ་
 བོས་གཉེན་པོ་ཡིས། འདྲ་ཉི་བརྟན་པར་གཟུང་བར་བྱ། ཞེས་དེ་ལྟར་སྒྲིན་གྱི་སྤྱོད་ཀྱིས་དེ་རྣམས་སྒོ་
 ལ་གར་ནས། ལུས་ངག་གི་རྣམ་འགྱུར་དོན་མེད་ས་ཤིང་པ་ལ་སོགས་པ་ལུས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་ཐོན་
 པའི་ཉེན་ཡིད་པའི་གནས་སྐབས། ཆོས་སྐྱབ་པ་ལ་སྤྱིང་སྤྱོད་པས་ཅན། མི་མཐུན་སྤྱོད་ཀྱིས་འཛོམས་
 པ་ལ་འབད་བརྩོན་བྱེད་མཁན་གྱི་དཔའ་པོ་སྤྱོད་པས་དང་ལྡན་པ་དེས། དེ་མ་ཐག་ཏུ་གཉེན་པོ་དྲན་
 བེས་ཀྱིས་ཟིན་པར་བྱས་ཏེ། ཡིད་བརྟན་པར་གཟུང་བར་བྱ་དགོས།

ཞིན་རྟུ་ངེས་དང་རབ་དད་དང་། བརྟན་དང་གུས་དང་ཞེ་སར་བཅས། རོ་ཆ་ཤེས་དང་
འཛིགས་བཅས་དང་། ཞི་ཞིང་གཞན་དགའ་བྱེད་ལ་བརྩོན། ཞེས་སྒྲུང་བྱའི་གནས་ཐེ་ཆོམ་དང་
བྲལ་བར་ཞིན་རྟུ་ངེས་པར་བྱེད་པ་དང་། རོན་དེ་ལ་ཡིད་ཆེས་དང་། མངོན་འདོད་ཀྱི་དད་པ་སོགས་
རབ་རྟུ་དད་པ་དང་། བསམ་པ་དང་ལག་ལེན་སྦྱོར་བ་བརྟན་པ་དང་། གུས་པ་དང་། འདུད་པའི་
ཞེ་ས་དང་བཅས་པ་དང་། རོ་ཆ་བྲེལ་ཡོད་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་འཛིགས་པ་དང་བཅས་པ་སྟེ་སྒྲུང་བྱའི་
འཛིགས་པ། དབང་པོ་སྟོམ་པའི་ཞི་བ་དང་། བརྟུ་བ་བཞིའི་སྟོན་ས་གཞན་ལ་དགའ་བར་བྱེད་པ་

དེ་ལྟ་བུ་ལ་བརྩོན་དགོས་ཤིང་། རང་ཉིད་ཀྱི་ངོས་ནས་དེ་ལྟ་བུ་ལ་བརྩོན་འདོད་ཀྱི་སེམས་ཤུགས་
ཡོད་ཀྱང་། རྩིག་པའི་གྲོགས་པོ་དང་འབྲུད་པའི་ཉེན་ཁ་ཡོད་ལ། མདོ་ལས། སྒྲང་ཆེན་སྦྱོམ་
པས་ལུས་བརྒྱལ་ཀྱང་སེམས་བརྒྱལ་པར་མི་བྱེད། མི་དགེ་པའི་བཤེས་ཀྱིས་སེམས་བརྒྱལ་པར་
འགྱུར་བས་གཟབ་དགོས་སྟེ་ལ་ནི།

ཕན་ཚུན་མི་མཐུན་གྱིས་པ་ཡི། འདྲི་དཔེ་ཕན་ཚུན་གྱིས་མི་སྤྱོད་ཆིང་། ཉོན་མོངས་སྤྱོད་པ་
འདི་དག་གི། སེམས་འདི་བྱང་སྒྲུབ་བཅེར་ལུན་དང་། ཁ་ན་མ་ཐོ་མེད་དངོས་ལ། བདག་དང་
སེམས་ཅན་དབང་བྱས་ཤིང་། སྤྱུལ་པ་བཞིན་དུ་ང་མེད་པར། ཡིད་འདི་རྟག་དྲུག་ཟུང་བར་བྱ། ཞེས་
མོ་དམན་པའི་དབང་ལས་གྱིས་པའི་རང་ཚུལ་ཕན་ཚུན་མི་མཐུན་པ་དང་། འདྲི་དཔེ་ཆེན་པོའི་སྤྱོད་
ཚུལ་མ་རངས་པ་ཐོན་པ་ལ་རང་གི་ཡིད་མི་སྤྱོད་ཆིང་། རང་ཉིད་དེ་དག་གི་དབང་དུ་མ་སོང་བ་བྱ་དགོས་
པ་དང་། གྱིས་པ་འདི་དག་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་རང་དབང་མེད་པར་སྤྱོད་པ་འདི་དག་བྱང་བ་
ཡིན་པས། དེ་དག་ལ་ཁོང་གྲོ་དང་མི་དགའ་བ་མི་བྱེད་པར་སྒྲག་པར་ཡང་སྤྱིང་རྗེ་བྱ་དགོས་ཤིང་། ཁ་
ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པའི་དངོས་པོ་འཕྲུག་པ་ལ་བདག་དང་གཞན་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་འང་ཕན་
པ་དང་བདེ་བ་ཡོང་བའི་དབང་བྱེད་པ་རྟེ་གཙོ་བོར་འཛིན་དགོས། དེ་རྩ་བའི་བདག་གཞན་ལ་ཕན་བདེ་
འབྱུང་བའི་སྤྱོད་པ་ལ་འབྲུག་པའི་གནས་སྐབས་སུ་འང་རང་བཞིན་མེད་པར་སྤྱུལ་པ་བཞིན་དུ་བརྟུན་
ཏེ། རང་རྒྱལ་དང་རྩོམ་སེམས་སོགས་མི་བྱ་བར་ཡིད་འདི་རྟག་དྲུག་ཟུང་བར་བྱའོ། །

འིང་ཞིག་ཡོན་ནས་དལ་པའི་མཆོག་ ཁྱོབ་པ་ཡང་དང་ཡང་བསམས་ནས། །སེམས་དེ་
ལྟ་བུར་འི་རབ་ལྟར། །རབ་ཏུ་མི་གཡོ་གཟུང་བར་བྱ། །ཞེས་དེ་ལྟ་བུའི་རང་དང་གཞན་ལ་ཕན་
བདེ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་དགེ་བའི་བྱ་བ་ལ་བརྩོན་པའི་གནས་སྐབས་སུ་འང་ང་རྒྱལ་དང་རྩོམ་སེམས་
མི་བྱེད་ཅིང་། མཇུག་ཏུ་ཡང་བདག་གིས་དལ་པའི་ལུས་ཉེན་བཟང་པོ་འདི་འདྲ་ཞིག་ཁྱོབ་ནས་ཡོད་

བྱ་ཚོད་གལ་ཆགས་པ་ཡིས། །ཕན་ཚུན་ཀུན་དུ་བགལ་བྱིང་ཀྱང་། །ཡིད་བྱིང་མི་དགར་
མི་བྱེད་ན། །ད་ལྟ་ཅི་ཕྱིར་ཁ་ཏ་བྱེད། །ཅེས་ཆོས་སྐྱབ་པ་ལ་འགལ་ཆེན་ཡོང་བའི་ཆེན་ཙཱ་གཅིག་
ལུས་ལ་ཆགས་པའི་དབང་གིས་ཡོང་གི་ཡོད་པས། ལུས་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་སྒྲོམ་པ་འདི་གལ་ཆེན་
པོ་ཡིན། དེ་ཡང་ལུས་འདི་ཅི་ཙམ་གྱིས་གཅེས་པོ་བྱས་ཀྱང་མཐའ་མ་ནམ་ཤེས་དང་བྲལ་བློར་པའི་
རྗེས་རོ་ལ་གྱུར་པ་ན། གལ་ཆགས་པའི་བྱ་ཚོད་ཀྱིས་ཕན་ཚུན་ཀུན་དུ་བགལ་ཏེ་གནས་གཞན་དུ་
བྱིང་པར་བྱས་ནའང་། དེའི་གནས་སྐབས་སུ་མི་དགའ་བར་བྱེད་པ་དང་། ཞེན་ཆགས་བྱེད་རྒྱ་
མེད་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཞིག་ཡིན་པས་ན། ད་ལྟ་ལུས་ལ་གཅིགས་ཆེན་པོའི་སྒྲོ་ནས་ཁ་ཏ་ཅིའི་
ཕྱིར་བྱེད་དེ་བྱེད་མི་འོས་སོ། །

-205-

རང་བཞིན་ཅན། དེ་གཉིས་སོ་སོ་བཡིན་པས། དེས་གོ་ཁྱོད་ལ་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་སེམས་རང་ལ་ཕན་
པ་གང་ཡོད་དམ་ཞེས་པའོ། །

ཚྭ་ས་པའི་ཡིད་ཁྱོད་ཅི་ཡི་སྟེ། ཤིང་གཟུགས་གཙང་མ་གཟུང་མི་བྱེད། མི་གཙང་
ཚོགས་ཀྱི་འཕྲུལ་འཁོར་འདི། །རུལ་བ་བསྐྱངས་ཏེ་ཅི་ཞིག་རུང་། ཞེས་ཚྭ་ས་པའི་ཡིད་ཁྱོད་
རུལ་པ་དང་། རྩིང་བ་སོགས་མེད་པའི་ཤིང་གཟུགས་གཙང་མ་ཅིའི་སྟེར་བདག་གིར་བཟུང་བར་
མི་བྱེད། ཤ་རུས་རྩོས་བཅས་ཀྱི་མི་གཙང་ཚོགས་ཀྱི་འཕྲུལ་འཁོར་འདི་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་རྒྱ་མཚན་
ཅི་ཡི་སྒོ་ནས་གཅིག་སྒྲིལ་ཆེན་པོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་དམ།

འོན། ང་རང་ཚོས་གཅེས་པོ་བྱེད་སའི་ལྷས་འདིའི་རང་བཞིན་རྩི་འདྲ་ཞིག་གསུམ། མི་གཙང་
བཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། ཐོག་མར་པགས་པའི་རིམ་པ་འདི། །རང་གི་སྒོ་ཡིས་ཐ་
དད་སྟེ། །ཤ་ཡང་རུས་པའི་བྲ་བ་ལས། །ཤེས་རབ་མཚོན་གྱིས་གྲུད་དུ་སྟེ། །རུས་པ་ནམས་ཀྱང་
དབྱེ་བྱས་ནས། །རྒྱ་ཤིང་གི་བར་དུ་བརྟ་བྱ་ཞིང་། །འདི་ལ་སྟོང་པོ་ཅི་ཡོད་ཅེས། །བདག་ཉིད་ཀྱིས་ནི་
བརྟག་པར་གྱིས། །ཞེས་པ་སྟེ། །གཅེས་ཤིང་ཕངས་པོ་བྱེད་པའི་ང་རང་ཚོའི་ལྷས་འདིའི་རང་
བཞིན་ལ་བརྟག་དབྱེད་འདི་ལྟར་བྱ་སྟེ། ཐོག་མར་པགས་པའི་རིམ་པ་འདི་རང་གི་སྒོ་ཡིས་ཐ་དད་
དུ་སྟེ་བའམ། པགས་པ་ཁ་སྟེན། པགས་པའི་འོག་གི་ཤ་དང་ཚོལ་ལ་སོགས་པ་རུས་པའི་བྲ་བ་ལ་གཡོགས་
པའི་བྲ་བ་ལས་ལོགས་སུ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱི་ཤེས་རབ་མཚོན་གྱིས་གྲུད་དུ་འཕམ་སོ་སོར་སྟེ་སྟེ་དབྱེད།
དེ་ནས། །རུས་པ་ནམས་ཀྱང་དབྱེ་བྱས་ནས། །ཞེས་མགོ་དང་རྒྱ་ལག་གི་རུས་པ་སོགས་ནམ་པར་
སྟེ་ནས་བསམ། དེ་ལྟར་སྟེ་པགས་པ་ནས་ནང་གི་རུས་པ་རྒྱ་ལ་ཐུག་གི་བར་དུ་རྩིས་རེ་རེ་ལ་བརྟག་
དབྱེད་བྱས་ན། །སྟོང་པོ་དང་ལྟན་པའམ་རིན་ཐང་ཆེ་བ། །གཅེས་པར་འོས་པའི་རང་བཞིན་རྩི་བ་
ནས་མེད་ཅིང་། མི་གཙང་བ། །སྐྱུ་གཟོ་བའི་རང་བཞིན་ཞིག་ལས་མ་འདས་སོ། །

དེ་ལྟར་འབད་དེ་བཅུ་ལ་ཀུང་དེ་རེ། ཁྱིད་ཀྱིས་སྤྱིང་པོ་མ་མཐོང་ན། འདྲུང་ཅི་ཕྱིར་
 ཆགས་ཚུ་ལ་གྱིས། ཁྱིད་ནི་ལུས་འདི་སྤང་བར་བྱེད། ཅེས་དེ་ལྟར་སྤྱིང་པོ་མ་མཐོང་བཞིན་དུ་
 ད་དུང་ལུས་འདི་ལ་ཏ་ཅང་གཅེས་པར་བབྱང་ནས་བདེ་སྤྱག་གཏམ་ངན་ཁྱད་དུ་བསད་པའི་སྒོ་ནས་
 ལུས་འདི་གཅེས་པར་བསྐྱངས་པ་ལ། ལུས་འདི་འདི་དོན་དུ་སྒོ་ཆས་དང་གོས། དེ་ཡང་རིན་ཐང་
 ཅན། མདོག་བཟང་བ། དེའི་སྤྱིང་ཕྱན་ཆ་ཡོད་མཁན་ཆོས་ན་བ་དང་སྤྱ་ལ་འདྲ་མིན་བཏགས།
 དེ་ཐམས་ཅད་སྒྲོངས་པའི་ནང་ནས་ཡང་འབྲུལ་ཡིན་ཞེས་པའོ། །

ཁྱོད་ཀྱིས་མི་གཙང་བཟའ་མི་རུང་། །ཁྱེད་ཀྱང་བདུང་དུ་མི་རུང་ལ། །རྒྱ་ལྗོངས་གཞི་བ་
 ཏུ་མི་རུང་ན། །ལྷས་ཀྱིས་ཁྱོད་ལ་ཅི་ཞིག་བྱ། །ཞེས་གཞན་ཡང་ལྷས་འདི་ཁྱོད་ཀྱིས་མཐའ་གཅིག་
 ཏུ་གཅེས་པར་སྤང་ནའང་ཁྱོད་ལ་ཕན་པ་ཅི་ཡང་མེད་དེ། ཁྱོད་ཀྱིས་ལྷས་ཀྱི་མི་གཙང་བ་ནི་བཟའ་
 མི་རུང་། ཁྱེད་ཀྱང་བདུང་དུ་མི་རུང་ལ། །རྒྱ་ལྗོངས་གཞི་བ་ཏུ་རུང་བ་མ་ཡིན་ན། ཁྱོད་ཀྱི་ལྷས་
 ལ་བརྟེན་ནས་དགོས་པ་སྟོག་པའི་ཅི་ཞིག་སྤྲོ་བ་རྒྱ་ལྗོངས་འདི་མེད་དོ། །

[illegible]

བྱེད་དུ་སྒྱུ་ཤེས་པ་ཞིག་དགོས། དེ་མིན་ཁྱོད་ཀྱིས་ཅི་ཙམ་བསྐྱངས་ནའང་། འཆི་བདག་བརྩེ་བ་མེད་པས་སྒྲིགས་ཏེ་བྱ་བྱིར་སྦྱོར་པའི་ཆོ་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་ཅི་ཡང་བྱར་མེད་དོ། །

བྲན་གཡོག་བཀོལ་དུ་མི་བདུབ་ལའང་། ཁོས་ལ་སོགས་པ་མི་སྦྱོར་ན། ལྷུས་འདི་བསྟོད་ཀྱང་གཞན་འགྲོ་ན། ཁྱོད་ཀྱི་ཅི་སྟེ་ག་ཐང་གསོ། ཞེས་དཔེར་ན། འཇིག་རྟེན་ན་བྲན་གཡོག་ཟས་དང་སྒྲ་རྩན་སྦྱོར་ཏེ་ཉར་ཡང་། ལས་ཀར་བསྐྱུལ་བའི་བཀོལ་མི་བདུབ་པ་ཞིག་ཡོད་ན། དེ་ལ་གོས་ལ་སོགས་པ་སྦྱོར་ན་དགོས་པ་མེད་པའམ། སྒྲ་སྒྲིགས་མེད་པར་ངོས་འཛིན་པ་ལྟར། ལྷུས་འདི་སྦྱོས་ཙམ་ནས་ད་ལྟའི་བར་དུ་ཅི་ཙམ་བསྟོད་པ་སྟེ་གསོས་ནའང་། མཐའ་མ་ལྷུས་འདི་བཞག་ནས་འགྲོ་དགོས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་པས་ན། ཁྱོད་ཀྱི་ཅི་སྟེ་ག་ཐང་ཐང་སྟེ་ངལ་བ་ཆེན་པོས་གསོ་བ་ལ་འབད་པར་མི་རིགས་སོ། །

འདི་ལ་སྒྲ་རྩན་བྱིན་ནས་ནི། འདི་རང་གི་དོན་བྱེད་ཀྱིས་ཤམ་པ་མེད་པ་འདི་ལ་ནི། ཐམས་ཅད་སྦྱོར་པར་མི་བྱེད། ཞེས་ལྷུས་འདི་ལ་སྒྲ་རྩན་ལྟ་བུ་སྦྱོར་ནས། རང་དོན་ཏེ་གཞན་ལ་སྐྱོན་པའི་ལས་སྐྱུ་བ་དུ་ཀྱང་དེ་བྱུང་ན་རང་ལ་དེས་སྐྱོན་པ་མ་ཟད། ཆོ་སྤྱོད་མ་ལའང་སྐྱོན་ཕྱེད། སྐྱོན་པ་མེད་པ་སྟེ་སྤྱིང་པོ་ཡོད་པའི་དོན་སྐྱུ་བ་པ་ཞིག་མེད་པར། རང་དགར་ལྷུས་འདི་ལ་མཐུན་ཀྱིན་ཐམས་ཅད་སྦྱོར་པར་མི་བྱེད། འགྲོ་དང་འོང་བའི་རྟེན་ཙམ་དུ། ལྷུས་ལ་གྱུ་ཡི་སྒོ་བཞག་སྟེ། ཐམས་ཅད་ཅན་དོན་ནམས་བསྐྱུ་བ་པའི་ཕྱིར། ཡོད་བཞིན་གྱི་ནི་ལྷུས་སུ་བསྐྱུར། ཞེས་འགྲོ་འོང་གི་རྟེན་ཙམ་དུ་བཞག་ཏེ་ལྷུས་ལ་གྱུ་ཡི་སྒོ་བཞག་ནས་ཐམས་ཅད་གྱི་དོན་བསྐྱུ་བ་པའི་ཕྱིར་དུ་ལྷུས་འདི་སྤྱད་དགོས། དེ་ཡང་གཏན་དུ་བདེ་བའི་ནམ་གྲོལ་བྱང་ཆེན་གྱི་རྒྱལ་ས་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོའི་ཕ་རོལ་སྐྱ་གསུམ་རིན་པོ་ཆེའི་སྤྱིང་དུ་བཞོད་བྱེད་ཀྱི་གྲ་ལྟ་བུའི་སྒོ་བཞག་སྟེ། ཐམས་ཅད་གྱི་དོན་ནམས་བསྐྱུ་བ་པའི་ཕྱིར་དུ་ལྷུས་འདི་བཀོལ་ནས་མཐའ་མ་ལྷུས་དེ་རྒྱལ་བའི་སྐྱར་འགྱུར་བ་ཞིག་བྱེད་དགོས།

དེ་ལྟར་རང་དབང་ཡོད་ཀྱིས་ཏེ། རྟག་རྒྱ་འཇུག་པའི་བཞིན་དུ་གྱིས། ཁྲི་གཉིར་རྩོུམ་
ཡོངས་ཐོང་སྟེ། འགྲོ་བའི་བཤེས་དང་གསོང་པོར་གྱིས། ཞེས་དེ་ལྟར་རང་ཉིད་ལུས་ཀྱི་བྲན་
གཡོག་ལྟ་བུར་མི་གཏོང་བར་རང་དབང་ཡོད་པར་བྱས་ཏེ། ལུས་འདི་དགེ་བ་སྦྱབ་པ་ལ་བཀོལ་
དུ་ཡོད་པ་ཞིག་བྱེད་དགོས། ལུས་ཀྱི་ཆ་ནས་སེམས་ཅན་གཞན་སྤྱད་ཀྱང་བསམ་མི་བྱུང་པ་སྟོང་
པ་ཉིད་ཀྱི་དོན། སྤྱད་ཀྱང་ཐོས་མི་བྱུང་པ་རང་ཡལ་བར་འདོད། གཞན་གཅེས་པར་འཛིན་པ་དེ་
འདྲ་བྱུང་ན། རང་དབང་ཡོད་པར་གྱུར་བ་ཡིན་པས། དེ་འདྲ་ཞིག་བྱུང་ན་སེམས་ལ་དགའ་སྟོབས་
དང་ལྡན་པས་རྟག་རྒྱ་བཞིན་བསྟར་ཏེ་མི་སྟུག་པའི་རྣམ་འགྱུར་སྟོན་མི་དགོས་པར་འཇུག་པའི་བཞིན་
དུ་བྱེད་དགོས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དཔལ་བར་ཁྲི་གཉིར་རྩོུམ་བཞིན་བསྟར་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཡོངས་སུ་
ཐོང་སྟེ། འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྟིང་ཉེ་བ་དང་གཙལ་བའི་མཛེས་བཤེས་དང་། སེམས་
ཅན་རྣམས་ལ་གཏམ་གསོང་པོར་སྦྱར་དགོས།

ཁྱིམ་སྐོམ་པ་བབ་ཅོལ་དུ། མྱ་དང་བཅས་པར་མི་དོར་རོ། མཚོ་ཡང་དག་ཏུ་མི་དཔྱེ་
 གྱེ། ཉག་ཏུ་གཅོམ་སྐྱུང་དགའ་བར་བྱ། ཁེས་གཞན་ཡང་། ཁྱི་དང་མལ་སྟན་ལ་སྐོམ་པ་
 འཛོག་ཆེ་བབ་ཅོལ་དུ་དིག་སྐྱ་ཤུགས་ཆེ་བ་དང་། མཚོ་རྒྱལ་པ་དང་སྤེ་བའི་སྐབས་སྐོམ་པའི་འདྲོག་
 དགོས་པའི་ཆོད་ཅམ་མི་སྤེད་པར་དལ་པོར་སྤེད་དགོས། དེ་ལྟ་བུའི་དིག་སྐྱ་དང་ཉོག་སྐྱ་བྱས་
 བ་མི་ང་རྒྱལ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུར་སྐྱང་གི་ཡོད། གུས་པའི་ནམ་འགྱུར་དེ་ཡལ་བར་འགྱུར་བས། ཉག་
 ཏུ་གཅོམ་སྐྱུང་ཁེས་པ་གྱེ་ང་རྒྱལ་བཅག་ནས་གཉོམ་ཆུང་བྱ་དགོས་པར་གསུངས་པ་ཡིན།

དེ་ལྟར་བྱས་ན་དགོས་པ་གང་ཡོད་སྟེ་མ་ལ། རྒྱ་རྒྱུ་འི་ལ་ཆོམ་རྒྱན་དག །སྒྲ་མེད་འཇམ་
ཅིང་འགྲོ་བ་ཡིས། །མངོན་པར་འདོད་པའི་དོན་གྲུབ་པ། །བྱུང་པས་དྲག་ཏུ་དེ་བཞིན་སྤྱད། །ཅིས་
ཆོམ་རྒྱན་ལ་སོགས་པས་བདུབ་གསོག་ཆེན་པོའི་སྒྲ་དྲག་པོ་མེད་པར་འཇམ་ཅིང་མངོན་རྒྱུང་བའི་

ཚུལ་གྱིས་འགྲོ་བས། རང་གི་འདོད་དོན་འགྲུབ་པར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། རང་ཅག་སྟོན་པའི་
 རྗེས་འབྲང་ཆོས་ཐུབ་པའི་མཛད་པ་ནམ་པར་ཐར་པ་ཞི་ཞིང་དུལ་བ་ཀུན་གྱི་མཛད་པ་ཤེས་སུ་བཞུགས་
 པའི་ནམ་འགྱུར་དེ་ལ་སྟོབ་དགོས་ཤིང་། གཞན་ཡང་། ངག་གི་སྟོད་ལམ་ཇི་འདྲ་བྱེད་དགོས་
 སམ་ཞེ་ན། གཞན་ལ་གཞན་བསྐྱུལ་འདེབས་མཁས་ཤིང་། །མ་བཙོས་ཕན་པར་བྱེད་པའི་ངག་ །གྲུས་
 པས་སྦྱོར་བར་གྱིས་ཏེ། །ཉག་ཏུ་ཀུན་གྱི་སྟོབ་མར་གྱུར། །ཞེས་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་སྤྲིག་སྟོང་
 དགེ་སྐྱབ་ཀྱི་སྟོ་རིམ་གྱིས་སྦྱང་ཐབས་ཀྱི་གཞན་བསྐྱུལ་བཤད་མཁས་པ་དང་། གཞན་སེམས་ཅན་
 གྱི་དོས་ནས་རང་ལ་ཕན་པར་བྱེད་པའི་ཆོག་སྒྲུ་མཁན་བྱུང་ན། གྲུས་པས་སྦྱོར་བར་སྟེ་ཉག་ཏུ་
 སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་སྟོབ་མར་འགྱུར་བ་བྱེད་དགོས།

ལེགས་པར་སྒྲས་པ་ཐམས་ཅད་ལ། །དགེ་བར་གསུངས་ཞེས་བཅོམ་པར་བྱ། །ཞེས་སེམས་
 ཅན་གཞན་གྱིས་དོན་དང་ལྡན་པའམ་རིགས་པ་དང་ལྡན་པ་ལེགས་པར་སྒྲས་པ་ཞིག་བྱུང་ན། དགེ་
 བར་གསུངས་ཞེས་བྱེད་ཀྱིས་ལེགས་པོ་བཤད་སོང་། དངོས་གནས་བདེན་པ་རེད་ཅེས་གཟེངས་
 བཏོན་བྱ་དགོས།

བསོད་ནམས་བྱེད་པ་མཐོང་གྱུར་ན། །བསྟོད་པས་ལེགས་པར་དགའ་བ་བསྐྱེད། །རྟོག་
 ན་ཡོན་ཏན་བཅོམ་བྱ་ཞིང་། །ཡོན་ཏན་བཅོམ་ན་རྗེས་སུ་བཅོམ་དུ། །ཅེས་སེམས་ཅན་གཞན་
 བསོད་ནམས་གསོག་སྟེ་བཟང་པོའི་སྟོད་པ་བྱེད་མཁན་ཞིག་མཐོང་ན། དགག་བྱ་གཞན་མེད་
 ཆོ་ཁོ་རང་གི་མདུན་ལ་བྱེད་ཀྱིས་ཡག་པོ་བྱུང་འདུག་ཅེས་བརྒྱགས་བཅོམ་དང་བསྟོད་པ་བཏང་
 ནས་དགའ་བ་སྐྱེད་པར་བྱེད་དགོས། ཡང་། མདུན་ལ་བསྟོད་བརྒྱགས་བཅོམ་པ་སྐབས་བདེ་
 མེད་པའི་གནས་ཚུལ་ཡོད་ན། མངོན་གསལ་མེད་སར་རྟོག་ལ་མི་དེ་དང་དེས་ནམ་དཀར་བཟང་
 པོའི་བྱ་བ་འདི་དང་དེ་ལྟ་བུ་བྱས་པ་ཡག་པོ་རེད་ཅེས་ཡོན་ཏན་བཅོམ་དགོས། ཡང་། མི་གཞན་

ཞིག་གིས་མི་གཞན་ཞིག་ལ་དེའི་བསྐྱུགས་པ་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ་བྱུང་མོང་ན། དེ་དང་མཐུན་པར་
རྗེས་སུ་བརྗོད་དགོས།

རང་གི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་ན་དེ། ཡོན་ཏན་གཤམ་པར་རིག་པར་བྱ། ཁྲིམ་སྒྲོན་ཆ་མ་ཞིག་གིས་གསུང་ཆོས་སར། ལ་རྒྱ་ལྗེ་གསུམ་གྱ་པའི་རྒྱན། ཁྲིམ་གསུངས་པས། དེའི་ནང་ནས་གྲུ་གན་ཞིག་ལ་དེ་གསུམ་ག་ཡོད་པས་མགོ་གཟེངས་ཅོམ་བྱས་ནས་དགའ་པོ་བྱུང་བར། ཆ་མས་དེ་མཁུན་ནས་དེ་མ་ཐག་གསུམ་ག་ཆང་ན་རྩ་ས་ངན་ཡིན། ཁྲིམ་གསུངས་པས་ཁོ་མགོ་ཁྲིམ་ཁྲིམ་བྱས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཡོད། རང་གི་ཡོན་ཏན་ཕྱ་མོ་ཞིག་ཡོད་པ་འདི་ལ་གཞན་སེམས་ཅན་གྱི་བྲག་པ་ཞིག་གིས་ཡོན་ཏན་དུ་གཤམ་ནས་རང་ལ་བརྟེན་པ་གཏོང་གི་འདུག་ན། ཁྲིམ་ང་ལ་བརྟེན་པ་བཏང་བས་ང་དངོས་གནས་གང་འཆོམ་ཡིན་འདུག་སྟུམ་པའི་ང་རྒྱལ་མི་སྤྱི་བར། ཡོན་ཏན་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་མཐོང་བ་དེ་ཡག་པོ་རེད་བསམ་ནས་ཕ་རོལ་པོ་ལ་དྲང་བའི་ཡིད་ཀྱིས་བརྟན་དགོས།

རྩོམ་པ་ཐམས་ཅད་དགའ་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ནི་རིན་གྱིས་ཉོ་ན་འདར་དགོན། དེ་ལྟར་གཞན་
 བྱས་ཡོན་ཏན་གྱི། འདགའ་བའི་བདེ་བ་སྦྱད་པར་བྱ། འབདག་ལ་འདིར་གོད་ཡོང་མེད་ལ། ཤ་
 རོལ་ཏུ་ཡང་བདེ་བ་ཆེ། ཞེས་དེ་ལྟ་བུའི་ལུས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་ཞིག་བརྟན་ན་འདར་འདྲ། རག་གིས་
 སྐད་ཆ་བཤད་ན་འདར་ཆོང་མ་དགའ་སྤང་ཡོང་བ། མདོར་ན། སྒོ་གསུམ་གྱི་རྩོམ་པ་ཅི་བྱས་པ་
 ཐམས་ཅད་གཞན་དགའ་བ་སྦྱེ་བྱུང་བ་ཞིག་བྱས་ན། རང་གི་ཡིད་ཆེམས་པ་དང་། ཞེ་སྒོ་བདེ་བ་
 ཡོང་གི་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་རང་གཞན་གཉིས་ཀྱི་སེམས་ཞི་བདེའི་དགའ་སྦྱིད་དེ་ཆོང་ཁང་གང་དུ་
 བྱིན་ན་འདར་། རིན་གྱིས་ཉོ་རྒྱ་མེད། འདིར་ཁུ་རུ་ཁྲ་མ་རིན་པོ་ཆེས་འདི་འདྲ་གསུང་གིན་ཡོད།
 ང་རང་ཆོ་ཅད་ངོས་ཉོ་བར་དདུལ་འབྱེར་ནས་རྒྱ་གར་གྲོང་བྱེར་ཆེ་ཁག་ཆོར་བྱིན་ན་གང་དགོས་
 ཉོ་རྒྱ་ཡོད་ཀྱང་། དགའ་བ་ཉོ་བར་བྱིན་ན་ཆོང་རྒྱ་མེད། དེ་སོ་སོས་བསམ་སྒོ་གཏོང་ཕྱོགས་ནས་

སྐྱབ་དགོས་གསུངས། དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཅན་གཞན་དགའ་བར་བྱས་པའི་བཟང་པོའི་སྦྱིད་པ་དང་
ཡིན་ཏན་རང་གི་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་པའི་དགའ་བའི་བདེ་བ་སྦྱད་དགོས་ལ། དེའི་འབྲས་བུར་ཆེ་
འདི་ལའང་བཀྲ་མི་གིས་པ་དང་། བོད་ཆག་མི་ཡོང་བ་དང་། ས་རོལ་དུ་ཡང་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་
དུ་བདེ་སྦྱིད་སྟེར་བ་ཞིག་ངེས་པར་ཡོང་།

དེ་ལས་བརྒྱུད་ཏེ། གཞན་དགའ་བོ་བྱུང་བ་ལ་སོ་སོ་ཡིད་ཆེས་སྟེ་དགའ་བོ་བྱེད་པའི་ཆབ་དུ།
གཞན་སྦྱིད་པོ་བྱུང་ན་མ་སྦྱིད་པ་བྱས་ནས་ཕྱག་དོག་སྦྱེས་པ་ཡིན་ན་ཅིར་འགྱུར་སྟུང་ན། ཉེས་པས་
མི་དགའ་སྟུག་བསུལ་ཞིང་། །ས་རོལ་དུ་ཡང་སྟུག་བསུལ་ཆེ། །ཞེས་ཉེས་པ་ཞེས་པ་སྦྱི་མིང་ཡིན་
ཡང་། འདིར་བོད་དུ་བཤད་པ་ལས་བརྒྱུད་ཏེ་གཞན་གྱི་ཕུན་ཆོག་སེམས་ལ་མི་དགའ་བའི་ཕྱག་དོག་སྦྱེས་ན།
དེའི་ཉེས་པས་ཆེ་འདིར་ཕྱག་དོག་ཇི་ཅུ་སྦྱེས་པའི་རིང་སོ་སོ་མི་དགའ་བ། སེམས་སྟུག་དོག་
པོ་བྱས་ནས་མ་སྦྱིད་པའི་དབང་ལས་ནད་ན་ཆ་འབྱུང་བ་དང་། ཆེ་སྦྱི་མ་ནམས་སུ་འང་། དེའི་
དབང་གིས་སྟུག་བསུལ་ཆེན་པོ་འདྲན་ཡོང་བ་ཡིན།

སྦྱ་ན་ཡིད་ཤེབས་འབྲེལ་བ་དང་། །དོན་གསལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་། །ཆགས་དང་ཞེ་
སྤང་སྤངས་པ་དང་། །འཇམ་ཞིང་རན་པར་སྦྱ་བར་བྱ། །ཞེས་གཞན་ཡང་། ངག་གི་ཉམས་
ལེན་བྱེད་ཚུལ་ལ། སེམས་ཅན་གཞན་ལ་གཏམ་སྦྱ་བ་ན་ཞེ་ཐག་པ་ནས་ཡིད་བག་ཤེབས་པའི་ཚུལ་
གྱིས་སྦྱ་དགོས་པ་དང་། དོན་སྦྱ་སྦྱི་འབྲེལ་བ་དང་། སྐབས་དང་འབྲེལ་བ། དོན་གོ་སྦྱ་བའི་
གསལ་བ། ས་རོལ་པོའི་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་འཐད་པ་དང་། རང་ངོས་ནས་ཆགས་པ་དང་། ཞེ་
སྤང་ལ་སོགས་པའི་ཀུན་སྦྱོང་ངན་པ་སྤངས་ཏེ། ཆོག་འཇམ་ཞིང་རྒྱས་བསྐྱུས་འཆོམས་པ་དང་།
སྤྱེ་ཆེ་ཆུང་ཡང་ས་རོལ་པོ་ན་བསྦྱོན་ཅན་ཡིན་ན་མ་གཏོགས་སྤྱེ་ཆེ་ཆུང་རན་པར་བཤད་དགོས།
མིག་གིས་སེམས་ཅན་ལྟ་ན་ཡང་། །འདི་དག་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་ །མངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་

འགྱུར་རོ་ཞེས། བྱང་ཞིང་བྱམས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བཟ། ཞེས་དེ་བཞིན་དུ་ལུས་ཀྱི་ནམ་འགྱུར་
ལ་མཆོན་ན། མིག་གིས་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་ལྟ་བའི་ཆོ་ན་ཡང་། མཐོང་ཆུང་དང་། བྱད་
གསོད། བརྒྱས་བཅོས་སུ་མ་སོང་བར། ཡུལ་འདི་དག་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་ཉིད་སངས་རྒྱས་
སུ་འགྱུར་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་འཕྲོག་པར་བྱ་བྱ་ཡིན་སྙམ་སྟེ། དྲང་ཞིང་བྱམས་
པའི་ཚུལ་གྱིས་བཟ་དགོས།

དེ་དང་འབྲེལ་ནས་དགེ་བ་ཇི་འདྲ་ཞིག་ལ་ཡིན་ནའང་། ཞིང་དང་། བསམ་པ་དང་། དུས་
ཀྱི་བྱད་པར་གྱི་དབང་གིས་སྟོབས་ཆེན་པོ་ཡོང་བྱ་ཡོད།

དེ་ཡང་། ཏྲག་པར་མངོན་ཞེན་གྱིས་བསྐྱངས་པ་འཇམ། གཉེན་པོ་ཡིས་ནི་བསྐྱངས་པ་
ཉིད། ཡོན་ཏན་དང་ནི་ཕན་འདོགས་ཞིང་། རླུག་བསྐྱེལ་བ་ལ་དགེ་ཆེན་འགྱུར། ཞེས་དུས་
ཀྱི་བྱད་པར་དུས་ལན་རེ་གཉིས་མ་ཡིན་པར་དུས་ཏྲག་ཏུ་བརྩོན་པ་དང་། བསམ་པའི་བྱད་པར་མངོན་
ཞེན་གྱི་འདུན་པ་དྲག་པོའི་བསམ་པས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་པ་འཇམ། མ་ཆགས་པ་དང་། མི་སྤང་བ།
གཏི་མུག་མེད་པའི་དགེ་རྩ་ལ་སོགས་པ་ཀྱན་སྦྲོང་བྱགས་དྲག་པོས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་པ་དང་། ཞིང་
གི་བྱད་པར་དཀོན་མཆོག་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཞིང་། ཆོ་འདིའི་ཕ་མ་ལྟ་བུ་ཕན་འདོགས་པའི་
ཞིང་དང་། དབུལ་ཕོངས་ལ་སོགས་པ་རླུག་བསྐྱེལ་གྱི་ཞིང་། དེ་དག་ལ་དམིགས་ཏེ་དགེ་བ་སྦྱབ་
ན་དགེ་བ་དེ་སྟོབས་ཆེན་པོ་འབྱུང་ལ། ཕ་མ་དང་ཀན་པར་གྱས་བརྩེ་ཞེས་པ་འཇིག་རྟེན་ཡུལ་ཆོས་
མ་ཟད་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། དེ་ཡོང་བར་ཐོག་མར་ཕ་མས་ཇི་ཅི་མ་གྱིས་སྤུ་གྱར་བྱམས་སྦྲོང་བྱས་
པའི་ཆོད་ཀྱིས་དེའི་ཆོས་ཉིད་ལྟ་བུར། སྤུ་གྱས་གྱས་ཞབས་དང་དྲིན་ལན་གསབ་བྱ་ཡོང་གི་འདུག
དེ་བཞིན་ཀན་པ་ཆོས་གཞོན་པར་སྤང་ཆུང་མི་བྱེད་པར། གཞོན་པའི་ཤེས་རིག་བྲག་བཤེར་ཆོ་ལ་
དོ་སྤང་བྱས། བྱམས་སྦྲོང་བྱས། གཞོན་པ་ཆོས་ཀན་པའི་ཉམས་སྦྱང་ཡོད་པ་དེ་ནམས་ལེན་བྱབ་

ཐབས་བྱེད་ན་ཕན་ཚུན་འབྲེལ་བ་ཡག་པོ་ཡོང་བུལ། དེ་ནས་སྤྱག་བསྐུལ་གྱི་ཞིང་དབུལ་ཐོངས་ནད་
གཙོང་ལ་ཕན་གྲོགས་བྱེད་དགོས་པ་དྭ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན།

མ་འོངས་པར་ང་ཚོ་གཞིས་བྱེས་མཉམ་འཛིན་སྤྱང་མཚམས། བོད་ཀྱི་རབ་བྱུང་ཕྱི་
མོ་ཚེས་ཡེ་ཤུའི་གྲ་བཙུན་ལྟར་སྤྱི་ཚོགས་ནང་སྤྲོད་ཁང་དང་། སློབ་གྲྭ། གས་གཙོང་ལ་ལྟ་ཉིག་
བྱེད་ན་ཡག་པོ་འདུག དེ་ཡང་དགེ་འདུན་པའི་ནང་ནས་རབ་ལ་ཆེ་དང་སྤྱབ་པ་མཉམ་པའི་བྱ་བུལ་
བྱས་པ་དེ་ཡིན། དེའི་འོག་ནས་རིགས་གཅིག་གིས་དགོན་པ་གྲ་ཚང་ནང་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བརྟན་
པ་མི་རབས་ནས་མི་རབས་སུ་རྒྱུན་འཛིན་སྤྲོད་འཛིན་སྤྱོད་བྱེད་རྒྱ་དང་། རིགས་གཅིག་གིས་སློབ་
གྲྭ་ཁག་ནང་ཤེས་ཡོན་གྱི་ལས་འགན་བཟུང་ནས་ཞབས་ཞུ་སྤྱབ་དགོས་པ། དེ་ཡང་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་
བརྟན་པ་འདི་དགོན་པ་གྲ་ཚང་ནང་ཇི་ཅམ་གྱི་སྤྱས་དག་པོ་གནས་ནང་། སྤྱི་ཚོགས་ནང་ཤེས་
མཁན་དང་དོ་སྣང་བྱེད་མཁན་ཉུང་ན། དེའི་ཚོད་ཀྱིས་ཉམས་འགོ་རྒྱ་ཡིན་པས། སངས་རྒྱུས་
ཀྱི་བརྟན་པའི་ཚུལ་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་རྟགས་ཆ་ལུགས་དང་ལྡན་པ་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་འབྲེལ་བ་གད་
རྒྱག་བྱུང་བ་བྱུང་ན། དེའི་ཚོད་ཀྱིས་ཕན་ཐོགས་ངེས་ཅན་ཡོང་བུལ། དེ་ནས་རིགས་གཅིག་གིས་
གས་གཙོང་ནད་པ་ཉམ་ཐག་ལ་ཕན་གྲོགས་ལྟ་སྤྱོད་བྱེད་བྱུང་ན། དཔེ་ཆའི་ནང་། སྤྱག་བསྐུལ་བ་
ལ་དགེ་ཆེན་འགྱུར། གསུངས་པ་དེ་ལག་ལེན་ལ་འཁེལ་བུང་ན་ཡག་པོ་ཡིན།

མཁས་ཤིང་དད་དང་ལྡན་བྱས་ནས། ལས་རྣམས་བདག་གིས་ཉིག་ཏུ་བྱ། ལས་རྣམས་
ཀྱན་ལ་སུ་ལ་ཡང་། རྟོས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་ཞིང་དང་། ཏུས་དང་། བསམ་པ་དང་།
ཡུལ་ཏུས་དེ་ལྟ་བུའི་སློ་ནས་དགེ་བའི་ལས་སྟོབས་ཆེན་པོ་འགྱུར་བ་དེ་རྣམས་ཤེས་ཤིང་། མཁས་
པར་བྱས་ཏེ་དད་པ་དང་ལྡན་པའི་སློ་ནས་དགེ་བའི་ལས་དེ་ལྟ་བུ་ཉིག་ཏུ་སྤྱབ་དགོས། དེ་ལྟ་བུའི་
ཚུལ་ལེགས་པར་མ་ཤེས་ན། ཏུས་ནམ་གྱི་ཆོ་ཡང་གཞན་ལ་འདྲི་དགོས་པ་ཞིག་ཡོང་རྒྱ་རེད། ཐོས་

བསམ་ན་ལ་མ་ཞིག་སྤྱོད་ཆུང་ནས་བྱས་ཏེ་ཡག་པོ་ཤེས་ཡོད་ན། ལས་ནམས་ཀྱན་ལ་སྲུ་ལ་ཡང་
སྤྱོད་མ་དགོས་པར་རང་གིས་ལེགས་ཉེས་འབྱེད་པའི་ནམ་དཔྱིད་ཀྱིས་ལག་ལེན་བྱེད་ཤེས་པ་དང་།
ཐག་ཆེད་པ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད།

སྤྱིན་པའི་པ་རོལ་སྤྱིན་ལ་སོགས། གོང་ནས་གོང་དུ་བྱེད་ཞུགས་སྤྱད། ཅིས་གཞན་ཡང་
དགེ་བའི་ལས་སྐྱབ་པའི་སྐབས། རགས་པའི་སྤྱིར་དང་ཕྱ་བའི་སྤྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན།
སྤྱིན་དུག་གི་ཉམས་ལེན་ལྟ་བུ་ལའང་། སྤྱི་མ་སྤྱི་མ་རགས་པ་དང་། སྤྱི་མ་སྤྱི་མ་ཕྱ་བ། སྤྱི་མ་སྤྱི་
མ་སྤྱི་བ་དང་། སྤྱི་མ་སྤྱི་མ་དཀར་བ་ཡིན་པས། འོག་མ་འོག་མའི་ལག་ལེན་ཆོགས་སྲུ་ཆུང་པ་
བྱུང་མཆོམས་དེ་ཅམ་གྱིས་ཆོག་ཤེས་མི་བྱེད་པར་གོང་མ་གོང་མར་བསྐྱབ་དགོས། འོག་མ་འོག་
མ་ཆོགས་ཆུང་བྱུང་མཆོམས་གོང་མ་གོང་མ་ཕྱ་བ་དང་ཟབ་དུ་སྤྱིན་པ་ཡིན་པས། གོང་ནས་གོང་
དུ་བྱེད་ཞུགས་པའི་ལག་ལེན་གོང་མ་དེ་ནམས་བཙལ་དགོས་སོ། །

ཆུང་དུའི་སྤྱིར་ནི་ཆེ་མི་གཏང་། གཙོ་ཆེར་གཞན་གྱི་དོན་བསམ་མོ། དེ་ལྟར་རིག་
བྱས་གཞན་དོན་ལ། འདྲ་དུ་བཙོན་པར་གནས་པར་བྱ། ཞེས་དགེ་བའི་བྱ་བ་གང་ཞིག་སྐྱབ་
པའི་གནས་སྐབས་སྲུ་དགོས་པ་ཆུང་དུའི་དོན་ལ་དགོས་པ་ཆེན་པོ་སྤྱོད་གཏོང་བྱ་མེད། དགོས་
པ་ཆེན་པོ་འགྲུབ་པའི་དོན་དུ་ཆུང་དུ་སྤྱོད་བཏང་ན་འོས་པ་རེད། དགག་དགོས་ཆེ་ཆུང་གི་སྐབས་
དང་སྤྱིར་ཏེ་འདོར་ལེན་བྱེད་དགོས། དགག་བྱ་ལས་ཀྱང་དགོས་པ་གཙོ་ཆེ་བ་ཡོད་ན་ནི་སྐྱབ་
དགོས་པ་དང་། དགོས་པ་ལས་དགག་བྱ་གཙོ་ཆེ་བ་ཡོད་ན། བཞག་དགོས་པར་གསུངས།
གནས་སྐབས་ཀྱན་དུ་གང་གཙོ་ཆེ་ཆུང་ནི། གཞན་ལ་ཕན་པ་དེ་རྩ་བ་ལ་བཞག་ནས་བྱེད་བྱེད་
དོར་བའི་ཆུ་ལ་ནམས་རིག་པར་བྱས་ཏེ། གཞན་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་སྐྱབ་པ་ལ་མཁས་མངོངས་
དང་ལྡན་པའི་ཐོག་ནས་གཞན་དོན་སྐྱབ་དགོས།

ཐུགས་རྗེ་མངའ་བ་རིང་གཟིགས་པས། །བཀག་པ་ནམས་ཀྱང་དེ་ལ་གནང་། །ཞེས་དེ་
ལྟར་ཡུལ་དུས་ཁྱད་པར་དང་བསྟུན་ནས་ཐུགས་རྗེ་མངའ་བ་སྟོན་པ་བཅོམ་ལུན་འདས་ཀྱིས་ཐུགས་
རྒྱུད་རིང་པོའི་གནས་ཚུལ་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་ནས་གདུལ་བྱའི་ངོ་ལ་སྟོས་ཏེ་སྐབས་རེར་བཀག་
པ་དེ་སྐབས་རེར་གནང་བའང་ཡོད། ཅུ་བ་འདི་ལ་འགྲེལ་ལུགས་མི་འདྲ་བ་གཉིས་འདུག ཐུགས་
རྗེ་མངའ་བ་རིང་གཟིགས་པས་ཞེས་བྱེད་སྒྲུ་སྒྲུར་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སྒྲུར་ཏེ་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་ཐུགས་རྒྱུད་རིང་པོ་གཟིགས་པའི་མཁྱེན་པ་སྒྲ་ན་མེད་པ་མངའ་བ་ཡིན་པས། འཁོར་
གྱི་གདུལ་བྱ་ནམས་ལ་གནས་སྐབས་ཤིག་བཀག་པ་དེ་ནམས་ཀྱང་། ཡུལ་དུས་གནས་སྐབས་འགྱུར་
བའི་སྐབས་སུ་གནང་བ་ཡོད།

ཡང་ན། ཐུགས་རྗེ་མངའ་བ་དོན་གཟིགས་པར། །བཀག་པའང་རྗེས་སུ་གནང་བ་
ཡིན། །ཞེས་ཐུགས་རྗེ་མངའ་བ་སྟོན་བྱམས་པ་དང་སྟིང་རྗེའི་ཅུ་བ་ཅན་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
ཐུགས་རྒྱུད་ལ་མངའ་བའི་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ནམས་ལ་ཞེས་གནང་ཡུལ་ལ་སྒྲུར་ཏེ། དེ་ནམས་
ཀྱི་སྟིང་སྟོབས་དང་། ཀྱན་སྟོང་ཆད་དུ་བྱུང་བ་ཡོད་པའི་དབང་ལས་ཉན་རང་ལྟ་བུ་རང་དོན་ཡིད་
བྱེད་ཀྱི་བསམ་པས་ཐར་པ་དོན་གཉེར་ཅན་ནམས་ལ་གཅིག་དུ་བཀག་པ་དེ་ནམས་ཀྱང་ཡུལ་ཁྱད་
པར་ཅན་དེ་ལ་གནང་བ་ཡོང་གི་ཡོད་ཅེས་གོ་བ་གཅིག་ཀྱང་འདུག དེ་ནས། ལོག་པར་ལྷུང་དང་
མགོན་མེད་དང་། །བརྟུལ་ཁྱུགས་གནས་ལ་བགོ་བྱ་ཞིང་། །རན་པ་ཙམ་དུ་བཟའ་བྱ་སྟེ། །ཆོས་
གོས་གསུམ་མ་གཏོགས་པ་སྟེན། །ཞེས་པས་བཟའ་བདུང་ལོངས་སྟོན་ཚུལ་སྟོར་བཞུན་ཏེ། ཡི་
དུགས་ལ་སོགས་པ་ལོག་པར་ལྷུང་བའི་སེམས་ཅན་དང་གཅིག་མགོན་མེད་པ་སྟེ་ནད་ཀྱིས་ཉམ་
ཐག་པའི་སེམས་ཅན་དང་གཉིས། །བརྟུལ་ཁྱུགས་ཏེ་ཆངས་པར་སྟོན་པའི་བརྟུལ་ཁྱུགས་ལ་གནས་
པ་སྟེ་གསུམ་པོ་དེ་ནམས་ལ་རང་རེའི་བཟའ་བདུང་གི་ཆ་བཞིར་བགོས་ཏེ་ཆ་གསུམ་དེ་ནམས་སོ་

སྲི་ལ་སྦྱིན་འབྲུལ་བྱས་ཏེ། ཆ་གཅིག་རང་གིས་རན་པ་ཙམ་དུ་བཟའ་བར་བྱ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན།
 ཉིན་རེའི་ཁ་ལག་ཟ་བེངས་གཅིག་པོ་དེ་ཆ་བཞི་ལ་བཤོས་པ་དེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར། རང་གི་རྒྱ་མོར་
 ཡོངས་སྤྱོད་ལྟ་བུ་ཡོད་པ་དེ་ནས་སྦྱིར་བཏང་ཆ་བཞི་ལྟ་བུ་བྱས་ཏེ། རན་སྤོང་ལ་སྦྱིན་གཏོང་བྱེད་
 པ། ཡར་དཀོན་མཆོག་ལ་མཆོད་པ་ཤུལ། དེ་ལྟ་ག་ཆ་གཅིག་གི་ཆོད་ལྟ་བུ་རང་ཉིད་ཀྱི་འཆོ་བའི་
 ཐོག་ལ་བེད་སྤྱོད་བྱེད་པར་གསུངས་པ་ཡིན། རབ་དུ་བྱུང་བཞིག་ཡིན་ན་དེ་གཞིར་བཞག་ནས། ཆོས་་
 གོས་གསུམ་པོ་དེ་གཞན་ལ་སྦྱིན་པར་མི་བྱ་བར། དགེ་སྤྱོད་གོས་ག་པགས་བཞི་ན་དུ་འབྲལ་མེད་བཅངས་་
 དགོས་པར་གསུངས་ཤིང་། ཆོས་གོས་གསུམ་མ་གཏོགས་གོས་ལྷག་མ་ཡོད་པ་དེ་རྣམས་གཞན་ལ་
 སྦྱིན་པར་གསུངས་སོ། །

འཆོ་བའི་ཡོ་བྱད་བརྩ་གསུམ་པོ་མིན་པའི་གོ་ས་སྟག་པོ་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་མཁོ་བའི་ཡོ་བྱད།
 ཟླ་ག་པའི་ཡོ་བྱད་སོགས་སུ་བྱིན་ཆུབས་བྱེད་རྒྱ་ཡོད་པ་དེ་ཆོ་དྭ་ཅང་ཡག་པོ་ཡོད། རང་ཉིད་ཀྱི་
 སེམས་ནང་འདི་ངའི་ཡིན་བསམ་ནས་བདག་གི་ར་བཟུང་རྒྱ་དེ་ལ་ཆད་ངེས་ཅན་ཡོད་པས། རྩེ་ནས་
 བཅན་དབང་གིས་བགོ་བཤའ་བྱས་འདྲུག་མཁན་མེད། འཕགས་པའི་རིགས་བཞི་ལ་གནས་པ། ཞེས་
 ཆོས་གོས་དང་གནས་མལ་བསོད་སྟོམས་ངན་ངོན་ཅོམ་གྱིས་ཆོག་ཤེས་པ། སྟོང་བ་དང་སྟོམ་པ་
 ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་སྟེ། མཛོད་ལས། མ་ཆགས་འཕགས་རིགས་དེ་དག་ལས། ཞེས་གསུངས་
 པ་བཞིན་དྭ་ཅང་རྒྱས་པ་ཆེན་པོ་ཡིན།

དམ་པའི་ཆོས་ནི་སྟོད་པའི་ལུས། །ཕན་ཆོགས་ཆེད་དུ་གནོད་མི་བྱ། །ཞེས་བཙོམ་ལུག་
འདས་ཀྱི་རྗེས་འབྲངས་ནམས་ཀྱིས་འཛོ་བ་བརྟེན་ཚུལ་ལ། ཏཱ་ཅང་བཟང་པོ་རྒྱས་དྲག་པའི་མཐའ་
བཀག་ནས་དེ་མི་རུང་བ་དང་། ཡང་། ཏཱ་ཅང་ངལ་ཞིང་དུ་བ་པའི་མཐའ་དེ་ཡང་མི་རུང་བར་གསུངས་
ཤིང་། དམ་པའི་ཆོས་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་སྟོད་རྒྱས་པའི་ལུས་རྟེན་བཟང་པོ་འདི། དཔེར་ན། བྲམ་

ཟེ་གཞན་དག་གིས་མེ་ལྔ་བསྟེན་པ་དང་། གཅེར་བུ་པས་ལུས་ཀྱི་སྒྲ་འབལ་བ་ལ་སོགས་པ་ལུས་ལ་
ཕྱན་ཆོགས་ཀྱི་གནོད་པ་དེ་ཆོའི་གས་མི་བྱེད་པར་གསུངས།

འོན། བྱ་དགོས་པ་གང་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་བྱས་ན་སེམས་ཅན་གྱི། །བསམ་པ་སྦྱར་དུ་རྫོགས་
པར་འགྱུར། །ཞེས་ཏེན་འདི་ལ་བཏེན་ནས་སྒོ་གསུམ་གྱི་ལུས་པ་ཅི་ཡོད་གཞན་དོན་སྦྱབ་པར་བྱེད་ན།
ཆོགས་བདེ་སྐྱབ་དུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་བས་དེ་དག་བྱའོ། །

སྙིང་རྗེའི་བསམ་པ་མ་དག་པར། །ལུས་འདི་གཏང་བར་མི་བྱ་སྟེ། །ཞེས་སེམས་ཅན་ལ་
ལུས་ལོངས་སྦྱོད་དགེ་རྩ་དང་བཅས་པ་དངོས་སུ་བཏང་བ་ལ་སྒོ་བ་དགོས་པར་གསུངས་ནའང་། བསྐྱབ་
བཏུས་ལས། ལུས་ལོངས་སྦྱོད་དགེ་རྩ་གསུམ་གཏོང་བ་དང་། རེ་ཞིག་གཏོང་མི་ལུས་པའམ། བཏང་
ན་དགོས་པ་མེད་པའི་རིང་ལུས་ལོངས་སྦྱོད་བསྐྱབ་དགོས་ཚུ་ལ། རང་དོན་ཡོད་བྱེད་ཀྱི་བསམ་
པས་མ་བསྐྱབ་པས་དག་པ་དང་། གཞན་དོན་སྦྱབ་པའི་ཆ་རྒྱུན་ལ་གོང་དུ་སྟེ་ལ་བ་སྟེ་ལུས་ལོངས་
སྦྱོད་དགེ་རྩ་དང་བཅས་པ་བཏང་བསྐྱབ་དག་སྟེ་ལ་བཞི་བཞིར་བྱེད་དགོས་པར་གསུངས། སྙིང་
རྗེའི་བསམ་པ་མ་དག་པའི་རིང་ལུས་དངོས་སུ་བཏང་ན་དགོས་པ་ཆེན་པོ་ལས་ཉམས་འགོ་བས། སྙིང་
རྗེའི་བསམ་པ་དག་སྟེ་མཐའ་ཞིག་གཞན་དོན་སྦྱབ་པའི་དགོས་པ་རྒྱབས་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོང་གི་འདུག་ན། ཅི་
ནས་འདི་དང་གཞན་དུ་ཡང་། །དོན་ཆེན་སྦྱབ་པའི་རྒྱར་གཏང་ངོ་། །ཞེས་གལ་ཏེ་འདི་དང་ཕྱི་མ་
གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་ཕན་པ་དང་། རང་གཞན་གྱི་ཆོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྫོགས་པ། གཞན་དོན་
ཀྱི་དགོས་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྦྱབ་པའི་མཆོམས་ལ་སྟེ་བས་ན། དེ་དུས་པངས་སེམས་མེད་པར་གཏང་དགོས།

མ་གུས་པ་ལ་ཆོས་མི་བཤད། །མི་ན་བཞིན་དུ་མགོ་དཀྱིས་དང་། །གདུགས་དང་འཁར་བ་
མཆོན་ཐོགས་དང་། །མགོ་བོ་གཡོགས་པ་དག་ལ་མིན། །དམན་ལ་ཟབ་དང་རྒྱ་ཆེ་དང་། །སྦྱིས་པ་
མེད་པར་བྱད་མེད་མིན། །ཞེས་གཞན་ཡང་། །སེམས་ཅན་ནམས་ལ་སྒྲུང་དོར་གྱི་ཆོས་བཤད་དེ་ལམ་

ལ་པའི་དགོས་ཀྱང་། གུས་པ་མེད་མཁན་ལ་ཆོས་བཤད་པར་མི་བྱ། ཆོས་བཤད་ནས་དོན་དུ་འགྱུར་
བཞིག་དགོས་པ་ལས། ལེགས་སྒྱུར་བཤད་མཁན་ལྟ་བུ་མིན། མི་ན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་མགོ་དྲི་
བ་དང་། གདུགས་དང་འཁར་བ་ཐོགས་པ་དང་། མཆོན་ཐོགས་པ་དང་། མགོ་བོར་ལྷ་མོ་གཡོགས་
པ་དང་། གཟན་གཡོགས་པ་ལྟ་བུ་མགོ་བོ་གཡོགས་པ་དག་ལ་ཆོས་བཤད་པར་མི་བྱ་ཞིང་། བོད་དུ་
སྤྱིའི་སྤྱོད་ཚུལ་བརྟན་ནས། ནང་བསམ་སྤྱིའི་འབྱེར་ཚུལ་ལ། སྒོ་གྲོས་དམན་པ་རྣམས་ལ་ཁོའི་སྒོ་
དང་མི་འཆོམས་པར་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་བཤད་ན་ལོག་ལྟ་སྒྲེ་བ་ལྟ་བུ། ལྷབས་རེར་ལོག་ལྟ་མ་སྒྲེས་
ན་པར་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན་ངས་མི་རྒྱས་སྒྲུམ་པའི་ལྷུ་པའི་ཉིན་ཁ་ཡོད་པའི་རིགས་ལ་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་
ཆེ་བའི་ཆོས་བཤད་པར་མི་བྱ། དེ་བཞིན་དུ་བྲིམས་ལྡན་དག་སྤོང་ཞིག་ཡིན་པའི་དབང་དུ་བཏང་ན།
དེས་བྲིམས་གྲོགས་སྒྲེས་པ་མེད་པར་བྱ་དམེད་ལ་བཤད་པར་མི་བྱ། ཡང་། དག་ཚུལ་མ་ཞིག་ཡིན་
ན་བྲིམས་གྲོགས་བྱུང་མེད་མེད་པར་སྒྲེས་པ་ལ་ཆོས་བཤད་པར་མི་བྱ་བ་དེ་རིགས་བསྐྱེད། །

དམན་དང་མཚོག་གི་ཆོས་རྣམས་ལ། །མཚུངས་པར་གྲུས་པས་ཀྱིན་ཏུ་སྤྱད། །ཅིས་
བཤད་མ་ཐག་པ་བཞིན་ཆོས་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་། དམན་པ་དང་རྒྱ་ཆུང་བའི་བྱད་པར་ཡོད་
ནའང་། བཟང་བ་ལ་བཟང་ཞེན་ལྟ་བུ། དམན་པ་ལ་བྱད་གསོད་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་མི་རུང་ཞིང་། མངོན་
རྟོགས་རྒྱན་ལས། འགྲོ་ལ་ཐན་པར་བྱེད་རྣམས་ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་དོན་སྦྱབ་མཛད་
པ་གང་། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཞན་དོན་སྦྱབ་པར་དམ་བཅས་པ་
རྣམས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རང་གི་རང་ལམ་ཤེས་དགོས་པ་ལྟ་ཅི་སྟོན། གདུལ་བུའི་
འཁོར་ལ་དབང་པོ་རབ་འབྱེད་སྣ་ཚོགས་པ་ཞིག་ཡོད་པས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཡང་གཞན་རྗེས་
སྤུ་འཇིན་པ་ལ་ཤེས་དགོས། སེམས་ཅན་ཁམས་དང་མོས་པ་སྣ་ཚོགས་པ་རེ་རེའི་ཁམས་དང་
བསྐྱེན་ནས། ཐབས་མཁས་ལ་བྱུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ཞིག་།

ཡིན་ཕྱིན་ཆད་ཡོན་ཏན་སྣ་རེ་སྐྱབ་པ་དང་། སྐྱོན་སྣ་རེ་ཟད་པར་བྱེད་མི་རྣམས་པའི་སངས་རྒྱུ་
 གྱི་བཀའ་མེད། དེ་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སྐྱབ་དགོས་པར་ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་ནང་
 རི་རྒྱད་གསུངས་པ་བཞིན་ཡིན།

དངོས་པོ་ལ་སྟོས་ས་སྟོས་འཛོག་གིས་དམན་མཆོག་ཡོད་ནའང་། རང་གིས་གཞན་དོན་
 སྐྱབ་པ་ལ་དེ་ཐམས་ཅད་དགོས་པ་དེ་ལྟར་ན། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་བཀའ་ཞིག་
 མེད་པས་ཐམས་ཅད་གྲུས་པའི་སྟོན་སྒྲིབ་པར་བྱངས་ཏེ། ཡུམ་གྱི་མདོ་ལས། དེ་དག་གིས་ལམ་
 གྱི་བྱ་བ་ཡང་བྱ་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ང་ཆོ་བོད་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཉམས་ལེན་
 བྱེད་མཁན་ཡིན། ཐའེ་ལེན་དྲ་དང་། སིང་རྩ་སྤྱར་དེ་ཆོ་ཐེག་དམན་གྱི་ཆོས་ཉམས་ལེན་བྱེད་
 མཁན་རེད་ཅེས་སྒྲུབ་པ་དེ་འདྲ་བྱ་མི་རུང་། ལྷན་པས་རེར་འདི་འདྲ་ཡོང་ཉིན་འདུག་ ཁོང་ཆོས་
 ལྟར་ང་ཆོའི་ཆོས་ལ་ཐེག་པོ་ཆེན་པོའི་ཆོས། དེའི་ནང་ནས་གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་ཆོས་ཡོད་པ་ཡིན་
 པས། མ་དག་པར་བསྟན་འདོགས་བྱེད་དུས་ང་ཆོས་བཟོད་བསྐྱེད་མ་བྱུབ་པར་ཕར་མཐོང་ཆུང་
 བྱེད་འདོད་པ་དེ་འདྲ་རུང་གི་མ་རེད།

འདི་དང་འབྲེལ་ནས་གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་ཞེས་པ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་ཆགས་ཡོད། དེ་སྟོན་
 ང་ལ་ཉམས་སྦྱོང་ཞིག་བྱུང་། ལོ་མང་པོའི་སྟོན་ཁྲུ་བྱུ་སྤྱོད་གས་ནས་ཆོས་པ་རྣམ་དག་བགྱེས་སོང་
 ཞིག་ངའི་སར་སླེབས་བྱུང་། ཁོང་གིས་རྫོགས་ཆེན་གྱི་ཉམས་ལེན་བྱེད་སྐབས་སྟོར་དྲིས་བྱུང་།
 དེ་དུས་ངས་ཤེས་ཀྱི་མེད་སྐབས་ཁོང་ལ་འདི་ངས་ཤེས་ཀྱི་མེད་པས་བྱིད་རང་ཁྲུ་བྱུ་མ་རེན་པོ་
 ཆེ་སར་བཅར་ནས་བཀའ་འདྲི་ཞུ་ན་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན།

དེ་རྗེས་ང་རང་གི་སྤྱིང་ཆོར་ལ། ཁོང་ཆོས་པ་རྣམ་དག་གཅིག་འདུག་ ཁོང་གི་འདོད་པ་
 བསྐྱང་མ་བྱུབ་པར་སྒོ་ཕམ་བྱུང་། དེ་དུས་མངོན་ཉིད་ཀྱི་ཀྱན་ལས། འགྲོ་ལ་ཕན་པར་བྱེད་རྣམས་

ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་དོན་སྐྱབ་མཛད་པ་གང་། ཞེས་གསུངས་པ་དེ་དངོས་གནས་གལ་
 ཆེན་པོ་ཡིན་པར་ཤེས་བྱུང་། ཆོས་པ་པན་ཚུན་དད་པ་དག་སྣང་མཐུན་པོ་ཡོང་བྱུང་ཅང་གལ་ཆེན་
 པོ་ཡིན། དེ་ཡང་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཉམས་སུ་སྒྲངས་ཏེ་བྱས་ཡོད་པ་བྱུང་ན། རིས་སུ་མ་ཆད་པའི་
 རྒྱལ་བའི་བརྟན་པར་བག་ཆགས་འཛིན་བྱུང་ན་གལ་ཆེན་པོར་འདུག

སྤྱིར་སྡོན་གྱི་སྒྲ་མ་རིགས་ཤིག་གིས་རང་རང་གི་ཆོས་བརྒྱུད་དེ་ཉམས་བཞེས་གཙོ་བོར་
 གནང་བ་ལས། གཞན་ལ་བྱུགས་སྣང་ཆེར་མི་མཛད་ཅིང་། ཡང་། རིགས་ཤིག་གིས་རིས་སུ་
 མ་ཆད་པའི་རྒྱལ་བའི་བརྟན་པར་བྱུགས་སྣང་གནང་མཁན་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། དེར་སང་བོད་
 ཀྱི་གནས་སྣངས་དང་། འཛམ་གླིང་སྤྱི་ཡོངས་ནས་བསམ་ན་རིས་སུ་མ་ཆད་པའི་རྒྱལ་བའི་བརྟན་
 པར་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་གནང་བ་དེ་ལེགས་པ་འདུག དེར་སང་སྤྱི་རྒྱལ་ཁག་ནང་བོད་ཀྱི་ནང་
 ཆོས་དར་ཁྱབ་འགོ་བཙུག་པའི་སར་ཡང་། སྤྱི་རྒྱལ་བ་རིགས་གཅིག་ཐོག་མར་རང་དང་འབྲེལ་
 བ་བྱུང་སའི་སྒྲ་མ་དེའི་ཆོས་བརྒྱུད་ཁོ་ན་ལས་གཞན་བྱས་མེད་པ་ཆགས་དུས། དེ་ཆོའི་བསམ་པར་
 རྒྱལ་སྤྱོད་ཀྱིས་ནང་སྤྱིར་ཆོས་ལུགས་ཐ་དད་པ་པན་ཚུན་མཐོང་སྤྱོད་ཀྱིས་ཅང་ཤུགས་ཆེན་པོ་དེ་འདྲ་
 བྱུང་འདུག་པ་བཞིན། བོད་ཀྱི་ས་དགེ་བཀའ་རྟེན་གྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་འགལ་བ་ཆེན་པོ་
 ཡོད་པ་འདྲ་བཞིན་བསམ་བཞིན་ཡོད་པ་འདྲ། དེ་ལ་ངའི་དོས་ནས་བོད་ཀྱི་ཆོས་བརྒྱུད་རིས་སུ་
 མ་མཆོས་པར་ཉམས་སུ་སྒྲངས་ན་པན་ཐོགས་ཆེ་ཚུལ་ཕྲན་པའི་ཉམས་སྤྱོད་ཐོག་ནས་འབྲེལ་བ་གད་
 བྱེད་སྐབས། འགའ་ཤས་ཀྱིས་དེ་ལ་མོས་མཐུན་བྱས་ནས་དེ་འདྲ་སྟོན་བྱུང་མཁན་དགེ་ཆེན་གཏོང་
 རིགས་ཞེས་རེ་བ་བྱེད་ཀྱི་འདུག་ཀྱང་། བོད་པའི་ནང་དཀོན་པོ་འདུག

ཆུ་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་སྟོན་གྱུར་པ། །དམན་པའི་ཆོས་ལ་སྦྱར་མི་བྱ། །སྟོན་པ་ཡོངས་སུ་
 རོར་མི་བྱ། །མདོ་དང་རྒྱགས་ཀྱིས་འབྲིད་མི་བྱ། །ཞེས་ཡང་གདུལ་བྱ་འགའ་ཤས་ཆུ་ཆེན་པོའི་

ཆོས་ཀྱི་སྡོད་དུ་གྱུར་ནས་བཤད་བྱ་བ་ཅིང་། དེ་ཉམས་ལེན་བྱེད་བྱ་བ་མཁན་ཞིག་དམན་པའི་ཆོས་
ལ་སྐྱར་བར་མི་བྱ་ཞིང་། དམན་པའི་ཆོས་ལ་མི་སྐྱར་བ་མ་ཟད། དེ་དག་གིས་བསྐྱབ་པར་བྱ་
བའི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་བརྒྱ་དགོས་པ་ལས་དོར་བར་མི་བྱ། ཉམས་ལེན་རྒྱ་བས་ཆེན་པོ་བྱེད་བྱ་བ་མཁན་
ཞིག་ལ། བསྐྱབ་པ་སློབ་གཉེར་བྱེད་ཀྱི་ལོ་སྐབས་མ་སྤྱད་པར། འཕྲུལ་སེལ་གྱི་དཔེ་ཆ་སྟོན་
པ་ལྟ་བུ་དང་། རྒྱགས་བཞུས་པ་ཙམ་དང་། དེ་འདྲ་ཞིག་ལས་མི་རྒྱས་ན་བྱེད་ཐབས་མེད་པ་
ལས། གཞན་རྒྱ་བས་ཆེན་པོ་ཞིག་བྱ་བ་བཞིན་དུ་དེ་བཞག་སྟེ་མདོ་དང་རྒྱགས་ཀྱིས་འདྲིད་པར་
མི་བྱའོ། །

སོ་གིང་དང་ནི་མཆིལ་མ་དག་ ཁོར་བ་ན་ནི་དག་པར་བྱ། གཅི་ལ་སོགས་པ་འང་ལོངས་
སྟོད་པའི། རྒྱ་དང་ཐང་ལ་དོར་བ་སྤྱད། ཅེས་སོ་གིང་དང་མཆིལ་མ་ལ་སོགས་པ་དོར་བ་ན་དེ་
སས་བཀའ་དགོས། དེང་སྐབས་ཁོར་ཡུག་གི་གནས་སྤངས་ལ་མཆོན་ནའང་གལ་ཆེན་པོ་འདུག་
དེ་རྒྱ་པོད་ལ་རྒྱ་དང་རྒྱ་དང་གཙང་མ་ས་སྐྱམ་པོ་ཡིན་དུས་ནད་འབྱུང་བ་དཀའ་བ་དང་། ང་ཆོའི་གོམས་
གཤིས་ལ་རང་བཞིན་གྱི་ཁོར་ཡུག་སྐྱོར་དོ་སྤངས་སྟེ་བས་ཀྱི་མེད་ནའང་། ད་ཆ་ངེས་པར་དོ་སྤངས་
བྱེད་དགོས། གཅི་བ་དང་སོགས་པས་བསྐྱས་པ་བཤང་བ་ལ་སོགས་པ་ལོངས་སྟོད་པའི་རྒྱ་ལ་སོགས་
པ་གང་བྱུང་དུ་དོར་བར་མི་བྱའོ། །

ཁ་བཀའ་བ་དང་སྤྱོད་བཅས་དང་། ཁ་གདངས་ནས་ནི་བཟའ་མི་བྱ། རྟེན་པ་བརྒྱུད་སྟེ་
མི་འདུག་ཅིང་། ལག་པ་མཉམ་པར་མི་མཉེ་འོ། ཞེས་ཟས་ཟ་བའི་ཆེ་ནའང་། འགྲམ་པ་གཉིས་
ཀ་རྒྱུངས་ཏེ་ཁ་བཀའ་སྟེ་ཟས་ཟ་བ་ལྟ་བུ། ཡང་། ལྟོ་ཆས་ཟ་བའི་སྐབས་སྤྱོད་ལྷན་ལྷན་ ཅག་ཅག་
དུ་དུ། ཕུ་ཕུ་ཟེར་བ་ལྟ་བུའི་སྤྱོད་བཅས་ཏེ་བཟར་མི་རུང་ཞིང་། ཡང་། ཁ་ཆེར་གདངས་ནས་
བཟའ་བར་མི་བྱ། མདོ་དོན་མཛོས་པོ་དང་། འདུག་པོ་ཞིག་བྱེད་དགོས། དེ་བཞིན་འདུག་པའི་

ཆེ་ནའང་རྒྱུ་པ་བརྒྱུད་སྟེ་གྲུ་སྤྲུལ་མེད་པ་འཕྲུལ། མ་གྲུ་སྤྲུལ་མ་མཛེས་པའི་རྣམ་འགྱུར་དང་བཅས་
 ཏེ་འདྲུག་མི་རུང་། འདིའི་རྒྱུ་དོད་ནི་དཔུང་པ་སྟེ་སྤྲུལ་པའི་དོན་རེད། དཔུང་པ་སྟེ་སྤྲུལ་པ་དེ་སྟེར་
 ཀ་ཚེད་མ་ཁམས་དང་། རྒྱགས་འགྲུལ་མ་ཁམས་དེ་ཆོས་དཔུང་པ་སྟེ་སྤྲུལ་པའི་ཁེངས་རྟེན་སྟེ་བཞིན་ཡོད་
 འདྲུག་དེ་མ་གྲུ་སྤྲུལ་པའི་རྣམ་འགྱུར་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་མི་བྱའོ། །

བཞོན་པ་མལ་སྟན་གནས་དག་དྲུ། །བྱད་མེད་གཞན་དག་གཅིག་མི་བྱ། །ཞེས་ལམ་དུ་
འགོ་བའི་ཆོ་བཞོན་པ་དང་འདྲག་པའི་མལ་སྟན་དང་། གནས་ཁང་དང་གནས་མལ་དུ་བྱད་མེད་
དང་གཅིག་དྲུ་གནས་པར་མི་བྱ་ཞིང་། ཡང་། བྱད་མེད་གཅིག་གི་ངོས་ནས་སྐྱེས་པ་དང་གཅིག་
དྲུ་མི་བྱ་ཞེས་སྐྱར་དགོས།

འཛིག་རྟེན་མ་དང་གྱུར་པ་ཀུན། །མཐོང་དང་ངེས་ཏེ་སྤང་བར་བྱ། །ཞེས་མདོར་ན།
བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དེ་གཞན་དོན་སྦྱུང་པར་ཁས་བླངས་ནས་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་
དོན་བྱེད་པ་ལ། གནས་གང་དང་། ས་ཁུལ་དེ་དང་དེའི་ཡུལ་ཆོས་དེ་ནམས་ངེས་ཏེ། ཡུལ་ཆོས་
དེ་ལ་སྦྱིར་མ་མངོས་པ་དང་། མ་འོས་པར་བརྩེ་བ་དེ་ནམས་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ་དེ་སྤང་དགོས། ཡུལ་
ཆོས་མི་འདྲ་བས་དགོད་བྱོལ་དེ་འདྲ་ཡོང་གི་འདུག ནམ་རྒྱུན་རྒྱ་གར་བས་སྐད་ཆ་བཤད་དུས་གཏམ་
ངོ་མཆར་ཆེན་པོ་དེ་འདྲ་བྱུང་བ་ཡིན་ན་མཁོ་སྦྱགས་སྦྱགས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ཉེ་ཆར་ཉི་འོང་དུ་བསྐྱོད་
སྐབས། གཅིག་གིས་གཏམ་ངོ་མཆར་ཆེན་པོ་ཞིག་སྦྱ་བཞིན་འདུག ངས་རྒྱ་གར་བས་བྱེད་སྤངས་
ལྟར་མཁོ་སྦྱགས་སྦྱགས་བྱེད་ཤིར་སྐབས། ཁོས་མདོན་ཆུང་ངང་སྐད་སྒྱུར་དེ་ལ་མ་ཆུལ་བ་ཟེན་
པོ་ཆེ་དབུ་གཡུག་གནང་གི་འདུག་པ་ཐུགས་འདོད་མ་བབས་པ་ཡིན་ནམ་ཅེས་ངེས་འདུག ངའི་ངོས་
ནས་ཁོས་གཏམ་ངོ་མཆར་ཆེན་པོ་ཞིག་སྦྱ་དུས། དེ་འདྲའི་ངོ་མཆར་ཆེ་བ་ལ་ཨང་སྟམ་ནས་མཁོ་
གཡུགས་ཀྱང་ཁོས་འདོད་པར་མ་བབས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་གོ་བ་བླངས་འདུག་པ་ལྟ་བུ་ཡིན།

སོར་མོས་བད་ནི་མི་བྱ་སྟེ། །གྲུས་དང་བཅས་པས་གཡས་པ་ཡི། །ལག་པ་དག་ནི་ཀྱན་
གྲིས་ཀྱང་། །ལམ་ཡང་དེ་ལྟར་བསྟན་པར་བྱ། །ཞེས་གཞན་ལ་ལམ་སྟོན་པའི་སྐབས་མཛུ་བ་མོ་
བཙུགས་ན་མ་གྲུས་པར་འགྲོ་བས། སོར་མོས་བད་ནི་བྱ་བར་གྲུས་པ་དང་བཅས་པས་གཡས་པའི་
ལག་པ་དག་ནི་ཀྱན་གྲིས་ཀྱང་། །ལམ་ཡང་དེ་ལྟར་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ་བསྟན་དགོས་པ་ཡིན།

ལག་པ་གས་ཆེར་བསྐྱོད་མིན་ཏེ། །རུང་ཟད་བསྐྱོད་ལ་སྐྱ་བསྐྱགས་པ། །སེ་གོ་ལ་ལ་སོགས་
བད་བྱ་སྟེ། །གཞན་དུ་མ་བསྐྱམས་པར་འགྱུར་ཏོ། །ཞེས་གཞན་ཞིག་ལ་སྐྱད་བད་གཏོང་སྐབས་
སེ་གོ་ལ་གྱི་སྐྱ་བྱེད་པ་དང་། །ལག་བད་བྱེད་དགོས་བྱུང་ན་འང་། མངོན་ཆུང་བྱེད་པ་ལས་ལག་པ་
གས་ཆེར་བསྐྱོད་པ་ལྟ་བུ་མི་བྱ། །འཁོད་པའི་ཆེ་ཡང་ལག་པ་གས་ཆེར་བསྐྱོད་པར་བྱ་བ་མིན་པར་
རུང་ཟད་བསྐྱོད་པ་ལས། །གཞན་དུ་མ་བསྐྱམས་པའི་ཉེས་པ་ཡོང་བར་གསུངས། །ཉལ་བའི་གནས་
སྐབས་ཀྱི་སྐྱོད་ལམ་བསྟན་པ་ནི། མགོན་པོ་མུ་ངན་འདས་གཟེམས་ལྟར། །འདོད་པའི་ཕྱོགས་
སུ་ཉལ་བར་བྱ། །ཤེས་བཞིན་མུར་དུ་ལྷང་སེམས་ལ། །ཐོག་མ་ཉིད་དུ་ངེས་པར་སྐྱར། །ཞེས་
སྒྲོ་གཡས་པ་ལ་བྱ་སྟེ་ཉལ་དགོས་པ་དང་། །ཉལ་བའི་སྐབས་སང་ཉིན་ཉི་ཤོས་བར་དུ་ཉལ་དགོས་བསམ་
པ་ལྟ་བུ་མིན་པར། །ནམ་གྱི་ཆ་སྟོད་སྐད་ལ་མི་ཉལ་བར་ནལ་འབྱོར་ལ་བཙོན་དགོས་པ་དང་། །ནམ་
གྱི་ཆ་བར་པའི་དུས་སུ་ཉལ་དགོས་པར་གསུངས་པས། །ཤེས་བཞིན་གྱིས་སང་ཉིན་དུས་ཆོད་འདི་
འདྲ་ཞིག་ལ་མུར་དུ་ལྷང་བར་སེམས་པའི་འཕེན་པ་དང་འབྲེལ་བའི་སྒྲོ་ནས་ཉལ་དགོས། །དེ་ལྟར་
བྱས་ན་འཕེན་པའི་དུས་ཆོད་ཐོག་གཉིད་སང་ཡོང་། །རྒྱང་འཕར་སྐྱངས་ཀྱི་རྒྱུན་པས་གཉིད་མ་ཁྲག་
མཁན་ཆོ་རི་ལ་བྱ་བོས་ནས་ཉལ་རྒྱ་རེད། །དེ་མིན་སྤྲ་པོར་ལྷང་དགོས།

འདི་ཆོ་དུས་རྒྱུན་གྱི་སྐྱོད་ལམ་འབྱེར་སྐྱངས་རྒྱུན་བསྟན་པ་ཅ་བ་ཆེན་པོ་རེད། །ང་རང་
ཆོས་ཆོས་བྱེད་སྐྱངས་ལ། །མགོན་པོའི་ལམ་གྱི་ཉམས་ལེན་བྱེད་སྐྱངས་དེ་ང་ཆོས་མི་རྒྱས་ཞེས་

ཐུང་བཞིག་རྒྱུ། ཡང་། འདི་ལྟ་བུའི་ད་ལྟའི་ལག་ལེན་བཀའ་ཆོག་ཆོག་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱང་ལག་
ལེན་ལ་མ་བཀའ་བར་དེ་ཆོ་རྒྱལ་རྒྱལ་བྱས་ཏེ་གང་ཡང་བྱེད་མི་དགོས་པར་བསྟན་པ་འདི་ད་ཅང་།
ཁོར་འཁྲུལ་ཆེན་པོ་ཡིན།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོན་པ་དག ། ཁོད་མེད་པར་ནི་གསུངས་པ་ལས། །སེམས་སྟོང་
བཡི་སྟོན་པ་ནི། །ངེས་པར་དེ་སྟོན་སྟུང་པར་བྱ། །ཞེས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོན་པ་ཀྱེ་ཆེ་ལ་
ཁོད་མེད་པ་ཞིག་བསྟུང་དགོས་པ་ལས། ང་ཚོས་ལག་ལེན་དང་པོར་གང་ལ་གནད་དུ་བསྟུན་དགོས་
སམ་ཞེ་ན། སེམས་སྟོང་བའི་སྟོན་པ་ལག་ལེན་ལ་བཀལ་དགོས། འདིར་ཁྱ་ཅུ་གླ་མ་རིན་པོ་ཆེས།
ངེས་པར་དེ་སྟོན་ཞེས་པ་འདི་ཡིད་ན། ཇི་སྟོན་ཅེས་པ་ཞིག་ཀྱང་ཡིད་དགོས་པ་འདྲ་ཞིག་ཡིད་རུང་།
འདིའི་སྐད་དོད་ཅེས་པ་རེ་ཞིག་ལའང་འཇུག་ཅིང་། རེ་ཞིག་དང་པོའི་དོན་ལ་འགོ་བས། ངེས་
པར་དང་པོར་སྟུང་པར་བྱ། །ཞེས་བརྗོད་གསུང་གིན་ཡིད།

བསྐྱབ་བྱ་གཞན་ཡང་། ཉིན་དང་མཚན་མོ་ལན་གསུམ་དུ། །ཕུང་པོ་གསུམ་པ་གདོན་
བྱ་ཞིང་། །རྒྱལ་དང་བྱང་རྒྱུ་པ་སེམས་བརྟེན་ནས། །རྩུང་པའི་རྩལ་མ་དེས་ཞི་བྱ། །ཞེས་
བྱང་རྒྱུ་པ་སེམས་དཔའི་རྩུང་བཤགས་ཞེས་པའི་མདོ་འདིའི་ཕུང་པོ་གསུམ་དང་ས་རྒྱུ་ལ་ཕྱན་བྱ་
མི་འདྲ་བ་ཡོད་དེ། །ཁུ་རྩ་བྱ་མ་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་མཁས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་བཤགས་པ་དང་།
ཡི་རང་དང་། བརྗོད་བརྟེན་གསུམ་ལ་སྦྱར་བ་ཡོད་ཅིང་། ཡང་བཤགས་པ་དང་། ཡི་རང་དང་།
ཆོས་འཁོར་བརྗོད་བར་བསྐྱེལ་བ་ལ་སྦྱར་བ་ཡང་འདུག རྒྱལ་ཚབ་དར་མ་རིན་ཆེན་གྱིས།
བཤགས་པ་དང་། ཆོགས་གསོག་དང་། སྤེལ་བ་སྟེ། བསགས་སྦྱང་སྤེལ་གསུམ་ལ་སྦྱར་བ་
དེ་འདྲ་ཡང་འདུག གང་ལྟར་ཉིན་དང་མཚན་ལན་གསུམ་དུ་ཕུང་པོ་གསུམ་པའི་མདོ་གདོན་
པར་བྱ་ཞིང་། སངས་རྒྱས་རྒྱལ་ལ་སྦྱབས་སུ་འགྲོ་བ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་ནས་

སེམས་བསྐྱེད་པ་སྟེ། སྐབས་འགྲོ་སེམས་བསྐྱེད་བྱེད་པ་རྟེན་གྱི་སྟོབས་ཚད་ངེས་བྱ་ཞིང་། ཡུང་
 པོ་གསུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་མདོ་འདོན་པའི་ཐོག་ནས་སྤྱད་པའི་ལྷག་མ་དེས་ཞི་བར་བྱ་སྟེ་མེད་
 པར་བཟོ་དགོས།

རང་ངམ་གཞན་གྱི་དབང་ཡང་རུང་། གནས་སྐབས་གང་དུ་ཅི་སྟོན་ཀྱང་། བསྐྱབ་
 པར་གསུངས་པ་གང་ཡིན་པའི། གནས་སྐབས་དེ་ལ་འབད་དེ་བསྐྱབ། ཅེས་ཡུལ་དུས་གནས་
 སྐབས་གང་དུ་སྟོ་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་ཅི་དང་ཅི་སྟོན་ཀྱང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའི་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་མདོ་སྟེ་ལས་གང་གསུངས་པ་དེ་ནམས་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ་གནས་སྐབས་
 དེ་ལ་གང་མཁོ་ཞིང་ལག་ལེན་ལ་འགེལ་དགོས་པ་ནམས་འབད་པས་བསྐྱབ་དགོས། རྒྱལ་སྤྱི་
 ནམས་ཀྱིས་མི་བསྐྱབ་པ། དེ་ནི་གང་ཡང་ཡོད་མིན་ཏེ། དེ་ལྟར་གནས་པའི་མཁས་པ་ལ། བསོད་
 ནམས་མི་འགྱུར་གང་ཡང་མེད། ཅེས་རྒྱལ་སྤྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་གཞན་དོན་སྐྱབ་སྐབས་
 ཡུལ་སེམས་ཅན་ལ་ཁམས་དང་མོས་པ་སྣ་ཆོགས་པ། དུས་དང་གནས་སྐབས་མཐའ་མེད་པ་
 ཡིན་པས། རྒྱལ་སྤྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནམས་ཀྱིས་ཡུལ་དུས་གནས་སྐབས་དེ་ལ་སྟོས་
 ཏེ་འདི་མི་བྱ་བེར་བ་ཏ་ལམ་མེད་པའི་ཆོད་ལྟ་བུ་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་ལག་ལེན་གྱི་གནས་ལ་མཁས་
 པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེས་ཅི་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་གཞན་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོར་སོང་སྟེ། བསོད་
 ནམས་ཀྱི་ཆོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་བདེ་ལྷག་ཏུ་རྒྱ་གསལ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུར་མི་འགྲོ་བ་ཞིག་མེད་དོ། །

དངོས་སམ་ཡང་ན་བརྒྱད་ཀྱང་རུང་། སེམས་ཅན་དོན་ལས་གཞན་མི་སྤྱད། སེམས་
 ཅན་ཁོ་ནའི་དོན་གྱི་ཕྱིར། ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་ཕྱིར་བསྟོ་ལོ། ཞེས་སེམས་བཟང་པོ་བསྐྱེད་
 པའི་ལམ་ལ་སྟོབ་མཁན་ཆོས་དངོས་སམ་བརྒྱད་པས་གཞན་ལ་ཕན་ཐོགས་ཡོད་པ་ཞིག་བྱེད་པ་ལས།
 དེ་མིན་པ་ཞིག་བྱེད་རྒྱུ་མེད། གཞན་དོན་སྐྱབ་པའི་དགེ་ཅ་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་

ལན་དང་ནམ་མཁའ་ལ་འཛིན་པ་སྤངས་ནས་གཏོང་སེམས་སྒྲེལ་ཏེ་དགེ་ཕྱི་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་
པ་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་ནི་ཆེད་དུ་བརྟེན་གོས།

ཏྲག་པར་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ནི། བྲེག་ཆེན་དོན་ལ་མཁས་པ་དང་། བྲང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའི་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག སློག་གི་ཕྱིར་ཡང་མི་གཏོང་ངོ་། ཞེས་དེ་ལྟ་བུའི་ལམ་ལ་སློབ་བཞིན་
 པའི་བྲང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ཏྲག་པར་རང་ལས་གོང་མར་གྱུར་པའི་བྲེག་པ་ཆེན་པོའི་
 གཞུང་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་མཆོན་ཉིད་ཆང་མིན་སྟོན་དུ་བཏྲག་དབྱང་ལེགས་པོ་བྱས་ནས་མཆོན་
 ཉིད་ཆང་བའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བཅའ་ལ་བརྟེན་དགོས། བཤེས་གཉེན་མ་བརྟེན་ན་སློ་ལ་
 ཡར་རྒྱས་འགྲོ་རྒྱ་མེད། དེ་འདྲ་དེ་ལ་བསམ་པ་དང་སྦྱོར་བ་རྣམ་པར་དག་པའི་སློ་ནས་ཆུ་ལ་བཞིན་
 དུ་བརྟེན་དགོས། བྲེག་ཆེན་གྱི་སྡེ་སྟོན་ལ་མཁས་པ་ཅམ་དུ་མ་བཟད། བྲང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
 བརྟུལ་ཞུགས་ཏེ་སློམ་པ་ལ་གནས་ནས་བསྐྱབ་པ་རྣམས་ཆུ་ལ་བཞིན་དུ་སྤྱང་བའི་ཡོན་ཏན་ཏེ། ཆུ་ལ་
 བྲིམས་དག་པའི་ཡོན་ཏན་གཙོ་བོར་གསུངས་པ་ཡིན། གཞན། རྗེས་སུ་འཛིན་པ་ལ་ལུང་གིས་
 རྟུག་པའི་མཁས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ། གྲུབ་པའི་ཡོན་ཏན་བྲང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བརྟུལ་ཞུགས་
 ལ་གནས་ཏེ་སྐྱབ་པ་ཉམས་ལེན་བྱེད་པའི་མཁས་གྲུབ་གཉིས་ལྡན་ཞིག་མ་བྱུང་ན། གདུལ་བྱ་རྗེས་
 སུ་འཛིན་པ་ཞིག་མི་འོང་བས། མཁས་གྲུབ་གཉིས་ལྡན་ཞིག་དགོས། དེ་ལྟ་བུའི་དགེ་བའི་བཤེས་
 གཉེན་དེ་ནི་སློག་གི་ཕྱིར་ཡང་མི་གཏོང་བར། སྟོན་གྱི་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་
 ཐར་པ་བཞིན་ཆུ་ལ་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་དགོས།

དཔལ་འབྱུང་བ་ཡི་རྣམ་ཐར་ལས། །ལྷ་མ་བསྟེན་པའི་ཚུ་ལ་ལྟར་བསྟེན། །འདི་དང་སངས་
ཀྱས་བཀའ་སྩལ་གཞན། །མདོ་སྡེ་བཟླགས་ནས་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་སྟོང་པོ་བཀོད་པའི་མདོའི་
སྟེུ་དཔལ་འབྱུང་གིས་གཞིན་རྒྱ་ལོར་བཟང་ལ་གདམས་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྐབས་ནས་ལྷ་མ་

བསྟན་ཚུལ་མདོར་བསྡུས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སེམས་དགུང་སྐད་གསུངས་པ་བཞིན་བསྐྱབ་དགོས། འདི་
ལ་སོགས་པའི་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་མང་པོ་ཞིག་རྒྱལ་བའི་བཀའ་མདོ་སྡེའི་ནང་ཡོད་པ་ཡིན་པས། མདོ་
སྡེ་དེ་ནམས་ཤེས་དགོས།

མདོ་སྡེ་ནམས་ལས་བསྐྱབ་པ་སྤང་། །དེ་བས་མདོ་སྡེ་བཟླག་པར་བྱ། །ནམ་མཁའི་སྤྱིང་
པོའི་མདོ་སྡེ་ནི། ཐོག་མཉིད་དུ་བཟླ་བར་བྱ། །ཞེས་དཔེར་ན། མདོ་སྡེ་ཕལ་པོ་ཆེ་དང་། དཀོན་
མཆོག་སྤྱིན་ཏུ་བྱར་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་བྱའི་སྐོར་དེ་ནམས་གསུངས་པས། ཕལ་ཆེན་
པོ་ཏི་དྲུག་པོ་དེ་ཏ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་པས་བསྐྱབ་དགོས། བྱད་པར་དུ་འདུག་སྡེ་མ་གྲངས་པའི་
བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སྡེ་མ་ལུན་དེས་ངེས་པར་དུ་ནམ་མཁའི་སྤྱིང་པོའི་མདོ་སྡེ་ནང་རྒྱལ་པོ་ལ་གདམས་
པའི་ལྷུང་བ་ལྟ་དང་། རྒྱུན་པོའི་གཅིག་བྱང་སེམས་ལས་དང་པོ་བའི་ཙ་བའི་ལྷུང་བ་བརྒྱད་སོགས་
ཙ་ལྷུང་གི་སྐོར་ནམས་བཟླན་ཡོད་པས། ཐོག་མཉིད་དུ་དེར་བཟླ་དགོས།

གང་སྤྱིར་ཉག་དུ་སྤྱད་པ་ནི། །དེ་ལས་རྒྱ་ཆེར་རབ་སྟོན་པས། །བསྐྱབ་པ་ཀུན་ལས་
བདུས་པ་ཡང་། །ངེས་པར་ཡང་དང་ཡང་དུ་བཟླ། །ཡང་ན་རེ་ཞིག་མདོར་བསྡུས་པའི། །མདོ་
ནམས་ཀུན་ལས་བདུས་པ་བཟླ། །ཞེས་དེ་བཞིན་དུ་བཤད་མ་ཐག་པ་བཞིན་བཏང་བསྐྱང་དག་
སྡེ་ལ་གྱི་ཉམས་ལེན་བྱེད་ཚུལ་སྐོར་ལ་མདོའི་བྲངས་མང་པོ་བྲངས་ཏེ་ལེགས་པར་བཤད་པའི་
སྟོན་སྒྲུབ་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་གཞུང་ཞི་བ་ལྟ་རང་གིས་མཇེད་པའི་བསྐྱབ་པ་ཀུན་ལས་བདུས་པ་ཡང་
ནས་ཡང་དུ་བཟླ་དགོས། བསྐྱབ་པ་ཀུན་ལས་བདུས་པ་དེ་ཏ་ཅང་པོ་ཆེན་པོ་མིན། གོ་བདེ་
པོ་ཡོད་ཀྱང་རྒྱལ་དྲག་ནས་དོན་བསྐྱེལ་པོ་ཞིག་མ་བྱུང་ན། ཡང་ན། རེ་ཞིག་མདོར་བསྡུས་
པའི་ཚུལ་དུ་བཟླན་པ་མདོ་ཀུན་ལས་བདུས་པར་ཡང་བཟླ་བར་བྱ་ཞེས་གསུངས་པ་རེད། འདི་
བོད་ལ་འགྱུར་ཡོད་ནའང་བཟླན་འགྱུར་གྱི་ཁྲོད་ལ་བཞུགས་མེད།

འཕགས་པ་སྐུ་སྐུབ་ཀྱིས་མཛད་པའི། གནིས་པོ་འང་འབད་པས་བརྟ་བར་བྱ། ཞེས་
 པར་རྒྱལ་ཚབ་ཐམས་ཅད་མཆིན་པས་གནིས་པ་ཞེས་གསུངས་ནས་འཕགས་པ་སྐུ་སྐུབ་ཀྱིས་མཛད་
 ཀྱིན་ལས་བདུས་པ་མཛད་ཡོད་ཅིང་། བོད་ལ་འགྱུར་ཡོད་པས། གནིས་པ་མཛད་ཀྱིན་ལས་བདུས་
 པར་བརྟ་བར་བྱ་ཞེས་གསུངས་འདུག འགའ་ཤས་ཀྱིས་ན་རོ་ཡོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། འཕགས་
 པ་སྐུ་སྐུབ་ཀྱིས་མཛད་པའི་བསྐབ་པ་ཀྱིན་ལས་བདུས་པ་ཡང་ཡོད་པ་ཡིན་པས་གནིས་པོ་ཞེས་གསུང་
 མཁན་འདུག འཕགས་པ་སྐུ་སྐུབ་ཀྱིས་མཛད་པའི། གནིས་པ་འང་འབད་པས་བརྟ་བར་བྱ། ཞེས་པ་
 དང་། ཡང་ན། འཕགས་པ་སྐུ་སྐུབ་ཀྱིས་མཛད་པའི། གནིས་པོ་འང་འབད་པས་བརྟ་བར་བྱ། ཞེས་ན་
 རོ་ཡོད་མེད་ཀྱི་བཤད་པ་མི་འདྲ་བ་གནིས་འདུག་པས་དཔུང་པར་མཛོད།

གང་ལས་གང་ནི་མ་བཀག་པ། དེ་ཉིད་སྤྱད་པར་བྱ་བ་སྟེ། །འཛིག་ཉེན་སེམས་ནི་བསྐྱང་
བའི་ཕྱིར། །བསྐྱབ་པ་མཐོང་ནས་ཡང་དག་སྟུང། །ཅེས་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་གང་དང་གང་
ལས་བྱ་བ་གང་དང་གང་མ་བཀག་པ་དེ་ཉིད་ནི་སྤྱད་པར་བྱ་དགོས། །འཛིག་ཉེན་གྱི་སེམས་བསྐྱང་
བའི་ཕྱིར་དུ་བསྐྱབ་པ་མཐོང་ནས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་རྣམས་འཛིག་ཉེན་ལ་ཕན་པ་དང་། བདེ་བའི་
ཆེད་དུ་བསྐྱབ་པ་དེ་རྣམས་སྤྱད་དགོས། དེ་རྣམས་རྒྱང་བར་བྱ་བ་དང་། སྤང་བར་བྱ་བ་ཇི་འདྲ་ཡིན་
ཅིན་གྲ་མ་མཁའ་པ་བརྟེན་ནས་ཤེས་པར་བྱས། ཐོས་བསམ་སྟོབ་གཉེར་ལེགས་པར་བྱས། ནང་
པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་ཉམས་ལེན་བྱེད་པ་ལ་ཆོས་ཤེས་དགོས་པས། དེང་སྐབས་ཐར་པ་ཆོས་
སྤང་རྩ་བར་བསྐྱབ་པ་སྟོབ་གཉེར་གྱི་མགོ་བརྒྱུགས་ནས་ཡོད་པ་དེ་ཏུ་ཅང་ཡག་པོ་རེད།

དངོས་གནས་སངས་རྒྱལ་གྱི་བརྟན་པ་ལ་ཕན་ངེས་ཡིན། བསྐྱབ་པ་སློབ་གཉེར་ཡག་པོ་
བྱང་ན་སངས་རྒྱལ་གྱི་བརྟན་པའི་རྣམ་གཞག་ལ་སློབ་འདོགས་ཆོད་པའི་ངེས་ཤེས་རྣམ་དག་འདྲན་
ཐུབ་པས་ན་དད་པ་དེ་ཡང་རྩ་བ་བརྟན་པོ་འབྱུང་། གཞན་ལ་འཆད་པ་ཡིན་ནའང་། བསྐྱེད་པ་བཅད་

བདར་གསུམ་བྱས་ནས་འཆད་རྒྱ་བྱང་ན། སྤྱི་དག་པོ་ཡིང་། དེ་ལྟ་བུའི་བསྐབ་པ་སློབ་གཉེར་
ལ་དོན་གཉེར་བྱེད་མཁན་གསར་པ་ནམས་དང་། ལྷག་དོན་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་ཡུལ་མི་དེ་སྤྱི་པ་ཆད་ནང་
པ་སངས་རྒྱུ་པའི་ཆོས་ལ་དམིགས་བསལ་འབྲེལ་བ་མེད་མཁན་ཆོ་ཡང་། རང་གི་འདོད་པས་
དང་དུ་ཐུངས་ཏེ་ནང་པ་སངས་རྒྱུ་པའི་ཆོས་ལ་སྤྲངས་བཅོམ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་ཏ་ཅང་ཡག་པོ་རེད།
རྗེས་སུ་ཡི་རང་ཡོད། དེ་བཞིན་དུ་ང་རང་ཆོ་བོད་པ་ཡིན་ནའང་སྐད་གསར་དུ་བསྐབ་མི་དགོས་
པར། སོ་སོའི་སྐད་ཀྱི་ཐོག་ནས་ནང་ཆོས་གོ་བདེ་འཕྲོད་བྱུང་བ་ཞིག་ཡོད་པས། ང་ཆོར་སྐད་ཀྱི་
དཀའ་ངལ་འཕྲད་ཀྱི་མེད། སོ་སོ་རང་གི་སྐད་ཡིག་ཐོག་ནས་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་སླེ་པོ། མཐུན་ཀྱིན་
གཞན་དང་མི་འདྲ་བ་ཞིག་ཡོད་པས། དོ་སྤང་བྱེད་བྱུང་ན་ཕན་ཐོགས་ཡག་པོ་ཡོང་གི་རེད།

ཁ་སློན་ཞུས་པ་བཞིན་དེས་སྦྱོང་འདུག་གི་དཔེ་ཆ་བཀམས་ཡོད་པས། སྦྱོང་འདུག་ལ་
ཡང་ཡང་ལྟོས། དུས་དུས་སུ་སློབ་བྲིད་བྱེད་མཁན་བྱང་ན་ཉོན། དེ་འདྲ་མ་བྱུང་ནའང་ནང་ཆོགས་
ཕན་ཚུན་ཤེས་པ་དེ་ཆོར་སྐད་ཆ་འདྲི་རེས་བྱས། བསྐབ་པ་སློབ་གཉེར་ཞེས་འདོན་བྲལ་ཚུགས་པ་
ལྟ་བུ་མ་བྱུང་ནའང་། སོ་སོས་དོན་གཉེར་བྱས་ཏེ་རང་སྦྱོང་བྱས་ན་ཕན་དེས་ཡིན། དེ་ལྟར་ལེགས་
པར་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ། སྤང་བྱ་དང་ཐུང་བྱ་གང་ཡིན་སོ་སོས་མི་བརྗེད་པར་བྲན་པས་བྱུངས། དངོས་
སུ་འགྲོ་འཆག་ཉལ་འདུག གཏམ་སྤྲོ་བ། བསམ་སློ་གཏོང་བ་གང་གི་གནས་སྐབས་ལའང་དེ་ཆོ་
རུང་བ་ཡིན། དེ་ཆོ་མི་རུང་བ་ཡིན་བསམ་པ་བྲན་པས་ཟིན་ནས་སོ་སོའི་སློ་གསུམ་གྱི་སྦྱོང་པ་དེ་
དང་མཐུན་ཀྱི་ཡོད་མེད་ཤེས་བཞིན་གྱིས་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བྱ་ར་བྱེད་དགོས། འདི་ཤེས་བཞིན་
སྦྱོང་ལུགས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་རེད། ཤེས་བཞིན་གྱི་ལེའུའི་སྐབས་བྲན་པའི་སྦྱོང་ཚུལ་དེ་ག་ཤེས་
བཞིན་སྦྱོང་ལུགས་ཤིག་ཡིན་གསུངས་པ་དང་གཅིག ཤེས་བཞིན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སྦྱོང་ལུགས་
ནི་མྱོའི་བྱར་ཞིག་ནས་ཤེས་བཞིན་གྱིས་བྱ་ར་བྱས་ཏེ། དཔེར་ན། ཞི་གནས་སློམ་པ་ལྟ་བུའི་སྐབས་

བྱང་ཨོང་གི་སྐྱོན་མ་བྱུང་གོང་ནས་བྱ་ར་བྱེད་པའི་ཤེས་བཞིན་བྱུང་པོ་ཞིག་དགོས་ཞེས་གསུངས་
པ་འདི་ཤེས་བཞིན་གྱི་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྐྱོང་ལུགས་ཡིན་ཞེས་ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་ནང་མིག་
སྟེ་བ་ལྟ་བུ་གསུངས་འདུག སྐྱོད་འདུག་གི་འབྲེལ་པ་གཞན་གྱི་ནང་མཐའ་ཆོད་པའི་གསལ་པོ་ཞིག་
སྟོ་ལ་གར་མ་སོང་ཡང་། ལམ་རིམ་ཆེན་མོར་ཆོག་གཉིས་པོ་འདི་དོག་བརྒྱགས་བསྐྱོན་ཏེ་ཤེས་
བཞིན་གྱི་སྐྱོང་ལུགས་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཞེས་གསུངས་ཡོད།

ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྐྱོད་ལུགས་ནི། ལུས་དང་སེམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལ། །ཡང་
 དང་ཡང་དུ་བརྟག་བྱ་བ། །འདི་ཉིད་ཁོ་ན་མདོར་ན་ནི། །ཤེས་བཞིན་བསྐྱང་བའི་མཚན་ཉིད་
 འོ། །ཞེས་ཡང་དང་ཡང་དུ་བརྟགས་ཏེ་བྱ་ར་བྱ་རེ་བྱས་ཏེ་སེམས་འཛིན་པ་དེ་ཤེས་བཞིན་སྐྱོད་
 ལུགས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དེ་ཡིན་ཞེས་པ་དམ་ཕྱག་ལྟ་བུ་རེད། དེ་ལྟར་བྲན་ཤེས་བྱ་རེ་བཞེན་
 ཏེ་རང་གིས་རང་ལ་བྲིམས་ལྟ་བུར་མནན་ཏེ་དཀའ་བ་སྤྱད་དགོས་པ་གང་ཡིན་ནམ་སྟམ་ན། ལུས་
 ཀྱིས་འདི་དག་སྤྱད་པར་བྱ། །ཆོག་ཙམ་བཟོད་པས་ཅི་ཞིག་འགྲུབ། །སྤྱད་དུད་བཟླགས་པ་ཙམ་
 གྱིས་ནི། །ནད་པ་དག་ལ་ཕན་འགྱུར་རམ། །ཞེས་ཕན་པ་དང་བདེ་བའི་དོན་དང་། ལྷག་བསྐྱལ་
 མི་འདོད་ནས་ཆོས་ཤིག་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ན། །ཆོས་ལག་ལེན་ལ་བཀལ་ནས་ལྷག་བསྐྱལ་ལས་བར་བ་
 བྱེད་དགོས་པ་ལས། །ཆོས་ཞེས་ཁ་ནས་ཆོག་སྐམ་པོ་ཞིག་བསྟན་པས་ཕན་མི་རུས། དཔེར་ན། སྤྱད་
 དུད་ཀྱི་གཞུང་དེ་ནད་བྲག་པའི་བབས་སྟོན་པ་ཞིག་ཡིན་མོད། དེ་བཟླགས་པ་ཙམ་གྱིས་ཕན་པ་
 མེད་པ་བཞིན། །ལག་ལེན་ལ་འགེལ་རྒྱ་ཏ་ཅང་ནན་པོ་བྱས་ཏེ་གསུངས་པ་ཡིན།

ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྫོད་པ་ལ་འདུག་པ་ལས་ཤེས་བཞིན་
བསྐྱེད་བར་བྱ་བ་ནི་ལེའུ་ལྷ་པོ། །

mP-Vā-Ṃi-zü

[སྒྲིན་འགྲོའི་གསུང་བཤད།] དེ་ཡང་ཇི་སྐད་དུ། དཔལ་ལྷན་ཟླ་བ་གྲགས་པའི་ཞབས་ཀྱི་
གསུང་ལས། གང་ཕྱིར་བཅེ་ཉིད་རྒྱལ་བའི་ལོ་ཉོག་ཕུན་ཚོགས་འདིའི། །ས་བོན་དང་ནི་སྤེལ་ལ་
ཁུ་འབྲུམ་རིང་དུ། །ལོངས་སྤྱོད་གནས་ལ་སྒྲིན་པ་ལྟ་བུར་འདོད་གྱུར་པ། །དེ་ཕྱིར་བདག་གིས་
ཐོག་མར་སྒྲིང་རྗེ་བསྟོད་པར་བཤུ། །ཞེས་བསྟན་བཅས་ཆེན་པོ་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་མཆོད་བརྗོད་
འདི་འབྲུའི་གཞུང་མཛད་ཅིང་། སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དེ་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་གཤམ་ཆེ་ཆུལ། ཐོག་མར་
བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་མ་བསྐྱེད་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་ཅིང་། སྐུ་ལ་མཁའ་གྱི་གཞི་ལྟ་བུ་དེ་སྒྲིང་རྗེས་
བྱས་པ་ཡིན། དེ་ཡི་ཅུ་བར་སྒྲིང་རྗེ་འདོད། །ཅིས་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོས་གསུངས་པ་བཞིན།
སྒྲིང་རྗེ་ཇི་ཙམ་གྲགས་དག་པའི་ཆོད་ཀྱིས་གཞན་དོན་ཁུར་དུ་འབྱེར་བའི་ལྷག་པའི་བསམ་པ་གྲགས་
དག་པ་དང་སྟོབས་ཆེ་བ་འབྱུང་བ་དང་། དེའི་ཆོད་ཀྱིས་ཆེད་དུ་བྱ་བ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་སངས་
རྒྱུས་ཀྱི་གོ་འཕང་དོན་དུ་གཉེར་བའི་སྒོ་དེ་གྲགས་དག་ཅིང་། སྟོབས་ཆེ་བ། བཏན་པ་འབྱུང་བ་ཡིན།

བར་དུ་ཡང་སྟོབས་ལམ་གྱི་སྐབས་བྱ་དཀའ་བའི་སྤྱོད་པ་ལ་དུས་ཡུན་རིང་པོའི་བར་དུ་ཅི་ཙམ་
ཞེས་བསྐྱབ་དགོས་ནའང་ཁྱུ་མ་པ་ཅུང་ཟད་ཙམ་ཡང་མི་སྐྱེ་ཞིང་། དཔྱེའི་མཆོར་ངང་པ་འཇུག་པ་
བཞིན་དགའ་བཞིན་སྟོབས་ཆེན་དུ་གཞན་དོན་སྐྱབ་པ་ལ་དགའ་པོ་ཡོང་བ་དང་། སེམས་ལན་གཅིག་
སྐྱེས་ཀྱང་སྒྲིང་རྗེ་དམན་ན་དེ་ཉམས་པའི་ཉེན་ཁ་འབྱུང་། དེ་བཞིན་དུ་སྤྱིད་པ་འཁོར་བའི་གནས་

ལ་བསམ་བཞིན་དུ་སྲིད་པ་བཟུང་སྟེ་དུས་རིང་མོ་ཅི་ཙམ་ཞིག་གནས་དགོས་བྱུང་ནའང་སྟོབ་
 དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས། བཙེ་བྱིར་སྤྱང་ན་འདས་མི་གནས། །ཞེས་དབུ་མ་སྟོང་པོའི་
 སྐབས་སུ་གསུངས་པ་བཞིན། བཙེ་བ་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོའི་གཞན་དབང་དུ་སྟོང་བའི་དབང་གིས།
 ཞི་བ་ཕྱོགས་གཅིག་གི་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པའི་གནས་ལ་མི་བཞུགས་པར། རི་སྲིད་ནམ་མཁའ་
 མ་ཟད་ཀྱི་བར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་གཅིག་དུ་བཙོན་པར་མང་དུ་ཅིང་། མཐར་འབྲས་བྱ་མངོན་
 པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ཟེན་ནས་ཀྱང་འཕྲིན་ལས་རྒྱན་མི་ཆད་དུ་འདུག་པ་ཡང་ཅ་བ་སྟོང་
 རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་བྱག་པ་ཡིན།

དེས་ན་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་དེ་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་གལ་ཆེ་བ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་
 དཔལ་ལྡན་ཁྱེད་ལས་དབུ་མ་འདུག་པའི་མཆོད་བཟོད་ཀྱི་ཡུལ་ལ་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་གསུངས་པ་ཡིན། དེ་
 ལྟ་བུའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བྱགས་རྒྱད་ལ་ཡོད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འདྲན་བྱེད་སྟོང་རྗེ་
 ཆེན་པོ་དེ་ད་ལྟ་ང་ཚོའི་རྒྱད་ལ་མེད་ནའང་། དེའི་གཞི་མ་དང་ས་པོན་ལྟ་བུར། རང་བཞིན་
 གྱིས་ཉམས་ཐག་པ་ཞིག་མཐོང་བ་ཡིན་ན། སྟོང་རྗེ་རེ་རེ། གང་དྲག་བསམ་པ་ཞིག་ང་རང་ཚོའི་
 སྟོབ་ལ་འཆར་རྒྱ་ཡོད་པ་འདི་ཅ་ཆེན་པོ་དང་། རྒྱ་ཆ་ལྟེ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན། གཞན་སྤྲུག་བསལ་གྱིས་
 མནར་བ་ལ་མི་བཟོད་པའི་སྟོང་རྗེ་རེ་རེ་ཙམ་ཤུགས་དྲག་པའི་ཆོད་ཀྱིས་དེ་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
 ཆོས་ཉམས་ལེན་བྱེད་པའི་རྒྱན་བཟང་པོ་ཡོད། བག་ཆགས་ལྟ་བུ་སད་ཡོང་གི་ཡོད། ཅི་ཙམ་
 གྱིས་སྟོང་རྗེ་ཤུགས་རྒྱུད་བ་དང་། གདུག་རྒྱབ་ཆེ་བའི་ཆོད་ཀྱིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལས་
 ཐག་རེ་རིང་དུ་འགོ་བཞིན་ཡོད།

ད་ལྟ་ནས་སེམས་པ་བཟང་པོ་གང་ཡོང་བྱེད་དགོས། སྟོང་རྗེ་དང་ཕན་སེམས་བྱེད་རྒྱ་དེ་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་སྐྱབ་པའི་གཞི་ཅ་མེད་ན་མི་རུང་བ་དེ་ཡིན། ང་རང་ཚོའི་སྟོང་རྗེ་ལ་སྐྱབས་

ཅེས་འདོད་ཆགས་འདྲེས་པ་ཡོང་གི་ཡོད་ཀྱང་། ཟུག་བསྐྱེད་གྱིས་མཚར་བ་ལ་དེ་ལས་བྱལ་ན་བསམ་
པ་དང་། རྒྱ་དེའི་ཕྱོགས་མེ་འཕེལ་མེ་འཕེལ་དུ་བཏང་ནས་ཉམས་ལེན་ཞིག་ང་ཚོས་བྱེད་དགོས།
དེ་བྱེད་པ་ལ་སྒྲིང་རྗེའི་ཉམས་ལེན་ཅ་ལ་དུ་བཏོན་པའི་གཞུང་ལ་ཐོས་བསམ་སྒྲོ་བ་གཉེར་བྱེད་དགོས།

དེ་ཡང་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ཀྱལ་པོ་ལྟ་བུ་དབུ་མ་རིན་ཆེན་སྤངས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ། ལུང་
དང་རིགས་པའི་ལེགས་བཤད་དུ་མས་ཕྱུག་པའི་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་འཕགས་པ་ཞི་བ་ལྟས་མཛད་
པའི་སྦྱོང་པ་ལ་འདྲུག་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདིའི་བཤད་ལུང་ཉན་ན་སྒྲོ་བ་དཔོན་རང་གི་ཐུགས་བསྐྱེད་གྱིས་
སེམས་ལ་ཕན་ཆེ་བ་དང་། བསྟན་བཅོས་འདིའི་ཆོག་སྦྱར་བཟང་མིན་ལ་མ་ལྟོས་པར་དོན་ཏེ་ཅང་
གི་ནོར་པོ་དང་། སེམས་ལ་འབབ་བདེ་པོ་རེད། བསྟན་བཅོས་འདི་ལྟ་བུ་ངས་འཆད་ཤེས་ཀྱི་མེད་
ནའང་། བསྟན་བཅོས་འདིའི་མགོ་ནས་མཐུག་བར་ཆ་ཆང་ཤར་སྒྲོམ་ཆར་གཅིག་སྤོང་ནའང་སྐལ་
པ་བཟང་པོ་ཡིན་དུ་ན་བཞིན། དེ་སྦྱོར་སྦྱོང་འདྲུག་ཞུས་ནས་བཟུང་ད་ལྟ་ཕན་ཆད་ལ་སྦྱོང་འདྲུག་
གི་འཆད་ཉན་ལན་འགའ་བྱས་པ་ཡིན།

གཞུང་འདི་མགོ་གས་པོར་བྲིད་པ་ཡིན་ན། ཉིན་ལྷ་ཅམ་ལ་ཆར་བྱལ། ཡང་། རྒྱོད་རྒྱོད་
བྱས་ཏེ་བྲིད་པ་ཡིན་ན་དུས་ཡུན་ཟླ་བ་གཅིག་གཉིས་ལྟ་བུ་འགོར་བ་ཡོང་གི་ཡོད། རྒྱས་བསྐྱེད་གང་
བྱ་ནའང་བྱེད་རྒྱ་ཡོད་པ་རེད། བསྟན་བཅོས་འདི་སེམས་ལ་ཕན་ཆེན་ཆེན་པོ་ཡོད་པས། ད་
རེས་ཆོས་འབྲེལ་ཞུ་དགོས་པ་དེ་འདྲ་ཡིན། ཉིན་ཤས་རིང་བྲིད་ཆོས་རྟུར་ཐག་འབད་ཐག་གིས་
ཉན་པར་ང་རང་དགའ་པོ་བྱུང་། ང་ཚོས་ཆོས་ཉམས་ལེན་བྱེད་པ་འདི་བདེ་སྦྱིད་ཀྱི་ཅ་བ་ལ་ཐུག་
པ་ལས། ལམ་དང་ལུགས་སྒྲིལ་དེད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་མིན། སོ་སོའི་འདི་ཕྱིའི་དོན་ཆེན་པོ་ཞིག་དང་
འབྲེལ་ནས་རང་དོན་རང་གཅེས་ལ་ཐུག་པ་ཞིག་ཡིན་པས། ཆོས་ཉན་ན་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་བའི་རིགས་
པ་མང་པོ་རྙེད་བྱུང་བ་ཅིང་། ཆོས་ཉན་རྒྱ་གཞན་ཆེན་པོ་རེད། ཉམས་ལེན་བྱེད་མ་བྱུང་ན་ཐབས་

མེད་པ་ལས། སྔོན་འཇུག་ལྟ་བུའི་ནང་གསུངས་པའི་བསྐྱབ་བྱ་དེ་ནམས་སོ་སོའི་སེམས་ལ་ངེས་
 པར་བྱས་ཏེ་ཇི་ཙམ་བྱུང་ཆོད་ཀྱིས་ལག་ལེན་ལ་བཀལ་ན། ཆོ་འདི་ལ་ཡིན་ནའང་སེམས་སྦྱིད་པ།
 བག་ཐེབས་པ། དོན་མེད་སྟོག་རྒྱུང་འཕར་བས་མཆོན་པའི་ནད་དེ་ཆོ་ཡང་ཉུང་བཞེ་བཟང་ཡིན།
 རང་ཉིད་སེམས་ཞི་ཞིང་དུ་ལ་བ་བག་ཐེབས་པ་བྱུང་བའི་ཆོད་ཀྱིས་བྱིས་ཆང་ཡིན་ནའང་འཆམ་པོ་དང་།
 བྱིས་ཆང་གཅིག་ལ་གཉིས་ཏེ་ན་གྱི་ཡུལ་པ་དང་། གོང་པན་རྩུན་མི་དང་མེའི་ཡ་རབས་ཀྱི་འདྲ་ཤེས་
 དང་། མཇུག་བརྗེའི་ཆོར་བ་སྦྱེ་བྱུང་བ་ཡིན་པས། རང་གཞན་ཀྱན་ལ་ཕན་པ་ཞིག་ཡོང་བྱུང་། ང་
 ཆོས་འགྲོ་བ་མེའི་རིགས་ལ་ཕན་རྩུན་མཇུག་བརྗེ་དགོས་པ་དང་། བརྗེ་མཐོང་བྱས་ནས་ཕན་པ་བྱེད་
 རྒྱ་གལ་ཆེན་པོ་རེད་ཅེས་ཉམ་པར་བཤད་པ་འདི་སྟོ་ལ་འབབ་པོ་ཡོད།

ཡིན་ནའང་བརྗེ་བ་གང་འདྲ་བྱེད་དགོས་སམ། ཕན་པ་ཇི་ལྟར་བྱེད་དགོས་པ་དང་། བརྗེ་
 བ་སྟེན་པའི་སྐབས་སུ་འགལ་བྱེན་གང་དང་འཕྲད་པ་དང་། དེ་ལ་གཉེན་པོ་སྟེན་ལུགས་ནམས་
 སྔོན་འཇུག་གི་ནང་ཁོང་ཁྱོད་ལ་གཉེན་པོ་བསྟེན་རྒྱུ་ལ། ཁོང་ཁྱོད་ཉེས་པ་གང་དང་གང་གསུངས་
 པ་དེ་ནམས་རྒྱལ་སྐྱས་བྱུང་བྱུང་སེམས་དཔའི་ཉམས་སྦྱོང་གི་སྟེང་ནས་གསུངས་པའི་རིགས་
 པ་ཕུལ་དུ་བྱིན་པ་ཡིན། དེ་ཆོ་ལེགས་པར་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ་ཡང་ཡང་བསམ་སྟོབ་བྱང་། གོམས་
 འདྲིས་བྱས་ན་རིམ་པས་མི་མཐུན་སྟོགས་དེ་ནམས་ཤུགས་ཇི་ཆུང་དུ་སོང་། བཟང་པོའི་སྟོགས་
 ཀྱི་ཕན་སེམས་དང་། སྟེང་ཁོང་རུས་པའི་གཏིང་ནས་མཇུག་བརྗེའི་སྟོབ་དེ་ཆོ་ལེགས་རིམ་པས་
 གོང་དུ་འཕེལ་བ་ཞིག་ཡོང་གི་རེད། བྱེད་རང་ཆོས་དོན་གཉེར་བྱས་ནས་ཉན་པ་ཏ་ཅང་ལག་
 པོ་རེད། དགའ་པོ་བྱུང་།

དེ་ཡང་བོད་མི་རིགས་ལ་བྱེད་ཆོས་ལྟ་བུའི་ཆོག་པ་དེ་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་འདི་ཡིན།
 ཐའི་ལེན་ཏེ་དང་། སིང་ལ་སོགས་ལ་ཡོད་པའི་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་དང་མི་འདྲ་བར། ང་

ཆོ་བོད་ལ་ཡོད་པ་འདི་ཐེག་པ་གོང་འོག་བྱམ་མོང་ལ་ཡོད་པའི་དགེ་ཚུལ་སྒོང་གི་སྡོམ་པ་བྲངས་ཏེ་
གཞི་གསུམ་ཆོ་གས་མཆོན་པའི་ཉམས་ལེན་བྱེད་རྒྱུ་དེ་ནམས་ཆ་ཆང་བ་ཞིག་ཡོད།

སྡོམ་རྒྱན་དེ་གཞི་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྒྲིབ་པའི་སྡོམ་རྒྱན་ཡིན་པས། སྡོམ་རྒྱན་གྱི་ཁྱད་
པར་ཡོད་པ་ལས། ཅུ་བའི་འགྲོ་སྤངས་ལ། ཐའི་ལེན་ཏེ་དང་། སིང་ལ་སོགས་ན་ཡོད་པའི་ནང་
པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་དེ་ང་ཆོར་ཆ་ཆང་ཡོད། དེ་བཞིན་དུ་མངོན་པའི་གཞུང་ནས་གསུངས་
པའི་བྱང་སྤྲུག་སོ་བདུན་གྱི་ལམ་བཟོད་ལུགས་སོགས་ཐའི་ལེན་ཏེ་ལ་ཡོད་པའི་མཁས་པ་ཆོས་
གསུངས་པ་དང་། བོད་ལ་མངོན་གཞིར་བཞག་སྟེ་སྒྲོབ་སྒྲོང་བྱས་པ་དེ་ཆོ་ཕལ་ཆེར་གཅིག་པ་ཡོང་
གི་ཡོད། དེས་ན་ཐེག་དམན་གྱི་གཞུང་གི་སྐབས་ནས་གསུངས་པའི་སྟེ་སྒྲོད་གསུམ་གྱི་དོན་དང་།
བསྐྱབ་པ་གསུམ་གྱི་ཉམས་བཞེས་འགྲོ་སྤངས་ནམས་ཕལ་ཆེ་བ་ང་ཆོར་ལྷག་པ་མེད་ནའང་མ་ཆད་
པ་ཞིག་བོད་ལ་དར་བྱུང་བྱུང་ཡོད།

དེའི་ཐོག་སྐར་རྒྱ་ནག་དང་། དུས་ཕྱིས་ཉི་ཉོང་དང་། ཀོ་རི་ཡ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཨིན་
དོ་ནི་གི་ཡོའི་ནང་གི་ལུང་པ་ཁ་ཤས་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཡོད་པ་འདྲ། ཉི་ཉོང་ལ་མདོ་སྟེ་པར་
དཀར་པོའི་རྩིས་སུ་འབྲང་བའི་ཆོས་ཆོགས་དང་། འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་ཞིང་བཀོད་ཀྱི་མདོའི་རྩིས་
སུ་འབྲང་བའི་ཆོས་ཆོགས་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དེ་འདྲ་འདུག ང་ཆོའི་བོད་སྐད་བཀའ་འགྱུར་ནང་མདོ་
སྟེ་པར་དཀར་པོ་ལ་སོགས་མདོ་སྟེ་དེ་ཆོའི་གས་ཕལ་ཆེ་བ་ཡོད། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་དེ་ནམས་
བོད་ལ་སྤུས་དག་པོ་ཡོད། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྟེགས་བམ་གཅིག་གཉིས་ལ་སྐབས་སུ་མཆིས་ཏེ། དེ་
ཁོ་ནར་སྐབས་བཅོལ་ནས་དེའི་ཆོག་ཁ་ཤས་སྐར་སྒྲོས་བྱས།

དེ་ལས་ལྷག་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་གྱི་ནམ་གཞག་མི་ཤེས་པ་དེ་འདྲ་
མིན་པར། རྒྱལ་བའི་བཀའ་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲོབ་སྒྲོང་བྱས། བཀའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བསྤུས་པ་

བསྟན་འགྱུར་ནང་ཡོད་པའི་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་དེ་ནམས་ཀྱིས་ཟེ་མིག་ལྟ་བུ་བྱས་ཏེ། རྒྱལ་པོའི་
དགོངས་པ་མཐའ་དག་དབྱེ་ཅིང་གཏན་ལ་ཤབ།

རིགས་པོའི་ལམ་ནས་ཐོས་བསམ་བྱས་ཏེ་ངེས་པ་དང་ས་པོའི་ཐོག་ནས་ཉམས་ལེན་བྱེད་
རྒྱུ་ཡོད་པ་ཏེ་ཅང་སྤྱི་སྤྱོད་པོ་ཡིན། དེའི་ཐོག་ལ་གསང་སྤྱོད་ཀྱང་ཡོད། ཉི་ཉོང་དང་། ཀོ་
རི་ལ་ལ་སྤྱོད་ཡོད་པ་འདྲ། སྤྱོད་རྒྱུ་ནམ་སྤང་མངོན་བྱུང་། རྒྱལ་འབྲོར་རྒྱུད་ཀྱི་རིག་
ནམ་པར་སྤང་མངོན་དང་། རྟོར་དབྱིངས། ཅེ་མོ་རིགས་རྒྱུད་དང་། དཔལ་མཆོག་རིགས་
རྒྱུད་སོགས་ཤལ་ཆེར་མེད་དམ་སྟུམ། དུས་ཆོད་མ་བྱུང་བའི་རྒྱུན་གྱིས་ངས་ཞིབ་ཕྱ་ཅད་ཞིབ་
བྱེད་རྒྱུ་མ་བྱུང་། དཔལ་མཆོག་རིགས་རྒྱུད། ཅེ་མོ་རིགས་རྒྱུད་དེ་ཆོ་ཡིན་ན། རྒྱལ་འབྲོར་
རྒྱུད་ཡིན་དགོས། གཞན་རྒྱལ་འབྲོར་ཐུ་མེད་ཀྱི་གཞུང་དེ་ཆོ་འཁྲུག་མེད་པ་འདྲ། བོད་གངས་
ཅན་གྱི་ལྗོངས་ལ་དཔལ་མཆོག་དང་། ཅེ་མོ་རིགས་རྒྱུད་སོགས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ནམ་གཞག་
མང་པོ་ཞིག་དེང་སང་དབང་གི་རྒྱུན་དང་འཆད་ཉན་ཡོད་མེད་གང་ཡིན་ནའང་། རྟོར་དབྱིངས་
དང་རྒྱུན་རིག་སོགས་ཡོད་པ་རེད། ཅེ་བའི་གཞུང་གི་ཆ་ནས་སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་གསང་
བ་དང་། སློབ་དཔོན་རྒྱུན་སྒྲིབ་གིས་མངོན་པ་དེ་ཆོ་འཁྲུག་འགྲུལ་ཆུ་ལྷང་མི་དགོས་པར་གཞུང་
ཏེ་ཅང་ཡག་པོ་ཡོད།

རྒྱལ་འབྲོར་རྒྱུད་ཀྱི་སྐོར་ལ་འཆད་ཉན་དེ་ཅམ་མེད་པ་འདྲ། འོན་ཀྱང་གཞུང་ཆ་ཆང་
ཡོད། དེའི་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱི་གཞུང་པ་རྒྱུད་མ་རྒྱུད་གཉིས་སུ་བྱེ་ནའང་འདྲ། རྟོན་གྱི་
བོད་ཀྱི་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་གིས་པ་རྒྱུད་མ་རྒྱུད་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཅེས་གསུམ་དུ་བྱེ་ནའང་རེད།
གང་ལྟར་བདེ་གསང་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལ་སོགས་པ་དང་། སྤྱོད་འགྱུར་སྤྱོད་མའི་གཞུང་གི་སྐབས་
ནས་སྤྱོད་པ་བཀའ་བརྒྱུད་སོགས་ཏེ་ཅང་མང་པོ་གསུངས་ཡོད།

འོག་མ་འོག་མའི་སྐབས་ནས་གསུངས་པའི་ཐོ་རིམ་གྱིས་སྤྱོད་ཐབས་མཐུན་ཆེན་དེ་ནམས་
 ཚང་ན། གོང་མ་གོང་མ་དེ་ནམས་བསྟན་ཆེ་ཟབ་བྱུང་ཡོད་པ་དང་། ཅ་རྒྱུད་ཐིག་ལེ་ལ་གནད་དུ་
 བསྟན་ནས་ཉམས་ལེན་བྱས་ན་མིག་མཐོང་ལག་ཟེན་གྱི་རྒྱས་པ་ཐོན་རྒྱུ་ཡོད་པ་དང་། དམིགས་
 པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ལུས་ལ་དངོས་སུ་བཟོ་བཅས་གཏོང་རྒྱུ་ཡོད་པ་དེ་འདྲ་ཡིན། དེ་ལ་མདོ་སྔགས་
 ཐུན་མོང་གི་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་ལམ་གྱི་གཞི་ཟེན་ཡོད་ན། ཅ་རྒྱུད་ཐིག་ལེ་ལ་གནད་དུ་བསྟན་པའི་ཉམས་
 ལེན་གྱིས་སེམས་མ་དུ་ལ་བ་དེ་བཅན་ཐབས་སུ་འདུལ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱས་པ་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་འདྲ། དེ་
 ལྟ་བུའི་ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་གཅིག་ལས་གཅིག་ལྟག་པ་ལྟ་བུའི་ཏ་ཅང་ཡག་པོ་ཡོད། རང་པ་སངས་
 རྒྱས་པའི་ཆོས་ཐེག་པ་གོང་འོག་སྔགས་ལ་ནལ་འབྱོར་གྱི་མེད་དང་བཅས་པ་ཆ་ཆང་བ་ཞིག་དེང་
 སྐབས་ཡལ་ཆེར་བོད་གངས་ཅན་གྱི་སྤྱོད་ས་ལ་མ་གཏོགས་མེད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། རང་པ་སངས་རྒྱས་
 པའི་ཆོས་སྤྱིའི་ཆ་ནས་ཡིན་ནའང་། ད་ལྟ་ང་ཆོ་ལ་ཡོད་པ་འདི་བདག་པོ་རྒྱག་དགོས་ངེས་ཞིག་དང་།
 མི་ལ་ངོམ་ཆོག་པ་ལྟ་བུ་ཡིན།

གནིས་ནས་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་འཆོ་བའི་ཆ་ནས་བཤད་ནའང་། རང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་
 ཆོས་འདི་མི་རིགས་ཀྱི་དོན་མ་ཡིན་ནའང་རང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་གཅིག་གྱུར་དུ་ཡོད་པ་འདིས་
 མི་རིགས་དོག་རྩ་ཆེག་བསྐྱེལ་ཡོང་བ་ལ་དུས་རབས་བརྒྱ་ཕྱག་མང་པོའི་རིང་རྒྱས་པ་ཆེན་པོ་བཏོན་
 ཡོད། དུས་ད་ལྟ་ཡིན་ནའང་བོད་མི་རིགས་ཞེས་འཇམ་བུའི་སྤྱིང་འདིའི་ནང་གི་བཅན་བྱོལ་བ་གཅིག་
 མཚུངས་ནང་ནས་མི་འདྲ་བར་ང་ཆོ་འབྱར་དོད་ལྟ་བུར་ཡོད། གངས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཤེ་ཏེ་ནམ་གྱི་
 བཅན་བྱོལ་བ་ལས་ང་ཆོ་ཉུང་བ་མ་གཏོགས་མེད། དེ་བཞིན་གཤེས་ཅང་གི་བཅན་བྱོལ་བ་དང་། རྒྱ་
 མིའི་བཅན་བྱོལ་བ་མང་པོ་ཡོད། ཨ་ཕེ་རི་ཀའི་ནང་དང་། མི་ཉེ་ལ་ཨི་སི་ཏེ་(Middle-East)
 རང་དེ་བཞིན་ཡོད། རྒྱ་མ་ཡོ་རོབ་ནང་ལའང་བཅན་བྱོལ་བ་ཁྲི་ཕྱག་འབུམ་ཕྱག་མང་པོ་བྱུང་

ཡོད་ནའང་། བོད་པ་བཞིན་དོག་བསྐྱེལ་པོ་བྱུང་མི་འདུག ང་ཚོ་བོད་པ་བཅན་གྱི་ལ་བར་གྱུར་
ནས་ལོ་ཉི་ཤུ་ཙམ་ཕྱིན་ནའང་ད་དུང་དོག་བསྐྱེལ་པོ་བྱུང་བ་དེའི་རྒྱ་མཚན་གཙོ་བོ་དུས་རབས་
མང་པོའི་རིང་ལ་བོད་རིགས་ཆང་མ་གཅིག་དུ་བསྐྱེལ་བའི་རྒྱས་པ་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཞིག་ཡོད་
པ་དེའི་རྒྱུ་ཡིན།

ང་ཚོ་མི་ཡུལ་ས་མཐའ་ལ་གྱུར་ནས་ལོ་བཅུ་ཕྲག་ཁ་ཤས་ཕྱིན་པའི་རྗེས་སུའང་། དོག་བསྐྱེལ་
འབྱར་དུ་དོད་ནས་གནས་བྱུང་བ་འདི་བྱུང་། འདིའི་རྒྱས་པ་གཙོ་བོ་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་
འདིའི་ཐོག་ནས་བྱུང་བའི་དེ་མི་རིགས་ཀྱི་ཆ་ནས་ཡིན་ནའང་། ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་འདི་
རྒྱས་པ་ཆེན་པོ་ཡིན། དཔེར་ན། ཉེ་ཆར་ང་སོག་ཡུལ་ལ་ཕྱིན་སྐབས། སོག་པོ་དང་ང་ཚོ་བོད་པ་
སྐད་ཡིག་སོ་སོ་དང་། མི་རིགས་དང་ལུང་པ་རྒྱལ་ཁབ་ཐ་དད་ཡིན་ནའང་། སོག་ཡུལ་ལ་ཡོད་
པའི་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་དེ་བོད་ནས་དར་བའི་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་ཞིག་ཡིན་པར་
བརྟེན། ང་སོག་ཡུལ་ལ་སླེབས་པའི་སྐབས་སོག་པོའི་དགོན་པའི་ནང་ལ་ཡོད་པའི་གྲ་པ་ཚོ་ལྟ་ཅི་
སྟོས། མི་མང་གི་བྲོད་ནས་ཕལ་ཆེར་མི་སྟོང་ཕྲག་སུམ་ཅུ་སྟོར་ཞིག་འདུ་འཛོམས་བྱུང་ཡོད་པ་
འདྲ། བྲོང་གསེབ་པ་དེ་འདྲ་ཏུ་ཅང་མང་པོ་འདུག་པ་དེ་ཚོས་ལག་པར་བྲེང་བ་ཐོགས། འགའ་ཤས་
ཀྱིས་མ་ཁེ་འཁོར་ལོ་འབྲེར། ནད་པ་འགའ་ཤས་ཉལ་བྲིའི་སྤྲོད་བཞག་ནས་འབྲེར་ཡོང་བ་དེ་འདྲ་
བྱུང་སོང་། ལྷ་ལན་ལྷ་ཤེ་ཞེས་པའི་བོད་པ་ཡོད་སའི་དགོན་པ་དེར་འབྱོར་སྐབས། སྐབས་གསུམ་
པ་སོགས་ཆོས་སྦྱོང་དེ་འདྲ་འདོན་བཞིན་འདུག དེ་བཞིན་ཕྱི་སོག་གི་རྒྱལ་སར་ཡོད་པའི་དགོན་པ་
དེའི་ནང་ཁྱ་མ་མཆོད་པ་འདོན་པ་སོགས། གང་ལྟར་དགོན་པར་ཆོགས་འཆོགས་ནས་འདོན་པ་གསུང་
སྐབས་བོད་སྐད་ཀྱི་ཐོག་ནས་རེད། ང་ཚོ་སྐད་དང་ཆ་ལུགས་རྒྱལ་ཁབ་ཐ་དད་ཡིན་ནའང་། འདོན་
པ་གསུང་སྐབས་བོད་སྐད་བཟང་སྦྱོང་བྱས་ནས་འདོན་བཞིན་འདུག

སོག་པོ་ནམ་པ་དེ་ཚོའི་གས་སྐད་བད་འཕྲོད་ཀྱི་མེད་ནའང་། ཤོག་བུའི་ཐོག་ལ་ཆོས་སྐད་གཅི་ཆེ་བ་དེ་འདྲ་ཡི་གེ་དབུ་ཆེན་བྲིས་ནས་ཚུར་སྟོན་བཞིན། ང་ཆོས་དེ་བཟླག་ན་དོན་དག་ཤེས་ཀྱི་འདུག སར་ལའང་དབུ་ཆེན་ཐོག་ལ་ན་ཞིག་བྲིས་ནས་བསྟན་པ་ཡིན་ན་གོ་བད་འཕྲོད་བྱུང་གི་འདུག་པ་དེ་འདྲ་ཞིག་གི་འབྲེལ་བ་དང་། སེམས་ཐག་ཉེ་པོ་ཡོད་པའི་རྒྱུ་ལྡན་སོག་ཡུལ་ལ་འབྱོར་དུས་མིག་ཚུ་གཏོང་མཁན་མང་པོ་འདུག སྐབས་ཤིག་ང་རང་ཡང་སེམས་སྒྲི་སྒྲིང་ཕན་བྱ་བྱུང་། སྒར་ནས་བོད་སོག་གཉིས་བྱམ་མོང་མ་ཡིན་པའི་འབྲེལ་བ་ས་ཆེན་དང་འཕགས་པ་ཚོའི་སྐབས་ནས་ཡོད་པ་ཞིག་དང་། རྒྱལ་བ་རིམ་བྱོན་ལ་ཆ་བཞག་ནའང་ེ་རྒྱལ་བ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོ་ནས་བཟུང་སོག་པོར་བྱམ་མོང་མ་ཡིན་པའི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་སྒར་གྱི་ལོ་རྒྱུས་དེ་ནམས་དྲན། བར་དེར་ཁོ་ཚོར་གསར་བརྗེ་བྱུང་པའི་རྗེས་ལ་འཕྲོ་འགྱུར་མང་པོ་བྱུང་ཡོད་པ་དེ་ནམས་དྲན་དུས་ང་རང་ཡང་སེམས་སྒྲི་ནས་མིག་ཚུ་ཕན་བྱ་གཏོང་དགོས་བྱུང་སོང་། གཟུགས་མཐོང་བརྟན་འཕྲིན་དང་། དཔར་ལེན་མཁན་ཆོས་སྒྲིག་བཞུ་སྒར་ནས་དཔར་རྒྱག་གི་ཡོད་སྐབས། མིག་ཚུ་ཐོན་ཡོང་དུས་ངོ་ཆ་པོ་བྱུང་ཡང་བྲེད་ཐབས་མ་བྱུང་། དེའི་རྒྱ་རྒྱུན་ང་ཚོ་ལྷག་ག་ཟ་མཁན་གཅིག་པ་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་སེམས་ཐག་ཉེ་པོ་བྱུང་བ་མིན། ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྒྲགས་བྱུང་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་ཉམས་ལེན་བྲེད་མཁན་གཅིག་གྱུར་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་སེམས་ཐག་ཉེ་པོ་བྱུང་བ་རེད། དེ་བཞིན་དུ་གཞོན་སྒྲིས་ནང་དམིགས་བསལ་ཆོས་དད་མེད་པ་དེ་ཆོས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་དགའ་པོ་བྲེད་ཀྱི་འདུག །རང་ཉིད་ཆོས་དད་ཀྱི་རྒྱུན་པས་དགའ་པོ་བྲིས་པ་མིན་ནའང་། ལུང་པ་དེའི་ནང་སྒྲ་མོ་ཆོས་ཀྱི་ཐོག་ནས་བྱམ་མོང་མ་ཡིན་པའི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་ཉེར་ལེན་ལ་བརྟེན་ནས་ལུང་པ་དེའི་མེ་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་བོད་པ་ཞིག་དང་འཕྲད་དུས་དེ་ལ་དགའ་པོ་ཡོང་བ་སྐད་པ་ཞིག་ཡིན་པ་དོ་སྒྲིང་བྱུང་། དེར་བརྟེན་མེའི་སྒྲི་ཆོགས་ཀྱི་ནང་དད་པའི་ཤུགས་དེ་ཏ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་འདུག

འདི་ང་ཚོས་སྤྲུག་ས་ཁྱིམ་གི་ཐོག་ལ་བེད་སྤྱོད་བྱས་ན་མི་འགྲིག་པར། དངོས་འབྲེལ་ཕན་
 ཚུན་འཆམ་མཐུན་རོགས་རམ་དང་། ཕན་སེམས་ཡོང་བའི་དོན་ལ་ཕན་ན་དཔལ་དང་རྒྱན་རེད།
 འཇམ་བུའི་སྒྲིང་འདིའི་ནང་མཐུན་པོ་ཡོང་བའི་དོན་ལ་ཡིག་ཆ་ག་ཚོ་ད་བཞག་ཡོད། དེའི་དོན་ལ་
 དཔལ་འབྱོར་གྱི་རོགས་རམ་བྱེད་རེས་ག་ཚོ་ད་བྱེད་གྱི་འདུག མ་གཞི་མགོ་སྐྱོར་གཏོང་བ་དང་།
 གཅིག་གིས་གཅིག་བེད་སྤྱོད་བྱེད་པའི་ཐོག་ནས་ཀྱང་ཡོང་གི་ཡོད། སྤྱིར་བཏང་གཅིག་གིས་གཅིག་
 ལ་དཔལ་འབྱོར་གྱི་འགྲོ་སྤང་མང་པོ་བཏང་། ལྷ་སྐྱོར་འགྲོ་རེས་བྱས། རྒྱལ་གར་ཚོགས་པ་འགྲོ་
 རེས་བྱས། རྒྱ་ཚབ་ཚོགས་པ་འགྲོ་རེས་བྱས། གཅིག་ནས་གཅིག་ལ་འཆམས་འདྲི་ཚོགས་པ་
 འགྲོ་རེས་བྱེད་པ་དེ་ཚོས་མཐུན་པོ་བྱུང་ན་བསམ་པ་དྲན་བཞིན་ཡོད། ང་ཚོ་དད་པའི་ཐོག་ནས་
 མཐུན་པོ་ཡོང་གི་འདུག་ན་གཅིག་པ་རེད།

དགོས་དོན་ཚང་བ་ཡིན། བོད་པའི་མི་རིགས་ལ་ནང་པ་སངས་རྒྱུས་པའི་ཚོས་ད་ལྟ་ཡོད་
 པ་དེས་སོ་སོའི་ཆེ་འདི་དང་སྤྱི་མའི་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་བ་ལ་ཕན་པ་ཙམ་མ་ཟད། མི་རིགས་གཅིག་
 ཀྱང་གྱི་ཐོག་ལ་ཡིན་ནའང་ཕན་ཐོགས་ཡོད། གསར་དུ་སྐྱབ་པའི་ངལ་བ་ལ་ལྷོས་མི་དགོས་པར་
 རང་ལ་ཡོད་ཡོད་པ་དེ་སྤང་སྐྱོབ་བྱེད་རྒྱུ་ལས་སྒྲ་པོ་རེད། གཞི་མེད་པ་ཞིག་གསར་པ་སྐྱབ་དགོས་
 བྱུང་ན་ཁག་པོ་རེད། དཔེར་ན། ཁ་སང་ཞུས་པ་བཞིན་མགོ་སེར་པོའི་དགེ་སློང་གསར་པ་དེ་ཚོས་
 གཞི་མེད་པ་ལ་གཞི་གསར་པ་བཟོ་བཞིན་ཡོད། བསམ་སྒྲོ་གཏོང་ལུགས་མི་འདྲ་ཞིང་། སོ་སོ་མི་
 ཆེ་འཆར་ལོངས་བྱེད་སྤངས་ཀྱང་མི་འདྲ། དེའི་རྒྱན་པས་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་སྤངས་མི་འདྲ་བ་ཡོད།
 རྒྱད་གྱི་ཐོག་ནས་ཀྱང་དཀའ་ངལ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད། ང་ཚོ་བོད་པ་དེ་འདྲ་མ་རེད། སྤྱི་ས་ལུང་
 པ་དེ་གའི་ནང་ནས་སྤྱིས་ཤིང་འཆར་ལོངས་བྱུང་། རང་བཞིན་གྱིས་བསམ་སྒྲོ་གོམས་གཤེས་དེ་
 འདྲ་ཞིག་ཡོད་པས། རྒྱད་གསར་པ་ཞིག་བསྐྱབ་དགོས་པའི་དཀའ་ངལ་མི་དགོས་པར། སོ་སོའི་

ལའང་བསྐྱར་ཡོད། མདོ་སྤྱི་དགོངས་འགྲེལ་དང་བརྒྱད་སྟོང་འགྲེལ་ཆེན་ལྟ་བུ་རྒྱ་སྐད་དང་། བོད་
སྐད་ནང་ལ་བསྐྱར་ཡོད། རྒྱ་སྐད་ལ་བསྐྱར་བ་དེའི་ཐོག་ནས་བོད་སྐད་ལ་བསྐྱར་བའི་འགྲུར་དེ་
དང་། རྒྱ་གར་ནས་ཐད་ཀར་བོད་ལ་བསྐྱར་བའི་འགྲུར་དེ་ཆོ་རྒྱུ་རིན་པོ་ཆེས་ཞིབ་བསྐྱར་མཛད་
རྒྱུ་བྱུང་འདུག།

ལེགས་བཤད་སྙིང་པོའི་ནང་གསུངས་པ་བཞིན་རེད། དེང་སྐབས་གཟུ་བོར་གནས་པའི་མཁས་
པ་དེ་ཆོས་རྒྱ་སྐད་ནང་བསྐྱར་བའི་བརྟན་བཅས་དེ་དང་། བོད་སྐད་ནང་ཡོད་པ་གཉིས་ལས་བོད་སྐད་
ནང་ལ་ཡོད་པ་དེ་གོ་བ་བརྗེད་པར་ངོས་འཛིན་བྱས་པ་དེ་བོད་པའི་གཟེ་བརྗེད་ཡིན། བོད་མི་རིགས་ཀྱི་
ཞེན་ཁོག་ཡོད་ན་དེ་ཆོ་རྒྱུ་ཆོས་ངོམས་སུ་ཆོག་པའི་རྒྱ་ཆ་ཞིག་རེད། དེ་ཡང་དོ་སྣང་མ་བྱས་ན་ཤེས་
རྒྱུ་མ་རེད། རྒྱུས་ཙམ་ཉིད་ནས་རང་ཆས་སུ་ག་ནས་ཤེས། དོན་གཉེར་བྱས་ནས་ཤེས་དགོས།

དཔེར་ན། རྟོར་བུ་རང་ལ་ཡོད་དུས། རྟོར་བུའི་རྟོར་ཉམས་མ་ཆོད། རྟོར་བུ་མི་ལ་
ཤོར་དུས། ཤེམས་པ་གཏིང་ནས་སྦྱོར་བྱུང་། ཞེས་གཞན་གཏིང་རྒྱ་འདུག་པ་དེའི་བཟོ་ལྟ་བུ་རེད།
དངོས་ཡོད་སོ་སོས་མ་ཤེས། དོ་སྣང་མ་བྱས་སྙིང་པོ་མེད་པ་མི་སྐྱུ་ག་པ་ཁ་ཤས་ཀྱིས་བྱེད་རྒྱུའི་
ལག་ཆ་ཡིན་པ་ལྟ་བུའི་བསམ་བློ་འཁོར་ན། དེ་འདྲ་རང་མིན། ང་རང་ཆོས་པ་ཡིན་པས། ཆོས་
པས་དགྲོག་དགྲོག་མ་བཤད་རང་བཤད་ལྟ་བུ་མཐོང་སྲིད་ཀྱང་། ཉིན་གསེང་ཁྱེད་རང་ཆོས་དོ་
སྣང་བྱས་པ་དེར་ང་རང་དགའ་པོ་བྱུང་། ང་ཆོའི་འཆད་ཉན་འདི་རྒྱ་མཆན་ལྡན་པ་ཞིག་དང་ཕན་
ཐོགས་ཡོད་པ་འོས་པ་ཞིག་ངས་གཏན་ཡིན་པ་ལས། དུས་ཆོད་དང་ངལ་བ་དོན་མེད་མ་རེད། དེ་
རིང་ཡང་ཁ་སང་བཞིན་ཆོས་མཐུན་འཕྲོ་ནས་ཁྱུ་ཡིན། །

i G-q-z , h-q °ŋ/°p z Áh-qü

དུག་པ་བཟོད་པའི་ལེའུ་འཆད་པ་ལ། ལེའུ་འདི་ད་ཅང་གནད་ཆེན་པོ་ཞིག་ཆགས་ཡོད།
བྱང་ཆུབ་སེམས་སྤྱོད་གི་གནད་གཅི་བོ་དེ་བཟོད་པའི་ལེའུ་དང་བསམ་གཏན་གྱི་ལེའུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་
བསྟན་ཡོད། དེ་གཉིས་སྒྲགས་ནས་སྒོ་སྤང་ན། རྒྱས་པ་ཆེན་པོ་ཡོད། བཟོད་པ་སྒོ་མ་པ་དེ་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསྐབ་བྱའི་གཅི་བོ་ཞིག་ཡིན།

དེ་ཡང་ཐོག་མར་བཟོད་པ་སྒོ་མ་པ་ལ་ཁོང་ཁྱོད་ཀྱི་བསྟན་ནས་ཁོང་ཁྱོད་ཉེས་དམིགས་
མཐོང་ཞིང་། བཟོད་པའི་ཕན་ཡོན་མཐོང་བ་ཞིག་བྱུང་ན། བཟོད་པ་ལ་སྒོ་བ་པ་ཞིག་ཡོང་བས།
ཐོག་མར་ཁོང་ཁྱོད་ཉེས་དམིགས་བསྟན་པ་ལ། བསྐྱལ་པ་སྟོང་དུ་བསགས་པ་ཡི། །སྦྱིན་དང་
བདེ་གཤེགས་མཆོད་ལ་སོགས། །ལེགས་སྤྱད་གང་ཡིན་དེ་ཀུན་ཀྱང་། །ཁོང་ཁྱོད་གཅིག་གིས་
འཛོམས་པར་བྱེད། །ཅེས་བསྐྱལ་པ་སྟོང་ལ་སོགས་པར་བསགས་པའི་གཞན་ལ་སྦྱིན་པ་དང་།
བདེ་གཤེགས་མཆོད་པ་ལ་སོགས་པ་དགེ་བའི་ཙ་བ་མང་དུ་བསགས་པ་དེ་ནམས་ཁོང་ཁྱོད་སྤྱད་ཅིག་
གཅིག་གིས་ཕྱིས་ནམ་སྦྱིན་འབྲིན་པའི་རྒྱས་པ་མེད་པར་བྱས་ཏེ་དགེ་ཙ་འཛོམས་པའི་རྒྱས་པ་ད་
ཅང་ཆེན་པོ་ཡོད་པས་ན། ཁོང་ཁྱོད་ཉེས་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་པར་གསུངས། འདིར་བསྐྱལ་པ་སྟོང་
དུ་བསགས་པ་ཞེས་གསུངས་པ་འདི་བྱང་སེམས་མིན་པ་ཞིག་གིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ཁྱོད་
པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་པ་དང་། དབུ་མ་འཇུག་པ་སོགས་གཞུང་གཞན་གྱི་སྐབས་བྱང་

ཐུབ་སེམས་དཔའ་ཉོགས་པ་མཐོ་བ་ཞིག་གིས་ཉོགས་པ་དམན་པ་ལ་བྱོས་ན། བསྐལ་པ་བརྒྱལ་བ་
 གྱུན་སོགས་ཀྱི་བཟང་པོའི་བསོད་ནམས་བསགས་པའི་རྣམ་པ་ཉམས་སྦྱང་པར་བྱེད་པ་དང་། བྱང་
 ཐུབ་སེམས་དཔའ་ཉོག་བས་མཉམ་པ་ནང་ཡན་ཚུན་བྱོས་པ་ཡིན་ན་དེས་རིགས་འབྲེས་བཏང་སྟེ། ཉེན་
 མཐོ་དམན་གྱི་དབང་དང་། ཁོང་ཁྱོད་ཤུགས་དྲག་ཡིན་མིན་དང་། གཉེན་པོ་གཞན་ཡོད་མེད་སོགས་
 དེ་ལྟ་བུའི་ཐོག་ནས་དགེ་ཅུ་འཛོམས་ལུགས་ལ་བྱུང་པར་མང་པོ་ཡོད། ཁ་གས་འབྲས་བུ་ཡིད་དྲུ་འོང་
 བ་ཆེན་པོ་འགྲུབ་པར་བྱེད་པའི་རྣམ་པ་མཐུ་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་དེ་མཐུ་ཆུང་དུ་གཏོང་བ་དང་། སྐབས་
 རེར་འབྲས་བུ་འབྱེན་པའི་རྣམ་པ་གཏན་ནས་མེད་པར་འགྱུར་བ། སྐབས་རེར་འབྲས་བུ་དུས་
 ལས་འགྲུངས་པ་ལྟ་བུ་ཁོང་བྱོས་དགེ་ཅུ་འཛོམས་ལུགས་ཉོག་གེ་འབར་པའི་སྐབས་སུ་དབྱེད་པ་
 མང་དཔ་བཞིན་ཡིན།

ཡང་། སྟོང་ཉིད་ཉོགས་པའི་དགེ་ཅུ་དང་། ཞི་གནས་ཡན་ཆད་ཁམས་གོང་མའི་སེམས་
 སྒོམ་བྱུང་གིས་བསྐྱུས་པའི་དགེ་ཅུ་ལ། འོག་མའི་སྒྱུན་གྱིས་གོང་མའི་སེམས་ལ་གནོད་མི་བྱུབ་
 པས། འོག་མའི་ཞེ་སྤང་གིས་ཀྱང་དེ་ལ་གནོད་མི་བྱུབ་ཅིང་། དེ་ནམས་ཞེ་སྤང་གིས་གཞོམ་བུའི་
 དགེ་ཅུ་མིན་པར་གསུངས།

ཞེ་སྤང་ལྟ་བུའི་སྤྲིག་པ་མེད། བཟོད་པ་ལྟ་བུའི་དཀའ་བྱུབ་མེད། དེ་བས་བཟོད་ལ་ནན་
 ཏན་དུ། །སྤྲོ་ཆོགས་ཚུལ་གྱིས་བསྒྲོམ་པར་བྱ། ཞེས་སྦྱིར་ན་འདོད་ཆགས་དང་། ཐེ་ཆོམ་དང་།
 སྤྲག་དོག་ལྟ་བུའི་སྤང་བུའི་ཉོན་མོངས་ཤུགས་ཆེན་པོ་མང་པོ་ཡོད། དཔེར་ན། འོག་པར་ལྟ་བས་
 ཅུ་བ་གཅིད། ཅིས་ལོག་ལྟས་དགེ་ཅུ་གཅིད་པར་ཁས་མ་ཐུངས་ནའང་། དགེ་ཅུ་ཉམས་སྦྱང་པར་
 བྱེད་པའི་རྣམ་པ་ཤུགས་ཆེན་པོ་ཡོད། འདིར་བྱང་ཐུབ་སེམས་དཔའ་གཞན་ལ་གཅིས་གིང་ཡངས་
 པའི་བྱམས་པ་དང་། སྤིང་རྩེའི་སྒོ་སྒྱུར་མཁན་ལ་འགལ་སྒྲེའི་ཆ་ནས་ཁོང་ཁྱོད་གནོད་ཆ་བས་ཆེ་ཤོས་

ང་ཚོས་བཟོད་པ་ཉམས་ལེན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་། རྒྱ་མིར་ཁ་གཏད་གཅོག་གི་ཡོད། རྒྱ་
མིས་མ་འོས་མ་འཆམས་པའི་བྱེད་སྤྱོད་དང་། བདེན་པ་མིན་པའི་རྩོན་བསྐྱུགས་ལ་ང་ཚོས་ལན་
འདེབས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཅིང་འགོག་རྒོལ་ཡང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། འོན་ཀྱང་ཁོང་ཁྱོད་གཞན་དབང་དུ་སོང་
ནས་ནམ་ཡང་བྱེད་མི་ཉན་པ་རེད། རྒྱ་མི་གྲང་ཁྱན་ལ་བརྩེ་བ་མ་དོར་བའི་ངང་ནས་བྱེད་སྤྱོད་ངན་
པ་དེ་དག་ཀྱི་ནད་ང་ཚོ་མས་པར་ཆར་གཅོད་དེས་པར་དགོས་པ་ཡིན། དེ་བྱང་རྒྱུ་བ་སེམས་དཔའི་
བསྐྱབ་བྱ་དང་འགལ་བ་མེད།

-246-

རབས་ཕྱི་མ་ནམས་སུ་གནོད་པ་ཆེན་པོ་ཡོད་ཅིང་། མཐོང་ཆོས་ལའང་ཉེས་པ་གང་ཡོད་ཅེ་ན། ང་
 ཆོར་ཞེ་སྤང་ཤུགས་ཆེན་པོ་ཞིག་སྐྱེས་བྱུང་ན། སེམས་ལ་ཞི་བདེ་ཡོང་གི་མེད་པ་དེ་བདེན་པ་རེད།
 དཔེར་ན། བྱོད་པ་ལྟོགས་པའི་སྐབས་ཟས་ཟ་དུས་ཞིམ་པོ་དང་། སྐྱིད་སྤང་ཆེན་པོ་ཡོད་ཅིང་སྒོ་
 ཅེ་དེ་ལ་གཏོད་པའི་སྐབས། གཏམ་ངན་ཞིག་ཐོས་པའི་ཀྱེན་བྱས་ཏེ་མི་དགའ་བ་བྱུང་བ་དེ་མ་ཐག་
 ཏུ་སེམས་ལ་ཁོང་ཁྱོད་སྐྱེས་ཏེ། དེའི་གོང་གི་སྒོ་ཆས་ཀྱི་བྱོ་བ་དེ་ཡང་བརྒྱལ། སེམས་ནང་ཞི་ཞིང་
 བག་ཐེབས་ཡོད་པ་དེ་སྐད་ཅིག་དེ་ཉིད་ལ་ཡལ་ནས། གདོང་གི་ནམ་འགྱུར་མི་འདྲ་བར་འགྱུར་
 བ་དང་མཉམ་དུ་དབྱགས་ཀྱང་བཅེགས། མི་བདེ་བ་ཡོང་གི་ཡོད། ཞེ་སྤང་བྱུང་དུ་འཕྱུར་སེམས་མངོན་
 གྱུར་བ་མ་ཞི་ཞིང་། དེར་མ་ཟད་ཡིད་སྒོང་སྒོང་པོ་འཇུབ་འཇུབ་ཅིག་ལ་སོང་དུས། སེམས་དགའ་
 བ་དང་ལུས་ལ་བག་ཐེབས་པའི་བདེ་སྐྱིད་ཡོང་བུ་བྱེ་མེད།

དེ་བཞིན་ལུས་ལ་ཆ་བ་རྒྱས་པ་དང་། ལྟོད་ན་བ། སྒོག་རྒྱུང་འཕར་བ། གང་མཆོམས་
 ནས་ཅ་གི་བ་དང་། རྒྱུང་གི་བ་ལྟ་བུ་ཞེ་སྤང་གི་དབང་གིས་ཡོང་གི་འདུག དབྱ་མ་འཇུག་པར། གནོད་
 པ་བྱས་པས་གལ་ཏེ་དེར་བཀོན་ན། །དེ་ལ་བཀོན་པས་བྱས་ཟིན་ལྟོག་གམ་ཅི། །དེ་སྤྱིར་དེར་བཀོན་
 རེས་པར་འདིར་དོན་མེད། །འཇིག་རྟེན་ཡོ་རོལ་ཡང་ནི་འགལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་པ་མཁའ་པའི་
 གསུང་རྒྱ་མཆོན་ལྟ་ན་པ་ཡིན། ཁོང་ཁྱོད་ཞེས་པ་ཕན་མི་ཐོགས་པའི་ཆོས་ཞིག་ཡིན་ཐག་ཆོད་རེད།
 གསང་སྤྲུགས་ལ་ཞེ་སྤང་ལམ་བྱེད་ཅེས་པ་སེམས་རྩ་བ་མོ་ཞིག་ལམ་དུ་བྱེད་པའི་དོན་ལས། བཅེ་
 བ་དོར་བ་མིན། སལ་པས་ཞེ་སྤང་སྐྱེས་དུས་བཅེ་བ་བཏང་བ་འདྲ་ཞིག་འདུག་ཀྱང་། དེ་དང་མི་
 འདྲ་བ་ཡིན། དེ་ཙམ་དུ་མ་ཟད། ཁོང་ཁྱོད་ཀྱི་པོ་ལངས་པ་ལས། ཉལ་བའི་སྐབས་གཉིད་མི་
 འོང་བར། ཁོང་ཁྱོད་སྐྱེས་པའི་ཡུལ་དེ་ག་རང་གི་ནམ་པ་གར་ནས། དེ་ལ་ཇི་ལྟར་འཐབ་ཤིང་བྱེད་
 ལྷམ་ནས། ཁ་གཏད་ཀྱང་མ་ཆོག་སེམས་མ་སྐྱིད་པ་ཁོ་ནས་དུས་འདའ་དགོས་པ་ཡོང་བྱུ་རེད།

དབུ་མ་འདྲུག་པར། མི་སྡུག་གཟུགས་སུ་བྱེད་ཅིང་དམ་པ་མིན་པར་བྱ། རྩལ་དང་རྩལ་མིན་གཤམ་
པའི་རྣམ་དཔྱད་འཕྲིན་བྱེད་ཅིང་། མི་བཟོད་པ་ཡིས་སྦྱར་དུ་ངན་འགྲོར་བསྐྱར་བར་བྱེད། བཟོད་
པས་བཤད་ཟིན་དང་འགལ་ཡོན་ཏན་རྣམས་བྱེད་དོ། གསུངས་པ་ལྟར་ཆེ་འདི་ལའང་བཞིན་ངན་
པའི་རྣམ་འགྱུར་བསྐྱར་པ་འདི་ཡག་པོ་མི་འདྲུག་ མི་ཁ་གཏིང་མི་མཆོངས་པ་འདྲུག་ན་ལས། དེ་
མིན་འཕྲལ་དུ་རྣམ་འགྱུར་ངན་པ་ཐོན་རྒྱ་རེད།

རྣམ་རྒྱུན་མི་བག་ཐེབས་པོ་དང་རྩོད་རྩོད་ཅིག་ཡོད་ནའང་། ཁོང་ཁྱོད་གཞན་དབང་དུ་སྤོང་
བའི་སྐབས་ནད་དེ་འབྱུགས་ནས་བརྟན་སྡོང་ཡོང་གི་མ་རེད།

གང་དག་ནོར་དང་བཀྱར་སྟེ་ཡིས། དྲིན་བྱིན་དེ་ལ་བརྟེན་གྱུར་པ། དེ་དག་ཀྱང་ནི་སྤང་
ལུན་པའི། རྩེ་དཔོན་དེ་ལ་གསོད་པར་སྟོལ། བེས་ཆགས་སྤང་གི་དབང་དུ་སྤོང་ན་རྒྱ་མཆོན་བསམ་
སྟོམ་འཁོར་ཞིང་། རྒྱ་མཆོན་བཀོད་ས་ཡང་མེད། སྟོབས་ཐེབས་པ་དང་། སྟོར་བཞིན་པར་གནས་
པའི་སྐབས་རྒྱ་མཆོན་འགྲོ་ས་ཡོད་པ་འདི་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། སེམས་ཅན་གང་དག་གིས་རང་ལ་ནོར་
དང་བཀྱར་སྟེ་སྟེ་ལྟ་བུའི་ཐོག་ནས་དྲིན་གྱིས་བསྐྱངས་ཏེ་ཡུལ་དེ་ལ་བརྟེན་པར་འགྱུར་པའོ། ཡུལ་དེའི་
དྲིན་ལ་བརྟེན་ནས་འཆོ་དགོས་པ་བྲན་ལྟ་བུའི་གཞན་སྤང་གི་དབང་དུ་སྤོང་སྐབས་རང་ལ་དྲིན་གྱིས་བསྐྱངས་
པའི་རྩེ་དཔོན་དེ་ལ་དྲིན་ལན་ལོག་འཇུག་བྱེད་པ་ཡོང་གི་ཡོད། དངོས་འབྲེལ་བྱས་ན་དྲིན་གྱིས་བསྐྱངས་
པ་ཡིན་པས་དེ་ལ་བཀྱར་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན། རྩེ་དཔོན་ཞེ་སྤང་གི་དབང་དུ་སྤོང་སྟེ་ཁོང་ཁྱོད་ཁོང་ཁྱོད་ཁོང་
ཉིད་ཀྱང་ཁོང་ཁྱོད་ལངས་ཏེ་སྦྱིན་བདག་གིས་ལོ་མང་དྲིན་གྱིས་བསྐྱངས་ཡོད་པ་རྣམས་བརྟེན། རྩེ་དཔོན་
གྱིས་ཕར་རོགས་བྱས། རྩེ་དཔོན་གྱིས་ཕར་རོགས་བྱས་པ་རྣམས་བརྟེན། ཕན་ཚུན་གཉིས་ཀ་འོ་ཆ་བྲལ་ནས་གཅིག་
གིས་གཅིག་ལ་གཞོན་སྟེ་ལེ་རེས་དང་། འབྱུག་འཛོངས་ཤོར་ཏེ་ཡ་རབས་ཀྱི་ཆོས་ལས་འདས་པའི་མ་
འོས་མ་འཆོམས་པ། ཐབས་སྟོབས་པོའི་གནས་རྩལ་དེ་རྣམས་ཞེ་སྤང་གི་དབང་གིས་བྱུང་བ་ཡིན།

དེ་ཡིས་མཛེས་བཤེས་སྒྲིབ་ར་འགྱུར། སྒྲིན་པས་བསྐྱུས་ཀྱང་བརྟེན་མི་བྱེད། ཅེས་གཞན་ཡང་ཞེ་སྤང་བྱུང་ཁྱེད་སེམས་འཆང་བའི་དབང་ལས། མཛེས་བཤེས་སྒྲིབ་ར་འགྱུར་བ་དང་། ཞེ་སྤང་གི་དབང་དུ་སྤོང་བཞིག་གིས་སྒྲིན་པས་བསྐྱུས་ཀྱང་བརྟེན་པར་མི་བྱེད་པ་སོགས་ཉེས་དམིགས་མཐའ་ཡས་པ་ཡིད།

མདོར་ན་སྒྲིབ་ས་བདེར་གནས་པ། ཉེ་ནི་འགའ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། སྒྲིབ་པའི་དགྲ་ཡིས་དེ་ལ་སོགས། སྐྱུག་བསྐྱེད་དག་ནི་བྱེད་པར་འགྱུར། ཞེས་མདོར་བསྐྱུས་ན་སེམས་ལ་ཁོང་སྒྲིབ་ས་པའི་མུར་བདེ་འཕོལ་གྱིས་གནས་པ་སྐྱུ་ཡང་མེད། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་གོམས་འདྲིས་ཀྱི་དབང་གིས་སྒྲིབ་ས་ནའང་། དེ་ལ་གཉེན་པོ་བརྟེན་ཏེ་རབ་ལ་ཁོང་སྒྲིབ་ས་པ་བྱས། སྒྲིབ་ས་ནའང་འཁོན་འཛིན་དང་། སེམས་གནག་པོ་དེ་འདྲ་མི་བྱེད་པར། གང་སྐྱུར་ནི་ཐབས་བྱེད་རྒྱ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། དེ་ལྟར་ཁོང་སྒྲིབ་ས་ཉེས་དམིགས་སུ་བཞུགས་ཏེ་ཁོང་སྒྲིབ་ས་པའི་གོ་སྐབས་ནམ་ཡང་སྤོང་མི་ཉན་གསུངས། བཟོད་པའི་ཕན་ཡོན་ལ། གང་ཞིག་བསྒྲིམས་ཏེ་སྒྲིབ་འཛོམས་པ། ཉེ་ནི་འདི་དང་གཞན་དུ་བདེ། ཞེས་འོ་ན་བཟོད་པའི་ཕན་ཡོན་གང་ཡོད་དམ་སྟུང་། གང་ཟག་གང་ཞིག་ཡོད་རབ་དུ་བསྒྲིམས་པའི་སྒྲིབ་ས་སྒྲིབ་པ་ཞེ་སྤང་ལ་སྐབས་མི་སྟེར་བར་སྒྲིབ་པ་འཛོམས་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་ཆེ་འདི་དང་། ཆེ་རབས་གཞན་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བདེ་བ་ཡོང་བ་མ་ཟད། བཟོད་པ་སྒྲིམ་པས་འཕྲལ་དུ་ཡིན་ནའང་། སེམས་སྒྱུད་པ། ལུས་བདེ་བ། མགོ་ལ་སྒྲ་དཀར་ཉུང་བ། ལུས་ལ་གཉེར་མ་ཉུང་བ། ཆེ་རིང་བ་སོགས་ཡོང་རྒྱ་རེད། ཁོང་སྒྲིབ་ས་པོ་དང་སྒྲིབ་ས་པ་འཕར་ནས་བསྐྱེད་ན་སྒྱུད་པོ་མེད་པའི་ཁར། མགྲོགས་པོར་ནས་གིང་འཁོགས་པ་ཆགས་པ་སོགས་ཡོང་གི་འདུག

དེ་ལྟ་བུའི་བཟོད་པ་སྒྲིམ་ཚུལ་གཤེས་པ་ལ། སྒྲིབ་དུ་ཁོང་སྒྲིབ་ས་ཉེས་དམིགས་བྱེད་ལུགས་ནི།

མི་འདོད་བྱས་དང་འདོད་པ་ཡི། ཞེགས་བྱས་པ་ལས་བྱུང་གྱུར་པ། ཡིད་མི་བདེ་བའི་ཟས་སྟེང་
ནས། ཞེ་སྤང་བཏྲས་ཏེ་བདག་འཛོམས་སོ། དེ་ལྟས་བདག་གིས་དགྲ་པོ་དེའི། ཟས་ནི་རྣམ་
པར་གཞིམ་པར་བྱ། ཞེས་བདག་དང་བདག་གི་གཉེན་གྱི་ཚུགས་ལྟ་བུ་ལ་མི་འདོད་པ་དངོས་སུ་
བྱས་པའམ། བྱེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རང་གི་འདོད་པའི་དངོས་པོ་ལ་གེགས་བྱས་
པའམ། བྱེད་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་བུས་རྒྱན་བྱས་ཏེ་ཡིད་མི་བདེ་བ་འོང་ཞིང་། དེས་ཞེ་སྤང་བཏྲས་
པ་སྟེ་གསེབ་བྱེད་ཀྱི་ཟས་ལྟ་བུ་བྱས་ནས་ཞེ་སྤང་གི་སྟོབས་འཕེལ་ཏེ་བདག་འཛོམས་པར་བྱས་པ་ཡིན།
སེམས་མ་སྦྱིད་པ་དེ་ཁོང་ཁྱོས་འཕྲལ་མར་འདྲེན་ཡོང་བ་ཡིན་པས་དེ་མི་སྦྱེ་བར་བྱེད་དགོས་པར་
གདམས་པ་ཡིན།

འདི་ལྟར་བདག་ལ་གནོད་པ་ལས། དག་འདི་ལ་ནི་ལས་གཞན་མེད། ཅི་ལ་བབ་ཀྱང་བདག་གིས་ནི། དགའ་བའི་ཡིད་ནི་དུག་མི་བྱ། མི་དགའ་བུས་ཀྱང་འདོད་མི་འགྲུབ། དག་བ་དག་ནི་ཉམས་པར་འགྱུར། ཞེས་ཡིད་མི་བདེ་དེས་དངས་པའི་ཁོང་ཁྱོད་ལས་འགན་གཅིག་པུ་ནི། རང་ལ་གནོད་བསྐྱལ་རྒྱ་དེ་ཡིན། དཔེར་ན། ཐ་མལ་པའི་དག་རྒྱ་མི་གྲང་ཁྱ་ལྟ་བུ་ཁོ་རང་ཟས་ཟ་བ་དང་། གཉེན་ཉེ་དུ་སྦྱང་བ་དང་། ལུས་འཛོལ་བའི་དོན་དུ་ཟས་གོས་ཀྱི་ཐབས་ཤེས་བྱེད་རྒྱ་སྟགས་ལས་ཀ་མང་པོ་ཡོད། ཁོས་རང་ཅག་ལ་གནོད་པ་བསྐྱལ་རྒྱའི་ལས་འགན་ཅུ་མ་ཟད། ཁོ་རང་འཛོལ་བའི་ཐབས་སྟགས་ཀྱི་ལས་གཞན་ཡང་ཡོད། ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་སེམས་མ་སྦྱིད་པ་དེས། རང་རྒྱུད་ལྷན་གྱི་གང་ཟག་མ་སྦྱིད་པར་བཟོ་རྒྱ་དང་། སྤང་བར་བྱེད་པ་དེ་ག་མ་གཏོགས་གཞན་གང་ཡང་མེད།

དེ་དངོས་གནས་གཞི་དེ་ཉིད་ཅིག་མི་འདུག་གམ། དེ་གྲུབ་ཅན་ནས་རང་ལ་གཞི་དེ་
 གྱི་ངོ་བོར་སྐྱེས་པས། དེ་མ་སྐྱེ་བའི་ཐབས་ཇི་འདྲ་ཞིག་ཉིད་དགོས་བྱུང་ནའང་། དེ་མེད་པར་
 བཟོ་དགོས། དེ་ཡང་རྩ་མཚན་དུ་མའི་སློ་ནས་བསམ་དགོས་པ་ཡིན་པས། རྣམ་པ་ཅི་ལ་བབ་ནའང་

དགའ་བའི་ཡིད་དཀྱག་པར་མི་བྱ། རྒྱུ་གྱི་དབང་གིས་ཡིད་མི་དགའ་བ་ཞིག་བྱུང་བ་ཡིན་ནའང་།
མི་དགའ་བ་བྱས་ན་དོན་འགྲུབ་པ་ལ་ཕན་པ་གང་ཡང་མེད། ད་དུང་བདེ་བའི་རྒྱ་དགེ་བ་ཉམས་པའི་
རྒྱུ་ཡང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པས། གནོད་པ་ལྷག་པོ་འདྲིན་མཁན་མི་དགའ་བ་བྱེད་རྒྱུ་མེད།

གལ་ཏེ་བཙུགས་སུ་ཡོད་ན་ནི། དེ་ལ་མི་དགའ་ཅི་ཞིག་ཡོད། གལ་ཏེ་བཙུགས་སུ་མེད་ན་
ནི། དེ་ལ་མི་དགའ་བྱས་ཅི་ཕན། ཞེས་ང་ཚོར་མེས་མ་སྦྱིད་པ་ཡོང་བའི་རྒྱུ་། དཔེར་ན།
ཕ་མ་གཤེས་པ་ལ། སོ་སོའི་བྱ་ལྷན་ལ་ནད་ན་ཆ་བྱུང་བའམ། ང་རང་ཚོའི་རང་གི་ལུང་པ་ཤོར་བ་
ལྟ་བུའི་རྒྱུ་བྱུང་སྟེ། དེ་ལ་མི་དགའ་བ་བྱས་ན་ཕན་པ་གང་ཡང་མེད། རྒྱུ་བསྐལ་དང་། ག་
མ་འགྲིག་པ། ཁ་ཆག་སྒྲ་རལ་བྱུང་བ་དེ་ལ་གལ་ཏེ་བཙུགས་པའི་ཐབས་ཤེས་བྱེད་རྒྱུ་ཡོད་ན་འབད་
བཙོན་བྱེད་དགོས་ཀྱང་དེ་མེད། གལ་ཏེ་བཙུགས་སུ་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་ན། ཐབས་ཤེས་གང་ཡང་
མེད་པ་ཡིན་པས། ལས་འབྲས་སྒོམ། རང་གིས་བསགས་པའི་ལས་ཚུང་དགོས། དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་སྦྱོར་མ་ཡོད་ནའང་མཇུག་ཐབས་གང་ཡང་མེད། ང་ཚོ་བོད་མི་སྦྱབས་བཙོལ་བ་དང་། འཇམ་
མིང་ནང་ངའི་ངོ་ཤེས་པ་སྦྱབས་བཙོལ་བ་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ཙམ་སྦྱག་སྒྲ་མ་ཤོར་བར་སྦྱག་
སྒོམ་རྒྱུ་བྱུང་མཁན་ང་ཚོ་རེད་འདུག དེ་བཞིན་བོད་ལ་རྒྱའི་བཙོན་ཁང་ནང་ལོ་ཉི་ཤུ་སྟོར་
སྟོང་མཁན་ཁ་གསུམ་གྱིས། བཙོན་ཁང་ནང་དགེ་སྦྱོར་ཡག་པོ་བྱུང་སོང་། དེ་དུས་ལས་དགེ་
སྦྱོར་འཕེལ་བ་བྱུང་མ་ཚུང་ཞེས་སྒོ་བདེ་པོ་བྱེད་མཁན་འདུག་པ་བསམ་སྟོང་གཏོང་ཕྱིགས་ལས་
བྱུང་བ་གསལ་པོ་ཡིན།

སྟོབ་དཔོན་ཨ་ཁུ་དེ་བ་དང་། དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་སྐུ་སྦྱབ་ལྟ་བུ་བྱུན་མོང་ཡོངས་གྲགས་
ལ་གྲུབ་པའི་གོ་འཕང་མཐོན་པོར་གཤེགས་པའི་མཇུག་པ་བརྟན་ཡོད་ནའང་། སྐུ་ཆེ་སྟོན་མའི་ལས་
ཀྱི་ལྷག་མས་མགོན་པོ་སྐུ་སྦྱབ་ཙུ་གྱ་གཤམ་གཤམ་མཁུ་ལ་བཅད་ནས་མཁུ་ལ་ཤོར་བ་ལྟ་བུ་དང་། སྟོབ་

དཔོན་ཨུ་དེ་བ་ས་མཐོན་པོ་ལ་གནས་པའི་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་
ཡང་སྤྱན་ཤོར་བ་བྱུང་ཡོད།

སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ནས་ས་མཐོན་པོ་ལ་གནས་པ་དག་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱུན་
དང་འཕྲད་པ་ཡོད་ན། ང་རང་ཆོ་ལྷ་ཅི་སྟོས། བརྒྱུག་དུ་མེད་པའི་ཁྱོད་ཆ་ཞིག་ང་ཆོའི་ཐོག་
དུ་བབས་ན། མ་སྦྱིད་པ་བྱས་ནས་དགོས་པ་མེད། སྤར་ཕན་ཆད་བསགས་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་
བུ་བརྒྱུག་དུ་མེད་པ་ཞིག་རང་གི་ཐོག་ལ་སྦྱིན་པར་བསམས་ནས། རྒྱུན་ངན་གྲོགས་གར་སྟོམ་
བྱུང་གི་འདུག་ན། ད་ལྟ་སྤྱག་བསྐྱེད་པ་གཅིག་ཉམས་སུ་ཁྱོད་དགོས་པར་སྦྱིན་པ་འདིའི་ཐོག་ལ་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཡང་འབབ་པར་ཤོག་བསམ་པ་ལྟ་བུ། ཡང་ན། ད་ལྟའི་
སྤྱག་བསྐྱེད་འདི་ལྟ་བུ་སྦྱིན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཆོགས་སྤྱི་གུ་པ་མང་པོ་ཞིག་ངས་ཆེ་རབས་སྟོན་མ་རྣམས་
སུ་བསགས་ཏེ། ངའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་ཐག་ཆོད། དེ་རྣམས་ད་རེས་སྤྱག་བསྐྱེད་པ་གཅིག་ཁྱོད་
བ་དེས་དག་པར་ཤོག་ཅིག་བསམ་ན་སེམས་མ་སྦྱིད་པ་ཡོང་རྒྱུའི་ཆབ་ལ་ད་དུང་སེམས་ལ་སྟོ་
ཁོག་དང་། སྟོབས་པ་ལྟ་བུ་རྟེན་ཡོང་། དེས་ན་ལྟས་ངན་གཡང་འགྲུགས་ལྟ་བུའི་བསམ་སྟོ་
བཏང་ན་ལེགས། གང་ལྟར་ཡིད་མི་བདེ་བ་སྦྱེ་འདུག་རྒྱ་མེད།

བདག་གམ་བདག་གི་བཤེས་རྣམས་ལ། །སྤྱག་བསྐྱེད་བརྒྱས་དང་ཆོག་རྩུབ་དང་། །མི་
སྟན་ཞེས་བྱ་མི་འདོད་དེ། །དག་ལ་དེ་ལས་བརྒྱུག་པས་སོ། །ཞེས་རང་ངམ་རང་གི་མངའ་བཤེས་
རྣམས་ལ་མི་བདེ་བའམ། སྤྱག་བསྐྱེད་བ་དང་། རྟེན་པ་མ་རྟེན་ནས་དབུལ་པོངས་ལྟ་བུར་གྱུར་
ཏེ་གཞན་གྱིས་བརྒྱས་བཅོས་བྱེད་པ་དང་། ཆོག་རྩུབ་པོས་སྦྱང་ར་གཏོང་བ་དང་། མི་སྟན་པར་
སྦྱ་བ་ལྟ་བུ་བྱུང་བའི་སྐབས་རང་ཉིད་མི་དགའ་བ་དང་། རང་གི་དག་ལ་སྤྱག་བསྐྱེད་བྱུང་བ་དང་།
ཕམ་ཉེས་གུད་ཆག་བྱུང་བ། གཏམ་སྟན་གྲགས་སྤྱག་པོ་བྱུང་ན་ང་ཆོད་གའ་སྤང་ལྟ་བུ་ཡོང་གི་ཡོད།

རང་ངམ་རང་ཉིད་ཀྱི་མཛེས་བཤེས་ནམས་ལ་བཟང་པོ་བྱུང་ན་དགའ་བ་དང་། མི་དགའ་སའི་དག་ལ་བཟང་པོ་བྱུང་ན་མི་དགའ་བ་དེ་འདྲ་མེད་དགོས་པས། དེ་ཇི་ལྟར་བཅོས་དགོས་སྟུག་ན། བདེ་བའི་རྒྱ་ནི་རེས་འགའ་འབྱུང་། །སྤྱུག་བསྐྱལ་རྒྱ་ནི་ཤིན་ཏུ་མང་། །སྤྱུག་བསྐྱལ་མེད་པར་ངེས་འབྱུང་མེད། །དེ་བས་སེམས་ཁྱོད་བཏན་པར་གནོས། །ཞེས་ང་ཚོར་དགོས་པའི་བདེ་བ་དང་། མི་དགོས་པའི་སྤྱུག་བསྐྱལ་གཉིས་ལས། བདེ་བ་ཡོང་བའི་རྒྱ་རྒྱུན་ཉུང་ཞིང་། སྤྱུག་བསྐྱལ་ཡོང་བའི་རྒྱ་རྒྱུན་གཏེར་རྩིས་བ་བཞིན་མང་། ལས་དང་པོ་བཙོས་ཐོག་མར་བྱེད་པའི་སྐབས་ལ་ལྟས་ངན་གཡང་དུ་ལེན་ཤེས་པ་ཞིག་དགོས། སྤྱུག་བསྐྱལ་མང་པོར་འཕྲད་དུས་དེ་དང་ལེན་བྱེད་བྱུང་བ་དང་། དེ་ལ་གདོང་ལེན་བྱེད་བྱུང་བ་གཉིས་ཚོགས་ཤིག་བྱུང་ན་ཉམས་ལེན་ལ་ས་ཚོད་ཆེན་པོ་ཡོང་། ང་ཚོ་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ལ་བདེ་བའི་རྒྱ་རེས་འགའ་དང་། སྤྱུག་བསྐྱལ་གྱི་རྒྱ་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་ཡོད་པའི་གནས་སྐབས་ཤིག་གི་འོག་ཡོད་པས། སྤྱུག་བསྐྱལ་དང་ལེན་གྱི་ཉམས་ལེན་ལ་མཁས་པ་དགོས་ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་སྤྱུག་བསྐྱལ་གྱི་ཡོན་ཏན་མཐོང་དགོས་ཤིང་། སྤྱུག་བསྐྱལ་གྱིས་ཡིད་བསུན་པའི་ཚོད་ཅིག་མ་བྱུང་ན་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་མི་སྤྱེ་ལ། སྤྱུག་བསྐྱལ་དེ་དགེ་བའི་བསྐྱལ་མ་ཡིན་བསམ་པ་དང་། སྤྱུག་བསྐྱལ་དེ་རང་རྒྱུད་སྤྱུལ་ཚུགས་ཀྱི་མཁན་ཡིན་པར་འདྲ་ཤེས་ཏེ། དེའི་ཡོན་ཏན་མཐོང་བའི་སྣོན་ས། སྤྱུག་བསྐྱལ་གྱིས་ཡིད་དཀྱག་མི་བྱུང་བ་བྱེད་དགོས། མནོ་བསམ་སྟིང་གི་ཐིག་ལེ་ནས་སྟོར་དང་། །ཞེས་པ་ལྟར་བསམ་སྟོབ་ཏན་པར་ཐོངས་ཤིག་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན།

དཀའ་བསྐྱོག་དད་དང་ཀཾ་པ། །བསྐྱེགས་དང་བཅད་སོགས་ཚོར་བཞི། །དོན་མེད་བཅོད་བྱེད་ཐར་པ་ཡི། །དོན་དུ་བདག་ཀོ་ཅི་ཕྱིར་སྤར། །ཞེས་དཀའ་བསྐྱོག་ཅེས་པ་དབང་ཕྱུག་གི་དཀའ་བྱུང་བསྐྱོག་ཅིང་། ཉམས་པར་བྱེད་པའི་ལྟ་མོ་ལྟ་མ་ཡིན། དེའི་རྗེས་འབྲངས་འགའ་ཞིག་གིས་ལུས་

ལ་མེ་ལྔ་བརྟེན་པ་དང་། ཅེ་གསུམ་ལ་མཆོངས་པ་དེ་འདྲ་ཡོད་འདུག ཡོངས་འཛིན་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་
མཆོན་སྐྱོད་གོང་ཕྱོགས་ལ་ཐེབས་པའི་སྐབས་བལ་ཡུལ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ཤིག་ལས་འཕྲོས་ཏེ། ཅེ་གསུམ་
ལ་མཆོངས་སྐབས་ཅེ་གསུམ་དེ་དབུང་པ་གཡས་གཡོན་གཉིས་དང་། མགོ་ནས་ཐོན་པ་ལྟ་བུ་བྱུང་ན་
ཐར་པ་ཐོབ་པར་བཤད་ཀྱི་ཡོད་ཚུལ་གྲུབ་མཐའ་ངན་པ་འཕམ་མིག་ལྟོས་ངན་པ་དེ་ལྟ་བུ་འདུག་ཅེས་གསུངས་
པ་ལམ་རིམ་ཟེན་གྱིས་ཤིག་ནང་གསུངས་འདུག རྒྱ་གར་རྩོམ་གསུངས་ཀྱི་ཁྱེད་ཀྱིས་པ་ཡུལ་གྱི་མིང་ཡིན།
དེའི་ཡུལ་ཆོས་ལ་ལུས་རྩ་ལ་འགན་ནས་དཀའ་བྱུང་སྤྱོད་པ་དང་། ཡམ་མེ་རི་ཀའི་ནང་མི་མཉམ་པའི་གསུ་
སྤྱོད་པ་ལ་མདུང་ལྟ་བུ་བཙུགས་ནས་ཏ་ཅང་དཀའ་ངལ་ཁྱད་བསད་བྱས་ཏེ། མི་མཉམ་པའི་གསུ་
སྤྱོད་པ་ལྟ་བུ་འདུག མི་མཉམ་པའི་གསུ་སྤྱོད་པའི་དགོས་པ་ཕྱན་ཆོག་ཤིག་ལའང་། མེ་མ་
སྤར་དང་། ཐལ་བ་ལྟ་བུ་བྱུགས་ནས་བྱེད་རྒྱུ་མང་དག་འདུག དེ་ལྟ་བུ་དགོས་པ་གང་ཡང་འགྲུབ་
རྒྱུ་མེད་བཞིན་དུ། ལུས་བསྐྱེད་པ་དང་། བཅད་པ་ལྟ་བུའི་ཆོར་བ་སྤྲུག་བསྐྱེད་པ་དང་ལེན་བྱེད་
ཀྱི་ཡོད་པ་ནི་དོན་མེད་ཡིན། བདག་ནི་འགོ་བ་མེས་ཅན་ཐམས་ཅད་གཏན་དུ་བདེ་བ་སྐྱེད་ཡོང་གསུ་
བྱུང་གི་ས་ལ་འགོད་འདོད་ཀྱི་བསམ་པས་བྱུང་ཚུབ་དོན་དུ་གཉེར། དེ་དང་འབྲེལ་བའི་ལག་ལེན་
དཀའ་སྤྱད་སྤྲུག་རུས་བྱེད་དགོས་གང་ཞིག་ལའང་། དཔལ་དང་རྒྱན་དུ་ཅིས་ཏེ་སྐྱེད་དགོས་པ་ཞིག་
མ་གཏོགས། དེ་ལ་ངས་ཡིད་ལྷུ་མ་དགོས་པ་རྩ་བ་ནས་མི་འདུག སྤར་མ་ཞེས་པ་ཉམ་ཚུང་ཚུང་
ངས་བྱུང་ཚུང་དེ་འདྲ་མི་བྱེད་ཅེས་པ་ཡིན།

གོ་མས་ན་སྤྲུལ་བར་མི་འགྱུར་བའི། དངོས་དེ་གང་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། ཞེས་རྒྱུ་མཆོན་
དེས་ན། ཉམས་ལེན་གྱི་དཀའ་སྤྱད་ཚུང་རིམ་ནས་ཉམས་སྤྲུངས་ཏེ་གོ་མས་པར་བྱས་ན། རིམ་
གྱིས་དཀའ་སྤྱད་ཆེན་པོ་ལའང་བཟོད་བསྐྱེད་བྱེད་ཐུབ། དེ་བས་གཞོད་པ་ཚུང་གོ་མས་པས། གཞོད་
པ་ཆེན་པོ་བཟོད་པར་བྱོས། །སྤྲུལ་དང་གསྤྲུང་དག་དང་ནི། །བཀྲེས་སྒྲོམ་ལ་སོགས་ཆོར་བ་

དང་། གཡམ་པ་ལ་སོགས་བཅས་པ་ཡི། འོན་མེད་སྤྱག་བསྐལ་ཅིས་མ་མཐོང་། ཆ་གང་
 ཆར་དང་རྒྱང་ལམ་དང་། ཉན་དང་འཆིང་དང་བདེག་སོགས་ལ། བདག་གིས་བཟེ་རེ་མི་
 གྲ་སྟེ། འདི་ལྟར་བྱས་ན་གཞོད་པ་འཕེལ། ཞེས་ལུས་ལ་སྤྱང་བྱ་དང་གསྤང་འདྲེ་ཞིག་གིས་
 རྒྱགས་པ་ལྟ་བུ། གཞན་ཡང་། ལུས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་འབྱུང་བའི་ནད་དང་གཡམ་པའི་ནད་
 ལྟ་བུའི་སྤྱག་བསྐལ་ཁྱོང་ནའང་། སྤྱག་བསྐལ་ཁྱོང་གོ་ཆོད་པའི་ཕན་ཐོགས་ནི་གང་ཡང་བྱུང་
 མེད། ཆ་གང་ཆར་དང་རྒྱང་སོགས་མིན་པར་རྒྱང་ལམ་ཞེས་གསུང་གི་འདུག ཉན་དང་འཆིང་
 དང་ཞེས་ལྷགས་སྒྲིགས་དང་ཞགས་པ་ལ་སོགས་པས་འཆིང་བ་དང་བདེག་པ་ལ་སོགས་དེ་ལྟ་བུའི་
 རྒྱན་དང་འབྲད་དུས་བཟེ་རེ་མི་བྱ་ཞེས་པ་བསྟན་མི་བཟོད་པའི་དོན་ཡིན། བསྟན་མི་བཟོད་ན་
 སྤྱག་བསྐལ་ཆུང་དུ་ཞིག་གིས་སྤྱག་སྐད་ཆེན་པོ་ཤོར་གྱི་ཡོད། བསྟན་བཟོད་པ་ཞིག་བྱུང་ན་
 སྤྱག་བསྐལ་ཆེན་པོ་ཡིན་ནའང་། བཟོད་བྱལ་པ་ཡིན། བསྟན་མི་བྱལ་ན་རང་ལ་གཞོད་པ་འཕེལ་
 བ་ཡིན་པས་བསྟན་བཟོད་པར་བྱ་དགོས།

ལ་ལ་བདག་གི་ཁྲག་མཐོང་ན། འདཔལ་བདན་ལྟག་པར་སྦྱེ་འགྱུར་ཡོད། ལ་ལ་གཞན་
 གྱི་ཁྲག་མཐོང་ན། བོག་ཅིང་བརྒྱལ་བར་འགྱུར་བ་ཡོད། ཅེས་བསམ་མཐོ་གཏོང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཐོག་
 ནས། མི་སྒོ་ཁོག་ཅན་འགས་རང་ཉིད་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་ཁྲག་འཇག་པ་མཐོང་ན། སྒོ་ཁོག་སྤར་བས་
 ལྟག་པར་སྦྱེ་བ་ཡོང་གི་ཡོད། ལ་ལ་རང་གི་ལུས་ཀྱི་ཁྲག་ལ་མིག་གིས་ལྟར་མི་རྒྱས་པ་མ་ཟད། མི་
 གཞན་གྱི་ཁྲག་གི་ཐིག་པ་འཕོ་བ་ཞིག་མཐོང་ནའང་དངངས་སྒྲག་ཆ་བས་ཆེར་ལངས་ཏེ། བརྒྱལ་
 བའི་ཆོད་ཅམ་དུ་འགྱུར་བའང་ཡོད། དེ་ནི་སེམས་ཀྱི་ངང་བདན་དང་། རྟེན་མའི་ཚུལ་ལས་
 གྱུར་བ་ཡིན། འདི་བས་གཞོད་པ་བྱད་བསད་ཅིང་། སྤྱག་བསྐལ་ནམས་ཀྱིས་མི་རྒྱགས་ཤོས། ཞེས་
 དེ་ལྟར་ཡོང་བ་དེ། གཞན་གྱི་ཁྲག་དང་རང་གི་ཁྲག་གི་བྱད་པར་མིན་པར། སེམས་ཀྱི་ངང་ཚུལ་

བཏན་པ་དང་། སྐྱུག་པའི་སྤར་མ་སྟེ། མོ་ཁོག་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལས་བྱུང་བ་ཡིན། དེ་བས་
སེམས་མ་སྐྱེད་པ་ཡོང་བའི་རྒྱུ་གཞི་དཔ་དང་འཕྲད་པ་ལ་གདོང་ལེན་བྱས་ཏེ། རྟོག་བརྗེས་བཏང་
སྟེ་སྐྱུག་བསྐྱེད་མཁས་ཀྱིས་ཡོད་མི་ཚུགས་པར་བྱ་དགོས།

མཁས་པས་སྐྱུག་བསྐྱེད་བྱུང་ཡང་ནི། །སེམས་ཀྱི་རབ་དང་རྟོག་མི་བྱ། །ཞེས་དེ་ལྟ་
བུའི་ཚུལ་གྱི་ཉམས་ལེན་ལ་མཁས་པ་ཞིག་བྱུང་ན། ལུས་ལ་ནད་ཀྱིས་མནར་བའི་ཆོར་བ་སྐྱུག་
བསྐྱེད་ཀྱི་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཡོང་གི་ཡོད་ནའང་། དེས་ཡོད་ལ་མི་བདེ་བ་སྐྱེད་ཐུབ་ཀྱི་མེད། སེམས་
ཀྱི་སོ་མ་གྱི་བར་བྱ་དགོས། སེམས་ནས་དང་དོད་བྱས་ཏེ་ངས་རྒྱུ་ཆ་ཆ་ཞིག་བཏགས་ཡོད་བསམ་
པའི་སྒོ་ནས་སྤང་ན་བར་ཨི་ཁྱད་ཐུག་ བལ་པོའི་ཨ་ཅག་འགས་ཨ་ལོང་ཆེན་པོ་དེ་འདྲ་བཏགས།
ཨ་པེ་རི་ཀའི་བྱད་མེད་ཆོས་ཨ་ལོང་ཡ་མ་བྱུང་དེ་འདྲ་བཏགས། རྒྱ་གར་གར་གྱི་མོ་པ་དེ་འདྲས་
སྤྲུལ་བཏོལ་ནས། བཅོའི་རྒྱུ་ཆ་འདྲ་བཅུག་འདུག་པ་དེ་ཆོ་དངོས་གནས་བསམ་ན་སྐྱུག་བསྐྱེད་
ཡོད་ནའང་། ཁོའི་སེམས་ནང་ལ་འདི་རྒྱུ་ཆ་ཡིན་བསམ་ནས། ལུས་ལ་མི་བདེ་བ་ཡོད་ནའང་།
སེམས་ལ་དེ་དཔལ་དང་རྒྱུ་ལྟ་བུར་དོམས་པར་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། མཁས་པ་ཆོར་སྐྱུག་བསྐྱེད་བྱུང་
ནའང་། སེམས་ཀྱི་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་རྟོག་པར་མི་བྱ་བར། སྐྱུག་བསྐྱེད་ཡོང་བྱུ་དེས་གཏན་ཡིན།
གང་ལ་ཞེ་ན། ཆོས་ཉམས་ལེན་གཤམ་མ་ཞིག་བྱེད་སྐབས་འཕྲལ་དུ་ལག་ལེན་འཁེལ་ཐུབ་མ་ཐུབ་
ཀྱི་དཀའ་ངལ་དང་འཕྲད་པ་ལ་ཐབས་ཤེས་མེད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན།

ཉོན་མོངས་ནམས་དང་གཡུལ་འགྱེད་ལ། །གཡུལ་འགྱེད་ཆེ་ན་གཞི་དཔ་མང་། །ཞེས་
ང་ཆོ་ཉོན་མོངས་པ་དང་འཐབ་ཚོད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པས། ཆོས་པ་ལ་དག་མེད་པ་མིན། རང་ལ་ཡོད་
པའི་ཉོན་མོངས་དེ་དག་ཡིན། ཉོན་མོངས་པའི་དག་དེ་ལ་ང་ཆོས་ཁ་གཏད་བཅག་ནས་གཡུལ་འགྱེད་
པའི་སྐབས་གཞི་དཔ་ཡོང་བྱུ་ཡིན་པ་གཞི་བྱུ་བ་ཟེན་པ་ཡིན། དམག་རྒྱག་པར་འགྲོ་མཁན་ཞིག་གིས་

ང་སྐྱོད་པོ་གཏོང་བར་འགྲོ་བཞིན་ཡོད་བསམ་པ་ཞིག་ཅ་བ་ནས་བསམ་སྒོ་མི་འཁོར་ཞིང་། དམག་ས་ལ་འགྲོ་མཁན་ཞིག་ཡིན་ཕྱིན་སྟུག་བསམ་ཡོང་རྒྱུ་ཡིན་པ་བརྒྱ་ཆའི་བརྒྱ་ཐམ་པ་ཐག་བཅད་ནས་འགྲོ་གི་ཡོད་པ་རེད་ཅེས་ཁུ་ནུ་གྲ་མ་རེན་པོ་ཆེས་གསུང་བཞིན་ཡོད། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་པ་ཉོན་མོངས་པ་ལ་འཐབ་འཛིང་དང་། གཡུལ་འགྱུར་མཁན་ཞིག་ཡིན་ཕྱིན། སེམས་ལ་དཀའ་ངལ་དང་མི་བདེ་བ་ཡོང་རྒྱུ་ཡིན་པ་བརྒྱ་ཆའི་བརྒྱ་ཐམ་པ་ཐག་ཆོད་པ་ཡིན། དེའི་སྐབས་སེམས་ཀྱི་ཞི་བདེ་བ་རྒྱགས་ནས་ཁོང་ཁྱོད་ཀའན་དབང་དུ་མི་གཏོང་བ་ཞིག་བྱེད་དགོས།

སྟུག་བསམ་པ་ཐམས་ཅད་ཁྱད་བསད་ནས། ཞེ་སྤང་ལ་སོགས་དག་འཛོམས་པ། ཉེ་དག་རྒྱལ་བྱེད་དཔའ་བོ་སྟེ། །རྩལ་མ་རོ་ལ་གསོད་པའོ། ཞེས་སྟུག་བསམ་པ་ཐམས་ཅད་ཁྱད་དུ་བསད་ནས། ཞེ་སྤང་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་དག་པོ་དེ་རྣམས་འཛོམས་པར་བྱེད་ཐུབ་མཁན་དེ་དཔའ་བོ་འཛོམ་དེ་ཡིན། དེ་མིན་ཞེ་སྤང་གི་དབང་དུ་སོང་སྟེ་ཐ་མལ་པའི་དག་ལས་རྒྱལ་བྱེད་པ་ཞིག་བྱུང་ནའང་། དེ་ནི་སྤྱི་ཕྱི་མ་གཏོགས་ཞི་རྒྱུ་ཡིན་པས་རོ་ལ་གསོད་པ་དང་མཚུངས་པས་ངོ་མཆར་རྒྱ་མེད།

གཞན་ཡང་སྟུག་བསམ་པ་ཡོན་ཏན་ནི། སྟོལ་བས་དེགས་པ་སེལ་བར་བྱེད། །འཁོར་བ་པ་ལ་སྟིང་རྩེ་སྟེ། །སྤྲིག་ལ་འཛོམས་ཞིང་དགེ་ལ་དགའ། ཞེས་གཞན་སྟུག་བསམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱུན་བཟང་པོ་ཡོང་རྒྱུ་ཡོད། སྟུག་བསམ་པ་བྱུང་བའི་རྒྱུན་བྱས་ཏེ་སེམས་ལ་སྟོལ་བ་སྟེས་ཏེ་ང་རྒྱལ་མི་སྟེ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རང་ལ་སྟུག་བསམ་པ་གྱི་ཉམས་སྟོང་ཡོད་པས། རྩོ་བོ་སེམས་ཅན་ཆོའི་ངང་ཚུལ་འདི་འདྲ་ལས་མ་འདས་བསམ་ནས་སེམས་ཅན་ལ་སྟིང་རྩེ་སྟེ་བ་ལ་ཕན། དེ་བཞིན་དུ་སྟུག་བསམ་པ་ལ་མི་འདོད་པ་མཐོང་ནས་དེའི་རྒྱུ་སྤྲིག་པ་ལ་འཛོམས་སྤང་སྟེས་ཏེ་སྤྲིག་པ་སྤང་བ་དང་། བདེ་བ་འབྱུང་བའི་ཆེད་དུ་རྒྱུ་དགེ་བ་ལ་སེམས་ཀྱི་གཏོང་ནས་དགའ་བ་སྟེ་བ་ཡོང་། འདིའི་ཆོག་ཟེན་ནང་བཞིན་བྱས་ན། སྤྲིག་ལ་འཛོམས་ཞིང་དགེ་ལ་དགའ། ཞེས་ཡོད། ཅན་གྱི་གསུང་རྒྱུན་རྩེ་བྱས་ན།

ཇིག་ལ་འཛོམ་ཞིང་རྒྱལ་ལ་དགའ། ཞེས་དེ་ལྟ་བུའི་ཇིག་སྤོང་དགེ་སྦྱབ་སྒྲུབ་དོར་གྱི་གནས་སྟོན་
མཁན་གྱི་རྒྱལ་བ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སེམས་ནས་དགའ་བྱས་ཡོང་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་གསུངས།

མཁྱིས་པ་ལ་སོགས་སྤྱུག་བསྐྱལ་གྱི། འབྲུང་གནས་ཆེ་ལ་མི་ཁྲོ་བར། སེམས་ཡོད་
ནམས་ལ་ཅི་སྟེ་ཁྲོ། དེ་དག་ཀུན་ཀྱང་རྒྱུན་གྱིས་བསྐྱལ། ཞེས་ཅི་སྟེ་ཁྲོ་ན་མཁྱིས་ནད་ལ་སོགས་
པའི་ནད་རིགས་བཞི་བརྒྱ་ཙམ་བཞིའི་སྤྱུག་བསྐྱལ་ནམས་འབྲུང་པའི་ལུས་འདི་གནས་གཞི་ལྟ་བུ་ཡིན་
པས། འདི་ལ་ཁྲོ་འོས་པ་ཞིག་ཡིན་ནའང་། དེ་ལ་མི་ཁྲོ་བར་སེམས་ཡོད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ནམས་
ལ་ཅིའི་ཕྱིར་ཁྲོ་སྟེ་ཁྲོ་བའི་རྒྱ་མཚན་མེད་པས་སོ། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་གང་ཟག་དེ་དག་ཀུན་ཀྱང་
ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱུན་གྱིས་བསྐྱལ་བས་ཁོ་ལ་རང་དབང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དཔེར་ན་མི་འདོད་བཞིན་དུ་ཡང་། འནད་འདི་འབྲུང་བར་འགྱུར་བ་ལྟར། དེ་བཞིན་
མི་འདོད་བཞིན་དུ་ཡང་། འནན་གྱིས་ཉོན་མོངས་འབྲུང་བར་འགྱུར། ཞེས་རང་ལ་གཞོད་བྱེད་
ཀྱི་སེམས་ཅན་ནམས་རྒྱུན་གྱི་དབང་གིས་གཞོད་པ་བྱེད་པའི་སྐབས་ཤིག་གྲུབ་པ་ལས། སེམས་ཅན་
རང་གྲུབ་ཅམ་ཉིད་ནས་གཞོད་པ་བྱེད་པའི་བྱེད་ལས་ཅན་ཞིག་ཏུ་སྒྲིམ་མེད། དཔེར་ན། ནད་སྦྱི་
འདོད་མེད་ནའང་མི་འདོད་བཞིན་དུ་ཟས་སྦྱོད་འཕྲོད་སྟེན་བྱེད་སྒྲུངས་ཀྱི་རྒྱུན་པས་ནད་འདི་དག་
བྱུང་བ་བཞིན། རང་ལ་གཞོད་སྦྱིལ་མཁན་གྱི་དགྲ་བོ་དེ་ཡང་ཁོའི་རྒྱུད་ལ་རྒྱུན་གྱི་དབང་གིས་ཉོན་
མོངས་སྦྱིས། ཉོན་མོངས་དེའི་དབང་གིས་རང་ལ་མཐོ་མཚམས་པའི་གཞོད་པའི་ལས་དེ་ནམས་
བསགས་པ་རེད།

ཁྲོ་བར་བྱ་ཞེས་མ་བསམས་ཀྱང་། སྦྱོ་བོ་ནམས་ནི་གྱི་ནར་ཁྲོ། འབྱེད་པར་བྱ་ཞེས་མ་
བསམས་ཀྱང་། ཁྲོ་བ་དེ་བཞིན་སྦྱོ་བར་འགྱུར། ཞེས་ཆེད་དུ་ཀུན་ནས་སྤོང་སྟེ་ཁོང་ཁྲོ་སྦྱོ་སྟེ་སྟེ་
པ་མེད་ཀྱང་། རྒྱུན་གྱི་དབང་གིས་གྱི་ནར་ཁྲོ་བ་སྟེ་རང་དགར་ཁྲོ་བ་འོང་ལ། ཞེ་སྤང་ལྟ་བུ་བསྦྱེད་

པར་བྱ་ཞེས་མ་བསམས་ནའང་། རྒྱུ་གྱི་དབང་གིས་ཁྲོ་བ་དེ་བཞིན་སྐྱེ་བར་འགྱུར། འདིར་སྒྲིམ་
སྤྱོད་ལ། དར་ཁྱིམ་ཏུ། སྤྱེད་སྤྱོད་མ་གང་ཟག་དང་། སྤྱོད་མ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་བཤད་དོ་ཞེས་གསུངས།

ཉེས་པ་ཇི་སྟེན་ཐམས་ཅད་དང་། རྒྱུ་གྱི་པ་ནམ་པ་སྣ་ཆོགས་པ། རྟེན་གྱི་རྒྱུ་གྱི་སྟོབས་
ལས་བྱུང་། རང་དབང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་ཇི་བོ་སེམས་ཅན་གྱི་ལུས་དང་ངག་གི་སྒྲིམ་
རང་ལ་ནམ་འགྱུར་ངན་པ་བསྟན་ཏེ། མི་དགའ་བ་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་པ་སྣ་ཆོགས་པ་དེ་
ནམས་ཀྱི་ནམ་སྤྱོད་བྱེད་ཁོང་ཁྲོ་བ་དབང་གིས་བྱུང་བ་ཁོ་ན་ལས། དེ་དག་
ལ་རང་དབང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

རྒྱུ་ནམས་ཆོགས་པ་དེ་དག་ཀྱང་། རབ་སྐྱེད་པར་བྱ་ཞེས་སེམས་པ་མེད། རྟེན་བསྐྱེད་
དེ་ཡང་བདག་བསྐྱེད་ཅེས། སེམས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་རྒྱུ་དེ་དག་ཆོགས་པ་ལའང་
འབྲས་བུ་རང་གཞན་ལ་གཞོན་པ་འཕྲུལ་བ་དེ་ལྟ་བུ་བསྐྱེད་པར་བྱ་ཞེས་རང་དབང་གི་སྒྲིམ་སེམས་
པ་མེད། རྒྱུ་དེ་དག་གིས་བསྐྱེད་པའི་འབྲས་བུ་དེ་ལ་ཡང་། འདིས་བདག་བསྐྱེད་དོ་ཞེས་སེམས་
པ་མེད། རྒྱུ་པམ་ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་སྟོབས། གཅིག་གིས་གཅིག་དངས་ནས་མི་འདོད་
བཞིན་དུ་འབྱུང་བ་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་རེད།

དེ་ནས་སྤྱི་རོལ་པའི་འདོད་པ་འགོག་པ་ལ། གཙོ་བོ་ཞེས་བྱར་གང་འདོད་དང་། རབ་དག་
ཅེས་བརྟགས་པ་གང་ཡིན་པ། ཞེས་འོ་ན། འཛིག་ཉེན་བཞོད་པ་པོ་འམ་འཛིག་ཉེན་བྱེད་པ་པོ་སྤྱི་
གཙོ་བོ་ཞེས་པ་གངས་ཅན་པའི་འདོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བདེ་སྤྱུག་གི་ལོངས་སྤྱོད་པ་པོ་བདག་
ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བུ་ཞེས་བརྟགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནམས་རང་དབང་གི་སྒྲིམ་པམ་གཞོན་དེ་ནམས་
བསྐྱེད་པའི་གཙོ་བོ་མེན་ནམ། བདག་ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བུས་བྱས་པ་མེན་ནམ་ཞེས་ཚིད་པ་བཞོད་
ནས། དེའི་ལན་ལ། དེ་ཉིད་བདག་ནི་འབྱུང་བུ་ཞེས། ཆེད་དུ་བསམས་ཤིང་འབྱུང་བ་མེད། ཁ་

སྐྱེས་པར་ནི་དེ་མེད་ན། །དེ་ཆོ་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་གང་། །ཞེས་བདག་དང་གཙོ་བོ་ལྟ་བུ་ཡུལ་ལ་རང་
དབང་དུ་ཡོངས་སྤྱོད་པ་མི་འཐད་དེ། རང་དབང་དུ་ཡུལ་སྤྱོད་བ་དང་། གནོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ནམ་
འགྱུར་དེ་ནམས་འབྱུང་བར་བྱ་ཞེས་ཆེད་དུ་བསམ་པའི་སྒོ་ནས་བྱུང་བ་ཞིག་མེད་པ་གོང་དུ་བརྟན་ཟེན་
པ་ལས་ཤེས་ནུས་ལ། གཙོ་བོ་རང་ཉིད་མ་སྐྱེས་པར་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་དེའི་ཆོ། གཙོ་བོ་དེས་འབྲས་
བུ་བསྐྱེད་པ་དེ་བས་ཀྱང་མི་འཐད་དེ། སྐྱེད་བྱེད་རང་མ་གྲུབ་པས། དེས་སྐྱེ་བ་མི་ཡོང་གསུངས།

ཡུལ་ལ་ཉག་ཏུ་གཡེང་འགྱུར་བས། །འགག་པར་འགྱུར་བའང་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཡུལ་
ལ་རང་དབང་དུ་ཡོངས་སྤྱོད་པ་དགག་པ་ནི། དེ་ཡང་བདག་དེ་ཡུལ་ལ་གཡེང་སྟེ་ཡུལ་འཛིན་པའི་
བྱ་བ་ཉག་ཏུ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་ཞིག་ཡིན་ན། སྐྱེ་འགག་གི་ནམ་གཞག་མི་འཐད་དེ། གཟུང་
བ་འགག་ན་འཛིན་པ་འགག་དགོས་ལ། གཟུང་བ་གགས་པ་སྤྱོད་བས་གྲུབ་པ་ཡིན་པས། གཟུང་བ་
སྐྱད་ཅིག་སྐྱད་ཅིག་གིས་འགགས་པའི་ཆོ་དེ་ཡུལ་དུ་བྱེད་མཁན་གྱི་འཛིན་པ་དེ་ཡང་འཕྲོ་འགྱུར་འགྲོ་
དགོས་པ་བྱགས་ཀྱིས་སྐྱབ་ནུས། དེས་ན་འགག་པ་མཐོང་ཆོས་ལ་གྲུབ་པས་ཡུལ་ལ་ཉག་ཏུ་གཡེང་
སྟེ་རང་དབང་གི་སྒོ་ནས་གནས་པ་ཞིག་ཡོང་རྒྱ་མ་རེད།

ཅི་སྟེ་བདག་དེ་ཉག་ན་ནི། །མཁའ་བཞིན་བྱེད་པ་མེད་པར་མངོན། །རྒྱུན་ནམས་གཞན་
དང་འཕྲད་ན་ཡང་། །འགྱུར་བ་མེད་ལ་ཅི་བྱར་ཡོད། །ཅེས་རྒྱུ་མཚན་གཞན་ཡང་། བདག་ཉག་
པར་འདོད་ན། དེས་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་མི་འཐད། བདག་ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བུ་ཀུན་ལ་བྱུང་པ།
སེམས་མེད་ཀྱི་ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་ཉག་པར་འདོད་པ་ཡིན་པས། ཕན་གནོད་ཀྱི་བྱེད་པ་མི་འཐད་ལ།
རྒྱུན་དང་ཕྱད་ནའང་དེས་བྱེད་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ། རྒྱུན་གྱིས་འགྱུར་བ་མེད་པར་ཉག་པའི་རང་བཞིན་
ལ་གནས་པ་ཡིན་ན། འགྱུར་བ་ཅི་ཡང་བྱར་མེད་པས་སོ། །རྒྱུན་ལ་སྒོ་ས་པ་ཞིག་ཡིན་ན་མི་ཉག་
པ་དང་འགྱུར་བའི་ཆོས་ཅན་ལས་མ་འདས་པས། འདོད་པ་དེ་ཡང་མི་འཐད།

བྱེད་པའི་ཆེ་ཡང་སྡོན་བཞིན་ན། བྱེད་པས་དེ་ལ་ཅི་ཞིག་བྱས། ཞེས་བདག་དེ་ལ་རྒྱུ་ཁྱིམ་
ཕན་པ་བྱེད་པའི་ཆེ་ནའང་། བདག་གི་རང་བཞིན་ནི་སྡོན་གྱི་རང་བཞིན་ལས་མ་འདས་པས། རྒྱུ་
དེས་བདག་དེ་ལ་ཅི་ཞིག་བྱས་ཏེ། བདག་ལ་ཕན་གོད་གང་ཡང་མི་འབྱུང་། རྒྱུ་ཁྱིམ་ཕན་པ་མ་བྱས་
པའི་སྤྱོད་ལས་ནས་བདག་གི་རང་བཞིན་གང་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་རྒྱུ་ཁྱིམ་ཕན་པ་བྱེད་པའི་འོག་ཏུ་ཡང་འབྱུང་
བཅེད་ན། བྱེད་པ་དེས་བདག་དེ་ལ་ཅི་ཞིག་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཕན་གོད་གང་ཡང་མ་བྱུང་བས་སོ། །

དེ་ཙམ་དུ་མ་ཟད། རྒྱུ་མཚན་གཞན་ཡང་། བདག་ཏུག་པར་འདོད་པས་བྱས་པའི་རྒྱུ་
དང་འབྲེལ་བ་ཡང་ཡོང་མི་སྲིད་དེ། དེ་ཡི་བྱེད་པ་འདི་ཡིན་ཞེས། འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་གང་
ཞིག་ཡོད། ཅེས་འབྲེལ་བ་ལ་བདག་གཅིག་འབྲེལ་དང་དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་བ་ལས། བདག་དང་
བྱེད་པ་དོན་གཞན་ངོ་ཐོ་ཐད་དུ་ཡོད་པས་བདག་གཅིག་གི་འབྲེལ་བ་མི་འཐད། ཏུག་པ་ལ་རྒྱུ་འབྲས་
མི་རུང་བས་དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་བ་ཡང་མི་འཐད་པས། བདག་དེ་ཡི་བྱེད་པ་འཕམ་ཕན་པ་འདི་ཡིན་
ཞེས་འབྲེལ་བ་གང་ཡང་མི་འཐད། དེས་ན་གཙོ་བོ་དང་། བདག་ཤེས་རིག་གི་སྦྱེས་བྱ་ཞེས་རང་
དབང་གི་སྒྲོ་ནས་ཡུལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་བྱེད་པ་དེ་འདྲ་ཞིག་མེད་པར་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་ཁྱིམ་གྱི་དབང་
གིས་ཡོད་ཅེས་པའི་རྩ་བའི་དམ་བཅའ་དེ་ལ་ཕ་རོལ་པོས་བཀོད་པའི་གནོད་པ་ནམས་བསལ་བ་ཡིན།
དེ་ལྟར་ཐམས་ཅད་གཞན་གྱི་དབང་། དེ་ཡི་དབང་གིས་དེ་དབང་མེད། དེ་ལྟར་ཤེས་ནས་སྦྱུལ་
ལྟ་བུའི། དངོས་པོ་ཀུན་ལ་ཁྲོ་མི་འབྱུང་། ཞེས་དེ་ལྟར་རྒྱུ་ཁྱིམ་ལ་སྦྱོས་ཏེ་གྲུབ་པ་ཞིག་མ་གཏོགས་
རང་དབང་གི་སྒྲོ་ནས་འཇིག་པ་ཞིག་མེད་ཅིང་། རྒྱུ་རྒྱུ་ཁྱིམ་ལ་ན་དེའི་དབང་གིས་འབྲས་བྱ་མི་
འབྱུང་བ་ལ་རང་དབང་མེད་པར་རང་གི་ངང་གིས་འབྱུང་བ་ཡིན་པས། དེ་ཡི་དབང་གིས་དེ་དབང་
མེད། ཅེས་གསུངས། དེ་ལྟར་རྒྱུ་ཁྱིམ་གྱི་དབང་གིས་ཡོད་ཙམ། རྟེན་འབྱུང་སྦྱོས་གྲུབ་ཀྱི་ཡོད་
ཙམ། རྒྱུ་མའམ་སྦྱུལ་པ་ལྟ་བུའི་དངོས་པོ་ཀུན་ལ་ཁྲོ་བར་མི་བྱའོ། །

གང་གིས་གང་ཞིག་བརྒྱུག་བྱ་སྟེ། །བརྒྱུག་པའང་རིགས་པ་མིན་ཞེ་ན། །ཞེས་འོ་ན། དངོས་
པོ་ཐམས་ཅད་སྤྱུལ་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན། །གཉེན་པོ་གང་གིས་དོན་གང་ཞིག་བརྒྱུག་པར་བྱ་སྟེ། །ཞེ་སྤང་
དང་། ཡིད་མི་བདེ་ལྟ་བུ་དེ་ནམས་རྒྱ་མཚན་ནམས་པ་དུ་མའི་སྒོ་ནས་བརྒྱུག་པར་བྱ་མི་དགོས་ཏེ།
ཐམས་ཅད་སྤྱུལ་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་མིན་ཏེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱུག་བསྐྱེལ་
ནམས། །རྒྱན་ཆད་འགྱུར་འདོད་མི་རིགས་མེད། །ཅེས་དེ་ཐམས་ཅད་སྤྱུལ་པ་ལྟ་བུ་འི་རྒྱུ་གི་
དབང་གིས་བྱུང་བ་ཡིན་ནའང་། དེའི་རྒྱུ་གིས་ང་ཚོར་སྤྱུག་བསྐྱེལ་ཡོང་གི་ཡོད། ང་ཚོས་སྤྱུག་
བསྐྱེལ་མི་འདོད་པ་ཡིན་པས། །སྤྱུག་བསྐྱེལ་གྱི་རྒྱ་དང་རྒྱུན་གང་ཡོད་པ་དེ་ནམས་ཟད་ཐབས་བྱེད་
པ་མི་རིགས་པ་མིན་ཞེས་ལན་བཏབ་པ་ཡིན།

དེ་བས་དག་འཇམ་མཇེའ་ཡང་རུང་། །མི་རིགས་བྱེད་པ་མཐོང་བྱུར་ན། །འདི་འདྲའི་
རྒྱུན་ལས་བྱུར་ཏོ་ཞེས། །དེ་ལྟར་སོམས་ཏེ་བདེ་བར་གནོས། །ཞེས་རྒྱ་མཚན་དེ་ལྟ་བུའི་སྒོ་ནས་
རང་གི་དག་འཇམ་མཇེའ་བཞེས་སུ་ཡིན་ནའང་རུང་། དེ་ལྟར་མི་རིགས་མི་འཐད་པའམ། རང་
ལ་ཡིད་མི་བདེ་བ་ཡོང་བའི་རྒྱུ་བྱེད་པའི་བྱ་བ་འདྲ་མིན་ཡོང་གི་འདུག་ན། །གང་ཟག་དེ་ལ་རང་
དབང་མེད་པར་ཉོན་མོངས་པ་འདི་འདྲའི་རྒྱུན་ལས་བྱུང་བའོ་སྙམ་སྟེ། །སེམས་བདེ་བར་གནོས་
ཏེ་ཚོད་པོར་ཞོག་ལ་གནོས་ཞིག་ཅེས་པའོ། །

གལ་ཏེ་རང་དགས་འགྲུབ་འགྱུར་ན། །འགའ་ཡང་སྤྱུག་བསྐྱེལ་མི་འདོད་པས། །ལུས་ཅན་
དག་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །སྤྱུལ་པའང་སྤྱུག་བསྐྱེལ་འགྱུར་མི་འགྱུར། །ཞེས་རང་དགས་ཏེ་རང་དབང་
གི་སྒོ་ནས་འབྲས་བུ་གྲུབ་པ་ཡོང་གི་ཡོད་ན། རང་གཞན་སྤྱུལ་པའང་བདེ་བ་འདོད་པ་འབའ་ཞིག་ལས།
སྤྱུག་བསྐྱེལ་འདོད་པ་གཅིག་ཀྱང་མེད་པས། །ཐམས་ཅད་ལ་བདེ་བ་ཡོང་དགོས་མོད། །འདོད་པ་ཐམས་
ཅད་མི་འགྲུབ་པ་དེས་རང་དབང་གི་སྒོ་ནས་གྲུབ་མེད་པའི་རྟགས་གསལ་པོ་བརྟན་པ་ཡིན།

བག་མེད་པས་ནི་བདག་ལའང་བདག་ ཁོར་མ་ལ་སོགས་གནོད་པ་བྱེད། བྱད་མེད་ལ་སོགས་
 ཐོབ་བྱེད་ཕྱིར། རྒྱུ་མེད་ཟུག་གཅོད་ལ་སོགས་བྱེད། ཅེས་བག་མེད་པའི་དབང་གིས་བདག་ལའང་
 བདག་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཆོར་མ་ལ་འགྲོ་བ་དང་། ཁོང་ཁྱོད་དབང་གིས་སེམས་སྡུག་བྱུང་ཆོར་རང་ཉིད་ཀྱིས་
 རང་ཉིད་ཀྱི་མགོ་ལ་ཁུ་ཚུར་བརྟེན་པ་དང་། མགོ་བརྟེན་པ་སོགས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དེ་བཞིན་དུ་བྱད་མེད་
 ལ་སོགས་པ་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་སེམས་ཁོང་ཁྱོད་ཀའན་དབང་དུ་སོང་སྟེ། ཟས་བཅད་དེ་སྟོ་ཆས་མི་ཟ་
 བ་ལྟ་བུས་དཀའ་སྡུག་ཆད་མེད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དེ་ཙམ་དུ་མ་ཟད། ཁ་ཅིག་འགག་ཅིང་གཡང་སར་
 མཆོང་། དུག་དང་མི་འཕྲོད་ཟ་བ་དང་། བསོད་ནམས་མ་ཡིན་སྡོད་པ་ཡིས། རང་ལ་གནོད་
 པ་བྱེད་པ་ཡོད། ཅེས་ཁ་ཅིག་སྟེ་འགག་ཅིང་གཡང་སར་མཆོང་བ་དང་། དུག་དང་མི་འཕྲོད་པ་
 ཟ་བ་དང་། ཕྱི་མ་ངན་སོང་ལ་སྟེ་བའི་རྒྱ་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས་སམ་སྡོད་པ་བྱས་ཏེ། རང་
 གིས་རང་ལ་མི་བརྟེན་བ་སྟུ་ཡང་མེད་ནའང་། འཕྲུལ་ཕྱགས་གཉིས་ཀར་རང་ལ་གནོད་པར་བྱེད་
 པའི་བག་མེད་པའི་དབང་གིས་ལས་དེ་ལྟ་བུ་བྱེད་པ་ཡོང་གི་ཡོད་འདུག

གང་ཆེ་ཉོན་མོངས་དབང་གྱུར་བས། བདག་སྡུག་ཉིད་ཀྱང་གསོད་བྱེད་པ། དེ་ཆེ་དེ་
 དག་གཞན་ལུས་ལ། གནོད་མི་བྱེད་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར། ཞེས་དུས་གང་གི་ཆེ་སྟེ་ཉོན་མོངས་
 པའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་བའི་ཆེ་ན། རང་གིས་གཅེས་པར་འཛིན་པའི་རང་སྟོག་ཀྱང་རང་གིས་
 གཅོད་པར་བྱེད་ཅིང་གནོད་པར་བྱེད་པ་ཡོད་ན། ཁོང་ཁྱོད་གཞན་དབང་དུ་སོང་བ་དེས་སེམས་
 ཅན་གཞན་གྱི་ལུས་ལ་གནོད་པ་མི་བྱེད་པ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་གནོད་པ་བསྐྱེད་པར་ངེས་པའོ། །

ཉོན་མོངས་སྟེས་པས་དེ་ལྟ་བུར། བདག་གསོད་ལ་སོགས་ཞུགས་པ་ལ། ལྷིང་ཇེ་བརྒྱ་
 ལ་མ་སྟེས་ན། ཁྱོད་པར་འགྱུར་བ་ཅིའི་ཐ་ཆོག་ ཅེས་དེ་ལྟར་དག་པོ་དེ་ཉོན་མོངས་པའི་གཞན་
 དབང་དུ་སོང་བའི་དབང་གིས་ཚུར་གནོད་པ་བསྐྱེད་པའི་ཆོ། ཞིབ་དུ་བསམ་ན། དག་པོ་ཁོ་རང་

ཉོན་མོངས་པའི་དབང་དུ་སོང་སྟེ། ཉོན་མོངས་ལ་གཉེན་པོ་བསྟེན་མི་བྱུང་པའི་ཉམ་ཐག་པ་ཞིག་
གི་ངང་ཚུལ་ལ་གནས་ཡོད་པས། དེ་ལ་སྟིང་རྗེ་སྟེ་འོས་པ་ཡིན་ལ། གལ་ཏེ་སྟིང་རྗེ་མ་སྟེས་ནའང་།
དེ་ལ་ཁྲོ་མི་རིགས་སོ། །

གལ་ཏེ་གཞན་ལ་འཆོ་བྱེད་པ། བྱིས་པ་ནམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ན། དེ་ལ་ཁྲོ་བར་མི་རིགས་
ཏེ། སྲེག་པའི་རང་བཞིན་མེ་བཀོན་འདྲ། ཞེས་འདི་ནམས་ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་བཟོད་པའི་
ལུ་འུའི་སྐབས་ཁོ་ལ་བྱུང་བྱས་ཏེ་ཚུར་བྱུང་ཡོད། གནོད་པ་བྱེད་པ་དེ་བྱིས་པ་ནམས་ཀྱི་རང་བཞིན་
ཡིན་མིན་བརྟག་པའི་སྟོན་སྟེ་མི་རིགས་པར་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་གཞན་ལ་འཆོ་བ་བྱེད་པ་དེ་
བྱིས་པ་ནམས་ཀྱི་ལྷན་སྟེས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་བྱུང་པ་ཞིག་ཡིན་ནམ། གནོད་པ་བྱས་པ་རྒྱ་མཚན་
དུ་བྱས་ཏེ་དེ་ལ་ཁྲོ་བར་མི་རིགས་ཏེ། དཔེར་ན། སྲེག་པའི་རང་བཞིན་དུ་ཡོད་པའི་མེས་རང་
གིས་ལུས་སྲེག་པ་ལ་མེ་ལ་ཁོང་ཁྲོ་བྱེད་མི་རིགས་པར། སོ་སོས་སྤྲ་ས་ནས་སྤང་བྱུང་བྱས་ཏེ་མེ་
ལ་མ་བྱག་པར་བྱེད་དགོས་པ་ལས། ལག་པ་བྱག་ནས་མེས་ལག་པ་འཆོག་པའི་སྐབས་མེ་ལ་ཁོང་
ཁྲོ་ལངས་ན་སྐྱག་རྟགས་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་ཁོའི་རང་བཞིན་ལ་འཆོ་བ་བྱེད་པའི་ངང་
ཚུལ་དེ་ལས་མ་འདས་ན། དེ་ལས་ཐག་སྲིང་དགོས་པ་ལས། དེ་ལ་འབྲེལ་བ་བྱས་ཏེ་ཁོས་ཁོང་
ཁྲོ་ལངས་པར་རང་ཉིད་མི་བདེ་བ་བྱ་མི་རིགས་སོ། །

འོན་ཏེ་སྟོན་འདི་སྟོ་བྱུར་ལ། སེམས་ཅན་རང་བཞིན་དེས་པ་ནའང་། འོ་ནའང་ཁྲོ་བར་
མི་རིགས་ཏེ། མཁའ་ལ་དུད་འབྱུལ་བཀོན་པ་བཞིན། ཞེས་སྟོ་བྱུར་བ་དང་རང་བཞིན་གང་ཡིན་
བརྟགས་ནས་ཁྲོ་བ་དགག་པ་ནི། སེམས་ཅན་གཞན་ཞིག་གིས་རང་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པའི་ཆོན། གནོད་
པ་བྱེད་པ་དེ་སེམས་ཅན་དེའི་གཤིས་ཀྱི་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་སྟོ་བྱུར་གྱི་རྒྱུན་གྱི་དབང་གིས་བྱུང་ཞེས་
བརྟག་དགོས་ཤིང་། གལ་ཏེ་ཁོ་རང་གི་རང་གཤིས་ལ་སྟོན་དེ་ལྟ་བུ་ཡོད་པ་མིན་པར་རྒྱུན་སྟོ་བྱུར་

པའི་དབང་གིས་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན་ན། དཔེར་ན། རམ་རྒྱུན་མི་གཤིས་ཀ་ཡག་པོ་ཡོད་པ་ཞིག་ལ་
 ཆང་འབྲུང་བ་ལྟ་བུའི་རྒྱན་པས་ཁོང་གི་འཛུལ་བ་ལྟར་ན་ཤེས་ལྡན་སྲུ་ཡིན་ནའང་། དེ་རིང་
 ཁག་མེད། རྫོང་བྱུང་ཆང་འབྲུང་པའི་རྒྱན་གྱི་དབང་གིས་བྱུང་བ་མ་གཏོགས་རམ་རྒྱུན་མི་ཡག་པོ་
 ཡོད་ཅེས་ཁོ་ལ་དག་པ་སྟེ་ར་བ་བཞིན་དུ། སྤྱིར་སེམས་ཅན་རྣམས་རང་བཞིན་དེས་བཞིག་ཡིན་
 ཐག་ཆོད་ཡིན། ཐམས་ཅད་ལ་སྟིང་རྗེའི་ས་བོན་ཡོད་པ་དང་། བྱམས་པའི་ས་བོན་ཡོད་པ། ཁམས་
 པདེ་གཤེགས་སྟིང་པོས་བྲུབ་སྟེ་འཁོར་བྱ་བྱུང་བ་གཞུག་ཡིན།

འོན་ཀྱང་མཛོ་བྱར་དུ་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱུན་གྱི་དབང་གིས་གནོད་པ་བསྐྱལ་བ་ཡིན་པས། རང་བཞིན་ལ་བསམ་ནའང་གནོད་བྱེད་ལ་ཁྲོ་མི་རིགས་སོ། །མི་ལ་ལ་རང་བཞིན་གྱི་ཁོང་ཁྲོ་ཆ་པོ་དང་མི་ཀྱན་ལ་འབྲུག་ཅིང་བྱེད་མཁན་ཞིག་ཡིན་ན། དང་པོ་ནས་མི་དེ་ལ་མ་འཕྲད་པའི་ཐབས་བྱེད་པ་ལས། ཁོས་སྡོད་ངན་བསྐྱན་པར་ངོ་མཆར་རྒྱ་མེད། ཁོ་ནས་རྒྱུན་ནས་གཤིས་ཀ་དེ་ག་རང་ལས། དམིགས་བསལ་ང་ལ་སྤྲུག་པ་བྱས་པ་མ་རེད་སྟུང་ན། སྤྱིང་རྗེའི་ཡུལ་དངོས་གནས་རེད་སྟུང་པ་ཞིག་མཛོ་ལ་གར་བྱུང་བོ། །

དབྱུག་པ་ལ་མེགས་དངོས་པོ་ལ་ཏེ། གལ་ཏེ་འཕེན་པ་ལ་ཁོ་ན། དེ་ཡང་ཞེ་སྤང་གིས་
ཅད་པས། ཉིས་ན་ཞེ་སྤང་ལ་ཁོ་རིགས། ཞེས་གཞོད་པ་བྱུང་བ་དེ་དངོས་དང་བརྒྱད་པ་གང་ལ་
བརྟགས་ན་འང་ཁྱིམ་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚན་གཞན་ཡང་། ང་རང་ཚོར་སེམས་ཅན་གཞན་གང་ཡང་
རུང་བ་ཞིག་གིས་དབྱུག་པ་རྩ་བུས་གཞུས་ཏེ་གཞོད་པ་བྱུང་ན། དེ་ལ་བརྟག་དབྱེད་བྱས་ཏེ་དངོས་
སུ་མི་མིའི་ལུས་ལ་ན་རྩུག་བྱུང་བ་དེ་གང་གིས་བཞེས་སམ་ཞེ་ན། དབྱུག་པ་དེས་བྱས་པ་རེད། དེས་
ན་དངོས་སུ་ན་རྩུག་འབྱེན་བྱེད་ལ་ཁོང་ཁྱོ་ལངས་ན་དབྱུག་པ་ལ་ཁོང་ཁྱོ་ལངས་དགོས་ཀྱང་། དེ་
རང་དབང་གིས་བརྟག་པ་མིན་པར། མི་དེས་གཞུས་པ་ཡིན་སྟབས། དབྱུག་པ་ལ་ཁོང་ཁྱོ་ལངས་

ཀྱ་མེན་པར། མི་དེ་ལ་ཁོང་ཁྱོད་འབར་དགོས་ཟེར་ན། མི་དེ་ལ་འང་ལན་པ་མེད་དེ། ཁོའི་རྒྱུད་
ཀྱི་ཁོང་ཁྱོས་བྱས་པ་ཡིན་པས། ཁྱོད་གོས་ན་ཁོའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཁོང་ཁྱོ་ལ་ཁྱོད་གོས་ཏེ། རྒྱ་མཚན་གོང་
དང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གཞི་དེ་བྱེད་མི་དེ་ལ་ཁྱོ་མི་རིགས་པ་བདེན་པ་ཡིན། ཉིས་
ན་ཞེས་པ་ཅིས་ཀྱང་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན།

བདག་གིས་སྡོན་ཆད་སེམས་ཅན་ལ། །འདི་འདྲ་བ་ཡི་གཞི་དེ་པ་བྱས། །དེ་བས་སེམས་
ཅན་འཆེ་བྱེད་པ་། །བདག་ལ་གཞི་དེ་པ་འདི་འབྱུང་རིགས། །ཞེས་གཞན་གྱིས་རང་ལ་གཞི་དེ་པ་
བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། རྒྱར་རང་གིས་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་ཁྱོས་ཏེ། གཞི་དེ་
པ་བསྐྱལ་བ་དེ་དང་བྱེད་པ་རྒྱ་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་ལ། ད་ལྟོ་ཞེས་སྐབས་སུ་གཞན་གྱིས་རང་
ལ་འཆེ་བ་བྱེད་པ་འདི་བྱུང་བ་ཡིན་པས། སེམས་ཅན་གྱིས་རང་ལ་འཆེ་བ་བྱེད་པ་འདི་རང་གིས་
བསྐྱལ་ནས་བྱུང་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་འབྱུང་རིགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཙམ་དུ་མ་ཟད། རྒྱ་མཚན་གཞན་
ཡང་། དེ་ཡི་མཚོན་དང་བདག་གི་ལུས། །གཉིས་ཀ་སྟུག་བསྐྱལ་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། །དེས་མཚོན་བདག་
གི་ལུས་ལྷུང་ན། །གང་ཞིག་ལ་ནི་ཁྱོ་བར་བྱ། །ཞེས་པ་རོལ་པོས་གི་ལྟ་བུ་ཞིག་གིས་རྒྱུ་བ་ནས་ལུས་
ཆས་པ་ཡིན་ན། སྟུག་བསྐྱལ་དེའི་ཕྱེད་ཀ་གི་དེས་བྱས་གིང་། ཕྱེད་སོ་སོའི་ལུས་འདིས་བྱས་པ་
ཡིན། གི་དོ་ལ་གཞུས་ན་གི་ཁ་ལོག་རྒྱ་མ་གཏོགས་ཆས་རྒྱ་མེད། གིས་རང་གི་ལུས་ལ་རྒྱུ་བ་
ཡིན་པས་ཆས་དགོས་པ་འདི་ལུས་བྱུ་བ་ཙམ་ཉིད་ནས་སྟུག་བསྐྱལ་གི་རྟེན་དུ་བྱུ་བ་པའི་དབང་གིས་
དེ་གཉིས་རྟེན་འབྱུང་གི་འབྲེལ་བས་འཕྲད་པའི་ཆོ། སྟུག་བསྐྱལ་དེ་བྱུང་བ་ཡིན། སྟུག་བསྐྱལ་
འབྱུང་བ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ཏེ་མི་དགའ་བ་ཡོང་གི་འདུག་ན། གཉིས་ཀ་སྟུག་བསྐྱལ་སྦྱེད་བྱེད་ཀྱི་
རྒྱ་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་བསམ་ན། མཐའ་ཅིག་དུ་པ་རོལ་པོ་ལ་ཁྱོ་མི་རིགས་སོ། །

བྱུ་བ་མི་ཡི་གཟུགས་འདྲ་བ། །རིག་དུ་མི་བཟོད་སྟུག་བསྐྱལ་ཅན། །སྤྱི་ལོ་དང་བདག་

གིས་བཟུང་གུར་ན། ཉེ་ལ་གོད་པ་སུ་ལ་ཁོ། ཁིས་ཤུ་བའམ་མ་ཤུལ་མི་གཟུགས་སྡོང་པོ་འདྲ་
བ། རེག་ཏུ་མི་བཟོད་པ་སྟུག་བསུལ་གྱི་ཉེན་གོང་ཤུ་ཟུའི་ལུས་འདི་ཤུང་དྲོལ་གྱི་རྩ་བ་ཡིན་ནའང་།
དེ་ལྟར་མ་མཐོང་པའི་སྡོ་གོས་ཀྱི་མིག་སྡོངས་པ་སྟེ་ལོང་བ་དང་འདྲ་བའི་སྟེད་པའི་དབང་གིས་གཅིས་
པར་བཟུང་ཞིང་། དེའི་དབང་གིས་སྟུག་བསུལ་དེ་ནམས་ཤུང་བ་ཡིན་པས། རྩ་བའི་ལེ་ལན་དེ་
རང་ཉིད་ལ་སྟུག་པ་ཡིན་ན་མཐའ་གཅིག་ཏུ་གཞན་ལ་ཁོ་མི་རིགས་སོ། །

བྱིས་པ་སྤྱུག་བསྐལ་མི་འདོད་ཅིང་། །སྤྱུག་བསྐལ་རྒྱ་ལ་བཀམས་པས་ན། །རང་གི་ཉེས་
པས་གཞོད་གྱུར་པ། །དེ་ལ་བཀོན་དུ་ཅི་ཞིག་ཡོད། །ཅིས་བྱིས་པས་སྤྱུག་བསྐལ་མི་འདོད་ནའང་།
སྤྱུག་བསྐལ་གྱི་རྒྱ་ལ་བཀམས་པ་སྟེ་ཞེན་ཆགས་བྱས་པས་ནམ་ཞིག་རང་གི་ཉེས་པས་གཞོད་པ་དེ་
ནམས་བྱུང་བ་ཡིན་པས། གཞན་ལ་ཁག་དགྱི་བྱེད་ས་མེད་ཅིང་། །དེ་ལ་བཀོན་པ་སྟེ་ཁྱི་བའི་རྒྱ་
མཚན་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་མེད་དོ། །

དཔེར་ན་དཔྱལ་བའི་སྤང་མ་དང་། །རལ་གྱི་ལོ་མའི་ནགས་ཚལ་ལྟར། །རང་གི་ལས་
 གྱིས་འདི་བསྐྱེད་ན། །གང་ཞིག་ལ་ནི་ཁྱོ་བར་བྱ། །ཞེས་རང་གི་སེམས་མ་དུ་ལ་བའི་དབང་གིས་
 ལས་ངན་པ་བསགས། དེའི་དབང་གིས་དཔྱལ་བའི་སྤང་མ་ལ་སོགས་པ་དང་དེ་ཙམས་སྐྱེས། དེའི་
 དབང་ལས་སྤྲུག་བསྐྱེད་བྱུང་བས། གལ་ཏེ་ཁྱོ་ན་རང་ལ་ཁྱོ་དགོས་པ་ལས་མ་འདས་སོ། །

བདག་གི་ལས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་བྱས་ནས། བདག་ལ་གཞི་དབྱེད་ཆམས་འབྱུང་སྟེ། ཁྱེད་ཀྱི་སྐྱེས་ཅན་དུ་ལཱ་འདོང་ན། བདག་གིས་དེ་དག་མ་བརྒྱག་གམ། ཁྱེད་ཀྱི་སྐྱེས་ཅན་དེ་ཡང་གཞི་རྩ་པོ་ལ་པོའི་ཉོན་མོངས་ཡིན་ཀྱང་རྒྱུན་མེད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་གཞི་དབྱེད་ཆམས་བསྐྱེད་བ་ཡིན། གཞི་དབྱེད་དེས་རང་ལ་གཞི་དབྱེད་པའི་བྱ་བ་ངན་པའི་དབང་ལས་སྟེག་པ་གསར་པ་ཞིག་བསགས་ན། ཟླ་གསུམ་གཅིག་ནས་རང་ཉིད་དགྲ་དེ་ངན་སྤོང་དུ་གཏོང་བར་བྱེད་

པའི་ཕུང་བྱེད་ལྟ་བུར་གྱུར་བ་ཡིན་པས། བདག་གིས་གནོད་བྱེད་དེ་ནམས་བརྒྱག་པར་བྱེད་པ་མ་
ཡིན་ནམ་སྟེ་བརྒྱག་པར་བྱས་སོ། །

འདི་དག་ལ་ནི་ཉེན་བཅས་ནས། །བཟོད་པས་བདག་སྡིག་མང་དུ་འབྱུང་། །བདག་ལ་བརྟེན་
ནས་དེ་དག་ནི། །ཡུན་རིང་སྤྱི་ག་བསྐལ་དུ་ལྷུལ་བར་འདོང་། །ཞེས་སེམས་ཅན་འདི་དག་གིས་
རང་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པས། །གནོད་བྱེད་ཀྱི་སེམས་ཅན་འདི་དག་ལ་བརྟེན་ནས་བཟོད་པ་སྒྲོམ་རྒྱ་
ཡོད་པས་རང་གིས་བསོད་ནམས་གསོག་རྒྱ་ཡོད། །གནོད་བྱེད་ནམས་ཀྱིས་རང་ལ་གནོད་པ་བསྐྱལ་
བས་རང་ལ་དམིགས་ནས་ཁོ་ཆོས་སྡིག་པ་བསགས་པས། །ཞིབ་དུ་བསམས་ན་གནོད་བྱེད་ལ་བརྟེན་
ནས་རང་ཉིད་ཀྱིས་བསོད་ནམས་བསགས། །རང་ཉིད་གནོད་བྱེད་དེའི་སྡིག་པ་བསགས་པའི་ཡུལ་
དུ་སྤང་བ་ཡིན་པས། །ཁོ་ཆོས་ལ་ཕར་གནོད་བསྐྱལ་བ་ལྟ་བུར་མི་འདུག་གམ། དཔེར་ན། བོད་པ་
དང་བོད་ཀྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེ་གསུང་བླགས་ཉེན་དེ་ནམས་དམིགས་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་རྒྱ་
མི་གུང་བྲན་པས་སྡིག་པ་བསགས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། རྒྱ་མིས་ང་ཆོར་གནོད་པ་བསྐྱལ་བ་དེ་ང་ཆོའི་ལས་
ཀྱི་དབང་གིས་བསྐྱལ་ཏེ་ང་ཆོར་གནོད་པ་བྱས་ཤིང་། ང་ཆོས་རྒྱ་མི་ལ་དམིགས་ཏེ་ཁོང་ཁྱོད་མི་བྱེད་
པར་བཟོད་པ་སྒྲོམ་ན། ང་ཆོར་བསོད་ནམས་གསོག་གི་ཡོད། །གནོད་བྱེད་རྒྱ་མིའི་ངོས་ནས་བོད་
ཀྱི་སྐྱེ་གསུང་བླགས་ཉེན་བཅོམ་པ་དང་། བོད་མི་མང་པོར་བྱབ་ཆོད་གདུག་རྩུབ་བཏང་བ་དེས་སྡིག་
པ་མང་པོ་ཞིག་བསགས་པ་ཡིན་པས་སྡིག་པའི་འབྲས་བུ་ཁོ་ཆོས་མྱོང་དགོས། དེས་ཕྱགས་ནས་ང་
ཆོ་བོད་པར་གནོད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མི་ཆོ་ངན་སྤང་དུ་ལྷུང་བ་ཞིག་བྱས་པ་མ་རེད་དམ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན།

དེ་ལྟར་ནའང་། བདག་ནི་དེ་ལ་གནོད་བྱེད་ལ། །དེ་དག་བདག་ལ་ཕན་འདོགས་ན། །ཕྱིན་
ཅི་ལོག་དུ་ཅི་ཡི་ཕྱིར། །མ་རུངས་སེམས་ཁྱོད་ཁྱོད་བར་བྱེད། །ཅིས་དངོས་གནས་ལྟར་ན་གནོད་
བྱེད་ཕུང་ལ་སྦྱར་བ་ལྟ་བུར་གྱུར་ཅིང་། རང་ཉིད་བསོད་ནམས་གསོག་པའི་གཞི་རྒྱུན་དེས་བསྐྱུན་

པ་ཡིན། རང་དམིགས་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་པ་རོལ་པོ་ངན་སོང་དུ་ལྷུང་བ་དེའི་ཐོག་ད་དུང་པ་རོལ་
པོ་ལ་ཁྲི་ན་མ་འགྲིག་པ་ཡིན། གནོད་བྱེད་དེ་དག་རང་གི་བཟོད་པ་སྒྲིམ་པའི་ཉེན་དུ་གྱུར་ཅིང་། དེ་
བས་བརྟུན་ནས་རང་ལ་ཕན་འདོགས་བྱེད་ཀྱི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན།

དཔེར་ན། རྒྱ་མི་དེ་པོད་པར་བཟོད་པའི་ཉམས་ལེན་སྒོ་བ་མཁན་ལྟ་བུ་རེད། ང་ཚོས་
ཐུར་ལས་ངན་པ་བསགས་པའི་སྤྲིག་པ་སྦྱོང་བྱེད་ལྟ་བུ་རེད། གང་ལྟར་དག་ལ་དམིགས་ནས་བཟོད་
པ་བསྒྲིམ་དགོས་པ་ལས། གཉེན་ལ་དམིགས་ནས་བཟོད་པ་སྒྲིམ་རྒྱ་མེད། རྒྱ་མ་དང་ཡི་དམ་
ལྟ་ལ་དམིགས་ནས་བཟོད་པ་སྒྲིམ་རྒྱ་མེད་ཅིང་། དེ་བཞིན་མཁའ་འགྲོ་ཚོས་སྦྱོང་ལ་དམིགས་
ནས་ཀྱང་བཟོད་པ་སྒྲིམ་རྒྱ་མེད། བཟོད་པ་སྤུ་ལ་སྒྲིམ་དགོས་ཞེ་ན། རང་གི་དག་ལ་དམིགས་
ནས་སྒྲིམ་རྒྱ་རེད།

རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཤི་རྗེ་འཆང་ནས་བཟུང་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་པའི་བར་བཙལ་ནས།
བཟོད་པའི་ཉམས་ལེན་དེ་སྤུ་ལ་བཞེན་ནས་ཡོང་གི་ཡོད་ཅེ་ན། དག་ཁོ་ན་ལ་བཞེན་ནས་འབྱུང་བ་
ཡིན། བཟོད་པའི་ཉམས་ལེན་དགོས་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད། སྤྱིན་དུག་གི་ནང་ནས་གཅིག་བཟོད་པའི་
ཉམས་ལེན་ཡིན། སྦྱོང་འདུག་གི་ལུ་རྒྱུ་ནས་ཀྱི་ནང་ནས་བཟོད་པའི་ལུ་འདི་རྒྱས་ཤོས་དང་རིགས་
པའི་རྒྱུ་གངས་མཐའ་ཡས་པའི་སྒྲི་ནས་གསུངས་པ་འདི་གནད་འགག་ཆེན་པོ་ཡིན་པས། བྱང་
རྒྱུ་སེམས་དཔའི་ལམ་ཉམས་ལེན་གྱི་མཐའ་གཅིག་བཟོད་པ་ཡིན་པས་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། དེ་ཡོང་
བ་ལ་གནོད་བྱེད་དག་པོའི་ཐུགས་རྗེ་ཉག་གཅིག་ལ་བཞེན་ནས་བཟོད་པ་སྒྲིམ་དགོས་པས། ཐེག་
པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་ཉམས་ལེན་བྱེད་མཁན་གྱི་དོན་དམ་པའི་བཤེས་གཉེན་རང་གི་དག་པོ་དེ་ཡིན། དག་
དེས་རང་གིས་བཟོད་པའི་ཉམས་ལེན་མ་སྦྱེས་པ་བསྦྱེད། སྦྱེས་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་སྤེལ་བར་འགྱུར་
བས། ཁྲོ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡང་མེད་པར་གསུངས།

འདི་དག་ཚིང་སྤྱོད་དུ་སྒྱུར་ན། འོ་ན། རང་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་ཕ་རོལ་པོས་སྡིག་པ་བསགས་
 པ་ཡིན་པས། རང་ཉིད་ལ་ཉེས་པ་མི་འབྱུང་ངམ་ཞེས་ཚིང་ན། གལ་ཏེ་བདག་ལ་བསམ་པ་ཡི། ལྟོན་
 ཏན་ཡོད་ན་དཔྱལ་མི་འགོ། གལ་ཏེ་བདག་གིས་བདག་བསྐྱུངས་ན། རྟེན་དག་ལ་འདི་ར་ཅི་ཞིག་
 བྱུང་། ཞེས་བདག་གིས་ཕ་རོལ་པོས་སྡིག་པ་གསོག་པའི་རྒྱུ་བྱས་ཡོད་ན་འང་། གལ་ཏེ་བདག་
 གིས་བཟོད་པའི་ཉམས་ལེན་བྱས་ཏེ་བཟོད་པའི་བསམ་པ་བསྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་ཡོད་པ་ཡིན་ན་ངན་
 སོང་དུ་མི་འགོ་ཞིང་། རྩོགས་གཞན་ནས་གཞི་དེ་དེ་རང་གིས་བཟོད་པ་སྒྲོམ་པའི་རྟེན་དུ་གྱུར་
 པ་ཡིན་ན་འང་། ཁོང་ཁྱོ་སྟེ་རུ་མི་འདུག་པར་ཁོང་ཁྱོ་ལས་བསྐྱུངས་ཏེ་བཟོད་པ་སྒྲོམ་མཁན་རང་
 ཉིད་ཡིན་པས་ཕ་རོལ་པོར་ཕན་ཡོན་ཡོང་རྒྱ་གང་ཡང་མེད་ཅེས་པ་དེ་ཚིང་སྤྱོད་ཡིན། དགའ་བོ་འཇམ་
 གཞི་དེ་དེ་དག་ལ་བསོད་ནམས་རྣམས་པོ་ཅི་ཞིག་བྱུང་སྟེ་མི་འབྱུང་ངོ་། །

འོན་ཏེ་ལན་དུ་གཞི་དེ་བྱས་ན། རྟེན་དག་བསྐྱུངས་པར་མ་གྱུར་ལ། བདག་གི་སྤྱོད་
 པ་འང་ཉམས་པར་འགྱུར། རྟེན་ན་དཀའ་ཐུབ་ཞིག་པར་འགྱུར། ཞེས་འོན་ཏེ་གཞི་དེ་དེ་
 གྱིས་གཞི་དེ་པ་བསྐྱུལ་ཡང་བཟོད་པ་བསྒྲོམས་ན། ཁོང་དུ་ཞུས་པ་བཞིན་ཕན་ཡོན་ཡོང་གི་ཡོད།
 འོན་ཏེ་གཞི་དེ་དེ་གྱིས་གཞི་དེ་པ་བསྐྱུལ་བར་ལན་དུ་གཞི་དེ་ལན་འཇམ་ན། དེ་དག་གི་སྡིག་པ་
 འཕེལ་བས་ན་དེ་དག་བསྐྱུངས་པར་མ་གྱུར་ལ། ཉམས་ལེན་དག་སྤྱོད་དུ་བྱེད་པའི་ཆོས་བཞི་
 ཞེས་གཤེ་ཡང་སྒྲར་མི་གཤེ། ཁྱོས་ཀྱང་སྒྲར་མི་ཁྱོ། བརྟེན་ཀྱང་སྒྲར་མི་བརྟེན་ མཚང་
 བྱས་ཀྱང་སྒྲར་མཚང་མི་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱང་རྒྱུ་པེམས་དཔའ་ཆོས་བསྐྱུང་པར་བྱ་བའི་སྤྱོད་པ་འང་
 ཉམས་འགོ་བར་གསུངས།

སྤྱོན་བཀའ་གདམས་པའི་དགེ་བཤེས་ཤིག་ལ། མི་ཞིག་གིས་དགེ་བཤེས་ལགས་ལ་སྐྱུར་
 བ་འདི་འདྲ་འདྲེབས་ཞེས་ཞུས་པས། འོ། མིའི་སྐད་ཆ་མི་ལ་མ་བཤད་ན་སྤྱུ་ལ་བཤད། ཁྱོད་ཕྱ་

མ་མ་བྱེད་ཅེས་གསུངས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཡིད། གང་ལྟར་གཅིག་ལན་གཉིས་ལན་མ་གནང་བར་བཞུགས་
པའི་ནམ་ཐར་འདི་འདྲ་ཡིན། འདི་ཡན་ཆད་ཀྱིས་རང་ལུས་ལ་དངོས་སུ་མཆོན་བསྟན་པ་དང་།
དབྱུག་པས་བཀོལ་བ་སོགས་ཀྱི་གནོད་བྱེད་ལ་ཇི་མི་སྟུང་པའི་བཟོད་པ་སྟོམ་ཚུལ་བསྟན་པ་ཡིན།

དེའི་རྗེས་སུ་གནོད་བྱེད་ཀྱིས་རང་ལ་བརྟམས་བཅོས་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་ལ་བཟོད་པ་སྟོམ་ཚུལ་ནི།
འདི་ལྟར། ཡིད་ནི་ལུས་ཅན་མ་ཡིན་པས། །སྤྱད་ཀྱང་གང་དུ་འང་གཞོམ་མི་རྒྱས། །ལུས་ལ་
མངོན་པར་ཞེན་པས་ན། །ལུས་ནི་སྤྱུག་བསྐྱལ་དག་གིས་གནོད། །ཅིས་དཔེར་ན། ང་ལ་རྒྱ་མིས་
ཆོས་གོས་གྲོན་པའི་སྤྱང་གི། མི་གསོད་ལག་དམར་ཞེས་དེ་སྟོན་ནས་བཤད་བཞིན་ཡོད་ཀྱང་དེས་
ང་ལ་གནོད་རྒྱ་གང་ཡང་མི་འདུག ང་མི་གསོན་པོ་ཞིག་དང་དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་དགེ་སྟོང་སྤྱུག་
པ་ལ་དཔག་ན་དགའ་རབ་ཡིན་སྟུང་པ་ཡོད། ང་རང་གི་ཡིད་འདི་ལུས་ཅན་མ་ཡིན་པས། ཆོག་
མདའ་འཕངས་པ་དེས་ང་ལ་གནོད་རྒྱ་གང་ཡང་མེད། ལུས་ལ་རྒྱ་མིས་གིས་བརྒྱབ་པ་ཡིན་ན། གཟུང་
གཟུང་མ་བྱས་ན་སྤོང་བྱེད་ཁ་ཡོད། དུག་སྤྱང་ཞིག་གིས་སོ་བཏབ་ན་འང་། སྟིང་རྗེ་བསྟོམ་བཞིན་
སོ་ཆ་པོ་རྒྱབ་དུས་ཕྱར་ཕྱར་བཏང་ནས་འབྲུད་ཐབས་བྱེད་ན་མ་གཏོགས། ནད་མ་ཐེག་པ་ཡོང་གི་
འདུག ལུས་ལ་དངོས་སུ་གནོད་པ་ཞིག་བྱུང་ན་དེ་འདྲ་རེད། སེམས་ནི་ལུས་ཅན་མིན་སྟབས་
གནོད་རྒྱ་གང་ཡང་མི་འདུག་གསུངས་པ་ཡིན། ས་རོལ་པོས་ཆོག་ངན་པ་སྦྱས་པ་དེ་ལ་མ་སྦྱིད་པ་
དེ་འདྲ་བྱེད་དགོས་དོན་མེད་དོ། །

བརྟམས་དང་ཆོག་རྩུབ་སྦྱབ་བ་དང་། མི་སྟན་པ་ཡི་ཆོག་དེ་ཡིས། །ལུས་ལ་གནོད་པར་མི་
འགྱུར་ན། །སེམས་ཁྱོད་ཅིའི་ཕྱིར་རབ་དུ་ཁྱོད། །ཞེས་གཞན་གྱིས་རང་ལ་བརྟམས་བཅོས་བྱས་པ་
དང་ཆོག་རྩུབ་སྦྱབ་བ་དང་། མི་སྟན་པ་སྦྱབ་པའི་ཆོག་དེས་ཁྱོད་ཀྱི་ལུས་ལ་གནོད་པ་གང་ཡང་མི་འདུག་
ན། དེ་ལྟ་བུའི་ཆོག་ངན་སྦྱས་པ་ལ་སེམས་ཁྱོད་ཅིའི་ཕྱིར་ཁྱོད་ཁྱོད། ཁྱོད་པོ་རྒྱ་མཆོན་མི་འདུག་གསུངས།

གཞན་དག་བདག་ལ་མི་དགའ་བ། དེས་ནི་ཆོ་འདི་འམ་ཆོ་གཞན་ལ། བདག་ལ་ཟ་བར་
མི་བྱེད་ན། བདག་ནི་ཅི་ཕྱིར་དེ་མི་འདོད། ཅེས་དག་པོས་རང་ལ་ཆོག་ངན་པ་སྒྲས་པ་དེས་དངོས་
སྲ་ལྷས་ལ་གནོད་པ་བཞིན་གནོད་རྒྱ་མེད། ངའི་སེམས་ཀྱི་འཆར་རྒྱ་ལ་ཅམ་ལས་གནོད་པ་ཅང་
མེད་མོད། དམའ་འབེབས་ཀྱི་སྒྲིན་བརྗོད་བྱས་པ་དེས་མི་གཞན་གྱིས་ང་ལ་དགའ་བོ་བྱེད་རྒྱ་མེད་
པར་གྱུར་ཏེ་མི་དགའ་བ་ཡོང་གི་རེད་སྟུམ་ནས། མི་སྟན་པ་བརྗོད་པ་དེ་རང་བཟོད་བསྟན་བརྟེན་
མི་བྱུང་སྟུམ་ན། དེ་ཡང་མིན་ཏེ། གཞན་མི་དགའ་བ་དེས་བདག་གི་ཆོ་འདི་འམ་ཆོ་རབས་གཞན་
དུ་དངོས་སྲ་གནོད་པ་གང་ཡང་མེད། གཞན་མི་དགའ་བའི་བསམ་པ་མི་འདོད་པ་བྱེད་པ་དེ་ར་དེ་
ཅམ་མི་བཟོད་པ་གང་ཡང་མེད།

རྙེད་པའི་བར་ཆད་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་འདི་བདག་མི་འདོད་ན། བདག་གིས་རྙེད་
པ་འདིར་འདོར་གྱི། ཤིག་པ་དག་ནི་བརྟན་པར་གནས། ཞེས་དགའ་བ་བྱུང་ན་རང་གི་འཆོ་བའི་
མཐུན་རྒྱུན་ལ་གནོད་པ་དང་། རྙེད་པའི་བར་ཆད་བྱེད་པ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ཏེ་གཞན་གྱིས་རང་ལ་
ཆོག་ངན་སྒྲས་པ་དང་། དམའ་འབེབས་གཏོང་བ་སོགས་བདག་གིས་མི་འདོད་ཅི་ན། རང་གི་རྙེད་པ་
དང་། རང་གི་བརྟེན་བཀྱར་ལ་གནོད་ཀྱི་དོགས་ནས་ཁོང་ཁྱོ་ལངས་པ་ཡིན་ན། གང་གི་དོན་དུ་ཁོང་
ཁྱོ་བྱེད་པའི་རྙེད་པ་དེས་ཆོ་ཕྱི་མ་ནམས་སྲ་ཕན་ཐོགས་མེད་ཅིང་། རྙེད་པའི་དོན་དུ་ཁོང་ཁྱོ་ལངས་
པ་དེས་ཆོ་རབས་གཏན་དུ་ཁྱོད་ལ་གནོད་ངེས་ཤིང་། དོན་ལ་ཁོང་ཁྱོ་བྱས་པ་དེ་གྱོང་ཆེ་བ་ལས། རྙེད་
པ་མ་རག་པ་དེ་གྱོང་ཆེ་བ་བྱུང་མེད། རྙེད་པ་ཇི་ཅམ་བྱུང་ནའང་ཆོ་འདིར་བཞག་རྒྱ་དང་། རྙེད་པའི་
ཆེད་དུ་ཁོང་ཁྱོ་ལངས་པའི་ཤིག་པ་དེ་ཆོ་རབས་གཏན་དུ་བརྟན་པར་མི་གནས་སོ། །

བདག་ནི་དེང་ཉིད་ཤི་ཡང་སྤོང་། ལོག་འཆོས་ཡུན་རིང་གསོན་མི་རུང་། བདག་ལྟ་
ཡུན་རིང་གནས་གྱུར་ཀྱང་། འཆི་བའི་སྤྱུག་བསྐྱལ་དེ་ཉིད་ཡིན། ཞེས་གོང་དུ་ཞུས་པ་བཞིན་

བདག་ནི་དེང་ཉིད་ཀྱི་ཡང་སྒྲིབ་ཞེས་པ་སྟེ་སྒྲིབ་མི་འདུག གཞན་ལ་གནོད་པ་བྱས་པའི་སྒྲིབ་ནས་རྟེན་
པའི་ལོག་པའི་འཆོ་བས་གསོན་ན་མི་རུང་སྟེ། བདག་ལྟ་བུ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་ན་ཡང་། འཆི་
བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་འགྱུར་དུ་མེད་པ་ངེས་པར་དུ་ཡོང་བས་སོ། །

ཆི་ལམ་ལོ་བརྒྱར་བདེ་སྦྱང་ནས། །སད་པར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་དང་། །གཞན་ཞིག་ཡུད་
ཙམ་བདེ་སྦྱང་ནས། །སད་པར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ། །སད་པ་དེ་དག་གཉིས་ཀ་ལའང་། །བདེ་བ་
དེ་ནི་ཕྱིར་འོང་མེད། །ཆེ་རིང་ཆེ་བྱུང་གཉིས་ཀ་ཡང་། །འཆི་བའི་དུས་ན་དེ་འདྲར་ཟད། །ཅེས་
འཆི་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཐོག་དུ་འབབ་པའི་གནས་སྐབས་སུ་གསོན་པའི་རིང་བདེ་སྦྱང་ཇི་ཙམ་བྱུང་
ཡོད་ནའང་། ཆི་ལམ་ལོ་བརྒྱར་བདེ་སྦྱང་སྦྱང་བ་དང་ཡུན་བྱུང་དུ་ཞིག་ལ་བདེ་སྦྱང་སྦྱང་བ་གཉིས་
སད་པའི་གནས་སྐབས་སུ་གཉིས་ཀ་གཅིག་མཚུངས་མ་གཏོགས། ལོ་བརྒྱ་བདེ་སྦྱང་སྦྱང་བ་དེར་
ཡུན་རིང་བ་གང་ཡང་མེད། དེ་གཉིས་ཀའི་བདེ་བ་ནི་ཕྱིར་འོང་བྱུང་གང་ཡང་མེད་པས། འཆི་
བའི་གནས་སྐབས་སུ་འདས་པའི་ཆེ་དེ་རིང་པོ་ཞིག་གནས་ཡོད་ནའང་འདྲ། བྱུང་དུ་ཞིག་གནས་
ཡོད་ནའང་འདྲ། དེའི་རིང་གི་བདེ་སྤྲུག་གང་བྱུང་བ་ནམས་དྲན་པའི་ཡུལ་དུ་ཡོད་ཙམ་ཞིག་
ལས། དངོས་སུ་ཕན་ཀྱང་གང་ཡང་མ་བྱུང་བ་རེད། གསོན་པའི་རིང་ལ་སྤྲིག་པ་བསགས་པ་
ནམས་དེའི་གནས་སྐབས་སུ་ནམ་སྤྲིན་འབྱེན་པའི་རྣམས་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་ཏེ་ཨང་སར་
བྱས་ནས་བསྐྱེད་ཡོད།

རྟེན་པ་མང་པོ་ཐོབ་གྱུར་ཏེ། །ཡུན་རིང་དུས་སུ་བདེ་སྦྱང་གྱང་། །ཆོམ་པོས་ཕྱོགས་པ་
ཇི་བཞིན་དུ། །སྒྲིབ་མོ་ལག་པ་སྟོང་པར་འགྲོ། །གལ་ཏེ་རྟེན་པས་གསོན་གྱུར་ན། །སྤྲིག་ཟད་
བསོད་ནམས་བྱ་ཞེ་ན། །རྟེན་པའི་དོན་དུ་ཁྱོད་གྱུར་ན། །བསོད་ནམས་ཟད་སྤྲིག་མི་འགྱུར་
རམ། །ཞེས་ཀྱང་ཞོར་གསེར་དངུལ་སོགས་མང་པོ་ཞིག་ཐོབ་སྟེ་བསགས་ནའང་། མཐར་ཐུག་

འཆི་པའི་ཆོ་ཆོས་ཀྱི་གྲིས་རྒྱ་དངོས་ཡིངས་ཇོགས་ཕྱོགས་པ་བཞིན་དུ། སྒྲིན་མོ་འཕ་གཅེར་བྱར་
ལག་པ་སྟོང་པར་འགོ་དགོས་པ་ཞིག་ལས་རྟེན་པ་དེ་ནམས་འབྱེར་དབང་མེད། རྟེན་པ་བྱུང་ན་བསོད་
ནམས་གསོག་རྒྱའི་དགེ་མཚན་གཅིག་ཡིད། དགེ་འདུན་ལ་བསྟེན་བཀྱར་དང་ཞབས་ཏོག་ལྟ་བུ་
ལྷ་ཐུབ་ཅིང་། གཞན་ལ་སྟེན་སྒྲིན་སྟོད་ཐུབ་པ་དང་། སྟོབ་གྲའི་མཐུན་ཁྱེན་སོགས་སྒྲིན་ཐུབ་པ་
ཡིན་པས། རྟེན་པ་སྒྱུར་རྒྱ་དང་བསོད་ནམས་གསོག་ཐུབ་སྙམ་ན། དེ་ཡང་མ་དེས་ཏེ། རྟེན་པ་
དང་བསྟེན་བཀྱར་ལ་ཞེན་ཏེ་ཁོང་ཁྱོད་ལངས་ན། ཁྱོད་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཟད་པ་དང་། རྟེན་པ་འཕེལ་
བར་མི་འགྱུར་རམ་སྟེ་འཕེལ་པར་འགྱུར་རོ། དེས་ཁྱོད་ཀྱི་དོན་འགྲུབ་མི་ཐུབ་གསུངས།

གང་གི་དོན་དུ་བདག་གསོན་པ། དེ་ཉིད་གལ་ཏེ་ཉམས་གྱུར་ན། རྟེན་པ་འབའ་ཞིག་
ཤེད་པ་ཡི། གསོན་པ་དེས་གོ་ཅི་ཞིག་བྱ། ཞེས་ང་ཆོས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་ལ་མོས་
པ་བྱས་ཏེ་སེམས་བཟང་པོ་ཞིག་ཨེ་ཡོང་དང་། བསྐལ་པ་ནས་བསྐལ་པ་བརྒྱད་རིམ་གྱིས་སངས་
རྒྱུ་གྱི་ས་ལ་ཇེ་ཉེར་འགྲོ་ཐུབ་པ་དང་། གཞན་དོན་སྐྱབ་པ་ཞིག་ཨེ་ཡོང་སྙམ་པའི་ཚྭ་ཞིག་བསྟེན་
བཞིན། གསོན་པའི་དགོས་པ་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡིན་པས། དགོས་པ་དེ་མ་ཆང་ན་གསོན་དང་མ་གསོན་
ཀྱི་ཁྱད་མ་བྱུང་བ་ཡིན་པས་གཟབ་དགོས་སོ། །

གལ་ཏེ་སེམས་ཅན་ཉམས་ཤེད་པས། མི་སྟན་སྟེ་ལ་ཁྱོད་ཞེ་ན། ཞེས་གལ་ཏེ་མི་གཞན་
གྱིས་སོ་སོར་ངན་སྟོད་བྱས་ནས་གཏམ་མི་སྟན་པ་སྟེ་ལྟ་བུ་བྱུང་བ་ཡིན་ན། དེས་རང་ལ་དགའ་
མོས་ཤེད་མཁན་གྱི་མིའི་སེམས་ལ་སྟོན་ཤོར་ཏེ་དགའ་མོས་ཤེད་པ་དེ་ཉམས་འགྲོ་བས། ང་
ལ་མི་སྟན་པ་སྟེ་ར་ངས་བཟོད་ཐུབ་ཀྱི་མི་འདུག་ཅེས་བརྗོད་ན། གཞན་ལ་མི་སྟན་བརྗོད་
ལའང་ཁྱོད། དེ་བཞིན་ཅི་སྟེ་ཁྱོད་ཀྱི་ཤེད། ཅིས་དེ་འདྲ་ཡིན་ན། ཁྱོད་རང་གིས་ཁྱོད་བསྟེན་ནས་
ཁྱོས་སྐབས། མི་གང་ཞིག་ལ་ཆོག་ངན་སྟེ་ནས་མི་དེ་ལ་སྟོད་པ་ཡོད་ན། དེ་དུས་གཞན་ལ་མི་སྟན་

པར་བཟོད་པ་དེ་ལ་ཡང་བྱོད་རང་གིས་བྱོད་གོས་ཏེ། ཡུལ་དེ་ལ་སེམས་ཅན་མོས་གུས་བྱེད་པ་ལ་སྐྱོན་
བྱེད་པ་ཡིན་པས་སོ། །གཞན་གྱིས་གཞན་ལ་མི་སྟན་པ་ཞིག་བཟོད་ན་འང་བྱོད་གོས། དེ་ལྟ་ན་བྱོད་
རང་གིས་པར་མི་སྟན་པ་ཞིག་བཟོད་ན་དེ་ལ་འང་བྱོད་གོས་ཏེ། རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པས་སོ། །

མ་དད་གཞན་ལ་རག་ལས་པས། འདད་པ་མེད་ལ་བྱོད་བཟོད་ན། ཉོན་མོངས་སྐྱེས་ལ་
རག་ལས་པས། མི་སྟན་སྐྱེས་ལ་ཅིས་མི་བཟོད། ཅེས་གཞན་ཞིག་གིས་གཞན་ཞིག་ལ་མི་སྟན་པ་
བཟོད་པ་དེ་ར་ང་ལ་བྱེད་ཐབས་གང་ཡང་མི་འདུག དད་པ་དེ་གཞན་ཞིག་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན་པས།
དེ་འདྲའི་དད་པ་བརྒྱགས་པ་ལ་ངས་མི་བཟོད་པ་གང་ཡང་མི་འདུག མི་སྟན་པར་སྐྱེས་པ་དེ་ཡང་ཉོན་
མོངས་པ་ལ་བཞེན། རྒྱ་གཞན་ཞིག་ལ་རག་ལས་པས་དེ་ཡང་ཅིས་མི་བཟོད་ཅེས་གསུངས།

སྐྱེས་གཟུགས་མཆོད་རྟེན་དམ་ཆོས་ལ། འབྲུལ་ཞིང་འཛིག་པར་བྱེད་པ་ལ་འང་། བདག་
གིས་ཞེ་སྤང་མི་རིགས་ཏེ། སངས་རྒྱུ་མོགས་ལ་གནོད་མི་མངའ། ཞེས་དཔེར་ན། རྒྱ་
མི་གྲང་བྲན་གྱིས་ང་ཆོ་ལ་སྐྱེས་སྐྱེས་དགྲ་བཏང་བ་ཅུ་ལྟ་མ་ཟད། བོད་གངས་ཅན་སྤྲོངས་ལ་
ཡོད་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེས་གསུང་བྱུགས་རྟེན་གྱིས་མཆོན་པའི་དགེ་འདུན་སྡེ་དང་བཅས་
པ་ལ་འཕྱ་སྤོད་བྱས། གཏོར་བཙོམ་བཏང་། ཁོས་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས་ཆབས་ཆེན་
པོ་བསགས་པས། དེ་ལ་ཁོང་བྱོད་ལང་གི་འདུག་ཅེས་ཟེར་བ་ཡིན་ན། དེ་ཡང་མི་འགྲིག་སྟེ།
སྤྲོད་དམག་དམར་པོས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེས་གསུང་བྱུགས་རྟེན་གཏོར་བཙོམ་ཇི་ཅུ་བྱས་
ཀྱང་། དེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེས་གསུང་བྱུགས་རྟེན་ལ་གནོད་པ་གང་ཡང་མེད། སངས་
རྒྱུས་ལ་གནོད་པ་མི་མངའ་བ་རེད།

དེ་བས་ན་བྱོད་རང་བྱོད་གོས་པ་མི་འདུག ལྷ་མ་གཉེན་ལ་སོགས་པ་དང་། བཤེས་ལ་
གནོད་པ་བྱེད་ནམས་ལ་འང་། རྒྱ་མའི་ཚུལ་གྱི་རྒྱ་གཞན་ལས། འབྲུར་བར་མཐོང་ནས་བྱོད་པ་

བཞེག་ ཁེས་དེ་བཞིན་དུ་སྒྲ་མ་དང་གཉིན་མཛེའ་བཤེས་ལ་སོགས་པར་གནོད་པ་བྱེད་མཁན་རྣམས་
ལའང་སྒྲ་མའི་རྒྱ་མཚན་དེ་རྩ་བུ་ཅི་རིགས་བསམ་པའི་ཐོག་ནས་སྤོ་བ་བཞེག་དགོས།

ལུས་ཅན་རྣམས་ལ་སེམས་ཡོད་དང་། སེམས་མེད་གཉིས་ཀས་གནོད་བྱས་ན། སེམས་
ཡོད་ཅི་སྟེ་བཀར་ཏེ་བཀོན། འདི་བས་གནོད་པ་བཟོད་པར་གྱིས། ཞེས་ལུས་ཅན་རྣམས་ལ་སེམས་
ཡོད་གྱིས་གནོད་པ་དང་། སེམས་མེད་རང་བཞིན་གྱི་འབྱུང་བའི་གནོད་པ་གཉིས་ཀ་ཡོད་གི་ཡོད།
རང་བཞིན་འབྱུང་བའི་གནོད་པ་བྱུང་ན་མི་བྱབ་ཆུང་བ་ཡིན་ན་མ་གཏོགས། སྤོ་སེམས་མི་སྤྱེ་ལ།
སེམས་ཡོད་ཀྱི་གནོད་པ་ལ་ང་ཚོས་དམིགས་སུ་བཀར་ཏེ་ཁོང་སྤོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་། གནོད་པའི་
ངོ་བོའི་ཆ་ནས་སེམས་ཡོད་ཀྱི་གནོད་པ་དང་། སེམས་མེད་ཀྱི་གནོད་པ་གཉིས་ཀས་གནོད་ཚུལ་གཅིག་
པ་འདྲ་འདྲ་ཞིག་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་སེམས་ཡོད་ལ་འཁོན་པ་དེ་རྒྱ་མཚན་ལྡན་པ་མིན་ནོ། བཀོན་ཞེས་
པ་ཁོང་སྤོ་དང་། འཁོན་འཛིན་བྱས་པའི་དོན་ཡིན།

སྤོ་མི་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚན་གཞན་ཡང་། ལ་ལ་རྫོངས་པས་ཉེས་པ་བྱེད། ལ་ལས་རྫོངས་
ཏེ་སྤོས་གྱུར་ན། འདི་ལ་སྤྱོན་མེད་གང་གིས་བྱ། སྤྱོན་དང་བཅས་ཏེ་གང་ཞིག་ཡིན། ཞེས་ལ་
ལ་གནོད་བྱེད་ཁོ་རང་རྫོངས་པའི་སྤོ་ནས་གནོད་འཚེའི་ལས་ཉེས་པ་བྱེད་ཅིང་། དེ་ལ་འགའ་ཞིག་
རྫོངས་པའི་དབང་གིས་སྤོ་རྒྱས་པ་ལ། སྤོ་གཟུ་བོར་གནས་པའི་སྤོ་ནས་བརྟུས་པ་ཡིན་ན་གཉིས་
ཀ་བྱབ་ཆུང་རེད། དཔེར་ན། ལྷ་གྲ་ནང་ཆགས་གཉིས་ཀྱིས་དོན་མེད་པར་ཕན་ཚུན་ཆོག་ངན་
ལ་བ་རེས་དང་། ལན་སྤོ་ག་རེས་བྱས་ན་སྤོ་གཟུ་བོར་གནས་པའི་ནན་པོ་རྣམ་དཔྱིད་ཡོད་མཁན་
ཞིག་གིས་བརྟུས་ན། གཉིས་ཀ་བྱབ་ཆུང་བ། གཅིག་གིས་ཕར་ཁོང་སྤོ་རྣམ་འབྱུང་བརྟུན། དེས་
ནད་མ་ཐེག་པར་ཚུར་ཆོག་ངན་སྤོས་པ་དེ་བྱབ་ཆུང་བར་མཐོང་གི་རེད། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་ང་ཚོས་
ཞིབ་ཏུ་བརྟག་ན། དག་བོས་རྫོངས་པའི་དབང་གིས་གནོད་པ་བྱས། རང་གིས་རྫོངས་པའི་དབང་

གིས་དེ་ལ་ལན་སྒྲིག་ན་བྱ་བ་ཆུང་བ་ཡིན་པས། དེ་འདྲ་བྱེད་རྒྱ་མེད། གཟུ་བོར་གནས་པའི་སྒོ་
གོང་མ་ཞིག་གིས་དབྱེད་པ་ཡིན་ན། རྩོམ་འབྲུལ་ངོ་མ་སྤྲོས་བྱས་ཏེ་ལམ་ཁ་ཚོན་གཅིད་དཀའ་བ་
ལྟ་བུ་གྱུར་བ་རེད།

གཞན་ཡང་། གང་གིས་གཞན་དག་གཞིད་བྱེད་པའི། ལམ་དེ་སྒྲིལ་ཆད་ཅི་ཕྱིར་བྱས། རྣམས་
ཅད་ལས་ལ་རག་ལས་ན། བདག་གིས་འདི་ལ་ཅི་སྟེ་བཀོན། ཞེས་རྒྱ་རྒྱུན་གང་གིས་སེམས་ཅན་གཞན་
གཞིད་བྱེད་ལྟ་བུས་རང་ལ་གཞིད་པ་བྱེད་པ་དེ་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་བསྐྱལ་བ་ལས་བྱུང་ཞིང་། དེ་འདྲའི་
ལམ་དེ་ཡང་རང་གིས་བསགས་པ་ཡིན་པས་གཞིད་བྱེད་དེ་མི་འདོད་ན། སྤྱལ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་དེ་ཁྱོད་
ཀྱིས་ཅི་འདྲི་ཕྱིར་བསགས། རྣམས་ཅད་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་འབྱུང་དགོས་ན། འདི་ཡང་རང་གིས་
བསགས་པའི་ལས་ཀྱིས་བྱུང་བ་ཡིན་པས། དེ་ལ་ཁོང་ཁྱོད་མི་རིགས་སོ། །

དེ་ལྟར་མཐོང་ནས་ཅི་ནས་ཀྱང་། རྣམས་ཅད་ཕན་ཚུན་བྱམས་སེམས་སུ། འགྱུར་བ་
དེ་ལྟར་བདག་གིས་ནི། བསོད་ནམས་དག་ལ་བསྐྱེམས་ཏེ་བྱ། ཞེས་དེ་ལྟར་རང་རང་གི་ལས་
ཀྱི་འབྲས་བྱས་བདེ་སྤྱུག་གི་འཕེལ་འགྲིབ་ཡོང་གི་ཡོད་པ་དེའི་ངང་ཚུལ་གཤེས་པར་བྱས་ཏེ། རང་
གཞན་སེམས་ཅན་རྣམས་ཅད་ཕན་ཚུན་བྱམས་པའི་སེམས་ཀྱིས་མངོན་འཛིན་བརྩེ་བ། མཐུན་གྲོགས་
རོགས་རེས་བྱེད་པའི་ཐོག་ནས་བསོད་ནམས་གསོག་པའི་ཐབས་ལ་བསྐྱེམ་དགོས། ཁོང་ཁྱོད་སྒྲོང་
མཁན་དང་། མ་སྦྱིད་པ་འབྱུང་རྒྱུན་བཟོ་མཁན་ལ་བཟོད་པ་སྒྲོམ། དུས་རྒྱུན་ཆང་མས་འཆམ་
པོ་བྱས། བརྒྱ་ལ་ཁོང་ཁྱོད་ལངས་དགོས་པ་ལྟ་བུ་བྱུང་བ་ཡིན་ནའང་། གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་བཟོད་
པ་སྒྲོམ་རེས་བྱས་ཏེ་མདོ་དོན་བསོད་ནམས་གསོག་པ་ལ་བསྐྱེམ་པར་བྱ་དགོས།

དེའི་དཔེ་འགོད་པ་ལ། དཔེར་ན་བྱི་མ་ཚོག་གྱུར་པའི་མེ། བྱི་མ་གཞན་ཞིག་ཏུ་སྤོང་ནས་
ནི། ལྟ་སོགས་གང་ལ་མཆེད་བྱེད་པ། དེ་ནི་ཕྱུང་སྟེ་དོར་བར་རིགས། དེ་བཞིན་གང་ལ་སེམས་

ཆགས་ནས། ཁེ་སྤང་མེན་མཆེད་གྱུར་པ། བསོད་ནམས་ཆོག་པར་དོགས་པ་ཡིས། ཉེ་ནི་དེ་
ཡི་མོད་ལ་དོར། ཁེས་དཔེར་ན། བྱིས་ཆོག་པར་བྱེད་པའི་མེ་ཞིག་བྱིས་གྱི་ཟུར་ནས་ཡོང་གི་
འདུག་ན། དེ་མ་ཐག་མེད་པར་བཟོ་དགོས་པ་བཞིན། ང་རང་ཆོའི་བསོད་ནམས་ཆོག་པའི་ཉེན་
ཁ་ཅན་ཁེ་སྤང་གི་མེ་འབར་བ་བྱུང་ན། དེ་སྐྱེ་བའི་མོད་ལ་དེ་མ་ཐག་དོར་བ་སྟེ་མགོ་གཞོན་དགོས།
གཞན་ཡང་། གཞོད་བྱེད་གྱིས་རང་ལ་མི་སྟན་པར་བཟོ་དེ་པ་དང་། དེས་སྐྱེན་པས་སྤྲུག་བསྐྲུལ་
ཕན་ཆོགས་བྱུང་བ་ལ་ཡིད་མི་དགའ་བ་བྱེད་སྐྱེ་མེད།

ད་ལྟ་མིའི་ཉེན་ལ་སྤྲུག་བསྐྲུལ་ཆུང་དུ་བྱུང་བ་དེས་ཆོ་རབས་སྡོན་མ་ནམས་སུ་བསགས་
ཤིང་ད་ལྟ་ནམ་སྟེན་སྤྱང་མ་ཟིན་པའི་ལས་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་པེས་ལ་བཞེན། དེ་ལྟ་བུའི་བརྒྱུག་པར་
དགའ་བའི་ནམ་སྟེན་ད་ལྟ་མིའི་ཉེན་ལ་སྤྲུག་བསྐྲུལ་སྟེན་པ་དེས་གོ་ཆོད་པ་ཞིག་བྱུང་ན་སྟེ་མ་པའི་
འཕེན་པ་བཏང་ན། སྟེན་བྱུང་པ་དང་བསྐྱུར་བྱུང་པ་ཡོང་གི་ཡོད་པས། གསད་བྱེད་མི་ཞིག་ལག་
བཅད་དེ། གལ་ཏེ་ཐར་ན་ཅིས་མ་ལེགས། གལ་ཏེ་མི་ཡི་སྤྲུག་བསྐྲུལ་གྱིས། ཉེ་ལྟུང་བ་བྲལ་ན་
ཅིས་མ་ལེགས། ཁེས་སྟོས་ས་སྟོས་འཛོག་གིས་གཞོད་པ་ཆུང་དུ་ལག་པ་བཅད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་གིས།
གཞོད་པ་ཆེན་པོ་སྟོག་གཅོད་པ་ལས་ཐར་ན་ཅིས་མ་ལེགས། དེ་བཞིན་དུ་གལ་ཏེ་མིའི་ཉེན་གྱི་སྤྲུག་
བསྐྲུལ་ཆུང་དུ་ཞིག་གིས་སྤྱི་མར་ངན་སོང་དུ་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་སྤྱང་བྱུང་ན་ཏ་ཅང་ལེགས་པོར་
ཅིས་མི་འགྱུར་ཏེ་འགྱུར་རོ། ཉེ་པེར་ན། ནལ་འཕྱོར་གྱི་དབང་སྤྲུག་མི་ལ་བཞད་པའི་དོ་རྩེའི་
སྐྱ་ཆོ་སྟོད་ལ་སྤྲུག་པ་མང་པོ་བསགས་པ་ནམས་སྤྱང་མ་མར་པའི་བྱུགས་རྩེའི་ལྷགས་ཀྱས་བཟུང་ནས་
ཐབས་མཁས་གྱི་མཛད་པས་སྐྱ་ཆོ་དེ་ལ་སྤྲུག་སྤྱོང་མང་པོ་བཏང་བའི་དགོས་དོན། སྐྱ་ཆོ་སྟོད་ལ་
ལས་ངན་བསགས་པ་དེ་ནམས་སྐྱ་ཆོ་སྤྱི་མར་འབྲས་བྱུང་ན་པ་སྤྱོང་མི་དགོས་པར་སྐྱ་ཆོ་དེ་གར་སྤྲུག་
བསྐྲུལ་ཕྱོམ་ཞིག་གིས་དག་པར་བྱས་ཏེ། སྐྱ་ཆོ་དེ་ལ་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་བརྟེན་པར་མཛད་པའི་

ཐབས་མཁས་ཀྱི་མཛད་པ་ཇི་ལྟར་བསྐྱབས་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན།

རྒྱ་མཚན་གཞན་ཡང་། ད་ལྟའི་སྤྱད་བསྐྱེད་འདི་ཙམ་ལའང་། བདག་གིས་བཟོད་པར་
མི་རྒྱས་ན། དེས་ན་དཔུལ་བའི་སྤྱད་བསྐྱེད་རྒྱ། ཁྱོད་པའི་སྤྱད་བསྐྱེད་མི་བྱེད། ཅེས་གཞན་
ཡང་། ད་ལྟ་གནོད་བྱེད་ཀྱིས་རང་ལ་གནོད་པ་བསྐྱེད་བས་སེམས་མི་བདེ་བ་ཡོང་བ་ལྟ་བུ་སྤྱད་བསྐྱེད་
དེ་ཙམ་ཡང་ཁྱོད་ཀྱིས་མི་བཟོད་ནས་ཁོང་ཁྱོད་སྤྱད་པ་ཡིན་ན། དེས་སྤྱད་མར་རན་འགྲོར་འཕེན་བྱེད་
ཀྱི་ལས་གསོག་གི་ཡོད། སྤྱད་བསྐྱེད་ཆུང་དུ་ཞིག་མི་འདོད་བཞིན་དུ་སྤྱད་བསྐྱེད་ཆེན་པོ་འབྱུང་
བའི་རྒྱ་གསོག་གིན་བསྐྱེད་ན་ཁྱོད་རང་ཆེས་ཆོངས་པའི་རང་ཆུལ་ལས་མ་འདས་སོ། །

འདོད་པའི་དོན་དུ་བསྐྱེད་ལ་སོགས། དཔུལ་བར་སྟོང་ཕྱག་སྟོང་གྱུར་གྱང་། བདག་
གིས་རང་གི་དོན་དང་ནི། གཞན་གྱི་དོན་ཡང་མ་བྱས་སོ། འདི་ནི་དེ་ཙམ་གནོད་མིན་ལ། དོན་
ཆེན་དག་གྱང་འབྱུང་འབྱུང་བས། འགྲོ་བའི་གནོད་སེལ་སྤྱད་བསྐྱེད་ལ། དགའ་བ་འབའ་ཞིག་
འདིར་བྱ་རིགས། ཞེས་འདོད་པའི་དོན་དུ་ལས་གཞི་སྤྱད་བསྐྱེད་ལས་ཐབས་ཤེས་མང་
པོ་ཞིག་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དེའི་འབྲས་བུ་ཕྱགས་སུ་རན་སོང་དུ་སྤྱད་བའི་རྒྱར་འགྲོ་བཞིན་ཡོད། དེ་འདྲ་
སྤྱད་བསྐྱེད་ལས་འབྱུང་དུ་འང་རང་ཉིད་དཀའ་ངལ་ཆེ་བ། ཕྱགས་སུ་ཕན་པ་མེད་པར་གནོད་པ་འབའ་
ཞིག་འདྲེན་བྱེད་དུ་གྱུར་ཡོད། དགས་རང་ལ་གནོད་པ་བྱས་པས་འབྲས་ཀྱི་སྤྱད་བསྐྱེད་དེ་ཙམ་
ཀྱིས་ནད་མ་ཐེག་པ་གང་ཡང་མེད། གནོད་པ་ཕྱན་ཆེགས་དེས་རྒྱན་པས་རང་ལ་བཟོད་པ་སྟོམ་པའི་
གོ་སྐབས་ཡོང་གི་ཡོད་པས། དོན་ཆེན་པོ་སྤྱད་བསྐྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དཔུལ་ལ་འབྱུག་པ་ལས། བཟོད་
པས་མཛེས་ཤིང་སྤྱད་བསྐྱེད་པོ་དམ་པ་ལ། ཤངས་དང་ལྷགས་དང་ལྷགས་མིན་ཤེས་པ་ལ། མཁས་པར་
འགྱུར་ཞིང་དེ་ཡི་འོག་དུ་ནི། ལྟ་མའི་སྤྱད་བསྐྱེད་པ་ཟད་པར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་
ཕྱགས་ནས་གནོད་པ་སེལ་བར་བྱེད་ཅིང་། ད་ལྟ་འབྲས་དུ་སྤྱད་བསྐྱེད་ཀྱི་ནམ་པ་ཕྱན་བུ་ཡོད་པ་

དེ་ལ་དགའ་བ་འབའ་ཞིག་སྒྲིམ་རིགས་སོ། །

འདི་མན་ཆད་དག་ལ་གཞན་གྱིས་ལེགས་པར་བྱས་པ་ལ་སྒྲིབ་དགག་ཚུ་ལ་བརྟན་པ་འདིས་
སྤྱག་བསྐལ་དང་ལེན་གྱི་བཟོད་པ་སྒྲིམ་ཚུ་ལ་བརྟན་འདུག

གཞན་གྱི་ཡོན་ཏན་ལྡན་བསྟོད་ནས། །གལ་ཏེ་དགའ་བའི་བདེ་ཐོབ་ན། །ཡིད་བྱིད་ཀྱང་
ནི་དེ་བསྟོད་ནས། །ཅིའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་དགའ་མི་བྱེད། །ཅེས་རང་ཉིད་མི་དགའ་སའི་དག་ལ་མི་
གཞན་གྱིས་བསྟོད་པ་བཏང་ན། དེར་སོ་སོ་བྲིས་ན་དགོས་པ་གང་ཡང་མེད། །བསྟོད་པ་གཏོང་
མཁན་ཁོ་རང་གི་རྒྱུད་ལ་སེམས་དགའ་པོ་དང་ཡིད་ཆོས་པོ་ཡོང་གི་ཡོད་པ་དེ་དང་མཉམ་དུ་རང་
ཉིད་ཀྱང་དེ་དེ་བཞིན་བྱས་ན་སེམས་སྦྱིད་པ་ཁེ་བཟང་ཡིན། དཔེར་ན། རྒྱ་མིར་ལམ་འགོ་སྤྲོད་
བྱ་བུར་སྟེ་ཡར་རྒྱས་ཕྱིན་པའི་སྐབས་གང་དག་ཐབས་རྒྱགས་ལ་བསམ་ན། རང་མ་སྦྱིད་པ་སྤྱག་
བྱོང་ལས་རྒྱ་མི་ལ་གཞོད་ཀྱི་མེད། དེ་ལས་རྒྱ་མི་ཡིན་ནའང་མི་གཅིག་མཚུངས་ཡིན་པས་བདེ་སྦྱིད་
རྒྱ་མི་ལའང་དགོས། ཡག་པོ་བྱུང་འདུག་བསམ་ན་སྦྱིད་པ་ཡོད། དཔེར་ན། རྒྱ་མི་གྲང་ཁན་ལྟ་
བུ་ལ་རྒྱ་ལ་ཁབ་གཞན་ཞིག་གིས་བསྟོད་པ་བཏང་། ཆོང་གི་འབྲེལ་བ་བྱས་ན་ང་ཆོ་མ་སྦྱིད་པ་བྱས་
ཏེ་ང་ཆོའི་དགའ་དེ་ཡར་རྒྱས་འགོ་བཞིན་འདུག་བསམ་ནས་མ་སྦྱིད་པར་བསྐད་ན་ཕན་ཐོགས་གང་ཡང་
མེད། དེ་ལས་རྒྱ་མི་ཡང་སྟོང་ཐེའི་ཡུལ་རེད། དེང་སྐབས་རྒྱ་མི་དྲུང་ཕྱར་བཅུ་སྤྱག་ལྟ་ཅམ་
ཟེན་གྱི་ཡོད། ང་ཆོ་བོད་པ་ས་ཡ་དུག་ལ་བདེ་སྦྱིད་དགོས་པ་མ་ཟད། དེ་ལས་མང་བ་དྲུང་ཕྱར་
བཅུ་སྤྱག་ལྟ་ཡོད་མཁན་ལའང་བདེ་སྦྱིད་ངེས་པར་དགོས་བསམ་ན་འགྲིག་པ་ཡིན། ལས་ངན་
མ་བསགས་པར་སེམས་སྦྱིད་པ་ཡོང་རྒྱ་དགེ་མཚན་ཆེ་བ་ཡོད།

བྱིད་ཀྱི་དགའ་བའི་བདེ་བ་འདི། །བདེ་འབྱུང་ཁ་ན་མ་ཐོ་མེད། །ཅེས་དེ་ལྟ་བུའི་དགའ་
བ་སྒྲིམ་པ་འདི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གནང་བའི་བདེ་བ་ཡ་རབས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་ལྡན་པ་ཞིག་ཡིན།

རང་གི་དག་ལ་གཞན་ཞིག་གིས་བསྟོད་པ་བཏང་ན། རང་ཡང་དེ་དང་མཉམ་དུ་དགའ་བ་བསྟོམས་ཏེ།
དེ་འདྲའི་བདེ་བ་གྲུ་ཉོམ་པ་ཞིག་བྱུང་བ་ལ་ཁ་ན་མ་ཐོ་མེད་པ་རེད། དཔེར་ན། རྒྱ་ནག་ལ་དེ་སྡོན་
ས་ཡོམ་རྒྱབ་པ་དང་། ཉེ་ཆར་ཡང་ས་ཡོམ་ཞིག་རྒྱབ་འདུག ས་ཡོམ་རྒྱབ་དུས། ཡག་པོ་བྱུང་
འདུག་སྟམ་པའི་ཡིད་ཆོམས་པ་དེ་འདྲ་བའི་སེམས་ཀྱི་དགའ་བ་དེ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་མི་རུང་བ་དང་
མ་རབས་ཡིན།

ཡོན་ཏན་ལྡན་པ་ནམས་ཀྱིས་གནང་། གཞན་སྟུང་པ་ཡི་མཆོག་ཀྱང་ཡིན། ཞེས་དེ་
ལྟར་བྱུང་ན། དཔེར་ན། སྟུང་སའི་གྲོགས་པོ་ཞིག་གིས། བོད་པ་ཆོ་དངོས་གནས་དྲང་པོ་འདུག
རྒྱ་མི་ཟེར་དུས་སྟུག་པ་འབའ་ཞིག་བྱུང་ན་བསམ་པ་མེད་པར། ཡར་རྒྱས་རྒྱ་མི་ལ་ཡང་དགོས་
པར་བསམ་ནས། བརྟེ་བ་བྱེད་ཀྱི་འདུག་བསམ་པ་ཡིན་ན། ཡོན་ཏན་ལྡན་པ་སངས་རྒྱས་བྱུང་
ཐུབ་སེམས་དཔའ་ནམས་ཀྱིས་གནང་བ་མ་ཟད། གཞན་སྟུང་པ་ཡི་མཆོག་ཀྱང་ཡིན། ཞེས་
མི་ཆོས་བོད་པའི་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་སྒྲངས་དྲང་པོ་དྲང་བཞག་དང་། རང་གི་དག་པོ་ལ་ཐོབ་ཐང་
བརྟེད་དེ་ཁ་གཏད་གཅོག་གི་ཡོད་ནའང་། བརྟེ་བ་འདོར་གྱི་མི་འདུག དེང་སྐབས་འཇམ་བུའི་
མྱིང་འབྲུག་ཆ་དོད་པོ་འདིའི་ནང་ལ། སོ་སོས་དམན་ས་གཟུང་དགོས་པ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། འོན་
ཏེ་དེ་ལ་བྱུབ་ཆོད་ཤོད་མཁན་ཞིག་འདུག་ན། དེ་ལ་ལན་མ་སྟོག་ན་འགྲིག་ཐབས་མེད། རྒྱ་མིས་
བྱས་པ་དེ་ནམས་འགྲིག་གི་མི་འདུག་ཅེས་ང་ཆོས་ལན་སྟོག་གི་ཡོད་ཅིང་། སྐད་རྒྱག་གི་ཡོད།
གང་ཡོང་ཅི་ཡོང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། སེམས་ཀྱི་ཕྱགས་ནས་རྒྱ་མི་ཡང་རང་དང་སྟོ་ཀྱན་ནས་
བདེ་བ་འདོད་ཅིང་སྟུག་བསམ་མི་འདོད་པ་གཅིག་གྱུར་རེད་བསམ་པ་དེའི་ཐོག་ནས་བརྟེ་བ་དང་
བྱམས་པ་འདོར་མི་རིགས། དེའི་ངང་ནས་ལས་ཀ་ལོར་འབྲུལ་ཡོད་པ་དེ་ལ་སྟོན་དུ་བཞུས་ནས་
ཁ་གཏད་བཅག་ན་མཐའ་གཉིས་སུ་མི་ལྷུང་བ་དེ་གཟེ་བརྟེད་ཡིན།

ཆོས་པ་ཡིན་མདོག་གིས་འབྲས་ཐམས་ཅད་ཤོར་ནས་བསྐྱད་པས་འགྲིག་ཐབས་མེད། ཡང་།
 སྲིད་ཀྱི་ལས་དོན་ཡིན་ཞེས་དག་ལ་ཞེ་སྤང་དྲག་པོས་ཀློན་ནས་འབྲུག་ས་ཏེ་བསྐྱད་ན་འདྲོད་འབྲུལ་རེད།
 དེ་བས་ཆོས་དང་སྲིད་གཉིས་མཉམ་དུ་འགོ་བྱལ་པ་ཞིག་བྱུང་ན་དེ་ཕྱིན་ཡོད། ཤེས་སོང་ངམ། སྲིད་
 ཀྱི་ལག་ལེན་ཡག་པོ་ཞིག་ཡོང་བ་ལ་ཡ་རབས་ཀྱི་གཞི་བཟུང་ན་སྲིད་དེ་ཡག་པོ་ཡོང་གི་རེད། ཡ་རབས་
 ཀྱི་གཞི་འཛིན་ས་དེ་ཆོས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཐོག་ནས་ཡོང་དགོས་པས་གལ་ཆེན་པོ་རེད།

གཞན་ཡང་དེ་ལྟར་བདེ་འགྱུར་ཞེས། གལ་ཏེ་ཁྱོད་བདེ་འདི་མི་འདོད། ལྷ་རྩལ་སྤྱོད་
 སོགས་སྤངས་པའི་ཕྱིར། མཐོང་དང་མ་མཐོང་ཉམས་པར་འགྱུར། ཞེས་གལ་ཏེ་ཁྱོད་རང་
 གི་དག་ལ་གཞན་ཞིག་གིས་བསྟོད་པ་བྱེད་སྐབས། གཏོང་མཁན་དེའི་རྒྱུད་ལ་སེམས་སྦྱིད་པོ་དང་
 ཡིད་ཆེ་མ་པོ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད་པ་དེ་ལ། ཁྱོད་ཕྱག་དོག་གི་དབང་གིས་མི་དགའ་བ་བྱུང་ན། འོ་ན་
 ཁྱོད་ཀྱིས་མི་གཞན་ལ་ཁ་ལག་གཏོང་བ་དང་། བསྟོད་པ་བྱེད་པ་དང་། ལྷ་རྩལ་སྤྱོད་པ་སོགས་མི་
 གཞན་དགའ་བོ་ཡོང་བའི་ལས་དེ་ནམས་འདོར་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟར་བྱས་ཀྱིན་པས་ཕ་རོལ་པོའི་རྒྱུད་
 ལ་དགའ་བ་བྱུང་ལ། ཁྱོད་ཕ་རོལ་པོའི་རྒྱུད་ལ་དགའ་བ་བྱུང་ན་མ་སྦྱིད་པ་བྱེད་མཁན་ཞིག་ཡིན་
 པས་སོ། །དེ་ནམས་མཆོམས་བཞག་ན། མཐོང་བའི་ཆོ་འདི་དང་མ་མཐོང་བ་ཆོ་རབས་ཕྱི་མ་
 ནམས་སུ་ཡང་འདོད་དོན་བདེ་བ་འགྱུར་པ་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ། །

རང་གི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་ཆོ། གཞན་ལ་འདྲང་བདེ་བ་འདོད་པར་བྱེད། གཞན་གྱི་
 ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་ཆོ། རང་ལ་འདྲང་བདེ་བ་མི་འདོད་བྱེད། ཅེས་འདྲ་སྒྲུབ་པར་ལྟར་ཞུ་བ་ཞིག་
 བདེ་ཞིང་། ང་ཆོའི་བྱེད་སྤྲུངས་དེ་ཐབས་སྦྱོར་པོ་དང་བྱུང་མཆར་ཡིན། རང་ཉིད་ལ་མི་གཞན་
 ཞིག་གིས་ཡོན་ཏན་བརྗོད་ནས་བསྟོད་པ་བརྗོད་པའི་ཆོ་ཕ་རོལ་པོ་བསྟོད་པ་གཏོང་མཁན་གྱི་རྒྱུད་
 ལ་སེམས་དགའ་བདེ་ཡོང་བ་དེ་འདོད་པ་དང་། མི་གཞན་ཞིག་གིས་གཞན་ཞིག་གི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་

པའི་ཆེ་པ་རོལ་པོའི་རྒྱད་ཀྱི་བདེ་བ་དེའང་ཁྱོད་ཀྱིས་མི་འདོད་པ་མ་ཟད། རང་གི་རྒྱད་ལ་ཡིན་
ནའང་། རྒྱལ་དོག་སྐྱེས་ནས་བདེ་བ་མི་འདོད་པ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་འདི་ཁྱོད་རང་བྱད་མཆར་པོ་རེད་
ཅེས་པའོ། །

སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་པའི་འདོད་པས། །བྱང་ཆུབ་ཏུ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་ནས། །སེམས་
ཅན་རང་གིས་པའི་རྟེན་ན། །དེས་གོ་ཅི་སྟེ་ཁྱོ་བར་བྱེད། །ཅིས་དེ་འདྲའི་སེམས་བཅངས་བཞིན་དུ།
ཁ་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་པའི་བ་དང་བའི་བའི་རྩ་དང་ལྔ་ན་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྟོན་ལམ་བཟུང་བ་
པ་དང་། །ལར་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་པའི་བ་དང་བའི་བའི་དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་
བསྐྱེད་པར་ཁས་འཆེས་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་རང་གི་ངོས་ནས་དགའ་བའི་འཁོར་བ་ཕྲན་བུ་རྟེན་
ཅིང་བྱུང་བའི་ར་ཁྱིད་རང་ཁྱོད་གོས་པའི་རྩ་མཆོན་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་མེད་དོ། །

འཛིག་རྟེན་གསུམ་མཆོད་འཁོར་གྱི་པར། སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་འདོད་ཅེ་ན། །བསྟེན་
བཟུང་རན་ངོན་ཅམ་མཐོང་ནས། ཅི་སྤྱིར་དེ་ལ་གདུང་བར་བྱེད། ཅེས་འཛིག་རྟེན་གསུམ་
གྲིས་མཆོད་པར་འོས་པའི་ཡུལ། སངས་རྒྱལ་གྱི་གོ་འཕང་ལ་སེམས་ཅན་རྣམས་འགོད་འདོད་ཡོད་
ཅེས་དམ་བཅའ་བཞིན་དུ། སེམས་ཅན་རང་རང་སོ་སོས་བསྟེན་བཟུང་རན་ངོན་ཅམ་ཐོབ་པ་དེ་
ལ་དགའ་བ་བསྟོམ་རྒྱུའི་ཆབ་དུ་ཅིའི་སྤྱིར་དེ་ལ་གདུང་བར་བྱེད་དེ་བྱེད་མི་རིགས་སོ། །

གསེ་བྱ་གང་ཞིག་ཁྱོད་གསེ་བ། ཁྱོད་ཉིད་ཀྱིས་ནི་སྤྱོན་བྱ་སྟེ། ཤེན་གྱིས་འཛོ་
བ་རྟེན་གྱུར་ན། ཉན་འ་མི་འགྱུར་བར་སྦྲར་ཁྱོ་འམ། ཞེས་ཁྱོད་ཀྱིས་གསེ་དགོས་པའི་ལས་
འགན་འབྲི་བའི་སེམས་ཅན་འདི་རྣམས་ཁོ་རང་ཚོས་འབད་བཅོམ་བྱས་ནས་ཐུན་བུའི་རང་མགོ་
འཛོན་པའི་བདེ་བ་ཐོབ་ཅིང་རྟེན་པ་དེར། ཁྱོད་ཀྱིས་ངེས་པར་དུ་དག་མགུ་ཡི་རང་བྱེད་དགོས་
པ་ལས། དེ་ལ་སྦྲར་ཁྱོ་འམ་སྟེ་ཁྱོ་བར་མི་རིགས་སོ། །

དེ་ཅི་འགོ་ལ་མི་འདོད་ན། །དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་འདོད་གང་ཡིན། །གང་ཞིག་གཞན་འབྱོར་
 ཁྱོད་ཀྱི་ལ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་ག་ལ་ཡོད། །ཅེས་དེ་ལྟ་བུའི་འགོ་བཤེར་རང་ཆོས་ཐོབ་པའི་བདེ་
 བ་ཕྱ་མོ་ཞིག་བྱུང་བ་ལ་ཡང་ཁྱོད་རང་གིས་མི་འདོད་པ་ཡོང་གི་འདུག་ན། སེམས་ཅན་དེ་ལ་བྱང་
 ཆུབ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་གང་ཞིག་ཡིན་ཏེ་ཡོད་དམ། གཞན་གྱི་འབྱོར་པ་ཕྱན་ཆོག་ས་ལ་སྤྲོ་མཁན་
 དེ་ལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྒྲ་ན་མེད་པའི་བདེ་བ་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་གོ་འཕང་སྐྱབ་འདོད་
 གྱི་སེམས་ནི་ག་ལ་ཡོད་དེ། ངེ་མ་ཅམ་ཡང་མི་བློ་གསུངས།

གལ་ཏེ་དེས་དེ་ལས་རྙེད་དམ། སྦྱིན་བདག་བྱིས་ན་གནས་གྱུར་པ། །ཀྱན་དུ་འང་དེ་ཁྱོད་
 ལ་མེད་ན། །བྱིན་མ་བྱིན་རུང་དེས་ཅི་བྱ། །ཞེས་གཞན་ཡང་། ས་རོལ་པོ་ལ་ཡོད་པའི་ཕུན་ཆོག་ས་
 དེ་ནམས་ལ་ཁྱོད་རང་གིས་ཕྱག་དོག་བྱེད་དགོས་དོན་མེད་དེ། ས་རོལ་པོའི་ཕུན་ཆོག་ས་ནི་ཁོ་རང་
 ལ་ཐོབ་ཐང་ཡོད་པ་ཞིག་ལས། དེའི་བགོ་སྐལ་ཐོབ་རྒྱ་ཅང་མེད་ཅིང་། གལ་ཏེ་ས་རོལ་པོ་དགྲ་
 ལྟ་བུ་དེས་རང་གི་སྦྱིན་བདག་ལས་བྱུང་བའི་རྙེད་པ་འཇམ། དེ་མིན་རྙེད་པ་ཡོད་པ་དེ་ནམས་ལ་དམིགས་
 ནས་མི་བདེ་བ་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡང་མེད་དེ། སྦྱིན་བདག་གི་བྱིས་ན་གནས་པའི་རྙེད་པ་དེ་
 ནམས་ནི་ཁྱོད་ལ་ཐོབ་རྒྱ་མེད་ལ། སྦྱིན་བདག་དེས་ཁྱོད་ཀྱི་དགྲ་དེ་ལ་སྦྱིན་རུང་མ་སྦྱིན་རུང་། ཁྱོད་
 ལ་ཕན་གཞོད་གང་ཡང་མེད་པས་སོ། །

བསོད་ནམས་དང་ནི་དད་པ་འཇམ། །རང་གི་ཡོན་ཏན་ཅིའི་ཕྱིར་འདོར། །རྙེད་པར་གྱུར་
 པ་མི་འཛིན་ལ། །གང་གིས་སྤྲོ་བར་མི་བྱེད་སྒྲོས། །ཞེས་ཁྱོད་རང་ཕུན་སུམ་ཆོག་ས་པ་དང་བདེ་
 སྦྱིད་འདོད་ན་ནི། དེའི་རྒྱ་བསོད་ནམས་དང་དད་པ་སྐྱབ་དགོས། རྒྱ་བསོད་ནམས་དང་བསོད་པ་སོགས་
 རང་གི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པས་ཅིའི་ཕྱིར་ཁྱོད་ཀྱིས་སྤྲོ་བ་བསྐྱེད་ཏེ། བདེ་སྦྱིད་ཀྱི་རྒྱ་དེ་ནམས་ཁྱོད་ཀྱིས་
 འདོར་རམ་སྟེ་འདོར་མི་རིགས། རྙེད་པ་དང་བདེ་སྦྱིད་ཕུན་སུམ་ཆོག་ས་པ་གང་ལས་བྱུང་བའི་

ཀྱུ་དེ་མི་འཛིན་པར། འཛོམས་པར་བྱེད་པ་རང་ཉིད་ལ་ཀྱུ་མཚན་གང་གིས་སྤྱོད་བར་མི་བྱེད་དེ། སྤྱོད་ན་རང་ཉིད་ལ་སྤྱོད་རིགས་སོ། །

སྤྱོད་ནི་རང་གིས་སྤྱི་ག་བྱས་ལ། རྒྱ་ངན་མེད་པར་མ་ཟད་ཀྱི། བསོད་ནམས་བྱས་པ་གཞན་དག་དང་། རྩོན་ཅིག་འགྲན་པར་བྱེད་འདོད་དམ། ཞེས་སྤྱོད་ནི་རང་ལ་རྟེན་པ་མི་འབྱུང་བའི་ཀྱུ་སྤྱི་ག་པ་བསགས་པ་ལ་རྒྱ་ངན་མེད་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད། མི་གཞན་བསོད་ནམས་བསགས་པ་དག་དང་འགྲན་པར་འདོད་ནས་སྤྱོད་བ་དེ་ཐབས་སྤྱོད་པའི་བྱ་བ་ལས་མ་འདས་སོ། །

བམ་པོ་གཉིས་པའོ། གཤམ་ཏེ་དག་ཞིག་མི་དགའ་ནའང་། ཏེ་ལ་སྤྱོད་དགར་ཅི་ཞིག་ཡོད། སྤྱོད་ཀྱི་ཡིད་སློན་ཙམ་གྱིས་ནི། ཏེ་ལ་གཞོད་པའི་ཀྱུ་ར་མི་འབྱུང་། ཞེས་དཔེར་ན། གཤམ་ཏེ་རང་གི་དག་དེ་ལ་མི་དགའ་བའམ། ཁ་ཆག་སྒྲ་ར་ལ་གྱི་གོད་ཆག་ལྟ་བུ་བྱུང་བ་ཡིན་ནའང་། ཏེ་ས་སྤྱོད་ལ་དངོས་སུ་ཕན་པ་གང་ཡང་མེད་ལ། སེམས་ནས་སྤྱི་ག་པ་ཞིག་བྱུང་ན་བསམ་པའི་ཡིད་སློན་ཙམ་གྱིས་ནི་དེ་ལ་གཞོད་པ་གང་ཡང་ཡོད་གི་མ་རེད། སྤྱོད་ཀྱི་འདོད་པས་སྤྱི་ག་པ་སྤྱུ་ལ་དེ། གྲུབ་ནའང་སྤྱོད་དགར་ཅི་ཞིག་ཡོད། གཤམ་ཏེ་འཆོངས་པར་འབྱུང་ཞེ་ན། ཏེ་ལས་ཕྱང་བའང་གཞན་ཅི་ཡོད། ཅིས་སྤྱོད་རང་གིས་དག་པོ་ལ་སྤྱི་ག་པ་སྤྱུ་ལ་བ་དང་། ཀྱུ་པ་ཞིག་བྱུང་ན་བསམ་པའི་དོན་དེ་གཤམ་ཏེ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནའང་། དགའ་ཀྱུ་ཅི་ཡོད། སྤྱོད་ལ་ཕན་ཐོགས་ནི་གང་ཡང་ཡོད་རེ་མེད། གཤམ་ཏེ་ཡིད་སློན་ལྟ་ར་འབྱུང་པས་སྤྱོད་ཡིད་ཆོམས་པའི་འཆོངས་པའམ། དོན་ཡོད་པ་བྱུང་སྟམ་ན། གཞན་ལ་ཀྱུ་ཆག་བྱུང་བ་དེར་ཡིད་ཆོམ་ན། སྤྱོད་དངོས་མཁུག་གསུམ་ཆང་བའི་གཞོད་སེམས་དག་པོ་ཞིག་མངོན་དུ་གྱུར་བ་ཡིན་པས། ཏེ་ལས་ཕྱང་བའང་གཞན་ཅི་ཡོད་དེ་མེད་དོ། །

ཉོན་མོངས་ཉ་པས་བཏབ་པ་ཡི། མཆིལ་པ་འདི་ནི་མི་བཟད་གཟེ། ཏེ་ས་བཟུང་སེམས་དཔྱུལ་བུམ་པར་ཡང་། དཔྱུལ་བའི་སྤང་མས་བདག་འཆོད་ངེས། ཞེས་ཉ་པ་ལྟ་བུའི་ཉོན་མོངས་

པས་བཏབ་པའི་མཆིལ་པ་སྟེ་ལྷགས་ཀྱི། མི་བཟད་པའི་གཟེ་སྟེ་ལག་པ་རྣམས་པོ་འབེན་ལ་ཤིག་ཐུབ་
 རེས་ལྟ་བུ་ཡོད་པའི་དོན། ཉོན་མོངས་ཞེ་སྤང་གི་ཉ་པས་བཏབ་པའི་ལྷགས་ཀྱི་ཏ་ཅང་གི་རྣམས་པོ་
 ཡོད་པ་དེས་ཁྱེད་རང་བཟུང་ན། དེས་དཔྱལ་བའི་བུམ་ནང་དུ་དེས་པར་འབྲིད་པར་འགྱུར་བས་
 གཟབ་གཟབ་བྱེད་དགོས་ཏེ། ཡིད་གཟབ་མ་བྱས་པར་དཔྱལ་བར་སྐྱེས་ན་དཔྱལ་བའི་སྤྱང་མ་ཆོས་
 རྣམས་ཀྱངས་དུ་མས་དཔྱལ་བའི་ཁྱི་ཆུ་ལ་སོགས་པར་འཆོད་པར་དེས་སོ། །

བསྟོན་དང་གྲགས་པའི་རིམ་གྲོས་ནི། །བསྟོན་ནམས་མི་འགྱུར་ཆེ་མི་འགྱུར། །བདག་
སྟོབས་མི་འགྱུར་ནད་མེད་མིན། །ལུས་བདེ་བར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བསྟོན་པ་དང་གྲགས་
པ་ཞེས་འབྲེལ་སྐྱེ་མ་སྐྱར་ན་གོ་བ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་འདྲ། འཇིག་རྟེན་སལ་པས་བསྟོན་པ་གཏོང་བ་
དང་། ལྷན་གྲགས་བྱུང་བ་དང་། གཞན་ཡང་། བཀྱར་སྟེ་རིམ་གྲོ་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱིས་རང་གི་
བསྟོན་ནམས་འཕེལ་བ་དང་། ཆོ་རིང་དུ་གནས་པ་ལའང་མི་ཕན་ཁིང་། དེ་བཞིན་དུ་ལུས་སྟོབས་
རྒྱས་པ་དང་། ལུས་ཀྱི་ནད་མེད་པ་ལ་ཡང་སྐྱེ་བྱེད་པ་ཅོམ་དུ་མ་ཟད། དེ་དག་གཅིག་ལུས་
ལུས་བདེ་བར་ཡང་འགྱུར་བ་མིན་ནོ། །

བདག་ནི་རང་དོན་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱ། དེ་ལ་རང་དོན་ཅི་ཞིག་ཡོད། ཡིད་བདེ་འབའ་
 ཞིག་འདོད་ན་ནི། རྒྱན་སོགས་ཆང་ཡང་བསྟེན་དགོས་སོ། ཞེས་སྤྱོད་རང་དོན་ཤེས་མཁན་
 ཞིག་ཡིན་ན། དེ་རྩ་བའི་བསྟོད་གྲགས་ཆོག་སྐུ་པོ་རྩ་བའི་ཞིག་གིས་རང་ལ་ཁ་ཡོད་ལག་ཡོད་
 གྱི་དོན་ཕན་གང་ཅི་ཞིག་ཡོད་དམ། གལ་ཏེ་བསྟོད་པ་དང་། གྲགས་པའི་རིམ་གྲོས་སྤྱོད་གྱི་
 སེམས་ལ་ཡིད་བདེ་བ་རྩ་བའི་ཞིག་ཡོང་གི་འདུག་ན། སོགས་སྐྱེ་འདི་མར་སྐྱར་ཏེ་ཆང་དང་རྒྱན་
 སོགས་བསྟེན་དགོས་སོ། ཞེས་ཅན་གྱིས་འདི་རྩ་བའི་གསུངས་པས། དེ་རྩ་བའི་ཕན་པོ་བདེ་
 བ་འདྲ། གང་རྩ་བའི་གསུངས་ཀྱི་ཕན་གཞི་དེ་ལ་བསམ་སྒྲོམ་བྱས་པར་བར་འབྲལ་སེལ་ཡིད་བདེ་འབའ་

ཞིག་འདོད་པ་ཙམ་ཡིན་ན་ནི། ཆང་འཐུང་བ་དང་། རྒྱན་པོ་འགྲེད་པའི་ཅེད་མོ་ཅེ་བ་སོགས་
འདོད་པ་གང་ཡོད་བྱོས་ཞིག་ཅེས་མི་འདོད་པའི་ཐལ་བ་འཕངས་པའམ། སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་
དགག་པ་ཡིན་ནོ། །

གྲགས་པའི་དོན་དུ་ནོར་གཏོང་ཞིང་། །ཞེས་འདི་ལས་འཕྲོས་ཏེ། །ཁ་སང་རྒྱ་གམ་དམར་
པོའི་ཚོགས་པའི་ལས་བྱེད་པ་ཁ་གས་ཐུག་བྱུང་བཞོཾ་ཆོས། བོད་རིགས་ནང་ཁ་གས་ཀྱིས་ཆང་མང་
པོ་འཐུང་བཞིན་འདུག རྒྱུད་རྒྱུད་ལྟ་བུ་བྱས་ནས་ཆང་ཕྱན་བྱུ་འཐུང་བ་ལ་འགལ་བ་མེད་ཀྱང་། ཆང་
ཏ་ཅང་ཆ་བས་ཆེན་པོ་འཐུང་ན་ཡག་པོ་མི་འདུག་ཅེས་བཤད་བྱུང་། དེ་ཆོ་ཕྱན་བྱུ་གཟབ་གཟབ་བྱས་
ན་ཡག་པོ་རེད། ཆང་ཟེར་བ་དེ་གྲ་པས་འཐུང་མི་ཆོག་པ་དང་། གཞན་དག་གིས་འཐུང་ཆོག་པ་
དེ་འདྲ་མིན། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས། ང་ལ་སྟོན་པར་སྐྱབ་ན་མས་ཀྱིས་ཆང་རྩ་ཡི་ཅེ་མོའི་ཟེལ་
པ་ཙམ་ཡང་འཐུང་ཆོག་གི་མ་རེད་ཅེས་གསུངས་ཡོད།

ངའི་རྗེས་འབྲང་གི་རབ་བྱུང་ཆོས་འབྲང་མི་ཆོག་ཅེས་གསུངས་པ་མིན་པར། བཅོམ་ལྷན་
འདས་སྟོན་པར་ཁས་ཐུངས་ཏེ། སྟོན་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་མཁན་སུ་འདྲ་ཞིག་ཡིན་རུང་། ཆང་
འཐུང་ན་མི་འགྲིག་པར་གསུངས་འདུག སྟོན་པ་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆེ་མཁན་སྐྱ་སེར་སུ་འདྲ་ཞིག་
ཡིན་ནའང་། སྐྱུར་བཏང་བྱས་ན་ཆང་འཐུང་མི་རུང་བ་ལྟ་བུ་རེད། ཡིན་ནའང་། ཡུལ་ཆོས་ཀྱི་
དབང་ལས་དང་མ་འཐུང་ཐབས་མེད་པ་སྟོན་རྒྱུ་ལྟ་བུའི་སྐྱབས་དང་། ཡང་། དཀའ་ལས་ཁག་
པོའི་སྐྱབས་ལྟ་བུར། ཕྱན་བྱུ་ཕྱན་བྱུ་འཐུང་བ་ལས་མང་པོ་བཏུང་ན་སོ་སོའི་ལུས་ལ་ཡང་གཞོད།
ཆང་ག་རྒྱས་ཞེས་ཟེར་སྟོལ་ལྟར་ག་རྒྱགས་པ་ཆགས་པ་ཡོང་གི་ཡོད།

ག་རྒྱགས་ནད་ཀའ་ལས་སྟོན་མ་ལས་སྟོང་པོ་གང་ཡང་མེད། བོད་ཁོག་ལུག་ནས་ཆེན་པོ་ཆགས་ན།
རས་ཁ་གང་གིས་ལྗེང་སར་མ་ལྗེང་བའི་འགྲོ་སོང་སྟོན་པ། རྒྱན་གྱི་ལུས་ཆད་ལས་བཞལ་བའི་གོས་

གྱོན་དགོས་པ། ཉག་པར་དབྱགས་བརྟེགས་ནས་སོར་སྐྱ་འབྱེན་དགོས་པ་ཡིན་པས། ཆང་ཆོད་མེད་
 པ་འཐུང་རྒྱ་མེད། མེས་བཙན་པོ་དབང་ཤེད་ཀྱིས་དམ་བསྐྱགས་བྱེད་མཁན་མེད་ནའང་། རང་གིས་
 འདི་ཕྱི་འདི་དོན་ལ་བསམ་སྒོ་བཏང་ནས་ཡ་རབས་བྱེད་དགོས་པས། གཞན་གྱིས་བསམ་འཆར་བྱུང་
 བ་བཞིན། དེ་འདྲ་ཙ་བ་ནས་བྱེད་རྒྱ་མེད། ཤེས་སོང་ངས། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱ་པོ་འབྱེད་པའི་ཅེད་མོ་
 ཞེས་རྒྱ་ཆེན་ཆེན་པོ་བཙུགས་ཏེ་ཅེད་མོ་ཅེ་བ་ཡང་སྐབས་རེར་དུས་ཆེན་སོགས་ཀྱི་སྐབས་མི་ཆོས་དང་
 བརྟུན་ནས་འགྲོ་སྐྱབས་ལྟ་བུ་ལས། དེ་མིན་ཡག་པོ་ཙ་བ་ནས་མེད། དུས་ཆོད་ཀྱང་ཆུད་ཟོས། མིའི་
 མཐོང་ཚུལ་ལ་ཡང་མི་མངོས་པ། མི་ཐོག་གསར་པ་ཡོང་མཁན་ཆོར་ཡང་མིག་ལྟོས་ངན་པ་དེ་འདྲ་
 བསྐྱབ་པ་ཡིན་ན། ཡག་པོ་མི་འདུག ཆན་གཞོན་སུ་ཡིན་ནའང་ཡིད་གཟབ་བྱེད་དགོས།

རྒྱ་མཆན་ལྡན་པའི་ཐོག་ནས་དཀའ་ཐུབ་སྤྱད་པ་དེར་ཡུགས་ལ་ཕན་པ་ཆེན་པོ་ཡོང་རྒྱ་
 ཡོད། འཕལ་དུ་ཕན་བུའི་དཀའ་ངལ་ཡོད་པ་ཡིན་ནའང་། དེ་དང་དུ་གླང་དགོས། དཔེར་ན།
 སྤུང་ཁང་ལ་ཕྱིན་པའི་སྐབས་ལ་ཁབ་བཙུགས་ན་ཆ་བཞིན་འདུག གཤག་བཙོས་བྱེད་དུས་ན་ཟུག་
 བསྐྱུ་མི་ཐུབ་པ་ཞིག་ཡོད་དུས་ཤི་སྤུང་ཟ་དགོས་ཀྱི་ཡོད། རྒྱ་བས་ཆེ་ས་སྤྱོད་འཆོ་བའི་དོན་དུ་
 ཆུང་དུ་དེ་གྲོས་གཏོང་གི་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་བོད་སྤྱི་པའི་དོན་དང་སྤེར་སོ་སོའི་མིང་གཏམ་དང་།
 ཕྱི་ནང་གི་མཐོང་ཚུལ་མངོས་པོ་ཡོང་བའི་ཆ་ནས་ཡིན་ནའང་། དགོས་པ་ཆེ་ས་དེ་ལ་བསམ་
 སྒོ་བཏང་ནས་ཕན་བུ་སྤྱུག་རུས་བྱེད་དགོས་ཀྱི་ཡོད་ནའང་སྤྱུག་རུས་བྱ་དགོས། དེ་ཙམ་ཞིག་
 ཀྱང་བྱེད་མ་ཐུབ་ན་ཁ་ནས་སྤྱི་པའི་དོན་དང་། སྤྱི་དོན་ཞེས་ཉག་པར་བཤད་པ་དེ་རྒྱ་ཁོ་ན་ལས་
 སྤྱིང་པོ་དེ་ཙམ་མེད། དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་ལྷ་སྤྱུབ་ཀྱི་དབུ་མ་རིན་ཆེན་ཕྱེང་བའི་སྐབས་
 ཆན་པོ་གསུངས་ཏེ། འདི་ལྟར་ཆང་འཐུང་ན་རིག་པ་ནལ་དུ་མི་གནས་པ། མཐོ་འཆམས་པའི་
 བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་དེས་དྲངས། མི་གཞན་གྱིས་འཕྲ་སྒྲོད་བྱེད་པ། ཆ་འཛོག་བརྒྱག་

པ་དེ་འདྲ་ཡོང་གི་ཡོད་པར་གསུངས་ཡོད།

དེ་བཞིན་དུ་རྒྱུ་པོ་འགྲེང་པའི་ཕྱི་མོ་དེ་ཡག་པོ་མེད་པར་དམིགས་སུ་བསལ་ནས་གསུངས་ཡོད། མི་དག་བརྒྱ་ལྷོད་གི་ཚུ་ལ་བྲིམས་ལ་བསྐྱབ་དགོས་པ་དེའི་ཐོག་ལ་ལོག་འཆོ་དང་། ཆང་སོགས་མི་ཆོས་བརྒྱ་དུག་གསུངས་པ་དེ་ཆོའི་གྲས་གལ་ཆེན་པོ་རེད། སྤང་ཆུང་བྱེད་མི་ཉན། ངས་མི་བསད་རྒྱ་ནི་མ་བྱུང་། ཀྱུ་མ་བརྒྱ་རྒྱ་ནི་མ་བྱུང་། ང་རང་ཆང་འཐུང་པ་ལ་སྦྱོན་གང་ཡོད་དུན་རྒྱ་མེད། དེའི་རྒྱུན་ལས་ཉེས་པ་ཆེན་པོ་འདྲན་བཞིན་ཡོད། ཆང་ནི་ཉེས་པ་ཀྱུན་གྱི་ཅ་བ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་རེད། དེ་བཞིན་དུ་ཐ་མག་འཐེན་པ་ལའང་། དེང་སྐབས་ཨེམ་ཆེ་ཆོས་ཐ་མག་གིས་ཀེ་སར་གྱི་ན་ཆོན་བ་དང་། བྲག་ལ་གཞོད་པ་སོགས་ལུས་ལ་གཞོད་ཀྱི་ཡོད་པར་དྲི་ལ་བསྐྱགས་ཇི་ཅམ་བྱེད་ཀྱིན་འདུག ཡང་། ཐ་མག་འདི་འཐེན་ན་འདི་ལས་ཞིམ་པ་མེད་ཅེས་དྲི་ལ་བསྐྱགས་ཡང་ཁོ་རང་ཆོས་བྱེད་ཀྱིན་འདུག

མཆམས་རེར་དགོད་བྱོ་པོ་འདུག ཆགས་པར་ནང་ཐ་མག་འདི་བརྒྱད་ཆེན་པོ་ཡིན་ཞེས་གསལ་བསྐྱགས་བྱེད་ཀྱིན་འདུག གང་ལྟར་ང་རང་ཆོའི་ངོས་ནས་ཐ་མག་འཐེན་མི་དགོས་པ་བྱུང་ན་ཡག་ཤོས་རེད། དཔལ་འབྱོར་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་ཆ་ནས་ཀྱང་སུ་ཡིན་ནའང་དངུལ་བསག་རྒྱར་དགའ་པོ་འདུག ཐ་མག་ཉིན་རེ་ལ་རྒྱུ་བརྒྱ་བཅོ་ལྔ་ཉི་ཤུ་སྐུ་མ་རུ་ལྟ་བུ་འཐེན་མཁན་ཞིག་གིས་དངུལ་ཇི་ཅམ་མི་འགོ་འཇམ། དངུལ་དེ་ནམས་བཏང་ནས་ཕན་ཐོགས་གང་བྱུང་ཡོད་དམ། ཁའི་ནང་དུ་སོ་དྲེག་ཚུན་ཆད་ཆགས་ནས་སྐྱུག་བྱོའི་རང་བཞིན་ཅན། མཛུ་བ་མོ་སེར་པོ་ཆགས། ཁང་པའི་ནང་ལ་བཅོག་པ་ཆགས། གོས་ཡག་པོ་ཞིག་གྱོན་ཡོད་ན། ཐ་མག་གི་མེ་འཐོར་ནས་གོས་ལ་བྱ་ག་བརྟོ་ལ། དགོས་པ་ཅ་བ་ནས་མི་འདུག བཅན་དབང་བཤད་ནས་ཐ་མག་འཐེན་ཆོག་གི་མ་རེད་ལའགྱི་མེད། ཐ་མག་འཐེན་ན་དགོས་པ་མི་འདུག་ཅེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད། ཤེས་བྱུང་ངམ།

ཡང་། དགོས་པ་མེད་ནའང་མེད་ཟེར་ནས་འཐེན་པ་ཡིན་ན་སྤྱི་གང་གིས་མི་ཚོ་གཅེས་བཅན་བཀའ་
གཏོང་མཁན་མེད། ང་ཚོ་སྤྱི་ཡིན་ནའང་སྤྱི་པོ་ཡིན་གྱི་པོ་ཡིན་ཟེར་མཁན་གྱི་སྤྱི་ཡིན་པས་
དགོས་པ་མེད་པ་དེ་བཞག་དགོས་པ་ཡོད་པ་དེ་བྱས། ལྷག་དོན་སྤྱི་པོ་མཁན་ཐ་མག་ལ་གོམས་འདྲིས་
མེད་པ་དེ་ཚོས་དང་དོད་བྱས་ན་སྤྱི་པོ་མེད། ཉིན་གཅིག་ཨེ་མ་ཆེས་སྤྱི་གི་ཉིན་ཁ་བསྐྱུ་ལ་ཏེ་འ་
ལུ་མ་འདུས་པ་ཆགས་ཡོང་བ་འདི་གོམས་པའི་དབང་གིས་བྱུང་བ་དང་། རབ་ལ་ཐ་མག་འཐེན་
མ་དགོས་པ་བྱུང་ན་ལེགས་ཤིང་། ཐ་མག་སྤོང་བྱུང་བ་ལྟ་བུ་བྱུང་ན་དེ་བས་ཀྱང་ཡག་པོ་རེད། དེ་དང་
སྐབས་སྤྱི་བྱེད་ཀྱི་རྩ་ཐ་མག་དང་ཁབ་འདྲ་མི་འདྲ་རྒྱ་རྒྱ་སྤྱི་གས་མིའི་ཆོ་སྤྱི་འབྲོ་བརྒྱུ་ལ་གཏོང་
བྱེད་དེ་ཆོའི་གས་ཀྱིས་འབྲུལ་སེལ་སེམས་ལ་ཡིད་བདེ་སྤྱི་པ་ཅམ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད། སེམས་
ཀྱི་ནམ་ཉིན་དང་དང་དང་སྤྱི་ག་ཡོད་པ་དེ་ནམས་ཞི། ར་རོ་བ་ལྟར་ཡོད། ཆོས་ཀྱི་སྤྱི་ཆ་ཅམ་
མིན་པར་འཛིག་ཏེ་ན་ཡོངས་གྲགས་ཐམས་ཅད་བྱུ་མོང་གིས་དགག་ཡོང་གི་ཡོད།

དེ་བས་ཡིད་བདེ་འབའ་ཞིག་ཅམ་འདོད་པ་ཡིན་ན། ཆང་འབྱུང་བ་དང་། རྒྱ་པོ་འབྱེད་
པའི་ཕྱི་མོ་ཕྱི་བ། གཞན་ཡང་། རེ་ལ་བྱུ་འདྲ་མི་འདྲ་ཟ་བ་དང་། ཐ་མག་འདྲ་མིན་འཐེན་པ་དེ་
ཆོའི་གས་གང་བྱེད་ཀྱང་ཁྱད་མེད་ཅེས་སྤྱི་པོ་སྤྱི་པོ་ནས་དགག་ཅིང་། མི་འདོད་པའི་ཐལ་བ་འཕངས་
པ་རེད། གཞན་ཡང་། ལྷན་གྲགས་སྤྱི་པོ་ཅམ་ཞིག་ལ་ངོ་མཆར་རྒྱ་གང་ཡང་མེད། ཐམ་རྒྱ་
མེད་པ་ཅམ་དུ་མ་ཟད། སྤྱི་པོ་རེ་རྒྱ་གས་པས་གཞོད་པ་འདྲན་བཞིན་ཡོད། གྲགས་པའི་དོན་
དུ་ནོར་གཏོང་ཞིང་། ཞེས་མི་ཁ་གས་རང་ཉིད་སྤྱི་པོ་ཡིན་ནའང་། ལྷག་པོ་རེད་ཅེས་པའི་མིང་
ཞིག་བྱུང་ན་སྤྱི་པོ་ནས། ལྷག་པོ་གཡར་ནས་མཆོར་པོ་བྱེད་པའི་བཟོ་ལྷ་བྱ། ལྷག་པོ་རེད་ཅེས་
པའི་མིང་ཞིག་ལ་ཆགས་ནས། ལྷག་པོ་ལྷན་ཆད་སྤྱི་པོ་པ་བྱུང་བ་དང་། བདག་ཉིད་ཀྱང་
ནི་གསོད་བྱེད་ན། ཆོག་འབྲུ་ནམས་ཀྱིས་ཅི་ཞིག་བྱ། ཤིན་དེས་ཀོ་སྤྱི་ལ་བདེ། ཞེས་དེ་བཞིན་

དུ་ཁོ་དཔའ་བོ་རེད་ཅེས་ཆགས་པར་ཁ་གོག་ལ་ཐོན་པའི་དོན་དུ་རང་གི་རྒྱག་པ་ལྟ་བུ། ཉི་ཉོང་གི་
མི་དེ་འདྲ་ཁ་གས་ཡོང་གི་འདུག་ ཆོག་སྐམ་པོའི་གྲགས་པ་ཙམ་ལ་ཞེན་ཆགས་བྱེད་པ་དེ་བྱ་བ་ཆུང་
རེད། དེས་ཕན་རྒྱ་བཞག་ནས་གཞོད་པ་འབྱུང་ཞིང་། བེ་ན་ནི་སྤྱི་བ་ཕྱི་མ་ཕན་ཆད་ཆོག་སྐམ་
པོའི་གྲགས་པས་ཕན་རྒྱ་གང་ཡང་མེད་དོ། །

བྱེ་མའི་ཁང་བུ་དྲི་བ་གྱུར་ན། །བྱིས་པ་ནམས་ནི་ག་ཆད་དུ། །དེ་བཞིན་བསྟོད་དང་གྲགས་
ཉམས་ན། །རང་གི་སེམས་ནི་བྱིས་པ་བཞིན། །ཞེས་དེ་ལྟ་བུའི་སྟན་གྲགས་ལ་ཞེན་ཆགས་བྱས་
ཏེ་བསྟོད་པ་གཏོང་མཁན་བྱུང་ན་དགའ། སྤང་མཁན་བྱུང་ན་ལམ་སང་མི་དགའ་བ། བསྟོད་པའི་
ཆོག་སྐམ་པོ་ཞིག་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཐོག་ནས་དགའ་སྤྲུག་བྱེད་པ་དེ་ར་སྟོང་པོ་རྩ་བ་ནས་མེད། དཔེར་
ན། བྱིས་པ་ཆུང་ཆུང་དེ་འདྲས་ཆུ་ཅེད་ཅེ་བའི་སྐབས་བྱེ་མའི་ཁང་པ་བརྟེན་པ་ཏེ་དེ་མར་དེ་བ་ན་
སེམས་སྟོ་སྤང་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་རེད། ག་ཆད་དུ་ཞེས་པ་ཁོ་ཐག་ཆོད་ཆོད་ཀྱི་བར་དུས་པའི་
དོན་ཡིན་པར་མངོན། དེ་བཞིན་ཆེ་འདི་ཕྱིར་ཕན་པ་མེད་པའི་བསྟོད་ན་དགའ། སྤང་ན་མི་དགའ་
བ་བྱེད་པའི་རང་གི་སེམས་འདི་བྱིས་པ་བཞིན་ནོ། །

རེ་ཞིག་སྐྱ་ལ་སེམས་མེད་ཕྱིར། །བདག་ལ་བསྟོད་སེམས་ཡོང་མི་སྲིད། །བདག་ལ་གཞན་
དགའ་ཞེས་གྲགས་པ། །དེ་ནི་དགའ་བའི་རྒྱ་ཡིན་གྲང་། །གཞན་ནམ་ཡང་ན་བདག་ལའང་རུང་། །གཞན་
དགའ་བདག་ལ་ཅི་ཞིག་ཕན། །དགའ་བདེ་དེ་ནི་དེ་ཉིད་ཀྱི། །བདག་གིས་དེ་ལ་གས་མི་འཐོབ། །ཅིས་
རྒྱ་མཚན་གཞན་ཡང་། །གལ་ཏེ་སེམས་ནས་མངོན་པོ་བྱེད་པ་དང་བསྟོད་པ་གཏོང་འདོད་ལྟ་བུ་བསྟོད་
པའི་ཆོག་གི་སྤྱི་དེ་ལ་དེ་ལྟར་སེམས་པ་མེད་ཀྱང་། །འདིས་རྒྱུན་བྱས་ནས་གཞན་དག་གིས་རང་ལ་
དགའ་པོ་བྱེད་པ་ཡོང་གི་རེད་སྟེ་མ་ན། །མི་གཞན་དགའ་བས་རང་ལ་དངོས་སུ་ཕན་གཞོད་ཡོང་རྒྱ་
གང་ཡང་མི་འདུག་ཅིང་། །ཕ་རོལ་པོའི་རྒྱུད་ལ་དགའ་བདེ་བྱུང་བའི་དགའ་བདེ་ཕ་རོལ་པོའི་རྒྱུད་

ཀྱི་ཚེར་བ་ཞིག་ཡིན་པས། དེ་ཕ་རོལ་པོ་རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་དེས་སྤྱོད་རྒྱུ་ལས། རང་ལ་
ཚུར་བཞོ་སྐལ་ཆ་ཤས་ལྟ་བུ་ལེན་རྒྱུ་མེད་དོ། །

དེ་བདེ་བ་ཡིས་བདག་བདེ་ན། །ཀྱན་ལའང་དེ་བཞིན་བྱ་དགོས་ན། །ཅི་ལྟར་གཞན་ལ་
དགའ་བ་ཡིས། །བདེ་བར་གྱུར་ན་བདག་མི་བདེ། །ཞེས་གཤམ་ཏེ་ཕ་རོལ་པོའི་རྒྱུད་ལ་དགའ་བ་
སྦྱོར་པའི་དགའ་བ་དེའི་བཞོ་སྐལ་ང་ལ་ཐོབ་རྒྱུ་ཅང་མི་འདུག་ནའང་། ཕ་རོལ་པོའི་རྒྱུད་ལ་སེམས་
དགའ་བ་དེ་སྦྱོར་སྐབས་དགའ་པོ་བྱུང་འདུག་སྟུང་ནས། ཡིད་ཚིམས་པ་ཡོང་གི་ཡོད་ན་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལའང་དེ་བཞིན་དགའ་བ་དེ་སྦྱོར་དགོས་ཀྱང་། དེ་ལས་ཚྡོག་སྟེ་རང་གི་དགྲ་
ལ་གཞན་ཞིག་གིས་བསྟོད་པ་བཏང་བ་དེར་མི་དགའ་བ་བྱེད་པ་འདི་མི་རིགས་ཤིང་། ཀྱན་ལའང་
དེ་བཞིན་བྱ་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ཅི་ལྟར་བྱོད་ཀྱིས་རང་གི་དགྲ་པོ་ལྟ་བུ་དེར་གཞན་ཞིག་གིས་བསྟོད་
པས་བསྟོད་མཁན་དེའི་རྒྱུད་ལ་དགའ་བ་བྱུང་བ་དེ་ལ་བྱོད་ཀྱིས་གཞན་དགའ་བར་འགྱུར་བ་ལ་ཕྱག་
དོག་གི་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་མི་བདེ་བ་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཡང་མི་འདུག་གོ། །

དེ་བས་བདག་ནི་བསྟོད་དོ་ཞེས། །རང་གི་དགའ་བ་སྦྱོར་འགྱུར་བ། །དེ་ཡང་དེ་ལྟར་མི་
འཐད་པས། །བྱིས་པའི་སྦྱོད་པ་ཁོ་ནར་ཟད། །ཅེས་རྒྱུ་མཚན་དེ་བས་ན་གཞན་གྱིས་བདག་ནི་བསྟོད་
དོ་ཞེས། རང་གི་དགའ་བ་སྦྱོར་བར་འགྱུར་བ་དེ་ཡང་། དེ་ལྟར་མི་འཐད་པས་བྱབ་ཆུང་བ་སྟེ། བྱིས་
པའི་སྦྱོད་པ་ཁོ་ནར་ཟད་དོ། །

བསྟོད་སོགས་བདག་ནི་གཡེང་བར་བྱེད། །དེས་ནི་སྦྱོར་བའང་འཇིག་པར་བྱེད། །ཡོན་
ཏན་ལྡན་ལ་ཕྱག་དོག་དང་། །ཕྱན་སུམ་ཚོགས་པའང་འཇིག་པར་བྱེད། །ཅེས་འཇུག་སྐྱོང་འདིའི་
ནང་མི་ཆེན་མང་པོར། མདུན་ལ་སྦྱོད་མཁན་ཚོས་བྱོད་ང་ཚོའི་དབུ་བྱིད་ཡིན། །བྱོད་ཡོན་ཏན་
ཆེ་ཆུང་སོགས་བསྟོད་པ་མང་དུགས། གང་མཚམས་ནས་ཁོ་རང་ཡང་དགའ་རབ་མིན་ནམ་བསམ་

སྟེ། མགོ་རུལ་ན་བས་མ་ཚོར་བ་ཡོང་གི་ཡོད་པ་དེའི་རྒྱུ་ཅ་བསྟོད་པ་ལ་ཐུག་འདུག བསྟོད་པ་
དང་རྟོད་བཀྱར་སྟན་གྲགས་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་སྦྱིད་ཐོབ་པ་དེ་ལ་ཡང་སྦྱོན་ཡོད། དེས་སེ་སེའི་
སེམས་གཡེང་བའི་རྒྱ་བྱེད་ཅིང་། དེ་བཞིན་དུ་བསྟོད་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་གིས་གང་འཆམས་
གཅིག་ཡིན་བསམ་ནས་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་ཡང་ཉམས་པའི་རྒྱུ་དུ་འགྱུར་བཞིན་ཡོད།

ཡོན་ཏན་ལྡན་པ་ལ་ཕྱག་དོག་ཡང་སྦྱེ་ཉན་ཆེ། དམན་ས་བཟུང་ནས་སེམས་ཞུམ་ནས་
བསྟོད་ན། གཞན་ལ་ཕྱག་དོག་སྦྱེ་ཁག་པོ་རེད། ང་རྒྱལ་སྦྱེས་པ་ཡིན་ན། གཞན་ལ་ཕྱག་དོག་
བྱེད་རྒྱ་མང་དུ་འགྲོ་ཞིང་། དེ་ལྟ་བུའི་རྟོད་བཀྱར་སྟན་གྲགས་བྱུང་སྐབས་གཟབ་གཟབ་བྱེད་མ་
ཐུབ་ན། དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཐུག་ཚེགས་བརྒྱུག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས། དེའུ་མོ་སྦྱུམ་མས་བརྒྱུག་
པར་བྱེད་པ་བཞིན་ཉན་ཁ་ཆེན་པོ་ཡོད་ཅེས་ཕྱིན་དུག་གི་ཉམས་ལེན་སྐབས་སུ་གསུངས་པ་བཞིན་
འབྱོར་པ་བྱུང་བ་ཙམ་གྱིས་མི་ཚོག་པར། ཚུ་ལ་བྲིམས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་དགོས་པར་གསུངས།

དཔེར་ན། བྲ་པ་དཔེ་ཆ་བ་ལྟ་བུ་མགོ་སྟོད་གཉིས་རྒྱུང་ཡག་པོ་ཡོད་ནའང་། གང་མཚམས་
ནས་དགེ་བཤེས་མཁས་པ་རེད་ཅེས་པའི་གྲགས་པ་ཕྲན་བུ་བྱུང་། དགེ་ཕྱག་ཡང་མང་པོ་འདུས་ཡོང་
བའི་ཆོ། ཏྲིག་ཙམ་ང་རྒྱལ་བྱེད་མཁན་ཡོང་གི་འདུག་གམ། ད་དུང་དེའི་ཐོག་མགོ་སེར་བ་དགེ་
ཕྱག་ཁ་གས་འབྲིང་རྒྱ་ཡོད་ན་གང་འཆམས་ཡིན་མདོག་བྱེད་མཁན་ཡོང་གི་འདུག་པ་དེ་ཆོ་ནི་བྱུང་
རྒྱུ་རེད། ཐོག་མར་བྲ་བུ་ལ་ཡིན་ཞེས་འདོད་རྒྱུ་ཆོག་ཤེས་ཡོད་མཁན་ཆོ་ཡང་། གང་འཆམས་
ནས་མི་འཁོར་མཁན་མང་པོ་ཆགས། དེ་ནས་རྒྱུང་ལ་མར་འབབ་ཡོང་མཁན་དེ་འདྲ་ཡོང་གྲབས་
བྱེད་ཀྱི་མི་འདུག་གམ། དེས་མི་ཉག་པ་དང་སྦྱག་བསྐལ་བའི་བསམ་སྟོན་ཤུགས་རྒྱུང་དུ་སྦྱིན། དང་
པོ་གཞན་ལ་འདོད་རྒྱུ་ཆོག་ཤེས་བསྟོན་དགོས་པར་གདམས་མཁན་རང་ཉིད་ཆོག་མི་ཤེས་མཁན་དུ་
གྱུར་ཡོང་དུས། དེས་ནི་སྦྱོ་བའང་འཛིགས་པར་བྱེད། །ཅེས་པ་དེ་འདྲ་ཡིན། དེ་ནས་རང་མཚོག་

ཡིན་སྐུམ་པའི་དབང་ལས་ང་རྒྱལ་སྤྱེས། དེས་ཕྱག་དོག་དང་འགྲན་སེམས་འདྲན་བཞིན་ཡོད།

དེ་སྤྱིར་བདག་གི་བསྟོད་སོགས་ནི། །གཞིག་སྤྱིར་གང་དག་ཉེར་གནས་པ། །དེ་དག་བདག་
ནི་ངན་སོང་དུ། །ལྷུང་བ་བསྐྱུང་སྤྱིར་ཞུགས་མིན་ནམ། །ཞེས་རྒྱ་མཚན་དེ་བས་ན་རང་ཉིད་མགོ་
སྒྲོར་འོག་ཚུད་ནས་བེའུ་ལྗང་བྱིད་ཏུ་བྱ། རྩ་མོ་རྒྱལ་པོ་པེ་དཀར་གྱིས་གནོད་པ་བཏང་བའི་ལོ་རྒྱུས་
བཤད་སྲོལ་ཡོད་པ་བཞིན། ཡུན་ཆོགས་དེ་ཉིད་གྱིས་བཟླག་པར་བྱེད་པའི་ཉེན་ཁ་ཡོད། མིའི་སྤྱི་
ཆོགས་ནང་སྡོན་ཆད་སྤྱི་པོ་ཡིན་པའི་སྐབས་མི་ཡ་རབས་ཤིག་ དུས་ཡུན་གང་མཚམས་རྗེས་རྒྱ་
ཡུག་པོ་ཆགས་པའི་སྐབས་དམར་ཤེད་ཆ་རུ་སོང་། མ་རབས་ཆེ་རུ་འགོ་བཟུང་། དེ་བཞིན་དུ་
རྩ་མོ་སྤྱི་འགོ་སྤྱི་མཚུངས་བྱས་ནས་སྡོད་སྐབས། དེ་ཙམ་གྱི་གཤིས་ཀ་ངན་པོ་མེད་པ་ཞིག་གང་
མཚམས་ནས་མིས་སྤྱི་མོས་ཆེན་པོ་ཆགས་ཏེ། བསྟོད་པ་གཏོང་མཁན་ཡོང་དུས་སྤྱི་གཉེན་འགོ་བ།
དཔེར་ན། མའོ་ཅི་ཏུང་ཏུ་ལ་ཆ་བཞག་ནའང་། ཁོ་རང་གཞིན་ཉུང་དུས་གསར་བརྗེའི་ལས་འགུལ་
བྱས་པའི་སྐབས་དངོས་གནས་གཞན་པམ་གྱི་སྒོ་བསྐྱེད་ཅིང་། རྒྱ་ནག་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་ཞིང་པ་དུང་
ཡུར་མང་པོ་དེ་དག་གི་དོན་དུ་ངལ་བ་བྱུང་དུ་བསད། བསམ་པ་ནམ་དག་གིས་བྱས་རྗེས་བཞག་ཡོད།

མི་མང་པོ་དེ་འདྲ་ཞིག་གི་འགོ་འཁྲིད་བྱུང་གི་ཡོད་པ་དེ་དངོས་གནས་རྒྱབ་སྐྱོར་ཆེན་པོ་དང་། རྩོན་
མ་ང་རྒྱ་ནག་ལ་སྤྱིན་པའི་སྐབས་མའོ་ཅི་ཏུང་དང་བཀའ་མོལ་སྟོད་སྟོད་ཐེངས་མང་པོ་བྱུང་ལྟོང་།
དེའི་སྐབས་དངོས་གནས་བསམ་པ་རྒྱབ་སྐྱོར་ཆེན་པོ། ཁོག་པ་རྒྱ་ཡངས་པོ་དུ་ལས་པ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་།
དེ་ནས་རིམ་པས་རིག་གནས་གསར་བརྗེའི་སྐབས་ཡན་མན་ཞབས་འདྲན་ཕྱན་བུ་ཞུས་ཡོང་གི་འདུག་
པ་དེ་གང་གིས་ལན་ནམ་ཞེ་ན། སོ་སོ་མི་ཆེན་པོ་ཆགས། ཞེད་སྐྱང་དང་འཆར་སྐྱང་བྱེད་དགོས་
མེད་པར་ཆགས་ཡོང་དུས། ངས་གང་བཤད་འགྲིག་ཡོད་བསམ་པ་ལྟ་བུ་དང་། བྱེད་ཀ་ཡུས་དང་།
བྱེད་མཁ་ཡོད་ལྟ་བུ་བྱས་ཐོག་ མིས་དག་སྐྱང་དང་སྤྱེལ་ལད་འབྲབ་སྟེ། ཞེད་སྐྱང་ཡང་བྱས། དེ་

ཆོ་ཆང་མ་འདྲེས་ནས་བྱུང་བ་རེད། མ་གཞི་གྲང་ཁྲན་ཏང་ལ་རང་སྐྱོན་རང་གིས་བརྗོད་པ་དང་།
རང་སྐྱོན་གཞན་གྱིས་སྒྲས་པ་ལ་ངོས་ལེན་བྱེད་རྒྱུ་དེ་རྩ་བ་ཆེན་པོར་བཤད་ཀྱི་ཡོད་རུང་། ངོ་ཐོག་
ལག་ལེན་སྐབས་འདྲ་ཆགས་པོའི་མངའ་སྡེ་ལ་ཕྱིན། དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱུན་པས་མི་ཆེ་ལོ་མང་རིང་
ལ་དཀའ་ལས་ཇི་ཅི་མ་རྒྱུ་བ་པ་དེ་མཐའ་མར་ཆོ་མཁུག་ལོ་ཁ་གས་ནང་ཕལ་ཆེར་ལག་རྒྱས་རྒྱུ་བ་
ལྟ་བུ་ཆགས་པ་རེད།

དེ་ནི་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་དེ་ཡིས་འཇིག་པར་བྱེད་པ་དེ་ཡིན། གཞན་གྱིས་བརྗོད་ར་མང་
པོ་བཏང་། ཡར་བཀྲགས་ཡོང་དུས། བསམ་སྒྲེའི་ནང་ཡ་རབས་ཀྱི་གཞུང་བསྐྱེད་བའི་གཉེན་པོ་
ལག་པོ་ཞིག་གིས་ཟིན་མ་ཐུབ་ན་ཕྱི་ལོ་ཉེན་ཁ་ཡོད། དེས་ན་རང་གིས་རང་བརྒྱུན་པར་བྱེད་པའི་
ཉེན་ཁ་མར་གཅོག་མཁན་དེ་དག་པོས་བྱེད་པ་ཡིན།

ཆེད་བཀྲར་སྒྲན་གྲགས་དབང་ལས་འདོད་ཡོན་བྱུང་། དེས་རང་ཉིད་ཕྱང་བར་བྱེད་པ།
འདོད་ཡོན་བདུད་ཀྱི་གཡབ་མོ་སྟེ། གསུངས་པ་ལྟར་དེ་ལྟ་བུ་བཙན་ཐབས་སུ་འགོག་མཁན་དེ་
རང་གི་དགྲ་པོ་དེ་ཡིན་པས། དྲིན་ཆེན་པོ་བསམ་དགོས། དགྲ་དེས་རང་ཉིད་ངན་སྲོང་དུ་སྦྱང་
བར་བྱེད་པའི་གཞི་ལ་འཇུག་པ་དེ་བཀག་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། དེས་ན་རང་ཉིད་ངན་སྲོང་དུ་སྦྱང་བར་
གྱུར་པ་དེ་བསྐྱེད་བའི་ཕྱིར་དུ་ཞུགས་པ་ལྟ་བུ་མིན་ནམ་གསུངས། བདག་ནི་ཁྱོད་བཞུགས་པ་
ལ། ཆེད་དང་བཀྲར་སྒྲིས་འཆིང་མི་དགོས། གང་དག་བདག་བཅིངས་ཁྱོད་ཀྱི་ཕྱི་ལོ་དེ་ལ། དེ་ལ་
བདག་ནི་ངེ་ལྟར་གྲོ། ཞེས་བདག་ནི་རྣམ་མཁྱེན་དོན་དུ་གཉེར་བ་ཞིག་ཡིན་པ་ལས། འགྱོར་ལྡན་
ཞིག་དུ་གྱུར་བའི་ཕྱགས་བསམ་བཅངས་མེད། ཆེད་པ་དང་བཀྲར་སྒྲིས་འཆིང་བ་མི་དགོས་
ཤིང་། རང་ལ་མི་དགོས་པའི་ཆེད་བཀྲར་སྒྲན་གྲགས་དེ་རྣམས་ཉམས་པར་བྱས། རྣམ་མཁྱེན་
ཐོབ་པའི་རྒྱ་བཟོད་པ་གསར་དུ་སྦྱབ་རྒྱུ་དང་། བཟོད་པའི་ཉམས་ལེན་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བ་

དེ་དག་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོང་བ་དང་། དག་པོ་གང་དག་གིས་བདག་རྟེན་བཀྱར་དང་སྙན་གྲགས་
 གྱིས་བཅིངས་པ་དེ་ལས་གྲོལ་བར་བྱེད་པ་དེ་ལ་དྲིན་ཆེན་པོར་བརྟེན་དགོས་པ་ཞིག་དང་། བཀའ་
 དྲིན་དྲན་པའི་སློབ་ཀྱིས་ཀྱས་པ་སྦྱེ་བའི་ཡུལ་ལས་ཁྲོ་བའི་ཡུལ་ག་ལ་ཡིན།

དེ་རྒྱས་པ་ཆེན་པོ་འདུག་གམ། དེ་ནས་མར་བདག་གཞན་མཉམ་བཞེས་སློབ་བའི་གཞི་
 ལྟ་བུ་དེ་སྦྱབ་ཡོང་བ་ཡིན་པས། བདག་ནི་སྦྱག་བསྐྱེད་འདུག་འདོད་ལ། །སངས་རྒྱས་གྱིས་ནི་
 བྱིན་བརྒྱབས་བཞིན། །མི་གཏོང་སློབ་འཕེལ་ཉིད་གྱུར་པ། །དེ་ལ་བདག་ནི་ཇི་ལྟར་ཁྲོ། །ཞེས་
 བདག་ནི་ཆོས་དོན་དུ་གཉེར་ནས་ཆོས་བྱེད་ཚུལ་ལ་བསམ་སློབ་གཏོང་ཁུལ་བྱས་ཀྱང་། རྟེན་བཀྱར་
 སྙན་གྲགས་གྱིས་ཤོག་བྱ་སྦྱུ་མ་ཐིག་ལྟ་བུར་གཞོད་པ་བྱེད་ཅིང་། སྤར་གྲ་རྒྱུ་བྱས་ནས་སྤོང་བྱུ་
 མཁན་ཞིག་རིམ་པས་དངོས་ཆས་སློབ་མ་དགོས་མཁན་ཞིག་དང་། ང་ཆོ་སྤོན་མ་ལྟ་ས་ནས་བྱོས་
 ཡོང་བའི་སྐབས་གང་ཡང་མེད་པར་ཏ་ཅང་སྐབས་བདེ་པོ་ཡོད། རྒྱ་གར་ལ་སྤྱོད་སྐབས་
 གཞི་ནས་ཐབ་གསར་གཞིས་གསར་ལྟ་བུ་ཆགས་དུས་ཟླ་ལོང་ཤོག་སྐམ་དང་། ཀྱུ་ལུ་ནས་འབྱེར་
 ཡོང་བའི་ཤིང་ཏྲིག་གི་སྐམ་དེ་ཆོའི་གས་ཡག་ཐག་ཆོད་ཡོད། དེང་སྐབས་སུ་ད་རྒྱ་ལེན་ཏིར་སྤྱོད་ས་
 དུས། ཀྱུ་ལུ་ནས་འཐོན་པའི་ཀྱུ་བྱ་སྦྱག་སའི་ཤོག་སྐམ་དེ་ཆོའི་གས་གཡུག་རྒྱ་ལས། བན་ཐོགས་
 གང་ཡོད། ང་ཆོ་མི་ས་མ་རི་སོགས་ལ་འབྱོར་སྐབས་སྐམ་དེ་ཆོར་ཤོག་བྱ་བྲ་བྲ་དེ་འདྲ་སྦྱར། དེའི་
 རང་ལ་འབྲུ་མ་ཐར་ཅ་མ་ཞིག་བྱུང་ན་འགྲིག་ཐག་ཆོད་ཡོད་ཀྱང་། རིམ་པས་གཅིག་གིས་མ་ཆོག་
 གཉིས་གྱིས་མ་ཆོག་པར། ཆོས་མེད་མཁན་གྱི་མིས་བྱེད་སྤངས་ནང་བཞིན་འདོད་རྩམ་ཆེན་པོ།
 དེའི་རྒྱུ་གྱིས་མགོ་བདེ་དྲན་འཕུལ་བྱེད་རྒྱུའི་ཉེན་ཁ་ཡོད་པ་ཡིན། དེ་བས་བདག་ནི་སྦྱག་བསྐྱེད་
 གྱི་རྒྱུ་ལ་བསྐྱབ་ནས་འབྲས་བྱ་སྦྱག་བསྐྱེད་ཡོང་བའི་ཐབས་ལ་འདུག་གི་ཡོད་པ་དེ་ལ་སངས་རྒྱས་
 གྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་བཞིན་དུ། སྦྱག་བསྐྱེད་གྱི་གནས་དེ་ལ་མི་གཏོང་བར་སློབ་འཕེལ་སྟེ། སློ་

ཐེགས་ལྟ་བུར་སྒྲིལ་བྱུང་ན། དེའི་ནང་འདྲུལ་མི་དགོས་པ་བཞིན་སྒྲིལ་མཁན་དང་། སྒྲིལ་མཁན་གི་ཆོད་ལྟ་བུར་ངག་དབྱེ་བའི་ཡིན་པས། དེ་ལ་བདག་གིས་བཀའ་དྲིན་བློན་དགོས་པ་ལས། ཁྱིམ་ཁྱིམ་ལྟར་བཞུགས་ཏེ་མི་རིགས་སོ། །

འདི་ནི་བསོད་ནམས་གོགས་བྱེད་ཅེས། དེ་ལ་འདྲུལ་བའི་རིགས་མིན་ཏེ། བཟོད་མཚུངས་དཀའ་ཐུབ་ཡོད་མིན་ན། དེ་ལ་བདག་གི་མི་གནས་སམ། ཞེས་དེ་བཞིན་དུ་སྒྲིལ་གྱི་ཆ་ནས་ཀྱང་ང་རང་ལྟ་བུར་ཆ་བཞག་ན། རྒྱུ་མི་གྱུང་བླན་གྱི་བཙན་བྱགས་ལས་བོད་ལ་ང་ཆོ་སྒྲོན་བཟོད་མ་བདེ་བ་ཆགས་ནས་མིའི་ལུང་པར་གྱུར་བ་དེས་ཕན་ཐོགས་བྱུང་བ་ལྟ་བུ། གཞི་རྒྱུ་བོད་ལ་ཡོད་པའི་སྐབས་སྤྱི་ཆོགས་ཀྱི་གནས་སྤངས་དེ་གའི་ནང་རང་བཞིན་བཟོད་པ་བྱས་ཏེ་བཤད་ན། རྒྱུ་དུས་སྐབས་ནས་སྤྱི་ཆོད་ཐོན་བྱུང་། ཡིན་ནའང་ཡ་ལྟ་བུ་བའི་ཕྱི་ཆོད་ཞེས་དཔེ་གོས་ཆེན་གྱི་ནང་ལ་བསྒྲིལ་བའི་ལམ་སྒོལ་ལྟ་བུ་ཆགས་ཡོད་དུས་གནས་སྤངས་ཀྱང་མཚར་པོ་ཞིག་ཡོད། མིའི་ལུང་པར་སྒྲིལ་བུས། གཞི་ནས་མི་དང་མིའི་འབྲེལ་བ་ཡག་ཏུ་སྤྱིན། དེའི་ཐོག་ནས་སོ་སོ་བསམ་སྒྲོ་འཁོར་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་ཡག་ཏུ་སྤྱིན། མི་ཆོད་ནང་བདེ་སྤྱད་གི་གནས་ཚུལ་མང་པོ་བྱུང་དུས་དེ་ལྟ་བུའི་ཉམས་སྤྱོད་གི་ཀྱེན་གྱིས་སེམས་ལ་ཕན་བཞིན་འདུག མི་ལ་ཉམས་སྤྱོད་གསོག་པའི་གོ་སྐབས་ཡག་པོས་དེ་དཀའ་ངལ་དང་འཕྲད་པའི་སྐབས་རེད། སྤྱི་པོ་རྒྱག་པའི་ཐོག་ལོ་དང་ཆུ་བ་སྒྲིལ་ནས་དུས་ཡུན་རིང་པོ་སོང་ནའང་། ཉམས་སྤྱོད་བསགས་ཀྱི་མེད། དཀའ་ངལ་ཞིག་དང་འཕྲད་སྐབས། དོན་དམ་པའི་མི་ཆོད་སྤྱོད་སྤངས་བསམ་སྒྲོ་འཁོར་བ་དང་། རང་ཉམས་ལ་དཔག་སྟེ་གཞན་གྱི་དོན་ལ་འདྲུང་བསམ་སྒྲོ་འཁོར་བའི་ཕན་ཐོགས་ཆེན་པོ་བྱུང་། དེ་འདྲིའི་ཆ་ནས་བསམ་སྒྲོ་བཏང་ན། ང་རང་སྒྲིལ་གྱི་ངོས་ནས་རྒྱུ་མི་བཀའ་དྲིན་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་ཞིག་རེད། ཁ་ནས་ཆོས་དད་རང་མོས་བཤད་པ་མ་གཏོགས་དོན་ལ་ཆོས་དུག་རེད་ཅེས་དྲིལ་བསྐྱགས། ཆོས་མེད་པ་བཟོ་བའི་

ཕྱུ་མཚན་ལས། འདིས་འགྲིག་གི་མི་འདུག་ཅེས་ཁྲོ་བར་མི་རིགས་ཏེ། ཚེས་བྱེད་དུ་འདུག་གི་མི་
འདུག་ཅེས་ཁོང་ཁྲོ་ལངས་ན། ཁོང་ཁྲོ་དེ་ཚེས་དང་རྒྱབ་འགལ་རེད། བཟོད་པ་སྒྲོམ་ན་ཚེས་ཡིན།

ཕྱུ་མཚན་འདི་དངས་ཏེ་ཁོང་ཁྲོ་ལངས་པ་དེ་ཚེས་མིན་པའི་བྱ་བ་རང་ཉིད་ཀྱིས་བྱས་པ་རེད།
བཟོད་པ་ལས་ལྷག་པ་འཇམ། དེ་དང་མཚུངས་པའི་དཀའ་ཐུབ་སྟེ་བསོད་ནམས་ཡོད་པ་མིན་པས།
དེ་ལྟ་བུའི་བཟོད་པའི་ཉམས་ལེན་ལ་མི་གནས་སམ་སྟེ་གནས་ནས་ཁྲོ་མི་རིགས་ཞེས་གདམས་པ་ཡིན།

གལ་ཏེ་བདག་ནི་རང་སྦྱོན་གྱིས། །འདི་ལ་བཟོད་པར་མི་བྱེད་ན། །བསོད་ནམས་ཕྱུ་ནི་
ཉེར་གནས་པ། །འདི་ལ་བདག་གོགས་བྱེད་པར་ཟད། །ཅེས་གལ་ཏེ་བདག་རང་གི་སྦྱོན་གྱིས་འདི་
ལ་བཟོད་པར་མི་བྱེད་ན། བཟོད་པའི་བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་ཞིག་གསོག་པའི་རྒྱུ་འཕྲུལ་ཉེ་ཉེ་བར་
གནས་པ་འདི་ལ་བདག་གིས་གོགས་བྱེད་པར་ཟད་པ་ཅུ་སྟེ། བསོད་ནམས་གསོག་པའི་གོ་སྐབས་
ཡག་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་སོ་སོས་མེད་པར་བཟོས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། འོ་ན། བཟོད་པའི་བསོད་ནམས་
ཀྱི་ཉེན་ནམས་ཕྱུ་ཡིན་ལུགས་ཇི་འདྲ་ཡིན་ནམས་སྟུམ་ན། གང་ཞིག་གང་མེད་མི་འབྱུང་ལ། །གང་
ཞིག་ཡོད་ན་ཡོད་འགྱུར་བ། །དེ་ཉིད་དེ་ཡི་རྒྱུ་ཡིན་ན། །ཇི་ལྟར་དེ་ལ་གོགས་ཞེས་བྱ། །ཞེས་
ཚེས་གང་ཞིག་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ཞོག་གི་འབྲེལ་བ་བྱུབ་པ་དེ་ལ་རྒྱུ་འབྲས་ཟེར་ཞིང་།
འདིར་ཡང་འབྲས་བུ་བཟོད་པ་དེ་རྒྱ་དག་ལ་དམིགས་གིང་། དག་ལ་བརྟེན་ནས་སྦྱེ་དགོས་པ་ཞིག་
ཡིན། དག་དེ་བཟོད་པ་ཡོང་བའི་གཞི་ཉེན་ནམས་ཕྱུ་ལྟ་བུ་ཡིན། རྒྱ་གང་ཞིག་ཡོད་ན། དེ་ལ་བརྟེན་
ནས་འབྲས་བུ་དེ་སྦྱེ་བར་བྱེད་ནུས་མཁན་དེ་འབྲས་བུ་དེའི་སྦྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ལ་བཞག་དགོས་པ་ལས།
འབྲས་བུ་དེ་སྦྱེ་བ་ལ་བར་དུ་གཙོད་པའི་གོགས་བྱེད་པ་མིན།

དུས་སུ་སྦྱིན་པའི་སྦྲོང་མོ་བས། །སྦྱིན་པའི་གོགས་བྱས་ཡོད་མ་ཡིན། །རབ་དུ་འབྲེན་
པར་བྱེད་གྱུར་པ། །རབ་བྱུང་གོགས་ཞེས་བྱར་མི་རུང་། །ཞེས་དཔེར་ན། དུས་སུ་སྦྱིན་པ་སྟེ་

དུས་ཚོད་རན་པོར་བྱིན་པའི་སྤྱི་ལོ་བར་འཕྲད་ན་སྤྱི་པ་གཏོང་བའི་གོ་སྐབས་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་
ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱི་པའི་ཉམས་ལེན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་ཡིན། དེ་བས་དེ་སྤྱི་པའི་གོགས་བྱེད་ལ་མི་
འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ་རབ་དུ་འབྱིན་པར་བྱེད་པའི་མཁན་པོ་ལྟ་བུ་དེ་རབ་བྱུང་གི་གོགས་ཞེས་བྱར་
མི་རུང་། བཟོད་པ་དེ་ཡང་དགའ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱི་དགོས་པ་ཡིན་པས། དགའ་དེ་བཟོད་པའི་གོགས་
བྱེད་ཅིག་མིན་པར། བཟོད་པའི་ཉམས་ལེན་འབྱུང་བའི་རྒྱ་རྒྱུན་ཕན་འདོགས་བྱེད་ལས་གོགས་
བྱེད་མིན། དེ་ལྟར་སྤྱི་པ་དང་། ཚུ་ལ་བྲིམས། བཟོད་པའི་ཉམས་ལེན་སྐྱོད་མང་དུ་ཡོད་པའི་
ནང་ནས། འཇིག་རྟེན་ནི་སྤྱི་ལོ་བཟོད་པ། གཞོད་པར་བྱེད་པ་དགོན་པ་རྟེ། འདི་ལྟར་ཕར་
གཞོད་མ་བྱས་ན། འགའ་ཡང་གཞོད་པ་མི་བྱེད་དོ། ཞེས་སྤྱི་པའི་ཉམས་ལེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་
སྤྱོད་པ་ཡིན། དེ་ནི་སྤྱི་ལོ་མཁན་འབེལ་པོ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན། མོད་ཞེས་པ་འབེལ་པོའི་
དོན་རེད། མདོར་ན། བཟོད་པའི་རྒྱ་རྒྱུན་དང་འཕྲད་རྒྱ་དེ་ཉུང་བ་དང་། སྤྱི་པའི་རྒྱ་རྒྱུན་དང་
འཕྲད་པ་དེ་མང་བར་གསུངས།

དེ་བས་ངལ་བས་མ་བསྐྱབས་པའི། བྲིམ་དུ་གཏེར་ནི་བྱུང་བ་ལྟར། བྱང་ཚུབ་སྤྱོད་
པའི་གོགས་བྱུར་པས། བདག་གིས་དགའ་ལ་དགའ་བར་བྱ། ཞེས་རྒྱ་མཚན་དེ་བས་ན། ངལ་བ་
ཆེན་པོས་སྐྱབ་མི་དགོས་པར་རང་གི་བྲིམ་དུ་རང་དགར་གཏེར་བྱུང་བ་ལྟར། བྱང་ཚུབ་སེམས་
དཔའི་སྤྱོད་པའི་མཆོག་བཟོད་པའི་ཉམས་ལེན་གྱི་གོགས་སམ། བཟོད་པའི་ཉམས་ལེན་གྱི་རྟེན་
དུ་དགའ་བོ་འདི་ཉིད་གྱུར་པ་ཡིན་པས། བདག་གིས་བཟོད་པའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་དགའ་ལ་ཞེ་ཐག་པ་
ནས་དགའ་བར་བྱ་རིགས་པ་ལས། མི་དགའ་བ་བྱ་མི་རིགས་ཞེས་གསུངས་པ་འདི་དངོས་གནས་
རེད། བཟོད་པ་ཞེས་པ་དགའ་ལ་དམིགས་ཏེ་སྤྱི་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན། ནམ་རྒྱུན་ཁུ་རུ་སྐྱོ་མ་རིན་པོ་
ཆེས་ལོ་རྒྱུས་འདི་འདྲ་ཞིག་གསུང་གིན་ཡོད། ལྷ་སའི་སྤྱི་ལོ་སྤྱོད་པ་མི་ཞིག་གིས་སྤྱོད་པ་ལ་བྱིན་

པའི་སྐབས། མིང་སྐྱོར་ལམ་ཟུར་ལ་མི་ཞིག་བསྐྱོད་ཡོད་པ་རེད། སྐྱོར་བར་འགོ་མཁན་མི་དེས་
 བྱོད་རང་གང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཅེས་དྲིས་པ་དང་། ངས་བཟོད་པ་སྒྲོམ་བཞིན་ཡོད་ཅེས་ལན་བཏབ་པ་
 ལ། འོ་བྱོད་བཟོད་པ་སྒྲོམ་གྱི་ཡོད་ན་བྱོད་རང་སྐྱུག་པ་ཟོ་ཞེས་ལབ་པ་རེད། དེ་ལ་བཟོད་པ་སྒྲོམ་
 བཞིན་ཡོད་ཅེས་ལབ་མཁན་གྱི་མི་དེས་དེ་མ་ཐག་དུ། སྐྱུག་པ་བྱོད་རང་ཟོ་ཞེས་ལན་སྒྲོག་པའི་ལོ་
 རྒྱུས་འདུག སྤྱིར་བཏང་ཁོས་བཟོད་པའི་ཕན་ཡོན་དང་། ཁོང་ཁྱིའི་ཉེས་དམིགས་ནམས་སྒྲོམ་
 བཞིན་ཡོད་ཤས་ཆེ་ཡང་། ཁོང་ཁྱིའི་དམིགས་ཉེན་དང་། རྒྱུན་གང་དང་ཡང་མ་འཕྲད་པའི་སྐབས།
 ཁོས་བཟོད་པ་ཡིད་ལ་ཤར་བ་ལྟ་བུས་སྒྲོམ་བྱུང་གྱི་ཡོད་ཀྱང་། འོ་ཐོག་བཟོད་པ་བསྒྲོམས་མེད། མི་
 གཅིག་གིས་སྐྱུག་པ་ཟོ་ཞེས་རྒྱུན་དངོས་དང་འཕྲད་དུས། ཁོ་ལ་དེ་མ་ཐག་དུ་གཞོད་པ་རེད། དེ་
 དུས་བཟོད་པ་སྒྲོམ་དགོས་པའི་སྐབས་ཡིན་ཡང་། དེ་ལས་ལྡོག་སྟེ་སྐྱུག་པ་བྱོད་རང་ཟོ་ཞེས་ལན་
 ཆ་པོ་རྒྱབ་པ་ཡིན་པས། ལྟོ་འགྲངས་ཉི་མས་ངོ་ཆོ་ཆོས་པའི་གཟུགས། རྒྱུན་ངན་ཐོག་དུ་བབས་
 ཆོ་ཐ་མལ་པ། ཞེས་པ་དེ་ངོ་མ་རེད། འགག་དང་འཕྲང་ལ་བྱུག་པའི་སྐབས་ཉམས་ལེན་བྱས་ན་
 དངོས་གནས་ཆོས་ཡིན། སྤྱིད་པོ་ཡོད་དུས་ཆོས་པ་ཡིན་མདོག་མདོག་ འགག་གཉན་འཕྲང་ཞིག་
 ལ་བྱུག་པའི་སྐབས་ཐ་མལ་པ་ངོ་མར་གྱུར་ན་ཐབས་སྤྱོད་པོ་ཡིན།

དེ་ལྟར་བཟོད་པ་ཞེས་པ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོང་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན། དེ་བས་བསམ་སྒྲོ་
 བཏང་ན་དག་དེ་དེ་ཅང་ཅ་ཆེན་པོ་ཡིན། ལྷག་དོན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྒྲོམས་ནས་སེམས་བཟང་
 པོ་ཡོང་བ་ལ་བྱམས་པ་དང་སྤྱིར་ཐུག་དེ་ཅ་བ་རེད། བྱམས་པའི་ལྡོག་ཕྱོགས་ལྟ་བུ་ཁོང་ཁྱིའི་ཡིན་
 པས། དེ་ལ་ཁ་གཏད་བཅག་སྟེ་གདོང་ལེན་བྱེད་མཁན། ཁོང་ཁྱི་སྤྱི་རུ་མ་བཅུག་པར། ཕམ་ཁ་
 བཟུང་ནས་གཞོད་འཆོ་དེ་བཟོད་རྒྱས་པ་དེ་བཟོད་པས་བྱེད་རྒྱ་རེད། དེ་བས་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 ཀྱི་ཉམས་ལེན་བྱེད་མཁན་ཞིག་གིས་ཁོང་ཁྱི་མེད་པར་བཟོ་རྒྱུ་འདི་གལ་ཆེ་ཤོས་ཡིན། ཞིག་སེན་

ར་སྒྲིད་ལྟ་བུ་བཏང་ནས་ཁ་གཏད་གཅོག་མཁན་དེ་བཟོད་པ་རེད། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། ཐེག་
པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཉམས་ལེན་བྱེད་མཁན་ཞིག་གིས་བཟོད་པ་སྒྲོམ་རྒྱུ་དེ་ཉམས་ལེན་གྱི་ནང་ནས་
རྩ་ཆེ་ལོས་ཤིག་ཡིན།

དེ་ལྟ་བུའི་གོ་སྐབས་དེ་ཐུ་མས་གནང་བ་ཡང་མིན། དཔེར་ན། ང་ཆོ་ཆོས་འཆད་ཉན་
བྱེད་སྐབས་བཟོད་པའི་སྒྲོར་བཤད་ཀྱི་ཡོད་ནའང་། བྱེད་ཆོའི་རྒྱུད་ལ་བཟོད་པ་ངོ་མ་སྒྲེ་བའི་རྒྱུན་
ཞིག་འདིར་འཕྲད་མེད། དེ་བཞིན་དུ་སོ་སོའི་དགའ་ཉེ་མོ་དཀར་གྱིས་མཆོན་པའི་གཉེན་ཉེ་དུ་ངོ་རྒྱུ་
ཆེན་པོ་ཡིན་ཟེར་བ་དེ་ནམས་ལ་དམིགས་ནས་བཟོད་པ་སྒྲེ་རྒྱུ་རྩ་བ་ནས་ཡོང་བ་བསམ་མེད། དེ་ནམས་
དམིགས་ཉེན་དུ་བྱས་ནས་བཟོད་པ་སྒྲོམ་ཐབས་བྲལ་ཞིང་། ཡར་སངས་རྒྱས་བཙུགས་ལྡན་འདས་
ལ་དམིགས་ཏེ་ཁོང་ཁྱོད་སྒྲེ་རྒྱུ་མེད་པས། སངས་རྒྱས་ལ་དམིགས་ནས་བཟོད་པ་སྒྲེ་བའི་གོ་སྐབས་
ཀྱང་ཡོང་གི་མེད། བཟོད་པ་སྒྲེ་བའི་གོ་སྐབས་ངོ་མ་དེ་སྤྲུལ་སྒྲིན། ག་དུས་ཡོང་གི་འདུག་ཅེ་ན།
དགྲ་དང་འཕྲད་དུས་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་བས་རང་ལ་ཉམས་ལེན་གནད་དག་འབྱུང་བའི་ཡུལ་མང་
པོ་ཡོད་པ། དཔེར་ན། སྒྲིན་པ་གཏོང་ཡུལ་དང་། སྤྱིང་རྩེ་སྒྲོམ་ཡུལ་ལྟ་བུ་མང་པོ་ཡོད། ངོ་
ཐོག་བཟོད་པ་སྒྲོམ་པའི་ཡུལ་དེ་དཀོན་པོ་ལྟ་བུ་རེད། རྒྱུད་ཐུང་མར། འབྱུང་བ་དཀོན་ཕྱིར་
ངོ་མེད་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་རིན་ཐང་བྲལ་བ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུ་འབྱུང་བ་དཀོན་པས།
གནད་ཆེན་པོ་ཡིན་ལ། བཟོད་པའི་ཉམས་ལེན་ལ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་གལ་ཆེན་པོ་དགྲ་པོ་
དེ་ཡལ་བར་འདོར་རྒྱུའི་ཆོབ་ལ་ལྷག་པར་དུ་ཡང་འདིའི་བཀའ་ངོ་རྒྱུན་དུ་ན་དགོས་པ་ཞིག་ཆགས་ཀྱི་
མི་འདུག་གམ། དེ་ལྟར་ན། བདག་གིས་དགྲ་ལ་དགའ་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས།

འདི་དང་བདག་གིས་བསྐྱབས་པས་ན། །དེ་ཕྱིར་བཟོད་པའི་འབྲས་བྱ་ནི། །འདི་ལ་ཐོག་
མར་བདར་འོས་ཏེ། །འདི་ལྟར་དེ་ནི་བཟོད་པའི་རྒྱུ། །ཞེས་བཟོད་པ་སྒྲོམ་པའི་བསོད་ནམས་དང་

ཕན་ཡོན་འདི་དག་དམིགས་ཏེན་དུ་བྱས་ནས་བྱུང་བ་ཡིན། རེད་གཉིས་བྱམ་མོང་གི་ཐོག་ནས་བསོད་
ནམས་དེ་བསགས་པ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་བཟོད་པ་ངས་བསྒྲུབ་ནའང་ཁྱེན་པ་རོལ་པོས་བྱས་པ་རེད།
པ་རོལ་པོ་དེ་མེད་ན་ང་རང་སྤྱིང་སྤྱོད་པས་ངེ་ཙམ་ཆེ་ནའང་བཟོད་པ་སྒྲུབ་ཀྱི་དཀའ། དག་དེས་ཁྱེན་
བྱས་པ་ཁོ་ནའི་དབང་ལས་ངས་བསོད་ནམས་གསོག་པའི་གོ་སྐབས་འདི་བྱུང་བ་ཡིན་པས། རེས་
པར་དུ་བཟོད་པ་སྒྲུབ་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་རྣམས་པ་དེ་དག་པོ་དེ་ལ་བསྒྲུབ་ནས་བདར་བ་སྟེ་མདུན་
བསུ་འོས་པ་ཡིན་ཏེ། དག་པོ་དེ་ནི་བཟོད་པ་སྒྲུབ་པའི་རྒྱ་མེད་ན་མི་རུང་བ་ཡིན་པས་སོ། །

གལ་ཏེ་བཟོད་བསྐྱབ་བསམ་མེད་པས། །དག་འདི་མཆོད་བྱ་མིན་ཞེ་ན། །འབྱུང་བ་པ་ཡི་
ནི་རྒྱུར་རུང་བ། །དམ་པའི་ཆོས་ཀྱང་ཅི་སྟེ་མཆོད། །ཅེས་དོགས་སྤྱོད་དང་ཅོད་སྤྱོད་གི་ཚུལ་
དུ། དཔེར་ན། ང་ལ་རྒྱ་མི་གྲང་ཁྲན་ལྟ་བུས་ཁྱེན་བྱས་ཏེ་བཟོད་པ་སྒྲུབ་ཀྱི་བྱུང་བ་ཡིན་ནའང་།
རྒྱ་གྲང་ཁྲན་བཀའ་དྲིན་ཆེན་པོ་གང་ཡང་མིན། ཁོས་གནོད་སེམས་ཀྱིས་ང་ལ་གནོད་བསྐྱལ་བ་ལས་
ཕན་སེམས་གང་ཡང་མེད་ཅིང་། ངའི་རྒྱུད་ལ་བཟོད་པའི་ནམས་ལེན་འཕེལ་ན་སྤྲུམ་པའི་འདུ་ཤེས་
ཀྱི་ཐོག་ནས་ང་ཆོར་གནོད་བསྐྱལ་བ་མ་ཡིན་པས་ཁོ་དྲིན་ཆེན་པོ་གང་ཡང་མིན་སྤྲུམ་ན། གུས་བཀྱར་
བྱེད་ཡུལ་མཆོད་ས་དེར་ཕན་སེམས་ཡོད་མཁན་ཞིག་ངེས་པར་དགོས་ཀྱི་ཡོད་ན། དམ་པའི་ཆོས་
ལུང་ཏོགས་ཀྱི་ཆོས་གཉིས་ལས། འགོག་བདེན་ལྟ་བུ་མཆོད་ཡུལ་དུ་མི་འོས་ཏེ། དེ་ཡང་ཕན་
སེམས་ཅན་མིན་པས་སོ། །

དཔེར་ན། ལུང་ཏོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལ་ཆ་མཆོན་ན། དེ་ཡོན་ཏན་ཞིག་ཡིན་མོད། ཕན་
སེམས་ཀྱི་ཀྱན་སྤྱོད་མེད། དེ་ལ་ཕན་སེམས་ཡོད་མིན་ལ་མ་སྟོས་པར་རང་ལ་ཕན་པ་རྒྱ་མཆོན་
དུ་བྱས་ཏེ། དེ་ལ་གུས་པས་བསྟེན་ཅིང་མཆོད་འོས། མཐའ་གཅིག་དུ་ཕན་སེམས་དགོས་པ་མི་
འདུག་ཅེས་གསུངས། འོན་ཏེ་དམ་པའི་ཆོས་ལ་ཕན་སེམས་མེད་ནའང་། དེས་རང་ལ་གནོད་

སེམས་ཀྱང་མེད་ལ། གནོད་བྱེད་དག་པོ་དེ་ར་གནོད་སེམས་ཡོད་པས་མི་མཚུངས་སྟུང་ན། གལ་
 ཏེ་དག་འདི་གནོད་བྱེད་པའི། །བསམ་ཡོད་མཆོད་བྱ་མིན་ཞེ་ན། །སྒྲན་པ་བཞིན་དུ་ཕན་བཅོམ་
 ན། །བདག་གིས་བཟོད་པ་ཇི་ལྟར་འགྲུབ། །ཅིས་དག་འདིས་རང་ལ་ཀྱན་སྒྲོང་ངན་པའི་སྒྲོན་སྟེང་
 གནོད་པ་བྱེད་འདོད་ཡོད་པས། ངས་འདི་ལ་དྲིན་ལན་འཇུག་དགོས་པ་གང་ཡང་མི་འདུག་ཅེ་ན།
 དག་པོ་དེ་འདྲི་རྒྱུད་ལ་གནོད་སེམས་ཡོད་པ་དེ་འདྲི་རྒྱུན་ལས་དག་པ་ལྟར་བ་ཡིན། འདི་འདྲི་སེམས་ལ་
 ཕན་སེམས་ཡོད་པ་ཡིན་ན་དག་པོ་ཇི་ལྟར་འཐད། ཕན་པའི་བསམ་པ་ཅན་ཨེ་མ་ཆེས་གཤག་བཅོས་
 བྱེད་སྐབས། ཨེ་མ་ཆེ་ལ་ཁོང་ཁྱོད་མི་སྒྲི་ཞིང་། བསམ་སྒྲོའི་ནང་ཨེ་མ་ཆེ་དག་ཡིན་བསམ་པའི་
 འདུ་ཤེས་རྩ་བ་ནས་མི་སྒྲི། གང་ལ་ཞེ་ན། ཨེ་མ་ཆེ་འདིས་ང་ལ་ཕན་སེམས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་བསམ་
 པ་ཞིག་ཡོད་པའི་དབང་གིས་ཡིན། འཇིག་རྟེན་ཡོངས་གྲགས་སུ་ཡང་གནོད་སེམས་ཡོད་པ་འདི་
 རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་དག་པོ་ལ་ངོས་འཛིན་བྱེད་པ་འདི་བྱུང་བ་ཡིན། དེ་ལ་དམིགས་ནས་ཁོང་ཁྱོད་
 རྒྱ་བཞིན་ཡོད་པས། ཁོང་ཁྱོད་ཀྱི་སྐབས་དེ་བཅོམ་སྟེ། ཁོང་ཁྱོད་རྒྱ་མ་བཅུག་པར་བཟོད་པ་
 སྒྲོམ་པ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད། གལ་ཏེ་དག་པོ་དེ་རང་ལ་ཕན་སེམས་ཡོད་པ་ཞིག་དང་སྒྲན་པ་བཞིན་
 དུ་ཕན་ཐོགས་བྱེད་མཁན་ཞིག་ཡིན་ན། དེ་ལ་བཟོད་པ་སྒྲི་བའི་གོ་སྐབས་ཡོད་པ་མ་རེད་ཅེས་པ་
 འདི་དཔེ་མི་སྲིད་པའི་རྒྱལ་སྐྱོད་པོ་དང་ཏ་ཅང་གི་སེམས་ལ་ཕན་པོ་རེད།

དེ་བས་རབ་དུ་སྤངས་སེམས་ལ། །བརྟེན་ནས་བཟོད་པ་སྒྲི་བས་ན། །དེ་ཉིད་བཟོད་པའི་
 རྒྱ་ཡིན་པས། །དམ་པའི་ཆོས་བཞིན་མཆོད་པར་འོས། །ཞེས་རྒྱ་མཚན་དེ་བས་ན། རབ་དུ་
 སྤངས་སེམས་དང་ལྡན་པའི་དག་པོ་དེ་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་ནས་བཟོད་པ་སྒྲི་བ་ཡིན་པས། དེ་ལྟར་བྱའི་
 དག་པོ་དེ་ཉིད་ནི། བཟོད་པ་སྒྲི་བའི་རྒྱ་མེད་ན་མི་རུང་བ་ཡིན་པས། དམ་པའི་ཆོས་བཞིན་
 དུ་ཅེ་གཅིག་དུ་མཆོད་པར་འོས་སོ། །

དེ་ཕྱིར་སེམས་ཅན་ཞིང་དང་ནི། །རྒྱལ་བའི་ཞིང་ཞེས་བྲུབ་པས་གསུངས། །འདི་དག་
མགྲ་བྱས་མང་པོ་ཞིག་ །འདི་ལྟར་ཕུན་ཚོགས་པ་རོལ་ཕྱིན། །ཞེས་རང་ཉིད་ལ་གནས་སྐབས་
དྲིན་ཆེན་པོ་ཡིན་པའི་སེམས་ཅན་ནམས་སྒྲིམ་ཅི་དགོས། སྤྱིར་བཏང་གནོད་བྱེད་དེ་ནམས་གནོད་
པ་སྦྱེལ་མཁན་ལས་ཕན་ཐོགས་མཁན་མིན། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཞིབ་དུ་བསམ་སྒོ་
གཏོང་མཁན་ཞིག་ཡིན་ན། གནོད་བྱེད་དེ་དམིགས་བསལ་གྱི་དྲིན་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་ཡིན་པས། དྲིན་
མེ་ཆེ་བའི་སེམས་ཅན་སྤྱི་ཞིག་ཡིད། སྤྱིར་ན་བདག་དང་གཞན་ཞེས་པའི་གཞན་དེའི་ནང་ལ་ཕན་
པ་བྱེད་མཁན་དེ་ནི་གཉེན་རེད། ཕན་གནོད་དངོས་སུ་མེད་པ་དེ་ནི་བར་མའི་སེམས་ཅན་ཡིན། གནོད་
པ་སྦྱེལ་མཁན་དག་ལ་སེམས་སྦྱོང་ཁག་ཤོས་ཡིན། དག་དེ་རྩ་ཆེ་ཤོས་ཡིན་པར་བསྐྱབས་ན། སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་རྩ་ཆེན་པོ་ཡིན་པར་སྦྱབ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཆོས་འགྲུབ་པ་ཡང་། སེམས་
ཅན་གྱི་ཞིང་དང་། རྒྱལ་བའི་ཞིང་གཉིས་ཀ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་དགོས་པ་ཡིན་པས། ཡར་དཀོན་
མཆོག་ལ་མཆོད་པའི་སྒྲོ་ནས་བསོད་ནམས་གསོག་པ་གཅིག་ཕུ་མ་ཡིན་པར། གཞི་སེམས་ཅན་
གྱི་ཞིང་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་བསོད་ནམས་དཔག་དུ་མེད་པ་གསོག་པ་ཞིག་ཡིད་པས། སེམས་ཅན་
གྱི་ཞིང་དང་རྒྱལ་བའི་ཞིང་ཞེས་བྲུབ་པས་གསུངས་པ་ཡིན། འོག་ནས་འཆད་འགྱུར་ལྟར། བྱིས་
པ་རང་གི་དོན་བྱེད་དང་། བྱུང་པ་གཞན་གྱི་དོན་མཛད་པ། །འདི་གཉིས་ཀྱི་ནི་ཁྱད་པར་སྟོས། ཞེས་
གསུངས་པ་བཞིན་སེམས་ཅན་འདི་དག་གཅིག་སྤྱི་བཟུང་ནས་མགྲ་བར་བྲས་པ་མང་པོ་ཞིག་གིས་
སྒྲོན་ཀྱན་ཟད་ཡོན་ཏན་ཀྱན་ལྡན་གྱི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་འདི་བྱུང་བ་ཡིན། དེ་
ལྟར་ན། སེམས་ཅན་ནམས་དང་རྒྱལ་བ་ལས། །སངས་རྒྱལ་ཆོས་འགྲུབ་འདྲ་བ་ལ། །རྒྱལ་ལ་གྱུས་
བྱེད་དེ་བཞིན་དུ། །སེམས་ཅན་ལ་མིན་ཅི་ཡི་ཚུལ། །ཞེས་སེམས་ཅན་ནམས་དང་རྒྱལ་བ་ལས་
སངས་རྒྱལ་གྱི་ཆོས་འགྲུབ་པ་དེ་མཚུངས་བཞིན་དུ། རྒྱལ་བ་སངས་རྒྱལ་ནམས་ལ་སྤྱི་བོས་བདུད་

ནས་གྲས་པར་བྱེད་པ་དང་། རྩོམ་སྐྲུན་ཅན་མཉམ་པ་ལྟ་བུར་ལྟ་བུ་འདི་ཅི་ཡི་ཚུ་ལ་ཏེ།
ལྷགས་དང་མཐུན་པ་མིན་ནོ། རྩོམ་སྐྲུན་ཅན་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་ཚུབ་གྱི་སྐྲུན་སྐྱེ་བ་ཡོད།
ཐུན་དྲག་གི་སྐྱོད་པ་ལ་སྐྱོབ་པ་དེ་ཡང་སྐྲུན་ཅན་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོང་དགོས། ཞི་བ་སྐྱོགས་གཅིག་
ལ་མི་གནས་པའི་ཆད་དུ་བྱུང་བའི་སྐྲུན་དེ་ཡང་སྐྲུན་ཅན་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་། དམིགས་པ་
ཉམ་ཐག་པའི་སྐྲུན་ཅན་མེད་ན་སྤྱིར་རྩོམ་སྐྲུན་ཐབས་བྲལ་ཞིང་། མདོར་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་
འཕང་སྐྱབ་པའི་རྩ་བ་སྐྲུན་ཅན་གྱི་ཞིང་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོང་བ་ཡིན་ནོ། །

གྲུལ་བ་དང་སེམས་ཅན་གཉིས་ཀ་ཁིང་གཅིག་པར་བཤད་ན། ཡོན་ཏན་ཆེ་ཆུང་མཉམ་
 པར་བཤམ་ཞེས་ཚུད་པ་ལ། དེའི་ལན་ནི། བསམ་པའི་ཡོན་ཏན་རང་གིས་མིན། །འབྲས་བུ་ལས་
 ཡིན་དེས་མཚུངས་པར། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་འང་ཡོན་ཏན་ཡོད། །དེ་ཕྱིར་དེ་དག་མཉམ་པ་
 ཡིན། །ཞེས་ཡུལ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ངོས་ནས་ཡོན་ཏན་ཆེ་ཆུང་གི་བྱུང་པར་མེད་པར་མཚུངས་པ་དེ་ལྟར་
 མིན་ནའང་། དེ་གཉིས་ཀ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་རྣམ་མཁུན་རྒྱ་བ་པའི་རྟེན་གྱི་ཆ་ལ་མཚུངས་སོ། །

བྱམས་སེམས་ཅན་ལ་མཆོད་པ་གང་། །དེ་ནི་སེམས་ཅན་ཆེ་བ་ཉིད། །སངས་རྒྱས་
དད་པའི་བསོད་ནམས་གང་། །དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཆེ་བ་ཉིད། །སངས་རྒྱས་ཆོས་འབྲུག་ཆ་
ཡོད་པ། །དེས་ན་དེ་དག་མཉམ་པར་འདོད། །ཅེས་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་ནས་བྱམས་པ་
ཆོད་མེད་སོགས་བསྒྲུབས་ནས། བསོད་ནམས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཐོབ་པ་དེ་སེམས་ཅན་གྱི་ཆེ་
བ་ཡིན། སངས་རྒྱས་ལ་དད་པ་བསྒྲུབས་པས་བསོད་ནམས་འཕེལ་བ་སངས་རྒྱས་གྱི་ཆེ་བ་རེད།
མདོའི་སྐབས་མི་སྟུག་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་སྒྲོམ་པ་ལ་མཆོད་པ་ལས། བྱམས་པ་སྒྲོམ་པའི་དགེ་
སྒྲོང་ངམ། གང་ཟག་ལ་མཆོད་པ་དེ་ཕན་ཡོན་ཆེ་བར་གསུངས་པ་དེ་ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་ཆེ་
བ་ཡིན། མི་སྟུག་པ་སྒྲོམ་པ་དེ་རང་ཉིད་ཆགས་སེམས་མི་སྟེེ་བའི་དོན་དུ་སྒྲོམ་པ་ཡིན། བྱམས་

པའི་སེམས་ཞེས་པ་ཡུལ་སེམས་ཅན་གྱི་ཆེན་པོ་ལ་དམིགས་ནས་སྒྲིམ་པ་ཡིན་པས་བསོད་ནམས་
 གྱི་ཆེ་ཆུང་ཡོད། དེ་གཉིས་ཀ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་འབྲུག་པའི་ཉེན་གྱི་ཆ་ཡིན་པས། དེ་དག་
 མཉམ་པར་འདོད་དོ། །

ཡོན་ཏན་གྱི་མཆོ་མཐའ་ཡས་པའི། །སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་འགའ་མི་མཉམ། །ཡོན་
 ཏན་མཆོག་ཆོགས་གཅིག་ཕྱུ་ཡི། །ཡོན་ཏན་གས་ཙམ་འགའ་ཞིག་ལ། །སྤང་ནའང་དེ་ལ་མཆོད་
 འོན་དུ། །ཁམས་གསུམ་ཕུལ་ཡང་ཆུང་བར་འགྱུར། །ཞེས་ཡོན་ཏན་གྱི་ངོས་ནས་ཆ་བཞག་ན།
 །སངས་རྒྱས་ལ་ཡོན་ཏན་མཐའ་མི་མངོན་པ་ཞིག་ཡོད་པས་སུ་གང་དང་མཉམ་མི་རྒྱས་ཤིང་། དེའི་
 །ནང་ནས་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆ་གས་ལྟ་བུ་སེམས་འོད་གསལ་བ་བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོ་ལྟ་བུ་ཞིག་སེམས་
 །ཅན་འགའ་ཞིག་ལ་སྤང་ནའང་དེ་ལ་མཆོད་པའི་དོན་དུ་ཁམས་གསུམ་གྱི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཕུལ་
 །ནའང་ཆུང་བར་འགྱུར་ཏེ་མི་དོ་བ་ལྟ་བུའོ། །

སངས་རྒྱས་ཆོས་མཆོག་སྐྱེ་བའི་གས། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཡོད་པས་ན། །འདི་ཙམ་
 །དག་གིས་ཆ་བསྟན་ནས། །སེམས་ཅན་མཆོད་བྱར་རིགས་པར་འགྱུར། །ཞེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 །ཆོས་མཆོག་འབྲུག་པའམ་ཐོབ་པའི་རྒྱུ་ཆ་གས་ཙམ་སེམས་ཅན་ལ་ཡང་ཡོད་པས་ན། །འདི་ཙམ་
 །གྱི་ཆ་ལ་བསྟན་ནས་སེམས་ཅན་མཆོད་བྱར་འཛོག་རིགས་པ་ཡིན་ཞིང་། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་
 །གཅིག་ཏུ་ཕན་པར་བརྩོན་དགོས་པ་ལས། །སྤང་མི་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚན་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། །གཞན་
 །ཡང་གཡོ་མེད་གཉེན་གྱུར་ཅིང་། །ཕན་པ་དཔག་མེད་མཛད་རྣམས་ལ། །སེམས་ཅན་མགྱ་བྱ་མ་
 །གཏོགས་པ། །གཞན་གང་ཞིག་གིས་ལན་ལོན་འགྱུར། །ཞེས་གཞན་འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་ཐམས་
 །ཅད་ལ་གཅིག་ཏུ་བརྩེ་བར་མཛད་པའི་གཡོ་བ་མི་མངའ་བའམ། །མགོ་བདེ་བྱན་འཕུལ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་
 །པར་ཞེ་ཐག་པ་ནས་དཔུང་གཉེན་དམ་པར་གྱུར་ཅིང་། །ཕན་པ་དཔག་མེད་མཛད་པའི་སངས་རྒྱས་

ནམས་དྲིན་ཆེན་པོ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་དྲིན་དེ་གཞལ་ཐབས་སུ་གཅིག་དུ་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པ་སྐྱབ་
པ་དང་། སེམས་ཅན་མགུ་བར་བྱེད་པ་དེས་སངས་རྒྱས་ནམས་ཀྱི་བྱགས་དགེས་པ་སྒྲོང་བྱུ་བ་
མ་གཏོགས། ཐབས་གཞན་གང་ཞིག་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དྲིན་ལན་ལོན་པར་འགྱུར་ཏེ། ལོན་
ཐབས་མེད་དོ། །

གང་ཕྱིར་སྐྱུ་གཏོང་མནར་མེད་འདྲུག་པ་ལ། །དེ་ལ་ཕན་བདགས་ལན་ལོན་འགྱུར་
བས་ན། །དེ་བས་འདི་དག་གཞོད་ཆེན་བྱེད་ན་ཡང་། །ཐམས་ཅད་བཟང་དགུ་ཞིག་དུ་སྐྱེད་པར་
བྱ། །ཞེས་ཀྱལ་བ་སངས་རྒྱས་ནམས་ཀྱིས་སྡོན་སྒྲོབ་པ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་སྐྱུ་གཏོང་བ་དང་།
རན་སོང་གི་གནས་ཀྱིས་མཆོན་པའི་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བར་བསམ་བཞིན་དུ་སྤྲོད་པ་བཟུང་བ་སོགས་
གང་གི་དོན་དུ་དཀའ་བ་བརྒྱ་ཕྱུག་སྤྱད་པའི་ཡུལ་སེམས་ཅན་དེ་ནམས་ལ་ཕན་བདགས་ན་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་དྲིན་ལན་ལོན་པར་འགྱུར་བའི་རྒྱ་མཚན་དེ་བས་ན། གཞོད་བྱེད་དག་པོ་ལྟ་བུ་འདི་དག་གིས་
རང་ལ་གཞོད་པ་ཅི་ཅམ་ཞིག་བྱས་ནའང་། རང་གི་སྒྲོ་གསུམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་གཞོད་ལན་མི་བྱེད་པར་
གཅིག་དུ་ཕན་པ་བསྐྱབ་དགོས་སོ། །

རེ་ཞིག་བདག་གི་རྗེར་གྱུར་ཉིད་ཀྱང་ནི། །གང་ཕྱིར་རང་གི་སྐྱུ་ལའང་མི་གཟེགས་པ། །དེ་
ལ་ཚྭངས་པ་བདག་གིས་རྗེ་ལྟར་ན། །ང་རྒྱལ་བྱ་ཞིང་བྲན་གྱི་དངོས་མི་བྱ། །ཞེས་རེ་ཞིག་བདག་
གི་རྗེ་པོར་གྱུར་པའི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནམས་ཀྱིས་ཀྱང་། སེམས་ཅན་གང་
གི་ཆེད་དུ་རང་གི་སྐྱུ་ལའང་མི་གཟེགས་པར། ཐུགས་བརྩེས་སྒྲོང་ཡུལ་སེམས་ཅན་དེ་དག་ལ། བདག་
ཚྭངས་པའི་དབང་གིས་དེ་དག་ལ་དམིགས་ནས་རྗེ་ལྟར་ང་རྒྱལ་བྱ་རུང་ངམ། རང་གི་སྐྱབས་སུ་
འཛིན་པའི་སངས་རྒྱས་ནམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཐུགས་བརྩེས་གཏོད་ས་ཡིན་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནམས་
ཀྱིས་བྱ་གཅིག་པ་ལྟ་བུའི་ཐུགས་བརྩེས་སྒྲོང་ཡུལ་རྗེ་བོ་སེམས་ཅན་ནམས་ཀྱི་བྲན་གྱི་དངོས་པོར་ཅིའི་

ཕྱིར་མི་བྱ་སྟེ། དེ་དག་གི་བྲན་གཡོག་ལྟ་བུའི་ཚོ་བསྟེན་དགོས་པར་རིགས་སོ། །

གང་དག་བདེ་བས་ཐུབ་ནམས་དགེས་འགྱུར་ཞིང་། །གང་ལ་གནོད་ན་མི་དགེས་འགྱུར་འགྱུར་བ། །དེ་དག་དགའ་བས་ཐུབ་པ་ཀུན་དགེས་ཤིང་། །དེ་ལ་གནོད་བྱས་ཐུབ་ལ་གནོད་པ་བྱས། །ཞེས་སེམས་ཅན་གང་དག་བདེ་བས་ཐུབ་པ་ནམས་དགེས་པར་འགྱུར་ཞིང་། །སེམས་ཅན་གང་དག་ལ་གནོད་ན་ཐུབ་པ་ནམས་མི་དགེས་པ་འགྱུར་བར་འགྱུར་བ་ཡང་། །དོན་དུ་སེམས་ཅན་ལ་གནོད་ན་ཐུབ་པ་ལ་གནོད་པ་བྱས་པར་འགྱུར་བ་དང་། །སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པ་བསྐྱབས་ན་དོན་གྱིས་ཐུབ་པ་ལ་ཕན་པ་བསྐྱབས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པས། །ཐུབ་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་གྱུས་པ་ཡོད་པ་དང་། །བཀྲར་སྟེ་བྱེད་མཁན་ཞིག་ཡིན་ན། །སེམས་ཅན་ལ་གྱུས་པ་དང་བཀྲར་སྟེ་བྱེད་དགོས་ཞེས་པའོ། །

ཇི་ལྟར་ལུས་ལ་ཀུན་ནས་མེ་འབར་བ། །འདོད་པ་ཀུན་གྱིས་ཡིད་བདེར་མི་འགྱུར་བ། །དེ་བཞིན་སེམས་ཅན་གནོད་པ་བྱས་ན་ཡང་། །ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ནམས་དགེས་པའི་ཐབས་མེད་དོ། །ཞེས་ཇི་ལྟར་ཏེ་དཔེར་ན། །མགོ་དང་རྒྱུ་ལག་ཀུན་ལ་མེ་ཕྱེ་མཆེད་དེ་མེ་འབར་བའི་གནས་སྐབས་སུ་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་བཟའ་བརྟུང་སྒྲ་སྒྲན་ལ་སོགས་ཐུན་སུམ་ཆོགས་པ་ཅི་ཅམ་ཞིག་སྒྲིན་ནའང་། །དེ་ཀུན་གྱིས་ཡིད་བདེ་བར་མི་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ། །སེམས་ཅན་ནམས་ལ་གནོད་པ་བྱས་ན་ཡང་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་མངའ་བའི་རྒྱལ་བ་ནམས་དགེས་པའི་ཐབས་རྩ་བ་ནས་མེད་དོ། །

དེ་བས་བདག་གིས་འགྲོ་ལ་གནོད་བྱས་པས། །ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཀུན་མི་དགེས་གྱུར་པ་གང་། །སྤྲིག་དེ་དེ་རིང་སོ་སོར་བཤགས་བགྱི་ཡིས། །མི་དགེས་གང་ལགས་དེ་ཐུབ་བཅོམ་པར་གསོལ། །ཞེས་དེ་བས་ན་བདག་གིས་སྤར་ཕན་ཆད་འགྲོ་བ་ནམས་ལ་གནོད་པ་བྱས་ཏེ། །ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་མངའ་བའི་རྒྱལ་བ་ནམས་དགེས་པར་མི་འགྱུར་བའི་ལས་སྤྲིག་པ་བསགས་ཡོད་པ་ནམས། །དེ་རིང་སྟེ་ད་ལྟ་བུ་ཡུལ་དུ་བྱན་པའི་སྒྲོ་ནས་བཤགས་པ་འབྲུལ་བར་བྱ་ཞིང་། །སྤར་ཕན་ཆད་རྒྱལ་བ་ནམས་མི་དགེས་པའི་

ལས་གང་ལགས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ཐུགས་བརྩེ་བ་ཆེན་པོས་བཟོད་པར་མཛད་དུ་གསོལ་ཞེས་པ་འོ། །

དེ་བཞིན་གཤེགས་ནམས་དགེས་པར་བགྱི་སྒྲད་དུ། །དེང་ནས་ངེས་བརྟུལ་འཛིག་རྟེན་
བྲན་དུ་མཆི། །འགྲོ་མང་དོག་པས་བདག་གི་སྤྱིར་འཆོག་གམ། །འགྲུམས་ཀྱང་མི་བསྡོམ་འཛིག་
རྟེན་མགོན་དགེས་མཛོད། །ཅེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྤྲས་བཅས་ནམས་དགེས་པར་འགྱུར་བའི་
སྒྲད་དུ། བདག་གིས་དེང་ནས་བཟུང་སྟེ། ངེས་པར་བརྟུལ་བའམ་ངེས་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་གཅིག་
དུ་སེམས་ཅན་མགྲུབ་པའི་ལས་ལ་གཞིལ་བ་ལྟ་བུའི་སྒྲོན་ནས་འཛིག་རྟེན་གྱི་བྲན་དུ་མཆི་རྒྱུ་ཡིན། དེ་
ལྟར་འཛིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྲན་དང་འབངས་སུ་འགྲོ་བ་ཡིན་པས། འགྲོ་བ་རྣམས་གངས་མང་
པོས་རྒྱུད་པའི་དོག་པས་བདག་གི་སྤྱི་བོར་འཆོག་གམ་བདེགས་པ་ལྟ་བུའམ། དེ་ལས་ལྷག་པ་རང་
གི་སྒྲིག་ཀྱང་འགྲུམས་པར་བྱས་ནའང་དེ་དག་ལ་སྒྲར་མི་བསྡོམ་ཞིང་། གཅིག་དུ་འཛིག་རྟེན་མགོན་
པོ་དགེས་པའི་ཐབས་ལ་བརྩོན་པར་བགྱི་འོ། །

འགྲོ་བ་འདི་ཀྱན་ཐུགས་རྗེའི་བདག་ཅན་དེས། །བདག་དུ་མཛད་པ་འདི་ལ་ཐེ་ཆོམ་མེད། །སེམས་
ཅན་ངོ་བོར་མཐོང་བ་འདི་དག་ཉིད། །མགོན་དེ་བདག་ཉིད་ཅི་ཕྱིར་གྲུས་མི་བྱེད། །ཅེས་འགྲོ་བ་
འདི་དག་ཀྱན་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་བདག་ཉིད་ཅན་སངས་རྒྱས་དེ་དང་དེས། སྒྲོན་སྒྲོབ་པ་ལམ་གྱི་
གནས་སྐབས་ནས་བདག་གཞན་མཉམ་བཞེད་ཆུལ་ལ་ཕྱེ་གཅིག་དུ་གོམས་པར་མཛད་པའི་དབང་
ལས། བདག་དུ་མཛད་པའམ་བདག་གིར་མཛད་པ་འདི་ལ་ཐེ་ཆོམ་མེད་ཅིང་། ད་ལྟ་ཉམས་ཐག་པ་
སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱིས་མནར་བའི་སེམས་ཅན་གྱི་ངོ་བོར་མཐོང་བ་འདི་དག་ཉིད། རྒྱལ་བ་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་བདག་གི་བ་རྒྱལ་བའི་སྤྱི་འཁོར་ལྟ་བུ་ཡིན་པས། དེ་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་གྲུས་པར་མི་བྱེད། ཡང་ན།
རང་བཞིན་རྣམས་དག་ལའང་དགོངས་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
རྒྱུད་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཡོད་པ་དེ་སྤྱོད་ཕྱིའི་རྒྱན་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་

འཕྲིན་ལས་འདུག་ཆོག་ཆོག ད་ལྟ་སྟོན་ཅན་གྱི་ནམ་པར་ཡོད་པ་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ངོ་བོར་འགོ་
 རྒྱུ་ཡོད་ན། དེ་ལ་བདག་གིས་ཅིའི་ཕྱིར་གྲུས་པར་མི་བྱེད་དེ་གྲུས་པར་བྱ་འོས་སོ། །འདི་ལ་འདྲུར་
 མི་འདྲ་བ་ཕྱན་བྱུ་འདུག་པས། བཤད་པ་ཡང་མི་འདྲ་བ། དཔེར་ན། ཁ་གས་ལ་མགོན་དེ་དག་
 ཅེས་སྟོན་འདུག་མེད་པའི་ཉིས་ཆོག་དག་སྐྱ་སྐྱར་བ་དང་། འགའ་གས་ལ་མགོན་དེའི་བདག་ཉིད་
 ཅེས་སྟོན་འདུག་པ་ཡོད་པ་གཉིས་ཀ་འཐད་པ་འདྲ། བྱ་སྟོན་གྱིས་སྟོན་འདུག་སྐྱར་བའི་དབང་དུ་
 བྱས་ཏེ་བདག་ཉིད་ཀྱི་བཤད་པར་སྐྱར་གནང་འདུག།

འདི་ཉིད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མཉེས་བྱེད་ཡིན། །རང་དོན་ཡང་དག་སྐྱབ་པའང་འདི་ཉིད་
 ཏོ། །འཇིག་རྟེན་སྤྲུག་བསྐྱལ་སེལ་བའང་འདི་ཉིད་ཏོ། །དེ་ལྟ་ས་བདག་གིས་ཉག་ཏུ་འདི་ཉིད་བྱ། །ཞེས་
 དེ་ལྟར་ཅེ་གཅིག་ཏུ་སེམས་ཅན་ལ་ཁོ་བར་མི་བྱེད་པར་བཟོད་པ་སྒྲིམ་པ་འདི་ཉིད་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པ་མཉེས་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །རང་གི་དོན་མཐར་ཐུག་ནམ་མཁུན་རྒྱལ་
 བའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་དང་། འཕྲལ་དུ་ཡང་སྲིད་པའི་མངོན་མཐོ་སྐྱབ་པའི་སྐྱབས་སུ་ལུས་བཟང་
 བ་དང་། གཟུགས་མངོས་པ། ཆོ་རིང་བ་སོགས་ཐམས་ཅད་བཟོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་ཡིན་
 པས། རང་དོན་ཡང་དག་སྐྱབ་པའང་འདི་ཉིད་ཏོ། །ཞེས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྱལ་
 ཆེ་གོས་དེ་ཁོང་ཁྱོད་དབང་གིས་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་བཟོད་པས་འགོག་ཅིང་སྤྲུག་བསྐྱལ་མང་པོ་ཞིག་
 སེལ་བ་ཡང་ཐབས་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོང་གི་ཡོད་པས། ད་རེས་མི་ལུས་ཐོབ། རྒྱལ་བའི་བརྟན་
 པ་དང་མངལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་ཐོས། བཟོད་པའི་ཕན་ཡོན་དང་། ཁོང་ཁྱོད་ཉིས་
 དམིགས་ཐོས་ནས་འདི་བདེན་སྒྲུམ་པ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད་པས། བདག་གིས་ཉག་ཏུ་བཟོད་པ་སྒྲིམ་
 པ་འདི་ལ་འདུག་པར་བྱའོ། །ང་ཆོས་ཡར་སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆོ་ཞེས་སྐྱབས་སུ་འཛིན་
 ཅིང་། ཕར་སྤྱོད་ཉམ་ཐག་པའི་དག་བོ་དེ་ལ་འཁོན་འཛིན་ཞེ་སྤང་བྱེད་པ་འདི་དྲང་པོ་མིན་ཏེ།

དཔེར་ན། རང་གི་གྲོགས་པོ་ཉི་པོ་ཞིག་ཡོད་ན། དེ་ཁ་ལག་ལ་སྐད་བཏང་དུས་ཁོའི་ཁམས་དང་
ཕན་བུ་བསྐྱེད་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན།

དུས་རྒྱུན་སེ་སེ་སེ་པན་(མཆན། སྔོད་རོ་ཆ་བ་ཞིག་གི་མིང་།) དགའ་པོ་ཡོད་པ་དང་གྲོགས་
པོ་དེ་སེ་པན་ལ་དགའ་པོ་མེད་ན། རང་ཉིད་ཀྱིས་གྲོང་ཁྱེར་ནས་གྲོགས་པོའི་གདོང་ལ་བརྟུས་
ཏེ་དེ་ཉིན་སེ་པན་མེད་པ་བྱེད་དགོས་པ་ལས། གྲོགས་པོ་ཁ་ཆོག་དགོས་པ་དེ་འདྲ་བཅོས་ན་མི་
འགྲིག་པ་བཞིན། ང་ཆོས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་གྲོགས་པོ་ཞིག་གི་འདྲ་ཤེས་ཙམ་ཡང་མེད་པ་
ལྟ་བུར་བྱས་ན་ཐབས་སྟུག་རེད། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་དད་པ་བྱེད་ཅིང་། སངས་རྒྱལ་གྱིས་
གང་གི་དོན་དུ་བྱུགས་བསྐྱེད། གང་གི་དོན་དུ་སྦྱོད་པ་ལ་བསྐྱབ། གང་གི་དོན་དུ་འབྲས་བུ་
མངོན་དུ་མངོད་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ང་ཆོས་ཡལ་བར་འདོར་བ་འདི་ནང་འགལ་ཆེན་པོའི་
བྱ་སྦྱོད་ཅིག་རེད།

རྒྱ་མཚན་གཞན་ཡང་། སེམས་ཅན་ལ་ཁོ་བར་མི་རིགས་ཏེ། དཔེར་ན་རྒྱལ་པོའི་མི་འགའ་
ཞིག་ སླེ་བོ་མང་ལ་གཞོད་བྱེད་ཀྱང་། སླེ་བོ་མིག་རྒྱུང་རིང་པོ་དག་ རྒྱས་ཀྱང་སྤྱིར་གཞོད་མི་བྱེད་
དེ། འདི་ལྟར་དེ་གཅིག་མ་ཡིན་གྱི། རྒྱལ་པོའི་མཐུ་སྟོབས་དེ་ཡི་དཔུང་། ཞེས་དཔེར་ན། རྒྱལ་
པོའི་མི་འགའ་ཞིག་གིས་སླེ་བོ་མང་པོ་ལ་གཞོད་པ་བྱས་ན་ཡང་། སླེ་བོ་མིག་རྒྱུང་རིང་པོ་ཡོད་མཁན་
ཆོས་རྒྱལ་པོས་མངགས་པའི་མི་དེའི་རྒྱབ་ཏུ་ན་ལ་རྒྱལ་པོའི་དཔུང་ཡོད་ལྟ་བུས། དེ་ལ་འཕྲལ་དུ་མིག་
རྒྱུང་བྱང་བྱང་གིས་གཞོད་ལན་གཞོད་འཇལ་མི་བྱེད་པ་བཞིན་དུ། དེ་བཞིན་གཞོད་བྱེད་ཉམ་ཆུང་
བ། འགའ་ཡང་བྱུང་དུ་བསད་མི་བྱ། འདི་ལྟར་དཔུལ་བའི་སྤང་མ་དང་། བྱུགས་རྗེ་ལྡན་རྣམས་
དེ་ཡི་དཔུང་། ཞེས་དེ་བཞིན་རང་ལ་གཞོད་པ་བྱེད་པའི་དགྲ་པོ་ད་ལྟ་སེམས་ཚིངས་པའི་གཞན་དབང་
དུ་སོང་བའི་ཉམ་ཆུང་དེ་དག་ལ་ཡང་བྱུང་དུ་གསོད་པར་མི་བྱ་སྟེ། སེམས་ཅན་ལ་གཞོད་འཆོ་བྱས་

པས་ངན་འགྱོར་ལྷོང་བ་དང་། རྒྱལ་བ་ནམས་དགེས་པར་མི་འགྱུར་བ་ཡིན་པས། དཔུལ་བའི་
སྤང་མ་དང་། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པ་ནམས་དེ་ཡི་དབྱུང་རེད་ཅེས་པའོ། །

དེ་ལྟས་དམངས་ཀྱིས་རྒྱལ་གདུལ་བཞིན། །སེམས་ཅན་ནམས་ནི་མགུ་བར་བྱ། །ཞེས་
རྒྱ་མཚན་དེས་ན། དམངས་ཀྱིས་རྒྱལ་པོ་གདུལ་པོ་ལ་རེ་ཞིག་བཟོད་པ་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པ་བཞིན།
སེམས་ཅན་ནམས་ལའང་མགུ་བར་བྱ་དགོས་ཤིང་། རྒྱ་མཚན་གཞན་ཡང་། རྒྱལ་པོ་ལྟ་ཞིག་
ཁྲོས་ན་ཡང་། །སེམས་ཅན་མི་མགུ་བྱས་པ་ཡིས། །སྤྱིང་བར་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པ། །དཔུལ་
བའི་གཞོད་པ་དེས་བྱེད་དམ། །རྒྱལ་པོ་ལྟ་ཞིག་མགུ་ན་ཡང་། །སེམས་ཅན་མགུ་བར་བྱས་པ་
ཡིས། །འཛོལ་པར་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པ། །སངས་རྒྱས་ཉིད་སྦྱིན་མི་སྤིད་དོ། །ཞེས་རྒྱལ་པོ་
ལྟ་བུ་ཞིག་ཅི་ཙམ་ཁྲོས་ནའང་སེམས་ཅན་མི་མགུ་བར་བྱས་པ་ཡིས་སྤྱིང་བར་འགྱུར་བའི་ནམས་སྦྱིན་
གྱི་འབྲས་བུ་དཔུལ་བའི་གཞོད་པ་ལྟ་བུ་ལ་འཕེན་པར་བྱེད་བྱབ་བམ་སྟེ། །མི་བྱབ་པ་དེ་བཞིན་དུ་
རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུ་ཞིག་མགུ་བར་བྱས་ནའང་། །སེམས་ཅན་མགུ་བར་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའམ་འཛོལ་
པར་འགྱུར་བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཉིད་སྦྱིན་པ་ནམས་ཡང་མི་སྤིད་དོ། །

སེམས་ཅན་མགུ་ལས་བྱུང་བ་ཡི། །མ་འོངས་སངས་རྒྱས་འགྲུབ་ལྟ་ཞིག་ །ཆེ་འདི་ཉིད་
ལ་དཔལ་ཆེན་དང་། །གྲགས་དང་སྦྱིད་འགྱུར་ཅིས་མ་མཐོང་། །འཁོར་ཆེ་བཟོད་པས་མཛེས་
སྟགས་དང་། །ནད་མེད་པ་དང་གྲགས་པ་ཡིས། །ཤིན་དུ་ཡུན་རིང་འཆོ་བ་དང་། །འཁོར་ལོས་
སྦྱར་བའི་བདེ་རྒྱས་ཐོབ། །ཅེས་སེམས་ཅན་མགུ་བར་བྱས་ན། །མ་འོངས་པར་རང་གི་ཐོབ་བྱར་
གྱུར་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་འགྲུབ་པ་ལྟ་ཞིག་སྟེ་སྦྱོས་མི་དགོས་ལ། །ཆེ་འདི་ཉིད་ལའང་
བཟོད་པ་དང་བྱམས་པ་སྒྲོམ་ན། །བདུད་དང་གཞོད་བྱེད་ཀྱིས་མི་ཚུགས་ཤིང་། །དཔལ་ཆེན་པོ་
དང་ལྷན་པ་དང་། །ཆེ་འདི་ལྟ་སྟགས་ཐོབ་ཅིང་། །དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆེ་འདི་སྦྱིད་པར་འགྱུར་

བ་ཅིས་མ་མཐོང་སྟེ་མཐོང་བ་དེ་བཞིན་དུ། ཁམས་གསུམ་འཁོར་བ་འདིར་གནས་སྐབས་མངོན་
མཐོའི་ཉེན་བཟང་རིམ་པར་བརྒྱད་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་བཟོད་པས་མངོས་པ་དང་། འཁོར་གཡོག་
འདུས་པ་དང་། དབང་ཆེ་བ་དང་། ཆོག་བཅུན་པ། དབང་ཕུག་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་དེ་ཐམས་
ཅད་ཡོང་བ་དང་། གཞན་ཡང་། གཞན་ལ་གནོད་པ་མི་བྱེད་པར་བཟོད་པ་སྒྲིམ་ན། གཞན་སྤྱུག་
བསྐལ་ལས་སྦྱོབ་པར་བྱེད་པའི་འབྲས་བུ་ནད་མེད་པ་དང་། སྦྱི་བ་སྦྱི་མ་ནམས་སུ་འང་གྲགས་པ་
རྒྱས་པ་དང་། བིན་དུ་ཡུན་རིང་འཆོ་བ་དང་། འཁོར་ལོས་སྦྱར་བའི་བདེ་སྦྱིད་ཕུན་སུམ་ཆོགས་
པ་མཐའ་ཡས་པ་ཐོབ་པ་སོགས་དེ་ལྟ་བུའི་ཕན་ཡོན་ཆེན་པོ་ཡོད་ཅིས་པའོ། །

འདི་ཡན་ཆད་བཟོད་པའི་ལེའུ་ནང་ཏ་ཅང་གནད་ཆེན་པོ་གསུངས་འདུག དག་པོ་གཉིན་
ལ་མཐའ་གཅིག་དུ་བསྐྱར་མི་དགོས་པར། དག་པོ་དེ་དག་པོ་རང་ལ་བཞག་ནས། དག་པོ་ཡིན་
པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ཙམ་བ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཚུལ་བསམ་ན། མཐའ་གཅིག་དུ་ཆོ་འདིའི་མ་དང་འདྲ་
བར་གཉིན་ཉེ་དུ་བྱས་ཡོད་ཚུལ་སོགས་ལྷ་ཚུགས་མ་རྒྱབ་ནའང་འགྲིག་ཡོང་གི་འདུག ཆོན་པ་ཁ་
ནས་བརྒྱབ་པ་མ་ཡིན་པར་གཏོང་ནས་རྒྱབ་པ་ལྟ་བུ་རེད།

འདི་གཉིན་ན་རང་གི་སློག་ལ་ཤོལ་བ་དང་། བསྟན་ལ་གནོད་པ་བྱེད་མཁན། ཞིང་བཅུ་
ཆང་བའི་དག་པོ་ལྟ་བུ་དེ་འདི་གཉིན་ན་མི་དགའ་བའི་ཡུལ་མཐར་ཐུག་པར་བཅི་ས་དེ་དྲིན་ཆེ་ཤོས་
སངས་རྒྱས་སྦྱོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་སྟོན་མཁན་དགེ་བའི་བཤེས་གཉིན་ཟླ་མེད་པ་དེ་རེད་སྟེ་མ་དུ་རིགས་
པས་བསྐྱབས་ན། དངོས་གནས་ཡིན་པའི་བཟོ་ལྟ་བུ་ཞིག་མི་འདུག་གམ། དེ་ལྟར་བསམ་སྒོ་བཏང་
དུས། དག་པོ་ལ་སྤྲོད་ནས་གྲུ་པ་སྦྱི་བུ་ལ་ཞིག་དང་། དྲིན་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་ཞིག་གར་ཡོང་བས།
མཐའ་གཅིག་དུ་དེ་ལ་མར་ཤེས་ཀྱི་སྒོ་མ་སྦྱོས་ནའང་། བདག་གཞན་གཉིས་ཀ་བདེ་བར་འདོད་པ་
མཚུངས་ཤིང་། སྤྱུག་བསྐལ་མི་འདོད་པ་མཚུངས་པའི་བདག་གཞན་མཉམ་པའི་ཐོག་ནས་བསམ་

མོ་བཏང་ན་ནུས་པ་ཆེན་པོ་འདུག མྱོད་འདུག་ནས་གསུངས་པ་བཞིན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྒོམ་
མཁན་ཞིག་ཡིན་ན། བཟོད་པའི་ལེའུ་དང་། བསམ་གཏན་གྱི་ལེའུ་གཉིས་པོ་དེ་སྒྲེལ་ནས་བསམ་
མོ་གཏོང་བྱུང་ན་ཡག་པོ་ཡིང་རྒྱ་རེད།

ང་ཆོ་སེམས་བཟང་པོ་ཡིང་རྒྱའི་འགལ་རྒྱུན་གཙོ་བོ་དེ་དགའི་ངོས་ནས་འཕྲད་ཀྱི་ཡིད།
དེ་དྲིན་ཆེན་ཏུ་བསྐྱབས་ན་དམིགས་པ་གཞན་བདེ་སྒྲག་ཏུ་འགྱུང་པའི་དགེ་མཚན་དཔག་ཏུ་མེད་
པ་འདུག་གོ །

ལེའུའི་མཚན་བརྟན་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མྱོད་པ་ལ་འདུག་པ་ལས་བཟོད་པ་
བརྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་ལེའུ་དུག་པའོ།། །

zhǐ-q-z ǐ-ǎ-ǔ ǐ-ǎ-ǔ ǐ-ǎ-ǔ

དེ་ལྟར་བཟོད་པས་བཙོན་འགྲུས་བཙམ། །འདི་ལྟར་བཙོན་ལ་བྱང་ཆུབ་གནས། །རྒྱང་
མེད་གཡོ་བ་མེད་པ་བཞིན། །བསོད་ནམས་བཙོན་འགྲུས་མེད་མི་འབྱུང་། །ཞེས་གོང་དུ་གསུངས་
པའི་བཟོད་པའི་ཉམས་ལེན་ཡག་པོ་བྱུང་ན། ལྷག་བསྐལ་དང་ལེན་གྱི་བཟོད་པ་དང་། གནོད་བྱེད་
ལ་ཇི་མི་སྦྲུམ་པའི་བཟོད་པ་ཡོང་བྱུང་བ་ཅིང་། དེ་ཡིས་བཙོན་འགྲུས་བཙམས་ཏེ། བཙོན་འགྲུས་
གྱི་འགལ་རྒྱུན་མང་པོ་ཞིག་བཟོད་པའི་ཉམས་ལེན་ཡག་པོ་ཡོད་པ་དེས་སེལ་བྱུང་བ་ཡིན། བཟོད་
པའི་ཉམས་ལེན་དང་ལྡན་པ་དེས་དགེ་བའི་ཡོན་ཏན་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་སྤྱིར་དུ་བཙོན་འགྲུས་
བཙམ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་། འདི་ལྟར་བཙོན་ལ་བྱང་ཆུབ་གནས། །ཞེས་བཙོན་འགྲུས་
དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་བདེ་ལྡག་དུ་འཁོབ་བྱུང་བའི་དཔེར། མར་མེ་དང་། བྱིང་ལོ་ལྷ་བྱ་རྒྱང་མེད་
སར་གཡོ་བ་མེད་པར་གནས་པ་བཞིན་དུ། བཙོན་འགྲུས་དང་ལྡན་པ་དེ་ལ་འབྲས་བུ་བྱང་ཆུབ་བདེ་
ལྡག་དུ་འགྲུབ་ཅིང་གནས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །

བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་ཀྱང་བཙོན་འགྲུས་མེད་ན་མི་འོང་བས། འོ་ན། བཙོན་འགྲུས་ཀྱི་འོ་བོ་ཇི་འདྲ་ཞིག་གམ་སྟུམ་ན། བཙོན་གང་དགེ་ལ་སྟོན་པའོ། །ཞེས་དགེ་བ་རྒྱབ་པ་ལ་སྟོན་པའི་བྱེད་ལས་ཅན་ཞིག་སྟེ། མྱིང་རུས་བྱས་པ་ཙམ་ལ་བཙོན་འགྲུས་ཟེར་རྒྱ་མིན་པར། དགེ་བའི་ཆོས་ཤིག་རྒྱབ་པའི་ཆེད་དུ་འབད་བཙོན་བྱེད་པའི་སེམས་བྱུང་ཞིག་ལ་བཙོན་འགྲུས་སུ་ངོས་

འཛིན་དགོས་ཤིང་། དེ་ལ་མི་མཐུན་པའི་ཚྱུགས་ཤེས་དགོས་པས། དེ་སྟོན་པ་ལ། དེ་ཡི་མི་
མཐུན་ཚྱུགས་བཤད་བྱ། །ལེ་ལོ་ངན་ལ་ཞེན་པ་དང་། སྦྱིད་ལུག་བདག་ཉིད་བརྟན་པའོ། །ཞེས་
ལེ་ལོའི་སྐད་དོད་ཨྲ་ལ་སྤྲ་ཡ་ཞེས་པ་མི་སྦྱོར་བའི་དོན་ཡིན་པས། ལུས་སེམས་ལས་སུ་མི་རུང་
བ་སྟོམ་ལས་ཀྱིས་བདེ་བར་ཞེན་པའི་ལེ་ལོ་དང་། ཡང་། གྲུ་བ་མ་ཡིན་པ་མི་འོས་པའི་གྲུ་བ་ལ་
ཅེ་གཅིག་ཏུ་མགོ་འཁོར་ནས་སྡོད་པའི་གྲུ་བ་ངན་ཞེན་གྱི་ལེ་ལོ་དང་། བདག་གིས་མི་རྒྱས་སྟུམ་
པའི་ཞུམ་པ་འམ་སྦྱིད་ལུག་པ་སྟེ། བདག་ཉིད་ལ་བརྟན་པའི་ཞུམ་པའི་ལེ་ལོ་ནམས་སོ། །

སྟོམ་ལས་བདེ་བའི་རོ་བྱང་དང་། གཉིད་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྱིད་པ་ཡིས། །འཁོར་བའི་སྤྱིག་
བསྐལ་མི་སྦྱོ་ལས། །ལེ་ལོ་ཉེ་བར་སྦྱེ་བར་འགྱུར། །ཞེས་ལེ་ལོ་སེལ་བའང་དེའི་རྒྱ་ཤེས་པའི་
སྟོན་སེལ་དགོས་པས། །ལེ་ལོ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་གང་ཡིན་སྟུམ་ན། དགེ་བ་ལ་མི་བརྩོན་པར་ཡིད་
སོས་དལ་པོ་བྱེད་པའི་སྟོམ་ལས་བདེ་བའི་རོ་བྱང་འདོད་བྱེད་པ་དང་གཅིག་གཉིད་ལ་བརྟེན་པའི་
སྤྱིད་པ་དང་གཉིས། །འཁོར་བའི་སྤྱིག་བསྐལ་གྱིས་ཡིད་མི་སྦྱོ་བ་དང་གསུམ་པོ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་
ལེ་ལོ་སྦྱེ་བའི་རྒྱ་བྱེད་ཅིང་། །འགྲེལ་ཆེན་གྱིས་རྒྱ་གསུམ་དེ་སོ་སོར་འཕྲལ་ནས་གསུངས་འདུག་
ཡང་སྦྱེལ་བ་ཡིན་ན། །འཁོར་བའི་སྤྱིག་བསྐལ་གྱིས་ཡིད་མི་སྦྱོ་བ་དེས་ལེ་ལོ་སྦྱེ་ཞིང་། །འཁོར་
བའི་སྤྱིག་བསྐལ་ལ་ཡིད་མི་སྦྱོ་བ་དེས་དངས་པའི་སྟོམ་ལས་བདེ་བའི་རོ་ལ་ཆགས་པ་དང་གཉིད་
ལ་ཆགས་པའི་སྤྱིད་པ་གཉིས་པོ་དེས། །ངས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་སྦྱེ་བ་ལ་གེགས་བྱེད་ཅིང་། །དེས་
ལེ་ལོ་འདྲེན་པ་ཡིན། །གང་ལ་འདིར་སྦྱོ་ཡོད་མིན་པ། །དེ་ལ་ཁི་གྱུས་ག་ལ་ཡོད། །ཅིས་འཁོར་
བའི་སྤྱིག་བསྐལ་ལ་སྦྱོ་བ་མེད་ན་དེ་སེལ་ཐབས་མི་བྱེད་ཅིང་། །སྤྱིག་བསྐལ་ཁི་བའི་ཐར་བའི་བདེ་
བ་ལ་གྱུས་པ་ག་ལ་ཡོད་དེ་མེད་དོ། །ཉོན་མོངས་རྒྱ་བས་བཤོར་ནས་ནི། །སྦྱེ་བའི་རྒྱར་ནི་ཆུད་
གྱུར་ནས། །འཆི་བདག་ཁར་ནི་སོང་གྱུར་པ། །ཅི་སྟེ་ད་དུང་མི་ཤེས་སམ། །ཞེས་ཐོག་མར་

འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་སམ་འགལ་ཆེན་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དེ་ནམས་ལ་བསམ་སྒོ་བཏང་ན་ཕན་
 པས། ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱ་བའམ། རྟེན་འཇུགས་མཁན་ལྟ་བུའི་ཉོན་མོངས་རྒྱ་པས་བཞོར་བའམ་
 དབང་དུ་བྱས་ཏེ། དེས་ཟིན་ནས་སྒྲེ་བའི་རྒྱར་ཆུད་ཡོད་པའི་ང་ཚོའི་ངང་ཆུལ་འདི་བསམ་རྒྱུ་ཉོན་
 མོངས་དང་། བྱ་རྒྱ་ཇིག་པ་མ་གཏོགས་མེད་ལ། དེའི་འབྲས་བུར་སྒྲེ་འཆིག་ཅིག་ནས་གཅིག་དུ་
 བརྒྱད་དེ་རྒྱན་མ་ཆད་པར་འཁོར་བའི་ངང་ཆུལ་ཞིག་ལ་ཡོད་པ་དེ་ད་དུང་མི་ཤེས་སམ་ཞེས་པ་སྟེ།
 ང་ཚོར་ནད་ན་ཆ། ཁ་ཆག་སྒྲ་རལ། ག་མ་འགྲིག་པ་མང་པོ་ཞིག་ཡོང་བསྟན་པ། ང་རང་ཚོ་
 རང་གི་ལུང་པར་ཡོད་པའི་སྐབས་ལ་ཡིན་ནའང་། ཁ་ཆག་སྒྲ་རལ་རྒྱན་མ་ཆད་པར་ཡོད་བསྟན་
 པ་དང་། རང་གི་ལུང་པ་དང་བྲལ་ནས་མིའི་ལུང་པར་བྱར་བའི་སྐབས་སུའང་རང་གཞན་སུ་ཡིན་
 ནའང་། ཐོག་མར་བྱག་པའི་སྐབས་ལྟ་བུར་ཕན་ཆུན་གཉིས་ཀས་གང་ལེགས་ལེགས་བཤད། བྱིད་
 རང་བདེ་པོ་ཡིན་ནམ། ང་ཡང་བདེ་པོ་ཡིན་ཟེར་བ་ལྟ་བུ། བདེ་པོ་ཡིན་ནའང་མངོས་ཟོལ་ལྟ་བུས་
 བདེ་པོ་ཡིན་ཆུལ་བརྟུན།

ཆུར་འཆམས་འདྲི་བྱས་ཏེ་བྱིད་རང་བདེ་པོ་ཡིན་ནམ་ཟེར་དུས། ང་ལ་ནད་གཞི་ཆབས་
 ཆེན་འདུག་ལའང་ན་ནམ་ཏོག་སྒོང་མཁན་ལྟ་བུ་འགོ་བས། ན་བཞིན་ཡོད་ནའང་ང་བདེ་ཐག་ཆོད་
 ཡོད་ཅེས་མ་ལབ་ཐབས་མེད་ལྟ་བུ་ཆགས། དེ་ནས་སྟོད་སྟོད་བྱས་ཏེ་སྟིང་གཏམ་ཤོད་རེས་བྱས།
 དེ་ནས་གང་མཆམས་ནས་གཉིས་ཀས་སྟུག་སྐད་བཏོན་ནས། མི་འགྲིག་པའི་རྟོག་ཏུ་དང་དེ་འདུག་
 ཅེས་ཕར་ཕྱོགས་དེས་རྟོག་ཏུ་ཁོ་ན་བཤད། ཆུར་ཕྱོགས་དེས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་མ་འགྲིག་མ་འབྲས་
 སྒོར་ཁོ་ན་ལའང་ནས་སྐད་ངན་འདོན་རྒྱུ་ཞིག་མ་གཏོགས་མེད་པ་རེད། ང་ཚོ་ཐོག་མར་སྒྲིམ་པའི་
 སྐབས་སྒྲིམ་པའི་སྟུག་བསྟུལ་དེ་ད་ལྟ་དུས་ཀྱི་མེད་པ་མ་གཏོགས། སྟུག་ཐག་ཆོད་ཅིག་བྱང་ཡོད།
 མའི་མངལ་ལ་ཁྱེད་གྲུ་འོ་བརྟུ་གནས་པའི་རིང་དང་མར་བཅས་པའི་གནས་སྐབས་དང་། བཅས་

ནས་ཀྱང་ལོ་དང་ཟླ་བས་དོག་དོག་ཅིག་མ་ལོངས་བར་དུ། མགོན་མེད། སྐབས་མེད། ཉམ་ཐག
ཐབས་ཟད་ངང་ལ་ཡོད་པའི་གནས་ཚུལ་དེ་ཡིན།

དེ་ནས་བར་དུ་ཀ་བའི་སྤྱག་བསུལ་གྱིས་མ་ཞོན་པའི་རིང་དེ་ལ་འང་མ་འབྲེག་མ་འབྲས་པའི་
སྤྱག་སྐད་ཤ་སྟག་འདོན་པ་ཞིག་ང་ཚོའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན། དེ་ནས་རིམ་པས་སྐྱོད་ཀར་མེད་སར་སྐྱོ་
དཀར་སྐྱེས། གཉེར་མ་མེད་སར་གཉེར་མ་སྐྱེབས་ནས་ཀ་བའི་སྤྱག་བསུལ་གྱིས་མ་ཞོན་ཡོང་སྐབས།
མི་ཚོའི་ནམ་དཔྱིད་གཏོང་བའི་དུས་ཚོད་དེ་ཡིན། ཉི་མ་ལ་ཀས་ལྟ་བུར་གྱུར་པའི་ཚོ། སོ་སོ་ཡང་
མ་སྐྱིད་པ། མིས་མཐོང་ཆུང་དང་བྱད་གསོད་བྱེད་སྐབས། དེ་བས་ཀྱང་མ་སྐྱིད་པ་ཡོང་བྱུར་ངེས།
ཀ་བའི་སྤྱག་བསུལ་དེ་ཏ་ཅང་སྤྱག་པོ་ཡིན། ང་ཚོའི་མི་ཚོའི་མགོ་ཚུགས་ས་དེ་འདྲ་སྐྱེ་བའི་སྤྱག་
བསུལ་ཞིག་གིས་བཙུགས། མཇུག་ཕྱོག་ས་དེ་ཡང་འཆི་བའི་སྤྱག་བསུལ་ཞིག་གིས་ཕྱོག་དེའི་
བར་སྐབས་སུ་ཡང་། ན་བ་དང་ཀ་བའི་སྤྱག་བསུལ། འདོད་པ་བཙུལ་གྱང་མ་རྟེན་པ། མི་འདོད་
པ་ཐོག་ཏུ་བབས་པའི་སྤྱག་བསུལ་དེ་ནམས་གྱིས་ཉིན་རེ་བཞིན་དུ་བྱེད་ནས་ཡོད། དེས་ན་སྤྱག་བསུལ་
གྱི་སྤྱག་བསུལ། འགྱུར་བའི་སྤྱག་བསུལ། ཁྱབ་པ་འདུ་བྱེད་གྱི་སྤྱག་བསུལ་གསུམ་པོ་གང་ཡང་
རུང་བཞིག་གིས་གཏན་ནས་བྱེད་བྱེད་པ་ཞིག་དང་། རྟེན་ལྟ་བུ་སྤྱག་ཅག་ཅིག་གི་ནང་ལ་ཚུད་ཚུད་
པ་ཡིན་པས། དགེ་བཤེས་པོ་ཏོ་བས་འདི་ལྟར་གསུངས་ཏེ། ང་ཚོར་མ་འོས་པ་ཞིག་སྟོ་བར་དུ་
བྱུང་བ་མིན། མི་འོས་པ་ཞིག་ན་བ་མིན། ཤི་མ་འོས་པ་ཞིག་ཤི་བ་མིན། ཁ་ཆག་སྒྲ་རལ་ཡོང་མ་
འོས་པ་ཞིག་བྱུང་བ་མིན་པར། ན་ཚུ་ཞིག་ན་བ་དང་། ཤི་ཚུ་ཞིག་ཤི་བ་ཡིན། གང་ལྟར་སྐྱེ་ཀ་ན་
འཆིའི་སྤྱག་བསུལ་འདི་མ་འོས་པ་ཞིག་སྟོ་བར་དུ་ཐོག་ཏུ་བབས་པ་མིན། སྐྱེ་ཀ་ན་འཆི་འདོད་ཀྱི་
མི་འདུག་ན་སྐྱེ་བའི་རྒྱན་གཅོད་དགོས། སྐྱེ་བའི་རྒྱན་ཚོད་པ་ལ་ཉོན་མོངས་པ་ཟད་དགོས། དེ་ལ་
ཉོན་མོངས་དང་འཐབ་དགོས་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་དངོས་གནས་སེམས་ལ་ཕན་པོ་རེད།

རང་སྡེ་རིམ་གྱིས་གསོད་པ་ཡང་། །ཁྱོད་ཀྱིས་མཐོང་བར་མ་གྱུར་ཏམ། །འོན་ཀྱང་
གཉིད་ལ་བཞུན་པ་གང་། །གདོལ་པ་དང་ནི་མ་ཉེ་བཞིན། །ཞེས་རང་སྡེ་ཞེས་པ་ང་རང་ཆོ་མིའི་
སྡེ་གཅིག་པ་འདིའི་ནང་ཚུན་ནས་བོད་རིགས་ཡིན་པ་གཅིག་པ། དཔེར་ན། སུད་ཇར་ལེན་ཏེ་ལ་
ཡོད་པ་གཅིག་གྱུར་ཡིན་པ་ལ། སྡོན་མ་སུད་ཇར་ལེན་ཏེ་གཞིས་ཆགས་འགོ་ཚུགས་པ་ནས་ད་ལྟའི་
བར་དུ་མི་རབས་ཕྱིན་མེད། ལོ་བཅོ་ལྔ་ཉི་ཤུའི་བར་གྱི་གནས་ཚུལ་དང་མཐོན་བཅུ་དྲུག་བཅུ་བདུན་
ཙམ་གྱི་དུས་ཡུན་ཐུང་ཐུང་འདིའི་རིང་ལའང་མི་འདས་གྲོངས་སུ་ཕྱིན་པ་ཇི་ཙམ་བྱུང་ཡོད་དམ།
བསམ་མྱོ་ཐོངས་དང་། སྡོན་མ་ང་ཆོ་ཀྱ་ལུ་ལམ་ལས་ནས་ཡོང་བའི་སྐབས་ལ་ག་གོ་མོ་ཞིག་ཡོད་
དེ་དགོ་རྒྱ་མི་འདུག གྲོངས་པ་འདྲ་བེར་བ་ལྟ་བུ། རྒྱ་གར་ནང་ལ་འདས་གྲོངས་བེན་པ་དེ་རྣམས་
བསམ་མྱོར་འཁོར་བ་ལྟ་བུ་འདི་གར་ཆ་བཞག་ནའང་རང་སྡེ་རིམ་གྱིས་འཕྲེན་ནས་ཟད་འགོ་བཞིན་
ཡོད། སྡོན་མའི་ཕུ་གུ་ཆོ་ད་ཆ་དར་མ་ཆགས། སྡོན་མའི་དར་མ་ཆོ་གས་པོ་ཆགས། སྡོན་མའི་
གས་པ་ཆོ་ད་ལྟ་མིང་ཙམ་མ་གཏོགས་ཐོས་རྒྱ་མེད་པ། འདྲ་དཔར་ལྟ་བུ་ཡོད་ན་སྡོན་མའི་ང་ཆོའི་
ཇོ་ལགས། གན་ལགས་ཞེས་དུན་པའི་ཡུལ་མ་གཏོགས། ཁམས་གསུམ་དུ་འཐོར་ཏེ་ཤུལ་ན་མེད་
གསུངས་པ་བཞིན་གང་དུ་བཅའ་ནའང་རྟེན་རྒྱ་མེད་པ་རེད། དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་ང་རང་ཆོས་མངོན་སུམ་
དུ་མཐོང་བཞིན་དུང་ཡང་། རྫོ་རྫོད་པོའི་ངང་གཉིད་ལོག་སྟེ་བག་ཐེབས་ནས་བསྡད་ན། གདོལ་
པ་དང་མ་ཉེ་དང་གཅིག་པ་རེད་ཅེས་གསུངས།

ལམ་ནི་ཀུན་ནས་བཀག་ནས་སུ། །འཆི་བདག་གིས་ནི་བཟླས་བཞིན་དུ། །ཇི་ལྟར་ཁྱོད་
ནི་ཟ་དགའ་ཞིང་། །འདི་ལྟར་གཉིད་ལོག་ཇི་ལྟར་དགའ། །ཞེས་ཐར་པ་འཆི་བ་མེད་པའི་གོ་འཕང་
དེའི་ལམ་ནི་ཀུན་ནས་བཀག་ནས་སུ། །འཆི་བདག་གིས་གསོད་པའི་བྱ་རས་བཟླས་ཏེ་ཡོད་བཞིན་དུ།
ད་དུང་བག་ཐེབས་ནས་སྡོད་པ་མི་རིགས་ཏེ། དཔེར་ན། དུད་འགོ་སང་ཉིན་གསོད་པར་ངེས་

ནའང་སོས་དལ་པོ་བྱེད་ནས་སྡོད་པ་བཞིན་ནོ། ཟུར་བཞིན་དུ་འཆི་འགྱུར་བས། ངི་སྤྱིད་དུ་
ནི་ཆོགས་བསག་བྱ། རྟེ་ཆེ་ལེ་ལོ་སྤངས་ཀྱང་ནི། རྟུས་མ་ཡིན་པར་ཅི་ཞིག་བྱ། ཞེས་རིང་
པོར་མི་ཐོགས་པར་འཆི་བར་ངེས་པ་ཡིན་པས། ལྟོད་ཡངས་དང་། ཞེ་ལྟོད་དུ་མ་སོང་བར་ཆོགས་
བསགས་བྱ་དགོས་པར་གདམས་པ་ཡིན། འཆི་བ་ཐོག་དུ་བབས་པའི་ཆེ་ལེ་ལོ་སྤངས་ཏེ་བཙོན་འགྲུས་
བཙུམས་ན་ཡང་། རྟུས་མ་ཡིན་པ་དེ་ཙམ་ཕན་ཐོགས་ཆེན་པོ་མི་ཡོང་བས། དེའི་ཆེ་ཅི་ཞིག་བྱ་
སྟེ་བྱེད་ཐབས་ཟད་པས། སང་བྱ་གནངས་བྱའི་ངང་དུ་མ་བཞག་པར་འཕྲལ་དུ་ཆོས་བྱ་དགོས་པར་
བསྟན་ཏོ། །

འདི་ནི་མ་བྱས་བཙུམས་པ་དང་། འདི་སྤྱིད་བྱས་པར་གནས་པ་ལ། སྟོ་བྱར་འཆི་བདག་
འོངས་ནས་ནི། ཀྱི་དུད་བཙོན་མ་ཞེས་སེམས་པར་འགྱུར། ཞེས། ལས་འཕྲོ་ཟ་འཕྲོ་འཕྱང་འཕྲོ་
ཀྱན་ཇར་རེ། རྟེ་བང་མེད་བཞག་ནས་འགྲོ་དགོས་ཞིག་འོང་ངོ་། གསུངས་པ་ལྟར་འཆི་བདག་
ངེས་པ་མེད་པ་ཡིན་པས། གང་ཟག་འདི་ལྟ་བུས་བྱ་བ་མ་བྱས་པར་ལུས་པ། འདིས་སྤྱིད་བྱས་པ་
སོགས་འགའ་ཞིག་སྡོན་དང་། འགའ་ཞིག་རྗེས་སུ་གཏོང་བ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་མེད་པར་སྟོ་བྱར་
དུ་འཁྱེར་འགོ་བས། རྣམ་འཆི་ངེས་མེད་ཀྱི་ངང་ཚུལ་བསམ་དགོས།

མྱ་ངན་ཤུགས་ཀྱིས་སྤངས་པ་ཡི། མིག་དམར་གདོང་ལས་མཆི་མ་འཇག་ རྟེ་དུ་རེ་
ཐག་ཆད་པ་དང་། གཤིན་རྗེའི་པོ་ཉའི་བཞིན་ལ་ལྟ། རང་སྤྱིག་བྲན་པས་གདུང་བ་དང་། རྟུལ་
བའི་སྒྲི་ནི་ཐོས་པ་ཡིས། སྒྲག་པས་མི་གཙང་ལུས་གོས་ཤིང་། སྟོས་པར་འགྱུར་ཆེ་ཅི་ཞིག་
བྱ། ཞེས་དེ་ལྟར་སྟོ་བྱར་དུ་འཆི་བདག་གིས་ཟེན་ཏེ་འཆི་བ་ཐོག་དུ་བབས་པའི་སྐབས་སུ། ཞི་
གསོན་གཏན་བྲལ་བྱེད་དགོས་པའི་མཆོམས་ལ་སྟེ་བས་ན། ཞི་མཁན་ཡིན་ནའང་མིག་ལྟ་འཇར་
བཞིན། མ་སྦྱིད་པ་བྱས། རྗེས་སུ་ལ་པ་སྤྱན་མཆེད་སུ་ཡིན་ནའང་། མི་ཆེ་འདི་ལ་རེ་བ་བྲལ་

བའི་མཆོམས་ལ་སྒྲེབས་དུས། ཕན་ཚུན་གཉིས་ཀ་སེམས་སྒྲི་ལྷང་ལྷང་དང་། ཡར་མར་ལ་སྒྲུབས་
འདུག་ཞུ་རྒྱུ་དེ་བྲེལ་བ་ལངས། སེམས་འབྲེང་བཞིན་དུ་ཁ་བུལ་དུ་འགོ་ངེས། དེའི་སྐབས་ཕན་
ཚུན་ཀུན་སྒྱུ་ངན་གྱི་ཤུགས་ཀྱིས་སྐྱངས་པའི་མིག་དམར་བའི་གདོང་ལས་མཆི་མ་འཛུགས་པ་དང་།
རྗེ་བཙུན་མི་ལས། རོ་ཞེས་འཛིགས་སུ་རུང་བ་དེ། །ནལ་འབྱོར་ལུས་ཀྱི་ཙ་ན་གདའ། །གསུངས་
པ་ལྟར་རང་ཉིད་ཚུ་ཆོད་སྒྲུ་ཕྱི་མ་གདོགས་ཤི་བར་ངེས་ནས་གཤིན་རྗེའི་བཞིན་ལ་ལྟ་བཞིན་པའི་
གནས་སྐབས་ལ། ཆོ་སྟོད་གསོན་པའི་རིང་ཕྱི་མ་ཕན་ཆད་ལ་ཕན་ངེས་པའི་དགེ་བའི་འདྲ་བསྒྲུབས་
མ་བསྒྲུབས་བསམ་སྒྲོར་འཁོར་དུས། དགེ་བ་གདོང་འཁེལ་བ་ཞིག་ནི་མེད། སྤྲིན་པ་ནི་ཐོག་མ་
མེད་པ་ནས་གོམས་པའི་དབང་གིས་ངམ་ངམ་ཤུགས་ཀྱིས་ཡོང་བ་ལ། དེ་བས་ཀྱང་མ་སྦྱིད་པར་
ཀྱུར་ནས་རང་སྤྲིན་བྲན་པས་གདུང་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ན་བའི་ཁྱུ་སྒྲི་སྒྲིགས་ཕྱི་མ་ངན་འགྱོར་
འགོ་བའི་རྟགས་དེ་འདྲ་ཡོང་གི་ཡོད། འབྲུང་བ་འབྲུགས་པའི་རྣམ་འགྱུར་ལ། །གནད་གཅོད་པ་
ནི་ཚུ་སྒྲིགས་ཀྱིས། །ཞེས་མ་སྦྱིད་པ་ཤུགས་ཆེར་འབྲུང་བར་གསུངས། དེའི་སྐབས་བསམ་སྒྲོ་
ཡང་ཅི་བྱ་གདོལ་བུལ། དངུལ་དང་དངོས་པོས་ཕན་མི་ཐོགས་པ་ཤེས་དུས། རམ་རྒྱུན་མི་ཁ་བའི་
པོ་ཁྱད་ཤོབ་བཤད་མཁན་ཞིག་ཡིན་ནའང་། དེ་དུས་དཀའ་ངལ་ཆེན་པོར་སྦྱང་བ་ཕལ་ཆེར་ཐག་
ཆོད་པ་ཡིན།

དེ་ལ་ང་ཆོས་སྒྲེབ་སྒྲུ་སྒྲོར་ཆུང་དུས་ནས་མང་པོ་ཐོས་ཚུང་དུས། དངངས་སྒྲག་དམིགས་
བསལ་ཞིག་ཡོང་རྒྱ་རེད། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུན་སྒྲུ་མ་སྒྲོན་དུ་སོང་བའི་ཐོག་ནས་རྣམ་ཤེས་ཕྱི་
མ་ཡོང་དགོས་པ་དང་། རྣམ་ཤེས་མིན་པ་ཞིག་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུར་མི་ཡོང་ཞིང་། རྣམ་
པར་ཤེས་པ་ལ་སྤྱོད་རགས་མང་པོ་ཞིག་སྤྲགས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་གཞུང་ནས་གསུང་གིན་ཡོད་ལ། རགས་
པའི་ཤེས་པ་མང་པོ་ཞིག་རགས་པའི་ལུས་འདིས་བདག་རྒྱུན་བྱས་ནས་ཡོང་དགོས་པ་གསལ་པོ་རེད།

དཔེར་ན། ང་ཚོའི་མིག་གི་ནམ་ཤེས་དང་ན་པའི་ནམ་ཤེས་ཀྱི་སྟེང་ནས་སྐྱེ་བ་ལྟ་བུ་སྐྱབ་ཀྱི་ཅུང་
ཁག་པོ་མིན་ནམ་སྟེ། སྐྱེ་བ་དང་ཤེས་པ་སྤྱིར་གསལ་ཡོད་པ་གང་འཆོམས་ཆོད་དཔག་བྱེད་ཐུབ་
ཀྱང་། ཤེས་པ་དེ་གསལ་རིག་གི་ངོ་བོར་སྐྱེས་པ་དེ་ཤེས་པ་ལྟ་མའི་དེ་མ་ཐག་ཀྱི་ན་ཞིག་མེད་ན་མི་
ཡོང་། དཔེར་ན་ཆུད་པའི་རྩལ་རྣམས་དང་། སྤྱིའི་ཤིང་ལྗོན་པ་སོགས་ཀྱི་རྩལ་རྣམས་སྤྱི་མོའི་སྟེང་
ནས་དབྱེ་བ་བྱེ་ཐུབ་པ་མི་འདུག འཇམ་བུའི་སྐྱང་འདི་ཐོག་མར་ཆགས་སྐབས། རྩལ་འཁོར་
ཀྱི་གཞུང་ལས་ནམ་མཁའི་རྩལ་གྱི་ཐོག་ནས་ཆ་གཅིག་སྤྱི་སྟོན་ཀྱི་བཀོད་པའི་ཐོག་ལ་སྤྱིན་པ་དང་།
གཅིག་རིམ་པས་ནང་བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་གྱི་ལུས་ནམས་ཆགས་པར་གསུངས་པ་དེ། སྤྱིའི་རྣམས་
རིགས་གཅིག་པ་ཞིག་ལ་ནམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་མཁན་ཞིག་དང་། མི་བྱེད་མཁན་ཞིག་དབྱེ་བ་བྱེ་
དགོས་པ་ཆགས་ཡོད།

ཡང་། རྣམས་ཁོ་རང་ལ་ནམ་ཤེས་དེ་འདྲ་ཞིག་སྐྱེ་ཐུབ་པའི་རྣམས་ལ་གཞན་ཞིག་བཞག་
དགོས་ན། ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་པའི་སྟོན་ཡོད། དེས་ན་མཐའ་གཞན་འགོག་པའི་རིགས་པས་དཔྱད་ན།
ནམ་ཤེས་སྐྱེ་བའི་གཞི་རྟེན་བྱེད་ཐུབ་པའི་རྣམས་སྤྱི་མོ་ཞིག་ལ། ནམ་ཤེས་ཞུགས་ནས་རིམ་པས་ནམ་
ཤེས་རགས་པ་སྐྱེ་བ་ཞིག་ཁས་མ་སྐྱེད་པའི་ནང་པོར་ལན་འདེབས་ཀྱི་ཁག་པོ་རེད། ནང་པ་སངས་
རྒྱས་པས་ནམ་པར་ཤེས་པ་ལ་ཐོག་མ་མེད། སྐྱེ་བ་ལ་ཐོག་མ་མེད་ཅེས་གསུང་གི་ན་ཡོད། འོ་ན།
ཐོག་མ་མེད་པ་དེ་གང་འདྲ་ཡིན་ཟེར་ན། ཆོས་ཉིད་རེད་ཅེས་ལབ་ཀྱི་ལས་གཞན་མེད། ང་ཚོའི་
སེམས་ལ་སྤྱིང་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ཡང་ཆོས་ཉིད་རེད། སྤྱི་ལ་རྣམས་(Particle)ཞིག་འདུག་གམ། དེ་
གང་འདྲ་བྱས་ནས་བྱུང་ངམ་ཟེར་ན། དེ་ཡང་ཆོས་ཉིད་ཡིན། དེར་བརྟེན་ཆོས་ཉིད་ཅེས་པ་ཞིག་
ཡོད་ཐག་ཆོད་ཡིན་པས། དཔྱད་ཚུལ་དེ་ལ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པ་སྟེ། རང་བཞིན་སྟོན་སྐྱེས་ཀྱི་
ངང་ཚུལ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ལ་འབྲེལ་བ་གང་དམིགས་བསལ་མེད་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ཁས་སྐྱེད་པ་གཞིར་

བཞག་གི་སྤྲོད་ནས་བྱ་བ་བྱེད་པའི་རིགས་པ་དང་། ལྷོས་པའི་རིགས་པ་སྤྲོད་ཡིན་ན་འདི་ཡིན་དགོས་
ཞེས་ལྷོས་གྲུབ་བམ་འཐད་སྒྲུབ་ཀྱི་རིགས་པ་ཞེས་པ་ནམས་བྱུང་བ་ཡིན།

ཕྱིའི་རྒྱུ་ལ་མཆོན་ནའང་། (Chemical)རྒྱུ་གཅིག་གི་སྤྲོད་རྒྱུ་གཞན་ཞིག་བསྐྱེས་
ཡོང་དུས་ནམ་འགྱུར་མི་འདྲ་བ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་དུ། ནང་ཤེས་པ་ལ་མཆོན་ནའང་།
ཁོང་ཁྱོད་ཤུགས་ཆེན་པོ་ཡོད་པའི་མི་ཞིག་བྱམས་བརྩེ་ལ་སྦྱོང་བར་གོམས་འདྲིས་བསྟེན་ན། ཁོང་
ཁྱོད་མེད་པར་མ་གྱུར་ནའང་། གཤེས་ཀ་ཕྱན་བྱུང་འགྱུར་བ་འགྲོ་བཞིན་འདུག ནམ་པར་ཤེས་པ་
ནང་གསེས་ཕན་ཚུན་ལྷོས་ནས་འགྱུར་བ་འགྲོ་བྱུང་ཡོད་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རིགས་ལ་ལྷོས་པའི་རིགས་པ་
ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། ཁོང་ཁྱོད་ཉེས་དམིགས་བསམ། བྱམས་པའི་ཕན་ཡོན་ལ་བསམ་སྒོ་བཏང་
བའི་ཐོག་ནས་སེམས་ལ་ངེས་ཤེས་གསར་པ་ཞིག་སྦྱེད། ངེས་ཤེས་གསར་པ་དེའི་ཚུན་གོམས་ནས་
བྱམས་པའི་ཚུན་ཕྱི་མ་དེ་ཤུགས་ཆེ་དུ་སོང་བ་ཞིག་ཡོང་བྱུང་མི་འདུག་གམ། དེ་འདྲའི་ཐོག་ནས་
ནང་པའི་འགྲེལ་བཤད་གསལ་པོ་ཞིག་ཡོད། ཁྱོད་ནི་ཉ་གསོན་འགྲེལ་བ་ལྟའི། ཆོ་འདིར་འཇིགས་
དང་ལྡན་གྱུར་ན། སྤྲིན་བྱས་དཔྱལ་བ་མི་བཟད་པའི། སྤྲུག་བསྐྱེད་ནམས་ནི་སྤྲོས་ཅི་དགོས། ཞེས་
ཁྱོད་ནི་ཉ་གསོན་པོ་འགྲེལ་བ་ཞེས་འཕགས་ཀྱི་དཔེ་བཞིན་ཆོ་འདིར་དབྱགས་མ་ཆད་གོང་ནས་སྤྲུག་བསྐྱེད་
ཀྱི་ནམ་འགྱུར་མང་པོ་ཐོན་ཡོང་གི་ཡོད་ན། ཕྱི་མར་ངན་འགྲོའི་གནས་ལ་ལྷུང་བའི་ཆོ་སྤྲུག་བསྐྱེད་
བཞག་པར་དཀའ་བ། བཟོད་ཐབས་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་པ་ལྟ་ཅི་སྤྲོས་ཞེས་པའོ། །

ཆུ་ཆོན་གྱིས་ནི་རིག་པ་ན། གཞུན་གཅན་ལ་རབ་ཆ་བའི། དཔྱལ་བ་ཡི་ནི་ལས་བྱས་
ནས། ཅི་ཕྱིར་འདི་ལྟར་བདེ་བར་གནས། ཞེས་ངན་སོང་ལ་ཆ་གང་གི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཏེ་ཅང་ཆེན་
པོ་ཡོད་ཅིང་། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་ཆ་བའི་རིག་པ་ནི་མ་སོས་བཞིན་པའི་ཤེས་པ་ཆུ་ཁོལ་མ་
ཐོར་བ་ལྟ་བུའི་མི་བཟོད་པ་ཆེན་པོ་ཡོད། སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་པ་བཟེར་བ་འདི་རང་གི་ལས་ཀྱི་དབང་

གིས་གྲུབ་པ་དང་། མཛོད་དང་། ཏུས་འཁོར་ནས་དཔྱལ་བའི་གནས་གང་དུ་ཡོད་མེད་དང་། ཚད་
 དབྱིབས་སོགས་ལ་མི་མཐུན་ཏེ། མཛོད་ལས། འདི་འོག་སྟོང་ཕྱག་ཉི་ཤུ་ན། །མནར་མེད་པའོ་
 ཞེས་བཀོད་པ་གསུང་ཚུ་ལ་མི་མཐུན་པ་ཡོད་ནའང་། སེམས་ཅན་གྱི་ལས་བཟང་པོ་བསགས་པའི་
 འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པའི་ཡོན་ཏན་སོ་སོ་སྟེ་བོའི་སྟོ་ལ་ཤོང་མི་བྱབ་
 པ་ཞིག་ཡོང་རྒྱུ་ཡོད་པ་ནི། ཏུལ་རགས་མི་འགྱུར་འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མི་འགྱུར། ཞེས་དབུ་མ་འཇུག་
 པ་ནས་གསུངས་པ་བཞིན་ཡིན། སྤྲུགས་ཀྱི་སྐབས་ནས་བཤད་པ་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་མདོར་བསྡུས་
 ཏེ་ཞུ་ན། རྒྱུང་སེམས་ལ་འདོད་རྒྱུར་དབང་རྒྱུར་བཞིག་བྱུང་མཚམས་སྟོན་བཅུད་ཀྱི་ཚད་དང་།
 དབྱིབས་ཀྱི་བཀོད་པ་འདི་འཐད་དང་མི་འཐད་ཟེར་བའི་གནས་ཚུ་ལ་མེད་པ་རེད། དེ་བཞིན་དུ་
 སེམས་མ་དུ་ལ་བའི་ཆ་ནས་ཀྱང་སྤྲིག་སེམས་ཀྱིས་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་ལ་ད་ལྟའི་མིའི་སྟོའི་ར་བར་
 མ་ཚུད་པའི་གནས་ཀྱི་བཀོད་པ་དང་ཆ་གང་གི་རེག་པ་དེ་ཆོ་ཡོང་གི་ཡོད། ང་རང་ཆོས་བསམ་སྟོ་
 རི་ཅམ་བཏང་ནའང་། མིའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ལ་སྤང་ཆོད་ཅིག་དང་། ཡོད་ཆོད་ཅིག་མ་གཏོགས་
 རྟོ་ལ་ཤར་རྒྱུ་མི་ཡོང་བས། ལོག་ལྟ་དང་ཐེ་ཆོམ་སོགས་སྟེ་ཡོང་བ་རེད། དེ་ལ་ཞིབ་དུ་བསམ་ན།
 རྟོ་ཞི་བའི་ཆ་ནས་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པའི་ཡོན་ཏན་བཤད་དུས།
 རྟོ་ལ་མི་ཚུད་པ་མེད་པ་ལྟ་བུ། སེམས་མ་དུ་ལ་བའི་མཐར་ཐུག་པ་སྤྲིག་སེམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་རྣམས་
 བཤད་དུས་རྟོ་ལ་མི་ཚུད་པ་ཞིག་ཡོང་སྟེད་པ་ཡིན། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་གནས་དང་། ཚད་
 དང་དབྱིབས། བཀོད་པ་སྤྲོ་ཆོགས་པ་ངེས་མེད་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད་པ་ནི། ལས་ཚུ་ལ་བསམ་གྱིས་
 མི་བྱབ་པས། དེའི་འབྲས་བུ་སྤྲོ་ཆོགས་ཞིག་ཤར་རྒྱུ་ཡོད།

དཔེར་ན། མིའི་ཡུལ་ལ་མཐོང་ཆོས་སུ་རང་གིས་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས། བཅུད་
 ཀྱི་སེམས་ཅན་གྱི་ལུས་ཀྱི་ཆགས་སྟངས། ཅ་རྒྱུང་ཐིག་ལེ་བྲག་སོགས་མིག་གིས་མཐོང་ཆོས་ལ་

ཡོད་སྟབས། ང་ཚོའི་སློ་ལ་མ་ཤོང་བ་མེད་པ་ལས། དེ་ལས་གཞན་ང་ཚོས་ཉམས་སུ་མ་བྱངས།
མེག་གིས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ཆོས་ལ་མེད་པའི་ལུས་སྤྱིའི་གནས་སྟངས། གྲེ་བྲག་མེག་གི་གནས་
སྟངས། གླུ་པ་དང་ཅ་རེ་རེའི་གནས་སྟངས་འདི་དང་འདི་འདྲ་བ་ཡོད་ཅེས་ལབ་ན། ཉ་ལམ་
སློ་ལ་མ་ཆུད་པ་ཞིག་ཡོང་གི་རེད།

དེ་བཞིན་དུ་འཇམ་བུའི་སྒྱིང་འདིའི་ནང་གི་འབྲུ་སྒྲིན་འདྲ་མེན་སྒྲ་ཆོགས་པ་དེ་ཚོའི་དབྱར་
དགུ་ན། རྟོན་དཔྱིད་ཀྱི་འབྲུང་བ་དང་། གནམ་གཤིས་ཆ་གང་། ས་མཐོ་དམན་གྱི་གནས་སྟངས་
དང་བརྟུན་ནས་དེ་དག་སོ་སོའི་རྩོ་ཆས་འཛོལ་སྟངས་དང་། རྩོ་ཆས་འདྲ་སྟངས་ནམས་གང་དུ་
ཡོད་སའི་ལུང་པའི་ཆ་གང་། རྩོ་ཆས་འབེལ་ལོས་སོགས་ཀྱིས་ལུས་དཔྱིབས་དང་ཁ་མདོག་མི་
འདྲ་བ། ནམ་འགྱུར་གྱི་སྟངས་མི་འདྲ་བ། སློ་ལ་ཆུད་དཀའ་བ་ཞིག་འདུག དེ་ཚོ་མེག་གིས་
མཐོང་ན་ཡིད་མི་ཆེས་པ་མེད་པ་ལས། དེ་མ་མཐོང་བར་དེ་ཚོའི་ལོ་རྒྱུས་ཤིག་ཉན་ན། ཉ་ལམ་
ཡིད་མ་ཆེས་པའི་ཆོད་ལྟ་བུ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་ངན་འགྲོའི་གནས་ཟེར་བ་མེག་གིས་མ་མཐོང་། རྒྱུས་
མེད་པ་ཡིན་ན། མིའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ལ་བརྟུན་ནས་དེ་ལ་མེད་ན་གང་དུ་ཡོད་ཅེས་ལབ་ན།
རྒྱུ་མཆན་མི་ལྡན་པ་ཡིན། དཔེར་ན། སུད་ཇ་ལེན་ཏེ་ལུང་པའི་ནང་ལ་མ་མཐོང་བ་རྒྱུ་མཆན་དུ་
བྱས་ཏེ་འཇམ་བུའི་སྒྱིང་ལ་ཡོད་རྒྱུ་མ་རེད་ཅེས་ལབ་ན། རྒྱུ་མཆན་ཡང་དག་དུ་མི་འགྲོ། ལུང་
པ་གྲེ་བྲག་པ་འདི་ལ་མེད་ནའང་ལུང་པ་གཞན་དང་གཞན་ལ་ཡོད་ཆོག

དཔེར་ན། སུད་སའི་མི་ཞིག་ལ་བོད་ལ་འདི་དང་འདི་འདྲ་ཡོད་ཅེས་བརྗོད་དུས། ཁོའི་
སློའི་ནང་མ་ཆུད་ནས་དེ་འདྲ་གང་ནས་ཡོང་སྲིད་བསམ་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། ལར་ནས་བཞག་དབྱེད་བྱས་
ཏེ་ཡོད་ན་སྤང་དུ་རུང་བ་ལ། མི་སྤང་བའི་རྒྱུ་མཆན་ངེས་པ་རྟོན་ནས་མེད་པར་སྒྲུབ་པ་ཞིག་བྱང་
ན་ལས། དེ་མིན་ཡོད་པ་མ་རེད་ཅེས་མེད་ནས་མ་མཐོང་བ་ཡིན་ནམ། ཡོད་ནའང་མཐོང་མ་བྱུང་

པ་ཨེ་ཡིན། དེ་ལ་རིགས་གཉིས་སུ་བྱེ་དགོས་ཀྱི་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་དཔུལ་ཁམས་ལ་གནས་པ་ཡིན་ན། ལས་ཀྱི་དབང་གིས་ལྷགས་སྒྲིག་གི་ས་གནི་དང་སྤྱོད་མཆོམས་ཀྱི་ནས་མེ་འབར་བ། ལྷག་བསྐལ་འབྱེན་བྱེད་ཀྱི་ཆུན་ཤུགས་ཆེན་པོ་དང་། ལྷག་བསྐལ་སྤྱོད་མཁན་གྱི་དཔུལ་བ་པའི་ལུས་བོངས་ཆེན་པོ། ཤ་ལྷགས་ལ་སོགས་སྤྱི་མར་ཟན་ལྟ་བུའི་མཉེན་པོ། དེ་ལྟ་བུའི་ཆུན་ཆོགས་ཏེ་བྱམ་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལས་སྒྲིག་དབང་ལས་ལྷག་བསྐལ་གཞན་དང་མེ་འབྲ་བ་སྤྱོད་མཁན་ཞིག་ཏུ་ཤར་བ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་དཔུལ་བར་སྦྱེད་བྱེད་ཀྱི་ལས་བསགས་ལ་མ་ཉམས་པ་བཞིན་དུ་ཅིའི་ཕྱིར་འདི་ལྟར་བདེ་བར་གནས་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན། དེ་ཡང་ང་ཚོས་ཞིབ་དུ་བསམ་ན། ཆེ་འདི་ལ་དགེ་བ་དང་སྤྱི་གཤམ་གཉིས་ལས་སྤྱི་མ་མང་བ་བསགས་ཡོད་པ་ཐག་ཆོད་ཡིན། དེའི་སྤྱིང་ང་རང་ཚོ་རབ་དུ་བྱུང་བ་ཚོས་བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མང་པོ་ཞིག་སྤྱི་མ་པ་ཁས་སྒྲུངས་པ་ལས་ཡོང་གི་ཡོད། ལ་ལའི་ཚུལ་བྲིམས་བདེ་བ་སྟེ། ལ་ལའི་ཚུལ་བྲིམས་སྤྱག་བསྐལ་ཡིན། ཚུལ་བྲིམས་ལྷན་པ་བདེ་བ་སྟེ། ཚུལ་བྲིམས་འཆལ་བ་སྤྱག་བསྐལ་ལོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན།

བཙོན་མེད་འབྲས་བུ་འདོད་པ་དང་། བཟེ་རེ་ཅན་ལ་གཞོད་མང་ཞིང་། འཆི་བས་བཟུང་བཞིན་ལྟ་འདྲ་བ། ཀྱི་དུད་སྤྱག་བསྐལ་དག་གིས་བཙོམ། ཞེས་དགེ་བའི་རྒྱ་སྒྲུབ་པའི་བཙོན་པ་ནི་མི་བྱེད་ཅིང་། འབྲས་བུ་བདེ་སྦྱེད་བཟང་པོ་ནི་འདོད་ལ། ལྷག་བསྐལ་བྱུང་སྐབས་བཟོད་བསྐྱེན་རྩ་བ་ནས་མི་བྱུབ་པའི་བཟེ་རེ་ཅན་ཏེ་དེ་ལ་གཞོད་པ་མང་པོ་ཡོང་། དེ་བས་འཆི་བས་བཟུང་ངེས་ཤིང་། རིང་པོར་མི་སྤོགས་པར་ཉམ་ང་བའི་གནས་ལ་འགྲོ་བར་ངེས་ནས་ཡོད་པ་ཞིག་ལ། ད་དུང་ལྟ་དང་འདྲ་བར་བག་ཤེབས་སྟོན་པ་དེ་ལ་ཀྱི་དུད་སྤྱག་བསྐལ་དག་གིས་བཙོམ་པར་གདོན་མི་ཟེའོ། །

མི་ཡི་གྲུ་ལ་བརྟེན་ནས་སུ། ལྷག་བསྐལ་ཆུ་པོ་ཆེ་ལས་སྒྲོལ། གྲུ་འདི་ཕྱིས་ནས་རྟེན་དཀའ་བས། རྫོངས་པ་དུས་སུ་གཉིད་མ་ལོག། ཅིས་གྲུ་ལྟ་བུའི་རྟེན་བཟང་པོ་ཁྱད་པར་ཅན་ཐོབ་

པའི་སྐབས་འདིར་རྩུག་བསལ་གྱི་ཆུ་བོ་ཆེན་པོ་ལས་སྒོལ་བ་ཞིག་ཅིས་ཀྱང་བྱ་དགོས། བྱ་འདི་
འདྲ་བ་ཕྱིས་ནས་སྟེད་པར་དཀའ་བས། གྲུ་ཚྭ་ངས་པ་ཞེས་འབོད་པའི་ཆོག་གིས་རང་ལ་བོས་ནས་
གོ་སྐབས་བཟང་པོ་ཡོད་པའི་དུས་འདིར་གཉིད་དང་སྡོམ་ལས་བདེ་བའི་རོ་ལ་མི་ཆགས་པར་ཉིན་
དང་མཆན་དུ་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་དགོས་པར་གདམས་པ་ཡིན།

དགའ་པའི་རྒྱ་ནི་མཐའ་ཡས་པའི། དམ་ཆོས་དགའ་པའི་མཆོག་སྤངས་ནས། སྤྱུག་
བསྐལ་རྒྱ་ཡིས་གཡེང་བ་དང་། རྟོན་སོགས་ལ་བྱོན་ཅི་ཕྱིར་དགའ། ཁེས་དགའ་པའི་རྒྱ་མཐའ་
ཡས་པའི་ཐབས་དམ་པ། དམ་པའི་ཆོས་ལ་དགའ་བ་དེ་སྤངས་ནས། འཕྲལ་གྱི་ལུས་ངག་ཡིད་
གསུམ་གྱི་གཡེང་བ་དང་། ངག་འཆལ་རྟོན་བག་གིས་ཅེ་བ་སོགས་སྤྱུག་བསྐལ་འབྲུབ་ཤེད་ཀྱི་རྒྱ་
ལ་དགའ་བ་དེ་དགོས་པ་མེད་པས་ཅིའི་ཕྱིར་དགའ་བར་ཤེད་དེ་ཤེད་མི་རིགས་སོ། །

འོ་ན། བཙུག་ཡུལ་སྐྱེས་ཡུགས་ཇི་འདྲ་ཡིན་ནམ་སྙམ་ན། རྒྱུད་ཡུག་མེད་དང་དཔུང་
 ཚོགས་དང་། །སྤྱར་མངས་བདག་ཉིད་དབང་བྱ་དང་། །ཞེས་དམག་རྒྱག་པ་ལ་ཐོག་མར་གདེང་
 ཚོད་སློབས་པའི་ཚོད་དེ་རྒྱུད་ཡུག་མེད་པ་དང་། དེ་ནས་དམག་དཔུང་གོ་ལག བཟའ་བཅའ་གསེག་
 དགོས་པ་བཞིན་སྒྱུར་བ་དཔུང་གི་ཚོགས་བསགས། དངོས་གཞི་གོ་མཚོན་སྟེག་ཆད་མེད་པར་བེད་
 རྒྱུད་བྱས་ཏེ། དམག་འཐབ་པ་བཞིན་འདིར་ཡང་དྲན་ཤེས་ལ་བརྟེན་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་མཚོན་གྱིས་
 སྤང་བྱ་དེའི་དངོས་གཉེན་བྱས་ཏེ་མཐར་ལ་རོལ་དག་ལས་རྒྱལ་བ་བཞིན། དགེ་བ་ལ་འཇུག་ཏུ་
 མི་སྟེར་པའི་གནས་ངན་ལེན་ནམས་སྤངས་པའི་སྒྲོན་ས་དེ་དག་ལས་རྒྱལ་ནས་འབྲས་བྱ་ལུས་སེམས་
 ལ་དབང་བསྒྱུར་བར་བྱའོ། །

བདག་ཉིད་དབང་བྱ་ཞེས་ས་བཅད་བཞི་ལྟ་བུ་གསུངས་ཏེ། བདག་དང་གཞན་དུ་མཉམ་
པ་དང་། །བདག་དང་གཞན་དུ་བརྗེ་བར་གྱིས། །ཞེས་འདིར་བདག་གཞན་མཉམ་བརྗེ་སྒྲིམ་པ་ནི།

ལེའུ་དགུ་པའི་འགྲེལ་པ་ཡིན་ནམ་འགྲེལ་པ་ཁ་གས་ཀྱི་ནང་འདིར་སྐབས་དང་མ་འགྲེལ་བས་སྟོན་
བརྒྱུག་པར་གསུང་མཁན་ཡང་འདུག ཞིབ་པར་བསམ་གཏན་གྱི་ལེའུར་བྱུང་ཡང་། བརྩོན་འགྲུས་
ལ་ཡང་འདི་མཁོ་བ་ཡིན་ཞེས་བྱུར་ཅམ་གསུངས་པ་རེད།

དེ་ནས་སྐྱིད་ལུག་པའི་ལེ་ལོ་སེལ་ཚུ་ལ་ནི། བདག་གིས་བྱང་ཆུབ་ག་ལ་ཞེས། །སྐྱིད་
ལུག་པར་ནི་མི་བྱ་སྟེ། །ཞེས་ང་ཆོ་ཆོས་དང་འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱ་བ་གང་ལ་ཡང་སྐྱིད་ལུག་པར་
མི་བྱ་སྟེ། ཆོས་སྐྱབ་པ་ལ་སྟེ་ང་སྟོབས་དང་སྟོབས་པ་དགོས་པར་བཀའ་གདམས་གོང་མའི་
གསུང་རྒྱན་དུ། རྩོ་ཕུགས་ཆོས་ལ་གཏད། ཆོས་ཕུགས་སྤང་ལ་གཏད། སྤང་ཕུགས་གི་ལ་
གཏད། གི་ཕུགས་གོག་ཕུག་སྐམ་པོ་ལ་གཏད་ཅེས་གཏད་པ་བཞིན་དང་། མི་གལ་ནས་བྱད།
བྱི་གལ་བསྟེགས། ལྟ་གལ་ཐོབ་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་དང་། རྗེ་མི་ལ་ཐོག་མར་བྲག་དཀར་རྟ་སོ་
ལ་སྐྱབ་པ་གནང་དུས་གསུངས་པའི་མགྱར་རྣམས་ཏ་ལས་པའི་སེམས་ཐག་ཆོད་པོའི་བཀའ་མོལ་
ཡིན། དཔེར་ན། ང་སྐྱིད་པ་གཉེན་གྱིས་མ་ཆོར་ཞིང་། །སྤྱུག་པ་དགུ་ཡིས་མི་ཆོར་བར། །རི་ཁྲོད་
འདི་རུ་འཆི་བྱས་ན། །ནལ་འཕྱོར་བསམ་པ་རྩོགས་པ་ཡིན། ཞེས་པ་འདི་འདྲ་ཞིག་དགོས་པ་རེད།

ཡང་། ངས་སྤྱང་ཞིག་ཞུ་ན། ཕྱི་ལོ་༡༩༩༠ མགོ་སྟོད་བོད་ནས་འཕྱོར་བའི་མི་ཞིག་
དང་སྐད་ཆ་བྱུང་། ཁོས་རྒྱ་མིའི་སྐྱོར་བཤད་དེ་ལག་ཆ་ནི་ཁོ་ལ་ཡོད། གཡོ་རྒྱན་ནི་ཁོ་ལ་ཡོད།
མི་འཁོར་ནི་ཁོ་ལ་ཡོད་ཅེས་ཁོ་རང་ཞུས་ཐག་ཆོད་ནས། དབུགས་ཀྱང་གཏོང་བྱུང་ཡོང་སྟམ་
པ་ཞིག་བྱེད་ཀྱི་འདུག ཡང་། མདོ་སྐྱོད་ཕྱོགས་ནས་ཡོང་བའི་སྐྱ་ཁན་ལོ་དྲུག་ཅུ་རེ་གངས་སྐྱབས་
པ་ཞིག་གིས་རྒྱ་མིའི་བྱེད་སྟོན་ངན་ཚུ་ལ་བཤད་བྱུང་། དེ་ལ་ངས་འོ་ན། རྒྱ་མི་རེ་རེ་དང་ང་ཆོ་
བོད་པ་ཐུག་ན་གང་འདྲ་ཡོང་ཞེས་དྲིས་པས། སྐྱ་ཁན་དེས། དེ་འདྲ་ཡིན་ན་རྒྱ་མི་ལས་སྐྱ་པོར་
གསོད་བྱུང་ཅེས་སྟོབས་པ་གདོང་ཆོད་དང་བཅས་བཤད་བྱུང་། མིའི་སྟོང་སྟོབས་དང་སྟོབས་པ་

ལ་ཁྱད་པར་དེ་འདྲ་མངོན་པ་ཡ་མཚན་པོ་བྱང་། འདི་ལྟར་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ནི། །བདེན་པ་
གསུང་བས་བདེན་འདི་གསུངས། །ཞེས་སྒྲིད་ལུག་མི་འོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། །ཕན་པ་དང་བདེན་
པ་འབའ་ཞིག་གསུང་མཁན་དེ་བཞིན་གསེགས་པས་བདེན་ཚིག་འདི་ལྟ་བུ་ལག་བཟང་གིས་ཞུས་པའི་
མདོ་ལས་གསུངས་པ་ནི་འདི་ལྟར། སྤང་བུ་ག་སྤང་བྱང་བ་དང་། །དེ་བཞིན་སྤྲིན་བྱར་གང་
གྱུར་པ། །དེས་ཀྱང་བཙོན་པའི་སྟོབས་བསྐྱེད་ན། །བྱང་ཆུབ་ཐོབ་དཀའ་ལྷ་མེད་ཐོབ། །བདག་
ལྟ་རིགས་ཀྱི་མིར་སྤྲོས་ལ། །ཕན་དང་གནོད་པ་ངོ་ཤེས་པས། །བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་པ་མ་བཏང་ན། །བདག་
གིས་བྱང་ཆུབ་ཅིས་མི་འཐོབ། །ཅེས་སྤང་བུ་ག་སྤང་བྱང་བ་དང་། །དེ་བཞིན་དུ་སྤྲིན་བྱར་གྱུར་པ་
གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནམས་ཀྱིས་ཀྱང་བཙོན་པའི་སྟོབས་བསྐྱེད་དེ་འབད་བཙོན་བྱེད་པ་ཞིག་བྱང་ན།
སྤྱིར་བསྐལ་པ་གངས་མེད་ཀྱིས་ཐོབ་དགོས་ཤིང་། །ཐོབ་དཀའ་བའི་ལྷ་ན་མེད་པའི་གོ་འཕང་དེ་
ཡང་འཐོབ་ལུས་ན། །བདག་ལྟ་བུ་ད་ལྟ་རིགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་མིར་སྤྲོས། །དེ་ཙམ་དུ་
མ་ཟད་དགེ་བའི་བསེས་གཉེན་གྱི་མགོན་དང་བཅས་ཏེ་ཕན་པ་དང་གནོད་པ་ངོ་ཤེས་པའམ། སྤང་
སྤང་གི་གནས་ངོ་ཤེས་པའི་སྐབས་ཡིན་པས། །བདག་གིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྤྱོད་པ་མ་བཏང་བར་ཚུལ་
བཞིན་དུ་བསྐྱབ་པ་ཞིག་བྱང་ན། །བྱང་ཆུབ་ཅིས་མི་འཐོབ་སྟེ། །ངེས་པར་དུ་འཐོབ་ལུས་སོ། །

འོན་ཏེ་རྟེན་རྒྱུ་ལག་ལ་སོགས་པ། །བཏང་དགོས་བདག་ནི་འཛིགས་ཤེ་ན། །སྤྱི་དང་ཡང་
བ་མ་དབྱེད་པར། །ཁྲིངས་པས་བདག་ནི་འཛིགས་པར་ཟད། །ཅེས་འོ་ན། ལྷ་ན་མེད་པའི་རྫོགས་
བྱང་ཐོབ་པ་ལ་མགོ་དང་རྟེན་རྒྱུ་ལག་གཏོང་བ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་དཀའ་བའི་སྤྱོད་པ་མང་པོ་ལ་བསྐྱབ་
དགོས་ཤིང་། །དེས་བདག་སྤྱོད་ལུག་པ་དང་འཛིགས་སྟམ་ན། །ཞུམ་མི་དགོས་ཏེ། །ཉམས་ལེན་
སྤྱི་ཡང་དང་སེམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལས་ལུས་ཀྱི་དཀའ་སྤྱུག་འདྲ་བར་སྤྱོད་ཡང་། །བཟོད་མི་བཟོད་
ཁྱད་པར་ཡོད་པས། །དེ་མ་དབྱེད་པས་ལན་པ་ཡིན། །གནས་སྐབས་མཐར་ཐུག་གི་ཁེ་བྱོང་ཆེ་ལུགས་

མ་བསམ་པའི་དབང་གིས་བྱང་བ་རེད། བསྐལ་པ་བྱེ་བ་གངས་མེད་དུ། །ལན་གངས་དུ་མར་བཅད་
པ་དང་། །དབྱག་དང་སྒྲིག་དང་གཤག་འགྱུར་གྱི། །བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ང་
ཆོ་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ད་ལྟའི་བར་བསྐལ་པ་གངས་མེད་པའི་དུས་ཡུན་རིང་ལ། ངན་
སོང་ངན་འགྲོའི་གནས་སུ་ལྷུང་སྟེ་དབྱག་པ་དང་སྒྲིག་པ་དང་གཤག་པ་སོགས་འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐལ་
སྒྲ་ཆོགས་པ་ཞིག་དུས་ད་ལྟའི་བར་དུ་མྱངས་ཡོད་ཀྱང་། དེས་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་ཕན་ཐོགས་གང་
ཡང་བྱང་མེད།

བདག་གིས་བྱང་ཆུབ་སྒྲུབ་པ་ཡི། །སྤྱག་བསྐལ་འདི་ལ་ཆོད་ཡོད་དེ། །ཟུག་རྩུ་ཁོང་བཞག་
གཞོད་བསལ་སྤྱིར། །ལུས་ཆ་བཏོད་པའི་སྤྱག་བསྐལ་བཞིན། །ཞེས་བདག་གིས་ད་ཆ་སྐར་དོར་
གྱི་གནས་ཤེས་པའི་སྒྲོ་ནས་བྱང་ཆུབ་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་ལ་སྒྲོབ་པའི་སྐབས་སུ་སྤྱག་བསྐལ་དང་ལེན་
བྱེད་དགོས་པ་དང་། འདོད་ཆུང་ཆོག་ཤེས་གྱི་བརྟུལ་ཁྱུགས་ལ་གནས་དགོས་པ་སོགས་དཀའ་སྤྱད་
དང་། གཞན་ཡང་། མགོ་གཏོང་བ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱག་བསྐལ་དེས་འབྲས་བུ་བཟང་པོ་ཞིག་སྒྲུབ་
པ་མ་ཟད། སྤྱག་བསྐལ་དེ་ལ་དུས་ཡུན་གྱི་ཆོད་ངེས་ཅན་ཞིག་ཀྱང་ཡོད། དཔེར་ན། ལུས་ལ་
མདེུ་ལྟ་བུ་པོག་པའི་ཟུག་རྩུའི་མི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་ན། དེ་སྒྲོབ་པའི་སྐད་དུ་ལུས་ལ་ཆེད་
དུ་ཆ་བཏོད་ནས་གཞོད་པ་སེལ་བར་བྱེད་པ་ལྟར་ཡིན་པས། དེ་ལྟ་བུའི་སྤྱག་བསྐལ་དེས་དགོས་པ་
ཆེན་པོ་ཞིག་འགྲུབ་ངེས་སོ། །

སྒྲན་པ་ཀུན་ཀྱང་གསོ་དབྱེད་གྱིས། །མི་བདེ་བ་ཡི་ནད་མེད་བྱེད། །དེ་བས་སྤྱག་བསྐལ་མང་
པོ་དག །གཞོམ་སྤྱིར་མི་བདེ་ཆུང་བཟོད་བྱ། །ཞེས་འཇིག་རྟེན་ལ་ཆ་བཞག་ན་སྒྲན་པས་གཏར་བ་
དང་། བསྒྲིགས་པ། དེང་སྐབས་ཁྱད་པ་གཤགས་ལས་བྱེད་པ་དང་། ལྷིང་དང་སྒྲོ་བ། མཆིན་པ།
མཁའ་རིལ་གཤགས་ལས་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་ཡོད་པས། དེ་ལྟ་བུའི་མི་བདེ་བ་ཕན་བྱེད་ཞིག་གི་ཐབས་ལ་བརྟེན་

ནས་ནད་མེད་པའི་བདེ་སྲིད་དེ་སྐྱབ་བཞིན་ཡོད། དེ་བས་མཐའ་མེད་པའི་སྐྱག་བསྐལ་ཆེན་པོ་ཞིག་གཞིམ་པའི་དོན་དུ་སྐྱག་བསྐལ་རྒྱུ་རྒྱུ་ཞིག་དང་དུ་ལེན་པ་དེ་ངེས་པར་དུ་བྱེད་འོས་པ་ཡིན།

གསོ་དབྱུང་ཕལ་པ་འདི་འདྲ་བ། །སྒྲན་པ་མཆོག་གིས་མ་མཛད་དེ། །ཆོ་ག་གིན་ཏུ་འཇམ་པོ་ཡིས། །ནད་ཆེན་དཔག་མེད་གསོ་བར་མཛད། །ཅེས་སངས་རྒྱས་བཙུགས་ལྡན་འདས་ཐབས་མཁས་ལ་བྱགས་ཇི་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་དེས་མཐའ་གཉིས་སུ་མ་རྒྱུང་བའི་ལམ་བསྟན་ནས་གདུལ་བྱ་ལམ་ལ་བརྒྱ་བར་ཏུ་ཅང་ཐབས་མཁས་པོ་དང་། འདུལ་མཁས་པ་རེད། དེར་བརྟེན་བཙུགས་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ལས་དང་པོ་བ་ལ་ཐོག་མ་ཉིད་ནས་ལུས་གཏོང་དགོས་པ་སོགས་སྒྲོ་ལ་རྒྱུད་དཀའ་བ་ལྟ་བུའི་བསྐྱབ་བྱ་གསུངས་མེད། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ཡིན་ནའང་། དང་པོ་ཉིད་ནས་སྒྲོད་དུ་མི་རུང་མཁན་ཞིག་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་མ་བསྟན་པར། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རགས་པ་ཙམ་ཞིག་བསྟན། ལྷབས་རེར་གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ཡང་གསུངས།

དེ་ནས་རིམ་པས་ཕྱ་རུ་འགྲོ་སྐབས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཕྱ་རགས་མང་པོ་བསྟན་ནས། གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྟོང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་། དེ་ནས་ཐ་སྙད་དུ་རང་མཆོན་མི་འགོག་པར་དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པ་ལྟ་བུ། མདོ་སྤེའི་མཐར་བུག་པའི་དགོངས་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་མིང་གི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་ཡོད་པ་ཙམ་ཞིག་མ་གཏོགས། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ། ལྟ་བ་ལའང་གདུལ་བྱའི་སྒྲོ་དང་འཆོམས་པར་རིམ་གྱིས་བརྒྱ་བར་མཛད། ལམ་ཉམས་ལེན་གྱི་རིམ་པ་ཡིན་ནའང་། ལས་དང་པོ་བ་ཞིག་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁྱར་རྒྱངས་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་སྐྱབ་དགོས་ཞེས་མི་གསུངས་པ། གནས་སྐབས་རིགས་ངེས་པར་གསུངས་ཏེ། ཉན་རང་དག་བཙུགས་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་ན་དེ་ཐོབ་བྱ་མཐར་བུག་པ་ཡིན་པར་གསུངས། དེ་ནས་རིམ་གྱིས་སྒྲོ་ཁ་མཐོ་རུ་སོང་ན་མཐར་བུག་ཐོག་པ་གཅིག་ཡིན་ཚུལ་གསུངས་པ་ལྟ་བུའི་ཐབས་

མཁམ་པོའི་སྒོ་ནས་བཀྱི་ཚུལ་འདི་ནི། གཏར་བསྐྱེད་སྤྱི་ལོ་བཅས་ཀྱི་དཔྱད་རྒྱུ་བཅའ་ཞིག་བཅོམ་ལུགས་
འདས་ཀྱིས་མི་གསུངས་པར། ཆོ་ག་གི་ན་ཏུ་འཇམ་པོའི་ཐོག་ནས་སྒོ་རིམ་གྱིས་བཀྱི་ཚུལ་ཞིག་
གསུངས་ཡོད།

ཆོད་མ་ལ་སོགས་སྤྱི་ན་པ་ལའང་། །འདྲེན་པས་ཐོག་མར་སྒྱུར་བར་མཇུག་། །དེ་ལ་གོམས་
ནས་སྤྱི་ནས་ནི། །རིམ་གྱིས་རང་གི་ག་ཡང་གཏོང་། །ཞེས་དཔེར་ན། མཆོད་པ་འབུལ་བ་ལ་
མཆོན་ནའང་། ཐོག་མར་བདག་པོས་མ་བཟུང་བའི་མཆོད་པ་འབུལ་བ་དང་། བདག་པོས་བཟུང་
བཡིན་ནའང་ཆུ་རྒྱུང་འབུལ་བ་ལྟ་བུ། དེ་བཞིན་དུ་སྤྱི་ན་པ་ཡིན་ནའང་། ཐོག་མར་སོ་སོའི་བཟུང་
བཏུང་གི་ལྷག་མ་ལྟ་བུ་འབུ་གྲོག་མ་ལ་སྤྱི་ན་པ་ཚུན་ཆད་ལ་སྒོ་སྤྱང་ནས་རིམ་གྱིས་སྒོའི་སྒྲིབས་འཕེལ་
དུས་རང་གི་ལུས་ཀྱི་ག་གཏོང་བ་དང་། དངོས་སུ་རང་གི་སྒོག་གཏོང་བ་ལྟ་བུ་ལ་སྒོ་བ་དགོས་པར་
གསུངས། དེ་ཡང་ག་གཏོང་བའི་མཆོམས་ཇི་ལྟར་བསྟན་ཅེ་ན། གང་ཆེ་རང་གི་ལུས་ལ་ནི། །ཆོད་
སོགས་ལྟ་བུའི་སྒོ་སྤྱིས་པ། །དེ་ཆེ་ག་ལ་སོགས་གཏོང་བ། །དེ་ལ་དཀའ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད། །ཅེས་
དེ་ལྟར་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་བྱས་པར་ཅན་གྱིས་ཟེན་པའི་སྒོ་ནས་སྒོ་སྤྱི་རིམ་གྱིས་མཐོན་པོར་
སྤྱི་བས་སྤྱི་བས། ལས་དང་པོ་བས་ག་དངོས་སུ་གཏོང་བ་ལྟ་བུ་བྱུང་བའི་ཆོ། ལུས་ལ་སྤྱི་ག་བསྐྱེད་
བྱུང་ནའང་སེམས་ལ་སྤྱི་ག་བསྐྱེད་མི་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ་ཡིན། རིམ་གྱིས་ད་དུང་ཐབས་ཤེས་ཀྱིས་
ཉམས་ལེན་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་ཏེ་ལུས་བྱུང་ནའང་། སྤྱི་ག་བསྐྱེད་གང་ཡང་མི་ཡོང་བ་ནི།
རྒྱུད་ལྔར། འཕགས་པས་འཆི་དང་ན་བ་དང་། །ཀ་བའི་སྤྱི་ག་བསྐྱེད་ཅད་ནས་སྤངས། །ཞེས་
གསུངས་པ་བཞིན། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཞིག་ཡོད། རིམ་གྱིས་སྒོ་གོམས་ཏེ་ལུས་སྒོག་ལོངས་
སྒྱུད་ཅི་ཅམ་པ་ཞིག་གཏོང་དགོས་ནའང་དེ་ལ་དཀའ་ཆེ་གསལ་མི་འོང་བ་ཡིན། དཀའ་མི་དཀའ་ཟེར་
བ་དེའང་སྒོ་ལ་གོམས་མ་གོམས་ཀྱི་ཆ་ནས་ཡོང་བ་གསལ་པོ་ཡིན། གོམས་ན་སྤྱི་བར་མི་འབྱུར་

བའི། འདྲོས་དེ་གང་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། ཁྲིས་གསུངས་པ་བཞིན་གོམས་ན་རིམ་པས་ལས་སྒྲ་
བར་མི་འགྱུར་བའི་དངོས་པོ་ཞིག་མེད་ཅེས་གསུངས།

གཞན་ཡང་། ཐབས་ཤེས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡོད་པ་ཡིན་པས། སྒྲིག་པ་
སྤངས་ཕྱིར་སྤྲུག་བསྐྲུལ་མེད། མཁས་པའི་ཕྱིར་ན་མི་དགའ་མེད། འདི་ལྟར་ལོག་པར་རྟོག་
པ་དང་། སྒྲིག་པས་སེམས་དང་ལུས་ལ་གནོད། ཅེས་རྒྱ་སྒྲིག་པ་སྤངས་པས་ལུས་ལ་སྤྲུག་བསྐྲུལ་
མེད་ལ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཤེས་པ་དང་། བཙེ་བ་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུའི་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་ཡོན་
ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་ཡོད་སྟབས། སེམས་ལ་མི་དགའ་བ་མེད། འདི་ལྟར་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ལྟ་བུའི་
ཞེན་ཆགས་གཅེས་འཛིན་གྲགས་དྲག་པོ་ཡོད་ན། རང་ལ་གནོད་པ་རྩུང་ཟད་ཅམ་བྱུང་ནའང་། མི་
བཟོད་པ་ཡོང་བ་དང་། སྤར་བསགས་པའི་སྒྲིག་པའི་འབྲས་བུར་ལུས་ལ་སྤྲུག་བསྐྲུལ་ཡོང་བ་ཡིན་
ནའང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཐབས་མཁས་པའི་ལམ་ལ་བསྐྱབ་སྟེ་རིམ་གྱིས་རིམ་གྱིས་རྟོགས་
པའི་ཚད་ཡོངས་པའི་སྐབས་སུ་དེ་འདྲ་མི་ཡོང་བར་གསུངས། རིན་ཆེན་སྤང་བར། དེ་ལ་ལུས་
ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྲུལ་མེད། ཡོད་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྲུལ་ག་ལ་ཡོད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན།

བསོད་ནམས་ཀྱིས་ནི་ལུས་བདེ་ལ། མཁས་པ་ཡིས་ནི་སེམས་བདེ་ན། གཞན་དོན་འཁོར་
བར་གནས་ཀྱང་ནི། འསྟོང་རྗེ་ཅན་དག་ཅི་སྟེ་སྟོ། ཁྲིས་བྱ་དཀའ་སྒྲ་བེར་བ་དེ་སེམས་གོམས་
མ་གོམས་དང་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་བློན་མ་བློན་ཡིན། རིམ་པས་ཐབས་
ཤེས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་གོང་ནས་གོང་མཐོར་ཕྱིན་ན། ལས་དང་པོ་བའི་སྐབས་སུ་ཏ་ཅང་སྒྲུབ་ཁག་
པོ་ཞིག་ཡིན་ནའང་། གོམས་པའི་སྐབས་སུ་ལས་སྒྲ་པོས་སྒྲུབ་བྱུབ་པ་ཞིག་འོང་། སྤྱིར་བཏང་
སྤྲུག་བསྐྲུལ་དུས་ཡུན་ཐུང་དུ་ཞིག་ཀྱང་མི་བཟོད་པ་ཞིག་ཡིན་ནའང་། དེ་ལྟ་བུའི་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་
ཉམས་ལེན་གྱིས་བདེ་བ་འབའ་ཞིག་གི་སྟོན་སྟེན་གཞན་དོན་སྒྲུབ་སྟེ་དུས་ཡུན་བསྐྱུལ་པ་ནས་བསྐྱུལ་

པ་འགོར་ནའང་། དེ་ལ་དཀའ་ཆོགས་རྩ་བ་ནས་མེད་པར་དབུ་མ་རིན་ཆེན་ཕྱེང་བའི་སྐབས་ནས་
གསུངས་པ་བཞིན། ཏ་ཅང་སེམས་ལ་ཕན་པ་རེད། དབུ་མ་སྙིང་པོར་ཡང་། སྦྱོན་མཐོང་ཕྱིར་
ན་སྲིད་པར་མིན། །བརྩེ་ཕྱིར་སྦྱང་ན་འདས་མི་གནས། །གཞན་དོན་སྦྱབ་ཕྱིར་བརྟུ་ལ་ཞུགས་
ཅན། །འཁོར་བ་ན་ཡང་རྣམ་པར་གནས། །ཞེས་གསུངས།

འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་སྟོབས་ཀྱིས། །སྡོན་གྱི་སྒྲིག་པ་ཟད་བྱེད་ཅིང་། །བསོད་ནམས་
རྒྱ་མཚོ་སྤྲད་བྱེད་ཕྱིར། །ཉན་ཐོས་རྣམས་པས་མཆོག་ཏུ་བཤད། །ཅེས་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
སེམས་ཀྱི་སྟོབས་ཏེ། གཅིག་ཏུ་གཞན་དོན་ལ་བརྩོན་པའི་སེམས་དེའི་དབང་གིས་སྡོན་གྱི་སྒྲིག་
པ་བདེ་སྒྲག་ཏུ་ཟད་པར་བྱེད་པ་དང་། གཉིད་ལོག་པ་དང་། ར་རོ་བ་ལྟ་བུའི་བག་མེད་པའི་
གནས་སྐབས་ལ་ཡང་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་འཕེལ་བ་ཡིན་པས། །བསོད་
ནམས་རྒྱ་མཚོ་སྤྲད་པར་བྱེད་པ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཅིག་པུ་དེའི་སྟེང་ནས་བསགས་སྦྱང་
གི་ཉམས་ལེན་རྒྱས་པ་ཏ་ཅང་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོང་བ་ཡིན་པས། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ལས་མཆོག་
ཏུ་གསུངས་ཤིང་། །འགྲེལ་ཆེན་གྱི་སྐབས་སུ། །ཉན་ཐོས་རྣམས་པས་མཆོག་ཏུ་སྦྱར། །ཞེས་
འགྲེལ་ཚུ་ལ་ཞིག་གསུངས་ནས། །ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་
བག་ཆགས་བཞག་ནས་ངན་སོང་དུ་ལྷུང་བ་ལས། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་
ལ་ཞུགས་ཏེ། །ཞི་བ་ཕྱོགས་གཅིག་པ་ལ་སྦོ་གོ་མས་པའི་དབང་ལས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་
ལ་སྦོ་སྦྱར་དཀའ་བ་ཡིན་སྐབས་དེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་སྦྱབ་པ་ལ་གནོད་ཆོབས་ཆེ་བ་
ལྟ་བུར་གསུངས།

དེ་བས་སྦྱོང་ལ་ཀུན་སེལ་བའི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ཏ་ཞོན་ནས། །བདེ་ནས་བདེ་བར་
འགོ་བ་ལ། །སེམས་ཤེས་སུ་ཞིག་སྦྱིད་ལྷག་འགྱུར། །ཞེས་དབུ་མ་རིན་ཆེན་ཕྱེང་བའི་སྐབས་

དཔག་ཏུ་མེད་པ་ནམ་པ་བཞིས་ཆོགས་བདེ་ལྷག་ཏུ་རྫོགས་པར་གསུངས་པ་དེ་ཆོ་ད་ཅང་གནད་
 ཆེན་པོ་ཡིན། ངས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ལམ་འདི་ལྟ་བུ་སྦྱབ་མི་ལུས་སྟམ་པའི་སྦྱོང་ལ་ཀྱན་
 སེལ་བའི་སྦྱོན་ནས། བདེ་ནས་བདེ་བར་འགོ་བའི་ལམ་བཟང་པོར་ཐབས་ལ་མཁས་པ་དང་། ཏུས་
 བེས་པའི་སྦྱོན་ནས་ཉམས་ལེན་བྱས་ཏེ་སེམས་སྦྱིད་ལུག་པར་མི་བྱ་བར་དགེ་བ་སྦྱབ་པ་ལ་སྦྱོར་བྱགས་
 བསྐྱེད་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་། སེམས་ཅན་དོན་འགྲུབ་བྱ་བྱིར་དཔུང་། མོས་བརྟན་དགའ་དང་
 དོར་བ་ཡིན། ཞེས་མཐུན་ཀྱེན་དཔུང་གི་ཆོགས་བསགས་པ་ལ། དཔུང་ངམ་སྟོབས་བཞིར་
 བཤད་པ་འདི་ལྟར། མོས་པའི་སྟོབས། བརྟན་པའི་སྟོབས། དགའ་བའི་སྟོབས། དོར་བའི་
 སྟོབས་ནམས་ཡིན་ནིང་། དེ་ལ་མོས་པའི་སྟོབས་ནི། མོས་པ་སྦྱུག་བསྐྱེད་ལ་འཛིགས་པ་དང་། དེ་
 ཡི་ཕན་ཡོན་བསམ་པས་བསྐྱེད། ཅིས་མོས་པ་ནི་སྦྱུག་བསྐྱེད་ལས་འཛིགས་པ་དང་། བརྟན་འགྲུས་
 བརྟམས་པའི་ཕན་ཡོན་བསམ་པས་བསྐྱེད་ཅིང་། མོས་པ་འཕམ་དོན་གཉེར་གྱི་འདུན་པ་ནི་ཕན་
 ཡོན་མཐོང་བའི་སྦྱོན་ནས་སྦྱོར་བ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྤངས་ཏེ། མོས་དང་ང་རྒྱལ་དགའ་དང་དོར། ལྟུར་ལེན་
 དབང་སྦྱར་སྟོབས་ཀྱིས་ནི། བརྟན་འགྲུས་སྤེལ་བྱིར་འབད་པར་བྱ། ཞེས་དེ་ལྟར་མི་མཐུན་
 པའི་ཕྱོགས་ལེ་ལོ་ནམས་སྤངས་ཏེ། དགེ་བ་སྦྱབ་པར་མོས་པ་དང་། ང་རྒྱལ་ལམ་མོས་བརྟན་
 ཏེ། ཉོན་མོངས་ལས་རྒྱལ་བར་བྱེད་སྟམ་པའི་སྟོང་སྟོབས་བརྟན་པའམ་ང་རྒྱལ་གྱི་སྟོབས། དགའ་
 བཞིན་བྱུན་ལ་འདུག་པའི་དགའ་བའི་སྟོབས། དོར་བ་སྟེ་དངོས་གཞིའི་འབད་བརྟན་བྱེད་པའི་
 སྟོབས་སུ་མི་ལུས་ཅམ་གྱི་སྦྱོན་ནས་དོར་བེས་པ་སྟེ་བྱུན་གྲོལ་བེས་པ་ཞིག་ལ་དོར་བའི་སྟོབས་
 དང་། དངོས་གཞི་དྲན་བེས་སྦྱར་ལེན་པ་དང་། མཐུག་དབང་སྦྱར་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་བརྟན་
 འགྲུས་སྤེལ་བའི་བྱིར་འབད་པར་བྱ་དགོས་སོ། །

བདག་དང་གཞན་གྱི་ཉེས་པ་ནི། །དཔག་མེད་བདག་གིས་གཞིས་བྱ་སྟེ། །གང་དུ་ཉེས་པ་
 རེ་རེ་ལའང་། །བསྐྱལ་པ་རྒྱ་མཚོ་བཟང་འགྲུར་བ། །ཉེས་བཟང་ཚུ་མ་པ་དེ་ཡི་ནི། །ཆ་ཡང་བདག་
 ལ་མ་མཐོང་ན། །རྒྱག་བསྐྱལ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་གནས། །བདག་གི་ཅིའི་ཕྱིར་སྟོང་མ་གས། །ཞིས་
 བདག་དང་གཞན་གྱི་ཉེས་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བདག་གིས་གཞིས་པར་བྱ་སྟེ། །དུས་ལ་ཆ་བཞག་ནའང་།
 ཉེས་པ་རེ་རེ་འཛོམས་པ་ལའང་བསྐྱལ་པ་རྒྱ་མཚོའི་དུས་བསྐྱེད་སྟེ་འདའ་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན་པ་ལ།
 བདག་ལ་ཉེས་པ་བཟང་པའི་སྒྲུབ་བཟོ་མ་པའི་ཆ་ཙམ་ཡང་མ་མཐོང་བའོ། །གཉེན་པོ་དེ་ཙམ་སྟོམ་པ་
 ལ་མི་བཟོད་ན། །རྒྱག་བསྐྱལ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་གནས་ལ་བདག་གི་ཅིའི་ཕྱིར་སྟོང་མ་གས་ཏེ། །ཚོགས་
 རྒྱུ་ཆེན་པོ་གས་པའི་དོན་དུ་དཀའ་སྤྱད་དེ་ཁྱ་བྱ་སྤྱུ་བ་དགོས་པ་ཞིག་ལ། །ང་ལ་དེ་ཁྱ་བྱའི་སེམས་ཀྱི་སྟོབས་
 པ་འདི་མེད་ན་ཡོང་རྒྱ་ག་ལ་ཡོད། །ངས་པར་དུ་སྟོབས་པ་བསྐྱེད་དགོས་ཞེས་པའོ། །

བདག་དང་གཞན་གྱི་ཡོན་ཏན་ནི། །མང་པོ་བདག་གིས་བསྐྱེད་བྱ་སྟེ། །དེ་ལ་ཡོན་ཏན་
 རེ་རེ་ལའང་། །བསྐྱལ་པ་རྒྱ་མཚོས་གོམས་འགྲུར་ན། །བདག་གི་ཡོན་ཏན་ཆ་ལ་ཡང་། །གོམས་
 པ་ནམ་ཡང་མ་སྐྱེས་ཏེ། །འི་ཞིག་ལྟར་རྟོག་སྟེ་བཞི། །བདག་གིས་དོན་མེད་བྱས་པ་མཚར། །ཞིས་
 ཡོན་ཏན་སྐྱེད་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཡིན་ནའང་། །ཡོན་ཏན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དུས་བསྐྱལ་པ་དཔག་ཏུ་མེད་
 པར་གོམས་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན་པ་ལ། །ངའི་སེམས་ལ་སྐྱེད་འདོད་ཀྱི་སྟོང་སྟོབས་དམན་པ་འདི་
 ལྟར་བྱས་ཏེ་བསྐྱེད་ན་འགྲིག་ཐབས་མེད་པས། །ངས་པར་དུ་སྟོང་སྟོབས་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་དགོས་པར་
 རང་གིས་རང་ལ་བསྐྱལ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན། །རྒྱ་རྒྱུ་འི་ཞིག་ལྟར་རྟོག་པའི་དལ་འབྱོར་གྱི་སྟེ་བ་འདི།
 བདག་གིས་དོན་མེད་བྱས་པ་ནི་མཚར་ཏེ་ཡ་མཚན་པའོ། །བདག་གིས་བཙོམ་ལུན་མ་མཚོད་
 ཅིང་། །དགའ་སྟོན་ཆེན་པོའི་བདེ་མ་བྱིན། །བསྟན་ལ་བྱ་བ་མ་བྱས་དང་། །དབུལ་པོའི་བསམ་
 པ་རྟོགས་མ་བྱས། །འཛིགས་ལ་མི་འཛིགས་མ་བྱིན་དང་། །ཉམ་ཐག་བདེ་མ་བྱིན་ན་བདག་ །མ་

ཡི་མངལ་དུ་བྱུག་རྩ་དང་། །སྤྱུག་བསྐྱལ་འབའ་ཞིག་བསྐྱེད་པར་བཟད། །ཅེས་བདག་གིས་སངས་
 རྒྱས་ལ་མཆོད་པ་ཡང་མ་བྱས། དགེ་འདུན་ལ་བསྟེན་བཀྱར་བ་ལྟ་བུའི་དགའ་སྟོན་ཆེན་པོའི་བདེ་
 བ་ཡང་མ་བྱིན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟེན་པ་ལ་བྱ་བ་བྱས་པ་ཡང་མ་བྱུང་། དེ་བཞིན་ཆོས་ནོར་གྱིས་
 བོངས་པའི་ཉམ་ཐག་པའི་སེམས་ཅན་དབྱལ་པོའི་བསམ་པ་རྩོགས་པར་ཡང་མ་བྱས། རྩས་ཀྱི་འཛིགས་
 པ་ལས་སྦྱོབ་པར་བྱེད་པ་དང་། དག་དང་ནད་ཀྱི་འཛིགས་པས་མནར་བ་ལ་མི་འཛིགས་པའི་སྦྱིན་པ་
 བྱིན་པ་ཡང་མ་བྱུང་། ཉམ་ཐག་པ་དབྱགས་མ་སྦྱིན་པའི་འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་བདེ་བས་དབྱགས་འབྱིན་པ་
 ཡང་མ་བྱུང་ན། མི་ལུས་སྒངས་པའི་དགོས་པ་གང་ཡང་མ་བྱུང་བར། བདག་ནི་མ་ཡི་མངལ་དུ་བྱུག་
 རྩ་སྦྱེ་བའི་ཆེད་དུ་སྦྱེ་བ་ལེན་པ་ཅམ་ཞིག་མ་གཏོགས་དགོས་པ་གང་ཡང་མ་བྱུང་བཡིན་འདུག་གོ །

བདག་ནི་སྟོན་དང་ད་ལྟར་ཡང་། །ཆོས་ལ་མོས་དང་བྲལ་བ་ཡིས། །བོངས་པ་འདི་འདྲ་
 བྱུང་བར་གྱུར། །སྤྱུ་ཞིག་ཆོས་ལ་མོས་པ་གཏོང་། །ཞེས་བདག་ནི་སྟོན་ཕན་ཆད་དང་། ད་ལྟ་
 ཡིན་ནའང་། ཆོས་ལ་མོས་པ་ཤུགས་ཆེན་པོ་ཞིག་མ་བྱུང་བར་དེ་དང་བྲལ་བའི་དབང་གིས་བོངས་
 པ་འདི་འདྲ་བ་བྱུང་བ་ཡིན་པས། བོངས་པའི་སྤྱུག་བསྐྱལ་དེ་ལྟ་བུ་མི་འདོད་ན་སྟོང་དང་ལྡན་པ་སྤྱུ་
 ཞིག་ཆོས་ལ་མོས་པ་གཏོང་སྟེ་གཏོང་མི་རིགས་སོ། །

དགེ་བའི་སྤྱོད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །རྩ་བ་མོས་པར་བྱུབ་པས་གསུངས། །དེ་ཡི་རྩ་བ་
 ཏུ་ཉི། །རྣམ་སྦྱིན་འབྲས་བུ་བསྐྱོམས་པས་སོ། །ཞེས་དགེ་བའི་སྤྱོད་ཀྱི་རྩ་བ་དེ་དད་གུས་
 ཀྱི་མོས་པ་ལ་བྱུག་པ་ཡིན་ཞེས་བྱུབ་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་ཤིང་། མོས་པ་སྦྱེ་བའི་
 རྩ་བ་ཡང་། དགེ་སྤྱིག་རང་རང་གི་འབྲས་བུ་གང་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད་པ་དེ་སྒྲོམ་དགོས་པ་སྟེ། རྣམ་
 སྦྱིན་འབྲས་བུ་བསྐྱོམས་པའི་ཞེས་ལབ་ན་གོ་བདེ་བ་ཡིན། སྤྱུག་བསྐྱལ་ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་། །འཛིགས་
 པ་རྣམ་པ་སྤྲོ་ཆོགས་དང་། །འདོད་པ་རྣམས་དང་བྲལ་བ་ནི། །སྤྱིག་པ་སྦྱོད་ལས་འབྱུང་བར་

འགྱུར། ཁྱེས་དགེ་བ་བསགས་པའི་འབྲས་བུ་བདེ་བ་དང་། མི་དགེ་བ་བསགས་པའི་འབྲས་བུ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཅི་འདྲ་ཡོང་ངམ་ཞེ་ན། ལུས་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་དང་དེ་བཞིན་དུ་ཡིད་ཀྱི་མི་བདེ་བ། མི་དང་མི་མ་ཡིན་པའི་འཛིགས་པ་ནམས་པ་སྣ་ཚོགས་པ་དང་། མཛའ་བཤེས་དང་གཉེན་ཉི་དུ་ཡོངས་སྤྱོད་ཕུན་ཚོགས་ལ་སོགས་པའི་འདོད་པ་ནམས་དང་བྲལ་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་དེ་ལྟ་བུ་ནི། སྤྲིག་པ་སྤྱོད་པ་ལས་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །

ཡིད་ལ་བསམ་པའི་དགེ་བྱས་པས། གང་དང་གང་དུ་འགྲོ་འགྱུར་བ། དེ་དང་དེར་ནི་བསོད་ནམས་དེས། འབྲས་བུའི་ཡོན་གྱིས་མངོན་མཆོད་འགྱུར། ཁྱེས་ཡིད་ལ་བསམ་པ་འཕམ་སྒོན་པའི་དགེ་བ་སྤྲུབ་པས་སྦྱེ་གནས་གང་དང་གང་དུ་འགྲོ་བར་འགྱུར་བ། དེ་དང་དེར་ནི་སྤར་བསགས་པའི་དགེ་བའི་བསོད་ནམས་དེའི་རིན་ལྗེ་བུའི་འབྲས་བུ་བཟང་པོ་དེ། དེ་དང་དེའི་གནས་སྐབས་ལ་སྒྲིན་པར་ངེས་ཏེ། ལས་ནམས་བསྐྱེད་པ་བརྒྱུད་ཡང་ནི། རྒྱུད་མི་བཟོད་དུ་འགྱུར། ཁྱེས་གསུངས་པ་བཞིན། རྒྱུན་དང་འཕྲད་དུས། དགེ་བའི་འབྲས་བུ་ལ་བདེ་བ་ཁོ་ན་འབྱུང་བ་མ་གཏོགས་སྤྲུག་བསྐྱེད་མི་འབྱུང་བ་དང་། སྤྲིག་པའི་འབྲས་བུ་ལ་སྤྲུག་བསྐྱེད་འབྱུང་བ་མ་གཏོགས། བདེ་བ་འབྱུང་བ་རྩ་བ་ནས་མེད། དབུ་མ་རིན་ཆེན་ཐེང་བར། མི་དགེ་བ་ལས་སྤྲུག་བསྐྱེད་འབྱུང་། དེ་བཞིན་ངན་འགྲོ་ཐམས་ཅད་དང་། འདགེ་ལས་བདེ་འགྲོ་ཐམས་ཅད་དང་། སྦྱེ་བ་ཀུན་ཏུ་བདེ་བ་དག ཁྱེས་གསུངས། དགེ་སྤྲིག་གི་འབྲས་བུ་བདེ་མི་བདེ་སོ་སོར་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་པས་ན། ལས་ངེས་པ་ཡིན། ལས་འཕེལ་ཆེ་བ་ནི། ལས་དཀར་ནག་ཆུང་དུ་ཞིག་ཡིན་ནའང་། འབྲས་བུ་བདེ་སྤྲུག་ཆེན་པོ་ཡོང་བར་གསུངས་པས། ནང་གི་རྒྱུ་འབྲས་དེ་ཏཱ་ཅང་འཕེལ་ཆེན་པོར་བརྟན་པ་ཡིན། ལས་མ་བྱས་པ་དང་མི་འཕྲད་ཅེས་པ། ལས་བཟང་ངན་གང་ཡིན་ནའང་རང་གིས་བསགས་མེད་ན། དེའི་འབྲས་བུ་ཚྭོང་མི་དགོས་པ་དང་། རང་གིས་བསགས་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་

ནའང་། མི་དགེ་བ་ཡིན་ཆེ་བ་གསལ་སྒོམ་བྱེད་པ་འཇམ། དགེ་བ་བསགས་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ཁོང་གི་
དང་། ལོག་ལྟ་སོགས་ཀྱིས་འབྲས་བྱ་འབྱེན་པའི་རྒྱས་པ་བཅོམ་མེད་ན། ཏུས་ཇི་ཙམ་སོང་ནའང་
ས་བོན་ནམ་རྒྱ་དེ་རྒྱས་མེད་དང་། ཡལ་འགོ་བ་ལྟ་བུ་ཙ་བ་ནས་མེད་སྟབས། ལས་བྲས་པ་དེ་ཆུད་
ཐོས་པ་མེད་པ་རེད། ད་ལྟ་འདིར་གསུངས་པ་བཞིན་ལས་བཟང་པོ་ཞིག་བསགས་ཡོད་ན། མཐར་
འབྲས་བྱ་སྒྲིན་སྟབས་རང་ལ་བདེ་བའི་ཆོར་བ་ཕྱོད་རྒྱ་ཡོད་པ་དང་། མི་དགེ་བ་བྲས་ན་སྤྱག་བསྐལ་
ཕྱོད་རྒྱ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་ཞེས་གསུངས།

རྩིག་པ་བྱེད་པ་བདེ་འདོད་ཀྱང་། གང་དང་གང་དུ་འགྲོ་འགྱུར་བ། རྟེན་དང་དེར་ཅི་རྩིག་པ་བདེ་ས། རྩུག་བསྐལ་མཚོན་གྱིས་རྣམ་པར་འཛོམས། ཁྱེས་རྩིག་པ་གསོག་མཁན་དེས་འབྲས་དུ་བདེ་བཞིག་བྱུང་ན་བསམ་ནས་བདེ་སྲིད་ཀྱི་ཆེད་དུ་རྩིག་པ་བསགས་པ་ཡིན་ནའང་། དེའི་འབྲས་བུ་ལ་གང་དང་གང་དུ་འགྲོ་བར་འགྱུར་པ་དེ་དང་དེར་ཅི་རྩིག་པ་དེས་རྩུག་བསྐལ་གྱི་མཚོན་གྱིས་རྣམ་པར་འཛོམས་པ་ཡིན་ཞིང་། གཞན་ཡང་། དགེ་བ་བསགས་པའི་འབྲས་བུ་གནས་བཟང་པོར་སྦྱོས་ཏེ་མངོན་མཐོའི་ཕྱས་ཏེ་ན་བཟང་པོ་ཐོབ་པ་ཡང་། རྩུ་དགེ་བས་འཛིག་ཏེ་ན་གྱི་ཁམས་གསར་དུ་ཆགས། དེའི་རྩིས་ལ་བདེ་སྲིད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དེར་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཏེ་ན་གྲུབ་པ་ཡིན།

ལས་བཟང་པོའི་འབྲས་བུ་ལ་འདི་ལྟར་གསུངས་ཏེ། རྒྱ་ཆེ་ཏྲི་བཟང་བསེལ་བའི་པར་ལྟར་
 རྩིང་པོར་གནས། །རྒྱལ་བའི་གསུང་སྟོན་ཟས་ཀྱིས་གཟི་བརྗིད་སྦྱེད་བྱེད་པ། །བྱུང་འོད་ཀྱིས་
 རྒྱས་པར་ལས་བུང་ལུས་མཆོག་ཅན། རྒྱལ་བའི་མདུན་གནས་པའི་གསེགས་སྤྲུང་གི་བས་
 འཁྱུར། །ཞེས་གང་དུ་སྦྱེ་བའི་གནས་གུ་དོག་པོ་མ་ཡིན་པར། རྒྱ་ཆེ་ཞིང་ཏྲི་བཟང་བ། བསེལ་
 བའི་པར་ལྟར་རྩིང་པོར་གནས་པ་སྟེ་བའི་བ་ཅན་གྱི་ཞིང་ལྟ་བུར་རྒྱལ་སྤྲུང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱན་
 ལྟར་སྦྱེས་སྤྲུབས། པར་ལྟར་རྩིང་པོ་ལས་སྦྱེ་བ་དང་། ཆོར་བའི་བྱེད་པར་སྦྱེས་ནས་ཀྱང་རྒྱལ་བའི་

གསུང་སྟན་ནས་གསུང་གི་ཟས་ལ་བཞེན་ནས་ལུས་ཀྱི་སྟོབས་རྒྱས་པར་བྱེད་པའམ། རྒྱལ་བའི་
གསུང་ཡོངས་སུ་སྤྱད་དེ་དགེ་བའི་སྟོབས་རྒྱས་པ། རྒྱེ་བའི་བྱེད་པར་བྱུང་བའི་འོད་ཀྱིས་ཀྱུན་
ནས་རྒྱས་པའི་པར་ལས་བྱུང་བའི་ལུས་མཆོན་དཔེ་རྗེས་མཐུན་པ་ཡོད་པའམ། དེ་ལྟར་མེད་ནའང་
ལུས་བཟོ་བས་ཆོག་མི་ཤེས་པ་ག་རུས་དོས་བཅས་ཀྱི་ཡུང་པོ་རགས་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་འོད་ཀྱི་
རང་བཞིན་ཅན་གྱི་ལུས་མཆོག་ཅན་དང་། སྟོགས་ཀྱི་བྱེད་པར་སྤྲེག་པ་དང་ཉོན་མོངས་རྒྱེ་བའི་རྒྱུན་
མི་བྱེད་པ། མངོན་ཉིགས་རྒྱུན་ལས། སྟོང་སྟོགས་སུ་དེའི་ཉོན་མོངས་ནམས། རྒྱུན་གཙོད་རྒྱལ་
བའི་ཉོན་མོངས་མེད། ཁྱེད་གསུངས་པ་བཞིན། ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་མངའ་བའི་
རྒྱལ་བ་སྤྲེག་དང་བཅས་པའི་མདྲན་ན་གནས་པ་ཡོངས་འཛིན་གྱི་བྱེད་པར་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་བདེ་བར་
གཤེགས་པའི་སྤྲེག་སུ་རྒྱ་དང་རྒྱུན་གང་གིས་རྒྱེ་འམ་ཞེ་ན། དགེ་བས་བྱེད་པར་བརྟན་པ་ཡིན།

དེ་ལས་བརྒྱུག་སྟེ། གཤིན་རྗེའི་རྒྱེས་བྱས་པགས་པ་མ་ལུས་བཟུས་པས་ཤིན་ཏུ་ཉམ་ཐག་
ཅིང་། རབ་ཏུ་ཆ་བའི་མེ་ཡིས་བཞུས་པའི་ཟངས་ཞུན་ལུས་ལ་སྤྲེགས་ཏུ་ར་ལ། འབར་བའི་
ར་ལ་གྱི་མདྲང་བྱུང་གིས་བརྟུན་གྱི་ཡི་དུམ་བྱར་བརྒྱར་སྤྲེགས་ཤིང་། ཤིན་ཏུ་འབར་བའི་སྤྲེགས་
ཀྱི་ས་གཞིར་སྤྲེག་བ་མི་དགེ་མང་པོས་འགྱུར། ཁྱེད་ལུས་ཀྱི་བྱེད་པར་གཤིན་རྗེའི་རྒྱེས་བྱས་རང་
གི་ལུས་ཡུང་གིན་ཏུ་ཆེན་པོ་ཡོད་པའི་པགས་པ་མ་ལུས་བཟུས་པས་ཉམ་ཐག་ཅིང་། དཔྱལ་ཁམས་
སྤྲེག་བསྐྱལ་མི་བཟད་པ་སྟེར་བྱེད་ཀྱི་གནས་དེ་འདྲར་སྤྲེག་བར་བྱེད་པ་དེའི་རྒྱ་དང་རྒྱུན་ཡང་སྤྲེག་
པ་མི་དགེ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་རྒྱ་དགེ་བ་བསགས་ན་འབྲས་བུ་ཡིད་དུ་འོང་བ་འབྱུང་བ་དང་། རྒྱ་
མི་དགེ་བ་བསགས་ན་འབྲས་བུ་སྤྲེག་བསྐྱལ་འབྱུང་ངོ་། །

དེ་ལྟར་ནའང་རྒྱ་དགེ་སྤྲེག་གཉིས་སྤྲེག་བཞིན་པའི་གནས་སྐབས་དེ་མ་ཐག་ལ་བདེ་བ་ཡོང་
དང་མི་ཡོང་བའི་ངེས་པ་མེད་དེ། རྗེས་པ་ཉི་ཤུ་པའི་སྐབས། སྤྲེག་བསྐྱལ་ཡིན་ཡང་གང་ཡན་

དང་། །ཕན་དང་བདེ་བ་ནམས་བྱ་སྟེ། །བདེ་ཡང་མི་ཕན་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་
འབྲལ་དུ་སྟུག་བསྐལ་ཡོང་གི་ཡོད་ནའང་། སྟགས་སུ་ཕན་པའི་ངོ་བོ་ཞིག་ཡིན་ན་དེ་བྱ་དགོས་པ་
དང་། འབྲལ་དུ་ཡང་བདེ་བ་སྟགས་སུ་ཡང་ཕན་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་དེ་ངེས་པར་བྱེད་དགོས། དེ་
ལྟར་མིན་པར་སྟགས་སུ་ཕན་པ་ཞིག་ཡོད་ན་འབྲལ་དུ་སྟུག་བསྐལ་ཡོང་ནའང་བྱེད་དགོས། དེ་ལྟར་
མིན་པ་འབྲལ་དུ་བདེ་བ་ཡོད་ནའང་སྟགས་སུ་མི་ཕན་པ་ཞིག་འདུག་ན་དེ་བྱེད་མི་རུང་སྟེ། འབྲལ་
སྟགས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་སྟགས་གལ་ཆེ་བར་བརྩེ་དགོས་པའི་སྟེང་རོ། །

ལྷ་དགེ་བ་བསྐྱབས་པས་འབྲས་བྱ་བ་ཟང་པོ་ཡོང་བ་དང་། ལྷ་མི་དགེ་བ་བསྐྱབས་པས་འབྲས་
 བྱ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཡོང་བ་ཤོ་ལོ་ཀ་གཉིས་པོ་འདིས་བསྟན་འདུག དེ་བས་དགེ་ལ་མོས་བྱ་ཞིང་། །ལུས་
 པ་ཉིད་དུ་བསྒྲིམ་པར་བྱ། །ཞེས་ལྷ་མཆོན་དེ་བས་ན། དགེ་བའི་ཡོན་ཏན་མཐོང་བའི་སྒྲིམས་
 དགེ་བ་ལ་གཅིག་དུ་མོས་པར་བྱ་ཞིང་། །ལུས་པ་ཉིད་དུ་བསྒྲིམ་པར་བྱ་དགོས། རྡོ་རྗེ་རྒྱལ་མཆོན་
 ཆོ་ག་ཡིས། །བརྩམས་ནས་ང་རྒྱལ་བསྒྲིམ་པར་བྱ། །ཞེས་མདོ་པལ་པོ་ཆེའི་རྡོ་རྗེ་རྒྱལ་མཆོན་
 གྱི་བསྒྲོ་བའི་ལེའུ་དུག་པ་ནས་བཤད་པའི་ཆོ་ག་དེའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པ་དགེ་བའི་ལས་བརྩམས་
 ནས་མཐར་ཐྱིན་པར་བྱེད་པའི་ང་རྒྱལ་བསྒྲིམ་པར་བྱ་ཞེས་པ་ང་རྒྱལ་གྱི་སྟོབས་སམ་བདན་པའི་སྟོབས་
 བསྒྲིམ་པར་བྱ་དགོས། མདོ་ནི། དཔེར་ན། ལྷའི་བྱ་ཉི་མ་འཆར་བ་ནི་དཔུས་ཡོང་དང་རི་མི་
 མཉམ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་པས་མི་རྫོག་པར་འོས་སུ་གྱུར་པའི་ཡུལ་ནམས་སྤང་བར་བྱེད་པ་ལྟར།
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཞན་གྱི་དོན་དུ་འཆར་བ་ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་ཉེས་པ་སྤྲོ་ཆོགས་ཀྱིས་མི་རྫོག་
 ཅིང་། འོས་སུ་གྱུར་པའི་གདུལ་བྱ་ནམས་སྒྲིན་པ་དང་གྲོལ་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་དར་ཁྲིམ་ཏུ་གསལ།

དང་པོར་འགྱུར་པ་བརྟགས་ནས་ནི། །བརྩམ་མཁ་ཡང་ན་མི་བརྩམ་བྱ། །མ་བརྩམ་པ་
ཉིད་མཆོག་ཡིན་གྱི། །བརྩམས་ནས་ཐོག་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་དང་པོར་རང་གི་སྒྲིམ་བརྟགས་

དེ་ནུས་པར་འདུག་གམ་མི་འདུག་ རུས་སམ་མི་རུས་བཏགས་ནས་བརྩམ་མམ་ཡང་ན་མི་བརྩམ་
པར་བྱ་ཞིང་། མི་རུས་པ་ཞིག་ཡིན་ན་དང་པོ་ནས་མ་བརྩམ་པ་ཉིད་མཆོག་ཡིན་དེ། བརྩམས་ནས་
ཐོག་པར་མི་བྱའོ། །

སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་དེ་གོམས་ཤིང་། །སྤྲིག་དང་སྤྲུག་བསྐྱེལ་འཕེལ་བར་འགྱུར། །གཞན་
དང་འབྲས་བུའི་དུས་ཀྱང་ནི། །དམན་འགྱུར་དེ་ཡང་འགྱུབ་མི་འགྱུར། །ཞེས་མགོ་བརྩམས་དེ་
མཇུག་མ་འབྲིལ་ན་སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་འང་དེ་གོམས་ཤིང་ལས་ཀ་འཕྲོ་ཅན་ལ་ལུས་དེ་མཇུག་མི་འབྲིལ་
ཞིང་། གཞན་དང་གཞན་དུ་འང་། །སྤྲིག་པ་དང་སྤྲུག་བསྐྱེལ་འཕེལ་བར་འགྱུར་ལ། མཇུག་མ་
འབྲིལ་བ་དེས་དགེ་བ་གཞན་མི་འགྱུབ་པ་དང་། གྲུབ་ན་འང་འབྲས་བུའི་དུས་སུ་བཟང་པོ་མི་ཡོང་
བར་དམན་པར་འགྱུར་བ་དང་། དེ་ཡང་འགྱུབ་མི་འགྱུར་ཞེས་དགེ་བ་སྤྱི་མ་ཡང་འགྱུབ་པར་མི་
འགྱུར་བ་ཡིན་པས་དང་པོ་ནས་ངས་རུས་སྒྲུམ་པའི་ང་རྒྱལ་བསྒྲིམ་དགོས།

ལས་དང་ཉོན་མོངས་རུས་པ་སྟེ། །གསུམ་པོ་དག་ལ་ང་རྒྱལ་བ། །ཞེས་ལས་ཀྱི་ང་རྒྱལ། ཉོན་
མོངས་པའི་ང་རྒྱལ། རུས་པའི་ང་རྒྱལ་སྟེ་ང་རྒྱལ་གསུམ་བཤད་ཅིང་། ཐོག་མར་ལས་རྩོམ་པའི་
སྐབས་ངས་སྐྱབ་བྱུབ་བསམ་པའི་བྱུམ་པ་མེད་པའི་སྟོབས་པ་དེ་ལ་ང་རྒྱལ་ཞེས་མིང་བཏགས་པ་དང་།
དེ་ཡང་ལས་ཀྱི་ང་རྒྱལ་ནི། བདག་ཉིད་གཅིག་ཤུས་བྱའོ་ཞེས། །འདི་ནི་ལས་ཀྱི་ང་རྒྱལ་ཉིད། །ཅིས་
ངས་བྱུབ་ངས་རུས་སྒྲུམ་པའི་བསམ་སྟོབས་གཏོང་བ་ལས་ཀྱི་ང་རྒྱལ་དང་། གོང་དུ་མདོར་བསྟན་གཞིར་
བཞག་བྱས་ན། དང་པོ་ལས་དང་དེ་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ང་རྒྱལ་དང་། དེ་ནས་རུས་པའི་ང་རྒྱལ་
ཞེས་བྱུང་ཡང་། ལམ་རིམ་ཆེན་མོར། རུས་པའི་ང་རྒྱལ་གཉིས་པ་ལ་མཛད་འདུག།

ཉོན་མོངས་དབང་མེད་འཛིག་རྟེན་འདིས། །རང་དོན་སྐྱབ་པར་མི་རུས་པས། །འགོ་
བས་བདག་ལྟར་མི་རུས་དེ། །དེ་བས་བདག་གིས་འདི་བྱའོ། །ཞེས་འགྲེལ་པ་གཞན་དུ་མདོར་བསྟན་

གྱི་ས་བཅད་བཞིན། ཉོན་མོངས་པའི་ང་རྒྱལ་སྡོན་ལ་གསུངས་འདུག ལམ་རིམ་ཆེན་མོར། བཙོན་
འགྲུས་ཀྱི་ཡར་ཕྱིན་བཤད་པའི་སྐབས་སུ་འདི་རྒྱས་པའི་ང་རྒྱལ་ལ་སྦྱར་ཡོད། གཞན་ཉོན་མོངས་
པའི་དབང་དུ་སོང་བ་ཡལ་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྦྱབ་མི་རྒྱས་པས། འདི་ལྟ་བུའི་བཙོན་པའི་སྟོབས་བསྐྱེད་
ནས་ངས་སྦྱབ་རྒྱས་སྐྱམ་པ་དེ་ལ་རྒྱས་པའི་ང་རྒྱལ་ཞེས་གསུངས་འདུག

གཞན་དག་དམན་པའི་ལས་བྱེད་ན། །བདག་ཉིད་ཀྱང་ནི་ཇི་ལྟར་འདུག །ཅེས་ཆོག་གོང་
མ་དེ་མར་སླེལ་ནས་བཤད་ན། གཞན་དག་མོངས་པའི་དབང་དུ་སོང་སྟེ། དགོས་པ་ཕྱན་ཆོགས་
འགྲུབ་པའི་ཆེད་དུ་ལས་དམན་པ་དེ་འདྲ་ལའང་བཙོན་པ་འདོར་བར་མི་བྱེད་ཅིང་། རྒྱལ་སྡོན་ཆེན་
པོས་སྦྱབ་པར་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད་ན། བདག་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་བག་ཆགས་
དང་བཅས་པ་གཏན་ནས་བཙོམ་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་སྦྱབ་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་དམ་བཅས་པ་ཡིན་
པས། བདག་ཉིད་ཀྱང་ཁྱུ་ཞེ་སྟོན་ནས་ཇི་ལྟར་འདུག་རིགས་ཏེ། བདག་ཇི་བོ་སེམས་ཅན་རྣམས་
ཀྱི་བྱན་དུ་ཡོད་པས་བག་ཐེབས་ཏེ་འདུག་པར་མི་རིགས་ཞེས་པོ། །

ང་རྒྱལ་གྱིས་ནི་མི་བྱེད་དེ། །བདག་ལ་ང་རྒྱལ་མེད་པ་མཆོག །ཅེས་གོང་དུ་བཤད་པའི་
ང་རྒྱལ་དེ་དག་ལ་ང་རྒྱལ་གྱི་མིང་བཏགས་པ་ཙམ་ལས། ཉོན་མོངས་པའི་ང་རྒྱལ་དངོས་མིན་པས་
ཁང་བྱ་ཡིན་ལ། འདིར་བཤད་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་སྤང་བུའི་ང་རྒྱལ་ཡིན། གཞན་གྱིས་སྦྱབ་མི་
རྒྱས་པ་ཞིག་ངས་སྦྱབ་རྒྱས་སྐྱམ་པའི་ང་རྒྱལ་སྟོམ་དགོས་ནའང་། རྒྱལ་བ་དགེ་འདུན་བྱུང་པས།
འཛིག་ཆོགས་ལྟ་བུའི་རི་སྐལ་གནས་བཅས་ཏེ། །གཞན་ལས་མཆོག་དུ་འཛིན་པས་སེམས་ཁེངས་
ཞིང་། །ཕ་རོལ་བྱུང་དུ་གསོད་པའི་སྤར་བྱིམ་ཅན། །ང་རྒྱལ་སེང་གེའི་འཛིགས་པ་བསྦྱབ་དུ་
གསོལ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན། བདག་དུ་འཛིན་པའི་དབང་ལས་ང་ཀུན་ལས་ལྷག་སྐྱམ་
པའི་ང་རྒྱལ་དེ་ལ། རུང་ཟད་སྐྱམ་པའི་ང་རྒྱལ། ངོལ་སྐྱམ་པའི་ང་རྒྱལ། ང་རྒྱལ་ལས་ཀྱང་ང་

ཀྱལ་སྐོག་སྐྱེས་པ་བདུན་བཤད་པས། བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་བྱེད་མཁན་བདག་ལ་ང་
ཀྱལ་མེད་པ་མཆོག་ཡིན་གྱི་ང་ཀྱལ་ཡོད་ན་གཏན་ནས་མི་ལེགས་པར་གསུངས།

དེ་ནས་རྒྱས་པའི་ང་ཀྱལ་སྐོམ་པ་ནི། ཤི་བའི་སྐྱལ་དང་ཕྱད་གྱུར་ན། །ཁྱ་ཡང་མཁའ་
ཟིང་ལྟ་བུར་སྒྲིང་། །གལ་ཏེ་བདག་ཉིད་ཉམ་ཆུང་ན། །ལྷུང་བ་ཆུང་དུ་འང་གཞོད་པར་བྱེད། །ཅེས་
དཔེར་ན། སྐྱལ་ཤི་བའི་རོ་ལ་ཁྱ་ཏས་ཀྱང་མཁའ་ཟིང་ལྟར་ཅི་དགར་ལོངས་སྒྲིང་གི་ཡོད་པ་བཞིན།
བདག་ཉིད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྒྱས་པ་ཉམ་ཆུང་བར་གྱུར་ཏེ། གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱས་པ་དང་། སེམས་
ཤུགས་ཀྱི་རྒྱས་པ་ཆུང་བ་ཡིན་ན་ལྷུང་བ་ཆུང་དུས་ཀྱང་གཞོད་ཐུབ་ཅེས་པའོ། །

ཞུམ་བཅས་ཚྭ་ལ་བ་དོར་བ་ལ། །ཐོངས་ལས་ཐར་བ་ཡོད་དམ་ཅི། །ཞེས་ངས་མི་རྒྱས་
སྐྱེས་ལྟེ་སེམས་ཞུམ་ནས་ཚྭ་ལ་བ་མི་བྱེད་པར། རང་དགར་བསྐྱད་ན་ཆོས་དང་ནོར་གྱིས་ཐོངས་
པ་ལས་ཐར་བ་ཡོད་དམ་ཅི། གང་ལྟར་ཞུམ་པ་མེད་པའི་སྐྱེད་སྒྲོབས་ཀྱིས་འབད་བཅོམ་བྱེད་ཀྱི་
དེ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེན་པོར་བསྟན་ཏོ། །

ང་ཀྱལ་ཚྭ་ལ་བ་བསྐྱེད་པས་ནི། །ཆེན་པོ་ཡིས་ཀྱང་ཐུབ་པར་དགའ། །ཞེས་གོང་དུ་བཤད་
པ་བཞིན་ལས་ཀྱི་ང་ཀྱལ། །ཉོན་མོངས་པའི་ང་ཀྱལ། །རྒྱས་པའི་ང་ཀྱལ་སྐོག་སྐྱེས་པ་ཀྱལ་གྱི་མིང་
གིས་བཏགས་པའི་སྒྲོབས་པ་ཆུར་བྲུངས། །སྒྲོར་བ་བཅོམ་པ་མི་སྒྲོད་པ་ཞིག་བྱས་ན་ལྷུང་བ་ཆེན་
པོ་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲོན་ཆེན་པོས་ཀྱང་ཐུབ་པར་དགའ་འོ། །

དེ་བས་སེམས་ནི་བཏན་པ་ཡིས། །ལྷུང་བ་རྣམས་ནི་གཞོམ་བྱ་སྟེ། །བདག་ནི་ལྷུང་བས་
ཕམ་བྱས་ན། །ཁམས་གསུམ་ཀྱལ་འདོད་བཞད་གད་འགྱུར། །ཞེས་དེ་ལྟ་བུའི་ང་ཀྱལ་གྱི་ཚྭ་ལ་
ལ་བསྐྱབ་སྟེ་སེམས་བཏན་པར་བྱས་ནས་ལྷུང་བ་རྣམས་འཛོམས་པར་བྱེད་དགོས། །ཉོན་མོངས་
པ་དང་། །ཉེས་སྒྲིང་རྣམས་ཕར་འཛོམས་པར་བྱེད་དགོས་པ་ལས། །ལྷུང་བའི་ཉེས་སྒྲིང་གིས་བདག་

ཉིད་ཚུར་པམ་པར་བྱས་ན་རང་ཉིད་ཁམས་གསུམ་ལས་རྒྱལ་བར་འདོད་པ་དེ་བཞད་གད་ཀྱི་གནས་
ལྟ་བུར་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །

བདག་གིས་ཀློན་ལས་རྒྱུ་བྲལ། བདག་ལས་སྤངས་རྒྱུ་མི་བྲལ། རྒྱུ་པ་བསེང་གཏོང་
སྐྱེས་བདག་གིས། ་རྒྱུ་འདི་ལ་གནས་པར་བྲལ། ཞེས་བདག་གིས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཉེས་
སྦྱོད་མཐའ་དག་གིས་རྩྭ་མི་རྩྭ་གས་པར་ཕར་ཉེས་སྦྱོད་དེ་དག་ལས་རྒྱུ་ཐུབ་པ་ཞིག་ཅིས་ཀྱང་བྲལ་
དགོས། དེ་དུང་བཞི་པ་རྟགས་ཀྱི་སྦྱོན་མཐའ་དག་ལས་རྒྱུ་བའམ་སྤངས་པའི་སངས་རྒྱུ་མེད་
གེ་ལྷ་བྲུ་དེའི་སྐྱེས་སྤངས་ཡོད་པ་བདག་ཅག་གིས་རྒྱས་པའི་རྒྱུ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་འདི་རྣམས་
ལ་གནས་པར་བྲལ་བ་སྤངས་པར་བྲལ། ལམ་རིམ་ཆེན་མོར། ཙུང་པ་འདི་ཉོན་
མོངས་པའི་རྒྱུ་ལ་སྦྱར་རྟེ། དེ་ཉིད་ལས། ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱུ་ནི། ཉོན་མོངས་པ་རྣམ་
པ་ཐམས་ཅད་དུ་བྱུང་བས་དེས་བདག་འདི་དག་ལས་རྒྱུ་བར་བྲལ་ཡི། འདི་དག་བདག་ལས་
རྣམ་ཡང་རྒྱུ་བར་མི་བྲལ་བའི་སྤངས་དུ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་འཛོམས་པ་ལ་སྦྱོང་དཔལ་བསྐྱེད་ནས་བརྟན་
པར་བྱེད་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས།

འགྲོ་གང་དང་རྒྱལ་གྱིས་བཙོམ་དེ། ཉོན་མོངས་དང་རྒྱལ་ཅན་མ་ཡིན། །དང་རྒྱལ་ཅན་དགའི་
 དབང་མི་འགྲོ། །དེ་དག་དང་རྒྱལ་དག་དབང་འགྱུར། །ཞེས་འགྲོ་བ་གང་ཞིག་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་
 དབང་གིས་ངའི་སྒྲུལ་པའི་མཆོག་འཛིན་གྱི་སེམས་ཁེངས་པའི་དང་རྒྱལ་གྱིས་རང་བཙོམ་ཞིང་། ཉོན་
 མོངས་པའི་དང་རྒྱལ་གྱི་གཞན་དབང་ཏུ་སོང་བ་དེ་ནི། འདིར་དང་རྒྱལ་གསུམ་བཤད་པའི་ཉོན་མོངས་
 པའི་དང་རྒྱལ་ཅན་མ་ཡིན་ལ། ཉོན་མོངས་ཀྱིས་ཚུར་ཚུགས་མི་བྱུང་བར་ངས་ཉོན་མོངས་ཕམ་པར་
 བྱེད་བྱུང་སྒྲུལ་པའི་སྤྱིང་སྤྱོདས་ཤིག་ལ་ཉོན་མོངས་པའི་དང་རྒྱལ་ཟེར། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་
 རྒྱང་བུའི་ཉོན་མོངས་པའི་དང་རྒྱལ་དེ་ནི་སྤང་བུའི་ཉོན་མོངས་པའི་དང་རྒྱལ་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ལ་བརྟེན་

ནས་ངོ་སྤྲོད་པའི་ང་རྒྱལ་གྱི་དགའ་ལྡན་དབང་དུ་མི་འགྲོ་བར་དགའ་བོ་དེ་དབང་དུ་བསྐྱུས་ཡོད། ཅེས་
ཕར་ཚུར་གཉིས་ཀར་སྒྱུར་ཆོག།

ཡང་ན། འགྲོ་བ་གང་ང་རྒྱལ་གྱི་གཞན་དབང་དུ་སོང་བ་དེ་ནི། སྤང་བའི་ང་རྒྱལ་གྱི་དགའ་
དབང་དུ་འགྱུར་པ་ཡིན་ལ། འདི་ལས་འཕྲོས་ཏེ་ཉོན་མོངས་པའི་ང་རྒྱལ་གྱི་ཉེས་དམིགས་ནི། ཉོན་
མོངས་ང་རྒྱལ་གྱིས་ཁེངས་ནས། ཁང་འགྲོར་ང་རྒྱལ་གྱིས་བྲིད་ཅིང་། མི་ཡི་དགའ་སྟོན་བཅོམ་
པ་དང་། གཞན་གྱི་ཟན་ཟའི་བྲན་དང་ནི། ཁྲེན་པ་མི་སྤྱུག་ཉམ་ཚུང་དང་། ཐམས་ཅད་དུ་ནི་
བརྟན་པར་འགྱུར། ཞེས་སེམས་ཁེངས་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་ང་རྒྱལ་གྱི་དབང་གིས་ངན་སོང་
གི་གནས་ལ་བྲིད་ཅིང་། སྤང་ང་རྒྱལ་གྱིས་མི་གཞན་ལ་བརྟན་བཅོམ་དང་། མཐོང་ཚུང་བྱས་
པའི་དབང་གིས། ད་ལྟ་མིའི་ལུས་རྟེན་ཐོབ་པའི་སྐབས་རང་ཉིད་ཀྱན་ལས་ཁ་སྐབས་སྒྲིབ། སྤྱི་
ཀྱང་ཁ་ལ་མི་ཉན་ཅིང་། ཀྱན་གྱིས་བྱུང་ཆོད་གཏོང་ཡུལ་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་དེ་ཡིན། ཅན་གྱི་གསུང་
རྒྱན་ལ་གཞན་གྱི་ཟན་ཟའི་ཞེས་འབྲེལ་སྒྲིབ་ཀྱི་ཁོ་དོན་ཚུང་སྒྲིབ་ཡོད་པས། གཞན་གྱི་ཟན་ཟ་
བ་དང་བྲན། ཞེས་སོ་སོར་སྒྱུར་ཏེ་འབྲེལ་སྒྲིབ་མེད་ན་ལེགས། གཞན་གྱི་ཟན་ཟ་བའི་སྒྲིབ་པ་ལྟ་བུར་
སྒྲིབ་ཅིང་། དེ་མིན་གཞན་གྱི་བྲན་ལྟ་བུར་སྒྲིབ་པ་ལའང་གོ།

གཞན་ཡང་། ང་རྒྱལ་གྱི་དབང་གིས་སྒྲོབ་སྒྲོང་མི་བྱེད་པར་ངས་ཤེས་ཀྱི་ཡོད་བསམ་ནས་
བསྐྱེད་ན། ང་རྒྱལ་གྱི་གོང་བུ་ལ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚུ་མི་ཆགས། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན། སྒྲོབ་སྒྲོང་
མ་བྱས་ན་ཤེས་ཡོན་མི་ཡོང་། དེས་ན་ང་རྒྱལ་གྱི་དབང་གིས་སྒྲེན་པར་འགྱུར་བ་དང་། དེ་བཞིན་
དུ་གཞན་ལ་མཐོ་འཆམས་པས་ཁོང་བྲོ་སྒྲིབ་པའི་དབང་གིས་མི་སྤྱུག་པར་འགྱུར་བ་དང་། རང་
ལ་རྒྱས་པ་མེད་པ་ཉམ་ཚུང་དུ་འགྱུར་བ་སོགས་ཆེ་རབས་འདི་དང་སྤྱི་མ་མང་པོ་ཞིག་ཏུ་ང་རྒྱལ་བྱས་
པའི་འབྲས་བུ་ལ་གཞན་གྱིས་བརྟན་བཅོམ་བྱེད་ཡུལ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བའོ། །

ང་རྒྱལ་གྱིས་ཁེངས་དཀའ་བྱུང་ཅན། རྟེན་ཡང་ང་རྒྱལ་ཅན་གཏོགས་ན། རྟེན་ཅན་པ་
 ཅི་འདྲ་ཡིན་པ་སྒྲིམ། ཁེས་སྤང་བྱའི་ང་རྒྱལ་ལ་སྦྱར་ཏེ་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་ངའི་
 ལྷམ་པའི་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་ཁེངས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ང་རྒྱལ་དེས་ཁེངས་པའི་དཀའ་བྱུང་ཅན་
 ཅན། རྒྱུ་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་ང་རྒྱལ་ཅན་ཏུ་གཏོགས་ན་དེ་འདྲ་དེ་ཡང་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་
 ཏུ་སོང་བ་ཞིག་ཡིན་པས། དེ་ནི་སྤྲོད་རྗེ་བའི་གནས་དམན་པ་ཉམ་ཐག་པ་ཡིན་པས། དེ་ལས་
 གཞན་ཏུ་དམན་པ་ཅི་འདྲ་ཡིན་པ་སྒྲིམ་གྱི་གཞན་ཅང་ཡོད་དམ། དེ་ལྟར་ཉོན་མོངས་པ་
 དབང་ཏུ་བསྐྱུ་བའི་སྒྲོ་བས་པའམ་ང་རྒྱལ་ཅན་དེ་ཇི་འདྲ་ཞིག་གསུལ་ན། གང་ཞིག་ང་རྒྱལ་
 དག་ལས་རྒྱལ་སྤྱིར་ང་རྒྱལ་འཆང་། རྟེན་ཅི་ང་རྒྱལ་ཅན་དང་རྣམ་རྒྱལ་དཔའ་དེ་ཉིད། གང་
 ཞིག་ང་རྒྱལ་དག་བདོ་བ་ཡང་ངས་བཅོམ་སྟེ། འགྲོ་ལ་འདོད་བཞིན་རྒྱལ་བའི་འབྲས་བུ་རྩོགས་
 པར་བྱེད། རྟེན་ཅི་ལས་ལེན་པ་གང་ཞིག་ཉོན་མོངས་པའི་ང་རྒྱལ་གྱི་དག་ལས་རྒྱལ་བར་བྱ་
 བའི་སྤྱིར་ཏུ་ཉོན་མོངས་དབང་ཏུ་བསྐྱུས་པའི་སྒྲོ་བས་པའི་ང་རྒྱལ་འཆང་བ་དེ་ནི། བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔས་བྲལ་བར་བྱ་བའི་སྒྲོ་བས་པའི་ང་རྒྱལ་ཅན་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་ཏུ་རྣམ་པར་རྒྱལ་
 བའི་རྒྱལ་སྤྱིར་དང་། དཔའ་པོ་ཡང་དེ་ཉིད་ཡིན། དེ་ལྟར་བྱའི་སྤྲོད་རྗེ་བས་འཆང་བ་དེ་ནི། ཉོན་
 མོངས་པའི་ང་རྒྱལ་གྱི་དག་བདོ་བ་སྟེ། དག་ལྷགས་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན་ནའང་། སྒྲོ་བས་པའི་
 ང་རྒྱལ་བཟན་པོ་ཡོད་པའི་དབང་གིས་ངས་པར་ཏུ་བཅོམ་བྱུང།

རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་ཁ་ཡན་པོར་མི་གཏོང་བར་གཉེན་པོ་བསྟེན་ཏེ་བཅོམ་པ་དང་ཆབས་
 ཅིག་འགྲོ་བ་གཞན་ལ་ཡང་། དེ་རྣམས་ཀྱི་འདོད་པ་བཞིན་ཏུ་རྒྱལ་བའི་འབྲས་བུ་རྩོགས་པར་བྱེད་
 རྒྱས་པ་ཡིན་ནོ། ཉོན་མོངས་སྤྱིགས་ཀྱི་ཁྲིད་གནས་ན། རྣམ་པ་སྤྲོད་ཏུ་སྤྲོད་གཟུགས་ཏེ། སྤྲོད་
 ལ་སོགས་པས་སང་གི་བཞིན། ཉོན་མོངས་ཆོགས་ཀྱིས་མི་ཆུགས་བྱ། ཁེས་ཉོན་མོངས་པའི་

ང་ཀྱལ་སྒྲིམ་ཚུལ་ནི། ཉོན་མོངས་པའི་ཕྱོགས་སམ། ཉོན་མོངས་པའི་སྡེ་ཆོན་གྱི་བྲོད་ན་གནས་
པའི་ཆོ། ཡིད་གཟབ་ཆེན་པོ་བྱས་པ་སྟེ་རྣམ་པ་སྟོང་དུ་སྤྲུག་གཟུགས་ཏེ་གནས་དགོས། སྨ་ལ་སོགས་
པ་སེམས་ཅན་ཉམ་ཚུང་ཇི་ཅམ་ཆོགས་ནའང་། དེ་རྣམས་ཀྱིས་སེང་གེར་སྒྲགས་མི་རྟོན་པ་བཞིན་
དུ། ཉོན་མོངས་པའི་ཆོགས་ཀྱིས་མི་ཚུགས་པ་བྱ་དགོས་སོ། །

ཉམ་ང་ཆེ་ཐང་བྱང་གྱུར་གྱང་། །མི་ཡིས་མིག་ནི་བསྐྱང་བ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཉམ་ང་བྱང་
གྱུར་གྱང་། ཉོན་མོངས་དབང་དུ་མི་འགྱུར་བྱ། །ཞེས་མིག་བསྐྱང་བ་ལ་འབད་ཚྱུ་ཆེན་པོ་བྱེད་
པ་བཞིན། ཉམ་ང་ཆེན་པོ་ཇི་ཅམ་བྱང་ནའང་། ཉོན་མོངས་པའི་དབང་དུ་མི་འགྱུར་བ་ཞིག་ཅིས་
གྱང་བྱ་དགོས། བདག་ནི་ནི་བསྐྱེགས་ཏེ་བསད་གྱུར་ཏམ། །བདག་གི་མགོ་བོ་བཅད་གྱང་ཟློ། །རྣམ་
པ་ཀྱན་ཏུ་ཉོན་མོངས་པའི། །དག་ལ་འདུད་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་བདག་ནི་བསྐྱེགས་སམ། བསད་
དམ། མགོ་བོ་བཅད་གྱང་རུང་། རྣམ་པ་ཀྱན་ཏུ་ཉོན་མོངས་པའི་དག་ལ་གཏན་ནས་འདུད་པར་
མི་བྱའོ་སྟེ་དེའི་དབང་དུ་འགྲོར་མི་འཇུག་གོ། །

དེ་བཞིན་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ། །རིགས་པ་ལས་ནི་གཞན་མི་སྤྱད། །ཅིས་དེ་བཞིན་
དུ་གནས་སྐབས་གང་དུ་ཡང་གཉེན་པོ་རྒྱས་པའམ། སྟེལ་བར་བྱེད་པའི་རིགས་པའི་ལས་མ་གཏོགས་
གཞན་མི་སྤྱད་དོ། །

དཔུང་གི་ཆོགས་བསགས་པ་དགའ་བའི་སྟོབས་བསྐྱེད་པ་ནི། ཚེད་མོའི་བདེ་འབྲས་འདོད་
པ་ལྟར། །འདི་ཡིས་བྱ་བའི་ལས་གང་ཡིན། །ལས་དེ་ལ་ནི་ཞེན་བྱ་སྟེ། །ལས་དེས་མི་ངོམས་
དགའ་བར་བྱ། །ཞེས་བྱིས་པ་ཁ་ཅིག་ཚེད་མོའི་བདེ་འབྲས་འདོད་པ་ལྟར་རང་དང་གཞན་ལ་འདི་
དང་ཕྱི་མའི་དུས་ཀྱན་ཏུ་ཕན་པ་སྟེར་བར་བྱེད་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ལས་
གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ལ། །ཞེ་ཐག་པ་ནས་དགའ་ཞེན་ཆེན་པོའི་ཐོག་ནས་ལས་དེར་སྐྱབ་འདོད་བསྐྱེད་

པ་དང་། ལས་དེ་བརྒྱབས་ནས་ཀྱང་ལས་བཟང་པོ་རྒྱབ་པ་ལ་མི་ངོམས་པ་ཞིག་དགོས་ཤིང་། གང་
ལྟར་མེས་སེའི་སྒྲོ་སྤང་དེ་བ་འཆོར་སྤང་སྒྲ་ཆོས་སུ་མ་སྤོང་བར་དགའ་བཞིན་སྒྲོ་བཞིན་དུ་དང་དོད་
ཆེན་པོས་ལས་དེ་ལ་འཇུག་པ་ཞིག་བྱང་ན། དགའ་བའི་སྒྲོ་བས་དེ་བྱང་བ་ཡིན།

བདེ་བའི་དོན་དུ་ལས་བྱས་ཀྱང་། །བདེ་འགྱུར་མི་འགྱུར་གཏོལ་མེད་ཀྱི། །གང་གི་ལས་
 ཉིད་བདེ་འགྱུར་བ། །དེ་ལས་མི་བྱེད་ཅི་ལྟར་བདེ། །ཞེས། ཚད་མ་བཟླས་པ་ལས། གང་སྤྱིར་
 འཛིག་ཉེན་དོན་གཉེར་འདི། །ཐེ་ཚོམ་ལས་ཀྱང་འབྲུག་སྤྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། འཛིག་
 ཉེན་ཕལ་པས་རང་ལ་བདེ་བ་ཞིག་འབྱུང་བའི་ཆེད་དུ་དམིགས་ནས་སྐྱབ་པའི་ལས་དེ་ནམས་ཀྱི་འབྲས་
 གུ་བཟང་ངན་ངེ་ཡོང་ཆ་མ་མཆིས་པ་ཞིག་ཡིན་ནའང་། ཐེ་ཚོམ་གྱི་ངང་ནས་རེ་བ་ཆེན་པོ་ཞིག་
 བརྒྱབ་སྟེ། སློ་ཐག་ཆོད་ནས་ལས་སྐྱབ་བཞིན་ཡོད་སྟབས། དེས་པ་མེད་པ་ཞིག་ལ་ཡང་འབད་
 ཚོལ་དེ་འདྲ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལས་སུ་བྱ་བ་རང་དང་གཞན་ལ་གནས་སྐབས་
 དང་། མཐར་ཐུག་ཐམས་ཅད་དུ་གདོན་མི་བླ་བར་ཕན་བདེ་འབའ་ཞིག་སྟེར་བར་འགྱུར་བ་གང་
 ཡིན་པ་དེ་མི་བྱེད་པར་ཅི་ལྟར་བདེ་སྟེ་ཅིས་ཀྱང་བྱེད་རིགས་སོ། །

[illegible]

དེ་ལྟ་ལས་ཆར་ཕྱིན་བུའི་ཕྱིར། ཉི་མ་ཕྱེད་དྲུས་གདུངས་པ་ཡི། ཁྲང་ཆེན་མཆོ་ཕྱད་
མཆོར་འདུག་ལྟར། ལས་དེ་ལ་ཡང་འདུག་པར་བྱ། ཞེས་དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲོ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔས་རང་གི་རྒྱུད་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་དང་། གཞན་སྒྲིན་པར་བྱེད་པའི་ལས་དེ་ནམས་རང་གཞན་
ཀྱི་འཕྲལ་ཡུན་གྱི་ཕན་བདེ་མ་ལུས་པ་ཡིད་བཞིན་དུ་འགྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་མད་དུ་བྱང་བ་མ་
ནོར་བ། ནམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཉེས་པས་དབེན་པ་དང་། ཆ་ཐམས་ཅད་ནས་ཡོན་ཏན་འབའ་ཞིག་
དང་། བདེ་བ་འབའ་ཞིག་སྟེར་བར་བྱེད་པ། བྱང་ཆུབ་སྒྲིད་མཆོག་ཡིད་འོང་ཞེས་གསུངས་པ་
བཞིན། རང་གཞན་ཀྱུན་ལ་ཕན་བདེ་སྟེར་བར་བྱེད་པའི་ཡིད་དུ་འོང་བའི་སྒྲིད་པ་སྐྱ་ན་མེད་པ་ཞིག་
ཡིན་པས། དེ་ལྟ་བུའི་ལས་བཟང་པོ་དེ་སྐྱབ་པ་ལ་སེམས་དགའ་བཞིན་སྒྲོ་བཞིན་ངོམས་མི་ཤེས་
པའི་སྒྲོ་ནས་ལས་དེ་ལ་འདུག་པ་ལ་རིངས་སྟབས་སུ་བྱེད་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། དེ་ཡང་ཉིན་གུང་ཉི་
མ་ཕྱེད་དྲུས་ཆོ་བའི་རིག་པས་གདུངས་པའི་ཁྲང་ཆེན་ནམས་པ་སྒྲོའི་མཆོ་དང་འཕྲད་ན། མཆོར་
འདུག་པ་ལ་སྐྱད་ཅིག་ཡིན་ནའང་། རིངས་སྟབས་སུ་གནས་པ་བཞིན་དགོས་པའོ། །

བཞི་པ་དོར་བའི་སྟོབས་ནི། སྟོབས་ཉམས་པ་དང་རྗེས་འབྲེལ་ན། ཁྲམ་བུའི་དོན་དུ་
འདོར་བར་བྱ། ཞེས་དཔེར་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་བསམ་གཏན་གྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་སྒྲོ་མ་
པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བཟོད་པའི་ཉམས་ལེན་དང་ཆུ་ལ་བྲིམས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་དང་།
མཆོམས་བསྟེན་སྐྱབ་དང་། སྒྲོ་མ་སྐྱབ་བྱེད་པ་དང་། ཕྱག་འཆལ་སྐྱོར་སྒྲིང་བྱེད་པ་ལྟ་བུའི་དགེ་
བའི་བྱ་བ་གང་ཞིག་སྐྱབ་པའི་སྟབས་ཐང་མ་ཆད་ཙམ་ནས་བར་མཆོམས་བཞག་དགོས། ཐང་ཆད་
ན་སྐྱར་དགེ་བའི་བྱ་བ་དེ་སྐྱབ་པ་ལ་ཕན་བུའི་སེམས་མ་བདེ་བའོ། མ་སྐྱིད་པ་ཡོང་བཞིན་ཡོད།
དགེ་བའི་བྱ་བ་དེ་དང་དེ་སྐྱབ་ནས་སེམས་ཤུགས་ཀྱི་སྟོབས་འཕེལ་བཞིན་པ་དེ་གའི་མུ་ནས་མཆོམས་
བཞག་དགོས། སྟོབས་ཉམས་པ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་སྟེ་ལུས་སེམས་ཕན་བུའི་དབུ་ནས་ཉོབ་པའི་

ཚོར་བ་ཡོང་གི་འདུག་ན། སྒར་སུ་མཐུད་ནས་མཆན་ཉིད་ཚང་བའི་སྒོ་མ་ཡག་པོ་ཞིག་ཡོང་བའི་
 ཆེད་དུ་སྒྲུ་མའི་འཕྲི་དེ་མཆོམས་བཞག་དགོས། དེ་ལྟ་ང་རང་ཚོའི་ལུས་འདི་གནས་ངན་ལེན་དང་
 རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཡིན་པས་བག་ཟོན་བྱེད་དགོས། རང་དབང་མེད་པ་ཉིད་སྤྱད་བསྐྱེལ་བའོ། །

དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་ཉམས་ལེན་བྱས་ན། ལེགས་པར་བྱིན་ན་ཕྱི་མ་དང་། ཕྱི་མ་འདོད་
 པས་དེ་སྤང་བྱ། ཞེས་སྒོ་མ་གནད་དུ་འགྲོ་བའི་སུ་ལ་བྱུན་མཆོམས་བཞག་ན། ཕྱི་མར་ཡང་སྒོ་མ་
 འདོད་པ་ཡོང་བ་ཡིན། དེ་ལྟར་མིན་ཆེ་མལ་མཐོང་བ་ན་སྤྱད་ལོག་པ་འོང་གསུངས་པ་བཞིན་ཡོང་
 ཉེན་ཆེ་བས་གཟབ་དགོས། དེ་ལྟ་བུ་བྱུང་ན་སྒོ་མ་གནད་དུ་འཁེལ་བ་དང་། ཉམས་ལེན་གནད་དུ་
 འཁེལ་བ་ཞིག་ཡོང་བུའ། སྒར་འདི་འདྲ་ཞིག་སྒོ་མ་རྒྱ་ཡིན་ཞེས་འཕེན་པ་བཏང་བ་བཞིན་གྲུབ་འབྲས་
 ཐོན་པའི་མཆོམས། ཕྱི་མའི་ཉམས་ལེན་གོང་མ་རྣམས་ཡོང་བའི་དོན་དུ་སྒྲུ་མ་རྣམས་དོར་དགོས།

དེ་ནས་དངོས་གཞི་དྲན་ཤེས་ཀྱི་སྒྲོར་བ་སྤྱད་ལེན་པ་ལ་དང་པོར་མཐུན་ཆེན་དཔུང་གི་ཆོགས་
 བསགས། དེ་ནས་ལེ་ལོའི་ཉེས་པ་དྲན་པ་མངོན་དུ་བྱས། བསམ་པ་དེ་བཞིན་དུ་མོས་པའི་འདུན་
 པ་བསྐྱེད། དེ་ནས་ངས་རྒྱས་སྒྲུ་མ་པའི་ང་རྒྱལ་སྒོ་མ། དེ་རྗེས་ཉམས་ལེན་བྱེད་པའི་གཞི་དེ་ལ་
 དགའ་བཞིན་སྒྲོ་བཞིན་དུ་འདུག་པའི་དགའ་བའི་སྒྲོ་བས་དེ་རྣམས་ཚུར་གླངས། དངོས་གཞིའི་སྐབས་
 དང་སེམས་དུབ་པའི་སྐབས་སུ་བྱུན་མཆོམས་འཛིག་པའི་གནད་རན་པོ་ཞིག་ཡོང་བ་ལ་མཁས་པར་
 བྱས་ཏེ་དངོས་གཞི་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་སྐབས་སུ། འཐབ་རྩིང་དག་དང་རྩོན་ཅིག་ཏུ། གཡུལ་
 རོར་རལ་ཁ་ལྷགས་པ་བཞིན། ཉོན་མོངས་མཆོན་ལས་གཟུར་བྱ་ཞིང་། ཉོན་མོངས་དག་རྣམས་
 གཞོམ་པར་བཏགས། ཞེས་འཐབ་འཛིང་བྱེད་མཁན་གྱི་མི་རྩིང་པ་ཚོར་ཉམས་ཚུང་ཆེན་པོ་ཡོད་
 པས། དག་དང་རྩོན་ཅིག་ཏུ་གཡུལ་འགྲེད་པའི་རོར་རལ་ཁ་ལྷགས་པ་སྟེ། མཆོན་ཆ་གཡུག་རེས་
 བྱས་པའི་སྐབས། དཔེར་ན། གྲི་ལྟ་བུ་གཡུག་པའི་སྐབས་གྲི་ཡར་གཞུས་བྱུབ་པ་གཅིག་ཤུར་འབད་

བཙོན་མི་བྱེད་པར། ཚུར་ཡང་ཕར་སྤྱོད་གས་ཀྱི་གྲི་དེ་མ་ཐོག་པར་རང་སྤྱང་བྱེད་པའི་ཐབས་གཉིས་
ཀྱི་སྒོ་ནས་སྐྱབ་དགོས་པ་བཞིན། འདིར་ལམ་ཉམས་ལེན་བྱེད་པའི་སྐབས་སུའང་། ཉོན་མོངས་
པའི་མཆོན་གྱིས་ཚུར་མ་ཚུགས་པའི་བསམ་སྒོ་གཏོང་དགོས་པ་དང་ཆབས་ཅིག་ཕར་ཉོན་མོངས་
པ་འཛོམས་བྱུང་པའི་བསམ་སྒོ་གཉིས་དགོས། དཔེར་ན། ཉོན་མོངས་ལའང་ཤུགས་ཆེ་ཚུང་གི་
དབང་ལས་འཕྲལ་དུ་དེའི་གཉེན་པོ་བརྟེན་ནས་འཛོམས་བྱུང་པའི་རིགས་གཅིག་ཡང་། ཉོན་
མོངས་རིགས་གཅིག་འཕྲལ་དུ་གཉེན་པོ་བརྟེན་ནས་འཛོམས་བྱེད་མ་བྱུང་པར་ཤུགས་རྩེ་
ཆེར་འགོ་བའི་ཉོན་ཁ་ཡོད་པའི་སྐབས། དེ་མ་ཐག་ཏུ་གནས་སྒོ་བ་དང་། ཅ་བ་ནས་སེམས་ཡོངས་
སུ་འཕྲུག་པ་ལྟ་བུ། བཀའ་གདམས་པའི་དགེ་བཤེས་གོང་མཆོས་མདོར་ན། རྟེན་གཏུ་བ་ཚུན་ཆད་
བྱ་དགོས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་ཉོན་མོངས་པའི་མཆོན་གྱིས་ཚུར་མི་ཚུགས་
པར་གཟུར་བྱུང་པ་ཞིག་དང་། ཕར་ཡིད་གཟབ་པོས་གནད་ལ་འཁེལ་བའི་སྒོ་ནས་ཁ་གཏད་བཅགས་
ཏེ་ཕམ་བྱུང་པར་བྱེད་དགོས།

འདིའི་གོ་བ་ལ་དཔེར་ན། ཐོས་པ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་སྟེ་མ་ནས་ཐོས་པ་ཁོ་ན་བྱས་ཏེ་བསམ་
ལོང་སྒོ་མ་ལོང་མེད་པ་ལྟ་བུ་བྱུང་ན། ང་རྒྱལ་དང་ཕྱག་དོག་འཕེལ་བ་ལྟ་བུ། ཡང་། སྒོ་མ་པ་གལ་
ཆེན་པོར་བསམ་ནས་སྒོ་མ་ཁོ་ནར་ཨུ་ཚུགས་བརྒྱབ་ན། ཐོས་པ་མེད་པའི་སྒོ་མ་པ་དེ། །ལག་དུམ་
བྲག་ལ་འཛོག་པ་འདྲ། །གསུངས་པ་ལྟར་ཆོས་རབ་ཏུ་ནམ་འབྲེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་གོང་འཕེལ་དུ་འགོ་
དཀའ་བ་ལྟ་བུ་ཡོང་སྲིད་པས། ཉོན་མོངས་པའི་དགྲ་འདུལ་བ་ལ་མཁས་དགོས་པར་བརྟན་ཏོ། །གཡུལ་
དུ་རལ་གྱི་ལྷུང་གྱུར་ན། །འཛིགས་པས་སྦྱར་དུ་ལེན་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་བྲན་པའི་མཆོན་གོར་
ན། །དམྱལ་བའི་འཛིགས་བྲན་སྦྱར་དུ་བྲང་། །ཞེས་གཡུལ་འཐབ་པའི་ཆེ་རང་གི་ལག་ཏུ་ཡོད་
པའི་གོ་མཆོན་མེ་མདའ་ལྟ་བུའི་མདེའུ་བྲན་ན་ཏེ་ཅང་ཉོན་ཁར་སྐྱབས་པ་ཡིན་པས། གནས་སྐབས་

དག་ལ་ཁ་གཏད་གཅིག་པའི་བསམ་སྒྲོ་མི་གཏོང་བར་སྡོན་ལ་མདེའུ་ལེན་ཐབས་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་དགོས་
 པ་བཞིན། འདིར་ཡང་སྐབས་གང་ཡིན་གྱི་དགེ་བའི་དམིགས་པ་དྲན་པས་ཟིན་པའི་ཐོག་ནས། ཉོན་
 མོངས་པ་དང་འཐབ་པའི་ཆོ། དམིགས་པ་མི་གསལ་བ་ལྟ་བུ་དང་། སེམས་གཡང་བའི་ཉེས་དམིགས་
 དང་། དེའི་དབང་གིས་ཉོན་མོངས་པས་སྒྲགས་ལྟ་བའི་སྐབས་རྟེན་ནས་རང་གི་ཤེས་རྒྱུད་ཉོན་མོངས་
 པས་འགོས་པར་བྱེད་པའི་ཉེས་པ་འབྱུང་ཉེ་ན། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མ་འོངས་པ་ལ་འབྲས་བུ་མི་སྤྲུག་
 པ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ཡོང་བའི་སྒྲིན་དེ་ནམས་བསམ་སྟེ་དེ་མ་ཐག་དྲན་ཤེས་ཀྱིས་ཟིན་དགོས།

དྲན་ཤེས་དེ་མ་ཐག་བརྟེན་མ་བྱུང་པར་སྟོད་ཡངས་ཤོར་ན་སྒྲིན་གང་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། ཇི་
 ལྟར་ཁྲག་ལ་བརྟེན་བཅས་ནས། །དུག་ནི་ལུས་ལ་བྱུང་བྱུར་པ། །དེ་བཞིན་སྒྲགས་ནི་རྟེན་བྱུར་
 ན། ཉེས་པས་སེམས་ལ་བྱུང་པར་འགྱུར། །ཞེས་དཔེར་ན། དུག་མདའ་ལོག་པའི་སྐབས་སྟོད་
 སྟོད་བྱས་ཏེ་དུག་མདའ་དེ་གང་ནས་བྱུང་ངམ། དུག་མདའི་རིགས་ཇི་འདྲ་ཞིག་རེད་ཅེས་བརྟག་
 དཔུད་མི་བྱེད་པར། སྡོན་ལ་དུག་མདའ་འཕྲལ་དུ་དབྱུང་དགོས། དེ་མིན་དུག་མདའི་ཚེ་ལ་བསྐྱུས་
 པའི་དུག་དེ་ལུས་ཀྱན་ལ་བྱུང་པར་འགྱུར་བའི་ཉོན་ཁ་ཡོད་པ་བཞིན་དུ། ཉོན་མོངས་པ་ལ་གོ་སྐབས་
 ཅ་བ་ནས་སྒྲིན་མི་རུང་སྟེ། རྫོ་སྒྲོང་ལས། སྒྲོད་ལམ་ཀྱན་ཏུ་རང་རྒྱུད་ལ། རྟོག་ཅིང་ཉོན་མོངས་
 སྒྲི་མ་ཐག །བདག་གཞན་མ་རུང་བྱེད་པས་ན། །བཅན་ཐབས་གདོང་ནས་བརྒྲིག་པར་ཤོག །ཅེས་
 པ་ལྟར་འཕྲལ་དུ་བརྒྲིག་དགོས།

འོ་ན། དྲན་ཤེས་བརྟེན་ལུགས་ཇི་འདྲ་ཞིག་དགོས་སམ་སྙམ་ན། ཡུངས་མར་བཀང་
 བའི་སྟོད་བསྐྱར་ལ། །རལ་གྱི་ཐོགས་པས་བྱུང་བསྐྱད་དེ། །ཁོ་ན་གསོད་བསྐྱགས་འཛིགས་པ་
 ལྟར། །བརྟུ་ལ་ཞུགས་ཅན་གྱིས་དེ་བཞིན་བསྐྱེམ། །ཞེས་ཆོས་ཉམས་ལེན་བྱེད་དུས་རྫོ་གྲིམ་པོ་
 བྱ་དགོས་པ་ཤེས་བཞིན་གྱི་ལེའུ་དང་། བག་ཡོད་གྱི་ལེའུའི་སྐབས་ནས་གསུངས་པ་བཞིན། དྲན་

པས་ཟིན་པའི་ཐོག་ནས་རང་གིས་རང་ལ་ཞུ་དག་བཏང་སྟེ་ཤེས་བཞིན་གྱིས་བྱ་ར་ཡང་ཡང་བྱེད་དགོས།
དཔེར་ན། ཡུངས་མར་བཀའ་བའི་སྟོན་ལག་པ་ལྟ་བུ་ལ་བསྐྱར་ཏེ་རལ་གྱི་ཐོག་ས་པའི་མི་ཞིག་དུང་
དུ་བཞུགས། ཁྱིད་གྱིས་ཡུངས་མར་བཀའ་བའི་སྟོན་དེ་ནས་ཡུངས་མར་ཐིག་ས་པ་གཅིག་སྤྱིར་
བོ་བ་ཡིན་ན་གསོད་རྒྱ་ཡིན་ཞེས་འདྲི་གས་པ་དང་བཅས་པ་ཞིག་ཡིན་ན། མི་དེ་སློག་གི་ཉེན་ཁ་ལ་
མ་བཟོད་པར་ཏ་ཅང་གཟབ་གཟབ་བྱེད་པའི་དཔེ་བཞིན། བརྟལ་ཞུགས་ཅན་གྱིས་ཉོན་མོངས་པའི་
སྤྱོད་ས་ལ་བསྐྱེམ་དགོས་སོ། །

དེ་བས་པང་དུ་སྐྱུལ་འོངས་ན། ཇི་ལྟར་རིངས་པས་ལྡང་བ་ལྟར། དེ་བཞིན་གཉིད་དང་
སྟོམ་འོངས་ན། ལྟར་དུ་དེ་དག་བསྐྱོག་པར་བྱ། ཞེས་དེ་བས་ན། པང་དུ་དུག་སྐྱུལ་འོང་ན་
རིངས་པའམ་སྐྱུར་དུ་ལྡང་བ་ལྟར། ལེ་ལོ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུན་གཉིད་དང་། སྟོམ་ལས་བདེ་བའི་རོ་མུང་
འདོད་ཀྱི་བསམ་པ་སྐྱེས་ན། ལྟར་དུ་བསྐྱོག་དགོས། གཉིད་སངས་ཐབས་རྒྱུང་བསེལ་པོ་དང་འཕྲད་
པར་བྱེད་པ་སོགས་བྱས་ནས་དེ་དག་སེལ་དགོས། དེ་ལྟ་བུའི་རིག་པ་བསྐྱེམས་པའི་ཐོག་ནས་དུན་
ཤེས་བརྟེན་དགོས་པ་དང་། དུན་ཤེས་བརྟེན་པའི་ཆེ་སྟོན་ཅན་གྱི་བསམ་མཛོད་འདྲ་སྟོད་ཟུར་ལ་
ཡོང་གི་འདུག་ན། དེ་མ་ཐག་དུ་ཤེས་བཞིན་གྱིས་རིག་པར་བྱས་ཏེ་སྟོམ་དགོས་སོ། ཉེས་པ་བྱུང་
བ་རེ་རེ་ཞིང་། །བདག་ལ་སྤྲད་ནས་ཅི་ནས་ཀྱང་། །བདག་ལ་སྤྲིས་འདི་མི་འབྱུང་བ། །དེ་ལྟར་
བྱ་ཞེས་ཡུན་རིང་བསམ། ཞེས་སྤྲིས་ཉེས་པ་མི་འབྱུང་བའི་ཆེད་དུ་དཔེར་ན། འདུལ་བའི་གསོ་
སྤྱོད་གི་སྐབས་ཉེས་པ་ལ་ཉེས་པར་མཐོང་ངམ། སྤྱིན་ཆད་ལེགས་པར་སྟོམ་མམ། ཞེས་དྲི་བ་
དྲིས་ལན་བྱེད་པ་དེས་ཉེས་པ་ལ་ཉེས་པར་མཐོང་བུ་པ་ཞིག་དང་། སྤྱིན་ཆད་ཉེས་པའི་གཞི་ལ་
མི་འདུག་པའི་སྟོམ་སེམས་བརྟེན་པའི་ཆེད་དུ་ར་སྟོན་བྱས་ཏེ་ཉེས་པ་བྱུང་བ་རེ་རེ་བཞིན་དུ་ངས་
ནོར་འཁྲུལ་བྱུང་སོང་། ཐབས་སྟོལ་བྱས་སོང་། སྤྱིན་ཆད་མི་བྱེད་སྟུང་དུ་བསམ་པའི་སྟོན་ནས་

སེམས་ཀྱི་ནང་ནས་སྒྲིམ་སེམས་བསྟན་ན། ཕྱིན་ཆད་ཉེས་པའི་སྒྲིམ་སེམས་པའི་ཕན་ཡོན་ཆེན་པོ་
ཡོད་སྟབས། འགྲོད་པ་ཤུགས་དྲག་གིས་བདག་ཉིད་ལ་སྦྱང་པའི་སྒྲིམ་སེམས་ཅི་ནས་ཀྱང་། ཕྱིན་ཆད་
དེ་འདྲའི་བྱེད་སྒྲིམ་པའི་སྒྲིམ་སེམས་ཅི་གཅིག་ཏུ་བསྟན་པའི་དམ་བཅས་ཏེ་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་
བ་ཐེལ་ཅི་བརྒྱབ་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་བྱ་དགོས།

ཇི་ལྟར་གནས་སྟབས་འདི་དག་ལ། དྲན་པ་གོམས་པ་ཉིད་འགྱུར་ཞེས། རྒྱ་འདི་ཡིས་
ནི་ཕྱད་པ་འཇམ། རིགས་པའི་ལས་ནི་འདོད་པར་བྱ། ཞེས་ཇི་ལྟར་དེ་ལྟ་བུའི་དྲན་ཤེས་བག་ཡོད་
ལྟར་ལེན་པའི་ཉམས་ལེན་བྱེད་པའི་སྟབས་དག་ཏུ་རིག་པ་བསྒྲིམས་ཏེ་ཡོད་གནའ་བྱས་པ་འདི། དྲན་
པ་སྦྱོར་པའི་མཐུན་སྦྱེན་མཆོག་རབ་ཅིག་ཡིན་པ་དང་། དྲན་པ་གོམས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཚུལ་ཤེས་
པར་བྱས་ཏེ། རྒྱ་འདིས་སྒྲིམ་པ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་མཇུག་བཟུང་། དེ་མ་ཐག་མ་འཕྱད་
ནའང་། དེས་བསྟན་པའི་གདམས་པ་དང་རྗེས་སུ་བསྟན་པ་ཐོས་པའི་སྒྲིམ་སེམས་པའི་ལས་ནི་
གང་ཡིན་པ་དེ་འདོད་པར་བྱ་སྟེ་སྦྱད་པར་བྱའོ། །

ཅི་ནས་ལས་བྱེད་སྒྲིམ་སྒྲིམ་ནས། ཐམས་ཅད་ལ་ནི་མཐུ་ཡོད་པ། དེ་ལྟར་བག་ཡོད་
གཏམ་དྲན་ཏེ། བདག་ཉིད་ལྡང་བ་ཡང་བར་བྱ། ཞེས་དེ་ལྟར་དངོས་གཞིའི་སྒྲིམ་སྒྲིམ་དྲན་ཤེས་
ལྟར་ལེན་པ་དང་། མཐུག་དབང་དུ་བྱ་བ་ཞེས་པ་དེ་ཡིན་པས། ཅི་ནས་དགེ་བའི་ལས་བྱེད་པའི་
སྒྲིམ་སྒྲིམ་ནས། བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་བརྩོན་འགྱུས་ཀྱིས་མཐུ་ཡོད་པ་བྱེད་དགོས། དེ་ལྟར་བྱ་
བའི་ཕྱིར་བག་ཡོད་ཀྱི་གཏམ་དེ་ཉིད་དྲན་པར་བྱས་ཏེ། དགེ་བའི་བྱ་བ་ཅི་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་འཇུག་དགོས་
ནའང་། སེམས་ནས་འཆོར་སྒྲུང་མེད་པར་ལྡང་བ་ཡང་བ་སྟེ་ལུས་ཟོར་ཡང་པོ་ཞིག་བྱེད་དགོས།
ལས་གང་འདྲ་ཞིག་བྱེད་དགོས་བྱུང་ནའང་དེ་མ་ཐག་ཡར་ལངས་ནས་བྱེད་དགོས། མི་ཉི་མ་རིང་
པོ་ཞིག་ཡིན་ན་ལྡང་བ་ཡང་པོ་དང་ལུས་ཟོར་ཡང་པོ་ཡོད་གི་མེད་དོ། །

དེ་ལྟར་རྒྱུ་ནི་འགོ་བ་དང་། འོང་བས་ཤིང་བལ་དབང་རྒྱུ་བ། དེ་བཞིན་སྤྱོད་བས་
 དབང་རྒྱུ་ཏེ། དེ་ལྟ་ནི་འགྲུབ་པར་འགྱུར། ཞེས་ཤིང་བལ་ལྟ་བུའི་ཡང་པོ་ཞིག་ཡིན་ན། རྒྱུ་
 གིས་འགོ་བ་དང་འོང་བ་བདེ་ཆག་ཏུ་འབྱུང་བ་ལྟར། འདིར་ཡང་སེམས་ནས་མོས་པས་གཞི་བཟུང་།
 ང་རྒྱལ་དང་སྤྱོད་བས་པ་དེ་ནམས་སྤངས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་སྤྱོད་འདོད་ཀྱི་དོན་གཉེར་
 གྱི་བསམ་སྒྲོ་བླགས་ཆེན་པོའི་སྤྱོད་ནས་དགའ་བཞིན་སྤྱོད་བཞིན་ཏུ་འཇུག་པ། དེ་ཡང་ལུས་སེམས་
 མི་དྲུབ་ཅམ་གྱི་ཆོད་ནས་མཆོམས་བཞག་པ་ལ་མཁས་པོའི་ཐོག་ནས་བྱེད་བྱུང་བ་ཞིག་བྱུང་ན། དགོ་
 བའི་བྱ་བ་གང་འདྲ་ཞིག་རྒྱུ་བ་དགོས་ནའང་། རྒྱུ་པ་དང་། ལེ་ལོ། འཆོར་སྤང་མི་བྱེད་པར་
 རྒྱུ་བ་ཡང་པོ་བྱེད་བྱུང་ཅིང་། དེ་ལྟར་བྱས་ན་དགོ་བའི་ལས་གིན་ཏུ་འགྲུབ་དགའ་བ་ཞིག་ཡིན་
 ནའང་། རང་གིས་ཉམས་ལེན་བྱེད་མཁས་པ་དང་། སེམས་ནས་མོས་པ་བླགས་ཆེ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་
 དབང་གིས་བདེ་ཆག་ཏུ་འགྲུབ་བྱུང་བ་ཞིག་འོང་བ་ཡིན་པས་འབད་དགོས་སོ། །ལེ་འུའི་མཆོན་བཞུན་
 པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པ་ལས། བཙོན་འགྲུས་བཞུན་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་
 ལེ་འུ་བདུན་པའོ། །

z Mh-q-z Å- Gbm-H ¼ p z Áh-qü

དེ་ལྟར་བརྩོན་འགྲུས་བསྐྱེད་ནས་ནི། ཡིད་ནི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་བཞག་ སེམས་ནི་རྣམ་
པར་གཡེང་བའི་མི། ཉོན་མོངས་མཆེ་བའི་ཕྲག་ན་གནས། ཞེས་དེ་ལྟར་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་
བརྩོན་འགྲུས་བསྐྱེད་ནས། ཡིད་འཕྲོ་མོད་ཀྱི་དབང་དུ་མི་གཏོང་བར་སྐབས་སུ་གང་བབས་ཀྱི་དགོ་
བའི་དམིགས་པ་ལ་ཅེ་གཅིག་དུ་འཛིག་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་བསྐྱབ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། དཔེར་
ན། ལྷག་གཟིག་གི་མཆེ་བའི་ཕྲག་གམ་བར་དུ་ཚུད་ན་ཁོས་ཁ་བཙུམས་ཐངས་གཅིག་ལ་སློག་འགྲོ་
རྒྱུའི་ཉེན་ཁ་ཡོད་པ་བཞིན། རྣམ་གཡེང་གི་གཞན་དབང་དུ་སོང་བའི་མི་དེ་ཉོན་མོངས་པའི་མཆེ་
བའི་བར་ན་ཡོད་པས། མཐོ་རིས་དང་ཐར་བའི་སློག་གཅོད་རྒྱུའི་ཉེན་ཁ་ཡོད་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །

ལུས་དང་སེམས་ནི་དབེན་པ་ཡིས། རྣམ་པར་གཡེང་བ་མི་འབྱུང་ངོ་། ཉེ་བས་འཇིག་
ཉིན་སྤང་བུ་ཞིང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡོངས་སུ་དོར། ཞེས་རྣམ་གཡེང་དེ་ཉེས་པ་སྤྲོད་པོ་ཡིན་
པར་བརྟེན་དེ་སྤོང་བའི་དོན་དུ་ལུས་དང་། སེམས་ཀྱི་དབེན་པ་བརྟེན་ནས་ལུས་འདུ་འཛི་ལས་
དབེན་པ་དང་། སེམས་རྣམ་རྟོག་ལས་དབེན་པ་བྱེད་དགོས། དེས་གཡེང་བའི་རྒྱ་མང་པོ་ཞིག་
ཞིགས་པའི་སྒྲིལ་ས། ཉིང་ངེ་འཛིན་འབྲུག་རྒྱུར་ཕན་ཐོགས་ཡོང་གི་ཡོད། ལུས་འདུ་འཛིའི་སྤྱོད་
དུ་མི་སྤྲོད་པར་དབེན་པར་འཇུག་པ་ལ་དབེན་པའི་ཡོན་ཏན་ཤེས་དགོས། འདོད་ཡོན་ལ་ཆགས་
ནས་མགོ་འཁོར་ཏེ་འདུ་ཡོང་ཆེན་པོའི་སྤྱོད་དུ་གནས་པ་ཡིན་ན། ཉོན་མོངས་སྒྲེ་བའི་རྒྱུ་མང་

-358-

སེམས་ཅེ་གཅིག་པའི་གནས་ཆ་ལ་བསྐབ་སྟེ། དམིགས་པ་མ་ཐོར་བར་གསལ་པོའི་ཐོག་
 དམིགས་བྱེད་ཀྱི་སྒོ་དེ་ཡང་བྱིངས་བསྐྱད་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་གཞི་ཏུ་བསྐྱེམས་ཤུགས་ཀྱི་ངར་ཡོད་
 པ་འཕྲོ་མོད་ཀྱི་ཉེས་པ་མེད་པར་དམིགས་པ་ལ་སེམས་བྱ་རེ་གནས་ཏེ་བྱིང་མོད་ཀྱི་སྒྲིན་དང་བྲལ་
 བར་གོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ལུས་སེམས་གཉིས་སྤངས་ཀྱི་བདེ་བ་དྲང་། དགེ་བ་ལ་བདེ་ལྷག་ཏུ་
 འདུག་ཏུ་མི་སྟེར་བའི་ལུས་སེམས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་གྱི་སྒྲིན་དེ་ནམས་དག་པ་ན། ཞི་གནས་
 མཆན་ཉིད་ཆང་བ་བྱུབ་པ་ཡིན། དེའི་མཆོམས་སུ་དམིགས་པ་ལ་དཔུང་ནས་དཔུང་སྟོབས་ཀྱིས་
 དྲངས་པའི་ལུས་སེམས་གཉིས་སྤངས་ཀྱི་བདེ་བ་ཐོབ་པ་ལ་བརྩོན་ནས་དེ་ནམ་ཐོབ་པའི་ཆེ་ན་ལྷག་
 མཐོང་ཐོབ། དེ་ལྟ་བུའི་ལྷག་མཐོང་ཐོབ་པ་དང་། ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དུ་འཛིག་
 དགོས་པར། ལམ་རིམ་བསྟུས་དོན་ལས། ཅེ་གཅིག་བསྒྲོམ་པས་ཏིང་འཛིན་སྐྱབ་པ་ནི། །སྟོས་
 པར་ཅི་འཆལ་ཚུལ་བཞིན་དཔྱོད་པ་ཡི། །སོ་སོར་རྟོག་པ་ཡིས་ཀྱང་ཡིན་ལུགས་ལ། །གཡོ་མེད་
 གཞི་ཏུ་བཏན་པར་གནས་པ་ཡི། ཏིང་འཛིན་སྐྱེས་པར་མཐོང་ནས་ཞི་ལྷག་གཉིས། །ཟུང་འབྲེལ་
 སྐྱབ་ལ་བརྩོན་ནམས་ལ་མཆན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན། ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཉམས་
 རྒྱུང་སྐྱེས་པའི་མཆོམས་སུ་དཔུང་སྟོབས་ཀྱིས་ཀྱང་གནས་ཆ་འདྲན་པ་ཡིན་པས་རྣམས་པ་ཆེན་པོ་
 ཡོད་ཅིང་། དེ་ཡོང་བ་ལ་སེམས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གནས་བྱུབ་པའི་གནས་ཆ་བཏན་པོ་དགོས་པ་དང་། དེ་
 ལ་གནས་དབུན་པར་འདོད་ཆུང་ཆོག་ཤེས། དོན་ཅུང་བ། བྱ་བ་ཅུང་བཞིག་གི་ཐོག་ནས་ཞི་གནས་
 སྐྱབ་དགོས་པ་ལས། འདྲ་འཛིའི་གཡོང་བ་མང་པོ་ཡོད་ས་ཞིག་ཏུ་ཞི་གནས་སྐྱབ་ཏུ་ཏ་ཅང་ཁག་
 པོ་ཡིན། འཛིག་ཉེན་གྱི་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་སེམས་ཆགས་པ་བསྐྱམས་ཏེ་ཞི་གནས་སྐྱབ་དགོས་
 པར་བརྟན། ཆགས་ཡུལ་སྟོང་དང་བཅུད་གཉིས་ལ་ཆགས་པའི་ཉེས་དམིགས་བརྟན་པའི་སྟོན་ནས་
 མ་ཆགས་པར་བསྐབ་པར་གདམས་པ་ཡིན།

དེ་ཡང་ཐོག་མར་ནང་བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་སོ་སོའི་དགའ་ཉེ་མོ་དཀར་སོགས་ངོ་མེས་ཆོ་
ལ་ཞེན་ཆགས་མི་རུང་བར་བསྟན་པ་ནི། མི་ཉག་སུ་ཞིག་མི་ཉག་ལ། །ཡང་དག་ཆགས་པར་བྱེད་
པ་ཡིད། །དེས་ནི་ཆོ་རབས་སྟོང་ཕྱག་དུ། །སྤྲུག་པ་མཐོང་བར་ཡོང་མི་འགྱུར། །ཞེས་ཆགས་
ཡུལ་སེམས་ཅན་དེ་ཡང་སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་གིས་འཇིག་པའི་ཆོས་ཅན། མི་བཏན་པ། མི་ཉག་པ།
སྤྲུག་བསྐྲུལ་གྱི་རང་བཞིན་ལས་མ་འདས་པ་བཞིན་དུ་ཆགས་པ་པོ་རང་ཡང་མི་བཏན་པ། མི་ཉག་
པ། འཇིག་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་རང་ཚུལ་མེས་པར་བྱས་ཏེ་གཉིས་ཀ་རང་ཚུལ་མཚུངས་པར་བཏེན།
གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་ཆགས་རིན་མེད་པར་བསམ། དེ་པར་ལ་འདོན་པ་བསྐྱར་ཏེ། །མི་ཉག་སུ་
ཞིག་མི་ཉག་ལ། །ཡང་དག་སྤང་བར་བྱེད་པ་ཡིད། །ཅེས་སྦྱར་ནས། དེ་བཞིན་དུ་སྤང་ཡུལ་དེ་
དང་། སྤང་བ་པོ་གཉིས་ཀ་མི་ཉག་པའི་རང་བཞིན། འཇིག་པའི་ཆོས་ཅན་དུ་མཚུངས་པས་སྤང་
རིན་གང་ཡོད་སྟུམ་དུ་བསམ་པ་དང་། ཆགས་ཡུལ་དང་ཆགས་མཁན་གཉིས་ཀ་སྤྲུག་བསྐྲུལ་བའི་
རང་བཞིན། བདག་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པར་བསམ་མོ་བཏང་སྟེ་ཞེན་ཆགས་སྡོམ་དགོས།
དེ་ལྟར་འདོད་སྟེད་དྲག་པོ་སྦྱེས་པའི་དབང་གིས་ཕྱི་མ་སྤྲུག་པ་སྟེ་ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་ཐག་རིང་
དུ་སོང་བ་ཡིན་ནོ། །

མ་མཐོང་ན་ནི་དགར་མི་འགྱུར། །ཡིད་ཀྱང་མཉམ་འཇོག་མི་འགྱུར་ལ། །མཐོང་
ཡང་ངོ་མས་པར་མི་འགྱུར་བས། །སྤྲར་བཞིན་སྟེད་པས་གདུང་བར་འགྱུར། །ཞེས་ཆགས་
པ་དང་ལྡན་པ་ལ་སྤྲུག་པ་མ་མཐོང་ན་དགའ་བར་ཡང་མི་འགྱུར་ལ། དེའི་དབང་གིས་ཡིད་ནལ་
དུ་མི་གནས་པ་དང་། ཆགས་ཡུལ་དེ་དང་འཕྲད་ན་ཡང་ངོ་མས་པ་མེད་པས་སྟེད་པས་གདུངས་
ཏེ་བྱེས་པ་དང་འགྲོགས་ན་བདེ་བ་ཡོང་བ་ལྟ་མེད་པ་ལན་ལྟེ་ལྟ་ལ་སྦྱོད་པ་དང་འདྲ་བའི་ཙམ་སྦྱད་
ཀྱང་སྟོམ་པ་སེལ་བ་ལྟ་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །

སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆགས་བྱས་ན། །ཡང་དག་ཉིད་ལ་ཀུན་ནས་སྤྱིབ། །སྟོ་བའི་སེམས་
ཀྱང་འཇིག་པར་བྱེད། །ཐ་མར་སྤྱང་ན་གདུང་བར་འགྱུར། །ཞེས་དེ་བཞིན་དུ་འཇིག་རྟེན་ལ་ཆགས་
པའི་དབང་གིས་སྒྲུང་དོར་གྱི་གནས་མཐོང་བ་ལ་སྤྱིབ་ཅིང་། །སྟོ་བའི་སེམས་ཀྱང་འཇིག་པར་བྱེད་
པ་དང་། ཐ་མར་རང་གཞན་ཀུན་སྤྱང་ན་གྱིས་གདུང་བའི་རྒྱར་འགྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལ་སེམས་པ་འབའ་ཞིག་གིས། །ཆོ་འདི་དོན་མེད་འདའ་བར་འགྱུར། །ཉག་པ་མེད་
པའི་མཛའ་ཤེས་ཀྱིས། །གཡུང་དུང་ཆོས་ཀྱང་འཇིག་པར་འགྱུར། །ཞེས་གཟུགས། སྒྲ། དི།
རོ། རེག་བྱའི་འདོད་ཡོན་གྱི་ཆོས་ཁོ་ནར་སེམས་པ་དེས་ཆོ་འདི་དོན་མེད་དུ་འདའ་བར་འགྱུར་
ཞིང་། ནང་སེམས་ཀྱི་ཡར་རྒྱས་གཏོང་ཚུལ་སྟོར་བསམ་སྒོ་མ་འཁོར་བར། མིག་གིས་ཡོངས་
སྟོན་ཡུལ་གཟུགས་དང་དབྱེབས། །ཁ་དོག་སོགས་གང་མཛེས། གང་ལེགས་དང་། རྒྱ་ཤེས་ཀྱིས་
སྒྲ་རོལ་མོ་ལ་སོགས་པ་གང་སྟན་སྟན། རྣ་ཡིས་དྲི་ཞིམ་པ་ཡོང་བའི་ཐབས་ཤེས་གང་ཡོང་བྱས།
ལུས་ལ་རེག་བྱ་འཇམ་པ། དེ་དག་ཁོ་ན་དོན་གཉེར་བྱེད་མཁན་དེར་ཡིད་ལ་ཡར་རྒྱས་འགོ་རྒྱ་གང་
ཡང་མེད་ཅིང་། ཇི་ཅམ་བྱུང་ནའང་ཆོག་མི་ཤེས་པ། ཡན་བྱ་མ་འགྲིག་པ་བྱུང་ན་མ་སྦྱིད་པར་
གྱུར་ཏེ་དབང་ཤེས་ལྡེ་པོ་དེ་ཁོ་ནའི་རྗེས་སུ་མགོ་འཁོར་ནས་བསྐྱད་པ་ཙམ་ལས་མ་བྱུང་བ་རེད།

བྱིས་དང་སྐལ་བ་མཉམ་སྦྱོད་ན། །ངེས་པར་ངན་འགྲོར་འགྲོ་འགྱུར་ཏེ། །སྐལ་མི་མཉམ་
པར་བྲིད་བྱེད་ན། །བྱིས་པ་བརྟེན་པས་ཅི་ཞིག་བྱ། །ཞེས་ཉག་ཅིང་བརྟན་པ་མེད་པའི་མཛའ་བཤེས་
དང་འགྲོགས་འདྲིས་བྱས་ཏེ་དེ་དག་གི་མགོ་འདོན་འཆོ་སྦྱོང་གཅིག་ཕུ་ལ་མགོ་འཁོར་ནས་གནས་
པས་མཐར་འཇིག་པ་མེད་པའི་གཡུང་དུང་གི་ཐར་པའི་གོ་འཕང་འཐོབ་བྱེད་ཀྱི་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱང་
འཇིག་པར་བྱེད་པ་དེ་ཙམ་དུ་མ་ཟད། བྱིས་པ་དང་སྐལ་བ་མཉམ་པར་སྦྱོད་ན་བྱིས་པའི་ངང་ཚུལ་
བསམ་རྒྱ་ཉོན་མོངས་དང་། བྱ་རྒྱ་སྤྲིག་པ་མ་གཏོགས་མེད་པར་བརྟེན། བྱི་མར་ངེས་པར་ངན་

འགྲོར་འགྲོ་བ་ལས་མ་འདས། སྐལ་མེ་མཉམ་པར་བྲིད་བྱེད་ན། ཞེས་པར་གོ་བ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་
ལས། གྱིས་པ་དང་སྐལ་བ་མི་མཉམ་པར་འཕགས་པའི་གོ་འཕང་དོན་དུ་གཉེར་ན་གྱིས་པ་བརྟེན་
པས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་དོན་དུ་མི་འགྱུར་ཞེས་པ་དང་། ཡང་ན། གྱིས་པ་བརྟེན་པས་བདེ་འགྲོ་དང་
སྐལ་བ་མི་མཉམ་པའི་ངན་འགྲོར་བྲིད་པར་བྱེད་པའི་ཉེན་ཁ་ཡོད་སྟབས། དེ་ཉིད་བརྟེན་པས་ཅི་
ཞིག་བྱ་ཞེས་གོ་བ་གཉིས་འདུག

སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་མཛུགས་པར་འགྱུར་ལ། །ཡུད་ཅམ་གྱིས་ནི་དགར་ཡང་འགྱུར། །དགའ་
བའི་གནས་ལ་བྲོ་བྱེད་པས། །སོ་སོའི་སྟེ་བོ་མགུ་བར་དཀའ། །ཞེས་གྱིས་པ་སོ་སོ་སྟེ་བོ་ཐ་མལ་
པ་ནི་གཏམ་ཆོག་གཅིག་བཤད་ལེགས་ཉེས་ཀྱིས་དགའ་པོ་དང་མཛུགས་པར་འགྱུར་ཞིང་། རྒྱུ་ཆུང་
དུ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུད་ཅམ་ཞིག་གིས་མི་དགའ་བའི་དགའ་ལ་འགྱུར་སྲིད་པ་དང་། གཞན་ཡང་།
དགའ་བའི་གནས་ལ་བྲོ་བྱེད་པ་ཞེས་རྒྱ་མཚན་ལྡན་པ་ཕྱགས་ལ་ཕན་པའི་དགའ་བའི་གནས་ལ་དོ་སྣང་
མི་བྱེད་པར། འཆར་སྣང་བྱེད་པ་ཡང་གྱིས་པའི་རང་བཞིན་རེད།

ཕན་པར་སྦྱས་ན་བྲོ་བར་བྱེད། །བདག་ཀྱང་ཕན་ལས་ཆོག་པར་བྱེད། །དེ་དག་ངག་ནི་
མ་མཉམ་ན། །བྲོ་བས་ངན་འགྲོར་འགྲོ་བར་འགྱུར། །ཞེས་ཆོ་དམན་པའི་གྱིས་པ་སོ་སོ་སྟེ་བོ་
ཆོར་ཕན་པའི་སེམས་ཀྱིས་དྲང་པོ་དྲང་བཞག་གིས་བསྐྱབ་བྱ་བརྒྱབ་ན་ཁོའི་ན་བ་ལ་འདྲག་པོ་མ་བྱུང་
བར་ནམ་འགྱུར་སྟོན་པ་དང་། དེའི་ཁར་རང་ལ་ཆུར་དེ་ལས་ལྡོག་སྟེ་བསྐྱུར་བཅོས་གཏོང་ཐབས་
བྱེད་པ་དང་། ངག་གིས་ནན་བརྗོད་བྱེད་པའི་ནམ་འགྱུར་བརྟན་པ་དེ་མ་ཉམ་ན་དེ་བས་སྤྱག་ཏུ་བྱིན་
ནས་བྲོ་བས་ངན་འགྲོར་འཕངས་ཏེ་རང་གཞན་གཉིས་ཀ་ཕྱུང་བར་བྱེད་པ་ལྟ་བུའི་གྱིས་པ་ཕལ་པ་
དང་འགྲོགས་དཀའ་བ་ཡིན་ཞེས་དངོས་གནས་བསྐྱབ་བྱ་བརྒྱབ་ན་འང་མི་ཉན། བཞག་ན་འང་མི་
འགྲོག་པ་ལྟ་བུ་ཅི་བྱ་གཏོ་ལ་མེད་དུ་གྱུར་བ་ཡོང་གི་འདུག་གམ། མཐོ་ལ་ཕྱག་དོག་མཉམ་དང་

འགྲན། །དམའ་ལ་ང་རྒྱལ་བསྟོད་ན་དྲེགས། །མི་སྟན་བརྟོད་ན་ཁོང་ཁྱོ་སྟེ། །ནམ་ཞིག་བྱིས་
ལས་ཕན་པ་འཐོབ། །ཅེས་བྱིས་པའི་ངང་ཚུལ་ནི་སོ་སོར་ཕྱན་བྱུང་ན་མཐོ་ལ་ཕྱག་དོག །མཉམ་
པ་དང་འགྲན་སེམས། །དམའ་བ་ལ་བརྟན་སེམས་ཀྱིས་ང་རྒྱལ་སྟེ་ཞིང་། །མི་ཅོལ་ཚུང་ལ་ཕྱན་
བྱའི་བསྟོད་པ་བརྟོད་ན་ང་རྒྱལ་སྟེས་པས་བསྟོད་ན་དྲེགས་ཟེར་བ་རེད། །དང་པོས་གཞུང་བསྐྱངས་
ཏེ་ཡིན་ལུགས་མིན་ལུགས་བཤད་དེ་ག་ཆའི་ཁ་ལ་གཏམ་སྟན་མེད་ཟེར་བ་བཞིན་གཏམ་མི་སྟན་
པ་ཐོས་ན། །ཁོང་ཁྱོ་སྟེ་བའི་རང་བཞིན་དེ་ལྟ་བུའི་བྱིས་པ་དང་འགྲོགས་པ་ལས་དུས་ནམ་ཞིག་
ན་ཕན་པ་འཐོབ་སྟེ་ཕན་པ་འཐོབ་རྒྱ་མེད།

བྱིས་དང་འགྲོགས་ན་བྱིས་པ་ལ། །བདག་བསྟོད་གཞན་ལ་སྦྱང་པ་དང་། །འཁོར་བར་
དགའ་བའི་གཏམ་ལ་སོགས། །མི་དགེ་ཅིས་ཀྱང་ངེས་པར་འབྱུང་། །ཞེས་ཁོ་ཆོར་ཕན་ཐོགས་
བྱེད་མི་ཐུབ་པ་ཙམ་མ་ཟད། །རང་ཡང་བྱིས་པ་མི་མཁས་པ་ཕལ་པ་རྣམས་དང་ཡུན་རིང་པོར་འགྲོགས་
ན། །བྱིས་པའི་སྟོད་པ་རང་ལ་འགོས་པའི་ཉེན་ཁ་ཡོད་པ། །དཔེར་ན། །དགོན་པ་ལྟ་བུར་རང་ཉིད་
ཁ་ཏོན་དགེ་སྦྱོར་ལ་བརྩོན་བཞིན་པའི་སྐབས་ཁ་གཏོང་ས་དང་། །སྦྱང་ར་གཏོང་ས། །ཆོགས་གཏམ་
གཏོང་ས་ལྟ་བུ་གང་ཡང་མེད། །ཡང་སྟེལ་ལད་དང་། །བསྟོད་ར་གཏོང་ས་ཡང་མེད་མཁན་ཞིག་
རང་སྟེས་སའི་བྱིས་ཆང་ལ་ཕྱིན་ནས་དུས་ཡུན་གང་འཆམས་བསྐྱེད་རྗེས་སུ་ཁོའི་གཤེས་ཀ་འབྱུར་
ནས་ཕྱིན་ཆད་དགོན་པའི་ནང་ལ་འབྱོར་སྐབས་ཡག་ཉེས་ཅི་རིགས་བཤད་དགོས་མཁན་གྱི་མི་ཞིག་
དུ་ཟུར་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། །དེ་ལྟར་བདག་དང་གཞན་བརྟེན་པ། །དེས་ནི་ཕུང་བར་འགྱུར་བར་ཟད། །དེས་
ཀྱང་བདག་དོན་མ་བྱས་ལ། །བདག་ཀྱང་དེ་དོན་མི་འགྱུར་བས། །བྱིས་ལས་ཐག་རིང་བྱོལ་བར་
བྱ། །ཞེས་དེ་ལྟར་བྱིས་པ་ལ་འགྲོགས་འདྲིས་བྱས་པས་བདག་བསྟོད་གཞན་སྟོད་དང་། །དགའ་
མི་དགའི་ཐོག་ནས་ལུས་ངག་གི་གཡོ་སྒྱུ་ཁྲམ་གསུམ་བྱེད་པ་ལྟ་བུའི་མི་དགེ་བའི་སྟོད་པ་ངན་པས་

འགོས་པ་དེ་ལྟ་བུ་ན་བདག་དང་བྱིས་པ་གཞན་ཕན་ཚུན་བསྐྱེན་པས་གཉིས་ཀྱི་ཕྱང་བ་མ་གཏོགས་
ཕན་ཐོགས་པ་གང་ཡང་མི་ཡོང་ཞིང་། བྱིས་པ་དེས་ཀྱང་བདག་གི་དོན་ལ་ཕན་པའི་ལས་གྲུབ་པ་
གང་ཡང་བྱུང་མེད་ལ། བདག་གིས་ཀྱང་ཕན་སེམས་ཀྱིས་ཕར་བསྐྱབ་བྱ་བ་རྒྱུ་ནའང་མི་ཉན། དེའི་
ངོ་སྤྱད་དགོས་པ་ཞིག་གིས་རང་ཉིད་ཀྱི་དུས་ཚོད་ཚུད་ཟོས་འགོ་རྒྱུན་ལས་མེད་སྟབས། བྱིས་པ་
ནམས་ལས་ཐག་རིང་བའི་དཔེན་པར་བྱོལ་བར་བྱའོ། །

ལམ་རིམ་ཆེན་མོར། སུ་རུང་རུང་ལ་སྒྲ་གསྐྱེན་དུ་མི་བདུབ་ཅེས་དང་། སོ་ཐར་གྱི་
མདོར། བྱིས་པ་ནམས་ནི་མ་མཐོང་ན། འཇག་དུ་བདེ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
ཡིན། འཕྲད་ན་དགའ་བས་མགུ་བྱས་ཏེ། འདྲིས་ཆེན་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་བར། ཐ་མལ་པ་ཙམ་
ལེགས་པར་བྱ། ཞེས་བྱིས་པའི་རང་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཤེས་པའི་སྒོ་ནས་ཉེ་པོ་བྱེད་རྒྱ་མེད་ནའང་ང་
ཆོས་སྤྱད་ཅག་བྱས་ཏེ་སྤངས་པ་གང་ཡང་མིན། གལ་ཏེ་འཕྲད་པ་བྱུང་ན་ངོ་བསུས་ཏེ་དགའ་བས་
མགུ་བར་བྱ་དགོས། འོན་ཀྱང་ཏ་ཅང་འདྲིས་ནས་སྤྱད་སྐད་ཉན་མི་དགོས་ཙམ་ལ་བཞག་ན་ལེགས་
པ་ཡིན། ད་ལྟར་ཅག་ལས་དང་པོ་བ་ཆོས་ཉམས་ལེན་མགོ་རྒྱགས་ཙམ་ལ་ཡིད་གཟབ་མ་བྱས་ན།
ཕྱིའི་རྒྱུན་གྱིས་ཉེན་ཁ་ཆེན་པོ་ཡོད་སྟབས་འདི་ལྟར་གསུངས་པ་ཡིན། ཐ་མལ་པ་ཙམ་ཞེས་བཏང་
སྒོ་མས་ཚུལ་དུ་བཞག་པར་བྱ་བའི་དོན་ནོ། བྱུང་བས་མེ་ཏོག་སྤང་ཅི་བཞིན། ཆོས་ཀྱི་དོན་ཙམ་
སྤངས་ནས་ནི། ཀྱུན་ལ་སྤྱོན་ཆད་མ་མཐོང་བཞིན། འདྲིས་པ་མེད་པར་གནས་པར་བྱ། ཞེས་
སྤར་ངོ་ཤེས་པ་ཞིག་ཡིན་ནའང་། ཤེས་ཀྱི་མེད་ཁུལ་གྱིས་ངན་པ་བྱས་པའི་དོན་མིན་པར། བྱིས་
པའི་རང་བཞིན་དེ་འདྲ་ཞིག་ལས་མ་འདས་པ་ཡིན་སྟབས་ཆོད་རན་པོ་ཞིག་བྱེད་དགོས། ཆོས་པ་
ཡིན་ཞེས་སྤྱོན་བདག་ཞིག་བཙ་ལ། དེའི་ངོ་སྤྱད་སྟེལ་ལད་བཤད་ནས་རྒྱགས་གིན་བསྐྱད་ན་བྱུ་
ཚུང་རེད། ཇི་ལྟར་བྱུང་བ་མེ་ཏོག་ལས། ཁ་དོག་དྲི་ལ་མི་གཞོད་པར། ཁུ་བ་གཞིབ་ནས་འཕྱར་

བ་ལྟར། རྟེན་བཞིན་བྱུང་བ་ཤོད་དུ་རྒྱ། ཞེས་སོ་སོ་ཐར་པའི་མདོའི་མཛུགས་བསྐྱེད་མཁས་ནང་ལ་གསུངས་
པ་བཞིན་བསམ་ཞིབ་ནན་པོ་བྱེད་དགོས།

བདག་ནི་རྟེན་མང་བཟུང་སྟེ་བཅས། བདག་ལ་མང་པོ་དགའ་བོ་ཞེས། རྟེན་འབྲེལ་སྟེ་མས་
པ་འཆང་གུར་ན། ཤི་བའི་འོག་དུ་འཛིགས་པ་སྟེ། ཞེས་བདག་ནི་བྱིས་པ་རྣམས་དང་འགྲོགས་
པས་རྟེན་བཟུང་སྟེ་མཁས་ཀྱང་ན་རང་ཉིད་ལ་ཕན་ཐོགས་འདུག་བསམ་པའི་སྟེ་མས་པ་འཇམ་ཁེངས་
དྲེགས་འཆང་ན། ཤི་བའི་འོག་དུ་འཛིགས་པ་ཇི་ལྟ་བུ་སྟེ་བའི་ཚུལ་རྣམས་དྲན་པར་བྱས་ནས་སྟེ་མས་
པ་འཆང་མི་རུང་བར་གདམས་པ་ཡིན།

བདེ་བས་རྣམ་པར་རྟོགས་པའི་ཡིད། གང་དང་གང་ལ་ཆགས་གུར་པ། རྟེན་དང་དེ་བསྟོངས་
སྟོང་འགྱུར་དུ། སྤྱི་ག་བསྐྱེད་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཞིང་ལྡང་། ཞེས་དེ་བས་ཞེས་བ་སྟོན་འཇུག་མ་
སྒྱུར་ན། རྒྱ་མཚན་ལ་འཇུག་ནའང་། ཕལ་ཆེར་སྟོན་འཇུག་སྒྱུར་ན་ལེགས་པ་ཡིན་ཞེས་ཁུ་རུ་
ཐ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་རྒྱན་ཡིན། དེ་ཡང་དེ་ལྟ་བུའི་བྱིས་པ་རྣམས་དང་འགྲོགས་འདྲིས་བྱས་
ཏེ། འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་བདེ་བས་ཡིད་རྣམ་པར་རྟོགས་པ་རྣམས་ལ་ཡུལ་གང་དང་གང་ལ་ཆགས་
པར་འགྱུར་པ་དེ་དང་དེ་ལ་བསྟོངས་སམ། འགྲོགས་པ་ལས་འབྲས་བུ་སྤྱི་ག་བསྐྱེད་མང་པོ་སྟོང་
འགྱུར་དུ་འགྱུར་ཞིང་ལྡང་བར་འགྱུར་རོ། །

དེ་བས་མཁས་པས་ཆགས་མི་བྱ། ཆགས་པ་ལས་ནི་འཛིགས་པ་སྟེ། འཛིན་དག་རང་
བཞིན་འདོར་འགྱུར་བས། བཏན་པར་གྱིས་ཏེ་རབ་དུ་ཉོགས། ཞེས་དེ་ལྟ་བུས་ན་མཁས་པ་རྣམས་
ཀྱིས་ཆགས་པར་མི་བྱ་སྟེ། ཆགས་པའི་དབང་གིས་སྟོ་གོས་དང་གཉེན་བཤེས་སོགས་མང་པོ་ཞིག་
བསགས་པ་དང་ཆོགས་ནས་འཛིགས་པ་སྟེ་བར་འགྱུར་བས་སོ། རྟེན་རྟེན་ཆགས་པ་སྟེ་ཡུལ་གྱི་འདོད་
པའི་ཡོན་ཏན་གནས་ལུས་ལོངས་སྟོན་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་རང་བཞིན་འདོར་དགོས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་

བས། ཡུན་སྤྱི་ཚུགས་པ་ཇི་ཙམ་ཞིག་བྱུང་ནའང་ལམ་ཉམས་ལེན་བྱེད་མཁན་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱི་
པོ་མེད་པའི་ངང་ཚུལ་རབ་ཏུ་རྟོགས་པར་བྱས་ཏེ་ཡིད་ཆེས་པའི་གནས་བརྟན་པར་གཟུང་དགོས་སོ། །

སྤྱི་པ་དག་ནི་མང་བྱུང་ཞིང་། གྲགས་དང་སྟན་པ་བྱུང་བྱུར་ཀྱང་། སྤྱི་དང་གྲགས་
པའི་ཚོགས་བཅས་ཏེ། གང་དུ་འདོང་བའི་གཏོལ་མེད་དོ། ཞེས་དེ་ལྟ་བུའི་བྱིས་པ་དང་འགྲོགས་
པའི་དབང་གིས་གྲགས་པ་དང་། སྤྱི་པ་མང་པོ་བྱུང་ནའང་། སྤྱི་པ་དང་གྲགས་པའི་ཚོགས་དེ་
དང་བཅས་ཏེ་གང་དུ་འདོང་བའམ་འགྲོ་བའི་གཏོལ་ལམ། གདེང་འཁེལ་བ་གང་ཡང་མེད་ཅིང་།
གསོན་པའི་རིང་ལ་དགའ་ཉེ་སྤོ་དཀར་གཉེན་ཉེ་དུ་མང་པོ་ཡོད། རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུར་ཆ་
བཞག་ན། རང་ཉིད་གསོན་པའི་རིང་ལ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་འདི་དོན་ལ་སྤྲོ་སྤྲོས་གཏོང་དགོས་བྱུང་
ནའང་། གཏོང་བྱུང་མཁན་གྱི་མི་ཡོང་གི་རེད། ང་རང་གི་བའི་སྐབས་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་མི་སྤྱི་
ཞིག་ཀྱང་མཉམ་དུ་འབྲིད་རྒྱུའི་དབང་དང་འགྲོ་བྱུང་ས་མེད་པ་རེད། རྒྱ་ཅ་ལག་ལ་སོགས་ནི་དེ་
བས་ཀྱང་གང་ཡང་འབྲེར་དབང་མེད་པ་ཐག་ཆོད་པ་རེད།

བདག་ལ་སྤྱི་པ་གཞན་ཡོད་ན། བསྟོད་པས་བདག་དགར་ཅི་ཞིག་ཡོད། བདག་ལ་བསྟོད་
པ་གཞན་ཡོད་ན། སྤྱི་པས་མི་དགར་ཅི་ཞིག་ཡོད། ཅེས་བདག་ལ་སྤྱི་པ་མཁན་གཞན་ཡོད་པར་
བརྟན་བསྟོད་པ་བཏང་བ་ལ་བྱིད་ཀྱིས་ཏ་ཅང་དགའ་པོ་བྱེད་དགོས་དོན་མེད་ལ། རང་ཉིད་ལ་བསྟོད་
པ་གཏོང་མཁན་ཡང་ཡོད་པ་ཡིན་པས། སྤྱི་པ་མཁན་བྱུང་བ་ལ་མི་དགའ་བ་བྱེད་མི་དགོས་གསུངས་
པ་དངོས་གནས་སེམས་ལ་ཕན་པོ་ཡིན།

སེམས་ཅན་མོས་པ་སྤྱི་ཚོགས་པ། རྒྱལ་བས་ཀྱང་ནི་མི་མགྱུ་ན། བདག་འདྲ་ངན་པས་
སྤྱི་པ་ཅི་དགོས། དེ་བས་འདི་གེན་བསམ་པ་བཏང་། ཞེས་སེམས་ཅན་མོས་པ་སྤྱི་ཚོགས་པའི་
དབང་ལས། རྒྱལ་བ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འདོད་པ་ཡོངས་སུ་ཆོམས་

ཏེ་མགུ་བ་ཞིག་མཛད་མ་བྱུང་ན། བདག་ལྟ་བུའི་ཁ་སྐབས་ངན་པ་འདི་འདྲ་ཞིག་གིས་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རང་ཉིད་ལ་སྤྱི་མིས་ཡོད་པ་ཞིག་ཡོང་བྱུང་བའམ་བྲལ་བ་ཡིན། རྒྱ་མཚན་དེའི་
ཕྱིར་འཛིན་ཏེན་བྱིས་པ་ཕལ་པའི་བསམ་པ་དང་བསྐྱུན་ཏེ་རྟོག་པ་རྟོག་གྲགས་དང་། བརྟེན་
བསྐྱུགས་ལྟ་བུ་ཡོང་རེའི་བསམ་པ་དེ་གཏོང་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །

སེམས་ཅན་རྟོག་པ་མེད་ལ་སྒྲོད། རྟོག་པ་ཅན་ལ་མི་སྟན་བཟོད། །རང་བཞིན་འགྲོགས་
དགའ་དེ་དག་གིས། །དགའ་བ་ཇི་ལྟར་སྤྱོད་བར་འགྱུར། །ཞེས་རྟོག་པ་མེད་མཁན་གྱི་ཉམ་ཐག་པ་
ཞིག་ཡིན་ན་དེ་ལ་སྒྲོད་པ་དང་། ཡང་། རྟོག་པ་ཅན་རྒྱ་མཚན་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་ན་འང་འགྲོགས་
མི་འདུག་ཅེས་མི་སྟན་པ་བཟོད། དེས་ན་ཡོད་ན་འང་མི་འགྲོགས་ མེད་ན་འང་མི་འགྲོགས་པའི་རང་
བཞིན་འགྲོགས་དགའ་བ་དེ་དག་གིས་ཞེས་བྱེད་སྒྲུ་མ་སྒྱུར་བར་དེ་དག་ལས་ཞེས་འབྱུང་ཁྲུངས་ཀྱི་
སྒྲུ་སྒྱུར་ནས་དེ་དག་ལས་བདག་ལ་དགའ་བ་ཡོང་བ་རྒྱ་ཅང་མེད་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན།

གང་ཕྱིར་བྱིས་པ་རང་དོན་ནི། །མེད་པར་དགའ་བ་མི་འབྱུང་བས། །བྱིས་དང་
བཤེས་པ་འགའ་མེད་ཅེས། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས། །ཞེས་རྒྱ་མཚན་
གང་གི་ཕྱིར་ན། བྱིས་པ་རྣམས་རང་གི་འདོད་དོན་ཕྱན་ཆོགས་ཕྱགས་ལ་གཞོད་པ་འདྲེན་
མཁན་ཞིག་ཡིན་ན་འང་། འཕྲལ་དུ་སོ་སོའི་འདོད་པའི་དབང་གིས་དེ་འདྲ་ཞིག་མ་བྱུང་ན་
མི་དགའ་བར་བརྟེན། བྱིས་པ་འགའ་ཡང་འགྱུར་བ་མེད་པའི་མཛའ་བཤེས་མིན་ཞེས་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་པ་རྣམས་དྲན་དགོས། མདོ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་
པོ་དང་། ཟླ་བ་སྒྲོན་མེའི་མདོ་དེ་དག་གི་སྐབས་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་
ཤིང་། དེ་ལྟར་བརྟེན་གྱི་སེམས་ཅན་བྱིས་པ་ཕལ་པ་དང་འགྲོགས་འདྲིས་བྱས་ན་ཡོན་ཏན་
མེད་པ་དང་སྒྲོན་ཡོད་ཚུལ་རྣམས་བསྟན་ཏོ། །

དེ་ནས་སྔོན་གྱི་དབེན་པའི་ཡིན་ཏན་ནམས་འཆད་པ་ལ། ནགས་ན་རི་དྲགས་བྱ་ནམས་
 དང་། ཤིང་ནམས་མི་སྟན་ཇོད་མི་བྱེད། འགྲོགས་ན་བདེ་བ་དེ་དག་དང་། རམ་ཞིག་ལྟན་
 ཅིག་བདག་གནས་འགྱུར། ཞེས་དབེན་པའི་རི་སྐལ་གྱི་ནགས་ལྟ་བུར་བྱ་རི་དྲགས་སོགས་སྐལ་
 གིས་མི་སྟན་པ་མི་བཟོད་ཅིང་། འགྲོགས་ན་མི་བདེ་བ་མེད་པས་དེ་དག་དང་ལྟན་ཅིག་གནས་ན་
 ཡང་ཞེས་ཡི་རང་མཛད་པ་དང་། སྐྱག་གམ་ལྟ་ཁང་སྟོང་པའོ། རྒྱུན་གྱིང་དྲུང་དྲུག་ནས་བཅས་
 ཏེ། རམ་ཞིག་ཀྱབ་ཏུ་མི་ལྟ་ཞིང་། ཆགས་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཞིག་གྱ ཞེས་བདག་ཏུ་མ་བཟུང་
 བའི་བྲག་གི་སྐྱག་པ་ལྟ་བུའམ་བདག་གིར་འཛིན་མཁན་མེད་པའི་ལྟ་ཁང་སྟོང་པའོ། དེ་བཞིན་
 དུ་རྒྱུན་གྱིང་གི་དྲུང་དྲུག་ནས་བཅས་ཏེ་གྱིང་དྲུང་པ་ལྟ་བུར་བྱས་ཏེ། དུས་ནམ་ཞིག་ན་ཀྱབ་ཏུ་མི་
 བཟོ་བ་སྟེ་འདུལ་རྒྱུའི་དགྲ་དང་སྟོང་རྒྱུའི་གཉེན་ཡང་མེད་པར། སོ་སོའི་དག་འཕྲོ་སྟོང་ལྟར་འཁོར་
 གཡོག་སྟོང་རྒྱ་དང་། ལྟ་ཏེ་གཉེན་དགོས་ས་གང་ཡང་མེད་པ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་
 འཁུར་དུ་སྒྲུངས། དེ་དག་ལ་ཕན་པའི་བྱ་བ་སྐྱབ་བྱབ་པ་ནམས་སེམས་ཀྱི་གཏིང་ནས་སྒྲུངས། བྱ་
 བ་རྒྱལ་ཆེན་པོ་འགྲུབ་རྒྱུ་མེད་པ་ཞིག་ལ་ཕན་ཆེགས་ཀྱིས་ཕ་རོལ་པོ་ལ་ཕན་ཐོགས་ཕན་བྱ་ཡོད་སྟེད་
 ཀྱང་རང་གི་དགོ་བའི་བྱ་བ་འགྲུབ་པ་ལའང་བར་དུ་གཙོད་པར་འགྱུར་བའི་འདུ་འཛིའི་ལང་ལོང་
 མེད་པ་ཞིག་ནམ་ཞིག་ན་ཡོང་སྟམ་པ་བྱེད་དགོས།

ས་སྐྱོགས་བདག་གིར་བཟུང་མེད་པ། རང་བཞིན་གྱིས་ནི་ཡངས་ནམས་སྐྱ། རང་དབང་
 སྟོན་ཅིང་ཆགས་མེད་པར། རམ་ཞིག་བདག་ནི་གནས་པར་འགྱུར། ཞེས་གང་དུ་གནས་པའི་
 ས་སྐྱོགས་སྐལ་གིས་བདག་གིར་བཟུང་མེད་ཅིང་། རང་གིས་ཀྱང་བདག་གིར་བཟུང་ན། དེའི་
 ལྟོང་རྒྱ་བསྐྱེད་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་མང་པོ་དང་། འཆར་གཞི་ལས་རིགས་མང་པོ་བསམ་སྟོང་འཁོར་
 བཞིན་ཡོད། བདག་གིར་བཟུང་བ་གང་ཡང་མེད་ན་ལས་སྟོག་ཉུང་བ་ཡིན། གནས་འདི་འདྲ་ཞིག་

ཏུ་སྤྱ་གང་ཞིག་གི་ངོ་བསྟན་དེ་སྤང་མི་དགོས་པར། སོ་སོའི་གནས་སྤངས་དེ་ཡང་སྐབས་འདིར་
 རབ་ཏུ་བྱུང་བ་གཞིར་མཛད་ནས་དམ་ཚེས་འདུལ་བ་ནས་གསུངས་པ་བཞིན། འཆོ་བའི་ཡོ་བྱད་
 དགོས་ངེས་ཙམ་ཞིག་མ་གཏོགས་མི་དགོས་པ་འདི་ལྟར། ལྷུང་བཟེད་ལ་སོགས་ཉི་ཆེ་དང་། །ཀུན་
 ལ་མི་མཁའི་གོས་འཆང་ཞིང་། །ལུས་འདི་སྤྱ་བར་མ་བྱས་ཀྱང་། །འཛིགས་མེད་གནས་པར་
 ཉམ་ཞིག་འགྱུར། །ཞེས་ཟས་ཀྱི་སྣོད་ལྷུང་བཟེད་ལ་སོགས་པ་ཡོ་བྱད་ཉི་ཆེ་བའོ། ཡོ་བྱད་
 དགོས་ངེས་ངན་ངོན་ཉུང་གས་ཤིག་དང་། །ཀུན་ལ་མི་མཁའི་བའི་གོས་འཆང་ཚུལ་དེ་ཡང་ཕྱག་
 དར་སྤྱོད་པ་ལ་དམན་པ་ཕྱག་དར་སྤྱོད་དང་། བོར་བ་ཕྱག་དར་སྤྱོད་པ་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན།
 བོར་བའི་ཕྱག་དར་སྤྱོད་པ་མ་རྟུས་ནའང་། ཟླ་དྲུག་མིས་ཡོངས་སྤྱད་ཟིན་པའི་གོས་ཤིག་བཙངས་
 པ་ཡིན་ན་གོས་དེས་མི་ལ་ཕན་ཐོགས་མེད་སྐབས་སྤྱ་མའི་ཉམས་ལེན་ཞིག་ཡོང་བྱུང་བ་ཡིན། ལུས་
 ལ་ཀྱན་ཆ་མཆོར་པོ་འདོགས་པ་དང་། ཡང་ན། ཨམ་ཕྱག་ནང་ལ་དངུལ་ལྟ་བུ་ཕན་བུ་འབྱེད་
 རྒྱུ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་ན། སར་ཚུར་འགྲོ་འོང་སྐབས་རྒྱ་ཤོར་ཡོང་བས་མ་པའི་དངངས་སྐྱག་གསར་
 པ་ཞིག་ཡོང་གཏན་འཁེལ་ཞིང་། སྤར་འཕན་པོའི་ཡུལ་ལ་ཇག་ཆོགས་སྤེལས་པའི་སྐབས་ཕྱག་
 པོ་ཆོར་རྒྱ་ཤོར་འཕྲོག་རྒྱུའི་འཛིགས་པ་ཡོད་སྐབས་བྱོས་འགྲོ་བ་དང་། དབུལ་པོ་ཆོར་འཛིགས་
 པ་མེད་སྐབས་བྱོས་མེད་པའི་ལོ་རྒྱས་ཡོད། རྗེ་བཙུན་མི་ལ་བྲག་ཕྱག་ཏུ་བཞུགས་པའི་སྐབས་
 མཆན་གྱང་ལ་རྒྱ་མ་སྤེལས་ནས། དེས་ནག་ཁུང་ནང་ལ་སྡོག་བཤེར་བཏང་བར། རྗེ་བཙུན་
 མི་ལ་བཞད་མོ་ཤོར་ནས་ངས་ཉིན་མོ་བཙུལ་ནས་མ་རྟེན་པར་སྤྱོད་ཀྱིས་མཆན་གྱང་ལ་རྟེན་རྒྱ་
 གང་ཡོད་ཅེས་གསུངས་པ་རེད། བྲག་ཕྱག་སྤོང་པ་ཞིག་གི་ནང་གསོལ་ཆོགས་ཟླ་ཆོད་སྐམ་
 པོའི་ཕྱག་པ་ཞིག་མ་གཏོགས་གང་ཡང་མེད་སྐབས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་དངོས་འབྲེལ་ཡིན་པས།
 དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཏུ་ནམ་ཞིག་ན་འགྱུར་སྐམ་དུ་བསམ་པའོ། །

དུར་ཁྱོད་སྐོང་ནས་གཞན་དག་གི། རུས་གོང་དག་དང་བདག་གི་ལུས། །འཛིག་པའི་
 ཆོས་ཅན་དག་དུ་ནི། །ནམ་ཞིག་མགོ་སྒྲོམས་བྱེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་གཉེན་ཉེ་དུ་ཡི་བྱད་ཅམ་
 མ་ཟད་རང་གི་ལུས་ལ་འང་ཆགས་ཞེན་བྱ་མི་རུང་པའི་ཚུལ་ནི། དུར་ཁྱོད་དུ་བཞག་པའི་རོ་དེ་འང་
 སྤར་རང་དང་འབྲུ་བར་དཔེར་ན། བཀྲ་ཤིས་ལྟ་བུ་ཞིག་གིས་ང་ཡི་ལུས་ཞེས་ཅ་ཆེན་པོས་གཅེས་
 གྲུས་བྱས་ཀྱང་། མཐའ་མ་ཁོའི་རྣམ་ཤེས་དང་ལུས་ཉེན་གཉིས་ཉེན་བཞེན་པའི་འབྲེལ་བ་ཆད་པའི་
 སྐབས་སུ་དེ་སྤྲ་གཅེས་གྲུས་བྱས་པའི་ལུས་འདི་རུས་པའི་གོང་བུ། མགོ་སྒྲོད་གཤི་མ་ཆོར་བ་ཞིག་
 དང་། ཉེན་གས་ནས་རུས་པ་ཞག་ཆོ་ཅན། དེ་ནས་ལོ་དང་ཆེ་བ་སྐོང་པའི་མཆོམས་སུ་ཞག་ཆོ་
 ཅ་བ་ནས་མེད་པ། རུས་པའི་དབྱིབས་ཅན་དོ་དཀར་པོ་ལྟ་བུར་འགྱུར་ཞིང་། ཡང་པའི་ཡུལ་
 ལས་མ་འདས་པ་ཞིག་ཡིན་པ་ལ། ད་ལྟ་ང་ཡི་ལུས་ཞེས་ཅ་ཆེན་པོ་དང་། གཅེས་པོ་བྱེད་རིན་གང་
 ཡང་མེད་པར། རུས་གོང་འདི་དང་ཁྱད་པར་ཅ་བ་ནས་མི་འདུག་སྐྱམ་པའི་བསམ་སྒྲོ་བ་ཏང་སྟེ་
 ལུས་ལ་ཞེན་ཆགས་སྤོང་དགོས་སོ། །

བདག་གི་ལུས་ནི་འདི་ཉིད་ཀྱང་། །གང་གི་དྲི་ཡིས་སྐྱ་དག་ཀྱང་། །དུང་དུ་ཉེར་འགྲོ་མི་
 འགྱུར་བ། །དེ་ལྟ་བུར་ནི་འགྱུར་བ་འོང་། །ཞེས་ད་ལྟ་གཅེས་པོ་བྱེད་ཡུལ་ངའི་ལུས་འདི་ག་སྐྱམ་
 དག་ན་སེམས་ཁྲལ་གྱིས་སྟོབས་སྦྱེད་རིལ་བྱ་དང་བཟས་བཅུད་ལྡན་ཟོས་དེ་རྒྱགས་སུ་བཏང་། རྒྱགས་
 དག་པའི་སྐབས་ཡེམ་ཆེས་ཉེན་ཁ་ཡོད་ཚུལ་བཤད་ནས་སྐྱམ་དུ་མ་སྐོང་པའི་སེམས་ཁྲལ། དེ་ལྟ་
 བུའི་རང་ལུས་ཀྱི་ག་འདི་རང་བབས་ལ་བཞག་ན། ཉེན་གཅིག་རྣམ་ཤེས་དང་ཁ་བྲལ་སྐབས་རོ་
 བམ་པ་དང་། རྒྱག་པ། འབྲས་ཞིག་པའི་སྐབས། དེའི་དྲི་ཡིས་སྐྱ་ལ་སོགས་པ་དག་ཀྱང་ཉེ་བར་
 འཁོར་མི་རྒྱས་པ་ཞིག་ཡོང་བུ་ལས་མ་འདས་ཤིང་། ལུས་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་སྒྲོམ་པས་ལུས་ལ་
 ཆགས་པའི་གཉེན་པོར་འགྲོ་བ་དང་། དེ་བཞིན་ལོངས་སྤྱོད་ལ་ཆགས་པ་དང་། གནས་ལ་ཆགས་

པ། གཉེན་ཉི་དུ་ལ་ཆགས་པ་བཀག་པ་དེ་ཚོ་འཕྲུལ་སྤྱོད་ལག་ལེན་དུ་འཁེལ་དགའ་ཡང་། ཆགས་
ཞེན་རགས་པ་ནམས་ཚུང་དུ་འགོ་བས་དྲ་ཅང་ལེགས།

ལུས་འདི་གཅིག་ཕུ་བྱང་བ་ཡང་། །སྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ག་རུས་དག །ཞིག་སྟེ་སོ་སོར་
འགྲེས་འགྱུར་ན། །མཇེའ་བ་གཞན་དག་ཅི་ཞིག་སྒྲིམ། །ཞེས་དེ་བཞིན་དུ་མ་ཡི་མངལ་ལ་ཐོག་
མར། ཉིང་མཆམས་སྤྱར་ཏེ་ག་རུས་པ་ཁྲག་རྩ་དང་རྒྱས་པ་སོགས་ལུས་གྲུབ་པའི་སྐབས་ནས་ལྟན་
ཅིག་དུ་ཡོད་ཅིང་། ཕྱི་ལ་གཡོགས་པའི་ཁྱོན་གོས་དང་ལག་པར་བཏགས་པའི་ཚུ་ཆོད། བྱིད་ཅག་
སྐྱེ་བའི་མེ་ཆོའི་ན་བ་ལ་བཏགས་པའི་རྒྱན་ཆ་ལྟ་བུ། ལག་པར་སྒྲིག་དུང་དང་ཆོགས་ཁེབས་བཏགས་
པ་དེ་ཚོ་དུས་ཕྱིས་བྱང་བ་ཡིན། ཨ་ལོང་བཏགས་ནས་སྐྱེས་ན་ཡལ་ཆེར་ལྟས་ངན་དུ་བརྩེ་ཉེན་ཡོད།
རྗེས་སུ་བཏགས་དུས་འདྲ་ཆགས་པོ་མཐོང་གི་ཡོད། ཨ་མའི་མངལ་ནས་བཟུང་སྟེ་སྟན་ཅིག་དུ་འདུས་
པ་དེ་འང་གི་བའི་རྗེས་ལ་ག་དང་། ཁྲག་དང་། རུས་པ་དང་། ཚུ་སེར་དང་། ཀླང་སོགས་ཐོར་ནས་
ད་ལྟའི་བར་དུ་མཉམ་དུ་འདུས་པའི་ང་ཡི་ལུས་ཞེས་གཅིས་པོ་བྱ་ས་འདིའི་ཆ་གས་ནམས་སོ་སོར་གྲེས་
ཏེ་འགོ་བ་མ་གཏོགས་མེད། དེར་བརྟེན་དུས་ཕྱིས་འདུས་པའི་རྒྱ་ཚོར་ལོངས་སྤྱོད་དང་གཉེན་ཉི་དུ་
ནམས་དང་བྲལ་དགོས་པ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས་ངོ་མཆར་ཆེ་རྒྱ་གང་ཡང་མི་འདུག་གསུངས།

སྐྱེ་ན་གཅིག་ཕུ་སྐྱེ་འགྱུར་ཞིང་། །འཆི་ན་འང་དེ་ཉིད་གཅིག་འཆི་སྟེ། །སྤྱི་ག་བསྐལ་སྐལ་
གཞན་མི་ལེན་ན། །གོགས་བྱེད་མཇེའ་བས་ཅི་ཞིག་བྱ། །ཞེས་ང་རང་ཆོའི་མི་ཆོའི་ཐོག་མར་
གལ་ཆེ་བ་དེ་སྐྱེ་བའི་སྐབས་དང་། མཐའ་མར་གལ་ཆེ་བ་དེ་གི་བའི་སྐབས་ཡིན། སྐྱེ་བའི་སྐབས་
ལ་སོ་སོ་གཅིག་ཕུ་སྐྱེས་པ་ལས། རོགས་པ་སུ་གཅིག་མེད། གི་བའི་སྐབས་ལ་འང་སོ་སོ་གཅིག་
ཕུ་འཇིག་རྟེན་འདི་ནས་ཡོལ་རྒྱས་མེད་ས་ལ་འགོ་རྒྱ་ལས་མཉམ་དུ་འགོ་མཁན་སྐྱོ་རོགས་སུ་གཅིག་
ཡོང་རྒྱ་མེད། ཐོག་མ་དང་མཐའ་མའི་སྐྱེ་འཆི་གཉིས་ཀྱི་འཕྲང་གཉིས་པོ་དེ་མིན་པའི་གསོན་པའི་

རིང་ལ་སོ་སོ་གཅིག་ཕུར་བསྐྱད་དགོས་བྱུང་ནའང་། ཕར་ཚུར་དཔེ་བཞུས་ནས་གང་ཡིན་ནའང་
 བྱེད་བྱུང་པ་ཞིག་ཡིད། དེའི་རིང་གཉེན་ཉེ་དུ་ཡིན། མཛའ་བོ་ཡིན། མཛའ་མོ་ཡིན་ཟེར་བ་ལྟ་
 བྱུང་མང་པོ་ཞིག་འདུས་ནས་ཟ་རོགས་འཐུང་རོགས་ལྟ་བུ་སོ་སོར་དཀའ་ངལ་བཅུ་གསེག་འཕར་
 མ་བཟོ་མཁན་མང་པོ་ཞིག་དང་མཉམ་དུ་མགོ་འཁོར་ནས་ཆགས་སྒྲུང་གི་ཅ་སྒྲོང་འཛུལ་ནས་
 གནས་དགོས་པ་ཞིག་ཆགས་ཀྱི་འདུག་ཀྱང་། དེ་དག་ལ་སྤྲུག་བསྐྱེད་པའོ་བཤའ་རྒྱག་རྒྱ་དང་།
 ཁོང་ཆོས་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་སྐལ་བ་ལེན་རྒྱ་དུ་ཅང་ཁག་པོ་རེད། དེས་ན་གེགས་བྱེད་མཁན་ལྟ་
 བྱེད་མཛའ་བོར་གཅིག་མཆེན་པོ་བྱས་ཏེ་ཆགས་རྒྱ་ཅི་ཡང་མི་འདུག་པས་ད་ལྟ་ནས་ཆགས་ཞེན་
 འདོར་དགོས་སོ། །

ལམ་དག་ཏུ་ནི་ཞུགས་པ་ནམས། འི་ལྟར་གནས་ནི་འཛིན་བྱེད་ལྟར། དེ་བཞིན་སྲིད་
 པའི་ལམ་ཞུགས་པའང་། །སྤྱི་བའི་གནས་ནི་ཡོངས་སུ་འཛིན། །ཞེས་ཆོ་སྤྲོན་མ་ནས་འདིར་ཡོང་།
 འདི་ནས་སྤྱི་མར་འགོ་བས། འགོ་བ་རིགས་དུག་ཅེས་སྤྱི་གནས་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་རང་དབང་
 མེད་པར་བརྒྱུད་དེ་འཁོར་ཞིང་འགོ་བས་ན་འགོ་བ་ཞེས་མིང་སྤྱར་བ་འདིའི་གོ་བས་རྒྱུན་མ་ཆད་པར་
 ཁམས་གསུམ་ལ་འཁོར་ཞིང་འགོ་བ་ཞིག་ཡིན་པར་བརྟན་ཡིད། མིང་གི་ཆ་ནས་ཀྱང་ང་ཆོ་སྤྲོད་བྱུར་
 བ་ལས་གཏན་དུ་གནས་པ་ཞིག་རྩ་བ་ནས་མིན། དཔེར་ན། ང་ལྟ་བུ་རྒྱ་གར་ནས་ཚུར་སྐྱེད་སེར་
 ཡོང་བ་ཡིན་སྟབས་ང་སྤྱོད་སའི་ཁང་པ་དེའི་ནང་ཕྱན་བྱེད་བཟོ་བཅས་བརྒྱབ་དགོས་པ་ཞིག་ཡིད་ནའང་།
 ཉིན་གསེལ་གསེལ་ལས་གཏན་འཇགས་སྤྱོད་མཁན་མིན་སྟབས་དེ་གསེལ་གསེལ་བས་མ་པ་ཞིག་ལས། དཀའ་
 ལས་བརྒྱབ་ནས་བཟོ་རྒྱུའི་འཆར་གཞི་བས་མ་སྤྱོད་ནང་དྲན་རྒྱ་མ་རེད། དེ་བཞིན་སྲིད་པའི་ལམ་
 ཞུགས་པའང་། །ཞེས་འང་སྒྲ་སྤྱར་བ་སྟེ། དེ་བཞིན་དུ་ང་རང་ཆོའང་སྲིད་པའི་ལམ་ཞུགས་སྤྱོད་
 བྱུར་དུ་སྤྲུགས་པའི་འགོ་ན་པོ་ཡིན་སྟབས། ལོ་བརྒྱ་ཚུན་ཆད་ཀྱི་དུས་ཡུན་ལས་སྤྲུག་སྤྱོད་རྒྱ་མེད་

པས་དེའི་རིང་སེམས་ལ་ཡར་རྒྱས་འགྲོ་བའི་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་བདེ་བར་ཡོངས་སྤྱོད་རྒྱ་ཞིག་འདུག་
ན་དེ་སྤྱོད་དགོས་པ་ལས། ཆགས་ཞེན་མི་བྱ་གསུངས།

འཇིག་རྟེན་ཀྱན་ནས་གདུང་བཞིན་དུ། ཇི་སྤྱོད་སྦྱིས་བྱ་བཞི་ཡིས་ནི། ཇི་ལུས་དེ་ནི་མ་
བཏེག་པ། ཇི་སྤྱོད་དུ་ནི་ནགས་སུ་སོང་། བཤེས་མེད་འཁོན་པའང་མེད་བྱས་ནས། ལུས་
འདི་གཅིག་བྱ་དབེན་གནས་ཏེ། ལྷན་ནས་ཤི་དང་འདྲར་བརྩིས་ན། ཤི་ནའང་མྱ་ངན་བྱེད་པ་
མེད། ཅེས་འཇིག་རྟེན་ཀྱན་ནས་སེམས་གདུང་བཞིན་དུ། ཇི་སྤྱོད་སྦྱིས་བྱ་བཞི་ཡིས་གདན་ཁྲིའི་
ཐོག་ལ་རོ་བཞག་སྟེ་མི་བཞིས་འབྱེད་འགྲོ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་དུས་ཚོད་སྤྱི་མཁའ་གོམས་ཡོང་རྒྱ་ཡིན་
པར་བཏེན། དེའི་སྡོན་ནགས་སུ་སོང་སྟེ་ཉམས་ལེན་གཤའ་མ་ཞིག་བྱེད་དགོས་ཏེ། སོ་ཐར་གྱི་
མདོ་ལས། མང་དུ་ཐོས་པ་ནགས་ཀྱི་ནང་དག་དུ། ལང་ཚོ་ཡོལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་གནས་པ་བདེ། ཞེས་
ཐོག་མར་བསམ་བུའི་གནས་ལ་ཐོས་བསམ་གྱིས་སྦྱོ་འདོགས་ལེགས་པར་ཆོད་པར་བྱ་དགོས།

སྡོན་གྱི་སྦྱིས་བྱ་དམ་པ་རྒྱ་གར་གྱི་བྱ་བ་ཆེན་བརྒྱད་རྩ་སོགས་དང་། བོད་གངས་ཅན་གྱི་
ས་དགེ་བཀའ་རྙིང་རིས་སུ་མ་ཆད་པའི་མཁས་བླ་པ་གྱི་སྦྱིས་བྱ་རྣམས་འདུ་འཛིའི་ཁྲིད་དུ་བཞུགས་
ནས་ཉམས་ཏོགས་འབྲུངས་པ་ཅང་མེད། གང་ཟག་འགའ་ཞིག་དམིགས་བསལ་བསོད་ནམས་ཀྱི་
རྒྱབ་འབྲོགས་པ་ཡིན་ན་ལས། དེ་མིན་དབེན་པའི་གནས་སུ་སྦྱབ་པ་མཛད་དེ་ཉམས་མྱོང་འབྲུངས་
ནས་བརྟན་པའི་བྱ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་གནང་མཁན་འབའ་ཞིག་ཡིན། མཛའ་བཤེས་ཀྱི་ངོ་ལ་བརྟན་ཏེ་
འདྲ་མིན་མང་པོ་བྱེད་དགོས་པ་ཡོང་གི་ཡོད་སྟབས། རགས་སུ་སོང་ནས་ཀྱང་གཉེན་བཤེས་ཡིན་
ཞེས་ཆགས་སེམས་སྦྱིས་ས་དང་། དབྱ་ཡིན་ཞེས་འཁོན་སེམས་བྱེད་ས་མེད་པར་མདོར་ན། ཆགས་
སྤང་གང་ཡང་སྦྱི་མི་དགོས་པར་སྤར་ནས་ཤི་བ་དང་འདྲ་བར་བརྩིས་ཏེ་ལུས་འདི་གཅིག་བྱར་དབེན་
པའི་གནས་ལ་འདུག་པ་ཞིག་བྱུང་ན་དེའི་ཆོ་ཤི་ནའང་མྱ་ངན་བྱེད་མཁན་མེད་ཅིང་། སྡོན་རྗེ་བརྩན་

མི་ལས་བྲག་དཀར་ཏྲ་སོར་མཆོམས་ཉམས་ལེན་དང་། སྒོམ་སྐྱབ་གནང་བར་བློག་མར་ཐེབས་
 རྒྱུ་ལྷགས་ཐག་བཅད་དུས་མགུར་སྐྱབ་ཞེས་པའི་ནང་། ངའི་སྒོ་ན་མི་རྗེས་མེད་པ་དང་། ཁང་
 ན་ཁག་རྗེས་མེད་པ་རུ། རི་ཁྲོད་འདི་རུ་འཆི་རྒྱས་ན། རྣལ་འབྱོར་བསམ་པ་རྗེས་པ་ཡིན། རོ་
 ལ་འཁོར་མི་མེད་པ་དང་། ཤི་ན་དུ་མི་མེད་པ་རུ། རི་ཁྲོད་འདི་རུ་འཆི་རྒྱས་ན། རྣལ་འབྱོར་
 བསམ་པ་རྗེས་པ་ཡིན། མི་མེད་ལུང་པའི་བྲག་ཕུག་ཏུ། སྤང་པོ་འཆི་བའི་སྒོན་ལམ་འདི། འགྲོ་
 བའི་དོན་དུ་ཐེབས་པར་ཤོག ཐེབས་ན་བསམ་པ་རྗེས་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་སྒོ་
 ཕུགས་ཆོས་ལ་གཏད་པའི་བློག་ནས། བྲམས་པ་དང་སྤྲོད་རྗེས་ཅ་བ་ཅན་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
 དང་། དེའི་སྤྲོད་ལ་གསང་སྤྲུགས་དོ་རྗེ་ཐེག་པའི་ལམ་གྱི་སྒོན་པ་བརྒྱབ་སྟེ་ཆོ་གཅིག་ལ་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་བྱུང་བར་མཛད་མཁན་རྣལ་འབྱོར་གྱི་དབང་ཕུག་དེ་འདྲ་ཞིག་བྱང་ན་ཆོ་གཅིག་
 ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་སྐྱབ་བྱུང་པའི་ཆོས་ལ་རྒྱས་པ་དང་འེ་བ་ཞིག་རྒྱག་རྒྱ་ཏན་ཏན་ཡོད། དེ་
 ལྟར་མིན་པར་ང་ཆོའི་ད་ལྟའི་ཆོས་བྱེད་ཆུ་ལ་འདིས། གྲང་ཐང་ཆང་གི་སྒོ་བ་གཉེར་གྱི་བསྐྱབ་བྱའི་
 རང་། སྤྲོད་ཆོས་འདི་ཡིས་ཐར་དཀའ་བས། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་སྒོམ་སྐྱབ་པ་ཉམས་ལེན་
 བྱེད་དུས་སྤྲོད་ཆོས་འདིས་ཐར་རྒྱ་ཁག་པོ་ཡིན། དེ་ལྟར་ནའང་སོ་སོས་སྒོ་བག་གྲོལ་ཏེ་གང་བྱུང་
 ཅི་བྱུང་གིས་གཞན་ལ་ཕན་བློགས་བྱེད་ན་འགྲིག་པ་རེད།

བྱང་ན་འཁོར་པ་སྐྱད་ག་ཀྱང་། རྒྱ་ངན་གཞོན་པ་བྱེད་མེད་པས། འདི་ཡིས་སངས་རྒྱས་
 རྗེས་བྲན་སོགས། རྒྱས་ཀྱང་གཡེངས་པར་འགྱུར་བ་མེད། ཅེས་དེ་ལྟ་བུའི་མི་མེད་ལུང་པའི་
 བྲག་ཕུག་ཏུ་ཆོ་སྒོམ་བཏང་གི་སྐྱབ་པ་ཉམས་ལེན་བྱེད་པ་ཞིག་བྱང་ན། བྱང་ན་འཁོར་པ་སྐྱད་ག་
 མེད་ལྟམས་འཆི་བའི་སྐབས་མུ་ངན་གྱི་སྤྲད་ཅོར་རྒྱག་མཁན་དང་། བྲལ་བ་འཆུབ་འཆུབ་དང་ས་
 རྒྱག་བྱེད་མཁན་སྐྱུ་ཡང་མེད་པར་བག་ཐེབས་པོའི་བློག་ནས་འཆི་བ་བློག་ཏུ་བབས་པའི་སྐབས་སྐྱུ་

ཕན་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ཡག་པོ་བྱེད་ཐུབ། འཕྲོ་བ་དང་། གཏོང་ལེན་གྱི་ཉམས་ལེན། ལྟོང་
 ཉིད་གྱི་ལྟོ་བའི་ཉམས་ལེན། ལྷ་གསུམ་ལམ་འབྱེད་ཀྱི་ཉམས་ལེན། དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱུ་རྗེས་
 སུ་བླ་པའི་སྒྲོ་ནས་སྐྱབས་འགྲོའི་དམིགས་མཐོང་བསྐྱེད་ཀྱི་སྒྲོ་གས་དག་སེམས་ཇི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ནའང་
 སྐབས་དེར་འགལ་ཆེན་མེད་པར་ཏུ་ཅང་ཡག་པོ་ཡོང་གི་རེད། སེམས་ལ་ཆགས་སྤང་གྲུགས་ཆེན་པོ་
 སྐྱེ་སྤྱེ་ཆེན་པོ་དང་འཕྲད་ན། ཉམས་ལེན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་ནམས་སྐབས་དེར་མ་བློན་པ་དང་། བློན་
 བློན་འོ་ཟུར་གཅིག་ནས་ནམ་ཏོག་གཞན་སྐྱེས་ནས་དག་སྦྱོར་གནད་དུ་མ་འཁལ་བ་འབྱུང་སྟེ། ང་
 རང་ཆོས་དེ་ལྟ་བུ་ཡོང་ཀྱི་ཁག་པོ་མ་ཟད་ཅི་སྟེ་ཡོང་ཁུལ་བྱས་ནའང་དུས་མཁོན་པར་འཆི་སྐྱེན་ཡོང་
 བའི་ཉེན་ཁ་ཡོད་པས་མཐར་མ་ལྷུང་བ་དགོས། དཔེར་ན། འདྲུ་འཛིས་དཔེན་པ་ཞེས་པ་སོ་སོའི་འདྲུག་
 གནས་དེའི་ནང་སྡོད་ཆུགས་པོ་བྱས་ནས་བསྡད་ན་དེའི་དོན་ཆང་བྱུང་པ་ཡོང་། ལུས་ལ་གྲ་ཆས་གྱོན་
 བས་ཆོས་ནམ་དག་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པའི་ཁུལ་ཡིན་ནའང་། རང་ཉིད་སྡོད་ས་དེར་མ་བསྡད་པར་གང་བྱུང་
 འབྱུང་བསྡད་ན་དཔེན་པ་ཡོང་བའི་ཐབས་བྲལ་བ་རེད། སོ་སོའི་ངོས་ནས་བཏང་སྐྱེལ་རན་པོ་བྱས་པ་ཡིན་ན།
 འཛིག་ཉེན་བྱིམ་པ་ཡིན་ནའང་གང་ལ་གང་འཆམ་འདྲུ་འཛིས་དཔེན་པ། འདོད་ཆུང་ཆོག་ཤེས་ཀྱི་ཉམས་
 ལེན་བསྟེན་བྱུང་པ་ཞིག་དང་། དེ་ལ་བསྟེན་ནས་བྱིམ་པའི་ཆུ་ལ་བྱིམས་དག་བསྟེན་གྱི་བསྐྱབ་བྱིམས་
 ལྟ་བུ་སྤངས་ནས་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ལྟ་བུ་ཉམས་ལེན་བྱེད་ཐུབ་པ་ལ་ཁྱད་པར་མེད། དེ་ལྟ་བུའི་
 ཉམས་ལེན་སུས་ཀྱང་བྱེད་ཐུབ་པའི་ཆུ་ལ་འདི་ལྟར། སྐབས་བྱིམ་དུ་གནས་ནའང་ཐར་པ་ཡོད། འཕགས་
 བོད་ཀྱི་ལྟོན་མར་པ་ལ་སྒྲོགས་བཞིན། །མ་སྐྱབ་རི་མགོར་གནས་ཀྱང་ངན་སོང་ཀྱུ། །འཕྲི་བ་ས་
 ཡི་ཁུང་བྱར་མཆམས་བཅད་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

ལུས་དཔེན་པ་བསྟེན་ཆུ་ལ་ནི། དེ་བས་ཤིན་ཏུ་མདངས་དགའ་བའི། །ནགས་ཆལ་ཆོགས་
 ཆུང་བདེ་སྐྱིད་ཅིང་། །གཡོང་བ་ཐམས་ཅད་ཞི་བྱེད་པར། །བདག་ཉིད་གཅིག་ཕུ་གནས་པར་

བྱ། ཁྱེས་ཀྱི་མཚན་དེ་བས་མདངས་བཟང་བའི་ནགས་ཚལ་ཁྱེ་གིང་མཐུན་ཀྱིན་བདེ་ཐག་ཏུ་སྐྱབ་
ནས་གིང་། བདེ་ཁིང་སྦྱིད་ཅིང་གཡེང་བ་ཐམས་ཅད་ནི་བར་བྱེད་པའི་གནས་སུ་དགེ་བ་སྐྱབ་པའང་
འདྲ་འཛིན་དཔེན་པ་ཡིན་པས། ཆོགས་ཁུང་དུས་སྐྱབ་བྱུ་བ་པོ་ཁྱེས་གོ་ཆོག་པ་འདྲ།

བསམ་པ་གཞན་ནི་ཀྱན་བཏང་སྟེ། བདག་ལ་སེམས་པ་གཅིག་ཕྱ་ཡིས། སེམས་ནི་མཉམ་
པར་བཞག་ཕྱིར་དང་། འདྲལ་བར་བྱ་ཕྱིར་བཅོན་པར་བྱ། ཁྱེས་གནས་དཔེན་པར་ནམ་ཉི་ག་གི་
བསམ་པ་གཞན་ཀྱན་བཏང་སྟེ་བདག་སེམས་གཅིག་ཏུ་གནས་པ་ཡིས་ཁྱེས་བཟོད་ན་ལེགས། བདག་
ལ་སེམས་པ་གཅིག་ཕྱ་ཁྱེས་པ་རང་དོན་གཅིག་ཕྱ་མ་གཏོགས་བསམ་ཀྱི་མེད་པ་ལྟ་བུ་གི་ཉིན་འདྲག་ འོན་
བསྐྱུས་ན། སྟོན་ནས་སྐྱབ་འདོད་པའི་འདོད་པ་དེ་ལ་སྟོ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གཞི་ལ་བའི་སྟོ་ནས་ནི་གནས་
ལ་བཞེན་ནས་ལྟག་མཐོང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཉིན་མོངས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྟོང་དོན་དུ་བཅོན་
པར་བྱ་ཁིང་། བདག་སེམས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པའི་སྟོ་ནས་སེམས་དགེ་བར་མཉམ་པར་བཞག་
པའི་ཕྱིར་དང་འདྲལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་བཅོན་པ་བཞེན་དགོས་ཁྱེས་གདམས་པ་ཡིན་ནོ། །

འཛིན་ཉེན་འདི་དང་པ་རོལ་ཏུ་འང་། འདོད་པ་ནམས་ནི་ཕྱང་ཁྲིལ་བསྐྱེད། འདིར་ནི་
གསལ་དང་བཅིང་དང་གཅོད། པ་རོལ་ཏུ་ནི་དཔྱལ་སོགས་སྐྱབ། ཅེས་འདོད་པས་ཕྱང་ཁྲིལ་
བསྐྱེད་པར་བྱེད་ཚུལ་ལ། ཆོ་འདིར་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་བཞེན་ནས་འཁྲུག་པ་ཤོར་བ་དང་། ཁ་མཁུ་
ཅོད་རྩོག་ལངས་པ། ལྷག་ས་ནས་གསོད་རེས་གཏོང་དགོས་པ་ལྟ་བུ་འབྱུང་ཁིང་། ལྷ་ཅོར་ལ་
བཞེན་ནས་བྲིམས་ཁང་ལ་འགོ་དགོས་པ་དང་། ནང་བཀྱ་མི་གིས་པའི་རིགས་ཡོང་བ་མ་ཟད།
ཆོ་ཕྱི་མ་ནམས་སུ་དེའི་ཀྱིན་གྱིས་ངན་སོང་གི་གནས་ལ་ལྷུང་བའི་ཉིན་ཁ་ཡོད། པ་རོལ་ཏུ་ནི་དཔྱལ་
སོགས་སུ་ཁྱེས་གནས་གཞིའི་སྒྲ་སྒྲུར་ན་ལེགས། འདི་ཡན་ཆད་ཀྱིས་འདོད་པ་སྦྱིའི་སྟོན་བཤད་
ནས་དེ་ལས་སྟོ་ཐག་བསྐྱང་དགོས་ཚུལ་བཞུན་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་ཆོངས་སྦྱོད་ཀྱི་ཉེན་ལ་གནས་

པ་ནམས་ལ་བུད་མེད་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་བཤད་པའི་སྒོ་ནས་གཙོ་བོ་འབྲིག་པའི་འདོད་ཆགས་
 ཀྱི་ཉེས་དམིགས་སམ། མི་ཆངས་སྦྱོད་སྒོ་མ་པའི་ཆངས་སྦྱོད་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ལ་གནས་པར་གདམས་
 པ་ནི། བོ་ཉ་པོ་ཉ་མོ་ཡི་སྒོ་ན། །གང་ཕྱིར་དུ་མར་གསོལ་བཏབ་ཅིང་། །སྤྲིག་པ་ནམས་སམ་གྲགས་
 མིན་ལའང་། །གང་གི་དོན་དུ་མ་འཛེམས་པར། །འཛིགས་པ་ལ་ཡང་བདག་ཞུགས་གིང་། །རྩལ་
 ཀྱང་ཟད་པར་བྱས་ཀྱར་ཏེ། །གང་ལ་ཡོངས་སུ་འབྱུང་པས་ན། །མཆོག་ཏུ་དགའ་འབྱུར་དེ་དག་
 ཉིད། །ཀེང་རུས་ཉིད་ཡིན་གཞན་མིན་ན། །རང་དབང་དང་ནི་བདག་མིན་ལ། །རབ་དུ་འདོད་
 ཅིང་ཡོངས་ཞེན་ནས། །ཅི་ཕྱིར་མུ་ངན་འདས་མི་འགོ། །ཞེས་བག་མ་བསུ་ལེན་ལྟ་བུའི་སྒོ་ན་ལ་
 ཐོག་མར་པོ་ཉ་དང་། བོ་ཉ་མོ་བྲིམ་པས་ལན་པར་ཚུར་བསྐྱལ་ནས་གསོལ་བ་བཏབ་ཅིང་། དེའི་
 ཕྱིར་དུ་རྒྱ་མོར་ཡོངས་སྦྱོད་གསོག་པ་དང་། དེའི་སྦྱང་དུ་ཡོན་ཏན་མེད་ནའང་ཡོན་ཏན་ཡོད་ཁྲལ་
 གྱི་རྒྱན་བཤད་པ་སོགས་སྤྲིག་པ་སྣ་ཆོགས་བྱེད་དགོས་པ་དང་། བྲིམ་ཆང་འགའ་ཞིག་ལ་དམན་
 པའི་ལས་བྱེད་དགོས་པ་ལྟ་བུ་དཀའ་ངལ་འདྲ་མི་འདྲ་ཡོད་རྒྱ་དང་། གྲགས་པ་མིན་པ་དེ་འདྲའང་
 བྱུང་དུ་བསད་དེ་དོན་གང་གི་ཆེད་དུ་འཛེམས་པ་མེད་པར་སྐྱབ་པ་དང་། གང་འདོད་པའི་བག་མ་
 ལྟ་བུ་དེའི་པ་མ་དབང་བཅན་པ་བྲོ་གདུམ་ཅན་ཡིན་ནའང་འདོད་པས་གདུང་སྟེ་འཛིག་པའི་ཉེན་ཁ་
 དུ་མ་ལ་ཞུགས་གིང་། རྩལ་ཀྱང་ཟད་པར་བྱས་ཀྱར་ཏེ་ཞེས་འགོ་སོང་ཆེན་པོ་གཏོང་དགོས་པ་སོགས་
 དེ་ལྟ་བུའི་སྤྲུག་བསྐྱལ་ཀྱན་བྱུང་དུ་བསད་ནས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་དོན་བུད་མེད་ལྟ་བུ། ཡུལ་གང་
 ལ་ཡོངས་སུ་འབྱུང་པས་ན་མཆོག་ཏུ་དགའ་བར་འབྱུར་བ་དེ་དག་གི་གནས་ཚུལ་ལ་ཞིབ་དུ་དཔྱད་ན།
 ཀེང་རུས་ལ་གཤམ་གསུམ་གྱིས་གཡོགས་པ་གོང་དུ་ལུས་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་བཤད་པའི་སྐབས་བཞིན་མི་
 གཙང་བའི་རྩལ་འདུས་པ་ཙམ་ཞིག་མ་གཏོགས་རང་བཞིན་གྱི་བཟང་བ་དང་། མཛེས་པ་ཡིད་དུ་
 འོང་བ་སྤྲུག་པ་ཞིག་མིན། ཡང་ན། དེ་ལྟ་བུའི་རྩལ་འདུས་པ་ཞིག་དང་། དེ་ཡང་གཞན་གྱི་རྒྱུན་

ལ་བརྟེན་པ་ཞིག་ལས། རང་དབང་གི་སྒོ་ནས་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཞིག་ཏུ་གྱུབ་མེད་ལ། རང་དབང་
དུ་སྒྲིད་ཀྱི་ཡོད་པ་ཞིག་དང་། བདག་ཏུ་བཟུང་སྟེ་དབང་བ་ཞིག་ཀྱང་མིན། ཡང་ན། རང་དབང་
བ་བདེན་པའི་མངོས་པ་མིན་ལ། བདག་ཏུ་བཟུང་ནས་པ་ཡང་མིན། དེ་ལྟར་དོན་ཆེན་ཆེན་ཆེན་པོ་
འགྲུབ་ཀྱི་མེད་པ་ཞིག་ལ་འདོད་པས་ཡོངས་སུ་ཞེན་པས་མགོ་འཁོར་ནས་གཏན་དུ་བདེ་བའི་ཐར་
པ་ལ་ཅིའི་སྤྱིར་མི་འགོ་ཞེས་པ་མིན་ནམ་སྟེ་མོ། །

གང་ཞིག་དང་པོ་འབད་དེ་བཏེག་ །དངས་ཀྱང་ངོ་ཆས་འོག་ཏུ་ལྟ། །སྒྲིན་ནི་མཐོང་ངམ་
མ་མཐོང་ཡང་། །གོས་ཀྱིས་གདོང་ནི་གཡོགས་པར་འགྱུར། །ཞེས་ཐོག་མར་འབད་པ་ཆེན་པོས་
གདོང་ཡར་བཏེག་ནས་དངས་ཀྱང་ངོ་ཆས་བཅིངས་ཏེ་གདོང་མི་བསྟན་པར་འོག་ཏུ་ལྟ་བར་བྱེད་
མཁན་དེ། །སྒྲིན་མཐོང་ངམ་མ་མཐོང་ཡང་རུང་ཀྱང་གར་གྱི་ཡུལ་ཆོས་ལ་བག་མ་བསུ་ལེན་བྱེད་
པའི་སྐབས་གདོང་རས་ཀྱིས་གཡོགས་པ་བཞིན་དེ་ལྟ་བུའི་གོས་ཀྱིས་གདོང་ནི་གཡོགས་པར་འགྱུར་
ཞིང་། །བྱོད་ཉོན་མོངས་པའི་གདོང་དེ་ནི། །ད་ལྟ་མངོན་སུམ་གྱུར་པ་བཞིན། །བྱོན་ཏེ་ཀྱིས་
བསལ་བྱས་མཐོང་ནས། །ད་ལྟ་ཅི་སྤྱིར་འབྱེད་བར་བྱེད། །ཅིས་གང་ཞིག་མཐོང་ན་བྱོད་ཆགས་
པས་གདུང་སྟེ་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་པའི་གདོང་དེ་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་བཏང་སྟེ་བྱོན་ཏེ་ཀྱིས་གོས་བསལ་
བར་བྱས་ནས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་དེའི་ཆོན་བྱོད་འབྱེད་བ་སྟེ་བྱོས་འགོ་རྒྱ་ག་ལ་ཡོད། །སྒྲིན་
བྱོད་ཀྱིས་མཐོང་བའི་དོན་དུ་དཀའ་ངལ་དུ་མ་བྱུང་བས་ད་ཀྱིས་རྩ་ཆེན་པོ་བྱེད་པའི་གདོང་དེ་གཅིག་
པ་རང་ཡིན་པས་རོའི་གདོང་དེ་ལའང་བྱོད་ད་དུང་ཆགས་དགོས་སོ། །

དེ་བཞིན་དུ། །གཞན་རྣམས་མིག་གིས་ལྟ་ན་ཡང་། །གང་ཞིག་ཡོངས་སུ་བསྐྱུང་གྱུར་པ། །ཇི་
སྒྲིད་དེ་ནི་དེས་ཟ་ན། །ཤེས་སྒྲུབ་ཅན་བྱོད་ཅིས་མི་བསྐྱུང་། །ཞེས་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་རང་གི་བྱུང་མེད་
དེའི་གདོང་ལ་མིག་གིས་ལྟ་ནའང་། །ཕྱག་དོག་གི་དབང་ལས་སེམས་ལ་མི་བདེ་བ་བྱས་ནས་ཡོངས་

སྤྱ་བསྐྱུང་བར་འགྱུར་བའི་གནས་དེ་དྲུས་ནམ་ཞིག་དེའི་རོ་བྱ་ཤོད་སོགས་ཀྱིས་ཟ་བའི་ཆོ་ན་སེར་སྒྲ་
ཅན་ཁྱོད་ཀྱིས་ཅིས་མི་བསྐྱུང་སྟེ་བསྐྱུང་དགོས་ཏེ། རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ག་ཡི་ཡུང་པོ་འདི་མཐོང་ནས། །བྱ་ཤོད་དང་གཞན་ཟ་བྱེད་ན། །གཞན་གྱི་ཟས་ལ་མེ་
ཏོག་གི། །ཕྱིང་བ་ཅན་གྱིས་མཆོད། །ཅིས་མཐར་གཏུགས་ན་བྱུང་མེད་ལྟ་བུའི་ལུས་དེ་བྱ་
ཤོད་དང་གཞན་གཅན་གཟན་ལ་སོགས་པའི་ཟས་ལྟ་བུར་གྱུར་ཡོད་པས། །གཞན་གྱི་ཟས་ལ་མེ་ཏོག་
གི་ཕྱིང་བ་དང་། ཅན་གྱི་གྱིས་མཆོད་པ་དང་མཚུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

རུས་གོང་ཉིད་དུ་མཐོང་ནས་ནི། །མི་འགྲུལ་ཡང་ནི་ཁྱོད་སྐྱག་ན། །རོ་ལངས་བཞིན་དུ་
འགའ་ཡིས་ཀྱང་། །བསྐྱོད་པར་གྱུར་ན་ཅིས་མི་འཇིགས། །ཞེས་དཔེར་ན། །སྒྲ་ཁང་གི་འགྲམས་
སྟོན་ནང་ལ་མའི་རུས་སྒྲོམ་ལྟ་བུ་གཡོ་འགྲུལ་བྱེད་རྒྱ་མེད་ནའང་། །དེ་མཐོང་དུས་ཕྱན་བུ་མི་བདེ་
བ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད་པ་ཡིན་ན། །རོ་ལངས་བཞིན་དུ་རུས་གོང་པགས་པས་གཡོགས་པ་འགྲུལ་སྐྱོད་
ཅན་དེ་ལ་རྒྱ་མཚན་ཅིས་མི་འཇིགས་ཏེ་འཇིགས་དགོས། །རོ་འགྲུལ་བསྐྱོད་མི་བྱེད་མཁན་དེར་
ཡང་ཞེད་སྐྱོང་བྱེད་པར་མ་ཟད། །དེ་ལངས་ན་དེ་བས་ཀྱང་འཇིགས་སྐྱག་ཆེན་པོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། །རོ་
ལངས་དགོས་པ་ཡང་དེ་ནང་ནམ་ཤེས་འདྲུ་ལ་ནས་རོ་དེ་བསྐྱོད་པ་ལས། །གཞན་རྒྱ་མཚན་མེད།
འདི་ལྟར་བསམས་དུས་ང་ཆོའི་ཡུང་པོ་འདི་ཡང་ནམ་ཤེས་ཀྱི་དབང་ལས་གཡོ་བ་ཡིན་སྟབས། །དོན་
དུ་རོ་ལངས་ལྟ་བུ་ཆགས་ཡོད། །དོབ་སྟེ་མི་འདྲ་ཆགས་པོ་མཛེས་པ་དེ་བསམ་སྒྲོ་ཞིབ་དུ་བཏང་དུས།
མི་དེའི་མགོའི་ཀ་ལའི་དབྱིབས་དང་ཆགས་ཚུལ། །མིག་གི་ཐད་ཀ་དེར་ཀ་ལའི་ཀོང་ཀོང་ཨི་ཁུང་
ཆེན་པོ། །ཁའི་འགྲམ་ཐག་རིང་པོ། །སྒྲ་ཁང་གི་བྱག་པ་རྒྱུང་རྒྱུང་ཡོད་པ་དེ་ནམས་ཀྱི་དོན་སྦྱི་ཡིད་
ལ་གར་བར་བྱས་ཏེ་བསམ་སྒྲོ་བཏང་ན། །སེམས་ལ་ཕྱན་བུ་མི་བདེ་བ་ཞིག་དང་། །དེང་སྐབས་སྒྲོག་
དཔར་ནང་སོ་སོའི་ལག་པའི་རུས་པ་དེ་ནམས་གསལ་པོར་མཐོང་དུས་མི་བདེ་བའི་ཆོར་བ་བྱུང་མཚར་

ཞིག་འདུག་གམ། སྤྱགས་ནས་རང་བཞིན་དེ་ལས་མ་འདས་པ་དཔེར་ན། ང་ཚོའི་ཕྱི་ལ་གཡོགས་
པའི་གྲོན་གོས་དེ་ཡར་བསལ། དེ་ནས་པགས་པ་དེ་ཡར་བསལ། དེ་ནས་ག་ནམས་ཀྱང་བསལ་ན་
ལུས་ཀྱི་སྤིང་པོ་འམ་མཐར་གདུགས་དུས་རུས་སྒྲོམ་དེ་རང་ལ་འདྲ་མིན་སྒྲ་ཚོགས་གཡོགས་ཏེ་མངོས་
པར་སྤང་བ་ཞིག་ལས་མེད་སྟབས། འདིར་རུས་པ་ལ་བདག་ཚུ་ལ་འདི་གསུངས་པ་འདྲ།

གང་ལ་གཡོགས་ཀྱང་འདི་ཆགས་པ། །དེ་མ་གཡོགས་ན་ཅིས་མི་འདོད། །དེ་ལ་དགོས་
པ་མེད་ན་ནི། །གཡོགས་པ་ལ་ནི་ཅི་ཕྱིར་འབྱུང། །ཅིས་ལུས་གང་ལ་གོས་བཟང་པོས་གཡོགས་
པ་དེ་ལ་ཆགས་པ་སྦྱིས་ན། དུར་བྲོད་ལྟ་བུར་དེ་མ་གཡོགས་པའི་ལུས་ལ་སྒྲག་པར་དུ་ཆགས་དགོས་
ཚོད་ལ་བྲོད་ཅིས་མི་འདོད་དེ་འདོད་དགོས། དུར་བྲོད་ཀྱི་རོ་དེ་སྒྲག་བྱོ་བའི་ངང་ཚུ་ལ་དུ་བཅི་བའི་
ལུས་དེ་ལ་མི་འདོད་ཅིང་ཆགས་དོན་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི། དེའི་རྒྱ་གསོན་པའི་སྐབས་གོས་ཀྱིས་
གཡོགས་པའི་ལུས་དེ་ལ་ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་འབྱུང་ཅིང་ཅི་བར་བྱེད་དེ། དེ་ཡང་མི་གཙང་བའི་རང་
བཞིན་དུ་མ་ཚུངས་པས་སོ། །

ཟས་ནི་གཅིག་ཕུ་ཉིད་ལས་ནི། །བཤང་དང་ཁ་ཚུ་བྱུང་གུར་ན། །དེ་ལས་བཤང་ལ་མི་
དགའ་ཞིང་། །ཁ་ཚུ་ལ་བྲོད་ཅི་ཕྱིར་དགའ། །ཞེས་དེ་བཞིན་དུ་རྒྱ་ཟས་གཅིག་ལས་བྱུང་བའི་འབྲས་
བུ་བཤང་བ་དང་། ཁ་ཚུ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་བཤང་བ་ལ་མི་དགའ་ཞིང་། ཁ་ཚུ་ལ་བྲོད་ཅིའི་ཕྱིར་
དགའ་སྟེ་རྒྱ་དང་ལུས་གཅིག་ལས་བྱུང་བ་མ་ཚུངས་པས་སོ། །ཤིང་བལ་རེག་ན་འཇམ་པ་ཡི། །རྒྱས་
ལ་དགའ་བར་མི་བྱེད་པར། །དྲིང་འཇག་པ་མ་ཡིན་ཞེས། །འདོད་ལྡན་མི་གཙང་བ་ལ་སྒྲིངས། །ཞེས་
རྒྱ་དང་ངོ་བོའི་རྒྱས་མི་གཙང་བ་མིན་པ་ཤིང་བལ་ལ་རེག་ན་རེག་བྱ་འཇམ་པ་དེ་འདྲ་ལ་ཆགས་པ་
དང་དགའ་བར་མི་བྱེད་པར། མི་གཙང་བའི་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱལ་པ་འདི་འདྲ་ཞིག་ལ་ཡིད་དུ་འོང་བའི་
ནམ་པར་བཞུས། ད་དུང་དྲིང་བ་འཇག་བཞིན་དུ་འཇགས་པ་མ་ཡིན་པ་ལྟ་བུར་བཞུས། མི་གཙང་

བཡིན་བཞིན་དུ་གཙང་ཁིང་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཞིག་དུ་ལྟ་བུའི་འདོད་ལྡན་གྱི་སྒྲུབ་པ་དག་ནི་མི་གཙང་བ་
ལ་སྒྲིངས་པ་ཁོ་ནར་ཟད་དོ། །

འདོད་ལྡན་ངན་པ་སྒྲིངས་པ་ནམས། །ཤིང་བལ་རེག་ན་འཇམ་པ་ལའང་། །ཉལ་པོ་བྱ་
བར་མི་རྒྱས་ཞེས། །དེ་ལ་སྒྲོ་བ་དག་དུ་བྱེད། །ཅེས་འདོད་ལྡན་ངན་པ་སྒྲིངས་པའི་དབང་དུ་སོང་
བ་ནམས་ཤིང་བལ་ལས་གྲུབ་པ་རེག་ན་འཇམ་ཁིང་ཡིད་དུ་འོང་བ་མི་གཙང་བའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་
པ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་འདོད་པ་བསྟེན་ཏེ་ཉལ་པོ་བྱ་བར་མི་རྒྱས་ཞེས་དེ་ལ་སྒྲོ་བ་དག་དུ་བྱེད་པ་ནི་མི་གཙང་
བ་ལ་ཆགས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །

གལ་ཏེ་མི་གཙང་ཆགས་མེད་ན། །རུས་གཟེབ་རྒྱས་པས་སྒྲེལ་བ་ལ། །ཤལ་འདམ་གྱིས་
ཞལ་ཞལ་བྱས། །གཞན་ཁྲིད་ཅི་ཕྱིར་པང་དུ་འཁྱུད། །ཅེས་རུས་གཟེབ་རྒྱས་ལས་ཞེས་པ་ལས་
རུས་གཟེབ་རྒྱས་པས་ཞེས་བཤད་ན་རྩང་ཟད་ལེགས་ཤིང་། །མི་གཙང་བ་ལ་ཆགས་པ་མེད་ཅི་ནའང་
དེ་འཐད་པ་མིན་ཏེ། །རུས་པའི་གཟེབ་རྒྱས་པས་སྒྲེལ་བ་ཤལ་འདམ་གྱིས་ཞལ་ཞལ་བྱས་པ་སྟེ་བྱུགས་
པའི་གཞན་གྱི་ལུས་མི་གཙང་བ་ལ་ཁྲིད་ཅི་ཕྱིར་པང་དུ་འཁྱུད་པར་བྱེད་དེ་བྱེད་མི་རིགས་སོ། །

ཁྲིད་ཉིད་མི་གཙང་མང་ཡོད་པ། །དེ་ཉིད་ལ་ཁྲིད་གཏན་སྒྲིད་ཅིང་། །མི་གཙང་རྒྱལ་བ་
གཞན་དག་ལའང་། །མི་གཙང་བརྟམ་པས་འདོད་པར་བྱེད། །ཅེས་ཁྲིད་མི་གཙང་བ་ལ་ཞེན་པ་
ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། །རང་ཉིད་ཀྱང་མི་གཙང་བའི་རྒྱལ་བ་དེ་ཉིད་གཏན་དུ་སྒྲིད་ཅིང་། །མི་གཙང་བའི་
རྒྱལ་བ་གཞན་དག་ལའང་བརྟམ་པའམ་ཆགས་པས་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་སྒྲིད་པར་འདོད་པས་སོ། །

བདག་ནི་ཤ་འདི་ལ་དགའ་ཞེས། །རེག་དང་བརྟམ་བར་འདོད་ན་གོ། །སེམས་མེད་པ་ལི་རང་
བཞིན་གྱི། །ཤ་ནི་ཁྲིད་ཀྱི་ཅིས་མི་འདོད། །ཅེས་ཡང་བདག་མི་གཙང་བའི་རྒྱལ་བ་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་
འདི་ལ་ཆགས་པ་མིན་པར། །གཞན་ཤ་ཆགས་པ་སོགས་ཡིད་དུ་འོང་བའི་ཤ་དེ་ལ་ཆགས་ནས་རེག་དང་

བཏུ་བར་འདོད་པ་ཡིན་ཟེར་ན། སེམས་མེད་པའི་རོ་ཡི་ག་དེ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཅིས་མི་འདོད་དེ། ཁྱོད་ག་
ཙམ་ལ་འང་ཆགས་རིགས་པ་ལ་དེ་ཁྱོད་ཀོ་སྟེ་ཁྱོད་ནི་ཅིའི་ཕྱིར་མི་ཆགས་གིང་མི་འདོད་ཅིས་པའོ། །

འདོད་པའི་སེམས་གང་ཡིན་པ་དེ། །རེག་དང་བཏུ་བར་མི་རྒྱས་ལ། །གང་ཞིག་རྒྱས་དེ་
ཤེས་པ་མིན། །དོན་མེད་འབྱུང་དེས་ཅི་ཞིག་བྱ། །ཞེས་གཙོ་བོ་ལུས་ལ་ཆགས་པ་མིན་པར། དགའ་
པོ་བྱེད་སའི་ཡུལ་དེའི་སེམས་ཀྱི་བརྟེན་གདུང་ལ་ཆགས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། འདོད་པའི་སེམས་གང་ཡིན་
པ་དེ་ནི་རེག་པར་བྱེད་རྒྱ་མེད་ཅིང་། བཏུ་བར་བྱེད་རྒྱ་ཡང་མེད་ལ། རེག་པ་དང་བཏུ་བར་རྒྱས་
པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཤེས་པ་མིན་པས་དོན་མེད་ལུས་ལ་འབྱུང་པ་དེས་ཅི་ཞིག་བྱ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཡུལ་
བྱུང་མེད་ལྟ་བུར་ཆགས་སེམས་སྟེ་དུས་ག་ལ་ཆགས་སམ་སེམས་ལ་ཆགས། སེམས་ལ་ཆགས་
མི་འོས་ལ། གནི་མི་གཙང་བ་ཡིན་པས་ཆགས་པར་མི་འོས་སོ་ཞེས་པ་སྟེ། སྤྱིར་ན་ཞེན་ཆགས་
སྟེས་དུས་རྒྱ་མཚན་ཡང་དག་པ་དམིགས་བསལ་མི་དགོས་པར། བཟང་ཆ་རྩལ་ཟད་ཞིག་ཡོད་པ་
དེ་ལ་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་ནམ་པར་རྟོག་པས་སྒྲོ་བཏགས་ཏེ་བརྒྱ་ཆའི་བརྒྱ་བཟང་པོ་ལྟ་བུ་ལ་བཏུས་
ཏེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཞེན་པའི་སྒྲོ་ནས་ཆགས་སེམས་སྟེ་བཞིན་ཡོད། ང་རང་ཆོར་རང་དབང་པའི་
ཡིད་དུ་འོང་བ་ཡུལ་དེའི་ཕྱགས་ནས་སམ། ཞེ་ཐག་པ་ནས་དང་རྩ་བ་ནས་བཟང་པོ་ཡིན་པ་ཞིག་སྤང་
བ་ལ་ཤར་ཞིང་། དེ་ལྟར་ཞེན་པའི་སྒྲོ་ནས་ཆགས་སེམས་སྟེས་པའི་སྒྲོ་དེར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འཛིན་
པའི་ལོག་འཛིན་གྱིས་བསྐྱད་པ་ཡིན་པས། མཐའ་བཀག་ནས་འདི་དང་འདི་གང་ལ་ཆགས་འདུག་
གམ་ཞེས་བཏགས་དོན་འཆོལ་བ་ལྟ་བུས་བཙལ་ན། ཆགས་སེམས་དེ་ཁ་སྐྱོངས་པ་ལས་མ་འདས།
ང་རང་ཆོས་ཁོང་ཁྱོ་ལྟ་བུ་སྟེས་ན། དཔེར་ན། ཕུན་ཚོགས་ཟེར་མཁན་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་ཁོ་མི་ཏ་ཅང་
ཐབས་སྤྱུག་རེད་བསམ་པ་ལྟ་བུའི་སྒྲོ་ནས་མི་ཁོ་དང་ཁོ་ཞེས་ངར་ངར་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ། ལམ་
སང་སེམས་ཀྱིས་དྲི་བ་ཞིག་དྲིས་ན། ཁོང་ཁྱོ་སྟེ་ཡུལ་མི་དེ་གང་དུ་འདུག་གམ། ཁོའི་ལུས་སམ་

ཡང་ན་སེམས་ལ་ཟེར་གྱི་ཡོད། ཁོའི་ཡུང་པོ་གང་ཞིག་ལ་འཛིན། ཁོའི་སའི་ཁམས་དང་ཚུའི་
ཁམས། ཡང་ན། མའི་ཁམས་ལ་ཟེར་གྱི་ཡོད་དམ་དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲོ་ནས་ཞིབ་དུ་དཔྱད་དུས་མཇུ་བ་
མོ་འཇུགས་ས་གང་ཡང་མེད་པར་ཁ་སྐྱོངས་པའི་བཟོ་ལྟ་བུ་ཡོང་གི་འདུག་པ་བཞིན། འདིར་ཡང་
འདོད་ཆགས་ཤུགས་དྲག་པོ་ཞིག་སྐྱེས་པའི་ཚེ། སྤྱི་སྒྲོ་མ་སྒྲོ་ནས་ཡིད་དུ་འོང་བ་ལིང་ལིང་ཞིག་
ཤར་བ་ལྟར་དུ་ཞེན་ནས་ཆགས་པ་ཡིན་ཀྱང་། ཡིད་དུ་འོང་བའི་ཆ་གང་འདྲ་ཞིག་འདུག་ཅེས་བཅུ་ལ་
ན་ལན་རྒྱག་རྒྱ་པ་ལ་ཆེར་མེད། དེ་འདྲའི་ཐོག་ནས་བསམ་ན་འདོད་ཆགས་ཁ་སྐྱོ་བ་ལ་པན་པ་ཡིན།

མི་གཙང་རང་བཞིན་གཞན་གྱི་ལུས། མི་རྟོགས་འོ་མཆར་མི་ཆེ་ཡི། །རང་ཉིད་མི་གཙང་
ཉིད་ཡིན་པར། རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་འོ་མཆར་ཆེ། ཞེས་མི་གཙང་བའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་
གཞན་གྱི་ལུས་མི་གཙང་བའི་རང་བཞིན་དུ་མི་རྟོགས་པ་དེ་ནི་འོ་མཆར་མི་ཆེ་ཡི། རང་ཉིད་མི་
གཙང་བ་ཉིད་ཡིན་པར་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་བ་འོ་མཆར་ཆེན་པོ་རེད། ཅས་ཟུར་བུ་ལྟར་གསུངས་
པ་སྟེ། རང་གི་ལུས་ལྟ་བུ་ལ་དཔྱད་ན། རང་གི་སྤང་བ་དག་སྟེ་སྤངས་པའི་སྒྲོ་ནས་ཡིད་དུ་འོང་
བ་ཞིག་དུ་བརྟུན་ཏེ་འཛིན་ཏེན་ཐ་སྟོན་ལ་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་ཞིག་འཐད་རྒྱ་ཡོད་མོད། ཞིབ་དུ་
དཔྱད་ན་མི་གཙང་བའི་རྒྱལ་པ། མི་གཙང་བའི་གོང་བུ། རྒྱ་ལ་བརྟགས་ནའང་མི་གཙང་བ་པ་
མའི་ཁུ་ཁྱག་ལས་སྐྱེས། དཔེར་ན། པ་མའི་ཁུ་ཁྱག་དེ་ས་ཆ་ལྟ་བུར་བོར་ཡོད་ན་དེ་སྐྱུག་བྱོ་བ་ཞིག་
དང་། མི་གཙང་བའི་འདུ་ཤེས་སྐྱེ་རྒྱ་ལས་དེ་ལ་ཡིད་དུ་འོང་བའི་སྒྲོ་གང་ནས་སྐྱེ། ད་ལྟའི་ཡུང་
པོའི་འོ་པོ་འཇུག། རང་བཞིན་ལ་བརྟགས་ནའང་ལུས་ཀྱི་ཆ་མགོའི་སྤྱི་གཙུག་ནས་ཀྱང་མཐེལ་གྱི་
བར་ལ་མི་གཙང་བའི་རྫས་འབའ་ཞིག་རེད། ཤ་དང་པགས་པ་དང་རུས་པ་དེ་ནམས་ལ་བསམ་སྒྲོ་
བཏང་ན་སྐྱུག་བྱོ་བ། དཔེར་ན། ཀྱང་པའི་ལོགས་ཀྱི་ཤ་རོ་ལྟ་བུ་ཚུར་བཀོག་ནས་ཡུད་ཅམ་བཞག་ན།
གང་མཆོམས་ཤིག་ནས་སྐམ་པོ་མཁྱེགས་པོ་ཞིག་ཆགས་ཀྱི་འདུག དེ་བཞིན་དུ་ལུས་ཀྱི་ལྷན་པའི་

འགོ་སྤངས། གཟུགས་པོའི་ནང་སྤྱོད་ནམས་དཔར་བརྒྱབ་སྟེ་གཟུགས་མཐོང་སྟོག་བརྒྱན་ནང་མཐོང་
སྐབས་ཞེད་སྤང་དང་མི་བདེ་བ་ཡོང་གི་འདུག །ཨེམ་ཆེ་ལྟ་བུ་སྟོ་གོམས་པ་ཆོར་མི་བདེ་བ་གང་
ཡང་མེད་ནའང་། དཔེར་ན། གཤགས་ལས་བྱེད་སྐབས་ཁྲག་ཐོར་བ་དེ་ཆོ་མི་གཙང་བ་སྐྱུག་པོ་
བ་དོར་བྱ་ཞིག་གི་འདུ་ཤེས་ཡོད་སྐབས། སྤྲོ་ཁུང་ནང་དམིགས་བསལ་གྱི་གྲོན་གོས་གཙང་མ་
དང་འབྲུ་བདེ་བ་ཞིག་དང་། ཟ෍་ལ་ཐོན་སྐབས་དམར་རེ་ཙ་རེ་མེད་པར་ཡོང་དགོས་དོན་ཅ་བའི་
དམར་རེ་ཙ་རེ་དེ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་དོར་བྱ་ཞིག་ལས། འདོད་བྱ་མིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་བསྐྱབ་
པའི་དོན་དུ་ཆ་རྒྱན་འཛོམས་པོ་དང་འདྲ་ཆགས་པོ་བཟོས་པ་རེད།

དེ་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་། བདེ་བ་སྦྱེད་བྱས་པ་ཞིག་ཡོད་ན་དེ་ལྟར་བྱེད་དགོས་དོན་མི་
འདུག །ལྷས་འདིའི་འབྲས་བུ་པལ་ཆེར་བཤང་གཅི་གཉིས་ལྟ་བུ་རེད། ཉིན་རེ་བཞིན་དུ་ང་
རང་ཆོས་ཟས་ལ་ཡོངས་སྤྱད་ནས་མི་གཙང་བ་བཤང་གཅི་གཉིས་བཟོ་བཞིན་ཡོད། ད་ལྟ་ང་
རང་ཆོ་འདྲ་ཆགས་པོ་བྱས་ཏེ་མི་རེ་ངོ་རེའི་ཁོག་པའི་ནང་ལ་དྲི་མ་ཞིམ་པོས་བརྒྱངས་ནས་གཙང་
མ་འདྲ་བར་བསྐྱད་ཀྱང་ངོ་ཐོག་ཁོག་པ་འདིའི་ནང་མེར་འབྲེལ་ལེར་བསྐྱད་ཡོད་པས། མི་གཙང་
བའི་རྒྱལ་པ་ཤ་རུས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཙམ་དུ་མ་ཟད། གསང་སྟོང་ནང་ལ་འདོར་རྒྱུའི་མི་གཙང་བ་
དེ་ང་ཆོའི་གྲོད་པའི་ནང་འབྲེར་ནས་བསྐྱད་ཡོད། དེས་ན་ལྷས་འདི་མི་གཙང་བའི་རྒྱལ་པ་དང་
མི་གཙང་བའི་གོང་བུ། མི་གཙང་བ་སྐྱུན་བྱེད་ཡིན་པར་བསམ་སྟོ་འཁོར་བའི་ཆོ། འདི་ཡིད་
དུ་འོང་བ་ཅ་ཆེན་པོ། རེན་ཐང་བུལ་བ་ཞིག་ཁོ་རང་གི་རྩ་ཀྱི་རང་བཞིན་གང་གི་ཆ་ནས་ཀྱང་
མེད། བཙོག་པ་ཞིག་མཐོང་ན། སྤྲོ་ཁུང་བཀག་ནས་སོ་སོ་དེ་ལས་ཐག་བསྐྱངས་བའི་སྤང་བ་
ཤར་གྱི་ཡོད་མོད། ངོ་ཐོག་དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་ལས་མ་འདས་པ་རེད། འོན་ཀྱང་འདིས་
དོན་ཆེན་སྐྱབ་པའི་ཆ་ནས་བསམ་ན། ཉེན་བྱས་པ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ཡིན།

སྤྱིན་བྲལ་ཉི་ཟེར་གྱིས་སྤྱེ་བའི། །པར་གཞིན་ལྷ་སྤངས་ནས་ནི། །མི་གཙང་ཞེན་པའི་
 སེམས་ཀྱིས་ནི། །མི་གཙང་གཟེབ་ལ་ཅིའི་སྤྱིར་དགའ། །ས་སྤྱོགས་མི་གཙང་གིས་གོས་པ། །གལ་
 ཏེ་རེག་པར་མི་འདོད་ན། །གང་ལས་དེ་ནི་བྱུང་བ་ཡི། །ལུས་ལ་ཇི་ལྟར་ཁྱོད་རེག་འདོད། །ཅེས་
 པར་གཞིན་ལྷ་ཡིད་དུ་འོང་བ་དེ་སྤངས་ནས་མི་གཙང་བ་ལ་ཞེན་པའི་སེམས་ཀྱིས་མི་གཙང་བའི་གཟེབ་
 ལ་ཅིའི་སྤྱིར་དགའ་སྤྱོད་དགའ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་མེད་ཅིང་། །ས་སྤྱོགས་མིན་པར་ས་སོགས་ཞེས་
 སྤྱིར་ན་ལེགས། །ས་དང་སོགས་སྤྱིས་བསྐྱུས་པའི་གོས་ལ་སོགས་པ་མི་གཙང་བས་གོས་པར་གྱུར་ན།
 དེ་ལ་རེག་པ་ཙམ་ཡང་མི་འདོད་པ་བྱེད་སའི་མི་གཙང་བ་དེ་ཉིད་རྟོན་གང་ལས་བྱུང་བའི་ལུས་དེ་ལ་ཇི་
 ལྟར་ཁྱོད་རེག་པར་འདོད་དེ་རེག་པར་འདོད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཙང་མི་འདུག་ཅེས་པའོ། །

གལ་ཏེ་མི་གཙང་ཆགས་མེད་ན། །མི་གཙང་ཞིང་ལས་བྱུང་གྱུར་ཅིང་། །དེ་ཡིས་ས་
 བོན་དེས་བསྐྱེད་པ། །གཞན་ཁྱོད་ཅི་སྤྱིར་པར་དུ་འཁྱུད། །ཅེས་ཐོག་མར་པ་མའི་ཁྲ་ཁྲག་མི་གཙང་
 བའི་རྣམས་འདུས་པའི་ཐོག་ནས་མ་ཡི་མངལ་མི་གཙང་བའི་ཞིང་དེར་ཟླ་དགུ་འོ་བཅུ་གནས་ཤིང་།
 ཁྲ་ཁྲག་གི་རྣམས་དེ་ཡིས་ས་བོན་བྱས་ནས་དེས་བསྐྱེད་ཅིང་མངལ་ནས་བྱུང་ནས་ཀྱང་མི་གཙང་བའི་
 རང་བཞིན་དུ་གྲུབ་པའི་གཞན་གྱི་ལུས་ལ་མི་གཙང་བའི་རྣམས་ཀྱིས་གང་བ་ཤེས་བཞིན་དུ་དུང་ཁྱོད་
 ཀྱིས་གཅེས་གཅེས་ལྟར་ཅིའི་སྤྱིར་པར་དུ་འཁྱུད་པར་བྱེད་དེ་བྱེད་མི་རིགས་སོ། །

མི་གཙང་ལས་བྱུང་མི་གཙང་སྤྱི། །རྒྱུང་དུ་འོང་ཁྱོད་འདོད་མི་བྱེད་ལ། །མི་གཙང་
 མང་པོའི་རང་བཞིན་ལུས། །མི་གཙང་སྤྱིས་པའང་འདོད་པར་བྱེད། །ཅེས་དཔེར་ན། །བཤང་
 གཅི་མི་གཙང་བའི་ཁྱོད་ཀྱི་སྤྱིན་བྲལ་སྤྱིའི་མི་གཙང་བ་རྒྱུང་དུ་འོང་ཁྱོད་ཀྱིས་འདོད་པར་མི་བྱེད་ན། །མི་
 གཙང་བ་མང་པོ་འདུས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་མི་གཙང་བ་སྤྱིར་པར་བྱེད་པ་དེ་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་རྒྱ་
 མཚན་ཅིའི་སྤྱིར་ཡིད་འོང་དུ་འདོད་པར་བྱེད་ཀྱི་ཡིད་དེ་བྱེད་མི་རིགས་སོ། །

ཁྱོད་ནི་རང་ཉིད་མི་གཙང་ལ། ཁྱོད་མི་བྱེད་པར་མ་ཟད་གྱི། མི་གཙང་རྒྱལ་བ་མི་གཙང་
ལ། བཀའ་པས་གཞན་ཡང་འདོད་པར་བྱེད། ཅེས་ཁྱོད་གྱིས་མི་གཙང་བ་ལ་ཁྱོད་པར་མི་བྱེད་
པ་མ་ཟད། མི་གཙང་བའི་རྒྱལ་བ་མི་གཙང་བ་གཞན་ལ་འང་བཀའ་ཆགས་གྱིས་འདོད་པ་བྱེད་གྱི་
ཡོད། ག་བྱར་ལ་སོགས་ཡིད་འོང་དང་། འབྲས་ཆན་དག་གམ་ཚོད་མ་འང་རུང་། ཁར་བཅུག་
ཕྱིར་ཕྱར་བོར་བ་ཡིས། ས་ཡང་མི་གཙང་བཅོག་པར་འགྱུར། ཞེས་ག་བྱར་ལ་སོགས་པ་ཡིད་
དུ་འོང་བའི་རྗེས་ཁ་ཟས་ཇི་འདྲ་ཞིག་ཡོད་ནའང་། དེ་ཁ་ལ་བཅུག ཟུམ་བཞག སོས་ཕྱན་བྱ་
བཞུད་ནས་ས་ལ་བོར་ན། ས་ཡང་མི་གཙང་བ་བཅོག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། རྗེ་མ་
སྟོང་རྗེ་པོ་ཞིག་གི་ནང་ལ་ཡོད་པའི་ཟས་དེ་ཁའི་ནང་དུ་བཅུག་སྟེ་བཅགས་བཅགས་བྱས་ནས་མར་
གཡུགས་པ་ཡིན་ན། མི་གཙང་བ་སྐྱུག་བྲོ་པོ་ཆགས་ཤིང་། བཅོག་པ་སྲུས་བཟོས་པ་རེད་དམ་ཞེ་
ན་རང་གི་ལུས་འདི་ས་བཟོས་པ་ཡིན་ནོ། །

གལ་ཏེ་མི་གཙང་འདི་འདྲ་བ། མངོན་སུམ་གྱུར་ཀྱང་ཐེ་ཚོམ་ན། དུར་ཁྱོད་དག་དུ་
བོར་བའི་ལུས། མི་གཙང་གཞན་ཡང་བཞུ་བར་གྱིས། ཞེས་གལ་ཏེ་རང་ཉིད་མི་གཙང་བའི་
རང་བཞིན་ཅན་ཞིག་དུ་མངོན་སུམ་དུ་ཡོད་ནའང་། ད་དུང་ཐེ་ཚོམ་ཡོང་གི་འདུག་ན། དུར་ཁྱོད་
དག་དུ་བོར་བའི་ལུས་མི་གཙང་བ་གཞན་ལ་དངོས་སུ་བཞུས་ཏེ་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག་གསུངས།

གང་ལས་པགས་པའི་ཁ་ཕྱེ་ན། འཇིགས་པ་ཆེན་པོ་སྟེ་འགྱུར་བར། ཤེས་ཀྱང་རི་
ལྷར་དེ་ཉིད་ལ། ཕྱིར་ཞིང་དགའ་བ་སྟེ་བར་འགྱུར། ཞེས་རང་གཞན་གྱི་ལུས་ཡིད་དུ་འོང་
བར་བརྟེན་བ་འདིའི་པགས་པ་ཁ་ཕྱེ་ནས་དེའི་འོག་གི་གནས་སྤངས་དེ་མཐོང་ན་འཇིགས་པ་ཆེན་
པོ་སྟེ་བར་འགྱུར་བ་ངེས་པའི་རང་བཞིན་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་ཤེས་བཞིན་དུ་རི་ལྷར་ལུས་དེ་ཉིད་
ལ་ཕྱིར་ཞིང་ཆགས་པའི་སྟོན་ནས་དགའ་བ་སྟེ་བར་འགྱུར་ཏེ་སྟེ་མི་རུང་བའོ། །

ལུས་ལ་བསྐྱས་པའི་དྲི་དེ་ཡང་། །ཚྲན་མོགས་ཡིན་གཞན་མ་ཡིན། །གཞན་གྱི་དྲི་དེས་
གཞན་དག་ལ། །ཅི་ཡི་ཕྱིར་ན་ཆགས་པར་བྱེད། །ཅེས་ལུས་ལ་བསྐྱས་པའམ་བྱུགས་པའི་དྲི་དེ་
ཡང་ཚྲན་ལ་མོགས་པའི་དྲི་ཡིན་གྱི་ལུས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལས་བྱུང་བའི་དྲི་མིན་པས། །ལུས་ཀྱི་དྲི་
མ་ཞིས་པ་དེ་ལ་ཡང་ཆགས་མི་རུང་ངོ་། །

གལ་ཏེ་རང་བཞིན་དྲི་ང་བས། །འདི་ལ་མ་ཆགས་ལེགས་མིན་ནམ། །འཛིག་ཏེན་དོན་
མེད་སྲིད་པ་དག །ཅི་སྟེ་དེ་ལ་དྲི་ཞིས་སྐྱད། །ཅེས་རང་བཞིན་གྱིས་ཏེ་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་དྲི་ང་བ་མི་
གཙང་བཞིག་ཡིན་ན། །འདི་ལ་མ་ཆགས་པ་ཉིད་ལེགས་པ་མིན་ནམ་སྟེ་མ་ཆགས་པ་ལེགས་སོ། །དོན་
མེད་པའི་སྲིད་པ་ཅན་དག་ཅི་སྟེ་དེ་ལ་དྲི་ཞིས་པ་དག་སྐྱད་དེ་དོན་མེད་དོ། །འཛིག་ཏེན་སྐྱེ་བོ་པ་ལ་
པས་དོན་མེད་པར་སྲིད་པའི་དབང་གིས་ལུས་མི་གཙང་བ་དེ་ལ་ཅི་སྟེ་དྲི་ཞིས་སྐྱད་དེ་དགོས་པ་ནི་
གང་ཡང་མི་འདུག་གོ །

འོན་ཏེ་དྲི་ཞིས་ཚྲན་ན། །ལུས་ལས་འདིར་ནི་ཅི་ཞིག་འབྱུང་། །གཞན་གྱི་དྲི་ཡིས་གཞན་
དག་ལ། །ཅི་ཡི་ཕྱིར་ན་ཆགས་པར་བྱེད། །ཅེས་འོན་ཏེ་དྲི་ཞིས་པ་དེ་ལ་སེམས་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་
ན། །དེ་ཚྲན་གྱི་དྲི་ཡིན་གྱི་ལུས་ཀྱི་དྲི་མ་མིན་པས། །ཅིའི་ཕྱིར་ན་ཚྲན་ལ་ཆགས་རིགས་ཀྱི་ལུས་
ལ་ཆགས་མི་རིགས་སོ། །

གལ་ཏེ་སྐྱ་སེན་རིང་བ་དང་། །སོ་སྐྱ་དྲིར་བཅས་འདམ་གྱི་དྲིས། །བསྐྱོས་པའི་ལུས་ཀྱི་
རང་བཞིན་ནི། །གཅེར་བྱ་འཛིགས་པ་ཉིད་ཡིན་ན། །རང་ལ་གཞོད་པའི་མཆོན་བཞིན་དུ། །དེ་
འབད་ཅི་ཕྱིར་བྱེད་དོར་བྱེད། །ཅེས་གལ་ཏེ་ལུས་ཀྱི་གནས་རང་བབས་ལ་བཞག་པ་ཡིན་ན་སྐྱ་དང་སེན་
མོ་དང་། །སོ་ལ་མོགས་པ་ལུས་ལ་འཛི་འདྲ་ཡོད་པ་དེ་ག་རང་བབས་ལ་བཞག་ན། །མི་གཙང་བ་སྐྱུག་
བྱོ་བའི་རང་བཞིན་ཅན། །འཛིགས་པ་སྐྱེ་བའི་གཞི་ལྟ་བུ་ལས་མ་འདས། །དེ་མི་མངོན་པའི་སྐྱད་

འབད་པས་མངེས་པོ་ལྟ་བུར་བཟོས་པ་དེས་མི་གཙང་བ་ལ་གཙང་བར་ལྟ་བའི་ཚོ་འབྱུལ་པ་སྐྱེ་བའི་
གཞི་བྱེད་པ་ཡིན་ལྟ་བུས། མཚོན་ཆ་བཞིན་དུ་རང་ལ་གནོད་བྱེད་དུ་འབྱུར་བས། འདི་ལ་འབད་
པ་བྱས་ཏེ་ཅིའི་སྤྱིར་གཙེས་སྐྱས་ཀྱིས་བྱི་དོར་བྱེད་དེ་བྱེད་མི་རིགས་སོ། །

བདག་ལ་མྱོངས་པའི་འབད་པ་ཡིས། མྱོས་པས་ས་འདི་ཀུན་ཏུ་འབྱུགས། ཁེས་བྱ་མཚན་
མེད་པར་བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བྱེད་པ་འདི་ནི་བདག་ལ་མྱོངས་པའི་དབང་གིས་ཆགས་པས་མྱོས་
པའམ་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པ་ནི་ས་འདི་ཕྱོགས་ཀུན་ཏུ་འབྱུགས་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །

རུས་གོང་འབའ་ཞིག་མཐོང་ནས་ནི། འདྲུང་བྱེད་ཅི་ཡིད་འབྱུང་ན། གཡོ་བའི་རུས་གོང་གིས་བྱུང་པའི། བྱེད་ཅི་འདྲུང་ལ་དགའ་འཇམ། ཞེས་གོང་དུ་བཤད་པ་བཞིན་རུས་གོང་ཙམ་མཐོང་བའི་རྒྱུན་གྱིས་འདྲུང་ལ་ངེས་འབྱུང་སྟེ་བ་ཡིན་ན། གཡོ་བའི་རུས་གོང་གིས་བྱུང་པའི་གོང་གི་འདྲུང་ལ་ཅིའི་སྤྱིར་དགའ་འཇམ་སྟེ་དགའ་མི་རུང་ངོ་། །

དེ་ལྟར་མི་གཙང་གྱུར་པ་དེ་ལང་། འིན་མེད་པར་ནི་མི་རྟེན་དོ། །དེ་དོན་བརྒྱབས་པས་
ག་ཐང་དང་། །དུམ་ལ་པ་ལོགས་པའི་གཞོན་པར་འགྱུར། །ཞེས་དེ་ལྟར་མི་གཙང་པའི་རང་བཞིན་
ཅན་གྱི་གཉེན་རྒྱ་དེ་ལང་བག་མ་བསུ་ལེན་སྐབས་སྐྱེ་འགྲོ་སོང་མང་དག་ཞིག་བཏང་སྟེ་སྐྱབ་དགོས་
སྐབས་འིན་མེད་པར་ནི་མི་རྟེན་ལ་རིན་དེ་རྣམས་གསོག་པ་ལའང་ག་ཐང་ཐང་དུ་འབད་པས་བརྒྱབས།
ལྟོ་གོས་བདེ་སྤྱག་གཏམ་ངན་བྱད་དུ་བསད་དེ་ངན་སོང་དུ་སྐྱེ་བའི་ལས་བསགས་པས་དེའི་འབྲས་
བུ་དུམ་ལ་པ་ལོགས་པའི་གཞོན་པ་སྤྱིང་དགོས་པ་སོགས་སྤྱག་བསྐྱེད་ཁོ་ན་ལས་མ་འདས་སོ། །

བྱིས་པ་ཞོར་སྡེ་ལ་མི་རྒྱས་པ་སེ། དང་ལ་བབ་ནས་འདིས་ཅི་བྱེད། ཞོར་གསེག་པ་ཡི་
ཆེ་གཏུགས་ན། ཀས་ནས་འདོད་པས་ཅི་ཞིག་བྱ། ཞེས་མི་ཆེ་འོ་གནས་སྐབས་བྱིས་པ་འི་དུས་
སྡེ་ཞི་བྱུང་མེད་ཆེད་པའི་དོན་དུ་ཞོར་སྡེ་ལ་མི་རྒྱས་པ་དང་། འདོད་པ་སྤྱད་མི་རྒྱས་པ་ཡིན་པས་དེའི་

སྐབས་སུ་བྱད་མེད་ཀྱིས་དགོས་པ་མེད། དར་ལ་བབ་ནས་ནོར་སྐྱབ་པའི་ངལ་བས་དུས་འདྲའ་བ་
དེའི་རིང་ལ་འདོད་པ་ལ་རང་དབང་དུ་སྦྱོད་པ་ཡང་ཡོང་རྒྱ་མེད་པ་མ་ཟད། ནོར་གསོག་པས་ཆེ་
གཏུགས་ཏེ་ནས་པའི་ཆེ་འདོད་པ་སྦྱོད་མི་བྱབ་པས་ཕན་པ་གང་ཡང་མེད་དོ། །

འདོད་ལྡན་ངན་པ་ཁ་ཅིག་ནི། ཉིན་རིངས་ལས་ཀྱིས་ཡོངས་དུ་བ་སྟེ། ཁྱིམ་དུ་འོངས་
ནས་ཆད་པའི་ལུས། རྩོད་ང་འབྲ་བར་ཉལ་བར་བྱེད། ཅེས་བྲན་ལ་སོགས་པའི་འདོད་ལྡན་ངན་
པའམ། དམན་པ་ཁ་ཅིག་ནི་ཉིན་དང་ཟླ་བ་དང་ལོ་སྟེ་ལ་ནས་བར་མཆོམས་མེད་པར་གཞན་གྱིས་
བཙོལ་བའི་ལས་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་དུ་བ་སྟེ། མཐར་ཁྱིམ་དུ་འོངས་ནས་ཆད་པའི་ལུས་རོ་
དང་འབྲ་བར་ཉལ་བར་བྱས་པས་དགའ་མགུར་འདོད་པ་སྦྱོད་མི་ལུས་སོ། །

ཁ་ཅིག་གྲེས་བཞོད་ཉོན་མོངས་དང་། རིང་དུ་སོང་བའི་སྤྱག་བསྐལ་ནམས། །བུ་སྐྱད་
འདོད་བཞིན་བུ་སྐྱད་ནམས། །ཁྱུད་ཁོར་ལོས་ཀྱང་མཐོང་མི་འགྱུར། །ཞེས་ཡང་འདོད་ལྡན་ཁ་
ཅིག་གྲེས་ལ་བཞོད་པའི་དཀའ་ངལ་གྱིས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་པ་དང་། རང་ཡུལ་ལས་རིང་དུ་
སོང་བས་རང་ཉིད་ཀྱི་བཟའ་ཟླ་བུ་སྤྱག་དང་མཉམ་དུ་སྡོད་པའི་དུས་ཆོད་མེད་པར་དེ་ནམས་ཉག་
དུ་བྲན་དགོས་པས་སྤྱག་བསྐལ་གྱི་གནས་སུ་གྱུར་བ་དང་། བྱད་མེད་འདོད་བཞིན་བྱད་མེད་ནམས་
ལོ་འཁོར་མོའི་ཁོར་ཡུག་དུ་མཐོང་མི་བྱབ་པ་དེ་འབྲའང་ཡོང་ངེས་སོ། །བདག་ལ་ཕན་འདོད་ནམ་
མོངས་པས། །གང་དོན་ཉིད་དུ་བཙོངས་པ་ཡང་། །དེ་མ་ཐོབ་པར་དོན་མེད་པའི། །གཞན་གྱི་
ལས་ཀྱི་རྒྱུད་གིས་བདས། །ཞེས་བདག་ལ་ཕན་པར་འདོད་ཀྱང་ཐབས་ཀྱི་རྒྱུ་པ་ལ་མོངས་པས་
གང་གི་དོན་དུ་བདག་ཉིད་བཙོངས་པ་སྟེ་གཞན་གྱི་བྲན་གཡོག་དུ་བསྐྱད་པ། དཔེར་ན། ཟ་ཁང་
གི་གཡོག་པོ་ལྟ་བུ་ནི་ལས་བྱས་ཏེ་སྒྲ་རྩན་མ་ཐོབ་པའི་བར་པོ་ལོ་གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་དགོས་སྐབས་
རང་དབང་དང་བྲལ་བས། །གཞན་གྱི་ལས་ཀྱི་རྒྱུད་གིས་བདས་ནས་སྤྱག་བསྐལ་སྦྱོང་དགོས་པའོ། །

ལ་ལ་རང་གི་ལུས་བཅོངས་ཤིང་། །དབང་མེད་གཞན་གྱིས་བཀོལ་གུར་ཏེ། །ཆུང་མ་
དག་ཀྱང་བྱ་བྱང་ན། །ཤིང་རྩང་དགོན་པ་བབ་བབ་འབྱུང་། །ཞེས་རང་གི་ལུས་བཅོངས་པ་གཤེག་
ཏུ་བྱ་གཞན་གྱིས་བཀོལ་བ་དང་། དམག་མི་ཏུ་བྱ་ཡང་གོ་ཐང་འཕེར་བའི་ལུས་འདི་མྱ་སྤྲུག་ཆེད་
དུ་ལུས་བཅོངས་པ་ཏུ་བྱ་ཡིན། །རང་གི་བྱ་སྤྲད་སྤྲུག་ལ་བྱ་བཅས་པའི་སྐབས་ཤིང་དུང་དགོན་
པ་ཏུ་བྱ་གར་བབ་བབ་ལ་མ་གཏོགས། །རང་གི་བྱིམ་ལ་གནས་ཏེ་བཅས་སྟོན་སྤྲུག་གྲ་སྤྲུག་བྱེད་
མི་བྱུང་བ་དེ་ཏུ་བྱའི་ཉམས་ཐག་པའི་གནས་ཚུལ་ཡང་འབྱུང་ངེས་སོ། །

འདོད་པས་བསྐྱུས་པའི་སྐྱེན་པ་དག །འཆོ་འདོད་འཆོ་བར་བྱའོ་ཞེས། །སྤྲུག་སྟོར་
དོགས་བཞིན་གཡུལ་དུ་འཇུག །ཁེ་བྱིར་བྱན་དུ་འགོ་བར་བྱེད། །ཅེས་འདོད་པས་བསྐྱུས་
པའི་སྐྱེན་པ་འགའ་ཞིག་རིང་དུ་འཆོ་བར་འདོད་ནས་སྟོན་པས་འཆོ་བར་བྱའོ་ཞེས་སྤྲུག་སྟོར་
བར་དོགས་བཞིན་དུ་སྤྲུག་ལ་མི་བསྟོན་བར་གཡུལ་དུ་འཇུག་པ་དེ་འདྲ་ཡང་ཡོད་ལ། །ཁེ་འདོད་
པའི་བྱིར་བྱན་དུ་འགོ་བའང་ཡོད་དོ། །

འདོད་ལྡན་ལ་ལ་ལུས་ཀྱང་བཅད། །ཁ་ཅིག་གསལ་ཤིང་ཅེ་ལ་བཅུགས། །ཁ་ཅིག་མདུང་
བྱང་དག་གིས་བསྐྱུན། །ཁ་ཅིག་བསྐྱུགས་པ་དག་ཀྱང་སྤང་། །ཞེས་འདོད་ལྡན་ལ་ལ་འདོད་པའི་
ཆེད་དུ་ལུས་བཅད་པ་དང་བསྐྱུགས་པ་དང་། རྒྱལ་པོའི་ཆད་པས་གསལ་ཤིང་གི་ཅེ་ལ་བཅུགས་པ་
སྤྲུག་སྟོན་ཆོགས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་རྒྱ་མཚན་ཡང་དག་པ་མེད་པར་བྱེན་ཅི་ལོག་གི་འདོད་པའི་དབང་
གིས་བྱུང་ཞིང་། འདི་ཡན་གྱིས་པོ་མོའི་འབྲིག་པའི་འདོད་ཡོན་གྱི་ཉེས་དམིགས་བསྐྱུན་པ་སྟེ། མདོར་
ན་མདོ་ལས། རྒྱག་གམ་ཡང་ན་དབུལ་ཡང་རུང་། །བྱིམ་དུ་གནས་པ་ནད་དུ་ཆེ། །ཞེས་གསུངས་
པ་ཏུ་ར། བྱིམ་ལ་བསྐྱུད་བྱེན་ཆད་སོ་སོ་འགྲིག་ན་ཡང་། བཟའ་ཆང་བྱ་རྒྱག་ནམས་མ་འགྲིག་པ།
སོ་སོའི་ངོས་ནས་འདོད་ཆུང་ཆོག་གེས་བྱེད་འདོད་ཀྱང་། གཞན་དབང་སྐབས་བསྐྱུན་གྱིས་བྱེད་

མི་བྱུང་པ། དེ་བཞིན་རང་ངོས་ནས་ཀླན་ལ་འཆམ་པོ་དང་བཟང་པོ་ཞིག་བྱེད་འདོད་ཀྱང་། བཟའ་
 མི་ཚོའི་དབང་ལས་མ་འགྲིག་མ་འཐུས་པ་མང་པོ་ཞིག་བཟོས། དེ་དག་གི་ངོར་མ་བསྐྱོན་ནའང་
 མ་འགྲིག་ ཇི་བཞིན་བྱས་ནའང་དག་མང་དུ་འགྱུར་བ་སོགས་དཀའ་ངལ་མང་པོ་ཡོང་ཞིང་། བཟའ་
 ཚང་འདུས་ཟིན་པའི་རྗེས་བྱ་ཕྱག་མེད་ན་མེད་པའི་དཀའ་ངལ་གྱིས་དེའི་དོན་དུ་སྒྲན་བཅོས་འཕྲོད་
 བསྐྱོན་རིམ་གྲོ་སོགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་སེམས་ཁྲལ་འཕར་སྒྲོན་མང་པོ་ཞིག་འབྱུང་། ཡོད་ནའང་མང་
 དཀའ་པའི་རྒྱུ་གྱིས་སྒྲན་བཟས་པ་ཨེ་དཀ་སྒྱེ་སྒྲོ་བཀག་ན་ཨེ་དཀ་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་སེམས་ཁྲལ།
 ཕྱ་གུ་དེས་ཀྱང་གང་འཆམས་ནས་ཕ་མའི་ཁ་ལ་མ་ཉན་པའི་དཀའ་ངལ་གྱིས་ངན་སྒྲས་གཤེ་བ་སོགས་
 མི་བྱ་ཐབས་མེད་དུ་འགྱུར། དེའི་དབང་ལས་ཕ་མ་དང་བྱ་ཕྱག་ཞེ་འགས་འཁོན་འགས་ཤོར། དེ་
 ནས་བྱ་ཕྱག་སྒྲོ་བ་གྱུར་གཏོང་རན་སྐབས་སྒྲོ་བ་གྲུ་མ་ཐོབ་པ་དང་མི་འཆུད་པར་དོགས་པའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་
 དང་། དེ་ལ་ཆུད་ཀྱང་ཡིག་ཚད་ཡག་པོ་འབྱུང་མིན་དོགས་པའི་སེམས་ཁྲལ། དེ་ནས་ལས་ཀ་མ་
 ཐོབ་པའི་སྤྱག་བསྐྱེལ། དེ་ནས་དེ་ལ་བཟའ་ཚང་འཆོལ་དགོས་པའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་སོགས་སེམས་
 ཁྲལ་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་མི་འདུག་གམ། གང་མཆམས་ནས་ཕ་མ་ནས་ཤིང་འཁོགས་པའི་དཀའ་
 ངལ་འོག་ལྷུང་སྟེ་བྱ་ཕྱག་ཐབས་ཟད་ཀྱི་གནས་སུ་གྱུར་དུས། དེ་ལྟ་བུའི་ངལ་བ་བརྒྱ་ཕྱག་འོག་གསོས་
 པའི་བྱ་ཕྱག་དེ་ལ་རེ་བ་ཞིག་བཅོལ་ཏེ་རེ་བ་བཞིན་མ་གྱུབ་ན། གང་དཀ་ཕྱ་གུ་འདི་ཡོད་པ་ལས་མེད་
 པ་དཀའ་ཞེས་སྐད་ངན་འཆོར་དགོས་པ་ཡོང་གི་འདུག་གམ། བསམ་སྒྲོ་འདི་འདྲ་བཏང་ན་མིའི་
 ཆོ་གང་པོར་སྤྱག་སྤྱག་ངང་བསྐྱེལ་དགོས་པ་ཞིག་རེད་འདུག །དེ་ལ་ལྟོས་ན་རབ་དུ་བྱུང་བ་ཞེས་
 པའི་དགོས་དོན་ཆོས་སྒྲུབ་རྒྱ་ལས། ཆོང་རྒྱག་རྒྱ་དང་གཡོ་སྒྲུ་དན་འཕྱལ་བྱེད་དོན་དུ་མིན། ལྟོ་
 གོས་གཏམ་གསུམ་ལ་གྱོང་བསྐྱར། ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་འཆད་ཚིད་ཚིམ་གསུམ་ལ་དང་དོད་
 བྱས་ན། རབ་དུ་བྱུང་བ་ལས་སྦྱིད་པ་དང་ལྟོད་པ་བག་ཐེབས་པ་མེད་སྟབས། བཅོམ་ལྡན་འདས་

གྱིས་རབ་དྲུ་བྱང་བ་དེ་ཁེ་ཕན་ཆེན་པོ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ཡིན། ལྷ་ཐག་རང་གི་མགོ་ལ་དགྱིས་
ནས་ཡོད་སྐབས་གང་འཆམས་ཀྱི་ཐར་པ་ལྷ་བྱ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་རྒྱ་ཡོད། འོན་ཀྱང་དེར་སྐབས་ཐེ་
ལེན་དྲ་སོགས་ལ་བསྐྱབ་པ་བསྐྱབ་བྱུང་སྐབས་སྤྱི་དག་པོ་བྱེད། དེ་མ་བྱུང་མཆམས་བསྐྱབ་པ་ཡར་
ཕུལ་རྒྱ་དེའི་སྤོལ་ཡང་ང་ཆོ་བོད་པའི་ནང་བཏོད་དགོས་པ་ཞིག་རེད།

དེ་ནས་ནོར་གྱི་ཉེས་དམིགས་བརྟན་པ་ལ། བསགས་དང་བསྐྱང་དང་བརྒྱག་པའི་གདུང་
བ་ཡིས། རྟོར་ནི་ཕུང་ཁྲོལ་མཐའ་ཡས་ཤེས་པར་བྱ། རྟོར་ལ་ཆགས་པས་གཡེངས་པར་གྱུར་
པ་ནམས། སྤྱིད་པའི་སྤྱུག་བསྐྱལ་ལས་གྲོལ་སྐབས་མེད་དོ། ཞེས་ནོར་ཐོག་མར་གསོག་པའི་
སྐབས་དང་། བར་དྲུ་བསྐྱང་བ་དང་། མཐའ་མར་ནོར་ནམས་གོད་ཆག་གིས་བརྒྱགས་པའི་གདུང་
བ་ཡིས་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དྲུ་ཕུང་ཁྲོལ་སྤྱོད་བྱེད་དང་སྤྱུག་བསྐྱལ་ཁོ་ན་འདྲན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་
པས། རྟོར་འབའ་ཞིག་ལ་གཡེངས་ཏེ་མགོ་འཁོར་ན་སྤྱིད་པའི་སྤྱུག་བསྐྱལ་ལས་གྲོལ་པའི་སྐབས་
མེད་དོ། དེར་སྐབས་བལ་ཡུལ་ཁུལ་དུ་ཆང་ས་རྒྱག་སྐབས་སྤྱི་འཁོར་མང་པོ་བར་སྤྱིག་ནས་
སྤྱོས་པ་ཆེན་པོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་སྟོར་གོ་བྱུང་ཡང་དེ་ཆོ་སྤྱིང་པོ་གང་ཡང་མི་འདུག ཁོ་ཤས་སྤྱོན་
ནས་སྤྱུག་བྲག་ཆ་བྱང་གི་ཞབས་ཞུ་བ་ཞིག་ནས་དུས་འཁོར་དབང་ཆེན་ཞིག་བྱུང་ན་ཞེས་རེ་སྤྱུལ་
བྱུང་། བར་སྐབས་ངས་མང་ཆོགས་སར་འབོད་སྤྱུལ་གྱི་སྐད་ཞིག་ཐོས་པའི་ཆེན་གྱིས་ཉེ་ཆར་
ཁོ་རང་ནས་ད་ཆ་དུས་འཁོར་དབང་ཆེན་གྱི་དགོས་དངུལ་དེ་སྤྱོད་གྲ་ཞིག་ལ་འགྲོ་སོང་གཏོང་རྒྱུའི་
སྟོར་བྱིས་བྱུང་བར། དེ་ག་རང་འགྲིག་དུས་འཁོར་དབང་ཆེན་ལས་དེ་ཆེན་ཆེ་བ་རེད། ཏ་
ཅང་ཡག་པོ་བྱུང་འདུག་ཅེས་ལབ་རྒྱུ་བྱུང་། རྒྱ་གསོག་དུས་དཀའ་ངལ་མང་པོ་བྱུང་བས་ད་གྱིས་
བསགས་པ་དེ་བཅད་སྤྱོད་གཏོང་སྐབས་དོན་ཆེ་སར་གཏོང་བྱུང་ན་ཡག་པོ་རེད། འདོད་ལྡན་ནམས་
ལ་དེ་ལ་སོགས། ཉེས་དམིགས་མང་ལ་མཛོག་ཆུང་སྟེ། བྱིང་ཏ་འདྲན་པའི་ཕྱུགས་དག་གིས། ལྷ་

ནི་ཁམ་འགའ་ཟོས་པ་བཞིན། ཞེས་འདོད་པའི་ཡིན་ཏན་ཁོ་ན་ལ་ཞེན་ཅིང་ཆགས་ནས་སྡོད་མཁན་
 ཚོར་དེ་ལྟ་བུའི་ཉེས་དམིགས་མང་ཞིང་མཛོག་དང་ཁེ་ཁུང་བ་སྟེ། དཔེར་ན། ཤིང་རྩ་འདྲེན་པར་
 བྱེད་པའི་ཕྱགས་དག་གིས་རྩ་ལོ་ཁམ་འགའ་ཞིག་ཟོས་པ་བཞིན་ནོ། །

ཕྱགས་ཀྱིས་བསྐྱབས་ནའང་མི་དགོན་པའི། མཛོག་ཁུང་གང་ཡིན་དེ་དོན་དུ། འདུ་
 འབྱོར་ཕྱན་སྲུལ་རྟེན་དཀའ་འདི། ལས་ཀྱིས་མནར་བ་རྣམས་ཀྱིས་བཅོམ། ཞེས་ཤིང་རྩ་འདྲེན་
 པའི་ཕྱགས་དག་འགྲོ་བཞིན་དུའང་། བྱག་ཙམ་ངལ་གསོ་བའི་རིང་རྩ་ཁམ་འགའ་ཟོས་པ་ལྟར་ཕྱགས་
 ཀྱིས་ཀྱང་སྐྱབ་རྒྱས་པའི་ཆོ་འདིའི་ཟས་ཙམ་གྱི་དགོས་པ་ཁུང་དུ་མི་ཆོ་ཡུད་ཙམ་ཞིག་གི་བདེ་སྦྱིད་
 ཀྱི་དོན་དུ་རྟེན་དཀའ་བའི་ཕྱན་སྲུལ་ཆོགས་པའི་ལུས་རྟེན་འདི་བགོལ་ན་ཕངས་པོ་རེད།

འདོད་པ་ངེས་པར་འཇིག་འགྱུར་ཞིང་། འདུལ་ལ་སོགས་པར་ལྷུང་བྱེད་པ། ཆེན་པོ་
 མིན་ཕྱིར་དུས་ཀྱན་དུ། འདུབ་པའི་ཆོགས་ཁུང་གང་ཡིན་པ། དེ་ཡི་བྱེ་བའི་ཆ་ཙམ་གྱི། ཆོགས་
 ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཉིད་འགྱུབ་ན། འདོད་ལྡན་བྱང་ཆུབ་སྦྱོད་པ་བས། སྦྱུག་བསྐྱལ་ཆེ་ལ་བྱང་
 ཆུབ་མེད། ཅེས་འདོད་པའི་ཡིན་ཏན་ཅི་ཙམ་པ་ཞིག་ཡོད་ནའང་མི་བརྟན་པར་ངེས་པར་འཇིག་
 པར་འགྱུར་པ་དང་། མཐར་འཇག་སོང་སོགས་ལ་ལྷུང་བྱེད་ཡིན་པ་དང་། འདོད་པའི་ཡིན་ཏན་
 ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པའི་དགའ་སྦྱིད་ཀྱི་དགོས་པ་ཡང་ཆེན་པོ་མིན་ཞིང་། དུས་རིང་པོ་གཏན་དུ་བདེ་
 བ་ལྟ་བུའི་ཕན་པ་ཞིག་ཀྱང་མིན། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ངལ་དུབ་ཀྱི་དཀའ་ཆོགས་བྱེ་བའི་ཆ་ཙམ་
 གྱི་ཆོགས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཉིད་འགྱུབ་བྱུབ་ཀྱི་ཡོད་ན། འདོད་པ་དང་ལྡན་པས་དེ་ལྟ་བུའི་དཀའ་
 ཆོགས་ཆེན་པོ་ཡུན་རིང་དུ་སྦྱད་པས་འཕྲལ་དུ་སྦྱུག་བསྐྱལ་ཆེ་ལ་ཕྱགས་ལ་བྱང་ཆུབ་མེད་པས་དོན་
 རྟོང་ཕན་ཐོགས་གང་ཡང་མེད་པས་འདོར་བར་རིགས་སོ། འདུལ་སོགས་སྦྱུག་བསྐྱལ་བསམ་བྱས་
 ན། འདོད་པ་རྣམས་ལ་མཚོན་དང་ནི། འདུག་དང་མེ་དང་གཡང་ས་དང་། འདྲ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་

དཔེར་མི་ཤིང་། ཅིས་དེ་ལྟ་བུའི་དཔྱལ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱག་བསྐལ་རྣམས་བསམ་ན། འདོད་པ་
རྣམས་ལ་མཆོག་དང་དྲུག་དང་། མེ་དང་གཡང་ས་དང་དག་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དཔེར་མི་ཤིང་པ་ལྟ་བུ་
ཡིན་པས་འདོད་པ་ལ་ཆགས་མི་འོས་པར་བསྟན་ཏི། །

དེ་ལྟར་འདོད་ལ་སྒྲིབ་སྒྲིབ་ཏེ། །དཔེན་པ་ལ་ཞི་དགའ་བ་བསྐྱེད། །ཅིས་དེ་ལྟར་འདོད་པའི་
སྒྲིབ་ནམས་རིག་པར་བྱས་ཏེ་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལས་ཐག་བསྐྱངས་པའི་དཔེན་པ་ལ་དགའ་བ་སྐྱེ་
དགོས། དབུ་མ་རིན་ཆེན་སྤང་བར། ལུས་ཀྱི་ཉིས་དམིགས་བརྟན་པ་ནམས་འདི་ལྟར་བསྒྲུམས་
པས། འདོད་ཆགས་ཟད་མི་བྱུང་གྲང་རྒྱུ་འགྲོ་བར་ཕན་ཞིང་། མདོར་ན། གཡན་པ་སྤྲུགས་
པ་བདེ་བ་ཞེ། །གཡན་པ་མེད་ན་དེ་བས་བདེ། །ཞིས་གསུངས་པ་ལྟར་འདོད་པ་སྐྱེད་ན་བདེ་བ་འདྲ་
ཞིག་ཡོད་ཀྱང་། རྩ་བའི་འདོད་པ་མ་སྐྱེད་ན་དེ་བས་བདེ་བ་ཡིན་ནོ། །

རྩོད་དང་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་སྒོང་པ། ཞི་བའི་ནགས་ཀྱི་ནང་དག་ཏུ། སྐལ་ལྷན་ཟླ་འོད་
 ཅན་གྱིས་བསེལ་བའི། ཡངས་པའི་དོ་ལེབ་ཁང་བཟང་ཉམས་དགའ་བར། སྐྱ་མེད་ཞི་བའི་
 ནགས་སྒྲུང་གཡོ་བ་ཡི། གཞན་ལ་ཕན་དོན་སེམས་ཤིང་འཆགས་པར་བྱེད། ཅེས་སྤྱིའི་འདུ་
 འཛི་གཞན་ལ་འགན་པ་དང་འཐབ་པ་ལ་སོགས་པའི་རྩོད་པ་དང་། ནང་ནས་ཀྱང་ཆགས་སྣང་ཉོན་
 མོངས་སྒྱུ་བའི་རྒྱུ་གྱིས་སྒོང་པའི་ཞི་བའི་ནགས་ཀྱི་ནང་དག་ཏུ་སྐལ་བ་དང་ལྷན་པའི་ཆོས་ཉམས་
 ལེན་བྱེད་པ་པོ་སྐལ་པ་དང་ལྷན་པ་རང་ཉིད་ཟླ་བའི་འོད་དང་ཅན་གྱི་དྲི་བསུང་གིས་བསེལ་བ་སྦྱིན་
 པའི་ཡངས་པའི་དོ་ལེབ་ཀྱི་ཁང་བཟང་ཉམས་དགའ་བ་དེར་མཐོང་ཆུང་ཁྱད་གསོད་ཆོག་ཅུབ་ལྟ་བུའི་
 མི་སྟན་པའི་སྐྱ་རུང་བཟང་ཅོས་ཡང་མེད་པ་ཞིག་ཏུ་ཞི་ཞིང་བག་ཐེབས་པའི་ནགས་ཀྱི་སྒྲུང་གཡོ་བ་ཞེས་
 བསེལ་གཡལ་ལྟ་བུ་བསྐྱེད་ནས་ཡོད་པའི་གནས་དེར་གཞན་ལ་ཕྱེ་གཅིག་ཏུ་ཕན་པའི་དོན་སེམས་ཤིང་།
 རུང་བཟང་པའི་གནས་སྐབས་གཉིད་དང་། ངལ་བ་སངས་པའི་སྤྱིར་དུ་འཆག་འཆག་བྱས་ཏེ་

གནས་པ་ནི་བདེ་བ་སྒྲ་ན་མེད་པའོ། །ཁང་སྟོང་གིང་དྲུང་ཕྱག་དག་ཏུ། །གང་དུ་ཇི་སྲིད་འདོད་གནས་གིང་། །ཡོངས་འཛིན་བསྐྱུང་བའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་སྤངས། །སྟོས་པ་མེད་པར་བག་ཡངས་སྟོད། །ཅིས་བདག་པོས་བཟུང་བ་མེད་པའི་ཁང་པ་སྟོང་པ་དང་། །གིང་གི་དྲུང་དང་བྲག་ཕྱག་དག་ཏུ། །གཞན་སུ་ཞིག་གི་ངོ་དང་ཡང་བསྐྱུན་མི་དགོས་པར་ཇི་སྲིད་འདོད་པ་དེ་སྲིད་དུ་བག་ཐེབས་པར་གནས་ཆོག་པ་ལྟ་བུའི་གནས་གིག་ཏུ། །གནས་དང་གཉེན་བཤེས་ལ་སོགས་པ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་དང་ཡོངས་སྟོད་ལ་སོགས་པ་ཡོངས་སུ་བསྐྱུང་བའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་གང་ཡང་བྱེད་མི་དགོས་པར་དེ་ཐམས་ཅད་སྤངས་ཏེ། །སུ་ལའང་སྟོས་པ་མེད་པར་བག་ཡངས་སྟོད་པས་ཆོག་པར་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །

རང་དབང་སྟོད་ཅིང་ཆགས་མེད་ལ། །གང་དང་ཡང་ནི་འབྲེལ་མེད་ལ། །ཆོག་ཤེས་བདེ་སྟོད་གང་ཡིན་པ། །དབང་པོས་ཀྱང་ནི་དེ་རྟེན་དཀའ། །ཞེས་དེ་ལྟར་རང་དབང་དུ་སྟོད་ཅིང་། །འདུལ་རྒྱུའི་དག་དང་སྟོང་རྒྱུའི་གཉེན་ཞེས་ཞེན་ཆགས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་བསྟོད་ར་གཏོང་སའི་དཔོན་པོ་དང་། །སྤྱད་ར་གཏོང་སའི་དག་ལྟ་བུ་གང་ཡང་མེད་ལ། །གོང་མར་ངོ་སྤང་སྤྱེལ་ལད་མི་དགོས་གིང་། །དམའ་བ་ལ་ལྟ་སྟོང་གི་རྟོག་དྲུའི་ནང་ཚུད་མི་དགོས་པར་སྤྲ་ཐག་རང་གི་མགོ་ལ་དཀྱིས་ཏེ་སྟོད་ཐུབ་པ་ཞིག་འོང་བ་དང་། །འཕྲལ་དུ་འང་སྤྱབ་སྤྱེལ་བའི་མཐུན་རྐྱེན་ངན་ངོན་ཅམ་ལ་ཆོག་ཤེས་བསྟེན་པའི་ནི་བདེ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེ་སྟོད་སྟོད་དེ་གནས་པ་དེ་འདྲ་བའི་ལྟ་ཡི་དབང་པོས་ཀྱང་རྟེན་དཀའ་བའོ། །

དེ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་ཡིས། །དབེན་པའི་ཡོན་ཏན་བསམ་བྱས་ནས། །རྣམ་ཏོག་ཉེ་བར་ནི་བ་དང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་བསྟོམ་པར་བྱ། །ཞེས་དེ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་དུ་མའི་སྟོན་ནས་དབེན་པའི་ཡོན་ཏན་བསམ་པར་བྱས་ཏེ་ཕྱིའི་ཡོ་བྱད་དང་། །ནང་བཟུང་གི་སེམས་ཅན་ལ་

ཆགས་པ་ལ་སོགས་པའི་ནམ་པར་རྟོག་པ་ནམས་ནི་བར་བྱེད་པའི་སྒོ་ནས་ཕན་ཡོན་ཆེ་བའི་བྱང་ཆུབ་
 གྱི་སེམས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ། །

རང་ཅག་ལས་དང་པོ་བར་སེམས་ཡུལ་ལ་གནས་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་མཁན་འཕྲོ་ཤོད་གཉིས་
 ཡོད་པ་ལས་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཆར་གཏོགས་པའི་ཤོད་པ་སེམས་ཕྱི་རོལ་ཡུལ་ལ་གཡེང་བ་དང་། ནམ་
 རྟོག་སྤྱི་མོའི་དབང་ལས་གཡེང་བ་དེ་ཆོ་འགོག་དགོས། གཡེང་བའི་རྒྱུ་གཙོ་བོ་ཞིག་སེམས་འཕང་
 མཐོ་དྲག་པས་བྱེད་པས། དེའི་གཉེན་པོར་སེམས་ནང་དུ་བསྟུ་བྱགས་ཆེ་རུ་བཏང་ན་དེས་ཕན་ངེས་
 བྱིང་། དེ་ལ་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་དང་། མི་རྟག་པ་དང་། རྒྱུག་བསྐལ་སྒྲོམ་པ་སོགས་ཀྱིས་
 ཕན། སེམས་ལ་སྒྲི་སྒྲུང་ཡོང་བའི་རིགས་དེ་འབྲ་བསམ་དགོས། ཡང་། སེམས་འཕང་དམའ་
 དྲགས་ནས་ཞུམ་པ་དང་། སེམས་ཀྱི་སོ་ཤི་བ་ལྟ་བུའི་སྒོ་ནས་སེམས་ཀྱི་གསལ་སྒྲུང་ཡེ་ནས་མེད་
 པར་གྱུར་ན་དེ་ལ་བྱིང་བ་ཟེར་བ་ཡིན། དེས་སེམས་དམིགས་པ་ལ་གནས་པ་ལ་བར་དུ་མི་གཅོད་
 གྲང་། སེམས་ཉོབས་བསྐྱད་པ་ཞིག་དམིགས་པ་ལ་གནས་གྲང་། དེས་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒྲིམ་མེད་
 རྒྱུ་མི་བྱུབ། སེམས་ངར་བྱགས་ལྡན་པ་དང་། དྲངས་ཤིང་གསལ་རིག་གི་རྒྱས་པ་གསོས་ཕྱིག་
 གེ་ཡོད་པ་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་དམིགས་པ་ལ་གནས་པ་ཞིག་དགོས། དེར་བརྟེན་སེམས་ཤོད་པའམ་
 ཤོད་དུ་དོགས་པ་བྱུང་སྐབས་སེམས་རྩང་ཟད་བསྐྱུས། ཡང་། སེམས་བྱིང་བའམ་བྱིང་དུ་དོགས་
 སྐབས་འཕང་མཐོ་རུ་གཏོང་དགོས་པས། དལ་འབྱོར་བསམ་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་
 ཕན་ཡོན་དང་། ཁམས་བདེ་གསལ་སྤྲིང་པོ་བསམ་པ་ལྟ་བུའི་ཐོག་ནས་སེམས་ལ་སྒྲི་སྒྲུང་དང་
 རྒྱུད་སྒྲུང་སྒྲེབས་པ་ལྟ་བུ་དགོས། རྒྱུར་དམིགས་རྟེན་ལ་དེ་ལྟ་དང་རྟེན་ཤིང་སོགས་གང་བཞག་
 པས་འགྲིག་གྲང་། དམིགས་རྟེན་མེ་རྟོག་ལྟ་བུར་མཆོན་ན་ཐོག་མར་མིག་ལ་གསལ་པོ་ཞིག་མཐོང་
 བར་བྱས་ནས་དེའི་དབྱིབས་དང་། ཁ་དོག་ བོངས་ཆད་སོགས་ཡིད་སྒོ་ལ་ནམ་པ་གསལ་པོར་

འཆར་བའི་དོན་སྤྱི་དེ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པའི་གཟུགས་བརྒྱན་ཞེས་ཡིད་ངོ་ལ་ཤར་བའི་
གཟུགས་བརྒྱན་དེ་དམིགས་རྟེན་ལ་བཞག་ནས་དེ་ལ་སྒོ་གནས་ཐབས་བྱེད་དགོས།

དེ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱུ་ལྟ་བུ་ཞིག་སྒྲིམ་ན། རང་ཉིད་རྒྱུག་འཆའ་ན་ལག་
པའི་སྤྱི་དེ་བྱུང་བའི་བཞུགས་ཁྲི་ལ་རེག་པའི་ཆོད་ལྟ་བུ་དང་། མཐོ་དམན་སོ་སོའི་སྤྱིན་མཆོམས་
ཀྱི་ཐད་ཀ་དེར་སེང་བྱིར་འཁེལ་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་བྱ། གསལ་འདེབས་བདེ་ན་སྐྱུ་དེ་རྒྱུང་རྒྱུང་དང་
དེ་ཡང་འོད་འཆར་བ་དྲངས་པོ་ཞིག་བསམ་ན་བྱིང་བ་གཅོད་པ་ལ་ཕན། རྣམ་རྟོག་གི་ཁྱད་པར་
ལས་སྐྱུ་དེ་མྱོད་ཏིག་གི་བཞིག་བསམ་ན་སེམས་གཡེར་པོ་དང་འཕྲོ་བ་འགོག་པ་ལ་ཕན། འདི་
མདོ་ལུགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་དམིགས་རྟེན་སྒྲིང་རྒྱུ་ཡིན། རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ལ་རང་ལུས་
ལྟ་སྐྱུར་གསལ་བ་དེ་དམིགས་རྟེན་ལ་བཞག་ནས་ཞི་གནས་སྒྲིམ་རྒྱུ་དང་། དེའི་ནང་ནས་རྣམས་
བླ་མེད་ཀྱི་ལུགས་ལ་ལུས་སྤྱི་ཙམ་པ་ལྟ་སྐྱུར་གསལ་བ་དེ་ཡང་མིན་པར། ལུས་ཀྱི་གནད་ཅ་
རྒྱུང་བྱེ་བྲག་པར་ས་པོན་དང་རྒྱག་མཆོན་སྒྲིམ་པ་སོགས་གསུངས། ཡང་། ལུས་གནད་བྱེ་
བྲག་པར་ཐིག་ལེ་སྒྲིམ་ནས་དེ་ལ་སེམས་བརྒྱུང་བ་དེ་འདྲའང་ཡོད། ཡང་། དམིགས་རྟེན་
གཞན་མེད་པར་ཀྱུན་རྫོབ་པའི་སེམས་ཀྱི་གསལ་རེག་གི་རང་བཞིན་དེ་སྒོ་ལ་ཤར་བར་བྱ། དེ་
ཡང་སྒྲིན་ལ་རྣམ་རྟོག་གི་འཕྲོ་བཅད་ན་མ་གཏོགས་སེམས་གསལ་རེག་གི་ངོ་བོ་དེ་མཐོང་རྒྱ་ཁག་
པོ་ཡིན། དེར་བརྟེན་སེམས་ནང་རྣམས་ཀྱི་བྱ་བ་སྒྲ་ཆོགས་དྲན་པའི་དྲན་པ་དེ་བཀག། མ་འོངས་
པའི་བྱེད་འཆར་དེ་ཡང་སྐྱུར་མ་བཅུག། རྣམ་རྟོག་དེ་རྣམས་བསལ་བའི་རྗེས་སུ་སྒོ་ལ་སྒྲིང་
སང་ལྟ་བུ་ཞིག་འཆར་བཞིན་ཡོད། དེ་ལ་རྒྱུང་ཟད་དུ་ས་རིང་ཙམ་གནས་བྱུང་ན་རིམ་པས་རྣམ་
རྟོག་གི་ཡོལ་བའམ་སྤྱིན་ལྟ་བུ་དེ་དྲངས་ནས་སེམས་གསལ་ཙམ་རེག་ཙམ་ཀྱི་ངོ་བོ་དེ་སྤྱིང་བས་
ངོ་འཕྲོད་པ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད།

དེ་དམིགས་ཏེན་ལ་བཞག་ནས་སེམས་གནས་བྱུང་པ་ཞིག་བྱུང་ན་སེམས་ཀྱིས་སེམས་ལ་
 དམིགས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་། རིག་བྱ་རིག་བྱེད་ཐ་དད་པར་ཡོད་པས་རང་རིག་དང་མི་འདྲ།
 ཡང་ན། བྱེ་རོལ་གྱི་གཟུགས་སོགས་ཆོས་ཅན་དུ་བཞག་ནས་དེའི་སྟེང་གི་ཆོས་ཉིད་ལ་དབྱེད་པ་
 གྲུས་ནས་ནམ་པ་བདུན་དུ་བཙལ་བས་མ་སྟེད་པའི་སྟོང་སང་ཞིག་སྟོ་ལ་ཤར་བའི་ཆེ་དེ་འདྲའི་དགག་
 བྱ་བཀག་ཙམ་དེ་དམིགས་ཏེན་ལ་བཞག་ནས་དེའི་སྟེང་དུ་སེམས་འཛོག་པའམ། ཡང་ན། གོང་
 དུ་ཞུས་པ་བཞིན་ཀྱང་ཐོབ་པའི་སེམས་གནས་ལ་རིག་ངོ་འཕྲོད་ན་དེའི་སྟེང་དུ་དབྱེད་པ་བྱེད་དུས་སེམས་
 བདེན་སྟོང་ངོ་འཕྲོད་པ་ཞིག་ཀྱང་ཡོང་གི་ཡོད་པས་དེའི་སྟེང་སེམས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གནས་ཐབས་བྱེད་
 རྒྱ་ཡང་ཡོད་མོད། འདི་ཆོའི་གསལ་ཁག་པོ་རེད། དམིགས་ཏེན་ཤར་རྒྱ་ཡང་དཀའ་ལ་དེའི་སྟེང་
 སེམས་གནས་པ་དེ་བས་དཀའ། འོན་ཀྱང་སྤྱིར་སྟོམ་ཐོག་ནས་ལྟ་བ་འཆོལ་བ་དང་། ལྟ་ཐོག་ནས་
 སྟོམ་པ་འཆོལ་བ་སོགས་ཡོང་གི་ཡོད། འདི་ནི་གནས་སྐྱབ་ཚུལ་ཁ་སྟོང་གི་ཚུལ་དུ་ཞུས་པ་ཡིན།

[སྟོན་འགྲོའི་གསུང་བཤད།] བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་སྐུ་སྐྱབ་ཞབས་
 ཀྱི་གསུང་ལས། བདག་ཉིད་དང་ནི་འཛིན་ཏེན་འདིས། །སྤྲེལ་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་འདོད་ན། །དེ་ཡི་
 ཅ་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས། །རི་དབང་རྒྱལ་པོ་ལྟར་བཏན་དང་། །ཕྱོགས་མཐས་གདུགས་པའི་སྟེང་
 རྗེ་དང་། །གཉིས་ལ་མི་བཏེན་ཡེ་ཤེས་ལགས། །ཞེས་དབུ་མ་རིན་ཆེན་ཕྱེད་བའི་སྐབས་ནས་རི་
 སྐད་གསུངས་པ་བཞིན་ཆོས་དོན་དུ་གཉེར་ཏེ་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སར་འགྲོ་འདོད་མཁན་
 གྱི་སྦྱེས་བྱ་སྐྱེ་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ནའང་གོ་འཕང་འདི་ཐོབ་འདོད་ཕྱིན་ཆད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། ཡང་
 དག་པའི་ལྟ་བུ། སྟེང་རྗེ་ཆེན་པོ་གསུམ་པོ་འདི་ཉམས་ལེན་གྱི་མཐིལ་དུ་བྱས་ཏེ་ལམ་ལ་བསྐྱབ་དགོས།

དེ་བྱུང་ན་འབྲས་བྱ་རྒྱལ་བའི་སྐྱུ་གསུམ་པོ་དེ་བདེ་སྐྱབ་ཏུ་ཐོབ་ནས་པ་དང་། དེ་ཡང་ཐབས་
 ཤེས་ཕྱོགས་རེ་བར་སོང་བ་ཡིན་ན་ལམ་བཟོད་པའི་ས་ཆོད་ཆེན་པོ་མི་འབྱུང་བས། ཐབས་ཀྱིས་

ཟིན་པའི་ཤེས་རབ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ཐབས་སམ། ཡང་ན། ཐུན་མོང་མིན་པའི་
 ཐབས་ཤེས་བྱང་འདུག་གི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བྱུགས་བྱང་དུ་འདུག་པའི་རྒྱལ་བའི་གོ་འཕང་མངོན་
 དུ་བྱ་དགོས། དེ་ལྟར་ཉམས་ལེན་བྱེད་པ་ལ་ཡང་དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱལ་ཤེས་དགོས་པ་དང་། ཤེས་པ་
 ལ་ཐོས་དགོས། ཐོས་བྱའི་གཞུང་དེ་ཡང་གཞུང་སྤྱོད་ཀྱིས་རེ་བ་དང་རགས་པ་རེས་ཆོམས་པར་མ་
 བྱས་པར་གཞུང་ལུགས་རབ་འབྱམས་ཀྱི་གོ་བ་ཆགས་བྱལ་པ་ཞིག་བྱ་དགོས། དེ་ཡང་ལན་གཅིག་
 གོ་བ་ཆགས་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་པར་དེའི་དོན་ལ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་འདྲིས་པར་བྱས་ཏེ་རྒྱུད་ལ་མི་
 བརྟེན་པར་བཟུང་བྱལ་པ་ཞིག་དགོས། དེ་ལྟར་བྱུང་ན་ཉིན་ཞག་སྤྱོད་ཀྱིས་གཅིག་གི་མི་ཆོ་སྐྱེལ་བའི་
 སྐབས་སྒོ་གསུམ་ཆོས་དང་མཐུན་པ་ཞིག་བྱེད་བྱལ། མཉན་བྱའི་ཆོས་དེ་ཡང་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་
 བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་གནད་ཀྱན་བསྐྱེས་པ་ཞིག་དགོས་པ་གལ་ཆེ་རྒྱལ་དེ་ལྟར་ཡིན། དེ་ཉན་པའི་
 སྐབས་སུ་གཟབ་གཟབ་བྱས་ཏེ་མ་བརྟེན་པར་གཏོང་སྤྱིན་པར་སེམས་ལ་ཟིན་པ་དང་། འཇགས་
 བྱལ་པ་ཞིག་དགོས་པ་དང་། དེ་ཡང་ཀྱན་སྦྱོང་གང་བྱུང་བྱུང་གིས་མི་འགྲིག་པར། བསམ་པ་བཟང་
 པོ་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་མ་མཐའ་བཅོས་མ་རྒྱུན་ཆད་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ཐོག་ནས་ལེགས་པར་གསན་དགོས།

སྐབས་སུ་བབས་པ་ལེའུ་བཅུ་ཡི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་སྦྱོང་འདུག་གི་གཞུང་འདིའི་ལེའུ་
 དང་པོས་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་ལེགས་པར་མཐོང་བར་བྱས། དེ་ལྟ་བུའི་གནས་སྐབས་
 དང་མཐར་ཐུག་གི་ཕན་བདེ་བདེ་སྒྲག་དུ་སྟེར་བར་བྱེད་པའི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་དེ་
 སྐྱེས་པ་ཞིག་བྱུང་ན་སྙམ་པའི་འདུན་པ་སྤྱིའི་རྒྱུན་གྱིས་བསྐྱེལ་བ་ལ་མི་སྟོས་པར་རང་གི་ངང་
 གིས་དེ་ལ་དོན་གཉེར་བྱུགས་དུག་པོ་སྐྱེ་བ་ཞིག་དགོས། རང་སྟོབས་ཀྱིས་སེམས་བསྐྱེད་པ་
 དེ་རྣམས་པ་ཆེ་བ་དང་། གཞན་སྟོབས་ཀྱིས་བྱུང་བ་དེ་རྣམས་པ་རྒྱུང་བ་ཡིན། རྒྱུན་བཞི། རྒྱ་
 བཞི། སྟོབས་བཞི་གསུང་སྐབས་བྱུང་བ་བཞིན་རེད།

དེས་ན་ཐོག་མར་ཕན་ཡོན་གྱི་ལེའུ་བསྟན། དེ་ནས་སེམས་བརྟན་པའི་ཆེད་དུ་སེམས་བསྐྱེད་
 ཆོ་གས་བཟུང་བ་ལ་ཡན་ལག་བདུན་གྱི་ཆོ་ག་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པས་བཤགས་པའི་ཡན་ལག་དང་།
 བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཟུང་བའི་ཡན་ལག་སྟེ་ལེའུ་གསུམ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་པའི་རྗེས་སུ་རང་
 གིས་རང་ལ་གཟེངས་བསྟོད་དེ་སྟོབ་བསྐྱེད་པའི་སྟོན་སྲོལ་རིགས་དང་མཐུན་པའི་ལས་བརྩམ་པར་
 བྱའོ་སྟམ་པའི་ཡིད་དམ་བརྟན་པོ་བྱས། རིགས་དང་མཐུན་པའི་ལས་གང་ཞིག་བརྩམ་དགོས་སྟམ་ན།
 བྱིན་དུག་གི་ལམ་ལ་བསྐྱབ་དགོས་པས། དམ་པ་དུག་ལྡན་དང་། སར་བྱིན་དུག་ལྡན་གྱི་སྟོན་སྲོལ་
 རང་གི་ལུས་ལོངས་སྟོད་དགེ་རྩ་དང་བཅས་པ་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་ཕངས་པ་མེད་པར་གཏོང་བའི་
 སྦྱིན་པའི་ཉམས་ལེན་ལ་བསྐྱབ་དགོས་པ་དང་། དེ་ལྟར་སྟོབ་ཚུལ་ནི་གཞུང་གིང་འོག་ལ་འཛོམ་
 ནས་བསྟན་ཡོད་པས་ལེའུ་ལོགས་སུ་མ་བསྟན། དེ་ཡང་དབུ་མ་འདུག་པར། སྦྱིན་པས་ལོངས་
 སྟོད་དགའི་འགྲོ་ངན་ནའང་། །སྦྱོལ་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱང་པ་ཉམས་ལས་འབྱུང་། །སྦྱིན་བཅས་དངོས་
 འདུ་ལོངས་སུ་ཟད་པས་ན། །བྱིན་ཆད་དེ་ལ་ལོངས་སྟོད་འབྱུང་མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་
 བཞིན། སྦྱིན་པའི་ཉམས་ལེན་ཅམ་གྱིས་ལོངས་སྟོད་ཆེ་བ་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་ནའང་ཕྱགས་བཅན་
 པོ་མེད་སྟབས། ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་སྤྲིས་དག་པོ་དགོས་པ་གལ་ཆེ། ཚུལ་བྲིམས་ཀྱང་
 གཙོ་བོ་རང་དོན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་སྟོབ་བྱང་སྟེ་གཅིག་ཏུ་གཞན་ཕན་གྱི་སྟོབ་བསྐྱེད་པ་ལ་བསྐྱབ་དགོས་ཏེ།
 རང་གི་རྒྱུད་ཉོན་མོངས་པར་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་གོ་མས་འདྲིས་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་དེས་ཉོན་མོངས་པ་
 རོ་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ་དེ་ལ་འཐབ་འཛིང་བྱེད་དགོས།

དེའི་དོན་དུ་དུས་རྒྱུན་གཏན་ནས་བག་ཡོད་བསྟེན་ཏེ་དེ་ལ་བསྐྱབ་པའི་སྟོན་སྲོལ་ཉོན་མོངས་
 པ་རོ་ཤེས་པར་བྱས། ཉོན་མོངས་པ་སྦྱིས་པའི་གནས་སྐབས་སུ་རུང་བ་དང་མི་རུང་བ་གང་འདྲ་
 ཡིན་མིན་དུན་པས་ཟིན་པར་བྱས་ཏེ། གང་གི་སྤྱོད་ལ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད་མེད་ཤེས་བཞིན་གྱིས་བྱ་

ར་བྱས་ཏེ་བག་ཡོད་དང་དྲན་ཤེས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སློ་ནས་ཚུ་ལ་བྲིམས་ནས་པར་དག་པའི་ཐབས་ཚུ་ལ་
ལ་བསྐྱབ་དགོས་པས། དེའི་ཆེད་དུ་བག་ཡོད་ཀྱི་ལེའུ་དང་ཤེས་བཞིན་གྱི་ལེའུ་གཉིས་གསུངས།
དེའི་ཐོག་ནས་བཟོད་པའི་ཉམས་ལེན་ནི་གཞན་གཞོད་གཞི་དང་བཅས་པ་ལས་བརྒྱུ་ལ་ཞིག་བྱུང་
ན་བཟོད་པའི་གཞི་ལྟ་བུ་བཏིངས། དེའི་ཐོག་ནས་གཞོད་བྱེད་ལ་དམིགས་ནས་མཐའ་གཅིག་དུ་
ཕན་པའི་སློ་སྦྱང་སྟེ་གཞོད་བྱེད་རྩ་བ་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་དང་། ཆོས་སྦྱབ་པའི་མཐུན་ཀྱིན་གལ་
ཆེན་ཡིན་པ་དང་། གཞོད་བྱེད་དག་པོ་དེ་དོན་དམ་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཡིན་པ་དང་།
གཞོད་བྱེད་ལས་ངོན་ལྷག་པ་མེད་པ་ལྟ་བུའི་སློ་ལེགས་པར་སྦྱངས་ན། རང་གི་སློག་ལ་བསྟོ་
བར་བྱེད་པའི་ཞིང་བཅུ་ཆང་བའི་དག་པོ་ལྟ་བུ་ལའང་ཡིད་ཀྱི་གཏིང་ནས་བྱམས་པའི་སློ་སྦྱེ་བྱུང་
པ་ཞིག་འོང་བ་ཡིན།

བཟོད་པའི་ཉམས་ལེན་གྱིས་ཁོང་ཁྱོད་ངོས་ནས་རྒྱ་མཚན་ཤོད་ས་མེད་པར་ཁ་སྦྱངས་དགོས་
པར་འགྱུར་བ་དང་ཆབས་ཅིག་བཟོད་པའི་ཉམས་ལེན་གོང་འཕེལ་དུ་སྦྱོར་པའི་ཆོད་ཀྱིས་མཁའ་ཁྲབ་
མ་ཅན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྟིང་ཁོང་རྒྱས་པའི་གཏིང་ནས་བདེ་བ་ལ་འགོད་འདོད་དང་། ལྷག་
བསྟུན་པ་དང་བྲལ་ན་སྙམ་པའི་སློ་ངང་གིས་སྦྱེ་བྱུང་པ་ཞིག་འབྱུང་བ་ཡིན། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཟབ་
པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་ལ་སློབ་པའི་སྐབས་ལས་དང་པོ་བའི་སློ་ངོར་མི་ཤོང་བ་དང་། དཀའ་བྱུང་
འགལ་ཀྱིན་དང་འཕྲད་དུས། ལྷག་བསྟུན་པ་དང་ལེན་གྱི་བཟོད་པ་ལ་སློ་སྦྱང་སྟེ་ཉམས་ལེན་ཆགས་
སྲུ་ཚུད་པ་ཞིག་བྱུང་ན། ཉམས་ལེན་གང་ལའང་བར་དུ་གཅོད་བྱེད་ཀྱི་འགལ་ཀྱིན་ཕལ་ཆེ་བ་སེལ་
རྒྱས་པས་བརྩོན་འགྱུས་སྟོབས་ཆེན་པོ་རང་བྱུགས་ཀྱིས་འབྱུང་། དེ་ཡང་བརྩོན་འགྱུས་རྩོམ་མཁས་
པོ་ཞིག་ཡོང་བ་ལ་ཡང་མཐུན་ཀྱིན་དཔུང་གི་ཆོགས་བསགས་པ་དང་། དངོས་གཞི་དྲན་ཤེས་ལྟར་
ལེན་པའི་ཚུ་ལ་ལ་མཁས་པར་བྱས་ཏེ། དེ་ཡང་ལུས་སེམས་དུབ་པའི་གནས་སྐབས་ལ་དོར་བའི་

སྒོ་བས་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན། གནས་ངན་ལེན་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཡིན་པས་དེ་དང་མཐུན་པའི་
སྒྲུངས་འཛིན་སྒྲིམ་སྟོན་རན་པོའི་བྱེད་ཐབས་མཁས་པའི་མ་བྱུང་ན། ཡིད་ཞུམ་པ་འམས་སོ་གི་ནས་ཉམས་
ལེན་མཐུག་མ་འབྲེལ་བའི་ཉེན་ཁ་ཡོད། ཉེན་རེ་ར་ཟས་ཀྱང་མི་དྲན་བཙོན་འགྱུས་ཚོམ། །ཞུགས་མ་
ཐག་ནས་མཁས་པའི་གོ་འཕང་འདོད། །ཞག་གསུམ་ལོན་ཆེ་རྗེས་མེད་གཡེང་བས་འབྲེར། །དེ་འདྲ་
དེ་ལ་ཅི་ཡང་མི་འོང་བས། །བཙོན་པ་ཚུ་བོའི་རྒྱན་བཞིན་བསྟེན་ཅིག་ཨང་། །ཞེས་གྲུང་ཐང་ཆང་གི་
སྒོ་བ་གཉེར་གྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ནང་གསུངས་པ་བཞིན། བཙོན་འགྱུས་མཐའ་འབྲེལ་བཞིག་ཡོང་བ་ལ་ཉམས་
ལེན་སྒྲིམ་སྟོན་རན་པོ་ཞིག་དགོས་པ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན།

དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་ཉམས་ལེན་བྱེད་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་སྒྲོ་ནས། དངོས་གཞི་ཉམས་
ལེན་གཅིག་འགྱུས་བྱེད་ས་བསམ་གཏན་གྱི་ལེའུའི་སྐབས་ནས་བརྟན་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྒྲོམ་
པ་དེ་རེད། དེ་ཡང་དགེ་སྦྱོར་མཐའ་འབྲེལ་བཞིག་ཡོང་བ་ལ་ལུས་འདྲུ་འཛིས་དབེན་པ་དང་། སེམས་
རྣམ་ཏྲིག་གིས་དབེན་པ་ཞིག་དགོས་ཤིང་། དེའི་དོན་དུ་དབེན་པའི་ཡན་ཡིན་དང་། འདྲུ་ལོང་འབྱུགས་
པོའི་ཉེས་དམིགས་ལ་བསམ་ཞིབ་ཀྱི་ཐོག་ནས་དབེན་པའི་གནས་ལ་དོན་གཉེར་གྱི་སྒྲོ་སྒྲིམ་ཆོ། སེམས་
རྣམ་ཏྲིག་ལས་བསྐྱུ་བྱུབ་པ་ཞིག་མ་བྱུང་ན་ལུས་དབེན་པར་གནས་ཀྱང་། བཙོན་པ་བཙོན་ཁང་ནང་
བཅུག་པ་ལྟ་བུ་ལས་དགོས་པ་གང་ཡང་མེད་སྟབས། སེམས་རྣམ་ཏྲིག་ལས་དབེན་པ་ཞིག་དགོས་
པ་ཏ་ཅང་གལ་ཆོ། དེའང་རྣམ་པར་ཏྲིག་པ་ཡོད་ཆད་འགོག་མ་བྱུབ་ཀྱང་། ཆགས་སྤང་གི་སྒྲོ་དྲག་
པོ་མི་སྒྲེ་བའི་ཐབས་ཤེས་བྱེད་རྒྱ་གལ་ཆོ། དེ་ཡང་སེམས་དམིགས་པ་ལ་ཅེ་གཅིག་དུ་གནས་པ་
ལ་བར་དུ་གཙོད་བྱེད་ཀྱི་གསུ་སྤྲེལ་བའི་དམིགས་པ་ལ་འཕྲོ་བའང་ཡོང་ཆོག །དེ་བཞིན་དུ་ཁོང་
ཁྱོད་ཀྱི་ཡུལ་ལ་འཕྲོ་བ་ཡང་ཡོང་གི་ཡོད་མོད། བར་དུ་གཙོད་མཁན་གཙོ་བོའི་གསུ་འདོད་ཆགས་
ཀྱི་ཆར་གཏོགས་པ་ཡིད་དུ་འོང་བའི་ཡུལ་ལ་འཕྲོ་བའི་རྟོན་པ་དེ་སྤྲུག་གོས་ཤིག་ཡིན་སྟབས། དེའི་

གཉེན་པོར་འདྲི་པའི་ཉེས་དམིགས་སྒྲིམ་དགོས། འདྲི་པའི་ཡིན་ཏན་སྤྱི་དང་། ལྷག་པར་བྱད་
མེད་ཀྱི་འདྲི་ཡིན་གྱི་ཉེས་པ་ནམས་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་སྒྲིམ་ན། འདྲི་པ་ལས་ཡིད་ཕྱིར་སྤྱོད་སྒྲིམ་
པའི་སྒྲིམ་ནས་མཆོག་ཉེ་བར་ཞི་བ་ཞིག་ཡོང་བུའ།

དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་གནས་དབུག་པར་ནམ་ཏོག་གི་འཕྲོ་འདྲུ་རགས་པ་ནམས་བཀག་སྡོ་སྒྲི་
ཅེ་གཅིག་དུ་གནས་པ་ཞིག་བྱུང་ན་བསྒྲིམ་པར་བྱ་བའི་དོན་པོ་ཆེ་གང་ཞིག་སྒྲིམ་ན་འདི་ལྟར།

བདག་དང་གཞན་དུ་མཉམ་པ་ནི། །དང་པོ་ཉིད་དུ་འབད་དེ་བསྒྲིམ། །བདེ་དང་སྤྱུག་བསྐྱེལ་
མཉམ་པས་ན། །ཐམས་ཅད་བདག་བཞིན་བསྐྱུང་བར་བྱ། །ཞེས་དངོས་གཞི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
སྒྲིམ་ཚུལ་ལ། མན་ངག་རྒྱ་འབྲས་བདུན་མའི་སྒྲིམ་སྒྲིམ་ཚུལ་ལ། ཐོག་མར་བདེ་སྒྲིམས་
དང་། དེ་ནས་མར་གཤམ། དྲིན་དྲན། དྲིན་བཟོ། ཡིད་འོང་གི་བྱམས་པ། སྤྱིང་རྒྱུ། ལྷག་བསམ།
སེམས་བསྐྱེད་དངོས་སྒྲིམ་པ་ལ། སྤྱི་མ་སྤྱི་མས་རྒྱ་དང་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་འབྲས་བུ་ཡིན། ཡང་བདག་
གཞན་མཉམ་བཞེད་འོ་སྒྲིམ་སྒྲིམ་ཚུལ་ལ་བདག་གཞན་མཉམ་པ། བདག་གཅེས་འཛིན་གྱི་སྒྲིན་
སྒྲི་དུ་མ་ནས་བསམ་པ། གཞན་གཅེས་འཛིན་གྱི་ཡིན་ཏན་སྤྱི་དུ་མ་ནས་བསམ་པ། བདག་གཞན་
བཞེད་པའི་བསམ་པ་དངོས། དེ་ལ་བཞེན་ནས་གཏོང་ལེན་སྒྲིམ་པ་བཅས་ཡོད་པ་ལས། འདིར་ཕྱི་
མ་གསུངས་པ་ནི་ཏ་ཅང་བཅའ་པོ་ཡིན། རིགས་པ་ཏ་ཅང་བཅའ་པོ་བསམ་རྒྱ་ཡོད་པ་དང་། མཐོང་ཆོས་
ཀྱི་ཉམས་སྤྱོད་མང་པོ་བསམ་རྒྱ་ཡོད་པ་བཅས་ཡིན། མན་ངག་བདུན་མའི་སྒྲིམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་མར་མཐོང་བ་ལྟ་བུ་སྒྲིམས་རེར་སྒྲིབ་སྤྱི་བསམ་དགོས་པ་སོགས་ཀྱི་དཀའ་ངལ་ཡོད།

དེར་བཞེན་རིགས་འགའ་གས་ལ་མན་ངག་རྒྱ་འབྲས་བདུན་མ་ལས་བདག་གཞན་མཉམ་
བཞེད་འོ་སྒྲིམ་སྒྲིམ་ཚུལ་འདི་སྒྲིམ་འགྱུར་ཆ་བས་ཆེ་བ་དང་། རྒྱས་པ་ཐོན་ཆེ་བ་དེ་འདྲ་ཡོད། རིགས་
ཁ་གས་ལ་མན་ངག་བདུན་མ་དེ་སྒྲིམ་གར་བདེ་བ་དང་སྒྲིམ་ཁུལ་ཆེ་བ་དེ་འདྲ་ཡོད་ཀྱི་ངེས་གཏན་ཡིན།

ས་སེའི་ཁམས་དང་མོས་པའི་བྱད་པར་ལས་གང་སྤང་ནའང་འགྲིག་པ་རེད། དེ་གཉིས་གང་གི་ཐོག་
ནས་སློབ་སྦྱང་ཡང་བཅོས་མ་མིན་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྦྱེ་བྱུང་པ་ལ་བྱད་པར་མེད། འོན་ཀྱང་
བདག་གཞན་མཉམ་བཞེད་སློབ་ནས་སློབ་སྦྱང་བ་འདི་རིགས་པ་བརྗེད་བ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་ཡོད་སྟབས།
འདིའི་བརྒྱད་པའི་མཆོན་ལ་སྒྲུབས་ཆེན་སྦྱོང་བརྒྱད་ཅེས་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་དང་མགོན་པོ་སྤྱི་
སྦྱུབ་དང་ཞི་བ་ལྟ་སོགས་ནས་མར་བརྒྱད་པ་ཡིན། འདིར་བདག་གཞན་མཉམ་བཞེད་སློབ་སྦྱང་
བ་ལ། ཐོག་མར་བདག་གཞན་མཉམ་པ་ཡིན་ཆུ་ལ་ནི་གཉིས་ཀ་བདེ་བ་འདོད་པ་འདྲ་བ་དང་།
སྤྱུག་བསྐྱེད་མི་འདོད་པ་མཚུངས་པའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་ཡིན་ཏེ། རང་དང་གཞན་སེམས་ཅན་
སྤྱི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ནའང་། ཅི་ཅམ་གྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཞིག་བྱུང་ནའང་ཆོག་མི་ཤེས་པ། ཆོམ་
རྒྱ་མེད་པ་ཀུན་འདྲ་བ་དང་། སྤྱུག་བསྐྱེད་ཆུང་དུ་ཞིག་ཡིན་ནའང་མི་འདོད་པ་འདྲ་འདྲ་རེད།
ང་རང་ཆོས་མིག་གིས་མ་མཐོང་བའི་ཆོངས་པ་དང་བརྒྱ་བྱེན། མཐོང་བའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་
ཆུང་བ་འབྲུ་སྟེན་ནས་ཆེ་བ་རྒྱལ་པོ་དང་། དམངས་ཀྱི་གཙོ་འཛིན། འབྲོར་ཁུན་སྤྱུག་པོའི་
མཐར་ཐུག་པ་དག་དང་། དབང་ཆེ་བ་སྤྱིད་འཛིན་དང་སྤྱིད་སློབ་ལྟ་བུ་ཆུན་ཆད་རང་གཞན་
རོགས་གསུམ་སྤྱི་ལ་བརྟམས་ནའང་། ཐམས་ཅད་བདེ་བ་འདོད་པ་འདྲ་ནའང་ད་ལྟ་བདེ་བས་ཤོངས་
པར་མཚུངས། དེ་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་སྤྱུག་བསྐྱེད་མི་འདོད་པ་ནི། ཆོག་མི་སྟན་པ་ཞིག་
གིས་རྒྱུན་བྱས་ཏེ་བྱུང་བའི་ཡིད་མི་བདེ་བ་ཕྱ་མོ་ཅམ་ཡང་མི་འདོད་པ་རང་གཞན་རོགས་གསུམ་
གཅིག་གྱུར་ཡིན་པས། རང་སྤྱི་ལ་བདེ་བ་ཆུང་ཆུང་ཞིག་ཡིན་ནའང་དགོས་པ་དང་། སྤྱུག་
བསྐྱེད་ཆུང་ཆུང་ཞིག་ཡིན་ནའང་མི་དགོས་པའི་བསམ་ཆུལ་དེ་མཁའ་བྱུང་གི་སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་ལ་སློབ་ཀྱིན་ནས་མཚུངས་པ་ཡིན་པས། ཐམས་ཅད་བདག་བཞིན་དུ་སྤྱུག་བསྐྱེད་ལས་སྤང་
བར་བྱེད་པ་དང་། བདེ་བ་སྦྱུང་བར་བྱེད་དགོས་སོ། །

ལག་པ་ལ་སོགས་དབྱེ་བ་ནམ་མང་ཡང་། །ཡོངས་སུ་བསྐྱང་བྱའི་ལུས་སུ་གཅིག་པ་
ལྟར། །དེ་བཞིན་འགྲོ་བ་ཐ་དད་བདེ་སྤྱག་དག །ཐམས་ཅད་བདག་བཞིན་བདེ་བ་འདོད་མཉམ་
གཅིག །ཅེས་དཔེར་ན། རང་གི་ལུས་ཀྱི་ལག་པ་དང་རྒྱུ་པ་ལ་སོགས་དབྱེ་བ་ཐ་དད་པ་མང་དུ་
ཡོད་ནའང་། རང་གི་ལུས་འདིའི་ཆ་གས་སུ་ཡོད་སྟབས། དེ་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱང་སྦྱོབ་དང་ལྟ་
ཏོག་བྱེད་དགོས་པ་གཅིག་གྱུར་དུ་ཡོད་པ་བཞིན། འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་ནང་ལའང་མཆོག་དམན་
དང་། དབུལ་ཕྱག་ནམ་པ་ཐ་དད་པ། ཏོག་པ་ཐ་དད་པ། བྱེད་སྤངས་ནམ་པ་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་
ནའང་། དེ་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་འདོད་པ་དང་སྤྱག་བསྐྱེལ་མི་འདོད་པ་གཅིག་མཚུངས་ཡིན་སྟབས།
དེ་དག་གི་སྤྱག་བསྐྱེལ་སེལ་བ་དང་། བདེ་བ་སྦྱབ་པ་ལ་བསམ་སྦྱོར་ཉེ་རིང་མེད་པར་བསྟེན་དགོས།

ཡང་། འདིར་ལོག་ཏོག་འདི་འདྲ་ཞིག་ཡོང་སྲིད་དེ། བདེ་བ་འདོད་པ་དང་། སྤྱག་བསྐྱེལ་
མི་འདོད་པའི་རྒྱ་མཚན་དེའི་ཆ་ནས་རང་གཞན་རོགས་གསུམ་གཅིག་གྱུར་ཡིན་པས་ངེས་པར་དུ་
སྤྱག་བསྐྱེལ་སེལ་བ་དང་བདེ་བ་སྦྱབ་པའི་འབད་བཅོམ་བྱེད་དགོས་ནའང་། ཅུ་བའི་རང་དང་གཞན་
གཉིས་རྒྱུད་ཐ་དད་ཡིན་པར་བརྟེན། གཞན་གྱི་སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱིས་རང་ལ་གཞོད་ཅིང་། གཞན་
གྱི་བདེ་བས་རང་ལ་ཕན་པ་གང་ཡང་མི་འདུག །ཕར་ཚུར་ཕན་གཞོད་འབྲེལ་བ་གང་ཡང་མེད་
སྟབས། སེམས་འཁྲུང་བྱེད་དགོས་དོན་གང་ཡང་མི་འདུག་སྟམ་ན། །གལ་ཏེ་བདག་གི་སྤྱག་
བསྐྱེལ་གྱིས། །གཞན་གྱི་ལུས་ལ་མི་གཞོད་པ། །དེ་ལྟ་འང་དེ་བདག་སྤྱག་བསྐྱེལ་དེ། །བདག་
དུ་ཞེན་པས་མི་བཟོད་ཉིད། །ཅེས་བདག་གི་སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱིས་གཞན་གྱི་ལུས་ལ་གཞོད་པ་ཡོང་
གི་མེད་ནའང་། རང་ལ་སྤྱག་བསྐྱེལ་ཡོང་དགོས་དོན་བདག་དུ་ཞེན་པའམ་བདག་གཅེས་པར་
འཛིན་པའི་དབང་གིས་མི་བཟོད་པ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་བཞིན་གཞན་གྱི་སྤྱག་བསྐྱེལ་དག །བདག་
ལ་འབབ་པར་མི་འགྱུར་ཡང་། །དེ་ལྟ་འང་དེ་བདག་སྤྱག་བསྐྱེལ་དེ། །བདག་དུ་ཞེན་པས་བཟོད་

པར་དགའ། ཁྱིམ་དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་གཞན་གྱི་སྤྱི་གཞུང་ལ་དག་བདག་གི་ལུས་ལ་དངོས་སུ་འབབ་
 པར་མི་འགྱུར་ནའང་། དག་གཅི་བོར་གྱུར་པའི་མཁའ་ཁྱབ་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་འདོད་
 པ་དང་། སྤྱི་གཞུང་ལ་མི་འདོད་པའི་ཚུལ་རང་གི་ཉམས་ལ་དཔག་སྟེ་བསམ་དགོས། འཇིག་རྟེན་
 དུ་ངའི་གཉེན་གྱི་ལུས་ཀྱི་སྤྱི་གཞུང་ལ་དེས་ང་ལ་དངོས་སུ་མི་གཞོད་ནའང་། བདག་གིས་གཅེས་
 བོ་བྱས་ནས་བསྐྱེད་སྤྱོད་པའི་ཆ་ནས། དེའི་སྤྱི་གཞུང་ལ་དེས་ང་ལ་སེམས་མ་སྦྱིད་པ་ཡོང་གི་
 ཡོད། དེ་བཞིན་གཞན་ལ་བདག་ཏུ་བྱའི་གཅེས་ཤིང་ཕངས་པ་རང་ལ་དྲིན་གྱིས་སྦྱོང་མཁན་གཅེས་
 པའི་ཡུལ་དུ་ཡོད་སྟབས། སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་སྤྱི་གཞུང་ལ་དེ་ཡང་བདག་གི་སྤྱི་གཞུང་ལ་ཏེ། དེ་
 དག་ལ་གཅེས་ཤིང་ཕངས་པར་བརྟུན་ཏེ་བདག་ཏུ་ཞེན་པའི་དབང་གིས་བཟོད་པར་དགའ་བ་ཞིག་ཡོང་
 བས། སྤྱི་གཞུང་ལ་ཞིག་ཡིན་ཕྱིན་རང་སྟེང་ལ་མི་འདོད་པ་བཞིན་དུ་གཞན་སེམས་ཅན་ལ་འང་མི་
 འདོད་པ་ཞིག་ཡིན་པས་ངེས་པར་དུ་སེལ་བའི་ཐབས་ལ་འབད་དགོས་སོ། །

བདག་གིས་གཞན་གྱི་སྤྱི་གཞུང་ལ་བསམ་ལ། སྤྱི་གཞུང་ལ་ཡིན་ཕྱིར་བདག་སྤྱི་གཞུང་བཞིན། བདག་
 གིས་གཞན་ལ་ཕན་པར་བྱ། སེམས་ཅན་ཡིན་ཕྱིར་བདག་ལུས་བཞིན། ཁྱིམ་བདག་གིས་སེམས་
 ཅན་གཞན་གྱི་སྤྱི་གཞུང་ལ་སེལ་དགོས་ཏེ། སྤྱི་གཞུང་ལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དཔེར་ན། བདག་གི་སྤྱི་གཞུང་
 ལ་བཞིན། བདག་གིས་གཞན་ལ་ཕན་པ་སྦྱབ་དགོས་ཏེ། སེམས་དང་ལྡན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དཔེར་ན། བདག་ལུས་བཞིན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་འདོད་པ་དང་། སྤྱི་གཞུང་ལ་ཅུང་
 ཟད་ཅམ་ཡང་མི་འདོད་པ་མཚུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སེམས་ཅན་མཁས་བདེ་བ་མཐའ་དག་དང་
 ལྡན་པའི་ཕན་པ་སྦྱབ་དགོས་པར་རིགས་པས་བསྐྱབས་པའོ། །

གང་ཆེ་བདག་དང་གཞན་གཉིས་ཀྱི་བདེ་བ་འདོད་དུ་མཚུངས་པ་ལ། བདག་དང་བྱུང་
 པར་ཅི་ཡོད་ན། གང་ཕྱིར་བདག་གཅིག་བདེ་བར་བརྩོན། ཁྱིམ་བདག་གཞན་གཉིས་སྟོ་ཀུན་

ནས་བདེ་བ་འདོད་པ་མཚུངས་པ་ལ། རང་དང་བྱུང་པར་ཅི་ཞིག་ཡོད་ནས་གཞན་གྱི་བདེ་བ་བསྐྱབ་པ་ལ་དོ་སྣང་མི་བྱེད་པར་རང་གཅིག་ཕྱུ་བདེ་བ་བསྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་བརྩོན་ཞིང་དོན་གཉེར་བྱས་ཏེ་བསྐྱད་ཆོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅུ་བ་ནས་མི་འདྲུག་གོ།

གང་ཆེ་བདག་དང་གཞན་གཉིས་ཀྱི་སྤྱུག་བསྐྱེད་མི་འདོད་མཚུངས་པ་ལ། བདག་དང་
ཁྱེད་པར་ཅི་ཡོད་ན། གང་ཕྱིར་གཞན་མིན་བདག་སྤྱད་ཀྱི་ཤེད། ཅིས་ནི་བཞིན་དུ་བདག་དང་ནམ་
མཁའ་དང་མཉམ་པའི་འོ་པོ་མེམས་ཅན་གཞན་ནམས་སྤྱུག་བསྐྱེད་མི་འདོད་པ་སྒྲོ་བྱུང་ནས་མཚུངས་
པ་ལ། རྒྱ་མཚན་ཅི་ཞིག་ཡོད་ནས་གཞན་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱིས་མཉན་བ་ལ་དོ་ཁྱར་ཀྱི་ཤེད་མི་དགོས་པར།
རང་གཅིག་ཤུའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་མེལ་ཐབས་ལ་གཅིག་དུ་བཅོཅ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཞིག་ཡོད། དེར་
བརྟེན་རང་གཞན་གཉིས་ཀྱི་བདེ་བ་འདོད་པ་དང་། སྤྱུག་བསྐྱེད་མི་འདོད་པ་མཚུངས་པ་ནི་སྤྱུག་
ཀྱི་ཤེད་ཀྱིས་སྤྱུག་བསྐྱེད་མི་དགོས་པར་སྤྱོད་བ་མངོན་གྱུར་དུ་ཡོད་པ་འདི་འོ། །

གཞི་རྩ་འདིའི་ཐོག་ནས་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་འགྲུབ་པའང་རྒྱ་མཚན་ཡང་དག་
པ་དང་ཐུན་ཞིང་། སྤང་པོ་ལྷ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་ས་པའི་བདག་ལ་དམིགས་ནས་ངོ་སྤྲོད་པའི་
ང་ཙམ་དེ་བཙལ་ནས་མཛུབ་མོ་བཙུགས་ན་རྟེན་རྒྱ་མེད་ནའང་། ཡན་གཞོད་དངོས་སུ་སྤེད་
མཁན་དང་། ལས་བཟང་ངན་གསེག་མཁན་གྱི་མིང་ཙམ་གྱིས་གྲུབ་པའམ་རྩོས་གྲུབ་གྱི་དབང་
གིས་བཞག་པའི་ང་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ལ་དམིགས་ནས་ངོ་སྤྲོད་པའི་རྩོ་ཞིག་རང་གི་ངང་གིས་རྒྱ་
བཞིན་ཡོད། གཞི་རྩ་འདིའི་རྟེན་ནས་རྒྱ་ག་བསྐལ་སེལ་བ་དང་། བདེ་བ་རྒྱུབ་པའི་ཐོབ་ཐང་
གཉིས་པོ་དེ་འང་ཡོད་ལ། བདེ་རྒྱུག་གཉིས་པོ་དེ་འང་ལས་གྱི་དབང་གིས་བྱུང་བ་དང་། དེའི་
རྩ་བ་ཡང་སེམས་དྲུལ་མ་དྲུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ལས་ཡོང་བོང་། རྩ་བའི་སེམས་གྱི་རང་བཞིན་འོད་
གསལ་བ་ཞེས་སེམས་གྱི་རང་བཞིན་གསལ་རིག་ཙམ་དེ་ལ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་དྲི་མས་བསྐྱང་།

པ་ཞུགས་མ་མྱོང་བ་ཡིན་པས། ཆགས་སྤང་སོགས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྒོ་ངན་དེ་མ་ནམས་སྒོ་བྱར་
བ་དང་འབྲལ་རུང་གི་ཆ་ནས་སྤྱག་བསྐལ་སེལ་རུང་ཡིན་པ་དང་། མཐར་ཐུག་པའི་བདེ་བ་ཐོབ་
རུང་ཡིན་པ་དེ་གཞི་རྩར་བབྱང་ནས་ཐར་པ་སྦྱབ་དགོས།

སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་སྤྲོ་དྲུང་རང་གི་རང་གིས་བདེ་བ་འདོད་ལ། སྤྱག་བསྐལ་མི་འདོད་
པ་དང་། བདེ་བ་སྦྱབ་པ་དང་། སྤྱག་བསྐལ་སེལ་བའི་ཐོབ་ཐང་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ལ་འང་མཚུངས་ཏེ། སྤྲོ་བྱ་དང་། ཤ་སྤྲོ་བྱ་དང་། བྱང་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་གི་རྒྱུ་
ལ་འང་བདེ་བ་འདོད་ཅིང་སྤྱག་བསྐལ་མི་འདོད་པ། བདེ་བ་སྦྱབ་དང་། སྤྱག་བསྐལ་སེལ་བའི་
ཐོབ་ཐང་ཡོད་པ་འདྲ་འདྲ། བདེ་བ་ཐོབ་རུང་ཡིན་པ་དང་སྤྱག་བསྐལ་རྒྱུ་དང་བཅས་པ་ཟད་རུང་
ཡིན་པ་རང་གཞན་རོགས་གསུམ་ཆང་མ་གཅིག་གྱུར་ཡིན། དེ་བས་རང་སྤྲོ་དྲུང་ལྟ་མཚན་ཞིབ་
དུ་དཔྱད་མཐར་གཏུགས་ན་ངོ་སྤྲོ་མ་པའི་སྒོ་སྤྲོ་སྤྲོས་དེའི་སྒོ་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་བདེ་བ་འདོད་
པ་དང་། སྤྱག་བསྐལ་མི་འདོད་པ་དེ་ཙམ་ལས་སྤྲོ་བ་པའི་རྒྱ་མཚན་གཞན་གང་ཡང་མེད། རྒྱ་
མཚན་དེ་རྩི་བོ་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་སྤྲོ་དྲུང་ཡང་ཆང་ཡོད་པ་ལས་ཁྱད་པར་གཞན་གང་ཡང་
མི་འདུག །རང་སྤྲོ་དྲུང་རང་གིས་རང་ལ་དྲིན་ཆེན་པོ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་བདེ་བ་སྦྱབ་པ་
དང་། སྤྱག་བསྐལ་སེལ་ཐབས་བྱས་པ་མིན། རྩི་བོ་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་མཚོན་ན་ཡང་སེམས་
ཅན་དེ་དང་དེ་རང་ལ་དྲིན་ཆེན་པོ་ཡིན་རུང་མིན་རུང་། སེམས་ཅན་སོ་སོའི་ངོས་ནས་རང་
གི་རང་གིས་བདེ་བ་འདོད་པ་དང་སྤྱག་བསྐལ་མི་འདོད་པ་དང་། བདེ་བ་སྦྱབ་རུང་དང་སྤྱག་
བསྐལ་སེལ་རུང་ཡིན་པ་རང་དང་སྒོ་ཀྱན་ནས་མཚུངས་པ་ཞིག་ལ། དཔེར་ན། སྤྱི་དངོས་པོ་
ལ་མཚོན་ན་རྒྱ་ཆ་གཅིག་པ། བེད་སྤྱོད་བྱེད་སྤངས་གཅིག་པ། རིན་ཐང་ཁྱད་པར་མེད་པ་
ཞིག་ཡིན་ན་མང་ཉུང་གི་བསམ་སྒོ་གཏོང་དགོས་པ་བཞིན། རང་དང་གཞན་ཞེས་ཕྱོགས་གཉིས་

སུ་ཕྱེ་སྐབས་དེ་གཉིས་ཀ་གནས་སྤངས་གཅིག་པ་དེའི་ཐོག་ནས་གལ་ཆེ་གལ་ཆུང་ཁྱད་པར་ཕྱེ་
 དགོས་ན། རྫོང་པོ་སེམས་ཅན་གཞན་དེ་མཐའ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཉམས་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་
 སེམས་ཅན་སྒྲོས་ཅི། འཛམ་བུའི་གླིང་འདིའི་ནང་གི་མི་གཅིག་པུ་ལ་མཆོན་ནའང་མཐའ་མེད་
 སྐབས། མང་ཉུང་དང་གཙོ་ཆེ་ཆུང་། གལ་ཆེ་ཆུང་གི་ཐོག་ནས་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་དགོས། གལ་
 ཆེ་ཆུང་གི་རྒྱ་མཚན་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་རྒྱ་མེད་ན། མང་ཉུང་གི་ཐོག་ནས་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་དགོས།

རང་ཞེས་པ་ཅི་ཙམ་རྩ་བ་ཆེ་ནའང་། དཔེར་ན། ང་ལྟ་བུ་མི་དང་། དེའི་ནང་ནས་དགེ་
 སྒྲོང་ཆོས་སྐྱབ་མཁན། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་མོས་པ་ཡོད་པ་དང་། ཉམས་ལེན་བྱེད་མཁན་
 ཞིག་རེད། མཚན་ཉིད་མ་མཐའ་ཞིག་ཆང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན། གསུམ་ལྡན་རིག་པ་འཛིན་པ་
 ཐེབས་ཆག་ཅིག་ཡིན། གང་ལྟར་ཡང་སྤྱིད་པོ་བྱུང་ནའང་ང་མི་གཅིག་རེད། སྤྱག་པོ་བྱུང་ནའང་
 ང་མི་གཅིག་རེད། ཉམས་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་ལྟ་ཞིག །འཛམ་གླིང་འདིའི་སེམས་
 ཅན་ལ་ཆ་བཞག་ན། སྤྱིད་ནའང་མང་པོ་ཞིག་ལ་ཕན་པ་ཡོང་གི་ཡོད་ལ། སྤྱག་ནའང་མང་པོ་ཞིག་
 ལ་གནོད་ཀྱི་ཡོད། སྤྱི་དང་ལྡན་པ་དང་ཡ་རབས་ཀྱི་ངང་ཚུལ་ཐོག་ནས་བསམ་སྒྲོ་བཏང་ན། བདག་
 དང་གཞན་གཉིས་ལས། གཞན་གལ་ཆེ་བར་མཐོང་བྱུང། གཞན་གྱི་དོན་དུ་བདག་བཀོལ་ན་འོས་
 པ་ཡིན། ཆེན་པོའི་ཆེད་དུ་ཆུང་དུ་སྒྲོས་བཏང་ན་ཏེ་ཅང་འཐད་པ་དང་རྒྱ་མཚན་ཡང་དག་པ་དང་
 ལྡན་པ་རེད། ཡ་རབས་དང་དྲང་བདེན་མ་ཟད། སྤྱགས་བཅན་པོ་ཡིན་ལ། མཐའ་བཟང་པོ་ཡང་
 རེད། དེ་གོ་ལྷོག་ལྷོ་ཆུང་དུའི་ཆེད་དུ་ཆེན་པོ་བཏང་། དམན་པའི་ཆེད་དུ་བཟང་པོ་བཏང་། ཉུང་
 ཉུང་གི་ཆེད་དུ་མང་པོ་བཏང་བ་ཡིན་ན་རྒྱ་མཚན་མི་ལྡན་པ་དང་། ཉོར་འབྲལ་ཆེན་པོ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་
 རེད། སྤྱགས་མི་བཅན་པ་དང་རྗེས་འབྲས་ངན་པ་མ་རབས་ཀྱི་ངང་ཚུལ་དང་། གཞུངས་བཟང་
 པོ་མིན། རྫོན་གྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནམས་ཀྱིས་སྒྲོན་ལམ་གནང་བ་བཞིན། བདག་ཅེས་པ་

འདིར་བསམ་མོ་གཏོང་རིན་ལེ་ནས་མེད་པ་ཞིག་དངོས་གནས་ཡིན། དེ་ལས་གཞན་གྱི་དོན་དུ་བསམ་
 མོ་བཏང་ན། ས་དང་རྩ་དང་མེ་དང་རྩ་དང་། སྤྲོན་དང་དགོན་པའི་ཤིང་བཞིན་དུ། །དྲག་དུ་སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། །རང་གར་དགག་མེད་སྤྱོད་པར་ཤོག། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སློག་བཞིན་
 སངས། །བདག་ལས་དེ་དག་ཆེས་སངས་ཤོག། །བདག་ལ་དེ་དག་སྤྲིག་སྤྲིན་ཅིང་། །བདག་དགེ་
 མ་ལུས་དེར་སྤྲིན་ཤོག། །ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་རྣམས་པ་ཆེན་པོ་འདུག། །བདག་འབྱུང་བ་བཞི་
 དང་ནམ་མཁའ་སྟོན་གསུངས་དུ་མ་བཟུང་བའི་ནགས་ཆ་ལ་བཞིན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྤྱད་
 བྱར་ཡོང་བར་ཤོག། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྤྱད་བྱའམ་བཀོལ་བྱ་ལྟ་བུར་བྱེད་རྒྱ་མ་གཏོགས་རང་
 མགོ་ཐོན་ནས་རང་དོན་སྦྱུབ་རྒྱུ་ལོགས་སུ་གང་ཡང་མེད་དེ། ཐར་པ་འདོད་པས་ཅི་ཞིག་བྱ། །ཞེས་
 གསུངས་པ་བཞིན། རང་དོན་གཅིག་བྱར་བསམ་མོ་བཏང་བས་དགོས་པ་རྒྱབས་ཆེན་པོ་གང་ཡང་
 མེ་འདུག། །དེས་ན་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་སྤྱོད་གི་སྤྱག་བསྐྱེད་རྒྱུ་དང་བཅས་པ་དེ་རང་ཐོག་དུ་སྤྲིན་
 པ་ཞིག་བྱུང་ན། དེ་ལས་ཕན་པར་འོས་པ་དང་ཕྱན་པ་གཞན་གང་ཡོད། རང་ལ་དགེ་བའི་ཆོགས་
 ཕན་བྱ་ཞིག་ལས་མེད་ནའང་དེ་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་དོན་དུ་བསྐྱོས་ན། དེ་ལས་རྒྱ་མཚན་ཕྱན་
 པ་གང་ཞིག་ཡོད། དེ་བས་ན། །བདག་ལ་དེ་དག་སྤྲིག་སྤྲིན་ཅིང་། །བདག་དགེ་མ་ལུས་དེར་སྤྲིན་
 ཤོག། །ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་རྣམས་མཁྱེན་གྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་གཏོང་ལེན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་
 རྣམ་པ་ཅམ་མིན་པར་ཞེ་ཐག་པ་ནས་སེམས་ཅན་གཞན་སྤྱོད་གི་སྤྱག་བསྐྱེད་རང་གིས་སྦངས། རང་
 གི་བདེ་བ་དེ་གཞན་ལ་གཏོང་བའི་སྤྱོད་སྤྱངས་ན། ཇི་སྤྱོད་སེམས་ཅན་འགའ་ཞིག་ཀྱང་། །གང་དུ་
 མ་གྲོལ་དེ་སྤྱོད་དུ། །དེ་སྤྱོད་རྒྱ་ན་མེད་པ་ཡི། །བྱང་རྒྱུ་ཐོབ་ཀྱང་གནས་སྤྱར་ཅིག། །ཅེས་ཇི་
 སྤྱོད་ནམ་མཁའ་མ་ཟད་པའམ། སེམས་ཅན་མ་ཟད་ཀྱི་བར་དེ་སྤྱོད་དུ་རང་གི་དོས་ནས་གཞན་ཕན་
 བསྐྱེད་རྒྱུ་ཅི་ཡོད་པ་དེ་སྤྱོད་ན་ཕན་པ་རེད། དེ་ལྟར་མིན་པར་ཞེ་ཕྱགས་ལ་རང་ཉིད་ལེགས་པ་ཞིག་

བྱང་ན། སྐྱིད་པ་ཞིག་བྱང་ན། གང་མུར་མུར་གྱིས་ནམ་མཁུན་ཐོབ་ན་བསམ་པ་དང་། སྐྱོན་
ཀྱན་ཟད་ཡོན་ཏན་ཀྱན་ལྡན་དོན་དུ་གཉེར་དེ་ཡོང་བ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྒྲོམ་དགོས་པར་གསུངས་
པ་ཡིན་སྟབས། གཞི་ནས་ཆེད་དུ་བྱ་བ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་སངས་ཀྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་འདོད་
ཀྱི་སྒོ་སྦྱང་གི་ཡིན་ཟེར་ན་རྩལ་རེད་ལ་སྤྱིང་པོ་གང་ཡང་མི་འདུག།

བདག་དང་གཞན་གཉིས་ལས་གཞན་གཅོ་ཆེ་བ་ཞིག་ཞེ་ཐག་པ་ནས་བསམ་སྒོར་འཁོར་ནས་
གཞན་ཕན་ཁོ་ན་སྐྱབ་དགོས་པར་ཡི་དམ་བཅས་ན། རང་གི་དོན་དུ་སངས་ཀྱས་ཐོབ་ན་སྟམ་པའི་
བསམ་སྒོར་འཁོར་རྒྱ་མ་རེད། ཡིན་ནའང་བསམ་པ་བཟང་བ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་པར་གཞན་དོན་སྐྱབ་
ནུས་པ་ཞིག་དགོས་པ་ལས། རུས་པ་མེད་ན་གང་ཡང་མི་ཡོང་། དཔེར་ན། ང་ལ་མི་ཞིག་གིས་
སྤྲུགས་ཀྱག་རོགས། སེམས་སྐྱིད་པོ་མི་འདུག །ལུས་བདེ་པོ་མི་འདུག་ཅེས་བཤད་སྐྱབས། ཕན་
སེམས་ཕྱན་བུ་ཡོད་ནའང་མ་ལག་ཁར་མའི་བུ་ཆུས་འབྱེར་བ་བཞིན། བུ་ཆུ་ལས་འདོན་པའི་བཙེ་
བ་ཡོད་ནའང་། འདོན་པའི་རུས་པ་མེད་པ་དེ་གང་གིས་ལན་ནམ་སྟམ་ན། ཉོན་མོངས་པའི་གཞན་
དབང་དུ་སོང་སྟེ་གཞན་དོན་མཐར་ཐུག་པ་བསྐྱབ་རྒྱ་ལྟ་ཞིག །གཞན་དོན་ཉེ་ཆེ་བ་ཙམ་ཞིག་སྐྱབ་
པ་ལའང་ཐོགས་ནས་འཆད་འུ་བྱུག་གི་གནས་སུ་གྱུར་བ་འདི་རང་ཉིད་ཆོངས་པའི་གཞན་དབང་དུ་
སོང་བ་འདིས་ལན་པ་ཡིན། སྒོ་ཆོངས་པའི་དབང་དུ་སོང་བ་འདིའི་ཐོག་ལ་གཞན་ནས་རུས་པ་སྒོན་
པ་འདེབས་རྒྱ་མེད། སྒོའི་སྟེང་གི་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ལྷག་པར་དུ་ཤེས་བྱ་ཤེས་པ་ལ་བར་དུ་
གཅོད་པའི་སྐྱབ་པ་དེ་མ་དག་བར་དུ་རུས་པ་མཐར་ཐུན་པ་ཞིག་མི་འོང་། ཤེས་བྱ་ཤེས་པ་ལ་བར་
དུ་གཅོད་པའི་སྐྱབ་པ་དེ་ཟད་པ་ན་ནམ་མཁུན་ཐོབ་པ་ཡིན། ནམ་མཁུན་མ་ཐོབ་བར་དུ་སེམས་ཅན་
ཀྱི་ཁམས་དང་མོས་པ་དང་འཆམས་པར་གཞན་དོན་རྒྱ་ཆེ་མུ་མཐའ་མེད་པ་ཞིག་སྐྱབ་པའི་རུས་པ་
འབད་མེད་རྩལ་བྱུང་བ་དུ་ཡོང་བ་ཞིག་རྩ་བ་ནས་མེད་སྟབས། ཆེད་དུ་བྱ་བ་སེམས་ཅན་གྱི་ཆེད་དུ་

རྩོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་གོ་འཕང་དོན་དུ་གཉེར་བའི་སློང་གོ་རིམ་འདི་འདྲའི་ཐོག་ནས་ཡོང་དགོས།
སྦྱང་ཆོས་ཀྱི་ཐོག་ནས། སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་ཆོགས་ཀྱི་མཆོག་རྣམས་ལ། །བྱང་ཆུབ་བར་དུ་
བདག་ནི་སྦྱབས་སུ་མཆོ། །བདག་གིས་སྦྱིན་སོགས་བགྱིས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱིས། །འགྲོ་ལ་ཕན་
ཕྱིར་སངས་རྒྱས་འགྲུབ་པར་ཤོག །ཅེས་གདན་འཁོལ་པོའི་ཐོག་སྦྱིན་མ་བཟང་བཟང་གི་སེམས་བསྐྱེད་
ལྟ་བུ་མིན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་འདུན་པ་གཉིས་ལྡན་ངོ་མ་ཞིག་ཡོང་བུ་ཡོད།

ཆེད་དུ་བྱ་བ་སེམས་ཅན་ཁོ་ནའི་ཆེད་དུ་དམིགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དོན་གཉེར་གྱི་སློང་འདི་དབང་
གིས་བྱང་བ་ཞིག་ཡིན། ད་ལྟ་ང་ཆོའི་ཞེ་ཕུགས་སུ་སྦྱོན་ཀྱན་བཅད་ཡོན་ཏན་ཀྱན་ལྡན་གྱི་གོ་འཕང་
ཐོབ་དགོས་པར་བསམས་ནས་དེའི་ཆེད་དུ་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་དོན་ལ་མ་བསམ་ན། བྱང་ཆུབ་
ཀྱི་སེམས་མི་སྦྱེ་ཞིང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མེད་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་བྱ་མི་འདུག་སྟེ་
པའི་རང་དོན་ཕུགས་སུ་བཅངས་ཏེ་ཁ་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཞེས་བཤད་ན་མ་འགྲིག་པ་རེད། དེས་
ན་བདག་གཞན་མཉམ་པའི་ཚུལ་དེ་རྣམས་ལ་བསམ་སྒྲོ་ཞིག་བཏང་ན་རྣམས་པ་ཆེན་པོ་ཡོད། དེ་ལྟ་
བུའི་ཚུལ་གྱིས་བདག་གཞན་གཉིས་པོ་དེ་གལ་ཆེ་ཆུང་བསྐྱར་ནས་བསམ་སྒྲོ་བཏང་ན། རྩོམ་སེམས་
ཅན་རྣམས་གལ་ཆེ་བ་ཡིན།

གལ་ཏེ་དེ་ལ་སྤྱུག་བསྐྱེད་པས། །བདག་ལ་མི་གཞོད་ཕྱིར་མི་བསྐྱེད་། །མ་འོངས་པ་ཡི་
སྤྱུག་བསྐྱེད་ཡང་། །གཞོད་མི་བྱེད་ན་དེས་ཅི་བསྐྱེད་། །ཞེས་སེམས་ཅན་གཞན་སྤྱུག་བསྐྱེད་གྱིས་
མཉར་བས་བདག་ལ་མི་གཞོད་པས་གཞན་གྱི་སྤྱུག་བསྐྱེད་སེལ་བ་ལ་བརྩོན་ཅི་ཞིག་དགོས་སྟེ་
ད་ལྟ་དངོས་སུ་མི་གཞོད་ཀྱང་བརྒྱད་ནས་གཞོད་པ་འབྱུང་ཞིང་། ད་ལྟ་དངོས་སུ་གཞོད་པ་ཡོད་མེད་
ཁོ་ནར་བསམ་བསྐྱེད་ན་མ་འོངས་པའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་དུ་འབད་བརྩོན་བྱེད་དགོས་པའི་
བྱ་བ་མཆོན་མེད་ལ། མ་འོངས་པའི་བདེ་སྦྱིད་ཀྱི་དོན་དུ་ད་ལྟ་ནས་གསྐྱིག་བྱེད་དགོས་དོན་གང་ཡང་

མེད། གཞན་བདེ་ན་རང་ཉིད་བདེ་བའང་ཡོང་ངེས་ཏེ། གཞན་གྱི་བདེ་བར་དོ་སྤངས་མེད་པར་རང་
བདེ་ཁོ་ན་དོན་དུ་གཉེར་ནས་གཞན་གྱི་སློག་བཅད། རྟོར་བརྟུས། བྱད་མེད་འཕྲོག་པ་སོགས་བྱས་ན།
དེའི་འབྲས་བུར་རང་ལ་སྤྲུག་བསྐྲུལ་ཡོང་གི་རེད། འཛིག་རྟེན་ཡོངས་གྲགས་ལའང་། མི་ཞིག་
ཡིད་ཚོམས་དོན་དུ་མི་གཞན་ཞིག་སློག་བཅད་པ་དང་། རྟོར་བརྟུས་ན་བྲིམས་ལ་བྲུག་གི་ཡོད།

མི་ཞིག་ཁྱུས་འཁྲུང་འགོ་བར་དེ་སློག་སླྱབ་སྤྲད་ཁྱུ་ནས་བཏོན་ན་དེ་ཡག་པོ་བཅིས་པ་དེ་ཆོ་
ཆོས་ཀྱི་སྐད་ཆ་མིན་པར་ཕན་པ་སྤྱོད་ན་བཟང་པོ་ཡིན་པ་དང་གཞི་དཔེ་བྱེད་ན་ངན་པ་ཡིན་པ་ཞིག་
ཡོངས་གྲགས་རེད། དེར་བརྟེན་བདེ་བ་སྦྱེད་བྱེད་ཡིན་ན་སྤྱོད་དགོས་པ་དང་། སྤྲུག་བསྐྲུལ་སྦྱེད་
བྱེད་ཡིན་ན་སྤངས་དགོས་པ་ཞིག་ཆགས་ཡོད། བདེ་སྤྲུག་ཀྱང་ནམ་དུ་ཉིད་ཀྱིས་དཔྱད་ནས་ཐུགས་
ལ་བདེ་བ་ཞིག་ཡིན་ན་འཕྲུལ་དུ་དཀའ་ངལ་ཡོད་ཀྱང་སྤྱོད་དགོས་པ་དང་། ཐུགས་ལ་སྤྲུག་བསྐྲུལ་
འདྲེན་བྱེད་ཡིན་ན་འཕྲུལ་དུ་བདེ་ཡང་སྤངས་དགོས། དེས་རིགས་བསྐྱེས་ན་གལ་ཆེན་པོའི་དོན་དུ་
གལ་ཆུང་དུ་སྒྲོས་གཏོང་དགོས་པ། དཔེར་ན། ཆོ་ཕྱི་མ་ཕན་ཆད་ཀྱི་བདེ་བའི་དོན་དུ་ཆོ་འདིའི་
བདེ་བ་ཕན་བྱ་སྒྲོས་གཏོང་དགོས་པ་དང་། གཞན་གྱི་བདེ་སྤྲུག་གལ་ཆེན་པོ་དེའི་དོན་དུ་རང་གི་
བདེ་སྤྲུག་དེ་གལ་ཆུང་ཆུང་ལ་བཅིས་ནས་སྤོན་ལ་གཞན་གྱི་སྤྲུག་བསྐྲུལ་སེལ་ཐབས་ལ་འབད། རེ་
ཞིག་དེ་ཙམ་གྱིས་སྒྲོ་གོམས་མི་བྱུང་ན། རང་ཉིད་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྲུལ་སེལ་ཐབས་ལ་བརྩོན་དགོས་པ་
འདི་སྦྱེས་བྱ་ཆུང་འབྲིང་གི་ལམ་གྱི་འགོ་སྟངས་དང་། ཅ་བ་བདེ་བ་སྤྱོད་པ་དང་སྤྲུག་བསྐྲུལ་སེལ་
དགོས་པའི་བྲིམས་ལུགས་གཅིག་གྱུར་འདིའི་འོག་ནས་བསམ་སྒྲོ་རྒྱུ་ཆེ་བས་ཆེ་ཆུང་དང་། འཕྲུལ་
ཐུགས་དགོས་པ་ཆེ་ཆུང་གི་དབང་ལས་བྱ་བ་རྒྱུ་ཆེ་བས་ཆེ་ཆུང་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །བདག་གིས་
དེ་ནི་མྱོང་སྒྲུལ་པའི། །ནམ་པར་ཉོག་དེ་ལོག་པ་སྟེ། །འདི་སྟར་གི་བའང་གཞན་ཉིད་ལ། །སྦྱོ་
བ་ཡང་ནི་གཞན་ཉིད་ཡིན། །ཞེས་ཉག་འཛིན་ནམ་སྤྱི་གཅིག་འཛིན་གྱི་སྒོ་སྟེ་བྱས་མ་འོངས་

པའི་གཞོན་པ་དེས་ད་ལྟའི་བདག་ལ་གཞོན་པ་དང་། ད་ལྟའི་བདག་མ་འོངས་པར་འགྲོ་མཁན་
དེ་ལ་གཞོན་སྐྱེས་པ་དུས་ཀྱི་བྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ལྟ་བུའི་ནམ་པར་རྟོག་པ་དེ་ནི་ལོག་པར་འཛིན་པ་
ཡིན་ཏེ། བདག་དེ་གཉིས་རྒྱན་གཅིག་ཡིན་ཀྱང་དུས་སྤུ་སྤུ་སྤུ་བར་ཡོད་པས། རྒྱ་རྒྱ་བ་བཞིན་
པའི་བདག་དེས་འབྱུང་འབྱུར་གྱི་རྒྱ་ག་བསྐྱེད་མྱོང་སྐྱེས་དེ་ལོག་པར་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། །

གང་ཆེ་གང་གི་རྒྱ་ག་བསྐྱེད་གང་། །དེ་ནི་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱེད་ན། །རྐང་པའི་རྒྱ་ག་བསྐྱེད་
ལག་པས་མིན། །ཅི་ཕྱིར་དེས་ནི་དེ་བསྐྱེད་བྱ། །ཞེས་ད་ལྟའི་རྒྱ་ག་བསྐྱེད་དེ་ད་ལྟ་སེལ་དགོས་
པ་དང་། མ་འོངས་པའི་རྒྱ་ག་བསྐྱེད་དེ་མ་འོངས་པར་སེལ་དགོས་པ་ཡིན་ན། ལག་པའི་རྒྱ་ག་
བསྐྱེད་དེ་ཡང་རྐང་པའི་རྒྱ་ག་བསྐྱེད་མིན་པར་ལག་པའི་རྒྱ་ག་བསྐྱེད་དང་། རྐང་པའི་རྒྱ་ག་བསྐྱེད་
གཉིས་རྒྱ་ག་བསྐྱེད་སྤུ་སྤུ་སྤུ་ཡིན་ལྟ་བུས། རྐང་པའི་རྒྱ་ག་བསྐྱེད་སེལ་བའི་ཆེད་དུ་ལག་པས་ཐབས་
ཤེས་བྱས་ནས་བསྐྱེད་བར་བྱ་བའི་འབད་བཅོམ་བྱེད་ཅི་དགོས་ཏེ་མི་དགོས་སོ། །

གལ་ཏེ་རིགས་པ་མིན་ཡང་འདིར། །བདག་ཏུ་འཛིན་པས་འཇུག་ཅེ་ན། །བདག་གཞན་
མི་རིགས་གང་ཡིན་དེ། །ཅི་རྒྱས་པར་ནི་སྤང་བྱ་ཉིད། །ཅེས་རྒྱ་མཆོན་གྱི་སྒྲོ་ནས་འདི་ལྟར་དབྱད་
ན། མི་རིགས་པ་ཞིག་ཡིན་ནའང་གཅེས་པར་འཛིན་པ་དང་། རྟག་པ་དང་བདེན་པར་འཛིན་པས་
འཇུག་ཅེ་ན། བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་དབང་གིས་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ཟེར་བ་འདི་མི་རིགས་པ་ཞིག་
ཡིན་པས། བདག་དང་གཞན་སྤུ་སྤུ་སྤུ་ཡིན་ཡང་མི་རིགས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཅི་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་སྤང་བར་
བྱ་དགོས་པ་ལས། སྤང་བྱར་མི་རུང་བས་སོ། །

རྒྱུད་དང་ཆོགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། །ཕྱིར་བ་དམག་ལ་སོགས་བཞིན་བརྒྱན། །རྒྱ་ག་བསྐྱེད་
ཅན་གང་དེ་མེད་པ། །དེས་འདི་སྤྱི་ཞིག་དབང་བར་འགྱུར། །ཞེས་ཆེ་སྤུ་སྤུ་སྤུ་ཅི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་
བཏགས་པ་དང་། །དེ་བཞིན་དུ་ཤིང་སྤོང་པོ་མང་པོ་འདུས་པ་ལ་ནགས་ཆོལ་ཞེས་བཏགས་པ་ལྟ་བུ།

དུ་མ་ཚོགས་པའི་སྤྲོད་ནས་བཏགས་པ་ཞིག་ཡིན་པས་ཚོགས་པའི་ཆ་གས་དེ་ལ་མ་སྟོས་པར་ཡན་གར་བར་གྲུབ་པ་ཞིག་མེད། དཔེར་ན། སྤྲོད་བ་ཞེས་སྟོ་ལ་གར་དུས་སྤྲོད་བའི་སྤྲོད་དོག་རེ་རེ་ལ་མི་སྟོས་པའི་སྤྲོད་བ་རང་མཚན་པ་དང་ཡན་གར་བ་ལྟ་བུ་སྟོ་ལ་གར་གྱི་ཡོད་ཀྱང་། སྤྲོད་ཐག་དང་སྤྲོད་དོག་རེ་རེའི་སྤྲོད་ནས་བཅལ་ན་སྟོ་རྟེ་ཅའི་སྤྲོད་བ་ལྟ་བུ་འཛོག་རྒྱ་མེད་ཅིང་། དེ་ཡང་སྤྲོད་བ་ཞེས་པ་སྤྲོད་དོག་དང་པོ་ལ་ཟེར་རམ། སྤྲོད་དོག་གཉིས་པ་ལ་ཟེར། ཡང་ན། སྤྲོད་ཐག་ལ་འཛོག་གམ་ཞེས་བསམ་སྟོ་ཞིབ་དུ་བཏང་ན། ངའི་སྤྲོད་བ་ཞེས་སྟོ་ལ་ཡིང་ངེ་བ་ཞིག་གར་བ་བཞིན་ཡུལ་སྤྲོད་ལ་བཅལ་ན་རྟེད་རྒྱ་མེད། འོན་ཀྱང་ཡན་ལག་ཚོགས་པ་དང་། ཡན་ལག་གི་ཡན་ལག །ཆ་གས་ཚོགས་པ་དེ་དག་ལ་བཞེན་ནས་སྤྲོད་བ་ཡོད་པ་དང་། སྤྲོད་བ་བརྒྱག་རྒྱ་ཡོད་པ་དང་། སྤྲོད་བ་འབྲེན་རྒྱ་ཡོད་པ་དང་། སྤྲོད་བ་གསར་པ་བསྐྱབ་རྒྱ་ཡོད་པ་སོགས་ཀྱི་ཕན་གོད་ཆ་ཆང་ལྡན་པ། སྤྲོད་བའི་ཆ་གས་དེ་རྣམས་ཚོགས་ཅམ་གྱི་སྤྲོད་ནས་ཡོད་ཅམ་ཞིག་མ་གཏོགས་མེད་སྟབས། བརྒྱན་པའི་རང་བཞིན་ལས་མ་འདས་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་ན་སྟུག་བསྐྱལ་སྟོང་མཁན་གྱི་ང་ཞེས་གཞན་གང་ལའང་རག་མ་ལས་པའི་རང་རྒྱ་བ་ལྟ་བུ་འཇམ། བདེན་པའི་ང་ལྟ་བུ་ཞིག་སྟོ་ལ་གར་གྱི་ཡོད་ནའང་། དེ་འབྲེན་གཅིག་ཅུ་བ་ནས་མེད་པས་སུ་ཞིག་གིས་དབང་བར་འགྱུར་ཏེ་དབང་བ་མེད་དོ། །

སྟུག་བསྐྱལ་བདག་པོ་མེད་པར་ནི། །ཐམས་ཅད་ཤེ་བྲག་མེད་པ་ཉིད། །སྟུག་བསྐྱལ་ཡིན་ཕྱིར་དེ་བསལ་བྱ། །ངེས་པས་འདིར་ནི་ཅི་ཞིག་བྱ། །ཞེས་དེ་ལྟ་བུའི་སྟུག་བསྐྱལ་སྟོང་བ་པོའི་བདག་རང་དབང་བ་དེ་འབྲེན་མེད་པར་བཞེན། བདག་དང་གཞན་གྱི་སྟུག་བསྐྱལ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཤེ་བྲག་མེད་པ་ཉིད་ཡིན། རོན་བསྐྱུ་ན། རང་དང་གཞན་གྱི་སྟུག་བསྐྱལ་གང་འབྲེན་གཅིག་ཡིན་ནའང་། སྟུག་བསྐྱལ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་བསལ་བར་བྱ་དགོས་པ་ལས། རང་གི་སྟུག་བསྐྱལ་དང་གཞན་གྱི་སྟུག་བསྐྱལ་ཞེས་ཕྱོགས་རིས་ཀྱི་ངེས་པས་དཔེ་འབྲེད་ཤེད་པས་ཕན་ཐོགས་གང་ཡང་མེད་དོ། །

ཅི་ཕྱིར་ཀྱན་གྱི་སྤྲུག་བསལ་ནི། །བཞོག་པར་བྱ་ཞེས་བཅད་དུ་མེད། །གལ་ཏེ་བཞོག་
ནའང་ཐམས་ཅད་བཞོག། །དེ་མིན་བདག་ཀྱང་སེམས་ཅན་བཞིན། །ཞེས་ཐམས་ཅད་སྤྲུག་བསལ་
ཡིན་པ་གཅིག་མཚུངས་ཡིན་པས་དེ་སེལ་བར་བྱེད་དགོས་པ་ལས། །གཞན་གྱི་སྤྲུག་བསལ་དེ་བཞོག་
པར་བྱེད་དགོས་པ་གང་ཡོད་ཅེས་བཅད་དུ་མི་རིགས་ཏེ། །གལ་ཏེ་བདག་སྤྲུག་བསལ་མི་འདོད་པས་
དེ་བཞོག་གི་ཡོད་ན། །གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྲུག་བསལ་ཡང་བཞོག་དགོས་ཏེ། །མི་འདོད་པའི་
སྤྲུག་བསལ་ཡིན་པས་སོ། །གཞན་གྱི་སྤྲུག་བསལ་ལ་དེ་ཙམ་གྱི་དོ་སྣང་སེམས་འཁྲར་མི་བྱེད་པར་
བཞོག་མི་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན་ན། །རང་གི་སྤྲུག་བསལ་ཡང་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་སྤྲུག་བསལ་བཞིན་
དུ་མཐའ་གཅིག་དུ་བཞོག་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ལྟག་པོ་ཅི་ཡང་མི་འདུག་གོ །

སྟིང་རྗེས་སྤྲུག་བསལ་མང་གུར་པས། ཅི་ཕྱིར་ནན་གྱིས་བསྐྱེད་ཅེ་ན། །འགྲོ་བའི་སྤྲུག་
བསལ་བསམ་བྱས་ན། །རི་ལྗར་སྟིང་རྗེ་སྤྲུག་བསལ་མང་། །ཞེས་ང་རང་ཆོ་བདེ་བ་འདོད་ཅིང་
སྤྲུག་བསལ་མི་འདོད་པ་བཞིན་དུ། །སྟིང་རྗེ་སྒྲོམ་ན་སོ་སོའི་སྤྲུག་བསལ་ཡོད་བཞིན་པའི་ཐོག་གཞན་
གྱི་སྤྲུག་བསལ་དེ་ཡང་སེམས་ཁྲལ་འཕར་མ་ཞིག་སྒྲངས་པ་མ་ཡིན་ནམ། །སྟིང་རྗེ་སྒྲོམ་ན་སྤྲུག་
བསལ་མང་དུ་འགྲོ་བ་ལས་དགོས་པ་ཆེན་པོ་མི་འདུག་ཟེར་མཁན་ཡོང་གི་འདུག དགེ་བཤེས་སྤང་
རི་ཐང་པ་ཞུ་བ་ཁོང་གིས་ཉག་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་སྒོ་སྤྲངས་ནས་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་སྤྲུག་
བསལ་འབའ་ཞིག་བྱུགས་ལ་འཆར་བ་ཡིན་སྟབས། །ཞལ་རས་དུ་ཆོར་ཆོར་ལྟ་བུའི་ངོ་ནག་པོ་གནང་
ནས་བཞུགས་ཀྱི་ཡོད་པར་བརྟེན། །ཁོང་གི་མཚན་ངན་ནམ་མིང་འདོགས་ལྟ་བུར་ལྷུང་པའི་མིང་
ནས་བྱངས་ཏེ། །སྤང་ཐང་ངོ་ནག་པ་ཞེས་ཞུས་པ་རེད། །དག་བཙོམ་པ་བྱ་བ་བྱས་པ་བཞིན་བྱུགས་
སྟོད་སྟོད་ངང་བཞུགས་མཁན་དེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་སྤྲན་བུའི་ནམ་འགྲུར་ལ་བྱུང་པར་ཡོང་རྒྱ་ཡིན།
རང་གིས་ཞིབ་དུ་མ་བསམ་པའི་སྒྲིན་ལས་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བ་འདི་སྤྲུག་བསལ་གྱིས་མཉར་ཚུལ་

བསམ་པ་ཡིན་ན། མཐའ་མེད་པ་ཞིག་དང་སྟིང་མེད་པ་སེམས་པ་དེ་ལ་མཐར་ཐུག་གི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་
 པ་ཞིག་ཡིན། གཞན་དོན་ཁྲུང་དུ་འབྱེད་པའི་དབང་གིས་སེམས་ལ་མི་བདེ་བ་བྱུང་བ་ཡིན་ན་དེ་
 ཏ་ཅང་འོས་པ་དང་རྒྱབས་ཆེན་པོ་རེད། དེས་དགེ་ཚོགས་མང་པོ་སྤྱད་ཅིང་། རང་གཞན་མཐའ་
 དག་གི་སྤྱུག་བསྐལ་ཟད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱས་པ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན། རང་དགར་འཁོར་བའི་སྤྱུག་བསྐལ་
 མཐའ་མེད་པ་དེ་ལ་སྟོས་ན་སྟིང་མེད་སྤྱུག་བསྐལ་ཇི་ལྟར་མང་སྟེ། དེ་མཐའ་ཅན་ཞིག་ཡིན་པས་
 སོ། །རང་དགར་སྤྱུག་བསྐལ་བསམ་པ་དང་། སྟིང་མེད་དབང་གིས་སྤྱུག་བསྐལ་བསམ་པ་མི་
 འདྲ་སྟེ། སྤྱིར་སྤྱུག་བསྐལ་བསམ་པས་སེམས་ཤུགས་ཆག་འགོ་ཡང་། འདིར་གཞན་གྱི་སྤྱུག་
 བསྐལ་བསམ་པ་འདོད་སྤྱོད་འདོད་ཀྱི་སྟིང་སྟོབས་དེས་ཡིད་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པ་མི་ཡོང་བའི་བྱུང་པར་
 ཞིག་ཡོད། རང་ལ་སྤྱུག་བསྐལ་བྱུང་བ་ནས་རང་དབང་མེད་པར་བྱུང་བ་ཡིན་སྟབས་ཅི་དག་
 གང་དག་སྟམ་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་རང་གིས་དང་དུ་བླངས་ཏེ་སེམས་ཅན་
 གཞན་གྱི་དོན་ལ་སེམས་འཁྲུང་བླངས་ཏེ་སྤྱུག་བསྐལ་གྱིས་མནར་ཚུལ་ལ་བསམ་སྒོ་བཏང་བ་
 ཡིན་པས། འདིས་གོ་ཚད་ཡོད་སྟམ་པའི་སྟོང་སྟངས་དང་དགའ་སྟངས་ཡོང་བ་ལས་སྤྱུག་བསྐལ་
 མང་དུ་སོང་མེད་དོ། །

གལ་ཏེ་སྤྱུག་བསྐལ་གཅིག་གིས་ནི། །སྤྱུག་བསྐལ་མང་པོ་མེད་འགྱུར་ན། །བཙེ་དང་
 ལྡན་པས་སྤྱུག་བསྐལ་དེ། །རང་དང་གཞན་ལ་བསྐྱེད་བྱ་ཉིད། །ཅེས་དེ་ཙམ་དུ་མ་ཟད། སེམས་
 ཅན་གཞན་གྱི་སྤྱུག་བསྐལ་རང་གིས་ཁྲུང་དུ་འབྱེད་པའི་དབང་གིས་སོ་སོའི་སེམས་ལ་ཕྲན་བུའི་
 མི་བདེ་བ་བྱུང་ནའང་། སྤྱུག་བསྐལ་གཅིག་པུ་དེས་རང་གི་ཚོགས་བདེ་བླག་དུ་རྫོགས་ཏེ་ཉོན་མོངས་
 པ་དང་། ཤེས་བུའི་སྦྱིབ་པ་ཐུར་དུ་ཟད་བྱུང་བ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅན་
 མང་པོ་ཞིག་གི་དོན་རྒྱབས་ཆེན་པོ་སྤྱོད་པའི་ཐབས་ལ་འགྱུར་བྱུང་བ་ཡིན་པས། སྤྱུག་བསྐལ་གཅིག་

གིས་སྤྱག་བསྐྱེད་མང་པོའི་ཚབ་དང་གོ་ཚད་པ་ཞིག་ཡོང་ནུས། སྤྱིར་བཏང་ཟོ་དང་ལྡན་པ་སྤྱས་
བཞུས་ནའང་འདྲ། འཇིག་རྟེན་ཐུན་མོང་གི་བསམ་ཚུལ་ཐོག་ནས་བཞུས་ནའང་། སྤྱག་བསྐྱེད་
དེ་དང་ལེན་བྱེད་འོས་པ་ཡིན། བརྟེ་བ་སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་
ཀྱིས་སྤྱིང་རྗེའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ལམ། གཞན་གྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་དངོས་སུ་སྒྲུབ་ས་ན་དགོས་པ་ཆེན་པོ་ཡོད་
སྟབས། དེ་དང་དྲུ་སྒྲུབ་ས་ཏེ་རང་དང་གཞན་ལ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །

དེས་ན་མེ་ཏོག་ཟླ་མཛེས་ཀྱིས། རྒྱལ་པོའི་གནོད་པ་ཤེས་ཀྱང་ནི། །བདག་གི་སྤྱག་བསྐྱེད་
མ་བསལ་ཏེ། །མང་པོའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཟད་འགྱུར་ཕྱིར། །ཞེས་དེས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
མེ་ཏོག་ཟླ་མཛེས་ཀྱིས་རྒྱལ་པོ་དཔའ་བའི་བྱིན་གྱིས་རང་གི་སྤྱིག་ལ་སྐོལ་བའི་གནོད་པ་ཤེས་ཀྱང་།
ཁོང་གིས་ནི་རང་ཉིད་ཀྱི་གནོད་པ་དེ་མ་བསལ་བར་བྱས་ཏེ། སེམས་ཅན་གཞན་མང་པོའི་ཉེན་ཁ་
ཟད་པའི་ཕྱིར་རང་གི་སྤྱིག་གི་ཉེན་ཁ་དེ་དང་དྲུ་སྒྲུབ་ས་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་རྒྱུད་ནི་གོམས་གྱུར་པ། །གཞན་གྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཞི་དགའ་བས། །པརྒྱའི་མཆོ་
རུ་ངང་པ་ལྟར། །མནར་མེད་པར་ཡང་འདུག་པར་འགྱུར། །ཞེས་དེ་ལྟར་རིམ་གྱིས་གོམས་པ་
ལས་གཞན་གྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཞི་བ་ལ་ཆེས་ཆེར་དགའ་བ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པས། པརྒྱའི་མཆོ་
རུ་ངང་པ་འདུག་པ་ལྟར། སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་སེལ་བའི་ཆེད་དྲུ་མནར་མེད་པར་
ཡང་དགའ་བ་ཞིན་སྤྱོད་བཞིན་དུ་ཞུམ་པ་མེད་པར་འདུག་པར་འགྱུར་བའོ། །

སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་གྲོལ་བ་ན། །དགའ་བའི་རྒྱ་མཆོ་གང་ཡིན་པ། །དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་
ཆོག་མིན་ནམ། །ཐར་པ་འདོད་པས་ཅི་ཞིག་བྱ། །ཞེས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་རགས་
རིམ་ནས་བསྐྱེད་ཏེ་གྲོལ་བ་ཐོབ་པ་ཞིག་བྱུང་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རང་ཉིད་དེ་ལ་ཡི་རང་ནས་
དགའ་བ་ཟད་མི་ཤེས་པ་རྒྱ་མཆོ་ལྟ་བུ་ཐོབ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་ཆོག་པ་མིན་ནམ། དེ་ལས་

ལྷག་པའི་རང་གཅིག་ཕུ་ཐར་པ་འདོད་པས་དགོས་པ་གང་ཡོད་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ། ཅི་ཡང་བྱར་མེད་
དོ་ཞེས་པ་འདི་དྭ་ཅང་ནུས་པ་ཆེན་པོ་ཡིན། །

དེ་ལྷས་གཞན་གྱི་དོན་བྱས་ཀྱང་། །རྣམ་སེམས་དང་ནི་ངོ་མཆར་མེད། །གཅིག་ཏུ་གཞན་
དོན་ལ་དགའ་བས། །རྣམ་སྒྲིན་འབྲས་བུའི་རེ་བ་མེད། །ཅེས་དེ་ལྷ་བས་ན། །གཞན་དོན་ཁུར་དུ་འབྱེར་
བའི་སྒྲིང་སྒྲོབས་ཆེན་པོ་དེ་ལྷ་བུའི་སྒྲོ་ནས་དུས་བསྐལ་པ་ཇི་སྲིད་དུ་གཞན་དོན་ལ་བརྩོན་པར་བྱས་ཀྱང་།
ངས་བྱས་ཡོད་ལྷ་མ་པའི་རྣམ་སེམས་དང་གཞན་སུ་དང་མི་འདྲ་བ་ཡིན་ཞེས་རང་ཉིད་ངོ་མཆར་ཆེན་
པོར་རྣམ་པ་སོགས་གང་ཡང་མེད་པར་གཅིག་ཏུ་གཞན་དོན་ཁོ་ན་ལ་དགའ་བ་ཡིན་པས། །གཞན་ཕན་
སྐྱབ་པའི་དགེ་བའི་རྣམ་སྒྲིན་བཟང་པོའི་འབྲས་བུ་ཉམས་སུ་སྦྱང་བའི་རེ་བ་ཡང་རྩ་བ་ནས་མེད་དོ། །

དེ་བས་ཇི་ལྷར་རྒྱུང་དུ་ན། །མི་སྒྲིན་ལས་ཀྱང་བདག་བསྐྱུང་བ། །དེ་བཞིན་གཞན་ལ་སྐྱུང་
སེམས་དང་། །སྒྲིང་རྗེའི་སེམས་ནི་དེ་ལྷར་བྱ། །ཞེས་དེ་ལྷ་བས་ན། །རྒྱུང་དུ་ན་སྟེ་ཐ་ན་ཆོག་
དང་གཏམ་མི་སྒྲིན་པ་ལས་ཀྱང་བདག་བསྐྱུང་བ་བཞིན་དུ། །རྣམ་མཁའི་མཐས་གདུགས་པའི་སེམས་་
ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱུག་བསྐྱུལ་ཕྱ་མོ་ཅམ་ཡང་མི་ཡོང་བའི་སྐྱུང་སེམས་དང་། །སྒྲིང་རྗེའི་སེམས་་
ཀྱང་མི་ཉམས་པར་བསྐྱུངས་ཏེ་བསྒྲོམ་པར་བྱ་དགོས་སོ། །

གོམས་པ་ཡིས་ནི་གཞན་དག་གི། །ཁུ་བ་ཁྲག་གི་ཐིགས་པ་ལ། །དངོས་པོ་མེད་པར་
གྱུར་ཀྱང་ནི། །བདག་གོ་ཞེས་ནི་ཤེས་པ་ལྷར། །ཞེས་ལས་དང་པོ་པའི་གནས་སྐབས་སུ་འདི་
ལྷར་གོམས་པ་དཀའ་ནའང་། །རིམ་གྱིས་སྒྲོ་འདྲིས་ཤིང་གོམས་པར་བྱས་པ་ཡིས་ནི་རང་ལས་་
རྒྱུ་ཐ་དད་པའི་གཞན་ཕན་དག་གི་ཁུ་བ་དང་ཁྲག་གི་ཐིགས་པ་དེ་དག་བདག་གི་དངོས་པོར་གྱུབ་
པ་མེད་ཀྱང་ནི་རིམ་པས་བདག་གི་ལུས་སོ་ཞེས་ང་རྒྱལ་བཞག་སའི་དངོས་པོར་འགྱུར་བ་དེས་་
ཤེས་པ་ལྷར། །དེ་བཞིན་གཞན་གྱི་ལུས་ལ་ཡང་། །བདག་ཅེས་ཅི་ཡི་ཕྱིར་མི་བརྩུང་། །བདག་་

གི་ལུས་ནི་གཞན་དག་ཏུ། །བཞག་པ་དེ་ལྟར་དཀའ་བ་མེད། །ཅེས་དེ་བཞིན་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་ལུས་ལ་ཡང་། །བདག་གི་སེམས་ཅན་ཞེས་བདག་གིས་བསྐྱེད་བྱུངས་རང་གིས་ལྟ་རྟོག་འགན་ཁུར་གྲང་དགོས་སའི་སེམས་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་སྟབས། རྫོགས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདག་གི་སེམས་ཅན་ནི་ཞེས་ཅིའི་ཕྱིར་མི་གཟུང་སྟེ། །བདག་གི་ལུས་འདི་སེམས་ཅན་ནམས་ཀྱི་སྤྱད་བྱར་བསྐྱེས་ནས་དེ་དག་གི་ཡོངས་སྤྱད་བྱ་དག་ཏུ་བཞག་པ་ལ་ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་ཡོད་དཀའ་བ་ཡོད་དེ་མེད་དོ། །

བདག་ཉིད་སྦྱོན་བཅས་གཞན་ལ་ཡང་། །ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོར་ཤེས་བྱས་ནས། །བདག་འཛིན་ཡོངས་སུ་དོར་བ་དང་། །གཞན་སྤངས་བཞི་བསྐྱོམ་པར་བྱ། །ཞེས་བདག་ཉིད་གཅེས་པར་འཛིན་པ་དེ་སྦྱོན་དང་བཅས་པ་དང་། །གཞན་གཅེས་པར་འཛིན་པ་དེ་ཡོན་ཏན་ཀྱན་གྱི་འབྱུང་གནས་སུ་བལྟ་དགོས་ཏེ། །སྤངས་མཚོན་པར། །རང་ཉིད་གཅེས་པར་འཛིན་པའི་གཅོང་ནད་འདི། །ཞེས་སོགས་དང་། །མ་ནམས་གཅེས་བཟུང་བའི་ལ་འགོད་པའི་སྟོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་གཅེས་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་སྦྱོན་དང་ཡོན་ཏན་ཤེས་པར་བྱས་ནས་བདག་འཛིན་ཡོངས་སུ་དོར་བ་དང་། །གཞན་དང་དུ་སྤངས་བའི་སྟོ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱོམ་པར་བྱ་དགོས་སོ། །

ཇི་ལྟར་ལག་པ་ལ་སོགས་པ། །ལུས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཡིན་འདོད་ལྟར། །དེ་བཞིན་འགོ་བའི་ཡན་ལག་ཏུ། །ཅི་ཕྱིར་ལུས་ཅན་ནམས་མི་འདོད། །ཅེས་ལུས་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་རྒྱུ་ལག་ལ་སོགས་པ་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་བསྐྱེད་བྱའི་ལུས་སུ་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་བསྐྱེད་བྱར་བྱ་བའམ་བསྐྱེད་བྱར་བྱ་བའི་འགོ་བ་སེམས་ཅན་ཞེས་པའམ། རྫོགས་སེམས་ཅན་ཞེས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་སོ་སོ་བའི་ལུས་ཅན་ནམས་ཀྱང་ཅིའི་ཕྱིར་མི་འདོད་དེ། །མདོར་ན། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཅེས་པའི་ཁོངས་སུ་སེམས་ཅན་གྱི་བྲག་པ་མི་རེ་རྩ་རེ་དེའི་ཁོངས་སུ་ཚུད་པ་ཞིག་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་བདག་མེད་ལུས་འདི་ལ། གོམས་པས་བདག་གི་སྒོ་འབྱུང་བ། དེ་བཞིན་སེམས་
 ཅན་གཞན་ལ་ཡང་། གོམས་པས་བདག་སྒོ་ཅིས་མི་སྦྱེ། ཞེས་ངེ་ལྟར་ཐོག་མ་ཉིད་ནས་བདག་
 གིར་མེད་པའི་ལུས་འདིའི་ཉིར་ལེན་ལ་བརྟགས་ན། གཞན་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་པ་མའི་བྲ་བྲག་
 ལྟ་བུ་དེ་རིམ་གྱིས་གོམས་པའི་དབང་ལས་བདག་གི་ལུས་སོ་སྤྲུལ་པའི་སྒོ་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ། སེམས་
 ཅན་གཞན་ལ་འང་ཕན་སེམས་ཀྱི་སྒོ་མ་སྦྱེས་པ་བསྐྱེད་ཅིང་། སྦྱེས་པ་གོམས་པའི་དབང་གིས་བདག་
 གིས་གསོ་བྱའམ་བསྐྱུང་བྱ་ཡིན་སྤྲུལ་པ་ཡོང་ངེས་སོ། །

དེ་ལྟར་ན་ནི་གཞན་གྱི་དོན། །བྱས་ཀྱང་ངོ་མཚར་རྫོམ་མི་འབྱུང་། །བདག་ཉིད་ཀྱིས་ནི་
 ཟས་ཟོས་ནས། །ལན་ལ་རེ་བ་མི་འབྱུང་བཞིན། ཞེས་དེ་དག་གི་དོན་བྱས་པ་ཡང་བདག་གི་དོན་
 བྱེད་པ་ཡིན་སྤྲུལ་བསམ་ན། ངོ་མཚར་བ་དང་རྫོམ་སེམས་མི་འབྱུང་སྟེ། དཔེར་ན། བདག་
 ཉིད་འཆོ་བའི་སྒྲུང་དུ་ཟས་ཟོས་ནས་ལན་ལ་རེ་བ་མི་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །

དེ་བས་ངེ་ལྟར་རྒྱུད་དུ་ན། མི་སྤྲུལ་ལས་ཀྱང་བདག་བསྐྱུང་བ། དེ་བཞིན་འགྲོ་ལ་བསྐྱུང་
 སེམས་དང་། སྤྱིང་རྗེའི་སེམས་ནི་གོམས་པར་བྱ། ཞེས་དེ་བས་ན་ཆོག་མི་སྤྲུལ་པ་རྒྱུད་དུ་ལས་
 ཀྱང་བདག་ཉིད་བསྐྱུང་བར་འདོད་པ་བཞིན་དུ། འགྲོ་བ་གཞན་སེམས་ཅན་ནམས་ལ་ཡང་སྤྲུག་བསྐྱུལ་
 བྲམ་ལས་ཀྱང་སྦྱོབ་འདོད་དང་། བསྐྱུང་སེམས་སྤྱིང་རྗེའི་སེམས་ནི་གོམས་པར་བྱ་དགོས་སོ། །

དེ་བས་མགོན་པོ་སྤྲུལ་རས་གཟིགས། །ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་འགྲོ་བ་ཡི། །འཁོར་གྱི་འཇིགས་
 པའང་བསལ་བའི་བྱེད། །རང་གི་མཆོན་ཡང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས། ཞེས་དེ་བས་ན་མགོན་པོ་སྤྲུལ་
 རས་གཟིགས་ཀྱིས་ཐ་ན་འགྲོ་བ་སྦྱོབས་པ་ཞན་པ་དག་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་ཆོས་འཆད་པ་ལྟ་བུའི་ཆོ།
 བག་ཆ་བའི་འཇིགས་པའང་བསལ་བར་བྱ་བའི་སྒྲུང་དུ་རང་ཉིད་ཀྱི་མཆོན་ཡང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཏེ།
 བདག་གི་མིང་ཙམ་འཛིན་པ་དེ་དག་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་བག་ཆ་བར་མ་གྱུར་ཅིག་ཅེས་མདོ་ལས་འབྱུང་

བ་ལྟར་རོ། །དཀའ་ལས་ཕྱིར་ཕྱོག་མི་བྱ་སྟེ། །འདི་ལྟར་གོམས་པའི་མཐུ་ཡིས་ནི། །གང་གི་མིང་
 ཐོས་འཇིགས་པ་ཡང་། །དེ་ཉིད་མེད་ན་མི་དགར་འགྱུར། །ཞེས་འདི་ལྟ་བུའི་ཉམས་ལེན་ལམ་སང་
 ཡོང་དཀའ་བས་སེམས་ཞུམ་ནས་ཕྱིར་ཕྱོག་པར་མི་བྱ་སྟེ། །རང་ལ་དགོས་པ་ཕན་ཐོགས་ཡོད་པ་དེ་
 དག་ནི་རིམ་གྱིས་གོམས་པར་བྱས་ན་ཡོང་བྱབ་པའི་དཔེར། སྤར་སྟེ་བོ་གང་ཞིག་གི་མིང་ཐོས་ན་འང་
 འཇིགས་པ་ཆེན་པོ་སྟེ་བ་དེ་འང་རིམ་པས་རྒྱུན་གྱི་འགྱུར་བས་ངོ་ཤེས་གིང་གྲོགས་པོ་ཆགས་ཏེ། ནམ་
 ཞིག་དེ་མེད་ན་མི་དགར་བར་འགྱུར་བ་ལྟར་ཡིན་པས་གོམས་འདྲིས་བསྟེན་པ་གལ་ཆེ་ལོ། །

གང་ཞིག་བདག་དང་གཞན་ནམས་ནི། །སྤྱར་དུ་བསྐྱབ་པར་འདོད་པ་དེས། །བདག་དང་
 གཞན་དུ་བརྟེན་བྱ་བར། །གསང་བའི་དམ་པ་སྤྱད་པར་བྱ། །ཞེས་སྟོན་ཞིའི་འཇིགས་པ་མཐའ་དག་
 ལས་གོ་ལ་བའི་མི་གནས་པའི་སྤང་ན་ལས་འདས་པའི་གོ་འཕང་དམ་པ་ཐོབ་འདོད་ཕྱིན་ཆད། བདག་
 གཞན་བརྟེན་བའི་བསམ་པ་འདི་ངེས་པར་དུ་ཉམས་ལེན་བྱེད་དགོས། ཚུལ་འདི་གང་ཟག་སྟོང་དམན་
 པའི་སྟོང་ཡུལ་ལ་ཤོང་མི་བྱབ་པས་ན་གསང་བའི་དམ་པ་ཞེས་དང་། ཡང་ན། བདག་གཞན་བརྟེན་
 ནས་གཏོང་ལེན་གོམས་པར་བྱེད་པ་ལ། དེ་གཉིས་སྤྱང་ལ་བསྟོན་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
 སྤྱང་འགྲོ་འོང་གི་ཐོག་ནས་གཏོང་ལེན་གྱི་དམིགས་པ་བྱེད་པ་འདི་ནམས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ནང་ལ་འང་།
 བྱང་སེམས་དབང་རྟུལ་ཆེའི་བྱགས་ལ་མི་ཤོང་བ་ལྟ་བུ་ཡོང་བའི་ཆ་ནས་གསང་བའི་དམ་པ་ཞེས་
 གསུངས་པ་ཡིན། བདག་ལུས་གང་ལ་ཆགས་པ་ཡིས། །འཇིགས་གནས་སྤྱང་ལ་འཇིགས་སྟེ་
 བ། །འཇིགས་པ་སྟེ་བའི་ལུས་དེ་ལ། །སྤྱ་ཞིག་དག་བཞིན་སྤང་མི་བྱེད། །ཅེས་བྱེ་བྲག་དུ་ལུས་
 གྱི་ཉེས་དམིགས་བསྟན་པ་ལ། བདག་གི་ལུས་ལ་ཆགས་པ་ཡིས་འཇིགས་པ་སྟེ་བའི་རྒྱུན་ལྔ་འདྲེན་
 པའི་ལུས་འདི་ལ་སྤྱ་ཞིག་དག་བཞིན་དུ་སྤང་བར་མི་བྱེད་དེ། ཆགས་པར་བྱེད་དགོས་དོན་མེད་
 རོ། །རྒྱལ་སྤྱས་ནི་བ་ལྟའི་གཞུང་འདི་བྱང་ཆུབ་སེམས་སྟོང་གི་སྟོང་བ་འདོན་ཚུལ་ཁ་ཐུག་གང་

འཁེལ་གཙོར་བཟུང་གནང་ནས་གསུངས་པ་ལས། སློབ་གཉེར་རྒྱལ་མཁན་ཞིག་གི་ཆེད་དུ་མཛད་
པ་ཞིག་མིན་སྟབས། སློན་དུ་བསྟན་ཟིན་པ་དེ་འདྲར་ཞལ་འཕངས་གནང་བ་སོགས་དང་། གོ་རིམ་
ངེས་ཅན་མཛད་པ་དེ་འདྲ་མེད་པར་མངོན་ནོ། །

ལུས་གང་བཤེས་དང་སློམ་སོགས་ནད། །གསོ་བའི་ཆོ་ག་བྱེད་འདོད་པས། །བྱ་དང་
ཉ་དང་རི་དྲགས་དག །གསོད་པར་བྱེད་ཅིང་ལམ་སྟུག་བྱེད། །གང་ཞིག་ཁེ་དང་རིམ་གྱི་འི་
ཕྱིར། །པ་དང་མ་ཡང་གསོད་བྱེད་ཅིང་། །དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་དཀོར་བརྟུས་ནས། །དེས་
ནི་མནར་མེད་སྟེག་འགྱུར་ན། །མཁས་པ་སུ་ཞིག་ལུས་དེ་ལ། །འདོད་ཅིང་བསྐྱུང་དང་མཆོད་
བྱེད་གྱི། །འདི་ལ་སུ་ཞིག་དག་བཞིན་དུ། །ལྟ་བར་མི་བྱེད་བརྟུས་མི་བྱེད། །ཅེས་ལུས་གང་
བཤེས་པ་དང་སློམ་པ་སོགས་གྱི་ནད་དང་། །འཆི་ནད་ལྟ་བུ་གསོ་བའི་ཆོ་ག་བྱེད་པའི་དོན་དུ་བྱ་དང་
ཉ་དང་རི་དྲགས་སོགས་སྟོག་ཆགས་འཛེམ་མེད་དུ་གསོད་པར་བྱེད་ཅིང་། །རྟུན་མ་བརྟུ་བའི་དོན་
དུ་ལམ་སྟུག་བྱེད་པ། །སྤྱོད་གང་ཞིག་རྟུ་ལོར་གྱི་ཁེ་དང་རིམ་གྱི་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དུ་པ་དང་མ་ཡང་
གསོད་པར་བྱེད་པ་དང་། །ལུས་ངན་འདིའི་ཆེད་དུ་དཀོར་བརྟུས་ནས་ལུས་འདི་འཆོ་ཐབས་བྱེད་
པ་ལ་སོགས་པའི་ལས་ངན་དུ་མ་བསགས་དགོས་པའང་། །ལུས་འདིས་རྒྱུན་བྱས་ནས་བྱུང་བེད་།
ལས་དེས་མནར་མེད་དུ་སྦྱེས་ནས་བར་གྱི་བསྐྱལ་པའི་རིང་ལ་མེ་ནང་དུ་བསྟེག་ནས་གནས་དགོས་
པར་འགྱུར་བ་ཞིག་ཡིན་ན། །མཁས་པ་སུ་ཞིག་ལུས་དེ་ལ་ཆགས་པས་བསྐྱུང་བ་དང་། །དང་དོད་གྱི་
སློན་མཆོད་པ་སུ་ཞིག་གིས་བྱེད་འོས་ཏེ། །བྱེད་མི་རིགས་གིང་། །ལུས་ངན་འདི་ལ་སུ་ཞིག་དག་བཞིན་
དུ་ལྟ་བར་བརྟུས་མི་བྱེད་དེ། །དབུ་མ་བཞི་བརྒྱ་པར། །ལུས་འདི་དག་ལྟར་མཐོང་མོད་གྱི། །དེ་ལྟ་ན་
ཡང་དེ་བསྐྱུང་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ལུས་འདི་རྟུག་སྟུག་འདྲེན་མཁན་ཞིག་ཆགས་
ཡོད་པས། །ད་ལྟའི་རྟུག་བསྐྱལ་གྱི་ཉེན་བྱེད་ཅིང་། །ཕྱི་མའི་རྟུག་བསྐྱལ་འདྲེན་བྱེད་ཡིན་པས་དག་

ལྟ་བུ་ཡིན། དེ་ལྟ་ན་ཡང་ལུས་འདི་ལ་བརྟེན་པའི་ནམ་དཔྱིད་ལ་བུམས་སྤྱིང་ཐེ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་སོགས་པའི་དགེ་བའི་སྒོ་ཆད་མེད་པ་དེ་འདྲ་སྒྲིམ་བྱུང་བའི་ཆ་ནས། ལུས་འདི་ཆོས་རྒྱུས་ཆེན་སྐྱབ་པའི་བཀོལ་བུ་ལྟ་བུར་བཅད་སྟོང་བྱེད་དགོས་པས་དེའི་ཆེད་དུ་བསྐྱུང་དགོས་པའོ། །

འདི་ནས་མར་རང་གཅེས་འཛིན་གྱི་སྒྲིན་དང་། གཞན་གཅེས་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་བརྟན་པ་སྟེ། གལ་ཏེ་བྱིན་ན་ཅི་སྟོང་ཅེས། །བདག་དོན་སེམས་པ་འདྲེ་ཡི་ཚུལ། །གལ་ཏེ་སྟུང་ན་ཅི་སྟེན་ཞེས། །གཞན་དོན་སེམས་པ་སྟོང་ཡི་ཆོས། །ཞེས་རང་གི་རྒྱ་ཚོར་ཡོངས་སྟོང་ལུས་དང་བཅས་པ་སྤྱིང་ཐག་པ་ནས་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་ཕངས་མེད་དུ་སྟེན་ན། ང་རང་ཡོངས་སྟོང་རྒྱ་ཅང་ཨེ་ཡོང་སྒྲིམ་པ་དེ་བདག་དོན་སེམས་པ་ཡིན་པས་དེ་ནི་འདྲེ་ཡི་ཆོས་དང་། གལ་ཏེ་ང་རང་གིས་འདི་དག་ཡོངས་སྟུང་ན་གཞན་ལ་སྟེན་རྒྱ་ཅི་ཡོད་སེམས་པ་དེ་གཞན་དོན་སེམས་པ་ཡིན་པས་དེ་ནི་འབྲལ་ཡུན་ཀྱན་དུ་ཕན་པ་འབབ་ཞིག་འདྲེན་མཁན་ཡིན་པས་སྟོང་ཡི་ཆོས་སོ། །

བདག་ཕྱིར་གཞན་ལ་གཞོད་བྱས་ན། །དཔྱལ་ལ་སོགས་པར་གདུང་བར་འགྱུར། །གཞན་ཕྱིར་བདག་ལ་གཞོད་བྱས་ན། །ཡུན་སུམ་ཆོགས་པ་ཐམས་ཅད་འཛོལ། །ཅེས་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ག་ཟ་འདོད་པ་དང་། བགས་རིགས་ལ་ཡོངས་སྟོང་བྱེད་འདོད་ནས་གཞན་གྱི་སྟོག་གཅོད་པ་དང་། ཡོངས་སྟོང་འཕྲོག་པ་དང་། འབྲིག་བདེ་འདོད་ནས་བཅན་གཡེམ་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་དང་། རང་ཁེ་སྐྱབ་འདོད་ནས་རྩན་བཤད་པ་ལ་སོགས་པ་གཞོད་པ་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་དཔྱལ་བ་ལ་སོགས་པར་སྐྱེས་ནས་གདུང་བ་མེ་བཟད་པར་སྦྱོང་དགོས་པ་དང་། མ་ཞན་སེམས་ཅན་གཞན་བདེ་བའི་ཕྱིར་དུ་གཞན་གྱི་སྟོག་སྐྱེལ་འདོད་ཀྱིས་སྟོག་སྐྱེལ་གཏོང་བ་སོགས་གཞན་གྱི་བདེ་སྦྱིད་ཀྱི་དོན་དུ་རང་གིས་དཀའ་ངལ་ཐིམ་མཉམ་སྦྱང་དགོས་པ་དང་ཆེ་ས་ནས་སོ་སོའི་སྟོག་གཏོང་དགོས་པ་བྱུང་ནའང་། དེའི་འབྲས་བུ་ཡུན་སུམ་ཆོགས་པ་ཐམས་ཅད་འཛོལ་བར་འགྱུར་རོ། །

བདག་ཉིད་མཐོ་བར་འདོད་པ་དེས། །ངན་འགྲོ་ངན་དང་སྒྲེན་པར་འགྱུར། །དེ་ཉིད་གཞན་ལ་སྒྲོ་བྱས་ན། །བདེ་འགྲོ་རིམ་གྲོ་འཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་རང་ཉིད་གཞན་ཀྱན་ལས་མཐོ་བ་གོ་གནས་དང་སྒྲན་གྲགས་སོགས་གང་གི་ཆ་ནས་སྒྲག་པ་ཞིག་བྱུང་ན་སྒྲམ་པའི་འདོད་པ་དེས་ཆེ་འདི་ལའང་དག་མང་བ་དང་། མི་གཞན་གྱིས་མི་དགའ་བ་བྱེད་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བ་དང་། བྱི་མར་ངན་འགྲོ་ལ་སྒྱུ་བ་དང་བརྒྱ་ལ་བདེ་འགྲོར་སྒྱུས་ཀྱང་། རིགས་དམན་པ་ལུས་མི་སྒྲག་པ་ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་མི་གསལ་པའི་སྒྲེན་པར་སྒྱུ་བ་སོགས་སུ་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ཉིད་གཞན་ལ་སྒྲོ་བ་སྒྲེ་གོ་ས་བརྗེས་ནས་གཞན་མཐོ་བར་འདོད་ནས་གོང་དུ་བཀྱར་ཏེ་རང་དམའ་ས་བཟུང་། རང་ཉིད་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་འབངས་དང་། བཀོལ་བྱར་བསམ་ན། བདེ་འགྲོ་ལ་སྒྱུས་ཤིང་། ཆེ་འདི་ལའང་ཀྱན་གྱིས་བཀྱར་བ་སོགས་ཡོང་། བདེ་འགྲོར་ཞེས་ལ་དོན་ཡོད་ན་གོ་དོན་ཆུང་དུ་བྱིན་པ་རེད། སྒྱུར་བཏང་མི་ཉམ་པ་ཆ་པོ་དེ་ཆོ་ལམ་འགྲོ་ཆེ་མདོག་ཁ་པོ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་། ལུགས་བརྟན་པོ་མེད། དེང་སྐབས་འཇམ་མཐོང་གི་སྲིད་དོན་པ་མང་པོས་ངས་རྒྱས་ངས་ཤེས་ཞེས་ལབ། དེ་ལ་མིས་འོས་ཤོག་འཕངས་ཏེ་རྒྱལ་ཁ་ཐོབ་དུས་ཁོས་ཀོ་ཐག་ཆ་ཆང་སྒྲོད་དུས། ཆང་མས་སྲིད་དོན་ཞེས་བཙོག་པ་སྒྲོན་ཅན་དུ་བརྩི་དགོས་པའང་དེ་འདྲ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་རེད།

བདག་གི་དོན་དུ་གཞན་བཀོལ་ན། །བྲན་ལ་སོགས་པ་སྦྱོང་བར་འགྱུར། །གཞན་གྱི་དོན་དུ་བདག་སྦྱད་ན། །རྗེ་དཔོན་ཉིད་སོགས་སྦྱོང་བར་འགྱུར། །ཞེས་རང་གི་དོན་དུ་མི་གཞན་དང་ཉ་འཁྲུག་བྱེད་བྱ་ཆུན་ཆད་སྤྱིང་རྗེའི་བསམ་པ་མ་དོར་བའི་ངང་ནས་བཀོལ་བ་མིན་པར། ཆད་ལས་བཞུལ་བ་བཀོལ་འདོད་སྦྱད་བྱ་ཁོ་ནའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་དེ་ལ་སྒྲལ་བར་ཆ་བཟོས་ཀྱང་དེ་ལ་ཡང་བག་ཆ་མེད་པར་བཀོལ་ན། སྒྲར་རང་ཉིད་བྲན་དང་གཞན་གྱིས་སྦྱད་བྱ་དང་བཀོལ་བུའི་སེམས་ཅན་དུ་འགྱུར་ཞིང་། མཐའ་ཡས་པའི་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་དོན་དུ་རང་གི་སྒྲོ་གསུམ་གྱི་རྒྱས་པ་ཅི་

ཡོད་བཟླས་ན། རང་ཉིད་ནམ་མཁའི་མཐས་གདུགས་པའི་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་བཀོལ་བྱ་དང་
སྤྱད་བྱ་ལྟ་བུར་བཞུགས་ནས་བསམ་སྦྱོར་དེ་ལྟ་བུ་ལ་བསྐབས་ན། རྗེ་དཔོན་དང་། དཔེར་ན། མང་
བཟུང་བའི་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུ་ཡོང་བ་ཡིན། །

འཇིག་རྟེན་བདེ་བ་ཇི་སྟེད་པ། །དེ་ཀྱན་གཞན་བདེ་འདོད་ལས་བྱུང་། །འཇིག་རྟེན་
སྤྱག་བསྐལ་ཇི་སྟེད་པ། །དེ་ཀྱན་རང་བདེ་འདོད་ལས་བྱུང་། །ཞེས་མདོར་བསྡུ་ན། འཇིག་
རྟེན་གྱི་ཁམས་ལ་བདེ་བ་ཡུན་སྡུམ་ཆོགས་པ་ལེགས་པའི་ཆ་གང་དང་གང་ཡོད་པ་དེ་ཀྱན་གཞན་
ལ་ཕན་བདེ་སྤྱབ་འདོད་ཀྱི་བསམ་པ་དེ་ལས་བྱུང་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་ན་བཀྲ་མི་ཤིས་པའི་སྤྱག་
བསྐལ་ཆེ་ས་དཔྱལ་བ་ནས་ཉན་རང་དག་བཅོམ་པ་ནི་བ་སྦྱོགས་གཅིག་པ་ལ་སྦྱང་བསྐྱད་པའི་བར་
ཀྱི་ཉིས་སྦྱོར་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་རང་གཅེས་འཇིན་རང་བདེ་འདོད་པ་དེ་ལས་བྱུང་
བ་ཡིན་ནོ། །

མང་དུ་བཤད་ལྟ་ཅི་ཞིག་དགོས། །བྱིས་པ་རང་གི་དོན་བྱེད་དང་། །བྱུང་བ་གཞན་གྱི་
དོན་མཇད་པ། །འདི་གཉིས་ཀྱི་ནི་ཁྱད་པར་ལྟོས། །ཞེས་བསྟོམས་རྒྱབ་ནས་ལྟ་ན། །བྱིས་པ་ཕལ་
པ་ནམས་ཀྱིས་རང་དོན་ཁོ་ན་བསམ་ནས་དུས་ད་ལྟའི་བར་རང་བདེའི་དོན་འབའ་ཞིག་སྤྱབ་ནས་བསྐྱད་
ཀྱང་ཁ་སྐྱབས་འདི་ལས་མ་བྱུང་ལ། །བྱུང་བ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་སྟོན་ཐོག་མ་མེད་པ་
ནས་རང་དང་ཁ་མཉམ་ལག་མཉམ་བྱས་ནས་བཞུགས་མཁན་དེ་ད་ལྟ་སྦྱོབ་པ་སྐྱེན་མེད་པར་གྱུར་
བ་འདི། རང་ཡལ་བར་དོར། །གཞན་གཅེས་པར་འཇིན་པ་ཉམས་བཞེས་མཇད་པ་ལས་བྱུང་བ་
ཡིན་ནོ། །བདག་བདེ་གཞན་གྱི་སྤྱག་བསྐལ་དག །ཡང་དག་བརྗེ་བར་མ་བྱས་ན། །སངས་རྒྱས་
ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་ཅིང་། །འཁོར་བ་ན་ཡང་བདེ་བ་མེད། །ཅེས་བདེ་སྤྱག་ཡང་དག་པར་བརྗེ་བ་
སྟེ་གཞན་གྱི་སྤྱག་བསྐལ་ལ་ཆེས་ཆེར་སེམས་ཁྱུར་སྐྱང་དགོས་པ་དང་། རང་གི་དོན་ལ་དེ་ཅུ་

བསམ་སྒོ་མི་གཏོང་བ་ཞིག་མ་བྱས་ན། ཆོས་ཕྱོགས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་རྒྱ་ལྟ་བུ་ཞིག་
འཛིག་ཏེ་ན་དུ་ཡང་སྦྱིད་པ་དང་བདེ་བ་ཞིག་ཡོང་རྒྱ་མེད་དོ། །

འཛིག་ཏེ་ན་ཕ་རོལ་ཡར་ཞིག་གི། །བྲན་གཡོག་ལས་མི་བྱེད་པ་དང་། །རྩེ་དཔོན་རྒན་པ་
མི་སྟེར་བས། །ཆོ་འདིའི་དོན་ཡང་འགྲུབ་མི་འགྱུར། །ཞེས་བྲན་གཡོག་གིས་རྩེ་བོ་འམ་སྒྲ་སྦྱིད་
མཁན་དེའི་ལས་མི་བྱེད་པ་དང་། །རྩེ་བོའི་ངོས་ནས་བྲན་ལ་སྒྲ་རྒན་མི་སྟེར་བས་གཉིས་ཀའི་ཆོ་
འདིའི་དོན་ཡང་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་ལ། །གང་ལྟར་ཕན་ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་བསམ་སྒོ་ཕྲན་
བྱ་གཏོང་རེས་མ་བྱས་ན་གཉིས་ཀའི་དོན་ཡོང་རྒྱ་མེད་དོ། །

མཐོང་དང་མ་མཐོང་བདེ་འགྲུབ་པའི། །ཕུན་སུམ་བདེ་སྦྱིད་ཡོངས་པོར་ཞིང་། །གཞན་
ལ་སྤྲུག་བསྐྲུལ་བྱས་པའི་རྒྱས། །མྱོངས་པས་སྤྲུག་བསྐྲུལ་མི་བཟད་ལེན། །ཞེས་མཐོང་བ་ཆོ་འདི་
དང་། མ་མཐོང་བ་ཆོ་སྤྱི་མའི་བདེ་བ་འགྲུབ་པའི་རྒྱ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་སྦྱུབ་པའི་ཆོ་ཡང་བདེ་ཞིང་
སྦྱིད་པའི་རྒྱ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱིད་པ་ནམས་ཡོངས་སུ་པོར་ཞིང་། །རང་གཅེས་འཛིན་གྱིས་
གཞན་ལ་སྤྲུག་བསྐྲུལ་བར་བྱས་པའི་རྒྱས། །ལྷང་དོར་གོ་ལོག་ཏུ་སྦྱིད་པའི་སྦྱེ་བོ་མྱོངས་པས་སྤྲུག་
བསྐྲུལ་མི་བཟད་པ་ལེན་ཅིང་གནས་པའོ། །

འཛིག་ཏེ་ན་དག་ན་འཆོ་བ་གང་ཡོད་དང་། །འཛིགས་དང་སྤྲུག་བསྐྲུལ་ཞི་སྟེད་ཡོད་ཀྱང་
པ། །དེ་ཀྱན་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ལས་བྱུང་ན། །འདྲེ་ཆེན་དེས་ཀོ་བདག་ལ་ཅི་ཞིག་བྱ། །ཞེས་
འཛིག་ཏེ་ན་ན་མི་དང་མི་མིན་གྱི་འཆོ་བ་དང་འབྱུང་བའི་འཆོ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། །འཛིགས་པ་
བརྒྱད་དང་བརྒྱ་དུག་ལ་སོགས་པ་དང་། །འཁོར་བ་སྦྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་སྤྲུག་བསྐྲུལ་ལ་སོགས་པ་ཞི་
སྟེད་ཡོད་པ་དེ་ཀྱན་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་རང་གཅེས་འཛིན་ལས་བྱུང་ན། །ཉན་རང་དག་བཅོམ་པ་
ལྟ་བུའི་རྒྱ་ལ་རང་གཅེས་འཛིན་དེ་བདེན་འཛིན་དང་མ་འདྲེས་པར་ཡོད་པ་དང་། །སྦྱིད་འཕྲུག་

གི་སྐབས་གཅེས་འཛིན་དེ་རང་གཅེས་འཛིན་ལའང་གོ་ཚེག་པ་དང་། སྐབས་རེ་ར་བདེན་འཛིན་ལའང་གོ་ཚེག་པ་ལྟ་བུ་ཕྱན་བུ་ཐོན་ཡོང་གི་འདུག །བདག་གཅེས་འཛིན་གྱི་འདྲེ་ཆེན་པོ་དེས་གོ་སྟེ། དེས་ནི་བདག་ལ་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་དགོས་པ་མེད་དོ། །

བདག་ཉིད་ཡོངས་སུ་མ་བཏང་ན། །སྤྱུག་བསྐྱལ་སྤྱོད་བར་མི་རྒྱས་ཏེ། །ཇི་ལྟར་མེ་ནི་མ་བཏང་ན། །སྤྱུག་པ་སྤྱོད་བར་མི་རྒྱས་བཞིན། །ཞེས་རང་གཅེས་པར་འཛིན་པའི་སྤྱོད་ཅན་དེ་མ་བཏང་ན། སྤྱུག་བསྐྱལ་སྤྱོད་མི་རྒྱས་ཏེ། དཔེ་ཇི་ལྟར་ན་སྤྱུག་བྱེད་གྱི་མེ་རང་གི་ལག་ནས་མ་བཏང་ན། སྤྱུག་པ་སྤྱོད་མི་རྒྱས་པ་བཞིན་ནོ། །

དེ་ལྟས་བདག་གཞོད་ཞི་བ་དང་། །གཞན་གྱི་སྤྱུག་བསྐྱལ་ཞི་བའི་ཕྱིར། །བདག་ཉིད་གཞན་ལ་གཏང་བྱ་དང་། །གཞན་ནམས་བདག་བཞིན་གཟུང་བར་བྱ། །ཞེས་དེ་ལྟ་བུའི་སྤྱོད་ནས་བདག་གི་གཞོད་པ་ཞི་བ་དང་། །གཞན་གྱི་གཞོད་པ་ཞི་བའི་སྦྱང། །བདག་ཉིད་གཅེས་པར་མི་འཛིན་པར་གཞན་ལ་གཏང་བར་བྱ་བ་དང་། །གཞན་ནམས་བདག་བཞིན་དུ་གཅེས་པར་གཟུང་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །

བདག་ནི་གཞན་གྱི་དབང་གྱུར་ཞེས། །ཡིད་བྱོད་ངེས་པར་ཤེས་གྱིས་ལ། །སེམས་ཅན་ཀུན་དོན་མ་གཏོགས་པར། །དེ་ནི་བྱོད་གྱིས་གཞན་མི་བསམ། །ཞེས་རང་གཅེས་འཛིན་ལ་ཚུད་པ་ལྟ་བུ་བྱེད་སྟེ། །དེ་ནི་བདག་ཇོ་བོ་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་དབང་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཞེས་གཅེས་འཛིན་བྱོད་གྱིས་ངེས་པར་ཤེས་པར་གྱིས་ལ། །ད་ཕྱིན་ཆད་ནམ་མཁའི་མཐས་གདུགས་པའི་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་དོན་སྦྱབ་བྱ་མ་གཏོགས། །དེ་ལས་གཞན་པའི་རང་གི་དོན་བསྐྱབ་བྱ་མི་བསམ་པ་སྟེ་སེམས་པར་མི་བྱེད་དོ། །

གཞན་དབང་མིག་ལ་སོགས་པ་ཡིས། །རང་དོན་སྦྱབ་པར་རིགས་མ་ཡིན། །དེའི་དོན་མིག་ལ་སོགས་པ་ཡིས། །དེ་ལ་ལོག་པར་བྱ་མི་རིགས། །ཞེས་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་བཏང་བློན་པས།

དེ་དག་གི་དབང་དུ་ཡོད་པའི་བདག་གི་མིག་དང་། བདག་གི་ངག་དང་ལུས་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་རང་
 ཉོན་སྐྱབ་པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ལ། སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་དོན་དུ་ཡོད་པའི་མིག་ལ་སོགས་པས་དེ་
 དག་ལ་མིག་ངན་ལྟ་བུ་དང་། ཆོག་ངན་བརྗོད་པ་སོགས་ལོག་པར་བྱ་བ་གཏན་ནས་མི་རིགས་སོ། །

དེས་ན་སེམས་ཅན་གཙོར་བྱ་སྟེ། །བདག་གི་ལུས་ལ་ཅི་མཐོང་བ། །དེ་དང་དེ་ནི་ཕྱོགས་
 ནས་ཀྱང་། །གཞན་དག་ལ་ནི་ཕན་པར་སྟོན། །ཅེས་དེས་ན་སེམས་ཅན་གཙོ་བོར་བྱ་སྟེ། བདག་གི་
 ལུས་ལ་བཟང་པོའི་ཡོན་ཏན་ཅི་དང་ཅི་མཐོང་བ་དེ་དག་རང་ལས་རང་གི་སྒོས་ཕྱོགས་ནས་ངོ་བོ་སེམས་
 ཅན་གཞན་ལ་འཕུལ་དང་ཡུན་གྱི་ཕན་པ་སྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་སྟོན་པར་བགྱེད། །འདི་ཡན་གྱིས་བདག་
 གཞན་བརྗོད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། བརྗོད་ཚུལ་ནམས་རྒྱལ་སྤྱས་ཆེན་པོའི་ཉམས་སྤྱོད་གི་སྟེང་
 ནས་གསུངས་པ་ཡིན་པས། ང་རང་ཆོས་དེ་བཞིན་སྟོབ་དགོས་པ་དང་། ཐ་ན། སྟོན་ལམ་ཀུན་ཏུ་
 ཆོག་གིས་སྤྱངས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཆོག་སྟོར་བའི་སྒོ་ནས་སྟོ་ལ་འདྲིས་པར་བྱེད་དགོས།

དམན་སོགས་བདག་ཏུ་བྱས་པ་དང་། །གཞན་ཉིད་དུ་ནི་བདག་བྱས་ནས། །རྣམ་རྟོག་མེད་
 པའི་སེམས་ཀྱིས་སྟུ། །ཕྱག་དོག་འགྲན་དང་ང་རྒྱལ་བསྒྲོམ། །ཞེས་རང་ལས་དམན་པ་དང་རང་
 དང་མཉམ་པ། རང་ལས་མཐོ་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཕྱོགས་གཅིག་དང་། རང་ཉིད་བདག་གཅེས་
 འཛིན་གྱི་གོང་བུ་ཡིན་པ་དེ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བྱས། རང་ཉིད་ཀྱིས་སྟོ་གཟུ་བོར་གནས་པའི་སྒོ་ནས་
 དབྱེད་པའི་ཆོ། རང་ཉིད་རྒྱ་ཆེ་བའི་སེམས་ཅན་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་སེམས་ཐག་ཉེ་བ་ཡོང་།
 བདག་དམན་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་ཆེ་བའི་སེམས་ཅན་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་བསྐྱེད་དེ། བྱང་ཆུབ་
 ཀྱི་སེམས་ཀྱི་བསམ་སྟོན་ཕྱོགས་སུ་ཡང་མི་འཁོར་བའི་རང་གཅེས་འཛིན་གྱི་གོང་བུ་ལྟ་བུར་གྱུར་
 པའི་བདག་དེའི་ཕྱོགས་ཀྱི་མཐོ་བ་ལ་དམིགས་ཏེ་ཕྱག་དོག་དང་། མཉམ་པ་ལ་དམིགས་ནས་འགྲན་
 སེམས། དམན་པ་ལ་དམིགས་ནས་ང་རྒྱལ་གྱི་སྟོ་སྤྱངས་ནས་གསལ་སྤྱང་བཏོན་ན། སེམས་ལ་

འཆར་བདེ་པོ་དང་ཕན་པོ་ཡོད། རང་གིས་རང་ལ་ཐབས་སྤྲུག་དེ་འདྲ་ཞིག་རེད་ཅེས་ཞེ་ཐག་པ་
ནས་རང་གིས་རང་ལ་བྲེལ་བའི་སྒོ་སྒྲེབ་པའི་རྒྱས་པ་ཆེན་པོ་ཡོང་གི་ཡོད། རྣམ་རྟོག་མེད་པ་ནི་སེམས་
ཅི་གཅིག་པའི་དོན་དང་། འདི་ངས་རང་དགར་བསྒྲིམ་ཚུ་ལ་བཅོས་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་སྟེ་མ་པ་མི་བྱེད་
པར། རང་གཅེས་འཛིན་གྱི་གོང་བུ་ཡིན་པའི་བདག་མཐོ་བ་ལ་དམིགས་ནས་ཕྲག་དོག །མཉམ་
པ་ལ་དམིགས་ནས་འགྲན་སེམས། དམན་པ་ལ་དམིགས་ནས་ང་རྒྱལ་བསྒྲིམ་པར་བྱའོ། །

དེ་ལ་ཐོག་མར་ཕྲག་དོག་སྒྲིམ་པ་ནི། འདི་ནི་བཀྱར་བྱས་བདག་ནི་མིན། །འདི་བཞིན་
བདག་གིས་མ་རྟོག་ཅིང་། །འདི་ནི་བསྟོན་བྱས་བདག་ལ་སྟོན། །འདི་བདེ་བདག་ནི་སྤྲུག་བསྐྲུལ་
ལ། །ཞེས་རང་ཉིད་སེམས་ཅན་མང་བའི་ཕྱོགས་བཟུང་སྟེ། རང་ཁོ་ན་མ་གཏོགས་མི་བསམ་
མཁན་དེའི་ཕྱོགས་ལ་བལྟས་ཏེ། དེ་འདྲའི་བདག་དེ་གཟུགས་བཟང་བ། ལྷས་སྟོབས་རྒྱས་པ། རྒྱན་
ཆ་བཟང་བ། རྒྱ་ཁོར་ལོངས་སྟོང་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་ཡོད་པ་གཅིག་གསལ་སྤང་བཏོན། དེས་
རང་བདེ་བའི་ཆེད་དུ་སྤྲོག་གཅོད་པ། མ་བྱིན་པར་ལེན་པ། ལོག་པར་གཡེམ་པ། སྤྲ་མ་དང་རྩན་
གོད་པ་རྣམས་ལ་བལྟས་ན་སེམས་གཏིང་ནས་སྒྲིན་མཐོང་བ་དང་མི་འདོད་པ་ངང་གིས་སྒྲེ་ཡོང་བ་
ཡིན། ཕྱོགས་གཅིག་ལ་ཉམ་ཐག་པའི་སེམས་ཅན་ཟས་གོས་ཀྱིས་ཐོངས་པ་ཞིག་བསམ། འདི་ནི་
ཞེས་བདག་མ་རུངས་པ་རང་གཅེས་འཛིན་གྱི་གོང་བུ། རང་བདེ་འབའ་ཞིག་མ་གཏོགས་མི་བསམ་
མཁན། རྒྱ་མཚན་མི་ལྡན་པའི་ཁ་སྤྲུལ་ཞན་པོ་འདི་འདྲ་བ་དེ་ལ་ནི་བཀྱར་བར་བྱེད་ལ། བདག་
ཅག་རྣམས་བཀྱར་བའི་གནས་མིན་པར་ཉམ་ཐག་པོར་གནས་པ་འདི་ཅིའི་ཚུ་ལ་ཡིན། དེ་དངོས་
གནས་འོས་པ་མིན། བདག་འདི་བཞིན་དུ་བདག་ཅག་གིས་བདེ་བའི་ཡོ་བྱང་མ་རྟོག་ཅིང་། འདི་
ནི་གཞན་གྱིས་བསྟོན་པར་བྱེད་ལ། བདག་ཅག་ལ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་དང་། འདི་བདེ་བ་དང་བདག་ཅག་
སྤྲུག་བསྐྲུལ་བ་ལ་བསམ་ན། བདག་ནི་ལས་རྣམས་བྱེད་པ་དང་། །འདི་ནི་བདེ་བ་ཉིད་དུ་གནས། །འདི་

ནི་འཛིག་ཏེན་ལ་ཆེ་དང་། བདག་དམན་ཡིན་ཏན་མེད་པར་གྲགས། ཞེས་བདག་ཅག་རྣམས་ཀྱིས་དམན་པའི་ལས་རྣམས་བྱེད་པ་དང་། གཅེས་འཛིན་གྱི་གོང་བྱར་གྱུར་པའི་བདག་འདི་ནི་བདེ་བ་ཉིད་དུ་གནས་པ་དང་། འདི་ནི་འཛིག་ཏེན་ལ་གྲགས་ཆེ་བ་དང་། བདག་ཅག་རྣམས་དམན་པ་དང་ཡིན་ཏན་མེད་པར་གྲགས་པ། འདི་ལྟར་བསམ་ན་དངོས་གནས་ནད་མི་ཐེག་པའི་ཆོད་ཅིག་ཡིན།

བདག་ཅག་རྣམས་ཀྱིས་ཁྱུ་མ་པ་བྱ་མི་རིགས་པའི་ཚུ་ལ་ནི། ཡོན་ཏན་མེད་པས་ཅི་ཞིག་བྱ། བདག་ཀྱང་ཡིན་ཏན་ལྡན་པ་ཉིད། གང་བས་འདི་དམན་དེ་ཡོད་ཅིང་། གང་བས་བདག་མཆོག་དེ་ཡང་ཡོད། ཅེས་ད་ལྟ་ཡིན་ཏན་མེད་པར་གྲགས་ནའང་དེས་སེམས་ཁྱུ་མི་དགོས་ཏེ། བདག་ཅག་ཀྱང་བདེ་གཤེགས་སྒྲིང་པོའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ཡིན་པས་རང་གིས་འབད་བརྩོན་བྱས་ཏེ་ཡོན་ཏན་བསྐྱབ་ན་ཐོབ་བྱུང་པས་སོ། མཆོག་དམན་ཀྱང་ལྟོས་ནས་འཛིག་དགོས་པ་ལས་མ་ལྟོས་པའི་དམན་མཆོག་མི་ཡོང་ངོ་། །

ཚུ་ལ་བྲིམས་ལྟ་བ་རྒྱད་སོགས་ནི། ཉོན་མོངས་སྟོབས་ཀྱིས་བདག་དབང་མིན། ཅི་རྒྱས་བདག་གི་གསོ་དགོས་ཏེ། གཞོད་པའང་བདག་གིས་དང་དུ་གྲང་། ཞེས་ད་ལྟ་ཚུ་ལ་བྲིམས་མ་དག་པ་དང་ལྟ་བ་དམན་པ་དང་། ན་བ་དང་འཆོ་བ་སྟོབས་སོགས་ཀྱི་རྒྱད་པ་ནི། བདག་ཅག་གི་རང་བཞིན་ངན་པའི་དབང་གིས་བྱུང་བ་མིན་པར། མོ་བྱར་གྱི་ཉོན་མོངས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བྱུང་བ་ཡིན་པས་བསལ་རུང་ཞིང་། བདག་རྟོང་པ་བྱོད་ལ་ཕན་པར་འདོད་པ་ཞིག་ཡིན་ན་བདག་ཅག་རྣམས་ཅི་རྒྱས་ཀྱིས་གསོ་དགོས་ལ། བདག་ཅག་རྣམས་ལ་ཕན་པའི་སྒྲུད་དུ་དཀའ་སྒྲུད་ཀྱིས་གཞོད་པའང་ཅི་རྒྱས་ཀྱིས་བདག་གིར་དང་དུ་ལེན་འོས་པ་ཡིན་ནོ། །

འོན་ཏེ་བདག་འདི་འོས་བྱ་མིན། ཅི་ཕྱིར་བདག་ལ་བརྒྱས་པ་བྱེད། བདག་ལ་དེ་ཡི་ཡོན་ཏན་གྱིས། ཅི་བྱ་འདི་བདག་ཡིན་ཏན་ཅན། ཞེས་གཤེད་བདག་ཅག་གསོ་བྱ་མིན་ནའང་། ཅིའི་

ཕྱིར་བདག་ཅག་ལ་བརྟམས་པར་བྱེད་དེ་གཞོན་པ་བསྐྱེད་མི་རིགས། འདི་ལྟ་བུའི་ངང་ཚུལ་ཅན་གྱི་ཡིན་
ཏན་གྱིས་ང་ཚོ་ལ་ཕན་ཐོགས་ཅི་ཡོད་དེ་རང་འདོད་ཁོག་ལ་བརྟུག་པའི་མ་རབས་ཐ་གཤམ་གྱི་བྱ་སྤྱོད་
ལས་མ་འདས་པས་སོ། ། འོན་ཀྱང་བདག་ཅག་ནི་བདེ་གཤེགས་སྣང་པོའི་ཡིན་ཏན་ཅན་ཡིན་ནོ། །

ངན་འགྲོ་གདུག་པའི་ཁར་གནས་པ། །འགྲོ་ལ་སྣང་རྗེ་མེད་པས་འདི། །ཕྱིར་ལ་ཡིན་
ཏན་ཚྲིམ་པ་ཡིས། །མཁས་པ་དག་ལ་བསྟོན་བར་འདོད། །ཅེས་ཚུལ་བྲིམས་དང་ལྟ་བ་ཉམས་པས་
ངན་འགྲོ་གདུག་པ་ལྟ་བུའི་ཁ་ལ་གནས་པའི་འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་ནམས་ལ་སྣང་རྗེ་མེད་པའི་རང་གཅེས་
འཛིན་གྱི་གོང་བྱ་ཅན་འདིས་ཕྱི་ཚུལ་ལ་རང་གི་ཡིན་ཏན་ལྟར་སྤང་བྱིང་། ཚྲིམ་སེམས་ཀྱིས་མཁས་
པ་དག་ལ་བསྟོན་བར་འདོད་དོ། །འདི་ཡན་ཕྱག་དོག་སྟོམ་པའི་ཚུལ་ཡིན། བདག་དང་མཉམ་ལ་
ལྟོས་ནས་ནི། །གང་གིས་རང་ཉིད་ལྟག་བྱའི་ཕྱིར། །བདག་གི་རྟེན་དང་བཀྱར་སྟེ་ནི། །རྟོན་པ་
ཡིས་ཀྱང་ངེས་པར་བསྐྱབ། །ཅེས་གྲངས་མང་ཉུང་གི་ཆ་ནས་ཁྱད་པར་ཡོད་ནའང་། །གནས་སྤངས་
ཀྱི་ཆ་ནས་ཕན་ཚུན་མཉམ་པར་ཡོད་པ་དང་བསྐྱེད་ནས་འགྲན་སེམས་ཀྱི་སྟོང་བ་ལ། །གང་གིས་
མེན་པར་གང་ལས་ཞེས་པ་གོ་བདེ་བ་ཡིན་ཏེ། །བདག་གཅེས་འཛིན་གྱི་གོང་བྱར་གྱུར་པའི་བདག་རྟོན་
པ་གང་ལས་རང་ཉིད་ལྟག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཕན་ཚུན་རྟོན་པའི་སྟོན་ནས་སམ། །ཐབས་ཤེས་ནམ་པ་
གང་དྲག་གི་སྟོན་ནས་བདག་ཅག་ནམས་ལྟག་པ་ཞིག་ཡོང་བའི་དོན་དུ་ངེས་པར་དུ་བརྩོན་པ་བྱེད་དོ། །

ཅེ་ནས་བདག་གི་ཡིན་ཏན་ནི། །འཛིན་རྟེན་ཀྱན་ལ་གསལ་བ་དང་། །གཞན་ཡང་འདི་
ཡི་ཡིན་ཏན་གང་། །སྤྱི་ཀྱང་ཐོས་པར་མི་འགྱུར་བྱ། །ཞེས་བདག་ཅག་གི་ཡིན་ཏན་ནི་འཛིན་
རྟེན་ཀྱན་ལ་གསལ་བར་བྱེད་པ། །དཔེར་ན། །ཚོང་ཁང་འདྲ་འདྲ་གཉིས་ཡོད་ན། །གཅིག་དེས་ཁོ་
ལས་ངའི་ཚོང་ལེགས་པ་སྤྱི་དག་པ་ཡོད་ཅེས་དྲིལ་བསྐྱགས་བྱ་གང་ཆེ་བྱེད་པ་བཞིན་དུ། །བདག་
གཅེས་འཛིན་གྱི་གོང་བྱ་ཅན་འདིའི་ཡིན་ཏན་ནི་སྤྱི་ཀྱང་ཐོས་པར་མི་འགྱུར་བར་བྱའོ། །

བདག་གི་སྒྲིན་ཡང་སྤྲ་བྱ་ཞིང་། །བདག་ནི་མཆོད་འགྱུར་འདི་ལ་མིན། །བདག་དེང་
 རྟེན་པ་ལེགས་རྟེན་ཅིང་། །བདག་ནི་བཀྱར་འགྱུར་འདི་ལ་མིན། །ཞེས་འགྲན་བསྐྱར་བྱ་བ་ལ་
 བདག་གི་སྒྲིན་ཡང་སྤྲ་བར་བྱ་བ་དང་། བདག་ཅག་རྣམས་མཆོད་པར་འགྱུར་བ་དང་། འདི་ནི་
 མཆོད་པར་འགྱུར་བ་མིན་པར་བྱའོ་སྙམ་པའི་སྒྲི་སྤང་དགོས། གཞན་ཡང་། བདག་ཅག་རྣམས་
 དེང་འདིར་རྟེན་པ་ལེགས་པར་རྟེན་པར་བྱེད་པ་དང་། གཞན་གྱིས་བཀྱར་བར་འགྱུར་བ་དང་།
 འདི་ལ་ནི་བཀྱར་བར་མི་འགྱུར་རོ། །འདི་ནི་མ་རུངས་བྱས་པ་ལ། །ཡུན་རིང་བདག་ནི་དགའ་
 བས་བཞུ། །འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་བཞད་གད་དང་། །ཕན་ཚུན་སྦྲོད་པ་དག་ཏུ་བྱ། །ཞེས་བདག་ཅག་
 མཉམ་པར་ཡོད་པ་རང་གཅེས་འཛིན་གྱི་གོང་བྱ་ཅན་འདི་ནི་མ་རུངས་པའམ། ལམ་འགྲོ་མེད་
 པ་བྱུང་བ་ལ་བདག་ཅག་རྣམས་ཡུན་རིང་པོར་དགའ་བཞིན་སྦྲོ་བཞིན་དུ་བཞུ་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟ་
 བུའི་རང་གཅེས་འཛིན་གྱི་གོང་བྱ་གཅིག་ཏུ་རང་དོན་ཁོ་ནར་སེམས་པའི་བདག་རྟེན་པའམ། བདག་
 དེ་ཉམས་སྤྱད་དུ་འགྲོ་བ་ལ་བདག་ཅག་རྣམས་ཀྱིས་དགའ་བས་བཞུ་བ་དང་། འགྲོ་བ་གཞན་ཀུན་
 གྱིས་ཀྱང་བཞད་གད་ཀྱི་གནས་སུ་བྱེད་པ་དང་། ཕན་ཚུན་སྦྲོད་སྦྲོང་གིས་སྦྲོད་པ་དག་ཀྱང་བྱའོ། །ཞེས་
 མཉམ་པར་འགྲན་སེམས་སྒྲོམ་ཚུལ་བཞུན་ནས། དམན་པ་ལ་དམིགས་ནས་ང་ཀྱལ་སྒྲོམ་ཚུལ་ནི། ཉོན་
 མོངས་འདི་ཡང་བདག་དང་ནི། །ལྷན་ཅིག་ཏུ་ནི་འགྲན་ཞེས་གྲག །འདི་དག་ཐོས་དང་ཤེས་
 རབ་བམ། །གཟུགས་རིགས་ནོར་གྱིས་མཉམ་མཐ་ཅི། །ཞེས་འདིའི་ཉོན་མོངས་ནི་ཉམ་ཚུང་
 བའི་དོན་ལ་འདུག་པས། ཉམ་ཚུང་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དམན་པ་འདིས་ཀྱང་བདག་ཅག་ལ་འགྲན་
 པའི་སྒྲོ་བས་པའམ་ཐོབ་ཐང་མེད་ནའང་འགྲན་ནོ་ཞེས་གྲག་ན། བདག་རྟེན་པ་འདི་བདག་ཅག་
 རྣམས་དང་ཐོས་པ་དང་ཤེས་རབ་བམ། གཟུགས་སམ། རིགས་སམ། ནོར་གྱིས་མཉམ་མཐ་
 ཅི་ཞིག་ཡིན་བསམ་པར་བྱའོ། །

དེ་ལྟར་ཀུན་ལ་གྲགས་པ་ཡི། །བདག་གི་ཡིན་ཏན་ཐོས་ནས་ནི། །སྤྱི་ལྟར་དགའ་བ་སྦྱོར་
འགྱུར་བའི། །བདེ་སྦྱིད་ལ་ནི་ཡོངས་སུ་སྦྱོད། །ཅེས་དེ་ལྟར་བདག་ཅག་རྣམས་དང་མི་མཉམ་
པར་འཛིག་ཏེན་ཀུན་ལ་གྲགས་པའི་བདག་གི་ཡིན་ཏན་ཐོས་ནས་གཞན་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་དགའ་
བ་སྦྱོར་བར་འགྱུར་བའི་བདེ་སྦྱིད་ལ་ཡོངས་སུ་སྦྱོད་ཅེས་གསུངས་པར་མངོན། །

ཅི་སྟེ་འདི་ལ་རྟེན་ཡོད་ཀྱང་། །གལ་ཏེ་ང་ཡི་ལས་བྱེད་ན། །འདི་ལ་འཆོ་བ་ཙམ་བྱིན་
ནས། །བདག་གི་སྟོབས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་བྱ། །ཞེས་གཅེས་འཛིན་གྱི་གོང་བུ་བདག་རྟེན་པ་འདིས་
ཅི་སྟེ་དེ་ཅག་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལས་བྱེད་པ་བྱུང་ཆོ། །འདི་ལ་འཆོ་བ་ཙམ་བྱིན་ནས། །ལྷག་
མ་རྣམས་བདག་ཅག་གི་སྟོབས་ཀྱིས་དེ་ལས་འཕྲོག་སྟེ་ལྟར་བར་བྱ་ཞེས་པའོ། །

འདི་ནི་བདེ་ལས་ཉམས་བྱ་ཞིང་། །བདག་གི་གཞི་དང་ཏག་སྒྱུར་བྱ། །ཞེས་རང་གཅེས་
འཛིན་གྱི་གོང་བུ་ཅན་གྱི་བདག་འདི་ནི་བདེ་བ་ལས་ཉམས་པར་བྱ་ཞིང་། དུས་ཏྲག་ཏུ་གཞི་དང་པ་དང་
སྒྱུར་བར་བྱ་ཞེས་འདི་ཡན་ཆད་ཀྱིས་བདག་གསར་རྟེན་གཉིས་ལྟ་བུར་བྱེ་སྟེ། །རང་གཅེས་འཛིན་ཁོ་
ན་བསམ་པའི་བདག་རྟེན་པ་དེ་ལོགས་སུ་བཀར་ནས་དེ་ལ་བདག་གསར་པ་དེས་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ཡིན་
ཏན་དང་ཕན་ཡིན་མཐོང་བའི་སྟོན་སྒྲུབ་གཞན་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཕྱོགས་བཟུང་ནས་ཕྲག་དོག་དང་།
འགྲན་སེམས། ང་རྒྱལ་སྟོམ་ཚུལ་དམིགས་བསལ་ཅན་ཞིག་བསྟན་པ་འདི་སེམས་ལ་ཕན་པོ་འདུག

འདི་མན་ཆད་ཀྱིས་རང་གཅེས་འཛིན་ལ་འཁོན་དུ་བཟུང་ནས་ཚིད་པ་བསྟན་པ་ལ། །འདི་
ཡིས་བརྒྱ་ཕྲག་ཐམས་ཅད་དུ། །འཁོར་བར་བདག་ལ་གཞི་དང་པ་བྱས། །ཡིད་ཁྱོད་རང་དོན་བྱེད་
འདོད་པས། །བསྐྱལ་པ་གངས་མེད་འདས་གྱུར་ཀྱང་། །ངལ་བ་ཆེན་པོ་དེ་ལྟ་བུས། །ཁྱོད་ཀྱིས་
སྤྱག་བསྐྱལ་འབའ་ཞིག་བསྐྱབས། །ཞེས་རང་གཅེས་འཛིན་ཁྱོད་ཀྱིས་དུས་ད་ལྟའི་བར་དུ་རང་
ལ་བདེ་བ་ཞིག་བྱུང་ན་བསམ་སྟེ་བསྐྱལ་པ་གངས་མེད་མང་པོ་འདས་པའི་རིང་ངལ་བ་ཆེན་པོས་འབད་

ཅོལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་བྱས་ནའང་། ཁྱོད་ཀྱིས་སྤྱག་བསྐལ་འབའ་ཞིག་སྐྱབ་པ་ལས་བདེ་བ་ཡུགས་བཅོན་
པ་བསྐྱབས་པ་གང་ཡང་བྱུང་མེད། དོན་གྱིས་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བ་འདིར་དུས་ད་ལྟའི་བར་འབྲམས་
ནས་བདག་ལ་གནོད་པ་ཁོ་ན་བྱས་ནས་བསྐྱད་པ་ལས་མ་བྱུང་ངོ་ཞེས་འཁོན་དུ་འཛིན་པའོ། །

དེ་ལྟར་ངེས་པར་གཞན་དག་གི། འོན་ལ་རབ་དུ་འཇུག་གིས་དང་། རྒྱབ་པའི་བཀའ་ནི་མི་
བསྐྱབས། རྟེན་ཡི་ཡོན་ཏན་ཕྱིས་མཐོང་འགྱུར། ཞེས་དེ་ལྟར་རང་བདེ་བ་འདོད་ཀྱང་། རང་གཅེས་
འཛིན་དེའི་དབང་གིས་རང་ཉིད་ལ་གནོད་པ་འབའ་ཞིག་ལས་མི་འབྱུང་བ་གསལ་བར་རྟོགས་ན། ད་
ཆད་ཁ་བསྐྱར་ནས་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་དོན་ལ་འཇུག་སྟེ་ངལ་བ་བསྟན་ནས་འབད་བཅོན་བྱས་ན། རྒྱབ་
པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་མི་བསྐྱབ་པ་ཡིན་པས། གཞན་གཅེས་འཛིན་བསྐྱོམས་པའི་ལག་ཇེས་སུ་སྦྱོན་ཀྱང་
ཟད་ཡོན་ཏན་ཀྱང་ལྡན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡུན་སྙུམ་ཆོགས་པ་དེ་ཕྱིས་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ། །

གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱི་སྤྱད་དུས་སུ། ལས་འདི་བྱས་པར་གྱུར་ན་ནི། སངས་རྒྱས་ཡུན་སྙུམ་
བདེ་མེན་པ། གནས་སྐབས་འདི་འདྲར་འགྱུར་མི་སྲིད། ཅེས་རང་གིས་རང་ལ་ཁ་བརྟུང་ལྟ་
བུ་བཏང་ནས་གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱིས་སྤོན་དུས་ནས་རང་ཡལ་བར་དོར། གཞན་གཅེས་པར་འཛིན་པའི་
ལས་འདི་ལྟ་བུ་བྱས་པར་གྱུར་ན་ནི། ད་ཆོད་སངས་རྒྱས་ཟེན་པ་མ་གཏོགས་གནས་སྐབས་འདི་
འདྲ་ཞིག་དུ་ལྷག་མི་སྲིད་དོ། །

དེ་བས་འདི་ལྟར་གཞན་དག་གི། ཁྱུ་བ་བྲག་གི་ཐིགས་པ་ལ། ཁྱོད་ཀྱིས་ངར་འཛིན་
བྱས་པ་ལྟར། རྟེན་བཞིན་གཞན་ལའང་གོམས་པར་གྱིས། ཞེས་དེའི་ཕྱིར་རྒྱུད་གཞན་གྱི་ཁྱུ་བ་
དང་བྲག་གི་ཐིགས་པ་ལ་ངའོ་སྙམ་པའི་ངར་འཛིན་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་གཞན་ནམས་ལའང་
གཅིག་དུ་གཅེས་པར་འཛིན་པའི་སྟོང་ལ་གོམས་འདྲིས་ངེས་པར་དུ་གྱིས་ཤིག་དང་། ནམ་ཞིག་གོམས་
པ་ཡུལ་ཕྱིན་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་གདོན་མི་ཟེའོ། །

གཞན་གྱི་རྟོག་ཆེན་བྱས་ནས་ནི། །བདག་གི་ལུས་ལ་ཅི་སྒྲུང་བ། །དེ་དང་དེ་ཉིད་ཐོགས་
བྱས་ནས། །ཁྱིད་ཀྱིས་གཞན་ལ་ཕན་པར་སྒྱུར། །ཞེས་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་ལྟོ་རྟོག་བྱས་ནས་
རང་ལ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་ཅི་དང་ཅི་སྒྲུང་བ་དེ་དང་དེ་ཉིད་ཐོགས་པར་བྱས་ནས་སམ། །བདག་
དུ་འཛིན་པ་བོར་ཏེ་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་བཏང་སྟེ་ཁྱིད་ཀྱིས་གཞན་ལ་ཕན་པར་སྒྱུར་དགོས་སོ། །

རང་གིས་རང་ལ་ཕྲག་དོག་སྒྲིམ་ཚུལ་བསྟན་པ་ནི། །བདག་སྐྱིད་གཞན་ནི་མི་སྐྱིད་ལ། །བདག་
མཐོ་གཞན་ནི་དམའ་བ་དང་། །བདག་ནི་ཕན་བྱེད་གཞན་མིན་ཞེས། །བདག་ལ་ཕྲག་དོག་ཅིས་
མི་བྱེད། །ཅིས་བདག་སྐྱིད་ལ་གཞན་ནི་མི་སྐྱིད་པ་དང་། །དེ་བཞིན་དུ་ཡོངས་སྤྱོད་ལ་སོགས་པས་
བདག་མཐོ་བ་དང་གཞན་སེམས་ཅན་རྣམས་དམའ་བ། །བདག་ནི་རང་ལ་ཕན་པར་བྱེད་པའི་དགེ་
བ་སྐྱབ་པ་དང་། །གཞན་མིན་པས་ཅི་བྱ་ཞེས་རང་གིས་རང་ལ་ཕྲག་དོག་ཅིས་མི་བྱེད་དེ་ཕྲག་དོག་
བྱེད་འོས་པ་སྟེ། །བདག་ལ་བསམ་མོ་བཏང་ནས་གཅེས་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་སྒྲིན་དང་ཡོན་ཏན་གྱི་བྱང་
པར་ལེགས་པར་མཐོང་ན། །དཔེར་ན། །རང་གིས་སེམས་ཁུར་ཡོད་སའི་མི་དང་མཉམ་དུ་སྡོད་
སྐབས། །ཁོ་ཆོ་ནི་བཟའ་རྒྱ་མེད་པ་ལ་ང་རང་འདི་འདྲའི་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་ཐབས་སྟུག་ལ་བསམ་
པ་འདྲ་ཞིག་ཡོང་རྒྱ་མི་འདུག་གམ་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་འདྲའོ། །

བདག་ནི་བདེ་དང་བྲལ་གྱིས་ཏེ། །གཞན་གྱི་སྟུག་བསྐལ་བདག་ལ་སྒྱུར། །གང་ཆེ་འདི་ནི་ཅི་
བྱེད་ཅེས། །བདག་གི་སྒྲིན་ལ་བཏག་པར་གྱིས། །ཞེས་བདག་བདེ་བ་དང་བྲལ་བར་བྱས་ཏེ་གཞན་གྱི་
སྟུག་བསྐལ་བདག་ལ་སྒྱུར་ཞིང་རྒྱང་བར་གྱིས་ཤིག །དུས་གང་གི་ཆེ་ཡང་བདག་འདིས་བསམ་པ་ཅི་
འདྲ་ཞིག་བྲན་ནམ། །སྒྱུར་བ་གང་འདྲ་ཞིག་ཅོམ་མམ་ཞེས་རང་གི་སྒྲིན་ལ་བཏག་དབྱེད་བྱེད་དགོས། །

གཞན་གྱིས་ཉེས་པ་བྱས་པ་ཡང་། །རང་གི་སྒྲིན་དུ་བསྐྱར་བྱོས་ལ། །བདག་གིས་ཉེས་
པ་ཆུང་བྱས་ཀྱང་། །སྐྱེ་བོ་མང་ལ་རབ་དུ་ཤོགས། །ཞེས་གཞན་གྱིས་རང་ལ་གནོད་པའི་ཉེས་པ་

བྱས་པ་ཡང་རང་སྤྱོད་དུ་བསྐྱར་བར་བྱོས་ལ། རང་གིས་ཉེས་པ་ཆུང་དུ་བྱས་པ་དེ་ཡང་སྤྱོད་པོ་མང་ལ་རབ་དུ་ཤོགས་པ་སྟེ་སྤྱོད་པོ་མང་པོས་ཤེས་པར་བྱོས་ཤིག ཡང་གསུང་རྒྱན་ལ། ཐུབ་པ་ལ་ནི་རབ་དུ་ཤོགས། ཞེས་ཐུབ་པ་ལ་སྤྱོད་པོ་ཤིག་ཅེས་པའོ། །གཞན་གྱི་གྲགས་པ་ལྟག་བཟོད་པས། རང་གི་གྲགས་པ་བློས་ཤིག་ཅེས་ཤིན། བདག་ནི་བྲན་གྱི་ཐ་མ་ལྟར། འདོན་མཁས་ཀྱན་ལ་བཀོལ་བར་གྱིས། ཞེས་གཏམ་འདོད་ཀྱིས་རང་ལ་གྲགས་པ་འདོད་པའི་སྤྱོད་པོ་ཡོད་སྟབས་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་གཞན་གྱི་གྲགས་པ་ལྟག་པར་བཟོད་ནས་རང་གི་གྲགས་པ་བློས་ཤིག་ཅེས་མཁན་ནས་མི་མངོན་པར་བྱེད་དགོས་པ་དང་། བདག་ནི་བྲན་གྱི་ནང་ནས་ཐ་མ་བཞིན་དུ་འཛིག་ཉེན་གྱི་དོན་སྐྱབ་པའི་དོན་ཀྱན་ལ་ཆེད་དུ་བསྐྱོས་པ་བཞིན་བཀོལ་བར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་པའོ། །

འདི་ནི་སྤྱོད་བཅས་རང་བཞིན་ཏེ། སྤྱོད་པོ་ཡོན་ཏན་ཆས་མི་བསྟོད། འདི་ཡི་ཡོན་ཏན་ཅི་ནས་ཀྱང་། འགས་ཀྱང་མི་ཤེས་དེ་ལྟར་གྱིས། ཞེས་རང་གཅེས་འཛིན་སོགས་སྤྱོད་མཁས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་རང་གིས་ངང་གིས་ཡོད་པ་དང་། གཞན་གཅེས་འཛིན་ལྟ་བུའི་ཡོན་ཏན་གྱི་སྤྱོད་མཁས་ད་ལྟ་གསར་དུ་བསྐྱབས་པ་ཡོན་པས་སྤྱོད་པོ་ལྟ་བུར་སྐྱར་ཏེ། བདག་འདི་སྤྱོད་དང་བཅས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་ཞེས་བཟོད་དགོས་པ་ལས། སྤྱོད་པོ་ཡོན་ཏན་ཕྱན་ཆོགས་ཀྱི་ཆ་ནས་བསྟོད་པར་མི་བྱ་སྟེ། དེས་ང་རྒྱལ་སྤྱོད་པས། དེས་ན་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆ་ནས་མི་བསྟོད་པར་སྤྱོད་ཀྱི་ཆ་ནས་བཤད་དེ། འདི་ཡི་ཡོན་ཏན་མཁས་འགས་ཀྱང་མི་ཤེས་པ་ལྟར་གསང་བར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་པའོ། །

མདོར་ན་བདག་གི་དོན་གྱི་ཕྱིར། ཁྱོད་ཀྱིས་གཞན་ལ་གཞོད་བྱས་གང་། གཞོད་དེ་སེམས་ཅན་དོན་གྱི་ཕྱིར། བདག་ཉིད་ལ་ནི་འབབ་པར་གྱིས། ཞེས་མདོར་ན། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བདག་གི་དོན་གྱི་ཕྱིར་དུ་ཡོད་ཁྱོད་ཀྱིས་ད་ལྟའི་བར་དུ་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་གཞོད་པ་བྱས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་ཕྱིར་དུ་རང་ཁོ་ནའི་སྟེང་དུ་འབབ་པར་ཤོག་ཅེས་པའོ། །

འདི་ནི་གཉའ་དྲག་འགྱུར་ཚུལ་དུ། །ཤེད་བསྐྱེད་པར་ནི་མི་བྱ་སྟེ། །བག་མ་གསར་པའི་
ཚུལ་བཞིན་དུ། །ངོ་ཆ་འཛིགས་དང་བསྐྱམས་ཏེ་བཞག །ཅེས་ཡིད་འདི་ནི་གཉའ་དྲག་གམ་སྟེང་
སྟོབས། ལྷ་བ་འགྱུར་མཐོ་ཏམ་ཆེན་པོ། ལྷ་ས་པ་ཆེ་མདོག་གིས་ཤེད་ལྷགས་བསྐྱེད་པར་མི་བྱ་
སྟེ། །བག་མ་གསར་པའི་ཚུལ་བཞིན་དུ་ངོ་ཆའི་འཛིགས་པ་དང་བཅས་ཏེ་དབང་པོ་བསྐྱམས་ནས་
བཞག་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་པའོ། །

དེ་བྱ་དེ་ལྷ་ར་གནས་བྱ་ཞིང་། །དེ་ལྷ་ར་ཁྱོད་ཀྱིས་མི་བྱ་བ། །དེ་ལྷ་ར་འདི་ནི་དབང་བྱ་
སྟེ། །དེ་ལས་འདས་ན་ཆར་གཅད་བྱ། །ཞེས་གཅེས་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་སྟོན་དང་ཡོན་ཏན་ཤེས་
པའི་སྟོན་ནས་རང་དོན་གྱི་བསམ་པ་དེ་བརྟེན་དུ་བརྟུག་སྟེ། །གཞན་དོན་ལྷ་ར་ལེན་པའི་བསམ་པ་
བསྟེན་པར་བྱ་ཞིང་། །ལག་ལེན་གྱི་ཐོག་ནས་ཀྱང་རང་གི་སྟོན་གསུམ་གྱི་ལེགས་པ་ཅི་ཡོད་པ་ཐམས་
ཅད་གཞན་ལ་དངོས་སུ་གཏོང་རྒྱས་ན་བཏང་། །མི་རྒྱས་ན་མོས་པས་སྦྱངས། །གཞན་གྱི་སྦྱུག་
བསྐྱེད་དངོས་སུ་སྦྱང་རྒྱས་པ་ནམས་ལོངས། །མི་རྒྱས་ན་མོས་པའི་སྟོན་ནས་སྦྱང་བ་སོགས་གཞན་
པན་གྱི་ལྷག་བསམ་དང་གཞན་པན་གྱི་སྦྱོར་བ་ལ་གནས་དགོས། །དེ་ལྷ་ར་ཁྱོད་ཀྱིས་བསམ་པ་དང་
ལག་ལེན་གྱི་ཐོག་ནས་གཞན་དོན་མི་བྱ་བར་དེ་ལས་གཡེལ་བ་བྱུང་ན་དེ་མ་ཐག་ཏུ་བཅོན་བཀའ་
ལྷ་བྱ་བཏང་སྟེ། །བདག་ཉིད་ལ་དབང་བར་བྱས་ཏེ་གཉེན་པོ་བསྟེན་ནས་ཆར་གཅད་པར་བྱ་བ་
སྟེ་བཅོན་ཐབས་སུ་སྒྲིག་ཐབས་བྱེད་དགོས་སོ། །

འོན་ཏེ་དེ་ལྷ་ར་གདམས་ཀྱང་ནི། །སེམས་ཁྱོད་དེ་ལྷ་ར་མི་བྱེད་ན། །ཁྱོད་ལ་ཉེས་པ་
ཀྱན་བསྟེན་པས། །ཁྱོད་ཉིད་ཆར་གཅད་བྱ་བར་ཟད། །ཅེས་དེ་ལྷ་ར་རང་གིས་རང་གི་ཉེས་
པ་ལ་གཉེན་པོ་མ་བསྟེན་པར་རང་བདེ་འབའ་ཞིག་བསམ་ན། །དོན་ལ་ཁྱོད་ཉིད་ཆར་གཅད་པར་
ཟད་པ་ཡིན་ནོ། །ཁྱོད་ཀྱིས་ཁོ་བོ་གར་བརྒྱག་པའི། །སྟོན་གྱི་དུས་དེ་གཞན་ཡིན་ཏེ། །ངས་

མཐོང་ད་ཁྱོད་གང་དུ་འགོ། ཁྱོད་ཀྱི་དྲེགས་པ་ཀྱན་གཞིམ་བྱ། ཁྱེས་འཁོན་དྲན་པ་གཞན་
ཡང་། རང་གཅེས་པར་འཛིན་པའི་སྒོ་ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་སྔ་ཕན་ཆད་རང་བདེ་བ་འདོད་ཀྱང་དེའི་
རྒྱུ་ལ་སྤྲོད་པའི་དབང་ལས་ཁོ་པོ་རང་དགར་བརྒྱག་པའི་དུས་དེ་སྔོན་འདས་པའི་དུས་ལྟ་བུ་རེད།
ད་ཆར་ལ་མགོ་བསྐྱོར་བཏང་ནས་བརྒྱག་མི་ཐུབ་སྟེ། ད་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གཞུང་དང་། ཐེག་
པ་ཆེན་པོའི་དགེ་བའི་བཞེས་གཉེན་གྱི་དྲིན་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གཅེས་འཛིན་གྱི་སྦྱོན་མཆང་རྣམས་
ངས་རིག་ཅིང་མཐོང་བས། ད་ནི་རང་གཅེས་འཛིན་ཁྱོད་གང་དུ་འགོ་སྟེ། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་
ད་ལྟའི་བར་ཁྱོད་ལང་ཤོར་གྱིས་ང་ཆེ། ང་ཀྱན་ལས་སྟག་ ང་ཀྱན་གྱིས་མི་ཐུབ་བསམ་པའི་
དྲེགས་པ་དེ་ཀྱན་གཞིམ་པར་བྱའོ། །

ད་དུང་བདག་ལ་རང་གི་དོན། ཡོད་སྟུང་སེམས་པ་དེ་དོར་ཅིག བདག་གིས་གཞན་ལ་
ཁྱོད་བཙོང་གིས། སྦྱོར་བར་མ་སེམས་ཞོ་ག་ཕུལ། ཁྱེས་ད་དུང་ཡང་བདག་གཅེས་འཛིན་ཁྱོད་
ཀྱིས་རང་གི་དོན་ཞིག་བསྐྱབ་རྒྱུ་ཡོད་སྟུང་པ་དེ་དོར་ཅིག བདག་གིས་རང་གི་སྒོ་གསུམ་གྱི་རྣམས་
པ་ཅི་ཡོད་པ་རང་གཅེས་འཛིན་དང་བཅས་པ་བསམ་ཅད་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་བཙོང་སྟེ་གཞན་
ལ་བསྐྱར་བ་ཡིན་པས་ད་ཁྱོད་སྦྱོར་བར་མི་སེམས་པར་ཞོ་ག་ཕུལ་ཞེས་པ་སྟེ། རྣམས་པ་ཅི་ཡོད་ཀྱི་སྒོ་
ནས་གཞན་དོན་སྐྱབས་ཤིག་ཅེས་པའོ། །

གལ་ཏེ་བག་མེད་ཀྱུར་ནས་ཁྱོད། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་མ་བྱེན་ན། ཁྱོད་ཀྱིས་ཁོ་པོ་
དཔུལ་བ་ཡི། སྤྱང་མ་རྣམས་ལ་སྦྱིན་དུ་ངེས། ཁྱེས་གལ་ཏེ་དྲན་པ་ཉམས་ནས་བག་མེད་པར་
སྒོད་ཡངས་སུ་ཀྱུར་ཏེ་རང་གཅེས་པར་འཛིན་པའི་གཅེས་འཛིན་ཁྱོད་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་མ་བྱེན་
པར་ད་དུང་བདག་གིར་བྱས་ན་གཅེས་འཛིན་ཁྱོད་ཀྱིས་ཁོ་པོ་དཔུལ་བའི་སྤྱང་མ་རྣམས་ལ་སྦྱིན་དུ་
ངེས་པ་ལས་གཞན་གང་ཡང་མེད་ཅེས་པའོ། །

དེ་ལྟར་བྱིས་པ་དེ་ལྟ་ཞིག་ ཁོ་ཁོ་བྱིས་པས་ཡུན་རིང་སྤྱད་ འདྲི་འཁོན་ནམས་བྱས་བྱས་
ཏེ། བྱིས་པ་རང་དོན་སེམས་པ་གཞིམ། ཞེས་དེ་ལྟར་བྱིས་པས་ཡུན་རིང་པོ་དེ་འདྲ་ཞིག་གི་
རིང་ངམ། རེ་ལྟ་ཞིག་ཁོ་ཁོ་ལ་སྤྱད་པ་སྤྲེལ་གྱི་གནས་བྱིས་པས་ཡུན་རིང་སྤྱད་ལ་སྤྱར་བས། ད་ནི་
སྤར་ཕན་ཆད་རང་གཞན་འཕྲུང་བསྐྱེད་བྱེད་ཚུལ་གྱི་འཁོན་ནམས་བྱས་པར་བྱས་ཏེ་བྱིས་པ་བྱིས་པ་
ཡང་མི་གཏོང་བར་ངེས་པས། བྱིས་པ་རང་དོན་སེམས་པ་དེ་གཞིམ་པར་བཅོན་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་སྟེ་བདག་ནི་དགའ་འདོད་ན། རང་ལ་བདག་གིས་དགའ་མི་བྱ། དེ་སྟེ་བདེ་ནི་སྤང་
འདོད་ན། གཞན་དག་ཏུ་བསྤང་བར་བྱ། ཞེས་དེ་སྟེ་འམ་གལ་ཏེ་བདག་ནི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་
པའི་དགའ་བ་ཞིག་འདོད་ན་རང་ལ་རང་གིས་གཅིགས་སྤྱོད་ནས་གཅིས་པར་མི་བྱ། དེ་སྟེ་
འམ་གལ་ཏེ་བདག་ནི་སྤང་པ་འཁོར་བའི་སྤྱད་པ་སྤྲེལ་དང་། ཞི་བ་སྤྱོགས་གཅིག་པའི་སྤྱད་པ་སྤྲེལ་
མི་འདོད་པར་དེ་དག་ལས་བསྤང་བར་འདོད་ན་གཞན་དག་ཏུ་བསྤང་བར་བྱའོ། །

ཇི་ལྟར་ཇི་ལྟར་ལྷན་འདྲི་ནི། ཡོངས་སྤྱོད་བར་བྱེད་གྱུར་པ། དེ་ལྟར་ཇི་ལྟར་གིན་ཏུ་
ནི། བཟེ་རེ་ཅན་གྱུར་ཉིད་དུ་སྤྱང་། ཞེས་ལྷན་འདྲི་ར་ཅི་ཅམ་གྱིས་གཅིགས་ཆེ་བ་དེ་ཅམ་དུ་
བཟེ་རེ་ཅན་ཏེ་བཟོད་བསྐྱེད་མི་རྣམས་པ་ཡོང་ངོ་། །

དེ་ལྟར་སྤྱང་བ་དེ་ཡི་ཡང་། འདོད་པ་ས་འདི་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། རྫོགས་པར་རྣམས་པ་
ཡོད་མིན་ན། དེ་ཡི་འདོད་པ་སྤྱོད་བྱེད་རྣམས། ཞེས་དེ་ལྟར་བཟེ་རེ་ཅན་དུ་གྱུར་ནས་འདོད་པ་
ཆོག་མི་ཤེས་པ་ཞིག་བྱུང་བའི་ཆེ་དེའི་འདོད་པ་དེ་ས་ཐམས་ཅད་ཕུན་ཚོགས་ཀྱིས་བཀའ་ཡང་དེ་
ཡི་འདོད་པ་སྤྱོད་ཀྱང་སྤྱོད་མི་བྱུང་བ་ཞིག་གོ། །

རྣམས་མེད་འདོད་ལ་ཉོན་མོངས་དང་། བསམ་པ་ཉམས་པ་འང་སྤྱོད་བར་འགྱུར། གང་
ཞིག་ཀྱན་ལ་ལྟོས་མེད་པ། དེ་ཡི་ཕུན་ཚོགས་ཟད་མི་ཤེས། ཞེས་དེ་ལྟར་འདོད་པ་ཡོངས་སྤྱོད་

ཇོགས་པའི་རྒྱས་པ་མེད་བཞིན་དུ་འདོད་པ་ལ་སྤྲེད་པའི་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་རང་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་
 པ་དང་། འདོད་པ་འཛོལ་པ་ལ་གོགས་བྱེད་པའི་གནོད་བྱེད་ལ་ཁོང་སྤྱོད་སྤྱོད་ནས་ཉོན་མོངས་པར་
 བྱེད་པ་དང་། རང་གི་འདོད་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་བསྐྱང་མི་བྱུང་པས་མི་སྦྱིད་པར་བྱེད་པ་ཙམ་དུ་མ་
 ཟད་གཞན་ཕན་གྱི་བསམ་པ་དང་། དགེ་སེམས་ཀྱང་ཉམས་པར་འགྱུར་བས་རང་མི་སྦྱིད་པ་དང་།
 གཞན་དོན་ལས་ཉམས་པའི་སྦྱོན་ཆེན་པོ་ཙན་ཡིན་ནོ། །

དེ་བས་ལུས་ཀྱི་འདོད་པ་ནི། །འཕེལ་བྱེད་སྐབས་དབྱེ་མི་བྱ་སྟེ། །གང་ཞིག་ཡིད་འོང་
 མི་འཛིན་པ། །དེ་ནི་དངོས་པོ་བཟང་པོ་ཡིན། །ཞེས་གང་ཞིག་ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་གང་ལའང་
 ལྟོས་པ་མེད་པའི་གཞན་དོན་བསམ་པ་ཁོ་ན་འཆང་བ་ཡིན་ན། དེ་ཡི་ཡུན་སྤུམ་ཆོགས་པ་ཟད་མི་
 ཤེས་པ་འབྱུང་ཞིང་། དེ་བས་ན་ལུས་ཀྱི་དོན་དུ་ལོངས་སྤྱོད་དང་གཉེན་ཉེ་དུ་ལ་སྤྲེད་པའི་འདོད་
 པ་འཕེལ་བའི་སྐབས་དབྱེ་བར་མི་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལས་སྤྲོ་ཆོགས་གསོག་པའི་ཉོན་ཆེ་ཞིང་།
 གང་ཞིག་ཡིད་དུ་འོང་བའི་དངོས་པོ་ལ་གཅིག་དུ་ཆགས་པ་མི་འཛིན་པ་དེ་ནི། ཆོག་ཤེས་ཙན་གྱི་
 སྒོ་ཁང་ན། །ཡུག་པོ་སྒོ་ཉལ་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད། །ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་ཆོག་ཤེས་ཡོད་ན་ཡུག་པོ་
 དང་། ཆོག་ཤེས་མེད་ན་ཅི་ཙམ་གྱིས་ཡུག་པོ་ཡིན་ནའང་། ལྟོགས་སྐྱད་ལྟངས་ལྟངས་ལྟོད་པས།
 འདོད་ཆུང་ཆོག་ཤེས་ནི་དངོས་པོ་བཟང་པོ་ཡིན་ནོ། །ལུས་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་ནི། ཐ་མར་ཐལ་
 བའི་མཐར་གདུགས་ཤིང་། །མི་གཡོ་གཞན་གྱིས་བསྐྱོད་བྱ་བ། །མི་གཙང་གཟུགས་ནི་མི་བཟད་
 པ། །འདི་ལ་ཅི་ཕྱིར་བདག་དུ་འཛིན། །ཞེས་ལུས་འདི་ཅི་ཙམ་གྱི་བཟང་པོ་ཞིག་ཡོད་ནའང་ཐ་
 མར་ཐལ་བའི་མཐར་གདུགས་ཤིང་། རང་ཉོད་ཀྱིས་མི་གཡོ་བར་ཕྱིར་ཆུང་གིས་བསྐྱོད་པར་བྱེད་
 པ་སྟེ་རང་གི་ནམ་ཤེས་བདག་གིར་འཛིན་པ་དང་བྲལ་ཏེ་རང་དབང་མེད་པར་སྦྱེན་གཞན་གྱིས་བསྐྱོད་
 པར་བྱེད་པ་དང་། ཡང་ན། ཐ་མར་ཐལ་བའི་རང་བཞིན་དུ་འགྲོ་བ། ད་ལྟོང་ཆུང་སེམས་

གཞན་གྱི་དབང་གིས་གཡོ་བ་ལས་ལྷས་རང་གི་ངོས་ནས་མི་གཡོ་བ་ཞེས་སྒྱུར་བ་འདྲ། རྒྱང་སེམས་
དང་བྲལ་དུས་རོ་ལ་གྱུར་ནས་མི་གཡོ་བར་གཞན་གྱིས་རོ་བསྐྱེད་དགོས་པ་དེ་འདྲ་གསུངས། རྒྱ་
ཆོད་སྐར་ཆ་རེ་ནས་རྒྱལ་བའི་དྲི་ར་བའི་མི་གཙང་བའི་གཟུགས་མི་བཟད་པ། རང་བཞིན་འཛིགས་
པ་མི་བཟད་པའི་འབྱུང་གནས་ཅན་གྱི་ལུས་འདི་ལྟ་བུ་ལ་ཅིའི་སྤྱིར་བདག་ཏུ་འཛིན་ཏེ་ཞེན་ཆགས་
བྱེད་མི་རྒྱུ་རྟོག་།

གསེན་ནམ་ཡང་ན་ཤི་ཡང་མེད། །བདག་ལ་འཕྱལ་འཁོར་འདིས་ཅི་བྱ། །ཁོང་སོགས་
འདི་ཁྱད་ཅི་ཡོད་ན། །ཀྱེ་རྟུང་ང་རྒྱལ་སེལ་མི་བྱེད། །ཅེས་ཤི་གསེན་གང་བྱུང་ན་འང་མི་གཙང་
བའི་འཕྱལ་འཁོར་འདི་ཡིས་བདག་ལ་ཕན་ཐོགས་ཅི་ཡང་མི་འདུག །ཁོང་བ་ལ་སོགས་པ་དང་ལྷས་
འདི་ལ་ཁྱད་པར་ཅི་ཡང་མེད་པས། ཀྱེ་རྟུང་ང་རྒྱལ་སེལ་བར་མི་བྱེད་དེ་ང་རྒྱལ་སེལ་དགོས་སོ། །

ལུས་ཀྱི་ཁ་ཏ་བྱས་པ་ཡིས། འོན་མེད་རླུག་བསྐལ་ཉེ་བར་བསགས་ནས། རྗེས་སུ་ཆགས་
 དང་ཁོང་ཁྱོ་བ། བོང་མཚུངས་འདི་ལ་ཅི་ཞིག་བྱ། ཞེས་ཡིད་བྱོད་ལུས་ཀྱི་ཁ་ཏ་སྟེ་རིམ་གྱོ་ཅི་
 ཙམ་པ་ཞིག་བྱས་ཀྱང་འོན་མེད་དུ་རླུག་བསྐལ་ཉེ་བར་བསགས་ཤིང་། ལུས་འདི་ལ་ཕན་པ་དང་
 གཞོད་པ་བྱེད་པའི་དབང་གཉིན་ལ་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་དང་། ཁོང་ཁྱོ་བ་མང་པོ་སྟེ་ལ། ལུས་འདིའི་
 ཆེད་དུ་རང་གིས་སྟོན་དང་རླུག་བསྐལ་དུ་མ་བྱེད་དུ་བསད་ནའང་ལུས་ཁོ་རང་གི་ངོས་ནས་བཀའ་
 འོན་བྱམ་ཏེ་རང་ལ་བྱིན་ལན་འདལ་བ་སྟེ་བྱ་ནམ་ཡང་མེད་པའི་ཤིང་དང་མཚུངས་པ་འདིས་ཅི་ཞིག་
 བྱ་སྟེ། ཆགས་ཞེན་བྱེད་མི་འོས་སོ། །

བདག་གིས་འདི་ལྟར་བསྐྱབས་པ་ལམ། །བྱ་གོད་སོགས་ཀྱིས་ཟོས་ཀྱང་རུང་། །ཆགས་
མེད་ཞེ་སྤང་ཡོད་མེན་ན། །ཅི་སྟེ་དེ་ལ་ཆགས་པར་བྱེད། །ཅིས་ཤིང་དང་མཚུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་
ལ། །ག་རུས་དོས་བཅས་ཀྱི་ཡུང་པོ་ཙམ་ལ་བདག་གིས་གཅིས་ཤིང་བཟའ་བདུང་གིས་བསྐྱབས་པ་ལམ།

ཕྱིས་བྱ་ཤོད་སོགས་ཀྱིས་བོས་ཀྱང་རུང་། ལུས་རང་ངོས་ནས་གཅིས་པར་སྦྱོང་མཁན་ལ་ཆགས་
པ་དང་། ཟ་མཁན་ལ་ཞེ་སྤང་བ་གང་ཡང་མེད་སྟབས། ལུས་འདིས་ལ་བྱ་དང་ག་ཞེན་ཏུ་གང་
ཡང་བྱེད་མི་ཐུབ་པས་ཅིའི་སྤྱིར་ཆགས་ཏེ་ཆགས་མི་རིགས་སོ། །

གང་ཞིག་སྦྱོད་པས་ཁྱོད་བ་དང་། གང་ཞིག་བསྦྱོད་པས་མགུ་འགྱུར་བ། གལ་ཏེ་དེ་ཉིད་
ཤེས་མེད་ན། བདག་གིས་གང་གི་ངལ་བར་བྱས། ཞེས་དཔེར་ན། ང་ཚོས་མི་ཞིག་ལ་ཕན་
ཐོགས་བྱས་པར་ཚུར་ཕན་ལན་མི་འཇལ་བ་དང་། གཞོད་པ་ཞིག་བསྐྱལ་ནའང་གཞོད་པའི་ཚོར་
བ་མེད་ཆོ་མེ་དེ་ལ་ཕན་གཞོད་བྱས་མ་བྱས་མི་འདུག་ཅིས་ལ་བསྐྱེད་པ་བཞིན། ལུས་རང་གི་
ངོས་ནས་ལུས་ལ་གཞོད་པ་ཞིག་བྱས་ནའང་ཁྱོད་བ་མེད་ཅིང་། བསྦྱོད་པ་བཏང་ན་མགུ་བ་ཞིག་ཀྱང་
མེད་ལ། གལ་ཏེ་བཟང་དང་ངན་གྱི་དེ་ཉིད་ཤེས་པ་ཞིག་མེད་བཞིན་དུ། བདག་གིས་དགོས་པ་གང་
གི་ཆེད་དུ་ངལ་བ་འདི་ཏུ་སྦྱར་ལེན་ནམ་ཞེས་རང་གིས་རང་ལ་རིགས་པ་བཀོད་པ་སྟེ། ཉོན་མོངས་
དང་འཐབ་པ་ལ་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པའི་སྣོ་ནས་འཐབ་དགོས་སོ། །

གང་ཞིག་ལུས་འདི་འདོད་གྱུར་པ། དེ་དང་བདག་བཤེས་ཡིན་ཞེ་ན། ཐམས་ཅད་
རང་གི་ལུས་འདོད་པས། དེ་ལ་བདག་གོ་ཅིས་མི་དགའ། ཞེས་གལ་ཏེ་ལུས་འདིས་བཟང་
ངན་མི་ཤེས་ནའང་གང་ཞིག་ལུས་འདོད་པའི་སྣོ་འཇལ་བདག་དེ་ལུས་དང་མཇའ་བཤེས་སུ་འགྲོགས་
པ་ཡིན་ཞེ་ན། ལུས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་ལུས་འདོད་མཁན་ཁོ་ན་ཡིན་པས། དེ་ཐམས་
ཅད་བདག་གི་མཇའ་བཤེས་ལ་བསྟེན་ནས་ལུས་དེ་ཐམས་ཅད་ལ་བདག་གོ་ཅིས་མི་དགའ་སྟེ་དགའ་
བར་རིགས་སོ། །

དེ་བས་བདག་གིས་ཆགས་མེད་པར། འགྲོ་ལ་ཕན་སྤྱིར་ལུས་གཏང་བ། དེས་ན་འདི་
ལ་ཉེས་མང་ཡང་། ལས་ཀྱིས་སྤྱད་བཞིན་གཟུང་བར་བྱ། ཞེས་དེ་བས་བདག་གིས་ལུས་ལ་མ་

ཆགས་པར་འགོ་བ་ཀྱན་ལ་ཕན་པའི་ཕྱིར་སྤྲོད་པོ་མེད་པའི་ལུས་འདི་བཏང་སྟེ་སྤྲོད་པོ་སྒྲང་བར་བྱ་
 བྱེད་། ལུས་འདི་མི་གཙང་བའི་རང་བཞིན་སོགས་ཉེས་པ་མང་པོའི་འབྱུང་གནས་ཡིན་ནའང་།
 ལུས་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོས་མང་པོ་སྐྱབ་བྱུང་བ་དང་སྐྱེ་བྱུང་པས། དཔེར་ན། བྱེད་
 པའི་ལག་ཆ་རྩ་ཆེན་པོ་མིན་ནའང་། སོ་ནམ་གྱི་ལས་རིགས་ཆགས་ཚུད་སྐྱབ་པའི་དོན་དུ་ལག་ཆ་
 གཟུང་དགོས་པ་བཞིན། ལུས་འདི་ཡང་ལས་ཀྱིས་སྐྱད་བཞིན་གཟུང་བར་བྱའོ། །

དེ་བས་བྱིས་པའི་སྦྱོད་པས་ཆོག །བདག་གིས་མཁས་པའི་རྗེས་བསྟེན་གས་ཏེ། །བག་ཡོད་
 གཏམ་ནི་དྲན་བྱས་ནས། །གཉིད་དང་སྐྱགས་པ་བསྒྲིག་པར་བྱ། །ཞེས་དེ་ལྟ་བུས་ན་སྤར་ཕན་ཆད་
 ང་རང་ཆོས་བྱིས་པའི་སྦྱོད་པ་མཐའ་མ་འགགས་པ་ཞིག་སྐྱད་པ་དེ་གས་ཆོག་གི་ད་སྐྱད་མི་དགོས་
 ལ། དེ་ནི་བདག་གིས་མཁས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་བསྟེན་གས་ཏེ་བག་ཡོད་
 ཀྱི་གཏམ་དྲན་པར་བྱས་ནས། །བདག་པས་གཞན་གཅེས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་གཅིག་ཏུ་བཙོན་
 པར་བྱས་ཏེ། དེའི་ཆེད་དུ་གཉིད་དང་སྐྱགས་པ་བསྒྲིག་པར་བྱའོ། །

རྒྱལ་སྤྱོད་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་རྣམས་ལྟར། །རིག་པའི་སྤྲོད་ཅི་གཟུགས་བྱ་སྟེ། །ཉིན་མཆན་
 ཕྱད་པར་མ་འབད་ན། །བདག་གི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ལ་ནམ་མཐར་ཕྱིན། །ཞེས་སྒྲོན་བྱོན་གྱི་རྒྱལ་སྤྱོད་
 ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དེ་རྣམས་ཀྱི་མཛད་པ་རྣམ་པར་ཐར་པ་ལ་མིག་ལྟོས་བྱས་ནས། དེ་རྣམས་ཀྱིས་
 རི་ལྟར་ཐུགས་བསྐྱེད་པ་དང་། རི་ལྟར་བསྐྱེད་པ་ལ་སྦྱོབ་པའི་ཆེ་ནའང་། གཉེན་པོའི་སྦྱོབས་ཐུགས་
 སྤྲོད་བསྐྱེད་དེ་རང་གཞན་གྱི་དོན་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་པར་མཛད་པ་དེ་བཞིན་དུ། །བདག་གིས་ཀྱང་
 ཉིན་མཆན་ཕྱད་པར་སྦྱོབ་དགོས། ཉིན་མཆན་ཕྱེད་པ་ཞེས་པའི་འགྲུང་བུ་དེ་མི་དགོས་ཏེ། ཕྱད་
 པ་ནི་བར་མེད་པའི་དོན་ལ་འདུག་པས། ཉིན་མཆན་བར་མེད་པར་འདའ་བར་མ་བྱས་ན་བདག་
 གི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ལ་ནམ་ཞིག་མཐར་ཕྱིན་པར་འགྱུར་ཏེ་མཐར་ཕྱིན་མི་བྱུང་པོ། །

དེ་བས་སྒྲིབ་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར། །ལོག་པའི་ལམ་ལས་སེམས་སྒྲན་ཏེ། །ཡང་དག་དམིགས་
ལ་ཏྟག་པར་ཡང་། །བདག་གིས་མཉམ་པར་བཞག་པར་བྱ། །ཞེས་འདིར་བསམ་གཏན་ལེན་འཛི་
སྐབས་ཡིན་པས། གཉིད་དང་། རླུགས་པ་དང་། འགྲོད་པ་དང་། རྟོད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲིབ་པ་
ནམས་བསལ་ནས། སྐབས་གང་ཡིན་གྱི་དམིགས་པ་ལས་ལོག་པ་འཇམ། དམིགས་པ་དེ་ལས་གཞན་
པའི་ཡུལ་ལ་འཕྲོ་ཤོད་གྱིས་གཡེང་ནས་སྤར་གྱི་དམིགས་པ་ལ་སེམས་སྒྲན་ནེར་སྤོད་པ་དེར་རྒྱན་
མཐུད་དུ་མི་གནས་པ་དེ་སྤར་རྒྱུར་སྒྲན་པ་སྟེ་བཀྲུག་ནས། སྐབས་བབ་གྱི་ཡང་དག་པའི་དམིགས་
པ་གང་ཡིན་པ་ལ་ཏྟག་པར་ཡང་སྟེ་སྐད་ཅིག་ཀྱང་གཡེལ་བ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་དུས་ཏྟག་ཏུ་བདག་
གིས་མཉམ་པར་གཞག་པར་བྱའོ། །

ལེན་འཛི་མཚན་བསྟན་པ་ནི། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་འདུག་པ་ལས་བསམ་གཏན་
བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་ལེན་བརྟུན་པའོ། །

དེ་ཡན་ཆད་གྱིས་བདག་གཞན་མཉམ་བཞིའི་སྒྲོ་ནས་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་ལ་སྒྲོ་སྤྱོད་བར་
སྒྲོན་པའི་གཞུང་བསམ་གཏན་གྱི་ལེན་རྟོགས་པ་རེད།

hGŋq-ÁiÁ-¼Z-ˆŦ¼PbZÁh-qü

ཡན་ལག་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི། །ཐུབ་པས་ཤེས་རབ་དོན་དུ་གསུངས། །དེ་ཡི་སྤྱིར་
ན་སྤྱག་བསྐལ་དག །ཞི་བར་འདོད་པས་ཤེས་རབ་བསྐྱེད། །ཅེས་ཡན་ལག་འདི་དག་ཅེས་པ་སྦྱིན་
སོགས་ལྟག་མ་ལྟམ་ཡང་ན། བསམ་གཏན་ལ་འགྲེལ་ཚུལ་གཉིས་ཡོད། གོང་དུ་སྦྱིན་པ་ནས་
བསམ་གཏན་གྱི་བར་གྱི་ཉམས་ལེན་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ཐུབ་པ་སངས་རྒྱས་བཙུག་ལྟན་འདས་ཀྱིས་
ཤེས་རབ་མཐར་ཐུག་པ་དེ་རྒྱུད་ལ་སྦྱེ་བའི་དོན་དུ་གསུངས་པ་ཡིན།

དེ་ཡང་མི་རྟག་པའི་སྒྲོར་བརྟན་པ་རྣམས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་གཞིལ་བ་དང་། བདག་མེད་རགས་
པའི་སྒྲོར་བརྟན་པ་རྣམས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འབབ་པ། བདག་མེད་ཕྱ་མོ་བརྟན་པ་རྣམས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
ལ་བབ་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྤྱིར་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་རྒྱུད་ལ་སྦྱེ་བ་ལ་སྦྱིན་པའི་ཕར་སྤྱིན་
སོགས་ཀྱི་གྲོགས་དང་བཅས་མི་དགོས་པ་ནི། དཔལ་ལྷན་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་དང་། སྒྲོབ་དཔོན་
ཟླ་བ་གྲགས་པ་དང་། སྒྲོབ་དཔོན་ཞི་བ་ལྟ་རྣམས་དགོངས་པ་གཅིག་མཐུན་གྱིས་ཉན་རང་འཕགས་
པས་ཀྱང་ངོ་སྤྲུལ་གྱི་སྤང་བྱ་མཐོང་སྤང་དང་། སྒྲོམ་སྤང་དེ་རྣམས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བའི་ཐོག་ནས་
ཟད་པར་བྱེད་དགོས་པར་གསུངས་པར་བརྟེན། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་ཙམ་རྒྱུད་ལ་སྦྱེ་བ་ལ་སྦྱིན་པའི་
ཕར་སྤྱིན་གྱི་ཉམས་ལེན་སོགས་ཐབས་ཀྱིས་གྲོགས་བྱེད་མི་དགོས་པར་མ་ཟད། ཉོན་སྦྱོབ་ཙམ་
ཟད་པ་ལའང་ཐབས་འདི་རྣམས་མི་དགོས།

འོན། ཤེས་རབ་གང་འདྲ་ཞིག་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་ནམ་སྟམ་ན། སྤྱིར་ཤེས་རབ་ལ་གནས་
ལྗེ་རིག་པ་ཀུན་རྫོབ་ཏྟགས་པའི་ཤེས་རབ། གནས་ལུགས་རིག་པ་དོན་དམ་ཏྟགས་པའི་ཤེས་རབ་
སོགས་རིགས་མང་དུ་ཡོད་པ་ལས། འཁོར་བའི་རྩ་བ་བདེན་འཛིན་དང་དེས་བཞག་པའི་བག་ཆགས་
ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་གཉེན་པོ་བྱེད་པའི་སྟོང་ཉིད་ཏྟགས་པའི་ལྟ་བའམ་ཇི་ལྟ་བཏྟགས་པའི་ཤེས་རབ་
དེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ནང་ནས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་བ་ཞིག་ཡིན། འདིར་བཤད་པ་ནི་ཇི་ལྟ་བཏྟགས་པའི་ཤེས་
རབ་དེ་ཡིན། དེ་ཡང་ནི་ལྟག་བྱུང་འབྲེལ་གྱི་ཤེས་རབ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་པར། དེས་ཤེས་སྒྲིབ་
གྱི་གཉེན་པོ་བྱེད་པ་ལ་བསོད་ནམས་ཀྱི་གྲོགས་ཀྱི་ཆེན་པོས་ཟེན་པ་ཞིག་ངས་པར་དུ་དགོས།

འདིར་ཆེད་དུ་བྱ་བ་སེམས་ཅན་ནམས་ཀྱི་ཆེད་དུ་སྒྲ་མེད་རྫོགས་བྱང་གི་གོ་འཕང་མངོན་
དུ་བྱེད་པ་ལ་གོགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་དང་། དེའི་དངོས་ཀྱི་གཉེན་པོར་འགྱུར་ངེས་ཀྱི་
ཤེས་རབ་སྒྲ་མེད་པ་དེ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ལ་ཡན་ལག་འདི་ནམས་ཀྱིས་གྲོགས་བྱས་ཏེ་བསོད་ནམས་
ཀྱི་རྒྱབ་ཏེན་དང་བཅས་པ་ཞིག་དགོས་སྟབས། ཡན་ལག་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི། །ཐུབ་པས་ཤེས་
རབ་དོན་དུ་གསུངས། །ཞེས་གསུངས། དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་རང་དང་གཞན་གྱི་སྤྱུག་བསྐལ་མཐའ་དག་
ཞི་བར་འདོད་པས་དེ་ལྟ་བུའི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་དགོས་ཞེས་གདམས་པ་ཡིན། དེ་ཡང་རྗེ་ཙོང་ཁ་
པས། ཁྱོད་ཀྱིས་ཇི་སྟེད་བཀའ་སྩལ་པ། ཏེན་འབྲེལ་ཉིད་ལས་བརྩམས་ཏེ་འཇུག་ །ཅེས་གསུངས་
པ་ལྟར་སངས་རྒྱས་བཙུགས་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་གང་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་གདུལ་བུའི་གནས་
སྟབས་མངོན་མཐོ་དང་། མཐར་ཐུག་ངེས་ལེགས་སྒྱུབ་པའི་ཐབས་ལས་བརྩམས་ཏེ་གསུངས་པ་
འབའ་ཞིག་ཡིན། ངས་ལེགས་ལའང་ཐར་པ་དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་གཉིས་ཡོད་པས་དེ་
གཉིས་གང་སྒྱུབ་ནའང་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བས་སྒྱུབ་དགོས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་སྒྲིབ་གང་
ཟད་པར་བྱེད་ནའང་། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བའི་གོམས་པ་བསྐྱང་དགོས་པ་གལ་ཆེ། བཙུགས་ལྡན་འདས་

ཀྱིས་ཐབས་ཀྱི་ཕྱོགས་ནས་གསུངས་པ་དེ་རྒྱུ་ཡིན་པ་ལྟར་ཀྱང་ཁོས་རབ་དེའི་དོན་དུ་གསུངས་པ་ཁོ་ནི་ཡིན།
 ཉན་རང་གི་བྱང་ཆུབ་སྒྲུབ་མཁན་གྱིས་ཀྱང་ཐབས་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་བཅས་པའི་སྒྲོ་ནས་ཁོས་རབ་ལ་
 སྒྲོབ་དགོས་པ་ལས། ཐབས་ཀྱིས་མ་ཟིན་པའི་ཁོས་རབ་གཅིག་པུས་མི་ཡོང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
 དང་གཞན་དོན་འཁྱུར་དུ་འབྱུང་བ་མེད་ནའང་། རང་ཉིད་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་ནས་ཐར་པའི་གོ་
 འཕང་འཕྱོང་ན་སྒྲུབ་པའི་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡོན་
 ཏན་མང་པོ་དང་། ལུས་ངག་གི་ཉིས་སྤྱོད་སྤྱོད་པའི་ཆུ་ལ་བྲིམས་སོགས་རང་ལམ་ནས་བཤད་པའི་
 བསྐྱབ་པ་གསུམ་གྱི་ཉམས་ལེན་གྱི་ཐོག་ནས་ཉོན་མོངས་ཟད་དགོས། ཐབས་ཀྱི་རྒྱུ་པའི་ཡན་ལག་
 འདྲ་མིན་མང་པོ་ཡོད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་དོན་དུ་དང་། ཁོས་རབ་ཀྱི་དོན་དུ་
 གསུངས་པ་ཁོ་ནི་ཡིན་ཏེ། རྟེན་འབྲེལ་བསྟོན་པ་ལས། དེ་ཡང་མུ་ཅན་འདུ་མཉམ་ཏེ། ཁྱི་
 འགྲུར་མིན་མཛད་ཁྱོད་ལ་མེད། ཁྱེད་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

ཀྱན་རྒྱུ་དང་ནི་དོན་དམ་སྟེ། འདི་ནི་བདེན་པ་གཉིས་སུ་འདོད། ཁྱེད་སྐྱེད་ཁིང་སྤྱོད་
 པའི་ཆོས་འདི་རྒྱུ་ཡིན་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ངོ་མ་དེ་ཐོ་ལྟ་བུ་བཞིན་ཁོས་དགོས་པར་བརྟེན། ངས་
 རྒྱུ་ལྟ་སེམས་ལ་འཆར་བ་དེ་བའི་དཔེ་མཆོན་འདི་འདྲ་ཞིག་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད། དཔེར་ན། ང་
 ཆོས་ནམ་རྒྱུ་འབྲེལ་བ་བྱེད་སའི་མི་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་མཆོན་ན། ཁོའི་ཐད་ཀའི་སྐྱེད་ཆུ་ལྟ་བུ་གཤེས་
 ཀའི་ཞིག་དང་། ཕྱགས་ཀྱི་གནས་ཆུ་ལྟ་བུ་གཤེས་ཀའི་བཅས་གཉིས་ཡོད་ན། མི་དེ་ལ་འབྲེལ་བ་བྱེད་
 ཆུ་ལ་མཛོར་བ་ཡག་པོ་ཞིག་ཡོང་བ་ལ་གཤེས་ཀའི་གཉིས་ཀའི་ངེས་པར་དུ་ཁོས་དགོས། དེ་ལ་བརྟེན་
 རས་མི་དེའི་ཡོན་ཏན་དང་། འཛིན་ཐང་རྒྱུ་ཡིན་པའི་སྤྱོད་བྱེད་བྱེད་པས་ཁོ་ཕན་ཡོད་པ་དང་། དེ་
 བཞིན་པ་རོལ་པོའི་བསྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་འོག་ལ་མི་འཁྱུད་པའི་དགེ་མཚན་ཡོད། ང་ཆོར་སྐྱེད་ཁིང་སྤྱོད་
 པའི་ཆོས་དེ་རྒྱུ་ཡིན་པའི་མིན་པར། ཕན་གཞི་དངོས་སུ་འབྲེལ་བཞིན་ཡོད་པ་འདི་ལས་ལྷག་

འདི་དག་ཡོད་པའི་དྲགས་མཚན་གང་ཡོད། དེ་ཡང་སྤང་ནི་ད་པའི་ཆོས་དེ་རྣམས་ལ་ཕྱགས་
 གི་སྡོད་ལྷགས་ཤིག་དང་། འཕྲལ་གྱི་སྡོད་ལྷགས་གཉིས་ཡོད་པའི་དྲགས་ནི། བཟང་ངན་མང་
 པོ་ཞིག་སྟེ་འཛིན་གྱིད་པ་དང་། འཕྲོ་འགྱུར་འགྲོ་བཞིན་ཡོད་པ་དཔེར་ན། སྐབས་རེར་གནས་
 ཚུལ་འགའ་ཤས་སློ་ལ་མི་ཤོང་བ་དེ་གང་འདྲ་བྱས་ནས་བྱུང་ངམ་ཞེས་ཡོང་མི་སྲིད་པའི་ཆོད་དུ་བཅི་
 བ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་རེད། སློ་བྱར་དུ་སློ་ལ་མི་ཤོང་བ་དེ་ཡོང་མི་སྲིད་པའི་ཆོད་ཞིག་བྱུང་
 བ་ཡིན་སྟབས་དེས་བྱས་པ་ཡིན། དེས་ཉམས་སྤྱོད་བྱུང་བ་ནི་སྤང་ཚུལ་གྱི་གནས་སྟངས་ཤིག་དང་།
 དེ་ཙམ་མིན་པར་སྡོད་ལྷགས་ཀྱི་གནས་སྟངས་ཞིག་ཡོད་པར་བསྟན་ཡོད།

དེ་ན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ཆོས་དེ་རྣམས་ཀྱི་ལ་ལྟོས་ནས་འགྱུར་འགྲོ་བ་དང་། ཀྱིན་
 ལ་ལྟོས་ནས་རྣམ་པ་དུ་མར་ཤར་བ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད། བསམ་གཏན་གྱི་ལེའུ་ཡན་ཆད་དུ་སློ་ལ་
 བསྐྱར་བཅོས་གཏོང་ཚུལ་འདྲ་མིན་ཡོད་པ་དེ་རྣམས་བསྐྱར་བཅོས་གཏོང་བྱ་ཡོད་པ་ཡང་གཞི་རྩ་
 འདིའི་ཐོག་ནས་བྱུང་བ་རེད། ལྟོས་ནས་འབྱུང་བ་ཞིག་ཡིན་ན་འགྱུར་བ་འཐད་པ་དང་། ལྟོས་
 པ་མེད་པར་བསྐྱད་ན་འགྱུར་བ་ཡོང་མི་སྲིད། འགྱུར་བ་ཡོད་པ་དེ་ལྟོས་པའི་དྲགས་དང་། མ་ལྟོས་
 པའི་རང་དབང་བ་ཞིག་མེད་པ་གསལ་པོ་རེད། ད་ལྟ་རང་རེ་ལ་བཟང་པོ་ཞིག་སྤང་ན་མཐའ་གཅིག་
 ཏུ་བཟང་པོ་དང་། ངན་པ་ཞིག་ཤར་དུས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངན་པ་ལྟ་བུར་ཤར་གྱི་ཡོད་ནའང་། ཀྱིན་
 ལ་ལྟོས་ནས་འགྱུར་འགྲོ་བ་ཞིག་ཡིན། དེར་འཕྲལ་གྱི་སྤང་ཚུལ་དང་ཕྱགས་ཀྱི་གནས་སྟངས་ལ་གཉིས་
 ཡོད་པར་བརྟེན། དེ་འཇལ་གྱིད་ཀྱི་སློ་ལ་ཡང་འཕྲལ་གྱི་གནས་སྟངས་དེ་ཙམ་ཤེས་པའི་སློ་ཞིག་དང་།
 ཕྱགས་ཀྱི་གནས་སྟངས་དེ་ཤེས་པའི་སློ་གཅིག་བཅས་རིགས་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཡོང་བྱ་རེད། དེས་
 ར་དངོས་ཡོད་གཞིའི་གནས་སྟངས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཤེས་བྱ་གཉིས་ཡོད་པའི་དྲགས་བསྟན་ཡོད། གང་
 ལྟར་ཕྱགས་ཀྱི་གནས་སྟངས་ནི་རང་དབང་བར་མེད་པ། རང་གི་ངོས་ནས་གྲུབ་པས་སྟོང་ཙམ་དེ་

གནས་ལུགས་སམ་སྡོད་ཚུལ་དེ་རེད། རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ། རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་མེད་
པ། རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པས་ཞི་བའི་དོན་དེ་མཐར་ཐུག་པའི་གནས་ལུགས་དེ་ཡིན། དེ་མངོན་སུམ་
དུ་མཐོང་མཁན་གྱི་སྒྲིབ་ཀྱི་འཛིན་ལྟར་སྟོང་བ་བཞིན་དུ་དོན་ལ་གནས་པ་ཞིག་ཡིན་པས། དེ་ཇི་མཇི་བཞིན་
པའམ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེས་ཟེར་བ་རེད། དེ་ནི་ཡུགས་ཀྱི་སྡོད་སྟངས་སམ་མཐར་ཐུག་པའི་སྡོད་ལུགས་དང་།
གནས་ལུགས། གཤེས་ལུགས་ཡིན། དགག་བྱས་དཔེན་པ་དང་དགག་བྱས་སྟོང་པ་ཡིན་པར་བརྟེན་
སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་པས་དེར་ཟད་པ་དང་། དེ་ཁོ་ནར་ངེས་པ་ཞིག་ཡིན་པས་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་པ་ཡིན།
ཡུགས་ཀྱི་གནས་སྟངས་དང་དེར་མཐོང་བ་དེ་ལས་སྤྱི་འགྲོ་བྱ་མེད་པ། ཇི་ལྟར་སྟོང་བ་བཞིན་དུ་
དོན་ལ་གནས་པ་ཡིན་པས། མཐར་ཐུག་པའི་བདེན་པ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་རེད།

སྡོད་ཚུལ་དེ་ལས་གཞན་པའི་སྟོང་ཚུལ་འདྲ་མི་འདྲ་སྟེ་ཆོག་གས་ཤར་བ་དེ་ནམས་ཀྱི་གནས་
སྟངས་དེ་དང་། ཡུགས་ཀྱི་སྡོད་སྟངས་དེ་གཉིས་མི་འདྲ་བས་མི་བདེན་པའམ། རྒྱུན་པ། ཀྱན་
རྫོབ་པ་ཞེས་སོ་སོར་སྦྱེ་ནས་བདེན་པ་གཉིས་བཤད་པ་ཡིན། གང་ལྟར་ཡན་གནོད་དངོས་སུ་འབྲེལ་
བའི་ཆོས་ཞིག་ལ་གནས་སྟངས་རིགས་མི་འདྲ་བ་གཉིས་པོ་དེ་གཞི་གཅིག་པོ་དེ་ཀའི་སྟོང་དུ་ཡོད་
པ་ལས། ཆོས་དེ་ལས་ངོ་བོ་ལོགས་སུ་གནས་ལུགས་མེད་པ་དང་། ཡན་གནོད་འབྲེལ་མཁན་གྱི་
ཆོས་དེ་ཀའི་སྡོད་སྟངས་སམ། ཡུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་དེའི་གནས་ལུགས་ཡིན་པར་བརྟེན་ཆོས་
ཅན་གཅིག་གི་སྟོང་ལ་དོན་དམ་བདེན་པའི་ངོ་བོ་དང་། ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པའི་ངོ་བོ་ཞེས་བདེན་གཉིས་
བཤད་པ་རེད། དེས་ན་ཡུགས་ཀྱི་སྡོད་ལུགས་སམ་གནས་ལུགས་ཉོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེ་ལ་གནས་
ལུགས་ཉོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། མཐར་ཐུག་དཔྱད་པའི་ཤེས་རབ་དང་། དེའི་ཆེས་དྲངས་
པའི་གཞན་དེ་ཀྱན་རྫོབ་ཤེས་པའམ། ཐ་སྙད་ཤེས་པ་ཞེས་ཟེར་བ་ཡིན། ཡུགས་ཀྱི་གནས་སྟངས་
ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དེ་མཐར་ཐུག་པའི་སྡོད་ཚུལ་ཡིན་སྟབས། དེ་ལ་དོན་དམ་བདེན་པ་དང་། གཅིག་

མོས་དེ་ལ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་བརྗོད། ཞི་བར་འདོད་པས་ཤེས་རབ་བསྐྱེད། ཅེས་པའི་ཤེས་རབ་ནི་དོན་དམ་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་ལ་གོ་དགོས།

འོན་ཀྱང་དོན་དམ་དེ་གང་ཞིག་གམ་སྟུམ་ན། རྫོན་ལ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་། དོན་དམ་བདེན་པ་ཞེས་པའི་བདེན་གཉིས་ཤེས་དགོས།

དེ་ནི། ཀུན་རྫོབ་དང་ནི་དོན་དམ་སྟེ། ཞེས་བསྐྱབ་བདུས་ཀྱི་སྐབས་མདོ་ལུང་བླངས་ཏེ། ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་དང་། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་འདིར་ཟད་དོ། ཞེས་པས་ཤེས་པར་བྱ་བ་གཉིས་ཡོད་པ་དང་། དེ་ཞེས་ཤེས་བྱ་ལ་བཞག་ནས་དེའི་དེ་བལ་བདེན་པ་གཉིས་བཤད་པ་སྟེ། འདི་ནི་བདེན་པ་གཉིས་སུ་འདོད། ཅེས་གསུངས། དེ་ལྟར་ན་བདེན་གཉིས་ཀྱི་ངོ་པོ་ངོས་བཟུང་བ་ལ། དོན་དམ་སྟོ་ཡི་སྦྱོད་ཡུལ་མིན། སྟོ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པར་བརྗོད། ཅེས་པ་འདི་ལ་མཁས་པ་སོ་སོའི་འགྲེལ་ལུགས་དང་གསུང་ཚུལ་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་བ་ཡོད་དེ། དོན་དམ་ཞེས་པ་གཉིས་སྣང་ཅན་གྱི་སྟོ་ཡི་མངོན་སུམ་གྱི་སྦྱོད་ཡུལ་མིན་པ་ནི། མཐར་ཐུག་གི་གནས་ལུགས་ཇི་ལྟར་བཞིན་ཤེས་པའི་སྟོ་དེའི་ངོ་ལ་ཆོས་ཅན་དེ་མཐར་ཐུག་གི་གནས་ལུགས་སུ་བྱུང་མེད་པས། ཆོས་ཅན་གྱི་གཉིས་སུ་སྣང་བའི་སྣང་བ་དེ་རྒྱབ་འགོ་བ་ཡིན། དེས་ན་གཉིས་སུ་སྣང་བའི་སྟོ་ཡི་སྦྱོད་ཡུལ་ལས་འདས་པ་སྟེ། གཉིས་སུ་སྣང་བའི་སྟོ་མ་རིག་པས་བསྐྱེད་པ་ཅན་དེའི་ངོ་ལ་དོན་དམ་མངོན་སུམ་དུ་གར་མི་བྱུང་ཅེས་སྟུར་ན་འང་འགྲིག སྐབས་འདིའི་སྟོ་དེ་སྦྱར་སྟོ་ཙམ་ལ་སྦྱར་ན་མི་འགྲིག་སྟེ། དོན་དམ་བདེན་པ་སྟོ་གང་གི་འང་ཡུལ་མིན་པར་ཁས་ལེན་ན་ཏེ་ཅང་ཐལ་བའི་ཉེས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་བས་ན་གཉིས་སྣང་ཅན་གྱི་སྟོ་ལ་སྦྱར་ནས་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་པ་སྐྱབ་བྱེད་དང་། ཐ་སྙད་ཙམ་དང་། བད་ལ་སོགས་པར་སྦྱར་ལུགས་འགའ་གས་ཀྱང་གསུངས་འདུག །ཡང་ན། དོན་དམ་སྟོ་ཡི་སྦྱོད་ཡུལ་མིན། ཞེས་པའི་རྟེན་པ་དེས་

དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པ་དང་། ཀྱང་པ་གཉིས་པ་དེས་ཀྱན་རྫོང་བདེན་པའི་མཚན་
 ཉིད་བསྟན་པ་ལ་འགྲེལ་ན་བདེ་པོ་ཡོད། དེ་ལྟར་ན། དོན་དམ་བདེན་པ་དེ་གཉིས་སྒྲུང་ཅན་
 གྱི་སྒྲོ་ཡི་མངོན་སུམ་གྱི་སྒྲིད་ཡུལ་མིན་ལ། གཉིས་སྒྲུང་དང་བཅས་པའི་སྒྲོ་ཡིས་མངོན་སུམ་
 ཏུ་སྒྲིད་པའི་ཡུལ་དེ་ལ་ཀྱན་རྫོང་ཅེས་བྱའོ་ཞེས་སྒྱུར་ན་འགྲིག་གམ་སྟུང་། དེ་ལ་འཛིག་རྟེན་
 རྣམ་གཉིས་མཐོང་། །རྣལ་འབྱོར་པ་དང་ཕལ་པའོ། །ཞེས་འཛིག་རྟེན་ལ་སྤྱོད་ཀྱི་འཛིག་
 རྟེན་དང་། རང་བཅུད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། འདིར་ནང་བཅུད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་རྣམ་
 གྱེ་བོ་ལ་སྒྱུར་ན་རྣམ་པ་གཉིས་མཐོང་སྟེ། དེ་ཡང་། དོན་རྣལ་མ་ལ་རང་སེམས་འབྱོར་བས་ན་
 རྣལ་འབྱོར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྒྲུང་ཆོད་ཀྱི་ཁ་དོག་དང་དབྱེ་བས་སོགས་ཀྱིས་མ་ཆོམས་
 པར། མཐར་ཐུག་གི་སྔོན་ལུགས་ལ་དབྱེད་པ་དང་དོ་སྒྲུང་བྱེད་མཁན་རིགས་གཅིག་དང་། ཡང་།
 འགོ་འཆག་ཉལ་འདུག་གི་སྒྲིད་པ་དེ་ཙམ་ལས་གཞན་དོ་སྒྲུང་མི་བྱེད་མཁན་བཅས་རིགས་གཉིས་ཡོད།
 དང་པོ་ལའང་གྲུབ་མཐའ་ལ་ཞུགས་པ་དང་མ་ཞུགས་པ་གཉིས། ཞུགས་པ་ལའང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་
 འདོད་པའི་གྲུབ་མཐའ་གོང་མ་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མི་འདོད་པའི་གྲུབ་མཐའ་འོག་མ་གཉིས།
 ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་འདོད་པ་ལའང་ཕལ་པ་དངོས་སྒྲུབ་སེམས་ཙམ་པ་དང་། གཙོ་བོ་དབྱེ་མ་པ་ཡིན།
 དེ་ལྟར་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་ཏུས་བསམ་སྒྲོ་ཞིབ་ཏུ་གཏོང་དགོས་པ་ལས། རང་དགར་
 རྟོ་ཆས་བཟའ་ཤེས་ཙམ་དང་། རྒྱ་འབྱུང་ཤེས་ཙམ་ཞིག་གིས་མི་ཡོང་། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གཞི་རྩའི་
 གནས་ལུགས་རྩད་གཅོད་བྱེད་པ་ལ་གྲུབ་མཐའ་མི་མཐུན་པ་དེ་རྣམས་བྱུང་བ་ཡིན།

དེ་ལ་འཛིག་རྟེན་ཕལ་པ་ནི། །རྣལ་འབྱོར་འཛིག་རྟེན་གྱིས་གནོད་ཅིང་། །རྣལ་འབྱོར་པ་
 ཡང་སྒྲོ་བྱེད་ཀྱིས། །གོང་མ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་གནོད། །ཅེས་དེ་ལ་མིན་པར་དེ་ལས་ཞེས་འབྱུང་
 བྱུངས་ཀྱི་སྒྲུ་སྒྱུར་ན་ལེགས་པ་ཡིན། འཛིག་རྟེན་ཕལ་པ་ཞེས་པ་གྲུབ་མཐའ་ལ་མ་ཞུགས་པའི་ཕལ་

པའི་འདོད་ཚུལ་ལ། དཔེར་ན། ཁ་སང་གི་རི་དེ་དེ་རིང་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ལྟ་བུའི་རྟག་འཛིན་
 གྱི་སྒོ་དང་། སྤྱིར་ཡོངས་སུ་གྲགས་ཀྱང་དོན་རྟེན་རྒྱ་མེད་པའི་འདོད་ཚུལ་དེ་འདྲའི་རིགས་ལ་རིགས་
 པའི་ལམ་ནས་དཔུང་སྐབས་གནོད་ནས་འཛིན་མི་བྱུང་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གྲུབ་མཐའ་ནང་གསེས་
 ལའང་གྲུབ་མཐའ་འོག་མ་འོག་མའི་འདོད་ཚུལ་བཤད་པ་དེ་རྣམས་ལ་གྲུབ་མཐའ་གོང་མ་གོང་མའི་
 རིགས་པས་གནོད་པ་འབབ་ཅིང་། དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བ་ནང་ཕན་ཚུན་དང་། རྩོང་ཉིད་རྟོགས་
 པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིན་པར་མཚུངས་ནའང་། རྟོགས་པའི་ཉམས་སྤྱོད་དང་རིག་པས་ཁས་ལེན་
 འཛིན་ཚུལ་ནོར་འབྲུལ་བྱུང་སྟེ་གོང་མས་གནོད་པ་མིན་ནའང་། རྟོགས་པའི་ཉམས་སྤྱོད་འཕེལ་
 བྱགས་སམ། ཉམས་སྤྱོད་གོང་མ་གོང་མ་ཐོན་པ་དེས་འོག་མར་གནོད་པའམ། ཟེལ་གྱིས་གནོན་
 པ་དང་། མཐོང་རྒྱུའི་རྩོང་ཉིད་གཅིག་ཡིན་ནའང་དོན་སྤྱིས་བསྒྲད་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་མཐོང་
 ཚུལ་ཞིག་དང་། དོན་སྤྱིས་མ་བསྒྲད་པར་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པའི་སྐབས་ཀྱི་མཐོང་ཚུལ་ཞིག་དང་།
 དེ་ནས་རིམ་གྱིས་སྒྲིབ་པ་སྤངས་པའི་བྱུང་པར་གྱིས་མཐོང་ཚུལ་བྱུང་པར་ཞིག་མེད་དམ། གོང་
 གི་དོན་དམ་སྒོ་ཡི་ཞེས་པའི་སྒོའི་སྐད་དོད་བྱུང་ཞེས་པ་དེ་ཡོད་པ་དང་། འདིར་རྣལ་འབྱོར་པ་
 ཡང་སྒོ་བྱུང་ཞེས་པའི་སྐད་དོད་རྟོག་ཞེས་པ་ཡོད་པས་ལེགས་སྤྱིར་སྐད་ཤེས་ན་གོ་བ་བརྗོད་དུ་འགོ་
 རྒྱུ་ཡོད་པར་གསུང་གིན་འདུག འོ་ན། འོག་མ་ལ་གོང་མས་གནོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་འགོད་པ་
 ལ། ཚེད་གཞི་བྱ་ན་མོང་དུ་མཐོང་བ་ཞིག་ངོས་བཟུང་ནས་གནོད་པ་བསྟན་དགོས་པས། འདི་ལྟར།
 གཉིས་ཀ་ཡང་ནི་འདོད་པའི་དཔེས། །འབྲས་བུའི་དོན་དུ་མ་དཔུང་ཕྱིར། །ཞེས་རྣལ་འབྱོར་པ་
 དང་འཛིན་རྟེན་པ་གཉིས་ཀས་འདོད་པའི་དཔེ་ཆེ་ལམ་དང་། སྤྱི་མ་ལྟ་བུ་འཛིན་རྟེན་ཡོངས་གྲགས་
 སུ་དེ་རིང་ཆེ་ལམ་ལྟ་བུ་ཞིག་བྱུང་སོང་ཞེས་ངོ་ཐོག་བདེན་པ་ཡིན་མིན་ཐེ་ཚོར་ཟ་དགོས་པ་ལྟ་བུ་གཉིས་
 ཀས་འདོད་པའི་དཔེའི་སྟེང་ནས་རང་བཞིན་མེད་པ་བསྒྲུབ་པར་རིགས་སོ། །

འོ་ན། རིགས་པས་དབྱེ་ན་གནས་ལུགས་ཕྱ་རགས་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་ན། སྤྱི་མོགས་
 གྱི་ཉམས་ལེན་དེ་རྣམས་ལ་འདེད་འདྲེ་བྱེད་པར་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། ཐབས་གྱི་ཉམས་ལེན་ནམ། འབྲས་
 བྱ་ས་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་གོང་མ་གོང་མ་འཛོལ་པའི་ཕྱིར་དུ་སྤྱི་མོགས་གྱི་ལམ་ལ་སློབ་པ་ནི་མ་བཟགས་
 མ་དབྱེད་པར་འཛིག་ཏེ་ན་ན་གང་སྤང་བ་དང་མཐུན་པར་ཐ་སྙད་ཆོད་གྲུབ་གྱི་སྤྲོད་ནས་ཉམས་ལེན་
 དེ་རྣམས་བྱེད་ན་འགྲིག་པ་ལས་དབྱེད་པ་མི་འཇུག་ །འོ་ན། གཉིས་ཀས་འདོད་པའི་དཔེ་དང་།
 མ་བཟགས་མ་དབྱེད་པར་བྱ་ན་མོང་དུ་ཁས་སྤང་ཆོག་པ་དང་། བྱ་ན་མོང་དུ་ཉམས་ལེན་བྱ་བྱ་ཡོད་ན།
 རྩོད་པ་ཡོང་དགོས་གང་ལ་བྱག་སྒྲུལ་ན། འཛིག་ཏེ་ན་པ་ཡིས་དངོས་མཐོང་ཞིང་། ཡང་དག་ཉིད་
 དུ་འདོད་པའི་བྱེད་ཀྱི། སྤྱི་མ་ལྟ་བུར་མིན་པས་འདིར། རྣམས་འབྱོར་པ་དང་འཛིག་ཏེ་ན་རྩོད། ཅེས་
 ཆོས་དེ་ཡོད་པར་འདོད་པ་གཅིག་མཐུན་ཡིན་ནའང་། ཆོས་དེ་དང་དེའི་རྣམ་གཞག་འགྲེལ་བཤད་
 བྱེད་སྐབས་གཏིང་ཕྱིན་པ་དང་མ་ཕྱིན་པའི་ཕྱ་རགས་གྱི་བྱེད་པར་མང་པོ་ཡོང་གི་ཡོད། འཛིག་
 ཏེ་ན་པ་དང་རྣམས་འབྱོར་པ་གཉིས་ཀས་ཁས་སྤངས་པ་འདྲ་ནའང་། དངོས་སྤྱོད་པས་བྱ་སྤྱི་མོགས་གྱི་
 ཆོས་ལྟ་བུ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ལྟར་འདོད་པ་ཅམ་མ་ཟད། ཡང་དག་པ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཉིད་
 དུ་འདོད་པའི་བྱེད་ཀྱི། བེས་པ་བདེན་གྲུབ་དུ་འདོད་ཀྱང་། དབྱ་མ་པས་གཞལ་ཆེ་རང་ཅག་
 ལ་བདེན་པར་སྤང་ཡང་། དོན་ལ་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་པས་སྤྱི་མ་ལྟ་བུར་འདོད་པ་དང་། སྤྱི་
 མ་ལྟ་བུ་ཞེས་བཤད་པ་འདྲ་ནའང་དོན་ལ་བྱེད་པར་ཡོད་པས། རྣམས་འབྱོར་པ་དང་འཛིག་ཏེ་ན་པ་
 རྩོད་པར་བྱེད་དོ། །གཟུགས་སོགས་མངོན་སུམ་ཉིད་ཀྱང་ནི། གཟུགས་པས་ཡིན་གྱི་ཆོད་མས་
 མིན། །དེ་ནི་མི་གཙང་ལ་སོགས་ལ། གཙང་སོགས་གཟུགས་པ་བཞིན་དུ་བརྟུན། ཞེས་གཟུགས་
 སོགས་གྱི་ཆོས་རྣམས་མངོན་སུམ་ཆོད་མས་གྲུབ་པ་འདི་ལས་ལྟག་པའི་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་སྤྱོད་
 བྱེད་སྤྱོད་ཀྱི་གང་ཡོད་སྒྲུལ་ན། གལ་ཏེ་ཆོད་མ་ཆོད་མིན་ན། ཞེས་འོག་ནས་འབྲུང་བ་བཞིན་

ཚད་མ་ཞེས་པ་མི་བསྐྱུ་བའི་དོན་ལ་འདྲུག་པས། ཡུལ་རང་མཚན་སྤང་བ་ལ་ལྟོས་ཏེ་མ་འབྲུལ་
 བའི་ཤེས་པར་བཞག་པའི་སྒོ་ནས་མི་བསྐྱུ་བའི་ཚད་མ་ཞེས་བདེན་གྲུབ་འདོད་མཁན་ཆོས་ཆོས་རྣམས་
 བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྤང་ཞིང་སྤང་བ་ལྟར་དུ་མ་འབྲུལ་བའི་ཤེས་པ་ཞིག་ལ་ཚད་མར་འདོད་ཀྱང་། འདིར་
 ཐ་སྙད་དུ་འང་རང་མཚན་དང་བདེན་གྲུབ་ཞལ་གྱིས་མི་བཞེས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ན་བྱ་བྱེད་དངོས་
 སུ་བྱེད་པ་ལ་མི་བསྐྱུ་བའི་ཚད་མ་བཤད་ན་འང་། རང་མཚན་སྤང་བ་ལ་འབྲུལ་བའི་ཤེས་པར་བཞག་
 རྟེ་རང་མཚན་སྤང་བ་ལ་ལྟོས་ཏེ་མི་བསྐྱུ་བའི་ཤེས་པ་ཁས་མི་ལེན་ཞིང་། འབྲུལ་བའི་ཤེས་པ་ཚད་
 མ་ཞིག་བཞེད་པས། མ་བརྟགས་གྲགས་པར་གཏི་མུག་ལས་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གྲགས་
 པའི་དབང་གིས་ཡོད་པ་ཁོ་ན་ལས་བདེན་པའི་དབང་གིས་ཡོད་པ་རྩ་བ་ནས་མེད་ལ། བདེན་པར་སྤང་
 ན་འང་བདེན་པར་མེད་པས་སྤང་གནས་མི་མཐུན་པ་བརྟན་པ་བསྐྱུ་བའི་ཆོས་ཅན་ཞེས་པ། དཔེར་ན།
 འཇིག་རྟེན་ལ་མི་གཙང་བ་ཞིག་ལ་གཙང་མར་གྲགས་པ་དེ་སྤང་གནས་མི་མཐུན་པ་བརྟན་པར་འདོད་
 པ་བཞིན་དུ། མི་བདེན་ན་འང་བདེན་པར་སྤང་ན་བརྟན་པ་བསྐྱུ་བའི་ཆོས་ཅན་ལས་མ་འདས་སོ། །

འཇིག་རྟེན་གཞུག་པའི་དོན་དུ་ནི། །མགོན་པོས་དངོས་བསྟན་དེ་ཉིད་དུ། །དེ་དག་སྐད་
 ཅིག་མ་ཉིད་མིན། །ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་འགལ་ཞེ་ན། །ཞེས་འོ་ན། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་འདུས་
 བྱས་ཐམས་ཅད་མི་ཉག་པ་དང་། ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་སྤྱུག་བསྐྱེལ་བ་ཞེས་སྤྱུག་བསྐྱེལ་བདེན་པའི་
 བྱད་ཆོས་ལ། མི་ཉག་པ། སྤྱུག་བསྐྱེལ་བ། སྟོང་པ། བདག་མེད་པ་ཞེས་གསུངས་པ་འདི་རྣམས་
 བདེན་པ་དང་། མཐར་ཐུག་པའི་བདེན་པ་མིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་རྣམས་མཐར་ཐུག་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
 ལ་བྱང་བའམ། གཞུག་པའི་དོན་དུ་མི་ཉག་པ་ལ་སོགས་པའི་བདེན་པ་ཡིན་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་
 མིན། དོན་དམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་བྱམ་པ་མི་ཉག་པ་སོགས་སྒྲིམ་པ་རྣམས་ཉེ་བར་ཞི་བ་ཡིན་པས་
 དེ་དག་འཇོག་མི་བྱལ་ཅིང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་ཆོས་ཅན་དང་སྐད་ཅིག་མ་ཡང་གཞི་མི་ཚུགས་སོ། །

འོན། དེ་དག་སྐད་ཅིག་མར་འཛིག་དུ་མེད་ན། ཐ་སྐད་དུ་འང་སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་གིས་
འགག་པའི་མི་ཉག་པའི་རྣམ་གཞག་བཤད་མི་རུང་ངམ་ཞེ་ན། རྣལ་འབྱོར་ཀྱན་རྫོང་ཉེས་མེད་
དེ། །འཛིག་ཉེན་ལ་ལྟོས་དེ་ཉིད་མཐོང་། །གཞན་དུ་བྱད་མེད་མི་གཙང་བར། །ངེས་ཉིག་འཛིག་
ཉེན་གྱིས་གནོད་འགྱུར། །ཞེས་བདེན་བཞི་མི་ཉག་སོགས་བཅུ་དྲུག་གི་ཐ་སྐད་རྣམས་རྣལ་འབྱོར་
པའི་ཐ་སྐད་པའི་ཆད་མས་ལེགས་པར་གྲུབ་པས་དེ་ལྟར་བཞག་ཆོག །འོ་ན། དེ་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
ཅས་བརྗོད་ཆོག་གམ་ཞེ་ན། འཛིག་ཉེན་ཕལ་པས་མི་ཉག་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་ཞིག་ལ་ཉག་པར་
འཛིན་པ་དང་། མི་གཙང་བར་གཙང་མར་འཛིན་པ་སོགས་ཉག་བདག་གཙང་བདེར་ཞེན་པ་དེ་ལ་
ལྟོས་ཏེ་དོན་དམ་པའི་གནས་ལུགས་ལྟ་བུར་གྱུར་པས། འཛིག་ཉེན་ལ་ལྟོས་པའི་ཀྱན་རྫོང་གི་དེ་
ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བར་བཞག་ཆོག །འོ་ན། འཛིག་ཉེན་པའི་མཐོང་ཚུལ་དེས་ཐ་སྐད་དམ། ཀྱན་
རྫོང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཚུར་གནོད་པ་ཡོང་ངམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། འཛིག་ཉེན་དུ་གྲགས་ཆོད་གྱིས་གནོད་
ན། བྱད་མེད་མི་གཙང་བའི་རང་བཞིན་དུ་ངེས་པར་ཉིག་པ་དེ་འང་འཛིག་ཉེན་ཕལ་པས་བྱད་མེད་གཙང་
ཞིང་ཡིད་དུ་འོང་བར་འཛིན་པའི་སྒྲོས་གནོད་པར་འགྱུར་རིགས་པ་ལ་དེ་ལྟར་མིན་པས་སོ། །

སྐྱུ་འདྲའི་རྒྱལ་ལས་བསོད་ནམས་ནི། །ཇི་ལྟར་དངོས་ཡོད་ལ་ཇི་བཞིན། །ཞེས་ཕྱིན་དུག་
གི་ལམ་ལ་བསྐྱབས་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་སྐྱབ་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ལ་དམིགས་ནས་མཆོད་
པ་འབུལ་བ་ལ་སོགས་ལས་བཟང་པོ་བསགས་པའི་རྣམ་གཞག་ཁས་ལེན་ནམ་ཞེ་ན། སྐྱུ་མ་དང་འདྲ་
བའི་རྒྱལ་བ་ལ་སྐྱུ་མ་དང་འདྲ་བའི་ལས་བསགས་ཏེ་སྐྱུ་མ་དང་འདྲ་བའི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཁས་
ལེན་ཏེ། དཔེར་ན། དངོས་སྐྱུ་བ་ཁྱོད་རྣམས་ཀྱིས་བདེན་པའི་རྒྱལ་བ་ལ་བདེན་པའི་བསོད་ནམས་
བསགས་ཏེ་བདེན་པའི་དོན་ཅན་གྱི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་པར་འདོད་པ་ལྟར། བདེན་པར་མེད་པའི་
སྒྲོ་ནས་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ཞིག་དབུ་མ་པའི་ལུགས་ལ་འང་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ནོ། །

གལ་ཏེ་སེམས་ཅན་སྐྱེ་འདྲ་ན། ཤི་ནས་ཇི་ལྟར་སྐྱེ་ཞིན། ཇི་སྲིད་རྒྱུ་ནམས་ཆོགས་
གྱུར་པ། ཇི་སྲིད་སྐྱེ་མའང་འབྱུང་བར་འགྱུར། རྒྱུ་རིང་ཙམ་གྱིས་ཇི་ལྟར་ན། སེམས་ཅན་
བདེན་པར་ཡོད་པ་ཡིན། ཞེས་གལ་ཏེ་སེམས་ཅན་སྐྱེ་མ་དང་འདྲ་བ་ཡིན་ན། ཤི་ནས་སྐྱེ་བ་ཇི་
ལྟར་ལེན་ནམ་ཞིན། སྐྱེ་མའི་རྟ་སྒང་རྟ་སྒང་དུ་སྒང་ནའང་རྟ་སྒང་དུ་མ་གྲུབ་པས་མི་བདེན་པ་ཡིན་
ནའང་། སྐྱེ་མ་རང་ཉིད་རྒྱུ་ཆོགས་པའི་དབང་གིས་གར་བ་དང་། རྒྱུ་འགགས་པའི་དབང་གིས་
འགག་འགོ་བ་ཡིན་པས་སྐྱེ་མའང་རྒྱུ་རྒྱུ་ལ་རག་ལས་པས་སོ། སེམས་ཅན་རྒྱུ་རིང་བས་བདེན་
པ་དང་། སྐྱེ་མ་ཡུན་ཐུང་བས་མི་བདེན་པའང་བཤད་མི་རུས་སོ། །

ལོ་ན། སེམས་ཅན་སྐྱེ་མ་དང་འདྲ་བར་བཤད་པས་དེ་འདྲའི་སེམས་ཅན་བསད་ན་
སྤྲིག་པ་ཡོད་པ་བཞིན་དུ། སྐྱེ་མའི་སེམས་ཅན་བསད་ནའང་སྤྲིག་པ་འབྱུང་ངམ་ཞིན། སྐྱེ་
མའི་སྐྱེས་བུ་བསད་སོགས་ལ། སེམས་མེད་ཕྱིར་ན་སྤྲིག་མེད་དེ། སྐྱེ་མའི་སེམས་དང་
ལྡན་པ་ལ། བསོད་ནམས་དང་ནི་སྤྲིག་པ་འབྱུང་། ཞེས་གསལ་བྱ་གསོད་བྱེད་གཉིས་ཀ་
ལ་སྒྱུར་ནས་འགྲེལ་ན། སྐྱེ་མའི་སྐྱེས་བུ་བསད་པའམ། སྐྱེ་མའི་སྐྱེས་བུ་སྐྱེ་མའི་སྐྱེས་བུས་
བསད་པ་ལྟ་བུ་ལ་གསོད་སེམས་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་དངོས་གཞིའི་སྤྲིག་པ་མེད་ཀྱང་། སྐྱེ་
མ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཅན་ནི་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུའི་སེམས་དང་ལྡན་པ་ཡིན་པས་སྤྲིག་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་
ཡིན་པས། དེ་བསད་ན་གང་ཟག་བསད་པའི་སྒྲོར་བའི་སྤྲིག་པ་དང་། དེ་ལ་བསོད་ནམས་
བསགས་ན་ལས་བཟང་པོ་གསོག་བྱུང་པ་ནི་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུའི་སེམས་དང་ལྡན་པ་ཡིན་པས་སོ། རྒྱགས་
སོགས་ནམས་ལ་རུས་མེད་ཕྱིར། སྐྱེ་མའི་སེམས་ནི་འབྱུང་བ་མེད། ཅེས་སེམས་ནི་རང་
གི་རིགས་འདྲའི་རྣམ་པ་རྫོན་དུ་སོང་བའི་རྫོན་ས་འབྱུང་བ་ལས། རྒྱགས་རྫས་ཀྱི་རུས་པས་
སྐྱེ་མའི་སེམས་གསར་དུ་སྐྱུབ་པའི་རུས་པ་མེད་དོ། །

སྒྲ་ཆོགས་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་ཡི། །སྒྱུ་མ་དེ་ཡང་སྒྲ་ཆོགས་ཉིད། །རྒྱུ་གཅིག་གིས་ནི་
ཀུན་རྒྱས་པ། །གང་ན་ཡང་ནི་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་སྒྱུ་མ་མི་བདེན་པ་དེ་ཡང་རྒྱུ་སྒྲ་ཆོགས་པ་
ལ་ལྟོས་ནས་འབྱུང་བ་ལས། །རྒྱུ་གཅིག་གིས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་མེད་དོ། །

གལ་ཏེ་དོན་དམ་མྱ་ངན་འདས། །འཁོར་བ་ཀུན་རྫོབ་དེ་ལྟ་ན། །སངས་རྒྱས་ཀྱང་ནི་འཁོར་
འགྱུར་བས། །བྱང་ཆུབ་སྦྱོང་པས་ཅི་ཞིག་བྱ། །ཞེས་དེ་ཡང་རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་ལས། །སྤྱི་པ་
དང་ནི་མྱ་ངན་འདས། །གཉིས་པོ་འདི་ནི་ཡོད་མ་ཡིན། །སྤྱི་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཉིད། །སྒྱུ་
ངན་འདས་ཞེས་བྱ་བར་བརྗོད། །ཅེས་མདོ་སྤྲེལ་སྤྱི་པ་ལྟོས་ཅི་ལྟར་ཆུ་ལ་ནི། །གལ་ཏེ་དབྱེ་མ་པ་
ཁྱོད་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་སྒྱུ་ངན་ལས་འདས་པར་བཤད་པ་ལྟར་ན། །དོན་
དམ་པ་འམ་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྱུ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ན་སྒྱུ་ངན་འདས་ཡིན་ཞིང་། །འཁོར་བ་རང་
བཞིན་གྱིས་སྦྱོང་པ་དོན་དམ་པ་སྒྱུ་ངན་འདས་ཡིན་ཡང་། །ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སྦྱེ་འཆིའི་རྒྱུ་གཅིག་ནས་
གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་པ་དེ་འཁོར་བར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་ན་འཁོར་འདས་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་འགྱུར་ལ།
དེ་ཡིན་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱང་ནི་འཁོར་བར་འཁོར་བར་འགྱུར་བས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་
སངས་རྒྱས་འཕྲོ་བ་ཕྱིར་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྦྱོང་པས་ཅི་བྱ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་ལོ་ཞེས་པ་ལ།

སྦྱོན་མེད་ཀྱི་ལན་དུ། །རྒྱུ་རྣམས་རྒྱུ་ནི་མ་ཆད་ན། །སྒྱུ་མའང་ལྟོག་པར་མི་འགྱུར་
གྱི། །རྒྱུ་རྣམས་རྒྱུ་ནི་ཆད་པ་ན། །ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་མི་འབྱུང་ངོ། །ཞེས་སྒྱུ་མའང་མཐུན་
པའི་རྒྱུ་དང་འགལ་བའི་རྒྱུ་ལ་ལྟོས་པས་རྒྱུ་རྣམས་རྒྱུ་མ་ཆད་ན་སྒྱུ་མའང་མི་ལྟོག་ལ། །རྒྱུ་
རྣམས་རྒྱུ་ཆད་པ་ན་སྒྱུ་མའང་ལྟོག་པ་ཡིན་པས། །སྦྱེ་བའི་རྒྱུ་མ་ཆད་པའི་རིང་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་འཁོར་
བའང་མི་ལྟོག །སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་སྦྱེ་བའི་རྒྱུ་རྒྱུ་དེ་འགགས་པ་ན་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་སྦྱེ་འཆི་འཁོར་བའི་
རྒྱུ་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་སྒྱུ་ངན་ལས་འདས་པ་ཅམ་དུ་མ་ཟད། །ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འམ། །ཐ་

སྒྲ་དུ་ཡང་སྒྱེ་འཆིའི་རྒྱན་ཆད་པ་དེ་ལ་བྱང་འདས་ཞེས་པ་དེ་ཡིན་ཏེ། ཅ་ཤེ་ལས། ལས་དང་
 ཉོན་མོངས་ཟད་པས་ཐར། །ལས་དང་ཉོན་མོངས་ནམ་ཉོག་ལས། །དེ་དག་སྒྲིས་ལས་སྒྲིས་པ་
 རེ། །སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་འགག་པར་འགྱུར། །ཞེས་བྱེད་སྒྲིས་སྒྲིས་པའམ། སྟོང་པ་ཉིད་དུ་འགག་
 པར་འགྱུར། །ཞེས་པའི་ལ་དོན་སྒྱུར་བའི་གོ་དོན་གཉིས་ཡོད་ལ། དཔེར་ན། ནམ་མཁའ་སྟོང་
 པའི་དབྱིངས་སུ་སྒྲིན་ཆོགས་ནམས་རང་ཡལ་དུ་སོང་བ་བཞིན། ཇི་མཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་ཟད་
 པའི་དོན་ཡིན། རང་བཞིན་གྱིས་ནམ་པར་དག་པའི་སྟོང་དུ་སྒྲོ་བུར་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་ལས་
 ཉོན་གྱི་སྒྱེ་བ་དང་བཅས་པ་དེ་ནམས་གཉིན་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་བཅོམ་སྟེ་ཀྱན་རྫོབ་དུ་ཡང་ཉེ་བར་ཞི་
 བ་དེ་ལ་ཐར་པ་ཞེས་བཤད་ཀྱི་ཡོད་ཅེས་པའོ། །

སེམས་ཅམ་པའི་འདོད་པ་བྱེ་བྲག་དུ་དགག་པ་ལ། གང་ཆེ་འབྲུལ་པའང་ཡོད་མིན་ན། སྒྱུ་
 མ་གང་གིས་དམིགས་པར་འགྱུར། །ཞེས་དབུ་མ་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་མ་གྲུབ་
 པར་ཁས་ཁྲུངས་པས། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་དེའང་རང་བཞིན་
 གྱིས་མེད་པ་དང་བདེན་པར་མེད་པ་ཡིན་པས། སེམས་ཅམ་པ་ལྟར་ན། རང་བཞིན་གྱིས་མེད་
 པའམ། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་ན་གཏན་མེད་ལྟ་བུར་གོ་བས་དེས་ན་གང་གི་ཆེ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་སྒྲོ་
 དེ་ཡང་མི་བདེན་ན། སྒྱུ་མའང་གང་གིས་དམིགས་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་དམིགས་ཞེས་ཚིད་པ་བཀོད་
 པ་ལ། དེའི་ལན་དུ། གང་ཆེ་ཁྱོད་ལ་སྒྱུ་མ་ཉིད། །མེད་ནའང་དེ་ཆེ་ཅི་ཞིག་དམིགས། །ཞེས་
 སེམས་ཅམ་པས། ཁམས་གསུམ་འདི་ནི་སེམས་ཅམ་མོ། །ཞེས་མདོའི་ལུང་ཁྲུངས་སུ་བྲངས་
 ནས། བྱེ་རོལ་དོན་དུ་མ་གྲུབ་པ་དང་སྤང་ཞིང་སྤྲོད་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནང་སེམས་དང་བདག་
 ཉིད་གཅིག་པ། སེམས་དང་རྫས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པར་བཤད་པ་ཁྱོད་ལ་བྱེ་རོན་སྤང་བ་ལྟར་དུ་
 གྲུབ་ནའང་སྒྱུ་མ་མི་འཐད། བྱེ་རོན་སྤང་བ་ལྟར་དུ་མ་གྲུབ་ན། རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་འགྱུར་

ཞིང་། རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ན་གཏན་ནས་མེད་པ་ཡིན་པས། དཔུང་པ་བྱས་ཆོ་དམིགས་བྱ་སྟུ་
མ་ཉིད་འཛིག་མི་ཐུབ་ལ། དེ་ཆོ་ཅི་ཞིག་དམིགས་ཏེ་དམིགས་བྱ་མེད་པས་སོ་ཞེས་པའོ། །

གལ་ཏེ་དེ་ཉིད་དུ་གཞན་ཡོད། རྣམ་པ་དེ་ནི་སེམས་ཉིད་ཡིན། གང་ཆོ་སེམས་ཉིད་སྟུ་
མ་ན། དེ་ཆོ་གང་ཞིག་གང་གིས་མཐོང་། ཞེས་དེ་ལ་སེམས་ཚུལ་པས་ཞིབ་ཆ་སྟེ་ནས་ལན་འདེབས་
ལ། གལ་ཏེ་སྟེ་དོན་སྒྲུབ་བ་ལྟར་གྱི་དོན་དེ་ཉིད་དུ་གྱུབ་པ་མེད་ཀྱང་དེ་ལས་གཞན་དུ་གཟུགས་སོགས་
ཀྱི་རྣམ་པ་དེ་ཉིད་རང་འཛིན་སེམས་ཀྱི་རྣམ་སྟངས། རང་བཞིན་ཡིན་པས་གཏན་ནས་མེད་པ་ཡང་
མིན་པ་དེ་ལ། བྱོད་ཀྱིས་སེམས་དང་བདག་ཉིད་གཅིག་པར་བདེན་པའི་ཆོག་གིས་བཤད་ན། བྱེའི་
གཟུང་བ་དེ་རྣམས་སེམས་ཀྱི་རྣམ་སྟངས་སེམས་སུ་གྱུབ་དགོས།

སེམས་ཉིད་གཅིག་པུ་སྟེ་གཟུང་བ་དང་ནང་འཛིན་པའི་ཚུལ་དུ་ཤར་བཞིག་ཡིན་ན་ནི། ཡུལ་
གཟུང་བ་གང་ཞིག་འཛིན་པ་ཡུལ་ཅན་གང་གིས་མཐོང་སྟེ། གཅིག་གིས་མཐོང་བྱ་མཐོང་བྱེད་གཉིས་
སུ་མི་འོང་ལ། རང་གིས་རིག་པར་མི་འཐད་པ་ནི། ལུང་གི་སྐབས་ནས་ཀྱང་གསལ་པོར་གསུངས་
ཡོད་པ་འདི་ལྟར། འཛིག་ཏེ་ན་གྱི་ནི་མགོན་པོས་ཀྱང་། སེམས་ཀྱིས་སེམས་མི་མཐོང་ཞེས་
གསུངས། རལ་གྱི་མོ་ནི་རང་ལ་རང་། འི་ལྟར་མི་གཅོད་དེ་བཞིན་ཡོད། ཅེས་གཙུག་ན་
རིན་པོ་ཆེའི་མདོ་ལ་སོགས་པའི་སྐབས་ནས་རལ་གྱི་ཅི་ཅུང་ལྟར་རང་གིས་རང་གཅོད་པ་མི་
འོང་བ་དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཀྱིས་སེམས་མ་མཐོང་བའོ། ཡིད་ཀྱིས་ཡིད་མི་མཐོང་བའོ། རང་
རིག་པ་མི་འོང་ངོ་། །

འི་ལྟར་མར་མེ་རང་གི་དངོས། ཡང་དག་གསལ་བར་བྱེད་བཞིན་ན། མར་མེ་གསལ་
བར་བྱ་མིན་ཏེ། གང་སྟེར་མུན་གྱིས་སྒྲིབ་པ་མེད། ཅེས་དཔེར་ན། མར་མེས་གཞན་གྱི་མུན་
པ་བསལ་བ་དང་ཆབས་ཅིག་རང་གི་མུན་པ་འང་བསལ་ནས་རང་ཡང་གསལ་བར་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་

དེ་བཞིན་དུ། ཤེས་པ་གཅིག་གིས་གཞན་རིག་པ་བཞིན་དུ་རང་ཡང་རིག་པ་མིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་
མི་འཐད་པ་ནི། མར་མེར་རང་གསལ་བའི་ཐ་སྟད་མི་འདུག་སྟེ། མར་མེ་རང་ལ་བསལ་བུའི་
མུན་པ་མེད་པར་མར་མེས་མར་མེ་གསལ་བ་ཞེས་པ་མི་ཡོང་། ཅི་སྟེ་མར་མེས་རང་གསལ་ན།
མུན་པས་མུན་པ་སྐྱབ་དགོས་པ་དེ་ལྟ་ན། བུམ་པ་གོས་ཀྱིས་བསྐྱབས་པ་བཞིན་དུ་མུན་པ་འང་མི་མཐོང་
བར་ཐལ་ལོ། ཞེས་པའི་རིགས་པ་འདི་དབུ་མ་རྩ་བ་ཤེས་རབ་སོགས་གཞུང་གཞན་ནས་གསུངས་
པ་དང་དགོངས་པ་གཅིག་པའོ། །

ཤེས་བཞིན་སྟོན་པོ་སྟོན་ཉིད་ལ། གཞན་ལ་ལྟོས་པ་ཡོད་མ་ཡིན། དེ་བཞིན་འགའ་ཞིག་
གཞན་ལ་ནི། ལྟོས་དང་ལྟོས་མེད་པ་ཡང་མཐོང་། ཞེས་དེ་ལ་དངོས་སྒྲིབ་སྟོན་སྟོང་གི་ལན་
ལ། ཤེས་དཀར་པོ་ཞིག་གཞི་སྟོན་པོ་ཞིག་གི་སྟེང་དུ་བཞག་པ་ན། དེ་ཉིད་སྟོན་པོའི་མདངས་སམ།
སྟོན་པོའི་རྣམ་པར་ཤར་བཞི་གཞན་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཤར་བ་དང་། བེུར་ལྟ་བུ་གྲུབ་ཅོམ་ནས་སྟོན་པོར་
གྲུབ་པ་ཡིན་པས། སྟོ་བྱེད་གཞན་ལ་ལྟོས་དང་མ་ལྟོས་གཉིས་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་དུ། བྱེ་རོལ་གྱི་
དངོས་པོ་འགའ་ཞིག་རིག་བྱ་རིག་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་ཤར་བ་དང་། ཤེས་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་རང་རིག་
པའི་ཚུལ་ལ། ཤེས་པ་ཁ་ནང་ཁོ་ནར་ཕྱོགས་པའི་འཛིན་རྣམ་ཡན་གར་བ་དེ་ལྟ་བུའི་རང་རིག་པར་
བཤད་ཅིང་། དེ་ཡང་སྦྱར་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་གང་ཞིག་ཡིན་རུང་། དེ་ཡོད་མེད་ཐག་གཅོད་
མཁན་གྱི་ཆད་མ་ཞིག་མེད་ན་མི་འོང་བ་དང་། ཆད་མ་ཞིག་ཡོད་ན་ཡོད་པ་དང་། མེད་ན་མེད་
པར་འཛིན་སྟེ། ཆད་མས་གྲུབ་པ་གཞི་གྲུབ་ཀྱི་མཆན་ཉིད་དུ་བཤད་པ་ལྟར། ཆད་མས་དམིགས་
དང་མ་དམིགས་པའི་སྟེང་ནས་དེ་གྲུབ་དང་མ་གྲུབ་བཤད་དགོས་པ་ཐམས་ཅད་ཁས་ལེན་མཐུན་པ་
དང་། བྱེ་རོལ་གྱི་གཟུགས་ལྟ་བུ་གཟུགས་འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་དེ་ཡིས་བཞག་པ་དང་། དེ་ཡོད་པའི་
སྦྱབ་བྱེད་དེ་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་ཡོད་པའི་སྟོན་ནས་འཛིན། ཐལ་འགྱུར་བ་ལྟར་བྱེ་རོལ་གྱི་གཞལ་

བྱ་ཡོད་ཅུ་མ་གྱིས་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ཡོད་པ་དང་། དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ཡོད་ཅུ་མ་གྱི་
སྒོ་ནས་གཞལ་བྱ་ཡོད་པར་འཛིག་པའི་སྒོ་སྒྲུབ་འཛིག་མི་ཤེས་པས། ཕྱི་ལོ་གཞལ་བྱ་ཡོད་པ་ནི་
དེ་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ཡོད་པ་དེས་གྲུབ། ཚད་མ་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་གཞན་ཞིག་དགོས་ན་
སྒོ་འཛིན་མིག་ཤེས་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་གཞན་ཞིག་བཞག །དེ་ཡང་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་སྒོ་གཞན་
ཞིག་བཞག་དགོས་ན་ཐུག་མེད་དུ་ཐལ་བ་ཡིན་པས་མི་འཐད། དེར་བརྟེན་ཚད་མ་དེ་རང་ཉམས་
སུ་སྒྲིང་མཁན་གྱི་རང་རིག་ཚད་མ་ཞིག་བཞག་ནས་ཚད་མ་དེ་འཛིག་བྱེད་དུ་བཤད་ཅིང་། གཟུགས་
འཛིན་མིག་ཤེས་ལྟ་བུས་ཕྱི་ལོ་གཟུང་བ་རིག་བྱ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་འགའ་ཞིག་གཞན་ལ་སྒོ་སྒྲུབ་པའི་
ཚུལ་གྱིས་རིག་པ་དང་། རིག་བྱ་རིག་བྱེད་ཐ་དད་དུ་མེད་པར་རང་གིས་རང་རིག་པའི་ཚུལ་གྱིས་
རིག་པ་གཉིས་ཡོད་པར་འདོད་དོ་ཞེ་ན།

སྒོ་ཉིད་མིན་ལ་སྒོ་ན་པོར་དེ། །བདག་གིས་བདག་ཉིད་བྱས་པ་མེད། །ཅིས་དཔེ་དགག་
པ་ལ། དེ་ལྟར་སྒོ་ན་པོར་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྒོ་ན་པོར་སྒྱུས་པ་ཡིན་གྱི། གཞན་ལ་སྒོ་སྒྲུབ་པ་ཡོད་
པ་མ་ཡིན་པའི་དཔེ་འདི་མི་འཐད་དེ། སྒོ་ན་པོ་ཉིད་ཀྱི་ལས་སྒྱུས་པ་མིན་པ་ལ་སྒོ་ན་པོ་དེ་རང་གི་
བདག་གིས་སྒོ་ན་པོ་འཇལ་བདག་ཉིད་དུ་བྱས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

མར་མེ་གསལ་བར་བྱེད་དོ་ཞེས། །ཤེས་པས་ཤེས་ཏེ་བརྗོད་བྱེད་ན། །སྒོ་ནི་གསལ་བ་ཉིད་
ཡིན་ཞེས། །གང་གིས་ཤེས་ནས་དེ་སྐད་བརྗོད། །ཅིས་མར་མེ་རང་གིས་གསལ་བར་མི་བྱེད་ནའང་།
སྒྱུར་མར་མེ་གསལ་བ་ཡིན་ཞེས་དེ་ཤེས་པའི་ཤེས་པས་ཤེས་ཏེ་རྗོད་པར་བྱེད་ཅི་ན། །སྒོ་ནི་རང་གསལ་
བ་ཉིད་ཡིན་ཞེས་ཤེས་པ་རྗེས་གཞན་གང་གིས་ཤེས་ནས་དེ་སྐད་བརྗོད་པར་བྱེད་དེ་མི་རིགས་སོ། །

གང་ཆེ་འགས་ཀྱང་མཐོང་མིན་ན། །གསལ་བའམ་ནི་མི་གསལ་བ། །མོ་གཤམ་བུ་མོའི་
འགྱུང་བག་བཞིན། །དེ་ནི་བརྗོད་ཀྱང་དོན་མེད་དོ། །ཞེས་གང་གི་ཆེ་རིག་བྱེད་འགས་ཀྱང་བྱེད་

པར་གྱི་གཞི་ཤེས་པ་དེ་མཐོང་བ་མིན་ན། གསལ་བ་དང་མི་གསལ་བ་དེ་གཞི་མོ་ག་ཤམ་བྱ་མོ་མེད་
 པར་དེའི་བྱད་པར་འགྱུང་བག་སོགས་ནམ་འགྱུར་བཟོད་དོན་མེད་པ་བཞིན། བྱད་གཞི་རིག་བྱེད་
 ཤེས་པ་དེ་མཐོང་བ་མེད་ན། དེའི་བྱད་པར་བཟོད་ཀྱང་དོན་མེད་དོ། །དཔུང་ཚུལ་འདི་ལྟར་ཤེས་
 པ་སྒྲ་མས་ཤེས་པ་མ་སྦྱེས་པ་མི་ཉོགས། །ཤེས་པ་ཕྱི་མས་སྦྱེས་ཟེན་པའི་འདས་པ་མི་ཉོགས། ཤེས་
 པ་ད་ལྟ་བཞིག་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་དུ་མི་རུང་བས་ཤེས་པ་གང་གིས་ཀྱང་ཤེས་པ་རང་གསལ་བ་ཡིན་
 ཞེས་དཔུང་དེ་བཏགས་དོན་བཅའ་ནས་སྟེད་པའི་ལུགས་སུ་བྱས་ན་འདིས་འདི་མཐོང་ཞེས་འགས་
 ཀྱང་མཐོང་བ་མིན་ནོ། །

གལ་ཏེ་རང་རིག་ཡོད་མིན་ན། །ནམ་ཤེས་དན་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར། །གཞན་སྟོང་བ་ན་
 འབྲེལ་བ་ལས། །དན་འགྱུར་བྱེ་བའི་དུག་བཞིན་ནོ། །ཞེས་དན་པ་སྦྱེ་བ་ལ་འདྲིས་པའི་དངོས་པོ་
 སྒར་སྟོང་བ་ཞིག་ལ་ཕྱིས་དན་པ་སྦྱེ་བ་ཡོང་གི་ཡོད་པས། སྟོང་བ་སྟོན་དུ་མ་ཕྱིན་པར་དན་པ་མི་
 འབྱུང་། དེ་ཡང་སྟོང་བ་ལ་རང་སྟོང་དང་གཞན་སྟོང་གཉིས་སུ་ཁ་ཆོན་བཅད། གཞན་སྟོང་འདོད་
 ན་ཐུག་མེད་དུ་ཐལ་བའི་སྟོན་ཡོད་པས་རང་སྟོང་མ་གཏོགས་འགྲོ་ས་མེད། དེས་ན་རང་གིས་རང་
 སྟོང་བའོ། །རང་གིས་རང་རིག་པའི་སྒོ་ནས་ཉམས་སུ་སྟོང་བ་ཞིག་སྟོན་དུ་མ་སོང་བར་ཕྱིས་
 དན་པ་སྦྱེ་བ་མི་འབྱུང་ཞིང་། སྒར་སྟོན་པོ་མཐོང་བས་ཕྱིས་ཡུལ་སྟོན་པོ་མཐོང་སྟམ་པ་ཡུལ་དན་
 པ་དང་། ངས་སྟོན་པོ་མཐོང་སྟམ་པ་ཡུལ་ཅན་དན་པ་གཉིས་ཀྱི་ཡོད་པས་སྒར་ཡུལ་ཉམས་སུ་སྟོང་
 བ་དང་ཆབས་ཅིག་ཡུལ་སྟོན་པོ་འཛིན་པའི་སྟོ་འཛིན་མིག་ཤེས་ཉམས་སུ་སྟོང་བ་ཞིག་ཀྱང་སྟོན་
 དུ་སོང་བའི་དབང་གིས་ཕྱིས་ངས་དེ་མཐོང་སྟམ་པའི་ཡུལ་ཅན་ཤེས་པ་དན་པ་དེ་ཡང་འབྱུང་བས།
 ཡུལ་ཅན་སྟོང་བ་དེ་ནི་རང་རིག་ལས་འོས་མེད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ལ་བྱབ་པ་མེད་དེ། དན་པ་ལ་སྟོང་
 བ་སྟོན་དུ་འགྲོ་མི་དགོས་པའི་ཚུལ་ནི། གཞན་སྟོང་བ་དང་ཞེས་པ་མིན་པར་གཞན་སྟོང་བ་ན་ཞེས་

པ་གོ་བདེ། ཕྱིས་དན་པ་སྐྱེ་བ་ལ་སྤར་དེ་སྤྱོད་མི་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན། བྱི་བས་སྐྱུགས་པའི་ཆེ་
 སྐྱུགས་པ་སྤྱོད་ཡང་དུག་ཞུགས་པ་སྤྱོད་མེད། ཕྱིས་འབྲུག་གི་སྐྱོ་ཐོས་པ་ན་དུག་གི་ཆེན་ལས་ན་ཟུག་
 རྒྱུ་ལས་སྤར་སྐྱུགས་པ་དེའི་ཆེ་དུག་ཞུགས་འདུག་སྟེ་མ་པའི་དན་པ་འབྲུག་ཡང་སྤར་གྱི་ཆེ་དུག་
 མ་སྤྱོད་བ་བཞིན་དུ། སྤོན་པོ་ཉམས་སྤྱོད་ནས་ཕྱིས་སྤོ་འཛིན་མིག་གེས་དན་པ་ཡོད་ནའང་། རང་
 གིས་རང་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་བ་སྤོན་དུ་སོང་བའི་དབང་ལས་དན་མི་དགོས། དེར་སྐྱུགས་དུག་སྤྱོད་ལ་
 དཔེ་སྤྱར་ན་གོ་བདེ་བས། དུག་སྤྱོད་ལྟ་བུས་སོ་སྤྱོད་པ་ཕྱིས་མ་ལེ་རི་ཡའི་ནད་ཀྱིས་མནར་དུས། དེ་
 དུས་དུག་སྤྱོད་གིས་སོ་བཏབ་པའི་ཆེ་དུག་ཞུགས་འདུག་སྟེ་མ་པ་ཡོད་ཡང་། དེའི་ཆེ་དུག་ཞུགས་པ་
 མ་སྤྱོད་བ་བཞིན་ཡིན། འོ་ན། དན་པ་སྐྱེ་ལུགས་གང་འདྲ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ཡུལ་སྤོན་པོ་དེ་ཉམས་
 སྤྱོད་བ་ན་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་སྤངས་པའི་སྤོན་ནས་དན་པ་མ་ཡིན་པར་སྤོན་པོ་མཐོང་སྟེ་མ་པ་དང་ངས་
 སྤོན་པོ་མཐོང་སྟེ་མ་པ་དུ་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་འབྲེལ་བའི་སྤོན་ནས་དན་པ་སྐྱེ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཆེན་གཞན་དག་དང་ལྡན་པ་ནི། །མཐོང་ཕྱིར་རང་ཉིད་རང་གསལ་ན། །གྲུབ་པའི་
 མིག་སྒྲན་སྤྱོད་བ་ལས། །བུམ་མཐོང་མིག་སྒྲན་ཉིད་འགྱུར་མིན། །ཞེས་ཞི་གནས་བསྐྱུབས་
 ནས་ནམ་གནས་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་དབང་ལས་རིང་བ་གཞན་གྱི་སེམས་ཀྱང་གེས་ལུས་ན། ཉེ་
 བ་རང་སེམས་རང་གིས་གེས་པ་ནི་ཅིས་མི་འཐད་དེ། སེམས་ཀྱིས་སེམས་རིག་ཞེས་པའང་
 སེམས་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་གནས་སྤོན་པ་ལྟ་བུ་ཡོད་མིན་ཀྱང་། འདིར་རང་གིས་རང་མཐོང་
 བ་ཞིག་མི་འཐད་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྱིར་རིང་བ་མཐོང་ན་བྱང་བ་ངེས་པར་དུ་
 མཐོང་དགོས་པའི་ངེས་པ་མེད་དེ། །དཔེར་ན། གྲུབ་པའི་མིག་སྒྲན་གྱི་སྤྱོད་བས་ཐག་རིང་
 གི་གསེར་དང་ས་འོག་གི་གཏེར་གྱི་བུམ་པ་སོགས་མཐོང་ཡང་། མིག་སྒྲན་ཉིད་མཐོང་བར་
 མི་འགྱུར་བ་བཞིན་ངེས་པ་མེད་དོ། །

འོན། ཤེས་པས་ཤེས་པ་མི་རིག་པ་དང་། ཤེས་པ་དུས་སྡེ་ཕྱི་ཆ་ཤེས་པ་ཅུ་ལ་དུས་མི་
 རྟེན་པ་སོགས་བཤད་ན་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་འཛོགས་ཤིང་ཤེས་ལ། དེ་ལྟར་ན་དབུ་མ་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་
 ཡུལ་མྱོང་བའི་མཐོང་ཐོས་ཀྱི་ཤེས་པའི་རྣམ་གཞག་དེ་རྣམས་ཁྱོད་ཀྱིས་དགག་གམ། ཁྱོད་ཀྱི་རིགས་
 པའི་དབུ་ལྷགས་དེས་གནོད་པས། དེ་ཐམས་ཅད་ཁྱོད་ཀྱིས་ཁས་མི་ལེན་ནམ་ཞེ་ན། ཇི་ལྟར་
 མཐོང་ཐོས་ཤེས་པ་དག །འདིར་ནི་དགག་པར་བྱ་མིན་ཏེ། །འདིར་ནི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་
 པ། །བདེན་པར་རྟོག་པ་བརྒྱུག་བྱ་ཡིན། །ཞེས་འདིར་མཐོང་ཐོས་ཀྱི་ཤེས་པ་དེ་རྣམས་བཏགས་
 རོན་བཅུ་ལ་ན་མི་རྟེན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་དག་རིགས་པས་གནོད་པ་དང་བཀག་པ་མིན་ནོ། །ང་
 ཚོར་བདེ་སྤྲུག་ཡོང་བའི་རྒྱ་གཙོ་པོ་ཆགས་སྤངས་སྤྱོད་པའི་ཡུལ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོང་གི་ཡོད།

དཔེར་ན། མི་རྒྱུང་ཆ་པོ་ཞིག་དང་དེ་ཅུ་རྒྱུང་མེད་མཁན་གཉིས་མཉམ་དུ་ཁ་ལག་བཞུགས་
 ཡོད་སར། གཞན་ཞིག་གིས་གསར་འགྱུར་ངན་པ་ཞིག་བཤད་ན། གཅིག་དེས་ལག་པ་བཅུ་ཤང་
 པ་བཅུ་ཤེས་པས་འབྲུགས་ཏེ་ཁ་ལག་བཞུགས་པ་མཚམས་འཛོགས་ཏེ་ཡོད། གཅིག་ཤོས་དེས་ཁ་ལག་སྟོང་
 སྟོང་ངང་བཞུགས་ཡོང་བུལ། མི་སྟན་པའི་གཏམ་གཅིག་པ་གཉིས་ཀས་ཉམས་སྲུལ་ཡོང་། གཅིག་
 གི་བསམ་སྒྲུབ་ལྟར་སྤྲུག་སྤངས་དེ་བཟོད་མི་བྱུང་པ་དང་། གཅིག་གིས་བཟོད་མི་བྱུང་པ་མེད་པ་ཞིག་ཡོད།
 དེ་འདྲའི་མི་དེས་སྟོང་སྟོང་ངང་གནས་སྡོལ་ངན་པ་དེའི་འབྱུང་རྒྱ་གང་རེད་ན་ཏན་ངང་བརྟེན་
 ཞིབ་བྱེད་པ་ཡོང་། དེ་བཞིན་ང་ཚོས་འདོད་མི་འདོད་ལ་བརྟེན་པའི་ལས་བཟང་ངན་སྒྲ་ཆོགས་ཞིག་
 བསགས་པ་དེ་འང་སེམས་ཀྱི་ལྟ་སྟངས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཡོང་བ་གསལ་པོ་ཡིན། ཡུལ་ཡོད་དུ་འོང་བ་
 ལ་དམིགས་ནས་ཆགས་པ་སྤྱེ་དུས། ཡུལ་དེའི་རང་ངོས་ནས་སྟོང་པ་མེད་པར་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་གར་
 དུས་ཆགས་པ་ཤུགས་ཆེན་པོ་སྤྱེ་བ་དང་། མི་སྤྲུག་པ་ཞིག་ཡོད་ན་འང་། དེ་དོན་སྟོང་ནས་ཡོད་
 དུ་མི་འོང་བར་འཛིན་དུས། སྤང་ཤུགས་ཆེན་པོ་སྤྱེ་བ་དེ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཀྱི་ལྟ་སྟངས་ཡིན་

པ་གསལ་པོ་ཡིན། དོན་སྤང་ནས་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ཙམ་གྱིས་ཆགས་སྤང་སྐྱེ་བས་མ་བྱལ་བྱང་།
 ཆགས་སྤང་སྐྱེ་སྐབས་དོན་སྤང་ནས་ཡོད་པར་འཛིན་པ་དེས་རིགས་བྱས་ནས་སྐྱེ་བ་ཉམས་སྤྱོད་ལ་
 བསྐྱོར་ནས་དབྱུང་ན་ངེས་པ་སྟེར་བྱལ། རང་རེ་འཕྲང་ལ་སྦྱོར་མཁན་ཆགས་སྤང་མི་སྐྱེ་བར་བྱེད་
 པའི་ཐབས་ཤེས་ཤིག་ཡོད་ན་ངེས་པར་བྱེད་དགོས་པ་སྐབས་སུ་བབས་པས། གནད་དེ་ལ་བྱུག་ནས་
 དོན་སྤང་ནས་བྱུབ་པ་འགོག་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་དེ་རེད། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱུག་བསྐྱེད་འབྱུང་
 ལུགས་ནི། མགོན་པོ་སྐྱེ་བྱེད་གྱིས། རྒྱ་དང་རྒྱུན་ལས་སྐྱེས་དངོས་རྣམས། ཡང་དག་པར་ནི་
 རྟོག་པ་གང་། དེ་ནི་སྟོན་པས་མ་རིག་གསུངས། དེ་ལས་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་འབྱུང་། ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར། རྫོ་དེའི་དབང་གིས་ཆགས་སྤང་སྐྱེས། དེའི་དབང་གིས་ལས་བསགས། དེ་ལ་
 བརྟེན་ནས་འཁོར་བར་འཁོར་བ་ཡིན་ནོ། །

ཙ་ཤེར། མ་རིག་འགགས་པར་བྱུར་ན་ནི། འདྲུ་བྱེད་རྣམ་ཀྱན་འབྱུང་མི་འགྱུར། མ་
 རིག་འགག་པར་འགྱུར་བ་ནི། ཤེས་པས་དེ་ཉིད་བསྐྱོམས་པས་སོ། ཞེས་དང་། བཞི་བརྒྱ་པར།
 དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན། རྟོང་མཐོང་ཡོན་ཏན་ཅི་ཞིག་ཡོད། ཅེས་དངོས་པོ་རང་
 བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན། དེ་རྟོང་པར་མཐོང་བ་དེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཡོན་པས་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད། འོན་
 ཀྱང་དངོས་པོའི་གནས་ཚུན་ལ་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་ཞིག་ལ་རང་ཅག་རྣམས་
 མ་རིག་པ་གོམས་པའི་དབང་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་འཛིན་པ་དེས་འཕྲང་ལ་སྦྱོར་ཚུལ་ནི།
 རྟོག་པས་མཐོང་བ་འཆིང་བ་སྟེ། དེ་ཉིད་འདི་རུ་དགག་པར་བྱ། གསུངས་པ་ལྟར་རྫོ་དེས་ཞེན་
 ཚུལ་དགག་དགོས་པ་གལ་ཆེ། གནས་སྤངས་བདེན་པའི་ལུགས་སུ་བྱུབ་པ་ཞིག་ཡིན་ན་བདེན་པ་
 ཡོད་མེད་འཆོལ་མཁན་གྱི་རིག་པས་བཙལ་ན་རྟོད་དགོས་ཀྱང་། བདེན་པར་ཡོད་མེད་དབྱེད་པའི་
 རིགས་པས་མ་རྟོད་པ་ལས། གནས་ལུགས་དབྱེད་པའི་རིགས་པས་མཐོང་ཐོས་ཀྱི་ཤེས་པ་དེ་རྣམས་

བཀག་པ་མིན་ནོ། །འདིར་རིག་པས་དབྱད་པ་བྱེད་དགོས་དོན་གཏི་མུག་བདེན་འཛིན་དེ་བརྒྱུག་པའི་
 ཆེད་དུ་དོན་དམ་ལ་དབྱད་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལྟ་བུའི་དགག་བྱ་དོན་དམ་དུ་ཡོད་ན་གནས་ལུགས་སུ་
 བྱུང་དགོས་ལ། གནས་ལུགས་སུ་བྱུང་ན་རིག་པ་དེས་དབྱད་ན་རྟོག་དགོས་ཀྱང་། དེའི་ཆེ་མ་རྟོག་
 པས་ན་རིགས་པ་དེ་ཡིས་གཞོད་པ་སྟེ། རིགས་པ་དེ་ཡིས་གཞོད་པ་དང་། མ་རྟོག་པ་གཉིས་ཀྱི་
 བྱད་པར་དེ་འདྲ་ཡིན་ནོ། །

སེམས་ལས་སྐྱུ་མ་གཞན་མིན་ཞིང་། །གཞན་མིན་པར་ཡང་མི་བརྟག་ན། །དངོས་ན་ཇི་
 ལྟར་དེ་གཞན་མིན། །གཞན་མིན་ཞེ་ན་དངོས་པོར་མེད། །ཅེས་གཟུགས་སོགས་སྤྱི་རོལ་གྱི་ཆོས་
 རྣམས་སེམས་ལས་རྫས་གཞན་དུ་སྒྲུབ་ཡང་རྫས་གཞན་དུ་མེད་པ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་
 གྱིས་སྤྱི་རོལ་དོན་དུ་མ་བྱུང་པ་ལས། གཟུགས་སོགས་སྤྱི་རོལ་གྱི་ཆོས་མིན་པའི་དོན་མིན། གཟུགས་
 སོགས་སེམས་ལས་བདག་ཉིད་ཐ་དད་པའི་སྤྱི་རོལ་དོན་དུ་བྱུང་པ་ཡང་མིན་ལ། སེམས་ཉིད་དུ་
 ཡོད་པ་ཡང་མིན་ཞེས་སེམས་ཙམ་པའི་ལན་གྱི་སྟོན་པ་ཡིན་པ་འདྲ། ཇི་ལྟར་སྤྱི་རོལ་གྱི་ཆོས་
 རྣམས་བདེ་བདེན་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྒྲུབ་བཞིག་ཡིན་ན་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་མི་སྒྲུབ་བར་སེམས་
 ལས་རྫས་ཐ་དད་པ་ཞིག་སྒྲུབ་གི་ཡོད་པས། རྒྱུ་བ་ལྟར་དུ་བྱུང་པའི་དངོས་པོར་བདེན་ན་ནི་
 ཇི་ལྟ་དེ་གཞན་མིན་ཏེ། དེ་རྫས་གཞན་ཡིན་པས་སོ། །རྫས་གཞན་མིན་པར་རྣམ་པ་དུ་མ་ཤེས་
 པ་ཞིག་གི་རང་བཞིན་དུ་བདེན་ན་ནི་སྒྲུབ་བ་རྣམས་བརྟུན་པར་འགྱུར་བས་བདེན་པའི་དངོས་
 པོར་མེད་དགོས་སོ། །

སེམས་ཙམ་པའི་ལན་ལ། ཇི་ལྟར་སྐྱུ་མ་བདེན་མིན་ཡང་། །བཟུ་བྱ་དེ་བཞིན་ལྟ་བུར་
 ཡིན། །ཞེས་ཇི་ལྟར་གཟུགས་སོགས་སྤྱི་རོལ་དོན་དུ་བྱུང་པ་ལྟར་དུ་སྒྲུབ་ན་འང་སྤྱི་རོལ་དོན་དུ་
 བྱུང་པས་སྟོང་པའི་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་མཚན་ཉིད་དུ་བྱུང་པ་བཟུ་བྱར་འཛིག་པ་མི་འཐད་པ་མེད་ཅེས་བཤད་

ན་ནི། འོ་ན། ལྷ་བྱེད་གྱི་ཡིད་དེ་ཡང་བདེན་པར་སྒྲུང་ཡང་མི་བདེན་པ་སྐྱུ་མ་ལྷ་བྱར་བཞག་ན་
འགྲིག་པས་སེམས་བདེན་གྱུ་བ་ཏུ་ཁས་ལེན་མི་དགོས་པར་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུ་བ་པར་སྒྲུང་ཡང་མི་བདེན་
པ་སྐྱུ་མ་ལྷ་བྱར་འཛིག་པ་དེ་བཞིན་དུ། ལྷ་བྱེད་གྱི་ཡིད་དེ་ཡང་སྒྲུང་ཡང་མི་བདེན་པ་སྐྱུ་མ་ལྷ་བྱར་
སྒྲུང་བ་ཅིས་མི་འཐད་ཅིས་རིགས་མཚུངས་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ། །

གལ་ཏེ་འཁོར་བ་དངོས་ཏེན་ཅན། དེ་ནི་གཞན་དུ་མཁའ་འབྱར་གྱུར། དངོས་མེད་
དངོས་ལ་བརྟེན་པས་ན། བྱེད་དང་ལྷན་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར། ཞེས་འཁོར་བ་ལ་སོགས་པ་བཏགས་
ཡོད་དུ་འདོད་པ་དེ་རྣམས་ཀྱང་འབྲུལ་གཞི་བདེན་པ་རེ་འཛིག་དགོས་པས། གལ་ཏེ་འཁོར་བ་དངོས་
པོའི་ཏེན་ཅན་ཏེ་དངོས་པོ་བདེན་པ་ལ་མི་བརྟེན་པར་གཞན་དུ་ཡོད་ན་ནམ་མཁའ་དང་འབྱར་བར་བྱེད་
པ་མེད་པ་ཡན་གཞོད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་མེད་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། འཁོར་བ་ལ་སོགས་པ་དངོས་མེད་དེ་
རྒྱན་པ་དེ་དག་འབྲུལ་གཞི་བདེན་པ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ན་ནི་འཆིང་གྲོལ་ལ་སོགས་པའི་བྱེད་པ་དང་ལྷན་
པར་མི་འགྱུར་ཏེ། བདེན་པའི་དོན་ཅན་གྱི་ཏེན་ལ་བརྟེན་ན་བདེན་པར་བཅོས་སུ་མེད་དགོས། བཅོས་
སུ་མེད་ན་འཆིང་གྲོལ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེ་འཛིག་བྱེད་པ་དང་ལྷན་པ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་རོ། །

ཁྱོད་གྱི་སེམས་ནི་གྲོགས་མེད་པར། གཅིག་ཕུ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན། གང་ཆོ་སེམས་
ནི་གཟུང་བྲལ་བ། དེ་ཆོ་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་གཤེགས། ཞེས་ཕྱི་རོལ་མེད་ན་ཁྱོད་གྱི་སེམས་
གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་གཉིས་སུ་འབྲུལ་པ་སོགས་ཀྱིས་གྲོགས་མེད་པར་རང་རིག་རང་གསལ་གཅིག་
ཕུ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལྟར་ན། གང་གི་ཆོ་སེམས་ནི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྒྲུང་བའི་སྒྲུང་
བ་དང་བྲལ་བའི་མཉམ་གཞག་ཁོ་ན་ལ་གནས་པ་ལྷ་བྱ་ཡིན་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གཟུང་འཛིན་
གཉིས་སུ་སྒྲུང་བའི་སྒྲུང་བ་གཏན་ལོག་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པར་དང་པོ་ཉིད་ནས་གྱུ་བ་པ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་ཡང་སེམས་ཅོམ་དུ། བཏགས་

ལ་ཡོན་ཏན་ཅི་ཞིག་ཡོད། ཅིས་དེ་ལྟར་ཡོན་ན་ཁྱིད་ཀྱིས་ད་ལྟ་འཁོར་བ་ལས་ཐར་པའི་ཉོན་མོངས་
པའི་འཆིང་བ་གཅོད་པའི་ཕྱིར་དུ་ཕྱི་དོན་མ་གྲུབ་པའི་སེམས་ཅམ་པའི་ལྟ་བ་གཏན་ལ་ཤབ་སྟེ་བརྟག་
དཔུང་བྱེད་པ་དེ་ལ་ཡོན་ཏན་ལྟག་པོ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་དགོས་པ་མི་འདུག་གོ །

ཅོད་སྒོར་ནི། ལྷ་མ་ལྷ་བུར་ཤེས་ན་ཡང་། །ངེ་ལྷ་ར་ཉོན་མོངས་ལྡོག་འགྱུར་
 ཏེ། །གང་ཆོ་ལྷ་མའི་བུད་མེད་ལ། །དེ་བྱེད་ཉིད་ཀྱང་ཆགས་སྐྱེ་འགྱུར། །ཞེས་དབུ་མ་པ་
 ཁྱིད་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལྷ་མ་ལྷ་བུར་གཏན་ལ་ཐབ། དེ་ལྷ་ར་མཐོང་བའི་སྒོ་དེ་གོམས་པས་
 ཉོན་མོངས་ལྡོག་མི་བྱས་ཏེ། །གང་གི་ཆོ་ལྷ་མའི་བུད་མེད་ལ་ལྷ་མའི་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་ཀྱང་ཆགས་
 པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་མཐོང་ཆོས་སུ་ཡོད་པས་སོ་ཞེ་ན། དེའི་ལན་ཞིབ་དུ་བཤད་ན། དེ་བྱེད་
 པ་ནི་ཤེས་བྱ་ལ། །ཉོན་མོངས་བག་ཆགས་མ་སྤངས་པ། །དེས་ན་དེ་མཐོང་བ་ན་དེ། །སྒོང་
 ཉིད་བག་ཆགས་ཉམ་ཆུང་ཉིད། །ཅེས་ལྷ་མ་བྱེད་པ་པོ་དེས་ཤེས་བྱ་སྐྱེ་ལྷ་མའི་བུད་མེད་ལྷ་
 བུ་བདེན་པའི་ཡིད་དུ་འོང་བར་ཤར་བ་ཡིན་པས། །ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་མ་སྤངས་པས་
 དེ་ལ་དམིགས་པའི་བདེན་འཛིན་སྐྱེ་ཞིང་། །དེའི་དབང་གིས་ཆགས་པ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ལ། ལྷ་མའི་
 བུད་མེད་དེ་དོན་དུ་བུད་མེད་ཀྱིས་སྒོང་པར་ཤེས་ཀྱང་། །དེའི་སྐྱེང་གི་ཡིད་དུ་འོང་བའི་ཆ་
 ལ་དམིགས་ནས་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་ཞེན་དེས་བྱངས་ཏེ་དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཆགས་
 པ་སྐྱེ་བ་དེ་ནི་ལྷ་མའི་བུད་མེད་སྒོང་པ་ཉིད་དུ་མཐོང་བའི་སྒོ་དེ་གོམས་པ་ཉམ་ཆུང་པའི་དབང་
 གིས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །

སྟོང་ཉིད་བག་ཆགས་གོམས་པས་ནི། །དངོས་པོའི་བག་ཆགས་སྟོང་གྱུར་ནིང་། །ཅི་
ཡང་མེད་ཅེས་གོམས་པས་ནི། །དེ་ཡང་སྤྱི་ནས་སྟོང་བར་འགྱུར། །ཁེས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་བག་ཆགས་
གོམས་པ་སྟེ་སྟོང་ཉིད་རིགས་པས་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་ངེས་པ་ཐོབ་པའི་སྟོན་མ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་གོམས་

པར་བྱས་ན། དངོས་པོའི་བག་ཆགས་སམ། བདེན་འཛིན་གྱི་རྟོག་ཆོགས་ནམས་རིམ་གྱིས་ཟད་
 ཐུབ་སྟེ། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་རང་བཞིན་མེད་པར་མཐོང་ན་ཆོས་དེ་ནམས་སྤང་ཡང་མི་བདེན་
 པ་བརྟན་པ་སྦྱུ་མ་ལྟ་བུར་ངེས་ཤེས་འདྲན་ཐུབ་པ་ཞིག་འོང་ཞིང་། ཆགས་སྤང་སྦྱེ་སྐབས་ཆོས་
 དེ་དང་དེ་ལ་དམིགས་ནས་ཞེ་ཐུགས་ནས་རང་དབང་བའི་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་མི་འོང་བར་སྒོ་ལ་སྤང་
 སྟེ་བདེན་ཞེན་གྱི་བསམ་པས་གཞི་བྱས་ནས་སྦྱེ་བ་ཡིན་པས། རང་ངོས་ནས་ཡོད་པའི་སྤང་ཚུལ་
 དེ་ལ་སྤང་བ་ལྟར་དུ་བྱུང་མེད་སྟུང་པའི་ཞེ་ཐུགས་ནས་ཐག་ཆོད་ཀྱི་ངེས་ཤེས་འདྲོངས་པ་ཞིག་བྱུང་ན།
 བདེན་ཞེན་གྱི་སྒོ་དེས་རྒྱུན་བྱས་ནས་བསྐྱེད་པའི་ཆགས་སྤང་སྦྱེ་བ་ལ་གཞིན་པས་དངོས་པོའི་བག་
 ཆགས་སྤང་འགྱུར་ཞིང་ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་གཟུགས་སོགས་ཆོས་ཅན་དུ་བྱས་པའི་སྤང་གི་སྤྱོད་
 ཉིད་ཀྱི་དོན་བསམས་ནས་ནམ་ཞིག་སྤྱོད་ཉིད་ཁྱད་གཞི་ལ་བཞག་ནས་དེའི་བྱུང་ཚུལ་ལ་དཔྱད་པ་
 ན་སྤྱོད་པ་ཉིད་དེའང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཞི་ཙམ། མིང་གི་དབང་གིས་ཡོད་པ་ཙམ་ཞིག་མ་གཏོགས།
 དོན་སྤྱོད་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པར་ངེས་ཐུབ། དེ་ལ་དོན་དམ་པ་སྤྱོད་པ་ཉིད་དམ། སྤྱོད་པ་
 ཉིད་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཅེས་བརྗོད། ཆོས་ཅན་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་སྤྱོད་དཔྱད་དེ་ཆོས་ཉིད་ངེས་པར་
 བྱས་ན་དེས་གཟུགས་སོགས་ལ་དམིགས་པའི་ཆགས་སྤང་སྦྱེ་བ་ལ་གཞིན་ཅིང་། དེ་ནས་སྤྱོད་པ་
 ཉིད་དེ་ཡང་ཁྱད་གཞི་ལ་བཞག་སྟེ་དཔྱད་ན། དེ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་ཞི་ཙམ་དང་མིང་གི་དབང་
 གིས་ཡོད་ཙམ་ཞིག་མ་གཏོགས། སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་ཅི་ཡང་མེད་ཅེས་གོམས་པས་
 རྟོག་སྤྱོད་བདེན་བྱུང་དུ་འཛིན་པ་དེ་ཡང་ཕྱི་ནས་སྤྱོད་བར་འགྱུར་ཞིང་། སྤྱོད་ཉིད་ངེས་པའི་
 ཆོད་གཤག་བྱ་བཅད་ཙམ་དེ་ཀ་ལས་གཞན་སྒོ་དེས་འདིའོ་སྟུང་དུ་འཛིན་པ་མེད་པར་རང་བཞིན་མེད་
 བསམ་པའི་དགག་བྱ་བཀག་ཙམ་གྱི་སྤྱོད་སང་དེ་གར་སྒོ་སྤྱོད་ངེས་གནས་པ་ཞིག་མ་གཏོགས་མེད།
 འདི་སྤྱོད་ཉིད་རེད་བསམ་པ་དང་འདི་རང་བཞིན་མེད་པ་རེད་བསམ་པ་དེ་འདྲ་ཡང་མེད་པར། དེའི་

གནས་སྐབས་ལ་རང་བཞིན་མེད་ཅུ་དེ་ག་འཛིན་སྤངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱ་རེ་བྱས་པའི་སྒོ་ལ་གཞན་སྣ་ཆོགས་ཤར་རྒྱ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །

གང་ཆེ་གང་ཞིག་མེད་དོ་ཞེས། །བརྟག་བྱའི་དངོས་པོ་མི་དམིགས་པ། །དེ་ཆེ་དངོས་མེད་ཉེན་བྲལ་བ། །སྒོ་ཡི་མདུན་ན་ཇི་ལྟར་གནས། །ཞེས་དུས་གང་གི་ཆོ་ཆོས་ཅན་གང་ཞིག་བདེན་པར་ཡོད་མེད་དཔྱད་པའི་མཐར་རང་ལ་ཇི་ལྟར་སྤང་བ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པའི་སྔོན་ལུགས་ཤིག་རྩ་བ་ནས་མི་འདུག་སྟུང་པའི་ངེས་པ་ཐོབ་ནས་བརྟག་བྱའི་དངོས་པོ་མི་དམིགས་པ་དེའི་ཆོ། དངོས་མེད་དེ་དངོས་མེད་དུ་འཛིན་པའི་ཉེན་ནམ་སྟོས་ས་ཆོས་ཅན་དེ་ཡང་མེད་པར། སྔོས་པ་མཐའ་དག་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཉེར་ཞིའི་དབྱིངས་དེ་ལ་གནས་སྐབས་དམིགས་པའི་ཉེན་བྲལ་ཏེ། དམིགས་པའི་གཏད་སོ་ཀུན་ཞིག་པ་དང་། སྟོང་པ་ཁས་ལེན་བྲལ་བ་ཞེས་པ་འདི་ཆོ་ཡིན། དེ་འདྲའི་སྒོ་ངོར་ཆོས་ཉིད་བདེན་གྲུབ་ཚུགས་མི་བྱལ་པ་ཡིན་པས་སྒོ་ཡི་མདུན་ན་ཇི་ལྟར་གནས་ཏེ། དགག་བྱ་བ་གཞན་ཅུ་ཆེ་གྱི་སྟོང་སང་དེ་ག་ལས་གཞན་གང་ཡང་སྒོ་དེའི་ངེས་ངོར་ཤར་རྒྱ་མེད། དེ་ནས་སྒོའི་འཛིན་སྤངས་ལུགས་རྒྱུ་སྤང་ན་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་ཡང་བྲན་པར་བྱས་ནས་དཔྱད་པའི་ངར་མ་སྟོན་པར་རང་བཞིན་མེད་པར་ངེས་པ་ལུགས་ཆེན་བྲངས་ཏེ་དགག་བྱ་བ་གཞན་ཅུ་ཆེ་གྱི་སྟོང་སང་དེ་ག་སྒོ་ཡི་ཡུལ་ནས་མ་ཤོར་བ་བྱེད་རྒྱ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན།

དེ་ལྟར་གོ་མས་པས། གང་ཆེ་དངོས་དང་དངོས་མེད་དག །སྒོ་ཡི་མདུན་དུ་མི་གནས་པ། །དེ་ཆེ་ནམ་པ་གཞན་མེད་པས། །དམིགས་པ་མེད་པར་རབ་ཏུ་ཞི། །ཞེས་མཉམ་གཞག་གང་གི་ཆོ་དངོས་པོ་ཆོས་ཅན་དང་དངོས་མེད་ཆོས་ཉིད་དེ་མཉམ་གཞག་དེའི་ངོ་ན་དགག་བྱ་བ་གཞན་ཅུ་ཆེ་གྱི་སྟོང་སང་དེ་ག་ལ་སྒོ་ལྟར་ནེར་འཛིན་རྒྱ་ལས་ངས་སྟོང་ཉིད་ཉོགས་བཞིན་ཡོད་སྟུང་པ་བྱུང་ན་སྟོང་ཉིད་རྒྱུ་ཆད་དུ་འཛིན་པའི་ཉེན་ཁ་འབྱུང་བས། སྔོས་གཞན་གང་ཡང་མི་འཛིན་པས་ན་སྒོ་

དེ་ནས་འབྲས་བུའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་ནི། ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་དཔག་བསམ་གིང་། ཇི་
ལྟར་རེ་བ་ཡོང་སྒྲིང་བ། ཇི་བཞིན་གདུལ་བྱར་སྒྲོན་ལམ་གྱི། ཇི་བཤད་གིས་རྒྱལ་བའི་སྐྱུར་སྐྱང་
ངོ་། ཞེས་དེ་ལྟར་སྒྲོས་པའི་ཆོགས་མཐའ་དག་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཉེར་ཞིའི་དབྱིངས་
དེ་ལྟ་བུ་མངོན་དུ་བྱས་ནས་ཀྱང་། སྐར་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་སྒྲོན་ལམ་གྱི་སྟོབས་
དང་འཕེན་པའི་སྟོབས། གཞན་ཡང་། གདུལ་བྱའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་མཐུས་ཀྱན་སྒྲིང་དང་འབད་
ཚེལ་གྱི་ནམ་ཉིག་གི་གཡོ་བ་རྩལ་ཟད་ཅམ་ཡང་མེད་བཞིན་དུ་སྐད་ཅིག་དེ་ཉིད་ལ་གང་ལ་གང་འདུལ་
གྱི་གདུལ་བྱའི་ངོར་དག་མ་དག་གི་ཞིང་རབ་འབྱམས་ལ་རྒྱལ་བའི་སྐྱུར་འབད་མེད་ལྷན་གྲུབ་ཀྱི་
ཆུལ་དུ་སྐྱང་བ་ཡིན་ནོ། །

དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་ལྗང་གི་ནི། མཆོད་སྒྲིང་བསྐྱབས་ནས་འདས་གྱུར་པ། ཇི་འདས་
ཡུན་རིང་ལོན་ཡང་དེ། ཇི་ག་ལ་སོགས་པ་ནི་བྱེད་བཞིན། བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་པའི་རྗེས་མཐུན་
པར། རྒྱལ་བའི་མཆོད་སྒྲིང་བསྐྱབས་པ་ཡང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱ་ངན་ལས། འདས་
ཀྱང་དོན་ནམས་ཐམས་ཅད་མངོན། ཅིས་དཔེར་ན། སྒྲོན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ཤིག་ལ་བྱང་བ་ལྟར། ནམ་
མཁའ་ལྗང་གི་མཆོད་སྒྲིང་བསྐྱབས་ཏེ་བྲམ་ཟེ་རང་ཉིད་འདས་ནས་ཡུན་རིང་པོ་སོང་ནའང་། སྐར་
གྱི་སྒྲོན་ལམ་དང་འཕེན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་མཆོད་སྒྲིང་དེ་ལ་མཆོད་པ་སོགས་བྱས་ན་དུག་ལ་སོགས་
པ་ནི་བར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པའི་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་རྒྱལ་བའི་
མཆོད་སྒྲིང་བསྐྱབས་པའི་ཆེ་ནའང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱ་ངན་ལས་འདས་ཀྱང་དོན་ཐམས་
ཅད་འབད་མེད་ལྷན་གྲུབ་ཏུ་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་ནའང་། སེམས་མེད་པ་ལ་མཆོད་བྱས་པས། ཇི་ལྟར་འབྲས་བུ་ལྡན་པར་འགྱུར། གང་
ཕྱིར་བཞུགས་པའམ་བྱ་ངན་འདས། མཆུངས་པ་ཉིད་དུ་བཤད་ཕྱིར་རོ། ཞེས་དབུ་མ་འཇུག་པར།

སེམས་འགགས་པས་དེ་སྐྱ་ཡི་མངོན་སུམ་མངོད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་
ཉེ་བར་ཞི་བའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་མཆོད་པས་ཇི་ལྟར་འབྲས་བུ་ལྡན་པར་འགྱུར་ཞིན། སྦྱོར་མེད་
དེ། རྣམ་རྟོག་གི་སེམས་མེད་པ་ལ་སྦྱར་ན་སྦྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞེས་པ་དེ་གང་འདྲ་ཞིག་ལ་གོ་དགོས་
སམ་གསལ་པོ་མི་ཤེས། གང་ལྟར་རྣམ་རྟོག་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཉེར་ཞིའི་དབྱིངས་སུ་གནས་པ་ཡིན་པས།
ཐུབ་པ་བཞུགས་བཞིན་པའམ། སྦྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་གདུང་ལ་མཆོད་པ་གཉིས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་མཆུངས་
པ་ཉིད་དུ་བྱམས་པ་སེང་གེ་སྦྱའི་མདོ་ལས་བཤད་པའི་བྱིར་རོ། །

ཀུན་རྫོབ་བམ་ནི་དེ་ཉིད་དུ་འང་། །རུང་སྟེ་དེར་འབྲས་ལུང་ལས་ཡིན། །དཔེར་ན་བདེན་
པའི་སངས་རྒྱས་ལ། ཇི་ལྟར་འབྲས་བུར་བཅས་པ་བཞིན། ཞེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་མཆོད་
པས་བསོད་ནམས་འབྱུང་བ་དེ་ངེད་ཀྱིས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འདོད་པ་དང་། བྱོད་ཀྱིས་བདེན་པར་འདོད་
པ་ཡིན་ནའང་རུང་སྟེ། རྒྱ་འབྲས་བསྐྱུ་བ་མེད་པ་འབྱུང་བ་ནི་མཆུངས་ཏེ། སངས་རྒྱས་སྦྱ་ངན་
ལས་འདས་པ་ལ་མཆོད་པས་འབྲས་བུ་ཕན་ཡོན་འབྱུང་བ་གཅིག་མཆུངས་ཡིན་པར་ལུང་ལས་
གསུངས་པས་སོ། །དཔེར་ན། དངོས་པོར་སྦྱ་བ་བྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་བདེན་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་
དམིགས་ནས་མཆོད་པ་ཕུལ་ནས་འབྲས་བུ་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བར་འདོད་པ་དེ་བཞིན་དུ། ངེད་ཀྱིས་
སྦྱུ་མ་ལྟ་བུའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཁས་སྐྱངས་ནས་སྦྱུ་མ་ལྟ་བུའི་མཆོད་པ་ཕུལ་བས་སྦྱུ་མ་ལྟ་བུའི་
འབྲས་བུ་སྦྱིན་པ་མཆུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

བདེན་པར་འཛིན་པའི་རྣམ་རྟོག་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཐར་པ་ཐོབ་པ་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་དགོས་
པར་བཤད་པ་དེ་ལ་ཚུད་པ་ནི། བདེན་པ་མཐོང་བས་གྲོལ་འགྱུར་གྱི། །སྟོང་ཉིད་མཐོང་བས་ཅི་
ཞིག་བྱ། ཞེས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པ་ལ་སྟོང་ཉིད་བསྟོམ་དགོས་ནའང་།
འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་ཅམ་གྱི་ཐར་པ་ཐོབ་པ་ལ་ངེས་པར་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་མི་དགོས་ཏེ། བདེན་

བཞི་མི་དྲག་སོགས་བཅུ་དྲུག་གི་ལམ་བསྐྱོམས་པས་ཉོན་མོངས་སྟོང་བྱལ་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་བདེན་
 བཞི་མི་དྲག་སོགས་བཅུ་དྲུག་གི་ནང་གི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བུ་དེ་གོལ་ལམ་ལ་བཤད། རྣམ་པ་ལྷག་མ་
 དེ་རྣམས་སྒྲིན་ལམ་ལ་སྦྱར་རྟེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། སྟོང་ཉིད་ལྟ་བུས་གོལ་འགྱུར་གྱི། །སྒྲིམ་པ་
 ལྷག་མ་དེ་དོན་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བདེན་བཞི་མི་དྲག་སོགས་བཅུ་དྲུག་གི་ལམ་དེ་གའི་
 རང་ལ་སྒྲིན་གོལ་གྱི་ལམ་ཆང་བས། སྟོང་བདག་མེད་གཉིས་བསྐྱོམས་པས་ཐར་པ་གོལ་བ་འཐོབ་
 པར་འགྱུར་གྱི། སྟོང་པ་ཉིད་མཐོང་བས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་དགོས་པ་མེད་ཅེས་ཚིད་པ་ལ། དེའི་ལན་དུ།
 གང་ཕྱིར་ལུང་ལས་ལམ་འདི་ནི། །མེད་པར་བྱང་ཆུབ་མེད་པར་གསུངས། །ཞེས་ཡུམ་གྱི་མདོ་
 ལས་དངོས་པོའི་འདུ་ཤེས་ཅན་ལ་ཐར་པ་མེད་གསུངས་པ་དང་། དེ་བཞིན་རྒྱུན་ཞུགས་ནས་བརྩུང་
 སྟེ་དག་བཅོམ་པའི་བར་གྱི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་བྱེད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
 མངོན་དུ་བྱས་ཏེ་འཐོབ་དགོས་པར་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་སྡེའི་སྐབས་དུ་མར་བཀའ་སྩལ་ཏེ། ཉན་
 ཐོས་ཀྱི་ས་ལ་སྟོབ་པར་འདོད་པས་ཀྱང་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་ཞེས་དང་།
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ལ་སྟོབ་པར་འདོད་པས་ཀྱང་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ལ་བསྐྱབ་
 པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན། ལུང་ལས་སྟོང་ཉིད་ཉོགས་པའི་ལམ་འདི་མེད་པར་བྱང་ཆུབ་
 གསུམ་ཀ་འགྲུབ་པ་མེད་པར་གསུངས་པ་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་ཁྲུངས་སུ་བྱངས་ནས་བཤད་པས། སྟོན་
 ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཁྲུངས་སུ་བྱངས་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་དེ་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ཡིན་མིན་ཐེ་
 ཆོམ་རེད་ཅེས་ཚིད་པ་ལ། གལ་ཏེ་ཐེག་ཆེན་མ་གྲུབ་ན། །ཁྱོད་ཀྱི་ལུང་ནི་ངེ་ལྟར་གྲུབ། །ཅེས་
 དངོས་པོའི་འདུ་ཤེས་ཅན་ལ་ཐར་པ་མེད་པར་གསུངས་པའི་མདོ་དེ་རྣམས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་
 ལས་བརྟན་ཡོད་ན། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་དེ་ཉིད་བཀའ་ཡིན་མིན་ཐེ་ཆོམ་ཡིན་པས། དེ་ཁྲུངས་
 སུ་བྱངས་ནས་སྦྱབ་མི་བྱལ་བོ་ཞེས། གལ་ཏེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ཡིན་ན། །ཁྱོད་

ཀྱིས་འདོད་པའི་ཐོག་དམན་གྱི་ལུང་དེ་ཡང་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བཀའ་ཡིན་པར་ཇི་ལྟར་གྲུབ་ཅེས་སྟོན་པ་ལ། གང་ཕྱིར་གཉིས་ཀ་ལ་འདི་གྲུབ། །དང་པོ་བྱོད་ལ་འདི་མ་གྲུབ། །རྒྱུན་གང་གིས་ནི་དེར་ཡིད་ཆེས། །དེ་ནི་ཐོག་ཆེན་ལ་ཡང་མཚུངས། །ཞེས་དམན་པའི་མདོ་དེ་ཐོག་པ་གོང་འོག་གཉིས་ཀར་མཐུན་སྒྲུབ་དུ་གྲུབ་པ་དང་རྒྱལ་བའི་བཀའ་ལ་འདོད་པར་རྩོད་པ་མེད་པ་ཡིན།

ཐོག་པ་ཆེན་པོ་དེ་བྱོད་ཀྱིས་འདོད་ནའང་ངས་མི་འདོད། དེས་ན་ཐུན་མོང་དུ་གྲགས་པ་དེ་བཟན་པར་ཁས་སྐྱེད་དགོས། བྱོད་གཅིག་པུས་མ་གཏོགས་ངེད་ཀྱིས་ཁས་མི་ལེན་པ་དེ་ལ་ཐོ་ཆོམ་སྒྲེ་བའི་གཞི་ལས་མ་འདས་ཞེས་བཤད་པ་སྟེ། འོ་ན། ཐོག་དམན་གྱི་མདོ་རྒྱུད་པ་ཁས་ལེན་མཁན་བྱོད་དང་པོ་སྒྲེས་ཙམ་ཉིད་ནས་རྒྱུན་གཞན་ལ་མི་སྟོས་པར་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བཀའ་ཡིན་པར་བྱོད་ཡིད་མི་ཆེས་པར། ནམ་ཞིག་རྒྱུན་གང་གི་དབང་གིས་དེ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བཀའ་ཡིན་པར་ཡིད་ཆེས་ཤིང་། ཡིད་ཆེས་པའི་རྒྱ་མཚན་དེ་ནི་ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་ལ་ཡང་ཀྱན་ནས་མཚུངས་པས་སོ། །འདུལ་བ་ལ་སྒྲུབ་། མདོ་སྟེ་ལ་འཇུག་མདོན་པའི་མཚན་ཉིད་དང་མི་འགལ་བ། ཞེས་པའི་ནམ་གཞག་གི་རྒྱ་མཚན་ལ་བརྟེན་ནས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བཀའ་ཡིན་པར་བསྐྱབས་པ་དེ་ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྟེ་ལ་འཇུངས་སོ། །

གཞན་གཉིས་འདོད་པས་བདེན་ན་ནི། །རིག་བྱེད་སོགས་ཀྱང་བདེན་པར་འགྱུར། །ཞེས་ཐོག་པ་གོང་འོག་གཉིས་ཀས་ཐུན་མོང་དུ་འདོད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཐོག་དམན་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བཀའ་ལ་ཁས་ལེན་པར་བཤད་པ་དེ་ཙམ་ལ་ངས་པ་མེད་དེ། མང་པོས་འདོད་པ་བདེན་ན། ལུ་སྟེགས་པའི་གཞུང་རིག་བྱེད་སོགས་ཀྱང་བདེན་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །

ཐོག་ཆེན་རྩོད་བཅས་ཕྱིར་ཞེ་ན། །ལུང་ལ་ལུ་སྟེགས་པ་ནམས་དང་། །ལུང་གཞན་ལ་ཡང་རང་གཞན་དག །རྩོད་བཅས་ཡིན་ཕྱིར་དོར་བྱར་འགྱུར། །ཞེས་ཐོག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱལ་བའི་

བཀའ་མ་ཡིན་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ལ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཁས་ལེན་མི་ལེན་སྣ་ཆོགས་ཡོད་པས་རྩོད་པ་དང་
 བཅས་པས་སོ་ཞེ་ན། ཁྱབ་པ་མེད་དེ། ཐེག་དམན་ལའང་སྡེ་པ་བཅོ་བརྒྱད་སོགས་ཆ་མང་པོ་སྡེ་
 རྒྱ་ཡོད་པས་ཐེག་དམན་གྱི་ལུང་བྱེ་བྲག་པ་འགའ་ཞིག་ལ་ཁས་ལེན་མི་ལེན་སྣ་ཆོགས་འདོད་ཚུལ་
 གྱི་དབང་གིས་རྩོད་པ་ཡོང་གི་ཡོད། དེར་མ་ཟད་ཐེག་དམན་གྱི་ལུང་སྡེ་མུ་སྡེ་གས་པས་ཁས་མི་
 ལེན་པས་རྩོད་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན། དེས་ལུང་གི་སྐྱབ་བྱེད་འཕྲོས་དོན་དང་བཅས་པ་ཞུས་ཟིན།
 ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་མ་ཡིན་པར་འདོད་མཁན་དེར་སྐབས་ཙམ་མིན་པར་སྡོན་ནས་
 ཡོད་པས་ཞི་བ་ལྟའི་གཞུང་ནས་ཐེག་ཆེན་བཀའ་སྐྱབ་འདི་ལྟར་གསུངས། དབུ་མ་རིན་ཆེན་སྡེར་
 བའི་སྐབས་ནས་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་བཀའ་སྐྱབ་གསུངས་ཡོད། བུམས་པ་མགོན་པོས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་
 མདོ་སྡེ་རྒྱ་ཆུ་གྱི་སྐབས་ནས་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་བཀའ་སྐྱབ་གསུངས་པ་རེད། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་
 སྡེའི་སྐབས་ནས་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ཚུལ་གྱི་ནམ་གཞག་མང་པོ་གསུངས་པ་དེ་ནམས་
 རྫོ་ལ་མ་ཤོང་ནས་དེ་འདྲ་ཨེ་ཡིན་བསམ་པ་ཡོང་གི་ཡོད་ཆོད་འདུག་ཀྱང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཁས་
 མི་ལེན་པར་ཐེག་དམན་ཁོ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ཡིན་ན། ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་ཀྱི་གཟི་
 བརྩིད་ཞན་དུ་འགྲོ་བར་མ་ཟད། ཐེག་དམན་གྱི་བྱང་སྟོགས་སོ་བདུན་གྱི་ལམ་བཟོད་པའི་ཐོག་ནས་
 ཀུན་མཁྱེན་འཕྲོ་བ་ཐུབ་པར་བཤད་པ་དང་། ཐེག་དམན་གྱི་གཞུང་གི་སྐབས་ནས་ཀྱང་ཉན་ཐོས་
 ཀྱི་ཐེག་པ། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ལམ་
 རི་ལྟར་བཟོད་ཚུལ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་མདོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་བཅས་ལ་
 ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མེད་པར་ཐེག་དམན་གྱི་གཞུང་རྒྱུད་པའི་ཐོག་ནས་བཟོད་དགོས་ན་ཏ་ཅང་ཁག་
 པོ་ཡིན། ལྷག་པར་ཐེག་དམན་གྱི་གཞུང་རྒྱུད་པས་སྟོང་ཉིད་སྐྱབ་མི་བྱུང་། དེ་མ་བྱུང་ན་མུང་
 འདས་སྐྱབ་མི་བྱུང་ཅིང་། འགོག་བདེན་ཁ་ནས་བཤད་པ་ཙམ་ཞིག་མ་གཏོགས་དམིགས་སྡེ་

བའི་ངེས་པ་སྟེར་མི་བྱའ། དེས་ན་ཐེག་ཆེན་མ་ཚུགས་ན་ཐེག་དམན་ཚུགས་བྱའ་བྱ་ཕལ་ཆེར་
 མེད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། འོ་ན། ནང་པ་སངས་རྒྱུས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་ནང་བཀའ་བསྟུ་
 རིམ་པ་གསུམ་གྱིས་སྡེ་སྡོད་གསུམ་བསྟུས་པའི་ཁོངས་སུ་ཐེག་ཆེན་བསྟུས་པ་གསལ་མི་འདུག་ལྟ་མ་
 པའི་དོགས་གནས་ཡོང་གི་ཡོད་པ་དེས་ཀྱང་བྱུང་པ་མེད་དེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཉིད་ཀྱིས་སྡོན་རྒྱ་
 གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་ཡོངས་གྲགས་སུ་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བ་ཕལ་ཆེར་ཐེག་དམན་གྱི་གཞུང་རྣམས་
 ཡིན་པ་དང་། གདུལ་བྱ་ལས་དག་ཉུང་གས་ཤིག་གི་ངོར་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བ་འདྲ།
 དཔེར་ན། བྱ་ཚོད་ཕུང་པོའི་རི་ལྟ་བུ་སངས་རྒྱུས་ཞལ་བཞུགས་དུས་ཐེ་བྱུ་ཞིག་གིས་བཞུས་ནའང་
 རི་ཆེན་པོ་ཞིག་མཐོང་བྱུང་པ་དང་། དེང་སྐབས་བྱ་ཚོད་ཕུང་པོའི་རི་རྒྱུད་དུ་གྱུར་པ་དེ་འདྲ་ཨེ་
 ཡིན། དེ་དུས་བྱ་ཚོད་ཕུང་པོའི་རི་པོར་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་འཁོར་དག་བཅོམ་པ་སྟོང་ཕྱག་འགའ་
 གས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཁོར་འབྱུང་ཕྱག་མང་པོས་བསྐྱོར་བའི་དབུས་སུ་ཐེག་ཆེན་
 གསུངས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཡོད་པ་དེ་འདྲ་ཞིག་བྱ་ཚོད་ཕུང་པོའི་རིའི་སྟེང་ཤོང་མི་བྱུང་པ་ལྟ་བུ་ཡིན།
 གཟུགས་ཕྱ་བ་ལྟ་དེ་ཆོ་ཡིན་སྲིད་ནའང་གཟུགས་རགས་པ་རྣམས་རི་རྒྱུད་དེའི་སྟེང་ལ་རྒྱུད་ཐབས་
 མེད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནའང་། དེའི་ཆོ་དེའི་དུས་སུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བའི་ཆོ་གདུལ་
 བྱ་ལས་དག་གི་སྦྱང་ངོར་གནས་དེ་ཡང་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་ཐག་ཆོད།

དབུ་མ་འདུག་པར། རྒྱ་འབབ་སྐྱུང་ལ་ཡི་དྲགས་ནག་སྟོ་ཡང་། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
 ཡིན་པར་མངོན། དེས་ཡོངས་གྲགས་སུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གསུངས་ན་དགོས་པ་མེད་པ་དང་ཕན་པ་
 མེད་པས་མ་གསུངས་ལ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་འཁོར་དགེ་འདུན་གྱི་ཆོགས་ཤུ་རིའི་བྱ་དང་། མིའུ་འགལ་
 གྱི་བྱ་ལ་སོགས་པ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱོར་བ་དང་། ལས་དག་གི་ངོར་བྱམས་པ་དང་འཇམ་དབུངས་
 ལ་སོགས་པ་ལྟ་ཡི་བྱའི་ཚུལ་བཟུང་བ་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགེ་འདུན་ཡང་ཡོད་པའི་དབུས་སུ་གསུངས་

པ་འདྲ། དེ་ལས་ཀྱང་གདུལ་བྱ་ལས་དག་ཐུན་མཛོད་མ་ཡིན་པ་ཉུང་ཤས་ཤིག་གི་ངོར་གསང་སྤྲུགས་
 གྱི་ཆོས་གསུངས་པ་དང་། དེ་ཡང་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་རྣམ་གཞག་དང་། ཟབ་གསལ་གཉིས་མེད་
 ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྒྲིམ་རྒྱ་ཡོད་པ་དཔེར་ན། ཐུབ་པ་དམ་ཆོག་གསུམ་བཞེད་ལྟ་བུ་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་
 གཙོ་བོ་སྟོན་པ་རང་ཉིད་དགེ་སློང་གི་རྣམ་པ་མདོར་བའི་ཚུལ་དུ་ཡོད་པའི་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་རྣམ་
 གཞག་དེ་འདྲ་གསུངས། དེ་རྣམ་གདུལ་བྱ་དེ་འང་ལས་དག་དང་ཐབས་ཤེས་གྱི་ལམ་ཉམས་ལེན་
 གྱི་རྒྱུ་ཆད་ཅེ་མཐོར་མོང་བ་དེའི་ཆོད་ཀྱིས་ཟབ་གསལ་གཉིས་མེད་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒྲིམ་རྒྱས་
 རེས་ཅན་གྱི་ངོར་འདུལ་བའི་ཆ་ལུགས་སུ་བསྟན་པ་ལས། ལྟ་ཡི་རྣམ་ཅན་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་
 རྒྱལ་པོའི་ཆ་ལུགས་སུ་བྱས་ཏེ་བསྒྲིམ་ན་དགོས་པ་ཆེ་ཞིང་། དགག་བྱ་ཉུང་དུ་ཕྱིན་པའི་སྐབས་བཅོམ་
 ལྡན་འདས་དགེ་སློང་གི་རྣམ་པ་དེ་ཡང་དོར་ནས། དཔེར་ན། རྟོར་དབྱེངས་ལྟ་བུ་ལྟ་བུའི་རྣམ་
 ཅན་དུ་ཡོད་པ། ད་དུང་ཆད་ཅེ་མཐོར་མོང་ནས་དགག་བྱའི་གནས་ཚུལ་དེ་མེད་པར་དགོས་པ་ཅེ་
 ཆེར་མོང་ན། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ལ། ད་ལྟ་ང་ཆོའི་རྒྱུད་
 གྱི་སེམས་རགས་པ་འདི་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་ལ་འགོ་མི་ཐུབ་པར་སེམས་པ་མོ་ཞིག་ཉེར་ལེན་
 གྱི་རྒྱར་འགོ་དགོས་ཤིང་། དེ་བཙན་ཐབས་སུ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཐབས་ཅ་རྒྱུང་ཐིག་ལེར་གནད་
 དུ་བསྐྱུན་པའི་ལམ་གྱི་ཉམས་ལེན་དེ་རྣམས་གསུངས་པས་རྒྱུད་སྡེའི་རིམ་པ་མང་པོ་ཡོད། དེས་
 ན་ཐིག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྡེ་སྤྱི་དང་། ལྷག་པར་སྤྲུགས་གྱི་རྒྱུད་སྡེ་འགའ་ཞིག་བཅོམ་ལྡན་འདས་
 ཞལ་བཞུགས་པའི་སྐབས་དེ་ག་རང་ལ་མཐའ་གཅིག་དུ་ཡོད་དགོས་པའི་བྱབ་པ་འང་མེད་དེ། ཡོངས་
 གྲགས་ལ་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཐུང་རན་ལས་འདས་ནས་ལོ་ཉིས་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་ལྷག་སོང་ནའང་།
 གདུལ་བྱ་ལས་དག་ཆེས་ཤིག་དུ་ཉུང་ཤས་ཤིག་ལ་དང་སང་གི་དུས་སུ་ཡང་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་
 དང་རྒྱུད་གྱི་སྟོན་པ་དོ་ཅེ་འཆང་ཡང་ཞལ་མཇལ་ཐུབ་པ་ཡོང་རྒྱུ་ཡོད།

དེའི་དོན་ཚིག་གི་བདག་པོས་ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་སྒྲིག་སྒྲིག་གི་མན་ངག་གནང་བ་ཡོང་
 ཚིག་ །གདུལ་བྱ་ལས་དག་གི་དོན་ཤར་བ་དེ་ངེས་པར་དུས་ལ་སྒྲིག་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན་ཏུ་མ་རེད་
 ལྷམ་པ་འདི་དེའི་བསམ་ཚུལ་ཡིན། དེང་སང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དང་། ཐེག་པ་དམན་པ་ཞེས་ཐ་སྙད་
 སོ་སོར་བཞག་ནས་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་དབྱེ་བ་བྱེད་དུས་ཐེག་དམན་ལ་མཐོང་ཆུང་བྱེད་གསོད་བྱས་
 པའི་རྣམ་པར་གོ་ནས་ནང་པ་ནང་ཁྲུལ་གྱི་མཐུན་འབྲེལ་ཡག་པོ་ཡོང་གི་མི་འདུག་ཅེས་བསམ་འཆར་
 ཤོད་ཀྱི་འདུག་པ་དེའི་སྐོར་ཐབས་ཤེས་བྱས་ཏེ་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་དགོས་པ་ཞིག་རེད།

ང་ཚོས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དང་། ཐེག་པ་དམན་པ་ཞེས་ཐེག་པ་དམན་པ་ལ་སྦྱད་འདོད་ཀྱིས་
 ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཐ་སྙད་བྱས་པ་ཞིག་རྩ་བ་ནས་མིན། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ཉམས་ལེན་བྱེད་མཁན་
 ཆོས་ཀྱང་ཐེག་དམན་གྱི་གཞུང་དེ་རྣམས་ལ་སྒྲོ་བ་གཉེར་བྱེད་དགོས་པ་དང་། ཉམས་སུ་ལེན་དགོས་
 པ་གཞིར་བཞག་ཡིན། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་བཤད་དུས་གཞིའི་རྣམ་གཞག་གཏན་ལ་ཕབ་ཚུལ་དང་། བསམ་
 པ་རྒྱ་ཆེ་ཆུང་དང་། དེའི་དབང་གིས་སྦྱོར་བ་རྒྱ་ཆེ་ཆུང་དང་། དེའི་དབང་གིས་འབྲས་བྱ་སྤངས་
 རྟོགས་ཆེ་ཆུང་གི་དབང་གིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དང་ཆུང་དུ་ཞེས་རང་བཞིན་བཟོད་པ་ཞིག་ལས། མཐོང་
 ཆུང་བྱེད་རེས་བྱེད་པ་དང་། རྟོགས་འཐེན་བྱེད་རེས་བྱེད་པའི་སྐད་ཆ་མིན། རྩ་བའི་སྦྱོར་མེད་
 ནང་ཚིག་དེ་གོ་མ་བདེ་བ་ལྟ་བུར་གྱུར་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་དེ་ཡག་པོ་མི་འདུག་
 པས་མིང་དེ་མེད་པར་བཟོ་དགོས་ཞེས་བཤད་བཞིན་ཡོད། གལ་ཏེ་མིང་དེ་མེད་པ་བཟོ་དགོས་ཆེ་
 མིང་དེ་ང་ཚོས་བཏགས་པ་མིན་ཞིང་། རྒྱན་བྱུག་མཆོག་གཉིས་ཀྱི་གཞུང་གི་ནང་དུ་འདྲེན་ཐེག་པ་
 ཆེ་ཆུང་གི་ཐ་སྙད་སྦྱར་ཡོད་པར་མ་ཟད། སྒྲིན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཉིད་ཀྱིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
 མདོ་སྤེལ་མང་པོའི་སྐབས་ལ་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་ཐ་སྙད་དེ་བཀའ་གནང་ཡོད་པར་བརྟེན། ཅི་སྟེ་ཐེག་
 པ་ཆེ་ཆུང་གི་མིང་བཀོད་པ་དེ་ནོར་འཁྲུལ་ཞིག་ལ་བརྩིས་ན། རྒྱན་བྱུག་མཆོག་གཉིས་ནས་བཟུང་

མཁས་པ་དེ་ནམས་ཡར་དེད་ན་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱང་སྤྱོད་པ་ལྟ་བུར་འགྱུར་
 ཉིན་ཡོད་པས་དེ་ལ་དགོས་པ་གཏན་ནས་མི་འདུག་ཅིང་། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་མིང་མེད་པ་བཟོ་རྒྱུ་
 གླུ་ཆ་དེ་མི་དགོས་པ་ཞིག་རེད། ཡང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ། བྱང་
 ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་ཞེས་བཤད་པ་དེ་ཏ་ཅང་གི་ཡག་པོ་འདུག །དེ་ལྟར་ཐེག་དམན་གྱི་གཞུང་
 གི་ནང་དུ་ཡང་ཡོད་ལ། ང་ཚོ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐབས་ནས་ཀྱང་འགྲིག་པས་ཆེན་པོ་དང་ཆུང་དུ་ཞེས་
 པའི་བ་སྟོད་དེ་ཐེད་སྟོད་དམིགས་བསལ་བྱེད་མི་དགོས་པ་བྱུང་ན་ཏ་ཅང་ལེགས། གཞུང་སོ་སོའི་
 སྐབས་ལ་ཡོད་པ་དེ་རང་སོར་བཞག །ནང་པ་སངས་རྒྱས་པ་སྟེ་དང་ལྟག་པར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
 ཆོས་པ་ཆོས་དེའི་ཐོག་ལ་བསམ་མཁོ་བཏང་ནས་འཁྲར་ལེན་དགོས་པ་ཞིག་འདུག རྟོག་བྱ་མེད་པར་
 རྟོག་བྱ་གསར་པ་ཞིག་མི་དགོས། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྟོན་སྐབས་ནས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བུ་མེད་
 ན་བྱང་ཆུབ་གསུམ་ག་འཕྲོ་བ་མི་བྱུང་པར་གསུངས་པས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བུ་ངེས་པར་དུ་དགོས།

དེ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་རིགས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱང་། བཟུན་ཅ་དགེ་སྟོང་ཉིད་ཡིན་ན། །དགེ་
 སྟོང་ཉིད་ཀྱང་དཀའ་བར་གནས། །སེམས་ནི་དམིགས་དང་བཅས་ནམས་ཀྱིས། །མྱ་ངན་འདས་
 པའང་དཀའ་བར་གནས། །ཞེས་བཟུན་པའི་ཅ་བ་དགེ་སྟོང་དག་བཅོམ་པ་ཉིད་ཡིན་ན། དོན་
 དམ་པའི་དགེ་སྟོང་དག་བཅོམ་པ་ཉིད་ཀྱང་དཀའ་བར་གནས་པ་སྟེ་འཛིག་དཀའ་བར་འགྱུར་
 ཏེ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་དང་བྲལ་ན་ཉོན་མོངས་ཟད་མི་བྱུང་པས་དག་བཅོམ་པ་ཡོང་བཅས་མེད།
 དེས་ན་བཟུན་པའི་ཅ་བ་དོན་དམ་པའི་དགེ་སྟོང་དག་བཅོམ་པ་མི་ཡོང་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན།
 སེམས་བདེན་འཛིན་གྱི་དམིགས་པ་དང་བཅས་པས་མྱ་ངན་ལས་འདའ་དཀའ་སྟེ། རིགས་པ་
 དུག་རུ་པ་ལས། གནས་དང་བཅས་པའི་སེམས་ལྡན་ལ། །ཉོན་མོངས་དུག་ཆེན་ཅིས་མི་
 འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སེམས་དམིགས་པ་དང་བཅས་པས་བདེན་འཛིན་གྱི་དམིགས་

གཏན་བཞག་མི་བྱུང་ཅིང་། དེས་ན་མྱ་ངན་ལས་འདེད་དཀའ་བར་གནས་ཞེས་མྱ་ངན་འདས་ཐོབ་
དཀའ་བར་གསུངས།

ཉོན་མོངས་སྤངས་པས་གྲོལ་ན་དེའི། ཉེ་མ་ཐག་ཏུ་དེར་འགྱུར་རོ། ཞེས་མངོན་པའི་
གཞུང་ནས་བཤད་པའི་བདེན་བཞི་མི་ཉག་སོགས་བརྩུ་བྱ་གི་ལམ་བསྐྱོམ་པ་ལས་ཉོན་མོངས་སྤངས་
པའི་དགྲ་བཅོམ་པ་འཐོབ་ལུས་སོ་ཞེ་ན། མི་འཐོབ་སྟེ། ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་ཆོས་རང་བཞིན་གྱིས་
གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ཕྱོམ་དེ་སློང་ན་མཐུན་དུ་ཁས་སྤངས་ཏེ་ཆོས་རྣམས་བདེན་གྲུབ་
གཞིར་བཞག་ཐོག་གང་ཟག་རང་རྒྱ་བྱུང་པའི་རྗེས་ཡིད་དུ་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་འཛིན་པ་དེས་དྲངས་
པའི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མངོན་པ་ནས་བཤད་པའི་དམིགས་རྣམ་ཅན་གྱི་ཉོན་མོངས་རགས་
པ་དེ་ཙམ་ཞིག་སྤོང་ཐབས་སམ་ཟད་ཐབས་ཀྱི་ལམ་དེ་ཙམ་ཞིག་བསྐྱོམས་པས་དགྲ་བཅོམ་པའི་གོ་
འཕང་ཐོབ་མི་ལུས། གལ་ཏེ་ཁྱོད་རང་གིས་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་རེ་ཞིག་མངོན་པ་ནས་བཤད་པའི་ཉོན་
མོངས་རགས་པ་མངོན་གྱུར་བ་ཙམ་ཞིག་མགོ་མནན་པ་དེ་ཙམ་གྲོལ་བ་ཐོབ་པ་ཡིན་ན། དེའི་དེ་
མ་ཐག་ཏུ་ཉོན་མོངས་གཏན་བཅོམ་པའི་དགྲ་བཅོམ་པར་འགྱུར་དགོས་པ་ལ། དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ།
ཉོན་མོངས་མེད་ཀྱང་དེ་དག་ལ། །ལས་ཀྱི་རུས་པ་མཐོང་བ་ཡིན། ཞེས་མངོན་པ་ནས་བཤད་
པའི་ཉོན་མོངས་རགས་པ་དེ་དག་རེ་ཞིག་རྒྱན་དང་འཕྲད་ན་འང་མི་སྐྱེ་བ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད་ན་འང་།
བདེན་འཛིན་ཕྱོམ་སྤངས་པའི་ཆགས་སྤང་ཕྱོམ་མངོན་གྱུར་པ་རེ་ཞིག་མགོ་མནན་པ་ཙམ་ཡང་
མེད་པས་མངོན་དུ་འགྱུར་རུང་ཞིང་། དེའི་རྒྱན་གྱིས་སྤྲེད་ལེན་གྱིས་ལས་གསར་དུ་གསོག་པ་མཐོང་
ཆོས་སུ་ཡོད་པ་ནི་ལུང་དང་རིགས་པ་ལས་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ། །

དང་སྐབས་འབར་མ་སོགས་ལ་ཡོངས་གྲགས་སུ་དགྲ་བཅོམ་པ་རེད་ཟེར་བའི་མཆན་གཞིར་
བརྩུང་རྒྱ་འགའ་ཤས་ཡོང་གི་ཡོད་ཆོད་ལ། སྤྱིར་གང་ཟག་གིས་གང་ཟག་གི་ཆོད་བརྩུང་མི་བྱུང་

ཀྱང་བསམ་ཆོད་ལ། མངོན་པ་ནས་བཤད་པའི་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་བ་རེ་ཞིག་མགོ་མནན་ཏེ་
 དེས་རྒྱུན་པས་ཆགས་སྤང་གི་སྒོ་རགས་པ་སྦྱེ་བྱ་མེད་པ་ཞིག་བྱུང་བའི་དྭགས་ལ་བརྟེན་ནས། ཏུ་
 བ་ལས་ནི་མེར་ཤེས་དང་། རྒྱ་སྦྱར་ལས་ནི་ཆུ་ཤེས་ལྟར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་བྱས་ཏེ་དག་
 བཅོམ་པ་ལ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་མིན་ནམ། དེ་དག་སྟོང་ཉིད་ཕྱ་མོ་ངེས་ནས་ཉོན་མོངས་སྤངས་
 པ་ཡིན་ནི་དག་བཅོམ་པ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན། གཞན་དུ་ན་མངོན་པ་ནས་བཤད་པའི་དག་བཅོམ་
 ཡིན་ནའང་། བདེན་འཛིན་ཉོན་མོངས་སུ་འདོད་པའི་གྲུབ་མཐའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དག་བཅོམ་
 པ་མིན་ནོ། །

རེ་ཞིག་ཉེར་ལེན་སྟེད་པ་ནི། མེད་ཅེས་ངེས་པ་ཉིད་ཅེ་ན། སྟེད་འདི་ཉོན་མོངས་ཅན་
 མིན་ཡང་། ཀྱན་མོངས་བཞིན་དུ་ཅི་སྟེ་མེད། ཅེས་ཕུང་པོ་ཉི་བར་ལེན་པར་བྱེད་པའི་སྟེད་པ་
 སྤངས་ཟིན་པས་སྟེད་པ་མེད་ཅེས་སྒྲིན་སྟོང་བྱེད་ན། བདེན་འཛིན་གྱིས་བྱངས་པའི་ཆགས་སྤང་
 ཕྱ་མོར་བཤད་པའི་སྟེད་པ་དེ། མངོན་པ་ནས་བཤད་པའི་ཉོན་མོངས་མིན་ནའང་། ཉོན་མོངས་
 ཡིན། དཔེར་ན། ཁྱོད་ཀྱི་ལྷགས་སུ་འང་ཀྱན་མོངས་མ་རིག་པ་ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་མིན་གཉིས་
 སུ་འདོད་པ་བཞིན་སྟེད་པ་ལ་ཡང་ཅི་སྟེ་མེད་དེ་ཡོད་ཅེས་པའོ། །

ཆོར་བའི་རྒྱུན་གྱིས་སྟེད་པ་ཡིན། ཆོར་བ་དེ་དག་ལ་ཡང་ཡོད། དཔེགས་པ་དང་ནི་
 བཅས་པའི་སེམས། འགའ་ཞིག་ལ་ནི་གནས་པར་འགྱུར། ཞེས་ཆོར་བ་བདེན་འཛིན་སྦྱེ་ན་དེ་
 ཡི་རྒྱུན་གྱིས་སྟེད་པ་སྦྱེ་བས། དེ་འདྲའི་ཆོར་བ་བདེན་འཛིན་ནི་དེ་དག་ལ་ཡོད་པས། གང་ལྟར་
 བདེན་འཛིན་གྱི་དཔེགས་པ་དང་བཅས་པའི་རིང་དེར་ཉོན་མོངས་ཟད་པ་མི་ཡོང་ངོ་། །

སྟོང་ཉིད་དང་ནི་བྲལ་བའི་སེམས། འགགས་པ་སྦྱར་ཡང་སྦྱེ་འགྱུར་ཏེ། འདུ་ཤེས་
 མེད་པའི་སྒྲོམས་འཕྲུག་བཞིན། དེས་ན་སྟོང་ཉིད་བསྒྲོམ་པར་བྱ། ཞེས་སྟོང་པ་ཉིད་སྒྲོམ་པ་

དང་བྲལ་ཕྱིན་ཆད་རེ་ཞིག་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་བ་འགགས་ནས། དཔེར་ན། ཚོགས་དྲུག་
རགས་པ་རེ་ཞིག་འགགས་ན་ཡང་སྤར་རྒྱུན་དང་འཕྲད་ཆོ་མངོན་དུ་འགྱུར་རྒྱུ་ཡིད་པ་བཞིན་དུ། རྟོང་
ཉིད་ཕྱ་མོ་ངེས་ཏེ་བདེན་འཛིན་ཕྱ་མོ་ནས་ཟད་པར་སྤངས་པ་ཞིག་མ་བྱུང་ཕྱིན་ཆད་རེ་ཞིག་མངོན་
གྱུར་བ་མེད་པས་གོ་མི་ཆོད་པར། སྤར་རྒྱུན་དང་འཕྲད་དུས་སྐྱེ་བས་ངེས་པར་དུ་རྟོང་པ་ཉིད་བསྐྱེམ་
པར་བྱ་དགོས་སོ། །འཇུག་པ་རང་འགྲེལ་དུ་རིན་ཆེན་སྤེང་བའི་ལུང་དྲངས་ནས། དེ་ལྟར་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔས་ཀྱང་། །མཐོང་ནས་བྱང་ཆུབ་ངེས་པར་འདོད། །ཅེས་ཀྱང་སྤྲས་ཉན་ཐོས་
ཙམ་དུ་མ་ཟད། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཀྱང་རྟོང་ཉིད་མཐོང་ནས་གྲོལ་བ་བྱང་ཆུབ་འཐོབ་པར་
ངེས་པར་འདོད་དོ། །

ངག་གང་མདོ་སྡེ་ལ་འཇུག་དེ། །གལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་གསུངས་འདོད་ན། །ཐེག་ཆེན་པ་ལ་
ཆེར་བྱེད་ཅག་གི། །མདོ་དང་མཚུངས་འདོད་མིན་ནམ་ཅི། །ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གསུམ་ཤེར་
འབྱུང་སྒོ་གོས་ཀྱི་འགྲེལ་པའི་ནང་། སྐབས་དོན་འཆོལ་བ་དང་། རྫོས་པ་དང་། འོད་སྤྲང་ཆེན་
པོ་ལ་སྐྱར་བ་བཏབ་པའི་ཆོག་ཐོན་པ་ཡིན་པས། མི་ཤེས་པ་ཞིག་གིས་ལྟ་བུ་གཤམ་པར་བཤད། དོན་
ནི་ངག་གང་མདོ་སྡེ་ལ་འཇུག །འདུལ་བ་ལ་སྤང་། མངོན་པ་དང་མི་འགལ་བ་ཞིག་ལ་གལ་ཏེ་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་དུ་འདོད་པ་ཡིན་ན། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྡེ་པ་ལ་དེ་གསུམ་ཆང་
བས་བྱེད་ཅག་གིས་འདོད་པའི་ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་དང་མཚུངས་པར་རྒྱལ་བའི་བཀའ་ཅིའི་ཕྱིར་
མི་འདོད་དེ་འདོད་རིགས་སོ། །གལ་ཏེ་མ་གཏོགས་གཅིག་གིས་ནི། །ཐམས་ཅད་རྫོན་དང་བཅས་
འགྱུར་ན། །མདོ་མཚུངས་གཅིག་གིས་ཐམས་ཅད་ནི། །རྒྱལ་བས་གསུངས་པ་ཅིས་མ་ཡིན། །ཞེས་
གལ་ཏེ་རྒྱལ་བའི་བཀའ་འཛོགས་བྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མ་ཆང་བའོ། །དེའི་ཁོངས་སུ་མ་གཏོགས་པ་
གཅིག་གིས་ཐམས་ཅད་རྫོན་དང་བཅས་པར་འགྱུར་ན་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་སྡེ་གང་ཡང་རུང་

བཞིག་རྒྱ་མཚན་གྱི་སྒོ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ཡིན་པར་སྐྱབ་བྱབ་པ་ཞིག་བྱང་བས་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་ཐམས་ཅད་རྒྱལ་བས་གསུངས་པ་ཅིས་མིན་ཏེ་ཡིན་ཞེས་པའོ། །

ངག་གང་འོད་སྤང་ཆེན་པོ་ལ། སྲོགས་པས་གཏིང་དཔོགས་མ་གྱུར་པ། དེ་ནི་ཁྱོད་ཀྱིས་མ་རྟོགས་པས། གཟུང་བྱ་མིན་པར་སུ་ཞིག་བྱེད། ཅེས་འོད་སྤང་ཆེན་པོ་ལ་སྲོགས་པས་བྱན་མོང་སྤང་ངོར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཏིང་དཔོགས་པར་མ་གྱུར་ནའང་། དེ་ནི་ཁྱོད་ཀྱིས་མ་ཤེས་པས་བྱང་བར་བྱ་བ་མིན་ཞེས་ཤེས་ལྡན་སུ་ཞིག་གིས་བྱེད་པར་རྒྱས། ཞེས་པ་འདི་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཤོ་ལོ་ཀ་གསུམ་པོ་དེ་སྐབས་མ་འབྲེལ་བ་དང་། འོད་སྤང་ཆེན་པོ་ལ་སྒྲོད་པ་སྲོགས་ཡོད་པས་ཞི་བ་ལྡེང་གསུང་མིན་པར་བཤད། སྐབས་མ་འབྲེལ་བ་འདྲར་སྤང་ཡང་། ཐེག་ཆེན་བཀའ་སྐྱབ་ཀྱི་མཐུག་དེར་མཐུད་ནས་བརྟུག་ན་འགྲིག་པར་མངོན།

མྱོངས་པས་སྤྱག་བསྐལ་ཅན་དོན་དུ། ཆགས་དང་འཛིགས་མཐའ་ལས་གྲོལ་བ། འཁོར་བར་གནས་པ་འགྲུབ་འགྱུར་བ། འདི་ནི་སྟོང་ཉིད་འབྲས་བུ་ཡིན། ཞེས་མྱོངས་པའི་གཞན་དབང་དུ་སོང་བའི་འབྲས་བུ་སྤྱག་བསྐལ་བ་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་ཆགས་པ་སྟེ་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་འཁོར་བར་འཁོར་བར་མི་བྱེད་པ་དང་དེ་བཞིན་དུ་འཛིགས་མཐའ་ཞེས་ཆད་པ་མུང་འདས་ཀྱི་མཐའ་ལའང་མི་རྣུང་བ་དང་། རྣམ་མཁའ་ཇི་སྲིད་ཀྱི་བར་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་འབད་མེད་སྤྱན་གྱུབ་དུ་འབྱུང་བ་དེ་གང་གི་དབང་གིས་བྱུང་ངམ་ཞེ་ན། འདི་ནི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཞེས་སྤར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བུ་དེ་གཉིས་བྱང་འབྲེལ་དུ་ཉམས་སུ་བཞེས་པ་ལས། ཤེས་པས་སྲིད་ལ་མི་གནས་ཤིང་། རྟོག་རྗེས་ཞི་ལ་མི་གནས་དང་། ཞེས་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས་གསུངས་པ་ལྟར། ཐབས་ཤེས་གཉིས་པོ་དེ་སེང་སྲིད་རྣམ་མཁའ་མ་ཟད་བར་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཁོར་ནར་གཞིལ་བ་དེ་ཡོང་བ་ཡིན།

སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དེ་ཡང་དབང་ནོན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་སྒྲིང་ཉིད་བསྐྱོམས་པའི་འབྲས་བུ་
 ལྟ་བུར་གྱུར་པས་ན་དེ་ལྟར་བཤད་དམ་སྟེ། དེ་ལྟར་སྒྲིང་པ་ཉིད་ཕྱོགས་ལ། རྒྱུན་འབྲེན་པ་ནི་
 འཐད་མ་ཡིན། དེས་ན་ཐེ་ཆོམ་མི་བ་པར། སྒྲིང་པ་ཉིད་ནི་བསྐྱོམ་པར་བྱ། ཉོན་མོངས་ཤེས་
 བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཡི། རྒྱུན་པའི་གཉེན་པོ་སྒྲིང་པ་ཉིད། ལྟར་དུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་འདོད་པས། དེ་
 བེ་རི་ལྟར་སྒྲིམ་མི་བྱེད། ཅིས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་གཉེན་པོ་སྒྲིང་པ་ཉིད་ལྟར་
 དུ་སངས་ཀྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་སྟེར་བར་བྱེད་པ་དེ་རི་ལྟར་མི་བསྐྱོམ་སྟེ་སྐྱོམ་པར་རིགས་སོ། །

དངོས་གང་སྤྲུག་བསྐྱེད་སྤྱད་པ། ཏེ་ལ་སྤྲུག་པ་སྤྱེ་འགྱུར་ན། རྩོང་ཉིད་སྤྲུག་བསྐྱེད་
 བེ་སྤྱད་པ། ཏེ་ལ་འཛིགས་པ་ཇི་ལྟར་སྤྱེ། ཞེས་དངོས་པོ་གང་སྤྲུག་བསྐྱེད་སྤྱད་བདེན་གྱིས་
 ཏུ་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་གྱིས་ཆགས་སྤང་གི་གཞི་ལྟ་བུ་བྱས་ནས་རང་སྤྱུད་ཐུན་གྱི་གང་ཟག་འཕྲང་
 བར་སྤྱད་པ་ཡིན་པས་དེ་ལ་སྤྲུག་པར་འགྱུར་རིགས་མོད། བདེན་འཛིན་དེའི་དངོས་ཀྱི་གཉེན་པོ་སྤྱད་
 མཁན་རྩོང་པ་ཉིད་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཞེས་སྤྱད་དེ་ལ་འཛིགས་པ་ཇི་ལྟར་སྤྱེ་སྤྱེ་སྤྱེ་མི་རུང་ཞེས་པའོ། །

གལ་ཏེ་བདག་འགའ་ཡོད་ན་ནི། ཅི་ཡང་རུང་ལ་འཛིགས་འགྱུར་ན། །བདག་ཉིད་འགའ་
ཡང་ཡོད་མིན་པས། །འཛིགས་པར་འགྱུར་བ་སུ་ཞིག་ཡིན། །ཞེས་གལ་ཏེ་རང་དབང་དུ་གྱུབ་
པའི་བདག་འགའ་ཞིག་ཡོད་ན། དེ་ལྟར་འཛིན་པ་ལ་ཆགས་སྒྲུང་དང་འཛིགས་སྒྲག་མོགས་འབྱུང་
བས། དཔེར་ན། ང་ཚོ་ཐ་མལ་པས་འཛིགས་སྒྲག་སྒྲེ་དུས་ང་གང་དག་ང་ཅི་དག་བསམ་པའི་བདག་
ལ་ཆགས་པ་ལྟ་བུ་འབྱུང་མོད། འོན་ཀྱང་བདག་ཉིད་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན་སུ་ཞིག་འཛིགས་
པ་པོར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་རོ། །འདི་ཡན་ཆད་དབུ་མའི་གཞུང་ནས་གསུངས་པའི་སྟོང་
ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་གཏན་ལ་འབེབས་ཚུ་ལ་ཟབ་ཤོས་ཡིན་པ་དེ་དག་བཞུན་ནས། དངོས་སྒྲུབ་བས་ཆོས་ཀྱི་
བདག་མེད་འདོད་ཀྱི་ཡོད་ནའང་། དེ་ནི་སྤྱི་རྒྱུ་རྒྱུ་སྟོང་པ་དེ་ཙམ་མམ་གཟུགས་གཟུགས་

འདིན་ཏོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཅིག་སྟེ། དེ་
 ཙམ་ཞིག་གིས་ཐ་སྟད་དུ་ཡང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་ལྟ་མོའི་ངེས་པ་འདྲེན་
 མེ་བྱུབ་པས་ན། སེམས་ཙམ་པ་སོགས་ཀྱི་འདོད་ཚུལ་དེ་བཀག་། ཉན་རང་ལ་སོགས་པའི་ཐེག་
 པ་གང་འདྲ་ཞིག་གི་ལམ་བཟོད་པ་ལའང་། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་མེད་ན་མི་འོང་བས། སྟོང་ཉིད་
 ཏོགས་པའི་ལྟ་བ་དེ་མི་འདྲ་བ་ཡིན་ཞེས་བསྟུབས། དངོས་གཞི་སྟོང་པ་ཉིད་བསྟོམ་པ་ལ། དབུ་
 མ་འདུག་པ་ལས། བདག་མེད་འདི་ནི་འགྲོ་བ་རྣམས་གྲོལ་ཕྱིར། ཆོས་དང་གང་ཟག་དབྱེ་བས་
 རྣམ་གཉིས་གསུངས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱད་གཞིའི་གནད་ཀྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་།
 ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་གཉིས་སུ་བཤད་པ་ལས་སྟོང་ཉིད་ལ་ཕྱ་རགས་མེད།

བྱད་གཞིའི་གནད་ཀྱིས་ངེས་སྟབས་ལྡན་པས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྟོན་ལ་བཤད། དེ་
 ལ་བྱད་གཞི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཅེས་པའི་མེད་རྒྱུའི་བདག་དེའི་རྣམ་པ་སྟོ་ལ་ཡག་པོ་ཞིག་མ་ཤར་
 ན་དེ་མེད་པར་ལུང་དང་རིགས་པས་བཀག་ཀྱང་དེ་མེད་པའི་ངེས་པ་འདྲེན་ལུགས་རྣམ་དག་ཅིག་
 མི་འོང་བས། སྟོན་ལ་མེད་རྒྱུའི་བདག་དེའི་རྣམ་པ་སྟོ་ལ་ཡག་པོ་ཤར་དགོས་པས། དེ་ལ་རྒྱལ་
 མཚོག་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་དྲིས་ལན་ཞིག་གི་ནང་གསུངས་པ་འདི་སྟོ་ལ་འཆར་བདེ་པོ་འདུག་
 གཉིད་ཀྱིས་ཚུལ་པའི་ཤེས་ངོར་ཆེ་ལམ་ཡོལ། །སྟུ་མས་བསྟུང་པའི་དྲ་དང་མྱང་པོ་སོགས། །སྤང་
 བ་ཙམ་ལས་གཞི་དེར་དོན་གྱི་ཆོས། །འགའ་ཡང་མེད་པ་སྟོ་ཡིས་བཏགས་པ་ཙམ། ཞེས་གཉིད་
 ཀྱིས་ཚུལ་པའི་ཤེས་པའི་ངོ་ལ་ཆེ་ལམ་གྱི་རི་ར་བ་ཁང་བྱིམ་ལ་སོགས་པ་སྟོའི་ངོར་སྤང་བ་ཤར་བ་
 ཙམ་ལས་མེད་ཅིང་། དེ་བཞིན་དུ་སྟུ་མ་མཁན་གྱིས་སྟུལ་པའི་སྟུ་མའི་སྤང་བ་སྟུ་ཆོགས་ཤིག་ཤར་
 ནའང་དོན་སྟོང་ནས་གྲུབ་པའི་དངོས་པོ་ཞིག་མེད། ཡང་། དེ་བཞིན་བདག་གཞན་འཁོར་བ་མུང་
 འདས་སོགས། ཆོས་ཀྱན་སྟོ་དང་མིང་གི་ཐ་སྟད་ཀྱིས། །བཏགས་པ་ཙམ་ལས་གདགས་གཞི་

ནམས་ཀྱི་སྤྲེང་། །རང་གིས་ཡོད་པ་འགའ་ཡང་མ་མཆིས་སོ། །ཞེས་དེ་བཞིན་དུ་དོན་ལ་སྦྱར་ན་
 བདག་དང་གཞན་འཁོར་བ་དང་མྱུང་འདས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒོ་དང་མིང་གི་ཐ་སྙད་
 ཀྱི་དབང་གིས་ཡོད་ཅམ་ཞིག་མ་གཏོགས་གདགས་གཞི་ནམས་ཀྱི་སྤྲེང་དུ་རང་དབང་གི་སྒོ་ནས་ཡོད་
 པ་ཞིག་ཅུང་ཟད་ཅམ་ཡང་མེད། དེ་ལྟ་ན་ཡང་མ་རིག་གཉིད་འབྱུག་གིས། །སྤྱགས་པའི་སོ་སོའི་
 སྒྱེ་པོའི་ཆོགས་དུག་ངོར། །གང་སྤང་གཞི་དེར་དོན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཞིག །འཆར་ཚུལ་རང་རེའི་
 སྒོ་ངན་འདི་ལ་ལྟོས། །ཞེས་དོན་གྱི་གནས་ཚུལ་དེ་ལྟ་ན་འང་། སྤང་ཚུལ་ལ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་
 མ་རིག་པར་གོམས་པའི་ཀྱན་གྱིས་ང་ཆོའི་ཆོགས་དུག་གི་ཤེས་ངོར་ཡུལ་བཟང་ངན་ཅི་དང་ཅི་འདྲ་
 ཞིག་སྤང་བ་དེ་དང་དེའི་ཆོ་ཡུལ་ཅན་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་ཡོད་པ་ཞིག་གཏན་ནས་མི་འཆར་བར།
 བཟང་ངན་གྱི་ཆོས་དེ་དང་དེའི་གདགས་གཞིའི་ངོས་ནས་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་རང་རེའི་སྒོ་ལ་གར་
 ཀྱི་འདུག་པ་ནི། དེ་ལྟར་འབྱུལ་པའི་སྒོ་ལ་སྤང་བ་ཡི། །ང་སོགས་གདོད་ནས་གྲུབ་པའི་སྤོད་ལྷགས་
 འདི། །དགག་བྱ་སྤྲོ་མོ་ཡིན་པས་སྒོ་ཡི་ངོར། །ལྷག་མ་མེད་པར་ཁེགས་པ་ཤིན་ཏུ་གཅེས། །ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར་བཟང་དང་ངན་གྱི་སྤང་བ་ཅི་སྤང་ཡང་སྤང་དུས་སུ་ཡུལ་དེ་དང་དེའི་ངོས་ནས་
 གྲུབ་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་གར་བ་དང་། དེ་འདྲའི་གར་ཚུལ་དེ་སྒོ་ལ་འཆར་བཅུག་ནས། ཆོས་ནམས་
 ཀྱི་ཡོད་ཚུལ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡོད་དམ། ཡུལ་སྤྲེང་ནས་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ཆོས་དེ་དང་དེ་ཞེས་
 མཛུ་བ་མོ་འདྲུགས་སའི་གདགས་གཞི་དེའི་གསེབ་ནས་མཆན་གཞིར་བཟུང་བ་ཀྱི་ཞིག་འདུག་གམ་
 མི་འདུག །གཟུགས་ཅན་ལྟ་བུར་གཞིར་བཞག་ན་དེའི་དབྱིབས་དང་། །ཁ་དོག་དང་། །ཕྱོགས་
 ཀྱི་ཆ་སོགས་དེའི་མཆན་གཞིར་རུང་ངམ་མི་རུང་ཞེས་དཔྱད་པ་ན། གཅིག་ཀྱང་རྟོག་ཀྱི་མེད་པ་
 དང་། བདག་གི་སྤང་པོའི་ཆ་གས་གང་འདྲ་ཞིག་ལ་བསམ་ན་འང་། གང་ཟག་གི་མཆན་གཞིར་
 འཛོག་ཀྱི་ཅུང་ཟད་ཅམ་ཡང་མི་རྟོག་པས། བཏགས་དོན་བཙལ་ན་མི་རྟོག་པའི་ཚུལ་ལ་དཔྱད་ན་

ངེས་པ་ཐོབ་ལུས། བཙལ་ན་མི་རྟེན་ནའང་། གློ་ལ་ཤར་ཚུལ་ལ་ཡུལ་སྟེང་ནས་གཞན་ལ་རག་
མ་ལས་པའི་ཡོད་པ་ཞིག་ཤར་ཡོང་གི་ཡོད། ཕན་གནོད་འབྲེལ་གྱི་ཡོད་པས་ན་ཡོད་པར་ཐག་
ཚོད། ཡོད་ལུགས་དེ་གང་འདྲ་ཞིག་རེད་ཅེས་དབྱེད་པ་ན། ཡུལ་སྟེང་ནས་ཡོད་པའི་ཁྲུངས་
སྐྱེལ་མ་བྱུང་པར་ཡུལ་ཅན་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་ཡོད་པ་དང་ཉོག་པའི་དབང་གིས་ཡོད་པ་དེ་
འོས་མེད་ཀྱིས་སྐྱབ་པ་ཡིན།

དེས་ན་ཡུལ་ཅན་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་ཡོད་པའམ། གློས་ཕར་བཏགས་པའི་དབང་གིས་
ཡོད་པ་ཡིན་པའི་གོ་བ་ཞིག་ཆགས་ན། དེའི་རྗེས་སུ་གཞི་ནས་གློ་ལ་གང་འདྲ་ཞིག་སྣང་གི་འདུག་
ཅེས་སྒྲུབ་བསམ་མཁོ་བཏང་། བསམ་མཁོ་ཕར་ཚུར་ཁ་སྐྱོས་ཀྱིན་དེ་གཉིས་སྐྱེལ་ཏེ་བསམ་མཁོ་བཏང་ན།
ནམ་ཞིག་ལ་ཡུལ་སྟེང་ནས་ཡོད་པའི་འཆར་ཚུལ་དགག་བྱའི་སྣང་བ་གསལ་པོ་ངོ་འཕྲོད་པ་ཞིག་ཡོང་
གི་མེད་དམ། དེ་ལྟར་བྱུང་མཆོམས་རིགས་པས་གནོད་པ་བཏུན་ཏེ། ཇི་ལྟར་སྣང་བ་ལྟར་དུ་བདེན་
ན། གཅིག་དུ་བྲལ་ལམ། མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་འགོག་སོགས་ཀྱི་རིགས་པའི་གནོད་པ་གང་འདྲ་ཞིག་
འཕངས་ནའང་འཕེན་རྒྱ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན། གང་ལྟར་ང་རང་ཆོའི་གློ་ལ་ཆོས་ཅི་དང་ཅི་སྣང་ནའང་
ཐམས་ཅད་ཡུལ་སྟེང་ནས་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་སྣང་བ་དང་། དེ་དང་དེ་ཞེས་མཇུག་མོ་འཇུགས་ས་
ཡོད་པ་ཞིག་དང་། མི་དེ་འདི་ལ་འདུག་ཅེས་བཤད་དུས། ང་ཆོས་མཇུག་མོ་འཇུགས་ས་དེ་གའི་
ངོས་ནས་གཞན་གང་ལའང་རག་ལས་མི་དགོས་པར། རང་དབང་གི་སྒྲོ་ནས་གྲུབ་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་
ཤར་གྱི་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་རང་དབང་གི་སྒྲོ་ནས་གྲུབ་པ་དེ་ལ་རིགས་པའི་དགག་བྱ་ཟེར་བ་རེད། བདག་
མེད་ཅེས་པའི་མེད་རྒྱུའི་བདག་དེ་ཡང་དེ་ལ་ཟེར། རང་བཞིན་དང་རང་དབང་བ་བདེན་པ་ཟེར་
བ་རེད། དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་མེད་པས། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་མེད་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་མ་
གྲུབ་པ། ངོ་ཕོ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པ། རང་དབང་གིས་མེད་པ། བདག་མེད་པ་ཞེས་བཤད་པ་རེད།

དབུ་མ་རིན་ཆེན་སྤྱང་བའི་ནང་སྐྱེས་བྱ་ཞེས་ལས་གསོག་མཁན་དང་འབྲས་བྱ་སྤྱང་མཁན།
འཁོར་འདས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱེད་པ་པོའི་ལུས་སེམས་གཉིས་ཀྱི་སྤྱང་ནས་ངོ་སྤྲོད་པའི་གཞིའི་བདག་
གམ། སྐྱེས་བྱ་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད་ཐག་ཆོད་ཡིན་མོད། དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱེས་བྱ་དེ་མ་བཟགས་མ་དཔུང་
པར་སྤང་ཙམ་དེས་མ་ཆོམས་པར། ངའམ་སྐྱེས་བྱ་དེ་རི་ལྟར་འདུག་སྐྱེས་བྱ་དཔུང་དུས་སྐྱེས་བྱ་
གང་ལ་བརྟེན་ནས་བཟགས་པའི་ཕྱང་ཁམས་སྐྱེ་མཆོད་འབྱུང་བཞི་འདུས་པའི་སྤྱང་ནས་བཟགས་
པ་ཞིག་ཡིན། དེས་ན་ས་ཁམས་ཀྱི་འབྱུང་བའི་ནང་ནས་སྐྱེས་བྱ་སྤྱི་དུ་འདུག་གམ། རྒྱ་ཁམས་
ཀྱི་ནང་ན་འདུག་གམ་ཞེས་དཔུང་དུས་འབྱུང་བ་ས་ཡང་སྐྱེས་བྱའི་མཆོན་གཞིར་མི་རུང་། འབྱུང་
བ་རྒྱ་ཡང་མི་རུང་བས། སྐྱེས་བྱ་ས་མིན་རྒྱ་མ་ཡིན། ཁེ་མིན་རྒྱུང་མིན་ནམ་མཁའ་མིན། རྣམ་
ཤེས་མ་ཡིན་ཀྱང་མིན་ན། ཞེས་ས་ནས་ནམ་མཁའི་བར་རེ་རེ་བཞིན་སྐྱེས་བྱའི་མཆོན་གཞིར་འཛིན་
རྒྱ་རུང་ཟད་ཙམ་ཡང་མེད། དེ་ལས་གཞན་ནའང་སྐྱེས་བྱ་གང་། ཞེས་ཕྱང་པོ་ལྟ་བུ་དེ་ལས་གཞན་
དུ་རོ་བོ་ཐ་དད་པའི་བདག་ཀྱང་མེད། དེ་ལྟར་ཡོད་ན་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་བས་ངའི་ཕྱང་པོ་ཞེས་བཞོད་
མི་ཤེས། ཕྱང་པོ་ལྟའི་ཆ་ཤས་རེ་རེ་བ་དང་། ཡང་ན། དེའི་ཆ་ཤས་ཀྱི་ཆོགས་པ། དེ་སོ་སོའི་བྱན་
མོང་གི་རྒྱ་ཕྱིའི་རྒྱན་དང་བྱེ་བྲག་སོ་སོའི་རྒྱན་གང་ནས་ཀྱང་བདག་དེའི་མཆོན་གཞིར་བཟུང་རྒྱ་རུང་
ཟད་ཀྱང་མེད། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྟན་འབྱེད་ལྟ་བུས་ཁོ་བོ་ཅག་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་བདག་གི་སྐྱེ་
དངོས་སུ་འདོགས་ཏེ་ཞེས་གསུངས་ནའང་། རིགས་པས་དཔུང་དུས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་བདག་གི་ཐ་
སྟན་སྐྱུར་ན། སེམས་ཀྱི་སེམས་དང་བདག་གི་བདག་ཅེས་པ་ལྟ་བུར་འགྱུར་བས་མི་བདེ་བ་ཡོད།

བདག་དབང་སྐྱུར་བྱེད་དང་། སེམས་དབང་བསྐྱུར་བྱ་ཞེས་དབང་སྐྱུར་བྱེད་ཀྱི་བདག་དང་།
དབང་བསྐྱུར་བྱ་སེམས་གཉིས་བྱ་བྱེད་གཅིག་དུ་ཐལ་བའི་སྦྱོན་ཡོད་པས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་གསེབ་ནས་
བདག་གི་མཆོན་གཞིར་འཛིན་དགོས་ནའང་རིགས་པས་གནོད་པ་འབབ་པས། འབྱུང་བ་བཞི་དང་།

ནམ་མཁའ་ནི་བྱ་ག་ནམ་མཁའ་དང་། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ་སྟེ། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གསེབ་ནས་
 གྲང་བདག་གི་མཆན་གཞིར་འཛོག་རྒྱ་ཅུང་ཟད་ཅམ་ཡང་མི་རྟོག་། འདས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་
 གྲང་མ་གཟིགས། ད་ལྟ་རང་གིས་གྲང་མི་རྟོག་། མ་འོངས་པ་ལའང་རྟོག་དུ་མེད་ཅིང་། བདག་
 ཡོད་ནི་ཡོད། ཡོད་ས་དེའང་ཕུང་པོའི་སྟེང་དུ་མ་གཏོགས་གཞན་གང་ན་ཡོད། ཕུང་པོ་ལྔའི་སྟེང་
 རྣམ་བཅའ་ན་གཅིག་གྲང་མཆན་གཞིར་བཟུང་རྒྱ་མེད་པ་ཡིན་པས། བདག་དེ་ནི་ཕུང་པོ་ལྔ་ལ་བརྟེན་
 རྣམ་ཏོག་པས་བཏགས་པ་ཅམ་ཞིག་མ་གཏོགས་མེད་ནའང་། རྫོ་ལ་འཆར་བའི་ཆེ་ཕུང་པོ་ལྔ་ལ་
 བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཅམ་ཞིག་མི་འཆར་བར། དོན་སྟོང་ནས་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་སྣང་གི་ཡོད་པ་ཇི་
 ལྟར་སྣང་བ་ལྟར་དུ་བདེན་ན། རེ་རེ་བཞིན་ར་སྟོན་བཏང་སྟེ། སོ་དང་སྐྱ་སེན་བདག་མ་ཡིན། །བདག་
 ནི་རུས་པ་ཁྲག་མ་ཡིན། །སྐབས་མིན་བད་ཀན་མ་ཡིན་ཏེ། །ཁུ་སེར་དང་ནི་ནག་གྲང་མིན། །བདག་
 ནི་ཞག་དང་རྩལ་མིན་ཏེ། །སྟོ་མཆིན་དག་གྲང་བདག་མ་ཡིན། །ནང་ཁྲོ་ལ་གཞན་ཡང་བདག་
 མིན་ཏེ། །བདག་ནི་སྤྱི་ས་གཅིན་མ་ཡིན། །ཤ་དང་པགས་པ་བདག་མིན་ཏེ། །དྲོད་དང་རྩྱང་
 ཡང་བདག་མ་ཡིན། །བྱ་ག་བདག་མིན་ནམ་ཀུན་ཏུ། །རྣམ་ཤེས་དུག་གྲང་བདག་མ་ཡིན། །ཞེས་
 ལུས་ཀྱི་ཆ་ཤས་རེ་རེ་ནས་དང་། འབྱུང་བ་དང་། བྱ་ག་ནམ་མཁའ་དང་། མིག་གི་རྣམ་ཤེས་
 རྣམ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་བར་གྱི་རྣམ་ཤེས་དུག་སོགས་ཀྱི་ཆ་གང་ནས་གྲང་བདག་གི་མཆན་གཞིར་
 འཛོག་རྒྱ་ཅུང་ཟད་གྲང་མེད་པས། བདེ་སྤྱག་སྟོང་མཁན་གྱི་བདག་ཅེས་རང་དབང་གི་ཚུ་ལ་དུ་ཡོད་
 ཡོད་འདྲ་བ་ཞིག་རྫོ་ལ་ཤར་བའི་བདག་དེ་འདྲ་ཞིག་རྩ་བ་ནས་མི་འདུག་ཅེས་མེད་པའི་སྤྱོགས་ལ་ངེས་
 ཤེས་འདྲེན་དགོས།

དེ་ནས་མུ་སྟེགས་པའི་ལུགས་ཀྱི་བདག་དེ་རྣམས་བཀག་པ་འདི་ཕྱན་ཕྱེའི་གོ་ཁག་པོ་འདུག །མུ་
 སྟེགས་གངས་ཅན་པ་དང་། གཅེར་བུ་པ་དང་། རིག་བྱེད་པ་དང་། ཏོག་གེ་སྟེ་ལྔ་སོགས་མུ་

སྒྲེགས་པའི་གྲུབ་མཐའ་འདྲ་མིན་འགའ་ཤས་ཡོད་པ་དེང་སང་ཆ་ཆང་ཡོད་མེད་མི་ཤེས། དེའི་
ནང་ནས་བདག་འདོད་ཚུལ་གཙོ་ཆེ་བ་གངས་ཅན་པས་བདག་ཤེས་རིག་གི་སྒྲེས་བྲུ་འདོད་པ་དང་།
བྱེ་བྲག་པས་བདག་བེམ་པོར་འདོད་པ་གཉིས་པོ་དེ་འགོག་ན་གཞན་ཆང་མ་ཕྱོགས་དེ་གཉིས་པོ་གང་
རུང་དུ་མི་འདུ་བ་མེད་པས། འདིར་ཐོག་མར་གངས་ཅན་པས་འདོད་པའི་བདག་དགག་པ་ནི། གལ་
ཏེ་སྒྲུ་ཡི་ཤེས་ཏྲག་ན། ཐམས་ཅད་ཆོ་ན་སྒྲུ་འཛོན་འགྱུར། ཤེས་བྲུ་མེད་ན་ཅི་རིགས་ནས། གང་
གིས་ཤེས་པ་ཞེས་ཇོད་བྱེད། ཅིས་གལ་ཏེ་སྒྲུ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་དེ་ཅམ་ལྷ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་
ཤེས་རིག་གི་སྒྲེས་བྲུ་ཏྲག་པ་དང་། གཅིག་བྲུ་ཡིན་པ། འགྱུར་བ་མེད་པར་ཏྲག་དུ་གནས་པ་ཞིག་
ཡིན་ན་ནི། སྒྲུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོ་ན་སྒྲུ་འཛོན་དགོས་ཏེ། ཡུལ་ཤེས་
བྲུ་མེད་ན། ཅི་ཞིག་རིག་ནས་ཡུལ་གང་གི་ཡུལ་ཅན་ཤེས་པ་ཞེས་པར་ཇོད་པར་བྱེད་དེ་བཇོད་པར་
མི་རིགས་པའི་ཕྱིར།

གལ་ཏེ་ཤེས་མེད་ཤེས་ཡིན་ན། ཤིང་ཡང་ཤེས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར། དེས་ན་ཤེས་
བྲུ་ཉིར་གནས་པ། མེད་པར་ཤེས་པ་མེད་ཅེས་ངེས། ཞིས་གལ་ཏེ་སྒྲུ་འཛོན་པའི་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་
སྒྲུ་འགགས་ནའང་། སྒྲུ་འཛོན་པའི་ཤེས་པར་འཐད་ན། ཡུལ་གང་ཤེས་པ་མེད་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་
ཡིན་ན། ཤིང་ཡང་ཤེས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། དེས་ན་ཤེས་བྲུ་སྒྲུ་ལྟ་བུ་ཤེས་པར་བྱ་བྱ་ཉི་
བར་མི་གནས་བཞིན་དུ་སྒྲུ་འཛོན་ཤེས་པ་མེད་ཅེས་ངེས་ཏེ། དེ་མེད་ན་ཤེས་པར་འཛོག་བྱེད་མེད་
པས། སྒྲེས་བྲུས་སྒྲུ་མི་འཛོན་པའི་དུས་མེད་པར་ཁས་སྐྱེད་དགོས་སོ། །

དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་གཟུགས་ཤེས་ན། དེ་ཆོ་ཐོས་པའང་ཅི་སྒྲེ་མིན། གལ་ཏེ་སྒྲུ་མི་ཉི་ཕྱིར་ན། དེས་
ན་དེ་ཡི་ཤེས་པའང་མེད། ཅིས་སྒྲུ་ཤེས་སྒྲུ་ཡི་བྱུང་པར་དུ་བྲས་པ་ཡིན་པས་སྒྲུ་མེད་ན་སྒྲུ་ཤེས་སུ་འཛོག་
པ་མེད་ནའང་། སྒྲེས་བྲུས་སྒྲུ་མི་འཛོན་པའི་དུས་མེད་པར་ཁས་སྐྱེད་སྐྱེས་བྲུ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲུ་མེད་

པར་གཟུགས་ཤེས་པའི་ཆོ་ནའང་། སྐྱ་འཛོན་པའི་ཤེས་པ་འང་ཡོད་དགོས། གལ་ཏེ་གཟུགས་ཤེས་
པའི་ཆོ་སྐྱ་མི་ཉེ་བའི་སྤྱིར་སྐྱ་ཡི་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་སྐྱ་ཤེས་མི་འོང་བས། སྐྱ་ཤེས་ཏྲག་པའི་རང་
བཞིན་ལས་ཉམས་སོ། །སྐྱ་ཤེས་ཡོད་མེད་ཀྱི་གནས་སྐབས་གཉིས་ཡོད་ན་སྐྱེས་བྱ་ཏྲག་བྱུང་ཡོད་
པ་ལས་ཉམས་འགོ་བས། ཁས་སྒངས་ན་མི་རུང་ཞེས་གཞིད་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

སྐྱ་འཛོན་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ། །དེ་གཟུགས་འཛོན་པ་ཇི་ལྟར་འགྱུར། །གཅིག་ནི་པ་
དང་བྱུ་ཉིད་དུ། །བཏྲགས་ཡིན་ཡང་དག་ཉིད་དུ་མིན། །ཞེས་གཞན་ཡང་། སྐྱ་འཛོན་པའི་ཤེས་
པའི་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ་དེ་གཟུགས་འཛོན་པའི་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་དང་རྣམ་པ་འགལ་བས་
རང་བཞིན་གཅིག་དུ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྣམ་འགྱུར་དང་རང་བཞིན་ལ་སྟོས་ནས་བདག་ཤེས་
རིག་གི་སྐྱེས་བྱ་གཅིག་གཟུགས་འཛོན་པའི་ཆོ་སྐྱ་ཡི་རྣམ་འགྱུར་མེད་ནའང་སྤྱིར་རང་བཞིན་ཡོད་
པས་གཟུགས་འཛོན་པའི་ཆོ་ནའང་སྤྱིར་ཡུལ་ཅན་དུ་འཛོག་པར་སྐྱོན་མེད་དེ། དཔེར་ན། གང་
ཟག་གཅིག་སྟོས་ས་སོ་སོ་ལ་སྟོས་ནས་པ་དང་བྱར་འཛོག་པ་བཞིན་ཟེར་ན། དེ་ལྟར་བཞག་པ་དེ་
སྟོས་བཏྲགས་ཅམ་དང་གཤམ་པའི་སྟོ་ནས་བཞག་པ་ཡིན་གྱི་ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལའང་དེ་ནི་ཡང་དག་
པའི་སྟོ་ནས་དེ་ལྟར་བཞག་པ་མིན་པས་སོ་ཞེས་སྐྱོན་སྤོང་ངོ་། །

འདི་ལྟར་སྟོང་སྟོང་སྟོང་སྟོང་ལྟར་འདྲ་བའི་། ལུན་པ་བྱ་མིན་པ་ཡང་མིན། །དེ་ནི་སྐྱ་འཛོན་དང་
ལུན་པའི། །རང་བཞིན་དུ་ནི་མཐོང་མ་ཡིན། །ཞེས་སྟོང་སྟོང་སྟོང་སྟོང་ཟེར་བ་བདེ་བ་དང་། ལུ་ཟེར་བ་
སྤྱུག་བསྐྱེད། ལུན་པ་ཟེར་བ་གཏི་སྤྱུག་ཡིན་པས། ལུ་ལ་ལུན་སྟོང་སྟོང་སྟོང་སྟོང་གི་ཡོན་ཏན་གསུམ་ཆ་མཉམ་
པ་དེ་གཙོ་བོ་དང་། རང་བཞིན་དང་། དོན་དམ་བདེན་པར་འདོད་ཅིང་། བ་བྱའི་གནས་སྐབས་སོ་
སོའི་རང་བཞིན་དོན་དམ་བདེན་པ་སྟེ་མཐོང་བའི་ལམ་དུ་ནམ་ཡང་མེད་པ་དང་། མཐོང་བའི་ལམ་
དུ་ཡོད་པ་དེ་སྐྱེ་མ་ལྟར་བྱར་བརྟན་པར་འདོད་པས། མཐོང་བའི་ལམ་དུ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་གསུམ་ཆ་

མཉམ་པའི་གཙོ་བོ་ལམ་རང་བཞིན་དོན་དམ་བདེན་པར་ཁས་སྒྲངས་པས་བྱ་ཡི་རང་བཞིན་དེ་ཡི་རང་བཞིན་མེན་ཞིང་། ཡི་རང་བཞིན་དེ་བྱ་ཡི་རང་བཞིན་མེན། བྱའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་བྱ་མེན་པ་དང་། ཡི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་ཡི་མེན་ནོ། །གཟུགས་འཛིན་པའི་རང་བཞིན་དེ་སྐྱེ་འཛིན་པའི་རང་བཞིན་དྲུ་ཡོད་ན། ཚད་མས་དམིགས་དགོས་པ་ལ་མ་དམིགས་པའི་སྤྱིར།

གར་མཁན་ལྟ་བུར་ཚུལ་གཞན་གྱིས། ཉིད་མཐོང་ན་དེ་རྟག་མིན། གལ་ཏེ་ཚུལ་
གཞན་དེ་ཉིད་ན། གཅིག་ཉིད་དེ་མི་སྟོན་མེད་གཅིག་ ཅེས་གར་མཁན་ལྟ་བུ་གཅིག་ཉིད་རང་
བཞིན་གཅིག་ཚུལ་ལམ་རྣམ་པ་མང་པོར་འཕྲོ་འཕྲོ་བཞིག་ཡིན་ན་དེ་རྟག་པར་འདོད་པ་མི་འཐད་པར་
འགྱུར་ཏེ། གལ་ཏེ་ཚུལ་གཞན་དང་གཞན་ཏུ་འགྱུར་ཁིང་གནས་སྐབས་སྔ་མ་བཏང་ནས་གནས་
སྐབས་སྟེ་མ་གསར་པ་བྱུང་སྟེ་རྣམ་པ་འགྱུར་ཁིང་ད་དུང་བདེན་པའི་རང་བཞིན་འགྱུར་མེད་གཅིག་
ཏུ་ཡོད་པར་འདོད་ན་མི་སྟོན་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་པས། དེ་ལྟར་མི་འོང་ངོ་། །

གལ་ཏེ་ཚུ་ལ་གཞན་བདེན་མིན་ན། རེ་ཡི་རང་གི་རང་བཞིན་སྒྲོས། ཤེས་ཉིད་ཅེ་ན་དེ་
ལྟ་ན། སྒྲིས་ཀྱན་གཅིག་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར། ཞེས་གལ་ཏེ་ཚུ་ལ་གཞན་དུ་སྒྲུང་བ་ལྟར་དུ་བདེན་
པ་མིན་ན་འང་། རང་བཞིན་གཅིག་དུ་བདེན་པ་ཡིན་ཞེ་ན། རེ་ཡི་རང་གི་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ་
སྒྲོས་ཤིག ཤེས་པ་ཉིད་དུ་བདེན་པ་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། རེ་ལྟར་ན་སྒྲིས་ཀྱན་གཅིག་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་
ཏེ། རྒྱུད་ཐ་དད་པའི་སྒྲིས་བྱ་ཀྱན་ཀྱང་རང་བཞིན་དེ་འདྲ་བ་གཅིག་དུ་ཡོད་པས་སྒྲིས་ཀྱན་གཅིག་
དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་སྒྲིན་ཡོད་དོ། ཤེས་པ་པ་ཤེས་པ་མེད་དེ་དག་ཀྱང་། གཅིག་འགྱུར་གང་
སྤེར་ཡོད་ཉིད་མཚུངས། གང་ཆོ་བྱེ་བྲག་སྤྱིན་ཅི་ལོག རེ་ཆོ་འདྲ་བའི་རྟེན་གང་ཡིན། ཞེས་
སྤྲུགས་གཅིག་འདྲ་བས་ཐམས་ཅད་འདྲ་ན། ཤེས་པ་ཅན་ཤེས་རིག་དང་ཤེས་པ་མེད་བེམ་
པོ་གཙོ་བོ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཡོད་པ་ཅོམ་དུ་མཚུངས་པས་གཅིག་དུ་འགྱུར་བའི་སྒྲིན་ཡོད་

པར་ཐལ་ལོ། །གང་གི་ཆོ་གཟུགས་ཤེས་པ་དང་། སྤྱི་ཤེས་པ་སོགས་ནམ་འགྱུར་བྱེ་བྲག་མི་
འདྲ་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གམ། བརྟན་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི། དེ་ཆོ་དེ་དག་འདྲ་བའམ་མཚུངས་པའི་
ཉིན་སྤྱི་གཙོ་པོ་བདེན་པ་མི་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་མེད་པར་ཐལ། ནམ་འགྱུར་ནམས་
མི་བདེན་པ་རྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བྱེ་བྲག་པ་བདག་བཅ་པོར་འདོད་པ་དགག་པ་ལ། །སེམས་མེད་པ་ཡང་བདག་མིན་ཏེ། །སེམས་
མེད་ཉིད་ཕྱིར་བུམ་སོགས་བཞིན། །ཞེས་ཤེས་རིག་གི་ངོ་པོར་གྱུར་པའི་བདག་མེད་ནའང་། སྤྱི་ས་
བུའི་རྒྱད་དུ་གཏོགས་པའི་བཅ་པོ་ཉག་པ་ཡིན་པ། གཅིག་ཕུ་ཡིན་པ། ཐམས་ཅད་ལ་བྱལ་པ། རང་
ཉིད་ལ་སེམས་པ་མེད་པ། སེམས་པ་དང་འབྲེལ་བའི་སེམས་པ་ཅན། ལོངས་སྤྱོད་པ་པོ། བྱེད་
པ་པོ་དེ་ལྟ་བུའི་བདག་ཅིག་འདོད་ན། དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་མེད་པའི་བཅ་པོ་དེ་ལོངས་སྤྱོད་པ་པོའི་
བདག་ཏུ་མི་རུང་སྟེ། སེམས་མེད་པས་བུམ་སོགས་བཞིན་དུ་བདེ་སྤྱི་གཙོ་པོ་ལོངས་སྤྱོད་པ་པོའི་བདག་
ཏུ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར།

འོན་ཏེ་སེམས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། །ཤེས་ན་མི་ཤེས་འཇིག་པར་ཐལ། །ཞེས་ཡང་སྤྱོད་
སྟོང་ལ། བདག་རང་ཉིད་སེམས་མེད་བཅ་པོ་ཡིན་པས་མི་ཤེས་ནའང་། སེམས་དང་ལྡན་པས་
ཤེས་པ་ཡིན་ན་ནི་སེམས་པ་དེ་བདག་བཅ་པོའི་རང་བཞིན་དེ་འགྱུར་ནས་མི་ཤེས་པ་དེ་ཕྱིས་ཤེས་
པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ན་ཉག་པ་ཡིན་པ་ལས་ཉམས་ནས་འཇིག་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་བདག་
ལ་འགྱུར་མེད་ན། །སེམས་པས་དེ་ལ་ཅི་ཞིག་བྱས། །དེ་ལྟར་ཤེས་མེད་བྱ་བལ་བ། །ནམ་མཁའ་
བདག་ཏུ་བྱས་པར་འགྱུར། །ཞེས་གལ་ཏེ་བདག་དེ་གཅིག་ཕུ་བ་དང་། །བྱལ་པ། ཉག་པ་འགྱུར་བ་
མེད་པ་ཞིག་ཡིན་ན་སེམས་པས་སེམས་མེད་བཅ་པོ་དེ་ལ་ཅི་ཞིག་བྱས་ཏེ་ཡུལ་ཤེས་པ་སོགས་ཀྱི་དགོས་
པ་ཅི་ལྟར་འགྱུར་སྟེ་འགྱུར་བ་མེད་པས་སོ། །དོན་བརྟུན། དེ་ལྟར་ཤེས་རིག་གི་སྤྱི་ས་བུ་ཉག་པ་སེམས་

མེད་བཅའ་པོའི་རང་བཞིན་དུ་འདོད་པས་ནི་ཤེས་པ་མེད་ཅིང་བྱ་བ་དང་བྲལ་བ་ནམ་མཁའ་བདག་དུ་བྱས་
པ་ལྟ་བུ་ལས་མ་འདས་པས། ཕན་གཞོད་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འདི་ཡན་ཆད་ཀྱིས་བདེན་འཛིན་གྱིས་ངེ་ལྟར་ཞེན་པ་ལྟར་གྱི་ཞེན་ཡུལ་གྱི་བདག་དེ་བཞག་
ནས་མེད་པར་བསྐྱབས་ཤིང་། དེ་ནས་སྤྱི་ཤེས་པའི་གྲུབ་མཐས་ཀྱན་བཏགས་པའི་རྟག་གཅིག་
རང་དབང་བའི་བདག་འདོད་པ་དེ་བཞག་གོ། དེ་ནས་བཞག་པ་ལ་ཚྱོད་པ་སྒྲོང་བ་ལ། གལ་ཏེ་བདག་
ནི་ཡོད་མིན་ན། །ལས་འབྲས་འབྲེལ་བ་རིགས་མིན་ཏེ། །ལས་བྱས་ནས་ནི་ཞིག་པས་ན། །སྤྱི་ཡི་
ལས་སྤྱི་འགྱུར་ཞེ་ན། །ཞེས་གལ་ཏེ་བདག་ཡོད་པ་མིན་ན། །ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་མི་འཐད་
པར་འགྱུར་ཞིང་། །ལས་བསགས་པའི་དྲུས་དང་འབྲས་བྱ་སྒྲོང་བའི་དྲུས་སོ་སོ་བཞིན་པས། དཔེར་
ན། མི་ཡི་རྟེན་ལ་ལས་བསགས་ཏེ་འགོ་བ་གཞན་གྱི་རྟེན་ལ་འབྲས་བྱ་སྒྲོང་བ་ཡོད་པས་རྒྱུད་གཅིག་
པའི་རྟག་པའི་བདག་ཅིག་མ་བཞག་ན་ལུས་རྟེན་སོ་སོ་ཡིན་པས། ལུས་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་སེམས་སོ་
སོ་བཞིག་ལ་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་བཞག་དཀའ་བས་སོ། །

རྒྱ་མཚན་གཞན་ཡང་། །ལས་གསོག་དྲུས་ཀྱི་ལུས་སེམས་ཀྱི་ཚོགས་པ་དེ་ཞིག་སྒྲར་
འབྲས་བྱ་སྒྲོང་དྲུས་ལུས་སེམས་ཀྱི་ཚོགས་པ་གསར་པ་ཞིག་སྒྲེབས་པས་ཕྱིས་འབྲས་བྱ་སྒྲོང་དྲུས་
ཀྱི་ལས་དེ་སྤྱི་ཞིག་གི་ལས་རེད་དམ། ངའི་ལུགས་ལ་རྟག་པའི་བདག་ཡོད་པས་སྒྲིན་མེད་ཅེ་ན།
བྱ་བ་འབྲས་གཞི་ཐ་དད་དང་། དེར་བདག་བྱེད་པ་མེད་པར་ཡང་། །ཡུ་བུ་གཉིས་ཀ་ལ་གྲུབ་
པས། །འདིར་བརྟེན་དོན་མེད་མ་ཡིན་ནམ། །ཞེས་རྒྱ་བྱ་བ་གསོག་པའི་གནས་སྐབས་དང་འབྲས་
བྱ་སྒྲོང་བའི་གནས་སྐབས་གཉིས་དྲུས་ཐ་དད་པ་དང་གང་ཟག་རྩིས་ཐ་དད་པར་ངེད་ཅག་རང་གཉིས་
ཀས་འདོད་ཅིང་། །འབྲས་བྱ་སྒྲོང་བའི་དྲུས་ཀྱི་བདག་དེ་ལས་བྱེད་པ་རྟག་པར་མེད་པར་ཡང་ཡུ་
བུ་གཉིས་ཀས་ཁས་མི་ལེན་པས་འདིར་ཚྱོད་དོན་མེད་པ་མ་ཡིན་ནམ། རྒྱ་ལྟན་འབྲས་བྱ་དང་

བཅས་ཞེས། །མཐོང་བ་འདི་ནི་སྤྲིད་མ་ཡིན། །རྒྱུད་གཅིག་ལ་ནི་བཏེན་ནས་སུ། །བྲེད་པོ་
 སྤྲིད་པོ་ཞེས་བྲུང་བསྟན། །ཞེས་རྒྱ་གསོག་པ་དང་ལྡན་པའི་དུས་ཉིད་ན་འབྲས་བུ་མྱོང་བ་དང་
 བཅས་པ་འདི་སྤྲིད་པ་མ་ཡིན་ལ། །འོ་ན། གང་འདྲ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ཐ་སྙད་དུ་གང་ཟག་གེས་
 པ་ལྔ་མའི་རྒྱན་མཐུད་ནས་ཡོང་བའི་གང་ཟག་གི་རྒྱན་ནམ་གེས་པའི་རྒྱན་ལ་བཏེན་ནས་བདག་
 ཅེས་བཏགས་ཏེ་ངའི་སྐྱེ་བ་སྡོན་མའི་བདག་གིས་ལས་བསགས་ནས་ད་ལྟ་ངས་དེ་མྱོང་གི་ཡིད་ཅེས་
 ཟེར་བྱུང། །ཁ་སང་གི་བདག་དང་དེ་རིང་གི་བདག་གཉིས་ཐ་དད་ཅིང་། །ཁ་སང་གི་བདག་འགགས་
 ཟེན་ནས་དེ་རིང་གི་བདག་གསར་དུ་གྱུབ་པ་ཡིན་མོད། །འོན་ཀྱང་དེའི་རྒྱན་གཅིག་པ་དང་རྒྱུད་
 གཅིག་པའི་སྟེང་ནས་བྲེད་པ་པོ་དང་མོངས་སྤྲིད་པ་པོ་ཡོང་བས། །ཁ་སང་ངས་ལས་བསགས་པ་
 དེ་རིང་ངས་མྱོང་བའི་རྣམ་གཞག་འཐད་པ་ཡིན་ནོ། །འདས་དང་མ་འོངས་པ་ཡི་སེམས། །བདག་
 མིན་དེ་ནི་མེད་པའི་ཕྱིར། །འོན་ཏེ་སྐྱེས་སེམས་བདག་ཡིན་ན། །དེ་ཞིག་ན་ཡང་བདག་མེད་
 འོ། །ཞེས་གེས་པའི་རྒྱུད་གཅིག་ལ་བཏེན་ནས་བཏགས་པའི་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་ཡི་སེམས་
 བདག་མིན་ཏེ་འདས་ཟེན་པས་སེམས་ཀྱི་དངོས་པོར་མེད་པ་དང་། མ་འོངས་པ་འབྱུང་འགྱུར་
 ཡིན་པས་མི་འཐད་དོ། །

སྐྱེས་སེམས་ད་ལྟ་བ་བདག་ཡིན་ན་དེ་སྐད་ཅིག་གི་ཆ་ཕྱེ་ན་ཞིག་པར་གྱུར་ཏེ། འདས་པ་
 དང་མ་འོངས་པ། ད་ལྟའི་སེམས་ཞེས་འདས་པ་ནི་འགགས་ཟེན་པ་དང་། མ་འོངས་པ་ནི་འབྱུང་
 བར་འགྱུར་ལ། ད་ལྟ་བ་དེ་རགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ད་ལྟ་བ་སོགས་དུས་གསུམ་བཤད་བྱུང་
 ནའང་། ཞིབ་དུ་སྤྱེ་སྟེ་ད་ལྟ་བ་ལ་སྐད་ཅིག་ལྔ་ཕྱིའི་ཆ་ཤས་ནས་ད་ལྟའི་སྐད་ཅིག་ཕྱེད་ཡན་ཆད་
 འདས་པ་དང་སྐད་ཅིག་ཕྱེད་མན་ཆད་མ་འོངས་པར་བཞག་ན། ད་ལྟ་བ་རྟོད་རྒྱ་མེད། །འོན་ཀྱང་
 སྐྱེས་སེམས་ད་ལྟ་བ་དེ་བདག་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྐད་ཅིག་གིས་སྤྱེ་བས་ཞིག་པས་ན་བདག་མེད་ཅེས་

པ་ཡིན་ནམ། དཔེར་ན་ཚུ་གིང་སྤྱིང་པོ་དག། །ཆ་གས་སྤྱེ་ན་འགའ་མེད་པ། །དེ་བཞིན་ནམ་པར་
དབྱུང་པ་ཡིས། །བཙལ་ན་བདག་ཀྱང་ཡང་དག་མིན། །ཞེས་པའི་དོན། །རིན་ཆེན་སྤྱིང་བར།
ཇི་ལྟར་ཚུ་གིང་ཡན་ལག་དག། །མ་ལུས་བཙས་ཏེ་བཞིག་བྱས་ན། །ཅི་ཡང་མེད་ལྟར་སྤྱེ་བྱ་
ཡང་། །ཁམས་བཙས་བཞིག་ན་དེ་དང་འདྲ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། །ཚུ་གིང་གི་སྤྱིང་པོ་
སྤྱིང་པོ་མེད་པ་བཞིན་དུ་ཆ་གས་སྤྱེ་ན་སྤྱིང་པོས་དབེན་པ་དང་། །མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་མྱང་ཆེན་
ཡོད་ན་སྤྱིང་དུ་རུང་བ་ལས་མི་སྤྱིང་བས་དེ་མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་མེད་པར་ཐག་གཅོད་བྱུང་། །བདག་
ཡོད་ཀྱང་དོན་སྤྱིང་ནས་བྱུང་བམ་མ་བྱུང་བཙལ་ན་བདག་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་གང་ཡང་མི་རྟོན་པས།
བདག་ཀྱང་ཡང་དག་པར་བྱུང་བ་མིན་ཞེས་དགག་བྱ་ལ་བྱུང་པར་སྤྱིང་ནས་གསུངས་པའོ། །

གལ་ཏེ་སེམས་ཅན་ཡོད་མིན་ན། །སྤྱུ་ལ་སྤྱིང་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། །འབྲས་བུའི་དོན་དུ་ཁས་གྲུངས་
པའི། །ཁྲིངས་པས་བརྟགས་པ་གང་ཡིན་པའོ། །ཞེས་འོ་ན། །བརྟགས་དོན་བཙལ་ཆོ་བདག་གིས་
མཆོན་པའི་ཆོས་གང་ཡང་རྟོན་ཆུ་མེད་ན། །གང་ཟག་སྤྱུག་བསྐྱེལ་མི་འདོད་པ་ཞིག་སྤྱུག་བསྐྱེལ་
གྱིས་མནར་བ་ལ་སྤྱུག་བསྐྱེལ་དེ་དང་བྲལ་ན་སྤྱིང་པའི་སྤྱིང་ཇི་ལྟར་གི་ཡོད་ན་འང་། །གང་སྤྱུག་
བསྐྱེལ་གྱིས་མནར་བའི་གང་ཟག་རྟོན་ཆུ་མེད་ན་སྤྱིང་ཇི་ལྟར་སྤྱུ་ལ་བསྐྱོམ་ཞེ་ན། །དབྱུ་མ་རིན་ཆེན་
སྤྱིང་བ་ལས། །མ་རིག་རྒྱ་ལས་གིན་དུ་བྱུང་། །ཞེས་དང་། །རིགས་པ་དུག་ཅུ་པར། །འཇིག་རྟེན་
མ་རིག་རྒྱུན་ཅན་དུ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྒྱ་མ་རིག་པ་སྤྱོད་སྤྱིན་ཅི་ལོག་ཡིན་ན་འང་། །དེས་
ལས་བསགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་དག་དང་མ་དག་གི་སྤྱིང་བ་འདི་ནམས་ཕན་གནོད་དངོས་སུ་འབྲེལ་
བཞིག་ཡོད། །སེམས་ཅན་ཞེས་པ་བརྟགས་དོན་བཙལ་ན་མི་རྟོན་ཀྱང་། །འབྲས་བུ་བཟང་ངན། །བདེ་
སྤྱུག་གི་རྒྱ་ལས་གསོག་པ་པོ་དང་འབྲས་བུ་སྤྱིང་བ་པོ་འམ། །མ་རིག་པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བའི་འབྲས་
བུའི་ནམ་གཞག་འདི་དག་མ་བརྟགས་མ་དབྱུང་པར་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་ཡོད་ཅམ་ཞིག་ཡིན་ཏེ།

འདྲུག་པར། མ་བརྟགས་གྲགས་པར་གྲི་མུག་ལས་ཡིན་ནོ། །གསུངས་པ་ལྟར་འདིའི་གྲི་མུག་
 དེ་བདེན་འཛིན་གྱི་གྲི་མུག་མིན་པར་མ་བརྟགས་མ་དཔྱད་པའི་འཛིན་ཆེན་གྲགས་པའི་དབང་
 གིས་ཡོད་པ་ཙམ་གྱི་མི་ཤེས་པས་བརྟགས་པ་ཡིན་ནིང་། ཆོས་རྣམས་ཡོད་པ་དེ་ཐ་སྟོན་གྱི་དབང་
 གིས་འཛིན་གྱི་དང་། མིང་ཙམ་གྱིས་ཡོད་པ་བརྟན་པ་སྦྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཤིག་འཛིན་པ་ལ་འབྲུལ་
 པའི་ཤེས་པས་འཛིན་ཅིང་། དེ་ལྟར་ནའང་ཆེ་ལམ་གྱི་མི་དང་སད་དུས་གྱི་མི་གཉིས་ལ་བྱུང་
 པར་འབྱེད་དགོས།

གཉིས་ཀ་དོན་སྟོང་ནས་མེད་པ་མཚུངས་ན་ཡང་། ཆེ་ལམ་གྱི་མི་དེ་མི་ལ་བཞག་ན་ཐ་སྟོན་
 པའི་ཚྱོང་བ་གཞན་གྱིས་གཞིད་པ་དང་། མི་ལ་མིར་བཞག་པ་ལ་ཐ་སྟོན་པའི་སྒྲོ་གཞན་གྱིས་མི་གཞིད་
 ཅིང་། མཐར་ཐུག་དཔྱད་པའི་རིགས་པས་ཀྱང་མི་གཞིད་པས་ཐ་སྟོན་དུ་ཡོད་པར་འཛིན་གྱི་ཡིན།
 ཐ་སྟོན་པའི་ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་མི་གཞིད་པར་མ་བཟད། མཐར་ཐུག་དཔྱད་པའི་རིགས་ཤེས་གྱིས་
 ཀྱང་མི་གཞིད་པའི་སྟོང་ནས་ཐ་སྟོན་དུ་ཡོད་པ་འཛིན་གྱི་མ་གཏོགས། གདགས་གཞིའི་ངོས་ནས་
 ཡོད་ལུགས་ཤིག་ཅ་བ་ནས་སྦྱབ་གྱི་མེད་པས་ན། ཆོངས་པས་བརྟགས་པ་གང་ཡིན་པའོ། །ཞེས་
 གསུངས།

སེམས་ཅན་མེད་འབྲས་སུ་ཡི་ཡིན། །བདེན་ཏེ་འོན་ཀྱང་ཆོངས་ལས་འདོད། །སྤྱུག་བསྐལ་
 ཉེ་བར་ཞི་དོན་དུ། །འབྲས་བུའི་ཆོངས་པ་བསྒྲིག་མི་བྱ། །ཞེས་སེམས་ཅན་མེད་ན་འབྲས་བུ་སངས་
 རྒྱས་ཐོབ་མཁན་དེ་སུ་ཡིན་ནོ། །ལམ་དུས་སུ་སྟོང་རྗེ་བསྒྲོམ་ཡུལ་སེམས་ཅན་ཁས་ཐོངས་པས་
 སྟོང་རྗེ་བསྒྲོམ་ཡུལ་ཡོད་ཅེས་ཆོངས་པས་བརྟགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཁས་ཐོངས་པ་དང་། དེ་ལ་
 བརྟན་ནས་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་འཐོབ་གྱི་ཡོད་ཅིང་། འཐོབ་པ་པོ་དང་སངས་རྒྱས་
 ཀྱི་གོ་འཕང་དེ་ཡང་མ་བརྟགས་མ་དཔྱད་པར་འཛིན་ཆེན་གྲགས་པའི་སྒྲོ་ནས་བཞག་པ་དང་། རང་

དང་གཞན་གྱི་སྤྱུག་བསྐྱེལ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་དོན་དུ། རྒྱ་མ་རིག་པ་ལས་བྱུང་བའི་མ་དག་པའི་སྤང་བའི་འབྲས་བུའི་འཆར་ཚུལ་དེ་ནམས་བསྒྲིག་པར་མི་བྱ་བར་ཁས་ལེན་དགོས་པའོ། །

སྤྱུག་བསྐྱེལ་གྱི་ཡི་ང་རྒྱལ་ནི། བདག་ཏུ་མོངས་པས་འཕེལ་བར་འགྱུར། རྟེན་ལས་ཀྱང་བསྒྲིག་མེད་ཅེ་ན། བདག་མེད་སྒྲོམ་པ་མཆོག་ཡིན་ནོ། ཞེས་སྤྱུག་བསྐྱེལ་གྱི་རྒྱ་ང་རྒྱལ་ནི་འཛིན་ལྷ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དང་། སྤང་པོ་བདེན་ཞེན་གྱིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་དེས་གཞི་བྱས་ནས་འཕེལ་བར་འགྱུར་བས་ངེས་པར་སྒྲིག་དགོས། བདག་འཛིན་གཉིས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་འཕེལ་བར་བྱེད་ན། དེ་སྒྲིག་པའི་ཐབས་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། ཡོད་དེ། བདག་མེད་པ་བསྒྲོམས་པས་དེ་ཟད་པར་བྱེད་ཐུབ། ལམ་གྱི་དགག་བྱ་ལ་ཡོད་དགོས་པ་དང་། རིགས་པའི་དགག་བྱ་ལ་མེད་དགོས་པས་ན་འདིར་ལམ་གྱི་དགག་བྱ་བསྒྲིག་ཐབས་ཡོད་པར་བརྟན་པ་ཡིན། འདི་ཡན་ཆད་ཀྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གཏན་ལ་ཕབ་པའོ། །

དེ་ནས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་གཏན་ལ་འབབས་པ་ལ། འདིར་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་བཞི་གསུངས་སྟེ། ལུས་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་དང་། ཚོར་བ་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་ སེམས་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་ ཆོས་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་སྟེ་དེ་ནམས་ཀྱིས་ལུས་དང་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པ་བྱུང་གཞིར་བཞག་ནས་དེ་དང་དེའི་ཀྱན་རྫོབ་པའི་གནས་ལུགས་ལ་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་ནས་དཔུང་པ་ཅམ་མིན་པར་དེའི་དོན་དམ་པའི་གནས་ལུགས་ལ་དཔུང་ནས་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་སྒྲོམ་ཚུལ་བརྟན་པ་ནི། ལུས་ནི་རྒྱུ་པ་བྱིན་པ་མིན། བརྒྱ་དང་རྟེན་པའང་ལུས་མ་ཡིན། རྫོང་དང་རྒྱུ་པ་ལུས་མིན་ཏེ། བྲང་དང་དཔུང་པའང་ལུས་མ་ཡིན། རྩིབ་ལོགས་ལག་པའང་ལུས་མིན་ཏེ། མཆན་ཁུང་ཕྱག་པའང་ལུས་མ་ཡིན། རང་ཁྱོལ་ནམས་ཀྱང་དེ་མིན་ལ། མགོ་དང་མགྱིན་པའང་ལུས་མིན་ན། འདི་ལ་ལུས་ནི་གང་ཞིག་ཡིན། ཞེས་བདག་གང་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་ལུས་སེམས་གཉིས་ལས་ལུས་

དེ་ལའང་བཏག་པ་ན། ཀང་པ་དང་། མགོ་དང་། ལག་པ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་འདུས་པའི་
 རྟེན་ནས་མི་ཡི་ལུས་ཞེས་བཏགས་པ་ལས། མགོ་གཅིག་ཕུ་ལུས་ཡིན་ནམ། ལག་པ་གཅིག་ཕུ་
 ལུས་ཡིན་ནམ། དེ་ནམས་ལུས་ཡིན་ན། མི་གཅིག་ལ་ལུས་མང་པོ་ཡོད་པར་འགྱུར་བ་དང་།
 ཆ་གས་མང་བ་ཞིག་མ་ཆང་ན་མིའི་ལུས་མིན་པ་ལྟ་བུ། རྟེན་གཅིག་མ་ཆང་ན་ཡང་མི་ལུས་ཀྱི་ཐ་
 རྟེན་མི་བྱ་བ་ལྟ་བུ། གཞི་གང་ཞིག་མི་ལུས་ཀྱི་ཐ་རྟེན་གྱི་འོས་པའི་མཆོམས་ཤིག་ནས་མི་ལུས་
 ཡིན་པར་གྱུར་པ་ལྟ་བུ་སོགས་དངོས་པོའི་དོན་རྟེན་ནས་སྒྲིག་ལམ་བཅད་པ་ཞིག་མེད། དེ་ལྟར་
 དཔྱད་པ་ན། ལུས་ནི་ཀང་པ་བྱིན་པ་མིན། ཞེས་ཆ་གས་ཀང་པ་ལ་སོགས་པ་དང་ཆ་ཅན་མིའི་
 ལུས་སྤྱི་དེར་བཏགས་ན་རང་གི་ཆ་གས་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ལས། ཆ་གས་གང་ཡང་དེའི་
 མཆོན་གཞིར་གཟུང་དུ་མེད། ཆ་ཅན་གྱི་ལུས་དེའི་ཆ་གས་ཀང་པ་ཡང་དེའི་མཆོན་གཞིར་གཟུང་
 དུ་མེད་པས་དེ་ཡང་ལུས་མ་ཡིན། བྱིན་པ་ཡང་ལུས་མ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་བརྒྱ་དང་རྟེན་པའང་
 ལུས་མ་ཡིན། རྟོ་དང་རྒྱབ་ཀྱང་ལུས་མིན། དེ་ལྟར་ཆ་གས་སོ་སོ་ནས་སམ། དེ་ཐམས་ཅད་
 ཡན་ལག་ཅན་ནམ་ཆ་ཅན་ལུས་ཀྱི་མཆོན་གཞིར་གཟུང་དུ་མེད་དོ། །

གལ་ཏེ་ལུས་འདི་ཐམས་ཅད་ལ། རྟོགས་རེ་ཡི་ནི་གནས་གྱུར་ན། ཆ་ནམས་ཆ་ལ་གནས་
 གྱུར་མོད། རྟེན་རང་ཉིད་ནི་གང་ལ་གནས། ཞེས་ཆ་ཅན་ལུས་སྤྱི་འདི་ཡན་ལག་ནམས་ལས་ལོགས་
 སུ་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པའི་རྩ་ལ་གྱི་གནས་ནས་ཡོད་པ་ཡིན་ན་ནི། ཆ་ཅན་ལུས་ཀྱི་ཆ་དེ་
 དང་དེ་ཡན་ལག་གི་ཆ་དེ་དང་དེ་ལ་གནས་པར་འགྱུར་མོད། ཆ་མེད་དུ་བཤེན་པའི་ལུས་དེ་རང་
 གི་ལུས་ཀྱི་ཆ་གང་ལ་གནས་ཏེ་མི་གནས་ཞེས་པའོ། །

གལ་ཏེ་བདག་ཉིད་ཀྱན་གྱི་ལུས། །ལག་སོགས་ནམས་ལ་གནས་ན་ནི། །ལག་སོགས་དེ་
 དག་ཇི་སྟེན་པ། རྟེན་སྟེན་གྱི་ནི་ལུས་སུ་འགྱུར། ཞེས་གལ་ཏེ་བདག་ཉིད་ཀྱན་གྱི་ལུས་རེ་ལ་པོ་

དེ་ལག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆ་རེ་རེ་རྣམས་ལ་གནས་ན་ནི། ལག་པ་ལ་སོགས་པ་ཡན་ལག་དུ་མ་ཇི་
སྟེད་ཡོད་པ་དེ་སྟེད་ཀྱིས་ལུས་རིལ་པོ་དུ་མར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །

སྟེ་དང་ནང་དུ་ལུས་མེད་ན། ཇི་ལྟར་ལག་སོགས་ལ་ལུས་ཡོད། ལག་སོགས་རྣམས་
ལས་གཞན་མེད་ན། ཇི་ནི་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་ཡིན། ཞེས་བཏགས་དོན་བཅའ་ན་ག་རུས་གདོས་
བཅས་ཀྱི་ཡུང་པོ་འདིའི་སྟེ་ནང་གང་ནའང་ལུས་སྟེ་ཙམ་པ་ཞིག་མི་སྟེད་ཅེས་པ་དང་། ཡང་ན། བྱད་
གཞི་ལུས་དེ་ཉིད་སྟེ་ནང་གང་དུ་བཅའ་ནའང་། རང་དབང་བ་བདེན་པའི་ལུས་ཞིག་མེད་ན། ལག་
པ་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྟེ་དུ་ལུས་ག་ལ་ཡོད། ལག་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལས་
ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་འམ་འབྲེལ་མེད་གཞན་དུ་དང་། དེ་དག་ལས་ལོགས་སུ་ལུས་ཡན་གར་བ་མེད་པས་
བཏགས་དོན་བཅའ་ན་ལུས་སྟེད་སྟེ་མེད་དོ། །

དེས་ན་ལུས་མེད་ལག་སོགས་ལ། རྫོངས་པ་ཡིས་ནི་ལུས་སྟོར་འགྱུར། འདྲི་བས་སུ་
བཀོད་པའི་བྱད་པར་གྱིས། བོ་ཡོར་ལ་ནི་མི་སྟོ་བཞིན། ཞེས་དེས་ན་ལུས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་
ཀྱང་། རྫོངས་པའི་དབང་ལས་ལག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་ལ་བརྟེན་ནས་ལུས་རང་མཆོན་པ་
ལྟ་བུ་སྟོར་གར་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། མི་ཡི་དྲི་བས་སུ་བཀོད་པའི་བྱད་པར་གྱིས་བོ་ཡོར་ལ་
མིར་འབྲུལ་ནས་མིའི་སྟོ་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །

ཇི་སྲིད་རྟེན་ཆོགས་དེ་སྲིད་དུ། ལུས་ནི་སྟེས་བྱ་ལྟར་སྣང་བ། དེ་བཞིན་ཇི་སྲིད་ལག་སོགས་
ལ། དེ་ཡོད་དེ་སྲིད་དེར་ལུས་སྣང་། ཞེས་ཇི་སྲིད་རྟེན་ཆོགས་པ་དེ་སྲིད་དུ་ལུས་ནི་སྟེས་བྱ་ལྟར་
སྣང་ཞིང་། ལུས་ཀྱི་ཆ་གས་ཆོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ང་ཡི་ལུས། གཞན་གྱི་ལུས་ཞེས་པ་དང་། ལུས་
བཟང་ངན་ལེགས་ཉེས་སོགས་རང་ངོས་ནས་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་སྣང་ཡང་དོན་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་
སྟོ་ནས་མིང་ཙམ་ཞིག་མ་གཏོགས་མེད་ནའང་། སྟོ་ལ་འཆར་ཚུལ་དེ་འདྲ་ཞིག་ཏུ་འཆར་བའོ། །

དེ་བཞིན་སྐྱོད་མོའི་ཚོགས་ཡིན་ཕྱིར། །ལག་པའང་གང་ཞིག་ཡིན་པར་འགྱུར། །དེ་ཡང་
 ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་ཡིན་ཕྱིར། །ཚོགས་ཀྱང་རང་གི་ཆ་སྤྱོད་བས། །ཞེས་གོང་དུ་ལུས་སྤྱིར་བཤད་
 ནས་ལུས་ཀྱི་ཡན་ལག་ལག་པ་དང་ཚོགས་ལ་སོགས་པ་རེ་རེ་ནས་བཤད་ན། །ལག་པ་ཞེས་པའང་
 སྐྱོད་མོ་དང་སྤྱིར་མཐུན་པའི་རྣམས་འདུས་པའི་སྤྱིང་ནས་ལག་པར་ཤར་བ་ལས། །དེའི་ཆ་ཤས་སོ་
 སོ་ནས་བསལ་ན་ལག་པ་འཛོལ་རྒྱ་མེད། ཆ་ཤས་དེ་རྣམས་ལ་མ་བརྟེན་པའི་ཚུལ་གྱིས་ལག་པའང་
 མེད། ཆ་ཤས་དེ་རྣམས་ལ་བརྟེན་པའི་ཚུལ་གྱིས་ལག་པ་ཡོད་ནའང་དེ་དག་རེ་རེ་ནས་ལག་པ་མིན་
 པས་བཏགས་དོན་བཅའ་ན་ལག་པའང་རྟོག་རྒྱ་མེད། སྐྱོད་མོའི་ཚོགས་དེའང་ཚོགས་དང་པོ་ཚོགས་
 བར་པ་ཚོགས་ཅེ་མོ་སྤྱིང་ཚོགས་དེ་རྣམས་འདུས་པའི་སྤྱིང་ནས་སྐྱོད་མོ་བཞག་པ་ཡིན་པས། ཚོགས་
 དེའང་ཚོགས་ཀྱི་སྤྱིང་གི་ཆ་དང་། བར་གྱི་ཆ། འོག་གི་ཆ། གཡས་གཡོན་གྱི་ཆ་བཅས་སྤྱོད་བ་
 དང་། ཆ་དེ་ཡང་རྩལ་གྱི་ཆ་ཕྱོད་མོར་སྤྱོད་ན་རྟོག་རྒྱ་མེད་པ། ཆ་ཅན་དེ་ཆ་ཤས་དེ་རྣམས་ལ་བརྟེན་
 ནས་བཏགས་ཅུ་མ་མ་གཏོགས་རང་དབང་བའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོག་རྒྱ་མེད་པའོ། །

ཆ་ཡང་རྩལ་དུ་སྤྱོད་བ་ཏེ། །རྩལ་དེའང་སྤྱོད་ཆ་ཆའི་དབྱེ་བ་ཡིས། །སྤྱོད་ཆ་དབྱེ་འང་ཆ་
 ཤས་དང་བྲལ་ཕྱིར། །མཁའ་བཞིན་དེས་ན་རྩལ་ཡང་མེད། །ཅེས་རྩལ་ཕྱོད་མོའི་ཡང་ཤར་གྱི་སྤྱོད་ཆ་
 སོགས་སྤྱོད་ཆ་ཀྱི་ཆའི་དབྱེ་བ་སྤྱོད་ན་རྟོག་རྒྱ་མེད་པ་དང་། །སྤྱོད་ཆ་དབྱེ་འི་རྩལ་ཕྱོད་མོའི་ལ་ཡང་
 ཆ་དང་ཆ་ཅན་སྤྱོད་ན་གཞིག་འགྲོ་རྒྱ་མ་གཏོགས་རྟོག་རྒྱ་མེད་པ་དང་། །གང་ལྟར་ཆ་མེད་ཤེས་བྱ་ལ་
 མི་སྤྱོད་པས་གཏན་མེད་ལ་འགྲོ་རྒྱ་མ་གཏོགས་ཡོད་པའི་ཆ་མེད་ཞིག་ཡོང་ས་མེད། །ཡང་ན། དགག་
 བྱ་ལ་སྤྱོད་ཏེ། །རང་དབང་བའི་ཆ་ཤས་དང་བྲལ་བའི་སྤྱོད་ཆ་སྤྱོད་ཆ་རོ། །དེ་དུང་བཅའ་ན་གཏན་
 མེད་ལ་འགྲོ་རྒྱ་མ་གཏོགས་མེད། །དེ་ལྟར་བཏགས་ཤིང་དབྱེ་ན་རྩལ་ཕྱོད་ཡང་རྟོག་རྒྱ་མེད་ཚུལ་
 དེ་ལྟར་ཡིན་ཅེས་པའོ། །

དེ་ལྟར་མི་ལམ་ལྟ་བུ་ཡི། །གཟུགས་ལ་དབྱེད་ལྡན་སུ་ཞིག་ཆགས། །གང་ཆེ་དེ་ལྟར་ལྲས་
མེད་པ། །དེ་ཆེ་སྐྱེས་གང་བྱད་མེད་གང་། །ཞེས་དེ་ལྟར་མི་ལམ་ལྟ་བུའི་གཟུགས་ལ་སློ་ལྡན་སུ་
ཞིག་ཆགས་པར་འོས་ཏེ་ཆགས་པར་བྱེད་མི་འོས། །གང་གི་ཆེ་དེ་ལྟར་སྐྱེས་བྱའི་ལྲས་མི་རྟེན་ན།
ཕོ་མོའི་བྱད་པར་གྱི་སློ་ནས་སྐྱེས་པ་དང་། བྱད་མེད་ཅེས་ཐ་སྙད་བཏགས་པའི་བྱད་གཞི་ལྲས་དེ་ལང་
བཏགས་དོན་བཙལ་ན་མི་རྟེན་ན་ལྲས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་སྐྱེས་པ་དང་བྱད་མེད་ཀྱི་ཐ་སྙད་
ཀྱང་གང་ལ་བྱེད་དེ་མི་འོང་ངོ་། །

[སྒྲིལ་འགྲོའི་གསུང་བཤད།] དཔལ་ལྷན་ཆེ་བ་གསུང་པའི་གསུང་ལས། ཀུན་རྫོབ་དེ་
 ཉིད་གཤོག་ཡངས་དཀར་པོ་རྒྱས་གྱུར་པ། །ངང་པའི་རྒྱལ་པོ་དེ་ནི་སྐྱེ་བོའི་ངང་པ་ཡིས། །མདུན་
 ཏུ་བདར་ནས་དགེ་པའི་རྒྱུད་གི་ཤུགས་སྟོབས་ཀྱིས། །རྒྱལ་པའི་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོའི་པ་རོལ་མཚོག་
 ཏུ་འགྲོ་ཞེས་ཇི་སྐད་གསུངས་པ་ལྟར། བན་པ་དང་བདེ་བ་འདོད་པའི་རང་དང་རང་འདྲ་བའི་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཐར་པ་དང་། ཐམས་ཅད་མཆུན་པའི་གོ་འཕང་མཐར་ཐུག་པ་ཞིག་མངོན་
 ཏུ་བྱེད་པ་ལ། ལམ་ཐབས་ཤེས་གཉིས་རྩུང་ཏུ་འདུག་པའི་སྒྲོ་ནས་འགྲོ་དགོས། དེ་ཡང་ཐབས་
 ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ལམ་རིམ་དང་། ཤེས་རབ་དོན་དམ་བདེན་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ལམ་
 གྱི་རིམ་པ་སྟེ། དཔེར་ན། འདབ་ཆགས་ཀྱི་འདབ་གཤོག་གཉིས་ལྟ་བུ་དེ་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་ལམ་
 རིམ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤེད་པ་འཁོར་བ་དང་། ཞི་བ་སྦྱོགས་གཅིག་པ་ལས་བཞལ་ཏེ་སྐྱུ་བཞིའི་བདག་
 ཉིད་རྒྱལ་པའི་ས་ལ་བདེ་ལྷག་ཏུ་བགྲོད་བྱུང་བའི་ལམ་མཚོར་བཞིག་ལ་སྒྲོབ་དགོས།

དེ་ལྟའི་ཉམས་ལེན་ནལ་མ་ཞིག་ཡོང་བ་ཡང་། རང་གི་ངོས་ནས་ཆོས་སྐྱབ་པ་ལ་རང་དབང་གིས་འཇུག་དུ་ཡོད་པའི་ལུས་ཉེན་བཟང་པོ་ཐོབ་པ་ཞིག་དང་། དེའི་ཉེན་ལ་སངས་མུས་ཀྱི་ཆོས་དང་མཐལ་བ་དང་། རྒྱང་དོར་གྱི་གནས་མྱོང་འབྲིང་གི་ཚུལ་དུ་སྟོན་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་

གྱི་མགོན་དང་བཅས་པ་ཞིག་མེད་དུ་མི་རུང་བ་ཡིན། ད་རེས་ཀྱི་སྐབས་འདིར་དལ་བ་བརྒྱད་དང་
འབྱོར་པ་བརྒྱ་དངོས་དང་རྗེས་མཐུན་པ་ཅི་རིགས་པ་ཆང་བའི་ཐོག་ནས་ཆོས་སྐྱབ་པའི་ཉེན་ཕྱན་
སྲུང་ཆོག་པ་ཞིག་ཀྱང་ཐོབ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་སྤྱི་དང་། ལྷག་པར་དུ་ཐེག་པ་ཐོང་འོག་
མདོ་སྤྲུལ་ཡོངས་སུ་རྗེས་པ་ཐམས་ཅད་སྟན་ཐོག་གཅིག་དུ་ཉམས་སུ་གྲང་ཆོག་པའི་མདོ་སྤྲུལ་
ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ལམ་འདི་ལྟ་བུ་དང་མཛུམ། འཕྲད་པར་དཀའ་བ་དགེ་བའི་བཞེས་གཉེན་དང་འཕྲད།
ཆོས་སྐྱབ་པའི་ཉེན་གྱི་ངོས་ནས་དང་། བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་ངོས་ནས་འདི་བས་ལྷག་པ་ཞིག་མེད་
པས། ད་རེས་ཆོས་རྣམ་པར་དག་པ་ཞིག་བྱས་ཏེ་བག་ཆགས་ཅིས་ཀྱང་འཛོག་དགོས། དེ་ཡང་
རང་གིས་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་དེའི་ཚུལ་རྣམས་ཤེས་དགོས་པ་དང་། ཤེས་པ་ལ་ཐོས་དགོས་པ་ཡིན་
པས། དེས་ན་ད་རེས་རྒྱལ་སྤྱི་ཆེན་པོ་ཞི་བ་ལྟ་ཡིས་མཛད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་བྱ་
སྟོན་པའི་གཞུང་མདོར་བྱུང་བ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱོང་པ་ལ་འཇུག་པ། ཞེས་གྲགས་པ་འདིའི་
བཤད་ལུང་མདོར་བསྐྱུས་ཅམ་འབུལ་བ་སྐབས་སུ་བབས་པ་ཡིན་པས་དེ་ལྟ་བུ་གསན་སྟམ་པའི་ཀུན་སྦྱང་
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་མ་མཐའ་བཅོས་མ་ཚུན་ཆད་ཀྱི་ཐོག་ནས་གསན་པར་མཛད་དགོས།

གསན་པར་བྱ་བ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཚམས་ནི། སྦྱོང་འཇུག་གི་ལེའུ་བརྒྱ་གསུངས་པའི་
ལེའུ་བརྒྱད་པ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་ཐབས་ཀྱི་སྟོར་དེ་རྣམས་གཙོ་བོར་བཤད། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཉམས་ལེན་
ཏེ་དོན་དམ་བདེན་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་སྟོར་ལེའུ་དགུ་པ་འདིས་བསྟན། དེ་ལ་ཐོག་
མར་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བསྟན། དེ་ནས་བདག་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་དགོས་
པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། བདག་མེད་རྟོགས་པ་ལ་མེད་རྒྱའི་བདག་དེ་གལ་ཏེ་ཡོད་ན་འདི་འབྲེལ་གྱི་ཡོད་
དགོས་ཚུལ་ངོ་སྤྲོད་དེ་འགོག་དགོས་པས་ལྷན་སྦྲེས་ཀྱི་བདག་དུ་ཞེན་པའི་ཞེན་སྤངས་ཤིག་དང་། དེའི་
ཐོག་ནས་བྱུང་མཐས་སྟོོ་བདགས་པའི་བདག་འཛིན་ཀུན་བདགས་མང་པོ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད། ལྷན་

སྒྲིམ་གྱི་བདག་འཛིན་འགོག་པའི་ཡན་ལག་དྲུ་ཀུན་བཏགས་གྱི་བདག་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་དེ་ནམས་
 ཀྱང་རིགས་པས་འགོག་དགོས་པས་གངས་ཅན་དང་། རྩེ་བྲག་པ་སོགས་གྱིས་འདོད་པའི་བདག་
 དེ་ནམས་བཀག་པ་སྡོན་དུ་བཏང་། དེ་ནས་རང་ལུགས་གྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྟོར། སྒྲིམ་
 བུ་ས་མིན་ཐུ་མ་ཡིན། ཞེས་སོགས་རིན་ཆེན་སྤེང་བའི་སྐབས་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་གདགས་གཞི་
 ཡུང་པོའི་ཆོགས་པའི་སྤང་ནས་བདག་ཡོད་མེད་བཅའ་ཏེ་བདག་མེད་སྐྱབ་ཚུལ་དང་། ཆོས་གྱི་བདག་
 མེད་སྐྱབ་ཀྱི་དུ་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་བཞི་དང་། རྩེ་སུ་ནམ་ཐར་སྟོགས་མ་གྱི་ཐོག་ནས་ཀྱང་གསུངས་
 པ་ལས་ལུས་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་གི་སྟོར་གོང་དུ་སོང་བཞིན།

ཆོར་བ་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་བསྒོམ་རྒྱའི་མཆམས་སུ་སྤྲེལ་སྟེ་བས་ཡོད། དེ་ལ་བྱུང་གཞི་
 ཆོར་བའི་སྤང་གི་བདག་མེད་བསྒོམ་པ་ནི། སྤྱུག་བསྐྱལ་དེ་ཉིད་དུ་ཡོད་ན། ཁྱི་སྤྲེལ་རབ་
 དགའ་ལ་མི་གཞོད། བདེ་ན་མུ་ངན་གདུངས་སོགས་ལ། ཞེས་སོགས་ཁྱི་སྤྲེལ་དགའ་མི་
 རྩེད། ཁྱི་ས་འདིའི་ཐད་རྩ་བར་ཡང་ན། བདེ་ན་མུ་ངན་སོགས་གདུངས་ལ། ཞེས་མུ་
 ངན་ལ་སོགས་པའི་གདུང་བ་བྱུང་བའི་སྐབས་ལ་ཞེས་སོགས་སྒྲ་གོང་དུ་སྦྱར་ན་གོ་བདེ་བ་ཡོད།
 གལ་ཏེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་འམ་རང་དབང་ངམ་བདེན་པའི་ཆོར་བ་སྤྱུག་བསྐྱལ་ཞིག་ཡོད་ན་བཅོས་
 སུ་མེད་པ་དང་། རྒྱུན་གཞན་ལ་མི་སྟོས་ཤིང་། རང་བཞིན་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བས་སྤྱུག་
 བསྐྱལ་དེ་དང་ནམ་པ་འགལ་བའི་རབ་དྲུ་དགའ་བ་ལ་ཁྱི་སྤྲེལ་གཞོད་དེ་གཞོད་པ་མཐོང་བས།
 བདེ་བ་སྦྱེ་བའི་གོ་སྐབས་མེད་པར་འགྱུར་དགོས་པ་ལ་སྦྱེ་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། རང་དབང་
 བའི་ཆོར་བ་སྤྱུག་བསྐྱལ་ཡོད་པ་སེལ་རྒྱས་ཏེ། རྒྱུད་གཅིག་ལ་སྤྱུག་བསྐྱལ་གྱི་ཆོར་བ་ཡོད་
 པའི་སྐབས་བདེ་བའི་ཆོར་བ་ཡོང་མི་ཤེས་པ་མངོན་སུ་མ་གྱིས་གྲུབ་པས་སོ། བདེ་བ་རང་
 མཆེན་པ་ཞིག་ཡོད་ན། བུ་ཤི་བའི་མུ་ངན་ལ་སོགས་པའི་གདུངས་པ་སྦྱེ་བའི་སྐབས་སུ་བཟའ་

བདྲུང་ཞིམ་པོ་སོགས་དབང་པོའི་ཤེས་པ་ལ་བདེ་བ་སྟེ་ར་བ་སོགས་ཅི་སྟེ་དགའ་བར་མི་བྱེད་
དེ་བྱེད་རིགས་ཏེ། ལྟོས་མི་དགོས་པའི་བདེ་བ་རང་མཚན་པ་ཡོད་པའི་བྱེད་།

སྟོབས་དང་ལྡན་པས་ཟེལ་མནན་བྱེད་། གལ་ཏེ་དེ་སྟོང་མ་ཡིན་ན། གང་ཞིག་ཉམས་
སྟོང་བདག་ཉིད་མིན། དེ་ནི་ཆོར་བ་ཇི་ལྟར་ཡིན། ཞེས་དེ་ལ་སྟོན་མེད་དེ། དེ་ལྟར་སྟོང་བའི་
ཆོ་བདེ་བ་ཡོད་ནའང་། ལྷག་བསྐལ་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་ཡིན་པས་དེས་ཆོར་བ་བདེ་བ་ཟེལ་གྱིས་
མནན་པའི་དབང་གིས་དེའི་འགལ་སྒྲིའི་ཆོར་བ་ཉམས་སུ་སྟོང་བ་མ་ཡིན་ཟེར་ན། ཆོར་བ་སྟོང་
བའོ། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་སྟོང་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་པས་སྟོང་བའི་ངོ་བོར་མ་གྲུབ་ན་ཆོར་
བའི་དོན་དུ་ཇི་ལྟར་འཇོག་པར་འཐད་དེ་མི་འཐད་ཅེས་པའོ། །

ལྷག་བསྐལ་སྤྲོ་མོ་ཉིད་དུ་ཡོད། འདི་ཡིས་རགས་པ་བསལ་མིན་ནམ། དེ་ནི་དེ་
ལས་གཞན་དགའ་ཙམ། ཞེ་ན་སྤྲོ་ཉིད་དེ་ཡང་དེའི་། གལ་ཏེ་འགལ་རྒྱུན་སྦྲེས་པས་ན། ལྷག་
བསྐལ་སྦྲེས་པ་མིན་ན་ནི། ཆོར་བ་རྟོག་པ་མངོན་ཞེན་ཉིད། ཡིན་ཞེས་བྱ་བར་གྲུབ་མིན་
ནམ། ཞེས་བདེ་བ་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་སྦྲེས་པའི་ཆོ་ཆོར་བ་ལྷག་བསྐལ་རགས་པ་བསལ་
ནས་སྤྲོ་མོ་ཉིད་དུ་གནས་ཡོད་པ་མིན་ནམ་སྟེ་ཡོད་ལ། མ་སྟོང་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་མིན་པར་
ལྷག་བསྐལ་སྤྲོ་མོ་དེ་ཉིད་སྟོབས་ལྡན་གྱི་བདེ་བ་དེ་ལས་གཞན་དགའ་བ་སྤྲོ་མོ་ཙམ་ཡིན་ཞེ་ན།
དགའ་བའི་བདེ་བ་སྤྲོ་མོ་ཉིད་དུ་སྟོང་བ་དེ་ཡང་བདེ་བའི་མཚན་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་ཡིན་པས་བདེ་
བ་ཡིན་དགོས། གལ་ཏེ་ལྷག་བསྐལ་གྱི་འགལ་རྒྱུན་བདེ་བ་སྟོབས་ལྡན་སྦྲེས་པས་ན་དེའི་རྒྱུན་
གྱིས་ལྷག་བསྐལ་བསྦྱེད་པ་མིན་ན་ནི། བདེ་ལྷག་གི་ཆོར་བ་རྟོག་པས་མངོན་པར་ཞེན་ཅིང་།
བདགས་པ་ཙམ་ཉིད་ཡིན་ཞེས་བྱ་བར་གྲུབ་པ་མིན་ནམ་སྟེ་གྲུབ་པར་ཐལ། བཟའ་བདྲུང་གཅིག་
ཉིད་རྟོག་པའི་དབང་གིས་བདེ་ལྷག་གཉིས་ཀའི་རྒྱུར་བདགས་པའི་བྱེད་། རང་ངོས་ནས་བདེ་

སྤྲུག་སོ་སོར་གྲུབ་པ་ཞིག་མིན་པར་རྟོག་པའི་དབང་གིས་བདེ་སྤྲུག་རང་ངོས་ནས་ཡོད་པར་
ཞེན་པ་འཇམ། རྟོག་པའི་དབང་གིས་ཡོད་ཅེས་ཞིག་ཡིན་པས་སོ། །

དེ་ཉིད་སྤྱིར་ན་འདི་ཡིན། །གཉིན་པོར་རྣམ་དཔྱད་འདི་བསྒྲུབ་སྟེ། །རྣམ་བཟགས་ཞིང་
ལས་བྱུང་བ་ཡི། །བསམ་གཏན་རྣལ་འབྱོར་པ་ཡི་ཟས། །ཞེས་དེ་ལྟར་ཡུལ་སྤངས་ནས་གྲུབ་པ་མེད་
པར་མིང་གི་དབང་གིས་ཡོད་པའི་ཆོར་བ་ཞིག་ཡིན་པར་བརྟེན། ཆོར་བར་བདེན་ཞེན་སྒྲིག་པའི་ཐབས་
སྤྱི་ཆོར་བ་བདེན་མེད་དུ་བསྒྲུབས་པས་ཆོར་བ་བདེན་ཞེན་གྱི་སྒྲོ་ལ་གནོད་བྱབ་ཅིང་། དེའི་སྤྱིར་ཆོར་
བའི་གྲུབ་ལུགས་ཅི་ལྟར་འདུག་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་འདི་བསྒྲུབ་པར་རིགས་ཏེ། བཟགས་དོན་བཅུ་ལ་
རྣམ་དཔྱད་དེ་རང་བཞིན་འཆོལ་བའི་རིགས་པ་འདི་བསམ་གཏན་གྱི་གྲོགས་དང་བཅས་པའི་ཞི་ལྷག་བྱུང་
འབྲེལ་དུ་བསྒྲུབ་ན་རྣལ་འབྱོར་པ་ཡི་ཉམས་ལེན་གྱི་ལུས་སྟོབས་རྒྱས་པར་བྱེད་པའི་ཟས་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་ཆོར་བ་བདེན་མེད་དུ་སྒྲུབ་པ་ལ། རེག་པའི་རྒྱུན་གྱིས་ཆོར་བ་ཞེས་ཆོར་བ་གང་
ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་ཡུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་འདུས་པ་ལས་ཡུལ་ཡོངས་སུ་སྦྱོད་པའི་རེག་
པའི་རྒྱུན་གྱིས་ཆོར་བ་བྱུང་བ་ཡིན་པས། རེག་པ་བདེན་གྲུབ་དུ་ཡོད་མེད་དཔྱད་ཚུལ་དེ་རྗེ་འདྲ་
ཡིན་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་དབང་དོན་བར་བཅས་ན། །དེ་དག་གང་དུ་འཕྲད་པར་འགྱུར། །བར་མེད་ན་
ཡང་གཅིག་ཉིད་དེ། །གང་ཞིག་གང་དང་འཕྲད་པར་འགྱུར། །ཞེས་དབང་དོན་རེག་པ་འཇམ་འཕྲད་
པ་འགོག་པ་ལ། གལ་ཏེ་དབང་པོའི་རྩལ་དང་སྤྱི་གཟུང་བའི་རྩལ་གཉིས་བར་དང་བཅས་པ་སྟེ་དབང་
པོ་དང་། དོན་གཉིས་བར་དང་བཅས་པ་ཡིན་ན་དེ་དག་གང་དུ་འཕྲད་པར་འགྱུར་ཏེ་མ་འཕྲད་པར་
ཐལ། བར་དང་བཅས་པའི་སྤྱིར། རྩལ་སྤྲོས་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་བར་མེད་ན་གཅིག་དུ་ཡོད་དགོས་
ཏེ། གོ་ས་དབྱེར་མེད་དུ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་ན་ཐ་དད་སོ་སོར་མི་འཐད། རྩལ་སྤྲོས་གྱི་གོ་ས་གཅིག་
དུ་བར་མེད་པར་གནས་ཡོད་ན་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་ཕྱད་ཅེས་པའི་ཐ་སྣང་ཀྱང་མི་འཐད་དོ། །

རྩལ་ཕྱན་རྩལ་ཕྱན་ལ་འབྲུག་མེད། དེ་ནི་སྐབས་མེད་མཉམ་པ་ཡིན། ཞེས་རྩལ་ཕྱན་རྩལ་ཕྱན་ལ་འབྲུག་པ་འཕམ་ཐིམ་པའི་ཐ་སྙད་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། དེ་ནི་གཅིག་གིས་གཅིག་གི་བར་རམ་ནམ་མཁའི་བར་སྟོང་གིས་བཅད་པའི་སྐབས་མེད་པ་དང་། བོངས་ཆོད་མཉམ་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན། མ་ཞུགས་པ་ལ་འདྲེས་མེད་ཅིང་། མ་འདྲེས་པ་ལ་ཕྱད་པ་མེད། ཁ་མེད་པ་ལ་འང་ཕྱད་པ་ཞེས། བྱ་བ་ཇི་ལྟར་འཐད་པར་འགྱུར། ཞེས་རྩལ་ཕྱན་པ་མ་ཆུན་མ་ཞུགས་པ་ལ་འདྲེས་པ་མེད་ཅིང་། མ་འདྲེས་པ་ལ་ཕྱད་པ་མེད་དེ། རྩལ་ཕྱན་གིན་ཏུ་ཕྱ་བའི་མཐར་ཐུག་ཆེ་བར་མེད་ན་ནི་ཁ་མེད་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་རིགས་པས་གཞོད་པ་འཕངས་པ་འོ། ། ཕྱད་པ་དང་ནི་ཁ་མེད་པར། གཤམ་ཏེ་མཐོང་ན་བསྟན་པར་གྱིས། རྣམ་ཤེས་ལུས་མེད་པ་ལ་ནི། ཕྱད་པ་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཉིད། ཁྱེད་ཀྱིས་ཀྱང་འཕྲད་རྒྱ་ཡོད་པ་དང་ཁ་མེད་པར་གནས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་མཐོང་ན་བསྟན་པར་གྱིས་ཤིག ། དབང་པོས་བདག་རྒྱུན། ཡུལ་གྱིས་དམིགས་རྒྱུན། ཤེས་པ་སྤྲུལ་མས་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་བྱས་ཏེ་སྟེ་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་གཟུགས་སུ་མེད་པ་ཡིན་པས། དེ་ལ་ཕྱད་པའི་ཐ་སྙད་འཐད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

ཆོགས་པ་འང་དངོས་པོ་མེད་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱར་ནི་ཇི་ལྟར་རྣམ་དཔྱད་བཞིན། ཞེས་རྩལ་དུ་མ་ཆོགས་པའི་རགས་པ་འང་ཕྱད་པ་མི་འབྱུང་སྟེ། རྒྱར་གོང་དུ་ཡན་ལག་ཅན་ལུས་དང་ལུས་ཀྱི་ཆ་གས་གང་ལ་གནས་པ། ཡན་ལག་ཀྱང་ལག་པ་དང་། མོར་མོ་གང་ལ་གནས། ཆོགས་ཀྱང་ཕྱོགས་ཆར་ཕྱེ་སྟེ་མཐར་རྩལ་ཕྱན་བར་དཔྱད་པའི་ཆེ་རྒྱེད་དུ་མེད་པར་དཔྱོད་པ་བཞིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་རེག་པ་ཡོད་མིན་ན། ཁྱོད་བཀའ་ལས་འབྱུང་བར་འགྱུར། ། དལ་འདི་ཅི་ཡི་དོན་དུ་ཡིན། གང་གིས་གང་ལ་གཞོད་པར་འགྱུར། ཞེས་དེ་ལྟར་རེག་པ་ལ་རེག་བྱ་རེག་བྱེད་ཡོད་དགོས་པས་དབང་པོ་དང་ཡུལ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་ལ་འང་། བཏགས་དོན་བཅའ་ན་བདེན་

པའི་དོན་ཅན་གྱི་རིག་པ་མེད་པས་རིག་པའི་ཁྱེན་གྱིས་ཆོར་བ་སྐྱེ་ཞེས་པ་རྒྱ་བདེན་པར་མེད་པ་ལ་
འབྲས་བུ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་གང་ལས་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་ལ། ཆོར་བ་བདེ་བ་ལ་སླེད།
ཆོར་བ་སྐྱུག་བསྐྱེལ་དང་འབྲལ་བར་འདོད་པའི་ཁྱེན་གྱིས་ངལ་བ་མང་པོ་བསྟེན་དགོས་པ་ཡིན་པས་
ངལ་བ་འདི་ཅི་ཡི་དོན་དུ་ཡིན། བཏགས་དོན་བཅའ་ན་གནོད་བྱེད་ཀྱི་ཆོར་བ་མེད་ལ། གནོད་
བྱེད་བདག་པོ་སོགས་གང་ཡང་རྟོན་དུ་མེད་དོ། །

གང་ཆེ་ཆོར་པོ་འགའ་མེད་ཅིང་། ཆོར་བའང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ། ཉེ་ཆེ་གནས་སྐབས་
འདི་མཐོང་ནས། སློད་པ་ཅི་ཕྱིར་ཚོག་མི་འགྱུར། ཞེས་ནལ་འབྱོར་པས་དུས་གང་གི་ཆེ་དབུ་
མའི་རིགས་པས་བཏགས་དོན་བཅའ་ནས་དབྱུད་པ་ན། གཞི་འཁོར་འདས་ཆོས་རྣམས་མ་ལུས་
པ། རང་རང་གི་སེམས་ཀྱིས་བཏགས་པ་ཅམ། སེམས་དེ་ཡང་བཏགས་ན་སྐྱེ་འགག་བུལ། གནས་
ལུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཨེ་མ་དོ། གསུངས་པ་ལྟར་ལོངས་སྤྱད་བྱེད་སྤང་སྤྱོད་ཀྱི་ཆོས་དང་། ལོངས་
སྤྱོད་པ་པོའི་བདག་གིས་མཆོན་པའི་སྤང་སྤྱོད་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་དབྱུད་པའི་
ཆེ་ཆོར་བ་པོ་འགའ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་མི་རྟོན་པ་དང་། དེས་ཆོར་ཞེས་པའི་ཆོར་བའང་
རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ། མ་བཏགས་མ་དབྱུད་པར་ཆོར་བའི་བྱེད་པ་དང་འབྲེལ་
བའི་ཆོར་བ་པོས་ཆོར་ཞེས་པ་དེ་ཐ་སྟོད་ཀྱི་དབང་གིས་ཡོད་ཅམ་ཡིན། བདེན་པའི་དོན་ཅན་གྱི་
ཆོར་བ་པོ་ཞིག་གིས་བྱེད་པ་ཆོར་བ་ཞིག་ཆོར་དགོས་ན། ཅུ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྐབས་ནས་གསུངས་
པ་ལྟར། ཆོར་བ་པོ་དང་ཆོར་བ་སོགས་འགའ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་རྟོན་པ་མེད་པར། གནས་
ལུགས་ཀྱི་ངང་དུ་ཉེ་བར་ཞི་ཅམ་འདི་མཐོང་བ་ཞིག་བྱུང་ན། ཆགས་པ་སྐྱེ་བའི་སྐབས་སློད་བྱེད་
ལུལ་དེ་རང་དབང་བར་ཞེན་པ་དེས་གཞི་བྱས་ནས་སློད་པ་སྐྱེ་བ་ཡིན་པས། ཆགས་སྤང་སྐྱེ་བའི་
ཐོ་དེའི་གཞི་ཅུ་གཏི་ལུག་བདེན་འཛིན་གྱི་ཞེན་ལུལ་སྤྱད་ནས་སློད་པ་ཅིའི་ཕྱིར་ཚོག་པར་མི་

འགྱུར་ཏེ་ཐོག་རྒྱས་ཞེས་པ་འོ། །བཞི་བརྒྱ་པའི་འབྲེལ་པའི་སྐབས་ནས་གསུངས་པ་ལྟར། གཏི་
 མུག་གཙུག་པོ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། ཞེས་པ་དང་། ཆགས་སྣང་སྤྱོད་པ་འགའ་ཞིག་གཏི་མུག་དང་མཚུངས་
 ལྡན་དུ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་འདི་གོ་ཁག་པོ་འདུག །བདེན་འཛིན་སྤྲོས་སྤངས་པའི་ཆགས་སྣང་
 རིགས་འགའ་ཞིག་རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་ཕལ་ཆེར་སྒོ་དོན་མཐུན་དུ་འདོད། ཡིད་དུ་འོང་བ་
 ལ་ཡིད་དུ་འོང་བར་འཛིན་པ་ཙམ་ཞིག་སྒོ་དོན་མཐུན་དུ་ཕལ་ཆེར་འཛིན་སྤྱོད། ཐལ་འགྱུར་བས་
 ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་བདེན་འཛིན་སྤྲོས་སྤངས་པའི་ཆགས་སྣང་ཉོན་མོངས་ལ་འཛིན་ཅིང་། དེ་ལྟ་
 བུའི་ཉོན་མོངས་ཏ་ཅང་སྤྱོད་པའི་རིགས་དེ་བདེན་འཛིན་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་ཡོད་པ་དང་། གང་
 ཟག་རང་རྒྱུ་ཐུབ་པའི་རྣམས་སུ་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་སྒོས་སྤངས་པའི་ཆགས་སྣང་རགས་པ་དེ་ནམས་
 ཀྱང་ཙམ་བ་བདེན་འཛིན་གྱིས་བསྐྱེད། བདེན་འཛིན་གྱི་དབང་གིས་བྱུང་བ་ཡིན་སྟབས། བདེན་
 འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་རིགས་པས་སུན་སྤྱང་སྟེ་བདེན་འཛིན་མགོ་མནན་པ་ཞིག་བྱུང་ན། བདེན་
 འཛིན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་སྤངས་པའི་ཆགས་སྣང་གི་སྒོ་དེ་དང་དངོས་སུ་འཛིན་སྤངས་འགལ་བ་
 ཅན་མིན་ནའང་། ཆགས་སྣང་གི་གཞི་བྱེད་མཁན་བདེན་འཛིན་ལ་གཞོད་པའི་སྒོ་ནས་ཆགས་
 སྣང་ལའང་གཞོད་པ་ཡིན། ཆོག་གསལ་དུ། གཏི་མུག་བདེན་འཛིན་གྱི་གཉེན་པོར་སོང་བ་
 དེ་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཉེན་པོར་འགོ་བཙུག་གི། འདོད་ཆགས་ཀྱི་གཉེན་པོར་སོང་
 བ་དང་། ཁོང་ཁྱོད་གཉེན་པོར་སོང་བ་དང་། ང་རྒྱལ་གྱི་གཉེན་པོར་སོང་བ་དེ་ནམས་ཉོན་
 མོངས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཉེན་པོར་མི་འགོ་བར་གསུངས་སོ། །

མཐོང་བ་འཕམ་ནི་རིག་པ་ཡང་། ཁྱི་ལམ་སྦྱུ་འདྲའི་བདག་ཉིད་ཀྱིས། །སེམས་དང་ལྟན་
 ཅིག་སྦྱེས་པའི་ཕྱིར། །ཆོར་བ་དེ་ཡིས་མཐོང་མཁྱེན། །ཞེས་བདེན་པའི་ཚུལ་གྱིས་གྲུབ་ཡོད་པ་
 ཞིག་གཏན་ནས་མེད་ན་ཡང་། བན་གཞོད་དངོས་སུ་འབྲེལ་བའི་ཆོར་བ་པོ་དང་ཆོར་བ་བདེ་སྦྱུག་

གཏན་ནས་མེད་པ་མིན་པར་ཡོད་ཅིང་། ཡོད་ཚུལ་དེ་ཡང་། མི་བདེན་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་པས།
 མི་ལམ་དང་། སྤྱི་མ་འདྲ་བ་སྣང་ཡང་མི་བདེན་པ་དེ་འདྲ་ཞིག་སྟེ། ཆོར་བ་དེ་སེམས་དང་མཚུངས་
 ལྡན་དུ་ལྟན་ཅིག་སྟེས་པའི་སྤྱིར་ཆོར་བ་དེ་དང་དུས་མཉམ་པའི་སེམས་ཀྱིས་མཐོང་བ་མ་ཡིན། མྱོང་
 བྱ་མྱོང་བྱེད་ལ་འབྲེལ་བ་དགོས་པས། རྩལ་ཐ་དད་དུས་མཉམ་པ་ལ་བདག་གཅིག་འབྲེལ་དང་། དེ་
 བྱང་འབྲེལ་གཉིས་ཀ་མི་འཐད་པ་དང་། མཚུངས་ལྡན་གཅིག་གིས་གཅིག་མི་འཛིན་པ་སྟེ་པ་ཐམས་
 ཅད་མཐུན་པས་སེམས་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་ཡོད་པའི་ཆོར་བ་དེ་དེ་དང་དུས་མཉམ་པའི་སེམས་
 ཀྱིས་མཐོང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །

སྤར་དང་སྤྱི་མར་སྟེས་པས་ཀྱང་། །དན་པར་འགྱུར་གྱི་མྱོང་མ་ཡིན། །རང་གིས་བདག་
 ཉིད་མྱོང་མིན་ལ། །གཞན་དག་གིས་ཀྱང་མྱོང་མ་ཡིན། །ཞེས་ཆོར་བ་ལས་སྤར་བ་དང་སྤྱི་མར་
 སྟེས་པས་ཀྱང་ཆོར་བ་དན་པར་འགྱུར་གྱི་མྱོང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་དུས་ན་འགགས་པ་དང་། མ་
 སྟེས་པའི་སྤྱིར། ཆོར་བ་རང་གིས་རང་གི་བདག་ཉིད་མྱོང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤར་རང་རིག་བཀག་
 པས་ཁེགས་པའི་སྤྱིར། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་ཞིག་གིས་མྱོང་བར་བྱེད་ན། ཐུག་མེད་
 དུ་ཐལ་བའི་སྟོན་ཡོད་པས། དེས་ན་བདེན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་སྤྱབ་བྱེད་ཅ་བ་ནས་མེད་དོ། །

ཆོར་པོ་འགའ་ཡང་ཡོད་མིན་ཏེ། །དེས་ན་ཆོར་བ་དེ་ཉིད་མིན། །དེ་ལྟར་བདག་མེད་
 ཆོགས་འདི་ལ། །འདི་ཡིས་ཅི་སྟེ་གཞོད་པར་བྱས། །ཞེས་ཆོར་བ་ཅམ་མ་ཟད། ཆོར་བ་པོ་ཡང་
 བདེན་པར་ཡོད་པ་མིན་པས། དེས་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་ཆོར་བ་ཡང་མ་གྲུབ་ཅིང་། དེ་ལྟར་རང་
 བཞིན་མེད་པ་ལ་རང་བཞིན་མེད་པར་ངོ་མ་གེས་པར་སྤྱན་ཅི་ལོག་གི་སྒོའི་དབང་གིས་འཕྲང་ལ་སྦྱོར་
 བས། བདག་སྟོན་དོན་བཅའ་ན་སྒོ་དེ་གཞི་མེད་ལྟ་བུར་གྱུར་བས་འདི་ཡིས་ཅི་སྟེ་གཞོད་པར་བྱས་
 སམ་ཞེས་པའོ། །ཡང་ན། བདེན་པར་ཞེན་པའི་དབང་ལས་གཞོད་པ་དྲངས་པ་དེ་ལྟར་ལྟར་། བདེན་

པར་ཞེན་པའི་གཞི་དེ་ཉིད་མེད་པས་འདི་ཡིས་ཅི་སྟེ་གཞོན་པར་བྱེད་ཅེས་པ་སྟེ། འོན་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་ཚོར་བ་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་བསྒྲོམ་པ་ལ་འབད་པར་རིགས་སོ་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །

སེམས་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་བཤད་པ་ནི། ཡིད་ནི་དབང་རྣམས་ལ་མི་གནས། གཟུགས་སོགས་ལ་མིན་བར་ནའང་མིན། རང་ནའང་སེམས་མིན་ཕྱི་མིན་ཁིང་། གཞན་དུ་ཡང་ནི་རྟེན་མ་ཡིན། ཞེས་ཡིད་དབང་ནི་དབང་པོ་རྣམས་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་མི་གནས་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཕྱི་རོལ་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་གཟུང་བ་རྣམས་ལའང་མི་གནས་ཤིང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་ནའང་མི་གནས་ལ། ལྷ་སྟེགས་པས་ནང་གི་བྱེད་པའི་སྐྱེས་བུར་བཏགས་པའི་ནང་ནའང་སེམས་མེད། ལག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱིའི་ལུས་ཀྱི་ཡན་ལག་དེ་དག་གི་ངོ་བོར་ཡང་སེམས་ཡོད་པ་མིན། ལུས་ལས་འབྲེལ་མེད་གཞན་དུ་ཡང་སེམས་རྟེན་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

གང་ཞིག་ལུས་མིན་གཞན་དུ་འང་མིན། འདྲེས་མིན་ལོགས་སུ་འང་འགར་མེད་པ། འདི་ནི་རྩ་བ་ཅན་མིན་དེའི་ཕྱིར། སེམས་ཉིད་རང་བཞིན་མུ་ངན་འདས། ཞེས་སེམས་ནི་ལུས་དང་འདྲེས་པར་ཡང་མེད། ལུས་ལས་ལོགས་སུ་ཡན་གར་དུ་གནས་པ་ཡང་མེད། ཡིད་དེའི་བཏགས་དོན་བཅའ་ན་རང་དབང་གི་སྒྲོན་ས་གནས་པ་འཇམ་གྲུབ་པ་ཞིག་མིན་པ་དེའི་ཕྱིར་སེམས་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་མུ་ངན་ལས་འདས་པའོ། འདི་ནས་མིག་སོགས་དབང་པོའི་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱང་། ཤེས་བྱ་ལས་སྤར་ཤེས་ཡོད་ན། འདི་ནི་ཅི་ལ་དམིགས་ནས་སྟེ། ཤེས་དང་ཤེས་བྱ་ལྟན་ཅིག་ན། འདི་ནི་ཅི་ལ་དམིགས་ནས་སྟེ། ཞེས་ཕྱི་གཟུང་བའི་ཡུལ་དེ་ལས་དབང་ཤེས་ཉིད་སྤར་ཡོད་ན་ནི། དེ་ནི་ཅི་ལ་དམིགས་ནས་སྟེ་སྟེ་གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་ལྟ་བུ་གཟུགས་ཀྱིས་དམིགས་ཀྱིན་བྱས་ཏེ་སྟེ་དགོས་པས། གཟུང་བ་གཟུགས་མ་གྲུབ་པའི་སྤར་རོལ་དུ་གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་ཅི་ལ་དམིགས་ནས་སྟེ་སྟེ་བ་མི་འཐད་པ་དང་། དེ་གཉིས་ལྟན་ཅིག་དུས་མཉམ་པར་བཤད་ན། དམིགས་ཀྱིན་དང་།

དམིགས་བྱ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་ལ། ལྷན་ཅིག་ཁྱེ་བྱ་འབྲས་ཡིན་དགོས་པ་ལ། ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱ་ལྟན་ཅིག་ཏུ་གནས་ན། དེ་ནི་ཅི་ལ་དམིགས་ནས་སྐྱེ་ཞེས་པ་འོ། །

འོན་ཏེ་ཤེས་བྱའི་སྤྱི་ལོ་དུ་ན། །དེ་ཆེ་ཤེས་པ་གང་ལས་སྐྱེ། །ཞེས་དེ་གཉིས་ལྟན་ཅིག་དུས་མཉམ་པར་བཤད་ན། དམིགས་ཀྱི་ན་དང་། དམིགས་བྱ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་ལ། ལྷན་ཅིག་ཁྱེ་བྱ་འབྲས་ཡིན་དགོས་པ་ལ། ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱ་ལྟན་ཅིག་ཏུ་གནས་ན། དེ་ནི་ཅི་ལ་དམིགས་ནས་སྐྱེ་ཞེས་པ་འོ། །

འོན་ཏེ་སྤྱི་གཟུང་བ་འགགས་པའི་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ན། ཤེས་པ་དེ་ཡུལ་གང་ལ་དམིགས་ནས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། གཟུང་བ་འགགས་ཟིན་པས་སྐྱེ་མི་བྱུང། དེས་སེམས་བླན་པ་ཉེར་གཞག་བཤད་ནས། ཆོས་བླན་པ་ཉེར་གཞག་བཤད་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཆོས་ནམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི། སྐྱེ་བ་རྟོགས་པར་འགྱུར་མ་ཡིན། །ཞེས་དེ་ལྟར་སྤང་ཞིང་སྤྱིད་པའི་ཆོས་རྗེས་སྤྱིད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་བཏགས་དོན་བཅུ་ལ་ན། རང་དབང་གི་སྒོ་ནས་སྐྱེ་བ་རྟོགས་པའམ་གྲུབ་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཐམས་ཅད་ལྟོས་ནས་གྲུབ་པ་དང་མིང་གི་དབང་གིས་ཡོད་ཅེས་ཞིག་མ་གཏོགས་མེད་པའི་སྤྱིར། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ཀུན་རྫོབ་མེད། །དེ་ལ་བདེན་གཉིས་གཤམ་ཡོད། །དེ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་གཞན་གྱིས་ན། །སེམས་ཅན་མུ་ངན་གཤམ་འདུ། །ཞེས་ཅོད་སྤོང་ནི། དབུ་མ་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་བཏགས་དོན་བཅུ་ལ་ན་གཟུགས་མེད། སྐྱ་མེད། དྲི་མེད། རོ་མེད། རེག་བྱ་མེད། ཆོས་མེད། ལྷག་བསྐལ་བདེན་པ་མེད། ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་མེད། འགོག་པའི་བདེན་པ་མེད། ལམ་གྱི་བདེན་པ་མེད་ཅེས་སོགས་ཐམས་ཅད་ལ་མེད་ཅེས་དགག་སྒྲུབ་ཏེ་མེད་པར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན། ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱུ་འབྲས་ཉེན་འབྲེལ་གྱི་ཀུན་རྫོབ་ཐམས་ཅད་སྒོ་འབྲུལ་པ་ཞིག་གི་རོར་ཡོད་ཅེས་མ་གཏོགས་མི་འདོད་ཅིང་། རང་བཞིན་མེད་ན་བདེན་གཉིས་གཤམ་ཡོད།

འོན་དམ་བདེན་པ་གཞི་ཚེས་ཅན་ལ་བརྟེན་ནས་འཛིག་དགོས་པས་ཚེས་ཅན་མེད་ན་ཚེས་
 ཉིད་ཀྱང་མི་འཐད་པས་བདེན་གཉིས་ཀྱང་མི་འཐད་དོ་ཞེས་དང་། དེ་ལྟར་བདེན་གཉིས་མི་
 འཐད་པས། ཁྱོད་ཀྱིས་སློ་འབྲུལ་པ་ཞིག་གི་ངོར་ཡོད་ཅམ་ཞིག་གི་སློ་ནས་བཞག་ཆོག་ན། ལྷ་
 ངན་ལས་འདས་པ་འང་འཛིག་ག་ལ་བྱུང། དེ་ཅམ་གྱིས་འཛིག་རྟེན་གྱི་བཟང་དང་ངན་གྱི་ནམ་
 གཞག་འཛིག་མི་བྱུང། གཙོ་བོ་དང་དབང་ཕྱུག་ལ་སོགས་པ་དང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སོགས་
 པ་སློ་འབྲུལ་པ་ཞིག་གི་ངོར་ཡོད་ན་ཡོད་མཉམ་དང་། རི་བོང་རྩ་འཛིན་རྟོག་པའི་ངོར་རི་བོང་
 རྩ་ཡང་ཡོད་པས་བདེན་དང་མི་བདེན། བཟང་དང་ངན་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་མེད་སོགས་ཀྱང་ཇི་ལྟར་
 འཛིག་ །དཔེར་ན། སྤྱིར་འདེབས་ལོག་ལྟ་ལྟ་བུ་ཡོད་པ་ལ་མེད་པར་ལྟ་བ་དང་། སློ་འདོགས་
 ལོག་ལྟ་ལྟ་བུ་མེད་པ་ལ་ཡོད་པར་ལྟ་བ་ཡང་འཛིག་མི་ཤེས་པས། ཐ་སྙད་ཀྱི་ནམ་གཞག་ཐམས་
 ཅད་འཛིག་པའི་སྒྲིན་དུ་འགྱུར། དེས་ན་སྤང་སྤང་འཇུག་ལྗོག་མ་ནོར་བའི་སྤང་ནས་བྱ་ངན་
 ལས་འདས་པ་ཐོབ་པ་ཡོང་མི་བྱུང་ཅེས་བཤད་པ་མིན་ནམ་ཞེས་སོགས་ཚུད་པ་དེའི་ལན་དུ། འདི་
 གི་གཞན་སེམས་ནམ་རྟོག་སྟེ། །དེ་གི་རང་གི་ཀྱན་རྫོབ་མིན། །ཕྱིས་དེ་ངེས་ན་དེ་ཡོད་དེ། །མིན་
 ག་ཀྱན་རྫོབ་མེད་པ་ཉིད། །ཅེས་ཞེན་ཡུལ་ལ་འབྲུལ་བའི་སློ་བདེན་འཛིན་ལྟ་བུ་ནམ་པར་རྟོག་
 པ་ཡིན་པས། དེའི་ངོར་ཡོད་པ་ཅམ་གྱིས་ཡོད་པར་འཛིག་མི་བྱུང་ཅིང་། འདི་གི་རང་ལུགས་
 ལ་ཀྱན་རྫོབ་བམ་ཐ་སྙད་འཛིག་བྱེད་ལ་མི་འདོད། ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་པའི་བདེན་པ་དེ་
 འོན་དངོས་པོའི་དབང་གིས་བདེན་པ་མིན་པར་སློ་ཡི་དབང་གིས་བདེན་པ་ལ་འཛིག་དགོས། བདེན་
 སའི་སློ་དེ་ཡང་གཏི་མུག་བདེན་འཛིན་གྱི་ངོར་བདེན་པར་འཛིག་དགོས་སྟབས། གང་གི་ངོར་
 བདེན་ཞེ་ན། བདེན་འཛིན་གྱི་ངོར་བདེན་པ་ལ་འཛིག་དགོས་ཏེ། དབུ་མ་འཇུག་པ་ལས། གཏི་
 མུག་རང་བཞིན་སྒྲིབ་ཕྱིར་ཀྱན་རྫོབ་སྟེ། །དེས་གང་བཙོས་མ་བདེན་པར་སྤང་དེ་གི། །ཀྱན་

ཇོ་བ་བདེན་ཞེས་བྱ་བ་པ་དེས་གསུངས་ཏེ། ཞེས་གསུངས། འོན་ཀྱང་ཀུན་ཇོ་བ་འཛིག་བྱེད་
དེ་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་ལ་མི་བསྐྱུ་བའི་སྒོ་ཞིག་གིས་འཛིག་དགོས་པ་ལས། སྒོ་འབྲུལ་ཤེས་ཞིག་གི་
ངོ་ལ་ཡོད་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག འཛིག་བྱེད་ཀྱི་སྒོ་དེ་སྤང་ཡུལ་ལ་འབྲུལ་བ་ཡིན་ནའང་ཡུལ་
གྱི་གཙོ་བོ་ལ་མི་བསྐྱུ་བ་ཡིན།

དབུ་མ་འཇུག་པའི་སྐབས་ནས། དེ་དག་འཛིག་ཏེན་ལས་ཀྱང་ཡོད་མིན་ཉིད། ཅེས་རང་
ལྷགས་ལ་གཙོ་བོ་དང་། དབང་ཕྱག་དང་། དེ་བཞིན་རང་སྤེའི་སེམས་ཙམ་པས་འདྲིད་པའི་ཀུན་
གཞི་དང་། རང་རིག་སོགས་ཐ་སྟད་དུ་ཡང་ཞལ་གྱིས་མི་བཞེས་པ་དང་། དུམ་པ་ལ་སོགས་པ་
ཐ་སྟད་དུ་ཡོད་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་དེ་གཉིས་ཀ་རང་ངོས་ནས་མེད་པ་མཚུངས་ཀྱང་། ཐ་སྟད་
དུ་ཕན་གཞིད་དངོས་སུ་འབྲེལ་མི་འབྲེལ་དང་དེ་འཛིག་བྱེད་ཀྱི་སྒོ་བདེན་སྤང་དང་བཅས་པས་འབྲུལ་
ཤེས་ཡིན་ནའང་། ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་ལ་བསྐྱུ་མི་བསྐྱུའི་ཆ་ནས་ཡུལ་གང་ཞིག་ལ་འཛིག་བྱེད་ཀྱི་སྒོ་
ཆད་མ་ཡོད་པ་དང་། གཅིག་ཤོས་དེ་ལ་འཛིག་བྱེད་ཀྱི་སྒོ་ཆད་མ་མེད་པས་ཐ་སྟད་དུ་ཡོད་མེད་
ཀྱི་ཁྱད་པར་བྱེ་སྟེ་ཐ་སྟད་དུ་ཡོད་མེད་འཛིག་དགོས། དགག་བྱ་བ་ཀག་ནས་ཆོས་ཉིད་ངེས་པའི་
ངེས་ངོ་དེ་ལ་ཆོས་ཅན་སྐྱབ་བྱ་མེད་ནའང་། སྤེས་མཉམ་གཞག་དེ་ལས་ལྷང་བའི་རྗེས་སུ་ཆོས་
ཅན་གྱི་སྤང་བ་བསྟོན་མེད་དུ་གར་བའི་སྐབས་ཆོས་ཅན་དེ་དང་དེ་ཐ་སྟད་དུ་གྲགས་པ་དང་། དེ་
ལ་ཐ་སྟད་པའི་སྒོ་གཞན་གྱིས་མི་གཞིད་པ། ཕན་གཞིད་དངོས་སུ་འབྲེལ་མཁན་ཞིག་དུ་ཆད་མས་
བྱུང་ཡོད་ན་ཡོད་པར་ཐག་གཅིད་པ་དང་། དེ་ལྟར་མེད་ན་ཀུན་ཇོ་བ་བཟ། ཐ་སྟད་དུ་ཡང་མེད་
ཅེས་ཁས་ལེན་དགོས་པར་བསྟན་ཏོ། །

རྟོག་དང་བརྟག་པར་བྱ་བ་དག གཉིས་པོ་ཕན་ཚུན་བརྟན་པ་ཡིན། རི་ལྟར་གྲགས་པ་
ལ་བརྟན་ནས། རྣམ་པར་དཔྱོད་པ་ཐམས་ཅད་བཟོད། ཅེས་དེ་ལྟར་ཡུལ་ཅན་རྟོག་པ་པོ་དང་།

ཡུལ་བརྟག་པར་བྱ་བ་གཉིས་པ་ལྟན་པ་ཡིན། ལས་བྱེད་པ་པོ་ལ་རག་ལས། བྱེད་པ་ལས་
ལ་རག་ལས་པ་དཔེར་ན། ཆོམ་བྱེད་བྱ་བ་ལ་བརྟན་ནས་ཆོམ་བྱ་བར་འཛིག་པ་དང་། ཆོམ་བྱ་བ་
ཡོད་པས་ཆོམ་བྱེད་བྱ་བ་དེ་ཡོང་བས་བྱེད་པ་པོ་བྱ་བ་ལ་བརྟན། བྱ་བ་བྱེད་པ་པོ་ལ་བརྟན་པ་དེ་པན་
ཚུན་ལྟོས་བྱུབ་ཀྱི་སྒོ་ནས་བཞག་པ་ཡིན། དེ་གཉིས་རྒྱ་འབྲས་མིན་ནའང་། གཅིག་གིས་གཅིག་
ལ་ལྟོས་ནས་བྱུབ་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ། དབུ་མ་འཇུག་པར། ཐ་སྙད་བདེན་པ་ཐབས་སུ་གྱུར་པ་
དང་། འོན་ཏེ་མ་བདེན་པ་ཐབས་བྱུང་གྱུར་པ་སྟེ། ཁྱེད་དང་། ཅ་བ་ཤེས་རབ་ལས། ཐ་
སྙད་ལ་ནི་མ་བརྟན་པར། འདམ་པའི་དོན་ནི་བརྟན་མི་རུས། ཁྱེད་གསུངས་པ་ལྟར། གང་གི་
གནས་ལུགས་ཡིན་པའི་ཆོས་ཅན་དེ་སྟོན་ལ་ཁས་སྲུངས་པའི་ཐོག་ནས་གནས་ལུགས་འཛོལ་བ་དང་།
དེའི་སྟེང་དུ་གནས་ལུགས་གཏན་ལ་འབེབས་དགོས་པར་གསུངས།

དེ་ནས་བྱུག་མེད་དུ་ཐལ་བ་སྟོང་བ་ནི། བསྐྱབ་བརྟུས་སུ་བྲངས་པའི་མདོ་མང་པོས་སྟེན་
ལ་ཐ་སྙད་པའི་རྣམ་གཞག་ཞིབ་རྒྱས་སུ་བརྟན་ཅིང་། པན་གཞི་དཔོན་པའི་ཆོས་དེ་ཡང་མིང་ཅམ་
བན་ཅམ་ཡིན་ཞེས་བརྟན་འདུག གང་ཆེ་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་ཡི། རྣམ་དཔྱོད་ཀྱིས་ནི་དཔྱོད་
བྱེད་ན། འདྲ་ཆེ་རྣམ་དཔྱོད་དེ་ཡང་ནི། རྣམ་དཔྱོད་ཕྱིར་ན་བྱུག་པ་མེད། ཅེས་དབུ་མ་པ་
ཁྱོད་ཀྱིས་གཞི་བྱམ་པ་ལྟ་བུ་དེ་ལ་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་ཡི་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱིས་དེའི་སྟེང་གི་ཆོས་ཉིད་གཏན་
ལ་འབེབས་ཤིང་དཔྱོད་པར་བྱེད་ན། དེའི་ཆེ་རྣམ་དཔྱོད་དེ་ཡང་བདེན་པར་ཡོད་མེད་དཔྱོད་པའི་
རྣམ་དཔྱོད་གཞན་ཞིག་དགོས་ན། རྣམ་དཔྱོད་ལ་བྱུག་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། ཁྱེད་བཞད་པའི་
ལན་དུ། དབྱེད་བྱ་རྣམ་པར་དབྱེད་བྱས་ན། རྣམ་དཔྱོད་ལ་ནི་ཉེན་ཡོད་མིན། ཉེན་མེད་ཕྱིར་
ན་མི་སྟེ་སྟེ། འདྲ་ཡང་མུ་ངན་འདས་པར་བརྗོད། ཅེས་དབྱེད་བྱ་བྱམ་པ་ལྟ་བུ་རྣམ་པར་དབྱེད་
དེ་བྱམ་པའི་སྟེང་གི་ཆོས་ཉིད་ངེས་པའི་ཆེ་བྱམ་པ་བདེན་བྱུབ་བཀག་ཅམ་གྱི་མེད་དགག་སྟོང་སང་

དེ་མོ་དེའི་འཛིན་སྐྱབས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་ལས། འདིའོ་འདི་རེད་སྐྱམ་པ་སོགས་རྩ་བ་ནས་མེད་
 དེ། འཛིན་པ་བྱུང་ན་ལྟ་བུ་མེད། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་འཛིན་སྐྱབས་དེ་མ་ཡལ་གྱི་བར་སྟོང་
 གཞི་ཆོས་ཅན་ངེས་པོ་ལ་ཤར་བ་མེད། དེས་ན་རྟོགས་ཟིན་བྱེད་པ་མ་ཉམས་པའི་རིང་སྐར་དཔྱིད་
 དགོས་པའི་ཆོས་ཅན་མེད་པས། མ་དཔྱིད་ལ་ནི་ཉེན་ཡོད་མེད། ཞེས་གསུངས། མོ་དེའི་
 ངེས་པོ་ལ་དགག་བྱ་བ་ཀག་ཅམ་གྱི་སྟོང་སང་དེ་ག་ལས་དགག་ཡུལ་དང་དེ་བཀག་པ་གཉིས་ཀ་རང་
 བཞིན་གྱིས་མི་སྟེ་སྟེ། དེ་ཡང་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་རང་བཞིན་མེད་པར་གཏན་ལ་ཐབ་པའི་
 ཆོས་ཉིད་དེ་མོ་གཞན་ཞིག་གིས་དེའི་སྐྱབ་ཚུལ་དཔྱད་པའི་སྐབས་སུ་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་
 མེན་པར་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དེ་རྟོག་པས་དེ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་པ་དེ་ཡིན་ལ། དེ་
 ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱབ་པ་ལས་འདས་པར་བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ། །

གང་གི་ལྟར་ན་འདི་གཉིས་བདེན། རྟོག་ཅིན་ཏུ་དཀའ་བར་གནས། གལ་ཏེ་ཤེས་
 དབང་ལས་དོན་གྲུབ། ཤེས་ཡོད་ཉིད་ལ་ཉེན་ཅི་ཡོད། འོན་ཏེ་ཤེས་བྱ་ལས་ཤེས་གྲུབ། ཤེས་
 བྱ་ཡོད་ལ་འདྲ་ཉེན་ཅི་ཡོད། རྟོག་ཅིན་ཚུན་དབང་གིས་ཡོད། གཉིས་ཀ་ཡང་ནི་མེད་པར་
 འགྱུར། ཞེས་པ་རོལ་པོ་དངོས་སྒྲིབ་གང་གི་ལུགས་ལྟར་ན། དོན་ཤེས་གཉིས་ཡོད་ན་ཡོད་
 མཉམ་དང་། མེད་ན་མེད་མཉམ་མེན་པར། དོན་མ་གྲུབ་ཀྱང་ཤེས་པ་བདེན་པར་གྲུབ་པར་འདོད་
 པ་དང་། གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་གྲུབ་པ་བཀག་ནས་གཉིས་སྟོང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འདོད་
 པའི་ཚུལ་དེ་ལ་སྐྱབ་བྱེད་ཅིན་ཏུ་དཀའ་བར་གནས་ཏེ། གལ་ཏེ་ཤེས་པ་བདེན་པའི་དབང་གིས་དོན་
 བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། ཤེས་པ་བདེན་པར་ཡོད་པ་ཉིད་ཉེན་གང་ལ་བཞེན་པ་འམ་སྐྱབ་བྱེད་
 ཅི་ཡོད། འོན་ཏེ་ཤེས་བྱ་བདེན་པ་ལས་ཤེས་པ་བདེན་པ་གྲུབ་ན། ཤེས་བྱ་བདེན་པའི་སྐྱབ་བྱེད་
 ཅི་ཡོད། སྐྱབ་ཚུལ་སྐྱབ་ཚུལ་ཅམ་གྱིས་འཛིན་པ་འགྲིག་པ་ལས། དེ་མེན་སྐྱབ་བྱེད་བདེན་པ་དགོས་

པར་བསམ་ན་མི་བདེ་བར་འགྱུར་ངེས་སོ། །ཤེས་བྱ་དང་ཤེས་པ། གཞལ་བྱ་དང་ཚད་མ་
ཞེས་པའང་གཞལ་བྱའི་དབང་གིས་ཚད་མ་འཛོག་པ་དང་། ཚད་མའི་དབང་གིས་གཞལ་བྱ་འཛོག་
པ་སྟེ། ཡན་ཚུན་ལྟོས་གྲུབ་མིང་ཙམ་གྱི་དབང་གིས་ཡོད་པ་མ་གཏོགས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ན་གཉིས་
ཀ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །

གལ་ཏེ་བྱ་མེད་པ་མིན་ན། །བྱ་ཉིད་གང་ལས་བྱུང་བ་ཡིན། །བྱ་མེད་པར་ནི་པ་མེད་པ། །དེ་
བཞིན་དེ་གཉིས་མེད་པ་ཉིད། །ཅིས་པ་བྱ་གཉིས་ལྟོས་ནས་གྲུབ་པ་སྟེ། །བྱ་མ་བྱུང་བའི་བར་དུ་པ་
ཡི་ཐ་སྟངས་མི་ཐོབ་ཅིང་། །རང་ཉིད་པར་འགྱུར་བ་ལ་བྱ་ཞིག་བསྐྱེད་དགོས་པས། །བྱ་དེ་ལ་ལྟོས་
ཏེ་པར་འཛོག་པ། །བྱ་མ་གྲུབ་པའི་སྔ་རོལ་དུ་པ་མེད་པར། །བྱ་གྲུབ་པའི་རྗེས་ལ་པར་གྲུབ་པ་སྟེ་བྱ་
ཡིན་ཞིང་། །དེ་ལྟར་ནའང་བྱའི་ལུས་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ས་བོན་འབྲེན་མཁན་གྱི་གང་ཟག་དེ་དེའི་གནས་
སྐབས་སུ་པ་མིན་ཡང་། །མ་འོངས་པར་འབྱུང་འགྱུར་གྱི་བྱ་ལ་ལྟོས་ཏེ་པ་ཡི་ཐ་སྟངས་བདེ་ལྷག་དུ་
འཛོག་པ་སོགས་དེ་ཐམས་ཅད་བདག་སྟོན་དོན་བཅའ་ན་འཛོག་མི་ཤེས་ཀྱང་ཡན་ཚུན་ལྟོས་ནས་འཛོག་
ནུས་པ་ཡིན་ནོ། །

སྐྱུ་གུ་ས་བོན་ལས་སྐྱེ་ཞིང་། །ས་བོན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཏོགས་བཞིན། །ཤེས་བྱ་ལས་སྐྱེས་
ཤེས་པ་ཡིས། །དེ་ཡོད་པ་ནི་ཅིས་མི་ཏོགས། །ཞེས་སྐྱོན་སྟོང་གི་ལན་ལ། །སྐྱུ་གུ་ས་བོན་ལས་སྐྱེ་
ཞིང་། །ས་བོན་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་སྐྱུ་གུ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཏོགས་པ་སྟེ་ཏོགས་ལས་ཏོགས་ནུས་ཤིང་།
སྐྱུ་གུ་ས་རང་གི་ས་བོན་ཡོད་པ་རྗེས་སུ་དཔྱག་པར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། །ཤེས་བྱ་གཟུང་བ་ལས་ཡུལ་
ཅན་འཛོན་པའི་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དེས་ཤེས་བྱ་དོན་དམ་བདེན་གྲུབ་དེ་ཡོད་པ་ཅིས་
མི་ཏོགས་ཏེ་ཏོགས་དགོས་ཟེར་ན། །སྐྱུ་གུ་ལས་གཞན་ཤེས་པ་ཡིས། །ས་བོན་ཡོད་ཅིས་ཏོགས་
འགྱུར་ན། །གང་ཕྱིར་ཤེས་བྱ་དེ་ཏོགས་པས། །ཤེས་པ་ཡོད་ཉིད་གང་ལས་ཏོགས། །ཞེས་སྐྱུ་གུ་

ལས་རྫས་གཞན་པའི་ཚད་མའི་ཤེས་པས་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ངེས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ས་བོན་སྟོན་
 དུ་སོང་བ་ཡོད་ཅེས་ཉོགས་པར་འགྱུར་ནའང་། ཤེས་བྱ་དེ་ཉོགས་པས་ཤེས་པ་ཡོད་པ་ཉིད་ཚད་
 མ་གང་ལས་ཉོགས་ཏེ། རང་རིག་གོང་དུ་བཀག་ཟིན་པའི་སྤྱིར་དང་། རིག་བྱེད་གཞན་ཡང་ཁྱོད་
 ཀྱིས་ཁས་མ་གྲངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །

འདི་ནས་ནམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་བཤད་པ་ལ་གསུམ། རྟོ་རྟེ་གཟེགས་མའི་གཏན་ཆོགས་དང་།
 རྟོན་འབྲེལ་གྱི་གཏན་ཆོགས། ཡོད་མེད་སྒྱེ་འཁོག་གི་གཏན་ཆོགས་སོ། དེ་ལ་དང་པོ་བཤད་པ་
 ལ་དུ་མ་ཡོད་པ་ལས། རྒྱ་མེད་དུ་སྒྱེ་བ་དགག་པ་ལ། རེ་ཞིག་འཇིག་རྟོན་མངོན་སུམ་གྱིས། རྒྱ་
 རྣམས་ཐམས་ཅད་མཐོང་བ་ཡིན། བརྒྱའི་སྟོང་བུ་སོགས་དཔེ་ནི། རྒྱ་ཡི་དཔེ་བས་བསྐྱེད་པ་
 ཡིན། རྒྱ་དཔེ་གང་གིས་བྱས་ཤེས་ན། རྒྱར་གྱི་རྒྱ་དཔེ་ཉིད་ལས་སོ། ཅི་སྤྱིར་རྒྱ་ཡིས་འབྲས་
 རྐྱེད་ནུས། རྒྱར་གྱི་རྒྱ་ཡི་མཐུ་ཉིད་ལས། ཞེས་ནམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་རྒྱ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་
 པ་སྐྱབ་པ་ལ། ཆོས་གང་དང་གང་ཡིན་ཡང་རྒྱ་མེད་ལས་མི་སྒྱེ་བས་མཐུན་པའི་རྒྱ་ལས་སྒྱེ་བ་མངོན་
 སུམ་གྱིས་མཐོང་བས། རྒྱ་མེད་དུ་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། བརྒྱའི་སྟོང་བུ་དང་། སོགས་པས་
 བསྐྱེས་པ་དཔེ་བས་དང་མདོག་དང་ཡུན་ཚད་རོ་མངར་གྱི་བྱེད་པར་འབྲས་བུའི་དཔེ་བ་སྣ་ཆོགས་
 པ་དེ་ནམས་རྒྱའི་དཔེ་བ་སྣ་ཆོགས་པའི་བྱེད་པར་གྱིས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ལ། རྒྱའི་དཔེ་བའི་བྱེད་
 པར་དེ་དག་གང་གིས་བྱུང་ཞེ་ན། བྱེད་པ་པོའི་སྒོའི་གཡོ་བ་སྟོན་དུ་སོང་བ་ལྟ་བུ་མིན་པར།
 དེ་ཡང་རྒྱར་གྱི་རྒྱ་དཔེ་ལྟེ་སྒྲ་མ་སྒྲ་མའི་རྒྱ་བྱུ་བ་པ་ལ་རྒྱེན་གྱི་བྱེད་པར་སྣ་ཆོགས་པ་བྱུང་བ་
 དེ་ལ་སྟོས་ཏེ་བྱུང་བའོ། འདི་ལ་ལོངས་སྟོང་པ་པོའི་སེམས་ཅན་གྱི་ལས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཞིག་
 ཡོད། སྒོ་བྱར་དུ་རྒྱ་མེད་རྒྱེན་མེད་ལས་སྟོས་དབང་གིས་བྱུང་བ་ཡིན་ན། ལས་འབྲས་ཀྱི་
 འབྲེལ་བ་ཡང་འཆོལ་ཉིན་ཡོད།

འདིར་བཤད་པའི་སྐར་གྱི་རྒྱ་དབུ་ཉིད་ལས་སོ་ཞེས་པ་འདི་ཚན་རིག་པའི་འགྲེལ་བཤད་
 དང་ཏེ་ཅང་མཐུན་ཞིང་། རྒྱ་མི་འདྲ་བས་འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་སྣ་ཚོགས་སྦྱེད་པར་རྒྱས་པ་དེ་རང་
 རང་གི་སྐར་གྱི་རྒྱ་ཡི་མཐུ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན། གོང་དུ་ཞུས་པ་བཞིན། རྫོང་བཙུད་ཀྱི་ཁྱད་པར་
 དེ་རྣམས་རང་རང་གི་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་བྱུང་བ་དང་། རྒྱ་བཟང་ངན་མི་འདྲ་བ་ལས་འབྲས་བུ་
 བཟང་ངན་སོ་སོར་སྦྱེད་པའི་རྒྱས་པ་དེ་ཡང་རང་རང་གི་སྐར་མ་སྐར་མའི་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་
 བ་ཡིན་གྱི། དཀོན་མཆོག་གི་ཐུགས་རྗེས་བསྐྱུན་པའང་མིན་ལ། དེ་ལས་རྫོགས་སྟེ་མཐར་གཏུགས་
 ན་སྦྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་དབང་ཕྱག་ལྟ་བུ་ཁས་ལེན་པ་འཇུག། འདིག་རྟེན་དཀོན་མཆོག་གིས་བཀོད་
 པ་ལྟ་བུའང་མིན་ནོ། །

རྟག་པའི་རྒྱ་གཞན་འཕེལ་འགྲེལ་བྱེད་པའི་སྣང་སྲིད་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་དབང་
 ཕྱག་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པ་རྣམས་འགོག་ལུགས་ཇི་ལྟར་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དབང་ཕྱག་འགོ་བའི་རྒྱ་
 ཡིན་ན། །རེ་ཞིག་དབང་ཕྱག་གང་ཡིན་སྟོས། །འབྲུང་རྣམས་ཞེ་ན་དེ་ལྟ་མོད། །མིང་ཅམ་ལ་
 ཡང་ཅི་ཞིག་ངལ། །ཞེས་རིགས་པ་ཅན་པ་སོགས་དབང་ཕྱག་ལྟར་འདོད་པ་དག་གནས་ལུས་
 ལོངས་སྦྱོང་མཐའ་དག་དབང་ཕྱག་གི་སྟོང་གཡོ་བ་རྫོན་དུ་བཏང་ནས་བྱས་པས་འགོ་བའི་རྒྱ་ཡིན་
 ནོ་ཞེ་ན། དབང་ཕྱག་ཟེར་བ་དེ་གང་ཡིན་པ་སྟོས་ཤིག་ འོན་ཏེ་འབྲུང་བ་རྣམས་ཡིན་ཞེ་ན། རེད་
 ཅག་གིས་ཀྱང་སྦྱོང་བཙུད་འབྲུང་བ་ལས་སྦྱེས་པ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད་པས་མི་འགྲིག་པ་ཅི་ཡོད།
 མཐའ་གཅིག་ཏུ་དབང་ཕྱག་གི་མིང་འདོགས་དགོས་པའི་ངལ་བ་མི་འདུག་གོ། །

འོན་ཀྱང་ས་སོགས་དུ་མ་དང་། །མི་རྟག་གཡོ་མེད་ལྟ་མིན་ཞིང་། །འགོ་མ་བྱ་ཉིད་དང་
 །མི་གཙང་བས། །དེ་ནི་དབང་ཕྱག་ཉིད་མ་ཡིན། །ཞེས་འོན་ཀྱང་གཙོ་བོ་དབང་ཕྱག་ཞེས་གཅིག་
 བྱ་དང་། །རྒྱས་པ་མཐར་ཐུག་པ། །རྟག་པ། །འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཁྱད་པར་བཤད་པས་ཁྱོད་ཀྱིས་

འབྲུང་བ་ནམས་ལ་དབང་ཕྱུག་གི་ཐ་སྟད་བཏགས་འདོད་པ་ཡིན་ན། ས་ལ་སོགས་པ་དེ་ནམས་དུ་
མའི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་དང་། མི་ཉག་པའི་རང་བཞིན་ཅན། འབྲུང་བ་སོགས་ལ་སྒྲོ་ཡི་གཡོ་བ་
མེད་པ་དང་། འབྲུང་བ་དེ་ནམས་སྟོ་མིན་ཞིང་ས་དང་ཆུ་སོགས་སྐྱེས་བྱས་འགོམ་བྱ་ཉིད་ཡིན་པ་
དང་། མི་གཙང་བས་སྐྱགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབང་ཕྱུག་གཅིག་ཕུ་དང་ཉག་པ་དང་
ཀུན་ལ་བྱབ་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ། །

འཛིག་རྟེན་བཀོད་པ་པོའི་དབང་ཕྱུག་ནམ་མཁའ་སྟོང་པར་འཛིག་གོ་ཞིན། དབང་ཕྱུག་མཁའ་
མིན་གཡོ་མེད་ཕྱིར། །བདག་མིན་སྤར་ནས་བཀག་བཞིན་ཕྱིར། །བསམ་མིན་པ་ཡི་བྱེད་པོ་ཡང་། །བསམ་
མིན་བརྗོད་པས་ཅི་ཞིག་བྱ། །ཞེས་ནམ་མཁའ་ནི་ཡན་གཤོད་གང་དང་ཡང་འབྲེལ་མི་བྱབ་པས་བྱ་
བ་དང་བུལ་ཞིང་འབྲས་བུའི་ཆེད་དུ་གཡོ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་མི་འཐད་དོ། །བདག་དབང་ཕྱུག་ཏུ་འདོད་
ན་སྤར་བཀག་བཞིན་པས་དེ་ཡང་མི་འཐད། ཡང་། དབང་ཕྱུག་དེ་གང་ཟག་ཡལ་པའི་སྒྲོ་ལས་འདས་
པ་བསམ་དུ་མེད་པའི་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་ནའང་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་དགོས་པ་མེད་དོ། །

དེས་བསྐྱེད་འདོད་པའང་གང་ཞིག་ཡིན། །བདག་ནི་དེ་དང་ས་སོགས་དང་། །དབང་ཕྱུག་
ངོ་བོའང་ཉག་མིན་ནམ། །ཞེས་དབང་ཕྱུག་དེས་བསྐྱེད་པར་འདོད་པའི་འབྲས་བུའང་གང་ཞིག་
ཡིན། །བདག་ནི་ཟེར་ན་མི་བདེ་བས་བདག་ན་ཞེས་པ་སྟེ། །བདག་ཏུ་འདོད་ན་ཞེས་པའམ་བདག་
དེ་ཡིན་ཞེ་ན། །དེ་དང་ས་སོགས་འབྲུང་བ་སྐྱད་ཅིག་སྤྱི་ཕྱི་འགྱུར་བ་ཡོད་ལ། །དབང་ཕྱུག་གི་
ངོ་བོ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཉག་པར་འདོད་པ་མིན་ནམ། །ཉག་པར་འདོད་པ་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ། །

ཤེས་པ་ཤེས་བྱ་ལས་སྐྱེ་དང་། །ཐོག་མེད་བདེ་སྐྱུག་ལས་ལས་ཡིན། །དེ་བས་གང་ཞིག་
བསྐྱེད་པ་སྒྲོས། །ཞེས་རང་གི་ལུགས་ལ་གོང་དུ། །སྤར་གྱི་རྒྱ་ཡི་མཐུ་ཉིད་ལས། །ཞེས་སྟོད་
བཙུད་ཀྱི་བཀོད་པ་སྟོ་ཚོགས་པ་དེ་ནམས་རང་རང་གི་སྤར་མའི་རྒྱ་སྟོ་ཚོགས་པའི་དབང་གིས་བྱུང་

བ་དང་། རྒྱ་དེ་རྣམས་ཀྱང་མཐར་གཏུགས་ན་སེམས་དུལ་དང་མ་དུལ་གྱི་སྒོ་ནས་བྱང་བས་ན་ཅ་
 བ་ཤེས་པ་ལ་བྱུག་ཅིང་། དེ་ཡང་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུབ་པ་མིན་ནའང་། ཤེས་པ་དེ་དུལ་
 དང་མ་དུལ་གྱིས་ལས་བསགས་ཏེ་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་སུ་ཤར་ཡོང་བ་དང་། ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་
 གཏད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་དེ་དང་དེ་ཡི་རྣམ་པར་ཤར་བའི་སྒོ་ནས་གསལ་ཙམ་རིག་ཙམ་གྱི་ཆོས་ཤིག་
 ལ་ཤེས་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་པས། ཤེས་པ་ཤེས་བྱ་ལས་སྦྱེས་ཞེས་གསུངས་པ་འདྲ། སྣང་ཙམ་
 དེས་མ་ཆོམས་པར་བཅལ་ན་མི་རྟོག་ཀྱང་། མ་བཟླས་མ་དབྱེད་པར་སྣང་ཙམ་དེ་གའི་ངང་ནས་
 རྣམ་གཞག་འཛིག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཤེས་པ་ཤེས་བྱ་ལས་སྦྱེ་བ་དང་། ཤེས་པ་བྱེ་བྲག་པ་ཡུལ་
 གྱི་རྣམ་པ་གཏད་སྟོབས་ཀྱིས་སྦྱེ་ཞིང་། ཅ་བའི་ཤེས་པ་དེ་འང་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་རིག་ཙམ་གསལ་
 ཙམ་དེའི་ངོ་བོར་གྱུབ་པའི་རིགས་འདྲ་སྔ་མ་སྔ་མའི་རྒྱན་ལས་བྱུང་ཞིང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་ཆོར་བ་བདེ་
 རྒྱག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཤེས་པ་དེ་དུལ་དང་མ་དུལ་གྱིས་ལས་བཟང་ངན་བསགས་ནས་དེའི་དབང་
 གིས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཁོ་བོ་ཅག་གི་ལུགས་ལ་འཁོར་འདས་ཀྱི་འབྲས་བུའི་ཆོས་རྣམས་འཕེལ་
 འགྲེལ་སྦྱེ་འཛིག་བྱེད་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ཞིང་། དབང་ཕྱག་འཛིག་རྟོག་བཀོད་པ་པོར་ཁས་ལེན་དགོས་
 པ་མེད། དེ་ལས་གཞན་གང་གིས་བསྐྱེད་པ་སྦྱོས་ཤིག་ཅེས་པ་རོལ་པོར་བྲིས་པའོ། །

རྒྱ་ལ་ཐོག་མ་ཡོད་མིན་ན། འབྲས་བུའི་ཐོག་མ་ག་ལ་ཡོད། རྟག་ཏུ་ཅི་ཕྱིར་བྱེད་མིན་
 ཏེ། རྟེན་གཞན་ལ་སྟོས་པ་མིན། ཞེས་རྟག་དངོས་སུ་འདོད་པའི་དབང་ཕྱག་རྟག་ཏུ་གནས་པ་
 ཞིག་ཡིན་ན། རྒྱ་ལ་ཐོག་མ་མེད་པས་འབྲས་བུའི་ཐོག་མ་ག་ལ་ཡོད། འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་དུས་
 རྟག་ཏུ་ཅི་ཕྱིར་བྱེད་པ་མིན་ཏེ། དེ་ལ་གཡོ་བ་མེད་པ་དང་འགྱུར་བ་མེད་པ་ཡིན་པས་བྱེད་ན་རྟག་
 ཏུ་བྱེད་དགོས་པ་དང་། ཐམས་ཅད་དུས་གཅིག་ཏུ་བྱེད་དགོས། བྱེད་པ་པོ་དེས་རྟོག་གཞན་སྒྲིན་
 དང་མ་སྒྲིན་གྱི་ཆ་ལ་སྟོས་མི་དགོས་པར་ཐམས་ཅད་རང་གིས་བྱས་ཆོག་པས། རྟག་ཏུ་ཅི་ཕྱིར་

བྱེད་པ་མིན་ཏེ་བྱེད་རིགས་པ་ལ་མི་བྱེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །

དེས་བྱས་མིན་གཞན་ཡོད་མིན་ན། དེས་འདི་གང་ལ་ལྟོས་པར་འགྱུར། གལ་ཏེ་ལྟོས་ན་ཆོགས་པ་ཉིད། རྒྱ་ཡིན་འགྱུར་གྱི་དབང་ཕྱག་མིན། ཞེས་དེས་བྱས་པ་མིན་པའི་ཆོས་གཞན་གང་ཡང་ཡོད་པ་མིན་ན། དེས་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་རྒྱུ་གང་ལ་ལྟོས་སམ། གལ་ཏེ་རྒྱུ་ལ་ལྟོས་པ་ཏེ་རྒྱུ་དང་འཕྲད་མི་འཕྲད་ཀྱིས་སྐྱེ་འཇིག་ཡོང་གི་ཡོད་ན། རྒྱ་རྒྱུ་དུ་མ་ཆོགས་པའི་ཆོགས་པ་ཉིད་རྒྱུར་འདོད་པར་འགྱུར་གྱི། གཞན་ལ་མི་ལྟོས་པའི་རང་དབང་ཅན་གྱི་དབང་ཕྱག་དེ་མིན་པར་གསལ་ལོ། །

ཆོགས་ན་མི་སྐྱེ་དབང་མེད་ཅིང་། དེ་མེད་པར་ནི་སྐྱེ་དབང་མེད། གལ་ཏེ་དབང་ཕྱག་མི་འདོད་བཞིན། བྱེད་ན་གཞན་གྱི་དབང་དུ་ཐལ། ཞེས་རྒྱ་རྒྱུ་ཆོགས་པ་ན་དབང་ཕྱག་ལ་ཆོས་དེ་དང་དེ་མི་སྐྱེ་བར་བྱེད་དབང་མེད་པ་དང་། རྒྱ་རྒྱུ་ཆོགས་མེད་ན་དབང་ཕྱག་ཡོད་ན་འང་སྐྱེ་དབང་མེད་པས། གལ་ཏེ་དབང་ཕྱག་རང་ཉིད་མི་འདོད་བཞིན་དུ་འགྱུར་པར་བྱེད་ན། དབང་ཕྱག་དེ་ཀྱན་ལ་བྱུང་པའི་བདག་པོ་མིན་པར་གཞན་དབང་ཅན་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །

འདོད་ན་འང་འདོད་ལ་རག་ལས་འགྱུར། བྱེད་ན་འང་དབང་ཕྱག་ག་ལ་ཡིན། ཞེས་དབང་ཕྱག་གི་སྒོ་ཡི་གཡོ་བ་སྡོན་དུ་བཏང་སྟེ་གྲུབ་པར་འདོད་ན་འང་དབང་ཕྱག་རང་དབང་གིས་གྲུབ་པ་མིན་པར། འདོད་པ་ལ་རག་ལས་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེའི་འདོད་པས་འབྲས་བུ་བྱེད་པ་ཡིན་ན་འང་འདོད་པ་མི་ཉག་པ་ཡིན་པས་མ་གྲུབ་པའི་སྔ་རོལ་ལ་འདོད་པ་སྐྱེས། གྲུབ་པའི་རྗེས་སུ་འདོད་པ་འགགས་ན་དབང་ཕྱག་ཉག་བཟན་འགྱུར་བ་མེད་པ་དེ་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ། །

དེ་ནས་བྱེ་བྲག་པ་དགག་པ་ནི། གང་དག་རྩལ་ཕྱན་ཉག་སྐྱེ་བ། དེ་དག་ཀྱང་ནི་སྔར་བསྒྲིག་ཟིན། ཞེས་བྱེ་བྲག་པ་གང་དག་རྩལ་ཕྱན་ཉག་པ་འགྲོ་བ་སྤྲོ་ཆོགས་ཀྱི་བྱེད་པ་པོར་སྐྱེ་བ་

དེ་ནི་ལྷ་ར་རྩལ་ཕྱན་ཆ་མེད་འཕོག་པའི་རིགས་པས་པ་རྒྱེག་ཟིན་པ་ཡིན་ཞེས་ཉག་པས་སྐྱ་བྱས་པ་ལས་གཡོ་བའི་བཀོད་པ་སྣ་ཚོགས་པ་སྐྱབ་མི་བྱས་པའི་སྤྱིར། དེ་ནས་གངས་ཅན་པའི་འདོད་པ་བཤད་པ་ཞི། གཙོ་བོ་ཉག་པ་འགྲོ་བ་ཡི། །སྐྱ་ཡིན་པ་ནི་གངས་ཅན་འདོད། །ཅེས་གཙོ་བོ། ཉག་པ། དོན་དམ་བདེན་པ་གཅིག་པུ་སོགས་མཆན་ཉིད་ལྷ་ལྷན་དེ་སྐྱལ་པ་པོ་དང་། བེས་བྱ་ཉིར་ལྷ་བཤད་པའི་རྣམ་འགྲུར་ཉིར་གསུམ་གྱིས་བསྐྱས་པའི་ཆོས་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱིད་བྱེད་དུ་གངས་ཅན་པས་འདོད་དོ། །

གཙོ་བོ་ཞེས་པ་ཅི་འདྲ་ཡིན་ཞེ་ན། མྱིང་སྟོབས་རྒྱལ་དང་མུན་པ་ཞེས། །བྱ་བའི་ཡིན་
ཏན་མཉམ་གནས་ནི། །གཙོ་བོ་ཞེས་བྱར་རབ་བཟོད་དེ། །མི་མཉམ་འགྲོ་བ་ཡིན་པར་བཟོད། །ཅེས་
བདེ་རྒྱལ་བ་ཏང་སྟོམས་གསུམ་གྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་རྒྱལ་མུན་སྟོང་སྟོབས་ཀྱི་ཡིན་ཏན་གསུམ་
ཆ་མཉམ་པའི་སྐབས་དེ་ནི་གཙོ་བོ་འཇམ། དོན་དམ་བདེན་པ་དང་། རང་བཞིན་ཞེས་བཟོད་ཅིང་།
རྒྱལ་མུན་སྟོང་སྟོབས་ཀྱི་ཡིན་ཏན་གསུམ་ཆ་མི་མཉམ་པ་ནི་འགྲོ་བ་སྟེ་རྣམ་འགྱུར་གྱི་སྐབས་ཡིན་
པར་བཟོད་ཅེས་འདོད་པ་བཀོད་ནས།

དེ་སྲུག་དབྱུང་བ་ནི། གཅིག་ལ་རང་བཞིན་གསུམ་ཉིད་ནི། །རིགས་མིན་དེས་ན་དེ་ཡོད་
 མིན། །དེ་བཞིན་ཡོན་ཏན་ཡོད་མིན་ཏེ། །དེ་ཡང་སོ་སོར་རྣམ་གསུམ་གྱིར། །ཞེས་གཟུགས་
 སྒྲིགས་དང་གཅི་བླ་མེད་གཅིག་ལ་བདེ་རྒྱལ་བ་དང་སྒྲིམས་ཀྱི་རང་བཞིན་བཤད་པ་དེ་མི་འཐད་དེ། བདེན་
 པའི་ཆ་མེད་གཅིག་ཏུ་བཤད་བཞིན་དུ་ཡོན་ཏན་གསུམ་ཆ་སྒྲིམས་པའི་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྤྱིར་
 ཏེ། ཆ་ཡོད་པ་དང་ཆ་མེད་པ་གཞི་གཅིག་ལ་འདུ་མི་རུང་བས་འགལ་འདུ་ཡོང་བར་བརྟན་པ་སྟེ།
 དེས་ན་ཡོན་ཏན་གསུམ་ཆ་མཉམ་པའི་རང་བཞིན་གྱི་གཅི་བླ་ཉིད་ཡོད་པ་མི་འཐད་ཅེས་ནང་འགལ་
 བརྟན་པའོ། །ཡོན་ཏན་ཡང་གཅིག་ཏུ་བདེན་པར་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། དེ་རེ་རེ་ལ་རྩལ་གྱི་རྩལ་དང་།
 རྩལ་གྱི་མུན་པ། རྩལ་གྱི་སྡིང་སྟོང་བས་ཞེས་དབྲེ་བ་སྟེ་དགོས་པས་སོ། །

ཡོན་ཏན་མེད་ན་སྒྲ་སོགས་ཀྱང་། ཡོད་ཉིད་ཤིན་ཏུ་རྒྱང་རིང་འགྱུར། །སེམས་མེད་
གོས་ལ་སོགས་པ་ལ། །བདེ་སོགས་ཡོད་པ་སྲིད་པ་མིན། །ཞེས་གཙོ་བོ་མི་འཐད་པ་ཙམ་དུ་
མ་ཟད། ཡོན་ཏན་གསུམ་དེ་འང་བདེན་པའི་རང་བཞིན་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པའང་མི་འཐད་ཅིང་།
ཡོན་ཏན་མེད་ན་འབྲས་བུར་འདོད་པའི་སྒྲ་ལ་སོགས་པ་དེས་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་ཁས་
ལེན་རྒྱ་རིགས་པའི་ལམ་ལས་ཤིན་ཏུ་རྒྱང་རིང་བ་ཞེ་འདས་པའོ། །སེམས་མེད་པེམ་པོ་གོས་
ལ་སོགས་པ་དེ་ཙམ་ཁྲ་ལ་བདེ་སྤྱད་བཏང་སྟོམས་སོགས་གྲུབ་སྟེ་གཅིག་གི་རང་བཞིན་དུ་ཡོད་
པ་ཡོང་སྲིད་པ་མིན་ནོ། །

དངོས་རྣམས་དེ་རྒྱུ་རང་བཞིན་ན། དངོས་པོ་རྣམ་དཔུང་ཟིན་མིན་ནམ། ཁྱོད་ཀྱི་
རྒྱ་ཡང་བདེ་སོགས་ཉིད། དེ་ལ་སྒྲམ་སོགས་འབྱུང་བའང་མེད། ཅེས་གོས་ལ་སོགས་པའི་
རྣམ་འགྱུར་དངོས་པོ་རྣམས་བདེ་བ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་མིན་ནའང་། དེ་དག་གི་རྒྱ་ཡི་རང་
བཞིན་དུ་བདེན་པར་ཡོད་ཅེ་ན། དངོས་པོ་རྣམ་དཔུང་སྤར་ཟིན་པ་མིན་ནམ་སྟེ་བདེན་པར་མི་
འབྲད་པ་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ཀྱི་གོས་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་བདེ་སོགས་ཆ་མཉམ་
པའི་གཙོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ན། དེ་ལས་སྒྲམ་སོགས་འབྱུང་བ་མི་འབྲད་དེ། གཙོ་བོ་མེད་པའི་ཕྱིར།
སྒྲམ་སོགས་ལས་ནི་བདེ་སོགས་ཡིན། དེ་མེད་ཕྱིར་ན་བདེ་སོགས་མེད། བདེ་སོགས་ཉག་པ་
ཉིད་དུ་ཡང་། འཇམ་ཡང་དམིགས་པ་ཡོད་མ་ཡིན། ཞེས་སྒྲམ་སོགས་ལས་བདེ་བ་སོགས་འབྱུང་
བ་ཡིན་ན། ཕྱིས་སྒྲམ་བུ་སོགས་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་བདེ་བ་སོགས་ཆ་མཉམ་པའི་གཙོ་བོ་མེད་
པར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱ་མེད་པའི་འབྲས་བུ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རིགས་ཏེ། གཙོ་བོ་ཉག་
དངོས་སུ་ཁས་སྒྲུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། བདེ་བ་ལ་སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཉག་པ་ཉིད་དུ་རྣམ་ཡང་
ཆད་མས་དམིགས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

བདེ་སོགས་གསལ་བ་ཡོད་ཉིད་ན། མྱོང་བ་ཅི་ཕྱིར་འཛིན་མ་ཡིན། །དེ་ཉིད་ཕྱ་མོར་
གྱུར་ན་དེ། །རགས་དང་ཕྱ་བའང་ཇི་ལྟར་ཡིན། །ཞེས་བདེ་སོགས་གསུམ་ལས་བདེ་བ་ཟུར་དུ་
སྒྲོས་ཏེ་བདེ་བ་གསལ་བ་ཉག་པའི་ངོ་བོར་ཡོད་ན། ལྷག་བསལ་མྱོང་བའི་ཆེ་བདེ་བ་ཅིའི་ཕྱིར་མྱོང་
བར་མི་འཛིན་ཏེ་མྱོང་དགོས་ཏེ། བདེ་བ་གསལ་བ་ཉག་པའི་ངོ་བོར་ཡོད་པའི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་
གྱུབ་ཡོད་ན། གང་ཟག་དེ་དང་དེས་ལྷག་བསལ་མྱོང་བའི་ཆེ་བདེ་བ་དེ་འཕེལ་འགྲིབ་མེད་པར་གནས་
དགོས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀག་པ་འདྲ། ལྷག་བསལ་སྟོབས་ལྡན་མྱོང་བའི་ཆེ་བདེ་བ་ཕྱ་མོར་འགྱུར་
བཞིན་ཡོད་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་ཕྱ་རགས་འདོད་དགོས་པས་རེས་འགའ་རགས་པ་དང་། རེས་འགའ་ཕྱ་
བར་འགྱུར་བ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཉག་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

རགས་པ་དོར་ནས་ཕྱར་འགྱུར་བས། །ཕྱ་རགས་དེ་དག་མི་ཉག་ཉིད། །དེ་བཞིན་དངོས་
པོ་ཐམས་ཅད་ནི། །མི་ཉག་ཉིད་དུ་ཅིས་མི་འདོད། །ཅིས་རགས་པ་དོར་ནས་ཕྱ་བར་འགྱུར་བའི་
འཕེལ་འགྲིབ་ཡོད་ན་དེ་ངེས་པར་དུ་མི་ཉག་པར་འདོད་དགོས། དེ་ལྟར་བདེ་སོགས་ཀྱིས་མཆོན་
པའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་མི་ཉག་ཉིད་དུ་ཅིས་མི་འདོད་དེ་འདོད་རིགས་སོ། །

རགས་པ་བདེ་ལས་གཞན་མིན་ན། །བདེ་བ་གསལ་བ་མི་ཉག་ཉིད། །གལ་ཏེ་མེད་པ་འགའ་
ཡང་ནི། །སྐྱེ་མིན་མེད་ཕྱིར་ཞེས་འདོད་ན། །ཞེས་རགས་པ་བདེ་བ་ལས་གྲུབ་སྡེ་རྫས་གཞན་མིན་ན།
འཕེལ་འགྲིབ་འགྱུར་བའི་རང་བཞིན་ཅན་རགས་པ་འགགས་ན་བདེ་བའང་འགགས་པས། བདེ་
བ་ཡང་གསལ་བར་མི་ཉག་པ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཀླང་པ་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་གངས་ཅན་
པའི་འདོད་པ་བདག་སྐྱེ་འགོག་པ་ལ། འབྲས་བུ་གང་དང་གང་རྒྱུའི་དུས་སུ་གཏན་ནས་མེད་པ་ཞིག་
མི་སྐྱེ་བས་རྒྱུའི་དུས་སུ་མཛོན་པར་མི་གསལ་བའི་ཚུལ་དུ་ནུས་པ་ཆ་ཆང་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་གསལ་བའི་
ངོ་བོར་སྐྱེ་བ་དང་། རྒྱ་དུས་ན་མེད་པ་འགའ་ཡང་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་མིན་ལ། སྐྱེ་བའི་རྒྱ་དུས་ནས་བསྐྱེད་

བྱའི་དངོས་པོ་དེ་གྲུབ་ཡོད་པར་འདོད་ན། གསལ་བ་མེད་པར་སྐྱེ་བར་ནི། ཁྱོད་མི་འདོད་ཀྱང་
གནས་པ་ཉིད། གལ་ཏེ་རྩ་ལ་འབྲས་གནས་ན། ཟན་ཟ་མི་གཙང་བ་བར་འགྱུར། ཞེས་ཅུ་ཆོག་
གི་གསལ་བ་མེད་པར་ཞེས་པའི་ར་དེ་མི་དགོས། རྩ་དུས་ལ་བསྐྱེད་བྱའི་ཆོས་དེ་མ་གྲུབ་ན་མི་འོང་
བས། གསལ་ཟེན་དེ་དེའི་གནས་སྐབས་སུ་མེད་པར་འདོད་ནའང་། རྩ་དུས་ནས་བསྐྱེད་བྱའི་
ཆོས་དེའི་རྩ་ལ་ཡོད་དགོས་སྐབས། ཁྱོད་མི་འདོད་ཀྱང་དོན་ལ་ཁས་སྲུངས་ལ་གནས་པ་ཉིད་
དོ། ཁྱོད་ཀྱི་འདོད་པ་ལྟར་གལ་ཏེ་རྩ་ལ་འབྲས་བྱའི་རང་བཞིན་གནས་ན། མི་གཙང་བའི་རྩ་
ཟན་ལྟ་བུ་ཟ་བའི་ཆོ་མི་གཙང་བའི་རྩ་ལ་འབྲས་བྱ་མི་གཙང་བ་གནས་པས་ཟན་ཟ་བའི་དུས་སུ་མི་
གཙང་བ་བར་འགྱུར་རོ། །

རས་ཀྱི་རིན་གྲིས་རས་བལ་གྱི། ས་པོན་ཉོས་ལ་བགོ་བར་གྱིས། འཇིག་རྟེན་མོངས་
པས་མ་མཐོང་ན། དེ་ཉིད་ཤེས་ཀྱིས་བཞག་དེ་ཉིད། ཤེས་དེ་འཇིག་རྟེན་ལ་ཡང་ནི། ཡོད་
པས་ཅི་སྟེ་མཐོང་མ་ཡིན། འཇིག་རྟེན་ཆད་མ་ཉིད་མིན་ན། གསལ་བ་མཐོང་བའང་བདེན་
མ་ཡིན། ཞེས་རས་ཀྱི་རིན་གྲིས་སྟེན་བལ་གྱི་ས་པོན་ཉོས་ལ་བགོ་བར་གྱིས་ཤིག་སྟེ་དེ་ལ་གོས་
མི་གསལ་བའི་ཚུལ་དུ་ཡོད་པས་སོ། དེ་ལྟར་རྩ་ལ་འབྲས་བྱ་གནས་ཡོད་ཀྱང་། འཇིག་རྟེན་ཡོངས་
གཤམས་སུ་རྩ་དུས་ན་འབྲས་བྱ་ཡོད་པ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་མོ་ཞེ་ན། ཁྱོད་ཀྱི་སྟོན་པ་བྲང་སྟོང་སྟོང་
སྐྱེས་ལ་སོགས་པས་ཆོས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པར་འདོད་པ་དེས་རྩ་དུས་ན་འབྲས་
བྱ་ཡོད་པའི་དེ་ཉིད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བཞག་པ་དེ་ཉིད་ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་ཤེས་པས། ཁྱོད་ཟན་ཟ་བ་
ན་མི་གཙང་བ་བར་འགྱུར་རོ། །

དེའི་གནས་ལུགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བསྟན་པ་དེ་བདེན་པའི་དོན་ཅན་ཞིག་ཡིན་ན། འཇིག་
རྟེན་ལ་དེའི་དོན་ཐོས་བསམ་སྟོམ་པར་བྱེད་པས་རིམ་གྱིས་ཅི་སྟེ་མཐོང་བ་མ་ཡིན་ཏེ་མཐོང་

རིགས་སོ། །གལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་པས་མཐོང་བ་ཚད་མ་ཉིད་མིན་ན། སྤྱིར་རིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
 སྤྱིས་པའི་རྗེས་དཔག་སོགས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཚད་མ་དེ་ནམས་བདེན་རྒྱན་གྱི་ནམ་དབྱེ་འབྲེད་པའི་
 རྣམ་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་དབུ་མ་པ་ལ་སྦྱོན་འདུག་ཚུལ་མི་མཚུངས་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཚད་མ་
 ཚད་མིན་ན། དེས་གཞལ་བརྒྱན་པར་མི་འགྱུར་རམ། དེ་ཉིད་དུ་ན་སྟོང་པ་ཉིད། །སྒྲིམ་པ་དེ་
 སྤྱིར་མི་འཐད་འགྱུར། །ཞེས་པ་རོལ་པོས་དབུ་མ་པ་བྱིད་ཀྱི་ལུགས་ལ་འང་ཆོས་དེ་དང་དེ་འཇོག་
 བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ལ། འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ནམ་པར་མི་ཉོག་པའི་ཡེ་ཤེས་མ་གཏོགས། སེམས་
 ཅན་གྱི་རྒྱད་ཀྱི་སྒོ་ལ་འབྲུལ་ཤེས་ཀྱིས་བྱུང་པས་བྱིད་ཀྱིས་ཚད་མར་འདོད་པའི་སྒོ་དེ་བདེན་པའི་ཚད་
 མ་མིན་པར་རྒྱན་པར་འདོད་ལ། རྒྱན་པའི་ཚད་མ་དེས་གཞལ་བའི་དོན་དེ་རྒྱན་པར་མི་འགྱུར་རམ་
 རྟེན་རྒྱན་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་ཆོས་གང་དང་གང་འཇོག་བྱེད་དམ་སྦྱུབ་བྱེད་ཀྱི་སྒོ་ཚད་མ་དེ་
 རྒྱན་པ་ཡིན་པས། དེས་བཞག་པའི་ཆོས་དེ་འང་རྒྱན་པ་ཡིན་ན། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱང་རྒྱན་པར་ཐལ་
 བས་རྒྱན་པ་བསྒྲིམ་པས་དགོས་པ་མི་འདུག་ཅེ་ན། བཏགས་པའི་དངོས་ལ་མ་རེག་པར། དེ་ཡིས་
 དངོས་མེད་འཇིན་མ་ཡིན། དེ་སྤྱིར་རྒྱན་པའི་དངོས་གང་ཡིན། དེ་ཡི་དངོས་མེད་གསལ་བར་
 རྒྱན། །ཞེས་བདེན་འཇིན་གྱིས་སྒྲོ་བཏགས་པའི་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་དངོས་པོ་འམ། དགག་པར་བྱ་བའི་
 ནམ་པའི་སྤྱི་སྒོ་ལ་མ་ཤར་བའམ། མ་རེག་པར་དེ་མེད་པའི་དངོས་མེད་བདེན་སྟོང་འཇིན་པ་མ་ཡིན་
 ཞེས་ལྟ་བའི་གོ་བ་གནད་ཕྱིགས་པ་ཤེས་མི་རྣམས་ཤིང་། དེ་ལྟར་དགག་བྱ་རྒྱན་པ་བཀག་པའི་དངོས་
 མེད་དེ་ཡང་རྒྱན་པར་གསལ་བ་ཡིན་ཏེ། སྟོང་པ་ཉིད་དེ་ཡང་ཐ་སྟོན་གྱི་དབང་གིས་ཡོད་ཙམ་མ་གཏོགས་
 དེ་ཉིད་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་ནས་དབྱེད་ན་བདེན་པར་མེད་པ་ནི། གཟུགས་ནས་ནམ་མཁུན་བར་གྱི་
 ཆོས་ཐམས་ཅད་དང་སྒོ་ཀྱན་ནས་མཚུངས་ཤིང་། ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ནམ་བྱང་ཕྱིགས་
 ཀྱིས་བསྐྱེས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་ཡིན་པས་བརྒྱན་པ་ཡིན་ཏེ། ཅུ་ཤེར། གལ་

ཏེ་སྟོང་མིན་ཅུང་ཟད་ཡོད། །སྟོང་པའང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །མི་སྟོང་ཅུང་ཟད་ཡོད་མིན་ན། །སྟོང་
 པའང་ཡོད་པར་ག་ལ་འགྱུར། །ཁེས་གསུངས་པ་ལྟར། །གལ་ཏེ་སྟོང་པ་མིན་པ་ཅུང་ཟད་ཅིག་ཡོད་
 ན། །སྟོང་པ་ཉིད་བདེན་པར་འཐད་སྟོང་ཀྱང་། །གཟུགས་ནས་ནམ་མཁུན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་མཆོས་
 སོ་ཅིག་གང་ཡིན་ནའང་མི་སྟོང་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་བམས་ཅད་སྟོང་པ་ཡིན་པས་སྟོང་པ་མི་
 སྟོང་བ་བདེན་པ་ཞིག་ག་ལ་ཡོད་དེ་གཏན་ནས་མེད་དོ། །

གཞན་ཡང་། ཕ་བཤེས་རབ་ཀྱི་སྐབས་ནས་གསུངས་པ་ལྟར། རྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་
ན་ཆོས་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ལ་གཞི་དེ་ཆགས་སྤང་ཟད་ཐུབ་ཅིང་སྤྲུག་བསྐལ་གྱི་
གཉེན་པོ་བྱེད་ཐུབ། རྟོང་པ་ཉིད་དེ་ག་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འཛིན་ན་གསོར་མི་རུང་བའི་ལྟ་བ་ཡིན་ཞེས་
ཏ་ཅང་གི་ནན་པོ་གསུངས་ཡོད། ཡང་། རྟོང་པ་ཉིད་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་མིན་ཞེས་པ་འདིའི་
དོན་དམ་དང་། རྟོང་པ་ཉིད་ལ་དོན་དམ་པ་ཞེས་པའི་དོན་དམ་ལ་ཆ་སྤྱེ་སྟེ་དབུས་མཐའ་ནས། དོན་
དོན་དམ་པ་དང་། རྫོ་དོན་དམ་པ། སྐབ་པ་དོན་དམ་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དོན་དམ་ཡུལ་ལ་
སྐར་བ་དང་ཡུལ་ཅན་ལ་སྐར་བ་སོགས་མང་པོ་ཡོད། ཕ་བཤེས་རབ་ལས། སངས་རྒྱས་རྒྱུ་མས་
ཀྱིས་ཆོས་བརྟན་པ། །བདེན་པ་གཉིས་ལ་ཡང་དག་བརྟེན། །ཞེས་བདེན་གཉིས་ཀྱི་དོན་དམ་བདེན་
པ་ཡུལ་རྟོང་པ་ཉིད་ལ་གོ་དགོས་པ་དང་། ཡང་། ས་དགེ་བཀའ་རྟེན་གྱི་གཞུང་མང་པོའི་ནང་
སྤྲུགས་མཐོན་པོའི་ཉམས་ལེན་གྱི་སློ་ནས་བཤད་དུས་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡུལ་ཅན་ལ་གོ་བ་མང་པོ་
ཡོད་པ་འདྲ། རྫོ་སྤྲ་བ་གཉུག་མ་རྩལ་ཅིག་སྐྱེས་པའི་འོད་གསལ་གྱི་སེམས་ལ་དོན་དམ་གྱི་མིང་བཏགས་
པ་མང་པོ་ཡོད་པས་དེ་རྒྱུ་མས་ཆ་སོ་སོར་སྤྱེ་དགོས་པ་ཏ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། རྫོགས་རིམ་དང་
འབྲེལ་ནས་བཤད་པའམ། བརྒྱུད་རིམ་དང་འབྲེལ་བའི་བཤད་པའམ། ཡང་ན། རྒྱུད་སྟེ་འོག་
མ་དང་འབྲེལ་ནས་བཤད་པའམ། ཡང་ན། མདོ་སྟོགས་རྒྱང་པའི་སྐབས་ནས་བཤད་པ་དེ་རྒྱུ་མས་

སོ་སོའི་ཆ་ལེགས་པར་མ་སྤྱེན་འབྲུགས་པའི་ཉེན་ཁ་ཡོད། དབུས་མཐའ་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་
 འོན་དམ་ཞེས་པའི་གོ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡོད། དེ་བཞིན་དུ་རང་རྒྱུད་པའི་མཁས་པ་ནམས་གྲིས་ཀྱང་
 བྱད་པར་སྤྱེན་ས། ལྟོང་པ་ཉིད་གཅིག་ཡིན་ནའང་། གཉིས་སྣང་དང་བཅས་པའི་ཚུལ་གྲིས་ཤར་
 བའི་ལྟོང་པ་ཉིད་ལ་མཐུན་པའི་འོན་དམ་པ་དང་། གཉིས་སྣང་གཏན་བྲལ་བའི་ཚུལ་གྲིས་ཤར་བའི་
 ལྟོང་པ་ཉིད་དེ་ལ་འོན་དམ་ཞེས་བཤད་དེ་མཆོག་དམན་གྱི་བྱད་པར་ཡོད་པ་དེ་འདྲ་ཡིན་པར་མངོན།

ཡང་། འོན་དམ་ལ་གཉིས་བཤད་དེ། ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་གྱི་རིག་ཤེས་ལ་འོན་དམ་
 དུ་བཤད་པའི་འོན་དམ་དང་། དགག་བྱ་བདེན་གྲུབ་ལ་འོན་དམ་དུ་བཤད་པའི་འོན་དམ་གཉིས། འདིར་
 སྣང་ཞིང་སྤྱད་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བརྟན་པ་དང་། བདེན་པར་གྲུབ་པ་མེད་པ། འོན་དམ་པར་
 མེད་པ། ཐམས་ཅད་རྟུན་པ་རེད་ཅེས་བཤད་དུས་དགག་བྱའི་འོན་དམ་ལ་སྦྱར་ནས་དེ་ལྟར་མ་གྲུབ་
 པར་གོ་དགོས་པ་དང་། དེའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ལྟོང་པ་ཉིད་ཀྱང་རྟུན་པ་འོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པ། ཐ་
 རྟན་གྱི་དབང་གིས་ཡོད་ཅིང་ལས་བདེན་པའི་དབང་གིས་མེད།

ཡང་། ལྟོང་ཉིད་ལ་འོན་དམ་བདེན་པ་ཞེས་བཤད་པའི་འོན་དམ་དེ་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་
 གྱི་རིག་ཤེས་ལ་འོན་དམ་དུ་བྱས་པའི་འོན་དམ་དེ་ལ་སྦྱར་ཏེ་དཔེར་ན། བུམ་པའི་གནས་ལྷགས་
 འཆོལ་བའི་སྒོ་འོན་དམ་པ་དེའི་རྩིས་བུམ་པ་མི་རྟོན་ཀྱང་། བུམ་པའི་གནས་ལྷགས་རྟོན་གྱི་ཡོད།
 སྒོ་འོན་དམ་པ་དེའི་རྩིས་བདེན་པའམ། དེའི་རྩིས་ཡོད་པ་ཡིན་པས་འོན་དམ་བདེན་པ་ཟེར། དགག་
 བྱ་ལ་འོན་དམ་དུ་བྱས་པའི་འོན་དམ་དེའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཆོས་རྩ་བ་ནས་མེད། ཐོས་བསམ་
 སྒྲོམ་གསུམ་གྱི་རིག་ཤེས་ལ་འོན་དམ་དུ་བྱས་པའི་འོན་དམ་ཡོད་པ་དང་། དེའི་རྩིས་ཡོད་ན་བདེན་
 གྲུབ་དུ་ཡོད་མི་དགོས། གལ་ཏེ་བདེན་གྲུབ་དུ་ཡོད་ན་གཤེས་སུ་གྲུབ་པ་ཡིན་པས་གཤེས་སུ་ཡོད་
 མེད་དཔྱོད་པའི་སྒོ་དེས་རྟོན་དགོས་པས། བུམ་པ་ལྟ་བུ་བདེན་པར་གྲུབ་ན་བུམ་པའི་གནས་ལྷགས་

-532-

དེ་བས་དེ་ལྟར་ནམ་དཔུང་པས། །འགའ་ཡང་རྒྱ་མེད་ཡོད་མ་ཡིན། །སོ་སོ་བའམ་
འདུས་པ་ཡི། །རྒྱ་ནམས་ལ་ཡང་གནས་མ་ཡིན། །ཞེས་རྒྱ་མཚན་དེ་བས་ན། རྣམ་བཤད་
པ་དེ་ལྟར་རིགས་པས་ནམ་པར་དཔུང་པས། དབང་ཕུག་དང་། གཙོ་བོ་སོགས་མི་མཐུན་པའི་
རྒྱ་ལས་སྦྱེ་བ་མི་སྲིད་པར་མ་བཟད། འབྲས་བུ་འགའ་ཡང་རྒྱ་མེད་ལས་སྦྱེ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་།
རྒྱ་རྒྱ་སོ་སོ་བའམ། རྒྱ་རྒྱ་ནདུ་མ་འདུས་པའི་རྒྱ་ནམས་ལ་ཡང་རང་དབང་གི་སྒོ་ནས་གནས་
པ་མ་ཡིན། བསྐྱེད་བུའི་འབྲས་བུ་ལྟ་བུ་རྒྱ་རྒྱ་སོ་སོ་བ་དང་འདུས་པ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་གནས་
པ་མ་ཡིན་ནོ། །

གཞན་ནས་འོངས་པའང་མ་ཡིན་ལ། །གནས་པ་མ་ཡིན་འགྲོ་མ་ཡིན། །ཚྲོངས་པས་བདེན་
པར་གང་བྱས་འདི། །སྦྱུ་མ་ལས་ནི་ཁྱད་ཅི་ཡོད། །ཅེས་རྒྱ་དེ་ནམས་གཞན་ནས་འོངས་པའང་
མ་ཡིན་ལ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ནས་གནས་པའང་མིན། རང་གནས་པའི་རྒྱ་བཟང་ནས་འགག་
སྟེ་གཞན་དུ་འགྲོ་བ་ཡང་མ་ཡིན། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གཏན་ཆོགས་ཀྱི་ཚུལ་ནི། ཚྲོངས་པ་གཏོ་མུག་
བདེན་འཛིན་གྱིས་བདེན་པར་སྒྲོ་བཏགས་ཏེ་ཆོས་གང་དང་གང་ཡིན་ནའང་བདེན་སྟུང་ཉེན་ནའང་།
དངོས་པོའི་གནས་ཆོད་ལ་རྒྱ་དང་ངོ་བོ་འབྲས་བུ་གང་དུ་བཏགས་ནའང་། མིང་གི་དབང་གིས་ཡོད་
ཅུང་དང་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་ཡོད་ཅུང་ཞིག་མ་གཏོགས་མེད། འོན་ཀྱང་རང་ཅག་ལ་ཐ་སྙད་
ཀྱི་དབང་གིས་ཡོད་ཅུང་ཞིག་ཏུ་མི་སྒྲུང་བར་རང་གི་ངོས་ནས་ཡོད་པ་ལྟ་བུར་སྒྲུང་བ་ཡིན་པས། གང་
དུ་སྒྲུང་བའི་དོན་དེར་གྲུབ་པའི་སྒྲོང་པ་ཡིན་པས་སྦྱུ་མ་དང་ཁྱད་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་མེད་དོ། །

སྦྱུ་མས་སྦྱུལ་པ་གང་ཡིན་དང་། །རྒྱ་ནམས་ཀྱིས་ནི་གང་སྦྱུལ་པ། །དེ་ནི་གང་ནས་འོངས་
གྱུར་ཅིང་། །གང་དུ་འགྲོ་བའང་བཏག་པར་གྱིས། །ཞེས་སྦྱེ་འགག་གནས་གསུམ་དང་བལ་བར་
བཤད་པ་སྟེ། བདེན་པའི་དོན་ཅན་གྱི་འདི་ནས་འོངས་པ་དང་། གང་ནས་གང་དུ་འགྲོ་བ་སོགས་

མེད་པར་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་སྒྲོས་ནས་གྲུབ་པ་མ་གཏོགས། མ་སྒྲོས་པར་རང་དབང་གིས་གྲུབ་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་ཅེས་པའོ། །

གང་ཞིག་གང་ནི་ཉེ་བཡིས། །མཐོང་འགྱུར་དེ་མེད་ན་མིན་པ། །བཅོས་བྱ་གཟུགས་བརྟན་དང་མཚུངས་པ། །དེ་ལ་བདེན་ཉིད་ཇི་ལྟར་ཡོད། །ཅིས་ཏེ་ན་འབྲེལ་གྱི་གཏན་ཆོག་ས་བཤད་པ་ལ། །འབྲས་བྱ་གང་ཞིག་སྐྱུ་གང་དང་ཉེ་བ་ན་མཐོང་བར་འགྱུར་ལ། །གལ་ཏེ་སྐྱུ་དེ་མེད་ན་འབྲས་བྱ་རང་ཉིད་གྲུབ་པ་མེད་དེ། །རང་ཉིད་རང་དབང་གི་སྒྲོ་ནས་གྲུབ་པ་མེད་པར་རང་གྲུབ་པ་གཞན་ལ་སྒྲོས་པའི་སྤྱིར། །འབྲས་བྱ་སྐྱུ་རྒྱུ་ཀྱི་ན་ལ་སྒྲོས་པས་རང་དབང་གིས་གྲུབ་པ་མེད་པར་མ་ཟད། །རང་གི་ཆ་གས་ལ་སྒྲོས་ནས་གྲུབ་པས་རང་གི་ཆ་གས་ལ་མ་སྒྲོས་པར་རང་དབང་གིས་གྲུབ་མེད། །དེ་ཙམ་དུ་མ་ཟད། །ཆ་གས་ཀྱི་གསེབ་ནས་རང་གི་མཆན་གཞིར་འཛིན་སྐྱུ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད། །གཞི་གཅིག་ལ་སྒྲོས་ཏེ་གདགས་གཞི་བཏགས་ཆོས་འགལ་བ་ཡིན་པས། །གདགས་གཞིའི་གསེབ་ནས་ཆོས་དེ་དང་དེ་ཡིན་སྐྱུ་ཞིག་འཛིན་སྐྱུ་ཅ་བ་ནས་མེད་པས། །རྟོག་པའི་དབང་གིས་ཡོད་པ་དང་ཡུལ་ཅན་ཐ་སྙད་དབང་གིས་ཡོད་པ་འོས་མེད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན། །ཐམས་ཅད་བཏགས་ཤིང་སྐྱུ་རྒྱུ་གྱིས་བཅོས་བྱ་ཡིན་པས་གཟུགས་བརྟན་དང་མཚུངས་པས། །དེ་ལ་བདེན་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་ཇི་ལྟར་ཡོད་དེ། །སྐྱུ་རྒྱུ་ན་ལ་སྒྲོས་པའོ། །གཞན་ལ་རག་ལས་པའི་སྒྲོ་ནས་གྲུབ་པ་འབའ་ཞིག་ཡིན་པའི་སྤྱིར། །དཔེར་ན། །གཟུགས་བརྟན་བཞིན། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་རིགས་པའི་སྐལ་པོ་ཏེ་ན་འབྲེལ་གྱི་གཏན་ཆོག་ས་དེ་བརྟན།

དེ་ནས་ཡོད་མེད་སྐྱུ་འགོག་གི་གཏན་ཆོག་ས་བཤད་པ་ནི། །དངོས་པོ་ཡོད་པར་གྱུར་པ་ལ། །སྐྱུ་ཡིས་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད། །འོན་ཏེ་དེ་ནི་མེད་ན་ཡང་། །སྐྱུ་ཡིས་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད། །ཅིས་སྐྱུར་ཤེས་བྱ་ལ་ཡོད་པ་ཞིག་སྐྱུ་ལས། །ཤེས་བྱ་ལ་མེད་པ་ཞིག་སྐྱུ་མེད་ན་འང་།

ཞེས་བྱ་ལ་ཡོད་པའི་དོན་མིང་གི་དབང་གིས་ཡོད་ཅེས་མ་ཡིན་པར་ཡོད་ཀྱི་ཆོས་དེ་རྒྱུན་གཞན་
ལ་མི་སྟོན་པར་རང་དབང་གིས་གྲུབ་པ་ཞིག་ཡིན་ན། རྒྱ་ཡིས་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་བྱེད་དེ་རང་དབང་
གི་སྒོ་ནས་གྲུབ་ཟིན་པའི་སྤྱིར། སྟོང་ཉིད་བདུན་རྩ་པར། ཡོད་སྤྱིར་ཡོད་པ་སྦྱེ་མིན་ཏེ། །མེད་
སྤྱིར་མེད་པ་སྦྱེ་མ་ཡིན། །གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན། འོན་ཏེ་བསྐྱེད་བྱའི་ཆོས་དེ་རྒྱུན་དང་མ་འཕྲད་
པའི་དབང་གིས་ད་ལྟ་མ་གྲུབ་པ་མིན་པར། རང་དབང་གི་སྒོ་ནས་གྲུབ་པའི་འབྲས་བྱ་དེ་ནི་མེད་
ན་ཡང་། དེ་ལ་རྒྱ་ཡི་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་འདུག་ཟེ་བསྐྱེད་མི་རྣམས་པའི་སྤྱིར་རོ། །

བྱེ་བ་བརྒྱ་ཕྱག་རྒྱ་ཡིས་ཀྱང་། །དངོས་པོ་མེད་པ་བསྐྱུར་དུ་མེད། །གནས་སྐབས་དེ་
དངོས་ཇི་ལྟར་ཡིན། །དངོས་འགྱུར་གཞན་ཡང་གང་ཞིག་ཡིན། །ཞེས་བྱེ་བ་བརྒྱ་ཕྱག་གི་རྒྱ་
ཡིས་ཀྱང་དངོས་པོ་མེད་པ་དངོས་པོར་བསྐྱུར་དུ་མི་རྣམས། གལ་ཏེ་དངོས་མེད་ཀྱི་གནས་སྐབས་
དེ་དངོས་པོར་བསྐྱུར་རྒྱ་ཡོད་ཆོ། ཡང་ན། དངོས་མེད་ཀྱི་གནས་སྐབས་དེ་བཏང་ནས་དངོས་
པོར་འགྱུར་བ་དང་། ཡང་ན། མ་བཏང་བར་དངོས་པོར་འགྱུར་དགོས། གལ་ཏེ་མ་བཏང་
བར་དངོས་པོར་འགྱུར་བ་ནི། ཇི་ལྟར་རིགས་ཏེ། དངོས་ཀྱི་གནས་སྐབས་དེ་གར་ཡོད་པས་
དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་འགལ་བ་ཡིན་པས་སོ། །དངོས་མེད་ལས་དངོས་པོར་བསྐྱུར་རྒྱ་གཞན་
ཡང་གང་ཞིག་ཡོད་དེ་མི་སྤྱིར་དོ། །

མེད་ཆེ་དངོས་ཡོད་སྤྱིར་མིན་ན། །དངོས་པོ་ཡོད་པར་ནམ་ཞིག་འགྱུར། །དངོས་པོ་སྦྱེས་
པར་མ་གྱུར་པར། །དངོས་མེད་དང་ནི་འབྲལ་མི་འགྱུར། །ཞེས་གཞན་ཡང་། དངོས་པོའི་གནས་
སྐབས་མ་བཏང་བར་ད་ལྟ་དངོས་མེད་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཡོད་པའི་ཆེ་དེ་དངོས་པོར་མེད་པས་དངོས་
པོར་ཡོད་པར་ནམ་ཞིག་འགྱུར། ཡང་། དངོས་མེད་ཀྱི་གནས་སྐབས་དེ་བཏང་ནས་འགྱུར་ན།
དངོས་པོ་སྦྱེས་པར་མ་གྱུར་པ་དངོས་མེད་དང་ནི་འབྲལ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །

དངོས་མེད་དང་ནི་མ་བྲལ་ན། དངོས་པོ་ཡོད་པའི་སྐབས་མི་སྲིད། དངོས་པོ་འང་མེད་པར་
འགྱུར་མིན་ཏེ། །རང་བཞིན་གཉིས་སུ་ཐལ་འགྱུར་སྟེ། །ཞེས་གནས་སྐབས་གཉིས་འགལ་བ་ཡིན་
པས་དངོས་པོར་སྐྱེས་པར་མ་གྱུར་ན་དངོས་མེད་དང་མི་འབྲལ་ཞིང་། དངོས་མེད་དང་མ་བྲལ་ན་དངོས་
པོར་འགྱུར་མི་སྲིད། དངོས་མེད་དངོས་པོར་འགྱུར་བ་མེད་པ་བཞིན་དུ། དངོས་པོ་འང་དངོས་པོ་
མེད་པར་འགྱུར་བ་མིན་ཏེ། གལ་ཏེ་སྟེང་གཅིག་གོས་དང་སྟེང་གཅིག་གོས་ཡིན་ན་གཞི་གཅིག་གི་སྟེང་
དུ་དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བས་དེ་ནི་མི་འཐད་དོ། །

དེ་ལྟར་འགག་པ་ཡོད་མིན་ཞིང་། དངོས་པོ་འང་ཡོད་མིན་དེ་ཡི་སྟེ། །འགྲོ་བ་འདི་
དག་ཐམས་ཅད་ནི། །ཉག་ཏུ་མ་སྐྱེས་མ་འགགས་ཉིད། །ཅེས་དེ་ལྟར་བཏགས་ཤིང་དབྱད་ན་སྐྱེ་
བའང་མི་འཐད་ལ། སྐྱེ་བ་མི་འཐད་ན་འགགས་པའང་མི་འཐད་ཅིང་། སྐྱེ་འགག་མེད་ན་དངོས་
པོ་ནམས་སྐྱེ་འགག་གི་སྒོ་ནས་བཞག་དགོས་པས། དངོས་པོ་འང་ཡོད་པར་འཛོག་མི་བྱལ་པ་དེ་
ཡི་སྟེ། མིང་གི་དབང་ཅམ་གྱིས་སྐྱེ་འཇིག་ཡོད་པའི་འགྲོ་བ་འདི་ཐམས་ཅད་ང་ཚོའི་སྒོ་
ལ་ཇི་ལྟར་སྒྲུང་བ་ལྟར་གྱི་སྐྱེ་འགག་གནས་གསུམ་དང་བྲལ་བས་ཉག་ཏུ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་
མ་འགག་པ་ཉིད་དོ། །

འགྲོ་བ་མི་ལམ་ལྟ་བུ་སྟེ། །ནམ་པར་དབྱད་ན་ཁྱེ་ཤིང་འདྲ། །མྱ་ངན་འདས་དང་མ་འདས་
པའང་། །དེ་ཉིད་དུ་ནི་བྱད་པར་མེད། །ཅེས་དེ་ལྟར་འགྲོ་བ་མི་ལམ་ལྟ་བུ་དབྱད་ན་སྟོང་པོ་མེད་
ཅིང་། ཁྱེ་ཤིང་འདྲ་བ་དེ་བཞིན་དུ་ནམ་བུ་གི་སྟོགས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དང་། །ཀུན་ནས་ཉོན་
མོངས་པའི་སྟོགས་འཁོར་བ་དང་། །འཁོར་བར་འཇུག་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཉོན་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་
དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་མ་གྲུབ་པར་བྱད་པར་གཏན་ནས་མེད། །མདོར་ན། །སྟོང་ཞི་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་
གྱིས་མ་གྲུབ་པ་མཉམ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་སྟོང་པའི་དངོས་ནམས་ལ། ཐོབ་པ་ཅི་ཡོད་ཤོར་ཅི་ཡོད། གང་གི་རིམ་གྱི་བྱས་
 པའམ། ཡོངས་སུ་བརྟན་པའང་ཅི་ཞིག་ཡོད། བདེ་བའམ་སྤྱག་བསྐལ་གང་ལས་ཡིན། མི་
 དགར་ཅི་ཡོད་དགར་ཅི་ཡོད། ཅེས་དེ་ལྟར་སྟོང་ཉིད་གཏན་ལ་ཡབ་ནས། དེ་བསྐྱོམས་པའི་ཕན་
 ཡོན་ནི། རྒྱལ་མཆོག་བསྐལ་བཟང་གི་ལྟ་བྱིད་དུན་པ་བཞི་ལྟ་བུ་མཁུར་ནང་། སྤང་བ་སྤྲོ་ཆོགས་
 ཆོགས་དུག་གི་བཞི་མདོ་ན། གཞི་རྩ་བྲལ་བའི་གཉིས་ཆོས་ཀྱི་ཟ་བེ་མཐོང་། བསྐྱེད་སྐྱེ་མའི་
 ལྟ་མོ་ཞིག་དེ་ན་གདལ། བདེན་མོ་མ་སྟམ་སྤང་སྟོང་གི་ངོ་པོར་སྟོས། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན།
 སྤང་ཡང་མི་བདེན་པ་མི་ལམ་ལྟ་བུ། སྐྱེ་མ་ལྟ་བུ། བྲག་ཆ་ལྟ་བུ། གཟུགས་བརྟན་ལྟ་བུར་བལྟ་
 དགོས་པར་གསུངས། དེ་ལྟ་བུར་གོམས་ན། མཁས་གྲུབ་སངས་རྒྱས་ལེ་ཤེས་ཀྱིས། གང་ཤར་
 རྣམ་ཉིག་འཛིན་པར་ཡོངས་རིག་ན། འོན་དམ་ཆོས་དབྱིངས་གཞན་ལ་སྟོས་མེད་འཆར། ཤར་
 བའི་ངང་དུ་རིག་པ་ཁྱེད་པ་ལ། རྩི་གཅིག་མཉམ་པར་འཛིན་པ་ཨེ་མ་དོ། ཞེས་གང་ཤར་ཡང་
 བདེན་སྤང་ཤར་བ་དེ་མ་རིག་པས་བསྐྱེད་པའི་དབང་གིས་ཤར་བ་ལ་གོ་བ་ཆགས། བདེན་འཛིན་
 དང་དེའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་དབང་ལས་སྤང་བ་ལིང་ལིང་དེ་ཤར་བ་གོ་བྱུང་ན། སྤང་བ་དེ་ཤར་
 ཅམ་ཉིད་ནས་དེར་གྲུབ་པ་མེད་བསམ་པ་རང་བྱུགས་ཀྱིས་སྐྱེ་བྱུང་པ་ཡོང་གི་འདུག་གསུངས་
 པ་ཡིན། མདོར་ན། འཁོར་བར་འཁོར་བ་པོའི་གང་ཟག་རང་ཉིད་དང་། དེས་ཉམས་སུ་
 མྱོང་བའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཕྱོགས་ཀྱི་འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐལ་དང་། ཐོབ་བྱ་རྣམ་བུང་གི་
 ཕྱོགས་ཐར་པས་བསྐྱེད་པའི་སྤང་ཞིང་སྤྱིད་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་ཀྱིས་སྟོང་པའི་
 ངོ་པོ་ལ་ཐོབ་པ་ཅི་ཡོད་ཤོར་བ་ཅི་ཡོད་ཅེས་རེ་དོགས་བྱེད་རྒྱ་གང་ཡང་མེད། དེ་ལྟར་དབྱེད་
 པ་ན་བཟང་ངན་བསྟོད་སྟོད་ལ་སོགས་སྟན་པ་ལ་དགའ་བར་བྱེད་རྒྱ་ཅི་ཡོད། མི་སྟན་པ་ལ་མི་
 དགའ་བ་བྱེད་རྒྱ་ཅི་ཡོད་དེ་མེད་དོ། །

དེ་ཉིད་དུ་ནི་བཙལ་བྱས་ན། །གང་ཞིག་སྲིད་ཅིང་གང་ལ་སྲིད། །དཔུང་ན་གསོན་པོའི་
འཛིག་ཏེན་འདི། །གང་ཞིག་འདིར་ནི་འཆི་འགྱུར་ཏེ། །འབྱུང་འགྱུར་གང་ཡིན་བྱུང་གྱུར་
གང་། །གཉེན་གང་བཤེས་ཀྱང་གང་ཞིག་ཡིན། །ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་འདྲ་བར་ནི། །བདག་
འདྲས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བར་གྱིས། །ཞེས་འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པར་བཤད་དེ། ཐམས་ཅད་
རོ་སྟོམས་ཉིད་དུ་སྐྱབ་པ་འདིས་དག་དང་གཉེན་མེད་པའི་དོན་མིན་པར་དེ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་
ཆགས་སྣང་གྲེད་མི་རུང་བ་དང་། མིང་གིས་བཏགས་ཙམ་གྱི་རྒྱ་མ་ལུ་ཤུའི་བཟང་པོ་དེ་སྦྲང་། ངན་
པ་དེ་འདྲོར་དགོས་པ་ཤེས་དགོས། གང་ཞིག་སྲིད་པ་པོ་མེད་པ་དང་། སྲིད་པའི་བྱ་བའང་མེད་
པ་དང་། གང་ལ་སྲིད་པའི་ཡུལ་ཡང་མེད། དེ་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་དང་འདྲ་བར་ཚུགས་མི་
བྱུང་བ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་འབའ་ཞིག་ཡིན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཤེས་པའི་སྟོན་ནས་དཔུང་ན།
གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་དང་འདྲ་བར་བདག་འདྲས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བར་གྱིས་
ཤིག་སྟེ། དེ་ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་གོ་བ་ཆགས་ཙམ་གྱིས་འཕྲལ་དུ་ཆགས་སྣང་རྒྱུ་འགྲོ་
བའི་རེ་བ་འཆང་མི་རུང་། དེ་ཙམ་གྱིས་ཆགས་སྣང་ལ་གནོད་བྱུང་ཁྱུ་ཁག་པོ་ཡིན། སྟོང་པ་ཉིད་
ཀྱི་དོན་ལ་གོ་བ་ཆགས་པ་དེ་ལ་ཡང་ཡང་གོ་མས་པར་བྱས་ཏེ་ངེས་ཤེས་ཇི་ཆེ་ཇི་ཆེར་བཏང་བ་དང་
ཆབས་ཅིག་གཉིས་སྣང་རྒྱུ་ལ་རྒྱས་པ་ཇི་ཆེར་ཕྱིན་ནས་མཐར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་མངོན་སུམ་
དུ་ངེས་ནས་རིམ་གྱིས་སྟོན་ལ་ཉོན་མོངས་ཀྱན་བཏགས་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་གཉེན་པོ་བྱེད། དེ་ནས་སྟོམ་
སྣང་གི་གཉེན་པོ་བྱེད་པའི་སྟོན་ནས་རིམ་པས་ཉོན་མོངས་ཟེལ་གྱིས་གནོན་པ་དང་། ཅ་བ་ནས་ཤུང་
བྱུང་བ་ཞིག་ཡོང་རྒྱུ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །

བདག་ཉིད་བདེ་བར་འདྲོད་ནམས་ནི། །འཐབ་དང་སྟོལ་པའི་རྒྱ་དག་གིས། །རབ་དུ་འབྲུགས་
དང་དགའ་བར་བྱེད། །མྱ་ངན་འབད་ཚོལ་ཚོད་པ་དང་། །ཕན་ཚུན་གཅོད་དང་འཕྲིགས་པ་དང་། །རྟེན་གྱི་

དགགིས་ནི་ཆོགས་ཆེན་འཛོ། ཞེས་པ་འདི་ནས་སྤྲིང་རྗེའི་དམིགས་པ་ལ་སོགས་པ་བརྟན་ཏེ། རང་གཅེས་འཛོན་གྱི་ཉེས་དམིགས་རང་ཉིད་བདེ་བར་འདོད་ཅིང་། དེ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་བརྟན་ཏེ་མདོར་ན། རང་གཅེས་འཛོན་དང་བདེན་འཛོན་གཉིས་ང་ཆོའི་སྤྲིང་དབུས་སུ་གྲུལ་བསྐྱེགས་ནས་བརྟན་ཐག་ཆོད་གནས་ཡོད། ཏུས་ད་ལྟའི་བར་དེ་གཉིས་ལ་ང་ཆོས་སྐྱབས་གསུམ་ཀུན་འདུས་སུ་སྒྲོམ་བཀལ་ནས་བྱོད་མཁུན་ཞེས་བསྟན་པ་དེས་ད་ལྟའང་ཁ་སྟབས་འདི་ལས་མ་བྱུང་བ་རེད། དགེ་བཤེས་ཕུ་ཚུང་བས། སྤྲིང་ནས་ཉོན་མོངས་པས་སྤྲིད་གྱིས་ནོན་ཡང་། འོག་ནས་སོ་གཅིགས་པ་རེ་ལས་མ་བྱུང་ཡང་འཐབ་དགོས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དེ་ལ་མགོ་འབུལ་ལུས་འབུལ་མི་བྱེད་པར་མིག་བགྲད་ནས་འཐབ་དགོས། དེ་གཉིས་ལ་ཞེ་ཐག་པ་ནས་དག་པ་མི་སྦྱིན་པར་འཐབ་སྟམ་པ་དེ་ཐར་པ་འདོད་པའི་ཆོས་པ་ངོ་མ་དེ་འབྲུའིག་དགོས། ལར་ནས་འདི་སྤྲིང་ཉིད་མ་ཤེས་པའི་ཉེས་པ་ལ་སྦྱར་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་མི་ཤེས་པ་ནམས་གྱིས་དགའ་ལ་འཐབ་པ་དང་། གཉེན་ལ་སྦྱོར་བའི་རྒྱ་དགགིས་འདོད་དོན་བསམ་པ་ལྟར་མི་འགྲུབ་པས་བྱ་ངན་བྱེད་ཅིང་། དེའི་དོན་ཏུ་ཕན་ཚུན་འཐབ་ཅོད་དང་། ཕན་ཚུན་འབྲིག་པར་བྱེད་པ་སོགས་སྤྲིག་པ་ནམ་པ་སྣ་ཆོགས་པའི་སྒྲོ་ནས་ཆོའདིར་ཡང་ཆགས་སྤང་གི་དབང་གིས་མི་སྦྱིད་པར་དཀའ་ཆོགས་ཆེན་པོས་མི་ཆོའཛོ་ཞིང་སྦྱེལ་ལོ། །

བདེ་འགྲོར་ཡང་དང་ཡང་འོངས་ཏེ། །བདེ་བ་མང་པོ་སྤྲད་སྤྲད་ནས། །ཤི་ནས་ངན་སོང་སྤྲུག་བསྟུལ་ནི། །ཡུན་རིང་མི་བཟད་ནམས་སུ་སྤྲུང་། ཞེས་བདེ་འགྲོར་སྦྱེས་ནས་བདེ་བར་སྦྱོད་པ་བྱུང་ནའང་། དེའི་གནས་སྐབས་སུ་འཁོར་བའི་རྒྱན་གཅོད་པའི་སྤྲིང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་སྒྲོམ་པ་སོགས་མ་བྱུང་ན། སྤྲིང་ཡང་ངན་སོང་ལ་སྦྱེས་ཏེ་ཡུན་རིང་སྤྲུག་བསྟུལ་མི་བཟད་པའི་གནས་སུ་སྤྲུང་བར་འགྱུར་རོ། །

སྲིད་པ་ནི་གཡང་ས་མང་། རྟེན་ཅི་དེ་ཉིད་མིན་འདི་འདྲ། རྟེན་ཡང་ཕན་ཚུན་འགལ་
བས་ན། སྲིད་ན་དེ་ཉིད་འདི་འདྲ་མེད། ཅེས་དེ་ལྟར་ན་སྲིད་པའི་གཡང་ས་མང་པོའི་ཁྲིད་ལ་
དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་མི་ཤེས་པར་ཚིངས་པའི་དབང་དང་། སྲིད་པའི་ཞགས་པས་བཅིངས་པའི་ངང་
ཚུལ་འདི་འདྲར་བཅད་རྒྱ་ལས་མ་འདས། ལྟ་མགུར་ཨ་མ་ངོས་འཛིན་ལས། ཡོད་ཞིག་ཡོད་མེད་
ཀྱང་ད་ལྟའི་འདི་འདྲའི། རྟོང་རྟོང་འགལ་འདྲུ་ཅན་ཡིན་ཆོད་མི་སྤང་། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ང་
རང་ཆོར་རྟོང་རྟོང་འགལ་འདྲུ་ཅན་དུ་སྤང་བ་ཡིན་པས་ཕན་ཚུན་འགལ་བའོ། འགལ་འདྲུ་ཅན་དུ་
སྤང་བ་དེ་གའི་ངང་ནས་སྲིད་པ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཁོང་དུ་ཚུད་མི་ཐུབ་པར་ལུས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེར་ཡང་དཔེ་མེད་མི་བཅད་པའི། ལྷག་བསྐལ་རྒྱ་མཚོ་མཐའ་ལས་འདས། རྟེན་ཅི་
དེ་ལྟར་སྟོབས་ཚུང་ཞིང་། རྟེན་ཅི་ཆེ་ཡང་ཐུང་བ་ཉིད། ཅེས་དཔེ་མེད་པའི་སྲིད་པ་དེར་ཡང་མི་
བཅད་པའི་ལྷག་བསྐལ་གྱི་རྒྱ་མཚོ་མཐའ་མེད་དུ་སྦྱོང་དགོས་པ་དང་། དགེ་བ་སྐྱབ་པའང་སྟོབས་
ཚུང་ཆེ་ཡང་ཐུང་བས་ན། ད་ལྟ་ཉིད་ནས་འཁོར་བ་ལྷོག་པའི་ཐབས་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །

དེར་ཡང་གསོན་དང་ནད་མེད་ཀྱི། བྱེད་དང་བཀྲེས་དང་ངལ་བ་དང་། གཉིད་དང་འཆེ་
དང་དེ་བཞིན་དུ། བྱིས་དང་འགྲོགས་པ་དོན་མེད་ཀྱིས། ཆོ་ནི་དོན་མེད་མུར་འདའ་ཡི། འུ་
དཔྱོད་ཤིན་ཏུ་རྩེད་པར་དཀའ། ཞེས་དེར་ཡང་གསོན་པའི་གནས་སྐབས་ཉུང་བ་དང་། ནད་མེད་
པར་བྱེད་པའི་སྐྱན་ལ་སོགས་པའི་མཐུ་ཚུང་བ་དང་། བཀྲེས་པའི་ལྷག་བསྐལ་དང་ངལ་བའི་ལྷག་
བསྐལ། གཞན་ཡང་གཉིད་དང་དགའི་འཆེ་བ་ལ་སོགས་པས་ཆོ་ནི་དོན་མེད་པར་མུར་དུ་འཛིག་པར་
འགྱུར་ལ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་དཔྱོད་པའི་རྣམ་དཔྱོད་རྩེད་པ་ཡང་ཤིན་ཏུ་དཀའ་འོ། །དཔེར་ན།
ང་ཆོའི་མི་ཆེ་འདྲིའི་ཐོག་ལའང་དེ་སྔ་པོད་ལ་བསྐྱད་པའི་དུས་སུ་འཆོ་བཞིག་བསྐྱལ་ནས། ཡང་། བཅོན་
ཁྲིལ་བ་ཟེར་བའི་མིང་དེའི་ཐོག་ནས་མི་ཆེ་ཡུད་ཡུད་ལ་འགྲོ་བཞིན་པ་འདི་དང་འདྲའོ། །

དེར་ཡང་རྣམ་གཡང་གོམས་པ་ནི། །བཞེག་པའི་ཐབས་ནི་ག་ལ་ཡོད། །དེར་ཡང་ངན་
སོང་ཆེན་པོར་ནི། །རྒྱུ་ཕྱིར་བདུད་ནི་བཙོན་པར་བྱེད། །དེར་ནི་ལོག་པའི་ལམ་མང་ཞིང་། །ཐེ་
ཆོམ་ལས་ཀྱང་བཀལ་དཀའ་སྟེ། །ཞེས་ཕྱོགས་གཅིག་ནས་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་གྱི་ཤེས་རབ་
ཤིན་ཏུ་རྩེད་པར་དཀའ་བ་དང་། ཆོས་ལ་ཕྱན་པའི་ཆོ་ཁ་ཕྱོགས་ནའང་། ཆོས་མཐར་མི་འབྲོངས་
པ་དང་། ཆོས་གནད་དུ་འཁེལ་བ་མི་འོང་བ་སོགས་རྣམ་གཡང་གོམས་པའི་དབང་གིས་གཞན་དབང་
དུ་སོང་བ་དེ་ནི་བཞེག་པར་དཀའ་བ་ཙམ་དུ་མ་ཟད། དགེ་བ་སྦྱབ་པ་ལ་བར་དུ་གཙོན་བྱེད་གྱི་བདུད་
དང་། དེ་ཡི་རིགས་སུ་གྱུར་པའི་འཆོ་བ་མང་བ་སོགས་གྱིས་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བའི་འགལ་རྒྱུ་
མང་ཞིང་མཐུན་རྒྱུ་བ་དཀའ་བ་དང་། དེ་ལྟར་སྤྱིད་པ་གསུམ་གྱི་གནས་འདིར་སྤྲུག་བསྐྲུལ་
འདྲན་བྱེད་གྱི་ལོག་པའི་ལམ་ཤིན་ཏུ་མང་ཞིང་། མཐའ་གཅིག་འཛིན་གྱི་ལོག་ཏོག་གི་དབང་གིས་
མེད་པར་ལྟ་བ་དང་། གལ་ཏེ་དེ་མེད་ནའང་བསོད་ནམས་དམན་པ་དང་། སྒོགས་ཞན་པའི་དབང་
ལས་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ཐེ་ཆོམ་སྦྱེས་ཏེ་དེ་ལས་ཀྱང་བཀལ་བར་དཀའོ། །

སྤྲུལ་ཡང་དལ་བ་རྩེད་དཀའ་ཞིང་། །སངས་རྒྱས་འབྱུང་རྩེད་ཤིན་ཏུ་དཀའ། །ཉོན་མོངས་
ཚུ་བོ་བཀལ་དཀའ་སྟེ། །ཞེ་མ་སྤྲུག་བསྐྲུལ་བརྒྱད་པར་འགྱུར། །ཞེས་དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་མི་
ཆོ་འདའ་བས་སྤྲུལ་ཡང་དལ་བ་རྩེད་པ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་རྩེད་པ་ཡང་
ཤིན་ཏུ་དཀའ། །རབ་མེད་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་ཚུ་བོ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུའི་ཤིན་ཏུ་སྤང་བར་དཀའ་ཞིང་། དེ་
ལྟ་བུའི་ངང་ཚུལ་ཅན་ཡིན་པས་ཞེ་མ་ཞེས་སྦྱོལ་བའི་ཚུལ་དུ་སྤྱིད་པ་འཁོར་བའི་མཐའ་མི་མཛོན་པར་སྤྲུག་
བསྐྲུལ་གསུམ་གྱིས་རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་བརྒྱད་དགོས་པ་ནི། ཡིད་ལྷག་དགོས་པ་ལྟ་བུའོ། །

དེ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་སྤྲུག་བསྐྲུལ་ཡང་། །རང་སྤྲུག་མི་མཛོང་གང་ཡིན་པ། །སྤྲུག་བསྐྲུལ་ཚུ་
བོར་གནས་འདི་དག །གྱི་དུད་ལྷ་ངན་བྱ་བར་འོས། །ཞེས་རང་སྤྲུག་བསྐྲུལ་མཐའ་མེད་པའི་ངང་

ཚུལ་འདི་ལྟ་བུར་གནས་བཞིན་དུ་ད་དུང་རང་རང་གི་གནས་ཚུལ་སྤྲུག་བསྐྱེད་དེ་མ་མཐོང་བར་སྤྲུག་
བསྐྱེད་བ་ལ་བདེ་བར་རྫོམ་ནས་གནས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཀྱི་དུད་སེམས་སྒྲིབ་པའི་གནས་ཁོ་ན་ལོ། །

དཔེར་ན་འགའ་ཞིག་ཡང་ཡང་བྱས། །བྱས་ཏེ་ཡང་ཡང་མེར་འདུག་པ། །དེ་ལྟར་གིན་
དུ་སྤྲུག་བསྐྱེད་བར། །གནས་ཀྱང་བདག་ཉིད་བདེར་རྫོམ་བཞིན། །ཞེས་ལོག་པའི་སྟོན་པས་བསྐྱེས་
པ་འགའ་ཞིག་ཡང་ཡང་བྱས་བྱས་ཏེ་ཡང་ཡང་མེར་འདུག་ན། །བྱས་བྱས་ཏེ་བསེལ་བ་ཐོབ་ན་ཡང་།
མེར་འདུག་པས་ཆ་བ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་སྤྲུག་བསྐྱེད་མཐའ་མེད་པ་ལྟ་བུ་སྒྲིབ་ཡང་བདག་ཉིད་ཐར་
པ་ཐོབ་པའི་ཐབས་སུ་བདེ་བར་རྫོམ་པ་བཞིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་ཀ་དང་འཆི་མེད་པ། །བཞིན་དུ་སྒྲིབ་པས་གནས་ནམས་ལ། །དང་པོ་ཉིད་དུ་བསད་
བྱས་ནས། །དན་སོང་ལྷུང་བ་མི་བཟད་ལོང་། །ཞེས་དེ་ལྟར་ཀ་བ་དང་འཆི་བའི་ཉོག་དཔྱད་མེད་
པའི་དང་དེར་འཆི་བདག་གིས་དང་པོ་ཉིད་དུ་སྟེ་སྒྲིབ་དུ་བསད་པར་བྱས་ཏེ་དན་སོང་དུ་ལྷུང་བའི་
དབང་ལས་སྤྲུག་བསྐྱེད་མི་བཟད་པ་ལོང་ལོང་ཞེས་སོ། །

དེ་ལྟར་སྤྲུག་བསྐྱེད་མེས་གདུང་ལ། །བསོད་ནམས་སྤྱིན་ལས་ལེགས་བྱུང་བའི། །རང་
གི་བདེ་བའི་ཚོགས་ཆར་གྱིས། །ཞི་བྱེད་པར་བདག་ནམ་ཞིག་འགྱུར། །ཞེས་དེ་ལྟར་སྤྲུག་བསྐྱེད་
གི་མེས་གདུངས་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་ཉམ་ཐག་པ་མགོན་མེད་སྐྱབས་མེད། །བདེ་
བ་འདོད་ཅིང་སྤྲུག་བསྐྱེད་མི་འདོད་པ་རང་དང་སྟོ་ཀྱན་ནས་མཚུངས་པའི་སེམས་ཅན་འདི་དག་
གི་དང་ཚུལ་བསམས་ནས་སེམས་ཅན་རང་རང་སོ་སོས་བསོད་ནམས་བསགས་ཏེ་བསོད་ནམས་
ཀྱི་སྤྱིན་ལས་ལེགས་པར་བྱུང་བའི་འབྲས་བྱ་རང་གིས་མངོན་དུ་བྱེད་པའམ། ཐོབ་བྱའི་བདེ་བའི་
ཚོགས་ཆར་གྱིས་སྤྲུག་བསྐྱེད་གི་མེས་གདུངས་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་དེ་དག་ཞི་བར་བྱེད་པོར་བདག་ནམ་
ཞིག་འགྱུར་ན་སྙམ་པ་སྟོམས་ཤིག །

ནམ་ཞིག་དམིགས་པ་མེད་ཚུ་ལ་དུ། །གྲས་པར་བསོད་ནམས་ཆོགས་བསགས་ཏེ། །དམིགས་
 པས་ཕྱང་བར་གྱུར་ནམས་ལ། །སྟོང་པ་ཉིད་ནི་སྟོན་པར་འགྱུར། །ཞེས་འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐུལ་
 ལས་གྲོ་ལ་བའི་གྱུར་སྟོན་པ་ནི་བདེན་ཞེན་གྱི་དམིགས་པ་མེད་པ་འཇམ། བདེན་པར་འཛོན་པའི་བདེན་
 ཞེན་གྱི་འཆིང་བས་མ་བསྐྱད་པར་མིང་ཙམ་གྱི་སྟོན་སྒྲིག་ཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་གྱི་ཚུ་ལ་དེ་ནམས་
 ལེགས་པར་ཁོང་དུ་ཁྱུད་པར་བྱས་ཏེ་སྟིང་རྩེའི་སེམས་ཀྱིས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་གསོག་པ་དང་།
 དམིགས་པ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆོགས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ཏེ་ཆོགས་གཉིས་བྱུང་དུ་འདྲུག་པའི་སྟོན་སྒྲིག་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་བྱས་ཏེ། བདེན་གྲུབ་དུ་མཐའ་གཅིག་དུ་ཞེན་པས་ཕྱང་བར་གྱུར་
 པའི་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་མར་གྱུར་སེམས་ཅན་ནམས་ལ་ངས་སྟོང་པ་ཉིད་ནམ་ཞིག་ན་སྟོན་
 པར་འགྱུར། ནམ་ཞིག་ན་ངས་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་འོང་བྱུང་ན་སྟུང་དུ་བསམ་དགོས།

རྒྱལ་དབང་དགེ་འདུན་གྲུབ་པས། རང་དོན་སྦྱབ་ལ་ནམ་ཡང་མི་རེ་ཞིང་། །གཞན་དོན་
 འབའ་ཞིག་སྦྱབ་ལ་གཞོལ་བ་དང་། །སྦྱན་དང་མངོན་ཤེས་སྦྱ་མཁས་བཟོད་པ་སོགས། །གཞན་
 དོན་བྱེད་པའི་རྒྱན་ནམས་ཆང་བར་ཤོག །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རེད། དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་བསྟོམས་པའི་ཉམས་སྟོང་ཅི་བསགས་པའི་རྒྱས་པ་དེ་གཞན་དོན་དུ་
 བསྦྱར་ཏེ་གཅིག་དུ་གཞན་ལ་བདེ་བ་སྦྱབ་པའི་སྦྱང་སྦྱོན་པ་ཞིག་དགོས་པར་གདམས་པ་འདི་གནད་
 ཀྱི་སྟིང་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །

ལེའུའི་མཆན་བཞུན་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱོད་པ་ལ་འདྲུག་པ་ལས། ཤེས་
 རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་ལེའུ་སྟེ་དགྲ་པའོ། །

zTḡq-»PĀ-ĀḡzÇḡz°ḡḡPḡzĀh-qü

བསྟོ་བའི་ལེའུ་ལ་ཐོག་མར་མདོར་བཞུགས་པ་ནི། བདག་གིས་བྱང་ཆུབ་སྟོན་པ་ལ། །འདུག་
པ་རྣམ་པར་བརྩམས་པ་ཡི། །དགེ་བ་གང་དེས་འགྲོ་བ་ཀྱན། །བྱང་ཆུབ་སྟོན་པ་འདུག་པར་ཤོག །ཅེས་
བདག་གིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོན་པ་ཕྱིན་དུག་གིས་བསྟུས་པའི་ཚུལ་ལེགས་པར་བཤད་པའི་སྟོ་
ནས་སྟོན་པ་ལ་འདུག་པ་རྣམ་པར་བརྩམས་པའི་དགེ་བ་གང་དང་གང་བསགས་པ་དེ་དང་དེས་འགྲོ་བ་
ཀྱན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོན་པ་མཐའ་དག་ཉམས་སུ་ལེན་པར་འདུག་པར་ཤོག་ཅིག་ཅེས་པའོ། །

ཕྱོགས་རྣམས་ཀྱན་ན་ལུས་དང་སེམས། །སྤྱུག་བསྐལ་ནད་པ་ཇི་སྟེད་པ། །དེ་དག་བདག་
གི་བསོད་ནམས་ཀྱིས། །བདེ་དགའ་རྒྱ་མཚོ་ཐོབ་པར་ཤོག །ཅེས་འདིའི་སྤྱུག་བསྐལ་ནད་པ་ཞེས་
པ་ནད་པ་ལ་སྟོན་ལམ་འོག་ཏུ་གསུངས་ཡོད་པས་འདིར་སྤྱུག་བསྐལ་ཉམ་ཐག་ཞེས་འདོན་ན་ལེགས།
ཕྱོགས་རྣམས་ཀྱན་ན་ལུས་དང་སེམས་ཀྱི་སྤྱུག་བསྐལ་གྱིས་ཉམ་ཐག་པའི་སེམས་ཅན་ཇི་སྟེད་ཡོད་
པ་ཐམས་ཅད་བདག་གི་བསོད་ནམས་ཀྱི་མཐུ་ལས་སེམས་ཅན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་བདེ་ཞིང་དགའ་
བའི་རྒྱ་མཚོ་ཐོབ་པར་ཤོག །

དེ་དག་འཁོར་བ་ཇི་སྟེད་དུ། །ནམ་ཡང་བདེ་ལས་ཉམས་མ་གུར། །འགྲོ་བས་ཐྲ་ན་མེད་
པ་ཡི། །བདེ་བ་རྒྱ་ན་མི་འཆད་ཐོབ་ཤོག །ཅེས་སེམས་ཅན་དེ་དག་འཁོར་བར་གནས་པའི་རིང་
དེ་སྟེད་དུ་ནམ་ཡང་འཁོར་བའི་ཡུན་ཚོགས་ཀྱི་བདེ་བ་ལས་ཉམས་པར་མ་གུར་བར། །འགྲོ་བ་རྣམས་

ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་ཞུགས་ཏེ་སྒྲ་ན་མེད་པའི་བདེ་བ་རྒྱན་མི་ཆད་པར་བློབ་པར་
ཤོག་ཅེས་འདི་ཡན་ཆད་སྤྱིར་བསྟོན་བཞི། །

བྱེ་བྲག་ཏུ་བསྟོན་བཞི། འཇིག་རྟེན་ཁམས་ན་དཔྱལ་བ་དག །གང་དག་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་
ནམས། །དེ་དག་ཏུ་ནི་ལུས་ཅན་ནམས། །བདེ་ཅན་བདེ་བས་དགའ་བར་ཤོག །ཅེས་བདེ་བ་ཅན་
ལྟ་བུའི་བདེ་བས་དགའ་བ་བློབ་པར་ཤོག་ཅེས་སོ། །གང་བས་ཉམ་ཐག་ངོ་འཐོབ་ཤོག །བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའི་སྤྱོད་ཆེན་ལས། །བྱུང་བའི་ཆུ་པོ་མཐའ་ཡས་ཀྱིས། །ཆ་བས་ཉམ་ཐག་བསིལ་བར་
ཤོག །ཅེས་གང་བས་ཉམ་ཐག་པའི་སེམས་ཅན་ནམས་ལ་ངོ་བའི་ཆོར་བ་བདེ་བ་བློབ་པར་ཤོག ཆ་
བས་ཉམ་ཐག་པའི་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་པ་ནམས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་སྤྱོད་
ཆེན་ལས་བྱུང་བའི་ཆུ་པོ་མཐའ་ཡས་པའི་སྟོན་ནས་བསིལ་བའི་བདེ་བ་བློབ་པར་ཤོག །

རལ་གྱི་ལོ་མའི་ནགས་ཆལ་ཡང་། །དེ་ལ་དགའ་ཆལ་སྤྲུག་གུར་ཤོག །ཤལ་མ་ལི་ཡི་
སྤྱོད་པོ་ཡང་། །དཔག་བསམ་གིང་དུ་འཁྱུངས་པར་ཤོག །ཅེས་ཉེ་འཁོར་བའི་དཔྱལ་བའི་ནང་
ཆན་རལ་གྱི་ལོ་མའི་ནགས་ཆལ་ཡང་དཔྱལ་བ་པའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་ལ་དགའ་བའི་སྤྱོད་ཆལ་སྤྲུག་
གུར་ཏེ་ཡོད་དུ་འོང་བ་ཡོང་བར་ཤོག །དེ་བཞིན་དུ་ཤལ་མ་ལི་ཡི་སྤྱོད་པོ་ཡང་ཅི་འདོད་ཀྱི་བསམ་
པ་འགྲུབ་པར་བྱེད་པའི་དཔག་བསམ་གྱི་གིང་ལྟ་བུར་འཁྱུངས་པར་ཤོག །

མཐིང་རིལ་དུར་པ་དག་དང་ངང་པ་དང་། །བཞད་སོགས་སྐད་སྟན་འབྲེན་པས་མངོས་
གུར་ཅིག །པརྟ་བྱི་བསུང་ཆེ་ལྡན་མཆོད་ག་གིས། །དཔྱལ་བའི་ས་སྤྱོགས་དག་ནི་ཉམས་དགར་
ཤོག །ཅེས་དཔྱལ་ཁམས་དེ་དག་ཏུ་འཆོ་བ་ཅན་གྱི་བྱ་ཡང་མི་སྤྲུག་པའི་སྤྱང་བ་མི་འཆར་བར་
བྱ་མཐིང་རིལ་དང་། དུར་པ་དང་། ངང་པ་དང་བཞད་ལ་སོགས་པའི་སྐད་སྟན་སྟོན་པར་བྱེད་
པས་མངོས་པར་གུར་ཅིག །དཔྱལ་ཁམས་སུ་རོ་བྱག་གི་འདམ་སོགས་བྱི་ང་བ་དང་ཕྱགས་བསྐྱེགས་

ཀྱི་ས་གནི་དེ་ལྟ་བུ་མིན་པར་པར་དྲི་བསྐྱབ་ཆེ་ལྟན་གྱི་མཆོད་གཤིས་དཔྱལ་བའི་ས་ཤྱོགས་དེ་དག་
ཉམས་དགའ་བ་འབྱུང་བར་ཤོག །

སོལ་ཕུང་དེ་ཡང་རིན་ཆེན་ཕུང་པོར་གྱུར། །ས་བསྐྱེགས་ཤེལ་གྱི་ས་གནི་བསྐྱར་བར་
ཤོག །བསྐྱེས་འཛོམས་རི་བོ་རྣམས་ཀྱང་མཆོད་པ་ཡི། །གཞལ་མེད་ཁང་གྱུར་བདེ་གཤེགས་
གང་བར་ཤོག །ཅེས་ཆ་དཔྱལ་གྱི་སོལ་བའི་ཕུང་པོ་དེ་ཡང་རིན་པོ་ཆེའི་ཕུང་པོར་འབྱུར་བར་
ཤོག །སྒྲིག་པའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་སྟེར་བར་བྱེད་པའི་ས་གནི་དེ་ཡང་ཤེལ་གྱི་ས་གནི་ལྟར་འབྱུང་
བར་ཤོག །བསྐྱེས་འཛོམས་རི་བོ་རྣམས་ཀྱང་མཆོད་པ་ཡི་གཞལ་མེད་ཁང་དུ་གྱུར་ཏེ་དེའི་
ནང་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གང་བ་མཐོང་བར་ཤོག །

མདག་མཛོད་བསྐྱེགས་མཆོན་གྱི་ཆར་པ་དག །དེང་ནས་བཟུང་སྟེ་མེ་ཏོག་ཆར་བར་
གྱུར། །ཕན་ཚུན་མཆོན་གྱིས་འདེབས་པ་དེ་ཡང་ནི། །དེང་ནས་ཅེ་ཕྱིར་མེ་ཏོག་འཕེན་པར་
ཤོག །ཅེས་མཆོན་གྱི་ཆར་བ་དེ་དག་དཔྱལ་བ་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུས་ལ་ཕྱག་མ་ཐག་དུ་ཟུག་རྩ་སྟེ་
རྩའི་ཆ་བ་དུ་བདེ་བ་སྟེད་པར་བྱེད་པའི་མེ་ཏོག་གི་ཆར་བར་འབྱུར་བར་ཤོག །ཡང་སོས་པའི་
སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཕན་ཚུན་མཆོན་གྱིས་འདེབས་རེས་བྱེད་པ་དེ་ཡང་ནི་དེང་
ནས་བཟུང་སྟེ་ཕན་ཚུན་མེ་ཏོག་འཕེན་པར་བྱེད་པ་ཡོང་བར་ཤོག །

རྒྱ་པོ་རབ་མེད་མེ་དོང་འདྲ་ནང་བྱིང་བ་དག །ཤ་ཀྱན་ཞིག་གྱུར་རུས་གོང་མེ་ཏོག་ཀྱན་
དའི་མདོག །བདག་གི་དགེ་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྟོ་ཡི་ལུས་ཐོབ་ནས། །སྟོ་མོ་རྣམས་དང་སྟན་ཅིག་
དལ་གྱིས་འབབ་གནས་ཤོག །ཅེས་དཔྱལ་བ་རྒྱ་པོ་རབ་མེད་མེ་དོང་དང་འདྲ་བའི་ནང་དུ་བྱིང་
ནས་ཤ་ཀྱན་ཞིག་སྟེ་རུས་གོང་ཅོམ་སྟག་པ་དེ་མེ་ཏོག་ཀྱན་དའི་མདོག་ལྟ་བུ་དཀར་པོར་གྱུར་
པ་དེ་དག་བདག་གི་དགེ་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྟོ་ཡི་ལུས་ཐོབ་སྟེ། །སྟོ་མོ་རྣམས་དང་སྟན་ཅིག་དུ་

དལ་གྱིས་འབབ་པའི་ཁྱུས་ཀྱི་རྩིང་བྱ་ལ་སོགས་པ་ནམས་དགའ་བ་དེ་དག་ལ་ཅི་དགར་ལོངས་
སྤྱོད་པ་འབྱུང་བར་ཤོག །

ཅི་ཕྱིར་འདིར་ནི་གཤམ་ཆེའི་མི་དང་ཁྱ་དང་བྱ་སྟོན་མི་བཟད་ནམས་སྐྱག་ཤེད། །ཀྱན་
ནས་མུན་བསལ་བ་དེ་དགའ་བསྐྱེད་པའི་མཐུ་བཟང་འདི་ཀོ་སུ་ཡི་མཐུ་སྙམ་སྟེ། །ཁྱེན་དུ་བཏུས་
ན་ནམ་མཁའི་དཀྱིལ་ན་ཕྱག་ན་དོ་རྩེ་འབར་བ་བཞུགས་མཐོང་ནས། །རབ་དྲ་དགའ་བའི་ཤུགས་
ཀྱིས་སྒྲིག་དང་བྲལ་ནས་དེ་དང་སྟུན་ཅིག་འགྲོགས་པར་ཤོག །ཅིས་སྐྱ་མཆན་ཅི་ཡི་ཕྱིར་འདིར་
གཤམ་ཆེའི་མི་དང་། ཁྱ་ཏ་དང་། བྱ་སྟོན་ལ་སོགས་པ་དེ་ནམས་ཀྱིས་དངངས་ཤིང་སྐྱག་པར་
ཤེད་པ་དང་། ཀྱན་ནས་མུན་པ་འཐེབས་པ་དེ་དག་བསལ་ཏེ་བདེ་དགའ་སྐྱེད་པའི་རྩུས་མཐུ་བཟང་
པོ་འདི་སྤྱོད་ཤེད་དམ་སྙམ་དུ་སེམས་ཅན་མགོན་དང་སྐྱབས་མེད་པ་ནམས་ཀྱིས་ཁྱེན་དུ་བཏུས་པའི་
ཆོ། །ནམ་མཁའི་དཀྱིལ་ན་ཕྱག་ན་དོ་རྩེ་འོད་ཟེར་འབར་བ་བཞུགས་པ་མཐོང་སྟེ་དཔྱལ་བ་པའི་སེམས་
ཅན་ནམས་རབ་དྲ་དགའ་ཞིང་དད་པ་དང་གྲུས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་དག་སེམས་ཁྱད་པར་ཅན་སྐྱེས་པས་
སྒྲིག་པ་དང་བྲལ་ནས་ཕྱག་ན་དོ་རྩེ་དེ་དང་སྟུན་ཅིག་དུ་འགྲོགས་པ་ཞིག་འབྱུང་བར་ཤོག །

མེ་ཏོག་ཆར་བ་སྟོས་ཆུ་དང་འདྲེས་འབབ་པ་ཡིས། །དཔྱལ་བའི་མེ་མདག་ཆེལ་ཆེལ་གསོད་
པ་མཐོང་གྱུར་ནས། །སྟོ་བྱར་བདེ་བས་ཆོམ་པ་འདི་ཅི་བསམ་པ་དང་། །སེམས་དཔྱལ་ནམས་
ཀྱིས་ཕྱག་ན་པརྫོ་མཐོང་བར་ཤོག །ཅིས་མེ་ཏོག་གི་ཆར་བ་དེ་བཟང་པོའི་སྟོས་ཀྱི་ཆུ་དང་འདྲེས་
པ་སྐྱུན་མི་ཆད་དུ་འབབ་པ་ཡིས་ཆ་དཔྱལ་བའི་མེ་མདག་འབར་བ་དེ་ཆེལ་ཆེལ་གསོད་པ་མཐོང་བར་
གྱུར་ནས་སྟོ་བྱར་བདེ་བས་ཆོམ་པ་འདི་ལྟ་བུ་བྱུང་བ་ཅི་ཡིན་སྙམ་དུ་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་པ་དེ་ནམས་
ཀྱིས་བསམ་པ་ན། །འཕགས་མཆོག་ཕྱག་ན་པརྫོ་སྐྱུན་རས་གཟེགས་མཐོང་བར་ཤོག །གྲོགས་དག་
འཛིགས་པ་བོར་ལ་རིངས་པར་ཚུར་ཤོག་འུ་བུའི་ཐད་དུ་ནི། །གང་གི་མཐུ་ཡིས་སྤྱོད་པ་ལྟར་ཀྱན་

བྱལ་དགའ་བའི་གྲགས་ཕྱིན་ལ། འགོ་བ་ཀུན་ནས་ཡོངས་སྒྲིབ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་བཙེ་བ་སྒྲིབ་
 གྱུར་པ། གཞིན་རྒྱ་རྩུར་ཕྱད་ཅན་འབར་འཇིགས་པ་མེད་པར་བྱེད་པ་ཅི་ཞིག་ཕྱིན། ཁྱོད་ཀྱིས་
 ལྷ་བརྒྱའི་ཅོད་པན་དག་གིས་ཞབས་ཀྱི་པརྫོ་ལ་མཆོད་ཅིང་། རྒྱགས་རྗེས་བརྒན་སྤྱན་དབྱ་ལ་མེ་
 ཏོག་དུ་མའི་ཚོགས་ཀྱི་ཆར་འབབ་པ། ཁང་བཙེགས་ཡིད་འོང་ལྷ་མོ་སྟོང་ཕྱག་བསྟོད་དབྱངས་
 སྒྲོགས་ལྡན་འདི་སྟོས་ཞེས། འཇམ་དབྱངས་དེ་འདྲ་མཐོང་ནས་ད་ནི་སེམས་དཔལ་ཅུ་ཅོ་འདོན་
 པར་ཤོག ཅེས་དཔལ་བ་པ་ནང་ཕན་ཚུན་འདི་ལྟར། འུ་བུའི་ཐད་དུ་གང་གི་མཐུ་ཡིས་སྤྱག་བསྐྱེལ་
 ཀུན་བྱལ་བར་བྱེད་པ་དང་། དགའ་བའི་གྲགས་ཕྱིན་པ། འགོ་བ་ཀུན་ཡོངས་སུ་སྒྲིབ་པའི་བྱང་
 ཚུབ་ཀྱི་སེམས་དང་བཙེ་བ་སྒྲིབ་པར་འགྱུར་པ། གཞིན་རྒྱ་རྩུར་ཕྱད་ཅན་འབར་འཇིགས་པ་མེད་པ་
 དེ་ཡི་དབྱང་དུ་སྤྱུ་ཞིག་ཕྱིན་ནས་ཁྱོད་ཀྱི་ལྷ་བརྒྱའི་ཅོད་པར་དག་གིས་གང་གི་ཞབས་ཀྱི་པརྫོ་ལ་མཆོད་
 ཅིང་། རྒྱགས་རྗེས་བརྒན་པའི་སྤྱན་མངའ་བ་དབྱ་ལ་མེ་ཏོག་དུ་མའི་ཚོགས་ཀྱིས་ཆར་འབབ་པ།
 ཁང་བཙེགས་ཡིད་འོང་ལྷ་མོ་སྟོང་ཕྱག་བསྟོད་དབྱངས་སྒྲོགས་ལྡན་འདི་བཞུགས་པར་སྟོས་ཞེས།
 འཇམ་དབྱངས་དེ་འདྲ་མཐོང་ནས་ད་ནི་སེམས་ཅན་དཔལ་བ་དགའ་བའི་ཅུ་ཅོ་འདོན་པ་དེ་ལྷ་བུ་ཞིག་
 ཡོང་བར་ཤོག རྟེན་ལྷར་བདག་གི་དགོ་ཙམ་ཀུན་དུ་བཟང་ལ་སོགས། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་
 སྒྲིབ་པ་མེད་སྤྱིན་བདེ་བ་དང་། བསེལ་ཞིང་དྲི་ཞིམ་ངད་ལྡང་ཆར་བ་འབེབས་མཐོང་ནས། སེམས་
 ཅན་དཔལ་བ་དེ་དག་མཛོན་པར་དགར་གྱུར་ཅིག ཅེས་དེ་ལྷར་བདག་གིས་གཞུང་འདི་བརྩམས་
 པ་དང་། རོན་བསམ་པ་དང་བསྟོམས་པ་ལ་སོགས་པའི་དགོ་བའི་ཙམ་བ་དེའི་མཐུ་ལས་བྱང་ཚུབ་
 སེམས་དཔའ་ཀུན་དུ་བཟང་པོ་སོགས་དང་། གཞན་ཡང་། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སྒྲིབ་པ་མེད་
 པ་སྤྱིན་དང་འདྲ་བ་ནམས་ལས་བདེ་བ་དང་བསེལ་ཞིང་དྲི་ཞིམ་པ་དང་ལྡན་པའི་ཆར་བ་འབེབས་པ་
 མཐོང་ནས་སེམས་ཅན་དཔལ་བ་དེ་དག་མཛོན་པར་དགའ་བར་གྱུར་ཅིག །

དུད་འགོ་ནམས་ནི་གཅིག་ལ་གཅིག ། ཟ་བའི་འཛིགས་དང་བྲལ་བར་ཤོག ། སྐྱ་མི་སྟན་
པའི་མི་བཞིན་དུ། ། ཡི་དྲགས་ནམས་ནི་བདེ་བར་གྱུར། ། ཞེས་འབྲུ་ཆེ་བས་ཆུང་བ་ཟ་བས་མཆོན་
དེ་ལྟ་བུ་གཅིག་གིས་གཅིག་ཟ་བའི་འཛིགས་པ་དང་བྲལ་བར་ཤོག ། སྐྱ་མི་སྟན་པའི་མི་བཞིན་དུ་
ཡི་དྲགས་ནམས་བཀྲེས་སྒྲོམ་གྱི་སྤྱུག་བསྐྱལ་གཏན་དུ་ནི་ནས་དཔལ་འབྱོར་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པའི་
བདེ་བ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་བར་ཤོག །

འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱུག་གི ། དུག་ནས་འབབ་པའི་འོ་རྒྱན་གྱིས། ། ཡི་
དྲགས་ནམས་ནི་ཆོམས་བྱས་ཤིང་། ། ཁྲུས་བྱས་ཏྲག་དུ་བསིལ་བར་ཤོག ། ཅེས་འཕགས་པ་སྤྱན་
རས་གཟིགས་དབང་ཕྱུག་གི་དུག་ནས་འབབ་པའི་བདུད་རྩི་འོ་མའི་རྒྱན་གྱིས་ཡི་དྲགས་ནམས་བཀྲེས་
པ་དང་། སྒྲོམ་པས་ལུས་སེམས་ཉམ་ཐག་པའི་སྤྱུག་བསྐྱལ་ཐམས་ཅད་ནི་ནས་ཆོམ་པར་བྱེད་ཅིང་།
སྤྱིག་པ་ནམས་ཀྱང་ཁྲུས་བྱས་ཏྲེ་ཏྲག་དུ་བསིལ་བ་ཐོབ་པར་ཤོག །

མངོན་མཐོའི་རྟེན་ལ་སྤྱེས་ནས་ཀྱང་སྤྱུག་བསྐྱལ་སྒྲ་ཆོགས་ལས་ཐར་བར་སྒྲོན་པ་ནི།
ལོང་བ་ནམས་ཀྱིས་གཟུགས་མཐོང་ཞིང་། ། འོན་པས་ཏྲག་དུ་སྐྱ་ཐོས་ཤོག ། ལྟ་མོ་སྐྱ་འཕྲུལ་
ཇི་བཞིན་དུ། ། སྐྱུམ་མའང་གཞོད་མེད་བཙའ་བར་ཤོག ། ཅེས་གཞན་ཡང་། འཛིག་རྟེན་ཁམས་
ཀྱི་སེམས་ཅན་མིག་ལོང་བ་ནམས་ཀྱི་མིག་སོས་ནས་གཟུགས་མཐོང་བར་ཤོག་ཅེས་པ་དང་། དེ་
བཞིན་དུ་ན་བའོན་པ་ནམས་ཀྱིས་ན་བའི་སྒྲོན་ནམས་སོས་ཏྲེ་ཏྲག་དུ་སྐྱ་ཐོས་པར་ཤོག ། ལྟ་
མོ་སྐྱ་འཕྲུལ་ཇི་བཞིན་དུ་བྱུང་མེད་སྐྱུམ་མ་ནམས་ཀྱང་མ་བྱ་གཉིས་ཀྱི་གཞོད་པ་མེད་པར་བདེ་
བར་བཙའ་བར་ཤོག

གཅེར་བུ་ནམས་ཀྱིས་གོས་དག་དང་། ། བཀྲེས་པ་ནམས་ཀྱིས་ཟས་དང་ནི། ། སྒྲོམ་པ་
ནམས་ཀྱིས་ཆུ་དག་དང་། ། བདུང་བ་ཞིམ་པོ་ཐོབ་པར་ཤོག ། ཅེས་གོས་ཀྱིས་ཐོངས་ཏྲེ་གཅེར་

བུར་ཉམ་ཐག་པ་རྣམས་ཀྱང་གོས་དག་ལེགས་པར་ཐོབ་པར་ཤོག །བཀྱས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཟས་ལེགས་
པར་ཐོབ་པ་དང་། སྒྲིམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཁྱུ་ལ་སོགས་པའི་བདུང་བ་ཞིམ་པོ་ཐོབ་ནས་སྒྲིམ་པའི་སྤྱག་
བསྐལ་མཐའ་དག་ཞི་བར་ཤོག །

བཀྱན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནོར་ཐོབ་ཤོག །མུ་ངན་ཉམ་ཐག་དག་འཐོབ་ཤོག །ཡི་ཆད་རྣམས་
ཀྱང་ཡིད་སོས་ཤིང་། །བརྟན་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་ཤོག །ཅེས་སེམས་ཅན་བཀྱན་པ་གཏོང་
མི་ཡོད་པ་དེ་དག་གིས་ནམ་མཁའ་མཛོད་ལྟ་བུའི་ནོར་ཟད་པ་མེད་པ་ཐོབ་པར་ཤོག །པ་མཐའ་བུ་
ཕྱག་ཤི་བ་དང་། གཉེན་ཉེ་དུ་ཤི་བ་ལྟ་བུའི་མུ་ངན་ཀྱིས་ཉམ་ཐག་པས་འོ་དོད་དག་པོ་འབོད་པའི་
སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཇི་ལྟར་འདོད་པའི་དོན་ལེགས་པར་གྲུབ་སྟེ་བདེ་དག་འུས་པ་ཐོབ་པར་
ཤོག །སེམས་ཅན་ཡི་ཆད་ཅིང་ཞུམ་པ་རྣམས་ཀྱང་སྟིང་ལ་སྒྲོབས་པ་གསར་དུ་བསྐྱེད་ནས་ཡིད་
སོས་ཏེ་སྒྲར་མི་ཉམས་པར་སྒྲོ་བརྟན་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་ཤོག །

སེམས་ཅན་ནད་པ་ཇི་སྟེད་པ། །མྱུར་དུ་ནད་ལས་ཐར་གྱུར་ཅིག །འགྲོ་བའི་ནད་ནི་མ་
ལུས་པ། །རྟག་དུ་འབྱུང་བ་མེད་པར་ཤོག །ཅེས་སེམས་ཅན་ནད་པ་ཉམ་ཐག་མགོན་མེད་ཇི་སྟེད་
པ་རྣམས་མྱུར་དུ་ནད་ལས་ཐར་བར་གྱུར་ཅིག །འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ནད་མཐའ་དག་རྟག་
དུ་འབྱུང་བ་མེད་པར་གྱུར་ཅིག །

སྐྱག་པ་རྣམས་ནི་འཛིགས་མེད་ཤོག །བཅིངས་པ་རྣམས་ནི་གྲོལ་བར་གྱུར། །མཐུ་མེད་
རྣམས་ནི་མཐུ་ལྡན་ཞིང་། །སེམས་ནི་ཕན་ཚུན་གཉེན་གྱུར་ཅིག །ཅེས་སེམས་ཅན་དོན་མེད་དུ་
དངངས་སྐྱག་བྱེད་པ་དང་གཅན་གཟན་སོགས་ཀྱི་གཞོད་འཆོས་འཛིགས་ཤིང་སྐྱག་པ་རྣམས་འཛིགས་
པ་མེད་པ་འབྱུང་བར་ཤོག །སྤིད་དོན་ནམ་ལྟོ་གོས་སོགས་ཀྱི་ཐོག་ནས་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་བཅན་
དབང་བྱེད་པ་དང་། ཡང་ན་། ཞགས་པས་བཅིངས་པ་སོགས་ལས་གྲོལ་བར་གྱུར་ཅིག །སེམས་

ཅན་ལུས་དང་སེམས་ཀྱི་རྣམ་དཔྱད་ཀྱི་མཐུ་ཞན་པ་རྣམས་ནི་མཐུ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་པའི་ཆོ་ཕན་
ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་འགྲན་པར་བྱེད་པ་དང་། གནོད་འཆོ་མི་བྱེད་པར་ཕན་ཚུན་མང་འཁོར་
བཅོམ་བ་དང་ཞི་ཞིང་དུ་ལ་བའི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་གཉེན་བཤེས་ཀྱི་སྤྱན་ཟླ་ཉལ་བྱུར་འགྱུར་བར་ཤོག །

འགོན་པོ་དག་ནི་ཐམས་ཅད་ལ། རྩོགས་རྣམས་ཐམས་ཅད་བདེ་བར་ཤོག །གང་གི་དོན་
དུ་འགོ་བྱེད་པ། །དེ་འབད་མི་དགོས་གྲུབ་གྱུར་ཅིག །ཅེས་འགོན་པོ་སྟེ་ལམ་ཐག་རིང་པོར་འགྲུལ་
བསྐྱེད་བྱེད་པོ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་རྩོགས་གང་དུ་བསྐྱེད་ནའང་། གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་དཔེར་
ན། ལག་འབྲེར་ཉལ་བྱུར་དཀའ་ལྡོག་ཚུན་ཆད་མི་འབྱུང་བར་བདེ་བ་འབྱུང་བར་ཤོག །གང་གི་
སྒྲུབ་དུ་འགོ་བར་བྱེད་པ་དེ་དག་ཀྱང་རང་གི་འདོད་དོན་ཅི་ཡོད་པ་རྣམས་འབད་པ་མི་དགོས་པར་
ལྷན་གྱིས་འགྲུབ་པར་ཤོག །

གྲུ་དང་གྲུ་ཆེན་ཞུགས་པ་རྣམས། །ཡིད་ལ་བསམས་པ་གྲུབ་གྱུར་ཏེ། །ཆུ་ཡི་ངོགས་
སུ་བདེར་ཕྱིན་ནས། །གཉེན་དང་ལྡན་ཅིག་དགའ་བར་ཤོག །ཅེས་གྲུ་དང་གྲུ་ཆེན་པོར་ཞུགས་
པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱང་ཡིད་ལ་བསམས་པའི་དོན་གང་ཡོད་པ་གྲུབ་པར་གྱུར་ནས་ཆུ་ཡི་ངོགས་
སུ་བདེ་བར་ཕྱིན་ཏེ་རང་གི་མངའ་བཤེས་སོགས་གཉེན་རྣམས་དང་ལྡན་ཅིག་དགའ་མགྱུར་བཅོམ་
བ་འབྱུང་བར་ཤོག །

མྱ་ངན་ལམ་གོ་ལ་འབྲམས་པ་རྣམས། །འགོན་པོ་དག་དང་ཕྱད་གྱུར་ནས། །ཆོམ་རྒྱན་
སྟག་སོགས་འཛིགས་མེད་པར། །མི་ངལ་བདེ་ལྷག་འདོང་བར་ཤོག །ཅེས་མྱ་ངན་མིན་པར་མྱ་
ངམ་གྱི་ཐང་དཔེར་ན། །ལྷ་ཕེ་རི་ཁའི་ནང་གི་བྱེ་ཐང་ས་རྒྱ་ར། །དེ་ཉལ་བྱུར་ལམ་གོ་ལ་བར་འབྲམས་
པའི་འགོན་པོ་ཞེས་མ་སྟོན་འདུག་མིན་པར་འ་སྟོན་འདུག་གི་འགོན་པོ་ལམ་འགྲུལ་པ་གཞན་དང་
འཕྲད་དེ་དཔུང་རོགས་ཐོབ་ནས་ཆོམ་རྒྱན་དང་སྟག་ལ་སོགས་པའི་འཛིགས་པ་མེད་ཅིང་། །ངལ་

ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་མངོན་བཞིན་དུ། །ཡོངས་སྤྱོད་ཆད་པ་མེད་པར་ཤོག །ཚུད་པ་
མེད་ཅིང་འཆོ་མེད་པར། །རང་དབང་དུ་ནི་སྤྱོད་པར་ཤོག །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་
མངོན་བཞིན་དུ་ཡོངས་སྤྱོད་ལ་མངའ་དབང་འབྱོར་ནས་ཡོངས་སྤྱོད་ཆད་པ་མེད་པར་དགའ་བདེས་
འཆོ་བ་འབྱུང་བར་ཤོག །དེ་ལྟར་ཡོངས་སྤྱོད་བཟང་པོ་ཐོབ་པའི་ཆོ་ནའང་ཕན་ཚུན་ཚུད་པ་མི་བྱེད་
པར། ཕན་ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་འཁོན་སེམས་ཀྱིས་འཆོ་བ་མི་བྱེད་པར་ཐམས་ཅད་མངོན་
ཞིང་མཐུན་པའི་སྒོ་ནས་རང་རང་སོ་སོ་རང་དབང་ཅི་དགར་སྤྱོད་པ་འབྱུང་བར་ཤོག །

སེམས་ཅན་གཟི་བཞིན་ཆུང་དུ་གང་། འདི་དག་གཟི་བཞིན་ཆེན་པོར་ཤོག འདྲའ་བྱུང་
ཅན་གང་གཟུགས་ངན་པ། གཟུགས་བཟང་ཕྱན་སྲུང་ཆོགས་གྱུར་ཅིག སེམས་ཅན་ལྷན་གྱི་
གཟི་བཞིན་ཆུང་དུ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་གཟི་བཞིན་ཕྱན་སྲུང་ཆོགས་པ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པར་ཤོག དགོན་
པ་དང་། ཕྱག་དང་སྟེ་ཁང་སྟོང་པ་ལ་སོགས་པར་ཆོ་དང་སྐྱབ་པ་སྟོམས་པར་དཀའ་སྤྱད་སྟོང་རུས་
བྱས་ཏེ་གནས་པའི་དཀའ་བྱུང་ཅན་ནམས། དཀའ་བྱུང་གི་དབང་གིས་གཟུགས་ངན་པ་ནམས་གཟུགས་
བཟང་པོ་ཕྱན་སྲུང་ཆོགས་པར་གྱུར་ཅིག །

འཇིག་རྟེན་བྱད་མེད་ཇི་སྟེད་པ། འདི་དག་སྐྱེས་པ་ཉིད་གྱུར་ཅིག ཁམ་རབས་ནམས་ནི་
མཐོ་ཐོབ་ཅིང་། ང་ཀྱལ་དག་ཀྱང་བཅོམ་པར་ཤོག འཇིག་རྟེན་ཁམས་ནི་རྟེན་དམན་ཞིང་། གཞན་
གྱིས་བྱུང་ཆོད་གཏོང་སྒྲ་པའི་བྱད་མེད་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་དེ་དག་སྐྱེས་པ་སྟོབས་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ཅིག
ཡུལ་དུ་སྤྱི་དབང་ལས། དཔེར་ན། སྐྱེས་པ་ལས་བྱད་མེད་གཞན་དོན་གྱི་དགོས་པ་སྐྱབ་རུས་
ཆེ་བ་ཡོད་ན། རྒྱུ་ནས་ཡོང་ཆོག་གི་རེད། སེམས་ཅན་གཞུངས་མི་བཟང་བ་དང་། ངན་སྤྱོད་
བྱེད་པའི་མ་རབས། ཡང་། སྐྱེ་ཆོགས་ནང་གནས་སྤངས་དམའ་བའི་རིགས་ཅན་ནམས་གནས་
སྤངས་མཐོ་པོ་ཡོང་བར་ཤོག གནས་སྤངས་མཐོ་བ་དང་ཐོབ་ཐང་དྲག་ཏུ་སོང་བའི་རྒྱུ་གྱིས་ང་
ཀྱལ་སྐྱེ་བའི་ཉེན་ཁ་ཡོད་སྟབས། ང་ཀྱལ་དག་ཀྱང་བཅོམ་སྟེ་ཞི་ཞིང་དུ་ལ་བ་འབྱུང་བར་ཤོག །

བདག་གི་བསོད་ནམས་འདི་ཡིས་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མ་ལུས་པ། རྒྱིག་པ་ཐམས་
ཅད་སྤངས་ནས་ནི། རྟག་ཏུ་དགོ་བ་བྱེད་པར་ཤོག བདག་གི་བསོད་ནམས་འདི་ཡི་མཐུ་ལ་བརྟེན་
ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྱི་གས་དང་དུས་གྱི་དབྱེ་བ་མེད་པར་སྤྱི་གས་པ་སྤངས་ནས་རྟག་ཏུ་དགོ་
བ་བྱེད་པ་འབྱུང་བར་ཤོག བྱང་ཆུབ་སེམས་དང་མི་འབྲལ་ཞིང་། བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་ལ་གཞི་ལ་
བ་དང་། སངས་རྒྱུས་ནམས་གྱིས་ཡོངས་བཟུང་ཞིང་། བདུད་གྱི་ལས་ནམས་སྟོང་བར་

ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་ས་གནི་དག།གསེག་མ་ལ་སོགས་མེད་པ་དང་། ལག་མཐིལ་ལྟར་
མཉམ་པེ་རྒྱུའི། རང་བཞིན་འཇམ་པོར་གནས་ཀྱང་ཅིག། ཅེས་འདི་གཉིན་གྱི་ཁམས་ཐམས་
ཅད་རི་རོང་དོག་པོ་རྩུབ་པོ་དེ་འདྲ་མིན་པར་ལག་མཐིལ་ལྟར་མཉམ་པེ་རྒྱུའི་རང་བཞིན་ལྟ་བུ་
ས་བདེ་བ་འཁོད་སྟོམས་པ་འཇམ་པོར་གནས་པར་གྱུར་ཅིག། འཁོར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡོད་དགྱར་
ཡང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མང་པོ་དག། རང་གི་ལེགས་པས་ས་སྟེང་དག། འབྱུག་པར་

མངོད་པས་བཞུགས་ཀྱི་རྩིག་། ཆོས་གསུངས་སའི་འཁོར་གྱི་དྲིལ་འཁོར་ཡོད་དགུར་ཡང་བྱང་
ཐུབ་སེམས་དཔའ་མང་པོ་རང་གི་ལེགས་པ་སྟེ་ཡོན་ཏན་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པས་བརྒྱན་པའམ་ལྡན་
པའི་སྟེས་མཆོག་དེ་ལྟ་བུ་དག་གིས་ས་སྟེང་དག་བརྒྱན་པར་མངོད་དེ་བཞུགས་པར་གྱུར་ཅིག་།

ལུས་ཅན་ཀྱན་གྱིས་བྱ་དང་ནི། ཤིང་དང་འོད་ཟེར་ཐམས་ཅད་དང་། རྣམ་མཁའ་ལས་
ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ། རྒྱན་མི་ཆད་པར་ཐོས་པར་ཤོག །ལུས་ཅན་ཀྱན་གྱིས་ཤིང་དང་། དེ་ལ་གནས་
པའི་བྱ་རྣམས་དང་། འོད་ཟེར་ཐམས་ཅད་དང་། རྣམ་མཁའ་ལས་ཀྱང་ཤེས་རྒྱུ་དེ་ཆོས་ལ་སྒྲུལ་
བར་བྱེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་རྒྱན་མི་ཆད་པར་ཐོས་པར་ཤོག །

དེ་དག་ཏྲ་ཏྲ་སངས་རྒྱས་དང་། སངས་རྒྱས་སྤྱད་ཀྱི་རྩིག་། མཆོད་པའི་
སྤྱིན་ནི་མཐའ་ཡས་པས། འཁྲོ་བའི་སྒྲ་མ་མཆོད་པར་ཤོག །རྒྱན་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ཏྲ་
སངས་རྒྱས་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱད་ཀྱི་འཕྲད་པར་གྱུར་ཅིག །མཆོད་པའི་སྤྱིན་མཐའ་ཡས་པ་
ཐོབ་ནས་འཁྲོ་བའི་སྒྲ་མ་སངས་རྒྱས་སྤྱད་ཀྱི་བཅས་པར་རྒྱན་མི་ཆད་པར་མཆོད་པས་མཉེས་པར་
བྱེད་ཐུབ་པ་ཡོང་བར་ཤོག །

ལྟ་ཡང་དུས་སུ་ཆར་འབབས་ཤིང་། འཕྲོ་ཏྲ་ཏྲ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པར་ཤོག །རྒྱལ་པོ་ཆོས་
བཞིན་བྱེད་ཀྱི་རྩིག་། འཇིག་རྟེན་དག་ཀྱང་དར་བར་ཤོག །འཇིག་རྟེན་ཁམས་སུ་སེམས་ཅན་
རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དགེ་བའི་ཆོས་ལ་བསྐྱབ་པ་དང་། དཀར་པོ་དགེ་བཅུ་ལ་སྤྱད་པའི་མཐུས། ལྟ་
དང་རྒྱལ་པོ་སོགས་པའི་མི་དང་མི་མིན་རྣམས་ཀྱིས་དུས་སུ་ཆར་འབབས་པ་ལས་འཇིག་རྟེན་ཁམས་
ཀྱི་བཟའ་བའི་རྒྱ་ལོ་ཏྲ་ཏྲ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་འབྱུང་བར་ཤོག །ཡུལ་གྱི་རྒྱལ་པོ་འམ་སྤྱད་འཇིན་
རྣམས་བདེན་པས་གཞུང་བསྐྱང་སྟེ་ཁ་ཞེ་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཐོག་ནས་དམངས་ཀྱི་བདེ་དོན་ལ་བརྩོན་པ་
ལས་འཇིག་རྟེན་དག་ཀྱང་ཞི་བ་དྲང་བདེན་བག་ཤེས་པ། ཞེད་སྤང་དངངས་སྒྲག་བྱེད་མི་དགོས་

པར་ཁྱིམ་ཚང་གཅིག་པ་ལྟ་བུའི་མངའ་མཐུན་དར་བྱས་འབྲུང་བར་ཤོག །སྤྲོན་ཆུ་མཐུ་དང་
ལྷན་པ་དང་། །གསང་སྤྲུག་པ་བློས་བཞེད་གྲུབ་པར་ཤོག །མཁའ་འགྲོ་སྤྲོན་པོ་ལ་སོགས་པ། །སྤྲོད་
མེད་སེམས་དང་ལྷན་གྱུར་ཅིག །དེ་བཞིན་དུ་ན་གསེར་རྩི་ཐོབ་ནད་ཀྱིས་ཟེན་པ་དེ་དག་ལའང་སྤྲོན་
ཆུ་མཐུ་དང་ལྷན་པ་དང་། །མི་འདོད་པའི་རྒྱུ་སེལ་གྱི་གསང་སྤྲུག་པ་བློས་བཞེད་ཆུ་མཐུ་
དང་ལྷན་པ་འབྲུབ་པར་ཤོག །འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ལ་གཞོན་ཅིང་འཆོ་བར་བྱེད་པའི་མི་མཁྱེན་མཁའ་
འགྲོ་སྤྲོན་པོ་ཆུ་མཐུ་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཀྱན་ལ་ཕམ་པའི་སྤྲོད་མེད་སེམས་དང་ལྷན་པར་གྱུར་ཅིག །

སེམས་ཅན་འགའ་ཡང་སྤྲུག་མ་གྱུར། །འཛིག་སྤྲོད་པར་མི་འབྲུར་ཞིང་། །འགའ་
ཡང་ཡིད་མི་བདེ་མ་གྱུར། །སེམས་ཅན་འགའ་ཡང་སྤྲུག་བསྐྱེད་པར་མ་གྱུར་ཅིག །འགའ་ཡང་
སྤྲུག་དང་ན་བར་མ་གྱུར་བ་དང་འཛིག་སྤྲོད་པ་དང་གཞན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་མི་འབྲུར་བ།
ཡིད་མི་བདེ་བ་ཅུང་ཟད་ཅུང་ཡང་མི་འབྲུང་བར་གྱུར་ཅིག །

གཙུག་ལག་ཁང་ཆུ་མཐུ་སྤྲོད་པ་དང་། །ཁ་ཏོན་གྱིས་བྱས་ལེགས་གནས་ཤོག །རྟེན་དུ་
དགེ་འདུན་མཐུན་པ་དང་། །དགེ་འདུན་དོན་ཡང་འབྲུབ་པར་ཤོག །འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་སྤྲོད་
པོས་བསོད་ནམས་གསོག་པའི་ཞིང་ས་ཆོས་ཀྱི་དྲན་པ་གསོ་སའི་གཞི་གཙུག་ལག་ཁང་ཆུ་མཐུ་ལ་སྤྲོད་
པ་ཐོས་བསམ་དང་སྤྲོད་པ་བསམ་གཏན་སོགས་བཤད་སྐྱབ་ཡག་པོ་འཕེལ་བར་ཤོག

དཔེར་ན། །སྤྲོན་ལམ་བཟུང་པ་ཅུང་མིན་པར་དངོས་སུ་འདིར་ཐར་པ་ཆོས་སྤྲོད་གི་དགོན་
པས་མཆོན་པའི་ཡོ་རོབ་ཁྲུལ་དུ་དགོན་པ་དང་། །སྤྲོད་གཉེར་ཁང་སྤྲོད་མེད་གསར་དུ་གཞི་རྒྱུགས་
ནས་རེ་བྱུང་ཡོད་པ་འདི་ཆོད་ནང་སྤྲོད་པ་ཐོས་བསམ་བྱས་ཐུབ་པ་ཞིག་དེས་པར་དུ་དགོས། །སྤྲུག་
པ་གྲུ་ཆང་ནང་ལའང་གང་སྤྲོད་རྒྱུ་དཔེ་ཆོད་དོན་དེ་ཤེས་པར་བྱེད་དགོས་པ་ཏ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་
ཡིན། །གོ་བ་ཡོད་པའི་ཐོག་ནས་སྤྲོད་མེད་ཀྱས་ན་ལས་སྤྲོད་པ་ཡོད། །དེ་ལྟ་བུའི་དགོན་པ་དང་སྤྲོད་

གཉེར་ཁང་ཡོད་པ་དེ་ཚོའི་ནང་དུ་རིགས་རུས་དང་། འཁོས་ཀྱི་དག་ཞན་གྱི་དབྱེ་བ་མེད་པ། བྱིས་
ནས་བྱིས་མེད་པར་རབ་དུ་བྱུང་ནས་ཆངས་སྤྱོད་ཀྱི་ཉེན་ལ་གནས་པའི་དགེ་འདུན་ནང་སྐད་ཡིག་
མི་འབྲེལ་བ་དང་། ཡུལ་སློལ་གོམས་གཤིས་མི་འབྲེལ་ཡོད་ནའང་། རྟོན་པ་གཅིག་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་
ཏེ་དམིགས་ཡུལ་གཅིག་གྱུར་དུ་ཡོད་སྟབས། ཐམས་ཅད་ནང་ཕན་ཚུན་ཕ་མ་གཅིག་པའི་བུ་སྤྱན་
ཕུ་བྱ་བཞིན་དུ་དུས་ཉུག་དུ་མཐུན་པ་ཡོང་བར་ཤོག དགེ་འདུན་གྱུགས་མཐུན་པའི་དགོས་པ་དཔུང་
སྒྲིལ་ཏེ་མི་ལ་ཐུབ་ཚོད་དང་བཅན་དབང་བྱེད་རྒྱ་མིན་པར། སྐབས་འཁྲིའི་ལས་དོན་གང་བྱེད་སྟུམ་
ན། དགེ་འདུན་གྱི་དོན་དགེ་བ་ལ་འདུན་པ་ཞེས་པ་དགེ་བ་ཐར་པ་དང་། དེ་ལ་ཡོད་འདུན་པ་ཡིན་
པས་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་གོ་འཕང་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པོ། རང་རྒྱུད་ལ་དགེ་བ་མ་སྦྱེས་
པ་གསར་དུ་བསྦྱེད། སྦྱེས་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་སྒྲེལ་བ་དང་། སྦྱོལ་གས་ནང་དུ་ཡང་སེམས་ཅན་
གཞན་ལ་གང་ཕན་ཅི་ཕན་གྱི་དོན་སྒྲུབ་རྒྱ་ཡིན་པས། དེ་ལྟ་བུའི་དགེ་འདུན་གྱི་དོན་རྒྱ་མཚན་དང་ལྡན་
ཞིང་། རང་གཞན་གྱི་དོན་གཉིས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ལྟ་བུའི་བུ་བ་ནམས་བདེ་སྐྱེད་ཀྱི་འགྲུབ་པར་ཤོག

གོང་དུ་ཞུས་པ་ལྟར་རྟོན་པ་བཀའ་དྲིན་ཅན་གཅིག་གི་རྗེས་འཇུག་ཡིན་པས། དེང་སང་
གི་དུས་སུ་ཆོས་ཁས་ལེན་མི་ལེན་གྱི་བར་ལ་ཡང་མཐུན་པོ་བྱེད་དགོས། མིའི་རིགས་གཅིག་པ་
ཡིན་པས་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་ཕན་སེམས་བྱེད་དགོས། ཆོས་ཡོད་པའི་གས་ལ་སྤྱི་ནང་གི་ཆོས་
གང་འདྲ་ཞིག་བྱེད་ཀྱང་རུང་ཆང་མར་དག་སྒྲུང་སྒྲེ་གྲུས་ཞབས་བྱེད་དགོས། ང་ཚོ་རྟོན་པ་
གཅིག་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པའི་ནང་པ་གཅིག་གྱུར་ཡིན་པ་ནམས་ནི། སྤྱིར་བཏང་མི་མཐུན་པ་ཞིག་
ལ་དག་སྒྲུང་བྲུས་ཁྲུལ་མིན་པར་དོན་དངོས་པོའི་གནས་ཚོད་ལ་ཡང་། བོད་གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་
སུ་ཡོད་པའི་ས་དགེ་བཀའ་རྟེན་གི་ཐ་སྙད་དེ་ལྟར་སྤྱིར་བ་ནམས་ཐོག་མའི་ཆ་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་
གཅིག་གྱུར། ལྟ་བུའི་ཆ་ནས་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྟ་བ་ཁས་ལེན་པ་གཅིག་གྱུར། དེའི་ཐོག་

-558-

སྐྱེགས་པར་ཕྱན་བུའི་ཞིབ་ཆ་སྤྱེད་གོས་སམ་སྙམ། དགེ་ལྡན་པའི་གཞུང་ནས་གསུངས་པའི་མདོ་
 རྒྱགས་བྱམ་མོང་གི་དབུ་མའི་ལྟ་བ་དེ་དང་། གསང་རྒྱགས་སྒྲ་མེད་མ། ཨ་ཏུ། ཨ་ཏི་ཞེས་པའི་
 ཨ་ཏི་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ཐེག་པའི་ཡང་ཅེའི་སྒྲ་ནས་གསུངས་པ་དེ་དང་གཅིག་གྱུར་རེད་ཅེས་གསུངས་
 ན་ཞིབ་ཆ་སྤྱེད་དགོས་པ་ཡོད། དབུ་མའི་ལྟ་བ་ཟེར་ན་ཉན་རང་དང་ཡང་བྱམ་མོང་བ་ཡིན།

རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ཨ་ཏི་ཡོ་གའི་ཆོས་སྒྲོར་དེ་ནམས་ཆེ་གཅིག་ལ་སངས་རྒྱུ་གྱི་གོ་འཕང་
 རྒྱུ་བྱེད་སྒྲ་མེད་ཀྱི་ཆད་མཐོན་པོ་ནས་བཤད་པ་ཡིན་པས། མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་
 གསུང་ཐོར་བུའི་ནང་འདི་ལྟར། རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ནི་གསང་རྒྱགས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་ལམ་མཐོན་པོའི་
 ཉམས་ལེན་བྱེད་པའི་ཆོས་ཤིན་ཏུ་ཟབ་པ་ཞིག་ཡིན། དེ་ལ་སྦྱར་བ་བཏབ་ན་ངན་འགོར་རྩུང་བའི་
 རྒྱུར་འགྱུར་བས་སོ། །ཞེས་གསུངས་འདུག

རྫོགས་པ་ཆེན་པོར་རྒྱགས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་ཞིག་བཤད་པ་དེ་དང་། ཉན་
 རང་འཕགས་པ་དང་བྱམ་མོང་བ་ཡིན་པའི་དབུ་མའི་ལྟ་བ་དང་གཅིག་པ་རེད་ཅེས་པ་རྩུང་ཟད་ཅིང་
 བར་མདོན། དེ་ཡང་གསང་རྒྱགས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་ལྟ་སྦྱེས་ཀྱི་བདེ་བའི་ངོ་ཐོར་བསྐྱེད་པ་དེ་དང་། དབུ་
 མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྟ་བ་སྟོང་ཉིད་དང་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུ་སྦྱར་བ་དེ་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་དབུ་
 མའི་ལྟ་བ་དང་། དེ་ལ་གསལ་སྟོང་བྱུང་འཇུག་ཟེར་ན་འང་འདྲ། རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ཟེར་ན་འང་
 འདྲ་དེ་ནམས་གཅིག་གྱུར་གྱི་ཐོག་ཏུ་འབབ་པ་རེད། རང་བཞིན་སྟོང་པའི་སྟོང་ནས་ཀ་དག་གི་
 འོན་དེ་བཤད། འོད་གསལ་གྱི་སྟོང་ནས་རྩུན་འགྲུབ་ཀྱི་དོན་ཆང་བ་རེད། གཉུག་མ་ལྟན་ཅིག་
 རྒྱུས་པའི་འོད་གསལ་གཞི་ལ་བཞག་པའི་སྟོང་ནས་བདེ་སྟོང་བྱུང་འཇུག་བཤད་པ་དེས་གསལ་སྟོང་
 བྱུང་འཇུག་ཡང་དེའི་ཐོག་ནས་ཆང་བ་དང་། ཀ་དག་རྩུན་འགྲུབ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་གནད་དེ་འང་
 དེའི་ཐོག་ནས་ཆང་བ། གསང་བ་འདུས་པའི་རྫོགས་རིམ་མཐོན་པོའི་འོད་གསལ་གྱི་རིམ་པ་ཡང་

དེའི་ཐོག་ཏུ་ཆང་བ། ཐབས་ཤེས་ཟུང་འདུག་བདེ་སྟོང་དཔེར་མེད་ཀྱི་འོད་གསལ་དེ་ཡི་སྟེང་ནས་
བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡང་དེའི་ཐོག་ཏུ་སྟེངས་ཡོང་བས། བཀའ་ཕྱག་རྒྱ་པོ་གཉིས་འདྲེས་
ཀྱི་ཐོག་ནས་མཐར་ཐུག་གི་དགོངས་པའི་གཏད་ས་དེ་གསང་བ་འདུས་པའི་རིམ་ལྗེའི་ཁྲུངས་ནས་
ཡིན་པས། གློ་གཟུ་བོར་གནས་པའི་ཐོག་ནས་གཞུང་གོང་འོག་ཐམས་ཅད་སྟེལ་ཤེས་པ་ཞིག་དང་།
གནད་འགག་ཞིབ་ཏུ་བརྩད་གཅོད་བྱས་ན་འབབ་ས་གཅིག་ཡིན་པར་རྟོགས་ནུས།

རྟོགས་པ་ཆེན་པོའི་སྟོར་ལ་དུས་ཤུས་ཀྱི་མཁས་པ་དོ་གྲུབ་སྟེ་ཕྱིང་གསུམ་པ་འཛིགས་མེད་
བརྟན་པའི་ཉི་མའི་གསུང་རྒྱུད་གསང་བ་སྟོང་པོའི་སྤྱོད་ན་དང་། རྟོགས་ཆེན་ཀྱི་སྟོར་གྱི་ཟིན་བྲིས་
དང་། དེས་ལན་དེ་འདྲ་ཡོད་པས། ལྷག་པར་དགེ་ལུགས་པའི་དགེ་བཤེས་ཆོས་ཁོང་གི་གསུང་
དེ་རྟོག་ན་པར་ཆེན་གྱི་བཟང་ཆོས་རྒྱུས་གསུངས་པ་དེའི་དགོངས་པ་ཐེ་འདྲ་ཞིག་ཡིན་པ་དེ་བདེ་
ལྷག་ཏུ་རྟོགས་ཐུབ་པ་ཏན་ཏན་ཡོད་ས་རེད། ཏ་ཅང་ཡག་པོ་འདུག །ངས་ཏྲག་པར་ཁུས་པ་བཞིན་
གཞུང་དེ་རྣམས་ལ་འདྲིས་པར་བྱས་ཏེ་བསམ་གྲོ་བ་ཏང་ནས་དཔྱད་པ་ཡང་ཡང་བྱས་ན་ངས་ཁུས་
པ་དེར་གཏོང་ནས་ངས་པ་ཐེ་ཆེར་རྟེན་པ་ཞིག་ཡོང་གི་འདུག བྱེད་རང་ཆོས་ཀྱང་ཡག་པོ་ཞིག་
གཟེགས་ན་རིམ་པས་མཁྱེན་རྒྱ་རེད།

ས་དགེ་བཀའ་རྟོང་རིས་སུ་མ་ཆད་པར་ཁ་ནས་མཐུན་འབྲེལ་དང་། འདྲ་ཆགས་པོའི་དད་
པ་དག་སྣང་མིན་པར་རང་རང་སོ་སོའི་བྱ་ལོང་མ་ཡིན་པའི་སྒྲ་མ་གོང་མས་ཉམས་སྤྱོད་གི་ཐོག་
ནས་བྱིད་པའི་ཟབ་བྱད་རེ་རེ་ཡང་སྟོས་ཆོས་སུ་ཡོད་པ། ཅ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནད་འགག་གཅིག་
ཏུ་ཡོད་པར་ངས་པ་རྟེན་བྱུང་པ་ཞིག་བྱུང་ན། བཅོམ་པོའི་ཐོག་ནས་དད་པ་དག་སྣང་སྟོང་བ་དང་།
འཛིག་ཉེན་ཆོས་བརྒྱུད་འདྲ་ཆགས་པོའི་ཐོག་ནས་དད་པ་དག་སྣང་སྤངས་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་ཞེ་
ཐག་པ་ནས་སྟོན་པ་གཅིག་གི་རྗེས་འབྲངས་དང་། མདོ་སྟགས་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་ཆེ་གཅིག་ལ་

སངས་རྒྱལ་གྱི་གོ་འཕང་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་མནོར་བཞིག་རེད་སྟེ་མ་པའི་ངེས་པ་གཏིང་ནས་
 འདྲིངས་པ་ཞིག་བྱུང་ན་ཡག་པོ་ཡིང་གི་རེད། ཤེས་སོང་ངམ། ད་ལྟ་བཤད་མ་ཐག་པའི་དོན་གྱི་བ་
 གྱི་གསུང་དེ་དང་། མཁས་གྲུབ་མོར་བཟང་བྱ་མཆོའི་གསང་བ་འདུས་པའི་ན་ལ་འབྱོར་དག་རིམ་
 གྱི་ཁྱེད་ཆོའི་གསུང་མངལ་ན་གནད་འགག་གཅིག་གི་ཐོག་ཏུ་ཡོད་པའི་གོ་བ་ལྟག་པོ་སྟེར་བྱ་འདུག་
 པས་ཆང་མས་ཐུགས་ལ་འཇགས་རོགས། བསྐྱབ་པ་འདོད་པའི་དགེ་སྦྱོང་དག་། དཔེན་པ་དག་ཀྱང་
 ཐོབ་པར་ཤོག །གཡེང་བ་ཐམས་ཅད་སྤངས་ནས་ནི། །སེམས་ནི་ལས་རུང་སྒྲོམ་གྱུར་ཅིག །དགེ་
 སྦྱོང་མ་ནམས་རྟེན་ལྡན་ཞིང་། །འཐབ་དང་གནོད་པ་སྤང་བར་ཤོག །ཐོས་དོན་སྐྱབ་ལ་གཞིལ་ཏེ་
 གཅིག་ཏུ་སྒྲོམ་ཉམས་ལེན་བྱེད་པའི་བསྐྱབ་པ་འདོད་པའི་དགེ་སྦྱོང་དག་འདུ་འཛིན་དཔེན་པའི་ཡིད་
 དང་མཐུན་པའི་གནས་བཟང་པོ་དག་ཀྱང་བདེ་སྐྱབ་ཏུ་ཐོབ་པར་ཤོག་ཅེས་པ་དང་། ཕྱིའི་འདུ་འཛི་
 དང་། ནང་བྱིང་གོད་གཡེང་བ་སྤང་བཤས་ཐམས་ཅད་སྤངས་ནས་སེམས་ཤིན་ཏུ་ལས་སུ་རུང་བ་
 ཅེ་གཅིག་པ། མཆོན་ཉིད་ཆང་བའི་སྒྲོམ་དེ་ལྟ་བུ་འབྱུང་བར་གྱུར་ཅིག །འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་
 འདིར་བོད་ལ་ད་ལྟའི་ཆར་སྒྲོམ་རྒྱུན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་དགེ་སྦྱོང་མ་མེད་ནའང་། སྒྲོམ་རྒྱུན་གཞན་
 དག་གི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དགེ་སྦྱོང་མ་ཡོད་ཆོད་ལ། ཁྱེད་ས་བཙན་ཡིན་མིན་མེ་ཤེས། གང་ལྟར་
 འཛིག་རྟེན་གཞན་དག་ལ་དགེ་སྦྱོང་མ་ཡོད་ཆོག་པས་དེ་ལྟའི་དགེ་སྦྱོང་མ་ནམས་ལོག་འཆོས་མ་
 བསྐྱབ་པའི་ཆོས་མཐུན་གྱི་རྟེན་པ་དང་ལྡན་ཞིང་། རྟེན་ཉམ་རྒྱུང་བས་གཞན་གྱིས་འཐབ་པ་དང་།
 གནོད་པ་སོགས་མི་འབྱུང་བར་ཉག་ཏུ་ཆོས་ཀྱི་འཆོ་བས་དུས་འདའ་བ་འབྱུང་བར་ཤོག །དེ་བཞིན་
 རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཀྱུན། །ཚུལ་བྲིམས་ཉམས་པ་མེད་གྱུར་ཅིག །ཚུལ་བྲིམས་འཆལ་བས་ཡིད་
 བྱུང་ནས། །ཉག་ཏུ་སྤྲིག་པ་ཟད་བྱེད་ཤོག །ཅེས་བཞིན་དུ་བྲིམ་ནས་བྲིམ་མེད་པར་རབ་ཏུ་བྱུང་
 བ་ཀྱུན་ཇི་ལྟར་ཁས་ཁྲུངས་པའི་ཚུལ་བྲིམས་ཉམས་པ་མེད་པར་མཐར་ཕྱིན་པར་ཤོག

གཞན་ཡང་། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དེ་ཏ་ཅང་ཁེ་བཟང་ཆེན་པོ་ཡིན། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་
ཉམས་ལེན་གྱི་མཁན་ལས་དང་པོ་བས་ཆེད་དུ་བྱ་བ་གཞན་དོན་སྦྱབ་ཆུ་ཡིན་ནའང་། ལས་དང་
པོ་པའི་ས་ནས་གཞན་དོན་སྦྱབ་པ་ལ་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ནང་ལ་རྒྱས་པ་ཐོན་པ་ཁག་པོ་རེད། ལམ་རིམ་
ཆེན་མོ་ལས། རང་མ་དུ་ལ་བས་གཞན་འདུལ་བའི་གནས་མེད་པར་གསུངས་པས་གཞན་འདུལ་
བའི་བླ་མ་དེས་ཐོག་མར་རང་གི་རྒྱུད་བདུལ་བ་ཞིག་དགོས་སོ། ། ཞེས་བཞེས་གཉེན་བརྟེན་ཆུ་ལ་
ཀྱི་སྐབས་ནས་གསུངས་པ་ལྟར། རྩོན་ལ་རང་ཉིད་ཐོས་བསམ་སྒོ་མ་པ་བྱུང་འབྲེལ་གྱི་སྤྲོད་ནས་
ཕན་བུའི་ཡིད་འགྱུར་ཐོན་པ་ཞིག་མ་བྱུང་ན་གཞན་དོན་སྦྱབ་ཆུ་ཏ་ཅང་ཁག་པོ་ཡིན། ཐོས་བསམ་
སྒོ་མ་པར་གཅིག་འགྲུས་གྱེད་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་ཤིག་ཡོང་བར་བྱིམ་སྤངས་ཏེ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་འདི་ཏ་
ཅང་གི་ཁེ་བཟང་ཆེན་པོ་དང་། མཐུན་རྒྱུན་བཟང་པོ་ཡོད། བྱིམ་སྤངས་ཏེ་རང་གཅིག་ཕྱ་ཡིན་
ན་འགོ་བདེ་སྡོད་བདེ། ཞོགས་པ་སྤྲོ་པོ་ལངས་ཆུ་དང་། དགོང་མོ་འཕྲུ་པོར་མར་ཉལ་རྒྱུའི་དུས་
ཆེད་ཡིན་ནའང་། རང་ཉལ་འདོད་ན་ཉལ། ལངས་འདོད་ན་ལངས། སུ་གཅིག་དང་སྒོ་བསྟུན་
འདོད་བསྟུན་མི་དགོས་པ། རང་གི་དོན་འགྲིག་ན་གཞན་སུ་གཅིག་ལ་སྐབས་བསྟུན་མི་དགོས་པ་
ཞིག་ཡིན་དུས་བཅིངས་གྲོལ་དང་པོ་རེད། ཐར་པ་ཐོབ་པ་བཞིན་བཅིངས་གྲོལ་ཐོབ་མེད་ཀྱང་། གང་
ལ་གང་འཆོམས་བཅིངས་གྲོལ་ཐོབ་ཡོད། དེས་ན་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དེ་བསྐྱགས་པར་འོས་པ་དང་།
ཆོས་སྦྱབ་པར་རྒྱས་པ་ཆེན་པོ་ཡོད། བྱིམ་པའི་རྟེན་ཅན་གྱིས་མ་ཁི་བརྒྱ་སྟོང་བྲི་འབྲུམ་བགངས་
པ་ལས། རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་རྟེན་ཅན་གྱིས་མ་ཁི་གཅིག་བགངས་པ་དེ་རྟེན་གྱི་ངོས་ནས་སྟོབས་ཆེ་
བ་ཡིན་ཞེས་ཕན་ཡོན་ལྷན་པར་གསུངས་ཡོད། དེ་ལས་ཀྱང་སངས་རྒྱུས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཞལ་
བཞུགས་དུས་བསྟན་པ་ལ་སྟོན་མ་བྱུང་བའི་སྐབས་བསྐྱབ་གཞི་ཡོངས་རྫོགས་བསྐྱངས་པ་ལས། དེང་
དུས་ལྟ་བུ་བསྟན་པ་ཉམས་དམས་པའི་དུས་ལ་བསྐྱབ་པ་སྒྲ་གཅིག་བསྐྱངས་པ་དེ་ཕན་ཡོན་ཆེ་བ་ཡིན་

ཞེས་གསུངས། དེ་ལྟར་བྱིས་སྤངས་ཏེ་རབ་དྲུ་བྱུང་ན་ཕན་ཡོན་ཆེན་པོ་ཡོད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཁྲུངས་
དང་ལུང་མང་པོ་ཡོད། མཐོང་བའི་ཆོས་ལའང་འགྲོ་བདེ་སྡོད་བདེ། འོན་ཏེ་བ། བྱ་བ་ཉུང་བ་
དེ་རེད། རང་ཉིད་རབ་དྲུ་བྱུང་ནས་གཞན་དོན་སྐྱབ་པའི་རྒྱས་པ་སྤེལ་བས་པའི་སྐྱབས་གཞན་དོན་
ཇི་ཙམ་མང་བ་བྱེད་བྱུང་ན་འད་ཡག་པོ་རེད། གཞན་དོན་ལ་དོན་དང་བྱ་བ་མང་བ་ཞིག་དགོས།

རང་དོན་ལ་སྣོས་ཏེ་དོན་ཉུང་བ་དང་། བྱ་བ་ཉུང་བ་ཞིག་དགོས། གཞན་ང་ཆོའི་གོས་
ལ་ཆ་བཞག་ན་འད་ངོ་མ་མ་ཆགས་ཙམ་ཞིག་བྱུང་ན། ཞོགས་པའི་གྲོན་ཆས་དང་དགོང་ངོའི་གྲོན་
ཆས་ཞེས་འདྲ་མིན་གྲོན་མི་དགོས་པར། རྒྱ་ཉིན་གྱི་གྲོན་ཆས་དེ་ལས་གཞན་མི་འདྲ་བ་གྲོན་རྒྱ་
མེད། བྱིས་པ་སྐྱེ་དང་ལྷག་པར་འདི་ཕྱོགས་སུ་ཡུལ་ཆོས་དང་བསྐྱུན་ན་ཉིན་རེ་བཞིན། རྒྱ་དགོང་
རྒྱ་ཆད་དང་ལྷག་པར་བྱགས་སྒྲོར་འགྲོ་བ་དང་། ཆང་འཐུང་བར་འགྲོ་བ་ཡིན་ན་གྲོན་ཆས་མི་
འདྲ་བ་ཞིག་གྲོན་དགོས་པ། ལྷད་མོ་བལྟ་བར་འགྲོ་ན་འདྲ་གྲོན་གོས་འདྲ་མིན་གོན་དགོས་པ་སོགས་
རིགས་གཅིག་གིས་མི་ཆོག་པར་འདྲ་མི་འདྲ་མང་པོ་དགོས་ཀྱི་འདུག རབ་དྲུ་བྱུང་བ་ཆོས་སོ་སོས་
དང་དོད་བྱས་ཏེ་བལ་གྱི་སྟོད་བྱང་ཉིན་མ་གཅིག་མེར་པོ་གོན། ཉིན་གཉིས་པར་དཀར་པོ་གོན། ཉིན་
གསུམ་པར་ལྗང་ཁུ་གོན་ན་མ་གཏོགས། གཞན་དྲུ་ན་གཟན་དང་ཆོས་གོས་འདྲ་མིན་ནི་གྲོན་དུ་མེད།
ཆོས་གོས་ལྗང་ཁུ་ཞིག་གོན་ན་མིས་གང་མོ་དགོད་ངེས་རེད། ལྷག་པར་དམར་ཙོག་གེ་དང་མེར་
ཙོག་ཙོག་སྟོད་རྒྱ་མ་གཏོགས། སྤུ་མདོག་བསྐྱར་འདོད་ན་འད་འགྱུར་དུ་མེད། དེས་ན་དོན་ཉུང་
བ་དང་བྱ་བ་ཉུང་བ་ངོ་ཐོག་རེད་སྟེ། དེའི་ཐོག་ལ་ཕྱི་ངོའི་ཁ་ཟས་སྤངས་པས་དགོང་ངོའི་དུས་
གོད་ཁོག་ནང་ནས་བྲེལ་བ་འཆུབ་འཆུབ་དང་། རང་ཉིད་ཀྱང་ཐབ་ཀྱི་འགྲམ་དུ་བྲེལ་བ་འཆུབ་འཆུབ་
བྱེད་མི་དགོས་པར། ཉིན་གྲུང་རྒྱགས་ཆད་ཟོས། ཞོགས་པ་རྒྱགས་ཆད་ཟོས། དགོང་མོ་སྟོད་
སྟོད་བྱས་ནས་ཉལ་འདོད་ན་ཉལ། ཉལ་མི་འདོད་ན་འཆམ་འཆམ་ལ་ཕྱིན། དེ་མིན་ན་དཔེ་ཆ་

སྒྲིག་པ་དང་། སྒྲིག་པ་བཅས་ནི་དཔག་ཆོད་ཀྱིས་དོན་ཅུང་བ་དང་བྱ་བ་ཅུང་དུ་ཕྱིན་པ་རེད། བྱིས་
ནས་བྱིས་མེད་པར་རབ་དུ་བྱུང་བ་ཞེས་པ་དེ་ཆོ་འདི་དང་ཕྱི་མ། མཐོང་བའི་ཆོས་དང་། མ་མཐོང་
བའི་གནས་ཚུལ་མང་པོ་ཞིག་ལ་ཕན་ཡོན་དང་དགེ་མཚན་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་ཞིག་ཏན་ཏན་ཡིན། རྒྱ་
བྱིས་ནས་བྱིས་མེད་པར་རབ་དུ་བྱུང་བའི་ཕྱིས་ཚུལ་བྱིས་མེད་ནས་སྐྱེས་རབས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་
ནའང་། དེས་ཡིད་འབྱུང་བ་སྟེ་འགྲོད་པ་སྐྱེས་པའི་སྒྲིག་ནས་བཅས་རང་གི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་ཉེས་པས་
གོས་པ་ལ་ཉེས་པར་མཐོང་བའི་སྒྲིག་ནས་འགྲོད་པ་དག་པོས་བཤགས་སྒྲིམ་བྱས་ན་སྒྲིག་པ་འདག་ཐུབ།
དགེ་བའི་སྐྱེལ་མ་ཡང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།

བདེ་འགྲོ་དག་ཀྱང་ཐོབ་གུར་ནས། །དེར་ཡང་བརྟུལ་ཞུགས་མི་ཉམས་ཤོག །དེ་ལྟར་
ཚུལ་བྱིས་མེད་པའི་སྐྱེལ་བ་ནམས་བཤགས་སྒྲིམ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བྱས་ཏེ་སྐྱེས་ནས་སྐྱེ་བ་ཕྱི་
མ་ནམས་སུ་བདེ་འགྲོ་དག་རིམ་པར་ཐོབ་པར་གུར་ཏེ། ཆོ་འདིར་སྟོན་པའི་བརྟུན་པའི་སྒྲིག་ཞུགས་
ནས་རབ་དུ་བྱུང་བའི་ཚུལ་བྱིས་མེད་ལ་བག་ཆགས་ཤིག་བཞག་ཡོད་སྟབས། དེའི་མཐུ་ལས་སྐྱེ་བ་
ཕྱི་མར་ཡང་བདེ་འགྲོའི་ཉེན་ཐོབ་ནས་དེར་སྐྱེར་ཡང་སངས་རྒྱུས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་བརྟུལ་ཞུགས་
དེ་ལྟ་བུ་སྐྱེས་ཏེ་མི་ཉམས་པར་བསྐྱུང་བར་ཤོག །

མཁས་པ་ནམས་ནི་བཀྱར་བ་དང་། །བསོད་སྟོམས་དག་ཀྱང་རྟོན་པར་ཤོག །རྒྱུད་ནི་
ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། །སྒྲིག་ནམས་ཀྱན་དུ་གྲགས་པར་ཤོག །མཁས་བརྟན་བཟང་གསུམ་
འཛོམས་ཤིང་གཞན་ལ་ཕན་པའི་བསྐྱེད་བྱེད་པའི་རྣམས་པ་ཡོད་མཁས་ནམས་ལ་སྐྱེ་བོ་མེས་ཅན་
ནམས་ཀྱིས་བཀྱར་བ་དང་། །བསོད་སྟོམས་དག་ཀྱང་ལེགས་པར་རྟོན་པར་ཤོག །མཁས་པས་
བརྟན་པ་བཅོམ་ང་རྒྱལ་བྱས་ན་རྒྱུད་ཡོངས་སུ་མ་དག་པ་ཡིན། མཁས་པ་རང་གིས་རྒྱ་
ཤེས་པ་བཞིན་དུ་རང་གི་ཤེས་རྒྱུད་དང་སྐྱེར་ཏེ་རྒྱུད་དུ་ལ་བཞིག་དགོས་པས། རང་དོན་ཡིད་

བྱེད་ཀྱི་བསམ་པ་དག་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ང་རྒྱལ་དང་ཕྱག་དོག་ལ་སོགས་མེད་པའི་རྒྱུ་
ཡོངས་སུ་དག་སྟེ། ལམ་རིམ་ཉམས་མཁུར་དུ། ལྟོ་བས་ཀྱིས་བསྐྱེགས་པ་མེད་པར་འགོ་
ཀྱན་འདུད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་མཁས་པའི་སྟན་གྲགས་ཀྱིས་ཕྱོགས་ནམས་ཀྱན་ཏུ་གྲགས་
པས་རྒྱས་པ་ཞིག་ཡོང་བར་ཤོག །

ངན་སོང་སྤྱད་བསྐལ་མི་ཕྱོང་ཞིང་། །དཀའ་བ་སྦྱོད་པ་མེད་པར་ཡང་། །ལྟོ་བས་སྤྱད་
པའི་ལུས་ཀྱིས་ནི། །དེ་དག་སངས་རྒྱས་སྐུར་འབྱུང་ཤོག །ངན་སོང་གི་སྤྱད་བསྐལ་མི་ཕྱོང་ཞིང་།
དཀའ་བ་སྦྱོད་པ་མེད་པར་ཡང་། ལྟོ་བས་སྤྱད་པའི་ལུས་ཉེན་བཟང་པོ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཐོབ་ཅིང་
བརྒྱུད་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་སྐུར་དུ་འབྱུང་བར་ཤོག །

སེམས་ཅན་ཀྱན་གྱིས་ལན་མང་དུ། །སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་མཆོད་བྱེད་ཅིང་། །སངས་
རྒྱས་བདེ་བ་བསམ་ཡས་ཀྱིས། །ཉག་ཏུ་བདེ་དང་ལྡན་གྱུར་ཅིག །སེམས་ཅན་ཀྱན་གྱིས་རང་གི་
དད་པས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་མཆོད་པར་བྱེད་ཅིང་། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་བདེ་
བ་བསམ་ཡུལ་ལས་འདས་པས་ཉག་ཏུ་བདེ་བ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ཅིག །

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནམས་ཀྱིས་ནི། །འགོ་དོན་བྱུགས་ལ་དགོངས་འབྱུང་ཤོག །མགོན་
པོ་ཡིས་ནི་གང་དགོངས་པ། །སེམས་ཅན་ནམས་ལའང་དེ་འབྱོར་ཤོག །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
ནམས་ཀྱིས་འགོ་དོན་བྱུགས་ལ་གང་དགོངས་པ་ནམས་བདེ་བླག་ཏུ་འབྱུང་བར་ཤོག །མགོན་པོ་
སངས་རྒྱས་ནམས་ཀྱི་བྱུགས་ལ་གང་དང་གང་དགོངས་པ་ནམས་ཀྱང་སེམས་ཅན་ནམས་ལའང་དེ་
དང་དེ་འབྱོར་བར་ཤོག །

དེ་བཞིན་རང་སངས་རྒྱས་ནམས་དང་། །ཉན་ཐོས་ནམས་ཀྱང་བདེ་གྱུར་ཅིག །དེ་བཞིན་
དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ལས་སྦྱེས་པའི་རང་སངས་རྒྱས་ནམས་དང་། །ཉན་ཐོས་ནམས་ཀྱང་བདེ་

བར་གྱི་ཅིག་ ཅིས་པ་འདི་ཡན་ཆད་གཞན་དོན་ལ་བསྐྱོས་པ་དང་། ཞི་བ་ལྟ་རང་གི་དོན་དུ་བསྐྱོ་
བ་ནི། བདག་གྲང་འཇམ་དབྱངས་བཀའ་དྲིན་གྱིས། །ས་རབ་དགའ་བ་ཐོབ་པར་དུ། །ཉག་ཏུ་ཆེ་
རབས་དྲན་པ་དང་། །རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཐོབ་པར་ཤོག་ ཞི་བ་ལྟ་རང་ཡང་འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་བཀའ་
དྲིན་ལ་བརྟེན་ནས་ས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཐོབ་པའི་བར་དུ་ཉག་ཏུ་ཆེ་རབས་དྲན་པར་ཤོག་ དེ་ཡང་
གཞན་དོན་སྦྱུབ་པའི་རྒྱུན་ལ་དེ་འདྲ་དགོས་པ་ཡིན་པས་ན་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ལས། རང་འཛོན་
པོ་ཆོད་པོ་ཡང་བའི་དོན་དུ་སྦྱོན་པ་མིན། དེ་བཞིན་ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཐོབ་པར་ཤོག །

བདག་ནི་ཁ་ཟས་གྱི་ནས་གྲང་། །ཉམས་དང་ལྡན་ཞིང་འཆོ་བར་ཤོག་ ཆེ་རབས་ཀྱན་
ཏུ་དབེན་གནས་པ། །ཕུན་སུམ་ལྡན་པ་འཐོབ་པར་ཤོག་ ཞི་བ་ལྟ་བདག་ཉིད་ཁ་ཟས་གྱི་ན་སྟེ་ཁ་
ཟས་པལ་པ་ཞིག་གིས་གྲང་ལུས་གཟི་ཉམས་དང་ལྡན་ཞིང་རིང་པོར་འཆོ་བ་འབྱུང་བར་ཤོག་ ཆེ་
རབས་ཀྱན་ཏུ་དབེན་པའི་གནས་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་ཐོབ་པར་ཤོག །

གང་ཆེ་ལྟ་བར་འདོད་པའམ། །རྩུང་ཟད་དྲི་བར་འདོད་ན་ཡང་། །མགོན་པོ་འཇམ་དབྱངས་
དེ་ཉིད་ནི། །གེགས་མེད་པར་ཡང་མཐོང་བར་ཤོག་ །སྤྱོགས་བརྩ་ནམ་མཁའི་མཐས་གདུགས་
པའི། །སེམས་ཅན་དོན་ཀྱན་བསྐྱབ་བུའི་ཕྱིར། །ཇི་ལྟར་འཇམ་དབྱངས་སྦྱོད་མཛད་པ། །བདག་
གི་སྦྱོད་པའང་དེ་འདྲར་ཤོག་ །ཇི་སྤྱོད་ནམ་མཁའ་གནས་པ་དང་། །འགོ་བའི་སྤྱོད་གནས་གྱུར་
པ། །དེ་སྤྱོད་བདག་ནི་གནས་གྱུར་ནས། །འགོ་བའི་སྤྱུག་བསྐྱལ་སེལ་བར་ཤོག་ །དུས་གང་གི་
ཆེ་དད་པ་དམིགས་བསལ་བསྐྱེད་པའམ། །ཡང་ན། བཀའ་འདྲི་ཞུ་དགོས་ཀྱི་སྐབས་ལྟ་བུར་རྩུང་
ཟད་དྲི་བར་འདོད་ན་ཡང་མགོན་པོ་འཇམ་དབྱངས་དེ་ཉིད་དེ་མ་ཐག་ཏུ་གེགས་མེད་པར་གསལ་པོར་
མཐོང་བར་ཤོག་ །སྤྱོགས་བརྩ་ནམ་མཁའི་མཐས་གདུགས་པར་ཞེས་རྩིས་སྦྱོར་བར་གདུགས་པའི་
ཞེས་འབྲེལ་སྦྱོར་དགོས་པ་འདྲ། །སྤྱོགས་བརྩ་ནམ་མཁའི་མཐས་གདུགས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་

ཅད་ཀྱི་དོན་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་སྦྱོད་པ་ཇི་ལྟ་བུ་མཛོད་པ་དེ་བཞིན་
དུ་བདག་གི་སྦྱོད་པ་འང་དེ་དང་འདྲ་བ་འབྱུང་བར་ཤོག །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བྱུགས་སྦྱོན་ལྟས་
པ་ཆེན་པོ་དེ་འདི་ཡིན། ཇི་སྲིད་ནམ་མཁའ་གནས་པ་དང་འགྲོ་བ་ཇི་སྲིད་གནས་པར་གྱུར་པ་དེ་
སྲིད་དུ་བདག་གྲང་གནས་པར་གྱུར་ནས། བྱ་བ་གང་བྱེད་རྒྱ་རེད་ཅེ་ན། གཅིག་ཏུ་འགྲོ་བའི་སྤྲུག་
བསྐྱལ་སེལ་བ་ལ་བརྩོན་པ་ཞིག་འབྱུང་བར་ཤོག །

འགྲོ་བའི་སྤྲུག་བསྐྱལ་གང་ཅི་འང་རུང་། ་དེ་ཀྱན་བདག་ལ་སྦྱིན་གྱུར་ཅིག ་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའི་དགོ་ཚོགས་ཀྱིས། ་འགྲོ་བ་བདེ་ལ་སྦྱོད་པར་ཤོག ་བདག་གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ་ཤེས་བྱའི་སྦྱིབ་པ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སེལ་བར་བྱེད་
པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ། ་དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ་ཤེས་སྦྱིབ་བསལ་
བ་མ་བྱུང་གི་བར་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱིང་རྗེ་བྱུགས་དག་པོ་བསྐྱེད་དེ་སེམས་ཅན་སྤྲུག་བསྐྱལ་མི་འདོད་
ནའང་། ་སྤྲུག་བསྐྱལ་གྱི་རྒྱ་སྤྱོད་མི་ཤེས་པར་སྤྲུག་བསྐྱལ་གྱིས་ཉམ་ཐག་པའི་སྤྲུག་བསྐྱལ་གང་
ཅི་ཡང་རུང་བ་དེ་ཐམས་ཅད་བདག་ལ་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་སྦྱིན་པར་གྱུར་ཅིག ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
དགོ་འདུན་གྱིས་མིན་པར་དགོ་ཚོགས་ཀྱིས་ཞེས་བཏོན་ན་ལེགས། ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགོ་
བའི་ཚོགས་ཀྱིས་འགྲོ་བ་རྣམས་བདེ་བ་ལ་སྦྱོད་པར་ཤོག་ཅེས་པ་ཡིན། ་དེ་ནས་བསྟན་པ་རྒྱས་པའི་
ཆེད་དུ་བསྐྱོ་བ་ནི། ་འགྲོ་བའི་སྤྲུག་བསྐྱལ་སྦྱོན་གཅིག་ཕུ། ་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་
གནས། ་བསྟན་པ་རྟེན་དང་བཀྱར་སྟེ་དང་། ་བཅས་ཏེ་ཡུན་རིང་གནས་གྱུར་ཅིག ་འགྲོ་བའི་
སྤྲུག་བསྐྱལ་སེལ་བའི་སྦྱོན་གཅིག་ཕུ་དང་། ་གནས་སྐབས་དང་མཐར་བུག་གི་ཕན་བདེ་མ་ལུས་
པ་འབྱུང་བའི་གནས་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་རག་ལས། ་དེ་ཡང་མཛོད་ལས། ་སྦྱོན་པའི་དམ་
ཚོས་རྣམ་གཉིས་ཏེ། ་ལུང་དང་རྟོགས་པའི་བདག་ཉིད་དོ། ་དེ་འཛིན་བྱེད་དང་སྦྱ་བྱེད་པ། ་སྦྱབ་

པར་བྱེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། མདོར་ན། ལུང་གི་ཆོས་འཆད་ཉན་གྱིས་ལེགས་
 པར་གཏན་ལ་ཐབ་སྟེ་རྒྱས་པར་བྱེད་དགོས། རྟོགས་པའི་བརྟན་པ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་གསུམ་
 གྱིས་མཆོན་པའི་རང་རྒྱུད་ལྟན་གྱི་སེམས་ཅན་སོ་སོའི་རྒྱུད་ལ་དགེ་བ་གསར་པ་བསགས། དེ་ལ་
 བརྟེན་ནས་བདེ་བ་འབྱུང་། རྒྱལ་བསྐྱལ་གྱི་རྒྱ་ཐིག་པ་སྤར་བསགས་སྦྱོང་བ་དང་། སྤྱི་མ་སྡོམ་
 པས་འགྲོ་བའི་རྒྱལ་བསྐྱལ་སེལ་བ་དང་བདེ་བ་འབྱུང་བའི་སྤྲན་གཅིག་པུ་ལྟ་བུ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་
 རྟོགས་པའི་བརྟན་པ་རྒྱུད་ལ་སྦྱེ་བ་ལ་ཡང་། རྒྱང་དོར་གྱི་གནས་ལེགས་པར་སྟོན་པའི་ལུང་གི་བརྟན་
 པ་ལ་ཐོས་བསམ་བྱེད་དགོས། བརྟན་པ་རྒྱས་ཟེར་བ་དེ་ལྟ་ཁང་སྟོང་པའི་ནང་ལ་དཔེ་ཆ་བརྟེན་གས་
 ཏེ་རྩ་ཆེན་ཡིན་ཟེར་བ་ལྟ་བུས་མི་འགྲིག་སྟོབ་གཉེར་བྱེད་དགོས། སེམས་ཅན་སྤྱིའི་དབང་དུ་
 བསམ་ན་སྟོག་པ་ཐོས་བསམ་གྱི་བཤད་བྲ་ཡོད་དགོས། དེ་ལ་ཞིང་ལས་བྱེད་ཀྱི་ན་དང་བཟོ་བྲའི་ལས་
 ཀ་བྱེད་ཀྱི་ན་དཔེ་ཆ་བརྟན་ལྟ་མི་ཡོང་བས། དེང་སྐབས་ཀྱི་སྟོབ་བྲ་བཞིན་དུ་དཔེ་ཆ་ལྟ་མཁན་ལ་འང་
 མཐུན་རྟེན་དགོས་པས་ན། རྟེན་པ་བཀྲར་སྟེ་དང་བཅས་ཏེ་ཆོས་སྦྱབ་པའི་འཆོ་བ་འབད་མེད་དུ་
 འབྱུང་བར་སྟོན་པ་ཡིན།

དེ་ནས་བཀའ་དྲིན་རྗེས་དྲན་གྱི་ཕུག་འཆལ་བ་ལ། ལྷ་སྦྱབ་ཀྱིས་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་མངུག་
 དེར། སྟོན་པའི་བཀའ་དྲིན་དྲན་པའི་སྟོན་པ་ཕུག་འཆལ་བར་མཇུག་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཞི་བ་ལྟས་
 ཀྱང་རང་གི་ལྟག་པའི་ལྟ་དང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་དྲིན་དྲན་པའི་སྟོན་པ་ཕུག་འཆལ་བ་
 རེ། གང་གི་དྲིན་གྱིས་དགེ་སྟོབ་འབྱུང་། འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་ཕུག་འཆལ་ལོ། གང་གི་དྲིན་
 གྱིས་བདག་དར་བ། དགེ་བའི་བཤེས་ལ་འང་བདག་ཕུག་འཆལ། ཞི་བ་ལྟ་རང་གི་རྒྱུད་ལ་ལྟག་
 པའི་ལྟ་གང་གི་དྲིན་ལ་བརྟེན་ནས་དགེ་བའི་སྟོབ་བྲ་བ་རེད་ཅེ་ན། རྗེ་བརྟན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་
 ཀྱི་དྲིན་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བས་ན། རྗེ་བརྟན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལ་བཀའ་དྲིན་དྲན་པའི་སྟོན་

ནས་ཕྱག་འཆལ་བ་དང་། ཞི་བ་ལྷ་རང་ཉིད་གང་གི་དྲིན་གྱིས་བྱིམ་ནས་བྱིམ་མེད་པར་རབ་ཏུ་བྱུང་
ཞིང་། ལམ་ལ་བསྐྱབས་ཏེ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་དགེ་བ་བསྐྱབ་པ་གསུམ་གྱིས་བསྐྱས་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་ནམས་
གོང་ནས་གོང་དུ་དར་བ་དེ་ལྟ་བུ་གང་གི་དྲིན་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་
གྱི་དྲིན་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་པས་དགེ་བའི་བཤེས་ལའང་བདག་ཕྱག་འཆལ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེ་ནས་ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྨྱོད་པ་ལ་འདུག་པ་ལས་བསྡོ་
བ་ཞེས་བྱ་བའི་ལེའུ་སྟེ་བཙུ་པའོ། །

དེ་ལྟར་སྨྱོད་འདུག་ལེའུ་བཙུ་ཡི་བདག་ཉིད་ཅན་དེ་ལེགས་པར་བཤད་ཟིན་ཅིང་། མཐུག་ཏུ་
དགེ་བའམ་མཐའ་མར་དགེ་བ་མཐུག་བྱང་མཛད་པ་པོ་ནི། སྨྱོན་དཔོན་གྲུག་དེ་བས་མཛད་པའོ། །

སྦྱར་བ་པོ་ནི། རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་སའ་རྒྱ་དེ་བ་དང་། ལྷ་ཆེན་གྱི་ལོ་རྒྱུ་བ་བརྗེ་དཔལ་
བརྟེན་གས་ཀྱིས་ཁ་ཆེའི་དཔེ་ལས་བསྦྱར་ཅིང་ལྷས་ཏེ་གཏན་ལ་ཤབ་པ་ལས། སྦྱང་གྱི་རྒྱ་གར་མཁན་
པོ་རྣམས་ཤི་ལྟ་དང་། ལྷ་ཆེན་གྱི་ལོ་རྒྱུ་བ་བརྗེ་རིན་ཆེན་བཟང་པོ་དང་། རྒྱ་ལྷོ་གྲོས་ཀྱིས་ཡུལ་
དབུས་ཀྱི་དཔེ་དང་འགྲེལ་པ་དང་མཐུན་པར་བཅོས་ཤིང་བསྦྱར་ཏེ་གཏན་ལ་ཤབ་པའོ། །

ཡང་དུས་ཤིས་རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་སུ་མ་ཏི་གི་དང་། ལྷ་ཆེན་གྱི་ལོ་རྒྱུ་བ་དགེ་སྦྱང་སྦྱོ་
ལྷན་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དག་པར་བཅོས་ཤིང་བསྦྱར་ཏེ་ལེགས་པར་གཏན་ལ་ཤབ་པའོ། །

hq¼-, P-Çm-±G

ལྷན་པ། རྣམ་གྲོལ་ནི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་དུ། །
གཞིལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཆོས་རྒྱལ་དལ་འབབ་སྤྱང་། །
ཆོག་གི་གཟེགས་མ་རེས་ཀྱང་དུག་གསུམ་གྱི། །
དྲི་མ་ཡོངས་འཁྱུད་ལེགས་བཤད་བདུད་ཅི་འདི། །
པར་དུ་བསྐྱེན་པའི་རྣམ་དཀར་ཕྱང་པོའི་མཐུས། །
ཡང་དག་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་མོ་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱ། །
གདངས་ཏེ་རྒྱུད་ལྗེའི་འགོ་བ་མ་ལུས་པ། །
ངེས་ལེགས་ཞོར་བུའི་མཛོད་ལ་དབང་འབྱོར་ཤོག །

ཅས་པ་འདི་ཡང་དེད་དུས་ཡིད་སྤྲུབ་ཀྱིས་རྒྱུད་བརྒྱུམས་པའི་སྐྱོའི་སྤྲིག་སྤྱིད་མི་བཟད་པས་གངས་
ལྗོངས་ཆོས་ལུན་གྱི་ཞིང་དུ་བྱུང་པའི་བརྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཉིན་མོའི་སྤང་བ་ལྟར་འབར་བ་དེ་ནི་མིང་གི་ལྷག་མ་
ཅམ་དུ་ཉམ་ཉེས་པར་བྱས། རྒྱུགས་དང་རྒྱུགས་ན་དུལ་ཕྱན་གྱི་མཚོན་ཆ་སོགས་གདུག་པའི་གནོད་འཆོལ་གྱི་ལྗེའི་
སྤྱོར་བ་ནི་ཉིན་རེ་བཞིན་དུ་དར་བ་སོགས་སྒོ་ཀྱན་ནས་ལྡ་བདོའི་རྒྱུད་ཆོགས་མཚོ་ལྟར་བཞོལ་བ་འདི་དག་ལྷག་
མེད་དུ་ཞི་ཞིང་། བྱང་རྒྱུགས་བོད་ཁ་བ་ཅན་དུ་བརྟན་པའི་མེ་རོ་སྤར་ཡང་སྤར་བཞིན་གསོས་ཏེ་རྒྱ་གར་འཕགས་
པའི་ལྗོངས་འདིར་ཡང་བྱུང་པའི་བཞེད་དགོངས་དྲི་མ་མེད་པ་དར་རྒྱས་སུ་འཕེལ་སྤང་དང་། འཛམ་གླིང་ཡངས་
པའི་བྱོན་ལ་འཆོལ་མེད་ནི་བའི་ལམ་སྟོན་རྣམ་འདྲན་ཤུགས་ཅང་གའི་རིང་ལུགས་སྒོ་ཀྱན་ནས་རྒྱས་པ་སོགས་འཕུལ་
ལུན་ལེགས་ཆོགས་དུ་མའི་ཆེད་དུ་དམིགས། རང་བརྟན་གྱུབ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་དཔར་དུ་བསྐྱེན་
དང་བསྐྱེན་འགྱུར་གང་ལའང་སྤྱར་ཆོག་པའི་དགེ་བཞེད་སྟོན་ཆོག་དུ། ཤུགས་ཅང་གའི་སྤྱོད་ཆོས་སྤྱོད་པ་དག་དབང་
སྟོབ་བཟང་བརྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོས་སྤྱར་བའོ། །

ལག་བསྟར་ལས་ཁུངས་།

ཐུགས་རྒྱུ་ལག་བསྟར་ལྟུང་།	ཐུགས་རྒྱུ་ལག་བསྟར་ལྟུང་།
ཐུགས་རྒྱུ་ལག་བསྟར་ལྟུང་།	ཐུགས་རྒྱུ་ལག་བསྟར་ལྟུང་།
ཐུགས་རྒྱུ་ལག་བསྟར་ལྟུང་།	ཐུགས་རྒྱུ་ལག་བསྟར་ལྟུང་།
ཐུགས་རྒྱུ་ལག་བསྟར་ལྟུང་།	ཐུགས་རྒྱུ་ལག་བསྟར་ལྟུང་།
ཐུགས་རྒྱུ་ལག་བསྟར་ལྟུང་།	ཐུགས་རྒྱུ་ལག་བསྟར་ལྟུང་།

དཔལ་ལྷན་ལྟུང་ལྟུང་། ཐུགས་རྒྱུ་ལག་བསྟར་ལྟུང་།
ཐུགས་རྒྱུ་ལག་བསྟར་ལྟུང་། ཐུགས་རྒྱུ་ལག་བསྟར་ལྟུང་།
༡༠༡༡ ལོ་ལྟུང་ལྟུང་། དཔལ་ལྷན་ལྟུང་ལྟུང་།
ཐུགས་རྒྱུ་ལག་བསྟར་ལྟུང་། ཐུགས་རྒྱུ་ལག་བསྟར་ལྟུང་།
དཔལ་ལྷན་ལྟུང་ལྟུང་། ༡༤༠༠
ཐུགས་རྒྱུ་ལག་བསྟར་ལྟུང་།
ISBN: 81-902448-3-3

བཀའ་འབུམ་སྡུང་གླིག་ཁང་གི་ཆོག་མཆན་མེད་པར་བསྐྱར་སློག་གྱུག་པའམ་སྐད་ཡིག་
གཞན་དུ་བསྐྱར་བ་སོགས་བྱེད་མི་ཆོག་པ་ཡིན།

No part of the material protected by this copyright may be reproduced or utilised in any form or by any means, electronic or mechanical including photocopying, recording or by any information storage and retrieval system, without written permission from the copyright owner.

First published 2011

© The Central Archive of His Holiness the Dalai Lama

P.O. Sarah - 176215

Dharamsala, Distt. Kangra, H.P., India

ISBN: 81-902448-3-3

ཕྱི་ལོ་༡༩༤༧ ལོར་སྤྱི་ནོར་ལགོང་ས་ལ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་སུད་སིར་སྤྱོད་འདུག་
ཆེན་མོའི་བཀའ་བྲིད་གནང་སྐབས། མ་འོངས་པར་བཀའ་བྲིད་ཡིག་ཐོག་དུ་མངལ་བྱབ་པ་ཞིག་དགོས་
པ་དང་། དེའི་དཔར་བསྐྱན་ཞུ་དམིགས་ཆེད་གཏོང་དགོས་ཞེས། དགའ་བྱང་གླུ་འབྲུམ་མཁན་
ཟུར་དགེ་འདུན་བཟང་པོ་མཆོག་ནས་དེ་མེད་སྟོར་༡༠༠༠༠། དང་། སུད་སིར་གནས་སྡོད་ཨ་མདོ་
གཙོད་པ་ཐར་ནས་དེ་མེད་སྟོར་༡༠༠༠༠། བཅས་སྤྱི་སྡེར་ཡིག་ཚང་དུ་འབྲུལ་ལམ་ཞུས་པ། དེ་དུས་
ནས་དངུལ་ཁང་དུ་སྤྱོད་བཅོལ་བྱས་འདུག་པ་ཕྱི་ལོ་༡༩༠༥ ཟླ་༩ ཆེས་༡ བར། རོ་སྤྱོད་བསྡོམས་
དེ་མེད་སྟོར་༡༩༩༧༡༡༠༠ ཆ་ཚང་སྤྱོད་འདུག་ཆེན་མོའི་བཀའ་བྲིད་ཟིན་བྲིས་དཔར་བསྐྱན་ཐད་གཏོང་
གནང་དགོས་ཞེས་ད་ལམ་སྤྱི་ཡིག་ནས་གསོལ་སྐུལ་གནང་བ་བཞིན། ཁོང་ནམ་པ་གཉིས་ཀྱི་དམིགས་
དོན་ལྟར་བཏང་ཡོད་ཅིང་། གཞན་ཡང་། སུད་སིར་གནས་སྡོད་ཁྱེད་པར་ལྷན་ཆེ་རིང་། ཁྱེད་
བསོད་ནམས་གཡུ་སྒྲོན། ཁྱེད་པར་ལྷན་འཛིན་གཡུ་སྒྲོན་དང་། ཁྱེད་སྐལ་བཟང་དོན་རྒྱུ་མི་
ཡོངས་ནས་སུད་སྟོར་༡༠༠༠༠༠༠ ཐམ་པ་ཞལ་འདེབས་གནང་བས་མཆོག་། སྐྱེགས་བམ་འདི་དཔར་
བསྐྱན་ཐད་འབྲེལ་ཐོགས་ལྟོས་བཅས་འདས་གསོན་ནམས་ཀྱི་བྱུགས་དགོངས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་
དང་། གང་བསམ་སྐྱོན་གྱིས་འགྲུབ་པའི་སྟོན་འདུན་དང་བྱུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་བཅས།

བཀའ་འབྲུམ་སྤྱད་སྤྱི་གཞི་ཁང་གི་དབུ་ལས་བྱན་མོང་ནས།

